

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

LIBRORUM MYTHICARUM

LATINI TRES

ROMAE NUPER REPERTI.

EX FIDEM CODICUM MSS. GUELFERBYTANORUM
GOTTINGENSIS, GOTHANI ET PARIISIENSIS

INTEGRIORES

EDIDIT AC SCHOLIIS ILLUSTRAVIT

DR. GEORGIUS HENRICUS BODE

ORDINIS PHILOS. GOTTING. ASSESSOR

ACADEMIAE SOCIETATIS LITTERAR. QUAE CANTABRIGIAE AMERICANORUM

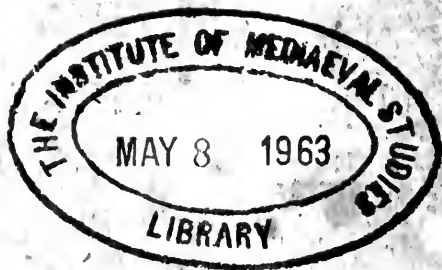
FLORET SOCIUS.

VOLUMEN PRIUS.

MYTHOGRAPHOS CONTINENS.

CELLIS 1834.

IMPENSIS E. H. C. SCHULZE.

23919

V I R O

ILLUSTRISSIMO

AC

SUMME VENERANDO

ARN. HERM. LUDOV. HEEREN

EQUITI ORDINIS GUELFICI ET SIDERIS BOREALIS

REGI BRITANNIAE HANNOVERAEQUE A CONSILII AULAE

PROFESSORI GOTTINGENSI P. O.

ETC. ETC. ETC.

ANTIQUITATIS SCRUTATORI FELICISSIMO

RERUM SCRIPTORI SAGACISSIMO

INTEGERRIMO

FAUTORI SUO

PIA MENTE

AD CINERES USQUE COLENDO

PRO TOT TANTISQUE SIBI EXHIBITIS

BENEVOLENTIAE SIGNIS

HUNC LIBRUM

GRATISSIMO ANIMO

CONSECRAVIT

EDITOR.

P R O O E M I U M.

Biennium fere est, ex quo Angelus Majus, vir illustrissimus, de antiquis scriptoribus e bibliothecarum Italicarum latebris in lucem proferendis immortaliter meritus, in Classicorum Auctorum e Vaticanis codicibus editorum volumine III tres rerum mythicarum scriptores ineditos typis exprimendos curavit, quorum prima notitia ut bonarum litterarum studiosis erat jucundissima, ita plurimis novae eorum editionis in Germania paraudae desiderium commovebat. Cujus rei suscipiendae consilium quum hortantibus viris doctis, quorum apud me plurimum valet auctoritas, animo volvere coepissem, plura se mihi obtulerunt auxilia ad horum scriptorum verba melius constituenda aptissima. De quibus priusquam, ut par est, exponam, iterare juvat quae Majus editioni suae praefatus est, ut quid vir ille sagacissimus quum de ipsis quibus usus est codicibus Vaticanis, tum de horum opusculorum auctoribus eorumque aetate dixerit, lectores rite cognoscant. Nostram vero ita instituemus orationem, ut primum gravioribus illis quaestionibus a Majo motis nonnullas subjungamus observationes; deinde hujus editionis quae sit ratio, qui finis, paucis indicemus. Sic igitur Majus:

I. "Latini mythographi quatuor tantummodo extant in editionibus; nempe vulgo dictus C. Hyginus, qui certe Augusti bibliothecario recentior est; Fabius Fulgentius Planciades; Lactantius Placidus grammaticus, qui ovidianas fabulas enarravit; denique Albricus philosophus, qui de imaginibus deorum commentariolum reliquit. Mihi vaticanam bibliothecam pro meo munere

perlustranti, tres alii antiqui mythographi deprehensi sunt; quos quia satis bonos et eruditos videbam, typis divulgare decrevi. Primus mythographus in uno tantum Svecorum olim Reginae, nunc vaticano, codice est, membraneo pervetere, cujus scriptio ad X vel XI Christi saeculum referenda videtur. Secundus mythographus in eodem codice Reginae est (nam de altero exemplari infra loquar), manu tamen posteriore exaratus, ita ut ejus scriptura recentior uno saeculo quam primi credenda sit. Tertius mythographus ex codice vaticano prodit membraneo, saeculi ut puto XII, cui Fulvius Ursinus quondam dominus hanc epigraphem sua manu fecit: *Incertus de diis gentium. Ful. Urs.* Idem tamen in alio etiam membraneo Reginae codice occurrit, sed duobus ferme saeculis recentiore, qui Albricum quoque continet, et vaticani codicis tractatibus XIV, quintum decimum addit de zodiaci signis: quem tractatum ejusdem esse auctoris, hic sane suadet codex; sed haud scio an neget paulo incultius fortasse stili genus. Rursus tertium mythographum reperi etiam in palatino chartaceo, ubi tamen desideratur tractatus de Pallade, nedum postremus de zodiaco. Denique mythographi tertii compendium, ipsis protographi retentis verbis, in vaticano quodam membraneo magnae molis historiarum variarum codice continetur."

II. "Primus mythographus quinam homo fuerit, manifeste dicit epigraphae secundo libro in codice subiecta: **EXPLICIT LIBER SECUNDUS ·C· HYGINI FABULARUM.** Atque haec inscriptio, ut fabulatum more jam loquar, discordiae veluti pomum est quod in eruditorum consessum jacitur, ut inde bellum, si non cruentum, diuturnum certe dubiique exitus eventiletur. Quum enim Hyginum quemdam in impressis libris jamdiu legamus, qui a vaticano nostro totus dissidet, uter Hygini nomen verius occupet, haud immerito ut puto disputabitur. Varias super edito Hygino doctorum hominum sententias atque quaestiones vix memorare nedum recensere licebit, nisi quis prope infinitus esse volet: quare lectores ad amplissimam Stavereni editionem

ablego, quae tot criticorum in Hyginum lucubrationes partim complectitur partim nominat: de cujus opere sic demum videtur recte statui, ut epitome quaedam ex ampliore ac vetustiore mythographo, primis aevi christiani saeculis consarcinata, et Hygini nomine decorata, ad nos pervenerit. Nunc vaticanus Hyginus ab illo edito differt dictione tota, fabularum ordine, librorum numero, rerum etiam ipsarum genere: etenim ille editus graecas tantum fabulas habet, vaticanus romanas multas inserit narrationes. Auctorem Hyginus editus neminem fere recentiore aureo saeculo laudare videtur; vaticanus autem ad Orosium usque progreditur, cujus christiani historici nomen in fabula CCXIX legimus: etsi ipse Hyginus vaticanus nullum umquam, nisi ethnicae superstitionis indicium prae se fert. Servium Hyginus noster nominatim numquam appellat; locum tamen ejus in fabula LXXIV et alios alibi sibi vindicat. Fulgentium prorsus ignorat. Hinc nullus dubito, quin vaticanus Hyginus in quinto Christi saeculo collocandus jure meritoque sit."

III. "Venio ad mythographum alterum, qui in utroque codice est anonymus, christianum autem in prohoemio semel prodit; et fabularum numerum parem fere Hygino retinet, unico tamen libro continuatum. Priorem hic sine dubio expilat mythographum, quandoque etiam ad litteram: in plerisque tamen omnibus ab eodem discrepat. Porro mihi de hoc anonymo cogitanti ea opinio valde animum obsedit, Lactantium Placidum, qui aequè christianus fuit, hujus secundi mythologii esse auctorem. Certe qui Placidi commentarios ad utrumque Statii poema, itemque ejusdem fabularum ovidianarum narrationes, cum mythographo nostro contulerit, non dico similitudinem sed eandem saepenumero rem inveniet. At enim primi quoque mythographi non semel textus, quamquam Hygini nomen jactat, cum Placidi scriptis congruit: cujus rei duplicem fere causam credere licet; tum quia nimirum Placidus plagiarii more se gesserit, quo eum vitio Barthius adv. lib. III, 13 laborare animadvertit; tum quia fortasse Placidus

universo Hygino manus intulit, eamque ad compendium contulit, ut idem Barthius lib. XXIII, 11 suspicabatur. „Stilus, inquit, Placidi simillimus est earum fabularum, quae vulgo Hygino adscribuntur, sed utique in compendium a nescio quo redactae sunt, et fortasse ab hoc eodem scriptore (Placido) qui epitomas concinnare adsueverat.” Accedit illa veri similitudo quod ad Statium Placidus nullis saepius auctoribus utitur, quam Virgilio, Horatio, atque Lucano; id quod a nostro quoque mythographo factitatum videmus. Rem nunc prolixius urgere non libet; sed illud potius admonebo lectores, me Placidi quoque glossas ex quatuorvat. codicibus, quamquam heu mendosissimis, vulgandas censuisse, quarum ante hos annos Mediolani brevissimum specimen cum Frontone edidi *). Sane has glossas eruditi homines in mss. olim viderunt atque laudarunt, veluti Frid. Tiliobroga praef. ad Statium, et Barthius adv. XXII, 22; Isidorus autem de diff. verbor. § 99 pleniore adhuc habuisse videtur.”

IV. “Reginae vetustus codex in fabula CXLVI mutilus erat, duobus amissis foliis. Iterum in fabula CIC lacuna erat, quam amanuensis priscus non animadvertit: etenim in codicis media pagina 70 post verba *Trojam ex improvviso venit*, eodem versu consequitur *ex Vulcani manu fabricata*, quae sunt verba fabulae CCV. Itaque neque fabulas quinque interceptas, neque sententiae hiatum librarius sensit. Me vero etsi neutra lacuna latuit, spes tamen explendi destituebat, quia plenior codex non suppetebat. Ecce autem lapsa post mythographum impressum anno (tamdiu enim libri editionem distuli), dum quosdam monasteriorum extinctorum codices in vaticana bibliotheca extra ordinem collocatos forte inspicerem, chartaceus sese obtulit saeculo XV scriptus codex, qui inter alia opuscula, secundum quoque mythographum, etsi aequè anonymum, continebat: quem ego statim cum Reginae vetusto codice et cum libro meo comparatum, nusquam comperi-

*) Omisimus Placidi glossas a Majo editas.

dissidere: quodque pluris interest, omni hinc lacunarum incommodo expediri editionem meam posse cognovi. Jam chartaceum hunc codicem ex antiquiore exemplari fuisse desumptum, Reginae ille pervetus satis demonstrat: tum vero in ipso chartaceo certa ejus rei indicia sunt, vacua scilicet in paginis spatia a librario sparsim relicta, quia fatiscantis vetustate exemplaris, unde exscribebat, haud omnia verba legere potuit. Secundum ergo mythographum antiqui codicis auctoritate fultum, recentioris beneficio completum, exhibemus. Porro huic mythologo praeponitur in antiquiore codice indiculus fabularum, qui quoniam ea serie scribebatur, quam tenent fabulae, a me prudenter ut puto immutatus est, atque ad elementorum ordinem revocatus, inserto primi quoque mythologi indiculo: qua mea sedulitate legentium commoditati satis consultum reor."

V. "Vaticanus tertius mythographus diversa a prioribus ratione componitur: illi enim minute singillatimque deorum et hominum fabulas scribunt; hic praecipuorum tantummodo deorum ac semideorum fabulosas historias continuato stilo exequitur; neque brevibus narratiunculis, sed peramplis tractatibus constat. Jam etsi hic mythographus in quatuor, ut dixi, vaticanae bibliothecae codicibus superest (quorum duo ad Regnam Svecorum pertinuerunt), attamen auctoris nomine ubique caret: de quo antequam ego disputo, placet dicere, unum certe ex his tertii mythographi exemplaribus extitisse olim inter libros viri doctissimi Isaaci Vossii, quem regali Christinae bibliothecae praefuisse scimus.

"Etenim Cornelius Tollius in adnotationibus ad Palaephatum p. 242 (utor narratione Fabricii bibl. lat. lib. II, 1, quia Tollii Palaephato careo) in Isaaci Vossii bibliotheca fuisse ait "mythologum priscum, ineditum, Albrico Boccatioque longe antiquiorem, qui ex eo multa desumpserint; etsi recentiore Servio, et Fulgentio, a quo ipse vicissim non pauca fuerit mutuatus." Jam in hoc testimonio, non de antiquiore Reginae codice sermonem fieri, sed de recentiore ejusdem Reginae, in quo etiam Albricus scribitur, ex alio

praedicti Tollii scholio ad eundem Palaephatum p. 165 palam fit, ubi ait Albricum fuisse pleniorum apud Vossium; qui profecto Tollii error videtur: etenim in hoc recentiore Reginae codice primum scribitur Albricus, tum sequitur tertius mythographus a me nunc editus, quem incaute Tollius pleniorum Albricum, id est ejus continuationem, existimavit. Neque Tollius tantummodo deceptus est, verum ipse codicis scriptor halucinabatur, dum in calce codicis vaticani adnotaret: *explicit liber imaginum deorum, cujus auctorem non reperi scriptum, sed fertur fuisse quendam Albricum philosophum.* Atqui bis peccat amanuensis; primo quia tertium mythographum, aequè ut Albrici opus, appellat *imagines deorum*, quod falsum est: iterum quia suspicatur fuisse Albricum hujus quoque prolixioris diversique libri auctorem; cui rei manifesta repugnare videtur veritas: quandoquidem tertii mythographi nomen mox a me patet. Ergo etiam Munckerus in praefatione, et Fabricius loc. cit., errant dum Tollii adfirmatione freti Albricum in editionibus imperfectum esse pronunciant. Munckerus denique de Vossii mythographo recuperando sic desperavit, ut loc. cit. scripserit: *ὄλχεται ἀρ' ἐκείνος καὶ ἠφάνισεν ἑαυτὸν εἰς οὐτοπίαν.*

VI. "Nunc denique de mythologici tertii operis auctore disserendum est. Christianum se fuisse, immo catholicum, p. 257 (III, 9, 7) ipsemet docet. Idem scriptores Johanne scoto erigena Remigioque antisiodorensi recentiores nullos nominat: ex quo apparet, saeculo IX vel X id opus esse compositum: quae quum aetas tenebriosior atque inficetior vulgo habeatur, mirari licet tantam in hoc homine eruditionem bonaque frugis copiam extitisse. Porro ipsum auctoris nomen meditando videor deprehendisse. Quippe satis cognitum eruditus est Johannis Brassicani docti hominis testimonium in scholiis ad Petronium Arbitrum cap. CXXI (edit. Burman. p. 740), cujus haec verba sunt. "Ser-
 ,,vius ad aeneid. XII, 118 ait: *Marti gramen est*
 ,,sacrum, quod secundum Plinium ex humano san-
 ,,guine procreatur. Meminit et Lucius Apulejus in

„libro de herbis; et *Leontius* mythographus, auctor
 „minime malus, superioribus annis a nobis tantum non
 „ab inferis excitatus, et aliquando cum philologis
 „communicandus.” Ad quae *Brassicani* verba *Bur-*
mannus adnotat: “non praestitit; et *Leontius* adhuc
 „latet, aut periit in bello smalkaldico cum numerosis
 „aliis bonis scriptoribus.” Jam vero illud inediti
Leontii dictum reapse extat apud nostrum tertium my-
 thographum in tractatu XI, § 10 sic: *gramen Marti*
dedicatur, quia secundum Plinium in naturali historia,
ex humano cruore procreatur. — Unde et romani
moris fuerat, cum de re bellica ageretur, et Marti
sacrificaretur, aras constituere gramineas. Ergo my-
thographus hic vaticanus Leontius est, Brassicano ante
annos trecentos visus, deinde temporis injuria iterum
tenebris obrutus, nunc a me demum ope codicum vati-
canorum in sempiternam lucem vindicatus. Nisi enim
Brassicanus Leontii nomen in codice suo vidisset, qui
fieri poterat ut Leontium nobis occineret?”

VII. “Age vero *Leontium* cum dicimus, non illum
 profecto intelligimus *Leontium* cognomento *Pilatum*,
 quem *Johannes Boccatus* in luculento suo de genealogia
 deorum opere saepe facit loquentem. Fuit enim *Leontius*
Pilatus, ut ait *Boccatus* op. cit. lib. XV, 6, 7
 thessalonicensis homo, in graecis quidem litteris doctis-
 simus, sed latinis non satis instructus. Hunc *Boccatus*
 hospitem domi suae habuit, eumque *Homerum* sibi
 praelegentem triennio audiit, atque ut magistrum publi-
 cum decreta mercede Florentini susciperent, curavit:
 et quia graecarum historiarum atque fabularum archivum,
 ut ipse ait, *Leontium* expertus erat, idcirco in opere
 suo mythologico ad hujus hominis auctoritatem persaepe
 provocat. Neque tamen aliquid *Leontius Pilatus* scripsit,
 teste ipso *Boccatio*: *hujus ego nullum vidi opus; quic-*
quid ex eo recito, ab eo viva voce referente percepi.
Leontius ergo *Pilatus* graecus homo, latinitatis prope
 ignarus, nullius scripti operis auctor, cum vaticano
Leontio latinis auctoribus familiarissimo, confundi non
 potest. Praeter quam quod *Leontius Pilatus* saeculo

XIV vixit; codex autem Ursini vaticanus (nedum ipsum opus), unde nos Leontium sumpsimus, multo ante natum Leontium Pilatum exaratus fuit; etenim ejus scriptura saeculi XII formam prae se fert.”

VIII. “Quoniam longe antiquiorem Leontio Pilato vaticanum Leontium demonstravi, superest porro ut hunc ab Albrico separem, cum quo (praeter alios quos jam § V recensui) Johannes quoque Boccatus eum permutavit. Nam lib. IX, 5 ait Boccatus: *gramen ideo Marti sacrum dicit Albericus, quia haec herba, secundum Plinium, ex humano sanguine procreetur. Et inde, ut idem dicit, Romani rem bellicam agentes, Marti sacrum facturi, aram construebant gramineam: qui locus mythographi nostri est, quem Brassicanus Leontium esse affirmavit. Rursus lib. X, 1 Boccatus: Neptunum, ut ait Albericus, a nando dicunt: quae sunt verba mythographi nostri p. 135 (III, 3, 1). Adhuc Boccatus lib. XII, 76: Caeum Albericus dicebat nequissimum Evandri filium fuisse seu servum: qui locus est apud nostrum mythographum p. 270 (III, 13, 1). Denique Boccatus lib. XI, 7 de Ladae geminis ait: quod alterna morte Pollux redimeret fratrem, videtur Alberico, quum assumpti in caelo geminorum signum fecissent, et in eo ita se habeant stellae, ut dum oritur una, altera adhuc latitet; eademque quae latuerat, post prioris occasum adhuc aliquantisper appareat: quae ad verbum narratio est nostri mythographi p. 174 (III, 5, 7). Nullus inquam horum, qui citantur a Boccatio, locorum apud editum Albricum est, sed tantummodo apud nostrum mythographum tertium; quem Boccatus (item ut Tollius alique supra memorati) idcirco Albricum existimasse videtur, quia continuatum in codice suo (ut sit in regio vaticano) post Albricum legebat. Ergo si Brassicani testimonium veritate nititur, de qua re dubitare vix licet, tertius noster mythographus Leontius est: sin aliorum conjecturis indulgere placet (quod mihi secus videtur) Albricus est, illa videlicet Albrici pars, quam editor princeps Micyllus alique subsequentes desideraverunt.*

IX. "Atque ego quidem in exscribendo, distinguendo, plurimisque mendis purgando tam copiosos fabularum libros, non modicum laborem pertuli: scholia tamen mea nulla propemodum addidi, ne molem voluminis nimis augerem: cujus rei gratia minutis etiam typis usus sum, quominus chartam innumeram lectoribus meis objicerem: quos etiam illud non celabo, me videlicet complura mythographorum horum vocabula, quae, ut fit in ethnica mythologia, pudicis auribus ingratiore accidissent, euphemismis commutavisse "utcumque ferent ea fata minores." Auctorum apud hos mythographos appellatorum syllabum scripsi: latinitatis tamen nova vocabula, quae sparsim videbam, philologis ac lexicographis colligenda permisi: a quibus etiam scholiorum ad hos mythographos apparatus subinde concinnandum auguror. Interim laetari licet, quod his a me codicibus editis, tres insignes mythographos Hyginum, Placidum, et Leontium, adquisivisse videmur."

X. "Praeter hos bonos et classicos, alii quoque sunt barbariores in vaticana bibliotheca mythologi: quos inter quidam haud paenitendus, nec valde tamen antiquus, ovidianas plerasque fabulas diversis a Placido narrationibus ornat. Conradi praeterea canonici tigurini mythologium amplum eruditumque legebam saeculo XIII compositum, luce autem numquam donatum. Verum hos aliosque sequioris aevi mythologos typis meis tradendos non judicavi. Unum praetermittere nolui Martini bracarenensis episcopi, qui saeculo VI floruit, opusculum *de origine idolorum*, quod in Reginae svecae vetusto codice a me lectum, et cum editione Floresii Hisp. sacr. T. XV p. 425 comparatum, tam varium reperi, id est tam corruptum in editione, tam in codice purum atque sincerum, ut denuo *) typis imprimere necesse fuerit. Etenim Floresius et opusculi prohoemium nescio quo casu omisit, et ipsum passim textum foedis adeo turpibusque mendis inquinatum dedit, cujusmodi ne in tirone quidem, nedum in tanto litterarum heroë, aequo

*) Hoc Martini prooemium nostra editio non recepit.

animo ferre licet. Ceteroquin in codice vaticano pars opusculi postrema deerat; quam ego ex Floresio ad meum librum transferre nolui; primum quia Floresium mendosissimum, ut dixi, esse cernebam; deinde quia pars quae in vaticano codice desideratur, ad mythologiam nullo modo pertinet."

Hactenus Majus. Quod igitur ad mythographum primum attinet, hic non est ille *Hyginus* (ut recte Majus censet), quem Augustus manumisit, et quem plura volumina scripsisse constat, nec ille, cujus fabularum collectionem adhuc legimus, quique Antoninis imperantibus floruit, ut virorum doctorum hodie fert consensus; sed multo serior aetas hunc sibi vindicat scriptorem, saeculum quintum dico, ut Orosius ab eo laudatus (fab. 219) satis superque probat. Itaque Hygini nomen utrique operi recte potest tribui; at magnopere cavendum est, ne unum eundemque Hyginum, quisquis ille fuerit, aut utriusque operis auctorem aut Augusti libertum habeamus. Hygini cujusdam mentio haud infrequens est apud antiquos scriptores, quippe quem Servius, Gellius (1, 21. 6, 6. 5, 8. 16, 6. 10, 16.) et Macrobius (Sat. 6, 9) inter Virgilii interpretes referant, quemque codices mei, ut fieri solet, modo *higinum* (Ae. 2, 13), modo *yginum* (Ae. 7, 47) vocant. Ac ne is quidem Augusti libertus est, quem Virgilio coactaneum fuisse oportet; nec probabile est Virgilio adhuc vivente quemquam grammaticum commentarios in Virgilii carmina scripsisse. Deinde res mythicae, quas Servius Hyginum tractasse refert, non congruunt cum Hygini narrationibus fabularum, e. c. de equo Trojano (f. 108 et Serv. ad Ae. 2, 13). Itaque Hyginus, Virgilii commentator, diversus est ab eo qui fabulas quae adhuc extant composuit. At minime sane spernendus foret is, qui Virgilii commentatorem Vaticani voluminis auctorem diceret; nam major voluminis pars ad verbum fere conspirat cum iis quae Servius diversissimis locis suo quidem nomine refert; Servius autem has fabularum narrationes ex Hygini opere derivare poterat, auctoris nomine non allato. Po-

terat sane. At mythographus Vaticanus Orosium se legisse testatur, quem Servio juniorem esse constat. Ergo mythographus Vaticanus nec Servii Hyginus est, nec Servius quidquam ex illo poterat derivare. Restat autem ut mythographum Vaticanum sua vel e Servio (quem tamen nullibi memorat) hausisse, vel cum Servio unum eundemque fontem adiisse dicamus. Ac prior illa sententia haud dubie verior est. Nam plures fabulas, ab utroque auctore iisdem verbis traditas, alii scriptores antiqui, ut mythographus III, solo Servio tribuunt, nec ad ullum alium scriptorem referunt; quae res haud parvi momenti est in hac quaestione. Si antiquior Hyginus fabularum volumen omnino composuisset, ejus mentio procul dubio frequens foret apud veterum poetarum scholiastas, aliosque scriptores qui res mythicas tangere solent; praecipue si is C. Julius Augusti libertus fuisset, quem Suetonius illustribus grammaticis accenset et ab Ovidio magni aestimatum refert. Hic sane *de re rustica* scripsit (Colum. 1, 1, 13; cf. 5, 11, 8. 9, 2, 1. 9, 12, 5 etc. ubi codd. et *higinum* et *higinium* exhibent), atque *de vita rebusque illustrium virorum* (sc. Roman.), cujus operis librum sextum Gellius laudat (1, 14 ubi codd. Julius *higinus*, *higinius*, *higenus*, ut alibi *yginius* et *hyginus*, scribunt). Ex hoc opere idem Gellius (7, 1) *vitam et res Scipionis Africani* hausit. Diversus autem ab hoc fuisse videtur liber, ex quo Gellius (10, 18, 7) hoc refert: “Extat nunc quoque Theodecti tragoedia, quae inscribitur *Mausolus*; in qua eum magis quam in prosa placuisse Hyginus in *Exemplis* refert.” De *claris viris* Lucium Higinium egisse Asconius Pedianus narrat (ad Cic. or. in Pis. p. 164 ed. Cren. Leyd. 1698); quem librum eundem atque illum *de vita rebusque illustrium virorum* haberem, nisi hujus auctor a Gellio diserte *Julius* vocaretur; atque ita sane Asconii locum emendavit Popma, probante Madvigio p. 65 et Orellio p. 13. Deinde quae Macrobius (Sat. 1, 7 p. 256 Zeun.) docet: “Regionem istam, quae nunc vocatur Italia, regno Janus obtinuit, qui, ut Hyginus *protarchum Trallianum secutus tradit*, cum Camese

aeque indigena terram hanc ita participata potentia possidebant, ut regio *Campane*, oppidum *Janiculum* vocitaretur", ea ad Hygini librum *de origine urbium Italicarum* (Serv. Ae. 8, 658), vel *de situ urbium Italicarum* (Serv. Ae. 5, 555), vel simpliciter *de Italicis urbibus* (Serv. Ae. 7, 412. 678. 8, 597. 600) pertinent. Huc referendus quoque est Serv. Ae. 1, 277: "Hoc autem *Urbis* nomen ne Hyginus quidem, quum de situ urbis loqueretur, expressit", et ad 550: "*Italia Hesperia* dicitur a fratre Atlantis, qui Italiam, pulsus a germano, tenuit, eique nomen pristinae regionis imposuit, ut Hyginus docet." Hyginum, qui *de familiis Trojanis* scripsit, idem laudat Serv. Ae. 5, 589. Hygini denique liber *de diis penatibus* affertur a Macrobio (S. 5, 4 fin.), qui eundem etiam *de proprietatibus deorum* egisse tradit, quum *de astris ac stellis* loqueretur (5, 8). Quae autem inde recitantur, nec Hygini *fabulae*, nec Poët. Astron. agnoscunt. Quam rem nemo mirabitur, qui reputaverit, ne *Poëticon Astronomicum* quidem auctorem consentire cum eo qui *fabulas* collegit. Nam ille "Graecae, inquit (2, 12), fuerunt Gorgonum custodes; de quo in primo libro *Genealogiarum* scripsimus." At nihil profecto in *fabulis* legitur (p. 9) de Graecis Gorgonum custodibus. Ergo hae *fabulae* vel ab alio collectae sunt Hygino, quem ne unus quidem codex *C. Julium* vocat, vel mutilatae ad nostram pervenerunt aetatem.

Quae quum ita sint, de Hygini nomine valde ambigua est quaestio, quippe quod nec uni homini debetur nec uni aetati. Quae ambiguitas eo potissimum augetur, quod veteres scriptores non solent inter diversissimos Hyginos accuratius distinguere. Nullus tamen dubito, quin commentariorum in Virgilium auctor diversus sit a C. Julio, quem de viris illustribus, de Italicis urbibus, de re rustica etc. scripsisse arbitror. Deinde qui *Astronomica* composuit iterum differre videtur a *fabularum* collectore. De Hygino *gromatico* nunc non disputo. Mythographo autem Vaticano, quem post Servium et Orosium vixisse certum est, quemque, si

scriptorum easdem res narrantium summus consensus ullam habet in hac quaestione vim, Lactantium Placidum, qui Argumenta Metamorphoseon Ovidii et Scholia ad Statii Thebaidem et Achilleidem confecit, nosse oportet, adeoque post Boëthium floruisse probabile est, num idem nomen recte tribuatur, ex sola ista epigraphe, quae in fine libri secundi legitur, vix potest dijudicari.

Lactantium vero Placidum secundi operis mythologici auctorem esse suspicatur Majus, solo fabularum consensu ductus. At hic Lactantii consensus non tam ad mythographum secundum pertinet, quam ad primum illum, quem Hyginum vocat; cujus rei argumenta commentarii nostri satis multa exhibent; itaque hic repetere nolo quae illic ultro se offerunt. In oculos autem incurrit, utrumque mythographum vel eosdem fontes secutum esse, vel sua derivasse alterum ex altero. Nec Fulgentius sane utriusque ignotus fuit. Quare hic etiam erat in subsidium vocandus; cujus subsidii quaenam sit ratio, paulo inferius exponetur.

Quae Majus deinceps, Harlessio duce, de Tollio, utpote qui mythographum secundum in aedibus Isaaci Vossii, Christinae Suecorum reginae olim bibliothecario, inspexerit, disputat, non satis accurate tradita sunt. Etenim Tollius ille in notis ad Palaephatum (p. 142) ait: "Corrigo (sc. Fulg. 2, 17 p. 698 Stav.) ex mythologo anonymo, inedito (myth. II, 107) viri celeberrimi et egregii, Isaaci Vossii. Scriptor ille recentior est Fulgentio, a quo multa, ut et Servio, desumsit, multo vero antiquior Albrico philosopho et magis Boccacio, qui ex eo multa sunt mutuati." Idem Tollius (p. 136) e mythogr. II, 122 vel I, 43 supplet Servii locum (Ae. 6, 14), ut legitur in utroque codice Guelferbyitano, de quo paulo post sum dicturus; et (p. 221) recitat e mythogr. II, 168 fabulam de Glaucō, quam comparat cum Serv. ad Ae. 3, 825. Usus denique est Tollius (p. 165) apud eundem Vossium Albrici codice multo integriorē, quam ii fuerunt,

quos editores adhuc in auxilium vocarunt; ex eoque emendavit cap. 22 p. 954 Stav. de octava Herculis victoria. Hic autem Albrici codex non est dubium quin a mythographo secundo fuerit diversissimus.

Jam in recognoscenda mythographi primi et secundi oratione quid consilii secutus sim, quam viam, quem finem mihi praescripserim, paucis erit explicandum. Itaque quum majorem harum fabularum partem apud Servium quoque et Fulgentium legi intellexissem^{*)}, horum scriptorum auxilia quae vocant critica circumspicere coepi, ut rivulos inde in mea derivarem arva. Ac primum quidem praestantissimi codicis Fuldensis conferendi copia mihi facta non est, etsi multum laboris in eo per litteras ad plures viros doctos missas investigando consumserim. Codicum autem Guelferbytanorum usum dici vix potest quanta humanitate mihi concesserit *Schoenemannus*, bibliothecae Guelferbytanae praefectus celeberrimus, mihi amicissimus. Dictum est de iis, ut de reliquis quibus usi sumus libris manu exaratis, in indice codicum notis criticis praefixo. In colligenda vero lectionis varietate ita versatus sum, ut non potiores tantum discrepantias excerpserim, sed, quum codices bonae sint notae, omnes potius exscripserim lectiones, etiam manifesto falsas, in primis in nominibus propriis, quae Majus ad codicis Vaticani fidem exprimenda curavit, quorumque magna pars a vulgari scribendi ratione abhorret, ut fieri solet in plerisque libris manu scriptis. Hinc apparebit, etiam optimis codicibus in his rebus vel nullam plerumque vel exiguam tantum tribuendam esse auctoritatem, quia unusquisque suam nec constantem quidem sequitur horum nominum scribendorum rationem. Vix autem ad certum aliquem finem revocari poterit ars critica in

^{*)} Vid. Götting. gel. Anz. 1832 p. 981 et 1833 p. 90. Fulgentii codd. apud Ebert. sunt Nr. 357. 358 p. 73 sq. Corrigendus enim est index codicum notis criticis praefixus, ubi perperam legitur Nr. 212. 213.

antiquis auctoribus edendis, nisi in codicibus quibus uteris conferendis accuratissimam posueris operam.

Orationem mythographi I et II qualem Majus e codice Vaticano exhibuit, talem nostra quoque editio magna ex parte retinuit. Recognovi autem multa, atque plura etiam emendavi in notis criticis; pauciora eaque aperte vitiosa in ipsa scriptorum oratione mutare conatus sum. Ex utroque genere sunt e. c. apud mythogr. I, 3 *Crataeidis* pro *Cretidos*; 3, 55 *Acis* pro *Acilius*; 16, 16 *feminam* pro *feram*; 38, 42 *cruor* pro *amor*, et paulo post *Licham* pro *Lycam*; 67, 41 *Eratosthenes* pro *Sosthenes*; 86, 53 *Siciliae* pro *silice*; 115, 16 *Istrus* pro *Histrius*, et multa alia, quae ultro se offerunt diligenti horum scriptorum lectori.

Meliore etiam fortuna usus sum in mythographo tertio edendo. Etenim praeter Servii et Fulgentii copias, quae ex parte ad hunc quoque spectant scriptorem, tres mihi innotuerunt ejusdem mythographi codices, qui adhuc in bibliothecarum tenebris latuerant. Primum debeo insigni qua litterarum studia adjuvare solet benevolentiae *Reussii*, viri summe venerandi, bibliothecae Gottingensis praefecti primarii illustrissimi, cui me aliis quoque pluribus nominibus in perpetuum devinctum esse gratissimo animo profiteor. Secundum codicem conferendum mihi obtulit laudatissima illa humanitas *Jacobsii*, bibliothecae Gothanae praefecti primarii, qui quum ceterior factus esset, me mythographos a Majo editos typis repetere velle, tanta tamque praeclara egit animi liberalitate, ut non modo consilium quod ipse de mythographo tertio (una cum *Albrici Poëtaris*) ante Majum e codice Gothano publici juris faciendo inierat, omitteret, sed etiam codicis Gothani ad tempus aliquod in me transferret usum. Tertii denique libri manu scripti lectiones summa qua conspicuus est diligentia excerptis *Fridericus Dübnerus*, vir clarissimus, qui quo melius antiquarum litterarum studiis, quorum amore incensus est, incumbere possit, adhuc Parisiis versatur in

gremio bibliothecae Europae locupletissimae. Eidem viro doctissimo prima etiam notitia illius debetur codicis, qui est Nro. 8508, minutissimis litteris exaratus multisque scripturae compendiis insignis.

His igitur copiis litterariis, quas praeter summam mihi contigisse spem intimo sinu gaudeo, benignissime instructus, codice Gottingensi, utpote optimo, in constituenda mythographi III oratione pro fundamento usus sum usque ad caput X; in reliquis secutus plerumque sum codicem Vaticanum a Majo expressum. Deinde codicem Gothanum et Parisiensem, quos ex uno fonte profluxisse certissimum est, in subsidium tantum adhibui; sed utriusque libri varietatem integram notis criticis inserui. Ad eandem sane cum libro Vaticano familiam pertinere videtur codex Gottingensis; sed secunda manus eundem ex libro multo antiquiore et emendavit et supplevit innumeris fere locis, ut quaevis pagina probat.

De Leontio, quem Brassicanus in suo codice huius tertii operis auctorem legisse videtur, quid censendum sit, difficile est dijudicatu. (De Valerio Sorano dictum est in notis ad prooemium). Majus intelligit Pontium Leontium Burdegalensem a Sidonio Apollinari et Fortunato memoratum; quam conjecturam temporum rationes non admittunt, quum mythographus et St. Hieronymum, qui vitas Patrum scripsit, et Remigium, Martiani Capellae commentatorem doctissimum, laudet. Praeterea quos scriptores duo priores mythographi omnino non memorant, ut Servium, Fulgentium et Lactantium Placidum, eos mythographus tertius pluribus quidem locis affert, saepius autem et ipse silet, ubi tamen manifestum est eosdem ei fuisse ante oculos. Graecis scriptoribus omnino rarius usus est; et quae nominum etyma Graeca subinde affert, ea talia plerumque sunt, qualia Fulgentium hic illic frustra tentasse constat. Consensum denique cum Macrobio, Martiano (quos laudat), aliisque serioris aevi scriptoribus, quorum

Hieronymus Fulgentius G. J. J. J.

nomina non aſſert, ut Isidori Hispalensis, non esse fortuitum, omnes aequi harum rerum iudices statim perspicient. Quum nova hujus scriptoris vocabula, tum ea quae inferioris aevi notam prae se ferunt, ex parte in indicem conieci; plura denique in notis criticis exagitavi. Quibus singulis momentis in unum collectis et rite perpensis non dubito quin mythographus tertius scriptoribus saeculi IX vel X sit accensendus.

Observationes, quas huic triplici operi adjicere constitueram, abruptae sunt in fabula 12 mythographi I. Id mihi suadebant rationes librarii, qui hos mihi chartarum terminos praescripserat. Caeterum pauci isti errores a typhotheta hic illic in exprimenda mythographorum oratione commissi, in notis criticis emendavimus.

Quod ad orthographiam attinet, diu me sollicitum tenuit ratio Maji, qui codices suos ad litteram fere expressisse videtur, quum de scripturae constantia tum de verborum etymis omnino securus. Cujus rei ambiguitatem post impressam mythographorum orationem ipse sensit editor in fine voluminis tertii, ubi "In vaticanorum mythographorum codicibus, inquit, nomina praesertim propria corruptissima sunt, quae etsi ego pleraque correxi (*et plura profecto corrigenda restabant!*), menda tamen aliquot in editionem transisse video. Scribe igitur *Aetna* pro *Aethna*; *Dictinna* pro *Dictynna* (*At cur, quaeso?*), *Hippodamia* pro *Hippodame* (*Minime vero; vide notas*); *Nyctimene* pro *Nyctymene*; *Oenopion* pro *Enopion*; *Polynices* pro *Polinices*; *Prochris* pro *Procris* (*Non video causam*); *Tydeus* pro *Tideus*. Item pag. 8, 41 corr. *Peloponnesi*. — P. 15, 28 *Mycone Gyaroque*. — P. 17, 25 *noverca* absque necessitate inseritur; confer enim myth. III tract. XV, 1. — P. 20, 55 *potestatem*. — P. 57, 2 *Phleggyos*. — P. 30, 21 *Diana* corr. *Danaës*. — P. 36, 16 *virentis*, Lactantius fab. ovid. lib. X, 4 addit *aetatis*. — P. 60, 6 *extingueret* corr. *extergeret*. — 76, 15 *Argivorum*. — P. 121, 42 *Iason*. — P. 193 n. 1 *ad an dele*

ad. — P. 155, **II** in multis. Codex Remigii melius habet *multis absque in*?

At quam multa menda praeter haec tollenda fuerint, utraque editione inter se comparata ipsi judicent lectores. Deinde minime retinere licebat istam plurimum vocabulorum scribendorum rationem, quam Majus in aliis quoque scriptoribus Latinis a se editis secutus est, e. c. *prohoemium*; quod nomen sane ita scriptum reperitur in multis iisdemque bonis codicibus; at iidem libri mauu exarati constantius etiam littera h utuntur in aliis quoque vocabulis, ubi vulgo omittitur, ut in *habundare*, quod nostri quidem codices ne semel quidem vulgari modo scribunt; deinde in *coheunde* pro *coeundi*; *cohercere* pro *coercere*, *herror* pro *error*, *harena* pro *arena*; quin immo *hetna* pro *Aetna*, ut ubique fere codex Gothanus; sicuti codex Gottingensis constanter exhibet *archades*, *archadia*, *cochitos* pro *Arcades*, *Ar- cadia*, *Cocytos*; et *honorosus*, *horphheus* etc. pro *ono- rosus*, *Orpheus* etc. In aliis contra, ut in *armonia*, *ortus*, *actenus* etc. littera h constanter omittitur. Porro non servavi cum Majo litteram p in *sumptus*, *sumpsit*, *contempnere*, *contempsit*, *dampnatus*, *interemptus* etc. Etenim ita si scribimus, non video, cur non eodem jure exaremus *hiemps*, *sompnus*, *columpnae*, *autumpnus*, *erumpnae*, *solempnia*, *dampno* etc., quam scribendi rationem ubique sequi solent codices **II L**. At ejusmodi vel antiquissimorum librorum lectionibus haud major videtur auctoritas tribuenda esse, quam codici **II**, qui ubi vulgo litterae duplicari solent, singulas exhibet litteras; ut in *apelatur*, *ofensus*, *opidum*, *atruhens*, *bienium*, *duodenium*, *acipiunt*, *sucedendo*, *comemorat*, *atinere*, *comendare*, *imutare*, *acusare*, *aposuist*, *incuritur*, *comune*, *hanibal*, *comitebatur* etc.

Scripsi Gottingae Idibus Octobr. Anni M,DCCC,XXXIII.

SCRIPTORES

RERUM MYTHICARUM

LATINI.

MYTHOGRAPHUS PRIMUS.

LIBER I.

1. Prometheus.

Prometheus post factos a se homines dicitur auxilio Minervae caelum ascendisse; qui, adhibita facula ad rotam⁵ solis, ignem furatus est, quem hominibus indicavit. Ob quam rem irati dii duo mala immiserunt terris, febres et maciem, id est morbos. Ipsum quoque Prometheum per Mercurium in Caucasio monte religarunt ad saxum, adhibita etiam aquila, quae cor ejus exederet. Haec autem omnia non sine ratione¹⁰ finguntur. Nam Prometheus vir prudentissimus fuit; unde et primus astrologiam Assyriis indicavit, quam residens in Caucasio monte nimia cura comprehenderat. Dicitur autem aquila cor ejus exedere; quod est nimia sollicitudo, qua ille affectus siderum omnes motus deprehenderat. Et hoc quia¹⁵ per prudentiam fecit, duce Mercurio, qui prudentiae et rationis deus est, ad saxum dicitur esse religatus. Deprehendit praeterea rationem fulminum, et hominibus indicavit; unde caelestem ignem dicitur esse furatus. Nam quadam arte, ab eodem monstrata, supernus ignis olim eliciebatur,²⁰ qui mortalibus profuit, donec bene eo usi sunt. Nam postea malo hominum usu in perniciem versus est. Sicut in Livio lectum est de Tullo Hostilio, qui ideo igni exustus est cum omnibus suis. Hinc est, quod igne rapto ab iratis numinibus morbus hominibus dicitur immissus. 25

2. Neptunus et Minerva.

Quum Neptunus et Minerva de Athenarum nomine contenderent, placuit diis, ut ejus nomine appellarentur, qui munus melius mortalibus obtulisset. Tunc Neptunus percusso litore equum, animal bellis aptum, procreavit. Minerva jacta³⁰ hasta oleam creavit; quae res est melior comprobata, ut pacis insigne. Unde ex Minervae nomine, quae Graece *Ἀθηνᾶ* dicitur, Athenae dictae sunt.

3. Scylla.

Scyllae duae fuerunt; una Phorci et Cratacidis filia. Quam quum amaret Glaucus, deus marinus, dum ipse amaretur a Circe, et eam contemneret, illa nocte fontem, in quo se Scylla solebat abluere, infecit venenis. In quem quum descendisset puella, media parte in feras commutata est. Altera vero Scylla fuit Nisi, Megarensium regis, filia. Contra quos dum, devictis jam Atheniensibus, pugnaret Minos propter filii Androgei interitum, quem Athenienses et Megarenses dolo necaverant, amatus est a Scylla, Nisi filia. Quae ut hosti posset placere, comam purpuream, parenti abscissam, ei obtulit; quam Nisus ita habuerat consecratam, ut tamdiu regno potiretur, quamdiu illam habuisset intactam. Postea et Scylla, a Minoë contemta, dolore in avem conversa est; et Nisus extinctus deorum miseratione in avis mutatus est formam. Quae aves hodie flagrant inter se magna discordia.

4. Tereus et Procne.

Tereus rex Thracum fuit. Qui quum Pandionis, Athenarum regis, filiam, Procnen nomine, duxisset uxorem, et per aliquantum tempus ab ea rogaretur, sibi Philomelam sororem videndam accerseret, profectus Athenas, dum adduxit puellam, eam vitiavit in itinere, et ei linguam, ne facinus indicaret, abscidit. Illa tamen querelam, in veste suo cruore descriptam, misit sorori. Qua cognita, Procne Ityn filium interemit et patri epulandum apposuit. Postea omnes in aves mutati sunt; Tereus in upupam, Itys in phasianum, Procne in hirundinem, Philomela in lusciniam.

5. Cyclops et Acis.

Cyclops dicitur nympham amasse Galateam. Quae quum Acin quendam pastorem amaret et Polyphemum sperneret, ille iratus Acin necavit, qui postea Galataeae miseratione in fontem mutatus est, qui hodieque ab Acide Acis dicitur.

6. Silvanus et Cyparissus.

Silvanus deus est silvarum. Hic amavit puerum, Cyparissum nomine, qui habebat mansuetissimam cervam. Hanc quum Silvanus nescius occidisset, puer extinctus est dolore; quem amator deus in cypressum, arborem nominis ejus, convertit, quam pro solatio portare dicitur.

7. Ceres et Proserpina.

Ceres quum raptam a Plutone Proserpinam diu quae-
 sisset, tandem aliquando eam esse apud inferos comperit.
 Pro qua re quum Jovis implorasset auxilium, ille respondit,
 posse eam reverti, si nihil apud inferos gustasset. Illa autem
 punici mali in Elysio grana gustaverat. Quam rem Asca-
 laphus, Stygis filius, prodidit. Ideo Proserpina ad superos
 remeare non potuit. Sane Ceres postea meruisse dicitur,
 ut Proserpina sex esset cum matre mensibus, sex cum
 marito. Quod ideo fingitur, quia Proserpina ipsa est et
 luna, quae toto anno sex mensibus crescit, sex deficit, sci-
 licet per singulos menses quindenis diebus; ut crescens apud
 superos, et deficiens apud inferos videatur.

8. Celeus et Triptolemus.

Eleusis civitas est Atticae provinciae, haud longe ab
 Athenis. In qua quum regnaret Celeus, et Cererem, quaerentem
 filiam, liberalissime suscepisset hospitio, illa pro remunera-
 tione ostendit ei omne genus agriculturae; filium etiam ejus
 Triptolemum, recens natum, per noctem igne fovit, per
 diem divino lacte nutrit; et eum, alatis serpentibus super-
 positum, per totum orbem misit ad usum frumentorum ho-
 minibus indicandum.

9. Ceyx et Alcyone.

Ceyx, filius Luciferi, habuit uxorem Alcyonem. A qua
 quum prohibitus esset ad consulendum Apollinem de statu
 regni sui, naufragio periit. Cujus corpus quum ad uxorem
 Alcyonem fuisset delatum, illa se praecipitavit in pelagus.
 Postea miseratione Thetidis et Luciferi conversi sunt ambo
 in aves marinas, quae alcyones vocantur. Istae autem aves
 nidos faciunt in mari media hieme; quibus diebus tanta est
 tranquillitas, ut penitus in mari nihil possit moveri. Inde
 et dies ipsi *alcyonia* nominantur.

10. Ceres et Lycii.

Quum Ceres filiam suam Proserpinam quaereret, ad
 relevandam sitim accessit ad quendam fontem. Tunc Lycii
 rustici, a potu eam prohibentes, aquam pedibus conturba-
 verunt. Lyncus autem quum contra eam turpem sonum
 emitteret, illa irata eum in Scythia, ubi Triptolemum occi-
 dere voluerant, in lyncem feram convertit.

11. Titanes et Gigantes.

Titanas et Gigantas Terra, id est Ceres, irata ob sui atque Tantalii derisionem, genuit ex se contra Saturnum, et postea contra Jovem, sed et ad omnes deos expellendos, 5 in ejus ultionem. Qui montium supra montes aggestu et congerie in caelum voluerunt ascendere, et deos inde propellere. Ad quos oppugnandos Juppiter omnes deos convocavit; et venerunt inter ceteros Liber pater, Vulcanus, Sathyri, Sileni, asellis vecti; quorum videlicet asinorum nimio 10 confuso clamore, Gigantibus inaudito, hostes Titanes territi fugere; quamvis antea et ipsi dii, Typhoei Gigantis aspectu perterriti, in diversa monstra et animalia transformati, aufugissent. Juppiter autem auxilio aquilae, quae fulmina sibi portans ministrabat, eos devicit, et in Aetna conclusit, abs- 15 que uno Titane Sole.

12. Pelops.

Tantalus, pater Pelopis, Gigas, volens tentare divinitatem deorum, Pelopem filium suum eis epulandum apposuit. Unde pro hac feritate damnatus est, ut in Eridano stans 20 flumine, siti pereat, fameque laborans poma, quae sunt in praefati fluminis ripa, videat nec contingat. Postea dii, punito Tantalos, quum voluissent filium ejus revocare ab inferis, Ceres, quae in convivio, ceteris diis abstinentibus, sola brachium Pelopis consumserat, eburneum brachium ei 25 restituit. Quod ideo fingitur, quia Ceres ipsa est terra, quae universa corpora consumit, ossa tamen reservans.

13. Tityus.

Tityus unus fuit Gigantum, qui volens cum Latona concumbere, sagittis Apollinis et Dianae interfectus est; et 30 ita damnatus est apud inferos, ut duo vultures, ei appositi et sibi succedentes, jecur illius comedant, semper ad redivivam renascens poenam.

14. Ixion.

Ixion Gigas volens concumbere cum Junone, opposita ei 35 est nubes, cum qua rem habuit. Et quum idem jactaret se quasi de conjugio Junonis, hac lege damnatus est, ut rotam serpentibus innexam semper contra montem apud inferos volvat.

15. Circe.

Circe, Solis filia, in insula Aea sedens, delatos ad se in feras mutabat. Ad hanc forte delatus Ulixes, Eurylochum cum viginti et duobus sociis misit, quos ab humana specie in feras commutavit. Sed Eurylochus inde fugit, et Ulixi nunciavit. Is solus ad eam proficiscebatur. Cui in itinere Mercurius remedium dedit, monstravitque, quomodo Circe deciperet. Qui postquam ad eam venit, ab ea poculo accepto, Mercurii remedium miscuit, et eduxit ensem, eique minatus est, ut sibi socios restitueret. Tunc Circe sensit, sine voluntate deorum hoc non factum esse, fideque data, socios ei restituit. Ipse vero cum ea rem habuit, et Telegonum ex ea procreavit, cujus manu postea occisus occubuit.

16. Tiresias.

Tiresias dum iret per silvam, vidit duos serpentes coire. Quos quum virga percussisset, in feminam mutatus est. Post octo annos dum videret eos similiter concumbentes, et eos rursus percuteret, in pristinam restitutus est naturam. Et quum inter Jovem et Junonem lis esset, in quo sexu major esset sensus suavitas, adhibitus est iste iudex, qui utrumque sexum fuerat expertus; et interrogatus dixit, femineam voluptatem triplo majorem esse virili. Quam ob rem Juno irata privavit eum oculis, quasi gratiosum in Jovem, et injuriosum in se. Ob quam injuriam quum obcaecatus esset, Juppiter futurorum ei praebeuit praescientiam.

25

17. Lycaon.

Juppiter, humani sceleris impatiens, simulata hominis specie ad Lycaonem, regem Arcadiae, venit, qui ipsi, quasi mortali, praeparans mortem, humana membra devoranda apposit. Quae postquam Juppiter sensit, non eum penitus interemit; sed, ne supplicii amitteret sensum, lupi eum in formam convertit, qui adhuc et mores in rabie, et nomen Lycaonis in appellatione servat. Idem Lycaon habuerat filiam Callisto. Quam quum vitiasset Juppiter, Juno eam in ursam convertit; postea Juppiter miseratus, in signum trans-

35

18. Io et Argus.

Io, Inachi regis vel Iasi filia, quum aequales specie sua praecelleret, a Jove adamata est, qui ad motis precibus desiderium explevit: et, ne puella Junonis iram procuderet,

40

a compressore in vaccam transfigurata est. Cujus quum Juno fallaciam deprehendisset, petiit vaccam a Jove velut munus sibi dari, eo quod speciosior esset ceteris armentis, quae in Peloponneso cernuntur. Juppiter vero, ne, si negasset, stuprum proderet, puellam tradidit. Juno, ne pellex ejus amplius Jove potiretur, Argum, centum oculos habentem, ei custodem praefecit, quem Mercurius jussu Jovis interemit. Juno Argum, quia ob custodiam sibi mortuus erat, in pavonem transformavit, et receptum in suam tutelam pennis insignibus amissa lumina exornavit. Io quum Furiis exagitata, orbem terrarum peragrasset, novissime in Aegyptum delata est. Ibi placata Junone a Jove, pristinam formam recepit, atque nominabatur Isis.

19. Icarus et Erigona.

15 Icarus, pater Erigonae, quum acceptum a Libero patre vinum mortalibus indicasset, occisus est a rusticis, qui quum plus aequo potassent, ebriati, se venenum accepisse, crediderant. Hujus canis est reservus ad Erigonam filiam, quae quum, ejus comitata vestigia, pervenisset ad patris cadaver, 20 laqueo vitam finivit. Haec deorum miseratione inter astra relata est, quam *virginem* vocant. Canis quoque ille inter sidera collocatus. Sed per aliquantum tempus Atheniensibus morbus immissus est talis, ut eorum virgines quodam furore compellerentur ad laqueum. Responditque oraculum, sedari 25 posse illam pestilentiam, si Erigonae et Icari cadavera requirerentur. Quae quum diu quaesita nusquam invenirentur, ad ostendendam suam devotionem Athenienses, ut et in alieno ea quaerere viderentur elemento, suspenderunt de arboribus funem, ad quem se tenentes homines huc atque 30 illuc agitabantur, ut quasi et per aërem illorum cadavera quaerere viderentur. Sed quum inde plerique caderent, inventum est, ut formas ad oris sui similitudinem facerent, et eas pro se suspensas moverent. Unde *oscilla* dicta sunt ab eo, quod in his *oscillarentur*, id est *moverentur ora*.

35 20. Iphigenia, Orestes et Pylades.

Graeci dum irent contra Trojam, et ad insulam, quae Aulis vocabatur, venissent, Agamemnon rex, volens se sagittis exercere, vidit cervam Dianae, quam, ejus ignorans esse, interfecit. Ventis autem contrariis ibi diu detenti, ex 40 oraculo Apollinis responsum est, Agamemnonio sanguine ventos esse placandos. Tunc Ulixes, ut erat astutissimus, in patriam reversus, filiam Agamemnonis Iphigeniam, simulans

7 reservus : anlyq/y and! wafely. dmb/b/peu
 17 reversus

nuptias, secum adduxit. Adducta autem quum jam in eo esset, ut immolaretur, Minerva miserta, circumstantium oculis nubem opposuit, et pro eadem cervam, ut dicitur, apposuit. Illa autem, translata ad Tauricam regionem, Scytharum regi Thoanti tradita est, sacerdosque facta Dictynnae Dinae. Quum secundum statutam consuetudinem humano sanguine, et maxime hospitum, numen placaret, agnovit fratrem Orestem, qui accepto oraculo, curandi furoris causa, cum amico fidissimo Pylade Colchos petierat. Et cum his, occiso Thoante, simulacrum sustulit absconditum fasce lignorum¹⁰ (unde et *Fascelis* dicitur, non tantum a *face*, cum qua pingitur), et Ariciam detulit.

21. Hippodame.

Hippodame filia fuit Oenomai, regis Elidis et Pisarum. Hic equos habuit velocissimos, utpote ventorum flatu creatos; ¹⁵ qui procos filiae multos necavit, sub hac conditione provocatos ad curule certamen, ut aut victus traderet filiam, aut victos necaret. Postea quum Pelopem amasset Hippodamia, corrumpit Myrtilum, aurigam patris, primi amoris pactione; qui factis cereis axibus quum, victore Pelope, a puella promis-²⁰ sum posceret praemium, ab ejus praecipitatus est marito in mare, cui nomen imposuit: nam ab eo Myrtoum dicitur pelagus.

22. Myrtilus, Atreus et Thyestes.

Mercurius, aegre ferens, a Pelope Myrtilum, filium²⁵ suum, in mare praecipitatum spoliatumque vitae lege, reperit vindictam, qua consolaretur orbitatem. Nam Pelopis filii, Atreo et Thyestae, tantum discordiae iniecit, ut germanitatis jura dirumperent. Quum igitur alternis vicibus regnum regerent, et sciret Thyestes, regnum penes eum³⁰ fataliter mansurum, qui arietem aurei velleris haberet, quem tum Atreus, regnum ingressus, custodiebat, corrumpens Europam, fratris sui uxorem, eum ad se transferri posse sperabat. Quod ille postquam didicit, eum cum duobus filiis expulit, et postea, simulata gratia, ad eum misit, eique, ad³⁵ se vocato, filios suos interemtos apposuit epulandos; eidemque post epulas filiorum capita signum convivii ostendit feralis. In cujus rei ultionem quum Thyestes consulta de oraculis posceret, responsum est, per eum certam venire vindictam, qui ex ipso et filia Pelopia natus esset. Unde ille,⁴⁰ cito amplexus, filiae invadit, ex qua natus est puer, quem illa in silvas propter conscientiam incestus abjecit. Hic, caprae uberibus nutritus, ex eadem re Aegisthus nomen

accepit; Atreum vero, quum adolevisset, in vindictam patris occidit. Inde et Agamemnonem, quum Clytemnestram uxorem ejus adulterasset, Aegisthus interfecit. Quem postea Orestes, filius Agamemnonis, cum ea, quam adulteraverat, 5 occidit.

23. Phrixus et Helle.

Phrixus et Helle fratres, et Athamantis regis et Nephelae filii fuerunt. Hi insania Liberi abjecti quum in silva errarent, Nephele mater eorum dicitur venisse, et arietem, vellere aureo insignitum, exhibuisse, in quem praedictos filios suos jussit ascendere, et in Colchos ad regem Aetam transire, ibique arietem immolare. — Vel aliter. Quum Nephele, quae et Nubes, insania Liberi patris concita, silvam peteret, nec larem mariti repeteret, filiis suis, 15 Phrixo et Hellae, Athamas novercam, nomine Inonem, superduxit; quae novercali odio pueris exitium machinans, matronas rogavit. ut frumenta serenda corrumpere. Quo facto, fames innata est. Quum ad Apollinem consultum civitas misisset, Ino eum, qui missus fuit, corrupit, ut referret, ab 20 oraculo dictum, filios Nubis immolandos; nam et ipsa dixit, eos frumenta incendisse. Pater, timens populi invidiam, filios suos arbitrio novercae commisit, sed occulte illis remedium dedit. Nam Phrixum, mortis suae ignarum, submitit, ut arietem, aureum vellus habentem, adduceret; qui, 25 Junonis nutu admonitus, ut cum sorore fugeret, confestim se cum ea morti subtrahit. Deinde quum arieti adhaerentes mare supernatarent, Helle puella in mare cecidit, et nomen ponto dedit: nam ex illa Hellespontus dicitur. Phrixus, ad Colchos delatus, arietem immolavit, et vellus aureum Martis 30 templo dedicavit, quod draco custodiebat insomnis. Aeta rex Phrixum libens recepit, filiamque uxorem dedit. Et quum ex ea liberos accepisset, veritus Aeta, ne se a regno dejiceret (quod ei responsum a diis fuerat: *ab advenae progenie mortem caveret*) Phrixum interfecit. At filii ejus 35 ratem ascenderunt, ut ad avum Athamantem transirent. Hos naufragos Aeson excepit. Postea Iason Colchos profectus est pro vellere aureo tollendo, et draconem occidit, et vellus sustulit.

24. Pelias et Iason.

Pelias, vel Pelens, rex Peloponnesi, cujus frater erat Aeson, qui Aeson filium, nomine Iasonem, habuit. Igitur praedictus Pelias filium fratris timuit ob virtutem ejus ac

probitatem, ne se dejiceret de regno; et ob hanc causam eum Colchos misit, ut inde detulisset pellem auream, in qua Juppiter in caelum ascendit. Putavit enim, causam ipsi esse mortis. Argus autem quidam fecit navem, a suo nomine quae dicta est Argo, a qua dicti sunt Argonautae Iason⁵ et socii ejus. Typhis vero ejus gubernator erat. Qui navigantes Colchos, in via pervenerunt Trojam; quos Laomedon, rex Trojae, in portum ire non permisit. Inde reversi sunt, dicentes ea, quae sibi Laomedon, rex Trojae, fecit. Quae ex causa Pelias et Hercules Trojam venerunt; a quibus¹⁰ expugnata est, et Laomedon interfectus.

25. Iason.

Iason quum responso Apollinis Colchos peteret ad rapiendum vellus aureum, quod Phrixus Marti dicaverat, eo obtentu, ut tauros, qui apud Colchos erant indomabiles,¹⁵ primum sub juga mitteret; Medea, summa veneficarum, pulchritudinem ejus mirata, egit suo veneficio, ut tauros subjugaret, et pervigilem draconem occideret. Quo occiso, ejusdem dentes sevit junctis tauris, Vulcani ignem efflantibus: unde nati homines mutuis vulneribus se conciderunt.²⁰ Has autem ei conditiones Aeeta rex proposuerat, cui Apollo responderat, tamdiu eum regnaturum, quamdiu illud vellus fuisset in templo. Iason, aureo vellere potitus, postea Medeam uxorem habuit. Sed quum induceret pellicem, nomine Glaucon, filiam Creontis, Medea dedit tunicam pellici suae,²⁵ infectam venenis et alio. Quam quum indueret, coepit cremari incendio. Tunc Medea animum Iasonis, contra saevientis, non sustinens, alato serpente aufugit.

26. Orithyia.

Orithyia, Erechthei regis Atheniensium filia et Penthesileae, virgo pulcherrima, ab Aquilone vento adamata est; et nupta, ex ipso duos filios habuit, Zeten et Calain, pennatos juvenes, qui inter Argonautas cum Iasone fuerunt, et a Phineo Harpyias fugavere.

27. Phineus.

35

Phineus rex fuit Arcadiae. Hic suis liberis superduxit novercam, cujus instinctu eos caecavit. Ob quam rem irati dii ei oculos sustulerunt et adhibuerunt Harpyias. Quae quum ei diu cibos abriperent, Iasonem cum Argonautis, propter vellus aureum Colchos petentem, suscepit hospitio; cui et⁴⁰

ductorem dedit. Hoc ergo beneficio illecti Argonautae, Zeten et Calain, filios Boreae et Orithyiae, alatos juvenes, ad pellendas Harpyias miserunt. Quas quum strictis gladiis persequerentur pulsas de Arcadia, pervenerunt ad insulas, quae 5 appellabantur Plotae. Et quum ulterius vellent tendere, ab Iride moniti, ut desisterent a Jovis canibus, suos converterunt volatus: quorum conversio, id est *στροφή*, nomen insulis dedit. Ut autem canes Jovis dicerentur, haec ratio est, quia ipsae *Furiae* dicuntur. Unde et avari finguntur *Furias* 10 pati, quia abstinent partis. Sane apud inferos *Furiae* dicuntur et *canes*, apud superos *dirae* et *aves*: in medio vero *Harpyiae* dicuntur; unde duplex in his invenitur effigies.

28. Leander et Hero.

Sestus et Abydus urbes vicinae erant, et interfluentis 15 maris arto divisae. Una earum celebris extitit per Leandrum, pulcherrimum juvenem; altera per Hero, pulcherrimam mulierem; quibus absentibus, amor imis concaluit mentibus. Juvenis autem, impatiens ignis, omni modo quaerebat obtinendae virginis copiam. Sed nullo ad Hero terra aditu 20 invento, simul calore et audacia impulsus, se ponto tradidit; sicque natando singulas noctes puellam adiit, oblato ex adverso turris lumine, puellae studio, quo nocturnum iter ad eam dirigere posset. Quadam vero nocte quum acrius solito imminens ventus faculam extingueret, errando et inscius, quo 25 cursum teneret, nando interiit. Cujus corpus quum postero die ejectum in litore fluctibus Hero vidisset, dolore instincta a culmine cecidit. Sic cum quo sortita fuit partem mundanae voluptatis, cum eo et pertulit damnum mortiferae acerbitalis.

30

29. Cleobis et Bito.

Quum mos esset, Argivam sacerdotem junctis bubus ire ad templa Junonis, et sollempni die non invenirentur boves (pestilentia enim, quae per Atticam transierat, universas consumserat), duo sacerdotis filii, Cleobis et Bito, matrem, 35 subeuntes jugo, ad templa duxere. Tum Juno, probans eorum religionem, obtulit matri, ut, quod vellet, posceret filiis. Illa pia responsione ait, ut, quod sciret dea utile mortalibus, ipsa praestaret. Altero itaque die sacerdotis juvenes reperti sunt mortui. Ex quo probatum est, nihil esse morte 40 praestantius.

30. Amulius et Numitor.

Amulius et Numitor fratres fuerunt. Amulius fratrem imperio pepulit, et filium ejus necavit: filiam vero Iliam Vestae sacerdotem fecit, ut spem sobolis auferret, a qua se punitum iri cognoverat. Hanc, ut multi dicunt, Mars⁵ compressit; unde nati sunt Remus et Romus, quos cum matre Amulius praecipitari jussit in Tiberim. Tum, ut quidam dicunt, Iliam sibi amnis fecit uxorem: pueri vero expositi ad vicinam ripam sunt. Hos Faustus repperit pastor, cujus uxor erat nuper meretrix, Acca Larentia, quae sus-¹⁰ceptos aluit pueros. Hi postea avum suum Numitorem, occiso Amulio, in regnum revocarunt. Quibus dum cum avo angustum Albae videretur imperium, recesserunt, et captatis auguriis urbem condiderunt. Sed Remus prior sex vultures vidit; Romus postea duodecim. Quae res bellum¹⁵ creavit, in quo extinctus est Remus; et a Romi nomine Romani appellati. Ut autem pro Romo Romulus diceretur, blandimenti genere factum est, quod gaudet diminutione. Quod a lupa dicuntur alti, fabulosum figmentum est ad celandam auctorum Romapi generis turpitudinem. Nec in-²⁰congrue fictum est: nam et meretrices *lupas* vocamus; unde et *lupanaria*: et constat hoc animal esse in tutela Martis.

31. Lyncus.

Lyncus rex Scythiae fuit, qui missum a Cerere Triptole-²⁵lemum, ut omnibus frumenta ministraret, susceptum hospitio, ut in se tanta gloria migraret, interimere cogitavit. Ob quam rem irata Ceres eum convertit in lyncem feram varii coloris, ut ipse variae mentis extiterat

32. Oenopion.

Oenopion rex quum liberos non haberet, a Jove, Mer-³⁰curio Neptunoque, quos hospitio susceperat, hortantibus, ut ab his aliquid postularet, petiit, ut sibi concederent liberos. Illi, intra corium immolati sibi bovis urina facta, praeceperunt, ut obrutum terra, completis maternis mensibus, solveretur. Quo facto, inventus est puer, cui nomen ab urina³⁵ impositum est, ut Orion diceretur. Qui, postea venator factus, quum vellet cum Diana concumbere, ut Horatius dicit, ejus sagittis occisus est; ut Lucanus, immisso scorpione periit: et deorum miseratione inter sidera collocatus est.

53. Orion.

Orion, praedictus filius Neptuni, venator acerrimus fuit. Is abiens ad Minoën, Cretensium regem, hospitio susceptus est, et tentavit filias ejus violenter rapere. At vero Minos
 5 Libero patri, cujus filius videbatur, immolavit. Igitur Liber pater misit Satyros, qui Orionem ebriosum ligaverunt, et vinctum Minoi tradiderunt, ut ipse eum puniret. Tunc ille oculos ejus eruit. Postea vero Orion didicit responso, lumina se recepturum, si ad orientem venisset. At ille sonum
 10 Cyclopum, fulmina fabricantium, auribus secutus, unum ex ipsis rapuit, et humeris impositum rogavit, ut se ad orientem dirigeret. Sic productus ad orientem, lumen recepit.

54. Amaracus.

Amaracus regius unguentarius fuit, qui casu lapsus,
 15 dum ferret unguenta, majorem ex confusione odorem creavit: unde optima unguenta a maracina dicuntur. Hic postea in herbam sampsuchum versus est, quam nunc et amaracum dicunt.

55. Palamedes.

Palamedes quum delectum per Graeciam ageret, simulantem insaniam Ulixen duxit invitum. Quum enim ille, junctis dissimilis naturae animalibus, salem sereret, filium ei Palamedes opposuit. Quo viso, Ulixes aratra suspendit; et, ad bellum ductus, habuit justam causam doloris. Postea
 25 quum Ulixes, frumentatum missus, ad Trojam nihil advexisset, a Palamede est vehementer increpitus. Et quum diceret, adeo non esse negligentiam suam, ut ne ipse quidem, si pergeret, quicquam posset advehere; profectus Palamedes infinita frumenta devexit. Qua invidia Ulixes auctis inimicitis,
 30 fictam epistolam Priami nomine ad Palamedem, per transmissum, dedit captivo, et eum itinere fecit occidi. Haec inventa, more militiae, regi allata est et lecta principibus convocatis. Tunc Ulixes, quum se Palamedi dissimularet, ait: *Si verum esse non creditis, in tentorio ejus aurum*
 35 *quaeratur.* Quo facto, et invento auro, quod ipse per noctem, corruptis servis, absconderat, Palamedes lapidibus interemptus est. Hunc autem constat fuisse prudentem. Nam et tabulam ipse invenit ad comprimendas otiosi seditiones exercitus. Secundum quosdam ipse repperit litteras; quae
 40 res forte sit dubia. Tamen certum est, χ ab hoc inventam cum aspiratione.

MS! quodammodo!

secrata, quae Hercules missus ab Eurystheo, occiso per-
vigili dracone, sustulit. Revera autem nobiles fuerunt puellae,
quarum greges abegit Hercules, occiso eorum custode.
Unde *mala* fingitur sustulisse, hoc est oves. Nam *μήλα*
5 dicuntur oves, et *μηλονόμος* dicitur pastor ovium.

59. Atalante et Hippomenes.

Schoenos civitas est. Exinde virgo fuit Atalante, prae-
potens cursu, adeo ut tres sponso provocatos ac victos oc-
ciderit. Postea Hippomenes Venerem, ut sibi adesset, ro-
10 gavit. A qua quum accepisset de horto Hesperidum tria
mala aurea, provocavit puellam, et singula coepit jacere.
Tunc Atalante, cupiditate colligendorum malorum retenta,
superata est. Sed Hippomenes, potitus victoria, in luco ma-
tris deorum, impatientia compulsus, cum victa Atalante rem
15 habuit. Unde irata dea in leones eos convertit, et suo curru
subjugavit, et praecepit, ne umquam leones coirent. Nam
et Plinius in Naturali Historia dicit, leonem cum parda, et
pardum cum leaena concumbere. Ideo autem mater deorum
curru vehi dicitur, quia ipsa est terra, quae pendet in aëre.
20 Ideo sustentatur rotis, quia mundus rotatur et revolubilis
est. Ideo ei subjungantur leones, ut ostendatur, maternam
pietatem totum posse superare. Ideo Corybantes ejus ministri,
et cum strictis gladiis esse finguntur, ut significetur, omnes
pro terra sua debere pugnare. Quod autem turritam gestat
25 coronam, ostendit, superpositas terrae esse civitates, quas
insignitas turribus constat.

40. Helenus.

Helenus apud Arisbam captus a Graecis fuit, et indi-
cavit coactus fata Trojana, in quibus etiam de palladio.
30 Unde dicitur a Pyrrho meruisse regna, quoniam praedixerat
Pyrrho, ut per terram rediret, dicens, omnes Graecos (quod
et contigit) naufragio esse perituros. Tunc Diomedes et
Ulixes, ut alii dicunt, cuniculis, ut alii, cloacis, ascenderunt
arcem, et occisis custodibus sustulere simulacrum. Ideo
35 autem hoc negotium his potissimum datur, quia cultores
fuerunt Minervae. Hoc quum postea Diomedes haberet,
credens, sibi non esse aptum propter sua pericula, transeunti
Aeneae offerre conatus est. Sed quum se ille, velato capite
sacrificans, convertisset, Nautae quidam accepit simulacrum.
40 Unde Minervae sacrificia non Julia gens habuit, sed Nauta-
rum. Quamquam alii dicant, simulacrum hoc a Trojanis

absconditum fuisse intra extractum parietem, postquam agnoverant, Trojam esse perituram. Quod postea bello Mithridatico dicitur Fimbria quidam Romanus inventum vindicasse, quod Romam constat advectum. Et quum responsum fuisset, illic imperium fore, ubi et palladium, adhibito Mamurio fabro, multa similia facta sunt. Verumtamen cognitum hastae oculorumque nobilitate est ab una tantum sacerdote. Dicunt sane alii, unum simulacrum caelo lapsum apud Athenas tantum fuisse. Alii duo volunt; hoc, de quo diximus, et illud Atheniense.

10

41. Andromache et Molossus.

Consuetudinis regiae fuit, ut legitimam uxorem non habentes, aliquam, licet captivam, tamen pro legitima haberent; adeo ut liberi ex ipsa nati succederent. Itaque Pyrrhus captivam Andromachen quasi legitimam habuit, et ex ea filium Molossum suscepit. Postea quum vellet Hermionen, Menelai et Helenae filiam, Oresti jam ante desponsatam, ducere uxorem, Orestis insidiis in templo Delphici Apollinis occisus est. Verum moriens praecepit, ut Andromache, quae apud eum conjugis locum tenuerat, Heleno daretur propter beneficium, quo eum a navigatione prohibuerat. Inde factum est, ut teneret et regnum privigni, qui successerat patri; a quo Molossia dicta est pars Epiri, quam Helenus a fratre Chaone, quem in venatu per ignorantiam dicitur occidisse, Chaoniam nominavit, quasi ad solatium fratris extincti.

42. Sirenes.

Sirenes, secundum fabulam tres, parte virgines fuerunt, parte volucres, Acheloi fluminis et Calliopes Musae filiae. Harum una voce, altera tibis, alia lyra canebat. Et primo juxta Pelorum, post in Capreis habitaverunt, quae illectos suo cantu in naufragia deducebant. Secundum veritatem meretrices fuerunt, quae transèuntes quoniam deducebant ad egestatem, his fictae sunt inferre naufragia. Has Ulixes contemnendo deduxit ad mortem.

35

43. Venus et Pasiphaë.

Indicato a Sole adulterio Martis et Veneris, Vulcanus minutissimis catenis lectulam cinxit, quibus Mars et Venus

ignorantes implicati sunt, et cum ingenti turpitudine resoluti sub testimonio cunctorum deorum. Quod factum Venus vehementer dolens, stirpem omnem Solis persequi infandis amoribus coepit. Igitur Pasiphaë, Solis filia, Minois regis
 5 Cretae uxor, tauri amore flagrabat, et arte Daedali inclusa intra vaccam ligneam, septam corio juvencae pulcherrimae, cum tauro rem habuit: unde natus est Minotaurus, qui, intra labyrinthum - inclusus, humanis carnibus vescebatur. Sed Minos de Pasiphaë habuit liberos plurimos, Androgeum,
 10 Ariadnen, Phaedram. Sed Androgeus quum esset athleta fortissimus, et superaret in agonibus cunctos apud Athenas, ab Atheniensibus et vicinis Magarensibus conjuratis occisus est. Quod Minos dolens, collectis navibus, bella commovit: et victis Atheniensibus poenam hanc statuit, ut singulis qui-
 15 busque annis VII. de filiis, et VII. de filiabus suis edendos Minotauro mitterent. Sed tertio anno Aegei filius Theseus missus est, potens virtute atque forma. Qui quum ab Ariadne, regis filia, amatus fuisset, Daedali consilio filo iter direxit, et, necato Minotauro, cum rapta Ariadne victor
 20 aufugit. Quae quum omnia factione Daedali Minos deprehendisset effecta, eum cum Icaro filio servandum in labyrinthum trusit. Sed Daedalus, corruptis custodibus sub faciendi muneris specie, quo simulabat, posse regem placari, ceram accepit et pennas, et inde, tam sibi quam filio alis impositis,
 25 evolavit. Icarus altiora petens, pennis solis calore resolutis, mari, in quod cecidit, nomen imposuit. Daedalus vero Sardiniam primo delatus, deinde Cumas; et in templo Apollini condito filii sui casum depinxit. Veritas autem haec est. Nam Taurus notarius Minois fuit, quem Pasiphaë adamavit,
 30 cum quo in domo Daedali concubuit. Et quia geminos peperit, unum de Minoë, et alium de Tauro, enixa esse Minotaurum dicitur. Sed inclusum Daedalum regina corruptis relaxavit custodibus; qui, amisso in mari filio, navi delatus est Cumas. Quod Virgilius tangit, dicens: *remigio alarum*.
 35 Alae enim et volucrum sunt, et navium; ut: *velorum pandimus alas*.

44. Procris.

Procris, filia Iphili, uxor Cephali fuit. Qui quum venandi studio teneretur, labore fessus, ad locum quendam ire con-
 40 sueverat, et illic ad se recreandum auram vocare. Quod quum saepe faceret, amorem in se movit Aurorae, quae ei canem velocissimum, Lelepain nomine, donavit, et duo hastilia inevitabilia, cumque complexa rogavit, ut, spreta uxore sua, eam amet. Ille ait, jusjurandum se habere cum
 45 conjuge mutuae castitatis. Quo audito, respondit Aurora:

ut probes conjugis castitatem, muta te in mercatorem. Quo facto, ille ivit ad Procrin, et, oblati muneribus impetrataque re conjugali, confessus est, se esse maritum. Quod dolens illa, quum audisset a rustico, amare eum Auram, quam invocare consueverat, ad silvas profecta est, et in fruticetis latuit ad deprehendendum maritum. Qui quum more solito Auram vocaret, Procris egredi cupiens, fruticetâ commovit. Sperans Cephalus feram esse, hastam inevitabilem coniecit, et interfecit uxorem (quae tamen moriens, ne Auroram duceret, postulavit). 10

45. Amymone et Palamedes.

Amymone, Danaï filia, dum studiose in insula jaculo exercebatur, imprudens Satyrum percussit. Et quum Satyrus eam violare vellet, illa Neptuni auxilium imploravit. Quod quum Neptunus vidisset, fugato Satyro, ipse eam compressit. 15 Ex quo conjugio natus est Belus, Palamedis pater. Unde Virgilius: *Belidae nomen Palamedis.* Neptunus vero dicitur cuspide locum, in quo Amymonem compresserat, percussisse. Unde quum aqua flueret, Lernaëus est fons dictus, et Amymones fluvius. 20

46. Theseus et Hippolytus.

Theseus, mortua Hippolyte, Phaedram, Minois et Pasiphaës filiam, superduxit novercam Hippolyto. Qui quum de stupro illam interpellantem contempsisset, falso delatus ad patrem est, quod ei vim vellet inferre. Theseus Aegeum 25 patrem, ut se ulcisceretur, rogavit: qui agitanti currum Hippolyto immisit phocam in litore, qua equi territi, eum distraxerunt. Tunc Diana, ejus castitate commota, revocavit eum in vitam per Aesculapium, filium Apollinis et Coronidis, qui natus erat exsecto matris ventre, ideo quia, quum Apollo 30 audisset a corvo, ejus custode, eam adulterium committere, iratus Coronidem, maturo jam partu, confixit sagittis, corvum vero nigrum fecit ex albo; et, exsecto ventre Coronidis, produxit Aesculapium, qui factus est medicinae peritus. Hunc postea Juppiter propter revocatum Hippolytum interemit. 35 Unde Apollo iratus Cyclopas, fabricatores fulminum, confixit sagittis. Ob quam rem jussus est Admeti regis novem annis armenta pascere, divinitate deposita. Sed Diana Hippolytum, revocatum ab inferis, Nymphae commendavit Egeriae, et eum *Virbium*, quasi *bis virum*, jussit vocari. 40

47. Minos, taurus et Hercules.

Minos, Iovis filius et Europae, quum patri sacrificaturus accederet ad aras, oravit potentiam numinis, ut dignam aris

suis hostiam praerberet. Itaque subito taurus apparuit nimio candore perfusus. Quem admiratus Minos, religionis oblitus, armenti sui maluit esse ductorem: cujus etiam amore Pasiphaë fertur arsisse. Igitur contemptus a filio Juppiter, indignatus furorem tauro subjecit, qui Cretensium non solum agros, sed etiam moenia vastavit. Hunc Hercules, missus ab Eurystheo, superavit, victumque Argos perduxit; ibique consecratus ab Eurystheo est Junoni. Sed Juno exosa munus, quod ad Herculis gloriam pertinebat, taurum in Atticam regionem expulit, ubi et Marathonius appellatus est; quem postea Theseus, Aegei filius, interemit.

48. Theseus, Pirithous et Hercules.

Theseus, Aegei filius et Aethrae, quum a matre sua educatus esset, et ad puerilem venisset aetatem, petiit Atticam regionem ad cognoscendum patrem; et, ne sine laude ad eum perveniret, latrociniiis Graeciam liberavit. Medea autem, repudiata ab Iasone, Aegeo nupta persuasit advenientem juvenem tauro opponere, qui vastabat Atticam regionem, dicens futurum, ut ab eo privaretur regno. Theseus vero, tauro interfecto, duplicavit regi timorem. Dein invitatum ad epulas eum perdere voluit. Tandem agnito gladio, quem apud Aethram olim reliquerat, libens agnovit filium, et Medeam, quae fuerat insidiarum causa, profugere coëgit. Post mortem vero patris ipse Athenis regnum obtinuit; consensitque Pirithoo, Ixionis filio, faciente virtute fiduciam, ut Proserpinam raperet. Qui quum descendissent ad inferos, ad saxum religatus est Pirithous nexibus draconicis; quas in perpetuum patitur poenas. Hercules vero, propter Cerberum ad infernum descendens, quum comperisset, Theseum, carissimum sibi juvenem, haerentem in saxo, poenas luere; ut quidam dicunt, exorato Dite, ei veniam impetravit; ut alii vero, tam valide evellit eum a saxo, ut pars natium ejus haereret in saxo.

49. Hercules et Hylas.

Hercules quum accessisset comes Argonautis, Hylan, Theodamantis filium, secum duxit armigerum, admirandae pulchritudinis juvenem. Ipse vero fregerat remum in mari, dum pro suis remigat viribus: cujus reparandi gratia Mysiam petens, silvam fertur ingressus. Hylas vero quum aquatum perrexisset, conspectus a Nymphis raptus est. Quem dum Hercules quaerit, relictus ab Argonautis est in Mysia.

Theseus = heneus | raper, heneus: u: 51

50. Hercules et Alcmena.

Herculis ortus fuit talis. Juppiter cum Alcmena, uxore Amphitryonis, in specie ejus concubuit; ex qua natus est Hercules. Cujus ut ortus Junoni celatus esset, quae natos de pellicibus odio habuit, geminata est nox. Sed quum non⁵ latuisset Junonem, immisit duos serpentes, qui Herculem devorarent in cunis jacentem. Erant duo pueri, Iphicles de Amphitryone, Hercules de Jove. Iphicles, ab adventu serpentium territus, de cunis cecidit, et vagitu suo parentes dormientes excitavit. Qui surgentes viderunt Herculem angues¹⁰ elidentem, et eis guttura praefocantem.

51. Hercules et Nemeus leo.

Hercules missus ab Eurystheo, Thebanorum rege, Nemeum leonem interfecit, cujus pelle cum unguibus pro spoliis utebatur.

15

52. Molorchus.

Molorchus quidam pastor fuit, qui Herculem, venientem ad Nemeum leonem occidendum, liberaliter suscepit.

53. Eryx et Hercules.

Eryx Veneris et Butae filius fuit. Qui, occisus ab Hercule, ex sepultura sua monti nomen imposuit, in quo matri fecerat templum, quod Aeneae ascribit poëta: *Tum vicina astris Erycino in vertice sedes.*

54. Hercules et Ciminus lacus.

Hercules aliquando venit ad populos, qui dicebantur²⁵ Cimini vel a monte vel a lacu. Et quum a singulis provocaretur ad ostendendam virtutem, defixisse dicitur vectem ferreum, quo exercebatur. Qui quum terrae esset affixus et a nullo posset auferri, eum rogatus sustulit; unde immensa vis aquarum subsecuta est, quae Ciminum lacum fecit.

30

55. Antaeus et Hercules.

Antaeus fuit rex Libyae, filius Terrae. Ad quem quum venisset Hercules, coepit cum eo luctari, sed non poterat eum superare. Fingebat enim se cadere: at ex matre terra vires sumebat, et fortior surgebat. Hoc cognoscens Her-³⁵cules, suspensum in aëre, eliso gutture, suffocavit.

36. Hercules, Alcinous et Harpyiae.

Alcinous, Phaeacum rex, laborabat ab Harpyiis. Ad quem Hercules veniens, quum hoc agnovisset, praestolatus est earum adventum, ad mensam solita more venientium; 5 quas vulneratas reppulit a regno. Has Ovidius *Stymphalidas* vocat.

37. Hercules et Cerberus.

Hercules, ad inferos descendens rapturus Theseum, timuit, ne Cerberus, in illum transiens, laceraret illum. 10 Quapropter insiliens in Cerberum, traxit eum ab inferis. Quumque insolitam lucem vidisset superiorum, spumam ore ejecit, ex eaque spuma dicitur nata fuisse herba venenifera, nomine aconitum. Nam Cerberus terra est, quae omnium corporum consumtrix est. Unde Cerberus dicitur quasi 15 *κρεοβόρος*, id est *carnem vorans*.

38. Hercules, Deïanira, Oeneus et Centaurus.

Oeneus, Parthaonis filius, rex Aetoliae, regnique sedem habens in Calydone, Deïaniram filiam habuit, quam Hercules 20 et Alphëus, qui et Achelous, dum peterent in conjugium, pater opposuit illis hanc legem, ut invicem conluctantes, qui in certamine alterum vinceret, ille Deïaniram uxorem duceret. Qui quum certamen inirent, Achelous, magicae artis potens, in varias se ferarum formas mutavit; et tandem in tauri 25 speciem mutatus, ab Hercule est victus, et dextrum cornu abscissum proturbatum est. Quod Nymphae accipientes, Fortunae pro dono obtulerunt: quod Fortuna omnibus bonis implens, Copiae, ministrae suae, tradidit, ut quos Fortuna fovere vellet, copia illis exinde ad plenum manaret. Unde 30 Horatius: *Hinc tibi copia ad plenum benigno cornu manabit bonorum opulenta ruris*. Alphëus, seu Achelous, confusus Alcidis virtute, mutatus est in amnem, clapsus hostilibus palmis; et timens semper, ne usquam appareat inimici praesentia, per concava terrarum undis Siciliae affluit. Hercules 35 postea Deïaniram in suam potestatem accipiens, ad quendam fluvium pervenit nimiae profunditatis. Quem quum transire non posset, eam deposuit, clavamque cum reliquis armis secum transvexit, ut post exoneratus eam expedito ferret; et interim eam Nesso Centaure commendavit. Quum ergo 40 ad illam transportandam vellet reverti, vidit eundem Nessum Centaurum cum ea rem habere. Fervens igitur ira, emissa sagitta toxicata, vulneravit eum; cujus cruor in venenum ver-

sus est. Moriens autem Nessus dixit Deïanirae: *collige tibi cruorem istum, eritque tibi pro munere a me datum. Nam si quando Herculis amor, a te declinaverit, vestem, hoc cruore infectam, viro tribuens, ejus amorem revocabis tibi.* Quum igitur Hercules quandam meretricem amaret, exosa⁵ Deïanira misit ei vestem, illo veneno infectam, mandans per Licham, famulum ejus, ut hora sacrificii illam indueret. Qua indutus, adhaesit cuti illius, coepitque venenum artus illius infundere et incendere. Tunc Licham, qui ei vestem detulerat, in Euboïcas projecit undas. Se ipsum in Aetnae montis in-¹⁰ cendium misit, et sic inter deos translatus est.

59. Philoctetes et Hercules.

Philoctetes fuit Poeantis filius, Herculis comes. Quem Hercules, quum hominem in Aetna monte deponeret, petiit, ne alicui sui corporis reliquias indicaret. De qua re eum¹⁵ jurare compulit, et ei pro munere dedit sagittas, hydrae felle tinctas. Postea Trojano bello responsum est, sagittis Herculis opus esse ad Trojae, seu Ilii, expugnationem. Inventus itaque Philoctetes, quum ab eo Hercules quaereretur, et negaret primo se scire, ubi esset Hercules, tandem con-²⁰ fessus est, mortuum esse. Idem quum acriter ad indicandum sepulcrum ejus cogeretur, pede locum percussit, quum nollet dicere. Postea pergens ad bellum, quum exerceretur, sagittae unius casu vulneratus est in pede, quo percusserat tumulum. Ergo quum foetorem insanabilis vulneris Graeci²⁵ ferre non possent, diu equidem pro oraculi necessitate, ductum tandem apud Lemnum sublatis reliquerunt sagittis. Hic postea horrore sui vulneris ad patriam redire neglexit; sed sibi parvam Petiliam in Calabriae partibus fecit.

60. Nepotes Herculis.

30

Postquam Hercules migravit e terris, nepotes ejus, timentes insidias eorum, quos Hercules afflixerat multipliciter. Athenis sibi primi asylum, hoc est templum Minervae, collocarunt, unde nullus posset abduci; quod et Statius dicit: *Herculeos sedem fundasse nepotes.* Ideo ergo ait, quod³⁵ *Romulus Athenis asylum retulit*, hoc est, templum fecit ad imitationem Atheniensis asyli. Quod ideo Romulus fecit, ut haberet advenas plures, cum quibus conderet Romam. Unde Juvenalis: *Et tamen ut longe repetas longeque revolvās — nomen, ab infami gentem deducis asylo.*

40

61. Pholus et Hercules.

(II, 108, 34)

Pholoë, silva Thessaliae, dicta a Pholo Centauro, qui eam incolebat; quia Pholus tempore, quo ab Eurystheo

9) 9) m. faba

rege missus est Hercules in Thraciam, ut Diomedis equos adduceret, qui humanis carnibus vescebantur, eum hospitio recepit. Alii, qui dicunt, quod Hercules eum occidit, susceptus ab eo hospitio, errant. Sed verius Asper et Longus
 5 Pholum tradunt adversus Centauros ab Hercule adductum, quum Herculem hospitio recepisset. Asper etiam Pholum tradit, dum sagittas Herculis stupet, qui tot Centauros occiderat, unam ex illis in pedem cecidisse; cujus vulnere sanari non potuit. Ideo credunt nonnulli ab Hercule occisum.

10 62. Hydra et Hercules.

Hydra fuit in Lerna, Argivorum palude, serpens, quinquaginta habens capita, vel, ut quidam dicunt, septem, qui omnem regionem devorabat. Quod quum audisset Hercules, adiens eum expugnabat, et uno caeso, tria capita crescebant (unde et Latine *excetra* est dicta). Quam postea Hydram Hercules devicit. Sed constat, *hydram* locum fuisse evomentem aquas vastantes vicinam civitatem; in quo, meatu uno clauso, multi erumpebant. Quod Hercules videns, ipsa loca exussit, et sic meatum aquae clausit. Nam hydra ab
 20 aqua est dicta. Potuisse autem haec fieri, ille indicat locus, ubi dicitur: *Excoquitur vitium, atque exundat imutilis humor.*

63. Acrumnae Herculis.

Aliae quaedam, praeter has, quae hic continentur, fabulae de Hercule finguntur. Nam fertur et Erymantheum quendam aprum occidisse; et cervo cuidam aurea cornua abstulisse; et Amazonam balteo spoliasse; et de equis Diomedis victoriam retulisse; et Lucano attestante, Ossam montem, superpositum a Gigantibus Olympo, dejecisse; sub
 30 uno anhelitu CXXV passus cursu pedum percurrisse. Quae tamen praedictae fabulae ideo hic non plene scribuntur, quia raro inveniuntur.

64. Eurystheus et Hercules.

Eurystheus rex fuit Graeciae, Persei genus, qui Junonis instinctu imperabat Herculi, ut varia monstra superaret, quibus posset perire. Unde eum durum poëta appellavit, qui potuit ad complendum odium novercale sufficere.

65. Busiris et Hercules.

Busiris rex fuit Aegypti, Qui quum susceptos hospites
 40 immolaret, ab Hercule interemptus est, quum etiam eum voluisset occidere.

66. Cacus et Hercules.

Cacus filius Vulcani fuit, ignem ore vomens, qui vicina omnia populabatur; quem Hercules occidit. Secundum veritatem fuit Evandri servus pessimus et fur; et ideo *Cacus* dicitur, quod Graece *malum* sonat. Ignem ore vomere dicitur, quia agros igne vastabat.

67. Myrmidones.

Aeacus, Jovis filius, quum in arbore fici formicas, id est *μύρμηκας*, vidisset, optavit tot sibi socios evenire. Et statim formicae in homines versae sunt. Sed hoc fabula est. Nam, ut Eratosthenes dicit, Myrmidones dicti sunt a rege Myrmidone.

68. Geryon et Hercules.

Geryon rex insulae Erythiae vel Hispaniae fuit, et ideo tergeminus vel tricorpor dicitur, quia tria capita habuit, 15 (vel secundum alios, quinquaginta tria capita), vel quia tribus insulis imperavit, vel quia tres fratres concordissimi fuerunt. Ad quem interficiendum Eurystheus, Junonis instinctu, Herculem misit, sperans eum ibidem interiturum. Illuc pergens Hercules cum aerea olla et bicipiti cane (*aerea* 20 *olla*, ob acratas naves; *bicipiti cane*, quia et navali et terrestri proelio plurimum valuit) venit ad oceanum; et, nulla nave inventa, alium conscendit et in insulam Erythiam pervenit; ubi primum canem Orthrum interfecit, et Ithimiam filiam ejus; deinde Eurytionem pastorem, filium Martis; 25 novissime ipsum Geryonem interfecit. Et sic victor armenta ejus in Graeciam adduxit.

69. Evander et Hercules.

Hercules primum ab Evandro non est susceptus. Postea quum filium Jovis se diceret, et morte Caci virtutem probasset, susceptus et pro numine habitus est. Denique aram maximam ei constituit. Quum ergo Hercules quaedam capita de armentis Geryonis patri suo immolare statuisset, inventi sunt duo senes Pinarius et Potitius, quibus Hercules ostendit, quali ritu se coli vellet; scilicet ut mane et vespere 35 ei sacrificaretur. Itaque perfecto matutino sacrificio, quum ad sacrificium vespertinum prior Potitius pervenisset, iratus Hercules jussit, ut Pinarii domus epulantibus Potitiis ministraret.

70. Evander.

Evander nepos Pallantis, regis Arcadiae, fuit. Hic patrem suum occidit. Et matre suadente Nicostrata, quae postea Carmentis dicta est, expulsis veteribus colonis, loca⁵ obtinuit, ubi postea Roma constructa est: et modicum oppidum fundavit in monte Pallanteo, qui nomen habuit a Pallante, proavo Evandri.

71. Bellerophon, qui et Perseus.

Bellerophon, qui et Perseus, Glauci filius, quum ignarus ad Proetum in hospitium venisset, et uxor Proeti Stenoboea, sive Antia, illum amaret, nec ab eo impetrare potuisset, ut secum concumberet, mentita est apud virum, ab eo se compulsam pro stupro fuisse. Proetus vero ad Iobatem socerum suum misit eum; et de eadem re Bellerophonti¹⁰ dedit tabulas perferendas socio: quibus ille lectis, interficere talem volebat virum. Sed quum ille prudentia sua et castitatis auxilio se ab instanti periculo liberasset, tamen, ut pudicitiam periculi probaret immanitas, ad interficiendam Chimaeram missus est, quam Pegaso juvante prostravit.¹⁵ Denuo eum misit, ut Calydonas vinceret. Etiam illos quum vicisset, novissime Iobates agnovit, quae sibi fuisset causa tanta mala patiendi; crimina, quae in eum conficta erant, abolevit; virtute quoque magnifice collaudata, filiam suam Alcimenen dedit ei uxorem. At Stenoboea, quae et Antia,²⁰ re cognita, propria manu interiit.²⁵

72. Chimaera. „(Chomenida" i) d) d)

rupt: Chimaera monstrum Chironis et Achemenidae filia fuit, cujus triplex dicitur forma; prima namque leonis horrebat facie; media caprae; cauda minabatur draconem. Haec³⁰ quum in Lycia juxta Gargarum montem popularetur terras, a Bellerophonte interfecta est. Quidam Chimaeram dicunt non animal, sed montem Lyciae, quibusdam locis leones et capras nutrientem, quibusdam ardentem, quibusdam plenum serpentibus. Hunc Bellerophon habitabilem reddidit; unde³⁵ et Chimaeram occidisse dicitur.

Uay Hesiod: Chimaera filia Typhonis et Erichon.

73. Perseus.

Perseus per Aethiopiam iter faciens, postquam Andromedam propter superbiam matris, quae se Nympharum pulchritudini praetulerat, saxo illigatam ac marinae beluae ob-⁴⁰jectam vidit, captus specie ejus exarsit; pactusque est a

(Chomenides, ac D. I. Adamas

V. 1. 112

Cepheo et Cassiopeia, parentibus virginis, ut sibi matrimonio jungerent, si beluam interemisset. Perfecto igitur Perseus pollicito, quum fides promissa a Cepheo esset praestita, et nuptiarum conjugum epulis principes interessent, Phineus, cui Andromeda ante fuerat desponsata, contumeliam sibi existimans gravissimam injunctam, quod advenae consanguineus postpositus esset, vescentium animos pugna confudit. Et quum res miserabilis dimicantium ageretur in regia, ac multi ex utraque parte armis, quae casus obtulisset, cecidissent, novissime Perseus, pertimescens multitudinem adversariorum, caput Gorgonis extulit. Quo viso, Phineus cum auxiliantibus dirigit.

74. Tarquinius et Lucretia.

Tarquinius Superbus habuit perditos filios, inter quos Arruntem. Qui dum in castris esset, patre suo Ardeam obsidente, et ortus esset inter eum et Collatinum, maritum Lucretiae, de uxoribus sermo, eoque processit contentio, ut ad probandos earum mores, arreptis equis, statim in domos suas simul proficiscerentur. Ingressi itaque civitatem Collatiam, ubi fuit Lucretiae domus, invenerunt eam lanificio dare operam, et tristem propter mariti absentiam. Inde Arruntis domum profecti, quum uxorem ejus invenissent cantilenis et saltationibus indulgentem, reversi ad castra sunt. Quod Arruns dolens, quum de expugnabili Lucretiae castitate cogitaret, mariti ejus nomine epistolam finxit, et dedit Lucretiae; in qua hoc continebatur, ut Arruns susciperetur hospitio. Quo facto, per noctem stricto gladio ejus ingressus cubiculum cum Aethiope hac arte egit, ut sibi morem gereret, dicens: *nisi mecum concubueris, Aethiopem tecum interimo, tanquam in adulterio deprehensam.* Timens itaque Lucretia, ne famam, castitatis amore, perderet; quippe quam sine purgatione futuram sese cernebat; invita turpibus imperiis paruit. Et altero die convocatis propinquis, marito Collatino, patre Tricipitino, Bruto avunculo, qui tribunus equitum celerum fuerat, rem indicans, petit, ne violatus pudor, neve inultus ejus interitus esset, conjectoque gladio se interemit. Quem Brutus de ejus corpore extractum tenens, processit ad populum, et multa conquestus de Tarquini superbia, et filiorum ejus turpitudine, egit, ne in urbem reciperentur, auctoritate qua plurimum poterat. Nam, ut supra diximus, Brutus tribunus equitum fuerat. Sed quum non susciperetur Tarquinius, contulit se ad regem Tusciae Porsennam, qui pro Tarquinio cum ingentibus copiis, capto Janiculo et illic castris positus, Romam vehementer

obsedit. Et quum per sublicium pontem, hoc est ligneum, transire conaretur, solus Cocles hostilem impetum sustinuit, donec a tergo pons solveretur a sociis. Quo soluto, se cum armis praecipitavit in Tiberim; et licet laesus in coxa, tamen fluenta superavit. Unde est illud ab eo dictum, quum ei in comitiis coxae vitium objiceretur. *Per singulos gradus admoneor triumphi mei.* In tantam autem obsidionis necessitatem populus venerat, ut et obsides daret: ex quibus Cloelia, inventa occasione, transnavit fluvium, et Romam reversa est. Pacis lege quae reddita rursus est, eam Porsenna repetente. Qui admiratus virtutem puellae, dedit ei optionem, ut cum quibus vellet, rediret. Illa elegit virgines. Unde Porsenna, hoc quoque miratus, concessit, et rogavit per litteras populum Romanum, ut ei aliquid virile decerneretur. Cui data est statua equestris, quam in sacra via hodie conspiciamus.

75. Hymenaeus.

Hymenaeus, puer formosissimus, genere Atheniensis fuit. Is quum annos puerilis aetatis excederet, neque adhuc virum implere posset, ea pulchritudine praeditus fuisse dicitur, ut feminam mentiretur. Istum quum una ex civibus suis, virgo nobilis, adamasset, ipse, mediocribus ortus parentibus, quia nuptias desperabat, quod poterat tamen, puellam extrema amoris linea diligens, ejus animo solo satisfaciebat aspectu. Quumque nobiles feminae cum virginibus sacra Cereris Eleusinae celebrarent, subito adventu piratarum raptae sunt; inter quas et Hymenaeus, qui illo amatam subsecutus fuerat, cum puella abripitur. Quum igitur per longinqua maria praedam piratae vexissent, ad quandam regionem tandem perveniunt, ubi et somno pressi ab insectantibus sunt perempti. Hymenaeus, relictis ibi virginibus, reversus Athenas, pactus est a civibus dilectae suae nuptias, si eis filias suas restitueret. Quas ubi pro voto restituit, exoptatam accepit uxorem. Quod conjugium quia felix fuerat, placuit Atheniensibus nomen Hymenaei nuptiis miscere.

76. Orpheus et Eurydice.

Orpheus, Oeagri et Calliopae Musae filius, ut quidam putant, Apollinis filiam habuit uxorem Eurydicen. Quam dum Aristaeus, Cyrenes filius, pastor, cupidus persequitur, illa fugiens concubitum, serpentem non devitavit; et haec ei causa mortis fuit. Orpheus, coactus desiderio conjugis, tentavit dulcedine cantus citharae lenire Ditem et Proserpinam, si posset Eurydicen ad superos revo-

care. Descendens igitur ad inferos, in miserationem eos cantu suo compulit; acceptaque lege, impetravit Eurydicen ita demum, si non ante respexisset, quam ad superos perveniret. Deinde, ut est dura amantium perseverantia, Orpheus, timens, ne non inesset pollicitis Ditis fides, respexit,⁵ et irritum fecit suum laborem. Reversus deinde ad superos, qui parum prosperas expertus erat nuptias, perosus omne genus femineum, solitudinibus se dedit. *Oiaggos = timor*

77. Castor et Pollux.

Castor et Pollux Jovis et Ladae filii fuerunt. Qui¹⁰ quum adamassent Phoeben et Dianisam, conjuges Lyncei et Idae, Apharei filiorum, et vellent eas rapere, Lynceus, omnia cui videndi potestas erat, Idam fratrem in vindictam concitavit, qui telum habebat, quod divini teli similitudinem gerebat, ita ut nullus posset illud evadere. Itaque eo misso,¹⁵ interfecit Castorem. Quumque jam Pollucem vellet occidere, ab Jove fulmine percussus est. Pollux vero, videns suum fratrem mortuum, ad inferos descendit. Inde cum fratre recepto ad superos evasit, et Jovem oravit, ut caelestem honorem sibi traderet. Inde inter astra collocati sunt, et²⁰ caelestem honorem habuerunt.

78. Cygnus et Leda.

Juppiter, amorem Ladae virginis affectans, conversus in cygnum, finxit se fugere aquilam; sed Mercurium in aquilam transmutavit. Sic in gremio Ladae receptus, cum ea²⁵ rem habuit, quae peperit ovum, unde nati sunt tres, Castor, Pollux et Helena.

79. Apis.

Refert Solinus, quod inter omnia, quae Aegyptus digna memoratu habet, praecipue mirentur bovem, quem Apin³⁰ vocant, insignem albae maculae nota, quae, dextro lateri ejus ingenita, refert corniculatae lunae faciem. Hunc Aegyptus ad instar numinis colit, eo quod de futuris det quaedam manifesta signa. Apparet autem Memphi, cui statutum vitae spatium est; nam mersus profundo sacri fontis necatur,³⁵ ne diem longius trahat, quam licebit. Mox alter non sine publico luctu requiritur. Hunc etenim centum antistites Memphin prosequuntur, et repente, velut lymphatici, praecinunt. Dat omina manifestantia de futuris. Illud maximum, si de clientis manu cibum capiat. Hujus capitis imaginem⁴⁰ sibi in eremo Judaei fecerunt.

30. Tydeus et Polynices.

Tydeus, Oenëi filius et Cassiopeiae, Diomedis pater. Is quum Melanippum filium suum interfecisset, exul Argos pervenit et amicitia Adrasto regi junctus est. Ipso tempore
 5 Polynices, regno expulsus a fratre suo Eteocle, qui Thebis imperavit, exul quoque ad Adrastum venit. Quum autem animadvertisset Adrastus responsum, quod ei Apollo dederat, futurum; ut filias suas daret apro et leoni (nam Polynices et Tydeus earum ferarum pellibus tecti erant), existimavit
 10 rex, eis debere filias suas in matrimonium dare. Hinc Adrastus, adscitis civibus suis, auxilium Polynici adversus Eteoclem tulit. Ibi Tydeus interfectus est. Polynices cum fratre mutuis vulneribus cecidit.

Βγ&ρ/ος γυ/αχαιδ

31. Synichronis et Branchus.

15 Cius quidam rex quum in peregrinatione pranderet in litore, ac deinde proficisceretur, oblitus est filium, nomine Synichronem. Ille pervenit in saltum patroni cujusdam; et quum esset receptus, coepit cum illius pueris capras pascere. Aliquando prendiderunt cygnum, et illum cooperuerunt.
 20 Dum ipsi pugnant, ut illum patrono munus offerrent, et quum jam essent fatigati certamine, rejecta veste, mulierem invenerunt. Et quum fugerent, revocati ab ea, moniti sint, ut patronus unice Synichronem diligeret puerum. Illi quae audierunt, patrono indicaverunt. Tunc patronus Synichronem
 25 pro suo filio nimio dilexit affectu, eique filiam suam ducendam locavit uxorem. Illa quum praegnans ex eo esset, vidit in somnis per fauces suas introisse solem, et exisse per ventrem. Infans editus ideo Branchus vocatus est, quia mater ejus per fauces sibi viderat in uterum penetrasse.
 30 Hic quum in silvis Apollinem osculatus esset, comprehensus est ab eo, et accepta corona virgaque, vaticinari coepit, et subito nusquam comparuit. Templum ei factum est, quod Branchiodon nominatur: et Apollini pariter *philesia* consecrata sunt templa, quae ab *osculo* Branchi, sive certamine
 35 puerorum, *philesia* nuncupantur.

32. Salmoneus.

Salmoneus Elidis rex fuit, qui nimia felicitate elatus, suos cives sacerdotes et sacra Jovis ad se transferre jussit, sibi que religiones illius et sacra impendere. Hic, vectus per
 40 aereum pontem curru, imitabatur tonitrua, et faces in modum fulminis jaculabatur. At Juppiter, verum fulmen torquens, praecipitem in Tartara adegit.

83. Aloëus, Otus et Ephialtes.

Aloëus Iphimediam uxorem habuit, quae compressa a Neptuno duos peperit, Otum et Ephialtem, qui digitis novem per singulos menses crescebant. Freti itaque altitudine, caelum voluere subvertere; sed confixi sunt Dianae et Apollinis telis.

84. Caeculus.

Quidam infans, expositus a quodam famulo juxta focum, in quo soliti erant pastores ignem accendere, calore ductus, sese in calentes cineres misit; inventusque a pastoribus, Vulcani filius creditus est, et, ab illis educatus, Caeculus est appellatus, quia parvulos ex igne habebat oculos. Qui ad puberem aetatem veniens, civitatem in montibus construxit, quam Praeneste vocavit; vidensque illam frequentari, exstruxit theatrum ligneum, ut finitimae gentes ad eam urbem concurrerent. Quumque nullus eum filium crederet Vulcani, faces tradidit amicis suis, et, signo dato, spectatores flamma circumseptos invasit; rogatusque, et probatus filius esse Vulcani, flammam exstinxit.

85. Tres Proetides.

20

Proetides Proeti, regis Argivorum, de Antia sive Stenoboea, uxore ejus, filiae natae fuerunt; quarum haec sunt nomina: Chrysis, Phinoë, Ephianassa. Quae insolentius gloriantes, Junoni suam formam praetulerunt. Hoc sentiens Juno, in insaniam immittit eas, quae putabant se vaccas esse, et quaerebant in capitibus cornua, et non inveniebant, et dabant mugitus confusos; usque dum a quodam Melampode sanatae sunt.

86. Pierides.

Pieri, regis Macedoniae, et Enipes novem filiae insolentius dum gloriantur, Musas in certamina provocaverunt cantus. Quarum una carmen exorsa est, quod Gigantes adversus deos contenderint: ex quibus Typhoeus terrigena, deformitate terruisse deos compulsos in Aegyptum. Ibi Jupiter ob metum in arietem versus est, Apollo in corvum, Liber in caprum, Diana in felem, Juno in vaccam, Venus in piscem. Invicem autem Musae quum Cereris laudem cecinissent, et qualiter Typhoeus Aetnae montis silice subjectus esset, Pierides victae in picas sunt transfiguratae.

87. Orista.

Orista, pastor Oenēi regis, quum videret caprum a grege saepius discedentem, eum secutus, uvam depascentem invenit in ripa Acheloi fluminis: quam statim expressit, ac de aqua Acheloi fluminis, juxta quam fuerat inventa, commiscuit, obtulitque regi, qui suo nomine Graeco sermone οἶνον, id est vinum, appellavit.

88. Liber, Silenus, Midas rex et Pactolus fluvius.

10 Liber, Thracia digressus, quum in Tmolo monte iter ageret, Silenus, nutritor ejus, a Phrygibus captus, ad Midam regem ductus est. Silenus autem, agnitus ab eo, acceptus est, et Libero adveniēti redditus. Et ob beneficium optanti deus arbitrium ei dedit, si quid vellet, a se petere. 15 Ille vero petit, ut, quae contigisset, aurum fierent. Quod inutile fuit. Nam coepit sui voti affectu torqueri; quia quicquid tetigerat, aurum statim efficiebatur. Cui petenti, ut restitueretur sibi, fecit. Jussit enim, ut ad flumen Pactolum perveniret, cui se supponeret, et sic rediret in 20 pristinum statum. Quo facto, Pactolus deinceps arenas aureas trahere dicitur.

89. De ortu Panis.

Post mortem Ulixis Mercurius cum uxore ejus Penelope concubuit; quae sibi juxta oppidum Tegeam peperit filium, 25 Pan nomine. Unde et Tegeeus dicitur.

90. Pan.

Pan quum Tmolum, montem Lydiae, frequentans, fistula se oblectaret, Apollinem in certamen evocavit, iudice Tmolo. Itaque quum Apollini victoria esset adjudicata, Midae regi adsidenti soli displicuit. Quam ob causam deus iratus aures ejus asininas fecit. Ille criminis sui notam tonsori tantum ostendit, praecipiens ei, ut, si crimen ejus celaret, participem eum regni efficeret. Ille terram fodit, et secretum domini sui in defosso terrae dixit, et operuit. In 35 eodem loco calamus est natus, unde sibi pastor tibiam fecit, quae, quum percutiebatur, dicebat: *Mida rex aures asininas habet.* Quidam tradunt, non Panem, sed Marsyam cum Apolline certasse.

91. Arachne et Minerva.

Arachne Lydia, Idmonis et Hippopes filia, studio lanificii famam quaesierat; quumque materna industria cunctas praecessisset in opere faciendo, festis diebus insolentius gloriata est, quam mortalem decuerat. Nam Minervam in5 certamen provocavit, quae, in anum versa, inter hoc ad eam venit, ut ejus audaciam compesceret. Quam quum vidisset in certamine permanentem, reversa in suam speciem, opere proposito in certamen descendit. Sic victa Arachne quum contumeliose a Minerva pulsa esset, suspendio se affecit.10 Propter studium autem, quod a Minerva acceperat, in araneam versa est, ut opere inutili nullum suum effectum capere posset.

92. Alceste.

Admetus, rex Graeciae, Alcesten in conjugio petiit, cujus 15 pater edictum proposuerat, ut si quis duas feras sibi disparibus suo curru jungeret, ipse illam in conjugio acciperet. Is Admetus Apollinem atque Herculem petiit, qui ei ad currum leonem et aprum junxerunt. Itaque Alcesten in conjugium accepit. Quum in infirmitatem cecidisset Admetus,20 et mori se comperisset, Apollinem deprecatus est. Ille vero dixit, se ei aliquid non posse praestare, nisi si quis se de ejus propinquis ad mortem pro eo voluntarie obtulisset; quod uxor effecit. Itaque Hercules dum ad Tricerberum canem abstrahendum descenderet, etiam ipsam de inferis25 levat. Admetum posuerunt in modum *mentis*; Alcesten pro *praesumptione*.

93. Neptunus et Amycus.

Neptunus quum incideret in amorem Meropes Nymphae, habuit ex ea filium Amycum, Bebryciorum regem, qui effracta30 lege solitus erat venientes hospites ad se recipere, et cogebat eos cestibus secum dimicare, victorque existens interficiebat eos. Hanc ejus feritatem quum multi essent per-35 pessi, novissime in eodem certamine superatus, morte multatus est a Polluce, qui cum Argonautis pellem auream35 Colchis petebat.

94. Neptunus et Eryx.

Quum animadvertisset Neptunus Venerem spatiantem in litore Siculi maris, cum ea rem habuit. Ex quo gravida facta filium peperit, quem nominavit Erycem. Qui quum40 in Sicilia regnaret, viribus suis fidens, legem posuit venien-

cestus, g. us. h. m. 1. 1. 1.

spiritu maria petissent, sensit quandam herbarum potentiam. Quibus esis conversus est in numen marinum.

149 g. f. 115

100. Glaucus et Venus.

Potnia civitas est, de qua fuit Glaucus. Qui quum sacra Veneris sperneret, illa irata equabus immisit fororem, quibus utebatur ad currum, et eum morsibus dilaceraverunt. Hoc ideo fingitur quod eis furorem Venus immiserit, quia dilaniatus est Glaucus, effrenatis nimia cupiditate equabus, quum eas prohiberet a coitu, ut essent velociores.

101. Chelone et Mercurius.

110

Virgo quaedam, Chelone nomine, linguae impatientis fuit. Verum quum Juppiter Junonem sibi nuptiis jungeret, praecepit Mercurio, ut omnes deos et homines atque animalia ad nuptias vocaret; quibus sola Chelone, irridens et detrahens nuptiis, venire contempsit. Quam quum Mercurius non venire notaret, denuo descendit ad terras, et aedes Chelonis, super fluvium positas, praecipitavit in mare; ipsam Chelonem in animal sui nominis convertit, quam nos *testudinem* dicimus, fecitque, ut pro poena dorso tectum prona portaret. Unde incurvatis aedificiis hoc est nomen impositum.

f.
Bali
-m
eja
n
7
7
Bali

MYTHOGRAPHUS PRIMUS.

LIBER II.

102. Saturnus et filii.

Saturnus Pollucis filius dicitur, Opis maritus, senior, velato capite, falcem ferens. Qui sic dicitur regnasse et multa sibi regna subjugasse. Unde et quia magnae potentiae fuit, pro deo summo habitus est.

Habuit ex Rhea tres filios, Jovem, Neptunum, Plutonem: quorum unus Juppiter patri naturalia resecavit et in mare projecit, et ex iis nata est Venus, dea libidinis. Hi fratres et per sortem postea mundum totum sibi dividerunt. Juppiter caelum, Neptunus mare, Pluto infernum occupavit.

Et quia singuli fratres potentiam in regno habere viderentur, aliquid indicii gerunt, Juppiter trifidum fulmen, Neptunus tridentem, Pluto Tricerberum.

105. Saturnus, Philyra et Chiron.

5 Dum cum amata Philyra Saturnus rem haberet, Ops ejus uxor advenit. Cujus praesentiam veritus, se in equum convertit, qualem numen potuit imitari, Exinde natus est Chiron dimidia parte homo, dimidia equus. Iste Chiron primus adinventor fuit medicinae, quam postea Aesculapio
10 demonstravit.

104. Ortus Jovis.

Saturnus a Themideo oraculo comperiens, a filio se posse regno depelli, natos ex Rhea uxore devorabat. Quae natum Jovem, pulchritudine ejus delectata, Nymphis commenda-
15 davit in monte Cretae Dictaeo; ubi eum aluerunt apes, et adhibiti sunt Curetes et Corybantes, qui tinnitu aeris prohiberent audiri pueri vagitum. Unde ipsi sunt matris deo-
rum ministri. Sed tunc quum natus esset Juppiter, ut partum ejus celaret mater, misit Saturno gemmam in simili-
20 tudinem pueri celsam, quam ABIDIR vocant, cujus natura semper movetur. Quam accipiens pater dentibus collisit et consumsit.

9. ΒΙΔΙΤΥΝΟΣ. ΜΑΤΕΡΟΦΙΛΙΑ

105. Juppiter, Saturnus et Venus.

Juppiter adultus, quum Saturnus quodam die ad usum
25 corporis exiret, illato cultro amputavit naturalia ejus, quae in mare projecit, ex quibus Venus nata est; et mox Juppiter patrem regno expulit. Sed Saturnus in Latium in Italiam fugit, et ibi latuit, et desierunt aurea esse saecula sub Jovis imperio, quae usque ad eum, ob simplicem vitam
30 hominis, aurea dicta fuerant. Juppiter suam sororem Junonem accepit uxorem. Mystice autem primum Jovem ponunt, id est *ignem*; unde et Ζεὺς (quod est *vita* sive *calor*) dicitur; secundam Junonem, quasi *aërem*.

106. Juno et hortus Hesperidum.

35 Juppiter quum Junonem duceret uxorem, traditur invenisse ferentem aurea mala cum ramis. Inde Junonem admiratam petisse a Terra, ut in suis hortis sereret, qui erant usque ad Atlantem montem. Cujus filiae quum saepius de arboribus mala decerperent, Juno dicitur pervigilem dra-
40 conem ibi custodem posuisse, quem post Hercules occidit.

107. Neptunus.

Neptunus dictus quasi *nube tonans*, quem Graeci *Ποσειδῶνα* vocant, tertius potestate a Jove et Junone propter aquarum elementum. Hic tridentem ferre pingitur, eo quod aquarum natura triplici virtute fungatur; ut sit liquida, 5 fecunda, potabilis. Huic Neptuno Amphitritem in conjugium deputant: ἀμφί enim Graece dicitur *circumcirca*, eo quod omnibus tribus elementis aqua conclusa sit. Qui Neptunus habuit ex Venere filium Erycem, Siciliae, ex Merope Amycum, Bebryciorum regem. 10

108. Pluto.

Pluto, frater Jovis et Neptuni, dicitur terrarum praesul, quia *πλοῦτος* Graece *divitiae* dicuntur. Hunc alii Orcum vocant, quasi *receptorem mortuorum*, quia tenebris abditum inferis praeesse tradunt. Hujus pedibus Tricerberum 15 canem subjiciunt, quod mortalium jurgiorum invidiae ternario conflentur statu, id est naturali, causali, accidenti.

109. Tres Furiae vel Eumenides.

Tres Furias, dictas Eumenidas, Plutoni dicunt deservire. Quarum prima Alecto Graece *impausabilis* dicitur; 20 Tisiphone, id est *istarum vox*; Megaera, quasi *magna contentio*. Hae pro crinibus habent angues.

110. Tria Fata.

Tria fata etiam Plutoni destinant. Haec quoque Parcae dictae per antiphrasin, quod nulli *parcant*. Clotho colum 25 bajulat, Lachesis trahit, Atropos occat. Clotho Graece, Latine dicitur *evocatio*; Lachesis, *sors*; Atropos, *sine ordine*.

111. Tres Harpyiae seu Stympthalides.

Tres Harpyiae in inferis vigiliis deputantur. Aëllo 30 cupit; rapit Ocypete; Celaeno recondit. Aëllo, id est *alienum tollens*; Ocypete, id est *citius auferens*; Celaeno, id est *nigra*.

112. Proserpina.

Proserpinam, Cereris filiam, nuptam volunt Plutoni. 35 Ceres enim *gaudium* dicitur, et est dea frumenti. Proser-

pina vero dicta, quia ex eo *proserpant* fruges. Haec et Vesta dicitur, quia herbis vel variis *vestita* sit rebus. Diana etiam eadem est, quasi *Duana*, quia luna et die et nocte appareat. Ipsam etiam Lucinam asseverant, eo quod
 5 *luceat*. Eandem et Triviam, eo quod *tribus* fungatur figuris; de qua Virgilius: *Tria virginis ora Dianae*; quia eadem Luna, eadem Diana, eadem Proserpina vocatur. Haec et Latonia virgo dicitur a matre Latona; et Plutonia conjux. Graece Hecate dicitur.

10

113. Apollo.

Apollinem, filium Jovis, fratrem Dianae, Solem dici voluerunt. Hunc et divinationis deum ponunt, eo quod sol omnia obscura manifestet in lucem. Solem autem dicunt, quasi *solum*. Ipsum Titanem, quasi unum ex Titanibus,
 15 qui adversus Jovem non fecit. Ipsum Phoebum, quasi *ephebum*, hoc est *adolecentem*; unde et Sol puer pingitur, eo quod quotidie oriatur et nova luce nascatur. Pythium quoque eundem Apollinem vocant a Pythone, immensae molis serpente, quem Apollo, sagittarum ictibus sternens,
 20 nominis quoque spolia reportavit, ut Pythius vocaretur. Huic quoque quadrigam adscribunt, illam ob causam, quod quadrifido limite diei metiatur spatium; vel quod quatuor sunt tempora anni. Quatuor equorum Solis nomina: Aethon, Lampus, Erythraeus et Philogeus. Erythraeus Graece *rubeus*
 25 dicitur, eo quod sol matutino lumine rubicundus exurgat. Aethon, *splendens*; Lampus vero *ardens*. Philogeus *terram amans* dicitur, eo quod vespere occasibus sol pronus incumbat.

114. Novem Musae.

30 Novem Musas Apollini deputant, ipsumque decimum Musis adjiciunt, quia humanae vocis decem modulamina sunt. Et haec nomina et interpretationes Musarum: Clio, id est *cognitio quaerendae scientiae*, quae reperit historias. Euterpe, id est *bene delectans*, quae tibias invenit. Mel-
 35 pomene, id est *meditationem faciens*, quae tragoedias edidit. Thalia, id est *capacitas*, quae comoedias edidit. Polymnia, id est *multa memorare faciens*, quae rhetoricam invenit. Erato, id est *inveniens simile*, quae geometriam reperit. Terpsichore, id est *delectans instructione*,
 40 quae psalterium instituit. Urania, id est *caelestis*, quae astrologiam invenit. Calliope, id est *optimae vocis*, quae litteras docuit.

115. Apollo, corvus et Coronis, filia Phlegyae.

In Apollinis tutela corvum ponunt, sive quod solus contra rerum naturam in mediis ipsis aestivis fervoribus oviparos pullulet foetus; sive quod in horoscopicis libris solus⁵ inter omnes aves LXIV significationes habeat vocum. Haec est autem fabula. Corvus, Apollinis tutela usus, eo sacrificante, missus a fonte aquam puram petiit, vidit arbores complures ficorum immaturas. Eas expectans dum maturerent, in arbore quadam earum consedit. Itaque post¹⁰ aliquot dies coctis ficis, et a corvo pluribus earum comesis, expectans Apollo, corvum vidit cum cratere pleno volare festinantem; pro quo amisso, dixit se moratum diu Apollinem, qui, coactus mora corvi, alia aqua est usus, et hac ignominia eum affecit, ut quamdiu fici coquerentur, corvus¹⁵ bibere non possit; ideo quod guttur habeat pertusum illis diebus. Istrus autem et complures dixerunt, Coronidem Phlegyae filiam fuisse. Hanc autem ex Apolline Aesculapium procreasse. Sed postea Elati filium cum ea concubuisse; quod videtur corvus Apollini nuntiasset. Qui quum fuerit²⁰ antea candidus, pro incommodo nuntio eum nigrum fecisse, et Coronidem sagittis confixisse.

116. Apollo et Daphne, seu laurus.

In Apollinis tutelam laurum adscribunt. Nam scimus, Daphnen, Ladonis, fluminis Arcadiae, filiam, dilectam ab²⁵ Apolline, et Terrae miseratione in laurum conversam. Et unde laurus nasci posset, nisi de fluvialibus aquis? Et sic poëtae describunt: si laurum dormientibus ad caput posueris, vera somnia esse visuros.

117. Apollo et Hyacinthus.

30

Hyacinthum amatum tam a Borea, quam ab Apolline dicunt. Qui quum magis Apollinis amore laxaretur, dum exercetur disco, ab irato Borea eodem disco est interentus, et mutatus in florem nominis.

118. Apollo et Eridanus.

35

Apollo, qui et Sol, cum Clymene Nympha rem habens, Phaëtonta, sive Eridanum, dicitur genuisse, qui suscitavit Hippolytum occisum, precatu patris et Dianae. Ille a patre impetrato curru, agitare non potuit; et quum ejus errore mundus arderet, fulminatus a Jove, in fluvium Italiae⁴⁰ cecidit; et tunc a luce ardoris sui Phaëton appellatus est,

et proprium nomen fluvio dedit. Unde mixta haec duo nomina inter Solis filium et fluvium invenimus. Postea ejus sorores, Phaëthusa et Lampetusa, flendo in populos versae sunt. Hac ira commotus Apollo, fabros Sicanos, Jovi fulmina facientes, interfecit. Quapropter Juppiter eum divinitate exuit, et a caelo dejecit. Qui expulsus boves Admeti regis per quatuor annos pavit super Eurotam fluvium, ubi quam plures habuit filios.

119. Mercurius et Maja.

10 Juppiter jacuit in Cyllene monte cum Maja, et habuit filium Mercurium, quem Juno ita dilexit, quod propria mamma eum lactavit, et artem medicam insinuavit. Pater vero tradidit ei virgam caduceam; qua si quem ex grossiori parte a capite tangeret, moreretur; quem vero a subtili, 15 viveret. Mercurius quasi *medius currens* dicitur appellatus, quod sermo *currat* inter homines *medius*; unde et velox et errans inducitur. Alae ejus in capite et in pedibus significant, volucrem ferri per aëra sermonem Nuntium dicunt, quoniam per sermonem omnia cogitata nuntiantur. Ideo 20 autem furti magistrum dicunt, quia sermo animos audientium fallit. Virgam tenet, qua serpentes dividit, id est venena: nam bellantes ac dissidentes interpretum oratione sedantur. Unde, secundum Livium, legati pacis caduceatores dicuntur. Sicut enim per feciales bella indicebantur, ita 25 pax per caduceatores fiebat. Hermes autem dicitur Graece ἀπὸ τῆς ἑρμηνείας, Latine interpret. Qui ob virtutem multarumque artium scientiam Trismegistus, id est ter maximus, nominatus est. Cur autem eum capite canino fingunt, haec ratio dicitur, quod inter omnia animalia canis 30 sagacissimum genus et perspicax habeatur.

120. Semele et filius ejus Liber pater.

Juppiter cum Semele concubuit, de qua natus est Liber pater. Ad quam cum fulmine veniens, illa crepuit. Unde pater puerum tollens, in femore suo misit; post Maroni 35 nutriendum dedit. Hic Indiam debellavit, et inter deos deputatus est. Itaque cum Semele quatuor sorores appellatae sunt, Ino, Autonoë, (Semele et Agave; quae Agave caput filii violenter abscidit. Hae quatuor sorores Bacchae dictae sunt, et mystice per has quatuor ebrietatis genera signantur, id est vinolentia, oblivio, libido, insania. Juno autem 40 suspectam eandem Semelem, Cadmi et Hermiones filiam, quum haberet, quod cum Jove concubuisset, in anum conversa, hac fallacia, ut se ab invidia cujusquam ulcisceretur.

hortata est eam, ut tale pignus amoris a Jove peteret, proinde auctoritas ipsius concubitus insignis esset. Quod quum impetravisset, deus, instructus tonitribus ac fulminibus, domum Semeles ingressus est. Decepta est optatis. Tecta et ipsam flamma adussit. Liberum, conceptum utero, Jupiter incendio eripuit, ac femore insuit suo. Postea completis mensibus, Nymphis, quae Nysam, montem Indiae, perfrequentabant, clam tradidit nutriendum. Septem enim fuerant sorores, caedem Nymphae Dodonides appellatae, quae a Lycurgo fugatae ad Thetim profugerunt, ut scribit Pherecydes et Asclepiades. Quam ob causam ab Jove eis gratia est relata, quod inter sidera sunt constitutae, quae VII. numero Hyades sunt appellatae. Hinc Liber pater, seu Dionysus, tigribus sedere dicitur, quod omnis vinolentia feritati semper insistat: et Lyaeus dicitur quasi lenitatem praestans. Juvenis autem pingitur, quia ebrietas numquam matura est.

121. Liber et Juppiter Hammon.

Liber, seu Dionysus, quum Indos peteret, et per Xerolibyam exercitum duceret, fatigatus siti, Jovis sui patris auxilium imploravit: et statim viso ariete, fons secutus est. Unde factum est ab eo deinceps Jovi, Hammoni ab arenis dicto, simulacrum cum capite arietino. Quod ideo fingitur, quia notis ejus sunt involuta responsa.

122. Liber et Tyrrheni.

25

Quum Tyrrheni nautae dormientem in litore Liberum patrem invenissent, furtim eum in navem suam rapuerunt. Qui quum esset experrectus in navi, quo duceretur interrogavit. Responderunt illi, quo vellet. Liber ait ad Naxum insulam, sibi sacratam. Illi autem alio vela flectere coeperunt. Quamobrem numen iratum tigres sibi dicatas visibus eorum objecit; quarum illi terrore perterriti, sese praecipites in fluctus dedere. *et facti sunt Delphini: ad: 113.*

123. Liber pater et Lycurgus rex.

Lycurgus rex Thraciae fuit. Qui, ut fabula habet, dum contemnens Liberum, ejus amputat vites, crura sua incidit. Re autem vera abstemius fuit; quos constat acrioris esse naturae; quod etiam a Demosthene dictum est.

124. Minerva.

Minerva, dea sapientiae, multorum inventrix fuit ingeniorum. Haec Graece *Ἀθηνᾶ* dicitur, apud Latinos autem

of seculum = generatio

Minerva, quasi *manus artium variae*. Ideo autem de capite Jovis dicitur esse nata, quia sensus sapientis, qui invenit omnia, in capite est. Haec et Tritonia dicitur, quia circa Tritonium lacum dicitur apparuisse in virginali aetate. 5 Pallas autem eadem est dicta, vel ab insula Pallene, in qua nutrita est; vel ἀπὸ τοῦ πάλλειν, id est ab *hastae incur-sione*; vel quod Pallantem Gigantem occidit.

125. Minerva et Marsyas.

Minerva eadem ex osse tibias invenit. Cum quibus 10 quum in convivio deorum cecinisset, ejusque tumentes buccas dii omnes irrisissent, illa ad Tritoniam paludem pergens, in aqua faciem suam speculata est; et dum turpia adjudicasset buccarum inflamina, tibias jecit. Quibus Marsyas repertis, doctior factus, Apollinem concertaturus de 15 cantibus provocavit; et ambo sibi Midam regem judicem deligunt. Cujus judicio Marsyas victus poenas pendit, ac suspensus et enudatus, usque ad necem verberibus ab eo est caesus; et tantum sanguinis sui fusum est, ut fons inde nasceretur, cujus Juvenalis meminit, dicens: *Ceu Marsya* 20 *victus*. Alii tradunt, quod Nymphae Satyrique, ceterique ruris incolae in tantum Marsyam Satyrum fletu prosecuti sunt, quod ejus cantu carituri essent, ut ex lacrimis eorum flumen creverit, quod Marsyas dicitur. Quidam dicunt, Midam regem non recte judicasse, et ob id aures ei asininas 25 ab Apolline deputatas. Sed hoc alias.

126. Priapus et Lotos Nympha.

Lotos Nympha quaedam fuit. Quam quum amatam Priapus insequeretur, illa deorum miseratione in arborem versa est, quae vulgo *fabā Syriaca* dicitur. Sed ipse 30 Priapus pulsus est de Lampsaco civitate propter virilis membri magnitudinem. Postea in numerum deorum receptus, numen hortorum esse meruit. De hoc Horatius: *Fures dextra coërcet*
Obscenoque ruber projectus ab inguine palus.
Ast importunas volucres in vertice arundo
Terret fixa. 35

Dicitur autem praeesse hortis propter eorum fecunditatem. Nam quum alia terra seminale vim coërcet, horti nunquam sine fructibus sunt.

127. Pan figurative.

40 Pan deus est rusticus, in naturae formatus similitudinem. Unde et Pan dictus est, id est *omne*. Habet enim cornua,

radiatorum solis et cornuum lunae similia. Rubet ejus facies ad aetheris imitationem. In pectore nebridem habet stellatam, ad stellarum imaginem. Inferior ejus pars hispida propter arbores, virgulta, feras. Caprinos pedes habet, ut ostendat terrae soliditatem. Fistulas habet septem calamarum propter harmoniam caeli, in qua VII. soni sunt. Unde dicit Virgilius: *Septem discrimina vocum*. Curvam ergo καλαύροσα habet, id est *pedum*, quia annus intra se recurrit. Hic, quia totius naturae deus est, a poëtis fingitur cum Amore deo luctatus, et ab eo victus, quia *amor omnia vincit*. Hic ergo amavit Syringam Nympham, quam quum insequeretur, illa, implorato Terrae auxilio, in calamum versa est; quem Pan ad amoris solatium incidit, et sibi fistulam fecit.

128. Vulcanus.

15

Vulcanus, eo quod deformis esset, a parentibus suis, id est Jove et Junone, spretus est, et in insulam Lemnum praecipitatus, illicque a Sintiiis nutritus. Hic quum Jovi fulmina fabricaret, non est admissus ad epulas deorum. Postea quum rogaret patrem suum Jovem, ut idem Minervae²⁰ conjugium sortiretur, concessum est illi, si concessu ipsius Minervae posset fieri. Illa autem amorem ejus spernente, et nimium reluctante, natus est puer. draconteis pedibus, qui appellatus est Erichthonius, quasi de *terra* et *lite* procreatus: nam *ἔρις* est *lis*, *γῆν* *terra*. Hic ad celandam²⁵ pedum foeditatem, junctis equis, usus est curru, quo tegeret sui corporis turpitudinem.

129. Phorcus.

Phorcus Thoosae Nymphae et Neptuni filius dicitur: ut autem Varro dicit, rex fuit Corsicae et Sardiniae. Qui³⁰ quum ab Atlante rege navali certamine cum magna exercitus parte fuisset obrutus, finxerunt socii ejus eum in deum marinum esse conversum.

130. Tres Gorgones et Perseus.

Phorcus tres habuit filias, Stheno, Euryalen, Medusam,³⁵ quae uno contuebantur oculo, et contuentes in lapidem convertebant; unde et Gorgones dictae a *terrore*: γοργών namque Graece *terror* dicitur. Contra quas missus est Perseus cum crystallino clypeo et harpe, quod est genus falcatis teli; et adjutorio Minervae eas interfecit. Re vera⁴⁰ tres fuerunt sorores unius pulchritudinis; unde fictum est,

ut uno intuerentur oculo. Fuerunt autem locupletissimae; unde et Gorgones, quasi *georgicae*, id est quasi *terrae cultrices*: γῆ enim Graece, Latine terra; γεωργία dicitur *cultura*. Mortuo patre, Medusa major filia in regnum successit, quam Perseus, rex Asiae, interfecit, et ejus regnum abstulit. Veritas tamen hoc modo se habet. Gorgon terror interpretatur, Stheno *debilitas*, Euryale *lata profunditas*, Medusa *amentia* vel *oblivio*. Haec autem omnia in hominibus terrorem operantur. Perseus autem in figura virtutis
 10 ponitur, qui Gorgonem auxilio Minervae interfecit; quia virtus sapientiae omnes vincit terrores. De sanguine autem Gorgonis natus est Pegasus, qui *fama* interpretatur; et pede suo fontem Castaliae sive Pegaseum produxit; quia virtus, omnia superans, bonam sibi acquirit famam. Finguntur autem poëtae de illo
 15 potare fonte, quia poëticis figmentis maxime fama juvatur. Notandum est vero, quod Pegasus equus fuit Neptuni.

151. Medusa Gorgo.

Medusa Gorgo quum propter pulchritudinem a pluribus peteretur, conjugium Neptuni effugere non potuit. Quae
 20 quoniam in templo Minervae cum eo rem habuit, propter religionem loci, quem inquinavit, crines ejus ab eadem in serpentes sunt mutati, ut, quum petita in conjugium a pluribus procis esset, objecta deformitate, obvios in fugam verteret.

152. Tres Gratiae.

Juppiter tres filias habuisse legitur cum Junone, famulas Veneris; quarum nomina sunt: Pasithea, Aglaie, Euphrosyne. Et quia blandae erant et mites, ideo Gratiae vocabantur.

153. Lemniades et Hypsipyle.

Lemniades quum diis omnibus decimas frugum annis singulis solverent, solam Venerem praetermittendam esse dixerunt. Quae irata his odorem immisit hircinum. Quas mariti exsecrantes, deserta Lemno odio conjugum, Thracas
 35 petiverunt, eorumque filias sibi ascivere conjugio. Quod ubi Lemniadibus compertum est, stimulante Venere, in omne genus virile conjurant, remeantesque ex Thracia viros omnes interemerunt. Inter quas Hypsipyle patri Thoanti sola subvenit, ut ei non solum parceret, verum etiam fugientem
 40 prosequeretur ad litus. Tunc Thoanti Liber occurrit, eumque ad insulam Chion prospera navigatione perduxit. Lemnon Argonautae venerunt, quos Lemniades hospitio suscipientes,

cum his nuptias junxerunt. Hypsipyle ex Iasone filios procreavit Euneum et Thoantem. Quum plurimis diebus detenti essent, ab Hercule objurgati discesserunt. Lemniades autem postquam intellexerunt, Hypsipylen patrem suum servasse, interficere eam conatae sunt. Illa dum fugit, a praedonibus est capta, et Nemeam deportata, et Lycurgo, regionis ejus regi, in servitutem distracta.

154. Danaus et Aegyptus.

Danaus, Beli filius, ex pluribus conjugibus quinquaginta filias habuit; totidemque frater ejus Aegyptus filios, qui Danaum fratrem, ut filias filiis suis in matrimonium copularet, postulavit. Danaus, responso accepto a diis, quod generi sui manibus interiret, Argos profectus est et primus dicitur navem fecisse, a cujus nomine Argo dicta est navis. Aegyptus mittit filios suos ad persequendum fratrem, hisque praecepit, ut aut Danaum occiderent, aut domum non redirent, ut Agenor filio Cadmo imperaverat. Qui postquam Argos venerunt, coeperunt patruum oppugnare. Danaus postquam vidit, se non posse resistere, filias suas eis uxores sponndit; quae patris jussu in nocte viros suos universae interfecerunt, praeter Clytemnestram, quae sola Lynceo viro suo pepercit. Ob hoc scelus Danae filiae apud inferos hac dicuntur poena damnatae, ut aquam in dolum pertusum mittant.

155. Historia Dardani et Origo Trojanorum.

Dardanus et Iasius fratres fuerunt, Electrae, filiae Atlantantis, filii; sed Dardanus de Jove, Iasius de Corytho procreatus est, a cujus nomine mons et oppidum nomen accepit. Postea Iasium dicitur Dardanus occidisse. Idem Dardanus ab Italiae regione Tuscia, ex responso locum mutans, per Thraciam Samum delatus est, quam Samothraciam nominavit. Et hinc ad Phrygiam devenit, quam Dardaniam a suo nomine nominavit: ex quo natus est Erichthonius, qui in istis locis regnavit. Ex Erichthonio Tros, qui justitia et pietate laudabilis fuit; isque, ut memoriam sui nominis faceret, Erichthoniam Trojam nominavit. Qui etiam Tros filios habuit Ilium Assaracumque. Ille, quia major natu erat, regnavit, atque Trojam de suo nomine Ilium nominavit. Assaracus a primatu recessit. Ilius Laomedontem filium habuit. Ex Laomedonte primus Priamus natus est. Assaracus Capyn genuit, ex quo Anchises editus est; Anchisesque Aeneam procreavit.

156. Laomedon, Hercules et Hesiona.

Laomedon rex fuit Trojanorum, pater Priami. Qui petiit Neptunum et Apollinem, ut aedificarent Trojam pro-

missa mercede. Quam quum ipsi aedificassent, mentitus est munera. Unde indignatus Apollo pestilentiam eis immisit, Neptunus cetum maximum. Super quibus dum consuleretur Apollo, respondit contraria, dicens, *omnes filias ejus ceto esse opponendas*, qui totam civitatem devastabat. Tunc superveniens Hercules, dum Colchos peteret, Hesionam filiam ipsius petiit in conjugium, quam ille ei promisit, si a ceto posset eam liberare. Hercules, interfecto ceto, conjugem sibi promissam petiit; sed ille mentitus est. Unde indignatus Hercules Trojae muros destruxit et Hesionam cuidam socio suo Telamoni dedit; ex qua natus est Teucer. Nam Ajacem ex alia constat esse natum. Tunc Hercules Priamum redemptum a sociis in paterno regno locavit.

157. Acesta et Hippotes.

Laomedon praenotatus rex, aedificata sibi a Neptuno et Apolline Troja, dum promissis eos fraudasset, Neptunus iratus cetos grandes urbi immisit. Pro quibus consultus Apollo respondit: *Objiciendas nobiles puellas beluae*. Quod quum fieret, timens Hippotes quidam nobilis filiae Acestae (quum Laomedontis regis filia jam esset, orta seditione, religata), impositam eam navi misit, quo fors tulisset. Haec ad Siciliam deleta, ab Crimiso fluvio, converso in canem vel in ursum, compressa, Acesten edidit: qui ex matris nomine Trojanis civitatem condidit, quae hodie Acesta nominatur.

25 158. Teucer.

Teucer quum, Troja spoliata, sine fratre esset reversus, qui se furore propter arma perditam Achillis interemerat, Salamine pulsus, Sidonem venit; ex quo Dido cuncta cognovit. Is Teucer, quod auxilium non dederit fratri suo interfecto, ut quidam volunt, apud Trojam; et, quod ossa ejus in patriam non detulerit, et filium ejus parvulum secum non adduxerit, credebatur eum occidisse, ne coheres ejus esset; actus a patre in exilium, Belum, Phoenicium regem adiit, qui Cyprum insulam armis subegerat. Ibi Teucer longo bello urbem condidit, quam Salaminam nomine patriae vocavit. Hic Teucer cum hostibus Danais fuit. Alius est Teucer, a quo Trojani Teuceri dicuntur, qui post Dardani obitum Trojae muros exstruxit et ampliavit. Ajax autem et Achilles patruales fuerunt, quoniam Telamon et Peleus fuerunt fratres, Aeaci filii.

159. Tithonus et Aurora.

Tithonus fuit frater Laomedontis, regis Trojanorum. Qui quum adamatus fuisset ab Aurora, petiit ab ea longitu-

7 *Tunisacen vel Euryacen*
habent aliquid de Teucro

dinem vitae. Unde tamdiu vixit, donec prae nimia senectute versus est in cicadam. Hic filium suum Memnonem, ex ipsa progenitum, ad Trojae misit auxilia. Niger autem dictus et Aethiops, quia, ubi prima surgit aurora, dubia lux est. Hujus apud Trojam extincti et sepulti tumulum aves annuo⁵ volatu conventu officiose celebrant.

140. Pyrrhus et Helenus.

Achilles, ut in historia legimus, percussus a Paride sagitta in templo Apollinis Thymbraei, moriens petiit ut, evicta Troja, ad ejus sepulcrum Polyxena immolaretur; quod filius¹⁰ ejus Pyrrhus, quem ex Deidamia habuit, implevit. Postmodum in patria, in numinis Apollinis insultationem, in templo ejus Delphico aras patri constituit, et illic ei coepit sacrificare. Hic Pyrrhus dum ab Oreste, cujus sponsam Hermionem rapere voluerat, occisus jam exspiraret, praecepit, ut¹⁵ Andromache, sua conjux, Heleno daretur, quem quidem captivum a Troja duxerat; sed in multis ab eodem Heleno fideliter erat praemonitus et cautus redditus; unde hoc beneficium ei reddidit.

141. Diomedes.

20

Diomedes, qui et Tydides, postquam ira Veneris a se vulneratae, dum Aeneam filium suum in certamine nube interposita liberasset ab ejus manibus, uxorem apud Argos turpiter vivere rescians, noluit reverti, sed tenuit partem Apuliae: et edomita omni montis Gargani multitudine, in²⁵ eodem tractu civitates plures condidit. Nam et Beneventum et Argos Hippium ipse condidit, et Arpos, quae et Argyrippa dicitur; ad quam Venulus Argivus de Tiburte mittitur, non ad Arpinum, quam constat esse Campaniae. Unde est illud: *Praedam Tiburtum ex agmine raptam portat.* ³⁰

142. Diomedes et palladium.

Diomedes quum multis casibus affligeretur, palladium, quod apud ipsum erat, Trojanis ab oraculo jussus est reddere. Quod quum vellet implere, Aeneam invenit sacrificantem; qui ne sacrificii ordinem rumperet, palladium Nautas accepit.³⁵ Unde Nautarum familia Minervae sacra servabat.

145. Socii Diomedis.

Diomedis socios constat in aves esse conversos post ducis sui interitum, quem extinctum impatienter dolebant. Eae aves hodieque Latine *Diomedae* vocantur. Graeci *ερωδιους* ⁴⁰

dixerunt. Habitant autem insulam Electridem sive Febram, quae est haud longe a Calabria in conspectu Tarentinae civitatis. Quin et de his avibus dicitur, quod Graecis navibus laetae occurrant, Latinas vehementer fugiant, memores originis suae.

144. Euboea insula et Nauplius, Palamedis pater.

Euboea insula est, in qua mons Caphareus, circa quem Graeci periere naufragio; quia Nauplius, Palamedis pater, 10 dolens filium suum factione mortuum, quum vidisset Graecos tempestate laborare, montem Caphareum ascendit, et elata facula signum dedit vicini portus. Quare decepti sunt Graeci, et inter asperrimos scopulos naufragium pertulerunt.

145. Alia Euboea et Cumae.

15 Euboea item insula est, de cujus civitate Chalchide profecti sunt ad novas sedes quaerendas; et haud longe a Bajis (qui locus a socio Ulixis Bajo, illic sepulto, nomen accepit) invenerunt vacuum litus, ubi, visa muliere gravida, civitatem condiderunt; quae res fecundam ostendebat fore 20 rem publicam; et eam *Cumas* vocarunt, sive a praegnante, sive ab undis.

146. Melager et Oeneus.

Oeneus, pater Tydci et Meleagri, Parthaonis filius, rex Aetoliae, cujus civitas est Calydon nobilissima. Hic summam 25 potestatem regni sui turbavit negligentia sacrorum. Annua siquidem vota pro imperii fructibus celebrans, numen Dianae contempsit; propter cujus nimiam indignationem oppressus est, ut videretur omnes placaturus, si illam solam adorasset. Ea aprum summae magnitudinis regioni immisit; qui vastator 30 Calydoniae terrae ab urbis gente est appellatus. Cujus Oeneus feritate fractus, edictum tale proposuit, ut dimidiam regni partem caperet, qui monstrum interemisset. Meleagri virtus periculum non expavit. Siquidem ipse ejus filius undique juventutem collectam ad illam novi generis expeditionem 35 vocavit. Inter quos Atalante convenit, Iasii filia, summa venatrix; quae in salibus prima omnium praedictum aprum sagitta percussit. Postea Meleager venientem in se feram excepit interemitque; et gratus adversus puellam, quae inter viros successu virtutis enituerat, pellem monstri illius cum 40 capite ad laudis illius testimonium ei dedit. Si munus, peractum fortitudine, invidia perdidit. Plexippus namque et

Agenor, Meleagri avunculi, indignati sunt, sibi praelatam fuisse virginem, et eam dono spoliaverunt. Qua contentione fata sibi maturaverunt. Etenim indignatus Meleager, consanguinitate calcata, matris suae fratrem Plexippum occidit, sibi que matris affectum abstulit. Althaea siquidem germano-⁵rum ultione saevit. Nam titionem (quem occultum habuit, quia, quum nasceretur Meleager, in regia subito fortis et ut juvenis apparuerat, et vaticinatum erat, quod *tandiu viveret, quoadusque servatus esset*) mater ignibus mersit, eumque cum filii nece satis extinxit. Quae postquam admissum faci-¹⁰nus agnovit, laqueo vitam finivit.

147. Clytemnestra et Orestes, filius ejus.

Clytemnestra fuit uxor Agamemnonis. Qui quum reversus esset de bello Trojano, interfectus est per Aegisthum adulterum. Nam quum ingressus fuisset domum suam, ob-¹⁵tulit ei Clytemnestra vestem sine capicio. Quam quum vellet induere et capicium invenire non posset, ab Aegistho adultero occisus est; quem postea simul cum matre Orestes interfecit; unde in amentiam versus est. Hic namque Orestes, Agamemnonis et Clytemnestrae filius, quia optimus tragoedus²⁰fuit, in scenis celebratus, quum matrem et Aegisthum occidisset, insanivit. Qui socii Pyladis admonitu, ad evitandas Furias templum Apollinis ingressus, quum vellet exire, invaserunt eum Furiae. Hinc est: *Ultricesque sedent in limine Dirae.*

25

148. Europa et Juppiter.

Europa fuit filia regis Graecorum Agenoris. Quae dum colligeret flores in pratis secundum consuetudinem puellarum, Juppiter, in formam speciosi tauri conversus, ei vim intulit hoc modo. Quum Mercurius jussu patris in Phoenicem³⁰transgressus esset, ut armenta illius regionis ad litus compelleret, Juppiter in taurum conversus est; quumque se jumentis Agenoris regis immiscuisset, et in amorem sui spatientes in arena virgines coegisset, ac paulatim singulis alludens, novissime Agenoris filiam, cujus in amorem compulsus³⁵averterat figuram, insidentem sibi tergo in insulam Cretam detulit, ibique nuptiis ejus fruitus est.

149. Agenor et Cadmus, filius ejus.

Agenor, rapta filia Europa, fratres ejus ad requirendam sororem misit, Cadmum, Cilicem, Phoenicem; ita ut, nisi⁴⁰eam reperissent, ad se non reverterentur in patriam. Cilix

diversas petiit regiones; novissime constituit Ciliciam, nec minus Phoenix a suo nomine Phoenicen. Cadmus, desperata spe visendi parentis. Apollinis oraculum ingreditur sciscitans, *in quibus partibus orbis consisteret*. Accepta itaque sorte, ut vaccam a grege secretam, quae lunae signum in latere haberet, ageret, et ubi fessa procubisset, ibi urbem statueret; parentis praecepto in eam terram devenit, quae postea Boeotia dicta est. Hic quum ad fontem Martis socios aquatum misisset, invenit eos a dracone consumptos. Quod ubi vidit, serpentem interemit, et dentes ejus evulsos sevit: ex quibus multitudo armatorum gignitur, quae inter se domestico bello confligens concidit; ita ut ex ea multitudine quinque tantum viri relinquerentur, qui a Minervae voluntate condendae urbi Thebarum Cadmo socii additi sunt. Quorum nomina sunt haec: Echion, Idaeus, Chthonius, Pelorus, Hyperbion.

eg. Harmonia 150. Cadmus et Hermiona.

Cadmus, Agenoris filius, postquam inspector suarum calamitatum fuerat in exitu nepotum, perosus Thebarum sedes cum Hermiona, Veneris et Martis filia, conjuge sua, in Illyricos sinus profugit. Ibi a diis petita venia, ut in draconis speciem converteretur, qui initio mali causa fuit, vota sunt impleta, et in serpentes ambo versi sunt.

151. Monile Hermionae. ut *Supra!*

Hermione, quae ex Martis et Veneris adulterio nata est, quum praedicto Cadmo jungeretur matrimonio, aureum monile Vulcani accepit dono, hujusmodi venenis infectum, ut necesse esset hoc aurum gestanti aerumnarum molibus opprimi. Quantis enim veneficiis id ipsum monile secundum fabulas infectum fuerit, Staius evidentissime describit. Enimvero Hermiona et Cadmus, vir ejus, in dracones sunt conversi. Deinde illud accepit Agave, quae in furorem versa filium suum Pentheum trucidavit. Deinde Semele, quae Junone seducente, fulminata est a Jove. Deinde Iocasta, uxor Laii, quae cum filio suo Oedipo rem habens, inde filios et filias procreavit. Postea, Argia, Adrasti filia regis, uxor Polynicis, quae Thebanum bellum fieri ei persuasit. Ultimo tamen Eriphyla, uxor Amphiarai vatis, accepit, quae maritum, ad bellum ire nolentem, prodidit, et paene invitum ire coegit.

152. Eteocles, Polynices et Amphiaræus.

Eteocles et Polynices fratres, Thebani, regnum partiti, hoc pepigere foedus, ut unus uno anno regnum haberet,

alter patria exiret, usque dum completo anno, regnum postea haberet. In primo igitur anno Polynices, minor frater, dimittens regnum, et post annum illud repetens, a fratre ipsi est negatum. Proinde exul ad Adrastum, regem Argivorum, se contulit, ibique sub eo viriliter militans, ejus filiam Argiam conjugem accepit. Postea vero quum frater sibi reverso regnum negaret, bellum statuit; ubi fatum erat, quod, si Amphiarus sacerdos in bello, terra eum glutiente, periret, Polynices victor esset. Amphiarus autem mortem timens, in domo latuit. Quare Eriphyla, uxor ejus, accepto 10 monili ab Argia, uxore Polynicis, quod Vulcanus Hermionae, privignae suae, fabricavit, eum prodidit. Postea a Polynice ductus ad bellum, terra deglutiente, ad inferos vivus cum curru suo devectus est. Alcmaeon, filius ejus, volens ulcisci patrem, interfecit matrem, ut Orestes. 15

155. Apollo et Sibylla. *Σειφὸβῆρ* Cumana

Sibyllam Apollo pio amore dilexit, et ei poscendi quae vellet arbitrium obtulit. Illa arenam manibus hausit, et tam longam vitam poposcit. Cui Apollo id posse fieri respondit, si Erythraeam, in qua habitabat, insulam relinqueret, et 20 eam numquam videret. Profecta igitur, Cumas tenuit, et illic corporis viribus defecta, vitam in sola voce retinuit. Quod quum cives ejus cognovissent (sive invidia, sive miseratione commoti, incertum est), ei epistolam miserunt, creta antiquo more signatam. Qua visa terra, quia erat de ejus 25 insula, in mortem est soluta. Unde nonnulli hanc esse dicunt, quae Romana fata conscripsit; quia incenso templo Apollinis, inde Romam allati sunt libri, unde haec fuerat.

154. Caenis et Neptunus.

Caenis virgo fuit, quae a Neptuno pro stupro praemium 30 sexus mutationem meruit. Fuit etiam invulnerabilis. Sed pugnando pro Lapithis contra Centauros crebris ictibus fustium paulatim fixus in terra est. Post mortem tamen in sexum rediit. Hoc autem ostendit dictum illud Platonicum vel Aristotelicum, *animas per μεταμύχων, id est per-* 35 *mutationem, sexum plerumque mutare.*

155. Tarpeja.

Tarpeja sedes dicta est a Tarpeja virgine. Quum enim Romulus contra Sabinos bella tractaret, et Tarpejo cuidam dedisset arcem tuendam; filia ejus Tarpeja, aqutum pro- 40 fecta, in hostes incidit. Quam quum hortarentur ad prodi-

tionem, illa pro praemio poposcit ornatum manuum sinistrarum, id est armillas. Facta itaque prodicione arcis, hostes ingeniosa morte promissa solverunt. Nam scuta, id est sinistrarum ornatum, super illam jacentes, eam luce privarunt.
 5 Quae illic sepulta, Tarpejae sedi nomen imposuit.

156. Niobe et filii.

Niobe, Tantali filia, uxor Amphionis, ex Sipylo Lydiae orta; quae ex Amphione VII filios et VII filias habuit, id est XIV, quorum nomina sunt haec: Archemorus, Antagorus,
 10 Tantalus, Phaedimus, Sipylos, Xenarchus, Epinitus. Item filiae: Astycratia, Pelopia, Chloris, Cleodoxe, Ogime, Phegia, Neaera. Quorum numerositate quum se jactaret Niobe, et diceret: *si Latona ideo colitur, quia gemino natorum pignore seu foedere viget, quanto magis ego digna sum*
 15 *veneratione, quae XIV filios genui!* ab Apolline et Diana, quae et Trivia, sagittis ipsa et maritus et omnes filii sunt interfecti. Unde Juvenalis:

*Parce, precor, Paeon, et tu depone sagittas;
 Nil pueri faciunt, ipsam configite matrem!*

20 *Amphion clamat; sed Paeon contrahit arcum.*

157. Acrisius et Danaë.

Acrisius, rex Argivorum, filiam nomine Danaën habuit mirae elegantiae. Ex cujus prole quum se oraculo perire posse cognovisset, aeneam turrim fecit, et filiam suam intra
 25 clausit, crebris excubiis eam custodiri praecipiens. Tunc in aureum Juppiter imbrem mutatus, cum ea rem habuit, per tectum delapsus in gremium virginis. Ex quo connubio Perseus dicitur esse natus. Unde Terentius: *Deum clanculum venisse per impluvium; factum fucum mulieri.*
 30 Ideo autem in aureum imbrem mutatus dicitur, quia auro custodes corruptit, et sic cum ea cubitavit. Quum pater ipsius eam gravidam esse comperisset, navi imposuit, ut iret, quo fors tulisset. Deorum autem miseratione ad loca tuta, scilicet ad Italiam, delata, inventa est a piscatore Perseo, et
 35 illic enixa puerum, Perseum nominavit. Oblata est autem regi provinciae illius, qui eam sibi fecit uxorem, cum qua etiam condidit Ardeam, a quibus Turnum originem volunt ducere. Juppiter Perseum cuidam regi alendum commisit: quod Juno dolens, nefandis odiis persequi coepit eum, ac
 40 regem instigavit, ut eum aliquo modo perderet; qui misit eum ad diversa monstra perimenda, uti Chimaeram et Gorgonem et Medusam.

158. Laodamia. *Τ, 215. Serv. ad. Ae*

Laodamia uxor Protesilai fuit. Quae quum maritum in bello Trojano periisse cognovisset, optavit, ut umbram ejus videret. Qua re concessa, non deserens umbram, in amplexibus ejus periit. Vl, 44
5

159. Phyllis et Demophoon.

Phyllis regina Thracum fuit. Haec Demophoontem, Thesei filium, regem Atheniensium, redeuntem de Trojano proelio dilexit, et in conjugium suum rogavit. Ille ait, se prius rem suam ordinatorum, et sic ad ejus nuptias reversurum. Profectus itaque quum tardaret, Phyllis amoris impatientia et doloris impulsu, quod se spretam credebat, laqueo vitam finivit, et conversa est in arborem amygdalum sine foliis. Postea reversus Demophoon, cognita re, ejus amplexus est truncum: qui, velut sponsi adventum sentiret, 15 folia emisit. Unde et *φύλλα* sunt dicta a Phyllide, quae antea *πέταλα* dicebantur. *Βλάστη, πέταλα, φυτόν. Πέταλον.*

160. Alcon.

Alcon fuit Cretensis sagittarius optimus. Cujus filium quum draco invasisset, tanta arte sagittam direxit, ut ea 20 currens in serpentis defigeret se corpore, nec in filium transiret. Unde laudes meruit.

161. Codrus.

Codrus rex fuit Atheniensium, qui orto bello inter Laconas et Athenienses, quum oraculum respondisset, *illos 25 posse vincere, quorum dux perisset*, habitu humili profectus est ad hostium vicina tentoria, et illic jurgio eos in suam caedem instigavit, et satis fecit oraculo.

162. Pirithous et Mars. *Πυρρῆ, ἄρε, Πυρρῆ*

Pirithous, Lapitharum rex, quum uxorem duceret, vicinos 30 populos Centauros, et sibi cognatos, et deos omnes, excepto Marte, ad convivium vocavit. Unde iratum numen immisit furorem, ut Centauri et Lapithae in bella venirent. Unde Virgilius: *Mars gentem immanem perdere voluit Lapitharum.* Centauri autem Ixionis et nubis filii sunt; 35 quae nubes ipsi a Junone in sui forma est opposita. *Νεφέλη, Νεφέλη*

163. Thessali. *Θεσσαλία (Τῆσσα)*

Pelethronium oppidum est Thessaliae, ubi primum domandorum equorum repertus est usus. Nam quum quidam

Thessalus rex, bubus oestro exagitatis, satellites suos ad eos revocandos ire jussisset, illique cursu non sufficerent, ascenderunt equos, et eorum velocitate boves secuti, eos stimulis ad tecta revocarunt. Sed hi visi, aut quum irent 5 velociter, aut quum eorum equi circa flumen Peneum potarent capitibus inclinatis, locum fabulae dederunt, ut Centauri esse crederentur.

164. Phoenissa sacerdos.

Phoenissa Dryope sacerdos erat Liberi patris, quae 10 furtim gravida facta, dum taurum immolandum ad aram cornibus protrahit, oneris oblita, propter nimiam ejus lassitudinem infans coactus excidit de vulva.

165. Sisyphus.

Sisyphus ob hoc tali poena multatus, quia Aeginam, 15 Aesopi filiam, Juppiter amavit, eamque custodi patris clam surripuit; et factum Sisyphus confessus est, quod ille humana levitate patri quaerenti prodidit: unde saxum sine fine contra montem rotare dicitur. Aliter. — Sisyphus est, qui apud inferos lapidem grandem volvit, quia multos ingenti saxo necavit.

20 166. Arethusa et Alpheus.

Arethusa Nympha legitur, venatione expleta, se lavare in Alpheo flumine. Ex quo quum adamata fuisset, et libentem fugisset, deorum miseratione in fontem versa, secretis meatibus ad Siciliam fluxit. Quam dicitur Alpheus usque ad 25 Siciliam persequi.

167. Scyron.

Scyron, alto residens saxo, transeuntes coëgisse fertur, ut sibi pedes lavarent; quod dum facerent, eos ex improvise in praecipitium dedit.

30 168. Crotopus et Coroebus.

Crotopus rex fuit Argivorum, cujus filiam Apollo vitavit. Quod pater indignans filiam interemit, quia Vestae sacerdos fuerat, et in virginitate semper perdurare debuit. In cujus ultionem Apollo horribile monstrum misit, quod Coroebus, 35 juvenis quidam fortissimus, occidit. Et hanc historiam Statius decētissimē scribit. Ipsum autem monstrum Lamia vocabatur. Lamiae sunt enim fossae camporum pluviis plenae, vel voragines fluminum; unde ipsa ferocissima bestia Lamia dicebatur.

in the 8. 1. Herodotus
1. 2. Junis
filiam nomine Paus. : Psamathe
XI

169. Sphinx. Nigga

Sphinx quoddam monstrum fuerat, quod in scopulo residens praetereuntibus problema proposuit, et persolvere non valentes unguibus et dentibus dilaniavit. Ad quod Oedipus veniens, problema ejus enodavit, et ipsum occidit. 5

170. Atracias magus.

Atracias fuit Thessaliae pater et Hypocatae, quam Pirithous duxit uxorem. Hic primus artem magicam apud Thracas constituit. } 16

171. Lycormas fluvius. 10

Lycormas quidam fluvius, qui et Evenus dicitur, juxta quem Nessus est interfectus ab Hercule, rem conjugii faciens cum Deianira, uxore Herculis. Quare ipse Hercules quandam tunicam induit, cruore Nessi Centauri perunctam, unde ipse perpressus est intolerabile incendium corporis. 15

172. Minos.

Minos Cretensis, cui ad gloriam et titulum sola natalium sufficeret claritas, mentis placiditate meruit, ut illum plus moribus, quam generis auctoritate mirentur homines. Fuit enim rex Cretae ita vita clemens, ut, quod est mirum, 20 gauderent eum dominum, quibus imperabat, habuisse. Defunctus deinde, quantum mansuetudo mereatur, patuit; nec fato quidem honore privatus est Nam dicitur apud manes de supremo exitu judicare mortalium. Veteres enim Graeci, ut impios crudelesque poenas apud inferos luere, sic bonum 25 quemque adeptum bonae vitae praemia post mortem esse dixerunt. Quod bonitatis est exemplum, quia Minos se non ut regem aut tyrannum, sed tamquam unum gessit de plebe; quae laus summa est.

173. Diana Taurica. 30

Diana Taurica, quam Orestes de Scythia transtulit, humano sanguine placari consueverat. Cujus quum simulacrum in Laconiam delatum esset, ne quod piaculum nasceretur intermissione soliti sacrificii, neve crudelitati Graeciae populus obediret, inventum est, ut inter se impuberes pueri de 35 sustinendis verberibus contenderent, ac se in hac patientia provocarent. Et super aram Dianae impositi flagellis verberabantur tam diu, donec ex humano corpore sanguis flueret, qui instar sacrificii esset.

174. Atalante et Meleager.

Atalante, Iasii regis filia, fugiens cujusdam concubitum, in venando facta est comes Dianae. A Meleagro per vim compressa puerum edidit, cujus conceptum quia diu sub virginitate celavit, Parthenopaeum vocavit.

175. Quare columba dilecta sit Veneri.

Legimus, Cupidinem deum et Venerem causa voluptatis in quosdam nitentes descendere campos, lascivaque contentione certare, quis eorum plus florum colligeret. Quare Cupido, velocitate adjutus pennarum, magis acquisisse dicitur. Sed Peristera, Nympha quaedam, subito accurrens, adjuvando Venerem, colligendoque flores, Venerem potentior Cupidine fecit. Unde Cupido deus, indignatus sibi gloriae palma ablata, ipsam Nympham mutavit in columbam; quae etiam Graece *περιστέρα* dicitur. Proinde columba in tutela Veneris esse dicitur.

176. Juppiter, Juno et Vulcanus.

Juppiter et Juno voluerunt intimare suam divinitatem, et genuerunt *παράδοξως*, Juppiter de sua barba Minervam, Juno de suo femore Vulcanum progenuit. Is deformior factus, ideoque praecipitatus est a caelo. Sed miseratione Plutonis praepositus est Cyclopibus, qui faciunt Jovi fulmina. Catax tamen permansit. Quum autem adolevisset, cum consilio Plutonis fecit sellam auream, ut posset agnoscere parentem. In qua sedens Juno risit; unde cognovit, suam matrem esse.

177. Templum Junonis.

Templum Junonis fuit, in quo mensam Hercules, et Diana lectum habuit; ubi portabantur pueri, ut de ipsa mensa ederent, et inde acciperent fortitudinem; et in lecto Dianae dormirent, ut omnibus amabiles fierent, et illorum generatio succresceret.

178. Styx et Victoria.

Styx palus est quaedam apud inferos, de qua legimus hoc: *Di' cuius jurare timent et fallere numen.* Quod inter fabulas ideo est, quia dicitur Victoria, Stygis filia, bello Gigantum Jovi favisse: pro cuius remuneratione Juppiter tribuit, ut dii, jurantes per ejus matrem, non audeant fallere. Ratio autem haec est. Styx *maerorem* significat; unde et Styx dicta est a tristitia. Dii autem laeti sunt semper et

178 ad 176 Jovis barba =
 2. N. P. Müller's Götterg. u. Myth. II. 16, 18,
 22

immortales: ergo maerorem non sentiunt, jurantque per rem suae naturae contrariam. In Stygem Thetis Achillem mersit, ejus mortem timens, eo quod natus mortali patre esset; et totum, praeter plantam, impenetrabilem fecit.

179. Antigone.

5

Antigone, Laomedontis filia decora, formam suam Junoni praetulit. Quare irata Juno crines ejus in angues mutavit. Quae dum lavaretur, deorum miseratione in ciconiam versa est; quam ob causam ut avis infesta colubris narratur.

180. Apollo et Cassandra.

10

Quum Apollo Cassandram, filiam Priami, adamaret, constituit. ut secum ea conditione rem conjugii haberet, ut illi scientiam divinandi concederet. Quae quum sibi promitteret quod voluit, ille scientiam divinandi concessit. Postea Apollo, spe promissi amoris, concessa divinatione, frustratus, fidem 15 vera dicenti sustulit. *quod ipse non praeviderat.*

181. Minerva Graecis irata.

Fabula hoc habet. Propter stuprum Cassandrae, quam Ajax, filius Oilei, unus de ducibus Graecorum, in templo Minervae vitiavit, Graecis iratam Minervam; vel quia ei victo-20 res superbia sacrificare noluerunt. Unde eos redeuntes gravissima tempestate fatigatos per diversa dispersit. Horatius: *Quum Pallas usto vertit iram ab Ilio.* Revera autem constat, Graecos tempestate laborasse aequinoctio vernali; quoniam manubiae Minervales, id est fulmina, tempestates 25 gravissimas commovent. Ut enim gemini Apollinis et Herculis esse dicuntur, sic Minervae aries esse cognoscitur.

182. Picus et Pomona.

Picum amavit Pomona, pomorum dea, et ejus volentis est sortita conjugium. Postea Circe quum eum amaret et 30 sperneretur, irata eum in picum Martium convertit. Nam altera est pica. Hoc autem ideo fingitur, quia augur fuit, et domi picum habuit, per quem futura noscebat; quod libri pontificales indicant. Bene autem poeta ei lituum dedit; quod est augurum proprium.

183. Astraeus et Aurora.

Zephyri venti sunt, juxta Graecorum voluntatem, nati ex Astraeo et Aurora; unde Titanes duce Atlante originem

Astraea: Zephylia, i

trahunt, Quos Juno causa Epaphi, ex Jove nati, contra Jovem excitavit arma sustollere; unde victi poenas dedere adjuvantibus diis. Et Atlanti caeli onus imposuit. Unde Virgilius: *Tantane vos generis tenuit fiducia vestri?* Hi autem appellantur diversis nominibus tam a Graecis quam a nobis. Illi *Zephyrum*, nos *Austrum* dicimus. Nos *Aquilonem*, illi *Boream* vocant. Illi *Eurum*, nos *Africum* dicimus. Virgilius: *Dilapsus calor, atque in ventos vita recessit.*

(add. Troi) 184. **Ganymedes.**

10 Ganymedes, filius Troili, filii Priami, quum prima forma ceteris Trojanis praeferreretur, et assiduis venationibus in Idae silva exerceretur, ab armigero Jovis, scilicet aquila, quae quondam illi fulmina offerebat, in caelum raptus est, et factus est pincerna deorum; quod officium prius occupaverat Hebe, 15 filia Minois, filii Jovis. Vel aliter. — Juppiter ne infamiam virentis, id est masculini, concubitus subiret, versus in aquilam ex Ida monte Ganymedem rapuit, et fecit eum pincernam in caelo.

185. **Liriope et Narcissus.**

20 Liriope Nympha ex amne Cephiso procreavit Narcissum, cui Tiresias omnia prospera pollicitus est, si pulchritudinis suae nullam habuisset notitiam. Hunc igitur quum Echo diligeret, neque ullam viam potiendi inveniret, cura juvenis, quem extremis vocibus persequeretur fugientem, extabuit; 25 ejusque corporis reliquiae in lapidem versae sunt. Quod ei accidit Junonis ira, quia garrulitate sua eam saepe est morata, ne Juppiter in montibus, dum persequeretur Nymphas, deprehendi posset. Fertur Echo filia Junonis, et ob deformitatem in montibus esse abscondita, ne quid ejus praeter 30 vocem inspicere posset, quae tamen post obitum audita. Narcissum autem supra dictum ob nimiam crudelitatem, quam in Echo exhibebat, Nemesis, id est Fortuna ultrix fastidientium, in amorem sui pertulit, ut non minori flamma, ac illa, exureretur. Qui quum assidua venatione fatigatus juxta fontem in opaco procubuisset, et hauriens aquam similitudinem 35 sui conspexisset, et diutius ibidem moraretur, novissime extabuit, ita ut vita privaretur. Ex cujus reliquiis flos extitit, quem Najades Nymphae, flentes casum fratris, Narcissi nomine notarunt.

40 186. **Sirenes et Proserpina.**

Sirenes, Acheloi fluvii et Melpomenes Musae filiae, quum Proserpinam raptam requirerent, et eam minime invenisset,

versae sunt in volucres, ut non tantum in terris, sed in mari, requisitam persequi possent. Novissime devenerunt ad petram Martis, quae imminebat proximo pelago. Harum itaque fatum fuit, ut, quamdiu earum vox audita esset mortalibus, manerent incolumes. Forte Ulixes monitu Circes, filiae Solis, praetervectus est: tum se praecipitaverunt.

187. Latona et Lycii rustici.

Latona, Coei Gigantis filia, quum Junonis ira ob adulterium ex Jove conceptos Apollinem et Dianam parere non posset, nullaue errantem eam regio susciperet, novissime¹⁰ venit in Lyciam; et quum ardore aestivo sitim sedare vellet, ab his, qui juncum legebant secus litus, prohibita est accedere. Quam ob rem ira accensa, petiit a diis, ut numquam stagno accolae carerent. Auditis precibus, Juppiter agricolas in speciem ranarum convertit.

15

188. Medea, Iason, Aeson, et nutrices Liberi patris.

Iason postquam Medeam in Graeciam duxit, promisso sibi conjugio copulavit, multis rebus expertus ingenium ejus, petiit, ut parentem Aesonem in adolescentiam perduceret.²⁰ At illa nondum amore deposito, quem in eum habuit, nihil denegando ei, ahenum constituit, herbarumque genera, quarum scientiam habuit, variis regionibus quaesita, coquens, Aesonem interemtum in tepidis herbis immiscuit, et in pristinum vigorem perduxit. Liber pater ut animadvertit, Aesonem²⁵ senectutem remediis Medae expulisse, petit, ut nutricibus suis ferret auxilium, easque in adolescentium vigorem reduceret. Cujus auctoritate et auxilio illa compulsata, iisdem remediis, quibus Aesonem in primam juventutem reducerat, Libero aeternum beneficium dedit.

30

189. Deucalion et Pyrrha.

Juppiter propter audaciam Lycaonis ceterorumque mortalium, qui sceleribus suis etiam deorum potentiam tentabant, orbem terrarum profusis imbribus inundavit (diluvio). Primum autem diluvium sub Ogyge, rege Thebanorum, extitit, non³⁵ sub Saturno. Secundum sub Jove, quod et Deucalionis dicitur. Et quum duo mortales pietate ceteros anteissent, Deucalion, Promethei filius, et Pyrrha, eadem soror et uxor, in Parnaso monte proluviem imbrium effugerunt; et sorte moniti Themidis, quae eo tempore antistes terrae erat, a⁴⁰ diis per preces veniam acceperunt generandae prolis. Apol-

line namque consulto in templo, quod in eodem colle habebatur, respondit oraculum, ut in monte ossa matris suae in terram projicerent. Proinde magna ambiguitate haerere coeperunt, quae essent ossa matris suae. Tandem recordati sunt, quod terra eorum mater esset, et petrae ossa terrae. Mox igitur post tergum saxa projiciebant. Quae Deucalion mittebat, viri efficiebantur; quae Pyrrha, feminae. Postea venit Prometheus et vivificabat homines illos, face caelesti adhibita.

190. Palici dii.

10 Symaethos fluvius est Siciliae haud longe ab urbe Catinensi, circa quem sunt Palici dii, quorum talis est fabula. Aetnam Nympham Juppiter quum vitiasset et fecisset gravidam, timens Junonem, secundum quosdam, Terrae commendavit ipsam puellam, et illic enixa est. Secundum alios, post partum ejus quum de terra erupissent duo pueri, *Palici* sunt dicti, quasi *iterum venientes*. Hi primo humanis hostiis placabantur; postea quibusdam sacris mitigati sunt, et eorum immutata sacrificia. Ideo autem *ara placabilis*, quia eorum mitigata sunt numina.

20 191. Consus et circenses ludi.

Consus deus est consiliorum; qui ideo templum sub tecto habuit, ut ostendatur, tectum esse debere consilium. Inde est, quod et Fidei, panno velata manu, sacrificabant, quia fides tecta esse debet. Iste Consus et eques Neptuni dicitur. 25 Unde etiam in ejus honorem circenses celebrantur. Circenses autem dicti vel a *circuitu*, vel quod ubi nunc metae sunt, olim gladii ponebantur, quos *circuibant*. Dicti autem circenses ab *ensibus*, circa quos currebant.

192. Hercules et Olympiadum ludus.

30 Hercules et milites ejus pugnauerunt primitus super equos juxta Olympum montem. Quos videntes hostes a longe super equos, crediderunt Centauros esse, et stupefacti in fugam versi sunt. Et ideo Hercules ibi ludos instituit. Hercules enim apud Graecos virtute sollemni, multimodo cursu pedum, 35 sub uno anhelitu, tertiam partem miliaris, id est CXXV passus, percurrerebat, et juxta montem Olympum terminum statuit: unde et *stadium* dictum est a *stando*, ad metam scilicet, cursu peracto; et est stadium octava pars miliarii. Postea ad imitationem Herculis ludus est institutus, Olympias 40 dictus. Olympias dicebatur tempus IV annorum, siquidem expletis annis tribus, anno quarto veniente celebrabatur festivitas

in honorem Jovis Olympici, id est caelestis; qui dictus Olympicus ab Olympo monte, ubi colebatur, et poëtae pro caelo ponere solent; est enim mirae altitudinis. In illa autem festivitate omnia genera ludorum certaminumque exercebantur, diversisque modis ibi currebatur tam cursu pedum, quam equis et scuribus; et termino posito, ad quem currerent, mox retro seu in aliam partem flectebant.

193. Tiberis.

Tiberis Tuscorum rex fuit, qui juxta hunc fluvium cecidit, et ei nomen imposuit Tiberis. Alii volunt, istum ipsum regem latrocinatum esse circa hujus fluminis ripas, et transeuntibus crebras injurias intulisse; unde *Tybris* quasi *ὕβρις* dictus est, id est ab injuria. Alii volunt, eos qui de Sicilia venerunt, Tiberim dixisse ad similitudinem fossae Syracusanae, quam fecerunt per injuriam Afri, item Athenienses, juxta civitatis murum. Livius dicit, ab Albanō rege Tiberino Tibrin dictum. Sed non procedit; ideo quia etiam ante Albam Tiberis dictus invenitur.

194. Gryneum nemus.

Gryneum nemus est in finibus Ioniis, Apollini consecratum, in quo aliquando Calchas et Mopsus de peritia divinandi dicuntur habuisse inter se certamen: et quum de pomorum cujusdam arboris contenderent numero, stetit gloria Mopsi; cujus rei dolore Calchas interiit. Hoc Euphorionis concinunt carmina, quae Gallus transtulit in sermonem Latinum. Unde est illud in fine Virgilii, ubi Gallus loquitur: *Ibo, et Chalcidico quae sunt mihi condita versu carmina.* Nam Chalcis civitas est Euboeae, de qua fuit Euphorion.

195. Idomeneus rex et ejus filia.

Idomeneus, rex Cretensium, quum post eversam Trojam reverteretur, in tempestate devovit, se sacrificaturum de re, quae ei primum occurrisset. Contigit igitur, ut prima filia ei occurreret. Quam quum, ut alii dicunt, immolasset; ut alii, immolare voluisset; a civibus pulsus regno, Sallentinum Calabriae promontorium tenuit, juxta quod condidit civitatem, *Et Sallentinos obsedit milite campos.*

196. Croesus rex Lydiae.

Croesus, rex Lydorum, aliquando a rege Persarum Cyro captus, rogo est suppositus. Subito tanta pluvia exorta est, ut ignis extingueretur, et ipse occasionem inveniret fu-

giendi. Hoc quum prospere sibi evenisse gloriaretur, opum etiam immensitate nimium se jactaret, dictum est ei a Solone, uno de VII sapientibus, *non debere quemquam in divitiis et prosperitate gloriari, quum nesciamus, quid super-ventura pariat dies.* Eadem nocte vidit in somnis, quod Juppiter aqua eum perfunderet, solque exstingeret. Quod quum filiae suae Phaniae nunciaret, illa, ut res se habuit, prudenter resolvit, dicens, *quod cruci esset affigendus, et aqua perfundendus, et a sole siccandus.* Quod postea ita contigit; nam rursus captus a Cyro, et cruci fixus est.

197. *Thamyris et Musae.* *palma, columba*

Thamyris quidam vates fuisse dicitur, quem Musae, diu contra se et Apollinem carmine suo contendentem, caecasse feruntur. *Thamyris ascendit in palmas se elevavit. (Thamyris)*

198. *Sorores Meleagri.* *eleverit. (Thamyris)*

Meleagria Pleuron civitas est, ubi Meleagrides, sorores Meleagri, illum a fratre Tydeo interfectum, intolerabiliter flentes, deorum miseratione in aves, id est in gallinas rusticanas, versae narrantur.

199. *Iason, Hypsipyle et Phetoneus.*

Iasonides, filius Iasonis et Hypsipyles; qui alterum habere maternum nomen fertur, id est Thoas, quia mater ejus filia Thoantis erat, et alterum vocabatur a patre navigatore Euneus, quia εὖ Graece dicitur *bene*, νῆς dicitur *navis*; Euneus quasi *bene navigans*. Phetoneus autem, seu Thyoneus, Liberi filius fuit, qui in Chio regnavit, pater Thoantis regis, cujus filia Hypsipyle, conjuratione contra viros facta, sola patrem servavit, quem proavus Liber salvavit.

200. *Myrrha et Adonis.*

Myrrha patrem suum amasse dicitur, cum quo inebriato rem habuit. Quumque eam pater utero plenam rescisset, crimine cognito, eam evaginato gladio coepit persequi. Illa in arborem myrrham versa est; quam arborem pater gladio percutiens, Adon exinde natus est; quem Adonem Venerem amasse dicunt. Ideo hoc fingitur, quod myrrha videlicet arbor generet ῥόδον, quod Graece *suavitas*; quia myrrha gumma suavis est odore; unde et a Venere amatur; quia hoc genus pigmenti sit valde fervidum.

201. Aeneas et Lethaeus fluvius.

Aeneas dum per inferos pergeret, respexit fluvium quendam loci remotioris, ad quem innumera multitudo tendebat animarum. Interrogavit patrem, quis esset fluvius, vel qua ratione ad eum pergerent animae. Pater ait: Lethaeus est; pergunt⁵ autem animae, ut potent et oblivionem patiantur, ut incipiant velle remeare. Stupefactus Aeneas interrogat. Dic pater, etiam animae, quae propter praeteritam vitam tot supplicia pertulerunt, possunt habere votum revertendi in corpora? Non est veri simile, liberatas de corporis carcere, ad ejus¹⁰ nexum reverti. Suscepta interrogatione, haec Anchises exsequitur: *primo fieri, ut redeant, deinde posse, deinde velle*. Quae quoniam obscura sunt, aliis subdivisionibus innotescunt. Quid est *debere*? Cuncta animalia a Deo originem ducunt. Quae quia nasci cernimus, revertuntur procul¹⁵ dubio, unde cuncta procreantur. Deinde *posse* sic probat: quia immortales sunt animae, et sunt quae possunt reverti. Tertium est, utrum *velint*; quod dicit fieri per Lethaeum fluvium. Et hoc est, quod dicturus est. Sed incidentes quaestiones faciunt obscuritatem. Sane de hoc fluvio quae-²⁰ ritur a prudentioribus, utrum de illis novem sit, qui ambiunt infernum, an praeter novem. Et datur intelligi, quod ab illis novem separatus sit. Namque volunt cum esse imaginem senectutis. Nam animae nostrae vigent et alacres sunt, et plenae memoria a pueritia usque ad senectam. Postea in²⁵ nimia senectute omnis memoria labitur; qua lapsa, mors intervenit, et animae in aliud corpus revertuntur. Unde fingunt poëtae, animas, Lethaeo hausto, in corpus redire. Ergo Lethaeus est oblivio, morti semper vicina. Si anima est aeterna, et summi spiritus pars, qua ratione in corpore non³⁰ totum videt? nec est tantae prudentiae, tantaeque vivacitatis, ut omnia possit agnoscere? Immo quia coepit in corpus descendere, potat stultitiam et oblivionem. Unde non potest implere vim numinis sui post naturae suae oblivionem.

202. Fuga Aeneae.

35

Aeneas, Veneris et Anchisae filius, in eversione Trojae deos penates, et patrem, et filium Ascanium ex incendio eripuit, et cum his in Idam montem venit; ibique XX navibus fabricatis, responsis deorum monitus, mare ingressus est, et ad Thraciam venit, ibique condidit civitatem, quam⁴⁰ Aeneas idem de suo nomine vocavit. Inde auspiciis Deorum commonitus, ad Delum insulam navigavit; ibique rex Anius, idem et sacerdos Apollinis, erat. Exhinc profectus per Cycladas insulas, venit ad Cretam insulam, in qua Perga-

mum civitatem condidit. Et hortatu deorum admonitus, in
 Italiam perrexit. Strophadas et multas praeterea Graeciae
 insulas praeteriens, ad Helesum in Achajam venit. Cujus
 vaticinatione monitus, ad litus Italiae, quod non longe vide-
 5 bat, devenit, et per eas Italiae oras navigans, quas Graeci
 inter Italiam et Siciliam vocant, cum magno labore ad Cy-
 clopas venit. Et quum Drepani portum pervenisset, per
 Africam pervenit iterum ad Siciliam, ibique Acestam condidit
 urbem. Deinde Italiam navigans, non longe a Campania
 A 10 Euboicis litoribus allapsus, Cumanam consulit Sibyllam, cum
 qua ad infernum descendit, ut cuncta cognosceret. Et
 deinde Circaeam insulam praetervectus, tandem ad Italiam
 venit, ostium Tiberis intrans; ibique pro pace satis agens
 petiit, et amicitiae Evandri junctus est, et auxilio Tuscorum
 15 auctus. Sed a Turno, filio Glauci et Veniliae, reginae
 Rutulorum, bello exceptus, eo interfecto, duxit ejus sponsam
 Laviniam, Latini regis filiam. De cujus nomine oppidum
 Lavinium condidit, ibique ternis annis regnavit. Mox quum,
 apud Numicum fluvium deambulans, nusquam comparuisset,
 20 in caelum translatus dicitur.

Item aliter. — Idem Aeneas, ut Cato dicit, postquam
 Laviniam, Latini regis filiam, accepit uxorem, vivente ma-
 rito Turno; idem Turnus iratus tam in Latinum, quam in
 Aeneam, bella suscepit, a Maxentio impetratis auxiliis. In
 25 quorum primo bello periit Latinus; in secundo pariter Ae-
 neas. Postea Maxentium interemit Ascanius, et Laurolavi-
 nium tenuit. Cujus Lavinia timens insidias, gravida confugit
 in silvas, et latuit in casa pastoris Tyri. Ad quam alludens,
 Tyrus pater recepit eam, et fovit: et illic enixa est Silvium.
 30 Sed quum Ascanius flagraret invidia, evocavit novercam,
 et ei concessit Laurolavinium; sibi vero Albam constituit.
 Qui quoniam sine liberis periit, Silvio, qui et ipse Ascanius
 dictus est, suum reliquit imperium.

203. R h e s u s .

35 Rhesus rex Thraciae fuit. Qui quum ad Trojae venis-
 set auxilia, clausisque portis tentoria locasset in litore, Do-
 lone prodente, qui missus fuerat speculator, a Diomede et
 Ulixe est interfectus, qui et ipsi speculatum venerant. Ab-
 ducti sunt equi, quibus pendebant fata Trojana.

Διίποπος / Τειφάβος βασιλεὺς τῆς Θρακίας ἔφερε
 τὴν Ἑλένην εἰς τὴν Τροίαν, ἡ ἑλὴν ἡ γριόφαν
 Δίους
 Paris /
 de Helena in Iliad, h. ab h. g. r. i. o. f. a. n.

MYTHOGRAPHUS PRIMUS.

LIBER III.

204. Genealogia deorum et heroum.

Ophion, et secundum philosophos, Oceanus, qui et Nereus, de majore Thetide genuit Caelum. Caelus genuit Saturnum, Phorcum et Rheam. Phorcus genuit Sthenonem, Euryalem et Medusam, quae est Gorgona. Saturnus de Rhea genuit Jovem et Junonem et Neptunum et Plutonem. Juppiter de Electra genuit Dardanum et Teucrum. Dardanus Ilum et Assaracum. Ilus Laomedonta et Ganymedem. Laomedon genuit Anchisem, Tithonum, Antenorem, Antigonom, quae versa est in ciconiam, Hesionam et Priamum. Priamus de Hecuba, filia Dymantis, regis Thebarum, genuit Troilum et Helenum, Polydamanta, Deiphobum, Cassandra, Paridem, Hectorem, qui de Andromacha genuit Astyanacta. Anchises de Venere genuit Aeneam. Aeneas de Creusa Iulum, qui et Ascanius. Quo interfecto, ipse, post veniens in Italiam, de Lavinia, filia Latini, desponsata Turno, genuit Silvium Aeneam. Silvius Latinum. Latinus Epytum, Capum et Capetum. Capetus Remulum et Acrotam. Acrota Aventinum. Aventinus Palatinum. Palatinus Amulium et Numitorem. Amulius genuit Iliam sacerdotem, cum qua Mars concubuit, et genuit Romulum et Remum. Romuli uxor Hersilia, de cujus stirpe fuit Iulius.

Item Juppiter concubuit cum una de quatuor filiabus Atlantis, quarum nomina non leguntur; genuitque ex ea Tantalum. Tantalus de Sterope genuit Nioben et Pelopem. Pelops de Hippodamia, filia Oenomai, quae vicit curuli certamine auxilio Myrtili, genuit Atreum et Thyestem. Atreus Agamemnonem et Menelaum. Menelaus de Helena Hermionem. Agamemnon de Clytemnestra Orestem et Iphigeniam.

Major Thetis, uxor Oceani, genuit Thetidem, matrem Achillis, et Clymenem. Clymene fuit uxor Solis, et genuit Phaëthonta. Item genuit Aetam. Aetas Theseum. Neptunus genuit Aegeum. Aegeus Theseum. Theseus de Hippolyta, regina Amazonum, genuit Hippolytum. Idem genuit Demophonta.

Item Juppiter concubuit cum Alcumena, uxore Amphitryonis, et genuit Herculem. Hercules de Deianira Hyllum. Agenor genuit Cadmum, Europam, Cilicem, Phoenicem.

Cadmus accepit Hermionem, filiam Veneris, uxoris Vulcani et Martis, de qua genuit Agavem, Semelem, Autoñoem et Inonem. Agave genuit Pentheum. Semele Bacchum. Autoñoë Actaeona. Ino, uxor Athamantis, post Nephelem genuit Phrixum et Hellen, Learchum et Melicertam. Cadmo successit Lycus, cujus erat uxor Antiopa, Nyctei filia, cum qua concumbens Juppiter in specie Satyri, genuit Zethum et Amphionem, qui successit Lyco, et accepit Nioben, de qua genuit septem filios et totidem filias.

10 Laüs de Iocasta genuit Oedipum. Oedipus de Iocasta genuit Eteoclem et Polynicem, Ismenem et Antigonam. Adrastus genuit Argiam et Deiphylem. Mars genuit Parthaonem. Parthaon genuit Oeneum. Thestius genuit Althaeam, Toxeum et Plexippum. Oeneus de Althea genuit 15 Meleagrum et Gorgem et Deianiram. Meleager genuit Parthenopaeum. Tydeus Tydidem, qui fuit dux in Trojano bello.

Item Juppiter de Latona, filia Coei, genuit Apollinem et Dianam. Secundum quosdam Coeus fuit filius Titani, qui, concumbens cum Terra, genuit duodecim filios, qui in- 20 surrexere contra deos. Apollo vero et Diana, quia non consenserunt iniquitati eorum, caelestem meruere scandere curum. Item Juppiter concubuit cum Maja, et genuit Mercurium. Vulcanus de semine, seu femore, Junonis. Pallas, quae et Minerva, de cerebro Jovis. Heben genuit Juno de 25 Jove; secundum quosdam, de lactuca. Item Venus de naturalibus Saturni, a Jove de regno expulsi. Item Juppiter concubuit cum Danaë, filia Acrisii, et genuit ex ea Perseum. Item concubuit cum Leda, uxore Tyndari, in specie cygni. Inde duo ova nata sunt, ex quorum altero Castor et Pollux, 30 ex alio Clytemnestra et Helena natae sunt.

Lycurgus genuit Phyllidem et Archemorum. Aeetes de Hypsea genuit Chalciopen et Medeam et Absyrtum. Ovidius: *Non Hypsea parens Chalciopeque soror.* Admetus de Alcesta genuit Nisam et Stenoboeam. Pro Nisa servivit ei 35 Apollo septem annis. Stenoboeam accepit Proetus in uxorem. Apollo de Coronide genuit Aesculapium. Item, secundum quosdam, Apollo concubuit cum Ethea, et genuit Circen. Idem genuit Pasiphaën. Item Juppiter concubuit cum Europa, filia Agénoris, genuitque ex ea Minoa. Pasiphaë de 40 Tauro genuit Minotaurum. Minos de Pasiphaë Phaedram, Ariadnen, et Androgeum. Ariadnen, in insula a Theseo relictam, accepit Bacchus, genuitque ex ea Thoanta. Thoas genuit Hypsipylen, quae habitabat in Lemno insula.

Laërtes genuit Ulixem. Ulixes de Penelope genuit Tele- 45 machum. Teucontus genuit Palamedem. Nauplius genuit Telephum. Antenor genuit Artilochum et Acamanta. Phoebus

*de lactuca, quam Apollo ei apposuerat
edendum.*

genuit Miletum. Miletus de Cyaneë, filia Macandri, genuit Caunum et Bibliidem. Erechtheus, rex Athenarum, qui successit Pandioni, patri Philomelae et Procnes, uxoris Terei, matris Ityos, genuit Procrin et Orithyiam. Procrin habuit Cephalus, qui fuit de stirpe Aeoli. Orithyiam rapuit Boreas,⁵ et genuit ex ea Zeten et Calain.

205. Phlegyae.

Phlegyae secundum Euphorionem populi insulani fuerunt satis in deos impii et sacrilegi. Unde iratus Neptunus percussit tridenti eam partem insulae, quam Phlegyae tenebant,¹⁰ et eos obruit. Phlegyas autem, Ixionis pater, habuit filiam Coronidem, quam Apollo vitiauit; unde suscepit Aesculapium. Quod pater dolens, incendit templum Apollinis, et ejus sagittis est ad inferos trusus. Unde Statius: *Phlegyam subter cava saxa jacentem aeterno premit accubitu.* Discite¹⁵ justitiam vel nunc in poenis locati.

206. Partheniae.

Lacones, diu bello attriti ab Atheniensibus, et inopiam metuentes virorum, praeceperunt, ut virgines cum quibuscumque concumberent. Quo facto, dum post victoriam juvenes, parentibus nati incertis, erubescerent originem suam (nam et *Partheniae* appellabantur), duce Phalantho, octavo ab Hercule, navigiis venerunt ad oppidum Calabriae, quod Taras, Neptuni filius, condiderat, et id auctum habitaverunt.

207. Juppiter, Thetis et Achilles. 25

Quum Juppiter Thetidem ducere vellet, fata prohibuerunt, eo quod proles, quae nasceretur, Jovem pelleret regno, sicut ipse Saturnum expulerat. Thetis dea Peleo mortali homini nupsit, ex quo genuit Achillem; de cujus morte timens, a Neptuno frustra consolatur. 30

208. Nuptiae Pelei et Thetidis.

Peleus, Aeaci vel Acei filius, quum Thetidem, Nerei et Doridis Nymphae filiam, in matrimonium accepit, omnes deos ad nuptias invitavit, praeter Discordiam. Quae irata malum aureum in convivium jecit, inscriptum: *pulcherrimae*³⁵ *deae donum.* Quo collecto, inter Junonem et Minervam et Venerem certamen est ortum, quae Jovem judicem petierunt. Ille, ne uxorem aut filias offenderet, ad Paridem sive Alexandrum, filium Priami et Hecubae (qui numquam dicebatur personam accepisse in judicio) in Ida, monte Phrygiae,⁴⁰

pecora pascentem, eas misit. Cui quum Juno regnum Asiae, Minerva omnium artium scientiam, Venus quamcumque vellet mulierem, promitterent; Venerem illo malo dignissimam pronuntiavit. Quo facto, Juno et Minerva Trojanis dicuntur iratae, spretae injuria formae.

209. Achilles.

Achilles, Thetidis et Pelei filius, cum quinquaginta navibus de Larissa civitate Agamemnoni et Menelao, Atridis, auxilium adversus Trojanos tulit. Et dum Trojae per inducias
 10 Agamemnon cum exercitu suo armis loca obsederat, Achilles finitimas urbes cum suis Myrmidonibus expugnavit, inter quas Thebas et Lyrnesum, et pulcherrimas duas Briseidem et Chryseidem adjunxit sibi. Interea pestilentia Graecorum exercitum invasit; et monitis Calchantis Agamemnon victus,
 15 Chryseidem patri Chrysaë, sacerdoti Apollinis, reddidit, dicens, *Achillem id facere debere*. Ac propter hoc inter eos usque ad caedem mutuam uterque exarsit exercitus, ut vix Minerva eorum contentionem sedaret. Post hoc Achilles Trojanis feliciter pugnantibus aliquandiu non repugnavit.
 20 Ad extremum vero quum Hector, victis Graecis, naves eorum incenderet, et in ipsis castris pugnaret, Patroclus, armiger Achillis, cum armis ejus procedens ad pugnam, ab Hectore occisus est, armis ablatis. Quo dolore ille incitatus, quum vellet pugnare, et arma non haberet, a matre Thetide
 25 Vulcani arma accepit. Quibus indutus quum se pugnae restitisset, et plurimos Trojanos occidisset, cum ipso Hectore singulari certamine congressus est. Quem occisum spoliavit armis, ejusque corpus currui subligatum circumferri fecit; quod Priamus auro compensatum ad humandum redemit
 30 inermis egressus.

210. Troilus.

Troilus, Priami et Hecubae filius, quum equos extra muros exerceret, ab Achille per insidias vulneratur, exanimisque in urbem equis religatus refertur. Cui dictum erat,
 35 quod, si ad annos XX pervenisset, Troja everti non potuisset,

211. Victoria Hectoris et fuga Palamedis.

Achilles noluit expugnare Trojam, quia corruptus erat a Priamo rege, promittente ei filiam suam Polyxenam dare in conjugium. Alio die venit Diomedes, filius Tydei, et
 40 rogavit eum, ut in aciem transiret. Achilles autem negabat. Palamedes vero rogavit eum, ut currum atque equos suos

et habitum suum donaret sibi. Achilles autem donavit. Postquam acies directa fuit ab Hectore, ipse Hector abstulit habitum, currum et equos. Inde dicit poeta: *Exuvias indutus Achillis.*

212. Thymoetes.

5

Priamus ex Arisba filium vatem suscepit. Qui quum dixisset, quadam nocte nasci puerum, per quem posset everti Troja, contigit, ut similiter parerent et Thymoetae uxor et Hecuba, quae Priami legitima erat. Sed Priamus Thymoetae filium uxoremque jussit occidi.

10

213. Mors Priami.

De morte Priami varie lectum est. Alii dicunt, quod a Pyrrho in domo quidem sua captus est; sed ad tumulum Achillis tractus, occisus est juxta Sigeum promontorium; nam ibi sepultus est. Tunc ejus caput, conto fixum, circumtulit. Alii vero dicunt, quod juxta Hercei Jovis aram extinctus sit. Unde Lucanus: *Herceas, monstrator ait, non respicis aras?* Et hanc opinionem plene Virgilius sequitur; licet etiam illa perscripta sit pluribus.

214. Dido.

20

Dido, Metonis filia, quem Virgilius Belum nominat, interfecto Acerbo conjuge suo, quem Virgilius Sichaeum nominat, a Pygmalione rege fratreque suo, per fugam elapsa, naves ascendit cum magno pondere auri, et Africae litora pervenit. Ibi ab Iarba, rege Maurorum, tantum soli emit, 25 quantum corio bovis posset metiri vel occupare, et fraude urbem vindicavit. Nam corium in tenuissimas corrigias sectum tetendit, occupavitque stadia XXII. Ob quod factum *Byrsam*, postea Carthaginem, vocavit.

215. Saturnus.

30

Saturnus, amissa possessione caeli, quum per totum orbem profugus erraret, Junone sociata, ne longo taedio lassaret viae, eam Nymphis Africae commendavit alendam. Ex quo Carthaginem magnam Juno semper habitavit.

216. Dido et condita Carthago.

35

Dido quum pertransiret quandam insulam Junonis, illic accepit oraculum, et sacerdotem ejus secum abstulit, quum ei parum crederet, promittenti sedes Carthaginis. Quo quum

venisset, sacerdos elegit locum faciendae urbi. Quo effosso, inventum est caput bovis. Quod quum displicuisset, quia bos semper subjugatur; alio loco effosso, caput equi inventum est. Et placuit, quia hoc animal, licet subjugetur, bellicosum tamen est, et vincit, et plerumque concordat. Illic ergo Junoni templa fecerunt. Unde bellicosa est Carthago per equi omen, et fertilis per boves.

217. Anchises et Venus.

Sciendum, Anchisen pastorem fuisse, et cum eo amato Venerem concubuisse. Unde Aeneas circa Simoin fluvium Trojae natus est. Deae enim vel Nymphae enituntur circa fluvios vel nemora. Quod quum jactaret Anchises, afflatus est fulmine, oculoque privatus; monoculus enim erat.

218. Dionysius tyrannus.

Dionysius, quidam tyrannus, Siciliam totam fraude vel dolo invasit et spoliavit penitus; adeo ut etiam simulacra et templa deorum devastaret. Barbam etiam barbati Jovis abstulit, et simulacrum ejus, vestibus pretiosissimis indutum, spoliavit, suisque induit, dicens, *non debere numen in tam rigidis vestibus frigere*. Quadam autem die amicorum suorum quidam interrogavit, *an esset felix?* Qui ait: *Quidni?* jussitque illum residere in solio suo, indutum vestibus regiis sceptrumque tenentem; ac deinde gladium acutissimum, tenuissimo filo ligatum, super verticem ejus suspendi, et interrogavit eum, *utrum sibi videretur esse beatus?* Qui respondit; *nullo modo se esse beatum, qui aestimaret, se casu gladii cito moriturum*. Cui Dionysius: *Qualem tu, inquit, nunc habes timorem, talem ego assidue patior*.

219. Regulus consul Romanorum.

Regulus consul Romanorum fuit, qui multos Afrorum bello cepit ac vinculis tradidit. Illic aliquando, contra eos bellum agens, captus est et vinculis mancipatus. Quem Romani non parvi pendentes, dederunt obsides, eumque a vinculis solverunt. Quum venisset in senatum, uxorque cum filiis eum osculari vellent, respondit, *non debere captivum a nobili persona osculari*. Deinde quum pretio illum redimere voluissent, sumnopere interdixit, dicens, *se nullo modo rei militari digne posse inservire*. Sicque, ut Orosius dicit, redditus est propria voluntate hostibus, et in vincula conjectus, excisis palpebris oculorum, insomnis periit.

220. Victoria Torquati et parricidium.

Lucius Manlius Torquatus Gallum quendam singulari certamine superavit, et ejus sibi *torquem* imposuit, unde nomen accepit. Hic ad urbem pergens, praecepit filio, ut tantum castra tueretur. Ille nactus occasionem, bellum aggressus, victoriam consecutus est. Reversus postea pater laudavit fortunam populi Romani; sed filium, ut dicit Livius, fustuario necavit propter inobedientiam; non tamen securi severiore occidendi genere. Nam securi non animadvertit in filium.

221. Camilli victoria.

10

Brenno duce Galli apud Alliam fluvium deletis legionibus, subverterunt urbem Romam, absque Capitolio; pro quo immensam pecuniam acceperunt. Tunc Camillus absens dictator est factus, quum esset apud Ardeam in exilio propter Vejentanam praedam, non aequo jure divisam. Is Gallos abeuntes secutus est; quibus interemis, aurum recepit et signa. Quod quum illic appendisset, civitati nomen dedit; nam Pisaurum dicitur, quia illic *aurum pensatum* est. Post hoc tamen factum rediit in exilium, unde rogatus reversus est.

20

222. Septem civilia bella Romanorum.

A Caesare consuetudinem fecit populus Romanus bellorum civilium. Septies enim gesta sunt. Primo contra Pompejum in Thessalia. Secundo contra ejus filium Magnum in Hispania; item contra Jubam et Catonem in Africa. Mortuo Caesare, ab Augusto Octaviano contra Cassium et Brutum in Philippis, civitate Thessaliae; et item contra Lucium Antonium in Perusia, Tusciae civitate. Sexto contra Sextum Pompejum in Sicilia. Septimo contra M. Antonium et Cleopatram in Epiro.

30

223. Atilii fortuna.

Atilius quidam senator fuit. Qui quum agrum suum coleret, evocatus propter virtutem, meruit dictaturam. *Serranus* autem a *serendo* dictus est. Hic etiam Quintius Cincinnatus est appellatus. Denique idem, caesis hostibus victor effectus, subjectos hostes primus prae se egit.

224 Fabii.

Trecenti et sex fuerunt de una familia Fabiorum. Qui quum conjurati cum servis et clientibus suis contra Vejentes

dimicarent, insidiis apud Cremeram fluvium interemti sunt. Unus tantum superstes fuit Fabius Maximus, qui propter teneram adhuc pueritiam in civitate remanserat. Hic postea quum Hannibalis impetum ferre non posset, mora eum elusit. 5 et ad Campaniam traxit, ubi deliciis ejus virtus obtorpuit. Ille est, de quo ait Ennius: *Unus qui nobis cunctando restituit rem.* Sciens enim Virgilius quasi pro exemplo hunc versum posuit.

225. Marcelli victoria.

10 Marcellus Gallos et Poenos equestri certamine superavit; Viridomarum, Gallorum ducem, manu propria interemit, et opima rettulit spolia, quae dux detraxerat duci; sicut Cossus Larti Tolumnio.

226. Laudes et mors alterius Marcelli.

15 Varia, secundum carmina Virgilii, in juventute spectantur; pulchritudo, aetas, virtus. Significat autem Virgilius Marcellum, filium Octaviae, sororis Augusti, quem sibi Augustus adoptavit. Hic XVI anno incidit in valetudinem, et periit XVII, in Bajano, cum aedilitatem gereret. Hujus mortem 20 vehementer civitas doluit; nam et affabilis fuit, et Augusti filius. Ad funeris hujus honorem Augustus quingentos electos ire intra civitatem jussit. Hoc enim apud majores gloriosum fuerat, et dabatur pro qualitate fortunae. Nam Sylla sex 25 milia habuit. Igitur cum ingenti pompa elatus, et in campo Martio est sepultus. Ergo in Augusti adulationem quasi epitaphium dicit Virgilius.

227. Fatuus et Fatua.

Quidam deus est Fatuus: hujus uxor Fatua. Idem Faunus, et eadem Fauna. Dicti autem sunt Faunus et 30 Fauna a *vaticinando*. Unde et *fatuos* dicimus inconsiderate loquentes.

228. Duae portae Elysiorum.

Physiologia hoc habet, quod per *portam corneam* oculi significantur, qui et *cornei* sunt coloris, et duriores ceteris 35 membris; nam frigus non sentiunt. Per *eburneam* vero *portam* os designatur, a dentibus. Unde et Aeneas per eburneam emittitur portam. Vel dicitur eburnea, quasi ornatior porta; nempe ea, quae supra fortunam sunt.

229. Endymion et Luna.

Endymion pastor amasse dicitur Lunam seu Dianam. Qui spretus pavit pecora candidissima, et sic eam in suum illexit amorem. Cujus rei mysticam quandam volunt rationem. Duplo quippe modo amasse dicitur Lunam. Seu quod primus hominum cursum lunae invenerit; unde et XXX annis dormisse dicitur, quia nihil aliud in vita sua nisi huic repertioni studuit. Sive quod nocturni roris humor, quem tam siderum quam ipsius lunae vapores animandis herbarum sucis consudarunt, pastoralibus prosit successibus. 10

250. Berecynthia et Atis.

Berecynthia, mater deorum, Atin puerum formosissimum amasse dicitur, quem, zelo succensa, castrando semimasculum fecit. Berecynthiam dici voluerunt, quasi montium dominam. Ideo matrem deorum, quod deos pro superbia nuncupari voluerunt, et matrem deorum in modum potentiae ponunt, unde *Cybebe* dicitur, quasi *κύβητος βέβαιον*, id est *gloriae firmitas*. Ergo potentia gloriae semper amore torretur, et livore torquetur; citoque abscidit, quod diligit, dum tamen amputat illud, quod odit. 20

251. Psyche et Cupido.

Apulejus in libris metamorphoseon scribit, in quadam civitate regem et reginam habuisse tres filias. Duas natu majores temperata specie fuisse; juniorem vero, Psychen nomine, tam mirae extilisse elegantiae, ut crederetur Venus esse terrestris. Denique duabus majoribus in conjugium a viris adscitis, illam, veluti deam, non quisquam amare ausus erat, sed venerari; atque hostiis eam sibimet deplacare intendebant. Venus ergo, succensa invidia, Cupidinem petit, ut in contumacem formam severiter vindicet. Ille ad matris ultionem adventans, visam puellam adamavit, et ipse se suo telo percussit. Itaque Apollinis denuntiatione jubetur puella in montis cacumine sola demitti et pennato serpenti sponsa destinari. Perfecto igitur choragio, (id est virginali funere,) puella per montis declivia, Zephyri flantis leni vectura de lapsa, in quadam domum aream rapitur et pretiosam; ibique vocibus, sibi tantummodo servientibus, ignoto utebatur conjugio. Nam nocte adveniens maritus, veneriis per obscura peractis, ut invise vespertinus advenerat, ita crepusculo incognitus discedebat. Sed ad hujus mortem desclendam sorores advenerunt, montisque conscenso cacumine, germanam lugubri voce flagitabant. Et quamvis ille conjux lucifuga sororios ei

Jöbbsvinnsh

3. f. p. h. i. Fulgures

comminando vetaret aspectus, tamen consanguineae caritatis inevitabilis ardor evicit. Ac Zephyri flantis aura vectitante, ad semet sororios perducit affectus; quae, venenosis consiliis de mariti forma quaerenda consentiens, curiositatem, suae salutis novercam, arripuit. Denique credens sororibus, se marito serpenti conjunctam, velut bestiam interfectura, novaculam sub pulvinari abscondit, lucernamque modio contegit. Quumque altum soporem maritus extenderet, illa ferro armata, lucernaque eruta, Cupidine cognito, dum immodesto amoris torretur affectu, scintillantibus olei ebullitione maritum succendit: fugiensque Cupido, multa super curiositate puellae increpitans, domo extorrem ac profugam dereliquit. Tandem multis jactatam Veneris persecutionibus, postea Jove petente in conjugium accepit.

15

252. Perdicas.

Perdicas fuit venator ferarum: qui propriae matris amore correptus, dum uterque immodesta libidine ferveret, et verecundia vim novi facinoris reluctaretur, consumtus atque ad extremam tabem deductus esse dicitur. Primus hic etiam serram invenit, juxta Virgilium. Veritas sic se habet. Quum esset venator, et ei ferinae caedis cruenta vastatio et solitudinum vagabunda curritas displiceret; magis etiam pendens, contrones suos, id est Actaeonem, Adonem, Hippolytum miserandae necis functos interitu, venationem exsecrans, agriculturam assectatus est. Ob quam rem matrem, id est terram omnium genetricem, amasse dicitur, et hoc labore ad maciem perductus.

255. Canis inter sidera translatus.

Canis inter sidera constituti fabula haec est. Hic canis dicitur ab Jove custos Europae positus esse, et ad Minoa pervenisse, quod ille studiosus fuerit venationis, et quod cani fuerat datum, ne ulla fera praeterire eum posset. Post ejus obitum canis ad Cephalum pervenit, cujus uxor fuerat Procris. Quem ille ducens secum, Thebas venit, ubi erat vulpes, cui datum dicebatur, ut omnes canes effugere posset. Itaque quum in unum pervenissent, Juppiter, nescius quid faceret, ut Ister ait, utrumque in lapidem convertit. Nonnulli hunc canem Orionis esse dixerunt; et quod studiosus fuerit venandi, cum eo cane quoque inter sidera collocatum. Alii autem canem Icarum esse dixerunt.

Icarum

254. Septem Plejades.

Plejadas seu Hyadas VII stellas appellatas novimus, Plejades dictae, quod VII filiae ex Plione, quae et Ethia, Oceani filia, et Atlante sint natae. Hae numero VII dicuntur; sed nemo amplius VI videre potest, cujus causa ponitur haec. 5 De VII sex cum immortalibus concubuerunt; tres cum Iove, duae cum Neptuno, una cum Marte; reliqua autem, Sisyphi uxor demonstratur. Quarum ex Electra et Iove Dardanum; ex Maja Mercurium, ex Taygete Lacedaemona procreatum. Ex Alcyone autem et Neptuno Hyrica; ex Celaeno Lycum et Nyctea 10 natum. Martem autem ex Sterope Oenomaum procreasse. Meropeam autem, Sisypho nuptam, Glaucum genuisse, quem complures Bellerophontis patrem dixerunt. Quare propter reliquas sorores ejus inter sidera constitutam; sed quia homini nupserit, stellam ejus obscuratam. Alii dicunt, Electram non 15 parere, propter Trojam captam, et progeniem suam, quae ex Dardano erat, lamentantem. Est et alia earum traditio. Quum VII hae sorores iter cum puellis agerent, Orion conatus est uni earum vim inferre; at illa cum sororibus fugit. Oriona autem secutum eam annis XII, neque invenire po- 20 tuisse. Jovem autem, puellarum misertum, inter astra constituisse utrosque. Itaque adhuc Orion fugientes eas ad occasum sequi videtur.

hru
 (12.) Hygin (250: "Atlantis filiae."
 Asterope Electra
 Mars Jupiter
 ↓ ↓
 Oenomaus Jason

Hygin 192. (V. 122.)

Atlas
 Plione sive Oceanitis

12. Föphe 13. Hyas ab auro vel Leone occidit
- 1. Phacelia
 - 2. Ambrosia
 - 3. Coronis
 - 4. Endora
 - 5. Polyxo
- } Hyades
 } = vel
 } Sarcinae
- in fide sidera velatae
 Ch. in Corona Tauri

MYTHOGRAPHUS SECUNDUS.

Prooemium.

Ii, quos pagani deos asserendo venerantur, homines olim fuisse produntur, et pro uniuscujusque vita vel meritis colere eos sui post mortem coeperunt; ut apud Aegyptum Isis, apud Cretam Juppiter, apud Mauros Juba, apud Latium Faunus, apud Romanos Quirinus, apud Athenas Minerva, apud Samum Juno, apud Paphios Venus, apud Lemnios Vulcanus, apud Naxios Liber, apud Delios Apollo.

10 In quibus etiam laudibus accesserunt poetae, et compositis carminibus in caelos sustulerunt. Ab actibus autem vocantur, ut Mercurius, quia *mercibus* praeest, Liber a *libertate*. Fuerunt etiam et viri fortes, aut urbium conditores, quibus mortuis homines, qui eos dilexerunt, simulacra fin-
15 xerunt, ut haberent aliquod ex imaginum contemplatione solatium. Hic error posteris, daemonum persuasu, irrepsit, ut, quos illi pro sola nominis memoria honoraverant, posterius deos aestimarent et colerent. Stoici dicunt, non esse nisi unum deum et unam deam, eademque esse potestate; qui pro ratione officiorum, et actuum variis nominibus appellantur. Deum eundem Solem, eundem Liberum, eundem Apollinem vocant. Item deam eandem Lunam, eandem Dianam, eandem Cererem, eandem Junonem, eandem Proserpinam dicunt. Numina autem utriusque sexus esse videntur, ideo quia incor-
30 porca sunt.

1. Saturnus.

Saturnus Caeli vel Pollucis filius, Opis maritus deae, senior, velato capite, falcem ferens pingitur. Saturnus igitur vim Jovis timens ab Olympo fuga lapsus, primus in Italia
35 regnum obtinuit; genus indocile montibusque dispersum, leges dando, composuit; Latiumque, quia *tutus ibi latuisset*, vocavit: unde et velato capite quasi *latens* pingitur. Hunc autem, quia per annonae praerogationem populos ad se tra-

xit, quidam Saturnum a *saturando* dictum volunt: alii Saturnum, quasi *annis saturetur*, dicunt. Senior autem fingitur, vel propter tarditatem motus, vel quia longius a sole distat, vel quia deus pluviarum dictus est: nam senes, ut pluvias, semper frigidos esse novimus. Falcem autem tenet, vel quia deus temporum dicitur, quae, sicuti falx, in se recurrit; vel propter sapientiam, quae intus sit acuta. Alii autem dicunt, Saturnum in progressu nihil nocere; retrogradum, esse periculosum; ideoque falcatum fingi, quia falx praetensa minus nocet; retroacta vero, quicquid offendit, secat. Quod autem filios comedisse dicitur, haec ratio est. Saturnus dicitur deus temporum. Tempus autem, quicquid gignit, consumit; saeculaque natos ex se annos contra revolvunt. Saturno ferunt fuisse quatuor filios, Jovem, Junonem, Neptunum, Plutonem. Poëtae, habitum elementorum 15 numinibus dantes, Saturno, quasi temporum deo, IV filios, id est elementa, adscribunt; Jovi cum socia sibi conjuge Junone deputantes superiora; Neptuno et Plutoni inferiora. Unde et quatuor fratres orbis imperium dicuntur inter se divisisse. Et Juppiter caelum. Neptunus secundae sortis 20 regnator perhibetur, quia aqua vicinior est caelo, quam terra. Tria autem haec numina, licet divisa imperia teneant, videntur tamen invicem regni totius habere potestatem. Sic et ipsa elementa, quae retinent, physica inter se quadam ratione junguntur, quod et ipsorum numinum sceptras 25 significant. Juppiter enim trifido utitur fulmine, Neptunus tridente, Pluto Cerbero.

2. Juppiter.

Primum igitur Saturno adscribunt Jovem, ut ignem. Quem Jovem a *juvando* vocabant. Nulla enim res sic fovet 30 omnia, quemadmodum calor.

3. Jovis aquila.

Aquila autem in tutela Jovis ponitur, ejusque armiger dicitur, quia nimiae caloris est; adeo ut etiam ova, quibus supersidet, coqueret, nisi admoveat gagaten, lapidem frigidissimum, ut testatur Lucanus: *Poeta tepefacta sub alite saxa*. Fingitur etiam in bello Gigantum Jovi arma ministrasse. Nam Juppiter et Saturnus reges fuerunt. Sed dum Juppiter cum Saturno patre haberet de agris contentionem, ortum bellum est; ad quod egrediens Juppiter, aquilae vidit 40 augurium. Cujus quum vicisset augurio, fictum est, quod ei pugnanti tela ministrasset. Unde etiam a felici augurio natum est, ut aquilae militum signa comitentur.

4. Juno.

Deinde Junonem quasi aërem, quam Juppiter sibi nuptam catenis aureis ligasse dicitur; quam etiam poëtae reginam deorum vocabant. Juno autem a *juvando* dicta est. Ideo et regnis praeesse dicitur, quia haec vita divitiis studeat. Deam partus, et praeesse nuptiis volunt, quod divitiae semper praegnaces sint et nonnumquam abortiant.

5. Junonis pavo.

Hujus in tutela pavonem ponunt, quia omnis vita, potentiae petax, semper quaerit ornatus. Hic autem pavo secundum fabulas filius erat Aristoclis; et priusquam in avis speciem esset mutatus, omnibus extitit membris oculatus. Quem Juno Ioni, Inachi Argivorum regis filiae, a Jove amatae, apposuit custodem, ne Juppiter ad eam posset accedere. Quem quum Juppiter per Mercurium interemisset, Juno eum in pavonem mutavit, et in suam tutelam recepit.

in gentibus
cum pavis

6. Junonis Iris.

εφ'ηστας!

Huic etiam Irim quasi arcum apponunt, quia sicut ille varios ornatus accipit, ita fortuna, quamvis ad praesens ornata, tamen est citius fugitiva. Iris autem, Junonis ministra, secundum poëtas Thaumantias dicta est, nempe Thaumantis filia. Ceterum ex admiratione hoc nomen accepit; quae admiratio ex ejus nascitur coloribus. Iris dicitur quasi *ἴρις*, id est *lris*. Nam numquam ad conciliationem mittitur, sicut Mercurius, sed semper ad disturbancem. Falsum est autem, quod dicitur esse ministra tantum dearum, quum et a Jove plerumque mittatur; ut: *Aëriam caelo nam Juppiter Irim demisit*. Iris autem nisi e regione solis non fit; cui varios colores creantur, quia aqua tenuis, aëre lucido irradiata, varios creat colores.

7. Juno Jovis soror et conjux.

Cur autem Juno Jovis soror et conjux dicatur, haec ratio est. Quia elementa ignis et aër tenuitate sibi sunt paria, dicuntur esse germana. Sed quia mixta concordant, et maritatus aër igne fervescit, conjugio dicuntur copulata. Et quia Juno, id est aër, subjectus est Jovi, id est igni, jure superposito elemento mariti traditum est nomen. Dicitur autem Juppiter catenis eam ligasse, quod aër, igni caelesti conjunctus, duobus deorsum elementis misceatur, aquae et terrae; quae elementa duobus superioribus graviora sunt.

8. Qui primus templa fecerit.

Dicitur Phoroneus, filius Inachi regis Argivorum, primus Junoni templa dicasse, et sacrificiorum instituisse sollemnia; qui etiam primus mortalibus regnavit; cujus filiam Nioben (quia alia Tantalus est) Juppiter primo mortalem dicitur sibi copulavisse.

9. Neptunus.

Neptuno deputant mare, eumque secundae sortis regnatorem perhibent, quia aqua vicinior est caelo quam terrae. Omne enim, quod continet, supra illud est, quod continetur. 10 Neptuno autem Amphitriten in uxorem deputant (*ἀμφί* enim Graece circa dicimus), eo quod tritus elementis aqua conclusa sit. Ideo eum tridentem dicunt habere, quia aqua triplici fungatur virtute, liquida, fecunda, potabili.

10. Pluto.

15

Plutonem dicunt terrarum praesulem; *πλοῦτος* enim Graece divitiae dicuntur, solis terris divitias credentes deputari. Hunc et Orcum dicunt, quasi *jurantem*, ne aliquis impunitus abeat.

11. Tricerberus.

20

Tricerberum canem ejus subjiciunt pedibus, vel quia jurgiorum invidia ternario conflatur statu, naturali, causali, accidentali. Naturale est odium, ut canum, leporum, hominum. Causale est, ut amoris zelus. Accidentale est, quod aut casu oritur, ut hominibus; aut propter comestionem, ut 25 jumentis. Vel quia Cerberus terra est, omnium corporum consumptrix. Unde Cerberus dictus, quasi *κρεοβόρος*, *carnem vorans*.

12. Furiae Plutonis.

Plutoni tres deserviunt Furiae, Noctis et Acheruntis 30 filiae, serpentibus crinitae, quae et Eumenides κατ' ἀντιφρασιν, quum minime sint bonae, vocantur. Quarum prima Alecto, id est *inpausabilis*; secunda Tisiphone; quasi *τούτων φωνή*, id est *istarum vox*; tertia Megaera, quasi *μεγάλη ἔρις*, id est *magna lis*. Primum est ergo non pausando 35 furere, secundum in voces erumpere, tertium jurgium protelare.

13. Jovis Harpyiae.

Harpyiae, quae et ipsae Furiae vocantur, secundum Virgilium tres esse dicuntur, Aëlo, Ocypete, Celaeno; secundum Apollonium, quem etiam Virgilius in duodecimo sequitur, duae tantum. Perhibentur etiam canes esse Jovis, a rapiendo Harpyiae dictae. Aëlo autem quasi αἴρων ἄλλο, alienum tollens. Ocypete, id est citius auferens. Celaeno Graece, Latine nigrum dicitur. Nam primum est aliena capere, secundum cupita invadere, tertium celare, quae invaduntur. Dicuntur autem Harpyiae Ponti et Terrae filiae esse; unde in insulis habitant, partem terrarum, partem maris tenentes. Alii vero dicunt, Harpyias esse Thaumantis et Electrae filias. Ut autem canes Jovis dicerentur, haec est ratio, quia ipsae Furiae esse dicuntur. Unde etiam epulas perhibentur arripere, quod est Furiarum, ut: *Et manibus prohibet contingere mensas*. Unde et avari finguntur Furias pati, quia abstinent a paratis. Item ipsas Furias Virgilius esse testatur, dicens in III: *Vobis Furiarum ego maxima pando*. Furias autem canes dici, Lucanus testatur, ut: *Stygiasque canes in luce superna destitutam*. Et ut Virgilius in VI: *Visaeque canes ululare per umbram, adventante dea*. Sane apud inferos Furiae dicuntur et canes, apud superos dirae et aves, ut Virgilius in XII ostendit; in medio Harpyiae dicuntur; unde duplex effigies in his invenitur.

14. Parcae Plutonis.

Plutoni destinant tria Fata, quae poëtis Parcae per antiphrasin vocantur, per quas juxta paganos vita disponitur humana. Harum igitur una tenet colum, id est praest nativitati; altera trahit filum, id est disponit vitam; tertia abrumpit, id est mortem adducit. Unde est: *Clotho colum bajolat, Lachesis trahit, Atropos occat*. Prima autem Clotho, id est evocatio; secunda Lachesis, id est sors; tertia Atropos, id est sine ordine. Prima igitur nativitatis est evocatio; secunda vitae sors, quemadmodum quis vivere possit; tertia mortis conditio, quae sine lege venit.

15. Plutonis conjux.

Plutoni nuptam volunt Proserpinam, Cereris filiam. Proserpinam vero Plutoni junctam quasi segetem esse voluerunt, id est terram radicibus proserpentem. Unde et Hecate dicitur, id est centuplum fructum proferens, vel centum potestates habens; εκατόν enim Graeci dicunt centum. Hinc

hecatomben dicimus domum multiplicem. Ipsa est enim Luna in caelo, Diana in terra, Proserpina in erebo. Ceres autem Graece *gaudium* dicitur. Ideo enim Ceres dea frumenti esse dicitur, quia, ubi plenitudo sit fructuum, gaudium superabundet.

5

16. Vita Jovis.

Saturnus, postquam Themidis, id est terrae antistitis, secundum quosdam, Protei oraculo comperit, se a filio posse regno depelli, praecepit Opi, uxori suae, quae et Rhea vel Cybele dicitur, ut quicquid peperisset, sibi mox praesentaret. 10 Quae praegnans peperit Jovem. Cujus pulchritudine delectata, Nymphis eum alendum in monte Cretae Dictaeo commendavit. Ipsa autem a Saturno, *ubi esset, quod peperisset*, interrogata, lapidem ei veste involutum monstravit, quem Saturnus voravit. Juppiter autem, nutritus a Nymphis, qui-15 bus erat a matre commendatus, et lactatus est a capra, Amalthea nomine, cujus etiam pelle in bello, contra Titanas pugnato, ipse postea dicitur usus fuisse. Tunc adhibiti sunt ei Curetes et Corybantes, qui vagitum pueri tinnitu aeris prohiberent audiri. Unde et Corybantes sunt ministri matris 20 deorum, quasi daemones, qui totum sciunt. Tunc itaque apes, aeris sonum secutae, Jovem dicuntur melle aluisse. Pro qua re eis postea praestitit Juppiter, ut haberent liberos sine ullo concubitu. Adultus autem Juppiter patrem regno depulit, factusque stuprator pessimus, saecula, quae Saturno regnante dice-25 bantur aurea, suo sub imperio fecit dici argentea. Ob cujus incestus crimina, Astraea, Titanum soror, propter aequitatem Justitia cognominata, fertur in caelum recessisse cum sore sua Pudicitia.

17. Latona ejusque soror.

30

Juppiter Latonam, Titanis scilicet filiam, vitiauit. Post, quum etiam sororem ejus Asterien vitare vellet, illa optavit, ut a diis converteretur in avem, versaque est in avem *ὄρνυς*, quam nos coturnicem vocamus. Et quum vellet mare transfretare, quod est coturnicum, afflata a Jove et in lapi-35 dem conversa, diu sub fluctibus latuit. Postea, supplicante Jovi Latona, levata est, et *Ortygia* dicta, superferri aquis coepit. Haec primo Neptuno et Doridi fuit consecrata. Postea quum Juno gravidam a Jove Latonam, immisso Pythonem, quem post factum cataclysmum specie ignota morta-40 libus Terra edidit, persequeretur, nullaque eam errantem regio reciperet, novissime venit in Lyciam. Et quum ex calore aestivo sitim sedare vellet, ab his, qui juncum secus

litus carpebant, prohibita est propius accedere. Quam ob rem irata petiit a diis, ut numquam accolae stagno carerent. Auditis precibus, Juppiter agricolas in ranarum speciem vertit. Quum autem, Junone persequente, conceptos Apollinem et
 5 Dianam parere non posset, terris omnibus expulsa, tandem aliquando, Ortygia applicante se litoribus, suscepta est, et illic Dianam primo, post Apollinem edidit; qui statim, occiso Pythone, ultus est matris injuriam. Sane nata Diana parturienti Apollinem matri dicitur praebuisse obstetricis officium. Unde
 10 quum Diana sit virgo, tamen a parturientibus invocatur. Haec namque est Diana Luna Proserpina. Nata igitur duo numina terram sibi natalem errare non passa sunt, sed eam duabus insulis, Myconi Gyaroque, religaverunt. Veritas vero longe alia est. Nam haec insula quum terrae motu laboraret,
 15 qui fit sub terris latentibus ventis, quaerentibus erumpere, sicut Lucanus credidit, oraculo Apollinis terrae motu caruit. Nam praecepit, ne illic mortuus sepeliretur, et jussit quaedam sacrificia fieri. Postea e Mycone Gyaroque, vicinis insulis, populi venerunt, qui eas tenerent. Quod autem Dianam primo natam diximus, hujus est rationis. Nam constat,
 20 primum noctem fuisse, cujus instrumentum est luna, id est Diana; post, diem, quem sol efficit, id est Apollo. Ut autem Delos primo Ortygia diceretur, factum est a coturnice, quae Graece ὄρνιξ vocatur. Delos autem dicitur, quia diu latuit,
 25 et post apparuit. Nam δῆλον Graece *manifestum* dicitur. Vel, quod verius est, quia, quum ubique Apollinis responsa obscura sint, manifesta illic dantur oracula.

18. Triplex Apollinis potestas.

Constat autem triplicis esse Apollinem potestatis, et eundem esse Solem apud superos, Liberum patrem in terris, Apollinem apud inferos. Unde etiam tria insignia circa ejus simulacrum videmus; lyram, quae nobis caelestis harmoniae imaginem monstrat; quadrigam, quae etiam terrenum numen ostendit; sagittas, quibus inferni deus et noxius indicatur.
 35 Unde et Apollo Graece *late perdens* dicitur.

19. Varia Apollinis nomina.

A diversis gentibus variis nominibus vocatur Apollo. Apud Achaemenios Titan; apud Aegyptios Osiris; apud Persas, ubi in antro colitur propter eclipsin, quam objectione
 40 lunae patitur, Mithra vocatur. Ibi enim Sol leonis vultu, cum tiara, Persico cultu, bovi insidens, utrisque manibus cornua ejus comprimit; quae interpretatio ad lunam pertinet. Dicitur autem Ἀπόλλων, quod Latine sonat *perdens*, sive

quod pestilentiae deus sit, sive quia fervore suo omnem sucum herbarum perdat. Hunc et auspicioꝝ, quibus urbes reguntur, et divinationis deum dixerunt, quod sol omnia obscura manifestat, vel quod in ortu suo et occasu multimodos monstrat effectus significationum. Titan autem dicitur 5 Apollo, quasi unus ex Titanibus, qui contra deos arma sumserunt. Qui quum bello contra deos abstinisset, pro beneficio caelum meruisse confingitur. Sol autem dicitur quasi *ephebus*, hoc est *adolescens*; unde et puer pingitur, quia quotidie nova luce quasi puerili vultu nascitur; Pythius a 10 Pythone, immensae molis serpente, quem interfecisse dicitur. Unde et in ejus honorem agon Pythicus celebratur, cujus victores lauro coronantur. *Πειθὼ* autem Graece *credulitas* dicitur, quia falsa credulitas luce manifestante deprimitur.

20. Apollinis tripus, arcus, tela. 15.

Apollini tripodem addicunt, quia praeterita novit, praesentia cernit, futura visurus est. Arcum et sagittas huic adscribunt, vel quod de circulo ejus radii in modum sagittarum exsiliant, vel quod sua manifestatione dubietatis scindat caliginem. Hunc quadrijuꝝo uti dicunt, quod quadripartitis 20 temporum varietatibus anni circulum peragat.

21. Quatuor equi Apollinis.

Ipsius equis condigna nomina imposuerunt sic: Erythraeus, Aethon, Lampus, Philogeus. Erythraeus Graece dicitur *rubeus*, quod a matutino sol lumine rubicundus exsurgat. 25 Aethon *splendens* dicitur, quod tertia hora lucidior fulgeat. Lampus vero *ardens*, dum ad summum diei circulum conscenderit. Philogeus Graece *terrae amans* dicitur, quod nona hora vergens occasibus incumbat.

22. Apollinis corvus. 30

Cur autem corvum Apollinis tutelae subjiciant, talis fabula demonstrat. Apollo quum Coronidem, Phlegyae filiam, gravidam fecisset, corvum ei custodem apposuit, ne quis ad eam occulta temeritate accederet. Cum hac Lycus occulte concubuit, quem Juppiter fulmine extinxit. Ipsam Coronidem 35 Apollo, comperto ejus adulterio, sagittis occidit. Cui mortuae exsecto utero, Aesculapium produxit in lucem. Corvum autem, naturaliter pennarum candore plumatum, ex albo nigrum fecit, et in suam tutelam recepit. Veritas autem habet, corvum ideo in Apollinis tutela esse, sive quod solus 40

contra rerum naturam in mediis aestivis fervoribus (foetus) ova pariat, sive quod multas significaciones vocum habet.

25. Apollinis laurus.

De lauro autem ipsi consecrata haec est fabula. Daphne, Penei fluminis filia, quum omnium virginum Thessaliae speciosissima esset, Apollo, ea conspecta, forma ejus exarsit, cupiens illi vim inferre. Illa, advocato patre, ut virginitati opem ferret, Terrae miseratione ante concubitum in laurum est conversa, et ab Apolline in tutelam recepta. Dicitur autem Penei fluminis filia esse, quia laurus de fluvialibus aquis nascitur, quae et in ejusdem Penei fluminis ripis abundat. Amica Apollinis ideo dicitur, quia illi, qui de somniorum interpretatione scripserunt, promittunt, si laurus dormientibus ad caput ponitur, vera eos visuros esse.

24. Apollinis novem Musae.

Apollini novem deputant Musas, ipsumque decimum Musis adjiciunt, ea de causa, quod humanae vocis decem sunt modulamina. Nos vero novem Musas doctrinae et scientiae edicimus modos. Prima est Clio, quasi *cogitatio prima discendi*, quae repperit historias. *Κλέος* enim Graece fama dicitur, quia nullus scientiam quaerit, nisi in qua famae suae protelet dignitatem. Secunda Euterpe, id est *bene delectans*, quae tibias; quia primum est quaerere, secundum delectari. Tertia Melpomene, id est *suavia dicens*, vel *meditationem faciens*, quae tragoedias; ut sit primum velle, secundum desiderare, quod velis, tertium meditari, quod desideras. Quarta Thalia, id est *dans capacitatem*, quae comoedias; quia post desiderium opus est capacitate. Quinta Polymnia, id est *plura recordans*, vel *multae memoriae*, quae rhetoricam; quia post capacitatem memoria est necessaria. Sexta est Erato, id est *inveniens simile*, quae geometriam; quia post scientiam et memoriam conatur aliquid sibi simile de suo invenire. Septima Terpsichore, id est *instructionem formans*, quae psalterium. Ergo post inventionem oportet etiam discernere et judicare, quid invenias. Octava Urania, id est *sonoritas caelestis*, vel *bona vox*, quae astrologiam. Post dijudicationem enim eligis, quod dicas, quod respuas: eligere enim utile, caducumque despiciere caeleste ingenium est. Nona Calliope, vel *optimae vocis*, vel *optima tribuens*, Ergo sic ordo est: primum velle doctrinam; secundum delectari, quod velis; tertium instare ad id, quo delectatus es; quartum est capere, ad quod instas vel desideratum est; quintum memorari, quod capis;

sextum invenire de suo simile ei, quod memineris; septimum
judicare, quod invenias; octavum eligere, quod judicas; no-
num proferre, quod elegeris.

Versus novem Musarum.

Clio gesta canens, transactis tempora reddit. 5
Melpomene tragico proclamat mæsta boatu.
Signat cuncta manu loquiturque Polymnia gestu. *Græc' p*
Doctiloquos calamos Euterpe flatibus urget.
Terpsichore affectum citharis movet, imperat, auget. 10
Uranie caeli motus scrutatur et astra. 10
Comica lascivo gaudet sermone Thalia.
Plectra gerens Erato saltat pede, carmine ducto.
Carmina Calliope libris heroica mandat.

25. Diana Apollinis germana.

Dianam, germanam Apollinis, Lunam et viarum praesi-15
dem ajunt. Unde et virginem volunt, quod via nihil pariat.
Et ideo ambos sagittas habere fingunt, quod ipsa duo sidera
de caelo radios usque ad terras emittunt. Dianam autem vo-
catam quasi *Duanam*, quod luna die et nocte appareat. Ip-
sam et Lucinam asseverant, eo quod *luceat*. Eandem et 20
Triviam, eo quod *tribus* fungatur *figuris*. Unde et Virgi-
lius: *tria Virginis ora Dianae*, quia eadem Luna, eadem
Diana, eadem Proserpina dicitur. Sed quum Luna fingitur,
————— *sublustri splendet amictu*.

Quum succincta jacet calamos, Latonia virgo est. 25

Quum subnixa sedet solio, Plutonia conjux.

Lunam voluerunt esse Proserpinam apud inferos, seu
quod nocte luceat, seu quod vicinior terris currat, et terris
praesit. Nam lunae augmenta et decrementa non solum
terra, sed et lapides, vel cerebra animantium, ac etiam se- 30
mina sentiunt, quae in lunae crementis seminata degenerant,
et vermiculos pariunt. Denique crementis lunae abscisa
ligna tinearum terebraminibus deficiunt. Nemoribus quoque
adesse dicitur, quod omnis venatio plus nocte pascatur, die-
que dormiat. 35

26. Cur Dictynna dicatur.

Cur autem vocetur Dictynna, hujusmodi constat senten-
tia. Minos, Cretensium rex, quum Bryten, Martis filiam,
Dianae Cretensi dicatam, stuprare vellet, illa se iniecit in
mare, illataque est retibus piscatorum, quae Graece *διτυνα* 40
nominantur, qui corpus ejus extraxerunt. Insula autem

Creta pestilentia laborare coepit, *quam eos evadere non posse, responsum est, nisi Dianae templum instituissent, eamque Dictynnā a retibus vocassent.*

27. Templum Caryae.

5 Caryae autem templum est in Laconia, Dianae sacrum, quod etiam Caryatium nominatum est ex hac causa. Quum
 4.55 luderent virgines, meditatus est ruinam omnis chorus, et in
 arborem nucis effugit, et in ramo ejus pependit; quam nucem Graeci *κάρυον* vocant. Ergo de arbore et templum et
 10 dea nomen accepit. *Caryetis = Artemis*

28. Endymion.

Endymion pastor amasse dicitur Lunam. Qui spretus
 ab ea, pavit pecora candidissima, et sic eam in suum illexit
 amorem. Quod dicitur, seu quod primus hominum Endy-
 15 mion cursum lunae invenerit (unde et triginta annos dormisse
 dicitur, quia nihil aliud in vita sua, nisi huic reptioni
 studuit), seu quod nocturni roris humor pastoralibus prosit
 successibus.

29. Mars.

20 Mars dicitur deus belli; et Mars nuncupatur, quia per
mares pugnatur, ut Mars quasi *mas* dicatur. Item Mars
 quasi effector *mortium* vocatur; nam a *morte* Mars appel-
 latur. Hunc adulterum dicunt, quia bella gerentibus eventus
 incertus est. Nudo vero pectore stat, ut in bello quisque se
 25 sine formidine caedis objiciat.

30. Venus.

Saturnus, Caelo patri iratus, falce naturalia ejus ampu-
 tavit, quae delapsa sunt in mare. De quorum cruore et
 maris spuma nata est Venus; unde et *Αφροδίτη* nominatur;
 30 *ἄφροος* enim Graece *spuma* dicitur. Sed Venus Vulcano in
 primis nupsit. Postea perpetuum habens cum Marte adul-
 terium, Sol tale scelus detexit; et Vulcanus illis conjacenti-
 bus superveniens, lectum catenis circumcinxit. Fingitur
 autem Venus nata per damnum, quia omnes vires usu vene-
 35 reo debilitantur, qui sine damno non geritur. Venerem in
 mari natantem fingunt, quia omnis libido rerum patitur nau-
 fragia. (Unde illud sapientis Porphyrii: *nudus, egens, Ve-
 neris naufragus in pelago.* Et Horatius: *Dedit hic pro
 corpore nummos.* Rursusque: *Fama malum gravius,*

quam res trahit). Venus cum Marte rem habuit, quam Sol manifestans, Vulcano prodidit. Nam virtus, corrupta libidine, sole teste apparet, et turpiter catenata fervoris con-
strictione tenetur.

31. Veneris rosae.

5

Veneris in tutelam rosas addicunt. Rosae enim rubent et pungunt. Rubet libido verecundiae opprobrio, pungit peccati aculeo.

32. Veneris Concha.

Concham marinam portare pingitur, quod hujus generis 10 animal toto corpore simul aperto in coitu misceatur.

33. Veneris Columbae.

Hujus in tutelam adjiciunt columbas, quia hujus generis aves in coitu sunt fervidae. Cur autem in tutela Veneris sint, haec est fabula. Venus et Cupido quum quodam tem-
pore voluptatis gratia in quosdam descendissent campos nitentes, lasciva contentione certare coeperunt, qui sibi plures gemmantes colligeret flores. Quorum Cupido, adjutus mobilitate pennarum, postquam naturam corporis volatu superavit, vicit numero. Peristera vero subito accurrit, et adjuvando Vene-
rem superiorem fecit cum poena sua. Cupido siquidem indignatus mutavit puellam in avem columbam, quae a Graecis περιστερά vocatur. Sed poenam honor minuit. Venus enim, consolatura innocentis transfigurationem, columbam in tutela sua esse commendavit.

25

34. Adonis.

Adonis, Veneri subjecti, haec est fabula. Myrrha patrem suum amasse dicitur, cum quo ebriato rem habuit. Quumque eam pater utero plenam rescisset, cognito crimine, evaginato eam persequi coepit gladio. Illa in arborem myr-
rham est conversa. Quam arborem patre gladio percutiente, Adon exinde natus est, quem Venus ad se recepit et amavit. Quid haec fabula sibi velit, dicamus. Myrrha genus est arboris, quae dum grandioris fuerit roboris, solis ardoribus sucum exsudat, qui myrrha dicitur. Et quia haec
species odore suavis est, Adonem dicitur genuisse: ἠδονή enim Graece dicitur *suavitas*. Ideo autem Venerem amasse dicitur, quia hoc genus pigmenti sit valde fervidum.

35

35. Cupido Veneris.

Cupidinem Veneri adscribunt, quia venerea res sine amore exerceri non potest. Cupidinem, amoris deum, Simonides ex Venere tantum dicit esse progenitum; quamquam
 5 alii dicunt, ex ipsa et Marte; alii, ex ipsa et Vulcano; alii vero Chai et primae rerum naturae eum esse volunt. Qui pharetratus, nudus, cum face, pennatus, puer depingitur. Pharetratus ideo, quia sicut sagittae corpus, ita mentem vulnerat amor. Nudus, quia amoris turpitudine semper mani-
 10 festa est, et nusquam occulta. Cum face autem, quia turpis amor cum calore et fervore quodam accenditur. Pennatus, quia amor cito pertransit, et amantibus nec levius aliquid, nec mutabilius invenitur. Puer etiam fingitur, quia sicut pueris per imperitiam facundia, sic quoque nimium amantibus
 15 per voluptatem deficit.

36. Tres Gratiae.

Gratiae tres sunt, Pasithea, Aglaie, Euphrosyne, quae nudae connexaeque, et una aversa, duae autem nos respicientes pinguntur. Veneri autem sunt consecratae, quia
 20 earum pulsu cuncta animalia ad amorem prona fiunt. Lavantur autem in fonte Acidalio, qui est in Orchomeno, Boeotiae civitate; de quo etiam Venus *Acidalia* dicitur; vel inde, quod injicit curas, quas Graeci *ἀνίδας* dicunt. Ipsius enim et Liberi filiae sunt. Nec immerito. Gratiae enim
 25 per horum fere numinum munera conciliantur. Ideo autem nudae sunt, quod gratiae sine fuce esse debeant et sine simulatione. Ideo connexae, quia insolubiles esse gratias decet. Quod vero una aversa pingitur, duae nos respiciunt, haec est ratio, quia profecta a nobis gratia, duplex solet
 30 reverti.

37. Erichthonius.

Juppiter et Juno quum multos filios per conjugium procreassent, tandem ad ostendendam divinitatem suam placuit sine conjugio filios generare. Tunc Juppiter ex barba Pal-
 35 ladem, quae et Minerva dicitur, genuit, decentis formae. Quae quia ex capite ejus est orta, et in capite quinquepartiti sensus pollent, dea dicitur sapientiae. Juno autem sponte propria de genitalibus locis protulit Vulcanum. Et quia loca genitalia immunda sunt et deformia, deformi figura
 40 apparuit fuscus et claudus. Qui quum deformis esset, et Juno ei minime arrisisset, ab Jove praecipitatus est in insulam Lemnum. Illic nutritus a Sintiiis, divinos honores non meruit,

ad quos per convivium numinum, aut per conjugium venit dearum. Unde Virgilius: *Cui non risere parentes, nec deus hunc mensa, dea nec dignata cubili est.* Impetrato autem a Jove, quum fulmina ipsi fabricaret, Minervae conjugio, dum illa eo spreto reluctaretur, natus est puer draconteis pedibus, qui appellatus est Erichthonius, quasi de terra et lite procreatus; nam *ἔγῳ* est *lis*, *χθών* terra. Quem Minerva in cista abscondit, draconeque custode appposito, duabus sororibus Aglauro ac Pandorae, Erythiae filiabus, transmisit observandum, interdicens, ne cistam aperirent. Virgines autem, interdicta magis appetentes, cistam aperiant, et viso angue, insania a Minerva injecta, de arce Atheniensium se praecipitaverunt. Anguis, ad Minervae clypeum refugiens, ab ea est educatus. Erichthonius autem, ad tegendam pedum foeditatem, junctis equis, usus est curru, quo tegetet sui corporis turpitudinem. Unde Virgilius in III Georgicon:

*Primus Erichthonius currus et quattuor ausus
Jungere equos, rapidisque rotis insistere victor.*

58. Priapus.

20

Priapus fuit de Lampsaco, civitate Hellesponti, de qua pulsus est propter virilis membri magnitudinem. Post in numerum deorum receptus, meruit esse numen hortorum. Dicitur autem praeesse hortis propter fecunditatem. Nam quum alia terra semel aliquid creet, horti numquam sine fructu sunt; et quum alia terra semel in anno proventum habeat, hortus habet multiplicem. Est autem minister Liberi patris et deus libidinis. Unde sacris ejus interesse dicitur; nam *sine Cerere et Libero friget Venus.* Priapum quidam dicunt esse Adonem, filium Veneris, qui a feminis colitur.

59. Minerva.

Minerva sapientiae, armorum, et lanificii dea esse dicitur. Quae pingitur armata, triplici veste induta, caput Gorgonae gestans pectore. Minerva ideo de vertice Jovis dicitur nata, quia ingenium in cerebro positum sit. Ideo fingitur armata, quia sapientia sit munita. Gorgonem huic addunt in pectore, ut vir sapiens terrorem contra adversarios gestet in mente. Cristam cum galea capiti ejus imponunt, ut cerebrum sapientia et armatum sit et decorum. Triplici etiam veste fingunt hanc esse indutam, quod sapientia tecta, extrinsecus raro cognoscatur. Et conditricem Athenarum eam dicunt. Minerva enim *Ἀθηνᾶ* Graece dicitur, quasi

ἀθανάτη παρθένος, id est *immortalis virgo*; quia sapientia nec mori poterit nec corrumpi. In hujus tutela noctuam ponunt, quod sapientia etiam proprium fulgorem teneat. Quomodo autem eam in suam tutelam receperit, haec est fabula. Nycteus, Aethiopum rex felicissimus, habuit filiam, Nyctimenem nomine. Quae quum scelerato amore patrem diligeret, amorem suum nutrici confessa est, infandumque petivit auxilium. Ea vero quum mentita esset domino suo Nycteo, a quadam illum extranea diligi virgine, impetravit, ut ille filiae suae imprudens uteretur amplexibus. Sero ille cognitum facinus statuit vindicare. Agnitam itaque inter ipsos amplexus filiam quum voluisset extinguere, illa Minervae imploravit auxilium, cujus protectione periculo est erepta, versaque in avem, quae ex conscientia commissi facinoris diei fugit aspectum, et Minervae tutelae dicata est. Alii dicunt, filiam Proeti fuisse, patrisque vim timentem aufugisse, quam Minerva mutavit in noctuam.

40. Vulcanus.

Vulcanus ignis est, et dictus est Vulcanus quasi *Volicanus*, quod per aërem *volet*. Dicitur autem Vulcanus a Junone propter deformitatem dejectus; quam aërem esse constat, ex quo fulmina procreantur. Ideo autem Vulcanus de femore Junonis fingitur natus, quia fulmina de imo aëre nascuntur. Unde et Homerus dicit, eum de aëre praecipitatum in terras, quod omne fulmen de aëre cadat; quodque crebro in Lemnum insulam jacitur, ideo in eam dicitur cecidisse Vulcanus. Claudus autem dicitur, quia per naturam numquam rectus est ignis. Ideo vero eum Minervae conjungi voluerunt, quia furor etiam sapientiae aliquando surrepat. Illa vero armis virginitatem defendit, quia omnis sapientia integritatem morum suorum contra furiam virtute animi vindicat. Unde quidam Erichthonius nascitur; *ἔρις* enim Graece *certamen* dicitur. Quidnam aliud surripiens furor sapientiae generare poterat, nisi *certamen invidiae*? quod sapientia, id est Minerva, abscondit in cista, id est in corde celat. Ergo Minerva draconem apponit, id est perniciem; quem quidem duabus commendavit virginibus, Aglauro et Pandorae. Pandora enim *universale munus* dicitur; Aglauro vero quasi *accoloren*, id est *tristitiae oblivio*: sapiens enim dolorem suum aut benignitati commendat, aut oblivioni.

Corvilius pistor 41. Mercurii.

Corvilius dicit, quatuor esse Mercurios; unum Jovis et Majae, filiae Atlantis; alterum Caeli et Diei; tertium Liberi

thei domastix.

De nat. d. Cic. 3, 22. d

et Proserpinae, qui animas evocat; quartum Jovis et Cyllenes, a quo Argus occisus est. Sed in deorum ratione, quia veritas ignoratur, fabulae sequendae sunt. Juppiter cum Maja, Atlantis Arcadici filia, concubuit; unde natus est Mercurius in Cyllene, Arcadiae monte, qui litteras monstravit, 5 menses instituit, sidera expertus est, lyram invenit, quam etiam septem chordis propter numerum Atlantidum (eo quod mater ejus una earum esset) instruxit. Praeesse autem negotiis, et furti rapinarumque deus esse dicitur; virgam ferens, pennatis talaribus calciatus, canino capite, flavus et 10 perustus pingitur.

42. Unde vocetur Mercurius.

Mercurius igitur quasi *mercium curius*, vel *medius currens* dicitur, quia sermo inter *medios* est; vel, quia nuntius deorum est Mercurius, quasi *medius* inter deos et 15 homines *currens* dicitur. Fingitur autem deus esse rapinarum et furti, quia negotiatores rapina et perjurio semper sunt succincti. Virgam tenet, cum qua serpentes, id est venena, dicitur divisisse, quia bellantes ac dissidentes interpretum sedantur oratione. Pennatis autem talaribus calciatus 20 esse dicitur, quia citius aliis planetis in ortum revertitur. Unde etiam velox et errans dicitur. Flavus et perustus autem ideo ubique introducitur, quia vicinus esse soli praeter ceteras stellas dinoscitur. Canino autem capite pingitur (unde et Anubis dicitur), quia nihil cane sagacius esse di- 25 noscitur. Lyrae autem ab eo inventae et per eam ab Apolline virgae dono acceptae, haec est fabula.

43. L y r a.

Quum regrediens Nilus in suos meatus varia in terris reliquisset animalia, relicta est etiam testudo. Quae quum 30 putris facta esset, et nervi ejus remansissent extenti in corium, percussa est a Mercurio. Postea quum pascenti Admeti regis armenta Apollini boves abegisset, et deprehensus ab eo esset, poscenti Apollini, *ut dicere liceret, se invenisse lyram*, concessit, et ab eo virgam quandam, quae 35 caduceum dicitur, accepit. Quam manu tenens Mercurius, quum proficisceretur in Arcadium, et vidisset duos dracones implicitos inter se dimicare, virgam inter medios projecit. Illi mox segregati, discesserunt. Quo facto, eam virgulam pacis causa cognovit esse institutam. Virgae autem hujus 40 haec est ratio. Mercurius et orationis deus esse dicitur, et interpres deorum. Unde virga serpentes dividit, id est venena; nam bellantes interpretum oratione sedantur. Unde

legati pacis caduceatores dicuntur. Sicut enim per faciales bella indicebantur, ita pax per caduceatores fiebat. *Ἐρμῆς* autem Graece dicitur, Latine *interpres*.

44. Orpheus.

5 Apollo, lyra accepta, Orpheum, Oeagri fluminis et Caliopos Musae filium, dicitur docuisse, et postquam ipse citharam invenit, lyram illi concessisse. Hic autem theologus fuit, et orgia primus instituit. Et quia hominum feritatem morum composuit institutione, dicitur arbores et saxa ad se
10 audiendum commovendo illicuisse.

Erat autem ipsi una ex Dryadibus uxor, dicta Eurydice. Quae Aristaei, filii Apollinis et Cyrenes Nymphae, Penei, fluminis Thessaliae, filiae, insidias fugiens, serpentem in prato latentem incurrit, cujus etiam veneno periit. Unde
15 doloris impatientia turbatus Orpheus, lyra accepta, Taenarias fauces adiit, et cantus dulcedine Ditis feritatem permovit, impetrans Eurydicen ea tantum lege sibi reddi, ut eam subsequentem praecederet, nec illius causa visum retro flecteret. Amoris autem impatientia datae sibi legis oblitus,
20 suae jam potestatis conjugem respexit, legeque fatorum eam retrahente, subito ab oculis lapsam perdidit.

45. Juppiter et Aetna Nympha.

Juppiter Aetnam Nympham compressit et gravidam fecit. Quam quum Juno persequeretur, illa Terrae imploravit auxilium, in cujus sinus recepta, enixa est geminos, necdum
25 partu maturo. Vel, ut alii dicunt, Juppiter timens Junonem, Terrae commendabat ipsam; secundum alios, partum ejus. Hos terra intra gremium suum tam diu fovit, quamdiu lex uteri postulabat, posteaque enixa est. Unde Palici, id est
30 *bis geniti*, appollati sunt. Hos autem immites fuisse, et humano sanguine placari consuetos, fabula disserente, est firmatum. Postea quibusdam sacris mitigati sunt, et eorum immutata sacrificia.

46. Cybele.

35 Cybele mater deorum dicitur, quae currui subiectis leonibus vehitur. Corybantes strictis gladiis munitos ministros habere, et turritam gestare coronam fingitur. Ideo igitur mater deorum currui vehi dicitur, quia ipsa est terra, quae in aëre suspenditur. Ideo sustinetur rotis, quia mundus rotatur et revolubilis est. Ideo ei subjunguntur leones, ut ostendatur, maternam pietatem totum posse superare. Ideo

Corybantes ejus ministri cum strictis gladiis esse finguntur, ut omnes pro terra sua debere pugnare significetur. Quod autem turritam gestat coronam, ostendit, civitates terrae esse superpositas, quas turribus constat insignitas. Unde autem leones ejus currui subjungerentur, hac fabula de- 5 monstratur.

47. A t a l a n t e.

De civitate, quae Schoenos dicitur, fuit quaedam virgo Atalante, Schoenei filia, praepotens cursu, adeo ut sponso provocatos ac cursu superatos occideret. Postea Hippome- 10 nes etc.

48. P a n.

Pan deus est rusticus, in naturae similitudinem formatus, unde et *Pan* dictus est, nempe *omne*. Habet enim cornua in solis radiorum, et in cornuum lunae similitudinem. Rubet 15 ejus facies ad aetheris imitationem. In pectore nebridem habet stellatam, id est ad stellarum imaginem. Pars ejus inferior hispida est propter arbores, virgulta, feras. Caprinos pedes habet, ut ostendat terrae soliditatem. Fistulam septem calamorum habet propter harmoniam caeli, in quo 20 septem sunt planetae, ut Virgilius: *Septem discrimina vocum*. Recurvum baculum, *καλάροπα* habet, id est *pedum*, propter annum, qui se recurvat. Quia deus totius naturae est, a poetis fingitur cum Amore luctatus, et ab eo victus, quia, ut legimus, *omnia vincit amor*. Pan, secun- 25 dum fabulam, Syringam Nympham amasse dicitur. Quam quum sequeretur, illa, implorato Terrae auxilio in calamum conversa est; quem Pan ad solatium amoris incidit, et sibi fistulam fecit.

49. F a u n u s.

30

Faunus infernus dicitur deus, et congrue. Nam nihil est terra inferius, in qua habitat, et responsa dat. Ipse est et Fatuus. Hujus uxor est Fatua. Idem Faunus et eadem Fauna. Dicti sunt Faunus et Fauna a *vaticinando*, id est *fando*; unde et *fatuos* dicimus inconsiderate loquen- 35 tes. Fauni autem sunt, qui vulgo *incubae* vel *pilosi* appellati sunt, et a quibus, dum a paganis consulerentur, responsa vocibus dabantur.

50. N y m p h a e.

Nymphae montium dicuntur Oreades; quae inter silvas 40 habitant et arboribus delectantur, Dryades (plerumque enim,

incisa arbore, vox erumpit, et sanguis emanat); virgultorum autem et florum, Napaeae; fontium, Najades; fluminum, Potameïdes; maris vero, Nereïdes. Sunt autem quaedam deae topicae, id est locales, quae ad alia loca non trans-
5 eunt, ut *Marica*, dea litorum Minturnensium, juxta Lirim fluvium habitans. Quod autem poëtae invocant Musas, haec est ratio, quod, secundum Varronem, ipsae sunt Nymphae, quae et Musae. Sane sciendum, quod idem Varro tres
10 alteram, quae aëris ictu sonos efficit; tertiam, quae mera tantum voce consistit.

51. Astraeus.

Astraeus, unus de Titanibus, qui contra deos arma sumserunt, cum Aurora concubuit. Unde nati sunt venti,
15 juxta Hesiodum. Re autem vera ex aëre nubes, ex nubibus aqua, ex aquae motu venti creantur. Dicitur autem Aeolus rex ventorum esse, eorumque furorem suo imperio frenare.

52. Aeolus.

Aeolus, Hippotae filius, rex insularum novem, quae
20 sunt post fretum Siciliae, quae ab eo *Aeoliae* appellantur (licet et propria nomina habeant), a nebulis et fumo *Vulcaniae insulae*; praedixit futura flabra ventorum; unde imperitis visus est ventos sua potestate retinere. Fingitur namque a poëtis rex ventorum fuisse. Dicitur autem ventos
25 antro frenare, quia concava loca plena sunt ventis.

53. Titanes.

Ferunt fabulae, Terram diis, quod eam habitare dedig-
nati sunt, iratam, Titanas, qui et Gigantes dicuntur, ser-
pentinis munitos pedibus in sui ultionem procreasse. Qui
30 viribus confisi, caelum, montes montibus exstruentes, dissipare deosque ad terram substernere aggressi sunt. Qui Jovis fulminibus, objectuque a Minerva Gorgonae capitis prostrati, duci eorum Atlanti caeli onere imposito, ipsi terrarum molibus obruti sunt. Quorum etiam Enceladus, qui et Briareus
35 sive Aegaeon dicitur, ardenti Aetnae suppositus, adhuc ardere latusque mutando totam Siciliam tremefacere, fumique vapore complere dicitur. Revera, nisi quae de Gigantibus legimus, fabulose accipimus, ratio non procedit. Nam quum in Phlegra, Thessaliae loco, pugnasse dicantur, quomodo
40 in Sicilia Enceladus, Otus in Creta, secundum Salustium (*unde Otii campi*), Typhoeus in Campania, (*Inarime Jovis*

imperiis imposta Typhoeo)? Sed Varro dicit, in diluvio aliquos ad montes confugisse cum utensilibus. Qui lacessiti postea bello ab his, qui ab aliis veniebant montibus, facile ex locis superioribus vicerunt. Unde factum est, ut *dii superiores* dicerentur, inferiores vero *terrigenae*. Et quia de imis ad summa reptabant, dicti sunt pro pedibus serpentes habuisse.

34. Statutum Jovis.

In Gigantum contra deos bello quum Victoria, Stygis infernae paludis filia, Jovi faveret, dicitur meruisse, ut *dii*, 10 per ejus matrem jurantes, non audeant fallere. Juppiter namque statuisset dicitur, ut, si quis illius fefellisset numen, integro anno et novem diebus ab ambrosia et nectare prohiberetur. Ratio autem haec est. Styx *maerorem* significat, a *tristitia* Styx dicta. *Dii* autem lacti sunt semper, unde 15 etiam immortales. Ergo quia maerorem non sentiunt, jurant per rem suae naturae contrariam, id est tristitiam, quae aeternitati est contraria.

35. Otus et Ephialtes.

Otus et Ephialtes, Gigantes, Aloëi filii, tantae audaciae 20 erant, ut montibus constructis, caelum expugnare niterentur. Icti autem fulmine, et in Tartara missi sunt.

36. Salmoneus.

Salmoncus, Aeoli filius (non regis ventorum, sed cujusdam apud Elidem, ubi regnavit), fabricato ponte aereo, 25 super eum currus ad imitanda tonitrua agitavit, et in quem jaculatus fuerat facem, occidi jussit. Hic postea, a Jove fulminatus, verum fulmen est expertus.

37. Phaëthon.

Phaëthon, Clymenes et Solis filius, quum doleret, ob- 30 jectum sibi ab Epapho, rege Aegypti, quod non esset a Sole, sed de adulterio procreatus, duce matre venit ad Solem, et poposcit, ut, si vere ejus filius esset, petenda praestaret. Quod quum Sol jurasset per Stygem paludem se esse facturum, petiit ille, ut ejus sibi currus agitare 35 liceret. Sol post jusjurandum negare non potuit. Acceptis itaque curribus, Phaëthon quum orbitam solis exisset, et mundus ardere coepisset, ab Jove fulminatus, in Eridanum, qui et Padus vocatur, cecidit. Hujus interitum flentes soro-

res Phaëthusa et Lampetie, deorum miseratione in arbores commutatae sunt alnos, vel, ut alii dicunt, in populos.

58. Callisto.

De Gigantum sanguine natus est Lycaon, tyrannus Arcadiae. Ejus filiam Calliston quum in comitatu Dianae Jupiter vidisset, in amorem ejus incidit, et a reliquis segregatam Nymphis, in Dianam mutatus, compressit et gravidam fecit. Cujus quum crimen tumens uterus proderet, indignata Diana comitatu suo eam reppulit. Illa autem, exactis decem mensibus, enixa est parvulum, qui Arctos cognominatus est. Indignata Juno, quod pellex sua ex Jove etiam mater esset, Calliston vertit in ursam. Cujus filius Arctos quum esset in adultam aetatem productus, imprudens in matrem incidit, ursam credens, ac misso telo eam perimere voluit. Non sustulit Juppiter, ignorantem matricidium perpetrare, statimque eos inter sidera collocavit. Ille *Arcturus*, et alio nomine *Arctophylax* vocatur; illa Arctos *μείζων*, Latine *septentrio major* appellatur; quod signum loco non movetur, nec hac, quam dicturus sum, causa mergitur.

20

59. Thetis.

Thetis enim, filia Nerei, uxor Oceani, nutrix Junonis fuit. Quam Juno indignata, pellicem suam in caelum translata, rogavit, ut propter affectum nutricis eam prohiberet in oceanum cadere.

25

60. Lycaon.

Lycaon quum susceptos hospitio homines interimere solitus esset, stupratae insuper filiae dolore commotus, Jove hospitio suscepto, quum vellet explorare, an verus Jupiter esset, ut expertum hominem, polluto hospitalitatis jure, citius interimeret, humanam ei carnem vescendam apposuit. Unde commotus Juppiter, domum ejus incendit, ipsumque mutans in lupum, docuit, hospitem jura non polluenda.

61. Icarus.

Icarus quidam, Atheniensis, Liberi comes fuit. A quo quum vini usum mortalibus tradere doctus, vitem sevisset floridamque fecisset, dicitur hircus in vineam se conjecisse, et quae tenerima ibi videbantur folia decerpisse. Unde et adhuc caper Baccho, quia obest vitibus, immolatur. Victimae enim numinibus aut per similitudinem, aut per contrarietatem immolantur. Per similitudinem, ut nigrum pecus Plu-

Ἰκαρίος Ἀπόλλων

toni; per contrarietatem, ut porca, quae obest frugibus, Cereri; caper, qui obest vitibus, Libero. Item capra Aesculapio, qui deus est salutis, quum numquam sit capra sine febre. Rustici autem quum exhibitum ab Icaro vinum plus nimio potantes, ebriarentur, venenum se ab illo accepisse putantes, eum in Marathoniae regionis monte interfecerunt. Hujus canis, cui nomen fuit Maera, est reversus ad Erigone filiam. Quae quum ejus, se veste extrahentis, comitata vestigia, ad patris pervenisset cadaver, laqueo vitam finivit. Cui mortuae canis morte sua satis fecit. Sed Erigone, deorum voluntate cum cane in caelum translata, ipsa *Virgo*, canis *Sirius* appellatur. Receptus similiter in caelum cum plastro Icarus; plastrum *septentrio* vel *arctos*, ipse *Bootes* vel *Arctophylax* est vocatus.

Sed post aliquantum tempus Atheniensibus morbus talis est immissus, ut eorum virgines furore quodam ad laqueum compellerentur. Unde consultum oraculum respondit, *sedari posse illam pestilentiam, si Erigones et Icarum cadavera requirerentur*. Quae quum diu quaesita nusquam invenirentur, ad ostendendam suam devotionem Athenienses, ut etiam in alieno ea quaerere viderentur elemento, suspenderunt de arboribus funem; ad quem sese tenentes homines hac illaque agitabantur, ut quasi per aërem illorum cadavera quaerere viderentur. Sed quum plerique caderent, inventum est, ut formas ad oris sui similitudinem facerent, et eas pro se suspensas moverent. Unde *oscilla* dicta sunt ab eo quod in his ora cillerentur, id est moverentur. Nam *cillere* est *movere*. Unde et *furcillae* dictae sunt, quibus frumenta cillentur.

Loq. C. D. per inter columnia = "auf d. d. h. l. u. d. e. i. 2"
 Scholion. M. Skadi. 2. dok

Alii dicunt, *oscilla* esse membra virilia de floribus facta, quae suspendebantur (inter columnia) inter duas columnas; ita ut in ea homines acceptis clausis personis impingerent, et ea ore cillerent, id est moverent ad risum. Et hoc in Orpheo lectum est. Prudentioribus tamen aliud placet, qui dicunt, sacra Liberi patris ad purgationem animae pertinere. Omnis enim purgatio aut per aquam fit, aut per ignem, aut per aërem. Sic Virgilius in VI:

Aliae panduntur inanes

Suspensae ad ventos; aliis sub gurgite vasto

Infectum eluitur scelus aut exuritur igni;

ut nunc per oscilla genus purgationis maximum intelligamus. Nam primum est aquae, secundum ignis, tertium aëris.

os f. =

cillo = n. ovare serv. 2. Veril.

62. Saturnus et Philyra.

Saturnus dum cum amata Philyra rem haberet, Ops ejus uxor advenit. Cujus praesentiam timens, convertit se in equum. Exinde natus est Chiron dimidia parte homo, dimidia equus. Habitavit autem in Pelio, Thessaliae monte; a quo Achilles et Aesculapius nutriti dicuntur. Hic postea translatus est inter sidera a Saturno, et factus est *Sagittarius*.

63. Prometheus.

Prometheus quum hominem fingeret, jussu deorum ex omnibus animalibus particulas, prout erat eorum natura, e apponebat. Unde *vim leonis stomacho dicitur apposuisse* idcirco, quod iracundia magis accendatur; timorem a lepore, astutiam a vulpe, a serpente prudentiam, a columba simplicitatem. Fecit autem hominem inanimatum et insensibilem. Cujus opus Minerva mirata, spondit ei ut, si quid vellet de caelestibus ad suum opus, inquireret. Ille *se nescire*, ait, *quae bona in caelestibus haberentur; sed, si fieri posset, se usque ad superos levaret, atque exinde, si quid operi suo congruum cerneret, melius praesens arbiter tulisset*. Illa inter oras septemplex clypei sublato caelo intulit. Et dum videret caelestia animata et vigore vegetata, Phoebaicis rotis applicans faculam, ignem consequitur, quem hominis applicans pectori, animatum reddidit, Prometheus dictus quasi *προμύθεια*, quod nos Latini *providentiam Dei* dicimus. Quasi *Dei providentia*, et Minerva quasi *caelesti sapientia* homo factus sit.

64. Hostia Promethei.

Antiqui quum totas hostias inter sacra consumerent flamma, Prometheus, qui propter excellentiam animi homines finxisse existimatur, impetrasse a Jove dicitur, ut partem hostiae in ignem conjicerent, partem in suo consumerent victu. Quae dum consuetudo perduraret, ipse Prometheus duos tauros immolavit, quorum jecora quum primum in ara posuisset, tauri utriusque carnem, in unum compositam, corio bubulo textit; ossa quae circum fuerant, reliqua pelle contacta, in medio collocavit, Jovi faciens potestatem, ut quam vellet sumeret partem. Juppiter utrumque putans taurum esse, delegit ossa pro sua dimidia parte. Juppiter quum factum rescisset, mortalibus eripuit ignem, ne caro utilis esset, quum coqui non posset. Prometheus autem, mortalibus ignem restituere cogitans, Minervae auxilio caelum dicitur ascendisse, et adhibita ad radios solis facula, ignem

est furatus, quem hominibus indicavit. Ob quam causam irati dii immiserunt terris maciem, id est morbos. Ipsum autem Prometheus per Mercurium in monte Scythiae Caucaso ferrea catena XXX millia annorum vinxit Juppiter ad saxum, adhibens ei aquilam, quae cor ejus exederet. Hercules autem, missus ab Eurystheo propter Hesperidum mala, nescius viae devenit in Caucasum montem ad Prometheus. A quo demonstrata via, post victoriam pro gratiae beneficio aquilam, cor ejus exedentem, interfecit. Sed de Promethei solutione haec causa memoriae prodita est.

10

65. Juppiter et Thetis.

Quum Juppiter, Thetidis pulchritudine inductus, eam vellet uxorem ducere, Parcae dicuntur fata cecinisse, *ut ab eo, qui ex se et Thetide nasceretur, Juppiter regno pelleretur.* Quod quum Juppiter ex Prometheo, haec audiente, comperisset, destitit Thetidem velle uxorem ducere, et Prometheus pro beneficio vinculis liberavit, et memoriae causa digitum sibi lapide et ferro vinciri jussit. Qua consuetudine adhuc homines usi, anulos lapide et argento conclusos, ad amicitiae memoriam et pignus habere coeperunt. Haec autem omnia non sine ratione finguntur. Nam Prometheus vir prudentissimus fuit; unde et Prometheus dictus a *prudentia*. Hic autem primus astrologiam Assyriis indicavit, quam residens in monte altissimo Caucaso nimia cura et sollicitudine prehenderat. Hic mons positus est circa Assyrios, vicinus paene sideribus; unde et majora astra monstrat, et diligenter eorum ortus occasusque significat. Dicitur autem aquila cor ejus exedere, quia acris sollicitudo est, qua ille affectus, sidereos deprehenderat motus. Et hoc quia per prudentiam fecit, duce Mercurio, qui prudentiae et rationis deus est, ad saxum dicitur esse religatus. Deprehendit praeterea rationem fulminum, et hominibus indicavit. Ad haec quadam arte, ab eo demonstrata, supernus ignis eliciebatur, qui mortalibus profuit, donec eo bene usi sunt. Nam postea malo hominum usu in perniciem eorum versus est. Sicut in Livio lectum est de Tullo Hostilio, qui ideo igne exustus est cum omnibus suis. Numa vero Pompilius impune eo usus est tantum in sacris deorum. Hinc est, quod igne raptus, ab iratis numinibus morbi dicuntur hominibus immissi.

40

66. Cleobis et Bito.

Quum mos esset, sacerdotem Argivam bubus junctis adire templa Junonis, dieque solemnibus boves, omnibus pesti-

lencia consumtis, non possent inveniri, duo sacerdotis filii, Cleobis et Bito, matrem subierunt, et ad templa deduxerunt. Juno, probans eorum religionem, obtulit matri, ut quod vellet, filiis posceret. Illa pia responsione ait, *ut quod dea mortalibus utile sciret, ipsa praestaret*. Altero itaque die sacerdotis juvenes reperi sunt mortui. Ex quo probatum est, nihil esse morte praestantius.

67. Chelone.

Virgo quaedam Chelone linguae impatientis fuit. Verum quum Juppiter Junonem sibi nuptiis jungeret, praecepit Mercurio, ut omnes deos et homines ad nuptias convocaret. Quo facto, sola Chelone, irridens et detrahens, nuptias adire contempsit. Quam quum Mercurius non venisse notavisset, jussu Jovis ad terras descendit, et moenia Chelones, supra fluvium posita, in mare praecipitavit; ipsamque Chelonem in animal sui nominis vertit, quam nos Latine *testudinem* dicimus, et ut ad poenam dorso tectum portaret, fecit. Unde et incurvatis aedificiis hoc nomen impositum est.

68. Proetus rex.

Proetus, Abantis filius, rex Argivorum, inimicam felicitati suae habuit conjugis fecunditatem. Tres etenim sustulit filias, et ad tempus nuptiarum usque perduxit. Sed incontinens virginum lingua infelicitatis edicit causas. Hae enim feruntur solemniter templum Junonis intrasse, et se deae praetulisse. Hinc offensa Juno puellas in juvenas vertit, et cupiditatem silvas petendi injecit, adeo ut plerumque mugirent, et collo juga timerent, credentes, se formam habere vaccarum. Quod eousque passae sunt, donec regni partem, si quis eas in pristinum statum mentis restituisset, proposuit Proetus una cum conjuge. A Melampode autem, herbariae artis peritissimo, eadem Proetides ab insania sunt liberatae; unaque ex virginibus ducta, ipso facto regni consorte et genero.

69. Antigone.

Antigone, Laomedontis regis Trojani filia, quum se Junoni praeferret, ab ea propter formae arrogantiam conversa est in ciconiam.

70. Arachne.

Arachne, quae et Libya dicitur, quaedam puella, sacerdos Minervae, in lanificio doctissima fuit. Quae dum im-

probe opus suum Minervae praetulisset, et eam lanificio provocasset, a Minerva in vermem sui nominis, id est *araneam* conversa, laqueo vitam finivit. Unde semet opere, quo gaudebat, fatigando, casses in alto semper inutiliter suspendit.

71. Niobe.

5

Niobe, Tantali vel Pelopis filia, uxor Amphionis, ob insolentiam partus, Apollinis ac Dianae numen experta est. Nam quum ex Amphione septem filiis totidemque virginibus editis comitata gauderet, et quodam tempore Manto, Tiresiae filia, ex responso Thebanos monuisset, ut Latonae et 10 filiis ejus, Apollini et Dianae, preces ferrent, illa sacrificiis interesse noluit, praedicans, se potentio rem numine Latonae ac filiis ejus esse. Hoc quum Latona filiis conquereretur, Apollo et Diana, tecti nubibus, Thebas venerunt, ac Nioben cum filiis filiabusque necaverunt. Peremtos autem apud 15 Thebas liberos Niobe ad patriam, Sipylon scilicet montem, dicitur reduxisse, ipsaque ibidem in saxum mutata induisse.

72. Glaucus.

Glaucus quidam fuit de Potnia civitate. Qui quum sa- 20 cra Veneris sperneret, illa irata equabus ejus, quibus utebatur ad curram, immisit furorem; quae mox eum dilaceraverunt.

73. Deucalion et Pyrrha.

Juppiter humani generis vitia vindicans, terras imbrium 25 undatione operuit, totumque hominum genus diluvio delevit. Deucalion autem, Promethei filius, et Pyrrha, ejusdem soror, quum miseratione numinum in Parnaso monte effusionem imbrium fugissent, navicula Delphos vecti, Themidis, quae antistes terrae fuisse traditur, oraculo audierunt, *humanum* 30 *genus posse reverti, si ossa matris post terga jactarent.* Intellexerunt igitur, matrem *terram* significari, quippe omnium rerum genetricem; ossa vero ejus *lapides*. Igitur oraculo adimpleto, lapides, quos Deucalion post tergum projecit, in viros vertebantur; lapides, quos Pyrrha, in feminas. 35

74. Lycus et Antiopa.

Lyci uxor Antiopa, Nyctei regis filia, ab Epapho, Ixionis et Jovis nato, per dolum stuprata, a viro Lyco est ejecta. Quam pulsam Juppiter, in Satyrum, vel ut alii dicunt, in taurum versus, compressit, et gravidam fecit. Lycus autem 40

iratus Dircen duxit uxorem. Cui quum suspicio incidisset, virum suum Lycum cum Antiopa prius amata concubuisse, imperavit famulis, ut pellicem vinctam in tenebris clauderent. Cui quum partus instaret, Jovis voluntate vincula effugit, et
 5 in monte Cithaerone partus exposuit, videlicet Zethum et Amphionem; quorum Zethus rusticus, Amphion vero, lyra a Mercurio promerita, musicae exitit peritus. Qui matris injurias vindicaturi, Lycum interfecerunt; Dircen vero, indomito religatam tauro, vita privaverunt. De, cujus sanguine
 10 natus est fons, ex nomine ipsius *Dircaeus* appellatus. Idem Amphion Cadmo, Agenoris filio, Thebas condenti, adjutor accedens, cantus dulcedine lapides dicitur movisse, et ut se muris sponte imponderent, canendo fecisse.

75. Epaphus.

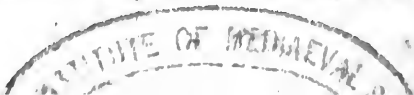
15 Juppiter Epaphum in Aegypto oppida communire, ibique regnare jussit. Oppidum Memphin, et alia plura constituit, et ex Cassiopeia uxore suscepit filiam Libyen, quae postea in Africa regnum possedit; cujus ex nomine terra Libya est appellata; quae etiam regni hereditatem filio suo Agenori
 20 reliquit.

76. Juppiter et Europa.

Quum Mercurius jussu patris in Phoenicem transgressus esset, ut armenta illius regionis ad litus compelleret; Juppiter, in taurum conversus, quum se jumentis Agenoris, regis
 25 Libyae, immiscuisset, et in amore sui spatiantes in arena virgines consistere coegisset; paulatim singulas alludens, novissime Agenoris filiam Europam, in pratis secundum consuetudinem puellarum flores legentem, vitiavit, et tergo sibi insidentem in insulam Cretam detulit, et ex ea tres filios,
 30 Minoem, Rhadamanthum et Aeacum, qui facti sunt apud inferiores judices, genuit, tertiamque ab ea orbis partem vocavit.

77. Agenor et filii ejus.

Agenor, rapta filia Europa, fratres ejus Cilicem, Cad-
 35 mum et Phoenicem, ad requirendam sororem misit; ita ut, nisi eam reperissent, ad se non reverterentur. Cilix diversas petiit regiones; novissime constitit in Cilicia; nec minus Phoenix in Phoenice. Cadmus, non inventa sorore, Apollinis oraculum sciscitabatur, *in quibus partibus consistere*
 40 *deberet.* Accepto igitur responso, *ut vaccam, a grege segregatam, quae lunae signum in latere haberet, ageret; et ubi fessa procubisset, ibi urbem statueret; parens*

praecepto, in eam terram devenit, quae postea a *bove* Boecotia dicta est. Quum autem ad Martis fontem socios aquatum misisset, et ipse illuc post eos venisset; ut vidit a dracone, qui Marti erat consecratus, socios consumptos, serpentem interemit, et dentes ejus sevit: ex quibus terrigenarum multitudo progignitur, quae se mutuis vulneribus interemit, quinque tamen superstitibus, quorum nomina haec: Echion, Idaeus, Chromius, Pelorus, Hyperenor. Qui Minervae voluntate Cadmo et Amphioni, cantus dulcedine, ut sua sponte saxa muris se imponerent, efficienti, adjuutores condendarum Thebarum additi, et principes urbis sunt facti.

78. Cadmus. *leg. Harmoniae!*

Nupsit Cadmus Hermionae, quae nata erat ex adulterio Martis et Veneris; sed malo omine. Postquam filiabus Solis Venus amores immisit, et singulae exitiali morbo detentae¹⁵ interierunt, Vulcanus Minervae consilio monile astu perfecit (nam consciam facti Minervam indicant oculi Gorgonae, qui in eodem monili gemmis erant inserti). Fecit ergo Vulcanus monile pulcherrimum infausti ominis, ita ut necesse esset hoc monile gestantem aerumnarum mole opprimi. Quod²⁰ dedit Hermionae, Martis et Veneris filiae, quum Cadmo Agenoris filio nuberet. Cujus malo omine multa adversa patiens, novissime Cadmo in Illyricum infortunia Thebarum fugiente, cum eo in draconem conversa est. Deinde hoc monile Semele portavit, quae fulmine Jovis interiit. Idem²⁵ habuit Ino, quae, occiso a marito Athamante per furorem uno ex filiis Learcho, cum alio, id est Palaemone, se praecipitavit in mare, ut mariti insequentis vitaret insaniam. Post habuit Agave, quae et ipsa filium furore percussit. Hae igitur praedictae filiae Cadmi et Hermionae fuerunt.³⁰ Habuit et Iocasta, quae per errorem filio Oedipo nupsit. Habuit et Argia, Adrasti regis filia, a marito Polynice, per hereditatem sortito, eo donata; quae idem monile propter prodendum maritum Amphiarum Eriphylae, ejus uxori, tradidit, quam postea filius Alcmaeon in vindictam patris occidit.³⁵ Orestesque furore, occisa matre, correptus, idem monile Apollini consecravit. Quod in fontem projectum, hodie cerni dicitur. Quod si quis atrectaverit, dicunt solem offendi et tempestates oriri. Quatuor autem sorores, Ino, Autonoe; Semele, Agave, filiae Cadmi esse dicuntur, quia qua-⁴⁰ tuor sunt ebrietatis genera; vinolentia, rerum oblivio, libido, insania. Unde et nomina haec quatuor Bacchae acceperunt.

79. Juno et Semele.

Juno quum videret, Semelem, Cadmi filiam, quae et Thyone dicitur, a Jove diligi, in aniculam versa est, et Semeles limen ingrediens, ipsi ita locuta est: *Si te, ut perhibent, integrè amat Juppiter, ab eo impetra, ut talis ad te veniat, qualis Junoni solet videri.* Quod quum Semele a Jove rogaret, ille mortalem nullo modo talem adventum posse ferre dixit. Illa autem instante, tandem promisit, tali habitu se ad eam esse venturum, quali ad Junonem venit. Qui quum venisset cum fulmine, Semele sustinere non potuit, et obiit. Juppiter vero, aperto ejus velocissime utero, Liberum patrem ipse et Mercurius aperto femore suo abdidisse dicitur, ut expletis novem mensibus, legitime nasceretur. Postea, completis maternis mensibus, Nymphis, quae Nysam, montem Indiae, frequentabant, clam tradidit nutriendum. Quem postea Ino, uxor Athamantis ex Aeolo geniti, matertera sua, soror videlicet Semeles, nutrisse perhibetur. Hinc irata Juno furorem Athamanti, marito Inonis, immisit, ut filios suos vellet occidere; sperans ut, si Liberum patrem invenire posset, simili, ut liberos, sorte perimeret. Hinc Athamas mox unum filium suum Learchum Herculis extinxit sagittis. Ino vero maritum suum ubi furore et se persequi conspexit, Melicertam, alterum filium, arripiens, se cum illo praecipitavit in mare. Qui postmodum in deos marinos conversi sunt; Melicerta in Portumnus, qui Graece Palaemon dicitur; Ino in marinam deam, quae Graece dicitur Leucothea. Palaemonis autem corpus quum Corinthum fuisset appulsum, ex habitu contemplati, regis fuisse filium, humaverunt. Cui humato institutum fertur lustrale certamen.

30

30. Liber.

Liber, adultae factus aetatis, Indiam sibi subjugavit. Inde revertens, quum in deserta et extrema parte Libyae teneretur, ac siti laboraret exercitus, rogasse dicitur Jovem, ut se, aquam ei ostendendo, patrem probaret. Mox ex arena aries apparuit, qui pede elevato monstravit locum, ubi fodiens aquam posset invenire. Tunc aperta terra, egressa est aqua largissima; vel, ut alii dicunt, aries ipsi apparuit, quo duce Liber aquam invenit. Inventa autem aqua, petiit a Jove, ut arietem in astra transferret. In eo autem loco, ubi aqua fluxit, templum constituit, quod Jovis Ammonis dicitur. Simulacrum etiam ejus, adjectis cornibus arietinis, confectum est. Fingitur autem cornibus arietinis, quod ea, quae ibi dantur responsa, obscuritate sunt involuta. Dicitur

autem Juppiter *Ammon*, eo quod in *arena* repertus est; *ἄμμον* enim Graeci *arenam* dicunt. Liber autem, inter deos receptus, juvenis nudus pingitur. Lyaeus pater vocatur, quod vini potio liberas mentes faciat. Indos vicit, quia haec gens vino dedita est. Hic tigribus insidere dicitur, quod vino 5 fotae mentes mulceantur; unde et Lyaeus dicitur, quasi *lenitatem* praestans. Juvenis ideo pingitur, quia semper ebrietas calet. Ideo nudus, quia mentis suae secreta ebrius nudat.

81. A u t o n o ë.

Autonoë, tertia Cadmi filia, Aristaeo, Apollinis et Cyre-10 nes Nymphae filio, nupsit, et ex eo filium Actaeonem concepit. Qui quum in silvis venaretur, Dianaque, quum in valle Gargaphiae aestivo tempore et assidua venatione fatigata se ad fontem perlueret, nudam subito incurrit. Inde ab illa irata in cervum ipse, ne eloqui posset, mutatus, a suis dici-15 tur canibus periisse laniatus. Quod exponens Anaximenes, dicit, Actaeonem venationem dilexisse; sed quum ad matu-ram venisset aetatem, consideratis venationum periculis, nudam artis rationem videns, extimuit; et dum periculum ve- nandi fugeret, affectum tamen canum non dimisisse, quos 20 inaniter pascendo, paene omnem suam substantiam perdidit. Ob hoc a suis canibus dicitur esse devoratus.

82. A r i s t a e u s.

Aristaeus post laniatum a canibus filium, matris instinctu Thebas reliquit, et Chion insulam tenuit, adhuc hominibus 25 vacuum. Postea relicta ea, cum Daedalo ad Sardiniam transitum fecit.

85. A g a v e.

Agave, quarta filia Cadmi, Echionis uxor erat. Quae Liberum patrem ita in contemptu habuit, ut et arborem con-30 scendens, cum telo ei insidiaretur. Cujus filius Pentheus, Thebanorum rex, similiter ejus sacra despiciens, jussit famulis suis, ut eum Thebas venientem, vinctum sibi praesentarent. Liber, ut eum vesanientem deluderet, versus in Acetem, comitem suum, vinctus ducitur, et in custodiam 35 mittitur. Unde immissa matri et filio amentia, Agave filium suum, sibi obviantem vitulum putans, cum furore armata decollavit. Liber incolumis evasit. Agave autem mox post caedem resipuit, et se filium suum decollasse cognovit.

34. Tiresias.

Tiresias, Eueris filius, genere Thebanus, in monte Cyl-
lene dracones concubitu haerentes virga quum percussisset,
in mulierem versus est. Et post temporis seriem iterum eos
5 concumbentes videns, percussis rursus virga in eodem loco,
in figuram rediit pristinam. Quo tempore inter Jovem et
Junonem jocosa fuit disceptatio, utrum mas an femina ma-
jorem sentiret rei conjugalis voluptatem; introductus iudex
Tiresias, qui utramque naturam expertus fuerat, sensum mu-
10 lieris ad comparisonem viri triplicem fore asseveraverat. Ob
hoc Juno irata manus ejus praecidit, et eum excaecavit.
Juppiter autem ob id ei concessit, ut VII aetates viveret,
vatesque veracissimus haberetur. Tiresiam, quem diximus,
intelligi volunt tempus, quod in vere dicitur *masculum*, quia
15 tunc soliditas et clausura est germinum. Ergo dum vernum
tempus coeuntia sibi effectu animalia viderit, eaque *virga*, id est
fervoris aestu, percusserit; in femineum sexum convertitur,
dum in aestatis fervorem mutatur. Aestatem namque in
modum feminae ponunt, quia omnia patefacta suis folliculis
20 emergunt. Cujus genitura dum veniente autumno prohibetur,
iterum in priorem concipiendi et stringendi imaginem con-
vertitur. Denique quum duobus diis, id est duobus elemen-
tis, igni et aëri, judicandi causa adhibetur, justam de ejus
judicio rationem profitetur. Ad fructificandum enim germina,
25 tripla aëri prae igne suppetit materia. Aër enim et maritat
in glebis, et perdurat in foliis, et gravidat in folliculis. Sol
autem maturare tantum novit in granis. A Junone caecatur,
quia hiemis tempus nubilosa aëris caligine obducitur. Jup-
piter vero ei vaporibus occultis praescientiam, id est con-
30 ceptionem, futuri subministrat germinis.

35. Branchus.

Branchus, Apollini dilectus, futurorum fuit peritus. Cujus
talisis est fabula. Cuius quidam in peregrinatione quum pran-
deret in litore, proficiscens oblitus est filium, Synichronem
35 nomine. Ille in saltum cujusdam Patronis pervenit, receptus-
que cum filiis ejus capras pascere coepit. Aliquando cygnum
prehendiderunt, et illum veste cooperuerunt. Illi pugnando,
uter patri illud munus offerret, quum essent fatigati certa-
mine, mulierem invenerunt, rejecta veste. Et quum fugerent
40 territi, revocati ab ea, ut Patron unice Synichronem dilige-
ret puerum, sunt admoniti. Illi quae audierant, Patroni in-
dicaverunt. Tunc Patron Synichronem pro suo filio dilexit,
eique filiam uxorem locavit. Illa, ab eo impraegnata, vidit
in somnis per fauces introisse solem et exisse per ventrem.

Simile de matre Buddhae
dicebatur

Ideo infans natus Branchus est vocatus, quia mater ejus per *fauces* sibi uterum a sole viderat penetratum. Hic quum in silvis Apollinem osculatus esset, ab eo est comprehensus, et accepta corona virgaque, vaticinari coepit, et subito nusquam comparuit. Templum ei factum Branchiaden est nominatum: et Apollini templa consecrantur, quae ab *osculo* Branchi *philesia* nuncupantur.

86. Mopsus.

Mopsus, Apollinis et Mantus filius, amicitia Iasoni conjunctus, divinandi in tantum extitit peritus, quod post mortem ei templa dicata sunt, a quorum adytis saepe homines responsa accipiunt.

87. Sibylla. (*Τειρηόβη*) ^{π'ε: a glau} *et I, 153*

Sibyllam pio amore Apollo dilexit, et ei poscendi quod vellet arbitrium obtulit. Illa manibus arenam hausit, et tam longam vitam poposcit. Cui Apollo respondit, *id posse fieri, si Erythraeam, in qua habitabat, insulam relinqueret, et eam nunquam videret.* Profecta igitur, Cumas tenuit, et illic defectam corporis viribus vitam in sola voce retinuit. Quod quum cives ejus cognovissent (sive invidia, sive miseratione commoti), ei miserunt epistolam, creta antiquo more signatam. Qua visa, in mortem est soluta. Unde nonnulli hanc esse dicunt, quae Romana fata conscripserat, quod incenso Apollinis templo, inde Romam allati sunt libri, unde haec fuerat. Sibylla autem *Phemonoë* dicta est; nam adjectivum est nomen. Sibylla enim dicitur omnis puella, cujus pectus numen recipit. Nam, ut alii dicunt, *οὐδὲ θεός, βούλη* autem est *sententia.* Igitur Sibyllas quasi *Siobulas* dixerunt.

88. Libri Sibyllae.

30

Constat, regnante Tarquinio, quandam mulierem obtulisse ei novem libros Sibyllae Cumanae, secundum Virgilium; secundum Varronem Erythraeae. In quibus libris erant fata et remedia Romanorum; et pro his poposcit trecentos philippicos, qui tunc pretiosi erant. Quae contenta, alio die tribus incensis, reversa est, et accepit quantum postulavit. Qui libri diligentissime in templo Apollinis servabantur. Tempore civilis belli jam per populum carmina vulgabantur, et mala Romani fati omnibus patebant.

89. I o.

Io Inachi, Argivorum regis, filia fuit. Cum qua amata Jove morante, Juno supervenit. Timens ille, ne deprehenderetur, Ionem in vaccam mutavit, et eam poscenti Junoni, ne pellicem confiteretur, dedit. Cui Juno Argum, Aristoclis filium, omnibus membris oculatum, custodem apposit. Quem quum Juppiter per Mercurium interemisset, Juno eum in pavonem mutavit. Ioni vero immisit oestrum, quo toto orbe vexata tandem ad Aegyptum venit, et Jovis voluntate in Isin mutata est. Fingitur autem Isis in similitudine vaccae mare transisse, quia transiit in navi, vaccae picturam habente. Quod ut certius cognoscas, navigium Isidis Aegyptus colit.

90. I s i s.

15 Isis autem est Genius Aegypti, qui per sistri motum, quod gerit in dextra, Nili accessus recessusque significat; per fistulam, quam sinistra retinet, omnifluentiam lacrimarum. Isis autem lingua Aegyptiorum est *terra*, quam Isin volunt esse.

20

91. O s i r i s.

Osiris fuit Gigas, Isidis maritus, a Typhone, fratre suo, dilaniatus. Quem Isis, regina Aegypti, diu plangendo quaesivit, et tandem inventum salutavit. Unde populus, qui ejus colit festa, simulat eum quaerere, et inveniens eum, tandem 25 salutatur Grace his verbis: *veneramur te*.

92. V a n n u s L i b e r i p a t r i s.

Dicitur Isis inventa Osiridis membra cribro superposuisse. Nam idem est Liber pater, in cujus mysteriis vannus est, quia Liberi patris sacra ad-purgationem animae pertinent, et 30 sic homines mysteriis ejus purgabantur, sicut vannus frumenta purgat. Unde Liber ab eo, quod *liberet*, est dictus. Quem etiam Orpheus dicit discerptum esse a Gigantibus. [od C.]

a g i t a n t i b u s .

93. V e n u s .

Venus indignata, quod Proserpina, Jovis et Cereris 35 filia, conjugia sperneret, Plutoni, propter terrorem Typhoei evomentis Aetnam, ab inferis emerso, intulit amorem. Proserpinam, circa cacumen Aetnae flores legentem, eriperet. Qua compressa, quum properaret fugere, Cyane Nympha, quam dilexerat Anapus amnis, intercedente, tardatus es.

At ille incensus ira morae, intercedentem ut amoveret, sceptro percussit; unde praeceps in inferna demersa est, et in liquorem conversa; cujus lacus contiguus est Arethusae.

94. Proserpina.

Proserpinam autem, id est Persephonem, raptam a Dites patre, quum Ceres, incensis facibus, per orbem terrarum requireret, per trivium perque quadrivium vocabat clamores. Unde permansit in ejus sacris, ut cunctis diebus per compita a matronis clamor exerceatur.

95. Ceres.

10

Quum autem Ceres de filiae inquisitione non cessaret, propter extinguendam sitim ad quendam fontem accessit. Lycii rustici, videntes eam, a potu prohibere coeperunt; conturbantesque pedibus fontem, contra eam sonum naribus emiserunt. Unde illa irata eos convertit in ranas, quae nunc quoque ad illius soni imitationem coaxant.

96. Cereris inquisitio.

Ceres quum Proserpinam raptam quaerere non desisteret, venit ad Eleusinam civitatem ad Celeum, regem Atheniensium. Qui quum liberaliter eam excepisset, et a quo raptam esset Proserpina, indicasset, illa benevolentia ejus delectata, filii ejus nomine Triptolemi, quem uxor Hiona ipsi peperit, se nutricem promisit. Hanc regina libens nutricem filio suo suscepit, eique nutriendum tradidit.

97. Immortalitas ejus alumni.

25

Ceres dum alumnum suum vellet immortalem reddere, interdum lacte divino nutrebat, noctu clam igne obruebat. Itaque praeter quam soliti erant mortales crescebat. Quum hoc pater miraretur, nocturno tempore observavit, et quum Ceres puerum obrueret, exclamavit. Illa irata Eleusium exanimavit, ac Triptolemo, alumno suo, aeternum beneficium contulit. Nam fruges ei propagandas, et currum draconibus junctum tradidit. Quibus ille vectus orbem terrarum frugibus obsevit.

Eleusius = Celeus
n. Telesphorus

98. Triptolemus.

35

Triptolemus beneficio Cereris quum fruges per omnes spargeret gentes, ad Lycum, Scythiae regem, venit, ibique paene deceptus est. Volens enim Lycus id, quod hospes

attulerat, fuisse suum monstrare, Triptolemem insidiis perimere conatus est. At ille, periculo cognito, strieto gladio Lycum persequi coepit. Lycus, in feram sui nominis versus, morum suorum colore distinctus est.

5

99. Cepheus rex. *Aut Lycus*

Postquam Triptolemus domum rediit, Cepheus rex eum tamquam aemulus interficere conatus est. Sed re cognita, jussu Cereris Triptolemo regnum tradidit, ibique oppidum constituit, quod ex patris sui nomine appellavit, qui Cereri sacra primus instituit, quae Graece *θεσμοφόρια* appellantur.

100. Inventio Proserpinae.

Ceres quum Proserpinam, a Plutone raptam, diu quaesisset, tandem aliquando eam esse apud inferos comperit. Pro qua re quum Jovis implorasset auxilium, ille respondit, eam posse reverti, si nihil apud inferos gustasset. Illa autem jam punici mali in Elysio grana gustaverat. Quam rem Ascalaphus, Stygis filius, prodidit. Unde Proserpina ad superos remeare non potuit. Indignata Ceres convertit Ascalaphum in bubonem. Sane Ceres a Jove postea meruisse dicitur, ut Proserpina VI esset cum matre mensibus, VI cum marito. Quod ideo fingitur, quia Proserpina ipsa est quae et luna, quae toto anno VI mensibus crescit, VI deficit, scilicet per singulos menses quindenis diebus; ut crescens apud superos, deficiens apud inferos videatur.

25

101. Sirenes.

Sirenes, Melpomenes Musae et Acheloi fluminis filiae, quum Proserpinam, a Plutone raptam, inquirerent, et eam minime invenissent, a diis novissime impetrarunt, ut versae in volucres, non tantum in terris, sed etiam in mari requisitam consequi possent. Quo concesso, diu quaerentes, novissime ad petram Martis, quae proxime imminebat pelago, devenerunt, ibique habitare coeperunt. His concessum quoque fuit, ut tandiu manerent incolumes, quamdiu earum vox audiretur. Fuerunt autem parte volucres, parte virgines, pedes gallinaceos habentes. Harum una voce, alia tibiis, tertia lyra canebat. Quarum cantibus illecti nautae quum ad saxa accederent, in quibus illae residentes canebant, illis in scopulis navibus, in naufragia ducebantur, et ab illis comedebantur. Has Ulixes contemnendo deduxit ad mortem. Nam quum illas praeternavigaret, omnium sociorum suorum aures, ne eas audirent, cera obturans, se jussit ad arborem

10

navis religari. Ita et dulcedinem cantus illarum percepit, et periculum evasit. At illae adeo se victas doluerunt, ut se in fluctus praecipitarent, sicque mortem gustarent. Secundum veritatem autem meretrices fuerunt, quae quoniam transeuntes ducebant ad egestatem, his fictae sunt inferres naufragia. *Σειρήνες* igitur Graece, Latine *trahitoriae* dicuntur. Tribus enim modis illecebra trahitur, aut cantu, aut visu, aut consuetudine. Eaedem igitur volatiles dicuntur, quia amantium mentes celeriter mutantur. Inde gallinaceis pedibus finguntur, quia libidinis affectu quaeque habita spar-10 guntur. Per Ulixem autem, qui quasi *ὄλων ξένος*, id est *omnium peregrinus* dicitur, ad mortem deductae dicuntur, quia sapientia ab omnibus mundi illecebris peregrinatur.

102. Tantalus.

Tantalus, rex Corinthiorum, amicus numinibus fuit.15 Quae quum frequenter susciperet, et quodam tempore defuissent epulae, volens divinitatem eorum tentare, invitatis filium suum Pelopem occidens epulandum apposuit. Tunc abstinentibus cunctis, Ceres humerum ejus exedit. Quem quum dii per Mercurium revocare ad superos vellent, ebur-20 neus ei est humerus restitutus. Ideo autem sola Ceres dicitur comedisse, quia ipsa est terra, quae corpus solvit, ossa tamen reservans. Per Mercurium autem fingitur ob hoc revocatus, quod ipse est deus prudentiae. Tantalus autem hac lege apud inferos dicitur esse damnatus, ut in25 Eridano inferorum stans, nec undis praesentibus, nec vicinis ejus pomariis, fame deficiens, perfruatur. Aliquis igitur avarus fingitur; ut Horatius: *Quid rides? fabula narratur, mutato nomine, de te.*

103. Danaus et Egestus.

Danaus et Egestus germani fuerunt, filii vero Beli, fratres autem Agenoris, patris Cadmi. Danaus ex pluribus30 conjugibus quinquaginta habuit filias; Egestus, frater ejus, totidem filios. Egestus Danaum fratrem, ut filias suas filiis suis in matrimonium daret, postulavit. Danaus ut responso35 comperit, quod generi sui manibus interiturus foret, Argos profectus est, et primus dicitur naves fecisse. A cujus nomine Argo dicta est navis. Hoc comperiens Egestus, misit filios suos ad persequendum fratrem, iisque praecepit, ut aut Danaum interficerent, aut ad se non redirent. Qui40 postquam venerunt Argos coeperunt oppugnare. Danaus postquam vidit, se resistere non posse, filias suas fratris sui filiis conjunxit uxores. Quae nuptae, jussu patris viros uni-

versae suos interfecerunt. Sola Hypermnestra Lynceo marito suo pepercit. A quo postea Danaus, ut oraculi fides impleretur, occiditur. Ob hoc scelus apud inferos hac poena dicuntur damnatae, ut aquam dolio pertuso infundentes, 5 numquam laboris finem mereantur.

104. Tityus.

Tityus, Terrae filius, tantae fuit magnitudinis, ut amplitudine sui corporis novem jugera occuparet. Hic amavit Latonam; propter quod Apollinis confixus est sagittis, et 10 damnatus hac lege apud inferos, ut vultur, renascentibus semper fibris, ejus jecur exedat.

105. Sisyphus.

Quum inter duo maria, Sisyphum videlicet et Lechaeum, positum montem Sisyphus crudeli latrocinio occu- 15 passet, homines praetereuntes, ingens saxum super eos praecipitando, solitus erat necare. Quod scelus luendo, dicitur apud inferos contra montis verticem saxum volvere, quo semper elapso, numquam volvendi labore quiescit. Dicitur autem idem Sisyphus, Jove, se *Aeginam, Asopi fluminis* 20 *filiam, rapuisse*, ipsi confesso, hoc quaerenti patri infida levitate prodidisse, et ob hoc tali apud inferos poena damnatus esse. Sane de his omnibus mire reddit rationem Lucretius, confirmans, in nostra vita esse omnia, quae finguntur de inferis. Dicit namque, Tityum amorem esse, hoc 25 est libidinem, quae secundum physicos et medicos in jecore est, sicut risus in splene, iracundia in felle: unde etiam exesum a vulture, dicitur in poenam renasci. Etenim libidini non sufficit res semel peracta, sed recrudescit semper. Dicit etiam Lucretius, per eos, super quos jam casurus im- 30 minet lapis superstando, designari qui inaniter semper verentur, et de diis et caelo male opinantur. Nam religiosi sunt qui per reverentiam timent. Per eos autem, qui saxum volvunt, ambitum vult et repulsam significari, quia semel repulsi petitores ambire non desinunt. Per rotam autem osten- 35 dit negotiatores.

106. Ixion.

Ixion, Phlegyae filius, imperator Lapitharum, Thessalicae gentis, amicissimus Jovi, quum venia ejus in caelum translatus fuisset, Junonem de stupro interpellare ausus est. 40 Quae de audacia ejus conquesta Jovi, suadente ipso, pro se nubem ei opposuit, cum qua Ixion concubuit; unde geniti

sunt Centauri. Reversus autem ad mortales gloriatus est, se cum Junone rem habuisse. Ob quam causam Juppiter eum fulmine percussit, et ad rotam serpentibus circumfusam apud inferos volvendam ligavit.

107. Explanatio ejusdem fabulae. 6

Sicut nihil in Latina oratione veritate gratiosius, ita nihil in Graeca falsitate ornatus. Ixion, quasi ἄξιον, id est *dignitatem*, dici voluerunt; Junonem deam regnorum. Ergo dignitas, regnum affectans, nubem meretur, id est similitudinem regni. Democritus igitur scribit, Ixionem in 10 Graecia primum regni gloriam affectasse. Qui sibi centum equites primus omnium conquisivit; unde et Centauri dici sunt quasi *centum armati*. Denique Centippi dici debuerunt, eo quod equis mixti pinguntur. Sed Ixion, parvo tempore regnum adeptus, mox illud perdidit pulsus. Unde et 15 ad rotam damnatus dicitur, quia rotae vertigo semper instabilis volvitur; ut hinc pateat, quod omnes, qui per arma atque violentiam regnum affectant, subito ereptiones, subito elisiones sustineant. Quod autem Centauri ficti sunt, etiam hic datus est locus fabulae. Quidam enim Thessalus rex, 20 quum in Pelethronio, Thessaliae oppido, satellites suos ad revocandos oestro exagitatos boves misisset, illique cursu eos assequi non sufficerent; equos primi, invento domandi usu, ascenderunt, eorumque usu velocitate, boves stimulis ad tecta revocaverunt. Hi quum equis uterentur, aut velociter 25 eundo, aut circa flumen Peneum equos inclinatis eorum capitibus potando. locum dederunt fabulae, ut Centauri crederentur esse. Alii dicunt, Centaurorum fabulam esse confictam ad exprimendam humanae vitae velocitatem, quia equum constat esse velocissimum. 30

108. Pirithous.

Pirithous; Lapitharum Thessalicae gentis rex, quum uxorem Hippodamiam duceret, vicinos populos, Centauros etiam Rhoetum, Pholum et Hylaeum, et alios quam plurimos, et deos omnes, excepto Marte, ad convivium vocavit. 35 Unde numen iratum, immisso furore, convivantes ad arma commovit. Centauri namque quum vino incaluissent, et puellae nubentis thalamum vellent irrumpere, et vino pleni aliorum etiam Lapitharum uxores conarentur raperè, a Lapithis et a rege eorum Pirithoo victi corruerunt. Eidem 40 pugnae Caenis interfuit, qui prius virgo; post a Neptuno pro stupri praemio sexus mutationem meruit. Erat etiam invulnerabilis. Pugnando tamen cum Lapithis contra Cen-

tauros crebris fustium ictibus in terram fixus interiit. Sed post mortem in sexum rediit.

109. Phlegyae.

Phlegyae erant populi quidam insulani nimium in deos simpii et sacrilegi. Unde iratus Neptunus eam partem insulae, quam Phlegyae tenebant, tridente percussit, et omnes obruit.

110. Acrisius.

Acrisius, rex Argivorum, accepit responsum, *eum qui ex filia nasceretur, morti sibi causam futurum*. Unde sollicitus turrem aeneam fecit, et in ea filiam Danaën posuit, adhibens intus puellas custodes, foris vero satellites canesque vigiles. Juppiter autem, versus in imbrem aureum, per tegularum rimas ad illam se demisit et gravidam fecit. Quo comperto, pater eam intra arcam inclusam praecipitavit in mare. Quae ad Italiam delata, inventa est a piscatore cum Perseo, quem illic enixa fuerat, et oblata regi, qui eam sibi in conjugium copulavit, et cum ea Ardeam condidit, unde Turnus originem duxit.

111. Perseus.

Sed postea Perseus, a Polydecte rege ad interficiendam Gorgonam missus, quum revertens resectum ejus caput in manu volando portaret, avum suum Acrisium, objecto illi Gorgonis capite, in saxum convertit.

112. Gorgones.

Gorgones tres fuerunt, Stheno, Euryale, Medusa, filiae Phorci regis et Cretidis Nymphae, uno invicem oculo utentes. Has si quis vidit, stupore statim in lapidem versus est. Serenus dicit, tres puellas fuisse unius pulchritudinis. Quas quum vidissent adolescentes, stupore torpebant. Unde fingitur, si aliquis eas vidisset, in lapidem verteretur. Fuerunt autem locupletes nimis; unde *Gorgonae* dicuntur, quasi *terrae cultrices*: γῆ enim terra, ἐργασία cultura dicitur. Sed mortuo patre, Medusa in regnum ejus successit. Quae quum propter pulchritudinem a pluribus peteretur in connubium, Neptunum effugere non potuit, cum quo in templo Minervae rem habuit. Cui quum et prius se propter formae jactantiam praeferebat, crines ejus a Minerva in serpentes sunt mutati; ut quae petita in primis a pluribus procis esset, postea eodem vultus deformitate terreret. Quam Perseus, filius Jovis et Danaës, a Polydecte rege missus, accepto a

Minerva, ne a Gorgona posset videri, vitreo clypeo, interceptoque in primis Phorcidum lumine, quo invicem custodiis utebantur, interfecit, et exsectum ejus caput Palladi in pectore gestandum obtulit; de cujus sanguine genus est serpentum⁵ procreatum. Utero autem ejus equus Pegasus cum pennis exit, qui currens ad montem Aonium Boeotiae, pede percussit terram, et fontem Castalium produxit, qui et Pegasæus vel Aonius est appellatus, Apollini et Musis consecratus, de quo philosophi et poëtae finguntur bibere; nam poëtae¹⁰ quasi Musarum sacerdotes sunt. Dicitur autem idcirco Medusa serpentibus crinita esse, quia sororibus astutior erat. Cujus caput Perseus abstulisse dicitur, quia ipsam interfecit et substantiam abstulit. Illuc volando venisse dicitur, quia navibus venit.

113. Interpretatio ejusdem fabulae. 15

Veritas autem ex integro sic se habet. Gorgo terror est. Primus quippe terror est, qui mentem *debilitat*; secundus, qui *profundo* quodam terrore mentem *spargit*; tertius, qui non solum mentis, verum etiam *caliginem* ingerit *visus*. Unde et nomina accipiunt, Stheno *debilitas*, Euryale *lata profunditas*, Medusa *oblivio*. Haec omnia terrorem faciunt in hominibus; quae omnia Perseus occidit. Perseus enim Graece *virtus* dicitur. Gorgonam cum auxilio Minervae interfecit, quia virtus, auxiliatrice sapientia, omnes terrores vincit. Hujus autem caput fingitur in pectore Minerva habere, quod illic est omnis prudentia, quae confundit alios, et saxeos et imperitos probat. De cujus semine natus est Pegasus. Pegasus enim *fama* dicitur; quia omnia virtus superans, famam sibi quaerit. De Pegasæo fonte potant poëtae, quia in laudem virtutis, videntes eam victricem,³⁰ prosiliunt.

114. A t l a s.

Atlas, Iapeti et Clymenae filius, a Themide, quae antistes deorum initio fuerat, responsum accepit, *ne quem hospitio ex progenie Jovis reciperet, si hortum, in quo*³⁵ *poma aurea erant, custoditum retinere vellet*. Quam ob causam quum Perseum, Jovis et Danaës filium, a Polydecte rege, Magnetis filio, ad Medusam Gorgonam occidentam missum, Libyae finibus prohiberet, ille, occisa Minervae auxilio Medusa, reversus, Atlantem, monstrato ipsi Gorgonis⁴⁰ capite, in montem mutavit.

115. Minerva.

Minerva aliquando tibiis in consortio deorum canente, dii, intuentes buccam ejus turpiter inflatam, coeperunt ridere. Illa, quid riderent, ignorans, ad Tritoniam paludem venit, sibi que labiorum suorum turgorem intuita, tibiis abjecit. Quas Marsya inveniens, illis utendo in tantum factus est peritus, ut Apollini se compararet. Cum quo quum diu Apollo contenderet, et eum superare non posset, invertit citharam, et canere coepit. Inversis autem tibiis, quum se
 10 Marsya Apollini aequiparare nequiret, Apollo eum ad arborem religavit, et virgis caedendo ad interitum usque coepit punire. De cujus sanguine fons ortus est, ejus ornatus nomine. Cujus turpitudinis memoria, Marsya cauda depingitur porcina.

15 116. Cantilena Apollinis et Marsyae.

Huic decertationi quum Mida, rex Lydiae, judex adhibitus interfuisset, audita eorum cantilena, praeposuit Marsyam. Iratus Apollo ejus stultitiam auribus damnavit asininis. Quas omnium aspectui, corona semper capiti suo imposita, sub-
 20 trahens, dum a suo liberto tonsus, ab eo metueret diffamari, ei coronam imposuit, promittens, ut si dedecus suum celaret, regni sui eum participem faceret. Qui quum visa intra se continere non posset, scrobem fecit, et Midam regem aures habere asininas terrae narrando inculcavit. Siquidem in
 25 eadem scrobe orta canna, quum pastores ex ea fistulam sibi facerent, quod terrae a tonsore regis inculcatum fuerat, fistula, pastoribus aliquid cantare volentibus, exprimebat.

117. Mida rex.

Mida rex ab Apolline petiit, ut omnia, quae tangeret,
 30 aurum fierent. Quo concesso, voti sui effectu coepit torqueri, quia cibum tangere non potuit, quin in aurum statim verteret. Conversus ad preces, responsum ab Apolline accepit, ut si ter in Pactolum fluvium capite mergeretur, poena mox privaretur. Quo completo, ipso poenam eva-
 35 dente, fluvius exinde aureas dicitur arenas habuisse.

118. Explanatio ejusdem fabulae.

Veritas autem est, quia quisque avarus, quum omnia pretio destinat, fame moritur. Quod Mida rex erat, qui collecta pecuniarum suarum summa, ut Sosicrates dicit,
 40 Pactolum fluvium, qui in mare decurrere solitus erat, per

innumerabiles meatus ad irrigandam suam provinciam derivavit, suaque expensa avaritia fluvium fertilem reddidit. Mida enim Graece quasi *μηδὲν ἰδοῖν* dicitur, id est *nihil sciens*. Avarus enim in tantum stultus est, ut etiam sibi prodesse nesciat.

6

119. Certamen Neptuni et Minervae.

Quum in acropoli, Athenarum arce, Neptunus et Minerva de nomine Athenarum contenderent, placuit diis, ut illius ex nomine civitas diceretur, qui munus melius mortalibus obtulisset. Tunc Neptunus percusso cum tridente litore equum, animal bellis aptum, produxit. Minerva jactata hasta olivam creavit; quae res est melior comprobata, et pacis insigne habita. Mox civitas Athenae quasi *ἀθανάτη*, id est *immortalis*. Hinc, quia Minervae munus praelatum est dono Neptuni, ramus olivae cui offertur, offerente melior esse judicatur. Hinc est proverbium illud *herbam do*, id est *cedo victoriam*. Nam quum in agonibus aliquis herbam in modum palmae dat ei, cum quo conatur contendere, eum fateatur meliorem esse. Vittis autem ramus olivae alligatur, ut inertia aut imbecillitas offerentis ostendatur. Scimus enim, oves alieno semper egere auxilio. Equum autem, a Neptuno progenitum, alii Scitium, alii Chironem, alii Arionem (quem Adrastus in Thebano proelio habuit) dicunt fuisse nominatum. Ideo autem Neptunus dicitur equum invenisse, quia velox est ejus numen et mobile, sicut mare. Unde et Castor et Pollux, quia eorum velocissimae stellae sunt, equos in tutela habere dicuntur.

120. Minos.

Minos, Jovis et Europae filius, quum sacrificaturus ad aras patris accederet, oravit potentiam numinis, ut dignam aris suis hostiam ipse praeberet. Itaque subito taurus apparuit nimio candore perfusus. Quem quum admiraretur Minos, religionis oblitus, armenti sui maluit esse ductorem; cujus etiam ardore Pasiphaë, filia Solis, uxor Minois, dicitur arsisse. Igitur contemptus Juppiter a filio furorem tauro immisit, ut Cretensium non solum agros, sed universa etiam moenia vastaret. Hunc Hercules, missus Eurysthei imperio, superavit, victumque Argos usque perduxit. Quem quum Eurystheus Junoni consecrare vellet, Juno exosa munus quod ad Herculis gloriam pertinebat, taurum in Atticam regionem expulit, ubi a monte ejus Marathone Marathoni us est appellatus; quem postea Theseus, Aegei filius, interemit. Sed de Pasiphaë et eodem tauro plenius dicatur.

121. Venus.

Indicato igitur a Sole adulterio Martis et Veneris, Vulcanus minutissimis adamantinis catenis lectulum cinxit, quibus Mars et Venus ignorantes impliciti, et cunctorum sub testimonio deorum cum ingente turpitudine resoluti sunt. Quod factum Venus vehementer dolens, stirpem omnem Solis persequi infandis amoribus coepit. Igitur, ea incendente, quum Pasiphaë, Solis filia, Minois regis Cretae uxor, tauri amore flagraret, arte Daedali intra vaccam ligneam, corio juvencae pulcherrimae septam, inclusa cum tauro rem habuit; nato inde Minotauro, qui intra labyrinthum inclusus, humanis carnis vescebatur. Sed Minos de Pasiphaë habuit liberos plures, Androgeum, Ariadnen, Phaedram.

Beli

122. Androgeus.

in Edda Njordens

15 Androgeus quum athleta fortissimus esset, cunctosque in agonibus apud Athenas superaret, ab Atheniensibus et vicinis Megarensibus, quorum rex Nisus erat, conjuratione ab iis in eum facta, insidiis eorum occisus est. Quod Minos, pater ejus, dolens, collectis navibus, bella commovit: et 20 victis Atheniensibus poenam hanc constituit, ut singulis quibusque annis VII de filiis, et VII de filiabus suis edendos Minotauro mitterent.

123. Scylla.

Victis autem Atheniensibus, quum contra Megarenses 25 bella Minos moveret, quia formosus erat, amatus est a Scylla, Nisi Megarensium regis filia. Quae ut hosti posset placere, comam purpuream, parenti abscisam, ei obtulit; quam Nisus ita habuerat consecratam, ut tamdiu regno potiretur, quamdiu illam habuisset intactam. Minos, accepto crine, civitatem 30 expugnavit, et Nisum interfecit. Postea et Scylla, a Minoë contemta, dolore in avem conversa est; et Nisus extinctus miseratione deorum in avis mutatus est formam. Quae aves hodie inter se discordant. Nam pro veteris odio facti, id est crinis, Nisus persequitur Scyllam, ut eam morti tradat.

35

124. Theseus

Sed Athenjenses dum singulis annis filios Minotauro mitterent, tertio anno Theseus, Athenarum regis Aegei filius, missus est, tam virtute potens, quam forma. Qui quum ab Ariadne, regis filia, amatus fuisset, ipsa timens, ne ille, 40 quamvis occiso Minotauro, multiplex et perplexum labyrinthi

Androgeon? - os Androgeus

iter explicare non posset, Daedalum, fabricatorem operis, ut aliqua arte Theseo subveniret, exoravit. Qui eum intrantem filii globum post se jussit resolvere, ut illum egrediens relegendo, redeundi perplexiones posset superare. Quo adimpleto, Theseus occiso Minotauro victor egreditur, et raptam Ariadne aufugit, quam tamen in Naxo insula, Libero dicata, dormientem reliquit. Quam quum Liber uxorem duceret, Vulcanus ei coronam, VII lampadibus insignitam, obtulit; quam ille ut uxoris insigne inter sidera collocavit.

125. A e g e u s.

10

Aegeus autem filio suo praeceperat, ut si victor reverteretur, vela mutaret. Quod quum ille oblitus non fecisset, Aegeus prospiciens a litore velis non mutatis redeuntem filium, victum aestimans, mari, in quod se praecipitavit, nomen imposuit. Theseus vero odio loci inde navigans, ad Italiam¹⁵ venit, et Brundusium condidit. Quae quum omnia factione Daedali Minos deprehenderet effecta, eum cum Icaro servandum in labyrinthum trusit. Sed Daedalus, corruptis custodibus, sub faciendi, quo rex placaretur, muneris specie, ceram accepit. Exinde tam sibi quam filio alis impositis²⁰ evolavit. Icarus altiora petens, pennis solis calore resolutis, mari, in quod cecidit, nomen imposuit. Daedalus vero primo in Sardiniam, post delatus est Cumas, ibique Apollini templo condito, in foribus haec universa depinxit.

126. T a u r u s.

25

Veritas autem sic se habet. Taurus notarius Minois regis fuit, quem Pasiphaë amavit, et cum illo in domo Daedali rem habuit. Et quia geminos peperit, unum de Minoë, et unum de Tauro, enixa esse Minotaurum dicitur. Quam ob culpam inclusum Daedalum regina, corruptis custodibus,³⁰ relaxavit, qui, amisso in mari filio, navi delatus est Cumas.

127. S c y r o n.

Scyron hospites suos transeuntes saxo residens pedes sibi lavare cogebat, eosque ex improvise praecipitabat. Quem tamen Daedalus percussisse dicitur.

35

128. T h e s e u s.

Theseus, Aegei et Aethrae filius, mortua Hippolyte, Phaedram, Minois et Pasiphaës filiam, superduxit Hippolyto. Qui quum de stupro illam interpellantem contempsisset, ab illa falso accusatus est apud patrem, quod vinum ei voluisset⁴⁰

inferre Theseus autem Aegeum patrem, tunc marinum deum, rogavit, ut se ulcisceretur. Qui agitanti currus Hippolyto inmisit phocam in litore; qua equi territi eum curru projectum discerpserunt. Sed Hippolyto interemto, Phaedra amoris impatientia laqueo vitam finivit. Diana autem, castitate Hippolyti commota, revocavit eum in vitam per Aesculapium, filium Apollinis et Coronidis, filiae Phlegyae, natum exsecto matris ventre. Quum autem Apollo audisset a corvo, quem Coronidi adhibuit custodem, eam cum Lyco adulterium commisisse, iratus Coronidem, maturo jam partu, confixit sagittis; corvum vero, pennarum candore plumatum, nigrum ex albo fecit, et in suam tutelam recepit, exsectoque ventre Coronidis, produxit Aesculapium, qui factus est medicinae peritus. Phlegyas autem, pater Coronidis, dolens filiam ab Apolline vitiatam, ejus templum apud Delphos incendit. Unde iratus Apollo Cyclopas, fabricatores fulminum, confixit sagittis. Ob quam rem mortalem indutus formam, a Jove jussus est Admeti regis novem annis circa Amphrysum, Thessaliae fluvium, pascere armenta, divinitate deposita. Sed Diana Hippolytum, revocatum ab inferis, in Aricia Nymphae commendavit Egeriae, et eum Virbium, quasi *bis virum* jussit vocari. Revera autem Virbius est numen conjunctum Dianae, ut matri deum Atis, Minervae Erichthonius, Veneri Adonis. Habent namque singula numina inferiores potestates ministras. Variantur autem a poetis fabulae. Nam Virgilius perhibet, Hippolytum ab inferis esse revocatum. Horatius contra: *Neque enim Diana pudicum liberat Hippolytum*. Nam Hippolytus licet discerptus in vitam secundum fabulas redierit, tamen mortis conditionem evadere non potuit.

(Orion = Reginn. (Edda)

30 129. Oenopion. et II. 15. 8

Oenopion, qui et Pelargus dicitur, rex quum liberos non haberet, a Jove, Mercurio, Neptunoque, quos hospitio suscepit, hortantibus, ut ab his aliqua postularet, petit, ut sibi concederent sine conjuge liberos. Illi, intra co- rium immolati sibi bovis urina lacta, praeceperunt, ut obrutum terra, completis maternis mensibus, solveretur. Quo facto, inventus est puer, cui nomen ab urina impositum est, ut Orion diceretur. Qui postea venator factus, dum vellet cum Diana concumbere, ut Horatius dicit, ejus sagittis occisus est; ut Lucanus, immisso Terrae auxilio scorpione periit. Quem Juppiter in caelum transferens, signum famosum tempestatibus fecit. Similiter et Diana vindicem suam in caelum transtulit. Sed veri similis est, quod a scorpione interemtus esse dicitur, quo oriente occidit.

Orion = Ehipaus

" = Nuptiae

150. **Perdicca.**

Perdicca venator fuit, Polycastae filius, qui matris deum amore correptus, dum et immodesta libidine ferveret, et verecundia novi facinoris tabesceret, ad extremam maciem deductus esse dicitur. Qui primus etiam serram invenisse dicitur. Sed ut Fenestella Martialis scribit, hic primum venator fuit. Cui quum ferinae caedis cruenta vastatio et vagabunda errandi cursilitas displiceret, et contiroletas suos, id est Actaeonem, Adonem, Hippolytum miserandae necis functos interitu perspiceret, pristinae arti repudians, agri¹⁰ culturam secutus est. Ob quam rem matrem deum, quasi terram, omnium genetricem, amasse dicitur. Quo labore consumtus etiam ad maciem pervenisse dicitur. Et quia cunctis venatoribus de pristinae artis opprobrio detrahebat, serram, id est *maliloquium* dicitur repperisse. Matrem autem *Πολυκάσπην*¹⁵ habuit, quasi *Πολυκάσπην*, quod nos Latine dicimus *multifructum*, id est terram.

151. **Bellerophon.**

Bellerophon, Glauci filius, quum ignarus ad Proetum, Abantis filium, regem venisset, et uxor Proeti Stenoboea,²⁰ sive Antia, amore ejus incensa, ut secum concumberet, ab eo nullo modo impetrare potuisset, apud suum virum mentita est, ab eo se pro coitu interpellatam fuisse. Proetus Bellerophontem ad Abantem, socerum suum, misit, qui et Iobates dicitur, et de eadem re ei tabulas socero perferendas tradi-²⁵ dit. Quibus lectis, Abas interficere voluit talem virum. Sed quum ille prudentia sua et castitatis auxilio se ab instanti periculo liberasset, tamen, ut pudicitiam probaret periculi immanitas, ad interficiendam Chimaeram, eo tempore Lyciae agros vastantem, missus est. Quam ille, equo Pegaso accepto³⁰ (miseratione deorum de sanguine Gorgonae nato) impositus, prostravit. Chimaera autem dicta est bestia ore leo, postremis partibus draco, media parte capra. Revera autem mons est Ciliciae, cujus hodieque ardet cacumen, qui sunt leones; media autem pascua sunt; ima vero montis serpentibus plena.³⁵ Hunc Bellerophon habitabilem fecit; unde Chimaeram dicitur occidisse. Interfecta autem a Bellerophonte Chimaera, iterum ad vincendos Calydonas missus est. Quibus victis, Abas impacta Bellerophonti crimina abolevit, virtutemque ejus laudans, alteram filiam suam Alcimenen ei uxorem dedit. At Steno-⁴⁰ boea, re cognita, se ipsam interfecit.

152. **Juppiter et Leda.**

Juppiter, in speciem cygni conversus, cum Leda, Thestii filia, Tyndari uxore, rem habuit. Quae de Jove Pollucem

et Helenam, de Tyndaro Castorem progeniuit. Pollux autem, fraterne compatiens mortalitati, inferos pro fratre alternatim subeundo, eum interitu redemit vicario. Quos pro unanimi-
 5 nautis esse dedit; quum stella sororis nautis signum sit per-
 ditionis. Quos alterum pro altero manes vicissim adiisse
 fingitur, quod eorum stellae ita sunt constitutae, ut occidente
 una, oriatur altera. Tempus autem, quod ipsa duraverat,
 Helenam fuisse immortalem indicat. Constat enim, fratres
 10 ejus cum Argonautis fuisse, Argonautarum filios cum The-
 banis dimicasse, ibique dimicantium filios Trojano excidio
 interfuisse. Ergo si immortalis Helena non fuisset, tot sine du-
 bio saeculis durare non potuisset. Hanc namque, priusquam
 Menelao nuberet, a Theseo legimus raptam, et in Aegypto
 15 Proteo esse commendatam. Cujus stella, Urania dicta, ma-
 lum perhibetur cavare et navis ima pertundere, tanto in-
 cendii flagrans ardore, ut aes hoc solvatur calore. Quam
 quum nautae navi insidentem considerant, se perituros non
 dubitant.

20 155. Theseus et Pirithous.

Theseus et Pirithous, unus de Lapithis, facta conjura-
 tione, filias Jovis uxores ducere, Theseo Helenam, Jovis et
 Ladae filiam, adhuc parvam rapuerunt, et in Aegypto Proteo
 commendaverunt. Quum autem, quae Pirithoo copularetur,
 25 non invenirent, conspiraverunt, ut propter Proserpinam ra-
 piendam inferos adirent. Quo facto, ibidem deprehensi,
 gravi supplicio sunt damnati. Fertur tamen Theseus ab
 Hercule ita liberatus, ut pars ejus corporis ibi detineretur,
 pars ab Hercule decerpta abstraheretur. Sed contra Vir-
 30 gilius: *Sedet, aeternumque sedebit infelix Theseus.* Sic
 plerumque a poetis variantur fabulae.

154. Athamas rex.

Athamas rex, Aeoli filius, Crethei frater, uxorem Nubem
 vel Nephelen vocatam habuit, de qua Phrixum et Hellen
 25 suscepit. Quum igitur Nubes, insania Liberi patris excitata,
 silvam peteret, nec ad larem mariti remeare vellet, filiis suis
 Athamas superduxit novercam, Inonem nuncupatam; quae
 novercali odio pueris exitium machinans, matronans petiit,
 ut frumenta serenda corrumpent. Quo facto, fames orta
 30 est. Quum autem ad Apollinem consultum civitas misisset,
 suo eum, qui missus erat, ut referret, ab oraculo dictum,
Nubis filios immolandos. Ipsa namque dictum habuit, eos
 frumenta incendisse. Pater vero timens populi invidiam,

filios suos novercae commisit arbitrio. Quos quum noverca persequeretur infesta, illis in silva errantibus, mater eorum dicitur venisse, et arietem, vellere aureo insignitum, exhibuisse; quem praedictos filios, Junonis instinctu, jussit ascendere, et in Colchos insulam ad regem Aetam, Solis filium, 5 transire, ibique arietem praedictum immolare. Quos, matris praecepto obtemperantes, aries in pelagus detulit. Helle, utpote puella sexu infirmior, lapsa nomen Hellesponto dedit. Phrixus devenit ad Colchos, ibique matris jussui parens, arietem immolavit, pellemque auream Martis templo dicavit, 10 cui custodiendae draco pervigil dicitur appositus esse.

155. Pelias.

Peliae, Neptuni filio, qui Iolci summam obtinebat, a sortibus responsum erat, *se arce ab eo privatam iri, qui interim, dum Neptuno sacrificaret, altero nudo pede* 15 *intervenisset.* Quum ergo annua sacrificaret patri Neptuno, Iason, Aesonis filius, perditio in limo Anauri fluminis unius pedis calciamento, ei supervenit, pede tantum uno calciatus. Quem ut Pelias conspexit, memor sortium, misit eum sub specie gloriae, ea tamen intentione, ut a dracone interficere- 20 tur, propter pellem inauratam, Colchis a rege Aecta petendam. Aectae autem responsum fuerat, *quod tandiu in regno manere posset, quamdiu in Martis templo illud vellus aureum duraret.* Iason, acquirendi aurei velleris cupidus, fortiores quosque Graeciae congregavit, Herculem 25 et Castorem cum fratre sibi ascivit, et aedificata nave, Argo vocata (unde et Argonautae dicti sunt), Tiphys quidem navis gubernatore facto, mare prius intactum intrare praesumpsit.

156. Iason.

Quum autem in Pelio, monte Thessaliae, Argo navis 30 fabricaretur, dolens Tellus, mare ante intactum pervium fieri, emisit saxa in mare. Quod cernentes qui navem fabricaverant, imperfectam mari immiserunt. Hinc Lucanus: *Rupta puppe minor subducta est montibus Argo; neque enim in caelo tota figuratur, sed a gubernaculo usque ad* 35 *malum.* Quum autem Colchos venissent, Iason, ab Aecta rege susceptus, filiam ejus Medeam adamavit, et filios ex ea suscepit. Aecta autem, accepto ex prodigiis responso, *mortem sibi ab advena, Aeoli progenie, cavendam,* Phrixum interfecit; cujus filii, rate ascensa, ut ad avum 40 Athamantem transirent, naufragi ab Aesone excepti sunt. Iason autem, quamvis accipiendi aurei velleris cupidus, viso pervigili dracone, veritus est. Aecta autem rex potestatem

ipsi velleris auferendi ea lege concessit, si tauros, ignem naribus efflantes, qui apud Colchos indomabiles erant, jun- gens, draconis dentes sereret. Cui quum id difficile videretur, Medea maga, Aetiae regis filia, virtute ejus delectata, eum quum lamasset, serpentem incantavit, et in soporem vertit. Quem statim Iason interfecit, ejusque dentes acci- piens, junctis Medeae artibus tauris, ignem naribus efflanti- bus, in campum transiit et sevit. Tertio die armatus inde surrexit exercitus, qui in Iasonem impetum fecit. Deinde Medeae artibus in se concitatus, mutuis est interemtus vul- neribus. Iason, victoria potitus, ablatam pellem revexit. Deinde Medea eum, relictis Colchis, sequens dicitur in Italiam pervenisse, et populos quosdam, circa Fucinum ha- bitantes lacum, remedia contra serpentes docuisse; a quibus etiam *Angitia* nominata est, eo quod ejus carminibus ser- pentes *angerentur*.

157. Medea.

Iason postquam Medeam in Graeciam duxit, et promisso sibi conjugio copulavit, ex multis rebus ingenium ejus antea expertus, demum petiit, ut parentem Aesonem in adolescentiam transformaret. At illa, nondum amoreposito, quem in eum habuit, herbas, quarum virtutem noverat, diversis regionibus quaesitas, ahenoincoquens, Aesonem interemtum tepidisque herbis fotum in pristinum vigorem reduxit.

158. Nutrices Liberi.

Liber pater ut animadvertit Aesonis senectutem remediis Medeae expulsam, petiit, ut nutrices suas in adolescentium vigorem mutaret. Cujus petitioni consentiens, iisdem remediis, quibus et Aeson injuvenescebat, Liberi nutrices in juvenilem vigorem redigens, Libero aeternum secum beneficii pignus firmavit. Sed quum eam Iason spernens, superinduceret Glaucon, filiam Creontis, Medea dedit pellici tunicam, venenis et allio infectam. Quam quum illa indueret, coepit cremari incendio. Tunc Medea, animum Iasonis contra se saevientis non sustinens, suis Iasonisque natis interemtis, alato serpente aufugit.

Hyg. l. 55. (p. 25) mermetus 2. Theres

159. Pontia.

Pontia meretrix Petronii filia fuit, quae filios suos pecuniae causa, ut eam donaret adulteris, vendidit. Quae postea se ipsam prodens, largiter epulata, incisus venis periit.

¶ „allio“ Tacitus id per jorum Epod 3, 13

140. Amycus rex.

Amycus, Bebryciae rex, Neptuni et Melopes filius, semper in Bebrycio nemore insidias secutus erat, ut si quis forte advena illuc deveniret, ab eo cestuum provocatus certamine interiret. Quod quum diu jam faceret, Polluci, cum Argonautis Bebryciam nuper appulso, provocans eum, congruitur. A quo eodem certamine superatus interficitur.

141. Venus.

Veneris et Martis adulterio a Sole detecto postquam Vulcanus ambos in lecto catenis minutissimis in Lemno insula, ubi ipse colitur, cinxit; quum diis omnibus decimas frugum annis solverent singulis, solam Venerem mulieres, in honorem Vulcani ob adulterium damnantes, praetermittendam esse dixerunt. Quae irata his odorem immisit hircinum. Unde mariti eas exsecrantes, deserta Lemno conjugum odio, Thracas petiverunt, eorumque sibi filias ascivere conjugio. Quod ubi Lemniadibus compertum est, stimulante Venere, in omne genus virile conjurant, remeantesque e Thracia viros omnes interimunt. Inter quas Hypsipyle sola, patris Thoantis miserta, non solum ei pepercit, verum etiam fugientem ad litus prosecuta est. Tunc Thoanti Liber (scilicet pater ejus) occurrit, eumque ad insulam Chion prospera navigatione perduxit. Lemnon Argonautae venerunt, quos Lemniades suscipientes hospitio cum his concubuerunt. Hypsipyle ex Iasone duos filios procreavit, Euneum et Thoantem. Quum autem Argonautae plurimis ibi diebus detenti essent, ab Hercule objurgati discesserunt. Lemniades autem postquam intellexerunt, Hypsipylen patrem suum servasse, interficere eam conatae sunt. Illa dum fugit, a praedonibus capta in Nemeam deportata est, et a Lycurgo, regionis illius regi, in servitutem distracta. In cujus servitio quum filium Ophelten, qui post Archemorus dictus est, nutrirer, puer dracone periit. Qua orbitate rex iratus, dum in Hypsipylen jus domini vellet exercere, eamque filio inferias mittere, prohibitus est a Graecis, quibus fontem sitientibus, interim dum puer periit, ipsa demonstravit. Graeci autem ex responso accipere, eos minime Thebas, nisi placatis Archemori manibus, perventuros. Quam ob rem illi ludos funebres condiderunt. Quibus ludis Hypsipylen duo filii, quos ex Iasone habuit, intererant, quos fugiens reliquit in Lemno; qui et ipsi matrem quaerentes, currendo vicerunt. Quorum nomina praeco quum pronuntiasset Iasonis et Hypsipylen filios esse, mater eos cognovit. Quam agnitam, exorato rege, mox Lemnum reduxerunt.

142. Phineus.

Phineus, rex Arcadiae, liberis suis novercam superduxit, cujus instinctu eos caecavit. Quam ob rem irati dii ei oculos sustulerunt, et Harpyias adhibuerunt. Quae quum ei diu cibos abriperent, Iasonem cum Argonautis, propter vellus aureum Colchos petentem, hospitio suscepit; cui etiam ductorem dedit. Hoc ergo beneficio illecti Argonautae, Zeten et Calain, filios Boreae et Orithyiae (Erechthei filiae, quam Boreas e flumine Ilisso rapuit) alatos, inquam, juvenes, ad pellendas Harpyias ei miserunt. Quas quum strictis gladiis persequerentur, pulsae de Arcadiae pervenerunt ad insulas, quae appellabantur Plotae. Et quum vellent ulterius tendere, ab Iride admoniti, ut desisterent a Jovis canibus, suos converterunt volatus. Quae conversio, id est *στροφή*, nomen insulis dedit. Phineus in modum avaritiae ponitur, a *fenerando* Phineus dictus. Ideo caecus, quod omnis avaritia caeca sit, quae non videt sua. Ideo Harpyiae ei cibos rapiunt, quia rapina eum aliquid de suo comedere non permittit. Sed has ab aspectu ejus Zetes et Calais fugant. Graece enim *ζητῶν καλὸν* inquirens bonum dicitur; nam veniente bonitate, omnis rapina fugatur.

143. Oedipus et Sphinx.

Sphinx monstrum erat, alas et unguis habens in similitudinem Harpyiarum, quod insidens scopulo, viae imminenti, insolubilia aenigmata proponebat transeuntibus. Quae quum solvere non possent, ex improvviso veniebat, agmineque alarum et unguibus ad se in rupem trahebat. Cujus locutionis ambages Oedipus, Thebarum rex, sua calliditate solvit, et victum necavit.

144. Oeneus.

Oeneus, Parthaonis filius, rex Aetoliae, cujus civitas erat Calydon, regni sui statum turbavit neglegentia sacrorum. Annua siquidem vota pro imperii fructibus celebrans, numen Dianae contempsit. Ea aprum summae magnitudinis regioni ejus immisit, qui vastatis Calydoniis terris, Calydonius ab urbe gentis est appellatus. Cujus feritate Oeneus fractus, edictum tale proposuit, ut dimidium regni caperet, qui monstrum interemisset. Siquidem filius ejus Meleager undique collectam juventutem ad illam novi generis expeditionem vocavit. Inter quos etiam Atalante convenit, Iasii filia, summa venatrix, Dianae scilicet comes; quae in saltibus prima omnium praedictum aprum sagitta percussit. Postea

Meleager, in se venientem feram excipiens, interemit, gratesque puellae inter viros retulit; siquidem virtutis successu eminenti, recompensaturus, pellem monstri illius cum capite ipsi dedit in testimonium laudis. Quae et ab eodem Meleagro in comitatu Dianae compressa, puerum nomine Parthenopaeum edidit, qui postea in Thebano proelio periit. Sed Atalantâ tali munere coronatâ, Plexippus et Agenor, avunculi Meleagri, indignati, virginem sibi praelatam fuisse, eam spolio accepto privaverunt. Iratus Meleager, interfecto ob hanc causam avunculo Plexippo, fata sibimet ipsi maturavit, amisso affectu materno. Mater namque ejus Althea titionem occulte servatum habuit, qui Meleagro nato in regia subito apparuit, ejus videlicet sortis, *ut juvenis tamdiu vita frueretur, quoad is inextinctus servaretur.* Hunc mater irata ignibus mersit, sequentibusque filii fati extinxit. Postea quum admissum nefas agnovit, laqueo vitam finivit. Secuta est luctum alia calamitas. Namque Meleagri germanae in tantum fratrem fleverunt, ut deorum miseratione in aves verterentur, quae hodie *Meleagrides* vocantur.

143. Harpalyce.

Harpalyce patrem senem, captum a Graecis, multitudine collecta liberavit celerius, quam de femina potest credi. Unde et flumina dicitur celeritate transire.

146. Oenomaus.

Oenomaus rex fuit Elidis et Pisarum. Hic equos habuit velocissimos, utpote ventorum flatu procreatos; qui procos filiae Hippodamiae multos necavit, sub hac conditione ad curule certamen provocatos, ut aut victus traderet filiam, aut victos necaret. Postea quum Pelopem, Tantali filium, qui aptos curuli certamini equos acceperat, quorum cursu omnes anteiret, amasset Hippodamia, corripit Myrtilum, aurigam patris, primi amoris pactione. Qui factis axibus cereis quum, victore Pelope, a puella promissum posceret praemium, ab ejus marito in mare praecipitatus est, cui et nomen imposuit: nam ab eo *Myrtoum* dicitur pelagus.

147. Mercurius.

Mercurius, aegre ferens, a Pelope, Tantali filio, Myrtilum, filium suum, in pelagus praecipitatum spoliatumque vitae lege, repperit vindictam, quae consolaretur patris orbitatem. Nam Pelopis filiis, Atreo scilicet et Thyestae, tantum discordiae injecit, ut germanitatis jura violarent. Thyestes

enim quum sciret, regnum penes eum fataliter mansurum, qui arietem aurei velleris haberet, quem tum Atreus, regiam ingressus, plurimum custodiebat, corrumpens Europam, fratris sui Atrei uxorem, eum ad se transferri posse speravit.

5 Quod Atreus postquam didicit, fratrem cum duobus filiis suis expulit, et postea, simulata gratia, eum vocavit, filiosque suos interemtos epulandos apposuit. Quo fraterno facinore sol dicitur ab eorum se regionibus vertisse. Hoc motus dolore Thyestes quum consulta de oraculis posceret, respon-

10 sum est, *per eum illi certam posse venire vindictam, qui ex ipso et Pelopia filia sua natus fuisset.* Unde illico filiae amplexum invasit, ex qua natus est puer, quem illa in silvas propter conscientiam abjecit. Hic, caprae uberibus nutritus, ex eadem re *Aegisthus* nomen accepit; qui Atreum,

15 quum in vindictam patris adolevisset, interfecit. Idem etiam Agamemnonem, adulterata uxore ejus Clytemnestra, prostratum interemit. Nam illa, quum Agamemnon ingressus domum fuisset, obtulit ei vestem sine capite. Qui quum vellet involvere, et capitium non invenire posset, ab Aegistho adul-

20 tero interfectus est. Unde post ab Oreste filio et ipsa cum Aegistho occisa est.

148. Juppiter et Alcumena.

Juppiter quum Amphitryonis uxorem amasset, et ad eam corrumpendam mutatus in Amphitryonis speciem venisset in Tyrinthia civitate; ne adventu diei amoris minueretur voluptas, jussit Juppiter illam triplicem esse noctem, sic ut quadruplices cursus luna peregisset. Ex quo complexu Alcumena conceptus est Hercules. Hercules autem natus est cum Iphicle, Amphitryonis filio. Sed quum Juno omnes

30 a Jove natos odio haberet praeter Mercurium, duos serpentes immisit Herculi. Iphicles, cunis terrore lapsus, suo vagitu excitavit parentes. Qui quum surrexissent, viderunt Herculem angues tenentem manibus, immissos ei novercalibus odiis.

35 149. 150. Hercules.

Herculem quidam volunt Alcidem ἀπὸ τῆς ἀλκῆς dictum, id est a *virtute*; quod non procedit, quia prima aetate hoc nomen habuit ab Alcaeo, patre Amphitryonis; et scimus agnomina ab accidentibus dari. Sed Hercules a prudentioribus mente magis quam corpore fortis inducitur, adeo ut duodecim ejus labores referri possint ad aliquod; nam quum plura fecerit, duodecim tantum ei assignantur propter agnita duodecim signa. Quod autem dicitur traxisse ab interis

Cerberum, haec est ratio, quia cupiditates omnes et cuncta vitia terrena contempsit et domuit. Nam Cerberus est terra, consumtrix omnium corporum; unde et Cerberus dictus, quasi *ζοροβοροος*, id est *carnem vorans*. Unde legitur in Virgilio: *Ossa super recubans*; nam carnem citius terra⁵ quam ossa consumit. Propter quem detrahendum, simulque ad rapiendam Proserpinam quum inferos adiret, fatigatus labore, facta sibi populea corona, caput velasse dicitur. Unde foliorum pars interior, temporibus cohaerens, capiti sudorem abluit; pars vero exterior propter inferorum colorem¹⁰ nigra permansit. Quem quia Charon nauta suscepit, anno integro in compedibus fuit. Sed Hercules quidem, (*objecta* = *cu*) sibi *Megaera* a Junone, dicitur territus exhorruisse. *Megaera*

131. Diomedes.

Diomedes, rex Thracum, habuit equos, qui humanis¹⁵ carnibus vescebantur. Quum multi vero ejus hospitio hospites interissent, Hercules ab eo in hospitium receptus, ne ab eodem circumventus periret, eum equorum suorum pabulum fecit; et equos eosdem, occiso crudeli tyranno, abductos ad solita pabula, id est ad gramina, mollita feritate revocavit,²⁰ et filio suo Chromi habendos concessit. *Cod. Vat. abrapta Megaera. et*

132. Geryon.

Geryon rex fuit Hispaniae trimembris, canem habens bicipitem, quem Hercules, ad eum olla aerea vectus, occidit. Ideo autem ternis membris fingitur, quia tribus insulis²⁵ praefuit, quae subjectae sunt Hispaniae, Balearicae majori, minori, et Pityusae. Ob hoc etiam fingitur bicipitem canem habuisse, quia et *terrestri* et *navali* certamine plurimum potuit. Hunc Hercules vicit, bovesque ejus abduxit. Qui ideo fingitur ad eum olla aerea transvectus, quod habuit navem³⁰ fortem et aere munitam. Revertens autem Hercules de Hispania per Campaniam, in quadam civitate Campaniae pompam sui triumphi exhibuit, ex qua Pompejæ dicitur civitas. Postea juxta Bajas caulam bobus fecit, et eam sep-³⁵ sit. Qui locus Boaulia dictus est: nam hodie Boale vocatur. Deinde ad Italiam veniens, ab Evandro in hospitium susceptus est.

133. Evander.

Evander Arcas fuit, nepos Pallantis, regis Arcadiae. Hic patrem suum occidit (suadente matre Nicostrata, quae⁴⁰ etiam Carmentis dicta est, quia *carminibus* vaticinabatur),

et ob hoc dimissa provincia, venit ad Italiam, expulsisque Aboriginibus, tenuit loca, in quibus nunc est Roma; et modicum oppidum fundavit in monte Palatino. Hic mons dictus est Palatinus a Pallante, avo Evandri, vel a filia Evandri 5 Pallantea, ab Hercule vitiata, et illic sepulta, vel certe ab ejus filio Pallante, a Turno interfecto, et illic sepulto. Ubi dum aliquamdiu moratur, bovesque, quos occiso Geryone abstulerat, pasceret, Cacus, servus Evandri, sibi aliquos furabatur; quos etiam versis vestigiis cauda ad speluncam 10 traxit, ne aliqua vestigia quaerentem ad speluncam ferrent. Quos jamdiu quaesitos quum Hercules mugitu unius bovis prodente invenisset, Cacum de spelunca tractum, et fumeam evomentem caliginem occidit. Dicitur autem ideo Cacus filius fuisse Vulcani, ore ignem et fumum evomens, quia 15 omnia vicina igne populabatur. Veritas tamen habet, hunc fuisse Evandri nequissimum servum. Novimus enim, κακὸν a Graecis *malum* dici. Ignem autem dictus est vomere, quod agrös igne populabatur. Igitur omnis malitia fumum eructat, eo quod contraria sit veritati. Hunc soror sua ejus- 20 dem nominis prodidit. Unde sacellum meruit, in quo ei per virgines Vestae sacrificabatur. Quum autem Hercules morte Caci virtutem probasset, ac pro numine susceptus esset, maxima ei constituta est ara, quam Herculi Delphicus Apollo in Italia fore praedixerat. Quum ergo de suo armento ad 25 sua sacrificia dedisset quaedam capita, inventi sunt duo senes Pinarius et Potitius, quibus, qualiter se coli vellet, ostendit; scilicet ut mane et vespere sacrificaretur. Perfecto itaque matutino sacrificio, quum circa solis occasum essent sacra repetenda, Potitius prior advenit, Pinarius postea, extis jam 30 redditis. Unde iratus Hercules statuit, ut Pinariorum familia tantum ministra esset epulantibus Potitiis et complentibus sacra.

134. Admetus.

Admetus, rex Graeciae, Alcestam in conjugio petiit, 35 cujus pater edictum proposuit, ut si quis duas feras sibi dispares suo currui jungeret, illam in conjugio acciperet. Admetus Apollinem et Herculem in auxilium petiit, qui ei ad currum leonem et aprum junxerunt. Ita Alcestam in conjugium accepit. Quumque in infirmitatem Admetus caderet, 40 et mortem sibi timeret, responsum est ab oraculo: *posse eum adhuc vivere, si esset, qui pro eo vellet mori*. Sed Alcesta quum cognovisset, se moriendo viri sui posse fata producere, sese obtulit morti. Quam quum extinctam Admetus impatienter doleret, Hercules, dum ad Tricerberum

canem abstrahendum descenderet, ipsam de inferis reductam Admeto reddidit. Admetus quasi quem *adire petat metus* dictus est. *Ἀλκὴ* praesumptio dicitur. Ergo metus, praesumptionem sperans sibi conjungi, duas feras suo curru subjungit, id est duas virtutes acquirit animi et corporis; leonem ut virtutem animi, aprum ut virtutem corporis. Apollinem et Herculem sibi propitiat, id est sapientiam et virtutem. Ergo praesumptio semet ipsam ad mortem pro anima metus objicit. Quam praesumptionem, in morte deficientem, virtus ab inferis revocat, ut Hercules facit. 10

133. Anguis ab Hercule interfectus.

Hercules apud Sangarium, Lydiae flumen, anguem plures homines interficientem, et ripam frugibus orbantem, interimebat. Pro quo facto ab Omphale regina, quae ibi regnabat, multis ornatus muneribus, Argos est remissus. Cujus etiam amore tam vehementer est incensus, ut colli delicatos enodaret contractus, et pollice fusi rotaret vertiginem. Hercules *ἡρώων κλέος*, virorum fortium fama dicitur; *ὀμφαλὸς umbilicus*. Libido enim in umbilico dominatur mulieribus. Unde ostenditur, quod libido quamvis possit superare virtutem; quia quem mundi magnitudo vincere non potuit, libidinis ardor oppressit.

136. E r y x.

Eryx, Veneris et Butae, secundum alios, Neptuni et Veneris filius fuit. Qui praepotens viribus, advenas provocabat, victosque perimebat. Qui, occisus ab Hercule quum et ipsum provocasset, monti ex sepultura sua nomen imposuit, in quo matri etiam Veneri templum construxerat.

137. B u s i r i s.

Busiris rex fuit Aegypti. Qui quum susceptos hospites immolare solitus esset, ab Hercule, quum eum etiam voluisset occidere, interemtus est.

138. H e r c u l e s.

Hercules Megaram, Creontis Thebani filiam, stupravit. De qua suscepit Aream et Creontiadem, quos Iunonis instinctu furore correptus occidit.

139. E u r y t u s.

Eurytus, rex Oechaliae, Iolen filiam denegavit Herculi antea promissam, ideo quod eam fuerat dehortatus, dicens,

ab Hercule et Megaram uxorem et ex ea filios susceptos interemit; quod factum fuerat, Iunonis instinctu. Unde iratus Hercules propter illam sibi denegatam, eversa civitate, interemit Eurytum, et Iolen sustulit.

5 160. Duo leones ab Hercule victi.

Hercules duos leones superavit, unum Teumesium, alterum Cleonaeum. Teumesus mons est Boeotiae; Nemaesus mons Arcadiae, qui et Cleonaeus dicitur. Sed Hercules dum ad occidendum Nemaesum leonem isset, ab Eurystheo missus, a Molorcho in hospitium est susceptus, cujus filiam leo interfecerat; et ab eo, quomodo cum leone coiret, didicit. Quo superato, ludos instituit, quos a loco Nemaea appellavit.

161. Aurea poma.

Juppiter quum Junonem uxorem duceret, Terra venit, ferens aurea poma cum ramis. Quae Juno admirans, petiit a Terra, ut in suis hortis sereret, qui erant juxta Atlantem montem. Atlantis autem filiae, Aegle, Erethusa, Hesperethusa, quum saepius de arboribus mala decerperent, Juno dicitur pervigilem draconem ibi custodem apposuisse, quem Hercules, missus ab Eurystheo ad Hesperidum poma, occidit, et poma inde aurea tulit. Revera autem nobiles fuerunt puellae, quarum greges abegit Hercules, occiso eorum custode. Unde *μηλα* fingitur sustulisse, hoc est oves. Nam *μηλα* dicuntur oves, et *μηλονόμος* dicitur pastor ovium.

25 162. Hercules et Deïanira.

Hercules quum in hospitio ad Dexamenum regem venisset, Deïaniram, filiam ejus, corrupit, et fidem dedit, se eam uxorem sibi esse ducturum. Post ejus discessum Eurytion Deïaniram petiit, quam pater, vim timens, Eurytioni promisit. Qui constituto die cum fratribus ad nuptias venit. Eo forte die, quo nuptiae celebrabantur, superveniens Alcides Centauros interfecit, et Deïaniram insperate suo matrimonio copulavit.

163. Lerna palus.

Lerna palus fuit, in qua hydra bestia erat, L capita habens, vel, ut alii dicunt, VII; quae Latine dicitur execetra. Nam Hercule eam debellante, uno capite caeso, tria capita crescebant. Quam demum igne vicisse dicitur. Sed constat, hydram locum fuisse, vomentem aquas, vastantes vicinam civitatem. Qui quum frequenter siccaretur, ac multiplicius

aquae erumperent, pro uno fonte tribus emergentibus, Herculesprehendit, venas terrae incendio posse claudi; atque ideo postquam exhaustis eundem locum, ignem adhibuit, et sic aquae clausit meatus, et habitabilem Arcadiae fecit.

164. Antaeus et Hercules.

5

Antaeus rex fuit Libyae, filius Terrae. Hic quum multos singulari certamine necaret, eorum capita domus suae foribus ad indicium virtutis praeponerat. Ad quem quum venisset Hercules, coepit cum eo luctari. Et quum jam in eo esset, ut ab Hercule vinceretur, simulabat casum; sed semper 10 fortior, resumtis viribus (matre Terra vires ei suggerente) surrexit. Quod ubi Hercules, monitus a Minerva, percepit, eum iterum cadere volentem extulit, a terraque suspendens, ejus guttur elisit.

165. Oeneus.

15

Oeneus, Parthaonis filius, Tydei pater, rex Aetoliae, filiam nomine Deianiram habuit, a multis in conjugium exoptatam. Quam quum Hercules et Achelous, Aetoliae amnis, uno tempore peterent, acceperunt legem ab Oeneo, ut qui virtute superasset, Deianiram duceret. Igitur egressi ad cer- 20 tamen, quum superaretur Achelous ab Hercule, mutatur initio in juvenem, mox in draconem, tertio in taurum, quem Hercules amplexus reluctantem, cornu, quod implicaverat brachiis, fregit. Quod Fortunae fertur consecrasset, cum quo ille copiam dicitur fecisse. Tunc Nymphae Naides, filiae flumi- 25 nis, effecerunt, ut id quod ereptum erat, autumnalibus copiis repleretur. Unde dicitur: *Pleno copia cornu*. Quoniam sicut cornu carnem supercrescit, ita divitiae foris stipant hominem. In cornu est virtus animalium, et fortunae vires in divitiis constant, ut dicitur: *Et genus et virtus, nisi cum re,* 30 *viliior alga est*. Dicitur autem Hercules eidem fluvio cornu abstulisse, quia quum duobus alveis redundaret, Hercules unum obstruendo prohibuit. Hercules autem, victo Acheloo, Deianiram duxit uxorem, et ab ea procreavit filium, nomine Hyllum. Sed Hercules quum ad fluvium Evenum pervenisset, 35 eam deposuit, clavamque cum reliquis armis secum transvexit, ut post exoneratus eam expedite ferret. Quum ergo ad illam transportandam vellet reverti, videns Nessum cum ea rem habere, sagitta missa eum extinxit. Qui expirans, vestem Deianirae dedit, sanguine suo tinctam, ut se ulcisceretur, 40 et dixit, *si vellet perpetuo ab Hercule diligi, daret eam illi vestem induendam*. Inde quum Hercules in insula Euboea Oechaliam urbem Euryti evertisset, et Iolen filiam ejus

duceret in patriam, Dejanira, videns viri animum a se alienum, verita, ne ei pellex praefereatur, Herculi, Jovi sacrificaturo, tunicam plicatam dedit per famulum perferendam. Qua indutus Hercules quum ad aram accessisset, vestis incaluit, et veneno contracta visceribus haesit. In maximo itaque cruciatu quum a corpore ejus avelli nequiret, Licham famulum muneris reum Euboico mari immersit. Quem innoxium culpae Thetis vertit in scopulum. Quum autem Hercules intellexisset, ad vitam se non posse reverti, et veneni afficeretur incendio, in Aetna monte rogam voluntarie conscendit, et sic inter deos translatus est. Hercules quum hominem in Aetna monte deponeret, Philocteti, qui fuit de Meliboea civitate Thessaliae, Poeantis filio, de omnibus reliquiis suis intimavit, et ne alicui de corpore suo indicaret, eum jurare compulit, eique pro munere sagittas, hydrae felle tinctas, tradidit. Postea Trojano bello responsum est, *sagittis Herculis opus esse ad Trojae expugnationem.* Inventus itaque Philoctetes quum primo negaret, se, ubi Hercules esset, scire, tandem confessus est, mortuum esse. Inde quum acriter ad indicandum ejus sepulcrum cogeretur, pede percussit terram, quum nollet dicere. Postea pergens ad bellum, quum uteretur sagittis, unius casu vulneratus est in pede, quo percusserat tumulum. Ergo quum putorem insanabilis vulneris Graeci ferre non possent, diu quidem eum pro oraculi necessitate ductum, tandem apud Lemnum sublatis reliquerunt sagittis. Hic postea horrore sui vulneris ad patriam redire neglexit, sed sibi parvam Petiliam in Calabriae partibus fecit. Dicta autem Petilia, quod post relictum Ilium, quo ducebatur a Graecis, eam *petivit* civitatem.

166. Asylum nepotum Herculis.

Postquam Hercules migravit e terris, filii nepotesque ejus insidias, quas ipse avus conflaverat, timentes, Athenis sibi primi asylum, hoc est templum refugii, fecerunt, hac lege consecratum, ut quocumque crimine reus ad id confugeret, ab omni noxa liber esset, nullusque eum inde abducere auderet. Ubi et Orestes extremo, amico Pylade trahente, resipuit. Dictum autem volunt asylum, quasi a *non trahendo spoliis*. Hoc autem religionis jus non inest omnibus templis, sed quibus concessum est lege consecrationis.

167. Phorcus.

Phorcus, Thoosae Nymphae et Neptuni filius, rex fuit Corsicae et Sardiniae. Qui quum ab Atlante rege navali

certamine cum magna exercitus parte obrutus fuisset, fluxerunt socii, eum in deum marinum esse conversum.

168. Glaucus.

Glaucus piscator fuit, Anthedonis filius, qui extractam mari praedam in litore projecit. Pisces herbarum tactu re-⁵vixerunt. Intellexit Glaucus, hanc illorum graminum naturam esse, ut immortales efficerentur, qui de iis gustassent. Itaque avellit et gustavit. Quo facto, mente alienatus se ex alto in pelagus praecipitavit. Sic deposito humano corpore, in marinum deum fingitur versus esse. 10

169. Scylla.

Scylla, Phorci et Crataeidis Nymphae filia fuit. Hanc amavit Glaucus, marinus deus, Anthedonis filius, a Circe amatus. Et quoniam prior in Scyllam fuerat, irata Circe fontem, in quo illa consuerat corpus abluere, infecit venenis.¹⁵ In quem illa quum descendisset, pube tenus in varias mutata est formas. Horrens igitur deformitate sua, se praecipitavit in mare. Hanc postea Glaucus fecit marinam deam. Haec classem Ulixis cum sociis ejus evertisse narratur. Homerus hanc immortale monstrum fuisse, Salustius saxum esse dicit,²⁰ simile formae celebratae procul visentibus. Canes vero et lupi ob hoc ex ea nati esse finguntur, quia ipsa loca plena sunt monstris marinis, et saxorum asperitas illic bestiarum imitatur latratus.

170. Charybdis.

25

Charybdis autem femina fuit ferocissima. Quae quia boves Herculis rapuit, fulminata est a Jove et in maria praecipitata. Unde adhuc naturam pristinam servat. Nam sorbet universa, et secundum Salustium ea circa Tauromenitanum egerit litus. 30

171. Tyrrheni et Liber pater.

Serv. ad a
I, 6

Tyrrheni nautae Liberum patrem puerum dormientem in litore abstulerunt. Qui quum esset expergefactus in navi, quo duceretur, rogavit. Responderunt illi: Quo volueris. Liber rogavit, ut Naxum insulam se transvectum nutricibus³⁵ redderent Nymphis. Illi spe praedae inducti, coeperunt alio vela flectere. Quamobrem iratum numen tigrides sibi sacras visibus eorum objecit: quo terrore se illi in fluctus dedere praecipites, et facti sunt delphini.

Lactantius addit

172. Arion Lesbius.

Arion Lesbius citharoedus optimus fuit. Qui quum Ta-
rento Corinthum cum multis peteret opibus, et sibi in mari
tendi a nautis insidias videret, petiit, ut cithara paululum ca-
5 nere sibi liceret. Quo facto, quum ad illius sonum delphini
convenissent, excussit se super unum, et ita ad Taenarium
litus vectus, imminens vitavit periculum.

173. Arethusa.

Arethusa secundum fabulas venatrix fuit. Quae dum se
10 in Alpheo post laborem ablueret, ab eo adamata est; et
diu fugiens, deorum miseratione in fontem mutata, ad Sici-
liam per secretos venit meatus. Quam Alpheus usque ad
Siciliam dicitur persequi, et undis ejus commisceri.

174. Polyphemus.

15 Polyphemus Cyclops dicitur amasse Nympham Galateam.
Quae quum Acin quendam pastorem amaret, et Polyphemum
sperneret, ille iratus Acin necavit, qui postea Galatae mi-
seratione in fontem mutatus est, qui hodie ab Acide Acis
nominatur. Polyphemum multi dicunt unum oculum habuisse,
20 alii duos, alii tres; quod totum fabulosum est. Nam hic vir
prudentissimus fuit, qui ob hoc oculum in capite juxta cere-
brum habuisse dicitur, quia perspicacius prudentia, quam
corporeo intuitu cernere videbatur. Hic quia ab Ulixo pru-
dentia superabatur, ab eo caecatus esse fingitur.

25 175. Ceyx.

Ceyx, filius Luciferi, habuit uxorem Alcyonem. A qua
quum prohibitus isset ad consulendum Apollinem de statu
regni sui, naufragio periit. Cujus corpus quum ad uxorem
Alcyonem delatum fuisset, illa se in pelagus praecipitavit.
30 Postea miseratione Thetidis et Luciferi conversi sunt ambo
in aves marinas, quae alcyones vocantur.

176. Aesacus.

Aesacus filius Priami fuit. Hic se praecipitavit e muro,
nec periit. Et quum saepius hoc faceret, deorum miseratione
35 in avem versus est, quae imitatione pristina adhuc idem facit.

177. Cyparissus.

Cyparissus, speciosus puer, dum in silva venaretur, in
amorem sui Apollinem compulit, a quo accepit munus cervum

pulcherrimum et mansuetum. Quem quum diligeret, lassus somnum sub arbore carpere coepit. Subito excitatus strepitu, cervum longe vidit; quem credens silvestrem, missa sagitta eum interemit, agnitoque in tantum extabit, ut ab omni cibo et potu abstineret. Quo tabescente, Apollo miseratus ejus, vertit eum in arborem sui nominis cupressum.

178. Eadem fabula.

Silvanus, deus silvarum, adamavit puerum, Cyparissum nomine, qui habebat mansuetissimam cervam. Hanc quum Silvanus nescius occidisset, puer est extinctus dolore; quem amator dens in cupressum, arborem nominis ejus, convertit, quam etiam pro solatio extincti portare dicitur.

179. Priapus.

Priapus quum Loton Nympham amatam persequeretur, illa deorum miseratione in arborem versa est, quae vulgo *faba Syriaca* dicitur.

180. Alciope et Narcissus.

Alciope Nympha ex anne Cephiso Narcissum procreavit, cui Tiresias omnia prospera pollicitus est, si pulchritudini tantum suae non adeo confideret. Hunc igitur Echo, filia Junonis, quum diligeret, et sui potiendi viam non inveniret, amore juvenis, quem extremis vocibus fugientem persequeretur, extabit. Cujus in lapidem versae et in montibus absconditae vox tantum auditur. Id tamen ei accidit Junonis instinctu, quod garrulitate sua eam saepe esset morata, ne Jovem, in montibus Nymphas persequentem, deprehendere posset. Ob id etiam fertur ob deformitatem montibus esse recondita, ne quid ejus praeter vocem conspici possit. Narcissum autem supradictum ob nimiam despectionem et crudelitatem, quam in Echo exercuerat, Nemesis, id est Fortuna ultrix fastidium, in amorem sui compulit, ut non minori ac illa exureretur igne. Qui quum ex assidua fatigatione venationis juxta fontem procubisset, et hauriens aquam, imaginem sui perspexisset, alienam putans, adamavit, ejusque desiderii ita ut vita privaretur, intabit. Ex cujus reliquiis flos oritur, quem Najades Nymphae, casum fratris flentes, narcissum nomine annotaverunt.

181. Hyacinthus.

Hyacinthus puer adamatus est tam a Borea quam ab Apolline. Qui quum magis Apollinis amore lactaretur, dum

exerceretur disco, ab irato Borea eodem disco est interemptus, et in florem sui nominis mutatus. Hic autem flos rubet, quasi lilium designans primam *Υανιδου* litteram.

182. A m a r a c u s.

5 Amaracus puer regius unguentarius fuit, qui casu lapsus, dum ferret unguenta, majorem ex confusione odorem procreavit: unde optima unguenta amaracina dicuntur.

183. P i l u m n u s.

Pilumnus et Pitumnus fratres fuerunt dii. Horum Pi-
10 tumnus usum stercorandorum invenit agrorum, unde et Sterculinius dictus est; Pilumnus vero pinsendi frumenti, et a pistoribus colitur, et ab ipso *pilum* dictum est.

184. C a e c u l u s.

In Praeneste civitate duo erant fratres, qui divini appel-
15 labantur. Horum soror dum ante focum sederet, resiliens scintilla ejus uterum percussit, unde dicitur concepisse. Postea enixa est puerum juxta templum Jovis, abjecitque. Virgines aequatum euntes, juxta ignem inventum sustulerunt; unde Vulcani filium esse dixerunt, Caeculum vocantes, quia
20 minoribus oculis fuit; quam rem sumi plerumque facit acrimonia. Hic postea, collecta multitudine, postquam diu latrocinatus est, Praenestinam civitatem in montibus condidit. Et quum ludorum die vicinos populos invitasset, coepit eos hortari, ut secum habitarent, et gloriae causa jactare, filium
25 se esse Vulcani. Quod quum illi non crederent, invocato Vulcano, ut se filium suum comprobaret, omnis illius multitudinis coetus est flamma circumdatus. Quo facto commoti populi, simul habitaverunt, et Vulcani filium esse crediderunt.

185. T e l c h i n e s.

30 Telchines tres fratres fuisse dicuntur invidia lividi. Qui quum vicinorum agros viderent proventu fertiles et natura felices, hos sparsisse dicuntur aquis Stygiis, ut redderent infecundos. Qua culpa poenam metuentes, solum verterunt, seque ad Cyclopas contulerunt.

35 186. T e n e s.

Tenes quidam infamatus, quod cum noverca concubuisset, insulam, quae Tenedos nuncupatur, vacuum cultoribus tenuit. Unde Tenedos dicta est.

187. Oebalus.

Oebalus filius fuit Telonis et Nymphae Sebethridis. Qui Telon diu regnavit apud Capreas, insulam contra Neapolim sitam. Filius vero ejus, patris non contentus imperio, transiit ad Campaniam, et multis populis subjugatis, suum dilatavit imperium.

188. Maleus.

Maleus Tuscorum rex fuit, qui primus tubam invenit. Is quum piraticam exerceret, et mare tempestatibus esset infestum, montem, qui nunc ab eo Malea vocatur, insedit.¹⁰ Qui et Apollinem *Maleoticum* de suo vocabulo, ut montem ipsum *Maleam* nominavit.

189. Codrus.

Codrus dux Atheniensium fuit, qui orto bello inter Laconas et Athenienses, quum respondisset oraculum, *illos¹⁵ posse vincere, quorum dux perisset*, habitu humili profectus est ad hostium vicina tentoria, et illic jurgio eos in suam caedem instigavit, et a nullo cognitus, fecit locum oraculo.

190. Croesus.

20

Croesus, rex Lydorum, aliquando a Cyro, rege Persarum, captus, rogo superponi est jussus. Subito tanta pluvia facta est, ut ignis extingueretur, et ipse occasionem fugiendi inveniret. Hoc quum postea prospere sibi evenisse gloriaretur, et opum immensitate se jactaret, dictum est ei a Solone,²⁵ uno de VII sapientibus, *non debere quemquam in divitiis et prosperitatibus gloriari, quum nesciamus, quid evenitura pariat dies*. Eadem nocte vidit in somniis, quod Jovis eum aqua perfunderet, et sol extingueret. Quod quum filiae suae Phaniae nuntiaret, illa, ut res se habuit, prudenter interpretabatur, dicens, *quod in cruce esset affigendus, imbre perfundendus, sole siccandus*. Quod postea ita contigit; nam rursus captus est a Cyro et suspensus.

191. Alcon.

Alcon Cretensis sagittarius fuit. Cujus quum filium³⁵ draco invasisset, tanta arte direxit sagittam, ut eam currens in serpentem defigeret, nec tamen filium laederet.

192. Juppiter et Electra.

Juppiter cum Electra, Atlantis filia, Corinthi regis Italiae uxore, concubuit. Sed ex Jovis semine natus est Dardanus, ex Corinthi Iasius, qui Thraciam, ubi est Samos, tenuit, 5 quam Samothraciam nominavit. Dardanus vero, ex responso locum mutans, Phrygiam venit, Trojam, parva in vallibus collocans aedificia, condidit, eamque ex suo nomine Dardaniam nominavit. Post cujus obitum Teucer de Creta veniens, junctis sibi Dardani sociis, arces et moenia constituit. Post 10 quem Erichthonius, Dardani filius, regnavit. Cui Tros filius suus, Trojam ex se vocans, successit. Qui quum duos filios, Ilium et Assaracum, genuisset, Ilius major natu, Trojam ex suo nomine Ilium vocans, regnum obtinuit, qui Laomedontem, Priami patrem, genuit.

193. Laomedon.

15 ^{Laomedon} Laomedon, rex Trojanus, quum Trojam aedificaturus esset, Neptuno et Apollini, ad civitatis constructionem conductis, certam ad sacra faciendam pecuniam devovit; quam, 5 imminentibus promissis, ad murorum fabricam transtulit. Quinque promissam mercedem murorum Neptuno et Apollini denegasset, Neptunus iratus Trojae immisit cetos. Unde Apollo consultus, quum et ipse irasceretur, contraria respondit, dicens, *objiciendas puellas nobiles beluis*. Quum autem principes Trojanorum expostularent a Laomedonte, ut 25 pestilentiam beluae filiam tradendo sedaret, omnibus audacior ^{Theseus} Theseus regem accusabat, quia filiam objici beluae noluit. Rex iratus eum interfici jussit, posteaque dixit, *omnium 30 filias beluae tradendas*. Itaque multi filias suas, minis regis terri, mercatoribus alio transportandas tradiderunt, earum absentiam facilius, quam mortem tolerantibus. Quod quum fieret, Hippotes quidam nobilis timens filiae Segestae, ne ad cetos religaretur, impositam eam navi misit, quo fors obtulisset. Haec ad Siciliam delata, a Crimiso fluvio, 35 ex matris nomine civitatem, quae hodie Segesta nominatur, condidit.

194. Tithonus et Aurora.

Tithonus frater Laomedontis fuit. Hunc Aurora amatum in caelum levavit. Qui quum postea longinquitatem vitae 40 deffleret, in cicadam conversus est. Hic etiam filium suum, Memnonem Aethiopem, ex Aurora progenitum, ad Trojae misit auxilia.

195. Anchises.

Anchises pastor fuit, cum quo amato Venus concubuit, et ex eo amore circa Simoin, fluvium Trojae, Aeneam peperit. Deae enim vel Nymphae enituntur circa fluvios vel nemora. Sed quum Anchises inter aequales epularetur, de concubitu Veneris jactari traditur. Quod quum Jovi Venus quæsta esset, emeruit, ut in Anchisem fulmina mitterentur. Sed Venus quum vidisset, eum fulmine posse interimi, miserata juvenem, in aliam partem fulmen detorsit. Anchises tamen, afflatus igne caelesti, semper debilis fuit. 10

196. Cassandra.

Cassandra erat Priami, Trojani regis, filia, a qua Apollo spe amoris, concessa illi divinatione, frustratus, vera quamvis dicenti fidem sustulit. Unde etiam Trojani, quum jam adventu Helenæ Trojam destruendam prædiceret, mi-15 nime ei Apollinis jussu credebant.

197. Hecuba.

Hecuba, Cissei filia, Priami regis uxor, quum Paridis gravida esset, facem, qua urbs incenderetur, se parere vidit. Quod quum Priamo narraret, intellexit, puerum, qui 20 nasceretur, causam futurum incendendae urbis. Quem genitum pater quum interire jussisset, mater pastori furtim transmisit alendum. A quo nutritus, adeo fortis est factus, ut in Trojae agonali certamine superaret omnes, et ipsum Hectorem. Qui quum iratus in Paridem stringeret gladium, 25 dixit ille, se ejus esse germanum. Quod quum mirum videretur, allatis crepundiis, ejus frater est probatus, et a patre in fratrum consortia receptus.

198. Ganymedes.

Ganymedes, Troili regis Trojanorum et Callirrhoae 30 filius, propter corporis pulchritudinem, ne infamiam connubii masculini subiret, dum in Ida silva venaretur, ab aquila in caelum raptus, est constitutus pincerna deorum, remota Hebe, Junonis filia. Unde et Trojanis Juno irascitur. Poëtae amant garrulitatem suam falsa illusionem ornare. Nam 35 ut Anacreon, antiquissimus auctor, scribit, Juppiter dum adversus Titanas, id est Titani filios, bellum assumeret, et sacrificium Caelo fecisset, in victoriae auspiciam aquilae sibi adesse prosperum vidit volatum. Ob quod tam felix omen, praesertim quia et victoria secuta est, in signis sibi 40 aquilam fecit, tutelaeque dedicavit. Unde et Romani hujus-

cemodi signis utuntur. Ganymedem vero bellando, his signis praeerantibus, rapuit; sicut Europam in tauro rapuisse fertur, id est in navi, tauri picturam habente.

199. Hercules et Hylas.

5 Hercules quum comes Argonautis accessisset, Hylam, Theodamantis filium, admirandae pulchritudinis juvenem, secum duxit armigerum. Idem remum fregit in mari, dum pro suis remigat viribus. Cujus reparandi gratia Mysiam petens, silvam fertur ingressus. Hylas vero quum aequatum
 10 cum urna perrexisset, in fluvium cecidit; unde a Nymphis raptus esse dicitur. Quem dum Hercules quaerens, ab Argonautis segregatus esset, in Mysia est relictus. Postea quum cognitum esset, in fonte eum perisse, statuta sunt ei sacra, in quibus mos fuerat, ut nomen ejus clamaretur in
 15 montibus. Ad quam imitationem Virgilius dicit: *ut litus Hyla Hyla omne sonaret*. Hercules, perditio Hyla, post peragrata Mysiam Colchos pergens, navibus venit Trojam. A cujus portu quum eum Laomedon, rex Trojanorum, arceret, simulavit abscessum, et a promontorio Trojae, quod
 20 propter ejus taciturnitatem Sigeum dictum est (nam *σιγη* silentium dicitur), Trojam ex improvise venit, urbem expugnavit, Laomedontem regem interfecit, ejusque filiam Hesionem, jure belli sublatam, comiti Telamoni, qui primus ascenderat murum, tradidit. Unde est natus Teucer. Nam Aja-
 25 cem ex alia constat esse natum. Tunc Hercules Priamum quidem, redemptum a vicinis hostibus, in paterno regno locavit. Postea quum excessisset e vivis Hercules, Priamus, *hio* volens repetere sororem, profectus est cum legatis Salaminam, ubi constabat illam regnare. At minime eam repetere
 30 valuit, Graecis dicentibus, se jure bellorum eam habere. Unde iratus Priamus misit Paridem cum exercitu, ut aliquid tale abduceret, aut uxorem regis aut filiam. Qui in Graeciam veniens, interpellare coepit Helenam, Menelai uxorem. Quae quum ei consentire nolisset, egressus ille, civitatem
 35 obsedit. Qua eversa, Helenam rapuit; unde postea a marito recipi meruit. Hoc dolore commoti Graeci, congregatis quibusque fortibus viris, Trojam obsederunt, et decimo demum anno expugnaverunt.

200. Amymone.

40 Amymone, Danai filia, dum studiose in insula exerceretur, imprudens Satyrum percussit. Quam quum Satyrus violare vellet, illa Neptuni imploravit auxilium. At Neptunus eam, fugato Satyro, ipse compressit. Ex quo amore natus est

Nauplius, cujus filius Palamedes, septimo gradu a Belo originem ducens, quum delectum per Graeciam ageret, simultantem insaniam Ulixem duxit invitum. Quum enim ille, junctis dissimilis naturae animalibus, salem sereret, filium ei Palamedes opposuit. Quo viso, Ulixes aratra suspendit; 5 et ad bellum ductus, habuit justam causam doloris. Postea quum Ulixes, frumentatum missus ad Thraciam, nihil adduxisset, a Palamede est vehementer increpatus. Et quum diceret, *adeo non esse negligentiam suam, nec ipsum quidem, si pergeret, quicquam advehere posse*; profectus 10 Palamedes infinita frumenta advexit. Qua invidia auctis inimicitiiis, fictam epistolam Priami nomine ad Palamedem direxit, per quam agebat gratias proditiōnis, et commemorabat, secretum auri pondus esse transmissum, quod dedit captivo Trojano, et eum in itinere fecit occidi. Haec inventa, more 15 militiae regi oblata est, et lecta principibus convocatis. Tunc Ulixes quum se Palamedi dissimularet, ait: *Si verum esse non creditis, in tentorio ejus aurum quaeratur*. Quo facto, inventoque auro, quod ipse per noctem, corruptis servis, absconderat, Palamedes lapidibus interemtus est. Hunc 20 autem constat fuisse prudentem. Nam et tabulam invenit ad comprimendas otiosi seditiones exercitus, ut Varro testatur. Secundum quosdam ipse repperit litteras; quae res forte sit dubia. Tantum certum est, χ ab hoc esse inventum cum aspiratione.

25

201. N a u p l i u s .

Palamedis autem pater Nauplius, Amymones et Neptuni filius, filii morte dolens, revertentibus Graecis post deletam Trojam tempestate laborantibus, montem Caphareum ascendit, et elata facula signum dedit vicini portus. Unde decepti 30 Graeci per rimosos scopulos pertulere naufragia.

202. A g a m e m n o n .

Quum Graeci ad Aulidem venissent, Agamemnon rex Dianae cervam occidit ignarus. Unde irata flatus ventorum removit. Quamobrem quum nec navigare possent, et pesti- 35 lentiam sustinerent. consulta oracula dixerunt, *Agamemnonio sanguine placandam esse Dianam*. Ergo quum ab Ulixē, qui erat astutissimus, per nuptiarum simulationem abducta Iphigenia, Agamemnonis filia, jam immolanda esset, numinis miseratione sublata est, et cervā supposita, et translata ad 40 Tauricam regionem, regi Thoanti tradita est, sacerdosque facta Dictynnae Dianae. Agamemnone autem Troja revertente, Clytemnestra uxor ejus obtulit ei vestem sine capitiō. Quam quum induere vellet, et capitiō non invenire posset,

ab Aegistho adultero, Thyestis et Pelopiae filiae suae nato, occisus est; quem postea Orestes, quum adolevisset, simul cum matre Clytemnestra in ultionem patris occidit. Quo crimine quum in amentiam versus surrexisset, amici Pyladis
5 monitu, ad evitandas Furias templum Apollinis ingressus, quum vellet exire, invaserunt eum Furiae. Hinc est: *Sedent ultrices in limine dirae*. Quum vero ab insania cavere non
Vat posset, oraculum adiit. Cui responsum est, *sic eum posse sanari, si Dianae Scythicae simulacrum de Taurica re-*
ticae
10 *gione ferret*. Mox quum curandi furoris gratia cum amico Pylade Colchos peteret, a sorore agnitus, ejus consensu occiso rege Thoante, simulacrum sustulit absconditum fasce
Vat lignorum (unde et *Fascelis* dicitur, non tantum a *face*, cum qua pingitur, sed et a *fasce* lignorum), et ad Italiam detulit,
tio 15 collocans in nemore Aricino. Sed quum postea Romanis sacerorum crudelitas displiceret, quamquam servi immolarentur, ad Laconas est translata, ibique sacrificii consuetudo adolescentum verberibus servabatur, qui vocabantur *βωμολίται*. Hi tamdiu flagellabantur, donec cruor ex humano corpore
20 flueret. Superpositi enim aris contendebant, qui plura verbera possent sustinere. Orestis vero ossa, ab Aricia Romam translata, ante templum Saturni sunt posita.

205. Juppiter et Aegina.

Juppiter, in aquilam mutatus, Aeginam, Asopi fluminis
25 filiam, rapuit; et eam vitians, filium nomine Aeacum ex ea suscepit. Quam raptam quum pater aequo animo ferre non posset, omni aquarum agmine caelum petebat, Jovi bellum inferens. Quo facto, Jovis fulmine percussus est. Cujus infamiae memoria ut in aeternum maneret, dicitur hodie,
30 illo tempore, quo ictus est, prunis ardentibus fluere.

204. Aeacus.

Aeacus, filius Jovis et Aeginae Asopidis, quum Aeginam insulam incoletet, et gravem pestilentiam Junonis ira sustineret, precibus misericordiam Jovis impetravit. Quum enim in
35 arbore fici formicas, id est *μύρμικας*, vidisset, optavit sibi tot socios evenire. Et statim formicae in homines versae sunt; unde dicti sunt Myrmidones. Hae autem fabulae sunt. Sed verum est, Myrmidones dictos a rege Myrmidone.

203. Peleus et Thetis.

40 Quum Juppiter vellet Thetidem, Nympharum matrem, ducere, fata prohibuerunt, eo quod proles, quae nasceretur,

Jovem regno pelleret. Juppiter autem eam junxit Peleo. Peleus igitur Thetidem ducens, magnificum fecit convivium diis et deabus omnibus. Sola Discordia minime introducta est. Quae ob hoc irata aureum pomum jactavit in convivium, inter Venerem et Minervam et Junonem, in quo erat scrip-⁵ tum: *Pulcherrimum donum pulcherrimae deae*. Illis inter se jactantibus, quae esset pulcherrima, et cui pomum dari deberet, Paris, filius Priami, judex intromissus, formam Veneris Junoni et Minervae praeferens, aureum pomum ipsi vindicavit. Unde et postea Veneris auxilio Spartam expug-¹⁰ nando, Helenam rapuit. Sed propter Paridis judicium Juno semper postea Trojanis inimica fuit. Genuit autem Thetis ex Peleo Achillem. De cujus morte quum timeret, eo quod a patre esset mortalis, et haec quereretur apud Neptunum; Neptunus ait, non esse timendum de eo, quia talis futurus¹⁵ esset, ut credatur deo genitus. Thetis tamen, fata Achillis timens, eum in Stygiam paludem tinxit; unde toto corpore invulnerabilis fuit, excepto talo, qui matris manu tenebatur. Sed Achilles circa muros Trojae bellum gerens, quum fureret adversus Agamemnonem propter Briseidem, noluit egredi ad-²⁰ versus Trojanos. Rogatus autem, ut saltem Patroclo, sodali suo, qui antea in Trojano bello Sarpedonem, Jovis et Laodamia filium, occiderat, arma sua, Vulcani manu fabricata, praestaret, persuadente demum Ulixee, concessit. Egressus igitur Patroclus, indutus armis Achillis, ab Hectore occisus,²⁵ et armis spoliatus occubuit. Postea Thetis Achilli, mortem sodalis impatienter ferenti, Vulcania arma iterum impetravit. Quibus indutus quum Hectorem, in vindictam Patrocli provocatum, interficeret, cadaverque ejus, ad currum suum ligatum, circa muros traheret, rogatus a Priamo est, ut sibi³⁰ liceret exanime filii corpus auro pensatum recipere. Quo facto, Polyxena, Hectoris soror, in turre stans, armillas et inaures illo, quo fratris pensabatur corpus, projecit. Qua visa, Achilles, si sibi daretur, promisit, ut Hectoreum corpus redderet, et Trojanos cum Graecis, reddita tamen Helena,³⁵ pacificaret. Quum autem, promissa sibi a Trojanis Polyxena, in templum Thymbraei Apollinis ad firmandum foedus venisset, insidiis Paridis, post simulacrum latentis, missa vulneratus sagitta, moritur, ante obitum tamen petens, ut evicta Troja, Polyxena ad sepulcrum ejus immolaretur; quod etiam⁴⁰ post a Pyrrho, ejus filio, impletum est.

206. Explanatio ejusdem fabulae.

Thetidem dici voluerunt aquam; unde et Nympha dicta est. Quam quum Juppiter uxorem ducere vellet, fatis pro-

hibitum esse dicunt, ne a prole, quae nasceretur, Juppiter regno pelleretur. Ignis enim, id est Juppiter, si cum aqua misceretur, aquae virtute extingueretur. Juppiter autem hanc conjunxit Peleo. *Πηλός* enim Graece *lutum* dicitur. Ergo
5 terram aqua mixtam volunt hominem procreasse. Omnes autem dii nuptiis finguntur interfuisse, quia secundum paganos singulas partes in homine habere dicuntur, ut Jovem caput, Minervam oculos, Junonem brachia, pectus Neptunum, cor Martem, renes et inguina Venerem, pedes Mercurium. Discordia
10 autem sola in conjunctione aquae et terrae, id est Thetidis et Pelei, non intromittitur, quia utraque elementa concordant, ut homo gignatur, quod etiam competentia conjunctionis indicat. Peleus namque ut terra, id est caro, Thetidi ut aquae, id est humori, conjungitur. Juppiter ut ignis, id est
15 anima, utrumque jungere dicitur. Discordia aureum malum, id est cupiditatem, dicitur injecisse; nam in aureo malo est quod videas, non inest quod comedas. Tripartitum autem humanitatis, id est theoricæ, practicæ, philargicæ, modum considerantes poëtae, proponunt certamina trium dearum, de
20 formæ qualitate certantium. Minerva enim theoricam, id est contemplativam; Juno practicam, id est activam; Venus philargicam, id est voluptariam designat. Contemplativa autem vita est, quae ad sapientiae et veritatis indagacionem pertinet; activa, quae ornatus petit, et vitae commodis inhiat; voluptaria,
25 quae solam vitae appetens corruptelam, libidini tantum nata, nullum honestum deputat bonum. Ideo Jovem super his non posse judicare dixerunt, quia post finem mundi judicium ignorabant, qui in libertate arbitrii constitutum hominem crederent. Quia itaque, si velut deus Juppiter judicasset,
30 damnando duas, unam tantummodo terris vitam demitteret; ad hominem judicium transfertur, cui deligendi liberum debetur arbitrium. Sed bene pastor non sagitta certus, non jaculo bonus, non vultu decorus, non ingenio sagax, qui, ut pecundum mos est, ad libidinem visus detorsit, quam virtutibus
35 et divitiis praeposuit. Denique Achillem natum mater in aquas Stygias intinxit; nam venae sunt in talo, quae ad renum atque virilium rationem pertinere dicuntur. Hic per talum vulneratus, amore Polyxenae periit. *Πολυξένη* enim Graece *multorum peregrina* dicitur, quia amor peregrinari
40 facit mentes. Humana namque virtus, ad omnia munita; libidinis tamen ictibus subjacet patula.

207. Sacerdos Neptuni.

Post adventum Graecorum ad Trojam sacerdos Neptuni lapidibus occisus est, qui sacrificiis eorum non vetavit adventum.

Postea, discedentibus Graecis, quum vellent Trojani sacrificare Neptuno, Laocoon, Thymbraei Apollinis sacerdos, sorte ductus est, ut solet fieri, quum deest sacerdos Cereris. Hic piaculum commiserat ante simulacrum numinis, cum uxore rem habendo; et ob hoc, immissis draconibus, interemtus est.

208. P y r r h u s.

Devicta autem Troja, Pyrrhus Andromachen, Hectoris uxorem, cum Heleno, Priami filio, sorte accepit. Consuetudo autem regia fuit, ut legitimam non habentes uxorem, aliquam, licet captivam, tamen pro legitima haberent; adeo ut liberi ex ea nati succederent. Pyrrhus igitur quasi legitimam hanc habuit. Ex ipsa filium Molossum suscepit, qui successit patri, a quo Molossia dicta est pars Epiri, quam Helenus postea a fratre Chaone, quem in venatu per ignorantiam dicitur occidisse, Chaoniam quasi ad solatium fratris extincti nominavit. Postea quum Pyrrhus vellet Hermionen, Menelai et Helenae filiam, Orestis antea desponsatam, uxorem ducere, ab Oreste in templo Delphici Apollinis occisus est. Verum moriens praecepit, ut Andromache, quae apud eum conjugis tenuerat locum, Heleno daretur propter beneficium, quod eum a navigatione prohibuerat, praedicens illi, omnes Graecos (quod et contigit) naufragio esse perituros. Inde factum ut, mortuo Pyrrho, Helenus regnaret.

209. Hecuba et Polymestor.

25

Praeda igitur captae Trojae divisa, Hecuba, Priami conjux, Ulixi sorte cessit. Quae novissime acerbitatibus interitus Astyanactis et Polyxenae, in busto Achillis interemptae, maerens, quum in classe Thraciae esset appulsa, reliquis liberis orba, Polydorum filium suum, Polymestori Thraciae regi clam commissum, incolumem manere dum sperabat, in litore eum exsanguem, fluctibus in terram ejectum, animadvertit. Polymestor enim propter aurum, quod ab infante Polydoro sibi traditum fuerat, avaritia ductus eum interfecit, et ut facinus celaretur, in profundum praecipitavit. Quod Hecuba comperiens, se ad regem transmisit. Tyrannus vero id esse existimans petenti secretum, dedit colloquium. Hecuba autem ei lumina abstulit. Quam Thraeces dum persequuntur, in canis figuram versa esse dicitur.

210. I d o m e n e u s.

40

Idomeneus, Cretensium rex, quum post eversam Trojam reverteretur, devovit propter sedandam tempestatem,

sacrificium se dare de hac re, quae ei reverso primum occurreret. Contigit igitur, ut filius ei occurreret. Quem quum immolasset vel, ut alii dicunt, immolare vellet, a civibus pulsus regno, Sallentinum Calabriae promontorium tenuit, juxta quod condidit civitatem.

211. Circe.

Circe filia Solis fuit, quae ad se delatos in feras mutabat. Ad hanc forte Ulixes post devictam Trojam delatus, Eurylochum cum viginti et duobus sociis praemisit, quos 10 mox ab humana specie Circe in feras commutavit. Eurylochus inde fugit, et Ulixi nuntiavit. Cui soli ad eam proficiscenti Mercurius remedium dedit, et quomodo Circen deciperet, monstravit. Qui postquam ad eam venit, poculo ab ea accepto Mercurii remedium miscuit, stricto ense mortem 15 ei minitans, ni socios sibi restituisset. Tunc Circe, non sine voluntate deorum id esse factum, cognoscens, fide data, socios ei restituit, et illi nubens, Telegonum ex eo genuit.

212. Interpretatio ejusdem fabulae.

Circe *manus operatio* dicitur, quasi χειρῶν ἔργον. 20 Laborem enim manuum libidiosa mulier non diligit. Hanc Ulixes innocuus transit, quia sapientia libidinem contemnit. Unde et uxorem habere dicitur Penelopen castam, quod omnis castitas sapientiae conjungatur. Circe autem ideo Solis filia fingitur, quia nihil est sole clarius. Haec libidine sua 25 et blandimentis homines in ferinam vitam ab humana deducebat, ut libidini et voluptatibus operam darent; unde est locus fabulae.

213. P i c u s.

Picus Pomonam, pomorum deam, amavit, eamque in 30 conjugium sibi copulavit. Quem quum Circe amaret et sperneretur, irata eum in picum, avem Martiam, convertit. Nam et altera est pica. Hoc autem ideo fingitur, quia augur fuit, et domi habuit picum, per quem futura noscebat.

214. P h y l l i s.

35 Phyllis regina Thracum fuit. Haec Demophontem, Thesei filium, regem Atheniensium, redeuntem de Trojano proelio dilexit, et in conjugium rogavit. Ille ait, se ante rem suam ordinaturum, et sic ad ejus nuptias reversurum. Profectus itaque quum tardaret, Phyllis ex amoris impatientia

et doloris impulsu, quod se spretam esse credebat, laqueo vitam finivit, et versa est in arborem amygdalum sine foliis. Postea reversus Demophoon, cognita re, ejus amplexus est truncum qui, velut sponsi sentiret adventum, folia emisit.

215. L a o d a m i a.

5

Laodamia uxor Protesilai fuit. Quae quum maritum in bello Trojano periisse primum cognovisset, optavit, ut ejus umbram videret. Qua re concessa, non deserens eam, in ejus complexibus periit.

216. P r o c r i s.

10

Procris, filia Iphili, uxor Cephali fuit. Qui quum venandi studio teneretur, labore fessus, ad locum quendam consuerat ire, et ad recreandum illic se ventum vocare. Quod quum saepe faceret, amorem in se movit Aurorae, quae ei canem velocissimam, Lampadam nomine, donavit, et duo hastilia inevitabilia, quia venator erat; eumque in amplexibus rogavit, ut spreta uxore sua, eam amet. Ille ait, jusjurandum se habere cum conjuge mutuae castitatis. Quo audito, respondit Aurora: *ut probes igitur conjugis castitatem, muta te in mercatorem.* Quo facto, ille ut ad Procrin venit, oblatis muneribus impetrataque re conjugii, confessus est, se esse maritum suum. Quod illa dolens, quum audisset a rustico, amare eum Auroram, quam invocare consueverat, ad silvam profecta est, et in fruticetis la-
tuit ad deprehendendum maritum. Qui quum more solito Auroram vocaret, Procris egredi cupiens, fruticeta commo-
vit. Sperans Cephalus feram esse, hastam inevitabilem con-
jecit, et ignarus uxorem interemit, quae tamen moriens, ne Auroram duceret, postulavit.

217. T e r e u s.

30

Tereus rex Thracum fuit. Qui quum Pandionis, Athenarum regis, filiam Procnen nomine duxisset uxorem, et post aliquantum tempus ab ea rogaretur sibi Philomelam sororem videndam accersire, profectus Athenas, dum adducit puellam, in itinere eam vitiavit, et ei linguam abscidit, ne facinus indicaret. Illa tamen rem, in veste suo cruore descriptam, sorori misit. Qua cognita, Procne Ityn filium suum interemit, et patri epulandum apposuit. Postea omnes in aves mutati sunt; Tereus in upupam, Itys in phasianum, Procne in hirundinem, Philomela in lusciniam.

218. Leander et Hero.

Leander Abydenus et Hero Sestias fuerunt invicem se amantes. Sed Leander natatu ad Heron ire consueverat per fretum Hellespontium, quod Seston et Abydon civitates interfluit. Extincta autem casu face, quam Hero statuto tempore praetendere solebat, juvenis tempestate periit. Cujus corpus quum ad puellam delatum fuisset, ipsa se praecipitavit in mare.

219. Hymenaeus.

10 Hymenaeus, ut alii, deus nuptiarum, ut alii, quidam juvenis fuit die nuptiarum oppressus ruina; unde expiationis causa in nuptiis nominatur. Falsum est autem; nam vitari magis debuit quam retineri. Sed haec est veritas. Hymenaeus puer genere Atheniensis fuit. Is quum annos puerilis
 15 aetatis excederet, neque adhuc virum posset implere, ea pulchritudine praeditus fuisse dicitur, ut feminam mentiretur. Istum quum una ex civibus suis, nobilis virgo, adamasset, ipse mediocribus ortus parentibus, quia nuptias desperabat, quod poterat tamen, puellam extrema amoris linea diligens,
 20 satis animo suo faciebat aspectu. Quumque nobiles feminae cum virginibus sacra Eleusinae Cereris celebrarent, subito adventu piratarum raptae sunt; inter quas et Hymenaeus, qui illo amatam suam fuerat subsecutus; eique puella creditur. Quum igitur per longinqua maria praedam-piratae vexissent,
 25 ad quandam regionem tandem devoluti perveniunt, ibique somno oppressi ab insequentibus sunt peremi. Hymenaeus, ibi relictis virginibus, reversus Athenas, pactus est a civibus dilectae nuptias, si iis filias suas restituisset. Quam ubi pro voto restituit, exoptatam accepit uxorem. Quod conjugium quia felix fuerat, placuit Atheniensibus nomen Hymenaei nuptiis miscere. Ob quam causam adhuc nubentes ejus, quasi liberatoris virginitatis, invocant nomen. Unde et apud Romanos Talassio invocatur. Quum enim in raptu Sabinarum plebejus quidam raptam pulcherrimam duceret, ne ei
 30 auferretur ab aliis, Talassionis eam ducis nobilis esse simulavit; cujus nomine remansit puellae tuta virginitas.

220. Lycambes.

Lycambes quidam filiam Neobulen habuit. Quam quum Archilochus in matrimonium postulasset, pater promisit; sed
 40 promissam negavit. Iratus igitur Archilochus in eum maledicum carmen scripsit. Unde ille dolore compulsus una cum filia vitam finivit.

221. Bupalus.

Bupalum dicunt quendam pictorem fuisse apud Clazomenas, civitatem Asiae, qui Hipponactem quendam poetam deformem per risum pinxit. Hinc ille commotus furore, tali carmine Bupalum perculit, ut vitae exosus laqueo se suspenderet.

222. Tyrtaeus.

Tyrtaeus poeta, genere Atheniensis, cum parte membrorum deformis fuit; qui primus tubam invenit; quo etiam Lacedaemonii uti duce, Messenios feruntur vicisse. Quum 10 enim diuturno tempore inter Lacedaemonios et Messenios bellum traheretur, consulentibus Lacedaemoniis ab Apolline responsum est, *non aliter eos posse vincere, nisi duce Atheniensi pugnarent.* Quibus postulantis Athenienses Tyrtaeum dederunt. Et ita Lacedaemonii, novo tubae sonitu 15 hostes terrente, vicerunt.

223. Iarbita.

Iarbita natione Maurus fuit. Qui quum Timagenem philosophum docte declamantem incassum imitari conaretur, invidia quodammodo disruptus traditur.

cf. Harba (cf. Ja
Ja
Hypolytus

20

224. Mopsus.

Mopsus, Apollinis et Mantus filius, et Calchas dicuntur in Gryneo Apollini consecrato nemore de peritia divinandi inter se certamen habuisse. Et quum de pomorum arboris cujusdam contenderent numero, stetit gloria Mopso. Cujus 25 rei dolore Calchas interiit.

225. Apicius.

Apicius quidam voracissimus fuit, qui de condituris multa scripsit. Postquam ergo omne patrimonium dilapidavit, quum egere coepisset, non ferens pudorem, veneno periit.

30

226. Opimius.

Quidam vir Opimius admodum exitit avarus, ut quum multis divitiis abundaret, ipse festis diebus Vejentanum pessimum vinum liberet, privatis autem diebus vappam, quod est Vejentano deterius. Hic forte prae nimia sollicitudine 35 incidit in letargum morbum. Tunc ejus laetus heres coepit circa loculos currere et claves quaerere, sperans, illum cito moriturum. Accedens medicus fidelis, cognita morbi causa,

et pecunia tota ante se numerata, dixit aegro: *nisi tua custodias, nihil distat, fame an morbo pereas.* Ille evigilans, *quis tollit?* ait, et salvatus est.

227. Columbae Dodonaeae.

5 Dodona civitas est Epiri, juxta quam est silva, quae etiam Dodona dicitur, abundans glandibus, quibus primi pasti dicuntur homines. Juppiter hic dabat responsa per columbas aereas.

228. Lacus Lucrinus.

10 In Bajano sinu contra civitatem Campaniae Bajas duo sunt lacus, Avernus et Lucrinus, qui olim propter copiam piscium Romanis praestabant vectigalia. Sed quum plerumque mare irrumpens pisces inde excluderet, et redemptores damna paterentur, supplicaverunt senatui. Et profectus Ju-
15 lius Caesar ductis brachiis exclusit partem maris, quam infestam compererat esse, liquitque breve spatium per Avernum, quo piscium copia intrare posset. Quod opus *Julium* dictum est.

229. Venus et Diomedes.

20 Quum essent Graeci in obsidione Trojae, contigit, ut fieret pugna inter Diomedem et Aeneam; quumque diu dimicassent, Diomedes Aeneam percussit ingenti saxo et prostravit. Quod videns Venus, mater ejus, nube ipsum protexit. Ille vero irrumpens in nubem, Venerem vulneravit. Unde
25 ipsa post Trojae destructuram eum cum suis sociis in mari fatigavit, et socios vertit in aves.

250. Oedipus. ⓧ

Lajus, rex Thebarum, habuit uxorem, nomine Iocastam, cui praecepit, ut omnes filios ex se genitos necaret. Nam
30 audierat, a liberis suis se occidendum. Illa pariens, puerum plantis perforatum in silvam deferri jussit. In eadem silva Polybus, rex Phocidis, venatione erat occupatus, et vagitum pueri audiens, eum afferri jubens, tamquam suum nutrit, Oedipumque vocavit. Cui dum improperatum fuisset, se
35 genus suum ignorare, ivit ad templum, ut quaereret. Dumque iret, obviavit illi pater decrepita aetate. Quem ut vidit, ignorans esse patrem, occidit, et regno ceterisque bonis usus est. Inde procedens venit ad montem, ubi erat Sphinx monstrum, omnibus praetereuntibus hoc aenigma proponens:
40 *quid primo quatuor, deinde tribus, deinde duobus, deinde*

Thebae an Idmonos (Lajus)

tribus, deinde quatuor graditur pedibus? ea conditione, ut qui solveret, ipsi pennas incideret; qui non, capite truncaretur. Quod Oedipus solvens, monstrum occidit. Inde rediens Thebas, Iocastam matrem suam inscius duxit uxorem, et genuit ex ea Polynicem et Eteoclem, et duas filias Antigonam et Ismenem. Hic itaque quodam die se calcians, mater vidit cicatrices factas, et agnoscens ingemuit miserabiliter. Ille dolore exagitatus sibi met oculos eruit, et in domo subterranea vitam finivit. Filii autem pro regno certantes, Eteocles quia prior, primo anno regnavit; Polynices vero exulans ad Adrastum veniens, filiam ejus Argiam uxorem duxit. Sed quum finito anno Eteocles nollet reddere regnum Polynici, ipse cum socero suo et sex aliis ducibus venit Thebas, pugnaturus pro regno. Multis ergo utrimque occisis, fratres tandem mutuis vulneribus se occiderunt. Adrastus vero unus de septem ducibus solus rediit in patriam suam, paucis comitantibus.

καλῶς = calcians
 cicatrices = wounds, hurt (Juv. 3, 15)

καλῶς + ἀσθενῶς, δαίμων, λινδ, λι
 δακῶν, δακῶν
 δακῶν δακῶν

Fac. Scholium ad
 St. II. I. 48. 599.
 hoc caput, fuit, u
 Robert, Oedipus p. 77.

Χαλῶν, κλέμευς

MYTHOGRAPHUS TERTIUS.

De diis gentium et illorum allegoriis.

Prooemium.

Fuit in Aegypto vir ditissimus, nomine Syrophanes.

5 Hic habuit filium unigenitum, quem immodice diligebat. Contigit filium mori. Ejus simulacrum pater prae nimio dilectionis affectu in aedibus suis constituit; dumque tristitiae quaesivit remedium, seminarium potius doloris invenit. Denique simulacrum illud *εἰδωλον* dictum est, quod nos Latine *speciem*
10 *doloris* dicimus. Jamque universa domini familia in domini adulationem coronas simulacro plectebant, flores offerebant, odoramaenta succendebant. Rei etiam ad simulacrum confugientes, veniam a domino adepti sunt, veneratique sunt illud magis timoris affectu quam amoris; unde et dictum est: *Primus*
15 *in orbe deos fecit timor*. Exhinc inveteratus error humanus in idolorum cultu ubique gentium coepit diffundi. Nec tamen universos eadem involvit inscitia, nec eosdem ritus cuncti recipiendos censuerunt. Nam philosophi, quorum in plerisque vel veritatis viam vel rationis assertionem tra-

20 didit auctoritas, unum dicunt deum esse, caeli et terrae rerumque omnium procul dubio creatorem. Hic tamen ab iisdem pro multiplici dispositione, qua diversis modis regitur mundus, variis item vocabulis appellatur. Dicitur enim Vitumnus, quod *vitam* praestet; Sentinus, quod *sensum*. Vocatur Jovis sive Juppiter in aethere, Juno in aëre, Diana in terra; multaque sunt alia ejusdem dei tamquam plurimorum vocabula. Plerumque et unus idemque non solum diversis nominibus, sed et vario sexu dicitur juxta illos versus Valerii Serrani:

30 *Juppiter omnipotens, rerum regumque repertor,
Progenitor, genitrixque deum, deus unus et idem.*

Unde est et illa Jovis oratio:

*Caelicolae, mea membra, dii, quos nostra potestas
Officiis diversa facit.*

In magnis ergo, ut ait Remigius, dispositionibus quasi masculino effertur genere; in minoribus vero femininum quodammodo nomen accipit. Sive ab *agendo* juxta Servium, Storicorum dogma tradentem, mas dicitur; femina vero, quum *patiendi* poëtae ei dant naturam. Unde est: *Conjugis in 5 gremium laetae descendit*. Ab *actibus* autem juxta eundem vocatur, ut *Juppiter juvenis pater*; Mercurius, quia *mercibus* praest; Liber a *libertate* data. Et Varro dicit, quia quum unus idemque sit homo, a corpore tamen homo, ab anima sapiens dicitur; ita ergo et deus, quum unus¹⁰ idemque sit, multis tamen pro dispensationis suae diversitate censetur vocabulis.

Nunc autem deinceps inexplicitos aliquot antiquitatis revolvamus errores, iisque si non lucem infundere possumus, aliquas tamen ignorantiae nebulas majorum flagello auctori-¹⁵ tatum aliquatenus dimoveamus.

cf. ibidem 2. h. p.

1. Saturnus.

1. Primum deorum Saturnum ponunt. Hunc maestum, senem, canum, caput glauco amictu coopertum habentem, filiorum suorum voratorem, falcemque ferentem, draconem²⁰ etiam flammivomum, qui caudae suae ultima devorat, in dextra tenentem, inducunt. De his diversi nonnulla eadem, aliqua tamen diversa sentiunt.

2. Historia quidem habet, Saturnum patrem et Jovem filium regna in Creta obtinuisse. Inter quos bello orto, quum²⁵ praevaluisset Juppiter, fugatus Saturnus Italiam petiit, ibique a Jano, qui tunc regnabat, receptus, quum cum usum vinearum et falcis docuisset, in partem est admissus imperii, sibi que oppidum fecit. Hic itaque in agricultura magnum impendens exercitium, et per annonae praerogationem ad se³⁰ populos attrahens, a *saturando* Saturnus meruit appellari.

3. Hunc ergo *maestum* ubique describunt poëtae, utpote bello victum, et a regno violenter extrusum. Mathematici tamen rem subtilius contemplantes, ideo cum maestum dicunt, quia stella Saturno deputata ortu suo tristitiam sem-³⁵ per denuntiat. Illa enim in capricorno posita, pluvias gravissimas, sed praecipue in Italia, commovet. Unde est: *Seu tyrannus Hesperiae capricornus undae*. In scorpio vero grandines, item in alio signo fulmina, in alio ventos, in aliis alia nocua apportat. Addunt etiam, ideo maestum⁴⁰ esse, quia sidus ejus tardissimum sit. Quum enim ceterorum planetarum alius per mensem, ut luna, alii per annum, ut Mercurius, Venus, Sol; alius per biennium, ut Mars;

alius per duodennium, ut Juppiter, circulos suos pertranseant, Saturnus XXX annos in circuli sui peragratione consumit.

4. Senem eum depingunt, quia sicut senex est a calore 5juventutis destitutus et frigiditate laborat (minuitur enim in iis sanguis, unde et tremunt); ita et hujus stella frigidissima existimatur. Nec mirum, quum a sole, a quo omnis calor procedit, sit remotissima, quum sit aquis supercaelestibus vicina, et quum in signis remotissimis, quae a temporis sui 10affectu frigida censeantur, aquario videlicet et capricorno, domicilia sua habeat; in quibus, etiamsi cum sole positus fuerit, gravissimam tamen nobis frigoris uredinem creat. Sunt tamen qui asserant, eum non ex sua umbra, sed ab effectu frigidum nuncupari, quod sua videlicet constellatione 15contraria homines enecet. Mortui vero frigidi sunt. Quod si verum est, non improprie senex fingitur, quum senum sit, morti semper esse vicinos. Frigidus tamen a nonnullis eo tantum, quod nocens sit, dictus est. Quod autem *frigidus* pro *nocens* ponatur, innuit Servius. In Virgilio exemplum habes, ubi ait:

Frigidus, o pueri fugite hinc! latet anguis in herba.
Senex denique ob hoc quoque non incongrue dictus videtur, quod sicut frigiditate et humore phlegmatico ex natura abundant senes, ita et a signis, capricorno et aquario, qui- 25bus praest Saturnus, frigus nobis et pluvias, mensibus videlicet Januario et Februario, provenire sentimus annis singulis. Propterea quoque eundem canum pingunt, quod pruinas et nives ibidem creare non dubitetur. Caput tectum habet, ut tamquam senex et frigans contra frigus se munire 30et nos itidem admonere putetur. Glaucio amictu ideo, quod aquosae vel frigidae est naturae stella ejus.

5. Ut autem ad aliorum transeamus enodationem, Saturnum etiam philosophi in figura temporis accipiunt; unde et Graece eum *Κρόνον*, id est *tempus*, appellant. Hinc et 35nonnulli caput ejus ob hoc tectum asserunt, quod ignotum sit temporis principium. Ideo a filio pulsum esse, quia sequens tempus, quod quodammodo ex praecedente gignitur, succedendo praeteritum pellat. Sed et *Tex* a Graecis dicitur, quia apud eos *τ'* trecenta, *ε'* quinque, *ξ'* LX significat; 40et hic, ut probant computistae, dierum totius anni est numerus. *Tex* etiam *comedens* sive *consumens* interpretatur; unde et filios suos dicitur devorasse. Quod ideo fingitur, quia tempus, quaecumque gignit, genita consumit. Omnia namque orta occidunt, et aucta senescunt.

45 6. Falcem fert, sive quod fructus, quos tempus producit, falce metuntur, sive quod, ut supra diximus, primus

Latinis Saturnus usum tradidit falcis; sive quod ad imitationem curvaminis falcium etiam tempora omnia in se recur-
runt. Qua et ipsa de causa draconem flammivomum in
dextra tenere perhibetur. Draco enim ille annum designat,
qui bene caudae suae ultima devorat, quia annus et in se
per sua vestigia redit, et annuam fecunditatem atque pro-
ventum omnium devorat frugum. Hinc et draco ille flammivomus dicitur, id est devorans omnia, sicut flamma cuncta consumit. Sunt praeterea qui dicant, Saturnum in progressu nihil nocere; quum vero retrogradus eat, esse nocuum,¹⁰ ideoque eum falcem habere, quod et ipsa in propulsu nihil valet, retro acta vero, quicquid ei occurrerit, secat. Propterea etiam velato capite dicit eum esse Fulgentius, quod fructus, quos tempora proferunt, foliorum teguntur umbraculo.

7. Habent quoque fabulae, vel hunc patris sui Caeli virilia¹⁵ abscidisse, et abscissa in mare jecisse, et ex ipsorum cruore spumaque maris Venerem natam esse; vel ipsum a filio castratum fuisse, et de ipsius itidem virilibus, in mare missis, Venerem provenisse. De hac tamen diversitate nomisi idem sentimus; testiculique utriuslibet abscissi fructus natu-²⁰ rales, quos tempora producunt, teste Fulgentio, designant, qui videlicet et a seminariis prioribus sunt geniti, et ipsi ad novos de se creandos, si suo modo propagentur, apti nascuntur. Hos fructus messos et in ventris lacunam tanquam in mare demersos Venerem, id est libidinem, creare ne-²⁵ cesse est. Unde comicus: *Sine Cerere et Baccho friget Venus*. Physici tamen hoc ideo fictum asserunt, quod nisi humor de caelo ad terram descenderet, nihil penitus crearetur. Ut enim in sequentibus audies, Venerem *terrae pulchritudinem* physici volunt. Alii vero, quod de virilium³⁰ cruore et maris spuma nata sit Venus, hanc autumant rationem. Omnes, inquit, vires usu venereo debilitantur. Unde fingitur Venus nata per damnum. De mari autem ideo, quod tradit physica, sudorem salsum esse, quem semper elicit coitus. Unde et myrtus ei consecrata est, quod³⁵ litoribus gaudet. Addunt etiam, ideo eam potissime de spuma ortam, quod libidinis voluptas velut spuma cito deletur, et citissime praeteriens, nihil nisi poenitudinis stimulum in conscientia derelinquit.

8. Ut autem ad inceptum revertamur, Saturnus secun-⁴⁰ dum fabulam quum sit senex, posse fingitur fieri puer. Quod commentum ab hac re ortum fertur, quia tempus singulis annis senescere hieme, et vere revivescere videtur. Fingitur etiam modo faciem habere draconis propter frigoris nimietatem, nunc rictus leoninos propter nimium caloris, ac-⁴⁵ stum, nunc etiam cum aprinis dentibus cristas propter fre-

quentem elementorum intemperantiam; quae per temporum varietates provenire manifestum est; adde etiam, quia Saturni sidus secundum mathematicos, ut diximus, contrarium est, et adversam habet constellationem, et ab
 5 iis deus malitiosus vocatur. Denique, ne de praedictis pedem in arctum figas, dicit eum Seryius ob hoc tantum filios comedisse, quod ipse est deus temporum, quae in se revolvuntur in aeternum. Ideo etiam Saturnum dicit eum Tullius nominatum, quod *annis saturetur*; ideo a Jove vinctum,
 10 ne immoderatos cursus habeat, atque ut stellarum, per quas disponitur tempus, vinculis alligetur.

9. Porro Saturnum Pollucis filium refert Fulgentius, sive a *pollendo*, sive a *pollucibilitate*, quod vulgarius dicimus humanitatem. Eo enim adhuc regnante, aureum
 15 fuisse saeculum dicunt. Utque paululum vagari videamur, Saturnum facta conjuratione per filium suum a regno, ut diximus, depulsum asserunt, Jovemque, quae tempore Saturni viguit pacem, perturbasse, et ita aureum saeculum, quod ab aureis moribus, quos eatenus habuerant, dictum
 20 est, in argenteum convertisse. Jovis namque tempore multos jam in terrenis subditis sapientes constat fuisse. Unde etiam debellato Saturno atque fugato, alii tyranni Jovem ipsum paterna hereditate privare aggressi sunt, Quos quia machinis bellicis superavit, Gigantes fingitur fulminasse.

10. Nam de iis, quos Varró commemorat, vel parum ad praesens negotium attingere, vel ea ipsa memoriae commendari vix digna existimavi. Ait namque, quosdam tempore diluvii ad montes confugisse; qui postea ab his, qui de aliis montibus veniebant, bello lacesciti, facile ex locis
 30 superioribus eos vincebant. Unde factum est, ut *dii superiores*, inferiores vero *terrigenae* dicerentur. Hi etiam sive pro serpentina calliditate, quam habebant, sive quia de locis humilibus ad superiora reptabant, pro pedibus dicti sunt habuisse serpentes. Quod vero eo tempore saxi homines
 35 et truncis nasci dicti sunt, ab antiqua hominum habitatione sic dictum est. Ante factas enim domos aut in cavis arboribus, aut in speluncis manebant. Qui quum inde egredirentur, aut suam educerent sobolem, inde dicti sunt procreari. Praeterea, ut refert Lactantius, dum deerat usus
 40 casarum, ipsi in morem pecorum vagabantur; filios autem suos aut arborum caveis, aut montium specubus contegebant. Quos transeuntes arborum vel saxorum fetus existimabant.

11. Inde est, quod dicuntur Arcades astris lunaque
 45 priores; quia ipsi namque, in densitate nemorum nati et nutriti, quum tandem in plana exirent, nec lunam nec stel-

7 vel Pleidus (adj. horae) & Jabb. nak. I, 2
 pag. 789; vel Firmianus

las prius viderant, nec prius eas extitisse crediderant. Quum tamen Arcades de antiquitate cum Phrygibus certarent, singulos parvulos cum singulis nutricibus, quibus linguas ademerant, clausurunt, ut experirentur, utrum vox nata esset, an disceretur; et si esset innata, quaenam esset, Phrygum an Arcadum. Producti vero pueri *βροζός* locuti esse dicuntur, qua significatione Phrygum lingua *panis* intelligitur. Sic ergo cognitum est, Arcades non esse primigenas. Quod autem Arcades nobiles dicti sunt, aliunde tractum est. Refert enim Thucydides libro primo, hunc¹⁰ morem Graecis fuisse, ut coacti in alienas ire terras, quas fertiles esse cognoverant, easdem veteribus incolis vastarent. Sed Arcades soli ob sterilitatem agrorum commoti non sunt, et ideo, inquit, nobiles existimantur.

2. C y b e l e.

1. Uxor Saturno mater deorum decernitur. Hanc¹⁵ Graeci Rheam, vel Berecynthiam, vel Cybelem; Latini vero Opem appellant. *Ops* igitur, ut innuere videtur Servius, idem Latine, quod Graece *Rhea* sonat. Hoc autem nomen ex eo, ut ait Fulgentius, sortita est, quod esurientibus frugum largitione opitulata est. Berecynthiam vero juxta²⁰ eundem dici voluerunt quasi *montium dominam*. Ideo matrem deorum, quod dii per superbiam dicti sunt; et eos in Olympo habitare quasi excelsos ac superbos. Daemones dictos, quod multos subigere, et soli super populos esse studuerunt. Nam *δημος* *populus*, *εἰς* *unus* interpretatur.²⁵ Ideo et apud Romanos, inquit, indigetes quasi *nullis indigentes* appellantur. Remigius tamen alias ponit daemonum interpretationes. Daemones enim, inquit, dicti sunt a *δημοῦχος*, id est a *principatu populi*; vel daemones, inquit, dicti quasi *diamones*, id est *omnia scientes*, utpote³⁰ nuntii dei, quos Latini *medioximos* vocitarunt, id est *in medio positos*. Medioxemus enim dicitur quasi *medius proximus*; inter deum namque hominemque discurrunt. Sunt enim numina aliqua tantum caelestia, aliqua tantum terrestria, aliqua media, quos deos Apulejus medioximos vocat. Hi autem³⁵ sunt, ut ait Servius, qui ex hominibus dii facti sunt, de cujusmodi numine Virgilium dixisse volunt: *Communemque vocate deum*, Herculem videlicet de homine immortalem factum. Sed de his alibi.

2. Berecynthiam etiam Graeci, ut in Fulgentii dogmate⁴⁰ diutius versemur, quasi *vernii ἄνθος* dixerunt; *ἄνθος* enim lingua Attica *flos* nuncupatur. Unde et *ἄνθυθος* dicitur quasi *ἄς ἄνθος* id est *solus flos*, videlicet omnibus perfectior. Accipitur autem Berecynthia in modum potentiae;

unde et Cybebe dicitur, id est *gloriae firmitas*. Unde et
 Homerus ait: *Cui gloriam Juppiter donaverat*. Ideo quo-
 que cum turrita corona pingitur, quod omnis potentiae ele-
 vatio in capite sit. Ideo multiplici veste fulget et leonibus
 5 currum trahentibus utitur, quia omnis potentia, et ornata
 est, et ipsi etiam virtuti donatur. Sceptrum fert, quod
 regno vicina sit omnis potestas. Mater deorum dicitur, quod
 apud antiquos dii, sive daemones, sive indigetes a *divitiis*
 sunt dicti. Divitiarum autem mater est potentia. Haec Atin
 10 puerum formosissimum amasse dicitur, quem nimio zelo suc-
 censa castravit. Ergo potentia gloriosa semper maximarum
 familiarium suarum et amore torretur et livore torquetur,
 citoque abscidit, quod diligit, dum tamen amputat illud,
 quod odit. Omnis enim nunc usque potentia nescit circa
 15 suos diuturnum servare affectum. Ideo et Atin dici voluerunt
 quasi *Ethon*; *ἔθος* enim Graece *consuetudo* dicitur. Ergo
 quantuscumque sit amor in potentibus, stabilis esse non novit.

3. De eadem vero Ope quaedam Remigius evidentiora
 proponit. Ait enim: Saturni conjux Ops grandaeva dicitur
 20 et corpulenta mater, quod ipsa est terra omnium procreatrix;
 corpulenta ideo quod elementum terrae crassius et cor-
 pulentius est ceteris. Vestem habet discolorum, gemmis et
 metallis ornata. Haec enim in visceribus terrarum vel are-
 nis colliguntur; sed et superficies terrae herbarum et florum
 25 varietate vestitur. Haec et Cybele quasi *Cubele* dicta est.
 Terra enim nihil est solidius in elementis. Cubum namque
solidum dicunt; unde et solidos numeros *cubos* vocamus.
 Sive, ut idem vult, a Graeco dicitur Cybele, quod La-
 tine sonat *rotatio capitis*, quia in ejus sacris sacerdotes
 30 ipsius Gallos exercuisse commemorant. Idem de ea paene,
 sed paulo plus sentit Servius. Ait enim: *Alma* parens deo-
 rum; dicitur tellus *alma* ab eo, quod nos *alat*. Abusive
 tamen et aliis, inquit, numinibus hoc epitheton damus. Ter-
 ram autem constat matrem esse deorum. Unde et simula-
 35 crum illius cum clave pingitur. Nam terra tempore verno
 aperitur, clauditur hiemali. Haec leonibus fertur, ut evi-
 denter ostendatur, maternam pietatem totum superare. Omnis
 enim feritas maternae subjacet affectioni et ei subjugata est.
 Curru vehi dicitur, quod terra impendat. Ideo sustinetur
 40 rotis, quia mundus rotatur et revolubilis est. Ideo Cory-
 bantes, qui cum strictis pinguntur gladiis, ejus fuerunt mi-
 nistri, ut significetur, omnes pro terra sua debere pugnare.
 Quod turritam gestat coronam, ostendit, superpositas ter-
 rae esse civitates, quas insignitas turribus constat.

45 4. De eo autem, quod Atin amaverit, tantillum tradit
 Remigius. Atis, inquit, *flos* interpretatur, in cujus figura

sol accipitur. Ipse enim et flos et princeps stellarum et causa omnium florum est. Quem amavit Berecynthia, id est terra. Terra enim, constricta frigore hiemis, relaxari et refoveri solis calore desiderat. Iohannes tamen Scotus Atin puerum *impetum* sive *proximum* dicit interpretari. Dantur Opi⁵ tympana, quod terra duobus caeli hemisphaeriis circumvalatur. Cymbala quoque in ejus sunt tutela, quod et ipsa hemicyclis caeli, quibus cingitur terra, similia sunt. Vestam ei deam ignis adhaerere fingit Martianus, quia in visceribus terrae ignis invenitur. Videmus enim de silicibus ignem excudi. 10

5. Quia vero de Vesta casus ortus est, de ea aliquantulum sermo procedat. Hanc Jovis esse nutricem et suo eum gremio sustentasse, in eodem Martiano legimus. Quod ob hoc fictum ait Remigius, quia fertur a philosophis terreno igni, qui per Vestam, caelestem, qui per Jovem intelligitur, ignem nutriri. Ut autem dea ignis esse credatur, argumento esse potest, quod in ejus templo ignis custoditur inextinctus. Ovidius etiam in libro Fastorum ab antiquis eam focum innuit nominatam. Sed et in introitu templi ignem olim fuisse, eoque loco cunctos (quippe interius sacrarium²⁰ inire vetitos) sacris operam impendisse, et hinc ipsum locum a Vesta, id est foco, vestibulum esse dictum putat. Addit quoque, nullam Vestae, sicut nec igni, qui semper in motu est, ab antiquis attributam effigiem; sed et ideo, quod et ignis numen esse meruerit, et ignem in templo Juppiter²⁵ habuerit, eam potissimam religionis deam dicimus habitam. Nam et sine igne nullum, ut legitur, erat sacrificium, nec sine eo ulla colebatur religio. Unde et ipsa, ut Janus, in omnibus sacrificiis invocabatur. Hinc et futim veteres ejus ministerio reor addixisse. Est autem *futis* vas quoddam,³⁰ ut ait Servius, lato ore, fundo angusto, quo in sacris Vestae sacerdotes utebantur. Aqua enim ad ejus sacra hausta humi non deponebatur. Quod si fieret, piaculum erat. Ideo excogitatum vas est, quod stare non posset, sed positum statim, quicquid continuisset, effunderet; et ipsum, ut³⁵ existimo, significans: sicut a manu non remittebatur, ita a religione nullo tempore esse cessandum.

6. Eandem tamen Vestam Ovidius sicut ignem, ita et terram relinquit intelligi; unde et templum ei et tholum templi ad similitudinem terrae rotunda dicit attribui, idque etiam⁴⁰ per nominis etymologiam evidenter probare conatur, terram nuncupari asserens Vestam, quod sola quasi vi sua stet, quum cetera elementa sine intermissione omnia moveri manifestum sit. Hac etiam de causa Vestam et Cybelem eandem fuisse non pauci contendunt. Secundum Tullium tamen Ve-¹⁵ stae nomen a Graecis est. Ea enim, inquit, est, quae

ab illis *Ἐστία* dicitur; vis autem ejus ad aras et focos pertinet. Verum denique nomen numinis Vestae, quod ubi Romae praerat, sciri sacrorum lege prohibebatur. Quod, ut legitur, ausus quidam tribunus plebis enuntiare, in crucem levatus est. Unde hac Virgilium periphrasi usum dicimus: *Vestaque mater, quae Tuscum Tiberim et Romana palatia servas*. Palem quoque, quam apud Virgilium deam dicimus pabuli, cui quoque sacra XI Majorum die, quae Palilia dicta sunt, solvebantur, alii matrem terrae, alii Vestam volunt. Hanc Virgilius genere feminino appellat, alii, inter quos Varro, masculino.

Nonnulli Saturnum *sacrum sensum*, id est divinam providentiam omnia procreantem, sive satorem omnium interpretantur. Inter ejus quatuor filios primum Jovem, secundam Junonem, tertium Neptunum, quartum Plutonem sive Ditem assignant. Ipsum etiam Pollucis filium, quasi *polyfilium* id est multos filios habentem, quatuor videlicet elementa gignentem, dicunt. Jovem namque physici *aethere*, id est ignem; Junonem vero aërem, Neptunum aquam, Plutonem terram intelligi voluerunt. Sed de Jove tractatum exordiamur.

3. J u p p i t e r.

1. Jovem et Junonem, id est ignem et aërem quoniam paria tenuitate elementa esse videntur, germanos esse dixerunt. Quia vero Juno, hoc est aër, igni subjecta est, jure superposito mariti nomen datum est. Hos autem ambos a *juvando* dixerunt. Nulla enim res sic fovet omnia, quemadmodum calor. Nec sine aëre ullum animal vivere potest. Praeterea Graece Juppiter *Ζεύς* dicitur, quod Latine *calor* sive *vita* interpretatur, quod videlicet hoc elementum caleat; et quod igni vitali, ut Heraclitus vult, omnia sint animata. Juppiter ergo quasi *juvans pater* nuncupatur; ipseque est, qui lingua Oschorum a luce, quem hominibus praestare putatur, *Luccejus*, a Latinis vero Diespiter, id est *diei pater* appellatur.

2. Hunc hominum atque deorum aeternam vocat Virgilius potestatem. Unde unam rem secundum physicos, alteram secundum mathematicos Probus assignat. Nam divum, inquit, potestas est Juppiter, quia ipse est aether, qui elementorum possidet principatum; hominum ideo, quia bona Jovialis stellae irradiatio honores hominibus tribuit; aeterna vero propter aliorum numinum discretionem. Nam legimus et Apollinem divinam potestatem deposuisse, et Herculem Liberumque patrem non semper deos fuisse. Legimus et

poëtice fictum, quod iratum Jovem Juno mortalibus placat, eumque a sua sententia revocat. Nam Jovis sive Juppiter ipse est *aether*, Juno vero *aër*. Quum ergo terra, marcen-
tibus hieme seminibus, solitum poscat a Jove, id est ex
aethereo igne, fomentum, non aliter tamen hoc fieri potest,⁵
nisi intercedente et quasi mediante Junone, id est aëre, qui
calorem aetherei ignis suscipiens, terrae solitam affert fecun-
ditatem.

3. Jovem etiam fatum deorum appellat Martianus. Res enim divinas, id est superiores, per se ipsum; humanas¹⁰ vero, id est inferiores, per fata dicitur ordinare. Cujus rei hanc reddimus causam, quod talis tantaeque naturae est *aether*, qui inferioribus non indigeat, et quo indigeant inferiora. Unde et inferiora variis elementorum adminiculis, quae per fata intelliguntur, subsistunt; superiora vero solius¹⁵ naturae suae stabilitate ad se conservanda contenta sunt. Namque quod Jovem poëtae benignum vocant, ad stellam ejus, quae salutaris et temperatissima est, alludunt. Illa enim inter Martem posita et Saturnum, ab utroque temperiem mutuari putatur; a Marte videlicet calorem, a Saturno vero humo-²⁰rem contrahens. Hinc Virgilius: *Adspice nos; hoc tantum*. Quos enim Jovialis stellae afflaverint radii, procul dubio vivent. Idem alibi: *Oculos Rutulorum rejicit arvis*; hoc est, respiciendo partem illam fecit feliciorum. Sic etiam de numine infesto per contrarium legitur:

Diva solo fixos oculos aversa tenebat. 25

Hinc et iratos deos, aversos dicimus; ut et ibidem juxta Servium. *Neque enim se, inquit, convertere poterat simulacrum*. Et alibi:

Talia dicentem jamdudum aversa tuetur. 30

Quomodo enim aversam nisi iratam intelligas? Nec videatur esse contrarium, quod in quarto Aeneidos, Jove oculos ad moenia Carthagini torquente, ut inde pellat Aeneam, omnia conturbantur. Aeneam enim et Didonem a turpi liberat fama. Unde sequitur:

— *et oblitos fumae melioris amantes.* 35

Quod autem fulmina et tonitrua mittat, ob hoc fictum videtur, quia haec physica ratione a superioribus venire manifestum est. Haec autem a sinistra parte venientia, prospera nuntiant, quia quae sinistra nobis videntur intuentibus⁴⁰ caelum, illic dextera sunt; non quod sinistra bona sunt, sed quod dextera caeli nobis sinistra sunt. Sinistrum enim de rebus terrenis adversitatem, de caelestibus prospera denuntiare legitur.

4. Quod vero aquilam ejus deputant tutelae, quam re-⁴⁵fert fabula Jovi contra Gigantes dimicanti fulmina ministrasse,

et hanc dant physici rationem, quod aquila per naturam nimii est caloris, adeo ut et ova, quibus supersedet, possit coquere, nisi gagaten, lapidem frigidissimum, admoveat. Unde Lucanus: *Poeta tepefacta sub alite saxa*. Addunt etiam, adeo acutum esse aquilae intuitum, ut pro fulgentissimis solis radiis numquam deflectat obtutum. Matres etiam, ut ajunt, pullos suos contra solis ortum obvertunt, ut si in ipsos solis radios lumina figere sustinuerint, in vitam reserventur, si non, a nido dejiciantur. Unde Lucanus in IX dicit:

Utque Jovis volucris calido quum protulit ovo etc.

Elemento igitur calidissimo et limpido, videlicet aethere, illud ales consecratur, quod et calore abundat et perspicacitate. Quod vero aquilae Romanorum fuerint signa, inde ortum volunt, quia sicut avibus omnibus aquila praeesse censetur, sic Romani populorum omnium et desiderabant et obtinere putabantur principatum. Qua de re tamen alii aliud censuerunt. Juppiter enim, ut Anacreon, antiquissimus auctor, scribit, rex extitit Cretae. Qui dum adversus Titanas, id est Titani filios, qui frater Saturni fuerat, bellum suscepisset, et sacrificium Caelo fecisset, in victoriae auspiciis aquilae sibi adesse prosperum vidit volatum. Cujus quum vicisset augurio, in signis bellicis aquilam sibi fecit auream; et quia auspiciis illud victoria consecuta est, fictum est, quod ei aquila dimicanti fulmina ministrasset. Unde et a felici augurio natum est, ut aquilae militum signum comitentur.

5. Porro de Titanibus, ne de iis quod poëticum est nescias, ferunt eos fabulae ab irata contra deos Terra ad ejus ultionem procreatos. Unde et *Titanes ἀπὸ τῆς τισιως*, id est ab *ultione* dici meruerunt. De his autem solus Sol abstinuisse narratur ab injuria numinum. Unde et caelum meruit, et pristinum adhuc nomen tenet; Titan enim appellatur. Ganymedem etiam Juppiter, Troili Trojanorum regis filium, his signis praecedentibus, inter aliam praedam bellicam rapuit. Unde se in aquilam ad eum rapiendum dicitur transmutasse. Sane Ganymedes in caelum juxta fabulam translatus, ad ministerium poculorum adhibitus dicitur. Est enim Ganymedes signum, quod Aquarium dicimus, quod constat esse pluviosum. Europam quoque in specie taurina, id est in navi picturam tauri habente, et Isidem in vaccina, id est in navi hujusce picturae, similiter asportavit. Denique, ut hoc certius credas, navigium Isidis Aegyptus colit. Danaë quoque, Acrisii filia, ad castitatem tuendam aerea, ut ajunt, turre inclusa, auro quidem, non aureo imbri ab eodem Jove corrupta est. Unde eleganter Horatius: *Converso in pretium deo*.

6. Habet fabula, Jovem in cygnum conversum cum Leda concubuisse, eamque ex illo conceptu ovum peperisse, unde tres nati sunt, Castor et Pollux et Helena. Hoc commentum sic exponit Fulgentius. Juppiter, inquit, in modum potentiae ponitur; Leda vero quasi *λοιδοη* dicta est, quod *invidia* aut *injuria* interpretatur. Omnis itaque potentia ad injuriam alicui inferendam declinans, ei admixta speciem suae generositatis mutat; ideoque Juppiter ad Ledam veniens, transformasse se fingitur. Ideo vero in cygnum, quia ferunt physiologi hanc avem conviciis plenam esse, adeo ut ipsa clamante reliquae aves, quae praesto fuerunt, taceant. Sic quoque quotiens nobilis vir et potens ad injuriam alienis importandam festinat, a statu modestiae descendens, convicia proferre non erubescit. Sed quod ex hac re concipitur, ovum est, id est testa humoris grossi turbidi et viscosi plena. In effectu enim injuriae turpitudine tantum et immunditia est. Ex hoc autem ovo generantur tres, Helena, Castor, Pollux. Helena utpote seminarium scandali et discordiae. Ea enim Graecos et Trojanos in bellum concitavit. Ex injuria namque illata quis discordiam et seditionem provenire non videt? Sed et Pollux, qui *perditio*, et Castor, qui *malum extremum* interpretatur, ab eodem ovo orti sunt. Injuriam enim, quam alii quispiam intulerit, et *ultionis timor*, qui per Pollucem, et *poenitentia sempiterna*, quae per Castorem designatur, saepissime consequuntur. 25

7. Ut igitur breviter praemissa epilogemus, quilibet potens, ut Juppiter, a personae suae dignitate in mores beluinos degenerat, quum injuriam alicui machinatur. Ex injuriae vero illatione statim ovum, id est turpitudine infamiae et immunditia, et polluta in ipsa conscientia oriuntur. Ex quarum rerum fomite mali quidam pullulant filii, videlicet aliorum *malivolentia* et *detractio*, ut Helena; *timor ultionis*, ut Pollux; *perennisque poenitentia*, ut Castor. Sane alia fabula habet, Helenam et Pollucem de Jove natos immortales extitisse, Castoremque Tyndari filium mortalem fuisse. Cujus mortem suo interitu fraterna pietas redemit, et suam ei divinitatem Jovis concessu dimidiavit. Traditur namque, quod se Pollux occidi permiserit qua parte mortalis fuerit, ut Castor immortalitatem mereretur, sicque suam cum eo deitatem partitus sit. Quod ideo fingitur, quia eorum stellae ita se habent, ut dum oritur altera, adhuc altera lateat; itemque post prioris occasum, posterior adhuc aliquantisper appareat. Quod enim altera occidente, altera oritur; et altera oriente, altera occidat, ut a plerisque dici solet, verum nulla ratione esse potest, quum ipsorum stellae et contiguae sint, et idem signum faciant, quod Geminos appellamus. 35

8. Porro Helenam (ut consilium certe veri non relinquamus inquirendi) immortalem fuisse indicat tempus. Nam constat, ejus fratres cum Argonautis fuisse. Argonautarum filii cum Thebanis dimicaverunt. Item illorum filii contra
 5 Trojanos bella gesserunt. Ergo si immortalis Helena non fuisset, tot sine dubio saeculis durare non potuisset. Hanc autem legimus prius a Theseo raptam, et in Aegypto commendatam Proteo. Qua ratione quidam inducti, non ob ejus raptum, sed aliis quibusdam de causis apud Trojam pugnam
 10 dicunt, quibus tamen Servius non consentit. Quum enim juxta eum Hercules, Ilio expugnato occisoque Laomedonte, eo quod eum post amissum Hylan peragratamque Mysiam a portu arceret, filiam Laomedontis Hesionam Telamoni, quod is primus murum ascendit, dedisset (nam de liberata, inquit,
 15 Hesiona fabulosum figmentum est), profectique cum Priamo legati, quem et ipsum ab Hercule captum, sed a vicinis redemptum, sicque ab eo regno restitutum refert, eam minime reperire potuissent, illis se eam jure bellorum habere dicentibus, commotus Priamus in Graeciam Paridem cum exercitu
 20 misit, qui inde aliquid tale abduceret, regis videlicet vel uxorem vel filiam. Paris igitur primum hospitio susceptus, adulterium commisit. Deinde quum eum Helena sollicitata sequi noluisset, egressus civitatem Spartae obsedit. Qua eversa, Helenam rapuit. Unde et illa recipi meruit a marito.
 25 Sic igitur foedus, quod antea inter Graecos et Troes constitutum et diu constat esse servatum, tandem ruptum, et in bella ventum est. Juxta altiore denique scientiam vel opinionem stella Helenae deputata nociva tempestatumque procreatrix est, fratrum vero propitiae. Unde Helena non in-
 30 congrue causa fuisse mali videtur. Inde est:

quum jam damnata sororis

igne Therapnarum fugerunt carbasa fratres.

9. Ut autem ad Jovem revertamur, eum philosophi quidam in figuram hujus mundi accipiunt; unde et *Jovis*, ut
 35 ajunt, id est *universalis vis* dictus est. Et hinc mundo aeternitatem attribuunt, non quod semper idem sese habeat, quod est vere aeternitas, sed quod semper durando et cursus suos redintegrando, ad quandam se aeternitatis formulam constringere videatur. Frequentius tamen Jovem pro aethere
 40 accipimus. Unde etiam triumphantes, qui Jovis habent insignia, sceptrum videlicet et palmatam (unde Juvenalis: *In tunica Jovis* etc.), faciem quoque de rubrica illiniunt instar coloris aetherei. Hic et Ammon in Libya, id est *arenarius* ab arenis Libycis vocatur. Nam *ἀμμος* Graece *arena* dicitur.
 45 Ubi et ejus simulacrum cum capite arientino factum est, eo quod satis involuta ibidem dantur responsa. Sed et

in nemore Epirotico per columbas futura docuisse dicitur, quia lingua Thessala *πελειάδες* et columbae et vaticinatrices vocantur. Dicitur in Creta nutritus, quia, ut ait Salustius, primos Cretenses religionem constat invenisse.

4. J u n o.

5

1. Uxorem Jovi, id est aetheri, Junonem, id est aërem, ut diximus, statuere. Haec elementa physici utraque mares, aquam vero et terram feminas appellant. Haec enim incumbunt, illa subjacent; haec agunt, illa patiuntur. Unde et his nomina masculina, illis feminina data confirmant. Hanc tamen considerationem poëtae negligentes, alterum marem, alteram feminam praedicant. Ideo autem juxta Tullium aërem effeminatum, quod eo nihil est mollius; et quia ut viro uxorem, ita aetheri aërem subesse, et ab eo calorem, quo inferiora foveat, veluti semen in matricem suscipere vident. Eorum igitur conjugium fingunt, quia etiam haec duo elementa prae aliis, ut diximus, sunt tenuia minusque faeculentiae habentia, velut iisdem parentibus orta, hoc fratrem, illud vero, ut sexum in conjugio attributum servant, non fratrem sed sororem dicunt. Porro Junonem ideo Neptuni fingunt alumnum, quia secundum physicam spissus aër ex marino humore conficitur. Ideo autem eam quotiens aliquid actura est, alieno inducunt utentem auxilio, utpote Aeoli, vel Iridis, vel Nympharum, quia natura est aëris, ut per se quidem nihil faciat. Ut enim aliquid operetur, aliena semper utitur conjunctione, ut ventorum, qui nubes creant et pluvias.

2. Huic et Iridem, id est arcum caeli, ministram assignant. Est autem Iris nubes aquosa, solis radio penetrata, de qua Virgilius:

30

Mille trahens varios adverso sole colores.

Unde et e regione solis semper apparet. Haec Thaumantis secundum fabulam fingitur filia; unde et Thaumantias dicitur. Secundum veritatem vero a miraculo et stupore colorum hoc nomen sortita est. *Θαυμαστός* enim Graece *mirabilis* dicitur. Varietatis autem ejus juxta physicos haec ratio est, quod aqua tenuis, aër lucidus et nubes caligans irradiata varios creent colores necesse est. Haec quia in aëre apparet et aëri inest, Junoni fingitur deservire. Habet etiam fabula, Junonem quum omnes pellices suas persecuta sit, Majam tamen dilexisse; quod ideo fingitur, quia quum Sol, mense Majo in Tauro positus, per Plejades, qui in genu Tauri sunt, quarum una Maja est, iter faciat, tunc aëris caliditas vernalibus pluviis temperatur, et de temperie sua quasi laetari videtur.

40

3. Haec etiam conjugii et partibus praeesse dicitur; unde et nomina ei complura attribuunt. Dicitur enim Lucina, quod nascentes in *lucem* producat. Unde et portarum dicitur dea, quod nascentibus portam praebeat luminis. Dicitur Fluonia a *fluoribus* seminum, quod feminas liberet in partu; Februalis vel Februa, quod eas post partum secundis egredientibus *purget*; *februo* enim Graece, Latine *purgo*. Hinc et Februus dicitur Pluto, quia praecedit purificationibus animarum. Unde et mensis, in quo animarum expiationes apud antiquos celebrabantur, Februarius est appellatus. Dicitur et Juno *introduca*, quod nubentes puellas *introducatur*. Dicitur *domoduca*, quod ad *domos* maritorum eas *adducat*. *Unxia* etiam dicitur ab *ungendo*, quod variis unguentis ungebantur nubentes, vel quod postes domorum ungebant ingredientes; unde uxores quasi *unxores* dictas volunt. *Cinctia* quoque a *cingendo* per antiphrasin appellatur, quod ipsa cingulum castitatis resolvat. *Soticena* quoque dicitur, quod ipsa marem et feminam *sociat*; vel *Saticena* a *satione*. Juno enim mulieres in labore coeundi dicitur liberare, quod et earum bellum appellatur. Unde Virgilius:

At non in Venerem segnes nocturnaue bella.

Idem et alibi de equo seniore:

_____ si quando ad proelia ventum est,
Incassum furit.

Dicunt et Junonem *Populoniam*, quod *populos* multiplicet; *Curitim* etiam, id est *regalem*, vel *fortem*, vel *potentem*, vel juxta Servium, a *curru*, quod bellantes curribus utantur, quibus et illa praeesse dicitur.

4. Sane quia de nubentibus agitur, limen eas Varro ideo ait solitas non tangere, ne a sacrilegio inchoarent, si depositurae virginitatem, rem Vestae, id est numini castissimo consecratam, calcarent. Unde est:

Translataque vetat limen contingere planta.

Singula enim domus diis sacrata sunt, ut Vestae limen, culina penatibus, maceries, quae ambit domum, Herceo Jovi. Dicunt autem iis faces praelatas, quod antea nubentes non nisi per noctem ducebantur a sponsis. Nucum, quae in nuptiis spargebantur, hanc assignant rationem, ut Jovis nomine matrimonium celebretur, ut nupta matrona sit sicut Juno. Nam nuces in tutela sunt Jovis. Unde et juglandes quasi *Jovis glandes* dictae sunt. Nam illud vulgare est, ideo spargi nuces, ut rapientibus eas pueris fiat strepitus, ne puellae vox virginitatem deponentis possit audiri. Sed et lanceis vitis, simul ad limen mariti venissent, postes, antequam ingrederentur, ornabant. Unde Virgilius. *Velleribus niveis.*

Fingitur etiam, quod praecedat Juno Venerem in nuptiis, quia ante est Junonis officium in matrimonio, post in coitu usus venerens.

5. Haec, ut ait Fulgentius, ideo in Aeneide Aeolum, regem ventorum petit, ut Trojanis naufragium importet, 5 eique Deïopeae conjugium spondet, quia naufragium illud in modum ponitur periculosae nativitatē, in qua et maternum est pariendi dispendium, et infantum nascendi periculum. Quod ut evidenter intelligas, a Junone quidem est partus, sed ad naufragium generatur. Nam Aeolum immittit. Aeolus 10 autem quasi *Αἰωνεὸς saeculi interitus* interpretatur. In hac enim necessitate universaliter humanum genus involvitur. Denique et Aeolo Deïopeam promittit; *δημος* enim Graece *publicum*, *ὠσὴν* vero *oculus* vel *visio* dicitur. Ergo nascentibus in mundo saeculare est nascendi periculum; cujus ta- 15 men nativitatē perfectioni publica a dea partus promittitur visio. Junonem nihilominus divitiarum quoque asserunt dominam; unde et cum sceptro eam depingunt, quod divitiae regnis sint proximae. Qui enim divitiis abundat, facilius ad regnum aspirat. Ideo eam capite velato ponunt, quod omnes 20 divitiae plerumque sunt absconditae. Deam etiam partus volunt eam, quia divitiae quasi praegnantēs sunt. Nam divitiis novae semper divitiae generantur. Sed et ipsae plerumque abortiunt, simulque sors et lucra depereunt. Pavonem in sua habet tutela, quia divitum vita ornatum semper ap- 25 petens est. Et sicut pavo stellatum caudae curvamen concavans anteriora ornat, posteriora vero turpiter nudat, ita divitiae et gloria saecularis momentaliter quidem ornant, postremo vero quos ornaverant nudos reliquunt. Unde quidam, *reliqua*, ait, *considera*. Et Salomon: *In obitu ho-* 30 *minis nudatio operum ejus*.

6. Ideo autem Irim huic adjungunt, quia sicut illa ornatus varios pingens, momentaliter refugit, ita et fortuna, quamvis ad praesens ornata, tamen est fugitiva. Sane Irim quasi *ἔρις*, id est *certamen* nonnulli dictam volunt, ideoque 35 eam Junoni dant famulam, quod ex divitiarum veneno persaepe certamina et seditiones oriuntur. Hinc est, quod Iris ad discordiam commovendam, Mercurius vero ad concordiam frequentius mittitur. Junonem etiam plerique regnorum deam volunt. Unde et hanc fabulam confingunt. Ixion 40 Junonis conjugium petiit; illa nubem in speciem suam ornavit, cum qua Ixion coiens Centauros genuit. Juno igitur, ut diximus, dea regnorum est; Ixion dignitas interpretatur. In hac vero vita quaelibet dignitas, id est quantaelibet dignitatis persona regnum affectans, nubem tantum meretur, id 45 est horariam regni similitudinem. Illud enim regnum est,

6. Irim huic adjungunt, quia sicut illa ornatus varios pingens, momentaliter refugit, ita et fortuna, quamvis ad praesens ornata, tamen est fugitiva. Sane Irim quasi ἔρις, id est certamen nonnulli dictam volunt, ideoque eam Junoni dant famulam, quod ex divitiarum veneno persaepe certamina et seditiones oriuntur. Hinc est, quod Iris ad discordiam commovendam, Mercurius vero ad concordiam frequentius mittitur. Junonem etiam plerique regnorum deam volunt. Unde et hanc fabulam confingunt. Ixion Junonis conjugium petiit; illa nubem in speciem suam ornavit, cum qua Ixion coiens Centauros genuit. Juno igitur, ut diximus, dea regnorum est; Ixion dignitas interpretatur. In hac vero vita quaelibet dignitas, id est quantaelibet dignitatis persona regnum affectans, nubem tantum meretur, id est horariam regni similitudinem. Illud enim regnum est,

quod perenniter duraturum est; non illud, quod transitorium est. Legitur autem et in historia, Ixionem primum in Graecia regni gloriam affectasse; qui sibi centum equites primus omnium conquisivit. Unde et Centauri dicti sunt, quasi *centum armati*. Is igitur parvo tempore celeriter regnum adeptus, dehinc regno expulsus est. Inde etiam ad rotam damnatus dicitur, quod rotae vertigo quae superiora sunt statim dejicit. Qua in re ostenditur, quod qui per arma et violentiam regnum affectant, subito elevantur et subito deprimuntur, sicut rota, quae stabile non habet cacumen.

7. De poëtica tamen Centaurorum adinventione sic Servius ait. Quum, inquit, quidam Thessalus rex bubus oestro agitatissimos satellites suos ad eos revocandos ire jussisset, et hi ad cursum tantum non sufficerent, equos ascenderunt, et eorum velocitate boves secuti, eos stimulis ad tecta revocarunt. Sed hi quum aut irent velociter, aut quum eorum equi circa fluvium Peneum capitibus inclinatis potarent, locum fabulae dederunt, ut Centauri, id est semihomines et semiequi putarentur. Centauri autem a Graeco *κентаύροις* dicti sunt. Alii vero Centaurorum fabulam confictam esse asserunt ad exprimendam humanae vitae velocitatem, quia equum constat esse velocissimum. Sane de his, ut ajunt Stoici et Academici, et ceteris, quae contra naturam dicuntur fieri, intelligendum est, non quod fiant, sed quod plerumque fieri videantur. Qua de re aptum Hieronymus exemplum in libro de Vitis Patrum narrat, ubi de miraculis Macarii agit. Cujusdam enim, inquit, patrisfamilias virgo filia per phantasias magicas in equinum animal versa hominibus videbatur, ut revera equa esse non puella putaretur. Hanc quum parentes ad sanctum Macarium duxissent, et ille, *quid vellent* percontaretur, dixerunt: Equa haec, quam vident oculi tui, puella virgo et filia nostra fuit; sed homines pessimi magicis artibus in animal hoc, quod vides, verterunt. Rogamus ergo, ut ores ad dominum, ut commutet eam in hoc, quod fuit. At ille ait: Ego hanc quam ostenditis puellam video nihil in se pecudis habentem. Hoc autem, quod dicitis, non est in ejus corpore, sed in oculis intuentium. Phantasiae enim daemonum sunt istae, non veritas rerum. Quumque eam cum parentibus suis in cellulam suam introduxisset, et dominum orasset, oleoque eam in nomine domini perunxisset, omni fallacia visus expulsa, virginem omnibus, ut sibi videbatur, effecit. Idcirco etiam magica ars omnis a Romanis, ut Plinius Secundus in Naturali Historia docet, exclusa est.

8. Sed a diverticulo ad id, quod coepimus, revertamur. De eo, quod Junonem aërem dicimus, illud ejus cum Jove

de voluptate certamen fingimus. Habet enim fabula, Tiresiam serpentes duos coëuntes vidisse. Quos quum virga percussisset, in feminam mutatus est. Tum vero post temporis seriem, septimo videlicet anno, eosdem vidit concumbentes, similiterque iis percussis, in formam pristinam est restitutus. Ob hoc quum de amoris qualitate Juno et Jupiter certamen habuissent, eum judicem elegerunt. Ille virum tres unicas amoris habere, novem vero feminam dixit. Quare Juno irata lumen ei ademit. Juppiter vero, ut ei quod amiserat, aliquatenus restitueret, futurorum ei scientiam dedit.¹⁰ Tiresias itaque *aestiva perennitas* interpretatur; unde et in figura temporis ponitur. Tempus igitur mensibus hiemalibus dum, terris frigore constrictis, germina nulla producit, masculinam quodammodo obtinet formam. Vere autem ingresso, animalia jam lasciviam exercentia et coëuntia videns, percutit¹⁵ ea virga, id est fervoris aestu; tuncque in sexum femininum, id est, in aestivam transit fecunditatem. Ideo vero in modum feminae aestatem posuere, quod in eo tempore germina omnia prodeuntia sic suis tamquam a matris utero emergant folliculis. Porro duo sunt conceptionum naturalium tempora, ²⁰ ver videlicet et autumnus. In autumno igitur dum iterum coëunt animalia, et seruntur germina, percutit ea iterum Tiresias, id est *tempus* jam ad hiemem vergens, *virga*, id est *frigoris uredine*, sicque tandem in pristinam redit imaginem. Autumnus enim adeo cuncta adstringit, ut etiam²⁵ herbae jam marceant, suci arborum exsiccentur, folia cadant, sicque tempus ad frigus hiemale declinans, in masculinam revertitur sterilitatem. Nec incongrue septimo anno sexum mutasse dicitur. Septimo enim mense solem vices temporum variare manifestum est. Denique duobus diis,³⁰ igne atque aëre, de voluptate, id est de procreationis natura certantibus, Tiresias arbiter quaeritur, justumque, utpote rem expertus, profert judicium. In fructificandis enim germinibus tripla ab aëre quam ab igne materia provenit. Aëris enim humiditas germina fovet in glebis, et producit in foliis, et mul-³⁵ tiplicat in folliculis; calor vero ignis maturare tantum novit in granis. Sed mox Tiresias caecatur a Junone, illa videlicet causa, quod hiemis tempus nubilo aëris caligante nigrescat. Juppiter tamen, singulis diebus quantuluscumque hiemalem asperitatem leniens, seminum satorum spondet saltem et quasi jam praedicat⁴⁰ proventum. Unde et futurorum fingitur ei dedisse scientiam.

9. Nam ob hanc rem etiam Janus bifrons pingitur, quod et praeterita respiciat et futura praevideat; quem tamen alii totius anni dominum volunt, quem in quatuor tempora constat esse divisum, ideoque eundem quadrifrontem pingunt.⁴⁵ Anni autem eum esse dominum res illa probat, quod ab eo

prima pars anni, id est *Januarius* nominatur. A nonnullis diei dicitur deus, bifronsque propter ortum et occasum pingitur. Unde Horatius:

Matutine pater, seu Jane libentius audis.

5 Eidem etiam omne consecratur initium, diciturque Janus, quod anni *januam* pandat. Unde et anni initium ab eo non absurde nuncupatur. Sane templi ejus aperiendi vel claudendi ratio juxta Servium varia est. Alii enim, inquit, Romulo contra Sabinos pugnante, quum in eo esset ut vincere-
 10 tur, calidam ferunt aquam ex eodem loco erupisse, quae fugavit exercitum Sabinorum. Hinc ergo tractum morem, ut pugnaturi aperirent templum, quod in eo loco fuerat constitutum, quasi ad speciem pristini auxilii. Alii dicunt, Tatium et Romulum, facto foedere, templum hoc aedificasse.
 15 Unde et Janum duas habere facies, ut videlicet ostendat duorum regum cognitionem. Est et alia quae melioris videtur causa, quod ad bellum ituri de pace cogitare et reversionem optare debent.

10. Quia vero Aeoli superius fecimus mentionem, refert
 20 eum Varro IX insularum regem fuisse, ex quarum nebulis et Vulcaniae insulae fumo praedicens futura ventorum flabra, ab imperitis creditus est in sua potestate ventos tenere. Sunt autem ipsae insulae post fretum Siciliae, quae ab ipso Aeolo, Hippotae videlicet filio, *Aeoliae* appellantur, licet
 25 et propria habeant vocabula. De una earum ait Virgilius: *Aeoliam Liparen*. Aliarum nomina apud Martianum reperimus, qui tamen VII tantum insulas Aeolias tractat, easdemque a nostris *Vulcanias* dici asserit; in quarum etiam una, quae Strongyle dicitur, Aeolum et ipse regnasse memorat, et e flamma in proximo prorumpente vel ejus fumo,
 30 qui ventus flaturus esset, intellexisse; quod hodieque, inquit, ejus loci incolas certum est praesentire. Physica autem ratione in antro Aeolus sedere fingitur, quia naturale est, ut loca concava plena sint ventis. Regnum ei Juno fingitur
 35 dedisse, quia motus aëris, id est Junonis, ventos creat, quibus praeest Aeolus. Sed et motu aquae secundum quosdam venti creantur. Unde Nympham ei in Aeneide ideo secundum Servium spondet Juno, quia quum ventorum rex sit, merito ei jungitur origo ventorum. Non autem sine
 40 ratione Juno in sua potestate Nymphas tenere dicitur, quia ipsa est aër, de quo nubes creantur. Unde est: *Atque in nubem cogitur aër*. Ex nubibus aquae demittuntur, quas Nymphas esse non dubium est. Sane notant Virgilium critici, quod Aeolo marito promittit uxorem; quod tamen regia
 45 competenter excusat licentia. Unde Salustius: *Denas alii, alii plures habent; sed reges eo amplius*. Quod autem

eum Virgilius non ventis moderari, sed animos eorum molire et iras dicit temperare, per transitum ostendit, vitia naturae nulla ratione mutari, sed mitigari aliquatenus posse. Praeterea quis queat ventos, id est rem inanem vi tenere? Unde et ipse regni sui exprimens impotentiam, *quodcumque*,⁵ inquit, *hoc regni est*. Misenus tubicen Aeoli filius dictus est, quia constat omnem sonum ex vento creari.

5. Neptunus.

1. Tertiam Saturni sobolem Neptunum, id est aquarum elementum, dicunt; quem a *natando* Neptunum, sicut a ¹⁰ *portu* Portunum, litteris paulum immutatis, secundum Tullium nuncupant. Hunc Graeci *Ποσειδῶνα* appellant, quod Latine *faciens imaginem* interpretatur, ea videlicet ratione, quod aqua imagines formet in se spectantium, quod nulli alii de quatuor elementis accidit. Dicitur et *ἐνοσίχθων*, ¹⁵ hoc est *terram movens*. Aquae videlicet concussione fiunt terrae motus, ut contendunt opiniones. Tridentem fert, quod aquae triplici fungantur virtute. Sunt enim liquidae, secundae, potabiles. Huic Amphitritidem in conjugium deputamus; *ἀμφὶ* enim *circum*, *τρίτον*, ut in Fulgentio super Aeneide legitur, ²⁰ quasi *περιμμένον*, Latine *contritum* dicitur; quod videlicet aqua tribus elementis conclusa et quasi *circumtrita* sit, caelo, ut in aquis supercaelestibus; aëre, in nubibus; terra, in fontibus et puteis, vel quod ipsa terram, ut ostendit Macrobius, ambiat et circumterat. Unde Tritones ei deservire ²⁵ dicuntur; quod aquae terras *terunt*. Quod autem Doris uxor Tritonis dicta est, ab historia sumtum est. Dorus enim rex extitit Graeciae, qui in mari dicitur cum exercitu suo perisse. Quare a poetis, adulationi et figmento ubique deservientibus, ipse dea marina et exercitus ejus filiae ipsius, ³⁰ id est Nymphae marinae dicti sunt. Phorcus quoque, ut Varro refert, rex fuit Corsicae et Sardiniae. Qui quum ab Atlante rege navali certamine cum magna exercitus parte fuisset obrutus, in marinum itidem deum socii conversum esse fixerunt. 35

2. Sane poëtas superstitiones multas adinvenisse, Plato ipse in libro, qui *φιλόσοφος* inscribitur, testimonio est. Narrat enim, quod priscorum genus hominum, silvicaedi et pastores, rationes et potentias ad usum vivendi hominibus a divina gratia datas pro diis colebant, ut agriculturam, vin- ⁴⁰ demiationem, et id genus plurima. Deinde poëtae lucri causa et favoris easdem scientias membratim effigiaverunt, propriisque nominibus eas signaverunt, scientiam colendi agros Cererem, colendi vineas Bacchum nuncupantes; turpes

etiam actus hominum, ut luxuriam et venerem inter deos venerantes. Sic quoque religionis superstitio exorta est. Hoc autem vel ab aniculis, ultra consuetudinem humanae vitae superstitibus, teste Servio, vocabulum sumtum est. Earum
5 enim jam decrepitarum et per nimiam aetatem delirarum primas de hujusmodi numinibus inventiones fuisse credimus. Vel secundum Lucretium a rebus superstantibus, id est caelestibus et divinis, quarum rerum inanis timor et superfluus, superstitio appellatur.

10 3. Refert etiam Tullius, quod suscepit vita hominum consuetudoque communis, ut beneficiis excellentes viros in caelum fama ac voluntate tollerent. Hinc, inquit, Hercules, hinc Castor et Pollux, hinc Aesculapius deificationem meruerunt. Postea tamen apud Athenienses et Romanos cautum
15 est, ne quis novas introduceret religiones. Unde et Socrates damnatus est, et Judaei vel Chaldaei ab urbe depulsi. Hinc Virgilius eleganter in VIII:

Non haec sollemnia nobis
Vana superstitio veterumve ignara deorum

20 Imposuit. _____
Duo namque dicit: neque enim vel ideo, ait, Herculem colimus, quia omnem religionem veram putamus, vel quia deos ignoramus antiquos. Quod Nymphas Neptuno dedicant, ipsa nominis etymologia causa est. Nymphae enim quasi *lymphae*,
25 id est *aquae* dictae sunt. Nympharum vero hanc dat Servius differentiam. Najades, inquit, deae dicuntur fontium; nais enim *aqua* dicitur; Oreades montium; ὄρος enim *mons* interpretatur; Dryades silvarum deae; δρῦς namque *quercus* sonat. Unde et Amadryades, id est *amantes quercus*, quae
30 videlicet, ut ait Aristoteles, cum arboribus nascuntur et pereunt. Maris vero deae Nereides a Nereo, deo marino, dictae. Ventis quoque Neptunus praeesse dicitur, quod secundum physicos motu aquae ventus creatur.

4. Habetur in fabula, quod quum Neptunus et Minerva
35 de Athenarum nomine contenderent, placuit diis, ut ejus nomine civitas diceretur, qui melius munus mortalibus obtulisset. Tunc Neptunus percusso litore equum, animal bello aptum, produxit; Minerva jacta hasta olivam creavit; quae res melior comprobata est, ut pacis insigne. Quare dea
40 suum nomen urbi dedit; Ἀθηνᾶ enim et Minerva eadem est, et utrumque nomen *immortalitas* interpretatur. Equum autem a Neptuno progenitum alii Scinthium, alii Chironem, alii Arionem volunt. Sunt ergo Athenae, ut ego accepi, prope litus maris sitae. Unde et regio adjacens ab ἄρκη,
45 quod litus interpretatur, *Acte* vel *Attica*, ipsique Athenienses *Attici* nuncupantur. Esse autem et terram illam olivis

puto feracissimam. Conditis igitur Athenis, auctorem earum Cecropem, urbis has duas considerantem commoditates, quod videlicet mari viciniam et olivetorum haberet abundantiam, diu dubium credo extitisse, ab utra re civitati nomen imponeret. Unde numina fingimus concertasse. Tandem vero⁵ olivarum fructum marinis usibus praeferens, ab earum dea urbem videtur intitulasse. Quare autem olivae Palladi deputentur, in sequentibus audies. Ideo autem equum dicitur invenisse Neptunus, quod mare mobile sit et velox, unde et oceanus dicitur ab *ὠκύς* Graeco, quod *velox* interpretatur.¹⁰ Propterea etiam, ut ait Servius, Castor et Pollux, quod eorum stellae velocissimae sunt, equos in tutela habere dicuntur.

5. Neptunum etiam Harpyias dicunt generasse. Ipse enim omnium fere prodigiorum fingitur pater. Nec mirum, quum secundum Thaletem Milesium ex humore omnia pro-¹⁵ creentur. Unde est: *Oceanumque patrem rerum*. Sic et peregrinos, quorumque non novimus patriam et parentelam, Neptuni filios dicimus. Harpyiae autem canes Jovis appellantur, quia et ipsae Furiae esse dicuntur. Unde etiam epulas dicuntur abripere, quod est Furiarum. Hinc et avari²⁰ finguntur Furias pati, quia abstinent partis. Fabulam enim de Harpyiis sic exponit Fulgentius. Harpyiarum, inquit, prima Aëlo, secunda Ocypete, tertia dicitur Celaeno. Sunt enim tres tantum. "*Ἀστυία* igitur *rapina* interpretatur. Ideo virgines finguntur, quod omnis rapina sterilis et²⁵ arida sit. Ideo plumis circumdatae, quia raptores quicquid invaserint celant. Ideo volatiles, quod omnis raptor post rapinam ad fugiendum sit celerrimus. Aëlo autem *alienum tollens*, Ocypete *citius auferens*, Celaeno *nigrum* interpretatur. In rapinis enim exercendis primum est alienum³⁰ concupiscere, secundum concupita invadere, tertium quod invaseris celare. Hae igitur ad Phineum puniendum missae finguntur. Est autem haec fabula. Phineus rex natos suos, ab noverca de incesto accusatos, luminibus privavit; ob quam rem ipsum quoque Juppiter caecavit, et insuper ad eum³⁵ cruciandum Harpyias misit, quae cibos ejus partim rapuerunt, partim stercorebus foedaverunt. Post tamen a Zete et Calai, Boreae filii, an fugatae sunt.

6. Phineus igitur, a *fenendo* dictus, in modum avaritiae ponitur. Nati ejus divitiae, multo labore conquistae,⁴⁰ et sollerti sollicitudine velut paterna nutritione servatae et adauctae dici videntur. Hae dum in bonos usus apte expenduntur, et ipsae fulgore suo clarere et possessores suos claros facere non dubitantur. Quum vero a prava tenacitate, quae idoneae dispensationis noverca est, ad sinistram partem⁴⁵ custodiendae magis quam expendendae reponuntur, nec

ipsae, quippe in thesaurum reconditae, apparere vel fulgere possunt, nec dominos suos largitatis gloria splendidos reddunt. Hinc esse videtur, quod ex novercae delatione et filiis et patri caecitas dicitur immissa. Sed et ideo, ut dicit
 5 Fulgentius, Phineus caecus fingitur, quod omnis avarus sua non videt, nec usquam respicit habita, dum semper eget habendis. Ideo Harpyiae cibos ejus rapiunt, quod tenacitas rapax aliquid eum de suo gustare non permittit. At vero quod ejus prandia stercore foedant, innuit feneratorum vitam,
 10 in omnibus, ut probat Horatius, sordidam. Sed eas a conspectu ejus Zetes et Calais fugant, quia Graece *ζητῶν καλὸν inquirens bonum* dicimus. Hi ideo volatici perhibentur, quod omnis inquisitio boni terrenis numquam rebus miscetur. Ideo Aquilonis filii, quod boni inquisitio spiritualis est, non
 15 carnalis. Ergo veniente bonitate, omnis rapina fugatur.

7. Habet etiam fabula, Neptunum cum Apolline muros Trojae fabricatum esse. Sed constat Laomedontem supra-
 dictis diis certam vovisse pecuniam ad sacra facienda, quam, imminentibus hostibus, ad murorum fabricam transtulit.
 20 Unde dii et fecisse muros et offensi esse dicuntur. Hujus etiam filius Messapus dictus est, quia per mare ad Italiam venit. Qui etiam invulnerabilis dictus est, quia nusquam bello periit. Quod vero fluviorum dicitur rex, nemo miratur, quum et ipsius aquae sint, et in regnum ejus, id est mare,
 25 decurrant. Qui ideo cum cornibus pinguntur, sive quod mugitum bonum imitantur murmure aquarum, sive quod plerumque in cornuum similitudinem curvatas cernimus ripas, sive propter impetum aquarum.

6. P l u t o.

30 1. Quartum Saturni filium Plutonem volunt. Hunc inferorum regem, terrarum videlicet praesulem ponunt. Eum Staius in Thebaide et satorem rerum vocat et finitorem, quod de terra, cui praest Pluto, corpóra omnia procreantur, et in eandem resolvantur. *Πλοῦτος* autem *divitiae* inter-
 35 pretatur. Unde et aliter Dis, id est *dives* dicitur, quod videlicet vel in solis terris divitiae esse credantur, vel quod in mundo nihil inferno sit ditius. Qui quum omnia recipiat, numquam tamen saturatur. Inde est, quod idem deus Vedius, id est *malus deus*, et Vejovis, id est *malus Jovis*,
 40 sed et Orcus appellatur. *ὄρκω* namque Graece *juro* dicitur; quasi enim jurat et affirmat, nullam se animarum sine supplicio et examine dimissurum. Secundum Tullium vero ideo Pluto dives dicitur, quod in terras recidunt et de terris orientur universa. Tenebris aeternalibus ideo deputatur,

quod sola terrae materia cunctis sit elementis obscurior. Idcirco, inquam; nam si philosophicas attendas rationes, Lucretius ex majori parte, et alii integre docent, inferorum regna nec esse quidem posse. Quid vero de inferno veritas habeat, an videlicet sit, et si est, quid, vel qualis, vel denique ubi sit, a veris theologis requiratur. Nobis sufficit, si poëtarum figmenta ex aliqua parte minus obscura reddamus.

2. Ergo ut poëtica tractemus, et philosophica tradamus, terram hanc, in qua vivimus, inferos esse antiquorum maximi voluerunt. Est enim omnium infima circularum, planetarum¹⁰ videlicet VII, Saturni, Jovis, Martis, Solis, Veneris, Mercurii et Lunae, et duorum magnorum. Hinc est, quod dicitur: *Et novies Styx interfusa cohaeret*. Nam IX circulis cingitur terra. Ergo omnia, quae de inferis finguntur, etiam in terris esse comprobabimus. Primum qui infernalibus de-¹⁵ scripsere, quatuor in inferno fluvios, Lethaeum, Coccyton, Phlegethontem, Acherontem, et quintam paludem Stygem dixere. Interpretatur autem *Lethe oblivio*, *Cocytos luctus*, *Phlegethon ardens*, *Acheron sine gaudio vel salute*; *à* enim *sine*, *χαῖρε* *gaudium* vel *salve* dicitur. Unde et *ὑποία χαῖρε*,²⁰ id est *domina salve* in hymnis jubilamus. *Styx tristitia* interpretatur. Volunt autem Acherontem de imo nasci Tartaro; hujus aestuaria Stygem creare; de Styge nasci Coccyton. Cujus rei haec est etymologia, quia qui caret gaudio, facile in tristitiam cadit; tristitia autem luctui vicina est;²⁵ hunc autem in terris animos humanos conturbare quis nesciat? Sane Acheronta constat locum esse in Italia, haud longe a Bajis, montibus undique septum, adeo ut numquam solem nisi in meridie possit aspicere. Loca etiam, quae in vicino sunt, calidis et sulphuratis aquis scatent. Sine gaudio autem³⁰ dicitur locus ille, quod necromantia et sciomantia ibi exerceri consueverant, quae sine hominis occisione non fiebant. Nam et Aeneas illic occiso Miseno, et Ulixes occiso Elpenore sacra ista complevit. Cocytos quoque locus est Acheronti vicinus, qui etiam ob eandem causam dicitur luctuosus.³⁵

3. Stygem refert Seneca in eo volumine, quo de sacris Aegyptiorum tractat, circa extremam Aegypti partem esse paludem limosam, papyris refertam transituque difficilem. Juxta hanc membra Osiridis, mariti Isidis, a fratre Typhone occisi, post longam inquisitionem ab Aegyptiis re-⁴⁰ perta, tandem sunt tumulata. Haec palus, quod transeuntibus tristitiam gignit, Styx meruit appellari. Lectum est etiam, quod populi vicini cadavera suorum ad alteram regionem per paludem illam navibus deferunt. Si quis vero forte in fluvio pereat, post centum annos ultima ei persol-⁴⁵ vuntur. Hinc Virgilius:

propter eandem causam a

Centum errant annos, volitantque haec litora circum.
 Quod vero de Styge legitur:

Dī cuius jurare timent et fallere numen —
 secundum fabulas ideo est, quod dicitur Victoria, Stygis filia, in
 5 bello Gigantum Jovi favisse; pro cuius rei remuneratione
 Juppiter ei tribuit, ut per ejus matrem dii jurantes fallere
 non audeant, hac poena constituta, ut si quis ejus nomen
 fefellisset, uno anno et IX diebus ambrosiae nactare prohi-
 beretur. Ros autem tantillum est. Styx maerorem significat.
 10 Dicta est enim a *στυγέω*, id est a *tristitia*. Dii enim laeti
 sunt semper; unde et immortales sane, qui maerorem non
 sentiunt, per rem naturae suae contrariam jurant; ideo ju-
 ramentum per execrationem habent. Nam jusjurandum pro-
 prie, diis alicunde testibus invocatis, prospera optare, exe-
 15 cratio vero adversa deprecari est. Quod autem Victoriae
 mater Styx, id est *tristitia* dicta sit, ob hoc fictum videtur,
 quod in certaminibus diligentiore magisque, ut ita dicam,
 anxia sollicitudine adhibita, vincendi ratio praesentior est,
 quia ab re nec hoc alienum est.

20 *Dum non laeta fuit, defensa est Ilios armis;*
Militibus gravidum laeta recepit equum.

Dicitur tamen eadem Styx deorum et nutrix et hospita, quia
 dii de terris per purgationem, quam Styx apud quosdam
 theologos significat, caeleste consortium meruerunt.

25 4. Phlegethon a *φλόξ*, id est *flamma* dictus est. Est
 enim totus igneus ambiens infernum, ardores irarum et cu-
 piditatum, quibus humani accenduntur animi, figurate signifi-
 cans. Hunc tamen qui altius sapuisse videntur, hujus infe-
 rioris aëris naturam turbidam et corpulentam figurare per-
 30 hibent, quae videlicet concreta est igne de superioribus
 tracto, et aqua de inferioribus hausta, ex quibus aër den-
 sescit et incrassatur, in quo peccatrices animae purgari pu-
 tantur. Eundem Phlegethontem nonnulli, qui a caelo infer-
 num incipere autumant, Martis circulum dicunt, sicut et
 35 campos Elysios, quos apud inferos fabula constituit, circulum
 Jovis esse contendunt. Alii tamen, ut ait Servius, in insulis
 fortunatis Elysios esse credunt; *λύσις* autem *resolutio* dicitur,
 quod videlicet illic animae, maculis carnis resolutae,
 beatitudine perfrui putantur.

40 5. Porro de poenis infernalibus competentes reddit Lu-
 cretius rationes; et quae de inferis finguntur, omnia in vita
 nostra esse confirmat. Dicit namque, Tityum, vulturibus
 jecur laniandum dantem, amorem esse, hoc est libidinem,
 quae ita secundum physicos in jecore, sicut risus in splene,
 45 iracundia in felle est. Unde et jecur exesum a vulture in
 poenam renasci dicitur. Etenim re semel peracta, libidini

non satis fit, sed semper recrudescit. Inde Horatius *incontinentis*, ait, *Tityi jecur*. Hic et pro incesto, quod videlicet Latonam de stupro interpellavit, apud inferos damnatus dicitur. Idem Lucretius per eos, super quos jam casurus imminet lapis, ut de Phlegya legitur, supersticiosos dat intelligi, qui inaniter semper verentur, et de diis et superioribus male opinantur. Nam religiosi sunt, qui per reverentiam timent. Unde et hic templum Apollinis subvertendo poenam illam fingitur meruisse. Per eos, qui saxum volvunt, ut Sisyphus, ambitum vult et repulsam significari,¹⁰ quia semper repulsi repetitores ambire non desinunt. Unde et Sisyphus per latrocinium poenam illam incurrisse non incongrue dici videtur. Latrones enim, licet saepe periclitentur, ab iniquitate tamen non desistunt. Per eos, qui in rota, ut Ixion, rotantur, negotiatores ostendit, qui semper¹⁵ tempestatibus turbinibusque volvuntur. Unde et Ixion, qui ejusmodi poenam meruit, regno, ut diximus, prius ditatus, deinde expulsus, et pro gloria priori ignominiam passus est.

6. De his tamen Macrobius aliquanto dissentit. Ait enim juxta quosdam philosophos, vulturem jecur immortale²⁰ tondentem pravae conscientiae sese jugiter damnantis significare tormenta lege hac, qua se judice nemo nocens absolvitur, nec de se suam potest vitare sententiam. Ait, illos radiis rotarum pendere districtos, qui nihil consilio praevidentes, nihil ratione moderantes, nihil virtutibus explicantes,²⁵ se et actus suos omnes fortunae permittunt, casibusque fortuitis semper rotantur. Saxum dicit ingens volvere inefficacibus laboriosisque conatibus vitam terentes. Dicit etiam atrum silicem semper lapsurum et cadenti similem illorum capitibus imminere, qui semper dignitates et arduas affectant³⁰ potestates numquam sine timore victuri; qui cogentes subjectum vulgus odisse se dum metuunt, semper sibi videntur exitium, quod merentur, excipere. Nam de Acheronte, Cocyto et Styge cum Lucretio satis idem sentit.

7. Lethaeum vero fluvium, qui *oblivio*, ut diximus,³⁵ interpretatur, nihil aliud dici innuit, quam errorem animae, obliscentis majestatem prioris vitae, quam secundum philosophos antequam in corpus truderetur, potita est, et tamen in corpore vitam esse putantis. Alii tamen magnae auctoritatis et memoriae viri, qui de Lethaeo fluvio, utrum de illis⁴⁰ IX circulis inferos circumeuntibus esset, disputaverunt, et ab illis eam segregaverunt, Lethaeum imaginem senectutis esse volunt. Nam animae, inquit, nostrae vigent et alacres sunt et plenae memoria a pueritia usque ad virentem senectutem. Postea vero in nimia senectute omnis memoria⁴⁵ labitur; qua lapsa, mors intervenit. Ergo fluvius Lethaeus

oblivio senilis est, morti semper vicina. Quod autem Lethaeo gustato finguntur animae ad corpora velle reverti, ad altiorem spectat philosophorum traditionem. Quam quia rudibus arduam novi, huic tractatui minus idoneam judicavi.

5 8. Verumtamen ut de indefinitis et inextricabilibus paucissima et levissima eruamus, ne omnino in his, in quibus maxime laboratum est, incompetentis silentii arguamur; juxta philosophorum, sive magis, ut quidam dicunt, frivolorum opiniones, animae ab initio mundi creatae et in stellis com-
 10 paribus positae sunt, ut rationabilem ibi motum firmamenti contemplarentur, et cum spe et desiderio summae beatitudinis incorporarentur, ut secundum motum firmamenti corpora rationabiliter regerent; ibi autem morantes, ab omni, ut ajunt, corporea contagione liberae, caelum possiderent, per-
 15 sectamque omnium et praeteritorum et praesentium futurorumque obtinerent cognitionem. Quae vero appetentiam corporis, et hujus quam in terra vitam vocamus, ab illa specula altissima et perpetua luce despiciens, desiderio latenti cogitaverit, pondere ipso terrenae cogitationis paulatim in
 20 inferiora delabatur. Nec subito quidem a perfecta incorporalitate luteum corpus induitur, sed sensim per tacita detrimenta, et longiorem simplicis et absolutissimae puritatis recessum in quaedam corporis incrementa turgescit. In singulis enim sphaeris, quae caelo subjectae sunt, quadam
 25 aetherea obvolutione vestitur, ut per eas gradatim societati hujus indumenti testei concilietur; quantoque ubique corporea circumductione induitur, tanto ibidem pristinae scientiae, quam potita est, subtilitatem, virtutumque, quas eatenus solas exercuerat, perfectionem obrui patitur. Trahit enim secum,
 30 ut autumant, torporem a Saturno, a Marte iracundiam, a Venere libidinem, a Mercurio lucri cupiditatem, a Jove regni desiderium. Quae res, ut ajunt, perturbationem ipsi faciunt, ne suo vigore et viribus propriis uti possit. Hac etiam ratione perhibent mathematici, quod singulorum numinum po-
 35 testatibus connexi simus.

9. Reliqua, quae de his sanxit antiquitas minus ad hanc rem pertinere visa sunt; de quibus tamen aliquid suo loco perstringetur inferius. A planetis vero per inferiora descendens, variis tumultibus pulsatur grandinum et nivium,
 40 pluviarum et ventorum; tandemque tenebris corporis obvoluta, adeo rigida corporis mole gravatur, ut omnium, quae ante noverat, obliviscatur, nihilque jam prioris status recorderetur; quod etiam in stultitia puerorum patet, qui carbone lucente decepti laeduntur. Obvolutionibus autem illis utrum
 45 incorporarentur an non, diversi diversa sentiunt. Qui enim animam illis incorporari negant, asserunt, quod per hoc

ejus claritas tantum obfuscetur, sicut imago de fumo. Qui vero asserunt, illis animam uniri, et jam incorporari, ex eo argumentum trahunt, quod teste Macrobio animae a corpore tandem redeunt, easdem obvolutiones illuc reducunt, unde eas sumserant; illisque ibidem relictis, pristinos vigo-⁵ res, quos ibi amiserant, ad integrum resumunt. Quodsi illis, inquit, incorporatae non essent, nec ad corpora eas deferrent, nec in reditu illuc reportarent. Quibus si occurrerit, quod anima sic incorporata animal, etiam priusquam verum corpus suscipiat, efficitur; hoc respondent non esse¹⁰ necessarium, quum anima digito conjuncta non statim animal efficiat, quum etiam ad animalis constitutionem praeter corpus et animam multa pertineant, ut sensualitas et alia, quae physici tradunt. Inclusae vero corpori tria, inquit, quibus in gradum pristinum restitui mereatur, a natura¹⁵ accommodantur; ira videlicet, quae malum repellat; concupiscentia, quae bonum appetat; ratio, quae inter utrumque discernat. Duoque praeterea ex industria adhibenda decernuntur: doctrina prior, qua quae oblivioni tradidit, in memoriam reducat (inde quod apud nos *lectio*, apud Graecos²⁰ repetita cognitio vocatur); virtusque posterior, qua quod recte voluerit, ad effectum perducatur.

10. Quia autem de anima coepimus, de ea aliquantulum producat oratio. Tradunt animam nonnulli esse quandam divinae essentiae paritatem vel portionem. De quatuor²⁵ enim elementis, ut ajunt, et divino spiritu omnia procreantur, qui per quatuor infusus elementa, gignit universa. Ergo si de elementis et deo nascuntur omnia, unam originem habent, et par quodammodo est omnium natura. Sed videamus, inquit, quid in nobis ab ipso deo, quid ab ele-³⁰ mentis esse putetur. Quantum igitur datur intelligi, ab elementis corpus, a deo, inquit, animam possidemus. Quod hinc comprobant, quod in corpore terra, humor, anhelitus, calor; quae omnia, sicut et elementa, sensibus corporeis percipiuntur; animus vero, sicut et deus, nullis subjacet³⁵ sensibus. Praeterea illa, sicut et corpus, rationis expertia sunt; contra animus, sicut et deus, consilium habet. Deinde elementa perire putantur, quod est eorum proprium, sicut et corporis; contra deum non perire manifestum est; unde etiam infertur, quod nec animus perit, qui inde originem⁴⁰ ducit. Sed occurrit illud: Si animi immortales sunt, et unum habent principium, qua ratione plus in his quam in illis vigent? Dicunt itaque, hanc non ab animis, sed a corporibus dissimilitudinem provenire, quae prout fuerunt vivacia vel torpentia, ita et animos faciunt; quod in uno eodemque⁴⁵ animali corpore probari potest. In corpore enim sano expe-

dita est vivacitas mentis, in aegro pigrior; in satis invalido etiam ratione carens, ut in phreneticis cernimus; adeo quum ad corpus venerit anima, non natura sua utitur, sed ejus qualitate commutatur. Inde Afros versipelles, Graecos leves, 5 Gallos pigrioris videmus ingenii, quod et natura climatum quadam ex parte facit; sicut Ptolemaeus deprehendit, translatum ad aliud clima hominem naturam mutare ex parte dicens; ex toto enim non potest, quia in principio sortem corporis sui accepit. Ergo anima pro qualitate est corporis.

10 11. Sed occurrit: Quare res melior in potestate est deterioris? Atque divinus animus corpori mortali omnino praesse, non corpus mortale naturam animi debuit corrumpere. Hoc, inquit, ideo fit, quia plus est quod continet, quam quod continetur. Ut enim leo, si includitur in 15 foveam, impeditus vim suam non perdit, sed exercere non potest; ita animus in corporis vitia non transit, sed ex ejus conjunctione impeditur, nec suam exercet vim. Occurrit namque et illud: Omne quod corrumpitur, aeternum non est; sed animus corrumpitur; irascitur enim et insanit, de- 20 siderat et timet; caret itaque aeternitate, cui ista contraria sunt; nam passio aeternitatem resolvit. Huic conclusioni ratio refragatur, quia animus per se, inquit, nihil patitur, sed ex corporis laborat conjunctione. Aliud enim est, per suam corrumpi naturam, aliud, per contrarium 25 rei alterius. Videmus enim tale aliquid in lucerna, quae per se clara est, et locum, in quo est, sine dubio illuminat. Quae si quando ratracta fuerit et inclusa, locum quidem illuminare desinit, splendorem autem proprium non amittit. Remoto namque impedimento, apparet. Nec fulgor ejus, 30 quamvis impeditus, ideo etiam est corruptus. Ita ergo animus, inquit, quamdiu est in corpore, simul ejus patitur contagionem. At quum corpus deposuerit, antiquum recipit vigorem, et natura utitur propria.

12. Occurrit: Si ergo propriam recipit naturam, quare 35 poenas apud inferos patitur? Ideo, ajunt, quod licet corpore deposito, non tamen ad nitorem suum revertitur; nec potest. Uti si margaritam candidam, in lutum missam, polluas, statimque eam inde auferas, non idcirco sordibus caret, sed abluitionem requirit. Sic et animam, adhuc corporis 40 contagione inquinatam, etiamsi corpus deponat, purgari tamen necesse est; quae purgata incipit clarior esse. Unde Virgilius:

*Donec longa dies, perfecto temporis orbe,
Concretam exemit labem*

45 Inde est, quod aliae animae lunarem circulum, aliae solarem pro modo perfectionis tenere dicuntur. Hinc et Palinurus

et Dido, qui necdum ad loca pervenerant purgationis, multa circumdati umbra apud inferos sunt inventi. Nam de Palimuro legimus:

— *vix multa maestum cognovit in umbra.*
 Et de Didone: *Agnovitque per umbram obscuram.* Occurrit: Si ergo purgantur et suam naturam recipiunt, cur ad corpora reverti volunt? Palingenesia namque, id est *multiplex generatio*, et *μετεμψύχωσις*, id est *transitio animae*, a plerisque philosophorum traditae sunt. Potant, inquit, oblivionem; quod et ipsum ambiguum est, an videlicet praeteritarum obliviscantur poenarum, an quod futuri sint ignarae. Desiderant autem in corpora reverti. Illam autem oblivionem prioris illarum perfectae sapientiae accipimus annulationem, quam in descensu suo et incorporatione universae patiuntur. Sciendum tamen secundum eosdem, non omnes animas ad corpora reverti. Aliae enim propter vitam malam redeunt, aliae propter fati necessitatem; aliae vero propter vitae merita per apotheosin aeternum deorum consortium adeptae sunt.

13. Sane quia animam supra diximus immortalem, quaeritur inter majores, an generata sit, an ingenua; utrumque enim Platonis videtur innuere auctoritas. Generatam esse in primo Timaei, ubi ait: *praestantissima a praestantissimo facta est.* Item in secundo: *universi generis sementem factam.* Non generatam vero in Phaedone, ubi ait: *anima neque nata est, et aeterna est.* Hanc controversiam sic solvunt. Ingentam, inquit, dixit eam ideo quod lege rerum generatarum non utatur, ut videlicet vel naturaliter vel actualiter dissolvatur. Omnia enim generata, praeter mundum et divina, actualiter dissolvuntur; mundus vero et divina naturaliter. Nam licet numquam dissolvantur natura, tamen si conditor vellet, dissolutionem paterentur. Quicquid enim compositum est, illi naturale est dissolvi. Ideo igitur ingenerata dicta est. Generatam vero ideo innuit, quod secundum multos etiam ipsa praejacentem materiam ὕλην habuit; quod licet Plato nusquam testetur, nusquam tamen contradicit.

14. Dicebant tamen nonnulli, unam tantum esse animam, id est mundanam, solam omnia vegetantem, et unicuique pro sua habilitate vires conferentem; stellis quas divinam formam, id est rotundam, habentes invenimus, et hominibus, qui soli inter caduca sphaerico capite divinam formam imitantur, rationem et sensualitatem; licet praenimia contemplatione divina anima sensualitatem non multum exercent; ceteris vero animantibus sensum et vegetationem, arboribus et herbis tantum vegetationem. Et sicut unus

vultus in pluribus speculis, vel in uno speculo vultus plures apparent; ita animam in rebus diversis eandem esse, et ubique vires habere, licet in diversis pro corporum habilitate diversum habeat exercitium. Secundum quam sententiam nullus moritur, videlicet ut separationem animae patiatur, quia eam dicunt numquam a quatuor elementis separari, in quae omnia corpora resolvuntur. Sed tunc dicitur mori aliquis, quum in illo anima priorum relinquit virium exercitium. Anima enim quum in omnibus, ut diximus, corporibus parem, quantum ad se, habeat potestatem, in aliquibus tamen, mole corporis impediante, eam exercere non potest. Dicebant alii, mundanam eandem animam pariter cum humana anima in homine esse, et de ea vermes in homine vivificari; sicque eundem hominem duas animas habere asserebant.

15 15. Nonnulli etiam sunt, qui humanas animas, ab exordio mundi factas, et in compares stellas tamquam in vehicula locatas dicunt, donec quotidie incorporandi studio descendant. Nam ab Abelica virtute se argumentum habere arbitrantur, quod dicitur: *Ecce vox sanguinis fratris tui*
 20 *clamat ad me de terra*; id est animae, ut ajunt, quae corporibus natis de sanguine Abel erant incorporandae. Ideo enim, inquit, clamabant, quia perfectam beatitudinem in corporibus mereri volebant. Majoris enim auctoritatis dicebant animam, quae bonis meritis afficitur in vita, quam
 25 quae non incorporatur. Sed superfluum nihil facit deus; unde et haec sententia frivola judicanda est. Hi vero qui, ut supra diximus, animam esse partem divinae essentiae dicebant, ab illo loco trahunt, ubi dicitur: *Inspiravit in faciem ejus spiraculum vitae*. Haec autem, ajunt, particula non rediit amplius, ut cum deo uniretur; unde et peccare potest. Hi ergo de deo agunt tamquam localis et divisibilis sit. Asserunt de angelicis substantiis alii, alii de traduce semine animas nasci; ut sicut scissum est corpus filii de substantia patris, ita putetur et anima provenire; trahunt
 30 quae argumentum a consimilitudine morum. Est autem indubitatae fidei, nec hinc nec inde animas nasci vel creari, nec aliunde adduci, sed simul cum ipso corpore nasci. Et est tempus quoddam determinatum post conceptionem seminis, quod in corpus humanum redigitur, quo nascitur anima
 40 cum corpore.

16. Animae autem duae sunt vires, una superior, altera inferior. Animae superior vis caelestibus adhaeret et incorruptibilibus, et illa concupiscit, vocaturque rationalitas, spiritus, domina, mens, animus. Inferior est, quae voluptatibus corporis consentit, vocaturque sensualitas, animalitas,
 45 famula, mens. Estque superioris, ut inferiorem regat. Sed

aliquando ex negligentia superioris praevalet inferior, et seducit superiorem. Est etiam in hac figura Adam et Eva. Si enim Adam superior se ratione rexisset, non illum Eva inferior seduxisset. Hinc est, quod philosophi rationem magis et opinionem, quam veritatem exequentes, detrimenta animae hoc modo et poëtice inquirunt et se deprehendere putant. Si anima aeterna est, ajunt, et summi spiritus pars (omnes enim in anima deo similes facti sumus), qua ratione in corpore non totum videt, nec tantae est vivacitatis, ut omnia possit agnoscere? Quia, inquit, quum coepit in 10 corpus descendere, potat stultitiam et oblivionem. Unde non potest post naturae suae oblivionem numinis sui vim adimplere. Quae autem illa sit oblivio, superius expressimus. Ut igitur in poëticis iterum philosophicisque versemur, anima de caelo descendens obliviscitur secundum poëtas praeteritorum, se- 15 cundum philosophos futurorum. Unde Virgilius medium tenuit, dicendo: *Oblivia potant.*

17. Sane de reditu animarum ingens apud philosophos expositio est; quomodo videlicet, vel quare, postquam corpore exutae fuerint, tam sontium, secundum nonnullos eorum, 20 quam innocentium animae ad astra referantur, ut aut pro vitae pretio optima mercede aeternae lucis donentur, aut pro male commissis ab ipsis stellis projiciantur vel consumantur, non ita ut pereant, sed ut affligantur. Unde idem Virgilius hic quoque non absurdus;

*Scilicet huc reddi, deinde huc resoluta referri
Omnia; nec morti esse locum, sed viva volare
Sideris in numerum, atque alto succedere caelo.*

25

Et Lucanus:

*Innocuos vita patientes aetheris imi
Fecit, et aeternos animas collegit in orbes.*

30

Nec mirum, quum in originem suam redire omnia manifestum sit. Nihil enim, quod perire funditus possit, quum sit secundum philosophos τὸ πᾶν, id est omne, in quod redeunt universa. Res autem, quae mors vocatur, ut ait 35 Servius, non est mors, sed solutio, quippe quae nihil perire facit. Unde mire a plerisque interitus dicta est, quasi res interveniens et mixtarum rerum connexionem resolvens, quae nec ipsis corporibus contingat interire, quum non pereant, sed in elementa solvantur. 40

18. De purgatione vero animarum mire sentiunt, ut Virgilius testatur, dicens:

*Aliae panduntur inanes
Suspensae ad ventos; aliis sub gurgite vasto
Infectum eluitur scelus, aut exuritur igni.*

45

Ibi enim et poëticam servat, et a philosophia non recedit.

Nam triplex est secundum philosophos animarum purgatio. Aut enim in terra purgantur, quod videlicet corporalibus blandimentis deditae, variis fuerant sordibus oppressae, id est in corpora terrena transeunt; et hae igni dicuntur purgari; ignis enim, quo omnia exuruntur, de terra est; nam caelestis nihil perurit; aut in aqua, id est in corpora transeant marina, si paulo melius vixerint; aut certe in aëra transeundo, id est aëria corpora suscipiendo, si satis bene vixerint. Quod ergo in Statio etiam legimus, ubi de auguriis tractat. Inde etiam in sacris omnibus tres istae compurgationes sunt. Nam aut taeda purgantur vel sulphure, aut in aqua abluuntur, aut in aëre ventilantur; quod in sacris Liberi patris fieri consuevit. Unde est; — *tibique*

Oscilla ex alta suspendunt mollia pinu.

Nam et hoc genus erat purgationis. In ipsis etiam purgationibus bonum Virgilius secutus est ordinem meritorum, ut primum aëriam, inde aquae, post ignis diceret purgationem. Ajunt etiam, eas animas, quae male vixerint, statim ad incorporationem redire; quae melius, tardius; quae optime, cum numinibus diutissimo tempore esse. Quod autem addit Virgilius: *Quisque suos patimur manes*, sive supplicia varia relinquit intelligi, quae sunt apud manes (ut si quis dicat: *judicium patimur*, id est ea quae in iudicio continentur), sive aliud quid juxta Servium verius est. Nam quum, inquit, nascimur, duos Genios sortimur; unus est, qui ad bona hortatur, alter, qui depravat ad mala. Nec incongrue dicuntur Genii, quia quum quis hominum genitus fuerit, ei statim observatores deputantur; quibus assistentibus, post mortem aut asserimur in vitam meliorem, aut condemnatur in deteriolem; per quos aut vagationem, id est ascensionem ad superna, aut reditum mereamur in corpora. Ergo manes Genios dicit, quos cum vita sortimur.

19. Apud Plotinum philosophum tamen et alios non paucos diu quaesitum est, utrum per se mentis nostrae acies, an potius alicujus numinis impulsu ad cupiditates et consilia moveatur. Et primi, qui mentes humanas sponte sua moveri dixerunt, deprehenderunt tamen, ad omnia honesta Genio et numine quodam familiari nos impelli, quod nobis nascentibus datur; prava vero nostra mente cupere nos et desiderare. Nec enim, inquit, fieri potest, ut prava numinum voluntate cupiamus, quibus nihil malum placere constat. Unde alibi Virgilius:

— *Dine hunc ardorem mentibus addunt,*

Euryale? an sua cuique deus fit dira cupido?

ac si diceret: O Euryale, diine nostris mentibus cupiditates ingerunt et desideria? an deus fit ipsa mentis cupiditas?

Genium praeterea deum esse naturalem dicit Remigius, qui omnium rerum praest generationibus. Genio autem indulgere dicimus, quotiens voluptati operam damus. Unde e contrario habemus, in Terentio: *Sive defraudans Genium*. Sed nec aliquem esse sine Genio locum voluere priores. Unde in V Aeneidos de angue ab Anchisae tumulo erumpente legitur: *Incertus Geniumne loci*. Nam quod additum est: *famulumne parentis*, ab antiqua duci consuetudine videtur. Fuit enim mos majorum, ut quotiens reges moriebantur, cum his dilecti equi vel servi et una de uxoribus carior incenderentur; inter quas de hoc ipso magna erat contentio. Famulum ergo servum cum Anchise sepultum accipere possumus. Sive per apotheosin eum poeta deum ostendit effectum; unde et famulum ei dat quasi ministrum. Singula enim numina, ut ajunt, superiora inferiores potestates ministras habent, ut Venus Adonem, mater deum Atin, Minerva Erichthonium, Diana Virbium, Bacchus Marsyam. Aut certe a Pythagorae assertionem excogitatum est, qui primus de medulla, quae in spina hominis est, anguem creari deprehendit. Quod et Ovidius in XV metamorphoseon inter Pythagorae dicta commemorat. Anguinam autem Genio plerumque dari speciem novimus. Ut Persius: *Pinge duos angues*. Angues enim in penetralibus tectorum repertos minus periti, ut innuit Servius, togatorum daemones esse putabant, quos Latini, inquit, Genios vocant. *alibi!*

25

20. Quod autem per novem circulos infernum distribuit Virgilius, dicens, primum tenere animas infantum, secundum esse eorum, qui per simplicitatem sibi adesse nequiverunt, tertium, qui vitantes aerumnas se necaverunt, quartum eorum, qui amarunt, quintum virorum fortium, sextum nocentium, qui a iudicibus puniuntur, septimum, in quo animae purgantur, octavum animarum jam purgatarum, ut redeant, nonum campum Elysium, a quo animae non revertuntur; vel totum fabulosum est, vel, ut ait Servius, subtilissime adinventum. Qui enim, inquit, altius de mundi ratione quae- siverunt, intra hos novem mundi circulos inclusas dicunt esse virtutes, id est potestates minori perfectione praeditas; daemones videlicet, in quibus et iracundia sit et cupiditas, de quibus tristitia nascitur, id est Styx. Ab his igitur et intra haec claustra puniri manifestum est omnes animas, quae puniuntur. Unde dicunt, novem esse circulos Stygis, qui inferos cingunt, id est terram; daemones scilicet et ipsorum habitacula. Alias enim dicunt esse purgationes extra hos circulos, potestates bona tantum administrantes, nec vim ullam alicui inferentes. Nam illa Fulgentii de his circulis commenta subtilia quidem, sed tradi indigna iudicavi, quippe

45

quae moralitatem pravam concilient, physicas vero opiniones minime sapiant. Quod vero introitum inferorum cuilibet noctes atque dies patere, exitum vero difficilem esse legimus, aut poëtica dictum est, aut ab illorum opinione descendit, 5 qui omnes animas descendere quidem et incorporari posse, bene viventium vero animas superiores circulos, id est ad originem suam facile redire; quod Pompejo attribuit Lucanus. Male viventium autem diutius in his pro mutatione diversa commorari corporibus, et sic apud inferos semper esse con- 10 tendunt. Solos enim saepe redire posse innuit Virgilius, quos diligit Juppiter, hoc est, quos in ortu benignus siderum aspectus irradiat. Unde Juvenalis:

————— *distat enim quae*
Sidera te excipiant modo primos incipiente

15 *Edere vagitus* —————
quos prudentia sublevat, id est, quos *ardens evexit ad sidera virtus*; et religiosos, quos a diis genitos dicit. Consequens enim est, ut deorum soboles religionibus vacet.

21. De Tantalo, qui apud inferos punitur, habet fabula, 20 quod Corinthiorum rex fuerit, amicus numinibus. Quae quum frequenter susciperet, et quodam tempore defuissent epulae, filium suum Pelopem occisum diis epulandum apposuit. Tunc abstinentibus cunctis Ceres humerum ejus glutivit. At quum eum ad superos dii per Mercurium revocare 25 vellent, eburneus ei humerus est restitutus. Ideo autem Ceres dicitur comedisse, quia ipsa est terra, quae corpora resolvit. Per Mercurium vero ideo fingitur revocatus, quia et ipse est secundum quosdam deus prudentiae, per quam philosophi palingenesiam, id est *iteratam generationem*, 30 vel *μετεμνήσῳσιον*, id est *transitionem animae deprehenderunt*. Πάλιν namque *iterum*, γένεσις *generatio*; item *μετά trans*, ψυχή *anima* interpretatur. Tantalus autem hac lege apud inferos damnatus dicitur, ut in Eridano, inferorum fluvio, stans, neque undis praesentibus, nec vicinis po- 35 mariis perfruatur. Per hunc igitur avaritia designatur. Unde et Tantalus dicitur, quod interpretatur *visionem volens*. Avarus itaque, fruendi usu destitutus, rerum suarum pascitur visione. Sane Eridanum, in quo stare fingitur, in caelo Aratus esse dicit, haud longe a signo, quod Cetum dicitur. 40 Sed et in terris est, in Venetia scilicet, quae Italiae pars est, Padusque vocatur. Hunc alii ad inferos tendere, alii apud inferos nasci et e terris exire volunt. Quae ideo finguntur, quia de Apennini parte oritur, quae spectat inferum mare Tyrrhenum scilicet, quod ab occidente cingit Italiam, 45 et tenditur usque ad superum, Adriaticum scilicet, quod est ab oriente.

Αγδτος γεννησις, μεταμνησισιον.

22. Cerberum tricipitem, quem Plutonis subjiciunt pedibus, qui etiam *carnes vorans* interpretatur, odium quod triplici diversitate in terris exercetur intelligunt. Est enim odium aliud naturale, ut hominum et serpentum; aliud causale, ut quod ex illata injuria commovetur; aliud casuale, ut quum pro uno verbo saepe incurritur odium nisi componatur. Nonnulli Cerberum terram tripartitam, id est Asiam, Africam, Europam accipiunt. Quae terra sorbens corpora, animas mittit ad Tartara. Quae de eo alii sentiant, dicemus inferius. Notandum autem, singulos trium fratrum 10 similia ex parte habere insignia. Habet enim Juppiter trifidum fulmen, Neptunus tridentem, Pluto trium capitum canem. Nec immerito. Tria namque haec numina, licet divisa teneant imperia, totius tamen regni communem habere putantur potestatem, sicut et ipsa quae possident elementa, 15 physica inter se quadam ratione junguntur. Unde supervacue notatur, quod in primo Aeneidos de alienis conqueritur Neptunus elementis, dicens:

Jam caelum terrasque meo sine numine venti

Miscere ———

20

23. Tres item Furiae Plutoni deserviunt, id est in terris exercentur. Harum secundum Fulgentium prima Alecto, *impausabilis*, secunda Tisiphone quasi *τῶντων φωνή*, *istarum vox*, tertia Megaera quasi *μεγάλη ἔρις*, *magna contentio* interpretatur. Primum enim, inquit, est non pausando fu- 25 riam concipere, secundum in vocem erumpere, tertium jurgium protelare. Alii tamen Megaeram secundam, Tisiphonen tertiam volunt, quam etiam vel similiter vocem istarum, vel ultionem mortis interpretantur, asserentes itidem, primum esse post quietis perturbationem iram ardentem incurere; 30 secundum post irae commotionem multam proferre contentionem; tertium post jurgia et iram malivolentiam tantum et detractionem exercere, vel ultionem et poenam consequenter irrogare. Tria etiam Fata, quae per antiphrasin, quod nulli *parcant*, Parcas appellamus, eidem Plutoni destinamus. 35 Harum, secundum Servium, una loquitur, altera scribit, tertia fila deducit. Secundum Homerum una colum bajulat, trahit altera, tertia rumpit. Has, licet exceptrices et librariae Jovis sint, quod summi scilicet dei dispositiones ad effectum ducunt, Plutoni tamen ob hoc ministras damus, quia earum 40 in terris maxime officia videntur. Interpretatur autem Clotho *evocatio*, Lachesis *sors*, Atropos *sine ordine*; per quae nomina tota humanae vitae innuitur dispositio. Evocantur enim primo homines ex non esse in esse, sive de matris utero in lucem; deinde sors, qualiter cuique vivendum sit, succe- 45 dit; postremo mors vitae finem importat; quae ideo sine

Wajuko La. A. Fragon; Sultin

ordine dicitur, quod nullam observans dignitatem, nulli parcens aetati, indifferenter omnia ad se trahit.

24. De geminis somniorum portis, altera verorum, altera falsorum, quas apud inferos constituimus, philosophia haec habet. Per portam, inquit, corneam oculi significantur, qui et cornei sunt coloris et ceteris membris duriores; quippe qui nec frigus sentiunt, sicut Cicero in libro de Deorum Natura testatur. Per eburneam vero portam os significatur cum dentibus. Scimus autem, quod quae loquimur, falsa esse possunt, ea vero quae videmus, maxime vera sunt. Idcirco Aeneas, qui poëtica et in infernum intromissus est, et inde emissus, per eburneam portam egressus est. Est et aliud, quod inde sumitur. Somnium novimus cum cornu pingi; et qui de somniis scripsere, ea quae secundum fortunam et per possibilitatem videntur, effectum saepissime habere dicunt. Et haec, ajunt, visa sunt cornu; unde verorum cornea fingitur porta somniorum. Ea vero, quae sunt supra fortunam et nimium ornatum variamque habent jactantiam, falsa esse confirmant. Unde eburnea quasi ornatioior porta falsis datur. Porphyrus tamen earum descriptionem portarum, ut ait Macrobius, ab Homero traditam latius et aliter exequitur. Latet enim, inquit, omne verum; sed tamen anima quum ab officiis corporis somno ejus paululum libera est, interdum aspicit, interdum intendit aciem, nec tamen pervidet; et quum aspicit, non tamen libero et directo lumine videt, sed interjecto velamine, quod nexus naturae caligantis obduxit. Et hoc in natura Virgilius esse asserit, dicens:

*Aspice; namque omnem, quae nunc obducta tuenti
Mortales hebetat visus tibi, et humida circum*

30 *Caligat, nubem eripiam* —

Hoc velamen quum in quiete usque ad verum aciem animae introsipientis admittit, de cornu creditur; cujus ista natura est, ut tenuatum visui fiat pervium. Quum autem a vero hebetat ac repellit intuitum, ebur putatur, cujus corpus ita densum est natura, ut ad quamvis extremitatem tenuitatis erasum, nullo visu ad interiora tendente, penetretur. Nubem autem illam Servius nebulam de terris ortam, quae nostris obsit obtutibus, relinquit intelligi. Unde, inquit, aquila, quia supra nebulam est, plus videt. Somnia vana sub foliis refert haerere Virgilius, quia qui de somniis tractarunt, quo tempore folia de arboribus cadunt, vana esse somnia dixerunt.

25. Somnia et Soporem, Bellum et Timorem, Luctum et Egestatem, ceteraque similia, aditum dicunt obtinere inferorum; quod haec aut morti vicina videntur, aut post mortem creantur, aut in morte sunt. Et merito apud inferos ista esse finguntur, quia in quem ista cadunt, sit mortalis necesse

est. Unde deos immortales dicimus, quia ista non sentiunt. Sed Centauros et Scyllas, Gorgonas et Harpyias, aliaque prodigiosa, ideo juxta Servium stabulari dicuntur in foribus, quia quae contra naturam creantur, statim pereunt. Porro nonnulli inferos sub terra esse voluerunt, a cosmographis et 5 geographis argumentum se habere existimantes, qui terram sphaericant, et aqua et aëre sustentari dicunt. Quod si est, potest navibus ad antipodas perveniri, qui, quantum ad nos spectat, inferi sunt, sicut nos illis. Hinc et Aeneae in inferno dictum putant: *Pelagine venis erroribus actus?* 10 Tiberianus etiam inducit epistolam vento allatam, quae habet: *Superi inferis salutem.* Qua occasione tractat reciprocum hoc. Nam prudentiores animas quasi per *μετεμψύχωσιν* ad alterius climatis corpora transire, nec in eo orbe versari, in quo prius fuere, tradiderunt. Unde Lucanus. *Regit idem* 15 *spiritus artus orbe alio.* Sane *μετεμψύχωσις* juxta Platonem et Aristotelem sexum nunc servat, nunc mutat. Unde et Caeneus post mortem in sexum rediisse dicitur. Fuit autem Caeneus virgo, quae a Neptuno turpi praemio meruit sexus mutationem. Fuit etiam invulnerabilis, qui pugnando pro 20 Lapithis contra Centauros crebris ictibus fustium paulatim in terra fixus est. Veri simillimum igitur mihi videtur, Caeneum juvenem magnanimum extitisse, qui quum in tenera aetate nihil inter compatriotas viriliter egisset, mari peregre delatus, multo sibi labore ac virtute nomen maximum com- 25 paravit. Virtus autem quantalibet numero cedit.

26. Plutoni nigrae pecudes immolantur, quia victimae numinibus aut per similitudinem, aut per contrarium decernuntur. Per similitudinem, ut nigrum ipsi pecus; per contrarietatem, ut porca, quae frugibus obest, Cereri; ut 30 Aesculapio capra, quia est deus salutis, quum capra numquam sine febre sit; ut Priapo asinus, quod turpitudinem ejus cum Nympha quadam coeuntis ruditu indicavit. Fuit autem Priapus, ut refert Servius, de Lampsaco, civitate Hellesponti, qui ob virilis membri magnitudinem a civibus 35 ejectus est. Postea tamen in numero deorum receptus meruit esse numen hortorum. De hoc Horatius:

————— *Nam fures dextra coërcet —*

Obcoenoque ruber porrectus ab inguine palus —

Ast importunas volucres in vertice arundo

Terret fixa —

40

Hortis autem merito praeesse dicitur propter eorum fecunditatem. Nam quum aliae terrae semel in anno aliquid creant, aliqui horti numquam sine fructu sunt. Sed et matronarum deus extitit, quarum, ut ajunt, factione inter deos relatus 45 est. Sciendum autem, quod quum numinibus ceteris varie

pro qualitate regionum sacrificetur, ut Veneri Paphiae tantum de thure; unde est:

————— *Haud equidem tali me dignor honore,*
 Genitrici vero, id est Romanae, etiam de victimis, Libero
 5 ubique caper immolatur. Quod vero lacte et sanguine ad
 tumulum animas eliciebant, haec causa est. Lacte corpus
 nutritur; post animae conjunctionem et anima sine sanguine
 numquam est; quo effuso recedit, Legimus praeterea, in-
 sepulorum animas vagas esse; reddita autem legitima sepul-
 10 tura, eas ad quietem sepulcri redire. Quas Stoici, id est
 divisi medium secuti, tamdiu durare dicunt, quamdiu durat
 et corpus. Unde Aegyptii periti in sapientia condita diutius
 reservant corpora, ut anima multo tempore perduret et cor-
 pori sit obnoxia, nec cito ad alios transeat. Romani vero
 15 contra faciebant, comburentes cadavera, ut anima statim in
 generalitatem, id est in naturam suam rediret.

27. Ideo autem Stoicos medium sequi diximus, quia
 Plato perpetuam dicit animam, et ad diversa corpora facere
 transitum statim pro meritis prioris vitae. Pythagoras vero
 20 non translationem, sed palingenesiam esse dicit, hoc est
 redire quidem, sed post tempus. Praeterea a Stoicis ani-
 mam aequae cum corpore durare asserentibus, alii dissense-
 runt, dicentes, animas cum corporibus non perire, sed cor-
 poribus quidem delectari, et cum ipsis, quamdiu inde su-
 25 perest aliquid, immorari; ideoque cadavera aromatibus con-
 diri, quatenus multo tempore durantia, animae suam non
 subtrahunt delectationem. Neque enim verum est, animam
 deserere corpus, quum potius corpus animam deserat. Hinc
 et Simonides poeta et Statius itidem in octavo Thebaidos:

30 ———— *Odi artus, fragilemque hunc corporis usum*
Desertorem animi.

De eo autem, quod mortui et calida aqua abluebantur et
 per intervalla conclamabatur, Plinius in Naturali Historia
 rationem reddit, dicens, spiritum vitalem plerumque solere
 35 exclusum putari, et homines fallere. Denique refert, quen-
 dam superpositum pyrae adhibitis ignibus erectum esse, nec
 potuisse liberari. Unde et servabantur cadavera septem die-
 bus et calida abluebantur aqua, et post ultimam conclama-
 tionem comburebantur. Unde traxit Terentius: *Desine, jam*
 40 *conclamatum est.* Mos etiam erat, ut si quis procul a
 domo sua extingueretur, ad domum suam referretur (unde
 Virgilius: *Sedibus hunc refer ante suis*), et itidem ibi
 septem diebus servaretur, octavo incenderetur, nono deni-
 que sepeliretur. Unde Horatius:

45 *Novendiales dissipare pulveres.*

Inde etiam ludi, qui in honorem mortui celebrabantur, no-

vendiales dicuntur. Sciendum quoque, quod in domo sua sepeliebantur. Unde et haec consuetudo primum orta est, ut dii penates in domibus colerentur. 5

28. Cupressus vero funeribus adhibita est juxta Lactantium, quia incestatas familias Romani hac notabant; vel quod sterilis arbor mortuis accommodata judicata est; vel quod in tutela fuerit inferorum; vel magis juxta Servium, quia caesa non repullulat, sicut nec mortuus reviviscit; vel quod propter eam funesta ostenditur domus. Unde et atra, quod atratos significet lares, vocatur; sicut laetos festae indicant frondes lauri, olivae et similium. Nam Romani moris fuerat, ramum cupressi ante domum funestam poni, ne quis pontifex per ignorantiam pollueretur ingressus. Polluti enim funere, sacrificare vetabantur. Quod si contigisset, ut uno eodemque tempore funestaretur quis, et operam sacrificiis dare cogere, laborabat, ut ante sacra compleret, quam funus agnovisset. Unde quum pontifex quidam, ut in Livio habemus, Capitolium esset dedicaturus, et ab inimicis ei filius nuntiaretur extinctus, ne pollutus dedicare posset, respondit: *cadaver sit*; nec voluit funus agnoscere, donec templum indicasset. Hinc Aeneae, morte Palinuri funestato, non quod eum mortuum vidisset, sed quia funus ejus agnoverat, et inde doluerat, unde et: 10

— *casusque animum concussus amici,*

(ipsa enim impiant, quae agnoscimus et de quibus dolemus), flumina ad se expiandum priusquam ad sacra accedat, in sexto Aeneidos monstrantur. Secundum eundem etiam ritum in undecimo inducitur ante sacris operam impendere, et sic ad sociorum sepulturam reverti. Varro tamen dicit, pyras cupresso circumdari propter gravem ustorum cadaverum odorem, ne offendatur populi circumstantis corona, quae tamdiu stabat respondens fletibus praeficae, id est principis planctuum, quamdiu consumto cadavere et collectis ossibus novissimum verbum, id est *ilicet*, quod *ire licet* significat, diceretur. Nam *vale* dicebatur post tumuli quoque peracta solemnia. Porro praeficae dictae sunt principes planctus, non doloris. Nam funeras quasi *funereas* appellabant, ad quas funus pertinebat, ut matrem, sororem, amitam, materteram. Unde mater Euryali: *Nec te tua funera mater* — 25

29. Vale vero mortuis dici asserunt, non quod valere aut salvi esse possint, sed quia ab his discedimus, numquam eos visuri. Hinc ortum est, ut et maledicti significationem vale obtineat, ut Terentius: *Valeant, qui inter nos discidium volunt*; hoc est, ita a nobis discedant et pereant, ut ad nostrum numquam revertantur aspectum. Sic Virgilius: *Vivite silvae*. Nam quod alibi *vivite felices* ait, bene 30

optantis, non maledicentis est. Sunt autem haec maledicta per contrarium inventa, ut sit quasi salva veneratio. Ergo quum mortuo vale dicitur, non etymologia, sed consuetudo consideranda est, quia nulli vale dicimus, nisi a quo separamur. Apud varias etiam gentes diversa fuerunt genera sepulturae. Alibi enim obruebantur, alibi exurebantur, alibi primas remittebantur ad patrias, alibi etiam per diem, alibi per noctem. Namque Heraclitus, qui omnia vult ex igne constare, dicit, debere corpora in ignem resolvi. Thales Milesius, qui omnia ex humore creati confirmat, corpora ut in humorem resolvantur, obruenda contendit. Sane apud antiquiores mos erat in sepulcris virorum fortium captivos necare; quod et apud Homerum in Patrocli exequiis completum legimus, et Virgilius in Pallantis funere commemorat. Id autem ubi nimis crudele visum est, placuit gladiatores ante sepulcra dimicare, qui a bustis bustuarii dicti sunt. Nec mirum, inferis, id est inferorum sacris, qui utique noxii sunt, crudelia exhiberi. Nam et Varronis opinio est, ideo mulieres in funere ora lacerare, ut inferis ostenso sanguine satis fiat. Inde et eos manes per antiphrasin a poetis dictos esse legimus; manum enim bonum est. Unde juxta Servium: *Mane; quid enim, inquit, melius?* Sed et immanis inde dictum est.

30. Atqui de manibus quid, vel quomodo, vel unde, vel ubi, vel sicubi sint, variae habitae sunt opiniones, et oppositissimae reperiuntur traditiones; quas quia omnes incertitudinis sensi plenissimas, nullam pro certa asserendam censes, ad vulgariora recurro. Ac primum quia de funeribus egimus, ne nominum, quorum abusu confundimur ignoraveris proprietatem, funus juxta Servium proprie est jam ardens cadaver; quod dum portatur, exequias dicimus; crematum, reliquias; conditum jam, sepultum. Plutoni, sicut aliis numinibus, capite veluto sacrificabatur. Quod ideo in omnibus sacris observatum est, ne se inter religionem aliquid vagis offerret obtutibus, exceptis tamen Saturnalibus, ne numinis imitatio videretur. Hinc in tertio Aeneidos Helenus:

*Ne qua inter sanctos ignes in honore deorum
Hostilis facies occurrat et omnia turbet.*

Interrumpi enim sacra, piaculum erat. Unde Virgilius in octavo: *Audax quos rumpere Pallas sacra vetat.* Denique quum ludi Circenses Apollini celebrarentur, et quod Hannibal urbi circa Collinam portam ingrueret quum nuntiaretur, omnes raptis armis occurrerunt. Reversi postea quum piaculum formidarent, senem quendam in Circo saltantem invenerunt. Qui quum interrogatus, *se non interrupisse saltationem* respondisset, hoc proverbium dictum est;

bustum (non obsol. burro = ur)

Salva res est saltante sene. Sed nec differri sacra anniversaria licebat, quia nec iterari ex lege poterant. Unde idem in eodem: *Annua, quae differre nefas.* Nam sacra calendaria si qua fuissent ratione dilata, licenter repetebantur, nec piaculum eorum intermissione committebatur.⁵ Porro in ratione sacrorum par est et animae et corporis causa. Nam plerumque quae circa animam fieri nequeunt, circa corpus exhibentur, ut solvere vel ligare; quo possit anima, quod per se non potest, ex cognatione sentire. Inde est:

10

Unum exuta pedem vinculis, in veste recincta.

In sacrificio enim aliquid religatum esse nefas erat. Sic Helenus apud Virgilium vaticinaturus vincula corporis cuncta resolvit, ne qua parte animo religato ad numen accedat. Hoc autem in ipsis tantum sacris servatum est. Nam ante¹⁵ sacrificia ligari licuisse victimas Juvenalis ostendit, dicens:

Sed procul extensum petulans quatit hostia funem. Sciendum etiam, in sacris simulata pro veris haberi. Unde quum de animalibus, quae difficile inveniuntur, est sacrificandum, de pane vel cera fiunt, et pro veris accipiuntur.²⁰ Inde est:

Sparserat et latices simulatos fontis Aaverni.

Nam et in templo Isidis aqua sparsa de Nilo esse dicebatur.

31. Atqui in ritibus sacrorum multa habebatur diversitas et mire superstitionosa curiositas. Diis inferis sacrificantes²⁵ aqua aspergebantur, ut:

Spargens rore levi et ramo felicis olivae — superis abluebantur, uti: *Donec me flumine vivo abluero.* Diis superis tantum libabant, ut:

Aulai in medio libabant pocula Baccho.

30

Inferis vero libantes etiam vasa in ignem mittebant, ut: *Fuso crateres olivo;* quod et Statius in Archemori sepultura commemorat. In inferorum veneratione numerum parem, qui posterioris juxta arithmeticos dignitatis est, servabant, ut: *Ecce duas tibi, Daphni;* in superiorum impari, ut:³⁵ *Numero deus impare gaudet.* Sed et diis aliis facto scrobiculo, aliis super terram, caelestibus vero extractis focis sacrificabant; unde et altaria proprie nominata sunt. Sunt tamen superiorum et arae et altaria; inferiorum tantum arae. Dicta est autem ara a precibus, quas Graeci *αράς*⁴⁰ vocant. In sacris etiam supernis vina fundebant, ut: *Media inter cornua fundit;* in inferis invergebant, ut: *Frontique invergit vina sacerdos.* Est autem *fundere* supina manu libare; *invergere* vero conversa in sinistram partem manu ita fundere, ut patera convertatur. Haec vero non sacrificia⁴⁵

erant, sed ad victimarum pertinebant explorationem. Si enim non stuperent, aptae videbantur.

32. Vittis etiam victimae coronabantur, et salsa fruge, id est sale et farre mixtis (quae mola salsa vocabatur) frons 5 victimae et foci aspergebantur et cultri. Fiebat autem de horna fruge et hórno sale; ut Horatius: *Horna fruge* etc. Obliquum etiam cultrum a fronte victimae usque ad caudam ante immolationem ducere consueverant. Unde est: *Tempora ferro summa notant pecudum*. Atque erant hae 10 quoque probationes, utrum deo dedicatum animal sacrificio aptum esset, si videlicet omnia patienter ferret, ut:

Et statuam ante aras aurata fronte juvencum;
id est auro ornata, sicut nonnumquam fiebat. Et alibi:

Et ductus cornu stabit sacer hircus ad aram.

15 Quotiens enim victima reluctabatur, se improbari ostendebat; ut Lucanus: *Discussa fugit ab ara taurus*. Setas etiam, de capite hostiae ante immolationem vulsas, aris prima libamina imponebant; sicque jam victima immolationi praesignabatur; unde est: *Signata capita*. Sacrificabant autem, quum 20 animales darent hostias, aut de integris victimis, ut:

Et solida imponit taurorum viscera flammis,

id est holocaustum, quod de tractis extis aris superimponebatur, quae nonnumquam abluta et elixa etiam ipsa reddebantur; unde et ibidem dictum est: *Fundens ardentibus extis;* 25 aut de parte corporis, ut: *Extaque salsos projiciam in fluctus*; aut de sanguine tantum in aras fuso, ut: *Sanguinis et sacri pateras*. Moris etiam sacerdotalis erat, ut plerumque aliis cultros subter tenentibus, alii victimas super impingerent, ut sic interirent. Unde est: *Supponunt alii* 30 *cultros*, id est jugulant hostias. Fuit autem hoc verbum sacrorum, in quibus mali ominis verba vitabant. Hinc et *macte*, quod magis aucte significat, dicebatur. Quotiens autem aut thus addebatur, aut vinum super animal fundebatur, dicebatur: *Macta est hostia vino et thure*, id est 35 cumulatá et magis aucta. Qua de re hoc traxit poëta:

Macte puer virtute nova, sic itur ad astra;

id est affectata gloria magis adaucte. Et alibi:

Macte animi, tantis dignus qui crederis armis.

Reddere etiam verbum legimus sacerdotale fuisse, ut:

40 *Lancibus et pandis spirantia reddimus exta.*

Reddi enim dicebantur exta, quae probata et elixa arae superponebantur. Cavebatur autem, ne oves immolandae caudam haberent maculatam, nec linguam nigram, nec aurem fissant. Unde lectas ubique bidentes in sacris legimus appellatas; 45 in sacra enim non admittebantur, nisi quibus nihil deesset. Sic et de bobus dictum est: *Nunc grege de intacto* etc.

mola i miffen 2 Jus 0 y f n r / y r o d 3 Mon 12
m. e. p. i. 28.

Sunt autem bidentes juxta Servium quasi *biennes* dictae, quia nec minores aut majores licebat immolare. Sunt etiam in ovibus quibusdam duo dentes eminentiores inter octo, qui nonnisi circa bimatam apparent; et hae solae sacrificiis aptae putabantur. Proprium autem epitheton ovibus dabant 5 lectis, porcis eximiis, bobus intactis, id est indomitis, juga nulla passis.

33. Ad haec juxta ritum sacrorum, quum priora sacrificia displicuissent, quod plerumque ex prodigiis statim sequentibus judicabatur, sacra diligentius repetebantur. Unde 10 post Harpyiarum molestationem apud Virgilium legitur: *Arisque reponimus ignem.* In renovatione vero sacrorum simulacra moveri solebant. Unde Horatius: *Non ego te, candide Bassareu, invitum quatiam;* et Virgilius: *Commotis excita sacris Thyas.* Atque sciendum, quod ei sa- 15 crabatur numini locus, cujus sacrum in medio collocabatur. Alia enim si apposita sunt, ad ornatum tantum pertinebant. Unde idem alibi Virgilius:

In medio mihi Caesar erit templumque tenebit;
id est, ei templum consecrabo. Nam quod ait *in medio,* 20 ejus fore templum significat. Quod adjunxit *templumque tenebit,* verbo pontificali usus est. Qui enim templum dicebat, postem tenens, dare se dicebat numini, quod ab illo necesse foret jam teneri, et ab humano jure discedere. Sed et Romani legimus moris fuisse, ut bella gesturi de parte 25 praedae aliquid numinibus pollicerentur; adeo ut Romae unum templum fuerit Jovis Praedatoris, non quod praedae praesit, sed quia ei ex praeda aliquid dabatur. Unde hoc traxit Virgilius:

Irruimus ferro, divosque ipsumque vocamus 30

In partem praedamque Jovem.

De pugna quoque venientes nonnumquam victores cum multitudine populi obvia ad numina minora ibant, et ibi, quia hostes fugaverant, cum gratiarum actione et gaudiorum exhibitione oves immolabant. Unde et ovans dictum 35 est; nam ovatio proprie erat minor triumphus. Ovationem enim qui meruerat, et uno equo utebatur, et a plebejis vel equitibus Romanis ad templum deductus, de ovibus sacrificabat. Qui autem triumphabat, albis equis quatuor utebatur, et senatu praeunte in Capitolio tauros mactabat. 40

34. Pro qualitate etiam numinum orantes interdum ima, interdum summa respiciebant. Nam potestates, ut diximus, aliae caelestes sunt, aliae terrestres, aliae permixtae. Hinc est, quod Apollinem deprecantes (qui, ut diximus, etiam inferorum deus est; unde et adyta ei dantur) humo 45 assternebantur; ut: *Summissi petimus terram.* Jovem

vero venerantes stabant, oculosque ac manus ad superna erigebant. Inde est:

*At pater Anchises oculos ad sidera laetus
Extulit, et caelo palmas cum vocè tetendit.*

5 *Ore favete* inter supplicationes dicebatur, quod hic sermo et sacrificiis et ludis aptus visus est. In sacrificiis enim taciturnitas, in ludis necessarius favor est. Favet autem quis ore etiam per taciturnitatem. Hinc traxit Horatius: *Favete linguis*. Sane infula, qua sacerdotes in sacris or-
10 natos legimus, fascia erat in modum diadematis, a qua vittae ab utraque parte dependebant; quae plerumque fuit tortilis de albo et cocco. Apex vero, quo iidem usi memorantur, proprie dicta est in summo sacerdotis pileo virga lanata, hoc est, in cuius extremitate modica lana erat; quod
15 primum constat apud Albam Ascanium statuisset. Ferebatur autem vel ad ostendendum sacerdotii eminentiam, sicut mortuis nobilibus columnae ad significandum eorum culmen superponuntur; vel quia, quum apud Laurolavinium sacrificarent, et exta iis frequenter aves de vicinis venientes lucis
20 abriperent, eminentia virgarum eas absterrere voluerunt. Exinde etiam consuetudo permansit, ut qui apud Laurolavinium sacrificarent, ingentes haberent virgas, non breves, ut in urbe. Huiusmodi tamen pilea quum per aestus nonnumquam ferre gravarentur, filo tantum capita, ne nudis
25 penitus, quod nefas fuerat, capitibus incederent, religare solebant. Unde et a *filo*, quo utebantur, flamines quasi *filamines* dicti sunt. Verum festis diebus, filo deposito, pilea accipere necesse erat. Atque de his hactenus.

35. Quae singulis numinibus victimae et quare decretae
30 sint, ut paulo ante breviter in parte tetigimus, qui ad plenum nosse expetit, pontificum libros otiosus transcurrat. Neque enim vel unimode omnes dii culti, vel eadem omnibus oblata sunt. Singulis enim numinibus certa sunt dona, quae offeruntur. Unde est: *Strueremque suis altaria*
35 *donis*, id est congruis. Nam et Jovi juxta Romanas caerimonias de tauro sacrificari non licebat; adeo ut, quum Aeneas taurum apud Thraciam Jovi mactasset, monstrum statim de cruentis viminibus legatur subsecutum. Unde juveneus ei immolabatur; taurus vero numquam, nisi aliquando
40 in triumpho. Quod tamen ideo admissum est, quia tunc non tantum Jovi, sed et aliis diis, qui in bello opem ferunt, sacrificabatur. In victimis enim requirebatur, ut certis numinibus certae aetatis animalia mactarentur. Porro ut in religionibus saltetur, haec ratio est, quod nullam majores
45 partem nostri voluerunt esse, quae non sentiret religionem.

Nam cantus ad animum, saltatio ad mobilitatem corporis pertinet. Hinc de Didone legitur:

Aut ante ora deūm pinguis spatiatur ad aras.
Matronae enim et ipsae sacrificaturae circa aras faculas tenentes ferebantur; quod cum quodam gestu fiebat. Unde traxit Salustius: *Saltare elegantius, quam necesse est probae.*

7. Proserpina.

1. Plutoni nuptam Cereris filiam Proserpinam volunt. Ceres ergo *gaudium* interpretatur. Hanc ideo frumenti¹⁰ deam confingunt, quia ubi plenitudo sit fructuum, ibi abundant gaudia necesse est. Proserpinam vero quasi segetem voluerunt, id est per terram radicibus *proserpentem*. Sed et Hecate a Graecis dicitur; *ἑκατόν* enim *centum* interpretatur. Hoc nomen sortita est, quod centuplicatum segēs¹⁵ proferat fructum. Hanc a Plutone raptam, id est in terra satam, cum lampadibus Ceres inquirere dicitur; unde et lampadarum dies Cereri dedicantur, illa videlicet ratione, quod tempore messis cum lampadibus, id est solis fervore, fructus ad metendum cum gaudio requirantur. Remigius Proserpi-²⁰ nam a *proserpendo* vocatam dicit et ideo puellam, quod singulis annis semina nascantur et renoventur. Idem vim herbarum et omnium seminum, quae de terra surgunt, Proserpinam accipit. Denique Cererem quasi *Creerem* a *creando* et *crescendo* nuncupatam dicit, eamque terram,²⁵ quae omnia creat, sicut et Servius, esse confirmat. Tullius tamen Cererem quasi *Gererem* a *gerendo*, quod fructus *gerat*, prima littera casu immutata, dictam asserit. Flava dicitur propter aristarum maturitatem. Haec dum filiam quaerit, Jove admonente per cibum papaveris dicitur orbi-³⁰ tatis oblita. Et revera papaver soporem gignit; quo dum fruimur, licet aestiva annonae aliquando penuria afflictī, maturitatis tamen cunctationem minus graviter ferimus. Alma ab *alendo* dignissime nuncupatur. Suntque ejus propriae caerimoniae, sicut et Liberi orgia. Leges fertur in-³⁵ venisse, quia ante inventum a Cerere, ut ait Servius, frumentum passim homines sine lege vagabantur; quae feritas interrupta est invento usu frumentorum, postquam ex agrorum divisione nata sunt jura. Triptoleum dicitur adamasse, quod is primus in Graecia, sicut in Aegypto Osiris, aratrum⁴⁰ et magnam agriculturac partem adinvenit.

2. Juxta Aetnam rapta ejus dicitur filia, quod, ut testatur Lucanus, Sicilia frugum est feracissima. Sane Ceres a Jove meruit, ut Proserpina sex esset mensibus in caelo cum matre, sex apud inferos cum marito; quod fictum⁴⁵

dicimus sive quia post sationem tantundem temporis quasi latent gramina priusquam fructus producant, sive quia, ut dicit Servius, ipsa est eadem quae et Luna, quae toto anno VI mensibus crescit, VI deficit, ut per singulos menses diebus quindenis crescens apud superos, decrescens apud inferos esse videatur; sive, ut ait Fulgentius, ideo apud inferos et superos aequis spatiis Proserpinam, id est Lunam, collocant, quod die lateat, nocte luceat, sicque annum cum sole quasi dimidiare putetur; sive ideo apud inferos est, quod secundum astrologos stellis omnibus humilior currat, et terris praesit, et humorem rebus administret, adeo ut ejus detrimenta et augmenta non solum in terra lapides, sed et animantium cerebra, et quod magis mirum est, etiam laetamina sentiant, quae in lunae crementis ejecta vermiculos hortis parturiunt. Ipsae etiam animalium arborumque medullae cochleaeque marinae et alia non pauca per luminis ejus accessum et recessum detrimenta et augmenta pati existimantur. Dianam quoque eandem in nemoribus volunt, quod arborum et herbarum sucis ex humiditate, quam secundum physicos ex se demittit, simili modo crementum inculcet. Nemoribus etiam praesse dicitur, quod omnis venatio noctu maxime pascatur, die vero dormiat. Ideo autem Lunam dicit Tullius Dianam nuncupari, quia noctu quasi diem efficiat; ideo autem eam ad partus adhiberi, quod hi aut VII nonnumquam, aut vero plerumque novem lunae cursibus maturescant; qui cursus quia *mensa*, inquit, spatia conficiunt, *menses* nominantur.

3. Porro Endymionem pastorem ob hoc Luna amasse fingitur, quod hic primus cursum lunae deprehendit; unde et XXX annos cum illa dicitur dormisse, quos in hujus rei inquisitione consumsit. Sive ideo pastoris Endymionis amore fertur arsisse, quod nocturni roris humor, quem a luna creari ajunt, animandis herbarum sucis infusus, pastoralibus plurimum prosit successibus. Habet fabula, Actaeonem Dianam se lavantem vidisse, et ab ea in cervum conversum esse, et a canibus suis, eum non agnoscentibus, dilaceratum. Refert tamen Anaximenes in libro, quo de picturis antiquis disseruit, Actaeonem venationem plurimum dilexisse. Qui quum ad maturam pervenisset aetatem, consideratis venationum periculis, quasi nudam artis suae rationem videns, timidus factus est et quasi cor cervi habens. Unde Homerus: *Ebriose, oculos canis habens, et cor cervi*. Sed dum periculum venandi fugeret, affectum tamen canum non dimisit, quos inaniter pascendo omnem substantiam perdidit; ob quam rem a canibus dicitur devoratus. Perditem quoque primo Dianae, deinde incesto matris suae

amore dicunt intabuissse. Eundemque ajunt usum serrae repperisse. Fuit autem et hic venator, qui item gravem venatui laborem minimumque fructum inesse comperiens, aliosque venatores, utpote Actaeonem, Adonem et Hippolytum ad tristem videns exitum devenisse, priori itidem vitae renuntiavit, et agriculturae operam impendens in ea jugi labore usque ad inaciem perductus est. Unde et matrem, id est terram, omnium genetricem, dicitur amavisse. Haec etiam Polycarpe dicta est, quod *multi fructus* interpretatur. Terra enim fructus creat universos. Quia vero cunctis¹⁰ venatoribus de pristinae artis opprobrio detrahebat, serram, id est *maliloquium*, fingitur invenisse.

4. Dianam etiam a *δίανος*, quod *rete* interpretatur, Dictynnā nuncupamus, eidemque cum sagittis arcus damus, quia venatores, quibus praest, his utuntur. Quod vero a¹⁵ luna humiditatem rebus provenire diximus, Reinigii videtur auctoritate firmari. Globus enim, inquit, lunae veluti speculum ex rore constare dicitur. Unde et humoribus praest et susceptum solis splendorem revibrare, id est reddere potest. Dicitur et Luna sistrum habere propter primum²⁰ mundanae harmoniae tonum, qui a terra usque ad lunam est. Est autem sistrum genus tubae vel organi, quo utuntur tantum Aegyptii, quod in simulacro Isidis pingitur. Est autem Isis, ut ait Servius, Genius Aegypti, qui per sistri motum, quod in dextra gerit, Nili accessus et recessus²⁵ significat; per *situlam* vero, quam in sinistra tenet, omnium lacunarum fluentiam ostendit. Sane Isis lingua Aegyptiorum terra est, quam et Isin esse volunt. Alii tamen eam nave de Graecia advectam, in Aegypto regnasse perhibent, eandemque litteras Aegyptiacas primam adinvenisse. Ut autem³⁰ ad superiora recurramus, per conjugium Plutonis et Proserpinae terrae et humoris ei innati nonnulli intelligunt connexionem. Per Plutonium enim terra, cui praest, per Proserpinam humor terram secundans significatur; quae, ut ajunt, bene Proserpina quasi *proserpendo nata* dicitur,³⁵ quod humor per herbas vel arbores crescentes insensibiliter de terra surgat et iis incrementum conferat. Quod Ceres, quae dea est frugum, Proserpinam quaerere dicitur, fruges, ut perhibent, significat nimiae siccitatis tempore humorem desiderare. Quod Proserpinam poëtae Junonis nonnumquam⁴⁰ venerantur nomine, a Stoicorum dogmate descendisse dicimus, qui, ut supra memoravimus, unum esse deum dixerunt, cui nomina variantur pro actibus et officiis. Unde superos deos et inferos iisdem quoque vocabulis appellamus, ut: *Junoni infernae dictus sacer*, id est Proserpinae. Et alibi: *Sacrum Jovi Stygio*, id est Plutoni.

* Cod. * " fistulam "

L. h. ny serv
ad. Gen 8, 6

organon in hist. Westm.

8. Apollo.

1. Primum Jovis filium Apollinem volunt. Hunc diversis nominibus nuncupant et sub variis significationibus frequentissime ponunt. Dicitur Apollo, id est *perdens* sive *exterminans*, quod suo calore omnes herbarum et arborum humores pellere videatur. Dicitur Pythius vel a Pythone serpente, quem secundum fabulam mox natus interfecit, sive a Graeco verbo *πύθω*, quod *interrogo* interpretatur (ipsum enim interrogabant et consulebant), sive *φύτιος*, id est *fidem afferens*. Unde et Pythonem sagittis fingitur occidisse, quod *omnis falsa credulitas*, per tenebras orta, radiorum ejus fulgore destruat; *πειθῶ* namque *credulitas* interpretatur. Sol secundum Tullium dicitur, vel quia *solus* ex omnibus sideribus tantus est, vel quia, quum est exortus, stellis omnibus obscuratis, *solus* apparet. Dicitur Lycius a Lycio fano apud Delon maximo; unde Virgilius: *Nunc — Lyciae — sortes*; sive a *λύκω*, id est *lupo*. Sicut enim lupus pecora dilacerat, sic fervore suo omnem sol exsiccet humorem. Hinc et Pan, qui ovium dicitur deus, quod lupos ab ovili arceat, Lycacus appellatur. Cujus quia casu fecimus mentionem, brevem nec inutilem de eo subjiciamus digressionem.

2. Pan igitur, ut dicit Varro, qui deorum tractat potestates et naturas, deus est naturae, et interpretatur *omne*. Habet enim cornua ad radiorum solis et lunae similitudinem. Rubet ejus facies ad aetheris imitationem. In pectore nebridem habet stellatam ad stellarum imaginem. Pars ejus inferior hispida est propter arbores, virgulta, feras. Caprinos habet pedes propter terrae soliditatem. Fistulam gerit VII calamorum propter harmoniam caeli; *καλαύροισα*, id est *pedum*, propter annum, qui in se recurrit. Ab hoc constat diversum esse Silvanum, quem tamen publica caerimoniarum opinio pecorum habet et agrorum esse deum. Prudentiores enim eum dicunt esse *ύλην*, quam *silvam* interpretatur, id est elementorum, ut vult Servius, faecem, unde cuncta procreantur, quam *ύλην* Latini materiam appellaverunt. De his haecenus,

3. Dicitur Apollo Delius, id est *declaratio*, quod sol omnia illuminat, sive a Delo insula, in qua fingitur natus. De ejus nativitate fabulam, quia apud alios est obscura, censui apponendam, et ut tota res evidentior fiat, ab altiori inchoandam. Cens itaque Gigas filias duas pulcherrimas, habuit, Asterien et Latonam. Post vitiatam vero Latonam quum ejus etiam sororem Asterien vitare vellet Juppiter, illa optavit a diis, ut in avem converteretur, versa-

que in coturnicem est; et quum vellet mare transfretare, quod est coturnicum, afflata a Jove et in lapidem conversa, diu sub fluctibus latuit. Supplicante tamen Jovi Latona, levata superferri aquis coepit. Postea quum Juno gravidam, Pythone misso, Latonam persecueretur, terris omnibus ex-5 pulsa, tandem aliquando ab applicante se litoribus sorore suscepta est, et illic Dianam primo, post Apollinem peperit; qui statim occiso Pythone ultus est matris injuriam. Sane nata Diana parturienti Apollinem matri dicitur prae-10 buisse obstetricis officium. Unde quum Diana sit virgo, tamen a parturientibus invocatur. Haec namque est secundum non paucos Diana Juno Proserpina. Nata igitur numina terram sibi natalem errare non passa sunt, sed eam duabus insulis religaverunt. Veritas vero longe alia est. Nam haec insula quum terrae motu laboraret, qui sit sub terris labentibus 15 ventis, oraculo Apollinis terrae motu caruit. Nam praecepit, ne illic mortuus sepeliretur, et jussit quaedam sacrificia fieri. Postea e Mycono Gyaroque, vicinis insulis, populi venerunt, qui eam tenerent. Quod autem Diana prius nata est, rationis est. Nam constat primum noctem fuisse, cujus in-20 strumentum est luna, id est Diana; post diem, quem sol efficit, qui est Apollo. Ut autem Delos primo Ortygia diceretur, fictum dicitur a coturnice, quae Graece *ὄρνυγομήτρα* appellatur; Delos autem, quia diu latuit, et postea apparuit; nam *δῆλον* Graeci *manifestum* dicunt; vel quod verius 25 putatur, quia quum ubique Apollinis responsa obscura sint, manifesta illic dantur oracula.

4. Apollinem etiam poëtae nonnumquam parentem dicunt, id est omnium creatorem, quod videlicet quicquid in terra vel in mari nascitur, operante solis colore procreatur. 30 Eundem tamen, quum sit pater, imberbem pingunt, quod singulis diebus renascendo quasi junior videatur. Sed et Phoebus, id est *novus* vocatur, vel quod revera sol in ortu suo quotidie novus appareat, vel quod secundam Epicureos de atomis constare, et cum die nasci et cum die perire tra-35 datur. Intonsus pingitur, quod aequales annis omnibus radios ministret. Dicitur et auricomus a splendore aureo; itemque sagittarius a radiorum jaculis, quibus omnem penetrat mundum. Hunc philosophi et poëtae nunc pro ipso sole, nunc pro augurii sive sapientiae sive medicorum deo, 40 nunc pro divinatore aliquo, nunc pro ipso mundo, nunc pro quolibet sapiente viro, nunc pro humanae vocis modulatione ponere consuerunt. In hujus tutelam laurum ascribunt; unde et *Daphnen*, quae laurus interpretatur, Penei fluminis filiam, amasse dicitur. Unde autem laurus nisi de aquis flu-45 vialibus nasci credatur? praesertim vero illius fluminis ripae

Daphnen

cod. b. penei

Απολλωνος τριποδος

lauro abundare dicuntur. At vero Apollinis, qui auguriis videlicet praeest, ob hoc amica dicta est, quod, ut illi qui de somniorum interpretatione scripserunt, in libris suis promittunt, si laurum dormientibus ad caput posueris, vera 5 somnia somniabunt.

5. Est etiam tripos, ut ait Remigius, species lauri, tres radices habens, in Claro insula juxta Apollinis templum abundans maxime; Apollini grata, quod non parva ei vis insit divinandi. Significat autem triplicem speciem divina-
 10 tionis, praesentium scilicet et praeteritorum et futurorum. Tripos tamen vocatur et mensa Apollinis, Pythii serpentis corio tecta; a quo *corio* etiam locus ipse circa tripodem, unde dabatur oraculum *cortina* dictus est; quem tamen alii vel quia *certa* illinc fusa sint responsa, cortinam quasi
 15 *certinam* nuncupatum volunt, vel a Graeca etymologia vocabulum traxisse, vel certe, quod juxta Servium verius est, quia illic cor vatis tenebatur. Nam caverna, inquit, in templo Apollinis fuit, ad quam, ut et Lucanus ostendit, Phoebas rapta vaticinabatur. Unde est:

20 *Confugit ad tripodas, vatisque immersa cavernis,
 Haesit, et insueto concepit pectore numen.*

Quod autem tripos corio Pythonis tectus vel septus sit, super illud ejusdem Lucani dicimus: *Seu barbarica quum lampade Python arsit.* Divinationis vero Phoebus,
 25 ut ait Fulgentius, deus putatur, seu quod omnia obscura sol in lucem manifestat, seu quod in processu suo et occasu multarum rerum exhibeat significationem.

6. Quadrigam Phoebus attribuunt seu quia quadripartitis temporum varietatibus, veris videlicet et aestatis, autumnii
 30 et hiemis, anni circulum peragat, seu quod quaternaria sui diversitate dici spatium emetiatur. Unde et condigna equis ejus nomina posuere. Erythraeus namque *rubens*, Aethon *splendens*, Lampos *lucens* vel *ardens*, Philogeus *amans terram* interpretatur. Vere enim singulis diebus mane rubet
 35 sol, quod sonat Erythraeus; in aestate sive quotidie hora tertia splendet, quod significat Aethon; autumno vero sive die media in centro jam positus immensa luce coruscat, quod docet Lampos; sero vero occidendo, sive tempore hiemali per signa inferiora transeundo, terrarum jam decli-
 40 via petit, quod significat Philogeus. Inde est et illud Martiani:

Quatuor alipedes dicunt te flectere habenis,

Quod solus domites quam dant elementa quadrigam;
 id est annum, ut ait Remigius, quatuor temporibus constan-
 45 tem; quae tempora juxta physicos elementorum habere

Tropaeus 2. 1. 0. 3. Dec. 1. 1.

3. 0. 1. 1. 1. 1.

Jovis sidere Triquetra

proprietates non dubium est. Aestas enim igni, autumnus terrae, hiems aquae, ver aëri assimilatur.

7. Coronam quoque Phoebo XII lapidum, flammis fulgurantem annique iidem diversitates figurantem dant. Dicuntur a fronte esse gemmae tres, lychnis, astrites et ⁵ ceraunus, quae ejus faciem a cognitione concupiscentium impenetrabilibus radorum fulgoribus occuluit; quarum aliam de fronte Geminorum, de Cancri cerebro alteram, ex Leonis oculis tertiam dicunt assumtam. Aliae sex, smaragdus, scythis et iaspis, heliotropius, dendrites et hyacinthus ex ¹⁰ utroque latere rutilare perhibentur, quas ei Ver et Autumnus dedisse feruntur. Posterior pars coronae crystallo et adamante et hydatide lapidibus dicitur alligata, quos Hiems genuisse memoratur. Horum lapidum naturae et typi juxta Remigium hujusmodi sunt. “Per coronam Apollinis ¹⁵ intelligitur; per XII lapides XII menses et IV anni tempora, supputatis trinis; per tres gemmas a fronte positas, tria signa, quae sol aestivis diebus transcurrit, significantur. Nam frons anni aestas est, flagrantior videlicet et eminentior pars. Est autem lychnites lapis purpureus, quem fert India, ²⁰ lucernarum fulgore resplendens; unde et nomen sumsit; nam *λύχνος* Graece, *lucerna* dicitur. Tactus sub sole digitis paleas trahit. Fertur subitum restinguere incendium, ideoque Vulcano consecratus est. Comparatur vero Gemini-
nis propter purpureum colorem; quod dum sol mense ²⁵ Junio in signo Geminorum est, purpurei passim flores erumpunt. Astrites est gemma candida, habens intra se quasi stellam deambulantem; unde et ab *astro* nomen accepit. Hic lapis Cancro comparatur propter stellarum ejus altitudinem et claritatem”.

30

8. “Ceraunus lapis est fulvus. Repperitur ubi crebra fulmina cadunt, et contra fulmina fertur opitulari, a quibus etiam nomen habet. Nam *fulmen* Graece *νεφαινώς* dicitur. Unde et montes Epiri ob fulminum frequentiam ibi cadentium *Ceraunia* sunt nuncupati; quos etiam propter altitudi-
nem et fulminum jactus *Acroceraunia* expressius dictos invenimus. Nam et *ἄκρον* *acutum* interpretatur, et *ἄκρα* *promontoria* vocantur. Hinc et Arcadium *Nonacriam* a novem promontoriis dictam volunt, sicut Siciliam *Trinacriam*, quod, ut ait Martianus, tribus promontoriis *triangula* cen-
seatur. Quippe *Pachynus*, ut ipse docet, meridiem, *Pelorus* occasum, *Lilybaeus* Africae fines spectat. Eandem tamen Siciliam *Triquetram* tamquam a tribus et quaestu dictam legimus, quod circa eadem tria promontoria crebra fieri consueverint naufragia, et tres ibidem fuerint portus; ⁴⁵ unde et frequentes Siculis quaestus proveniebant, et tria

(vid) d. 12. "promontoria" un n. 4

3 locis = Neptunia

Romanis in anno tributa mittebantur. Ceraunus igitur ob fulminum naturam in figura Leonis ponitur, quod ad modum fulminis omnia penetrantis ardor solis, praecipue quando in Leone est, mense Augusto, omnia viridia consumat et exurat.

5 Hi tres lapides faciem solis occuluerunt, quia dum sol in praedictis moratur signis, ob nimiam ejus claritudinem intuitum in eum defigere non facile sit. De Geminorum vero fronte gemma lychnis propter illius mensis, id est Junii, pulchritudinem et jucunditatem dicitur assumpta; quia videlicet

10 et in anteriore parte hominis tota ejus pulchritudo consideretur, et in fronte non parva pulchritudinis pars notetur; de Canceri cerebro astrites propter eminentiam stellarum ejus et claritatem; ceraunus ab oculis Leonis propter feritatem ardoris; maxime enim feritas in oculis conspicitur

15 leonum”.

9. “Smaragdus, scythis et iaspis lapides sunt virides et signorum vernalis temporis, id est Piscium, Arietis et Tauri typum gerunt, quia dum illa sol permeat, terrae virere et flores jam producere incipiant. Dicitur est autem smaragdus

20 ab *amaritudine* ob nimiam viriditatem. Quaelibet enim nascentia dum viridia sunt, amara sunt. Est namque gemma viridissima ultra omnes herbas et frondes. Scythis a *Scythia*, in qua, ut ajunt, invenitur; iaspis ab *aspide*, in cujus cerebro inveniri fertur. Sunt autem iaspidis multa genera,

25 inter quae etiam fulvum, quo dicuntur daemonia et omnia fugari phantasmata. Heliotropius, dendrites et hyacinthus signorum autumnalium vices expriment. Est enim heliotropius quoque lapis viridis, sanguineas habens venas. Missus in argenteam pelvim aqua plenam radios solis in sanguineum

30 obscurumque vertit colorem. Hunc lapidem si quis cum herba ejusdem nominis, id est heliotropia (quam proverbialiter *sponsam solis* a fabula illa de Gyge Lydio confictam dicunt) commiscuerit, et congrua carmina dixerit, aliorum se visibus aufert. Optimus in India Libyaque invenitur. Est

35 autem lapis splendidus, cum ortu solis et occasu colorem mutans; unde et vocabulum traxit. Nam *ἡλιος sol, τροπος conversio* interpretatur, quia juxta solis vicissitudines coloris variationes patitur. Sed et herba solem sequi dicitur, quia, ut ajunt, vespere claudatur, mane aperiatur, totoque die

40 floris sui explicitam latitudinem in radiis solis obvertat. Haec gemma in speciem ponitur Virginis ob solis claritudinem, in eo adhuc signo mense Septembri currentis”.

10. “Dendritis lapis est *arboreus*, hoc est succinum. Nam *δένδρον arbor, ῥάβδος virga* dicitur. Quae gemma

45 Librae datur, quia circiter Octobrem, sole partes Librae tenente, maxime, ut legitur, arbores sudant. Hyacinthus

librae de Gyge Lydio de cluvia L
 de climitie N

lapis est caeruleus mirabilis variaeque naturae, aliquando nebulosus, aliquando purus, ut fluctus; et est purpureae lucis, quamvis cum aëre mutari videatur, et friget in ore portatus. Tribuitur Scorpioni propter illius temporis, id est Novembris, colorem nebulosum. Crystallus est lapis ex aqua praedura-5 tus, ideoque a glacie nomen sortitus. Nam *κρύσταλλος* Graece *glacies* dicitur. Assimilatur Sagittario, quia eo mense, quo sol in Sagittario est, id est Decembri, aqua in glaciem incipiat exasperari. Adamas lapis est insecabilis, in quantitate nucleo Avellanae aequalis, tantae soliditatis, ut 10 nulla vi, excepto hircino sanguine, domari possit. Attribuitur Capricorno propter duritiam et austeritatem mensis Januarii, quo sol Capricornum tenet. Hydatis fulvus lapis est et rotundus, intra se habens alium lapidem, cujus crepitus sonorus est, licet tinnitum illum non de interno lapillo, 15 sed de spiritus cujusdam interioris motu esse nonnulli sanxerint. Exsudat aqua, ita ut clausam in eo putes fontanam scaturiginem; unde et ab *ὑδωρ*, id est *aqua*, nomen dicitur meruisse. Comparatur Aquario propter nimias pluvias, quae mense Februario, sole Aquarium tenente, inundare solent. 20 Per duodecim gemmas coronae duodecim quoque diei horas, quae per solis cursum distinguuntur, accipiunt. Unde est:

————— *radiisque sacram*

Bis senis perhibent caput aurea lumina ferre,

Quod totidem menses, totidem quod conficis horas. 25

Quod vero de lapidibus illis aliud vel mysticum theologi vel naturale senserint physici, in ipsorum scriptis investigetur.

De hac corona in principio Thebaidos Statius:

Ipse tuis alte radiantem crinibus arcum

Imprimat —————

30

11. Sane quia signa nominavimus, de nominibus et rationibus ipsorum juxta veterum sollertiam, quae stellis numeros et nomina fecit, non inutile videtur pauca perstringere. Ac primo sciendum, signa ipsa nihil aliud esse, quam certa caeli spatia ex stellarum positione et ordine, mira 35 astrologorum sagacitate quibusdam quasi limitibus determinata. Postquam enim frequentibus diuturnisque vigiliis certam caeli regionem dinoverunt, quam sol ita annua peragracione transcurrit, ut ad septentrionalem numquam verticem ascendat, ad australem numquam cardinem descendat, ipsa 40 latitudine duabus altrinsecus, ut videtur, lineis limitata, longitudinem etiam, id est illum caeli ambitum, in XII partes divisere. Quos, ut legitur, subsecuta posteritas, primo partes illas generaliter signa appellavit. Nec incongrue, quum per cognita ipsorum spatia stellarum, quae 45 immobilem continent positionem, et solis ipsius processus et

variae omnium planetarum motiones significantur. Unde et circulus ipse Latine signifer, Graece vero ζῳδιακός a ζῳδίῳ, id est *signo*, nuncupatur. Nam quod a Graeco ζῳή, id est *vita* vel *anima*, et ζῳδιακός, id est *animalis*, ob animalium 5 figuras in eo depictas dictus sit, poetica illusionem excogitatum videtur. Deinde ut expeditiorem sermonibus suis et doctrinis viam facerent, singulis figuris certa vocabula indiderunt; et nominum diversitate aliqua, ut ipsorum editionibus repperirent temporum rationem, attenderunt. Illud ergo 10 signum, in quo sol mox factus juxta computistarum dogma locatus est, et quod singulis annis quinto decimo calendarum Aprilis die ingreditur, quem primum a principio mundi diem fuisse contendunt, primum signorum voluerunt, id Arietis vocabulo, ex ipsius animalis natura rationem trahentes, nuncuparunt, sive ut traditum invenitur, quia hoc animal praecipue 15 cornibus valet, quemadmodum sol eo ab tempore ad resolvendam terram brumali rigore constrictam, radiorum vim exerere incipit; sive quia autumnali aequinoctio, quod quarto die post ingressum Arietis fit, per totam aestatem usque 20 ad aliud aequinoctium, quod tertio calendarum Octobrium die fit, dextrum, id est superius hemisphaerium, quod coluro aequinoctiali signa tangente ab inferiori dividitur, lustrat, sicut illud toto hoc tempore dextro lateri fertur incubare. Nam reliqua anni medietate et sol similiter inferiorem, vide- 25 licet australem ambitum peragrat, et Aries super sinistrum latus incumbit. Juniores tamen se perspicacius sensisse rati, ideo, inquit, mense Martio solem in Ariete collocamus, quia sicut arietes in posterioribus infirmi, totam in anterioribus corporis fortitudinem habent, ita tempus praeteritae hiemis 30 intemperie mortuum, tunc redeunte per solis accessionem temperie reformari et quasi erigi incipit in futurum.

12. Taurum secundo loco posuerunt, quia sole partes illas adveniente, primum apud quosdam post hibernum rigorem, 35 boum labores exerceri incipiunt; sive quod tunc eorum opera, id est segetes, apud plerosque ad maturitatem tendunt, et apud nonnullos in ferventioribus terris etiam metuntur; sive juxta alios, quia taurus in anterioribus multo fortior est ariete. Aries enim, inquit, in sola fronte, taurus vero et in capite et in pectore et tota illa anteriori parte 40 fortitudinem sortitus est. Sicque sole jam nobis propinquiore, major incipit increbrescere fervor. De Geminorum ratione quod protulit antiquitas, magis mihi fabulosum quam veri simile visum est; unde a junioribus censui minus dis- 45 sentiendum. Pinguntur ergo Gemini porrectis brachiis se amplectentes, et quasi prima aetate pubescentes; sicut illo, inquit, tempore etiam seminaria radicibus inferius extensis

et implicitis amplectuntur terram; superius vero pubescunt in herbas.

13. Cancrī significatio, in quo post Geminos erit sol, in propatulo est; quia sicut id genus animal versis vestigiis retro incedit, ita sol quum ad hoc venerit signum, ultra 5 scandere non volens, inferiora repetit, solstitio in quarto ejus gradu, id est XII calendarum Juliarum die celebrato. Sequens signum Leonis dicunt ob illius mensis, id est Augusti, ferventissimum tempus, quia ceteris animalibus leo calore praestare dicitur; unde et importabilis irae est. Tunc 10 etiam dies incipiunt, quos a Caniculae violentia tunc maxime, ut putant, vigente, caniculares dicunt, in quibus nec sanguinem minui, nec potionibus propter calorem temporis et motum, ut dicunt, sanguinis licet uti. Unde est: *Sub Cane et ante Canem molestae sunt purgationes.* Deinde 15 sol signum intrat, quod Virgo dicitur, quae et spicam manu tenens pingitur. Sicut enim nullum fructum Virgo reddit, sic terra germinare jam desinit. Et apud multos seges, quae prius surgebat in herba, jam maturescit in spica. Libra, quae in trutinæ effigiem deformata est, aequi-20 noctialem mensis illius parilitatem, id est Septembris, quae IIII calendarum Octobrium die fit, designat. Post Scorpius sequitur, quem subtilissimo caudae aculeo pungere fabulantur, quod post autumnale aequinoctium frigoris molestias instare sentimus. Unde est: 25

Mātutina parum cautos nunc frigora mordent.

Deinde Sagittarius solem recipit, quia hiems grandines et tempestates tanquam sagittas jam mittit. Praeterea Sagittarius in formam humanam antè erigitur, posterius in pecualem submittitur, significans, solem tunc temporis a 30 supremis ad inferiora detrusum. Quod in Capricorno mysticum requiritur, oculis etiam deprehendere perfacile est. Capram enim in pascendo ab imis semper alta petere quis nesciat? Sic et signum hoc solem nobis ab inferis partibus ad superiora remittit, transacto in IV vel III gradu, id est 35 XII calendarum Januariarum die solstitio brumali, sicut in Cancro aestivali; unde et hoc signum et illud tropica, id est *conversiva* a Graeco *τροπός*, id est *conversio*, dicuntur, quod in Cancro a superioribus ad inferiora, in Capricorno ab inferioribus ad superiora convertatur. Inde etiam haec 40 duo signa philosophi portas solis appellaverunt, quia in utroque obviante solstitio ultra ejus prohibeatur accessus. Postrema zodiaci signa, Aquarius et Pisces, ob imbriferos menses sunt appellata.

14. Phoebi tutelae corvum deputant vel quod solus 45 secundum Fulgentium contra rerum naturam in mediis fer-

voribus aestivis oviparos producit foetus, vel quod secundum alios haec avis auguriis aptissima est. Unde Staius, infelicitatem augurii intimans, *obscurum comitem tripodum*, id est corvum, abesse conqueritur. Quod autem eum 5 Phoebus juxta Ovidium in secundo Fastorum hac affecerit ignominia, ut quamdiu ficus coquerentur et maturescerent, bibere non posset, ob hoc fictum legitur, quod illis diebus guttur pertusum habere perhibeatur. Secundum fabulam Sol cum Clymene Nympha coiens Phaëthonta dicitur genuisse, qui paternos currus affectans sibi atque mundo concremationis detrimenta conflavit. Semper ergo sol cum aqua coiens fructus aliquos gignat necesse est, qui eo quod terris exilientes appareant, phaëthontes quasi *φαίβοιρας* appellantur; *φαίβων* enim *apparens* interpretatur. Qui quidem 15 fructus ad maturitatem sui solis ardorem quaerunt; sed eo accepto, frequentibus et nimis incendiis concremantur. Hujus sorores gemmeis guttis lucentibus, ut Ovidius in secundo Metamorphoseon refert, fraterna deplorant incendia, sucinaque diruptis jaciunt inaurata corticibus. Quae et Heliades, 20 id est Solis filiae, nuncupantur. Herbarum igitur et florum procul dubio arbores sorores sunt, quae una eademque fervoris humorisque jugabilitate gignuntur. Arbores autem illae, quae sucinum sudant, dum maturas fruges sol torrens Junio Julioque mensibus incendiosior Cancrum atque 25 Leonem attingit, tunc aestu valido fissis corticibus sucum suum liquoris in Eridano flumine aquis in electrum durandum emittent. Sciendum vero, juxta Plinium in Naturali Historia tria esse electri genera, unum ex arboribus, quod sucinum dicitur; aliud, quod naturaliter invenitur; tertium, 30 quod fit de tribus partibus auri et una argenti; quas partes, si resolves massam, invenies. Electri autem natura probatur veneno, quo recepto, et stridorem emittit et varios ad similitudinem venenati reddit colores.

15. Medicorum Phoebus non immerito deus dicitur 35 vel quod herbae, quibus physici utuntur, solis calore producuntur, vel quod praecipuae temporum mutationes, quas solis cursus disponit, humoribus aequalitates apportant vel inaequalitates, ex quibus salus aegritudinesque generantur. Unde etiam Ovidius in primo Metamorphoseon autumnos 40 inaequales, id est morbosos vocat; quorum videlicet singulis annis graves experimur pestilentias. Nam ut autumnus morbis abundet, frigoris et caloris confine facit, quod licet etiam vernum tempus habeat, morbos tamen minus creat, quia tunc corpora praecedenti durata sunt frigore, quae 45 autumnus corrumpit, laxiora inveniens aestatis calore. Hinc et omnes, ut ait Servius, qui secto matris utero procreantur

tur, Apollini consecrantur, utpote deo medicinae, per quem lucem sortiuntur. Hinc et Aesculapius, quia a Coronidis utero dicitur exsectus, ipsius fingitur filius. Interpretatur autem Aesculapius *dure faciens*. Caesarum etiam familia ideo sacra retinebat Apollinis, quia qui primus de eorum familia fuit, exsecto matris ventre est procreatus. Unde et a *caelendo* Caesar dictus est, licet variae hujus nominis dicantur etymologiae.

16. Dicitur Sol in oceanum mergi, et ibi fatigata reficere lumina, indeque mane lotus emergere. Revera autem ignis solis aqua nutritur; quod et poëticum figmentum ostendit, quod dicitur Juppiter cum ceteris diis ab Aethiopibus ad epulas invitatus. Aethiopes enim juxta oceanum habitant, cujus aqua VII planetarum ignes pascuntur. Habet fabula, Atreum et Thyestem germanos quum in dissensione sibi nocere non possent, in simulatam gratiam rediisse. Qua occasione Thyestes cum fratris uxore concubuit. Atreus vero filium ei epulandum apposuit. Quod Sol videns, ne pollueretur, aufugit. Veritatis autem juxta Servium tantillum est. Atreus apud Mycenae solis eclipsim primus invenit. Cui invidens frater ex urbe discessit tempore, quo ejus probata sunt dicta. Sane numina pro locis tam figuras varias, quam et nomina diversa sortiuntur. Nam Apollo apud Delphos humana effigie, apud Lyciam lupina fingitur, apud Delon vero formam habet draconinam. Constat etiam secundum Porphyrii librum, quem *Solem* appellavit, triplicem esse Apollinis potestatem, et eundem esse Solem apud superiores, Liberum patrem in terris, Apollinem apud inferos; unde et adyta ei consecrantur. Est autem adytum interior vel subterius pars templi dicta per antiphrasin, quod a paucis id est solis sacerdotibus adeatur. Inde etiam tria insignia circa ejus simulacrum videmus, lyram, quae nobis harmoniae caelestis imaginem monstrat, gryphen, qui eum etiam terrenum numen ostendit, sagittas, quibus infernus et noxius deus indicatur. Inde et Apollo a Graeco ἀπολείν, id est ab exterminando vel perdendo, ut diximus, dictus est. Hinc est, quod Homerus eum tam pestilentiae dicit quam salutis auctorem. Hinc et irato Apollini arcum et sagittas, placido vero citharam assignamus. Unde Horatius:

*Condito mitis placidusque telo
Supplices audi pueros Apollo.*

40

Dicitur autem et ideo lyram habere, quod per concordiam caloris et humoris omnia temperantur. Et mathematici asserunt, quotiens sol cum arcu apparuerit, pestilentiam subsequaturam.

45

17. Quod vero Apollo, divinitate ob occisos Cyclopas spoliatus, Admeti pecora paverit (unde et juxta Servium a Graco νόμοις, id est a pascuis, νόμος appellatur) physica ratione fictum videtur. Sol enim herbas et omnia pecorum
5 alimenta producit. Potest tamen secundum eundem et a τῷ νόμῳ id est a lege chordarum hoc vocabulum meruisse. Quod autem dea Celeritas, id est agilitas, solis filia dicitur, sive inde fictum est, quod nihil corporale sole est celerius; sive quod ferunt mathematici solis constellatione afflato
10 pulchros et celeres fore. Lampadem fert Apollo, id est facem, cum qua Sol pingitur, et qua mundum illuminare putatur. Crinem in fonte Castaliō lavare dicitur (revera autem locum etiam illum incoluerunt sapientes, secreta philosophiae et occultam sapientiam perscrutantes) hac simi-
15 litudine, quia crines collum occultant. Pro humana quoque voce Apollo, ut diximus, nonnumquam accipitur. Unde et novem Musae ei ideo applicantur, quod secundum philosophos quae vocem humanam operantur, novem sunt; duo videlicet labia, quatuor dentes, plectrum linguae, gutturis
20 cavitas, pulmonis anhelitus. Si enim ex his aliquid defuerit, vox perfecta non erit.

18. Fulgentius tamen novem Musas doctrinae atque scientiae modos appellat, et secundum vocabulorum interpretationes satis iis congruum ordinem assignat. Prima, inquit,
25 Clio ponitur, quae fama interpretatur. Nullus enim, inquit, scientiam quaerit, nisi qui famae suae protelet dignitatem. Ideo igitur prima est Clio appellata, id est cogitatio quae-
rendae scientiae. Secundam Euterpen dicimus, quae bene delectans interpretatur; ut sit primum velle, secundum de-
30 selectari in eo quod velis. Tertia Melpomene dicitur, id est meditationem faciens; ut sit primum velle, secundum desiderare quod velis, tertium instare meditando ad id quod velis. Quarta Thalia, id est capacitas vel ponens germina
Quinta Polymnia, id est multam memoriam faciens. Post
35 capacitatem enim necessaria est memoria. Sexta Erato, id est inveniens simile. Post capacitatem enim et memoriam discenti utilissimum est, ut et de suo aliquid simile inveniatur. Septima Terpsichore, id est delectans instructione. Post
40 inventionem enim discernere oportet et dijudicare quod inveni-
eris. Urania octava, id est caelestis. Post dijudicationem enim quid dicas et quid despicias eligis. Eligere autem utile, caducumque despiciere, caeleste ingenium est. Nona Calliope, id est optimae vocis. Ergo hic erit ordo: primum
45 est, velle doctrinam; secundum, delectari in eo quod velis; tertium, ad id quod desideraveris et in quo delectatus fueris perseveranter instare; quartum, id capere ad quod instas;

quintum, memorari quod capis; sextum, de tuo aliquid simile ei quod memineris invenire; septimum, quod inveneris judicare; octavum, de eo quod judicas eligere; nonum, quod elegeris bene proferre. Alium quidem Musarum ordinem, aliamque scribit Remigius expositionem; 5 sed, ut mihi visum est, minus evidentem et tantum ad lectionem Martiani pertinentem, ideoque praesenti operi non judicavi necessariam. His igitur, ut praediximus, velut quibusdam ad sapientiam gradibus Apollo, sapientiae deus, non immerito fingitur praesidere. 10

19. Secundum physicos tamen longe alia ratione Musis, praeesse dicitur; quod videlicet sol in medio planetarum positus totam mundanae concinentiae magnitudinem temperare existimatur. De quo Tullius: "Dux, inquit, et princeps et moderator luminum reliquorum, mens mundi et 15 temperatio". Habent enim theologicae rationes ipsum planetam septemque sphaeras subjectas jungi, et continuo proportionem musicas adinvicem servante motu, singulas sonos singulos et concinentiam maximam conficere universas. Addunt quoque physiologi, novem Musas nihil aliud intelligendas, quam VII sphaerarum musicos cantus, et unam illam, quae ex omnibus consonantibus conficitur, harmoniam. Unde et octavam Uraniam, id est *caelestem*, nonam vero Musam, ipsam videlicet octo vocum universitatem, Calliopen, id est *optimae vocis* dicunt. Secundum Remigium tamen 25 hujus harmoniae ratio paulo aliter assignatur. Ex terra enim, quam alii immobilem et sine sono esse asserunt, innuere videtur nonum sonum provenire. Porro hujus harmoniae sol princeps est. Ipse enim in medio VII sphaerarum, ut diximus, constitutus, earum stationes, cursus et recursus, 30 sed et elevationes et depressiones sua vi variare ab astrologis comprobatur. Inde etiam apud Graecos *Μουσάρχης*, id est *Musarum princeps*, dictus est. Hinc et cygnus ei, quod canora avis est, juxta Remigium consecratus est. Secundum nonnullos tamen quum sint novem, ut ajunt, circuli 35 mundi, summus, quem *ἄνατορον* dicunt, et ultimus, qui terrenus est, sono carent. Septem sunt reliqui, septem discrimina vocum conficientes, quorum harmoniam Orpheus, ut perhibent, primus deprehendit; unde et Apollinis 40 Calliopesque filius meruit appellari.

20. Fuit autem Orpheus, ut pauxillulum expatiemur, vir maximus tam ingenii claritudine quam eloquentiae suavitate praefulgens. Sacerdos dictus est, quia et theologus fuit, et orgia primus instituit. Ipse etiam homines irrationabiliter viventes rhetorica dulcedine ex feris et immanibus 45 mites reddidit et mansuetos, et ex vagis durisque composuit.

Unde et bestias quaslibet, volucres et fluvios, saxa et arbores dicitur movisse. Sic Amphion, Thebarum conditor, et ipse oratoria facultate eximius, cantu lapides, ut sponte coeuntes murum conficerent, fingitur illexisse; quod stupidis antea hominibus et juris ignaris dispersimque degentibus, ut convenirent, civiliter conviverent et ad publicam tuitionem moenia construerent, melliflua oratione persuaserit. Sane Orpheus *optima vox* interpretatur, de quo hanc fabulam confingunt. Orpheus Eurydicen Nympham amavit, eamque sono citharae mulcens, uxorem duxit. Quam dum Aristaeus paster amans sequeretur, fugiens in serpentem incidit et mortua est. Propter hanc maritus ad inferos descendit, legemque accepit, ne eam conversus respiceret. Quam conversus aspiciens, iterum perdidit. Haec fabula artis musicae juxta Fulgentium designatio est. Orpheus enim *optima vox*, ut diximus, interpretatur; Euridice *profunda dijudicatio*. Hanc Orpheus, id est quivis musicae operam impendens, sibi conjungi optat et cithara illectam ducit uxorem; quia qui musicae studet, nisi secretiorem artis ipsius profunditatem comprehendit, musicus esse non potest, ideoque eam crebra et artificiosa vocis modulatione tandem assequitur. Haec vero scientiae altitudo quantum ab optimis amatur, sicut ab Aristaeo (*ἀριστερον* enim Graece *optimum* dicitur), tantum communionem hominum renuit; sicque serpentis ictu moritur, quia nimiae subtilitatis suae intercepta secretis, velut ad inferos transmigrat. Sed post hanc artem exquirendam atque elevandam vox canora descendit, et ne eam respiciat, prohibetur, et dum videt, amittit. Nam et perfectissimus Pythagoras dum in musicae inquisitione laboraret, symphoniasque ponderum ac numerorum proportionibus coaptaret, effectus tamen rationem reddere non potuit.

21. Remigio tamen de hoc figmento aliter videtur. Ait enim, Eurydicen ideo Orphei dictam esse conjugem, quia facundiae comes debet esse discretio. Ipsa vero serpente laesa ad infernum descendit, quum terrenis inhiando commodis veneno iniquitatis ad sinistram partem inflectitur. Sed Orphei carminibus ad superos revocatur, quum luculenta oratione lucri stimulus ad aequitatem reformatur. Sed si respicit, retrahitur ad terrena, nec oranti Orpheo redditur. Nam quum terrenus animus saecularia nimis concupiscit, vix eum aliqua oratio ad statum rectitudinis erigit, quia a Proserpina, id est maxima vitiorum tenetur illecebra. Porro Servius Orpheum revera animam conjugis quibusdam carminibus reducere voluisse dicit; quod quia non potuit, a poetis, inquit, fingitur receptam jam conjugem dira Plutonis lege perdidisse. Quod et Virgilium vult ostendisse dicendo:

Si potuit manes arcessere conjugis Orpheus.

Arcessere enim, inquit, proprie evocantis est. *ἄρξω: ἐκώω*

22. Sed ad Musas recurramus. Musas esse concentum mundi etiam rustici apud antiquos cognoverunt, qui eas Camenas quasi *Canenas* a *canendo* dixerunt. Quia etiam caelum theologi canere comprobaverunt, sonosque musicos caelestium sacrificiis adhibuerunt, qui apud alios lyra vel cithara, apud nonnullos tibiis aliisque musicis exercebantur instrumentis. Sane *moys* Graece *aqua* dicitur; inde Musa quasi *aquatica*. Aër enim per arterias canentis egrediens, humore aspergitur, nec unquam per gutturis fistulam nisi humoris adjutorio canitur. Secundum Varronem etiam ipsae sunt Musae quae et Nymphae; nec, ut ait Servius, immerito. Nam aquae, inquit, sonus musicen officit, ut in hydraulis, id est aquaticis organis, videmus. Idem etiam Varro tres tantum esse Musas commemorat, unam, quae ex aqua nascitur motu; alteram, quam aëris ictu efficit sonus; tertiam, quae mera tantum voce consistit. Harum rerum caliginosas ego diversitates meo censens ingenio onerosas, aliis discutiendas, sanaque interpretatione elucidandas propono, ne vel magnorum auctoritatibus parvitas mea refragetur, vel apocryphas promens traditiones, intelligendo faciam ut nihil intelligam.

9. Mercurius.

1. Secundum Jovis filium Mercurium volunt, sermonis videlicet et eloquentiae deum. Hunc *medium currentem*, quod sermo inter duos seritur, vel *mercatorum ἄγορον*, id est *dominum*, vel secundum Fulgentium *merces curantem* interpretantur. Praeest enim mercatoribus, inter quos sermonis virtus et cautela maxime viget. Dicitur in Arcadia natus, quod haec regio praecipue, ut ait Remigius, eloquentiae studuit. Dicitur deorum nuptiis interesse, quod in nuptiis sermo plurimum valet. Ibi enim internuntia vel missatica, et id genus plurima discurrunt. Dicitur post Apollinem natus; prius enim apud sapientes consilium, quod per Apollinem, deum sapientiae, designatur, in qualibet re excogitatur; deinde sermone, qui per Mercurium intelligitur, quod provisum fuerit enuntiat. Fingit eum Martianus Philologiam uxorem duxisse, eique VII artes liberales in dotem contulisse. Philologia igitur *studium* vel *amor rationis* interpretatur; ponitur autem in persona rationis, Mercurius vero in similitudine facundiae et sermonis. Quum ergo in sapiente haec duo convenerint, et acumen videlicet rationis et facundia sermonis, tunc quodammodo Mercurius et Philologia

(13) 8:22 Aut 8:22 7:10/11 17 8:22 21

sociantur; tunc quoque ad VII liberalium artium scientiam facillime pervenitur. Sane Phronesis, Philologiae mater, quae prudentia interpretatur, mortalis fingitur fuisse. Atque ideo ipsam Philologiam mortali matre progenitam, nisi ἀποθείωσις, *id est deificationem* nancisceretur, necesse erat esse mortalem, tantique dei conjugio indignam. Quod juxta Remigium ideo fingitur, quia prudentia saecularis per se quidem mortalis et caduca est, nisi studiis verae sapientiae immortalitatem consequatur. Bene autem Phronesis Philologiae mater 10 dicitur, quia prudentia rationem exornat et quodammodo sicut mater enutrit. H. M.

2. Ipse quoque Mercurius Jove patre ^(et) Maja matre progenitus, ex altera parte mortalis exitit. Sed ^(eum) Juno mox natum uberibus suis ^(applicavit), sicque divino lacte ^{(per-}
fudit), ut fieret immortalis. Sermo igitur et ad divina, id
est ardua et subtilia, et ad humana, id est humilia et minus
subtilitatis habentia, aptus est explicanda. Unde parentibus
altero immortalis, altera mortali dicitur procreatus. Dum
igitur sermo in terrenis tantum et inferioribus versatur, me-
rito mortalis perhibetur. Dum vero ad Junonis, quae est
aër, ubera tollitur, id est dum ad caelestia et altioris philo-
sophiae secreta discernenda ascendit, divinitatem quodammodo
videtur meruisse. Per physicam etiam Junonis uberibus fin-
gitur educatus, quia sermo voce ex aëre percusso formata
25 quodammodo perficitur atque nutritur. Juxta deliramentum
fabularum adhuc adolescentulus cum Venere fertur concubuisse, et Hermaphroditum, a suo et Veneris nomine nomen habentem, genuisse. Nam Graece Mercurius Ἐρμῆς, Venus vero Ἀφροδίτη, id est *spumea* nuncupatur; ἄφροος enim
30 dicitur *spuma*. Quare autem Venus *spumea* dicatur, ubi de Saturno egimus, evidenter expressimus. Hermaphroditus igitur quasi Mercurii et Aphroditae dictus est filius. Hermaphroditos autem dicimus homines utriusque sexus, quos et Androgynos nuncupamus; ἀνήρ enim *vir* Graece, γυνή
35 *mulier* dicitur. Hermaphroditus autem significat quandam sermonis lascivitatem, quia plerumque, neglecta veritatis ratione, superfluous sermonis ornatus requiritur. Hinc est, quod Sophiam legimus Mercurio nubere noluisse. Licet enim sermo magnum sit rationalis creaturae ornamentum,
40 sapientia tamen superfluum verborum ornatum respuit; non quod facundiae jungi refugiat, sed immoderate verbositati misceri non consentit.

3. Fulgentius Mercurium negotiis praeesse dicit; ideo Mercurium dictum quasi *merces curantem*, quod negotiatores, quibus praest, mercibus semper invigilent; sive ab Ἐρμῆς Graeco, quod *disserere* interpretatur, eo quod ne-

2. j. 14 (ὁδὸς) L. divinitate lacte
re. s. un. b. e. p. s. sub. b. d.

gotiatori maxime linguarum dissertio sit necessaria. Ideo superiorum et inferiorum internuntium, quia terras peragrant, mare ascendunt et transfretant negotiantes. Deum esse furti et ipsum furem, quod mercatores perjuriis suis et fallaciis alios decipientes, minime a furibus distent. Unde et Argum, 5 oculis ei falce verutis, dicitur occidisse, quod astuti fures et falcatae versutiae dolis instructi negotiatores saepe etiam sapientissimos viros, sed saecularis calliditatis vacuos, decipiant et defraudent. Argus namque *vacuus* interpretatur. Gallus ejus deputatur custodiae, quod haec avis maxime horam 10 surgendi mercatoribus, quibus praest, denotare videatur. Virgam ideo secundum Remigium fert, quod sermo facundiae recto rationis tramite et promississimo pronuntiatur. Ideo serpentibus innexam et caduceum dictam, quod rhetoris sermo inter venenosas adversariorum litigationes *medius* 15 *currens*, omnem rixam cadere cogat, eosque sibi adinvicem reconciliet. Nam bellantes disertorum oratione sedantur. Unde secundum Livium legati *caduceatores* appellantur. Sicut enim per faciales bella indicebantur, ita pax per caduceatores componebatur. Quod enim ideo Mercurius virgam 20 ferre putetur, quia sidus Mercurii non, sicut quidam planetae, per anfractus absidum incedat, quando cum sole est, sed directo feratur tramite, octo tamen partes latitudinis zodiaci tangens, ego quidem non probo. Ex quo enim planeta quilibet plus quam unam in latitudine zodiaci de XII lineis 25 transit, recto tramite procedere non est putandus. Virgam illam memorem appellat Martianus, quia sermo quaelibet ad memoriam ducit. Ea etiam somnum dat et adimit, quia sermo ingeniosus lites alias, ut diximus, sopit, alias etiam nonnumquam excitat. Vitam quoque largitur et aufert, quod 30 idem rhetorum sermo in causis hunc liberat, hunc condemnat.

4. Sed et galerum habere dicitur propter involutam verborum obscuritatem. Nec ab his quidem Remigii dissentit auctoritas, potentias Mercurii ad haec verba designantis. Themis, inquit, *obscuritas* vel *caligo* interpretatur; Erigone 35 *contentio* vel *litigiosa*. Hae plerumque Mercurii sunt comites, quia haec rhetori conveniunt. Sermo namque rhetorum aliquando obscurus est, aliquando clarus, nonnumquam lites et jurgia provocat. Per geminos serpentes, quibus ejus innectitur virga, venenosa et acuta rhetorum facundia desig- 40 natur. Gemini autem ideo sunt, quod sermo rhetorum damnat et liberat. Per virgam vero ideo rhetoris sermo accipitur, quia, sicut virga, rectus esse et flexibilis in oratoribus debet justitiae et veritatis tenor. Cujus virgae caput est auratum, medium glaucum, picea finis, quia sermo rhetoris 45 primo quidem pulcher videtur, deinde exasperatur, ad ulti-

num vero damnat reum. Haec Remigius. Sed per virgam illam serpentibus ligatam non absurde accipere possumus continuam et insatiabilem negotiatorum, quibus praest Mercurius, intentionem, eodem semper desiderio ad lucra festinantem, serpentinis calliditatibus plenam, noxiisque curarum venenis ipsos assidue cruciantem.

5. Quod vero talaria habeat Mercurius, et petasum, id est calciamentum alatum, a Graeco verbo πέντω, id est a *volando* dictum, sive ideo fictum est, quod sermone nihil est velocius, sive propter nimiam sideris ejus velocitatem. Ipsa vero talaria aurea juxta allegoriam, ut ait Remigius, competentius argentea dicerentur. Aurum enim in mysticis ad puritatem sensus, argentum vero ad eloquii refertur claritatem. Ob signum quoque velocitatis vertice alato depingitur; nec immerito. Quum enim aliae stellae tarde ad ortus suos recurrant, Mercurius, ut ait Servius, octavo decimo die in ortu suo invenitur. Inde etiam σιμβων appellatur, quod *celer* interpretatur. Aliquando etiam, ut ait Remigius, supra solem scandit, et paene usque ad Martis circulum pervenit; aliquando vero quum retrogradus est, ad inferiores circulos descendit et iterum paene usque ad confinium lunaris circuli defertur; ideoque fingitur, quod caelum et Tartarum frequenter recurrat. Istud mihi obscurum judicans, astrologis investigandum relinquo. Quod vero deorum dicitur minister, sive ab hac ipsa re ortum est, quod videlicet ejus planeta velut aliorum planetarum famulus per ipsorum circulos ascendendo et descendendo discursus, sive quod sermo majoribus et minoribus aequalem praebet famulatum; sive methemata quadam, quam tradit Servius, ratione. Sciendum enim, inquit, de V planetis duos esse noxios, Martem et Saturnum, duos bonos, Jovem et Venerem. Mercurius vero talis est, qualis ille, cui adjungitur. Unde et fingitur deorum minister, quod eorum obtemperet potestati. Hinc est, quod ait Virgilius:

35 Quos ignis caeli Cyllenius erret in orbes;

id est, cui planetarum adhaereat Mercurius, ut ex illo ipsius Mercurii qualitas possit agnosci.

6. Sane planetarum, quos bonos vel noxios diximus, latius naturas exequitur Plinius, qui etiam cometas stellas esse naturales, cunctisque apparere temporibus, eosdemque de quinque planetis fieri commemorat. Unde, inquit, interdum bonum, interdum pessima significant. Nam si de Venere aut Jove fiant, optima pronuntiant; si de Marte aut Saturno, deteriora. Nam Mercurialis semper talis est, qualis ille, cui adhaeret. Unde et ipse eum deorum dicit fingi ministrum. Stoici quoque hos ultra XXX duos esse dicunt,

lett. 60 hpt = 60bt 2 rorij lantp

1070. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076. 1077. 1078. 1079. 1080. 1081. 1082. 1083. 1084. 1085. 1086. 1087. 1088. 1089. 1090. 1091. 1092. 1093. 1094. 1095. 1096. 1097. 1098. 1099. 1100.

quorum nomina et effectus commemorat Avienus. Porro Sirius ab his alius est, stella videlicet in ore Canis posita; quae et ipsa quidem, quantum in ipsa est, pestifera est; sed pro qualitate adjacentium aut vincitur aut majoribus viribus utitur. Pestilentiam vero procul dubio creat, si in hanc rem etiam ceterorum consentiant cursus astrorum. Hinc est, quod quum certo tempore semper oriatur, non tamen semper est noxia. Durat autem ejus violentia plerumque toto anno, plerumque diebus paucis. Inde est: *Et in totum regnaret Sirius annum.* Apparet autem Canis post Orionem, ejusque fingitur, dum esset venator, canis fuisse. Dicitur vero Sirius a *tractu*, id est longitudine signi; *σύρω* enim *traho* interpretatur. Est namque sidus maximum, adeo ut sua magnitudine trium signorum spatium videatur occupare. Ortus ejus aestifer dicitur, quia mense Junio, quando, sole in Cancro posito, cum ipso oritur Canis, solent homines nimio solis ardore laborare. Sed et ipse Orion magnitudine sua multis oritur diebus; unde ejus etiam apud peritos est incerta tempestas. Oritur autem cum sole in Tauro existente. Hic vel Dianae sagittis, vel scorpionis aculeo fingitur interiisse. Sed veri similis est, ut ait Servius, a scorpione interemtum esse, quod eo oriente occidat.

7. Neu abhorreas, quod juxta stellarum status prospera nobis vel adversa dicantur destinari; et fides catholica quod sane sentit, firmissime amplectatur. Gentilium tamen opinio habet, actuum nostrorum proventuumque varietates vel vi et potestate siderum evenire, vel ab ipsis sive scientibus sive ignaris procul dubio praesignari; ut et aves seu praetervolando seu stando futura pennis vel voce significant nescientes. Nec mirum, nostras sideribus adscribi dispositiones, quum omnes dum vivimus omnia ipsis physica ratione debeamus. Nec nunc quidem catholicam in his veritatem, sed gentilitatis expono opiniones et figmenta. Dicunt namque, nos quum nasci coeperimus, a Sole spiritum sortiri, a Luna corpus, a Marte sanguinem, a Mercurio ingenium, a Jove honorum desiderium, a Venere cupiditates, a Saturno humorem; quae omnia singulis reddere asserunt extinctos. Alii haec et aliter et prolixius tradunt. Hic et istud Servianum sufficiat.

8. Quod palaestrae inventor sit Mercurius, ideo fictum dicit Remigius, quia stella ejus cum sole quodammodo luctatur et quasi concertat, illum superare volens; semper enim cum sole graditur, numquam ab eo amplius XXX duobus passibus distans; unde et raro cernitur. Fuscus etiam propter ardorem solis depingitur. Nec te lateat, pro locorum diversitate ipsum quoque et diversa nomina et diversas sortiri effigies. Vocatur enim Cylleus a monte Arcadiae Cyl-

Sic: stellatus ensis

lene, ubi fingitur natus; Mercurius a negotiatione; Arcas ab Arcadia. Proprium vero ejus nomen est *Κύριος*, id est *dominus*. Eundem etiam nonnulli prudentiae deum volunt; unde et Mercurium esse dictum, qui apud Aegyptios capite canino pingitur; ideo videlicet, quod cane nihil est sagacius. Nam quod Hecuba in canem versa fingitur, ad aliud spectat. Ideo enim in animal latrabile deformata dicitur, quod quum captiva duceretur et filii sui Polydori, a Polymestore, ut legitur, occisi cadaver agnovisset, prae nimio dolore inani- ter Graecis conviciabatur. Sane Cicero in libris de Deorum Natura plures dicit esse Mercurios. Sed in ratione deorum fabulae sequendae sunt, quia veritas ignoratur.

9. Tradit etiam in eodem volumine, triplicem de diis esse opinionem; deos non esse, cujus rei auctor apud Athenas exustus est; esse, et nullam curam rebus impendere, ut affirmant Epicurei, qui fortuitis omnia eventibus rotari putant; secundum quos ait Virgilius in quarto:

*Scilicet is superis labor est, ea cura quietos
Sollicitat* —

esse et omnia curare, ut Stoici, qui fatorum tradunt necessitatem; secundum quos paulo post subjunxit: *Si quid pia numina possunt*. Sectis enim philosophorum poëtae pro qualitate utuntur negotiorum, nec se ad unam umquam alligant, nisi quorum id maxime propositum est, ut Lucretius, qui Epicureos tantum secutus est. Scimus autem sectas inter se oppositas; unde fit, ut apud eundem poëtam aliqua contraria inveniamus, non ex ipsius ignorantia, sed ex varietate sectarum. Nam et illud, quod ait Virgilius in quarto: *Sed misera ante diem*, Epicureorum est, qui casibus cuncta concedunt. Quod vero ait in decimo: *Stat sua cuique dies*, Stoicorum est, qui fatorum dicunt statuta servari. Ideo tamen semper Stoici, quum nasci et mori solis dent fati, omnia media fortunae ascribunt; nam humanae, inquiunt, vitae incerta sunt omnia. Unde et Lachesis, media sororum, quae *sors* interpretatur, vitae nostrae fingitur dispensatrix. Hinc etiam idem Virgilius, vel ut plenum Stoicorum ostenderet dogma, vel fortasse diversos secutus, ait:

Fortuna omnipotens et ineluctabile fatum.

40 Nam nihil fato tam contrarium quam casus videtur.

10. Sed tribus juxta prudentiores vita nostra continentur; natura, cui ultra centum et XX solares annos concessum non est; fato, cui nonaginta anni, hoc est tres Saturni cursus exitum creant, nisi forte aliarum benignitas stellarum tertium ejus superet cursum; fortuna, id est casu, qui ad omnia, quae extrinsecus sunt, ut ad ruinam, in-

hermaphrodite

cendia, caedes, naufragia et similia pertinet. Unde apud eundem Dido moritura: *Quem dederat cursum fortuna peregi*. Se enim peremtura, merito id fortunae, non naturae ascribit vel fato. Sic Cicero in Philippicis: *Multa mihi enim imminere videbantur praeter naturam praeterque⁵ fatum*; id est gladii Antonii ex casu. De eo vero, quod ibidem suam Dido imaginem sub terras dicit ituram (ut hic de quibusdam lectoris hujus partis Aeneidos utilibus, priusquam de Pallade agamus, utilem interseramus excursum) plurimum a majoribus disputatum est. Apud¹⁰ nonnullos enim philosophos diu quaesitum est, quid de nobis sit quod inferos petat. Nam tribus hominem constare tradiderunt; anima, quae superna est et ad originem suam revertitur; corpore, quod in terra deficit; umbra, quam Lucretius *spoliatum lumine aërem* definit. Ergo umbra,¹⁵ inquit, sicut ex corpore creatur, sine dubio perit cum eo. Nec est quicquam de homine reliquum, quod inferos petat. Deprehendisse tamen se tandem dixere, esse quoddam simulacrum, quod ad nostri corporis effigiem fictum ad inferos demigret; esse autem speciem corpoream, quae tangi non²⁰ possit, sicut nec ventus. Inde est:

Corpora viva nefas Stygia vektare carina.

Hanc autem rem etiam Homerus inquit, simulacro Herculis apud inferos viso. Haec enim simulacra etiam eorum esse dicta sunt, qui per ἀποθέωσιν dii facti sunt. Unde²⁵ omnes aut visi esse apud inferos aut illuc descendisse dicuntur. Horatius de Libero: *Te vidit insons Cerberus aureo cornu decorum*. Et apud Virgilium Charon:

*Nec vero Alciden me sum laetatus euntem
Accepisse lacu, nec Thesea Pirithoumque,
Dis quamquam geniti etc.*

30

Abutuntur tamen poetae, et confuse vel simulacrum vel umbram ponunt.

11. Quod vero in sacris magicis, quae Didonem Virgilius, ut suo Aeneam irretiret amore, inducit facientem, ait:³⁵ *Et matri praereptus amor*, a Plinio traxit, qui in Naturali Historia pullos equinos in fronte carnem quandam habere dicit, quam iis mox natis adimit mater. Quam si quis forte praeripuerit, pullum odit et lac ei denegat. Unde Juvenalis:

40

*Cui totam tremuli frontem Caesonia pulli
Infudit*

Merito autem suspicantur, amorem creari ex carne, sine qua mater non alit ex se creatum. Obitus eam difficiles ob hoc passam refert, quod vita ei superfuisse videatur, quae casu,⁴⁵ non aut fato aut natura moriebatur; quod et ipse supponit:

Nam quia nec fato merita nec morte peribat,
id est naturali. Inde et Iridem ei, ut mori possit, crinem
facit abscindere, Euripidem imitatus, qui Mercurium itidem
comam Alcesti secantem, quia fato mariti peribat, inducit.
5 Nisi enim vel Parcae filium, in quo vita hominis pende-
bat, rupissent, vel Proserpina nomen ejus in poste apud inferos
notasset, vel crinem de capite abscidisset, vel Eumenides
eum lampade lustrassent, mori quis non posse dicebatur.
Sed et lapides omnium in urna apud inferos versari, et cu-
10 jus lapis prior exiret, priorem, cujus serior, serio-
rem ad inferos descendere asseverant.

12. Talibus figmentorum ridiculis operam semper ad-
hibuit inveniendis pulchre mendax Graecia et poëtica gar-
rulitas, semper de falsitate ornata. Has autem mortis com-
15 menticias dilationes ab hac re ortas ferunt, quod certis con-
secrationibus solebant majores facere, ut adversus omnes
fortunae impetus essent muniti. Nec poterant, ut ait Ser-
vius, mori, nisi exacta illa consecratione. Unde circa Di-
donem ista servantur. Porro urnam illam ipsum quidem
20 mundum non absurde accipiunt semper titubantem et omnia
versantem et ad inferos quoscumque tenet mittentem. Unde
Horatius: *Omnium versatur urna, serius ocius sors exitura.*
Sed et ab historia ductum videtur. Graeci enim, ut
legitur, legatos quopiam missuri, sortes in urnam ponebant,
25 et quos sors destinabat, mittebant. De Didone expirante
dilapsam dicit Virgilius *calorem*, eos imitatus, qui ani-
mam dicunt calorem esse, qua recedente, corpus friget, et
in ventos vitam recessisse, id est animam; ut alibi,
tenues — arcessere vitas; aut illos secutus, qui animam
30 aërem dicunt, hoc est, in materiam suam redire; aut certe
Epicureos, qui animam dicunt perire cum corpore, ut
intelligamus evanuit. Ob quam rem secundum eosdem
dictum est: *Facilis jactura sepulcri.*

13. Eam etiam inter exordia conditae Carthaginis Ae-
35 neae nuptam:

Frugiferae Cereri, Phoeboque patrique Lyaeo,
Junoni vero ante omnes sacrificantem inducit; Cereri videli-
cet, ut frugum praestet fecunditatem; Phoebō, quia auspi-
ciis, ut supra diximus, praest, quibus urbes reguntur;
40 Lyaeo, id est Baccho, qui, ut in sequentibus docebimus,
apte urbibus libertatis est deus. Unde et Marsyas, ejus mi-
nister, est in civitatibus libertatis indicium. Nam dii alii si
in urbium primitiis invocentur, ad privatam id pertinet cau-
sam, ut ibidem:

45 *Junoni ante omnes, cui vincla jugalia curae.*
Quamvis enim rei publicae utilitas simularetur, erat tamen

et specialis causa Didonis. Et communis hoc habet sensus. Sacrificavit, inquit, primo numinibus, quae urbi praesunt, quasi nuptura pro rei publicae utilitate; deinde Junoni, cui curae sunt nuptiae. Nonnulli tamen altius sentiunt. Nam facturi, ajunt, aliquid, ante adversos placamus deos, et sic propitios invocamus, ut:

Nigram Hiemi pecudem, Zephyris felicibus albam.

Ergo modo nuptura placat ante Cererem, quae propter filiae raptum nuptias execratur; Apollinem, qui expers uxoris est; Liberum, qui raptam, ut legitur, conjugem ducere non potuit; et sic Junonem conciliat. Tale et illud Apollinis Iulum in nono alloquentis est, quum is invocato Jove Numanum sagitta occidisset: *Primam hanc tibi magnus Apollo concedit laudem.* Concedere enim se ideo dicit, quia sagittarum deus est; et licet eum Juppiter juverit, Apollo tamen suum vindicat officium, dicens, se concessisse, quia non prohibuit. Ea enim, quae ab aliis numinibus poscimus, tunc implentur, si non alii dii adversantur, et praecipue ii, quorum ea propria sunt. Unde et in quarto Juno, de Didone et Aenea agens, Veneri ait: *Adero, et tua si mihi certa voluntas, connubio jungam stabili; hoc est, quod in me est, jungam eos; restat ut tuum velis implere officium.*

10. Pallas.

1. Maximam Jovis filiam Palladem volunt. Hanc belli, hanc sapientiae, hanc omnium artium, ut Ovidius dicit in libro Fastorum, deam esse volunt. Diversa etiam ei nomina attribuunt. Dicitur enim eadem dea Pallas, Minerva, Tritonia, et apud Graecos *Ἀθηνᾶ*. Pallas igitur vel a Graeco dicitur *πάλλειν*, id est ab hastae *concussione*, quod videlicet facit dea; sive quia secundum fabulam, Gigantem Pallantem juxta fluvium Tritonem interfecerit. Quod ideo juxta Remigium fingitur, quia stultitiam in luto miserabilis ignorantiae jacentem interfecit sapientia. Pallas etiam *nova* interpretatur. Sapientia enim nullum senium nullamque senit vetustatem. Ob id ipsum et Minerva dici meruit, id est *non mortalis*: *min* enim non; *erva* mortalis interpretatur. Idem sonat *Ἀθηνᾶ*. Dicitur enim *Ἀθηνᾶ* quasi *ἀθάνατος*, id est *immortalis*. Tritonia vero juxta Remigium, quasi Tritonoia, nuncupata est, id est *terna notitia*. Philosophi namque mentibus tantum cognoscendis laborabant, creatore videlicet et creatura et anima, quam mediam judicabant, de qua alibi tetigimus. Fulgentius tamen de hoc nomine aliud sentit. Triton enim, ut supra diximus, juxta eum quasi

τριτομένον, Latine *contritum* dicimus. Unde, inquit, Tritonia dea dicta est sapientiae, quia omnis *contritio* facit sapientem. Juxta Servium *τριτοίν* *timere* interpretatur. Unde juxta eum Tritonia quasi *terribilis* appellata est. Nam quod a Libyca palude hoc nomen meruerit, quia illic a caelo descendens et ad caelum ascensum celebraverit, poëticum esse constat. Nam legitur:

Et se dilecta Tritonia dixit ab unda.

2. Fingitur sine matre nata, quia sapientia sine principio et fine est. Ideo virgo, quia sapientia nullam vitii recipit corruptionem, sed perpetua gaudet morum integritate. Fingit Palladem Martianus de sublimiore et splendidior loco descendisse, quia videlicet in excelsis sapientia habitat, et omnem terrenae facis supergraditur vilitatem. Habes ipsam dicentem: *Ego in altissimis habitavi, et thronus meus in columna nubis.* Fingunt et eandem Jovis vertici inhaesisse, quia secundum fabulam de capite Jovis nata perhibetur. Quo figmento innuitur, quod ex mente summi dei sapientia progenita est. *Ego, inquit, ex ore altissimi prodivi.* Nam et quod Pallas sine matre introducitur, ostendit, aeternam sapientiam non ex aliis extantibus, sed ex substantia dei principium habuisse. Hinc etiam quod virgo et sine matre est, septenarius ei numerus consecratur, quod solus ille intra denarium limitem, sicut in arithmetica traditur, nec alium a se gignit, nec ipse a quoquam nisi a sola, quae omnium numerorum mater est, generatur unitate. Gorgonis caput fert in pectore quasi terroris imaginem. Illic enim est, ut ait Servius, omnis prudentia, quae confundit alios, et imperitos et saxeos comprobatur. Triplicem habet vestem, seu quia omnis sapientia est multiplex, seu quia celata. In hujus tutela noctuam ponunt, quia sapientia etiam in tenebris proprium fulgorem possideat. Dicitur vero a plebisque ideo de vertice Jovis nata, quia in cerebro ingenii et sapientiae sedes esse dicatur. Hinc et arces ei et editiora ac divitiora urbium munimina dicimus consecrari. Legimus enim: *Pallas quas condidit arces ipsa colat.* Unde et in Trojae eversione competenter eam Virgilius arces dicit inesse. Sua enim numinibus opera consultissime dat evertenda; portas Junoni, quarum, ut diximus, dea est; arces Palladi, muros Neptuno, cui fundamenta sunt consecrata, cujus et moveri dicuntur arbitrio. Nam et *ἐνοσίχθων*, id est *terram movens*, ut diximus, appellatur.

3. De Pallade et Vulcano hoc fingit fabula. Vulcanus quum fulmina Jovi fabricaret, ab eo permissum accepit, ut quicquid vellet praesumeret. Ille Minervam petiit conjugem. Juppiter autem Minervae imperavit, ut virginitatem suam

armis defenderet. Dumque in cubiculum introirent, reluctante Pallade, Vulcanus semen in pavimentum jecit, unde natus est puer pedibus draconteis, qui Erichthonius dictus est, quasi de terra et lite procreatus. Nam juxta Servium γῆδ'ων terra, εἰς lis interpretatur. Hic ad tegendam pedum 5 foeditatem, primus curru usus est. De nomine tamen ejus aliter sentit Fulgentius. Ait enim, εἰς Graece certamen, γῆδ'ων terra, sive φθόνος invidia, dicitur. Illum conceptum Minerva in cistam abscondit, draconeque custode appposito, duabus sororibus Pandorae et Aglauro commendavit. Vul- 10 canum igitur intelligi voluerunt furiae ignem. Unde et Vulcanus secundum Fulgentium dictus est, id est voluntatis calor. Denique et Jovi fulgura facit, id est civibus furorem concitat. Ideo Minervae conjugium appetit, quia furor et sapientibus aliquando subrepat. Illa vero armis virginitatem 15 defendit, quia omnis sapiens ad integritatem morum defendendam contra furiam virtute animi dimicat. Inde igitur nascitur Erichthonius, id est certamen invidiae sive terrae; terrae, inquam, quia sicut terra corporum, sic et invidia mundanae gloriae consumptio est. Et quid aliud subrepens 20 sapientiae furor, nisi certamen invidiae queat generare? Quam quidem invidiam Minerva in cista abscondit, id est sapiens in corde celat. Sapiens enim lenior est, et dolorem suum minime patefacit. Draconem ei custodem apponit, id est sollicitudinem adhibet. Eum etiam duabus commendat 25 virginibus Pandorae et Aglauro. Pandora vero universale munus, Aglauro vero tristitiae oblivio interpretatur. Sapiens enim si quid irae vel rancoris adversus aliquem portat, id vel benignitati, quae omnium naturaliter munus est, commendat, id est ex benignitate ignoscit; vel dum differt ul- 30 tionem, transfert in oblivionem.

4. Sane quia de Vulcano orta est mentio, Remigius et Servius eum quasi Volcanum, volantem candorem interpretantur. Ponitur enim, ut ait quodam in loco Remigius, in specie ignis terreni, sicut Jovis in significatione caelestis. 35 Claudus fingitur, quia ignis numquam rectus sed anfractuosis incedit. Ponitur et Vulcanus pro igne obscoenae cupiditatis. Unde et Veneris fingitur maritus. Bene etiam Lemnius, id est lutosus, dicitur, quia obscoena voluptas non nisi in lutosis mentibus versatur: λίμνη namque lacus inter- 40 pretatur. Dicitur et Mulciber, hoc est ignis aërius, quasi mulcens imbrem. Quum enim nubes altiora petierint, calore in pluvias resolvuntur. Inter Jovem vero et Vulcanum et Vestam hoc dicimus interesse, quod Jovis est ignis aetherius, simplex et innocuus, nihilque perurens; Vesta vero ignis 45 est publicus, usibus mortalibus accommodatus; Vulcanus

autem ignis intelligitur noxius et perurens, quale est fulmen; unde et Vulcanus quasi *volans candor* dici putatur, quod videlicet per aërem volet; a nubibus enim secundum physicos nascitur. Fingitur autem de Junonis femore natus, et
 5 propter informitatem a caelo dejectus, ita ut claudus fieret, in Lemnum insulam cecidisse, et a Lemno primitus nomen Lemnius accepisse. Juno igitur aër est. De ea natus est, quia omne fulmen de aëre cadit. De femore ejus ideo, quia de uno aëre fulmina nascuntur. Unde Lucanus:

10 *Fulminibus propior terrae succenditur aër;
 Pacem summa tenent.*

Quia autem in Lemnum insulam crebrum jacitur fulmen, ideo in eam cecidisse dicitur Vulcanus.

5. Est autem physica causa cur inter Aetnam et Lipa-
 15 ren fingatur habere officinam, propter ignem videlicet et ventos; quae apta sunt fabris. Etenim Aetna mons est ardens, Lipare autem de insulis, quibus Aeolus imperavit. Vulcano famuli, qui fulmina fabricent, decernuntur Brontes et Steropes et Pyracmon. Brontes igitur a *tonitru*, Stero-
 20 pes a *fulgure*, Pyracmon a *calenti incude* nomen accepit; *πύρ* enim *ignis*, *ἄκμων* *incus* interpretatur. Priorum enim nominum origines a Graecis inquire. Toto autem caelo fulmina illa mitti dicit Virgilius, quod teste Servio dicunt philosophi de XVI partibus caeli fulmina in terras mitti.

25 Quod autem ibidem subjunxit:

*Tris imbris torti radios, tris nubis aquosae
 Addiderant, rutili tris ignis et alitis austri;*

toto anno fulmina cadere insinuat. Nam per has periphrases tempora totius anni ostendit, quae et IV esse et ternos
 30 menses habere manifestum est. Per *tris enim radios imbris torti*, id est constricti et coacti in grandinem, hiemem designat, in qua grandinem abundare constat. Per *tris nubis aquosae* ver, quo tempore nimiae sunt pluviae, ut ipse alibi: *Et ruit imbriferum ver*. Per *tris rutili ignis*
 35 aestatem. Per *tris alitis austri* autumnum, quo ventorum crebra sunt flamina. Prudenter autem his omnibus naturam exprimit fulminis, quod necesse est, ut per nubes nascatur et ventos. Quod vero fulmen trifidum vel trisulcum legimus, ad aliud spectat. Est enim fulmen quod afflat, est quod
 40 findit. Nam quatuor quos dicit fulminum species, minime ab his alienae videntur. Est enim, inquit, fulmen quod terreat, ut:

Aeternis regis imperiis et fulmine terres.

Est quod afflet, ut: *Fulminis afflavit ventis*. Est quod
 45 puniat, ut:

Vel pater omnipotens adigat me fulmine ad umbras.

Est quod praesagiat, ut:

De caelo tactas memini praedicere quercus.

Ideo etiam juxta Servium maritus Veneris fingitur Vulcanus, quia venerium officium nonnisi calore consistit. Unde Virgilius: *Frigidus in Venerem senior.* Mulciber autem dictus est, quia ignis ferri duritiam emollit atque demulcet.

6. Ad Palladem autem deinceps revertamur. Fabula habet, propter Cassandreae stuprum iratam Graecis fuisse Minervam, vel quod ei victores superbia sacrificare noluerunt. 10 Unde eos redeuntes gravissima tempestate fatigatos per diversa maria dispersit. Inde Horatius: *Quum Pallas usto vertit iram ab Ilio* Revera autem constat, Graecos tempestate laboravisse aequinoctio vernali, sole in Ariete posito, quando manubiae Minervales, id est fulminum jactus, tempestates 15 gravissimas commovent. Haec autem numina, quae inter sidera non videmus, licet signa sua propria non habeant, cum aliis potestate tamen permixta sunt, ut Ophiuchus ipse est Aesculapius; Gemini quoque Apollinis et Herculis signum esse dicuntur. Sic et Aries Minervae signum esse dinoscitur; 20 ideoque Minerva fertur Graecos punisse, quod sub illo signo periclitati sunt. Sane in Etruscorum libris lectum est, certa esse numina jactus fulminum possidentia, Jovem videlicet, Vulcanum et Minervam. Unde apud poetas ubique cautum invenimus, ne aliis fulmina dare praesumerint. 25 Oliva, quae signum pacis est (unde et nomen invenisse videtur; *ἔλεος* enim Graece misericordia interpretatur) Palladi, utpote deae sapientiae, merito consecratur; quod sapientium sit et pacem amare, et inter discordes eam quanto magis reformare. Ut autem in pacis petitione ramus olivae 30 cum vittis offeratur, partim fabulae partim naturae efficit ratio. Nam quum de nomine Athenarum, ut supra diximus, Neptunus et Minerva contenderent, Minerva olivam protulit et statim vicit. Unde quum ramus ejus alicui offertur, indicat esse meliorem. Hinc et illud proverbium dictum est 35 *herbam do*, id est victoriam concedo. In agonibus denique, ut ait Varro, herbam in modum palmae dabat aliquis ei, cum quo contendere non conabatur, et meliorem esse fatebatur. Vittas autem, id est institas laneas, habet ramus olivae ideo, ut inertiam et imbecillitatem offerentis ostendat. Sci- 40 mus enim, oves alieno semper auxilio indigere. Vittae vero a *vinciendo* dictae sunt.

7. De Minerva etiam dicitur, quod tibiae adinvenit. Quibus quum in convivio deorum concinuisset, ejusque tumentes buccas dii omnes irrisissent, illa ad Tritoniam paludem 45 pergens, in aqua faciem suam turpem speculata, tibiae ab-

jecit. Quibus repertis Marsyas canens, Apollinem ad certamen provocavit. Midam igitur regem iudicem elegerunt, quem Apollo, quod injuste judicasset, asininis auribus dedecoravit. Is criminis sui notam tonsori tantum ostendit, ei, ut taceret, partem pollicens regni. Ille celare nequiens, nec palam proferre ausus, terram fodit, et in defosso rem dixit et operuit. In eodem loco calamus natus est, unde sibi pastor quidam fistulam fecit, quae percussa: *rex*, inquit, *Midas asininas aures habet*. Sic ergo Orpheus in theogonia scribit. A musicis haec reperta est fabula. Musici enim duos artis suae posuerunt ordines; tertium deinde minoris valentiae adjecerunt: canticorum, citharizantium et tibizantium. Prima ergo est vox viva, quae in omnibus sibi musicis necessitatibus celerrime subvenit. Secunda est cithara, quae quum in multis vivam vocem aequiparare videatur, aliqua tamen non implet, quae viva vox potest. At vero tibia vix artis musicae partem extremam sufficit adimplere. De quinque enim symphoniis, quas viva vox vel cithara reddit, tibia vix unam et dimidiam perficit. Minerva itaque, id est aliqua persona sapiens, tibiarum nondum experta defectum, eas quidem adinvenit; quas tamen cognitae omnis doctus in musicis propter sonorum respuit paupertatem. Inflatas vero buccas dii risisse dicuntur, quia tibia ventose in musicis sonet, et artificiosae flexibilitatis vocum proprietate amissa, rem potius sibilet quam musice moduletur. Merito ergo eam nimio flatu perstreptentem, omnis qui in arte musica doctus est, ridet. Unde et Minerva, id est sapientia, exprobratam tibiam projicit, quam tamen Marsyas sumit. Marsyas enim *stultus* interpretatur, qui solus in arte musica tibiam praepone-
 30 nere voluit citharae; unde et cum porcina merito pingitur cauda.

8. Sed certantibus Midas imperitus assidet iudex, qui etiam *nihil sciens* interpretatur. Hic et asininis dicitur auribus, quia omnis discernendi expertus nihil ab asino differt. Ob hanc rem et servus ejus auricularum dedecus dicitur prodidisse. Ingenium enim nostrum, ut legitur, servum habere debemus ad omnia quae volumus obsequentem, et secreta nostra caute celantem. Canna autem, per quam dedecus illud est prolatum, gutturis significat fistulam, per quam loquens suam prodit ignorantiam. Pastor vero qui audit, eos qui doctrinis animos pascunt designat, qui ejus primi inscitiam deprehenderunt. Idem Midas, ut Ovidius refert, a Baccho petiit et impetravit, ut quicquid tetigisset, aurum fieret. Quod munus in nilionem ei conversum est; quicquid enim tetigerat, in aurum convertebatur. Cibis quoque ac potus in auri materiam marmorabat. Itaque idem

a Baccho postulavit, ut mala desiderata averteret, responsumque accepit, ut suum Pactolo fluvio caput supponeret. Quo facto, Pactolus aureas arenas traxit. Inexplebili hominum cupiditati hanc dicunt fabulam alluisse. Avaritiae enim deservientes, et semper aurum suum augmentare, et de res qualibet multiplicare cupientes, fame moriuntur; verbi gratia Midas, qui avaritiae deditus, licet ei aurum ad libitum suppeteret, minime tamen bonis suis vesci sustinuit. Scribitur autem in historia de eo, quod collecta pecuniarum suarum summa, Pactolum fluvium, qui per unum tantum alveum in 10 mare decurrebat, per innumerabiles meatus ad irrigandam provinciam derivaverit, sicque sua expensa pecunia fluvium fertilem reddiderit. Qua in re quia censum consumsit, caput fluvio dicitur supposuisse. Fluvius quoque aureas arenas traxisse dicitur, quod frugifer factus est. Denique, 15 ut diximus, Midas, id est nihil sciens dictus est, quod avarus adeo stultus est, ut sibi prodesse non norit.

9. Ope Minervae Prometheus usus est, de quo hanc fabulam confingunt. Prometheus hominem ex luto fecit, eumque inanimatum atque insensibilem finxit. Cujus opus 20 Minerva mirata, spondit ei quicquid vellet de donis caelestibus ad opus suum juvandum. Ille se minime scire ait, quae bona in caelestibus haberentur; sed si fieri posset, ut se usque ad superos elevarer, petiit, ut quid suo operi congrueret, ipse cerneret et eligeret. Illa ergo eum clypeo 25 suo impositum in caelum detulit. Illic quum videret corpora caelestia flammatis animata vegetari vaporibus, clanculum ferulam rotae Phoebi applicans, ignem furatus est, quem pectori applicans hominis, animatum reddidit corpus. Denique ligatum eum ferunt vulturi jecur perenne praebentem. 30 Refert Nicagoras, et testatur Petronius Arbiter, Prometheum primum idolum formasse, vulturique jecur praebuisse, eo quod invidi dente eum detractionis momorderint. Fulgentius vero Prometheum dei providentiam asserit interpretari; Minervam vero caelestem esse sapientiam; divinum ignem 35 sapientiam vel animam intelligi. Divina igitur providentia Pallade inspectante, quae dea est sapientiae, id est sapientem hominem formans, ei ut viveret animam esse necessariam vidit, quam ei velut de caelo tractam divinitus inspiravit. Merito autem et a sole faculam accendit, quod secundum 40 physicos quum ab aliis planetis alia accipiamus, a sole vitam habemus. Vulturem vero jecur ejus carpentem in figura mundi vult accipi, quod et celeri quadam volucritate mundus versetur, et cadaverum nascentium occidentiumque perennitate depascatur. Denique et facto homine Pandoram dicitur 45

formasse. Pandora enim Graece *munus omnium* dicitur, quod anima omnium sit munus generale.

10. Servius tamen de Prometheo aliud tradit. Ait enim, Prometheus post factos homines a se auxilio Minervae caelum ascendisse et adhibita facula ad rotam solis ignem furatum esse, quem hominibus indicavit. Ob quam causam irati, inquit, dii duo mala terris immiserunt, morbos et macies, sicut et Sappho et Hesiodus memorant. Quod etiam Horatius tangens dicit:

10 *Post ignem aethera domo*
Subductum, macies et nova februum
Terris incubuit cohors.

Ipsam etiam Prometheus per Mercurium in monte Caucaso religaverunt ad saxum, et adhibita est aquila, ut cor exederet. Haec autem, inquit, omnia non sine ratione finguntur. Nam Prometheus vir prudentissimus fuit; unde etiam Prometheus est dictus a Graeco *προμήθεια*, id est *providentia*. Hic primus astrologiam Assyriis indicavit, quam residens in Caucaso altissimo nimia cura et sollicitudine perviderat. Hic autem mons est positus circa Assyrios, vicinus paene sideribus; unde etiam majora astra demonstrat, et diligenter eorum ortus occasusque significat. Dicitur autem aquila cor ejus exedere, quia atrox est sollicitudo, qua ille defectus siderum omnes deprehenderat et motus. Et hoc quia per prudentiam fecit, duce Mercurio, qui prudentiae et rationis deus est, ad saxum dicitur esse ligatus. Deprehendit praeterea rationem fulminum, et hominibus indicavit; unde caelestem ignem dicitur esse furatus. Sed et quadam arte ab eo monstrata supernus ignis eliciebatur, qui mortalibus profuit, dum bene eo usi sunt. Nam postea malo hominum usu in perniciem eorum versus est. Sicut in Livio lectum est de Tullo Hostilio, qui ideo exustus est cum omnibus suis. Numa vero Pompilius impune eo usus est tantum in sacris deorum. Hinc est, quod igne rapto ab iratis numinibus morbi hominibus dicuntur esse immissi.

11. Venus.

1. Veneris ortum, quum de Saturno egimus, sufficienter expressimus. Hanc Epicurei, qui voluptati student, bonam rem, Stoici vero, qui voluptati renuntiant, vanam rem interpretantur. In Tullio tamen Venus, quod ad omnia *veniat*, legitur appellata. Nuda pingitur seu quod crimen libidinis minime celetur, seu quod nudis conveniat, seu quod libido consilium cujuslibet nudet et celari non sinat. Rosae ei adscribuntur. Rosae enim rubent et pungunt; itemque libido

ruborem ingerit e pudoris opprobrio, pungitque peccati aculeo. Sicut enim rosa delectat quidem, sed celeri motu temporis tollitur; ita et libido. Columbae ei consecrantur, quod illae aves (ut frequens innuit foetura) maxime in coitu fervidae creduntur. Pingunt eam in mari natantem, quia libido rebus naufragia inferre non dubitetur. Unde Porphyrius in epigrammate:

Nudus, egens; Veneris naufragus in pelago.

Concha etiam marina portari pingitur, quia hoc animal aperto simul toto corpore in coitu misceatur. Myrtus ei deputatur, vel quod haec arbor litoribus gaudet, et Venus de mari dicitur procreata, vel quod salso mari vicina est; et salsus est, ut diximus, sudor quem semper elicit coitus; vel quod, ut medicorum indicant libri, haec arbor plurimis mulierum necessitatibus apta est. Verbenis placatur, quod haec herba semen non emittit. Unde est: *Ara castis vincta verbenis.* A Cypro insula, aromatum feracissima, Cypris dicitur, quae *mixtura* interpretatur.

2. Tres ei Gratiae, quae Charites dicuntur, unius pulchritudinis, Pasithea videlicet, Aglaie et Euphrosyne ministratae dantur, quae nudae pinguntur, quia gratia sine furore, id est non simulata et ficta, sed pura et sincera esse debet. Connexae sunt, quia insolubiles esse amicitias decet. Unde Horatius:

Segnesque nodum solvere Gratiae.

Quod vero aversa una, duae vero respicientes pinguntur, haec ratio est, quod gratia a nobis simplex profecta, duplex solet reverti. Veneris et Liberi dicuntur filiae, quia gratiae per horum fere numinum munera, Veneris videlicet, quae voluptas est, et Liberi, qui vinum est, saepissime conciliantur. Interpretatur autem, sicut ego mihi accepisse videor, Pasithea *attrahens*, Aglaie *demulcens*, Euphrosyne *retinens*; quia in amicitiarum obtentu primum sit ignotos allicere, secundum allectos blandimentis permulcere, tertium, quos permulseris, obsequio retinere. Venere et Baccho natus fingitur Hymenaeus, quia, ut ait Remigius, ob vini petulantiam libido excitari solet. Dicitur autem Graece *ὑμῆν* membrana, quae est proprie muliebris sexus, in qua puerperia fieri dicuntur. Inde Hymenaeus nuptiarum deus dictus est.

3. Lactantius tamen ab historia tractum dicit, ut Hymenaeus nuptiis praesit, quod etiam Servius attestatur. Fuit enim Athenis, inquit, adolescens tantae pulchritudinis, ut feminam mentiretur. Hunc quum una ex civibus virgo nobilis adamasset, ipse tamen mediocribus ortus parentibus, nuptias desperabat. Quum autem Atticae semel virgines

prope litus sacra celebrarent, subito piratarum adventu raptae et asportatae sunt, inter quas et Hymenaeus, qui in habitu muliebri amatam virginem subsecutus, puella creditus est. Piratae vero in longinqua regione portum nacti, ab insequentibus sunt interempti. Hymenaeus igitur relictis ibi virginibus, Athenas reversus, dilectae nuptias a civibus pactus est, si filias iis restituisset. Quas ubi pro voto restituit, exoptatam duxit uxorem. Cui quia feliciter conjugium obtigit, obtinuit, ut nomen ejus in nuptiis invocetur. Nam Hymenaeum adolescentem, ut nonnulli dicunt, die nuptiarum ruina oppressum esse, ideoque expiationis causa nomen in nuptiis invocari, falsum esse Servius affirmat.

4. Quod vero fingit Virgilius, Aenea in Libyam ap- pulso, Jovem in summo caelo cum Venere convenisse, metonymiam illam secundum mathesin videtur ordinare. Nam stella Joviali in altitudine sua posita cum stella Veneria significari dicitur, quod per mulierem aliqua felicitas proventura sit. Ergo quia Aeneas in partem regni per occasionem conjugii erat admittendus, idcirco hoc poeta praemisit. Illud etiam ibidem animadvertes, quod peritissime dixit Venerem tunc Jove tristio- rem; ex quo significat, exitum uxoris infelicem futurum; nam se denique Dido interemit. Quod autem Mercurium facit a Jove defluentem ad occasum descendere, id est ad ima terrarum, ostendit amicitias quidem fore, sed minime diuturno tempore permanere. Dicunt etiam mathematici, Venere in Virgine posita, misericordem feminam nasci. Atque ideo Virgilius fingit in habitu virginis venatricis Venerem Aeneae occurrisse. Quare et misericordem postea reginam expertus est, et in venatione cum ea permixtus. Nam quod ubique ei comitem dat Achatem, ob hoc excogitatum est, quod *ἄχος sollicitudo* interpretatur, quae regum semper comes est; sive quod omnibus amabilis fuerit; scribit enim de achate Plinius, quod si quis hunc lapidem in anulo habuerit, gratior est; sive, ut ait Fulgentius, achates tristitiae consuetudo dicitur; ab infantia enim aerumnis conjuncta est humana natura.

5. Est et theologica ratio, quod ignorantes usum venerium numina videre dicuntur. Unde merito idem Virgilius in secundo, Venere se in spissis umbris noctis concludente, Aeneam deos vidisse commemorat. Quod autem post Veneris abscessum diras ait facies et numina inimica apparuisse, id secundum mathesin compositum videtur. Veneris enim praesentes radii intervenientes aneroticos, id est noxios planetas temperant, Martem videlicet et Saturnum, qui si ortum geniturae radiis suppulsaverint, vitae rationem interciderere aestimantur. Unde est:

Te Jovis impio

Tutela Saturno refulgens

Eripuit, volucrisque Fati

Tardavit alas.

Et bene tardavit, quia necessitas fati impediri posse dicitur,⁵ non penitus eludi. Hinc est:

Nec fata vetabant

Stare, decemque alios Priamum superesse per annos.

Quod vero post paucos versus subjunxit, ac ducente deo, id est Venere, secundum eos dictum est, qui, ut supra¹⁰ diximus, utriusque sexus participationem habere numina voluerunt. Unde Gallus: *Pollentemque deum Venerem.* Item alibi Virgilius: *Nec dextrae erranti deus a fuit;* quum aut Juno fuerat aut Alecto. Est etiam in Cypro simulacrum barbatae virginis, id est Veneris. Nec mirum,¹⁵ teste Servio, utriusque sexus putari numina, quippe quae incorporea sunt, et quod volunt corpus ut videantur assument. Nisi enim corpora induerint, humanis visibus apparere non possunt. Sane secundum poëticam sciendum disciplinam, nolle se numina videri nisi ex nimia necessitate. Unde et²⁰ de Veneris ibi apparitione pro miraculo dictum est: *Alma parens confessa deam.* Et ob id ipsum alibi: *Transque caput jace, nec respexeris.* Quod autem ibidem Venus Aeneae promiserit, se ei nusquam abfuturam, ob hoc fictum videtur, quod, ut Varro docet, ex quo Aeneas a Troja recessit,²⁵ donec ad Laurentem agrum veniret, Veneriam semper vidit stellam. Unde est etiam: *Matre dea monstrante viam.* Et alibi:

Jamque jugis sammae surgebat Lucifer Idae;

statimque ea facta retrograda exinde ei non comparuit;³⁰ unde et ipse se ad terras fatales pervenisse cognovit. Sed et ideo, quod bona ejus constellatione tamquam materno ubique usus sit praesidio, matrem eam dixisse non absurde putari potest.

6. Dicitur Venus, quum Glaucus ejus sacra sperneret,³⁵ equabus ejus, quibus ad currum utebatur, furorem irata immisisse, quae eum morsibus laceraverunt. Hoc autem ideo fictum est, quia Glaucus ab equabus nimia concupiscentia effrenatis dilaniatus est, quum eas a coitu prohiberet, ut essent velociores. Dicitur etiam cum Venere Mars furtim⁴⁰ concubuisse, quod Sol videns Vulcano prodidit. Ille adamanteis catenis eos coeuntes ligans, diis omnibus turpiter ostendit jacentes. Illa dolens quinque Solis filias, Pasiphaën, Medeam, Phaedram, Circen et Dircen detestabili amore succendit. Mars igitur complexu Veneris pollutus, id est,⁴⁵ virtus libidinis illecebris corrupta, sole teste apparet, id est,

tandem veritatis indicio rea esse cognoscitur. Quae quidem virtus prava consuetudine illecta vinculis constrictioribus ostenditur catenata. Venus itaque quinque Solis filias, id est quinque humanos sensus luci ac veritati deditos, et ad varias rerum perceptionem, ut probant philosophi, datos, quasi solis foetus, hac corruptela obfuscatur. Nullus enim sensus est, quem non suis illecebris voluptas inficiat. Quibus autem singulos corruptionibus molestet, in Martiano competentius leges. Congrua autem filiabus Solis nomina tribuuntur. Dicitur enim prima Pasiphaë, id est *omnibus appa-*
rens, ut visus; visus enim non nisi in medio posita contemplatur. Secunda Medea, id est *nulla visio*, designans auditum. Vox enim nulla corporea est. Tertia Circe, id est *manuum iudicium*, quae pro tactu accipitur. Quarta
 15 Phaedra, id est *afferens suavitatem*, quae significat odoratum. Quinta Dirce est, quae *acre iudicans* interpretatur. Est enim gustus saporis iudex.

7. Quod vero Pasiphaë taurum amasse, et Minotaurum peperisse dicitur, Servius a re gesta sumtum dicit. Asserit enim, notarium Taurum Minois fuisse. Hunc, inquit, Pasiphaë, uxor Minois, furtim amavit, et cum eo in domo Daedali concubuit; et quia geminos peperit, unum de Minoë, alterum de Tauro, enixa esse Minotaurum dicitur. Unde Virgilius: *Mixtum genus*. Sane huic rei quia consensum
 25 praebuit Daedalus, rex iratus eum in carcerem trusit; sed inde eum regina corruptis relaxavit custodibus. Qui amisso in mari filio, navi Cumas venit. Quod etiam Virgilius tangit, dicens: *Remigio alarum*. Alae enim et volucrum sunt et navium. Unde idem alibi: *Velorum pandimus alas*. Filios vero Atheniensium, qui ad Minotaurum devorandi mittebantur, auri et argenti pondera post victas Athenas Minoi in tributum missa arbitror accipienda. Porro Circe juxta Servium ob hoc tantum Solis fingitur filia, quod clarissima meretrix fuit, et sole nihil clarius est. Haec, inquit, sua
 35 libidine et blandimentis homines in ferinam vitam ab humana deducebat, ut libidini et voluptatibus operam darent.

8. De eo vero, quod Scyllam mutaverit, haec fabula ficta est. Scyllam virginem pulcherrimam Glaucus, Anthedone civitate secundum plerosque natus, juxta Fulgentium
 40 vero Anthedonis filius, amavit. Hunc Circe, Solis filia, diligebat, zelataque Scyllam, fontem, in quo lavari solebat, venenis infecit; ubi illa descendens, ab inguine lupis canibusque inserta est. Veritas longe alia est. Anthedon *contrarium videns*, Glaucus luscus, Scylla *confusio* interpretatur. Ex ignavia ergo et incuria (quae, quia earum finis
 45 morum corruptio extremaque perditio sit, contraria veritati

(Luscus) mit. y. p. i. p. r. n. n. C. g. J. u. v. e. n. e. l.
 7, 125 statua luscus
 2 mit. m. p. f. l. C. g. J. u. v. e. n. e. l.

et saluti spectare videntur) lippitudo animi ignorantia natam Scyllam amat; id est, quivis per hujusmodi vitia in insipientiam lapsus, libidini indulget, quae confusos reddit. Et merito luscus dicitur, quia qui libidini operam dat, caecus et insipiens et putidus est. Scyllae vero inguina lupis et canibus mixta dicuntur, quia mulieres, vel virorum libidini servientes, nequeunt meretriciam ipsorum devorationibus saturare cupiditatem; vel ipsae voluptati deditae, suam nesciunt a corruptoribus distrahere substantiam. Unde Juvenalis:

10

Prodiga non sentit pereuntem femina censum.

Canes vero et lupi ob hoc ex ea, ut ait Servius, nati esse finguntur, quia et loca ipsa monstris maximis plena sunt, et undarum ad saxa allisarum sonus latratum imitatur. Ipsum quoque Glaucum in monstrum, ut habet fabula, deformatum reor, quia libidinis impatientia non minor virilis sexus quam feminei turpitudine perditioque sit. Circe Scyllam odisse dicitur et mutasse, quia Circe, ut supra diximus, *manuum iudicium* vel *operatio* interpretatur. Laborem autem, manuum iudicium scilicet vel operationem, mulier libidinosa fastidit; quae libidini tandem aliquando renuntians, otia veneria in operum transfert exercitationem.

9. Per Scyllam Ulixes innocuus transiit, quia sapientes libido non vincit. Unde et uxorem habuisse dicitur Penelope castissimam, quia omnis sapiens pudicitiam servare nitatur. Et de eo aliquid expatiandum est. Polyphemus, ut Servius commemorat, vir prudentissimus, et ob hoc oculum unum in fronte, id est juxta cerebrum habuisse dicitur, quia prudentia plus videbat. Hinc et Polyphemus merito, id est *multae lucis* dictus videtur. Verum Ulixes illum superavit; ideoque eum caecasse fingitur. Idem Ulixes quasi *ὄλων ξένος omnium peregrinus* dici meruit, quia sapientia a rebus omnibus mundanis peregrinos facit. Hinc est, quod Sirenes contemnendo ad mortem dicitur deduxisse. Sirenes enim secundum fabulam tres fuerunt, parte virgines, parte volucres, Acheloi fluminis et Calliopes Musae filiae. Harum una voce, altera tibiis, tertia lyra canebat. Primo autem juxta Pelorum, post in Caphareis habitaverunt, quae illectos suo cantu in naufragia deducebant. Per has transiturus Ulixes sociis aures cera obturavit, se malo alligavit illaesusque pertransiit. Quod illae graviter ferentes, doloris impatientia mortuae sunt. Sirenes igitur corporales illecebras evidenter designant; unde et nomen congruum meruerunt, quia voluptates corporales ad se mentes quorumlibet trahunt. *Σειρῶν* namque, ut diximus, *traho* interpretatur. Unde et arenarum tractus syrtes nuncupantur. Sapiens autem aures

45

suorum obturat, ne earum modulationes audiant, id est praeceptis eos salutaribus informat, ne saecularibus deliciis implicentur. Ipse vero malo alligatus transit, id est virtuti innitens, licet mundanarum varietatum illecebras sentiat, eas tamen contemnens in patriam sempiternae beatitudinis tendit. Eo autem digresso, dolore perierunt, quia in animo sapientis carnalis concupiscentia contemta emoritur. Nonnulli tamen has tres sorores pulcherrimas meretrices fuisse contendunt. Quae quia accedentes deducebant ad egestatem, iis dictae sunt inferre naufragia. Volatiles pingi meruerunt, vel quia amantium mentes celeriter pereunt, vel quia meretricum amor citissime labitur. Gallinaceos pedes habent, quia libidinis affectus quantamlibet possessionem inutiliter spargit. Nam quod Plato in sua Republica quum de sphaerarum caelestium volubilitate tractaret, singulas ait Sirenes singulis orbibus insidere, sphaerarum motu harmoniam jucundissimam numinibus significavit exhiberi. Unde sub alia interpretatione Siren, inquit Macrobius, *deo canens* Graeco intellectu valet. Sane Salustius Scyllam dicit saxum simile formae celebratae procul visentibus. Canes vero et lupi ob hoc ex ea, ut ait Servius, nati esse finguntur, quod ea loca ipsa monstris maximis plena sunt, et undarum ad saxa illisarum soni latratum imitantur.

10. Quia vero de Marte superius orta est mentio, idem Mars vel ob hoc juxta Remigium Gradivus dicitur, quia *gradatim* pergit in proelium; vel *ἀπὸ τοῦ γράδειν*, id est a *vibratione hastae*; vel juxta eundem Gradivus quasi *gratus divus*, id est, inquit, *potens est divus*. Frequentius tamen, quum saeviret, Gradivus; quum tranquillus esset, Quirinus dicebatur. Duo denique a Romanis templa meruit, alterum intra urbem, quasi custos et tranquillus, alterum extra urbem, quasi bellator Gradivus. Bellantium autem numen dici videtur, quia stella ei deputata, utpote proximo loco supra solem locata, ardentissima esse perhibetur; et in suis domiciliis constituta, bellum praesignare existimetur. Inde et Scorpium Virgilius ardentem appellat, quod Martis videlicet est *domicilium*. Nam Scorpii utique tempus frigidum est, quippe cujus mensis November est. Gramen ei dedicatur, quia secundum Plinium in Naturali Historia ex humano cruore procreatur. Est autem gramen species herbae; licet generaliter omnis herba gramen vocetur; sicut robur omne lignum, quum sit et species. Unde et Romani moris fuerat, quum de re bellica ageretur, et Marti sacrificaretur, aras constituere gramineas. A Junone cum sine patris admixtione natum dici suspicor, quia ejus stella si per aërem, id est Junonem, sola in utrolibet domi-

ciliorum apparuerit, ardorem bellicum significare putetur oriturum. Sin Juppiter vel Venus coorta fuerit, ipsius violentiam mitigare, effectumque annullare creditur.

11. Romulum et Remum ejus fingi filios constat, quia viri fuerunt bellicosi. Nam quod lupa dicuntur alti, fabulosum 5 figmentum est ad celandam avorum Romani generis turpitudinem. Nec incongrue excogitatum est. Nam et meretrices ab obscoenitatis et odoris ac rapacitatis similitudine *lupas* vocamus; unde et *lupanaria* dicimus. Constat hoc animal etiam esse in tutela Martis; picum Marti consecrari, qui et 10 ipsis expositis alimenta tulisse fertur, quia haec avis rostri acumine velut lanceae cuspide lingua durissima penetret. Illa enim de Pico rege fabula nihil ad hanc rem. Illum namque, ut vult Servius, amavit Pomona, id est pomorum dea, ejusque est sortitia conjugium; quod tamen Ovidius 15 in quarto decimo Metamorphoseon de Nympha nomine Cante fabulatur. Nam aliam fuisse Pomonam, Vertumnoque nupsisse refert. Postea Circe quum eundem Picum amaret et sperneretur, irata eum in avem Martiam convertit. Nam altera est pica. Hoc autem ideo fingitur, quia Picus augur 20 fuit, habens picum avem, per quam futura noscebat, sicut pontificales indicant libri; unde et lituum statuae ejus dat Virgilius. Est autem lituus incurvus augurum baculus, quo ad caeli spatia designanda, eo quod manu non liceret, utebantur. Certas enim in caelo metas notabant, intra quas volantium 25 avium omina considerarent. Circen, quam veneficam fuisse inducunt, ab eo contemptam reor, quia veneficiis renuntiaverit.

12. Res ipsa postulare videtur, quoniam de auguribus tempus admonuit, de superstitiosis augurum ineptiis, quia in his poëtae nonnumquam versentur, hic, ne usquam, aliquid 30 delibare; et quia nec omnes omnia norunt, et hoc rudibus, id est nostri similibus, opusculum cupimus altius inchoare. Magia igitur generaliter, ut ajunt, accepta, quinque complectitur species: praestigia, sortilegia, maleficia, manticen et mathematicam vanam. Praestigia sunt, quorum phantastica 35 illusionem deceptis sensibus humanis, incredibiles rerum mutationes arte daemoniaca videri videntur. Unde quia res ita phantastice immutant, praestigiatores appellantur. Maleficia malefici exercent, qui per incantationes daemoniacas sive ligationes, vel alia hujusmodi sacrilegii genera, cooperatione 40 daemonum atque instinctu nefanda committunt. Sortilegiis sortilegi intendunt, qui per sortes divinare queunt vel student. Mantice in quinque partes dividitur. Prima est necromantia, quae, ut legimus, interpretatur *divinatio in mortuis*; *νεκρός* enim Graece *mortuus*, *μυρτιζή* *divinatio* 45 dicitur. Hoc namque divinationis genus per humani san-

guinis sacrificium fieri consuevit, quod daemones sitire feruntur. Secunda est geomantia, id est *divinatio in terra* (nam *γη̄ terra* interpretatur, unde et *georgicon* id est liber de terrae cultura dicitur; *ἔργον* enim Graece *cultura* dicitur. Inde et sacra omnia apud Graecos *ἄργια*, sicut apud Latinos caerimoniae sunt appellata; licet publicus tandem obtinuerit usus, ut propria Bacchi, sicut supra diximus, orgia, ceterae caerimoniae dicerentur). Tertia est hydromantia, id est *divinatio in aqua*; *ὔδωρ* enim Graece *aqua* interpretatur; unde et hydropicus, qui nimio appetitu aquae perit; et hydraulia vel hydraula *aquatica organa* novimus nuncupata; *αὐλαί* namque *fistulae organales* sunt. Quarta est aëromantia, id est *divinatio in aëre*. Quinta pyromantia, id est *divinatio in igne*; *πῦρ* enim Graece *ignis* dicitur; unde *pyram* et *Pyriphlegethonta*, id est *igneum* dixerunt. Hoc divinandi genere Statius Tiresiam in X Thebaidos utentem inducere videtur.

13. Prima igitur necromantia ad inferos videtur pertinere, secunda ad terram, tertia ad aquam, quarta ad aërem, quinta ad ignem. Mathematica, secunda syllaba brevi et aspirata, doctrinalis interpretatur. Est autem prima (ut tandem deprehensum creditur) speculationis pars, sub se quadrivium, id est arithmetica, musicam, geometriam et astronomiam continens. Secunda vero syllaba producta et sine h, matematica, *vanitas* interpretatur. Huic species assignantur aruspicina, horoscopica et scientia per aves divinandi, id est augurium. Dicta est autem aruspicina quasi *ararum inspectio*, quia aruspices aras inspicientes, in extis et fibris sacrificiorum futura considerent; qui et ipsi nonnumquam arioli, id est *circa aras precantes*, vel *in aris divinantes*, sive salisatores, quod ex membris *salientibus* et ex pulsu divinaverint, dici meruerunt. Unde est:

————— *aut caesis saliat quod nūmen in extis.*

Horoscopica, quam et constellationem dici legimus, est qua in stellis fata hominum inquiri docentur. Hac utuntur genethliaci, qui nativitates hominum attendunt, qui vulgo mathematici dicuntur, quamquam olim specialiter magi leguntur appellati. Horoscopi etiam ab horoscopica, id est *horarum fata inspicientes*, nuncupati sunt. De hujusmodi Juvenalis:

10 *Nemo mathematicus genium indemnatus habebit.*

Aves juxta artis disciplinam aut oscines sunt, id est, quae futura ore canunt, aut praepetes, quae volatu significant. Unde per aves divinandi scientia aliquando oculo exercetur, et proprie auspiciū quasi *avispiciū* dicitur, quia volatum avium et motum speculantur; aliquando auribus, et proprie augurium, quasi *garritus avium* nuncupatur. Usus tamen

frequentior, neglecta vocabulorum origine, utrumque augurium indifferenter appellat.

14. Auguriorum vero alia oblativa sunt, id est, quae non poscuntur; alia impetrativa, id est, quae optata proveniunt. De impetrativo Stautus: 5

Juppiter omnipotens, nam te pernicibus alis etc.

De oblativo Virgilius:

_____ *geminæ quum forte columbae etc.*

Nisi enim oblativum esset, forte non addidisset. Nonnumquam tamen ipsa augures ex devotione fecerunt impetrativa, 10 quae ultro provenerant oblativa. Unde ibidem subditur:

Este duces, o, si qua via est.

Legitur auguralis, ut diximus, fuisse observationis, ut auguria captantes certa spatia designarent, in quibus volebant videnda ad se pertinere. Unde peritissime interjectum est: 15

Ipsa sub ora viri caelo venere volantes,

Et viridi sedere solo _____

ne videlicet, si longius volarent, ad eum non pertinere viderentur. Hinc in XII de apparitione aquilae dictum est: *Monstroque fefellit.* Illud namque augurium carere fide 20 indicat, sede negata. Ubi cumque enim firmum Maro introducit augurium, sedem ei firmissimam dat. Sic in Bucolicis:

Saepe sinistra cava praedixit ab ilicē cornix.

In hoc etiam augurio liberatum cygnum in aqua cecidisse dicit, quod instabile fuisse manifestum est. Nec mirum, 25 quum revera nec oblativum fuerit, nec impetrativum, sed factioe Iuturnae immissum. Et scimus utique hoc ubique servare Virgilium, ut quibus rebus negatus est exitus, det etiam infirma principia. Sic in Thracia considentem Aeneam, quam mox fuit relicturus, contra morem Jovi de tauro dicit 30 sacrificasse. Sic et in tertio post numinum apparitionem, quae felicitatem videbatur afferre, dictum est: *Corripio e stratis corpus.* Nam statim tempestas subsecuta est. Item in secundo: *Excutor somno.* Et mox illatum est civitati excidium. Quotiens enim ex abrupto somnus aufugerit, sig- 35 nificat, ut ait Servius, omen infelix. Nec immerito. Nam si somnus, inquit, munus deorum est, ut: *Et dono divum gratissima serpit;* non sine infelicitate ex abrupto deorum munus abscedit.

15. Fuit etiam in oblativis auguriis sub arbitrio videntis, 40 utrum visa ad se pertinere vellet, an refutaret et abominaretur. Unde et in eodem augurio ab augure subjunctum est: *Accipio agnoscoque deos;* hoc est, augurium hoc libenter amplector, et circa nos favorem deorum agnosco; ibique deceptus tamquam de oblativo agit. Item in V: 45 *Nec maximus omen abnuvit Aeneas.* Fuit etiam Romani

moris, ut non uno contenti augurio, aliquid inchoarent, nisi prius ex simili confirmaretur. Unde est: *Atque haec omina firma.* Nam si dissimilia videbantur posteriora, solvebantur priora. Inde est:

5 *Quantum Chaonias aquila veniente columbas.*

Nam aquila sine dubio columbis plus potest. Bene autem Aeneae apud Virgilium in VI datur augurium, utpote Veneris filio et regi. Nam et columbae Veneri propter frequentem, ut diximus, coitum et foecunditatem consecratae sunt; et earum ad 10 reges pertinet augurium, quia numquam solae sunt, sicut nec reges incomitati. Nec ab re est, quod ibidem post orationem Aeneae adjectum est: *Sic effatus vestigia pressit.* Nam et effata proprie sunt augurum preces. Unde etiam aggeres post pmoeria, ubi captabant auguria, dicebantur effatus; et post preces 15 ad captanda auguria immobiles vel sedere vel stare consueverant. Porro praepetum avium, ut ait Servius, aliae superiora tenent, et proprie praepetes dicuntur, aliae inferiora, et inferae nuncupantur; communi autem vocabulo et hae et illae praepetes, quia omnes aves *priora petunt* volantes.

20 16. Merito aruspicinam, horoscopicam et augurium, mathematicae, id est vanitati, subjecerunt, quia in his fata hominum constituere et scrutari, abominabilis juxta veros theologos superstitio cassusque labor sit; licet idem et de ceteris divinandi generibus asserendum non dubitemus. 25 Saepe vero quod ex natura obtigit generi, speciei usus assumit. Sane; ut Cicero ait, omnis divinandi peritia in duas distributa est partes. Nam aut furor est, ut in vaticinationibus; aut ars, ut in aruspicibus, auguribus, genethliacis et similibus. Et haec omnia ex se pendent, licet propriis finibus contineantur. Unde Virgilius omnia ei dat, quem vult perfectum intelligi, ut:

*Qui tripodes, Clarii lauros, qui sidera sentis,
Et volucrum linguas et praepetis omina pennae.*

Et alibi:

35 *Cui pecudum fibrae, caeli cui sidera parent,
Et volucrum linguae et praesagi fulminis ignes.*

Fulguritae, id est fulguratores erant sive qui fulgura per incantationes exciebant, sive qui illa divinabant.

17. Ad Venerem autem, ne nimis vagari accusemur, 40 abhinc revertamur. Hiemali tempore omnium rerum pulchritudo quodam exitio deperit. Unde ficta est fabula illa de Adone et Venere, et a Remigio sic elucidata. Venus, inquit, Adonem ab apro interfectum fuis lacrimis plangit, quia terrae pulchritudo, quae per Venerem significatur, 45 plangit solem, qui per Adonem designatur, ad australes circulos descendentem, spurcitia et rigore hiemali quasi den-

tibus apri interfectum; tuncque lacrimas imbrum et flentorum terra producit. De Adone tamen amato Fulgentius aliud sentit. Quod ut fiat evidentius, ab altiori inchoemus. Myrrha itaque patrem amasse dicitur et cum eodem ebriato concubuisse. Qui quum rem rescisset, evaginato eam persecutus est gladio. Illa in arborem myrrham conversa est. Quam quum pater gladio percussisset, Adonis exinde natus est. Myrrha igitur genus est arboris in India, quae calore solis crematur, quem, ut supra diximus, patrem omnium esse dicebant, quod ejus opitulatu cuncta germinum adolecat varietas; unde patrem amasse dicitur. Quae quum grandioris fuerit roboris, solis ardoribus crepans rimam efficit, per quam sucum desudat, qui itidem myrrha dicitur; ob quam rem Adonem fertur genuisse, qui *suavitas* interpretatur; haec enim species odore suavis est. Ideo autem Venus eum amasse dicitur, quia hoc genus pigmenti valde sit fervidum. Unde et Petronius Arbiter ad libidinis concitamentum se myrrhinum poculum bibisse refert.

18. Cur Amor Veneris dicatur filius, nullus ignorat, quum ex voluptatis desiderio amorem nasci certum sit. Pignitur autem Amor puer, quia turpitudinis est stulta cupiditas, et quia imperfectus est in amantibus, sicut in pueris, sermo. Unde Virgilius de Didone amante:

Incipit effari, mediaque in voce resistit.

Alatus, quia amantibus non levius aliquid nec mutabilius. Sagittas fert, quae et ipsae incertae sunt et veloces; sive, ut vult Remigius, quia conscientia criminis perpetrati stimulet mentem. Aurea autem sagitta amorem mittit, plumbea tollit, quia amanti amor pulcher, ut aurum, non amanti vero res gravis, ut plumbum, videtur. Ideo nudus, quia turpitudine a nudis peragitur; vel quia in ea turpitudine nihil est secretum. Duae autem secundum eundem Remigium sunt Veneres; una casta et pudica, quam honestis praesse amoribus, quamque Vulcani dicit uxorem; dicitur altera voluptaria, libidinum dea, cujus Hermaphroditum dicit filium fuisse. Itidemque Amores duo; alter bonus et pudicus, quo sapientia et virtutes amantur; alter impudicus et malus, quo ad vitia inclinamur. Quare etiam ad distinctionem boni amoris pluraliter Amores plerumque appellamus.

19. Ad hujus figuram fabula respicit de Hero et Leandro conficta. Hero enim amor, Leander virorum solutio interpretatur. Amavit igitur juvenis Leander Heron, puellam transmarinam. Ad quam quum de nocte nataret, illa in terra contra stans, ne a suo litore aberraret, lampadem ei accendebat. Quadam nocte orta tempestate extinctaque lucerna, juvenis submersus est. Cujus corpus ubi virgo vidit ejectum,

se quoque in mare praecipitem dedit. Leander igitur, id est *virorum solutio*, per virtutis derelictionem et ignaviae indulgentiam Heron amat, id est in amorem et libidinem incurrit. Sed libidine quilibet succensus, dum ad id tendit, quod ardentem diligit, numquam sane videt quod expedit. Nam et nocte natat, id est in obscura pericula tentat. Hero ei lucernam, ne aberret, accendit. Et quid aliud amor nisi ardorem importat, et desideranti viam periculosam ostendit? Lucerna autem statim extinguitur, quia juvenilis amoris ardor non diu perseverat. Denique et nudus natat, ea videlicet de causa, quod amoris illecebra affectatores suos a substantia et consilio nudare consuevit et in pericula, sicut in mare, jactare. Quod autem lucerna extincta utriusque causa mortis est, juxta Fulgentium evidenter significat, quod in utroque sexu libido commoritur. Denique in mari ambo moriuntur, id est, in senectute inquietationis libidinum obliviscuntur. Senectus enim quod frigida et humorosa sit, mari comparabilis videtur. Nam et tempestas, qua perit, possessionis distractionem designat; cujus consideratio libidinis incendium saepissime enecat.

20. Venerem denique philosophi in specie vitae philargicae posuere, ejusque cum Pallade et Junone certamen eleganter statuere. Cujus rei figmentum ut explicemus, paulo altius exordiamur. Juppiter quum Thetidem amaret, prohibitus est a Proteo cum ea concumbere, ne quem generaret, qui se regno expelleret. Ille persuasus, Peleo eam uxorem dedit, eorumque nuptiis ipse cum diis et deabus omnibus, excepta Discordia, interfuit. Illa irata malum aureum in medium trium dearum, Junonis, Palladis et Veneris, jecit sic inscriptum: *Pulcherrimae donum*. Illae igitur de formarum excellentia certantes, Jovis judicium elegerunt. At Juppiter duas nolens offendere, si tertiam praeferebat, eas ad Paridem transmisit judicandas. Cui quum Juno regnum, Pallas virtutem polliceretur, promissione tamen Helenae Venerem pulcherrimam judicavit.

21. Porro Peleo et Thetide Achilles natus, cujus vita omnibus nota est. Thetidem igitur dici voluerunt aquam, unde et Nympham appellaverunt. Hanc Juppiter quasi deus conjungit Peleo; *πηλὸς* enim Graece *lutum* interpretatur. Ergo terram cum aqua mixtam genuisse volunt hominem. Ipsum Jovem Thetidis serunt concubitum optasse, sed vetitum esse, ne majorem se generaret; quia ignis, id est Juppiter, si cum aqua coëat, aquae virtute extinguitur. In conjunctione autem aquae et terrae, id est Thetidis et Pelei, discordia sola non invitatur, quia concordia potius utrorumque fieri elementorum necesse est, ut homo gignatur.

In generatione igitur hominis adest Peleus ut terra, id est caro; Thetis ut aqua, id est humor; Juppiter, qui utraque conjungit, ut ignis, id est anima. Ibidem autem tres deae concertant; quam vitam enim sit electurus qui gignitur, adhuc ignorat.

22. Philosophi namque tripartitam hominum vitam esse 5 voverunt; primam theoreticam, secundam practicam, tertiam philargicam dicentes, quas Latine contemplativam, activam, voluptariam nuncupamus. Theorica igitur sive contemplativa est, quam agunt qui animum a terrenis omnibus suspendentes, jugiterque sapientiae arcana investigantes, soli contem- 10 plationi vacant. Hanc apud nos monachi, apud antiquos philosophi exercuerunt. Hujusmodi vitae sectatores nulla mundanorum cupiditas, nulla iracundiae insania, nullum livoris toxicum, nullus tangit vapor libidinis; sed tantum indagandae veritatis contemplandaeque justitiae cura macerat, 15 fama ornat, pascit spes. Practica vel activa est, quae in actionibus negotiisque consistit, quae de vitae tantum commodis est anxiosa, ornatum petax, habendi insatiata, rapiendi cupida, servandique sollicita; quae minus considerat, quid expediat, ubi intendit, quid rapiat. Hanc vitam apud anti- 20 quos tyranni aliqui, penes nos mundus omnis gerit. Philargica sive voluptaria vita est, quae voluptati tantum obnoxia, nullum honestum bonum reputat, solam vitae appetens corruptelam. Hanc vitam penes illos tantum Epicurei gesserunt; apud nos hujusmodi vita natura, non crimen est. 25

23. Id itaque considerantes poëtae trium dearum ponunt certamina, id est Minervae, Junonis et Veneris, de forma sua contententium, theoreticam per Minervam deam sapientiae, practicam per Junonem quae regnorum et divitiarum dea est, philargicam per Venerem quae voluptatibus praest, 30 significantes. Has fingitur Juppiter nolle judicare, ne praefereundo unam, duas videatur condemnare. Videretur namque arbitrii nostri destructa libertas, si quamlibet ex istarum trium vitarum nobis deus agendam, aliis duabus damnatis, proponeret. Ideo ad hominem iudicium transfert, cui libe- 35 rum eligendi et debetur et datur arbitrium. Ille brutum quiddam desipuit, ut ferarum ac pecudum mos est, non Minervae virtutem, non Junonis divitias respiciens, sed ad libidinem visus intorsit, vitamque philargicam praelegit, sicut postea rei exitus indicavit. Quod vero omnes dii ad nuptias 40 dicuntur convocati, designat omnium elementorum cooperatione stellarumque consensu hominem procreari; sive quia putabant gentiles, singulos deos singulas humani corporis partes obtinere, Junonem brachia, pectus Neptunum, cingulum Martem, renes et inguina Venerem, pedes Mercurium, 45 digitos Minervam. Aures etiam Memoriae consecrarunt

(unde est: *Cynthus aurem vellit*), frontem Genio (unde et deum illum venerantes frontem tangebant), dextram Fidei, genua Misericordiae (unde haec tangunt rogantes).

24. Denique Achilles natus est quasi homo perfectus, quem mater Stygiis aquis intinxit, id est, contra omnes labores durum muniit. Solum ei talum non tinxit; hoc significante fabula, quod venae, quae in talo sunt, ad renum et femorum atque virilium rationem pertinent. Unde et aliquae venae usque ad pollicem tendunt; et Orpheus in talo esse principalem libidinis indicat locum. Ergo evidenter ostenditur, quod humana virtus quamvis munita ad omnia, libidinis tamen ictibus subjacet patula. Inde etiam ad Lycomedis regiam fertur, id est ad libidinis regnum. Lycomedes (*γλυκὸν μηδέν*) dulce nihilum interpretatur. Omnis namque libido et dulcis et nihil est. Denique et amore Polyxenae apud Trojam perit, et propter libidinem per talum occiditur. Polyxena autem Graece *multorum peregrina* dicitur, seu quia amor mentes ab industria sua faciat peregrinari, seu quia juxta Fulgentium apud multos peregrinabunda vagetur libido. De Achillis morte sic Servius scribit. Achilles, inquit, in Stygem mersus paludem, toto corpore invulnerabilis fuit, excepta parte qua tentus est. Qui quum amatam Polyxenam ut in templo acciperet statuisset, insidiis Paridis post Apollinis simulacrum latentis occisus est. Unde jure in Virgilio Apollini dicitur:

Dardana qui Paridis direxti tela etc.

direxisti videlicet quasi ad locum vulnerabilem. Dardana vero ideo, ut id deus non adultero sed genti praestitisse videatur. Fingitur enim, quod Apolline tenente Paris in eum tela direxerit. Sane idem Paris, ut hic paulo evagari videamur, secundum Troica Neronis fortissimus fuit, adeo ut in Trojae agonali certamine cum aliis omnibus ipsum etiam Hectorem superaret. Qui quum iratus in eum stringeret gladium, dixit se esse germanum, quod allatis crepundiis probavit.

25. Quia vero Protei superius fecimus mentionem, de eo aliquid dicamus. Dicitur quod nisi ligatus responsa non dabat. Cujus rei figmentum, ut ait Servius, physicam volunt habere rationem. Habet enim, inquit, homo in se libidinem, stultitiam, ferocitatem et dolum. Quae dum in eo vigent, pars illa, qua vicinus est divinitati, non apparet, id est prudentia, quae tunc potest suas vires tenere, quum fuerint illa religata, id est, quum quis omnibus caruerit vitiis. Inde Protemm tunc legimus posse vaticinari et suscipere divinitatem, quum religata in eo fuerit cupiditas, silvestris asperitas, lapsus animi, aquarum mutabilitati consimilis. Nam et secundum fabulam (quam in quarto Geogicon de eo legimus:

crepundiis dicitur

novit namque omnia vates,

Quae sint, quae fuerint, quae mox ventura trahantur) sane tantum intelligendum est; temporalem enim suscepisse dicendus est divinitatem; alioquin rescire potuit etiam sibi vincula injecturos. Nec absurde ibidem subjectum est: *Quippe ita Neptuno visum est.* Quotiens enim ratio non apparet, *sic visum* interponitur; ut Horatius: *Sic visum,* inquit, *Veneri,* quum amorem ostenderet non esse pulchritudinis. Et bene accusatio in deos quandam habet venerationem; alioquin sacrilegium est. Sic in principio tertii Aeneidos dictum est:

*Postquam res Asiae Priamique evertere gentem
Immeritam visum superis.*

Quod tamen nonnulli etiam laudem Trojae esse dicunt, quam videlicet nonnisi dii potuerint subvertere. Proteum senem, sicut et omnes fere deos marinos, fingunt, quia albere eorum ferantur capita spumis aquarum.

12. B a c c h u s.

1. Bacchus quoque, id est numen quod vitibus praest, Jovis filius dicitur. Huic diversa, sicut et aliis, assignant vocabula. Dicitur Liber, quia etiam servi ebrui *liberi* sibi videntur; unde et dicitur: *Tunc pauper cornua sumit,* id est elationem et confidentiam; sive, ut dicunt, quia hic deus mares, missis seminibus, liberet. Nam per Junonem feminae, per Liberum mares liberari dicuntur et purgari. Liber etiam vocari meruit, quod a curis homines *liberet*; sive Liber, quia sacra ejus ad purgationem animae pertinebant. Unde secundum prudentiores, ut supra diximus, dictum est:

Tibique

Oscilla ex alta suspendunt mollia pinu.

20

Hinc et vannus ei, id est cribrum Cereale, dicata est; quia sicut vannis frumenta, sic ejus mysteriis homines purgantur. Ob quam rem et vannum Virgilius mysticam appellat. Sed et libertatis eum deum esse plerique sanxerunt. Unde inter initia urbium condendarum cum ceteris numinibus auspiciis coeptorum operum illi quoque, ut libertatem civibus conservaret, sacrificabatur. Civitates enim aut stipendiariae erant, aut foederatae, aut liberae. In liberis autem civitatibus in signum libertatis simulacrum Marsyae erat, qui in tutela Liberi patris est. Romani etiam moris fuerat, ut Ovidius in libro Fastorum memorat, liberam togam adolescentibus in festis Liberalibus ad liberioris vitae ulterius concessae significationem dari. Liber ergo ab eo quod *liberet*, nuncupatus est.

35

40

2. Dicitur etiam Lenaeus sive a Graeco *ληνός*, id est lacus, sive secundum Donatum ab eo quod mentem dele-

45

niat. Nam quod Servius minime primam producere asserit, quia videlicet Graecum nomen Latinam non recipiat etymologiam, de eo Tullius, ut supra innuimus, alique non pauci dissentire videntur. Varro denique ait: *Etymologia certam non habet proprietatem, sed pro captu ingenii fit. Nam et vestibulum juxta alios eo quod januam vestiatur, secundum alios a Vesta (nam Vestae limen consecratum est), at, ut alii volunt, quod illic nullus stet, dictum est. Quomodo enim vesanus non sanus, sic vestibulum, in-*
 10 *quiunt, quasi non stabulum dicitur; in limine enim solus est transitus. Utri autem parti favendum sit, juxta controversiam de contrariis legibus relinquo ventilandum. Pater etiam licet omnium deorum nomen sit generale, tamen proprie Libero semper cohaeret; nam Liber pater vocatur.*
 15 *Sciendum tamen, pro qualitate rerum vel personarum, summum deum dici vel patrem. Summum enim quisque deum vocat, quem praecipue veneratur. Inde est:*

Summe deum sancti custos Soractis Apollo.

Proprie tamen hoc epitheton Jovi datum est, ut:

20 *Nate patris summi, qui tela Typhoëa tennis,*

Sunt et alia hujus et aliorum, de quibus egimus, deorum vocabula, de quibus authenticam non legi scripturam. Quod enim Libero adhibetur, ut Iacchus dicatur, vel quod Evius nuncupetur (quod *bonum puerum* interpretari dicunt),
 25 *item quod Briseus appelletur, id est exprimens, quia Liber primus vinum ab uva expresserit, lac ab ubere, mel de favo (vel Briseus est hirsutus; nam et duas in Graecia is fertur habuisse statuas, alteram hirsutam dictam Brisei, alteram lenem dictam Lenaei); vel quod Bassareus a veste*
 30 *ejus usque ad pedes demissa vocetur, dicta a nomine loci in Lydia ubi fiebat (unde et ipsae ministræ Bassarides nuncupatae putantur), ut Horatius: Candide Bassareu; et Nero:*

Bassaris, et Lynce, Maenas flexura corymbis;

haec quia in authenticis non repperi editionibus, vel vulgaria, vel temere adinventata, vel falsa, vel apocrypha duxi.
 35

3. Indos vel ob hoc juxta Fulgentium dicitur vicisse, quod sol eos facit potatores, vel quod hic fit Falernum vinum vel Mareoticum; cujus, inquit, vini tanta virtus est, ut vix quilibet vinosus sextarium in mense totum bibat.
 40 Unde Lucanus:

Indomitum Meroë cogens spumare Falernum.

Neque enim aqua posse domari dicitur. Legitur et in historia, quod sicut apud Aegyptios Osiris maritus Isidis, sic apud Indos Liber, quum de iis triumphasset, usum inven-

45 rit vinearum. A Marone nutritus dicitur, quasi Merone. Mero enim nutritor vinolentiae dicitur. In tigribus sedet

seu quod vinolentia feritatem generet, seu quod vino efferae mentes mulceantur. Unde et Lenaeus juxta Fulgentium dicitur, quasi *lenitatem praestans*. Iisdem de causis et Bacchas, a *bacchando* sive ab ipso Baccho dictas, ei sacramus; quas et ipsas nonnumquam vel, ut ait Lactantius, lingua Macedo-5 num, vel, ut alibi legitur, a Graeco, quod *furorem* significat, Mimallones; et a Graeco *μαίρειν*, quod item, ut legimus, *furere* interpretatur, Maenades nuncupatas, ei ministras dari dicimus. Nam quod a *μήνη luna* Maenades quasi *lunaticae*, id est, ad modum lunaticarum furentes, nuncu-10 patae sint, magis compositum quam verum videtur. Lynces ei ob nimiam, qua insignes eas accepimus, visus perspicacitatem arbitror deputari. Vinum enim, ut ajunt physici, modice sumtum acuit ingenium.

4. Juvenis depingitur, quia nunquam ebrietas matura 15 est. Nudus etiam sive quod juxta Fulgentium ebriosis se per noctem versando plerumque nudi fiant; vel quod vinolenti dum potibus indulgent, se a substantia nudant; seu quia mentis secreta tegere non possit nec sciat ebriosus. Jovis femori insutus fingitur et inde progenitus, quia, ut 20 refert in *Cosmographia* Martianus, est in quadam regione urbs Nysa Libero patri sacra, monsque Merus Jovi sacer; unde et ipsum, inquit, fabula est, e Jovis femore (*μυροῦ*) procreatum. Apud Remigium tamen legimus, Nysam montem esse Indiae, in quo hodie quoque Liberi, inquit, ferun-25 tur esse crepundia. Sane a Nysa Nysaeus vel Dionysus, id est deus Nysae, dici invenitur. Frondes hederæ ejus sacris interesse meruerunt, vel ob uvarum et corymborum similitudinem, vel quod semper juveni deo semper virentia conveniant. Hinc et hederæ coronabantur poëtae vel utpote 30 Libero consecrati, qui ut Bacchæ insaniunt, unde Horatius:

Ut male sanos

Adscripsit Liber Satyris Faunisque poëtas;

vel quia semper virent hederæ, sicut carmina aeternitatem merentur. Habet fabula, regem Thraciæ Lycurgum, dum 35 contemnens Bacchum ejus amputaret vites, crura sua incidisse. Revera autem, ut Servius dicit, abstemius fuit, quos constat acrioris naturæ esse, quod etiam de Demosthene dictum est.

5. Cur de Semele, una filiarum Cadmi, Jove fulminante, natus perhibeatur, nihil me quod tradi dignum judi-40 caverim legisse memini. Hoc tamen non praetermittere duxi, quod IV erant sorores, Ino, Autonoe, Semele et Agave; et IV sunt, ut ait Fulgentius, ebrietatis genera; id est vinolentia, rerum oblivio, libido, insania. Prima namque est Ino, quæ *vinum* interpretatur; secunda Autonoe, id 45 est, *se ipsa non cognoscens*; tertia Semele, quæ *corpus*

solutum interpretatur; quarta Agave, quam, quia nominis eius interpretatio vel incongrua fortasse visa est, vel Latinis incognita, praetereo; tamen insaniae comparabimus, quia Penthei filii sui caput, sicut in fabula legitur, violenter
 5 abscidit. Ut autem paulo alius ordiri videamur, habet fabula, Gigantes Bacchum inebriatum invenisse, et discerpto eo per membra, frustra sepelisse, et eum paulo post vivum et integrum resurrexisse. Quod figmentum discipuli Orphei interpretati leguntur, nihil aliud Bacchum quam animam
 10 mundi intelligendum asserentes; quae, ut ferunt philosophi, quamvis quasi membratim per mundi corpora dividatur, semper tamen se redintegrare videtur, corporibus emergens, et se formans, dum semper una eademque perseverans, nullam simplicitatis suae patitur sectionem. Hanc etiam fa-
 15 bulam in sacris ejus repraesentasse leguntur.

15. Hercules.

1. Herculem quoque Jovis filium fuisse dicunt. Hic ab aliis invictus, Omphalae tamen prae amore subjacuit, quae eum nere et mulierum officia coëgit exercere. Hercules
 20 igitur quasi *ἡρώων κλέος*, *virorum fortium gloria*, interpretatur. Hic Alcaei nepos dicitur, unde et Alcides nominatur; *ἀλκή* enim Graece *praesumptio* dicitur. Nam et Alemenam matrem habet, quae *salsum* interpretatur. Nec mirum. Etenim ex igne ingenii, ut ex Jove; ex praesumptione, id est animosi-
 25 tate, ut ex avo Alcaeo; et ex sale sapientiae, ut ex matre Alemenae, virorum fortium nascitur gloria; quae tamen a libidine superatur. *Ομφαλή* enim Graece *umbilicus* dicitur. Libido autem in umbilico mulieribus dominatur. Ostenditur ergo, quod libido etiam invictam domat virtutem. Eidem
 30 Herculi Cacus boves furatus esse dicitur, et eos per caudam in speluncam tractos abscondisse, quem Hercules presso gutture interfecit, fumum et nebulam eructantem. *Κακὸν* igitur *malum* interpretatur. Ideo Herculis bona concupiscit, quia omnis malignitas virtuti contraria est. In spelunca
 35 absconditur, quia numquam malignitas libera terrenis est. Sed Hercules, id est virtus, et malos interficit et sua vindicat. Cacus autem fumum et nebulam, quae visui nocent, emittit, quia malitia occultas semper deceptiones molitur. Ideo et duplex dicitur, quia malitia multiformis, non simplex
 40 est. Triplici namque modo nocet malitia, aut evidenter, ut potentior, aut subtiliter, ut falsus amicus, aut occulte, ut fur. Ideo etiam subtractos boves transversis ducit vestigiis, quia per avia abducuntur furta. De Caco tamen aliter sen-
 45 tit Servius. Cacus enim secundum fabulam, inquit, Vulcani filius fuit, ore ignem ac fumum vomens, qui vicina omnia

populabatur. Veritas tamen secundum philosophos et historicos habet, hunc fuisse Evandri nequissimum servum ac furem. Novimus autem a Graecis malum *κακὸν* dici, quem hominem ita illo tempore Arcades appellabant. Ignem dictus est vomere, quia igne agros vastabat. Hunc soror sua ejusdem nominis prodidit, unde etiam sacellum meruit, in quo ei per virgines Vestae sacrificabatur.

2. Antaeus Gigas quoque erat filius Terrae, cui a matre collatum fuit, ut quotiens terrae accubaret, vires haberet duplicatas. Qua re comperta, Hercules cum a terra¹⁰ elevans constrinxit ad mortem. Antaeus itaque sub figura libidinis ponitur. Nam Graece *ἀντίον* *contrarium* dicitur. Ideo de terra natus fingitur, quia libido de carne concipitur. Denique tacta terra viridior et validior exsurgebat, quia libido quanto ei magis caro consenserit, tanto surgit nocivior.¹⁵ Sed a gloriosa virtute, id est ab Hercule, superatur Antaeus, et denegato ipsi terrae tactu commoritur, altiusque elevatus materna nequit mutare suffragia; quia dum carnalibus se quispiam denegaverit affectibus, mentemque ne carnalia appetat in altum sustulerit, victor statim exurgit. Dicitur etiam divinum ibi²⁰ confecisse certamen, quia pretiosa et caelestis pugna est, quae cum concupiscentia vitiisque conseritur. De qua in moralibus Plato, sapientes, inquit, viri majorem cum vitiis quam cum inimicis pugnam gerunt. Nam quod Alcesten liberaverit, ad virtutem spectare videtur. Unde haec habetur fabula. 25

3. Admetus, ajunt, rex Graeciae, Alcesten in conjugium petiit, cujus pater edictum proposuerat, ut si quis duas feras dispares currui suo adjungeret, is eam conjugem duceret. Admetus igitur Apollinem et Herculem auxilio poposcit; illique ad currum ejus leonem et aprum junxerunt. Is itaque³⁰ Alcesten conjugem accepit; quumque in infirmitatem decidisset, et mori se comperisset, Apollinis miserationem precatus est, qui respondit, nil se ei posse praestare, nisi si quis de propinquis se pro eo morti voluntariae obtulisset; quod uxor ejus libentissime fecit. Itaque Hercules dum³⁵ ad abstrahendum Cerberum ad inferos descenderet, etiam ipsam de inferis reduxit. Admetus igitur mentem designat, et dicitur Admetus, quasi quem possit *adire metus*; mens enim, non corpus metum suscipit. Hic Alcesten in conjugium desiderat, quia *ἀλκή* lingua Attica, ut praediximus, praesumptio dicitur. Mens igitur timida praesumptionem, id est animositatem, sibi necessariam videns, ejus conjunctionem desiderat; sed ut eam assequatur, duas feras diversas necesse est currui suo adjungat, id est vitae suae duas virtutes, animi videlicet et corporis, asciscat. Subigit leonem, id est virtutem animi, et aprum, id est virtutem corporis. De-

4 470 *κακὸν* *κακὸν*, *κακὸν* *κακὸν*, *κακὸν* *κακὸν*
κακὸν *κακὸν* *κακὸν* *κακὸν* *κακὸν* *κακὸν*

nique et Apollinem Herculemque propitiat, id est sapientiam et virtutem. Ergo praesumptio semet ipsam ad mortem pro anima objicit ut Alceste; id est, animositas pro defendendo vigore animae pericula libenter incurrit; quam tamen, quamvis in periculo mortis deficientem, virtus de inferis revocat, ut Alcesten Hercules.

4. Denique, ut ait Servius, Hercules apud prudentiores mente magis quam corpore fortis inducitur, adeo ut XII ejus labores ad aliquid referri possint. Nam quum plura 10 fecerit, tamen XII tantum ei assignantur propter anni XII signa. Docuit enim Atlas Herculem astronomiam. Unde et fingitur Hercules caelum sustinuisse ab Atlante susceptum, propter caeli videlicet scientiam traditam. Constat enim, Herculem fuisse philosophum; et haec ratio est, cur omnia 15 monstra illa vicisse dicatur. Nam quod traxisse ab inferis Cerberum dicitur, haec ratio est, quod omnes cupiditates et cuncta vitia terrena contempsit et domuit. Nam Cerberus terra est, id est consumptrix omnium corporum. Unde et Cerberus dictus est quasi *κροβοόρος* *carnes vorans*. Idem 20 et hydram exustione interfecit. Fuit autem hydra secundum fabulam serpens in Lerna, Argivorum palude, cui uno caeso capite tria capita excrescebant. Unde et excetra a Latinis dicta est. Sed constat, Hydram locum fuisse evomentem aquas, vicinam vastantes civitatem, in quo, uno meatu clauso, 25 multi erumpebant. Quod Hercules videns, loca multa in circuitu exussit, et sic aquae clausit meatus. Nam Hydra ab ὕδωρ, id est *aqua*, dicta est. Potuisse autem hoc fieri, Virgilius indicat, ubi dicit:

Excoquitur vitium, atque exsudat inutilis humor.

30 Acheloi etiam alterum cornu fregisse, et fractum Copiae dedicasse dicitur; quia, ut ajunt, alterum ejus alveum, cujus eruptiones immodicae agros obruebant, exsiccavit fertilemque reddidit.

5. Sed et Hesperides fertur spoliasse, de quibus haec data est fabula. Hesperides, Atlantis filiae, regis Africae, 35 hortum habuerunt, in quo erant mala aurea Veneri consecrata, quae Hercules, missus ab Eurystheo, occiso pervigili dracone, sustulit. Revera autem juxta Servium nobiles fuerunt puellae, quarum greges abegit Hercules, occiso eorum custode; unde *μηλα* fingitur sustulisse, hoc est oves; 40 nam oves *μηλα* dicuntur; inde etiam *μηλονόμος* dicitur *pastor ovium*. De hoc tamen figmento subtilius sentit Fulgentius. Quatuor enim, ait, Hesperides dicuntur Aegle, Hesperis, Medusa et Phaethusa, quas nos Latine studium, intellectum, memoriam et facundiam dicimus. De harum 45 horto aurea mala tollit Hercules, quia per has ad philosophiam pervenitur. Primum namque est studere, secundum

intelligere, tertium memorari quod intellexeris, quartum dicendo ornare quod memineris. Sane de nominibus apposisis scrupulum lectori injecimus. Eurystheum regem invenimus fuisse Graeciae, Persei generis, qui Junonis instinctu imperabat Herculi, ut varia monstra superaret, quibus posset⁵ perire; unde eum merito durum appellat Virgilius, qui videlicet potuit ad complendum odium novercale sufficere. Atlantas vero tres fuisse legimus. Unum Maurum, qui et maximus; alterum Italicum, patrem Electrae, unde natus est Dardanus; tertium Arcadicum, patrem Majae, unde¹⁰ natus est Mercurius. Sed Virgilius in VII ex nominum similitudine errorem facit, Electram et Majam, matres Dardani et Mercurii, filias Atlantis maximi fuisse dicens. Nec praeter rationem ait: *Et maximus Atlas hanc generat.* Nam et ipse horum nominum filias, id est Electram et Majam, ha-¹⁵ buit. Quod autem candidam ait Majam, ad stellam respicit. Nam Maja inter Plejades est, quarum una est splendidior.

6. Geryon quoque rex fuit Hispaniae, qui ideo trimembris fingitur, quia tribus praefuit insulis, quae adjacent Hispaniae, Balearicae majori, minori et Pityusae. Fingitur²⁰ habuisse canem bicipitem, quia et terrestri et navali certamine plurimum potuit. Hunc Hercules vicit, qui ideo fingitur ad eum olla aerea transvectus, quia habuit navem fortem et aere munitiam. Charybdis etiam secundum fabulam femina fuit voracissima. Quae quia boves Herculis rapuit,²⁵ a Jove fulminata est et in mare praecipitata. Unde et naturam pristinam servat. Nam sorbet universa, et secundum Salustium juxta Tauromenitanum ea egerit litus.

7. Legitur etiam Hercules cum armentis devicti Geryonis in Italiam veniens, ab Evandro tunc regnante tandem³⁰ susceptus, quum se et Jovis filium dixisset, et morte Caci virtutem suam probasset, pro numine habitus esse, et aram, quae ara maxima dicta est, meruisse, quam ei Delphicus Apollo in Italia fore praedixerat. Primo tamen susceptus non est. Apud majores namque raro advenae, nisi jus hos-³⁵ pitii haberent, eo quod incertum erat, quo animo venirent, suscipiebantur. Quumque de suo armento ad sua sacrificia dedisset, duobus senibus Pinario et Potitio, qualiter se coliveret, ostendit, et mane sibi ac vespere sacrificari jussit. Perfecto itaque matutino sacrificio, quum circa solis occa-⁴⁰ sum essent sacra repetenda, Potitius prior advenit, Pinarius postea, extis jam redditis. Unde iratus Hercules statuit, ut Pinariorum familia tantum ministra esset epulantibus Potitiis et complentibus sacra. Unde et Pinarii dicti sunt a Graeco *πινα*, id est a *fame*. Nam senem illum Pinarium⁴⁵ alio constat nomine nuncupatum. Hinc est quod Virgilius in

sacris Herculis exequendis Potitii tantum facit commemoratio-
nem, dicens: *Primusque Potitius ibat*. Nam quod praemisit:

Et domus Herculei custos Pinaria sacri;

huic rei contrarium non est; novimus enim, quod custos
pro ministro dicitur; ut idem in XI:

At Triviae custos summis in montibus Opis

Alta sedet

id est ministra. Legitur etiam in libris antiquis, secum
Herculem ad Italiam ingens poculum ligneum attulisse, quo
10 in sacris utebatur; quod ne carie consumeretur, pice oblitum
conservabatur. Hujus magnitudinem Virgilius significat,
dicens, quod *sacer implevit dextram scyphus*. Lectos
juvenes idem Virgilius inter ejus sacra commemorat, quia
sacris Herculeis nec servi intererant nec liberti; adeo ut
15 Appius, qui haec sacra transtulit in libertos, et oculis
caruisse, et intra annum omnem familiam Pinariorum perdi-
disse legatur. Culpant Virgilium critici, quod Herculem,
praesentibus Trojanis, de Trojanorum introducat laudari
excidio; non respicientes, quod hoc ratio fecit hymnorum,
20 quibus aliquid subtrahere sacrilegium est.

8. Deum eum communem dicit, vel quod, ut diximus,
ἀνοδῶσιν adeptus de homine, mediocimis meruit annun-
rari, vel quod secundum pontificalem ritum idem est Her-
cules qui et Mars; nam stellam unam habere dicuntur.
25 Sed et Martem Cicero communem dicit. Virgilius etiam
Salios Herculi dat, quos Martis esse non dubium est. Nam
ut in XII ait: *Et dis communibus aras*, secundum al-
tioris scientiae viros, deos *azonos* relinquit intelligi, id est,
qui certas non habitant partes, sed generaliter a cunctis
30 coluntur, quod ubique esse putentur. Sic Cybele in omni-
bus zonis esse creditur. Ideo etiam mater deorum dicitur
quod, ajunt, omnibus ejus communis est potestas. Nam
quod deos communes dixisse putetur Solem et Lunam,
Plutonem et Martem, quod his numinibus ubique gentium
35 veneratio exhibeatur; vel Martem, Bellonam, Victoriam,
quod hi in bello utrique parti favere possint; nimis est dictum
vulgare, et de paupere vena manare creditum. Sane sicut
Varro dicit, omnes qui fortiter fecerunt, Hercules vocaban-
tur; licet eos primo XLIII enumeraverit. Hinc est, quod
40 legimus Herculem Tyrrhenum, Argivum, Thebanum, Li-
byn. Nec te moveat, si de diis aliqua, quae sibi minime
cohaerere videantur, diversis in locis astruantur. Fabulae
enim confusae sunt et, ut supra diximus, ipsae tantum in
ratione deorum sequendae sunt, quia veritas ignoratur.

14. P e r s e u s.

1. Perseum quoque inter Jovis filios memorant. Ha-

bet veritas, hunc regem Asiae praedivitem fuisse, ideo volaticum dictum, quia navi multas regiones transierit. Hic Africam debellavit. De qua re ut latius agamus, regis Phorci tres fuere filiae, Stheno, Euryale et Medusa. Hae uno oculo utebantur, et intuentes in lapidem convertebant.⁵ Contra quas missus Perseus cum clypeo 'crystallino et harpe, quod genus est teli falcati, consilio Minervae eas interfecit. Revera autem, ut Servius refert, tres sorores fuerunt unius pulchritudinis. Unde fictum est, quod uno oculo uterentur. Fuerunt autem locupletissimae; unde et Gorgones quasi ¹⁰ *γεωργοί*, id est *terrae cultrices* dictae sunt; *γη* enim *terra*, *εργια* *cultura* interpretatur. Sane maxima sororum Medusa, patre mortuo, in regnum successerat. Quae quia astutior ceteris fuit, capite picta est serpentino. Ad hanc occidendam imaginario, id est crystallino usus videtur Perseus ¹⁵ clypeo, quia consiliis ejus per speculatores suos praecognitis, inopinato saepe occurso illi obstiterit fugienti. Hac tandem interempta, capite ipsius, id est substantia, ablato, ditior factus, regna nec parva nec pauca obtinuit. Denique et Atlantis regnum invadens auxilio copiarum Medusae, cum ²⁰ in montem fugere compulit. Unde per caput Medusae cum in montem fingitur convertisse.

2. De Gorgonum tamen interfectione subtiliora videtur tradere Fulgentius. Gorgo enim, inquit, *terror* interpretatur. Tres autem Gorgonas dici voluerunt, quia tria sunt ²⁵ terroris genera et tres effectus, quod etiam per nomina harum trium significatur. Stheno namque *debilitas* interpretatur, id est timoris initium, quod tantum mentem debilitat; Euryale *lata profunditas*, id est stupor vel amentia, quae profundo quodam terrore mentem spargit; Medusa ³⁰ *oblivio*, quae non mentis tantum turbat intuitum, verum etiam caliginem ingerit visus. Haec enim in hominibus terror operatur. Perseus autem in figura virtutis accipitur. Hic adjuvante Minerva Gorgonam occidit, quia virtus auxilio sapientiae omnes terrores vincit. Ideo aversus volat, quia aversus ³⁵ terrorem nusquam respicit. Speculatum fert clypeum, quia omnis terror non solum in corde sed etiam in figura transeat.

3. De sanguine ejus natus fertur Pegasus, in figura famae constitutus, qui etiam secundum Remigium *fama* interpretatur. Virtus enim dum omnia superaverit, et ter- ⁴⁰ rorem amputaverit, consequenter famam generat. Unde et volare dicitur, quia fama volucris est. Musis fontem ungula sua rupisse dicitur, unde et poetae bibunt, quia heroum famam poetae materiam scribendi habent. Secundum nonnullos tamen Pegasus *fons aeternus* interpretatur, et in ⁴⁵ figura sapientiae ponitur. Ideo pennatus, quia sapientia

universam mundi naturam celeri cogitatione pervolet. Ideo Musarum fontem ungula rupisse fingitur, quod sapientia poëtis, quicquid proloquuntur, administret. Ideo de Gorgonis sanguine natus, quae *terror* interpretatur, quod initium sapientiae sit. Quod autem timor initium, ut diximus, sit sapientiae, a philosophis haec ratio datur, quod et timore magistri discipulis sapientia crescit, et quod qui famam timuerit, sapiens erit. Et merito, inquit, de occisa Gorgone Pegasus oritur; quod finito et annullato timore insipientiae, subintrat deinde in quemlibet sapientia. Stultitia enim semper timida est. Unde et in Palladis pectore Gorgon, id est *terroris imago*, fixa est, ut insipientibus semper terrorem incutere videatur.

4. Pegasi ope Bellerophon interfecit Chimaeram. Est autem haec fabula. Proetus uxorem habuit Antiam, quae amavit Bellerophontem, quem, quia suae non assensit nequitiae, apud maritum suum accusavit. Ille eum ad Chimaeram interficiendam misit, quam Bellerophon equo Pegaso residens interemit. Proetus igitur Pamphila lingua *sordidus*, Antia *contrarium* interpretatur, quae pro libidine accipitur, quod nihil adeo virtuti quemadmodum libido contrarium est. Hanc Proetus habet conjugem. Cui enim libido, nisi sordido, possit adhiberi? Bellerophon vero *sapientiae consultator* interpretatur. Hic Antiae non consentit, quia qui in sapientiae laborat investigatione, libidinem omnem a se nititur elongare. Ad Chimaeram itaque occidendam mittitur. Chimaera namque *amoris fluctuatio* interpretatur. Qui igitur libidini renuntiat, contra amorem pugnam suscipiat necesse est, quem equo Pegaso, id est sapientia adjutus, virtute praeditus facile vincit. Notandum vero, quod idem Pegasus etiam equus Neptuni dictus est a Graeco, quia *πηγή* est *fontis*. Est autem commune omnium fluminum nomen, quod flumina figuram caballi habent propter cursus velocitatem. Ab eodem etiam *πηγή* *pagum* dixerunt, quia villae nonnisi circa aquas fundari consueverint; unde et pagani vocati sunt, quasi ex uno fonte potantes.

5. Quia vero de Chimaera mentio incidit, de ea aliquid dicamus. Triformis pingitur, habens videlicet caput leoninum, ventrem caprinum, caudam serpentinam; quia in amore tres item gradus sunt, id est juxta Fulgentium, incipere, perficere, finire. Primus enim amor in adolescentia nos ferociter invadit ut leo. Deinde subsequitur libidinis expletio, quae per capram designatur, quia hoc animal in libidine promptissimum sit. Unde et Satyri cum caprinis cornibus pinguntur, quia numquam libidinibus saturantur. In postremis partibus draconina est, quia post peractionem aculeus

Draco est (cod L. N. → Cod. Paris. nouv. saec XIII)

poenitentiae mentem pungit. Primum ergo in amore est inchoare, secundum explere, tertium de crimine peracto poenitere. Et potest hoc quisque seu per aetates distinguere seu in quolibet concubitu annotare. Quod autem Chimaera amorem designet, innuit Horatius ad amantem dicens: 5

Vix illigatum te triformi.

Pegasus expediet Chimaera.

Servius tamen hoc ad historiam torquet. Revera, inquit, Chimaera mons Ciliciae est, cujus hodie ardet cacumen; juxta cacumen vero leones mansitant; media autem pascua 10 sunt; ima vero serpentibus sunt plena. Hunc montem Bel-lerophon habitabilem fecit; unde Chimaeram dicitur occidisse. Hanc satis aperte, sed fabulose, describit Ovidius, dicens:

*Quoque Chimaera jugo, mediis in partibus ignem,
Pectus et ora leae, caudam serpentis habebat.* 15

15. Duodecim caeli signa.

1. Duodecim sunt signa caeli, scilicet Aries, Taurus, Gemini, Cancer, Leo, Virgo, Libra, Scorpio, Sagittarius, Capricornus, Aquarius et Pisces. Juppiter genuit ex quadam 20 Nympha Nephelen, quam Athamas, rex Thebanus, duxit uxorem, ex qua genuit Phrixum et Hellen. Qua mortua his superduxit Inonem, filiam Cadmi, quae more novercae ipsos odio habuit in tantum, quod de domo expelli fecit. Qui quum ad mare pervenissent, Juppiter avus vel, ut alii 25 dicunt, Isis matertera dedit iis arietem aureum vellus habentem, quo transfretarent mare hoc pacto, ne retro aspicerent. Helle vero ut incontinens et timida retro aspexit, unde et in mare mersa est. Inde Hellesponticum mare dicitur. Phrixus transivit, arietem excoriavit, corium auro implevit, 30 et Marti in Colcho insula dedicavit. Caro vero translata est in caelum, et ex ea factum est signum caeleste, quod Aries dicitur. Et quia, quum fuit in litore, retro aspexit, tamquam volens Hellen videre, ideo sic in caelo apparet. Physice dicitur esse sol in Ariete, quia vernali aequinoctio usque ad autumnale currit per dextrum latus hemisphaerii; sicut Aries semper illo tempore incumbit in dextrum latus. Et sicut sol ab 35 autumnali aequinoctio usque ad vernale vadit per sinistrum latus, sic Aries semper illo tempore incumbit in sinistrum latus.

2. Agenor, rex Lydiae, qui et in Tyro et Sidone regnavit, filiam habuit mirificae formae, nomine Europam, quam Juppiter in specie candidi tauri rapuit. Unde postea in signum 40 honoris taurus translatus est in caelum, et ex eo factum signum quod dicitur Taurus. Alii dicunt, quod fuit vacca, in cujus forma fuit Io, filia Inachi fluvii, quae translata est in caelum in signum amoris Jovis. Unde Ovidius in Metamorphos:

Jup.
Io, Jovis ← → Jup.
Europa

Nunc dea linigera colitur celeberrima turba.

Et libro de Fastis ait:

Vacca sit an taurus, non est cognoscere promptum; quia prior pars videtur, posterior vero non videtur. Secundum physicam sol dicitur esse in Tauro, quia tunc incipiunt labores tauri; vel quia sicut taurus per cornua fortior est, ita sol tunc incipit esse ferventior.

3. Juppiter concubuit cum Leda in specie cygni, ex qua genuit duo ova; et ex uno natae sunt Helena et Clytemnestra, ex alio nati sunt Pollux et Castor, qui peritissimi et probissimi imperatores fuerunt in Graecia. Duas etiam filias Zetypi rustici, Phoeben scilicet et Mollisenam vi ceperunt Idae et Sicidae fratribus tempore nuptiarum; quas ipsi Idas et Sicidas eidem Zetypo rapuerant. Inde orta discordia inter eos, mortuus est Idas et percussus est Castor, qui quum esset mortalis, periit. Interea quum frater Pollux esset immortalis, et in illa idcirco rixa non esset mortuus, fraterna pietate rogavit Jovem patrem suum, ut posset partiri vitam cum fratre suo. Ex quo alterna statione semper in caelo unus apparet in una parte, alter in alia; vel ut alii dicunt, unus stat in caelo, alter mergitur in oceanum. Sol dicitur in Geminis, quia in quolibet signorum sol stat tantum per XXX dies, in Geminis vero per XXXII.

4. Quum Chironis filius, nepos Saturni et Philyres, juxta mare transiret, quendam cancrum immensae magnitudinis pede calcavit, qui eum miserabiliter laesit; et conversus Chiron sagittis cancrum percussit, filiumque expedit. In cujus memoriam cancer ille translatus est in caelum, factusque signum caeleste. Sol dicitur esse in Cancro, quia sicut hic gressum ad utramque partem habet ante et retro, sic sol, quum ad Cancrum accedit, semper progreditur; quum vero est in Cancro, retrocedit, et ultra progredi non potest.

5. Rustici in Nemaea silva Jovem spernentes, nolebant ei sacrificare. Unde Juppiter iratus immisit iis leonem immensae magnitudinis, qui omnia eorum bona devastabat. Et quum penuria oppressi essent, tandem venit Hercules monstrorum domitor, qui ipsum interfecit: et translatus est in caelum, et ex eo factum signum caeleste. Sol dicitur esse in Leone, quia sicut leo furibundus est, sic quum sol per illud de-

currit signum, vehementem mundo caloris fervorem reddit.

6. Icarus, sacerdos Bacchi, et Atheniensis rex, et optimus venator, quum vinum rusticis potare dedisset, illi inebriati putantes se venenum sumpsisse, ipsum interfecerunt; et ut scelus lateret, in puteum praecipitaverunt. Canicula vero, quae cum eo erat, reversa est domum ad Erigonem, quae dicta est filia ipsius Icari, ac tristitia et quibus potuit signis

Canicula fil Chironis

eam ad puteum duxit. Erigone quum diu ad puteum fletet, tandem cum canicula translata est in caelum, et ex ea factum est signum quod dicitur Virgo, et ex canicula astrum principale, quod est juxta Virginem; in quo quum sol est, dicuntur dies Caniculares, fervidi et mali ad modum⁵ caniculae. Sol dicitur esse in Virgine, quia sicut virgo sterilis, sic quum sol decurrit per illud signum, terra sterilis est et arida; nam propter solis adustionem nihil parit.

7. In bello Thebano Pallas cum quibusdam aliis diis favebat Graecis; Bacchus, quia Thebanus erat, cum quibusdam aliis diis favebat Thebanis. Unde inter deos orta est discordia, quinam deberent victoriam obtinere. Juppiter hoc videns sedit in Parnasso monte, qui est juxta Thebas, auream libram tenens in manu, ut de utraque deliberaret parte. Ad exitum autem belli ipse vidit aequale esse iudicium.¹⁵ Sed mox ad Thebanam destructionem Graecos habere victoriam percipiens, Thebanos dejudicavit, Graecos exaltavit. Unde ad memoriam istius rei libra delata est in caelum, et ex ea factum signum caeleste. — Aliter. Libra facta est de brachiis scorpiacis, quae dicuntur chelae, sicut infra dicitur²⁰ cetur. Sol dicitur esse in Libra, quia quum per illud decurrit signum, est aequinoctium, et adaequantur tempora noctium temporibus dierum.

8. Quum Chiron cum filio suo per silvas transiret, scorpio immensae magnitudinis filium ejus paene deglutivit.²⁵ Chiron optimus sagittator scorpionem percussit et filium liberavit; et sic scorpio translatus est in caelum. — Aliter. Juppiter, Neptunus et Mercurius cum quibusdam aliis diis circueuntes diversas regiones, quodam die sole descendente pervenerunt ad domum Oenopionis rustici, qui eos honorifice suscepit; et unicum bovem, quem habebat, iis apposuit³⁰ manducandum. Ipsi autem refecti volentes redire, dixerunt ipsi Oenopioni, ut quicquid vellet peteret, et ipsi daretur. Ipse autem prole carens petiit, ut sibi filium darent. Qui bovinum corium perminxerunt et plenum sepe³⁵ lierunt; ex quo post novem menses natus est Orion seu *Ὠρίων*, id est ex urina genitus. Qui factus venator voluit cum Diana concumbere; quae irata misit scorpionem immensae magnitudinis in eum, qui invicem proeliantes translati sunt in caelum. Nam noluerunt dii suam prolem perire,⁴⁰ nec Diana suum scorpionem. Orion *ensifer* dicitur, quia succinctus erat ense. Ex scorpione secundum utramque fabulam facta sunt duo signa. Ex brachiis, quae chelae dicuntur, factum est signum quod dicitur Libra, ex corpore factum est signum quod dicitur Scorpio. Sol dicitur esse⁴⁵ in Scorpione, quia sicut scorpio pungit per caudam, ita et

quum sol est in parte illius signi, pungit frigus; nam primum frigus magis nocivum est.

9. Chiron, optimus sagittarius, magister Achillis et nutritor Aesculapii, ob scorpionis, de quo dictum est supra, 5 sagittationem et filii sui liberationem translatus est in caelum; et ex eo factum est signum, quod dicitur Sagittarius. Sol dicitur esse in Sagittario, quia sicut ex arcu emittuntur sagittae, sic quum sol decurrit per istud signum, nives emittuntur ab aëre.

10. Saturnus, filius Caeli, habuit in responsis a The-
10 mide, quod habiturus esset filium, ipsum de regno expulsu-
rum. Unde dixit Rheae sive Opi sorori et uxori suae, quod
quicquid pareret, sibi daret. Primo ergo tradidit ei Neptu-
num, quem in mare submersit, et factus est deus marinus.
Secundo dedit ei Plutonem, quem in foveam suffocavit, et
15 factus est deus inferorum. Tandem nato Jove mirae pul-
chritudinis, ipsius miserta, misit Saturno lapidem nomine
abidir, quem pulveratum devoravit. Deinde egestus et
formatus est in speciem humanam et vivificatus. Jovem
vero mater tradidit cuidam lupae, quae quum non abunda-
20 ret lacte, nutritivum ipsum *Amalthea* capra. Qui adultus
Saturnum de regno expulit, ut in alia patet fabula; et
Amaltheam capram, quae ipsum nutriverat, in caelum
transtulit, et ex ea factum est signum, quod dicitur Capri-
cornus. Sol dicitur esse in Capricorno, quia sicut capra
25 petit alta, ita sol quum est in medio illius signi, quum non
possit plus descendere, tunc incipit ascendere.

11. Ganymedes, filius Troili regis Trojae pulcherrimus,
et venator optimus, dilectus a Jove, raptus est ab eo in
Ida silva per aquilam, nuntiam Jovis, in quam fertur Juppi-
30 ter tunc mutatus. Deinde depulsa Hebe, filia Junonis, dea
juventutis, quae prius erat pincerna deorum, Ganymedes factus
est pincerna Jovis, qui propter gratiam propinationis meruit
fieri signum caeleste, quod Aquarius dicitur. Et dicitur ideo
gestare urnam in manu propter temporis proprietatem.

35 12. Imminente Giganteo bello, Venus cum Cupidine
filio suo in Palaestina regione sedebat super litore maris.
Unde quum audiret tumultum belli, credebat Typhoeum se-
qui se rapturum; et ideo ob nimium timorem se cum filio
projecit in mare. Duo autem pisces immensae magnitudinis
40 supponentes humeros suos, ultra mare tulerunt eos. Dii
autem videntes eorum fugam, ad designationem hujus facti,
eos pisces in caelum transtulerunt; et ex iis factum est sig-
num, quod dicitur Pisces. Sol dicitur esse in Aquario et
Piscibus propter proprietatem. Tunc enim multae cadunt
45 aquae et nives. Nam aquarius portat urnam, et pisces
semper sunt in aquis.

M. J. Mercurius = Arca p. 218, i
 & Jac. Lex. Mythologica, bi Egilsson
 consilium, in mi Bd. III h
 Gode - ad quatuor in Ann magis

I N D E X.

A a.

Abas 2, 68, 20. 2, 131, 20. 24
 et 38.
 Abel p. 182, 21.
 Abelica virtus p. 182, 18.
 Abidir 1, 104, 20. p. 256, 17.
 Aborigines 2, 153, 2.
 Absyrtus 1 p. 64, 32.
 Abydenus 2, 218.
 Abydus 1, 28, 14. 2, 218.
 Academici p. 168, 24.
 Acamas 1 p. 64, 46.
 Acca Larentia 1, 30, 10.
 Acerbus 1, 214, 22.
 Acesta 1, 137, 19. civitas Trojana
 1, 137, 24. Sicil. 1, 202, 8.
 Acestes 1, 137, 23. 2, 193, 34.
 Acetes 2, 83, 35.
 Aeus i. e. Aeacus 1, 208, 31.
 Achaemenii 2, 19, 38.
 Achaja 1, 202, 3.
 Achates comes Aen. p. 230, 30.
 achates lapis p. 230, 34. 35.
 Achelous 1, 58, 20. 1, 80, 4. 1,
 186, 41. 2, 101, 26. 2, 165, 18.
 33 etc. p. 248, 30.
 Achemenida 1, 72.

A a.

Acheron pat. Fur. 2, 12. fl. inf. p.
 175, 17. 22 et 27. p. 177, 33.
 Achilles occ. 1, 36. 1, 140. ej. arma
 1, 138, 27. patruelis Aj. 1, 138, 38.
 mersus in St. 2, 205, 17. 1, 178, 2.
 natus 1, 207. ej. res g. 1, 209.
 Tr. occ. 1, 210. non pugn. 1, 211.
 2, 205, 20. a Chir. educ. 2, 62, 6.
 natus 2, 205, 13. interf. 2, 205,
 38. natus p. 240, 36. p. 242, 4
 sqq. ap. Lycom. p. 242, 13. ejus
 mors ibid. 20.
 äzos p. 230, 31.
 Acidalia Venus 2, 36, 22.
 Acidalius fons 2, 36, 21.
 Acis pastor et fons 1, 5, 31 et 33.
 2, 174.
 Acrisius 1, 157. 1, 204 p. 64, 27. 2,
 110. 2, 111. p. 162, 43.
 Acroceraunia p. 203, 36.
 Acrotas 1, 207, 20. /y
 Actaeon 1, 204 p. 64, 4. 1, 232, 23.
 2, 81, 11. 2, 130, 9. p. 198, 34.
 p. 199, 4.
 Acte p. 172, 45.
 actualiter p. 181, 29 et 30.

Aegodarus = Capricornus = Pa

- Adam p. 183, 2 sqq.
 adamas p. 203, 13. p. 205, 9.
 adinventor 1, 103.
 Admetus 1, 46, 37. 1, 92, 15. 1, 204 p. 64, 33. 2, 43, 33. 2, 154. p. 247, 26. 29 et 39.
 Adon 1, 200, 34. 1, 232, 23. 2, 34. i. e. Priapus 2, 38, 30. Ven. am. 2, 130, 9. p. 199, 4. p. 238, 42 sqq.
 Adonis 2, 128, 23.
 Adrastus 1, 80, 4. 2, 119, 23. 2, 230, 11. 1, 151, 36. 1, 152, 4. 1, 204 p. 64, 12. 2, 78, 32.
 Adriaticum mare p. 186, 45.
 adyta p. 195, 45. p. 209, 29.
 Aeacus 1, 138, 40. 1, 208, 31. 2, 76, 30. 2, 203, 25. 2, 204.
 Aeaëa insula 1, 15, 2.
 Aeëta rex 1, 23, 12 et 30. 1, 25, 21. 1, 204 p. 64, 31. 2, 134, 5. 2, 135, 21. 2, 136, 36. 38 et 43.
 Aëtas 1, 204, 34.
 Aeneas 1, 135, 40. 1, 141, 22. 1, 142, 34. 1, 201. ejus errores 1, 202.
 natus 2, 204, 16. mem. 1, 217, 10. 1, 228, 36. 3, 195, 3. 2, 229, 21 etc. p. 161, 33. p. 175, 33. p. 188, 11 sqq. p. 196, 37. p. 230, 13 et 18. p. 231, 23. 25.
 Aegaeon 2, 53, 35.
 Aegeus 1, 46, 25. 1, 48, 17. 1, 204 35. 2, 125.
 Aëgina ins. 2, 204, 32.
 Aëgina fil. Aesopi 1, 165, 14. 2, 105, 10. 2, 203 et 204.
 Aëgisthus 1, 22, 43. 1, 147, 14. 2, 147, 14. 2, 202, 1 sqq.
 Aëgle 2, 161, 17, p. 248, 42.
 Aegyptii 2, 19, 38. auctores Idol. 3, p. 152. eor. sacra p. 175, 37. servant cadavera p. 190, 12.
 Aegyptus Beli fil. 1, 134.
 Aegyptus 1, 18, 11. 1, 79. 1, 86, 34. 2 p. 74, 5. 2, 89, 9 et 13. 2, 90, 15. 2, 91, 22. 2, 132, 14. 2, 138, 23. p. 162, 42, p. 164, 7. p. 175, 37.
 Aëllo 1, 111. 2, 13, 3. p. 173, 23 et 28.
 Aeoliae insulae 2, 52, 20. p. 170, 24.
 Aeolus 1, 204 p. 65, 5. 2, 51, 16. 2, 52. 2, 56, 24. 2, 79, 16. 2, 134, 33. 2, 136, 39. p. 165, 23. p. 167, 4. 10 etc. p. 170, 19 etc. p. 224, 17.
 aëromantia p. 136, 13.
 Aesacus 2, 176.
 Aesculapius 1, 46, 29. 1, 103. 1, 115, 18. 1, 204 p. 64, 36. 1, 205, 12. 2, 22, 37. 2, 61, 2. 2, 62, 6. 2, 128, 6 et 13. p. 172, 13. ejus capra p. 189, 31. p. 209, 2. p. 225, 19.
 Aeson 1, 23, 36. 1, 24. 1, 188. 2, 135, 17. 2, 136, 41. 2, 137, 20. 2, 138, 26.
 Aesopus 1, 165, 15. 2, 105, 19.
 Aethiope 1, 74, 28.
 Aethiopes p. 209, 12.
 Aethiopia 1, 73, 37.
 Aethiops 1, 139, 4.
 Aetna includit Gigantes 1, 11, 14. 2, 53, 35. Herculem 1, 58, 10. 1, 59, 14. 2, 165, 10 etc. et Typhoeum 1, 86, 38. 2, 93, 36. Vulcani offic. p. 224, 14 sqq.
 Aetna Nympha 1, 190, 12. 2, 45.
 Aethon 1, 113, 23. 2, 21, 24. p. 202, 32 sqq.

guceros
 Capricornus
 Aesonlap
 Dandel des Wasilms.

- Aethra 1, 48, 13 et 22. 2, 128, 37.
- Aetolia 2, 144, 31. 2, 165, 14. 6. 2. 8
- Afri 1, 193, 15. 1, 219, 30. versi-
pelles p. 180, 4.
- Africa 1, 202, 8. 1, 214, 24. 1, 222,
25.
- Africanus 1, 183, 7.
- Agamemnon sacrif. Iphiig. 1, 20. 2,
202. interficitur 1, 22, 2. 1, 147,
14. natus 1, 204, 30. ejus auxilia
1, 209, 8 et 14. interf. 2, 147, 16
etc. odit Ach. 2, 205, 20.
- Agave 1, 120, 37. 1, 151, 32. 1, 204,
2. 2, 78, 29. 2, 83. p. 245, 43.
- Agenor 1, 134, 17. avunculus Me-
leagri 1, 149. 1. pater Europ. 1,
148, 1. 1, 149. Cadmi 1, 204, 40.
et p. 64, 39. Epaphi fil. 2, 75.
2, 76, 24 et 27. 2, 77. 2, 103,
32. 2, 144, 7. p. 253, 38.
- Aglaie 1, 132. 2, 36, 17. p. 229, 20.
- Aglauro 2, 37, 9. 2, 40, 37. p. 223,
10 et 26.
- agon Pythicus 2, 19, 12.
- αἶνον ἄλλο 2, 13, 6.
- Αἰωνεῖος p. 167, 11. f. o. l. c.
- Ajax 1, 136, 11. 1, 138, 38. 1, 181,
19. 2, 199, 24. f. o. l. c.
- αἰετες 2, 36, 23.
- αἰμων p. 224, 21.
- αἰνον p. 203, 37.
- αἰτιη p. 172, 44.
- Alba 1, 30, 13. 1, 193, 18. 1, 202,
31.
- Alcaeus pat. Amph. 2; 149, 38. p.
246, 21 et 25.
- Alceste 1, 92. 1, 204 p. 64, 33. 2,
154, 34 etc. p. 220, 4. p. 247, 24.
- 26. 31 et 40. Apollodorus 171, 19 etc. II 7, 7, 12
- Alexandres f. Anicri fil.
- Alcides 1, 158, 32. 2, 149, 36. 2,
162, 31. p. 246, 21.
- Alcimene 2, 131, 40. I, 71. fili.
- Alcinous 1, 56. Jobat
- Alciope 2, 180.
- Alcmaeon 1, 152, 14. 2, 78, 35. Alcyon
- Alcmena 1, 50, 2. p. 246, 22. hews
- Alcon 1, 160. 2, 191. gigas
- Alcumena 1, 204, 38. 2, 148. Apode
- Alcyone 1, 9. 1, 234, 10. 2, 175. i. 6.
- Alcyones aves 1, 9. 2, 175. Alcyon
- alcyonia 1, 9, 32.
- Alecto 1, 109. 2, 12, 33. p. 187, 22. Gall
- Alexander i. e. Paris 1, 208, 37.
- ἀλλο 2, 149, 36. 2, 154, 3. p. 246,
22. p. 247, 41.
- Allia fl. 1, 221, 11.
- Aloëus 1, 83. 2, 55, 20.
- Alpheus 1, 58, 20. 1, 166. 2, 173.
altaria, unde p. 193, 38.
- Althaea 1, 146, 5. 1, 204 p. 64, 13.
2, 144, 11.
- Amadryades p. 172, 29.
- Amalthea 2, 16, 17. p. 256, 20 et 22.
- amaracina 1, 34. 2, 182.
- Amaracus 1, 34. 2, 182.
- Amazona 1, 63, 27.
- ἄμμος 2, 80; 2. p. 164, 44.
- Ammon, vid. Hammon.
- Amor luctatur cum Pane 1, 127, 10.
2, 48, 24. Veneris fil. p. 239, 19
sqq.
- Amphiarus 1, 151, 38. 1, 152, 8
etc. 2, 78, 31.
- Amphion 2, 71, 6. 1, 97, 21. 2, 74,
6. p. 212, 2. 1; 156, 7 etc. 2,
77, 19. 1, 204 p. 64, 8.
- Amphitrite 1, 107, 6. 2, 9, 11. p.

- Amphitryon 1, 50, 3. 1, 204, 38.
 2, 148. 2, 149.
 Amphrysus 2, 128, 18.
 Amulius 1, 30. 1, 204, 31.
 Amycus 1, 93. 1, 107, 9. 2, 140.
 amygdalus 1, 159, 13. 2, 214.
 Amymone 1, 45. 2, 200. 2, 201.
 Anacreon 2, 198, 36. p. 162, 18.
 Anapus 2, 93, 39.
 anastrus circulus mundi p. 211, 36.
 Anaurus 2, 135, 17.
 Anaximenes 2, 81, 16. p. 198, 37.
 Anchises 1, 135, 40. 1, 201, 11. 1,
 202, 36. 1, 204, 11 et 16. 1, 217.
 2, 195. ejus tumulus p. 185, 6 sqq.
 Androgeus 1, 3, 9. 1, 43, 9. 1, 204
 p. 64, 41. 2, 121, 13. 2, 122.
 androgynus p. 214, 31.
 Andromache 1, 41. 1, 140, 16. 1,
 204, 15. 2, 208.
 Andromeda 1, 73, 37.
 aneroticus p. 230, 43.
 Angitia 2, 136, 15.
 anima, unde in corpus descendat p.
 178, 9 sqq. ejus natura p. 179,
 23 sqq. p. 190. duplex vis p. 182,
 41 sqq. creditus p. 183, 18 sqq.
 purgatio ibid. 41 sqq. citatur p.
 190, 6 sqq. ejus natura p. 219,
 12.
 anima mundana p. 181, 39. p. 182, 12.
 animalitas p. 182, 45.
 Anius 1, 202, 42.
 annullatio p. 181, 14.
 Antaeus 1, 55. 2, 164. p. 247, 8
 sqq.
 Antagoras 1, 156, 9.
 Antenor 1, 204, 11 et 46.
 Anthedon 1, 99. 2, 168. 169. p. 232.
 40 et 43.
- Antia 1, 71, 11 et 24. 1, 85, 21.
 2, 131, 21. p. 252, 15.
 Antigona fil. Oed. 1, 204 p. 64, 11.
 2, 230, 6.
 Antigone fil. Laomed. 1, 179. 1, 204,
 11. 2, 69.
 Antiochus 1, 204, 46.
 αντίον p. 247, 12.
 Antiopa 1, 97. 1, 204 p. 64, 6. 2, 74.
 antipodes p. 189, 8.
 Antonius, Luc. 1, 222, 28. M. ibid.
 29.
 Anubis 2, 42, 25.
 Aonius m. 2, 112, 6. fons 2, 112, 8.
 Apenini pars p. 186, 43.
 apex p. 196, 12. ∇
 Aphareus 1, 77, 12.
 Ἀφροδίτη 2, 30, 29. p. 214, 29.
 ἄφρος 2, 30, 30. p. 214, 29.
 Apicius 2, 225.
 Apis 1, 79.
 Ἀπόλλων quid 2, 18, 35. 2, 19, 43.
 Apollo natus 1, 37, 18. Sol 1, 37,
 32. 1, 118, 36. 2, 17, 7. Delphi-
 cus, 2, 153, 23. 2, 208, 19. 1,
 41, 18. 1, 140, 13 Cumanus 1, 43,
 27. 2, 125, 23. Cyclopes interficit
 1, 46, 36. 2, 128, 16. p. 210, 1.
 in cornu mutatur 1, 86, 35. cum
 Pane certat 1, 90. varia ejus epi-
 theta 1, 113. Pythonem interf. 1,
 113, 19. Musarum praeses 1, 114
 corvum punit 1, 115. 2, 22. laurum
 amat 1, 116. 2, 23. Hyacinthum
 am. 2, 181. 1, 117. Phaëthontis pat.
 1, 118. Admeti boves pascit
 210, 2. 1, 118, 6. 2, 43, 33.
 2, 128, 18. Marsyam punit 1, 12.

apex... 3... 6...
 ...
 ...

16. 2, 115. muros Trojae extr.
 1, 136, 43. 1, 137, 16. 2, 193.
 Thymbraeus 1, 140, 9. ejus templ.
 petit Or. 1, 147, 23. amat Sibyl-
 lam 2, 87. 1, 153. ejus templum
 incenditur 1, 153, 27. interf. Ni-
 bes fil. 1, 156, 15. Crotopi fil. vi-
 tiat 1, 168, 31. Cassandram amat
 1, 180. 2, 196. Gryneus 1, 194.
 servit Adm. 1, 204 p. 64, 35. Co-
 ronoidem amat 1, 205, 13. 1, 204
 p. 64, 36. 2, 128, 8. Circes pat. 1,
 204 p. 64, 36. Delius 2 p. 74, 9. idem
 ac Liber et Sol, ibid. 26. triplex
 ejus potestas 2, 18. p. 209, 26.
 varia ejus nomina 2, 19. ejus tri-
 pos, arcus et tela 2, 20. ejus equi
 2, 21. ejus Musae 2, 24. p. 210,
 22. ejus soror 2, 25. lyram accipit
 2, 44. Nioben punit 2, 71. p. 209,
 42. Midam punit 2, 116. 117.
 Cypar. amat 2, 177. Thymbr. 2,
 205, 37. 2, 207, 2. divinitatem de-
 pon. p. 160, 43. deus inferorum
 p. 195, 45. taurus ei non sacrificat-
 tur p. 196, 36. varia ejus nomina
 et munia p. 200. sqq. ejus corvus
 p. 207, 45 sqq. medic. deus p.
 208, 34 sqq. ejus effigies p. 209,
 23. sqq. unde dictus p. 200. p. 209,
 35. i. e. ignis p. 223, 44. 7
 potheosis p. 181, 18. p. 185, 13.
 p. 214, 4. p. 219, 25. p. 250, 22.
 ppius p. 250, 15.
 pulejus 1, 231. cit. p. 157, 35.
 pulia 1, 141, 25.
 quarius, astrum p. 162, 38. p. 205,
 19. p. 207, 43. p. 256, 33 et 43.
 quila Prom. 1, 1, 9. p. 228, 22.
 Jovis 1, 11, 13. 2, 3. p. 162, 1

etc. Romanorum sign. p. 162, 14.
 21 etc. 35 etc.
 Aquilo 1, 26. 1, 183, 7. p. 174, 14.
 ara, unde p. 193, 40.
 Arachne 1, 91. 2, 70.
 aqua p. 193, 40.
 Aracynthus 1, 97, 21.
 Aratus p. 186, 39.
 Arcades vetustissimi hom. p. 156, 44.
 Arcadia 1, 27, 4. 2, 43, 37. 2, 142,
 2. 2, 163, 4.
 Arcas, Mercurius p. 218, 1.
 arcessere de animis evocandis p. 213, 2.
 Archemorus 1, 156, 9. fil. Lyc. 1,
 204 p. 64, 31. 2, 141, 32 et 37.
 p. 193, 32.
 Archilochus 2, 220.
 Arctophylax 2, 58, 17. 2, 61, 14.
 Arctos 2, 58, 10. 12 et 17.
 Arcturus 2, 58, 16.
 Ardea 1, 74, 15. 1, 157, 37. 1, 221,
 14. 2, 110, 17.
 Area 2, 158. „Arctur“ pater Arg.
 Arethusa 1, 166. 2, 93, 3. 2, 173. h. v. t. r. e. a
 Argia 1, 151, 36. 1, 152, 6 et 11. I, 18
 1, 204 p. 64, 12. 2, 78, 32. 2,
 230, 11. / 2
 Argo 1, 24, 5. 1, 134, 14. 2, 103, 38. / i
 2, 135, 26. 2, 136, 30 et 34.
 Argonautae 1, 24, 5. 1, 26, 1. 1, 27,
 39. 1, 49, 41. 1, 93, 35. 1, 133,
 42. 2, 132, 10. 2, 135, 27. 2, 140,
 6. 2, 141, 23 et 26. 2, 142, 5 et
 7. 2, 199, 5. p. 164, 3.
 Argos 1, 47, 8. 1, 80, 3. 1, 134, 13
 et 17. 1, 141, 23. Hippium 1,
 141, 27. Danaus ad Arg. 2, 103,
 36. 2, 120, 38.
 Argus 1, 18, 6. auctor navis 1, 24.

7 Sagittarius & hinc in 18 ad Arg. Apollo
 Iovis 22. V. l. 6.

4. a Merc. occ. 2, 41, 2. 2, 89, 5. p. 215, 5.
- Argyrippa 1, 141, 27.
- Ariadne 1, 43, 10 et 18. 1, 204 p. 64, 41. 2, 121, 13. 2, 124, 39.
- Aricia 1, 20, 12. 2, 128, 20. 2, 202, 21.
- Aricinum nemus 2, 202, 15.
- Aries, astrum 1, 181, 27. p. 204, 17. p. 206, 13. 19 et 38. p. 225, 14 et 20. p. 253, 34 et 36.
- arioli p. 236, 30.
- Arion 1, 95. 2, 172.
- Arion Nept. equus 2, 119, 22. p. 172, 43.
- Arisba 1, 40, 28. 1, 212.
- Aristaeus 1, 76, 39. 2, 44, 12. 2, 81, 10. 2, 82. p. 212, 10.
- Aristocles pater Argi 2, 5, 11. 2, 89, 5.
- ἄριστον p. 212, 23.
- Aristoteles p. 172, 30. p. 189, 17.
- Aristotelicum dictum 1, 154, 35.
- arithmetici p. 193, 34.
- armiger Jovis 1, 184, 12. 2, 3, 33.
- Arpinum 1, 141, 29.
- Arpos 1, 141, 27.
- ἄρπυια p. 173, 24.
- Arruns 1, 74, 15 et 22.
- aruspicina p. 236, 26 sqq.
- Ascalaphus 1, 7, 6. 2, 100, 17.
- Ascanius 1, 202, 37. p. 62, 26 et 30, 1, 204, 17. p. 196, 15.
- Asclepiades 1, 120, 11.
- Asopus 2, 203, 24. 2, 204.
- Asper 1, 61, 4 et 6.
- Assaracus 1, 135, 36. 37 et 39. 1, 204, 10. 2, 192, 12.
- Assyrii 1, 1, 12. 2, 65, 25. p. 228, 18.
- Asterie 1, 37. 2, 17, 32. p. 200, 43.
- Astraea i. e. Justitia 2, 16, 27.
- Astraeus 1, 183. 2, 51.
- astrites gemma p. 203, 5 et 27. p. 204, 12.
- astrologi p. 198, 10. p. 211, 31. p. 216, 24.
- astrologia Promethei 1, 1, 12. 2, 65, 23. p. 228, 18.
- Astyanax 1, 204, 16. 2, 209, 28.
- Astycratia 1, 156, 11.
- asylum, unde deriv. 2, 166, 37.
- Atalante 1, 39. 1, 146, 35. 1, 174, 2, 47. 2, 144, 40.
- Athamas 1, 23, 7 et 15 et 35. 1, 204 p. 64, 4. 2, 78, 26. 2, 79, 16. 18 et 21. 1, 134. 1, 136, 41. p. 253, 21.
- Ἀθηνᾶ 1, 2, 32. 1, 124, 41. 2, 39, 42. p. 172, 40. p. 221, 29 et 38.
- ἀθανάτη 2, 119, 13. p. 221, 38.
- ἀθανάτη παρθένος 2, 39, 1.
- Athenae, unde dictae 1, 2, 32. 2, 119, 13. ibi asylum 1, 60, 33. 2, 166. Minerv. cult. 2 p. 74, 7. 2, 38, 41. p. 172, 40.
- Athenienses devicti a Minoë 1, 3, 8. 1, 43, 14. 2, 122 et 123. p. 232, 30 sqq. necant Androgeum 1, 3, 9. 1, 43, 10. morbo laborant 1, 19, 22. 2, 61, 15. cum Lac. bell. gerunt 1, 161, 25. 1, 206. 2, 189. Syracus. obs. 1, 193, 15. vetant ne nov. relig. introd. p. 172, 14. i. e. Attici p. 172, 45.
- Atilius 1, 223.
- Atis 1, 230. 2, 128, 29. p. 158, 9 et 15 et 45 etc. p. 185, 16.
- Atlantes tres p. 249, 8.
- Atlantides 2, 41, 7.

Assaracus et Asellus I, ii

- Atlas dux Titanum 1, 183. 2, 53, 33. Bajus 1, 145, 17.
 mons 1, 106, 38. rex 1, 129, 31. Balearica major et minor 2, 152, 26.
 1, 234, 4. 2, 41, 4. 2, 114. 2, 161, p. 249, 20.
 16. 2, 167, 42. p. 171, 33. p. Bassareus p. 195, 14. p. 244, 29
 248, 11. et 32.
 Atracias 1, 170. Bassarides p. 244, 31.
 Atreus 1, 22. 1, 204, 29. 2, 147, Bebrycia 2, 140.
 40 etc. p. 209, 15. Bebrycii 1, 93, 30. 1, 107, 10.
 Atridae 1, 209, 8. Bebrycium nemus 2, 140.
 Atropos 1, 110. 2, 14, 32 et 34. βερός p. 157, 6.
 p. 187, 42. Belides 1, 45, 17.
 augurium p. 236, 46. p. 237, 3 sqq. Bellerophon 1, 71. 1, 72, 31 et
 Augustus 1, 226, 17 et 21. 34. 1, 234, 13. 2, 131. p. 252,
 αυλας p. 236, 12. 14. 18. 23.
 Auster 1, 183, 6. Bellona p. 250, 35.
 Aulis insula 1, 20, 37. 2, 202, 33. Belus 1, 134, 9. 1, 45, 16. rex
 Aura 1, 44, 7. Phoeniciae 1, 138, 33. 1, 214, 21. *Tal.*
 auricomus Apollo p. 201, 37. 2, 103, 31. 2, 200, 1 etc. ♀ *mei*
 Aurora 1, 44, 41. 1, 139. 1, 183. 2, 200, 1 etc. ♀ *hai*
 2, 51. 2, 194. 2, 216, 14 etc. Beneventum 1, 141, 26.
 Autoñoē 1, 120, 37. 1, 204, 2. 2, Bercynthia 1, 230. p. 157, 16. 20
 78, 39. 2, 81. p. 245, 42. et 40. etc. p. 159, 2.
 Avellana p. 205, 10. bidentes p. 195, 1 sqq.
 Aventinus 1, 202, 21. bimatus p. 195, 4.
 Avernus lacus 2, 228. Bito 1, 29. 2, 66.
Avienus p. 217, 1. Boale 2, 152, 35.
 Boaulia 2, 152, 35.
 Boeotia 1, 149, 8. 2, 77, 1.
 βοιωτικαι 1, 173, 35. 2, 202, 18.
 Bacchao 1, 120, 38. 2, 78, 42. p. Bootes 2, 61, 13.
 245, 4 et 31. Boreas 1, 27, 2. 1, 117. 1, 183, 7.
 Bacchus, varia ejus nomina et officia 1, 204 p. 65, 5. 2, 142, 8 et 9
 p. 243, 19 sqq. 1, 204, 3. 1, 204 2, 181, 39 etc.
 p. 64, 42. cur ei caper sacer 2, 61, Branchiaddon 1, 81, 33. 2, 85, 5.
 38. vin. col. p. 171, 44. favet The- Branchus 1, 81. 2, 85.
 banis p. 255, 10. cf. Liber et Dionysus. Briareus 2, 53, 34.
 Bajae 1, 145, 17. 2, 152, 34, 2, Briseis 1, 209, 12. 2, 205, 20.
 227. p. 175, 28. Briseus p. 244, 25 et 27.
 Bajanum 1, 226, 19. 2, 227. Brontes p. 224. 19.
 bajulare 1, 110, 26. 2, 14, 32. p. Brundisium 2, 125, 16.
 187, 37. Brutus 1, 74, 31 et 37. 1, 222, 26.

B β.

Κεραυνοειδης Παλαμειδης πατερ
 & Ζωολογικην Βιβλιον

Bryte 2, 26, 38.

Bupalus 2, 221.

Busiris 1, 65. 2, 157.

bustuarii p. 192, 17.

Buta 1, 53. 2, 156.

Byblis 1, 204 p. 65, 2.

Byrsa 1, 214, 28.

C.

Cacus 1, 66. 1, 69, 30. 2, 153, 8 sqq.
p. 246, 30. 37 et 45. p. 249, 31.

Cadmus 1, 120, 41. 1, 134, 17. 1,
149, 40, 1, 150. 1, 151. 1, 204,
40. 2, 74, 11. 2, 77, 34 et 38.
2, 78.

caducea virga 1, 119, 13.

caduceatores 1, 119, 23. 2, 43, 2.
p. 215, 18.

Caeculus 1, 84. 2, 184.

Caelus 1, 204, 5. 2, 1. 2, 30, 27.
2, 41, 43. 2, 198, 38. 3 p. 155,
15. p. 162, 21.

Caeneus i. e. Caenis p. 189, 18 sqq.

Caenis 1, 154. 2, 108, 41.

Caesar, Julius 2, 228, 15. unde dic.
p. 209, 7. Apollinis sacra hab.
p. 209, 4. bellorum civilium auctor
1, 222.

Calabria 1, 143. 2. 1, 206, 23. 2,
165, 27. 2, 210, 4.

Calais 1, 26. 1, 27, 2. 1, 204 p. 65, 6.
2, 142, 8. p. 173, 38. p. 174, 11.

Calchas 1, 194, 21. 1, 209, 14. 2,
224.

Calliope 1, 76. 1, 114, 41. 2, 24,
39 et 13. 2, 44, 5. p. 210, 43.
p. 211, 24.

Callirrhoa 2, 198, 30.

Callisto 1, 17, 31. 2, 58.

Calydon 1, 58, 19. 1, 146, 24. 2,
141, 32.

Calydones 1, 71, 20. 2, 131, 38.

Calydonius aper 1, 146, 30. 2, 144,
35.

Camillus 1, 221, 12.

Campania 1, 141, 29. 1, 202, 9. 1,
224, 5. 2, 53, 41. 2, 152, 32. 2,
228, 10.

Camenae p. 213, 5.

Cancer, astrum p. 203, 29. p. 204,
12. p. 207, 3 sqq. et 37 sq. p. 208,
24. p. 217, 16. p. 254, 29 sq.

Canens Nympha p. 235, 16.

canes Jovis 1, 27, 8. p. 173, 18.

Canicula, astrum p. 207, 11. p. 255, 6.

Caniculares dies p. 255, 5.

Canis, astrum 1, 233. p. 217, 2. 10
et 16.

Capetus 1, 202, 20.

Caphareae insulae p. 233, 38.

Caphareus mons 1, 144, 11. 2, 201.
capitium 1, 147, 16. 2, 147, 18.
2, 202, 43.

Capitolium 1, 221, 12. p. 191, 19.

Capreae 1, 42, 31. 2, 187.

Capricornus p. 205, 12. p. 207, 31.
p. 256, 23.

Capus 1, 202, 20.

Capys 1, 135, 39.

Carmentis 1, 70. 2, 153, 41.

Carthago 1, 214, 29. 1, 215, 31.
1, 216, 38 et 6. p. 161, 33. p.
220, 34.

Carya 2, 27.

Caryatium 2, 27.

Cassandra 1, 180. 1, 181. 18. 1,
201, 14. 2, 196. p. 225, 9.

Cassiopeia 1, 73, 1. 1, 80, 2. 2, 75.

Cassius 1, 222, 26.

Castaliae fons 1, 130, 12. 2, 112, 7.

Castalius fons p. 210, 12.

Capricornus:
Caeculus: Pan

Carystus fil. (Chironis)
et Nestae civ. S. 162.

- Castor 1, 77. 1, 78, 26. 1, 204 p. 64,
 28. 2, 119, 25. 2, 132, 1. 2, 135,
 26. p. 163, 3 et 18. p. 172, 13.
 p. 173, 11. p. 254, 10. 15.
 cataclysmus 2, 17, 40.
 catax 1, 176, 22. *β... β...), (α/β...*
 catholica fides p. 217, 24 et 32.
 Catinensis urbs 1, 190, 10.
 Cato Afr. 1, 222, 25. histor. 1, 202, 21.
 catta p. 187, 5.
 Caucasus 1, 1, 9 et 13. 2, 64, 3 et
 7. 2, 65, 24. p. 228, 13 et 19.
 Caunus 1, 204 p. 65, 2.
 Cecrops p. 173, 2.
 Celaeno 1, 111. 1, 134, 10. 2, 13, 3.
 p. 173, 23 et 29.
 Celeritas, filia Solis p. 210, 7.
 Celeus 1, 8. 2, 96.
 Centauri 1, 62, 5. 1, 154, 32. 1,
 162. 1, 163, 6. 1, 192, 32. 2,
 106, 1. 2, 107, 12. 19 et 27. 12,
 108, 33 et 37. 2, 162, 31. p. 167,
 42. p. 168, 4. 12 etc. p. 189, 21.
 Centaurus 1, 58, 39.
 Centippi 2, 107, 13.
 centuplum 2, 15, 41.
 Cephalus 1, 44. 1, 204 p. 65, 5. 1,
 233, 33. 2, 216.
 Cepheus 1, 73, 1 et 3. 2, 99.
 Cephisus 1, 185, 20. 2, 180, 18.
 Ceraunia, montes Epiri p. 203, 35.
 ceraunus gemma p. 203, 4 et 31. p.
 204, 1.
 Cerberus 1, 48, 29. 1, 57. 2, 1, 27.
 2, 11, 26. 2, 149, 1 etc. p. 187,
 1 sqq.
 Ceres Proserpinam quaerit 1, 7. 2,
 94. 2, 100. p. 197, 17. ad Lycios
 pervenit 2, 95. 1, 10. 1, 31. est
 Terra 1, 11. 1, 12, 25. 2, 102,
 22. Eleusinia 1, 75, 26. ei porca
 sacra 2, 61, 2. p. 189, 30. i. e.
 gaudium 1, 112. 2, 15, 3. p. 197,
 10. i. e. Diana 2 p. 74, 27. Celeum
 adit 2, 96. 97. Triptol. am. 2, 98
 et 99. p. 197, 39. agricult. docet
 p. 171, 44. Pelopis humer. edit
 p. 186, 23. nominis etymol. p. 197,
 24 sqq.
 cerva Cyparissi 1, 6, 36. Dianae 1,
 20, 38.
 Cetus, astrum p. 186, 39.
 Ceus, gigas p. 200, 42.
 Ceyx 1, 9. 2, 175.
χαίρε p. 175, 20.
 Chalcidicus 1, 194, 26.
 Chalciopoe 1, 204 p. 64, 32.
 Chalcis 1, 145, 15. 1, 194, 28.
 Chaldaei p. 172, 16.
 Chaon 1, 41, 24. 2, 208, 15.
 Chaonia 1, 41, 25. 2, 208, 16.
 Charites p. 229, 19.
 Charon 2, 149, 11. *→ Chara*
 Charybdis 2, 170. p. 249, 23.
χειρῶν ἔργον 2, 212.
 Chelone 1, 101. 2, 67.
 Chimaera 1, 71, 19. 1, 72. 1, 157,
 41. 2, 131, 29. p. 252, 14. 17.
 26. 37. p. 253, 4. 9 et 12.
 Chios 1, 133, 41. 1, 199, 25. 2, 82.
 2, 141, 22.
 Chiron 1, 72. 1, 103. 2, 62. p. 254,
 24. 27. p. 255, 24 sqq. p. 256, 3.
 Chiron Nept. equus 2, 119, 22. p.
 172, 42.
 Chloris 1, 156, 11.
 choragium 1, 231, 34.
 Chromis fil. Herc. 2, 151, 21.
 Chromius 2, 77, 8.
 Chryseis 1, 209, 13 et 15.

Chryses 1, 209, 15.

Chrysippe 1, 85, 23.

χρῶν 1, 128, 25. p. 223, 5 et 8.

Chthonius 1, 149, 15.

Cicero p. 156, 8. p. 159, 45. p. 165,

12. p. 171, 11. p. 172, 7. p. 174,

42. p. 188, 7. p. 197, 26. p. 198,

23. p. 200, 13. p. 211, 14. p. 218,

10. p. 219, 4. p. 228, 40. p. 238,

26. p. 244, 3. p. 250, 25.

Cilicia 1, 149, 1. 2, 131, 34.

Cilix fil. Agenor. 1, 149, 41. 1, 204,

40. 2, 77, 34 et 36.

cillere 2, 61, 27.

Ciminus lacus et mons 1, 54.

Cinnatus 1, 223, 35.

Cinctia p. 166, 16. *Handwritten: Cinctia alle*

Circaea ins. 1, 202, 12. *Handwritten: Circaea*

Circe 1, 3, 4. Solis fil. 1, 15. 1, 182,

30. 1, 186, 5. 1, 204 p. 64, 37. 2,

169. 2, 211. 212. 213. p. 231, 44.

p. 232, 13 et 40. p. 233, 17. 18.

p. 235, 18 sqq.

Circenses ludi 1, 191, 25. p. 192, 42.

circumductio corporea p. 178, 27.

circuli novem inferorum p. 177, 41.

p. 185, 26.

Cisseus 2, 197, 18. *Handwritten: Cisseus*

Cithaeron 1, 97, 20. 2, 74, 5.

citharizare 1, 97, 27. p. 226, 12.

Clarus insula p. 202, 7.

Clazomenae 2, 221.

Cleobis 1, 29. 2, 66.

Cleodoxe 1, 156, 11.

Cleonaeus mons et leo 2, 160, 7.

Cleopatra 1, 222, 30.

Clio 1, 114, 32. 2, 24, 19 et 5. p.

210, 25 et 27.

Cloelia 1, 74, 9.

Clotho 1, 110. 2, 14, 31 et 33. p.
187, 41.

Clymene 1, 118, 36. 1, 204, 33. 2,
57, 20. 2, 114. p. 208, 9.

Clytaemnestra 1, 22, 3. Lyncei uxor

1, 134, 21. Agamem. ux. 1, 147.

1, 204, 31. nata. 1, 204 p. 64,

30. Ag. ux. 2, 147, 16. 2, 202,

43. p. 254, 9.

Cocles 1, 74, 2.

Codrus 1, 161. 2, 189.

Cocytos p. 175, 16. 23 et 24. p.

177, 33.

Coeus 1, 187; 8. 1, 204 p. 64, 17.

Colchos petit Orestes 1, 20, 9. 2,

202, 11. Phrixus 2, 134, 5. 1, 23,

11 et 29. Jason 1, 23, 36. 1, 24,

1. 2, 142, 6. 1, 27, 40. Pollux

1, 93, 35. Hercules 1, 136, 6.

2, 199, 17. est insula 2, 134, 5.

2, 135, 21. 2, 136, 36 et 2 et 12.

Collatia civ. 1, 74, 20.

Collatinus 1, 74, 16 et 34.

Collina porta p. 192, 43.

columbarum oraculum 1, 96. 2, 227.

columnae p. 196, 17.

colurus p. 206, 21.

cometae p. 216, 39.

communes dii p. 250, 37 sqq.

compurgatio p. 184, 10.

computistae p. 206, 10. p. 154, 40.

concontinentia p. 211, 19.

Consus 1, 191.

contioletae 2, 130, 8.

Copia ministra Fortunae 1, 58, 28.

p. 248, 30.

cor Promethci 1, 1, 10 et 14. 2,

64, 5. 2, 65, 28.

Corinthus 1, 95, 7. 2, 79, 27. 2,

172.

Ciris v. sub Sicylla et hisus

- Corinthus rex Italiae 2, 192, 2.
 Coroebus 1, 168, 34.
 cornea porta 1, 228.
 corona Phoebi XII lapid. p. 203, 3
 sqq. p. 205, 21 sqq.
 Coronis 1, 46, 29. 1, 115, 17 et 22.
 1, 204 p. 64. 36. 1, 205, 12. 2,
 22, 32. 2, 128, 7. p. 209, 2.
 Corsica 1, 129, 30. 2, 167, 42. p.
 171, 32.
 cortina, undé d. p. 202, 13.
 Corvilius 2, 41, 42.
 corvus albus 1, 46, 33. punitur 1,
 115. 2, 22. 2, 128, 11.
 Corybantes 1, 39, 22. 1, 104, 16. 2,
 16, 19. 2, 46, 36. p. 158, 40.
 Corythus 1, 135, 26.
 cosmographi p. 189, 5.
 Cossus 1, 225.
 coturnix 1, 37, 11.
 Crataeis 1, 3, 2. 2, 169, 12.
 Cremera 1, 224.
 Creon 2, 138, 32. 2, 158, 34.
 Creontiades 2, 158.
 Creta 1, 148, 36. 1, 202, 44. 2, 26,
 1, 2, 76, 29. 2 p. 74, 6. 2, 53,
 40. p. 153, 25.
 Cretenses relig. inven. p. 165, 4.
 Cretheus 2, 134, 33.
 Cretis Nym. 2, 112, 26.
 Creusa 1, 204, 17.
 Crimisus 1, 137, 22. 2, 193, 33.
 Croesus 1, 196. 2, 190.
 Crotopus 1, 168.
 crystallinus 1, 130, 39.
 crystallus gemma p. 203, 12. p. 205,
 5 sqq.
 Cubele p. 158, 25.
 cubus p. 158, 26.
 Cumnae 1, 43, 27. 1, 145, 20. 1,
 153, 21. ibi Sibylla 1, 202, 10.
 2, 87, 18. 2, 125, 23. 2, 126, 31.
 p. 232, 27.
 Cupido 1, 175. 1, 231. 2, 33, 15
 etc. 2, 35. p. 256, 35.
 cupressus funebris p. 191, 5 sqq.
 Curetes 1, 104, 16. 2, 16, 19.
 Curitis p. 166, 27.
 Cyane 2, 93, 38.
 Cybebe 1, 230, 17. p. 158, 1.
 Cyaneë 1, 204 p. 65, 1.
 Cybele 2, 16, 10. 2, 46. 3, 2. p.
 250, 30.
 Cyclades 1, 202, 44.
 Cyclopes 1, 33, 10. 1, 46, 36. 1,
 176, 22. 1, 202, 6. 2, 128, 16.
 2, 185, 34.
 Cyclops 1, 5.
 Cygnus 1, 78.
 Cyllene mat. Mercurii 2, 41, 1.
 Cyllene mons 1, 119, 10. 2, 41, 5.
 2, 84, 2.
 Cyllenius, Mercur. p. 217, 46. *Cylib.*
 Cyparissus 1, 6. 2, 177. 178.
 cypressus 1, 6, 38.
 Cypris Venus p. 229, 18.
 Cyprus 1, 138, 34. p. 231, 14.
 Cyrene 1, 76, 39. 2, 44, 12.
 Cyrus 1, 196, 39 et 10. 2, 190.

D. δ.

- Daedalus 1, 43, 5. 18 et 22. 2, 82.
 2, 121, 9. 2, 124, 1. 2, 125, 17.
 18 et 22. 2, 126, 30. 2, 127. p.
 232, 25.
 daemones quid p. 157, 23 etc.
 daemones i. e. manes p. 185, 42.
 Danaë 1, 157. 1, 204 p. 64, 27. 2,
 110, 10. p. 162, 42.

anai 1, 138, 36.

anaiides 1, 134, 22. 2, 103, 33.

Anaus 1, 134. 2, 103. 2, 200, 40.

Apolline 1, 116. 2, 23, 4. p. 201, 44.

Dardania i. e. Phrygia 1, 135, 31.
2, 192.

Dardanus 1, 135. 1, 138. 37. 1, 204,
9. 1, 231, 8 et 17. 2, 192, 3.

decollare 2, 83, 39.

Deianira 1, 58. 1, 171, 13. 1, 204,
39 et p. 64, 15. 2, 162. 2, 165,
17 etc. et 34 etc.

Deidamia 1, 140, 11.

Deiopea p. 167, 6 et 13.

Deiphyle 1, 204 p. 64, 12.

Deiphobus 1, 204, 14.

Delos 1, 37, 32. 1, 202, 42. 2, 17,
23 et 24. p. 201, 24. p. 209, 25.

Delii 2 p. 74, 9.

Delius Apollo p. 200, 38.

δηλον 1, 37, 35. 2, 17, 25. p. 201, 25.

Delphi 2, 73, 30. p. 209, 24.

Delphicum templum 1, 123, 38.

Delphicus Apollo 2, 208, 49. p. 249,
33.

Democritus 2, 107.

Demophon 1, 159. 1, 204, 37. 2, 214.

Demosthenes 1, 123, 38. p. 245, 38.

δημοῦχος p. 157, 29.

δημος p. 157, 25. p. 167, 13.

dendrites, gemma p. 203, 10. p. 204,
26 et 43.

δένδρον p. 204, 44.

destructura 2, 229, 25.

detractio i. e. calumniae p. 163, 32.
p. 187, 33.

detrimentum, i. e. diminutio, decre-
mentum, p. 178, 21. p. 198, 12
et 17.

Deucalion 1, 189, 38. 2, 73.

Caenarius: h. buthufad.

Canis Echidnaea

Dexamenus rex 2, 162, 26.

Diana nata 1, 37, 17. 2, 17, 7. p.
201, 7 sqq. est et Juno et Proser-
pina 1, 37, 22. 1, 112, 3. p. 201,
12. Luna 1, 37, 31. Hippolytum
resusc. 1, 46, 28. 2, 128, 5. in
felem mutatur 1, 86, 36. neglecta
ab Oeneo 1, 146, 26. 2, 144, 34.
Taurica 1, 173. 2, 202. ejus lectus
1, 177. Endym. amat 1, 229. 2,
28. i. e. Luna etc. 2 p. 74, 27.
2, 17, 11. 2, 25. Cretensis 2, 26,
29. Caryae 2, 27. expellit Callistou
2, 58, 9. Actaeonem mutat 2, 81,
13. ejus etym. et offic. p. 199,
13 sqq.

Dianisa 1, 77, 11.

Dictaeus mons 1, 104, 15.

Dictynna Diana 1, 20, 5. 2, 26. 2,
202, 42. p. 199, 14.

Dido 1, 138, 28. 1, 214. 1, 216.
p. 161, 34. p. 181, 1 et 5. p.
219, 2. 7 et 34. p. 220, 18 et 25.
p. 221, 1 et 20. p. 230, 22.

Dies dea 2, 41, 43.

Diespiter p. 160, 34.

δίτινα 2, 26, 40.

δίτινος p. 199, 13.

Diomedae aves 1, 143, 40. 1, 203,
37. 1, 211, 39.

Diomedes 1, 40, 32. 1, 141. 1, 142.

ejus equi 1, 61. 1, 63, 28. ej-
socii 1, 143. ej. equi 2, 151. Aen.
vuln. 2, 229.

Dionysius tyrann. 1, 218.

Dionysus 1, 120, 14. 1, 121, 19.
p. 245, 26. cf. Bacchus et Liber.

Dira 1, 27, 11. 1, 147, 25. 2, 13, 23.

Dircacus Amphion 1, 97, 30. fons
2, 74, 10.

Marinus anguis mit alle Mojo-
Lue gött. & daf. J. Mar.
Luea marinus J. pluv. Mar.

Dirce 1, 97, 18 et 24. fons 1, 97,
 31. 2, 74, 1. p. 231, 44. p.
 232, 16.
 Dis 1, 48, 31. 1, 76, 43 et 5: 2, 44,
 16. 2, 94, 5. p. 160, 16. p. 174, 35.
 Discordia 1, 208, 33. 2, 205, 3. 2,
 206, 11 et 15. p. 240, 28.
 dissertio p. 215, 1.
 Dodona 2, 227.
 Dodonaeae columbae 2, 227.
 Dodonides Nymphae 1, 120, 9.
 Dolon 1, 203, 36.
 Domoduca p. 166, 12.
 Donatus p. 243, 45.
 Doris 1, 208; 32. 2, 17, 38. p. 171,
 26.
 Dorus p. 171, 27.
 draco insomnis 1, 23, 30. 1, 25, 18.
 1, 38. pervigil 1, 106, 39.
 dracontei pedes 1, 128, 23.
 Drepanus 1, 202, 7.
 Dryades 2, 44, 11. 2, 50, 41. p.
 172, 28.
 Dryope 1, 164, 9.
 δρυῖς p. 172, 28.
 Duana 1, 112, 3. 2, 25, 19.
 duodennium p. 154, 1.
 Dymas 1, 204, 13.

E ε η.

eburnea porta 1, 228.
 Echion 1, 149; 15. 2, 77, 7. 2, 83,
 29.
 Echo 1, 185, 22 et 28. 2, 180, 20
 etc.
 ἠχὸν 1, 200, 36. 2, 34, 36.
 effatus p. 238, 14.
 Egeria 1, 46, 39. 2, 128, 21.
 Egestus 2, 103. *h. Petronius.*

εἰδωλον quid 3 p. 152, 9.
 εκατον 2, 15, 42.
 Elatus 1, 115, 19.
 Electra Atlantis fil. 1, 135, 25. 2, 192.
 Dardani mat. 1, 204, 9. 1, 234, 8 et 15. 2, 13, 13.
 Electris insula 1, 143, 1.
 Ἐλεος p. 225, 26.
 Eleusina Ceres 1, 75, 26. 2, 219, 21.
 Eleusina civ. 2, 96, 19.
 Eleusis 1, 8, 15.
 Eleusius pat. Triptol. 2, 97, 30.
 ἤλιος p. 204, 36.
 Ellis 1, 21, 14. 1, 82. 2, 56, 25. 2,
 146, 25.
 Elpenor p. 175, 33.
 Elysium 1, 7, 6. duae ej. portae 1, 228.
 ibi Pros. 2, 100, 16. campi p. 176,
 35 et 37. p. 185, 33.
 Enceladus 2, 53, 34 et 40.
 Endymion 1, 229. 2, 28. p. 198,
 28 spq.
 Enipe 1, 86, 30.
 Ennius 1, 224, 6.
 ἐνοσίχθων p. 171, 15. p. 222, 41.
 Epaphus 1, 97, 16. 1, 183, 1. 2, 57,
 31. 2, 74, 38. 2, 75.
 ephesus 1, 113, 16. 2, 19, 9.
 Epialtes 1, 83. 2, 55.
 Epicurei p. 201, 34. p. 218, 16.
 25 et 29. p. 220, 31. p. 228, 38.
 p. 241, 24.
 epilogare p. 163, 26.
 Epinitus 1, 156, 10.
 Epirus 1, 96. 1, 222, 30. ibi nemus
 p. 165, 1.
 Epytus 1, 202, 19.
 equus Neptuni 1, 2, 30. p. 173, 8.
 Erato 1, 114, 38. 2, 24, 31 et 12.
 p. 210, 35. *T. = tribunus*

Tector: Bacchi: Triptol. ymnosus con Neptun.
tribunes: d. mal.

- Erechtheus 1, 26. 1, 204 p. 65, 2.
 2, 142, 8.
 eremus 1, 79, 41.
 Erethusa 2, 161, 17.
 ἔργασια 2, 112, 32.
 ἔργια p. 251, 12.
 ἔργον p. 236, 4.
 Erichthonia i. e. Troja 1, 135, 34.
 Erichthonius 1, 128, 24. Dardani fil.
 1, 135, 32. 2, 37, 6. 2, 40, 32.
 2, 128, 23. 2, 192, 10. p. 185, 16.
 p. 223, 3 et 18.
 Eridanus apud inferos 1, 12, 19. 1,
 118. 2, 57, 38. 2, 102, 26. etc. etc.
 p. 186, 33 et 38. in Venetia p. 186,
 40. p. 208, 26.
 Erigona 1, 19. 2, 61, 7 et 10. p.
 215, 35. p. 254, 45. p. 255, 1.
 Eriphyla 1, 151, 38. 1, 152, 10.
 2, 78, 34.
 ἔρις 1, 128, 25. 2, 6, 23. 2, 37, 7.
 2, 40, 31. p. 167, 35. p. 223, 5.
 ἔριση 1, 119, 26.
 Ἐριῶς 2, 43, 2. p. 214, 28 et 46.
 ἔρωδιοί 1, 143, 40.
 ἠρώων κλίος p. 246, 20.
 erva i. e. mortalis p. 221, 37.
 Erymanthius aper 1, 63, 25.
 Erythia 1, 68. 2, 37, 9.
 Erythraea ins. 1, 153, 20. 2, 87, 17.
 Sibylla 2, 88, 32.
 Erythraeus 1, 113, 24. 2, 21, 24.
 p. 202, 32.
 Erytion 1, 68, 25.
 Eryx 1, 53. 1, 94. 1, 107, 9. 2, 156.
 Ἐρῖα p. 160, 1.
 Eteocles 1, 80, 5 et 12. 1, 152. 1,
 204 p. 64, 11. 2, 230, 5.
 Ethea 1, 204 p. 64, 37.
 Ethia 1, 234, 3, est eadem ac Plione,
 mater Plejadum, Oceani filia.
 ἔθος p. 158, 16.
 Etruscorum libri p. 225, 22.
 εὖ 1, 199, 24.
 Euboea 1, 144. alia 1, 145. Euboica
 litora 1, 202, 10. 2, 165, 43.
 Euboicum mare 2, 165, 7.
 Eueres 2, 84, 2.
 Eumenides 1, 109. 2, 12. p. 220, 7.
 Euneus 1, 133, 2. 1, 199, 24. 2,
 141, 25.
 Euphorion 1, 194, 24 et 28. 1, 205.
 Euphrosyne 1, 132. 2, 36, 17. p.
 229, 20 et 32.
 Euripides p. 220, 3. *Εὐριπίδης*
 Europa Thyestae uxor 1, 22, 32. 2,
 147, 3. Agenoris fil. 1, 148. 149. 1,
 204, 40. et p. 64, 39. 1, 233, 30.
 2, 76. 77. rapta 2, 198, 2. p. 162,
 39. p. 253, 39 sqq.
 Eurotas 1, 118, 7.
 Eurus 1, 183, 7.
 Euryale 1, 130, 35. 1, 204, 7. 2,
 112, 25. 2, 113, 20. p. 251, 4.
 Euryalus p. 184, 45.
 Eurydice 1, 76. 2, 44, 11. p. 212, 9.
 16 et 33.
 Eurylochus 1, 15, 3 et 5. 2, 211,
 9 etc.
 Eurystheus 1, 64. 2, 120, 39. p. 249,
 3 sqq.
 Eurytion 2, 162, 29. **I, 68, 25**
 Eurytus 2, 159. 2, 165, 43.
 Euterpe 1, 114, 34. 2, 24, 22 et 8.
 p. 210, 28.
 Eva p. 183, 2 sqq.
 Evander 1, 66. 1, 69. 1, 70. 1, 202,
 14. 2, 153. p. 247, 2. p. 249, 30.
 Evenus 1, 171, 11. 2, 165, 35.

Evius p. 244, 24.

exceptrices, Parcae p. 187, 38.

excetra 1, 62, 15. 2, 163, 36. p. 248, 22.

exequiae p. 192, 32.

F.

Fabii 1, 224.

Fabius Max. 1, 224, 2.

facula Prom. 1, 1, 5. 2, 64, 43.

Falernum vin. p. 244, 37.

Fascelis 1, 20, 11. 2, 202, 13.

Fata 1, 110. 2, 14, 27. p. 187, 34.

Fatua 1, 227. 2, 49.

Fatuus 1, 227. 2, 49.

Fauna 1, 227. 2, 49.

Faunus 1, 227. 2 p. 74, 7. 2, 49.

Faustus 1, 30, 9.

favete ore, linguis p. 196, 2 sqq.

Febra insula 1, 143, 1.

febres 1, 1, 7. p. 228, 11.

Februa et Februalis p. 166, 6.

februo i. e. purgo p. 166, 7.

Februus. p. 166, 8.

feciales 1, 119, 24. 2, 43, 1. p. 215, 19.

Fides dea 1, 191, 23. p. 242, 3.

figurative 1, 127 init.

Fimbria 1, 40, 3.

flamines p. 196, 27.

Fluonia p. 166, 5.

Fortuna 1, 185, 32. 2, 165, 24.

Fucinus lacus 2, 136, 13.

Fulgentius p. 155, 13 et 21. p. 156,

12. p. 157, 19 et 40. p. 163, 4.

p. 167, 4. p. 171, 20. p. 173, 22.

p. 174, 5. p. 185, 45. p. 187, 22.

p. 198, 6. p. 202, 25. p. 207, 46.

p. 210, 22. p. 213, 28. p. 214, 43.

p. 221, 43. p. 223, 12. p. 227, 33.

p. 230, 34. p. 232, 39. p. 239, 2.

p. 240, 14. p. 242, 19. p. 244, 36.

p. 245, 2. 16 et 43. p. 248, 41.

p. 251, 34. p. 252, 40.

fulguritae p. 238, 37.

fulminum ratio 1, 1, 18.

fundere, quid in sacris p. 193, 33.

funera mulier p. 191, 38.

funus, quid p. 192, 31 sqq.

funus agnoscere p. 191, 17.

furcillae 2, 61, 28. *harpyiae*

Furiae (cf. Eumenides) 1, 27, 9. 1,

109. 1, 147, 23. 2, 12: i. e. Har-

pyiae 2, 13, 2 et 14 etc. p. 173,

19 etc. Plutonis p. 187, 21 sqq.

futis p. 159, 29.

Mercurii Gallus p. 215

G γ.

gagates 2, 3, 35. p. 162, 3.

Galatea 1, 5, 30 et 32. 2, 174.

Gallus poeta 1, 194, 25. p. 231, 12.

Galli 1, 221, 11 et 16. 1, 225, 10.

pigrioris ingenii p. 180, 5.

Galli, sacerdotes p. 158, 30.

Ganymedes 1, 184. 1, 204, 10. 2,

198. p. 162, 33. p. 256, 27.

Garganus 1, 141, 25.

Gargaphia 2, 81, 13.

Gargarus 1, 72, 30.

γγ 1, 130, 3. 2, 112, 32. p. 236, 3.

Gemini, astr. 1, 181, 26. p. 163, 46.

p. 203, 24. p. 204, 7. p. 206, 41

sqq. p. 225, 9. p. 254, 22. *119*

generalitas i. e. natura p. 190, 16.

genethliaci p. 236, 35. p. 238, 28.

genii p. 184, 25 sqq. 37 sqq. p. 185,

25.

genius i. e. deus naturalis p. 185, 1.

anguina ejus species p. 185, 21.

ei frons sacr. p. 242, 2.

- Genitrix i. e. Venus p. 190, 4.
 geomantia p. 236, 2.
 geometri p. 189, 6.
 γεωργοί p. 251, 11.
 γεωργία 1, 130, 3.
 Geryon 1, 68. 1, 69, 33. 1, 94, 2.
 2, 152. 2, 153, 7 etc. p. 249, 18.
 Gigantes 1, 11. 1, 63, 29. 1, 86, 32.
 1, 178, 36. 2, 3, 37. 2, 53, 23 et
 37. 2, 54. 2, 58, 4. 2, 92, 32. 3.
 p. 156, 24. p. 161, 46. p. 176, 5.
 p. 246, 6.
 Giganteum bellum p. 256, 35.
 Glauce 1, 25, 25. 2, 138, 32.
 Glaucus, deus marinus, 1, 3, 3. 2,
 168. 169. Anthed. 1, 99. 2, 168.
 2, 169, 13 etc. p. 232, 38 et 44.
 Glaucus Potnieus 1, 100. 2, 72.
 Sisyphi fil. 1, 234. pat. Turni 1,
 202, 15. Bellerophontis pat. 2, 131.
 Potn. p. 231, 35 et 38.
 γλυκὺ μηδέν p. 242, 13.
 Gorge 1, 204 p. 64, 16.
 Gorgo 1, 73, 11. 1, 131. 1, 157,
 41. 2, 114, 40. 1, 204, 7. 2, 39,
 33. 2, 111. 2, 113. p. 251, 24.
 p. 252, 3.
 γοργώ 1, 130, 37.
 Gorgon 1, 130, 6. p. 222, 27.
 Gorgona 2, 53, 32. 2, 78, 17. 2,
 111, 21. 2, 112, 31 et 1. 1, 113,
 23. 2, 131, 31. p. 251, 34.
 Gorgones 1, 130. 2, 112. apud in-
 feros p. 189, 2. p. 251, 10 et 23.
 γράδιον p. 234, 26.
 Gradivus p. 234, 25. 29 et 32.
 Graecia pulchre mendax p. 220, 13.
 Graeci contra Trojam prof. 1, 20, 36.
 ex
 Cypri. leves p. 180, 4.
 ω) = gramen Marti sac. p. 231, 39.
 Γρασ.
- Gratiae 1, 132. 2, 36. p. 229, 19.
 grossior pars 1, 119, 14.
 Gryneum nemus 1, 194. 2, 224.
 gryphes Apollinis p. 209, 33.
 Gyarus ins. 1, 37, 28. 2, 17, 13 et
 18. p. 201, 18.
 Gyges Lydus p. 204, 32.
- H.
- Hammon 1, 121. 2, 80, 41. p. 164, 43.
 Hannibal 1, 224, 4. p. 192, 43.
 harmonia caeli 1, 127, 6.
 Harpalyce 2, 145.
 harpe 1, 130, 39.
 Harpyiae 1, 26. 1, 27, 3. 1, 111.
 2, 13. 2, 142. 2, 143, 24. p. 173,
 13. 18 etc. p. 174, 7. apud inferos
 p. 189, 2. p. 195, 11. ↘
 Hebe 1, 184, 14. 1, 204 p. 64, 24.
 2, 198, 34. p. 256, 30.
 Hector 1, 209, 20. Palamedis arma
 rapit 1, 211, 2.
 Hecate 1, 112, 9, 2, 15, 40. i. e.
 Proserpina p. 197, 14.
 hecatombe i. e. domus multiplex 2,
 15, 1.
 Hectoreum corpus 2, 205, 34.
 Hector 1, 204, 15. 2, 197, 25. 2,
 205, 25, 2, 208, 8. p. 242, 33.
 Hecuba 1, 204, 12. 2, 196. 2, 209.
 p. 218, 6.
 Helena 1, 78. 1, 204, 30. et p. 64.
 30. 2, 132, 1 et 9 et 12. 1
 133, 22. 2, 196, 15. 2, 199, 38
 etc. 2, 205, 11 et 35. p. 163,
 et 17 et 32 etc. p. 164, 1 etc. p.
 254, 9.
 Helenus 1, 40. 1, 41, 20 et 24.
 140, 16. 1, 202, 3. 1, 204, 14.
 208, 9. 15 et 24. p. 193, 12.
- Soror Harpyiarum: Ἰππάρχη
 filia Thaumantis
 Ἰππάρχη, ῥοσειδά, ἰππάρχη
- esperus II / Iris, g. u. filia Thaumantis
 ἰππάρχη, ῥοσειδά, ἰππάρχη

Heliades p. 208, 19.
 heliotropia, flos p. 204, 31 et 38.
 heliotropius p. 203, 10. p. 204, 26 sq.
 Helle 1, 23. 1, 204 p. 64, 5. 2, 134,
 34 et 7. p. 253, 22 28 et 34.
 Hellespontus 1, 23, 28. 2, 134, 8.
 2, 218. p. 253, 29.
 Heraclidae 1, 60.
 Heraclitus p. 160, 31. p. 192, 9.
 herbam do 2, 119, 16. p. 225, 36.
 Herceus Juppiter 1, 213, 16. p.
 166, 36.
 Hercules, ejus vita p. 246, 16 sqq.
 et labores p. 248, 7. Trojam exp. 1,
 24, 10. 2, 199. p. 164, 11. Hesper-
 rides adit. 2, 161 p. 248, 33. 1,
 38. 1, 106, 40. taurum Cretens.
 interf. 1, 47, 6. 2, 120, 37. The-
 seum ex infer. red. 1, 48, 28.
 Hylan amittit 1, 49. 2, 199. p.
 164, 12 Nem. Leo. interf. 1, 51.
 2, 160. p. 254, 36. a Molorcho
 suscip. 1, 52. Ciminum lacum procr.
 1, 54. Antaeum suffocat 1, 55. 2,
 164. p. 247, 11. Harpyias ab Al-
 cinoo pellit 1, 56. Cerberum adit 1,
 57. 2, 149. 2, 154. Acheloum vincit
 1, 58. 2, 165, 21 etc. p. 248, 30. in
 Aetnae incendium se mittit 1, 58,
 10. 2, 165, 10 etc. Philocteti sa-
 gittas tradit 1, 59. 2, 165, 12 etc.
 ejus nepotes 1, 60. 2, 166. suscipi-
 tur a Pholo 1, 61. hydram occidit
 1, 62. 2, 163. p. 248, 20. ejus
 aerumnae 1, 62. ab Eurystheo mittitur
 1, 64. p. 249, 5. Busirim interf.
 1, 65. 2, 157. Cacum occidit 1, 66.
 p. 246, 30. Geryonis boves rapit
 1, 67. 2, 152. p. 249, 22. ab

Evandro suscipitur 1, 69. 2, 153.
 p. 249, 30. Tricerberum rapit 2,
 149. p. 247, 35. p. 248, 16. 1, 92,
 24. Erycem interf. 1, 53. 1, 94, 2.
 2, 156. objugat Argonautas 1, 133,
 3. 2, 144, 27. Hesionam petit et
 Trojam vastat 1, 137, 6 et 10.
 Nessum interf. 1, 171, 12. 2, 165,
 38 etc. ejus mensa 1, 177. Olymp.
 ludos instituit 1, 192. natus 1, 50.
 1, 204, 39. 2, 148, 28. Prometheum
 lib. 2, 64, 5. 2, 65, 15. Thes. lib. 2,
 133, 29. Argon. 2, 135, 27. quid
 2, 149. Diomedem occ. 2, 151.
 anguem in Lydia interficit et Om-
 phalae servit 2, 155. p. 246, 18.
 Megaram amat 2, 158. Euryt. occ.
 2, 159. 2, 165, 42. duos leones
 occ. 2, 160. aurea poma aufert 2,
 161. Deianiram ducit 2, 162. 163,
 34 etc. ejus sagitt. 2, 165, 17.
 ejus boves rapit Charyb. 2, 170.
 immortalis factus p. 157, 38. mor-
 talis p. 160, 43. Priamum capit p.
 164, 16. inter deos recept. p. 172, 12.
 ejus simulacrum p. 219, 23. Cacum
 interficit p. 246, 30 sqq. Alcestem
 servat p. 247, 37. astronomus p.
 248, 11. ejus poculum p. 250, 9.
 est Mars p. 250, 24. multi ejus-
 dem nominis p. 250, 38.

Hermaphroditus p. 214, 27 31 et 35.
 p. 239, 35.

Hermes 1, 119, 25.

Hermione uxor Cadmi 1, 120, 41. 1,
 150. 1, 151. 1, 152, 11. 1, 204, 1.
 2, 78.

Hermione Orestis sponsa 1, 140, 14.
 1, 41, 16. nata 1, 204, 30. 2,
 208, 17.

Herculis filii
 Hebe

- Hero 1, 28. 2, 218. p. 239, 40.
 Hersilia 1, 204, 24.
 Hesiodus 2, 51, 15. p. 228, 8.
 Hesionia 1, 136, 6 et 10. 1, 204, 12.
 2, 199, 22. p. 164, 13.
 Hesperethusa 2, 161, 17.
 Hesperides 1, 38. 1, 39, 10. 1, 106.
 2, 64, 6. 2, 161, 20. p. 248,
 33 sqq.
 Hesperis p. 248, 43.
 Hieronymus p. 168, 26.
 Hiona 2, 96, 22.
 Hippium Argos 1, 141, 27.
 Hippodamia 1, 21. 1, 204, 28. 2,
 108, 33. 2, 146, 27 etc.
 Hippolyte 1, 46. 1, 204, 35. 2, 128, 37.
 Hippolytus 1, 46. suscitatus ab Eridano
 1, 118, 38. natus 1, 204, 36. 1,
 232, 23. 2, 128, 38 etc. 2, 130,
 9. venator p. 199, 4.
 Hippomenes 1, 39. 2, 47, 10.
 Hipponax 2, 221.
 Hippotes 1, 137, 19. 2, 52. 2, 193,
 31. p. 170, 24.
 Hispania 1, 94, 2. 2, 152, 23 etc.
 holocaustum p. 194, 22.
 Homerus 2, 40, 24. 2, 169, 19. p.
 158, 2. p. 187, 37. p. 188, 21.
 p. 192, 14. p. 198, 41. p. 209, 37.
 p. 219, 23.
 Horatius 1, 32, 37. 1, 58, 30. 1, 126,
 32. 1, 181, 22. 2, 30, 38. 2, 63,
 12. 2, 102, 28. 2, 128, 26. 2, 129,
 39. 2, 165, 27 et 30. p. 153,
 38. p. 162, 45. p. 170, 3. p. 174,
 10. p. 177, 1. p. 189, 32. p. 190,
 45. p. 194, 6. p. 195, 13. p. 196,
 8. p. 209, 39. p. 219, 27. p. 220,
 22. p. 225, 12. p. 228, 9. p. 229,
 24. p. 231, 1. p. 242, 1. p. 243,
 7 et 22. p. 244, 32. p. 245: 31.
 p. 253, 5.
 hornus p. 194, 6.
 horoscopica p. 236, 34.
 horoscopici libri 1, 115, 6.
 hostiae p. 194, 20 sqq.
 hyacinthus, gemma p. 203, 10. p.
 204, 26 et 46.
 Hyacinthus 1, 117. 2, 181.
 Hyades 1, 120, 13. 1, 234, 2.
 hydratites p. 203, 13. p. 205, 13.
 Hydra locus p. 248, 23.
 hydraulia p. 236, 11.
 hydromantia p. 236, 8.
 hydropicus p. 236, 10.
 Hylaeus 2, 108, 34.
 Hylas 1, 49. 2, 199. p. 164, 12.
 Hyllus 1, 204, 39. 2, 165, 35.
 Hymenaeus 1, 75. 2, 219. p. 229,
 36 39 et 41 sqq. p. 230, 2 sqq.
 Hypermnestra 2, 103, 1.
 Hypsea 1, 204 p. 64, 32.
 Hypsipyle 1, 133, 38 etc. 1, 199,
 21. 1, 204 p. 64, 43. 2, 144,
 19 etc.
 Hyperbion 1, 149, 16.
 Hyperenor 2, 77, 8.
 Hypocatia 1, 170.
 Hyrica 1, 234, 10.

I.

- Iacchus p. 244, 23.
 Iapetus 2, 114.
 Iarba 1, 214, 25.
 Iarbita 2, 223.
 Iasius 1, 135, 25 26 et 28. 2, 192,
 4. 1, 146, 35. 1, 174. 2, 144, 40.
 Iason 1, 23, 36. 2, 86. 1, 24 et 25

Hesperis
 Gebur - 311 X. Y.

- Hypsipylen ducit 1, 133, 1. 2, 141; 25 etc. Medeam ducit 1, 188. ejus fil.
 Iason 2, 135, 17 etc. 2, 136. 2, 137. 2, 138, 31. 2, 142, 5 etc.
 Iasonides 1, 199. 2, 141, 42.
 Iasus 1, 18, 37;
 iaspis p. 203, 10. p. 204, 16 et 23 sq. *Ioarius*
 Icarus, Daedali fil. ~~1, 43~~ 1, 43, 21 et 25. 1, 233, 40. 2, 125, 17.
 Atheniensis 2, 61. p. 254, 41. *2, 89*
 Ida 1, 184, 11 et 17. 1, 102, 38. 1, 208, 39. 2, 198, 32.
 Idaeus 1, 149, 15. 2, 77, 7.
 Idas 1, 77, 12. p. 254, 14 sq.
 Idmon 1, 91, 2.
 Idomenens 1, 195. 2, 210.
 Iliia 1, 30, 3. 1, 204, 22.
 illicit, quid p. 191, 35.
 Ilios p. 176, 20.
 Ilissus 2, 142, 9.
 Ilium 1, 135, 37. 1, 181, 23. 2, 165, 28. 2, 192, 13. p. 164, 11.
 Illyrici sinus 1, 150, 21. *(Terra)*
 Illyricum 2, 78, 23.
 Illus 1, 135, 35 et 38. 1, 204, 10. 2, 192, 12.
 immanis, uade dict. p. 192, 23.
 Inachus 1, 18, 38. 2, 5, 13. 2, 8. 2, 89.
 Inarime 2, 53, 41.
 Indi 1, 124, 19. 2, 80, 4. p. 244, 36.
 Indian debellat Bacchus 1, 120, 35. 2, 80.
 incorporatio p. 181, 14.
 incubae 2, 49, 36.
 indigites quid p. 157, 26. p. 158, 8.
 inferiorum introitus facilis p. 186, 2.
 infula p. 196, 9.
 Ino 1, 23, 15. soror Semeles p. 245. 42. 1, 120, 37. 1, 204, 3. 2, 78. 26. 2, 79, 16 et 22. 2, 134, 37. p. 253, 23.
 inspector 1, 150, 18.
 intentio i. e. studium, cupido p. 216, 4.
 intimare 1, 176.
 Introduca p. 166, 11.
 invergere, quid in sacris p. 193, 44.
 Io 1, 18. 2, 5, 13. 2, 89. p. 253, 43.
 Iobates 1, 71, 13 et 21. 2, 131, 24.
 Iocasta 1, 151, 34. 1, 204 p. 64. 10. 2, 78, 31. 2, 230.
 Iolcus 2, 135, 13.
 Iole 2, 159, 38 et 4. 2, 165, 43.
 Iphianassa 1, 85, 23.
 Iphicles 1, 50, 7. 2, 148, 29.
 Iphigenia 1, 20. 1, 204, 31. 2, 202, 39.
 Iphilus 1, 44. 2, 216.
 Iphimedia 1, 83. *(II, 142)*
 Iris 1, 27, 6. 2, 6. p. 165, 24 28 etc. p. 167, 32 sqq. p. 220, 2.
 Isis 1, 18, 13. 2 p. 74, 6. 2, 89. 10. 2, 90. 2, 91. 2, 142, 13. p. 162, 40 et 42. p. 175, 39. p. 193, 23. p. 199, 24 sqq. p. 253, 26.
 Ismene 1, 204 p. 64, 11. 2, 230, 6.
 Ister, vid. Istrus
 Istrus 1, 115, 17. 1, 233, 37.
 Italia 1, 157, 34. 1, 202, 2 etc. 2, 1, 34. 2, 110, 15. 2, 125, 15. 2, 136, 13. 2, 152, 36. 2, 153, 2 et 24. 2, 202, 14. p. 153, 26. p. 174, 21. p. 175, 27.
 Itys 1, 4, 25 et 27. 1, 204 p. 65. 4. 2, 217, 39.
 Iulia gens 1, 40, 40.
 Iulium opus 2, 228, 17.
 Iulius 1, 204, 24.

113. Sub Icarus pro I, 233 pro canis a Rur
 unum est a d.

Iulus 1, 204, 17. p. 221, 12.

Ithimia 1, 68, 24.

Ixion 1, 14. 1, 162, 35. 2, 74, 38.

2, 106. quid 2, 107, 7 et 14. p.

167, 40. p. 177, 15 sqq.

J.

Janiculus 1, 74, 44.

Janus p. 153, 27. p. 159, 28. p. 169.

42. p. 170, 4 et 15.

Johannes Scotus p. 159, 4.

Jovialis stella p. 160, 41.

Jovis i. e. Juppiter p. 152, 25.

p. 164, 34.

Juba 1, 222, 25. p. 74, 6.

Judaei 1, 79, 41. p. 172, 16.

jupiter p. 177, 21.

juglandes p. 166, 41.

Juno, ej. fabula integra 3, 4. in vac-

cam mutatur 1, 86, 36. aër 1,

105, 33. p. 161, 3. Mercurium

generat de femore 1, 176. 1,

204 p. 64, 24. 2, 37, 38. ejus

templum 1, 177, 27. Titanas excitat

1, 183, 1. nata 1, 204, 8. profuga

1, 215. ejus insula 1, 216, 36.

et templ., ibid. 6. Samia p. 74,

8. element. 2, 1, 14. quid 2, 4.

ejus pavo 2, 5. ejus Iris 2, 6. Jovis

soror et conjux cur 2, 7. primum

templ. ei extr. 2, 8. Semelen de-

capit 2, 79. taurum Minois excit.

2, 120, 39. Echo punit 2, 179,

24. practica 2, 206, 21. inferna

i. e. Proserpina p. 199, 46. aër p.

224, 7. regnorum dea p. 241, 29.

ei brachia sacr. 2, 206, 8. p. 241, 44.

Juppiter pugnat contra Gigantes 1,

11, 7. 2, 198, 36. ejus stella p.

230, 16. in arietem mutatur 1, 86.

35. ejus nuptiae 2, 67, 10. 1, 101.

1, 105. Rheae fil. 1, 102. natus 1,

204, 8. 1, 103. Thetidem amat p. 240,

24 sqq. aër p. 240, 43. ignis 1,

105, 32. 2, 206, 2. p. 241, 2.

Junonem ducit 1, 106. 2, 161.

cur non velit de certamine pulchr.

judicare p. 241, 31. Semelen adit

1, 120. Hammon 1, 121. Saturnum

expellit p. 256, 21. Europam rapit

1, 148. 2, 76. p. 253, 40. Danaën

adit 1, 157, 26. 2, 110, 12. Aegi-

nam amat 1, 165. 2, 203. Miner-

vam procreat de barba 1, 176. 2,

37, 34. Aetnam vitiat 1, 190, 12.

2, 45. Olympicus 1, 192, 1. ejus

fili 1, 204, 25 38. p. 64, 17 22

26 38. Thetidem vult ducere 2,

205. 206. 1, 207. 2, 65. spoliatur

a Dionysio 1, 218, 17. cum

Plejad. concumb. 1, 234, 6. ele-

ment. 2, 1, 14. quid 2, 2. p. 153,

7. rex 2, 3, 38. p. 153, 24. ejus fata

2, 16. Calliston vitiat 2, 58, 5.

Lycaonem punit 2, 60. genus hum.

perdit 2, 73. Antiopam am. 2, 74.

Io vitiat 2, 89. tauro Minois fur.

inj. 2, 120, 35. Ledam adit 2,

132. p. 254, 8. Alcmén. adit 2,

148. Electram amat 2, 192. caput

2, 206, 7. Dodonaeus 2, 227. anima

mundi p. 152, 25. aether p. 160,

18. et 161, 3. ejus fab. integra

3, 3. ei nuces sacr. p. 166, 41.

planeta p. 175, 11. p. 216, 31.

regni cupidinem conciliat p. 178,

31. p. 217, 35. ejus trifidum

fulmen p. 187, 11. praedator p.

195, 27. Stygius, i. e. Pluto

Justitia v. Astraea

L. *Larissa*, *Deid.* *Thyris* *III*, 15, i }

p. 199, 46. Ganymedem rapit p. 256, 28.
 Juvenalis 1, 125, 19. 1, 156, 17.
 p. 164, 41. p. 186, 12. p. 193, 16.
 p. 219, 39. p. 233, 9. p. 236, 39.

K.

Κακός p. 246, 32. p. 247, 3.
Καλιύρωψ 1, 127, 8. 2, 48, 22. p. 200, 30.
Κάρων 2, 27, 9.
Κατ' ἀντίφρασην 1, 12, 31.
Κέρταυρος p. 168, 20.
Κλέος 2, 24, 20, *ἡρώων* 2, 155, 18.
Κρεοβόρος 1, 57, 15. 2, 11, 27. 2, 150, 4. p. 248, 19.
Κρόνος p. 154, 34.
Κῦδος βέβυιον 1, 230, 17.
Κύνθος p. 157, 40.
Κύριος p. 213, 27. i. e. Mercurius p. 218, 2.

L λ.

Lacedaemon fil. Tayg. 1, 234, 9.
 Lacedaemonii 2, 222.
 Lachesis 1, 110, 26. 2, 14, 32 33.
 p. 187, 42. p. 218, 34.
 Lacones 1, 161, 25. 1, 206. 2, 189.
 2, 202, 17.
 Laconia 1, 173, 33. 2, 27, 5.
 Lactantius p. 156, 39. p. 191, 5.
 p. 229, 41. p. 245, 5.
 lactuca, mat. Hebes 1, 204 p. 64, 25.
 Ladon fl. 1, 116, 25.
 Laërtes 1, 204, 44.
 Lajus 1, 151, 35. 1, 204 p. 64, 10.
 2, 230.
 Lamia 1, 168, 36.
 Lampadas 2, 216, 15.

lampadum dies Cereri sacr. p. 197, 19.
 Lampetie 2, 57, 1.
 Lampetusa 1, 118, 3.
 Lampsacus 1, 126, 30. 2, 38. p. 189, 34.
 Lampus 1, 113, 24. 2, 21, 24. p. 202, 33 sqq.
 Laocoon 2, 207, 2.
 Laodamia 1, 158. 2, 205, 22. 2, 215.
 Laomedon 1, 24, 7. 1, 135, 38. 1, 136. 1, 137, 15 et 20. 1, 139, 42.
 1, 204, 10. 2, 69. 2, 192, 14.
 2, 193. 2, 199, 18 etc. p. 164, 11.
 p. 174, 17.
 Lapithae 1, 154, 32. 1, 162. 2, 106.
 2, 133. p. 189, 21.
 Larissa 1, 209, 8.
 Lartes Tolumnius 1, 225.
 Latinus rex 1, 202, 17 23 et 25. 1, 204, 19.
 Latium 2 p. 74, 6. unde dictum 2, 1, 36. 1, 105, 27.
 Latona 1, 13. 1, 37. 1, 156, 13. 1, 204 p. 64, 17. 2, 17. 2, 71, 10 et 13. 2, 104, 9. p. 177, 3. p. 200, 43. p. 201, 5 sq.
 Latonia virgo 1, 112, 8. 1, 187. 2, 25, 25.
 Laurens ager p. 231, 26.
 Laurolavinium 1, 202, 26 et 31.
 p. 196, 18.
 laurus fluvios amat 1, 116, 27.
 Lavinia 1, 202, 16. 22 et 27. 1, 204, 18.
 Lavinium 1, 202, 18.
 Leander 1, 28. 2, 218. p. 239, 40.
 Learchus 1, 204 p. 64, 5. 2, 78, 27. 2, 79, 21.
 Lechaeum mare 2, 105, 13.

- Leda 1, 78. 1, 204 p. 64, 28. 2, 132. p. 163, 2 etc.
- Lelepa 1, 44, 42.
- Lemniades 1, 133. 2, 141, 17 24 et 27.
- Lemni 2 p. 74, 8.
- Lemnius, Vulcan. p. 223, 39. p. 224, 7.
- Lemnus 1, 59, 27. 1, 128, 17. 1, 133, 34. 1, 204, 43. 2, 37, 42. 2, 40, 26. 2, 141, 10 15 23 et 44. 2, 165, 25. p. 224, 6 et 12.
- Lenaeus, Bacch. p. 243, 44. p. 245, 3. *ληνός* p. 243, 44.
- Leo, astrum p. 204, 2 et 13. p. 207, 8. p. 208, 25. p. 254, 39.
- Lerna 1, 62. 2, 163. p. 248, 21.
- Lernaeus fons 1, 45, 19. 2, 163, 39.
- Lethaeus fl. 1, 201, 5 et 18. p. 175, 16. p. 177, 35 sqq.
- Lethe p. 175, 18.
- Leucothea 2, 79, 27.
- Liber (cf. Bacchus) contra Gigantes pugn. 1, 11, 8. vini auctor 1, 19, 15. insaniam movit 1, 23, 8 et 13. Orionem ligari jubet 1, 33, 5. in caprum mutatur 1, 86, 36. capitur 1, 88. Semeles fil. 1, 120. Jovem Hammonem adit 1, 121. 2, 80, 39. a Tyrrenis capitur 1, 122. 2, 171.
- Lycurgum punit 1, 123. occurrit Thoanti 1, 133, 40. 2, 141, 21. ejus sacerdos 1, 164. ejus nutrices 1, 188, 26. 2, 138. ejus fil. 1, 199, 28. Naxius 2 p. 74, 9. undē dictus, ibid. 12. p. 153, 8. i. e. Apollo p. 74, 26. 2, 18, 30. pater Gratiarum 2, 36, 24. pater Mercurii 2, 41, 43. ejus purgat. 2, 61, 35. natus 2, 79. Penth. punit 2, 83. ej. vannus et purg. in myst. 2, 92. Ariadnen ducit 2, 124, 7. ejus sacra purg. p. 184, 12. ejus caper p. 190, 4. ejus orgia p. 197, 35. p. 236. 7. raptam conjug. ducere non potuit p. 221, 10. etymol. p. 243, 21. mares purgat ibid. Indos vincit p. 244, 43. a Titanibus laceratus p. 246, 6.
- Liberalia festa p. 243, 42.
- Libra, astrum p. 204, 45. p. 207, 20. p. 255, 18 sqq. et 44.
- librariae, Parcae p. 187, 38.
- Libya i. e. Arachne 2, 69. sed vid. not. cr.
- Libye, Epaphi fil. 2, 75.
- Lichas 1, 58, 7. 2, 165, 6.
- Lilybaeus p. 203, 42.
- λίβυη* p. 223, 40.
- Lipare p. 170, 26. p. 224, 14 et 17.
- Liriope 1, 185.
- Liris 2, 50, 5.
- lituus augurum 1, 182, 34. p. 235, 23.
- Livius 1, 1, 22. 1, 119, 23. 1, 193, 16. 1, 220, 7. 2, 65, 36. p. 191, 18. p. 215, 18. p. 228, 31. *λοιδη* p. 163, 5.
- Longus 1, 61, 4.
- Lotus Nympha 1, 126. 2, 179.
- Lucanus 1, 32, 38. 1, 63, 28. 1, 213, 17. 2, 3, 36. 2, 13, 19. 2, 17, 16. 2, 129, 40. 2, 136, 33. p. 162, 4 et 9. p. 166, 34. p. 183, 29. p. 186, 7. p. 189, 15. p. 194, 16. p. 197, 43. p. 202, 18 et 23. p. 224, 9. p. 244, 40.
- Lucejus i. e. Juppiter p. 160, 35.
- Lucifer 1, 9, 24 et 28. 2, 175.
- Lucina 1, 112, 4. 2, 25, 20. p. 166, 2.
- Lucretia 1, 74.
- Lucretius cit. 2, 105, 22 et 29.

- p. 172, 7. p. 175, 2. p. 176, 40.
 p. 177, 4 et 31. p. 218, 24.
 p. 219, 15.
- Lucrinus lacus 2, 228.
- Luna 2, 25. (cf. Diana et Proserpina)
 planeta p. 175, 12. p. 217, 34.
- lupa 1, 30, 21. p. 235, 8.
- lupanaria 1, 30, 22. p. 235, 9.
- luscus p. 232, 44. p. 233, 4.
- lustrale certamen 2, 79, 29.
- Lyaeus 1, 120, 15. 2, 80, 3. p.
 220, 40.
- Lycaeus, i. e. Pan p. 200, 20.
- Lycambes 2, 220.
- Lycaon 1, 17. 1, 189, 32. 2, 58, 4.
 2, 60.
- lychnis lapis p. 203, 5. p. 204, 8.
- lychnites p. 203, 20.
- λίχνης p. 203, 22.
- Lycia 1, 72, 30. 1, 187, 11. 2, 17,
 42. 2; 131, 29.
- Lycii rustici 1, 10. 1, 187. 2, 17,
 43. 2, 95.
- Lycius Apollo p. 200, 15. p. 209, 24.
- Lycomedes p. 242, 13.
- Lycormas 1, 171.
- Lycurgus Nymphas fugat 1, 120, 10.
 a Libero punitur 1, 123. p. 245,
 35. Hypsipylen rapit 1, 133, 6.
 pater Archemori 1, 204 p. 64,
 31. 2, 141, 30.
- Lycus 1, 97, 17 et 23. 1, 204 p. 64
 6. 1, 234, 10. 2, 22, 34. 2, 74.
 2, 98. 2, 128, 9.
- λύκος p. 200, 17.
- lymphatici 1, 79, 38.
- Lynceus 1, 77, 12. 1, 134, 21. 2,
 103, 1.
- Lyncus 1, 10, 37. 1, 31.
- Lyra inventa 2, 43.
- Lyrnesus 1, 209, 12.
 λύσις p. 176, 37.
- M μ.
- Macarius p. 168, 27, 31.
- macies 1, 1, 7. 2, 64, 2.
- Macrobius p. 171, 24. p. 177, 19.
 p. 179, 3. p. 188, 20. p. 234, 18.
- macte p. 194, 32 36 et 38.
- Maeander, pat. Cyaneës 1, 204 p. 65, 1.
- Maenades p. 245, 9.
- Maera 2, 61, 7.
- magiae quinque species p. 235, 33.
- Magnes 1, 114, 38.
 μαίνειν p. 245, 7.
- Maja 1, 119. 1, 204 p. 64, 22. 1,
 234, 9. 2, 41, 43 et 44. p. 165,
 40 etc. p. 214, 12. p. 249, 15 sqq.
- maleficia p. 235, 34 et 38. μακάριος.
- Malea 2, 188, 10. μαγία.
- Maleoticus Apollo 2, 188, 11.
- Malens 2, 188.
- maliloquium p. 199, 12.
- Mamurius 1, 40, 6.
- manes p. 184, 22. p. 192, 21 sqq.
- mantice p. 235, 34 et 43.
- Manto 2, 71, 9. 2, 86. 2, 224.
- Marathon mons 2, 120, 41.
- Marathonius taurus 1, 47, 10. 2,
 120, 41.
- Marathonia regio 2, 61, 6.
- Marcellus Gallos superat 1, 225.
- Marcellus, fil. Octaviae 1, 226.
- Mareoticum vinum p. 244, 38.
- margarita p. 180, 37.
- Marica 2, 50, 5.
- marmorare p. 226, 46.
- Maron 1, 120, 34. p. 244, 45.
- Mars 1, 30, 5. Venerem adit 1, 43.

R.R.

2, 121. p. 231, 40. ejus fons 1, 149, 8. 2, 77, 2. negligitur a Pirithoo 1, 162. 2, 108. ejus petra 1, 186, 3. 2, 101, 31. Iliam ducit 1, 204, 22. pater Parthaonis 1, 204 p. 64, 12. Plejad. amat 1, 234, 7. quid 2, 29. pater Cupidinis 2, 35, 5. cor 2, 206, 9. planeta 3 p. 153, 43. p. 161, 19. p. 175, 11. p. 176, 34. p. 216, 19. p. 234, 46. iracundiam hominibus infundit p. 178, 30. sanguis p. 217, 35. varia ejus nomina p. 234, 24 sqq. sine patre natus p. 234, 45. ejus Sallii p. 250, 26.

Marsyas cum Apolline certat 1, 90, 37. 2, 115. 2, 116. p. 226, 1. tibias repperit 1, 125, 13. fluv. 1, 125, 23. fons 2, 115, 12. Bacchi minist. p. 185, 17. p. 220, 41. quid p. 226, 28. signum libertatis p. 243, 39.

Martialis Fenestella cit. 2, 130, 6.

Martianus p. 159, 13. p. 161, 9. p. 170, 26. p. 202, 40. p. 203, 40. p. 205, 23. p. 211, 7. p. 213, 38. p. 215, 27. p. 222, 12. p. 232, 8. p. 245, 21.

Martius picus 1, 182, 31. 2, 213, 31.

matematica p. 235, 35. p. 236, 25. p. 238, 24.

mater deorum 1, 39, 14 et 18. p. 158, 7.

matematica p. 236, 20.

matematici p. 178, 34. p. 209, 43. p. 230, 26. p. 236, 36.

Mauri 2 p. 74, 6.

Maxentius 1, 202, 24 et 26.

Medea 1, 25, 16. 1, 48, 16. 1, 188. 1, 204 p. 64. 32. 2, 136, 37

etc. 2, 137. 138. p. 231, 44. p. 232, 12.

μηδεν ιδων 2, 118, 3.

medietas p. 206, 24.

medicorum libri p. 229, 14.

medioximus p. 157, 31 etc. p. 250, 22.

medulla spinae anguem creat p. 185, 19.

Medusa 1, 130, 35. 1, 131. 1, 157, 42. 1, 204, 7. 2, 112, 25 et 33 et 10. 2, 113, 21. 2, 114, 38. p. 248, 43. p. 251, 4. 12 et 20.

μεγάλη ζοις 2, 12, 34. p. 187, 24.

Megaera 1, 109. 2, 12, 14. 2, 149, 13. p. 187, 24.

Megara fil. Cr. 2, 158 et 159.

Megarenses 1, 3, 10. 1, 43, 12. 2. 122, 123.

Melampus 1, 85, 27. 2, 68, 30.

Melanippus 1, 80, 3.

Meleager 1, 146. 1, 174. ejus sorores 1, 198. Oenei fil. 1, 204 p. 64, 15. 2, 144, 38.

Meleagria Pleuron 1, 198.

Meleagrides 1, 198. 2, 144, 19.

Meliboea 2, 165, 13.

Melicerta 1, 204 p. 64, 5. 2, 79, 23.

μηλα 1, 38. aurea 1, 39, 11. 2, 161, 22. p. 248, 39 sq.

μηλονόμος 1, 38. 2, 161, 24. p. 248, 40.

Melope 2, 140.

Melpomene 1, 114, 34. 1, 186, 41. 2, 24, 24 et 6. 2, 101, 26. p. 210, 30.

Memnon 1, 139, 2. 2, 194.

Memnonides aves 1, 139, 5.

Memoria dea p. 241, 46.

Memphis 1, 79, 31 et 38. 2, 75. μηρη p. 245, 9.

Menelaus 1, 204, 30. 1, 209, 8. 2, 132, 14.

Thjassius: rapho r v. i. g. i. s. Idanace

et Antheadice: tunc in Medus!

- mens p. 184, 34 sqq.
 mensis, unde p. 198, 26.
- Mercurius, ejus etym. et munia p. 213, 25 sqq. Prometh. religat 1, 1, 9. 2, 65, 30. p. 228, 26 et 16. remedium dat Ulixi 1, 15, 7. 2, 211, 12. Argum interficit 1, 18, 7. p. 215, 5. discordiam injicit Atreo et Thy. 1, 22. 2, 147. in aquilam mutatur 1, 78. pater Panis 1, 89. Chelonem punit 1, 101, 15. 2, 67, 13. Majae fil. etc. 1, 234, 9. 1, 119. 1, 204 p. 64, 22. Jovem adjuvat 1, 148, 30. 2, 76. unde dictus 2 p. 74, 12. 2, 42. Argum occidit 2, 5, 15. 2, 41. nuntius 2, 6, 25. quatuor Mercurii 2, 41. ejus potestas 2, 42. lyram invenit 1, 2, 43. ei pedes sacr. 2, 206, 9. p. 241, 45. quid p. 153, 7. ad concordiam mittitur p. 167, 38. planeta p. 153, 43. p. 175, 11. p. 216, 16. lucri cupiditatem conciliat hom. p. 178, 31. Pelopem revocat p. 186, 25. Hermaphrod. gign. p. 214, 27. plures p. 218, 11. crines mort. abs. p. 220, 3.
- Merope 1, 93, 29. 1, 107, 9. = *Melope*
 E, 140
 Meropea 1, 234, 11.
- Merus mons p. 245, 22.
- μῆρος p. 245, 23.
- Messapus p. 174, 21.
- Messenii 2; 222.
- μετεμπίχθους 1, 154, 35. p. 181, 8. p. 186, 30. p. 189, 13 et 16.
- Meton 1, 214, 21.
- Midas 1, 88. 1, 90, 29. 1, 125, 15. 2, 116, 16. 2, 117. 118. p. 226. 2 9 32 et 42. p. 227, 7 et 16.
- Miletus, pat. Cauni 1, 204 p. 65, 1.
- Mimalliones p. 245, 7.
- min i. e. non p. 221, 37.
- Minerva, Promethei auxiliatrix 1, 1, 2, 63, 16. p. 227, 18. p. 228, 4. 2, 64, 42. oleam procreat 1, 2, 31. p. 172, 38. p. 225, 33. 2, 119, 11. Iphigeniam servat 1, 20, 2. Arachnen superat 1, 91. 2, 70. quid significet 1, 124. 1, 39. tibiaram inventrix 1, 125. 2, 115. p. 225, 43. a Vulcano petitur 1, 128, 20. p. 222, 43. Perseum adjuvat 2, 112, 40. 1, 130, 40. ejus sacra 1, 142, 36. Thebis favet 1, 149, 13. a Jove procr. 1, 176. 2, 37, 1, 204 p. 64, 23. Graecis ir. 1, 181. placat Achill. 1, 209, 18. mat. Erichth. 2, 37, 8. ejus potestas 2, 39. oculi 2, 206, 8. theorica 2, 206, 20. Erichthon. habet fam. p. 185, 16. ejus nomina et officia p. 221, 27 sqq. ejus certamen de pulchr. p. 241, 27 sqq. favet Graecis p. 255. 9.
- Minervales manubiae 1, 181, 24. p. 225, 15.
- Minos 1, 3, 8 et 14. 1, 33. 1, 43, 13. 1, 47. 1, 172. 1, 204 p. 64, 39. 1, 233, 30. 2, 26. 2, 76, 30. 2, 120. 2, 121, 12. 2, 122, 18. 2, 125, 17. 2, 126, 28. p. 232, 20 22 31.
- Minotaurus 1, 43, 7 et 16. 1, 204, p. 64, 40. 2, 121, 11. 2, 122, 22. 2, 124, 40 et 5. 2, 126, 29. p. 232, 18 23 et 30.
- Minturnensia litora 2, 50, 5.
- Misenus p. 171, 6. p. 175, 33.
- Misericordia dea p. 242, 3.

- Mithra 2, 19, 40.
 Mithridaticum bellum 1, 40, 3.
 mola salsa p. 194, 4.
 Mollisena p. 254, 12.
 Molorchus 1, 52. 2, 160, 10.
 Molossia 1, 41, 23. 2, 208, 14.
 Molossus 1, 41. 2, 208, 13.
 monile Hermionae 1, 151. 78, 19.
 monoculus 1, 217, 13.
 Mopsus 1, 194, 21. 2, 86. 2, 224.
 morborum origo 1, 1, 7 et 25.
 μουσαίετης Apollo p. 211, 32.
 moys, aqua p. 213, 9.
 Mulciber p. 223, 41. p. 225, 6.
 multifructus 2, 130, 17.
 Musae 1, 86, 31 et 37. 1, 114. 1, 197. novem 2, 24. i. e. Nymphae 2, 50, 7. p. 210, 17 sqq. p. 211, 11 et 20 sqq. p. 213, 3 sqq. tres p. 213, 15. earum fons p. 251, 42. p. 252, 2.
 musica ars p. 226, 10 sqq.
 Myconus ins. 1, 37, 28. 2, 17, 13 et 18. p. 201, 18.
 μύρμιξες 1, 67. 2, 204, 35.
 Myrmidon rex 1, 67. 2, 204, 38.
 Myrmidones 1, 67. 1, 209, 11. 2, 204, 37.
 Myrrha 1, 200. 2, 34, 27. p. 239, 8.
 Myrtilus 1, 21, 19. 1, 22. 1, 204, 29. 2, 146, 32. 2, 147, 37.
 Myrtoum pelagus 1, 21, 22. 2, 146, 35.
 Mysia 1, 49, 38 et 42. 2, 199, 8. p. 164, 12.

N v.

- Naides 2, 165, 25.
 nais i. e. aqua p. 172, 27.
 Najades 1, 185, 38. 2, 50, 2. 2, 180, 36. p. 172, 26.

2 Myrtilus ins. Hygin. Mercurii et Cleobules
 Menochium mutatus

Napaeae 2, 50, 2.

Narcissus 1, 185. 2, 180.

Nauplius 1, 144. 1, 204, 45. 2, 200, 1. 2, 201.

Nautarum gens 1, 40, 40. 1, 142, 36.

Nautes 1, 40, 39. 1, 142, 35.

Naxii 2 p. 74, 9.

Naxus 1, 122, 29. 2, 124, 6. 2, 171, 35.

Neaera 1, 156, 12.

Neapolis 2, 187.

necromantia p. 175, 31. p. 235, 43. p. 236, 18.

νεκρός p. 235, 45.

Nemea 1, 133, 6. 2, 141, 30. certam. 2, 160, 12.

Nemesis 1, 185; 32. 2, 180, 30.

Nemeus leo 1, 51. 2, 160, 9. mons, ibid. p. 254, 36.

Neobule 2, 220.

Nephele 1, 23, 8. 1, 204 p. 64, 4. 2, 134, 33. p. 253, 21.

Neptunus, equi auctor 1, 2, 30. 2, 119, 10 et 21. p. 172, 37. Amy-

monen comprimit 1, 45, 15. 2, 200, 43 etc. Amyci pater 1, 93.

Erycis pat. 1, 94. 1, 107, 8. Rheae

fil. 1, 102. i. e. nube tonans 1,

107. muros Trojae exstr. 1, 136,

43. 1, 137, 16. 2, 193. Caenin

stuprat 1, 154. 2, 108, 41. nasci-

tur 1, 204, 8. Phlegyas perdit 1,

205, 9. 2, 109. Plejad. amat 1,

234, 7. element. 2, 1, 15. 2, 9,

ei Ortygia sacra 2, 17, 38. Medus

am. 2, 112, 35. Thetidi suad. 2,

205, 14. ei pictus sac. 2, 206, 8

p. 241, 44. ej. sacer. occ. 2, 207

ej. fab. integra 3, 5. ejus triden

- p. 187, 12. fundamenta ei sacra
p. 222, 40.
- Nereides 2, 50, 3. p. 172, 31.
- Nereus 1, 204, 5. 1, 208, 31. p.
172, 31.
- Nero script. p. 242. 31. p. 244, 32.
- Nessus 1, 58, 39. 1, 171, 12. 2,
165, 38.
- νηῖς 1, 199, 24.
- Nicagoras p. 227, 31.
- Nicostrata 1, 70. 2, 153, 40.
- nigrae pecudes p. 189, 27 sqq.
- Nilus 2, 43, 29.
- nimietas p. 155, 45.
- Niobe 1, 156. 1, 204, 27. p. 64,
9. 2, 71. Phoronei fil. 2, 8, 4.
- Nisa 1, 204 p. 64, 34.
- Nisus, Megarensium rex 1, 3, 7. 2,
123. Scyllae pater 1, 3, 10. in
avem mutatus, 1, 3, 15. 2, 123, 32.
- novendiales ludi p. 191, 1.
- νόμιος Apollo p. 210, 3.
- νόμος, lex chordarum p. 210, 6.
- Nonacria i. e. Arcadia p. 203, 38.
- Nox 1, 12, 30. | 2
- Nubes, vid. Nephelē.
- Numa Pompilius 2, 65, 37. p. 228, 33.
- Numanus p. 221, 13.
- Numicus fl. 1, 202, 19.
- Numitor 1, 30. 1, 204, 21.
- Nycteus 1, 97, 16. 1, 204 p. 64, 6.
1, 234, 10. 2, 39, 5 et 9. 2, 74.
- Nyctimene 1, 98. 2, 39, 6.
- Nymphae 1, 125, 20. Africae 1, 215.
fluv. 1, 217, 11. aliae 2, 16, 12 et
19. 2, 50. 2, 79, 14. 2, 171, 36. 2,
180, 26. 2, 195, 4. 2, 199, 10.
p. 165, 24. p. 170, 40 et 43. p.
171, 31. p. 172, 24 etc.
- Nysa, mons Indiae 1, 120, 7. 2, 79,
15. p. 245, 22 24 et 26 sq.
- Nysaeus p. 245, 26.

O o ω.

- occare 2, 14, 32. 1, 110, 26.
- Oceanus 1, 204, 4 et 32. 1, 234, 3.
2, 59. p. 173, 16.
- Octavianus Aug. 1, 222, 26.
- Ocypete 1, 114. 2, 13, 3. p. 173,
23 et 29.
- Oeager 1, 76. 2, 44.
- Oebalus 2, 187.
- Oechalia 2, 159, 38. 2, 165, 43.
- Oedipus 1, 151, 35. 1, 169, 4. 1,
204 p. 64, 10. 2, 78, 31. 2,
143. 2, 230.
- Oeneus 1, 58. 1, 80, 2. 1, 87, 2.
1, 146. 1, 204 p. 64, 13. 2, 144,
2, 165.
- Enomaus 1, 21, 14. 1, 204, 28.
1, 234, 11. 2, 146.
- Oenopion 1, 32. 2, 129. p. 255,
30 et 33.
- Ogime 1, 156, 11.
- Ogyges 1, 189, 35.
- Oileus 1, 181, 19.
- οἶνος 1, 87, 7.
- ὠκὺς p. 173, 10.
- olea, pacis insigne 1, 2, 31. p.
225, 26.
- ὄλων ξένος 2, 101, 11. p. 233, 32.
- Olympiadum ludus 1, 192.
- Olympias i. e. ludus Olymp. 1, 192, 39.
- Olympus 1, 63, 29. 1, 192, 31 et
36. 2, 1, 31.
- Omphale 2, 155, 14. p. 246, 18.
- ὀμφαλὸς 2, 155, 19. p. 246, 27.
- ὠτιή p. 167, 14.

Opheltes 2, 141, 32.
 Ophion 1, 204, 4.
 Ophiuchus p. 225, 18.
 Opimius 2, 226.
 oppositissimus p. 192, 26.
 Ops, uxor Saturni 1, 102. 1, 103. 2,
 1. 2, 16, 9. 2, 62. p. 157, 17.
 p. 158, 18. p. 159, 5. p. 256, 11.
 Orchomenus 2, 36, 21.
 Orcus 1, 108, 13. 2, 10. p. 174, 40.
 Oreades 2, 50, 40. p. 172, 27.
 Orestes 1, 20, 8. 1, 22, 4. 1, 41, 7.
 1, 204, 31. 1, 140, 14. 1, 147, 18
 etc. 1, 152, 15. 1, 173, 31. 2, 78,
 36. 2, 147, 20. 2, 166, 36. 2,
 202, 2 et 21. 2, 208, 18.
 ὄργια p. 236, 5.
 Orion, unde dictus 1, 32, 36. 2, 129,
 38. fil. Nept. 1, 33. 1, 233, 18.
 1, 234, 18 et 22. astrum p. 217,
 10 et 17. p. 255, 36 et 41.
 Orista 1, 87.
 Orithyia 1, 26. 1, 27, 2. 1, 204
 p. 65, 4. 2, 142, 8.
 ὄρως p. 174, 40.
 ὄρος p. 172, 27.
 Orosius 1, 219, 38.
 Orpheus 1, 76. 2, 44. p. 211, 40
 sqq. quid sig. p. 212, 8 et 15.
 fabulae interpr. p. 212, 33 sqq.
 Orpheus cit. 2, 61 p. 95, 34. 2, 92,
 32. p. 242, 9. ejus discipuli p.
 246, 8. ejus theogon. p. 226, 9.
 Orthrus 1, 68, 24.
 ὀρυγομήτρα p. 201, 23.
 Ortygia 1, 37, 32. 2, 17, 37 et 6
 et 23. p. 201, 22.
 ὄρυξ 1, 37, 33. 2, 17, 34 et 24.
 oscilla 1, 19, 33. 2, 61, 26. p.
 181, 11.

oscillere 1, 19, 34. 2, 61, 27.
 oscines p. 236, 41.
 Oscorum lingua p. 160, 33.
 Osiris 2, 19, 38. 2, 91. 2, 92. p.
 175, 39. p. 197, 40. p. 244, 43.
 Ossa 1, 63, 29.
 Otii campi 2, 53, 41.
 Otus 1, 83. 2, 53, 40. 2, 55,
 οὐπίων p. 255, 37.
 ovatio p. 195, 36.
 Ovidius 1, 56. 1, 204 p. 64, 32.
 p. 159, 18 et 38. p. 176, 20. p.
 185, 20. p. 208, 5, 17 et 39.
 p. 221, 26. p. 226, 42. p. 235, 15,
 p. 243, 40. p. 253, 13. p. 253,
 44. p. 254, 2.
 oviparus 1, 115, 3. p. 208, 1.

P. π. Q.

Pachynus p. 203, 41.
 Pactolus 1, 88. 2, 117, 33. 2, 118,
 40. p. 227, 3 et 10.
 Padus 2, 57, 39. p. 186, 41.
 Paeon 1, 156, 18 et 20.
 Palaemon 2, 78, 27. 2, 79, 26.
 Palaestina p. 256, 36.
 Palamedes 1, 35. 1, 45. pat. ej. 1,
 144, 9. 1, 204, 45. Achill. armu
 induit 1, 211, 41. delectum agit 2
 200, 1 etc.
 Palatinus 1, 204, 21. 2, 153, 4.
 Pales p. 160, 7.
 Palilia p. 160, 9.
 Palici dii 1, 190, 11 et 15. 2, 45, 2
 palingensia p. 181, 7. p. 186, 2
 p. 190, 20.
 Palinurus p. 180, 46. p. 181,
 p. 191, 22.

palicurus Plin. 24, 13, 71
 = Hippocampus, abibant
 = Fura. etc.

- palladium Troj. 1, 40, 34 et 5. Athen. p. 64, 38. 2, 120, 34. 2, 121; S.
 1, 40, 9. Diomed. 1, 142. 2, 126, 27. 2, 128, 38. p. 231,
 43. p. 232, 10 18 sqq.
- Pallantea, fil. Ev. 2, 153, 5.
- Pallanteus mons 1, 70.
- Pallas, rex Arcad. 1, 70. 2, 153,
 39 et 4. Gigas p. 40, 7. p. 221,
 31. ejus funus apud Virg. p.
 fabula p. 192, 15. cf. *Minerva*.
- Pallas Minerva 1, 124, 5. 1, 181,
 23. p. 64, 23. 2, 37, 34. omnis ejus
 fabula 221, 25 sqq. cf. *Minerva*.
- πάλλειν 1, 124, 6. p. 221, 30.
- Pallene 1, 124, 5.
- Pamphyla lingua p. 252, 19.
- Pan 1, 89. 1, 90. 1, 127. 2, 48.
 p. 200, 21 et 23 sqq.
- πᾶν p. 183, 34.
- Pandion 1, 4, 19. 1, 204 p. 65, 3.
- Pandora 2, 37, 9. 2, 40, 38. p. 223,
 10 et 26. p. 227, 45. p. 228, 1.
- Paphii 2 p. 74, 8.
- παραδόξως 1, 176, 19.
- Parcae 1, 110. 2, 14. 2, 65, 13. p.
 187, 35. p. 220, 5.
- Paris 1, 140, 8. natus 1, 204, 15.
 2, 197. ejus iudicium 1, 208, 37.
 2, 205, 8 etc. 2, 206, 32 etc. p.
 240, 33. Helenam rapit p. 164,
 19 etc. Achillem occidit, p. 242,
 24 et 30. a patre mittitur in Grae-
 ciam 2, 199, 31.
- Parnasus 1, 189, 39. 2, 73, 29.
 p. 255, 13.
- Parthaon 1, 58. 1, 146, 23. 1, 204
 p. 64, 12. 2, 144, 31. 2, 165, 16.
- Partheniae 1, 206.
- Parthenopaeus 1, 174, 5. 1, 204 p.
 64, 15. 2, 144, 5.
- Parniphaë 1, 43. 1, 47, 3. 1, 204
- Pasithea 1, 132. 2, 36, 17. p. 229,
 20 et 32.
- Patroclus 1, 209, 21. 2, 205, 24.
 p. 192, 14.
- Patron 2, 85, 35.
- Pegasus fons 1, 130, 13. 2, 112, 7.
 2, 113, 29.
- Pegasus 1, 71, 19. 1, 130, 11 et 16.
 2, 112, 5. 2, 113, 28. 2, 131, 30.
 p. 251, 38 et 45. p. 252, 9 29 31.
 πηγῆ p. 252, 32 et 34.
- πειθῶ 2, 19, 13. p. 200, 12.
- Pelargus 2, 129, 31.
- πελειάδες 1, 96. p. 165, 2.
- Pelethronium 1, 163, 38. 2, 107, 24.
- Peleus 1, 138, 39. 1, 207. 1, 208.
 2, 205. 206. p. 240, 26. 36 sqq.
- Pelus i. e. Pelias 1, 24.
- Pelias 1, 24. Troj. adit 1, 24, 10.
 2, 135.
- Pelius mons 2, 62. 2, 136, 30.
- Peloponnesus 1, 18, 4.
- Pelopia 1, 22, 40. Niobes fil. 1, 156,
 11. 2, 147, 11. 2, 202, 1.
- Pelops 1, 12. Hippod. am. 1, 24, 18.
 Myrt. interf. 1, 22, 25. natus 1,
 204, 27. Niobes pat. 2, 6. occid. 171
 a pat. 2, 102, 18. 2, 146, 29 etc.
 2, 147, 37 et 40. p. 186, 22.
- Pelorus 1, 42, 31. 2, 77, 8. 1, 149,
 15. p. 233, 38. p. 203, 41.
- πηλός 2, 206, 4. p. 240, 39.
- penates cur in dominibus colantur
 p. 191, 4.
- Penelope 1, 89. 1, 204, 44. 2, 212,
 22. p. 233, 24.
- Peneus 1, 163, 5. 2, 23, 5 et 10.

- 2, 44, 42. 2, 107, 26. p. 168
 18. p. 201, 44.
 Pentheseila 1, 26.
 Pentheus 1, 151, 33. 1, 204, 3. 2,
 83, 31. p. 246, 4.
 Perdiccas venator 1, 232. 2, 130
 Perdix, idem venator p. 198, 45 sqq.
 Pergamus in Creta 1, 202, 44.
 Peristera 1, 175, 11. 2, 33, 20.
 περιστερά 1, 175, 15. 2, 33, 23.
 Persae 2, 19, 38.
 Persephone 2, 94, 5.
 Persens 1, 71. 1, 73. 1, 130, 39. 1,
 157, 28 et 34. 1, 204 p. 64, 27.
 2, 110, 16. 2, 111. 2, 142, 39.
 2, 114, 37. p. 250, 45 sqq.
 Persius p. 185, 22.
 personam accipere, i. e. *injuste ju-*
dicare 1, 208, 39.
 Perusia 1, 222, 28.
 πέριστα 1, 159, 17.
 Petilia 1, 59, 29, 2, 165, 27.
 πέτω p. 216, 8.
 Petronius citatur 2, 139. p. 152, 14.
 p. 227, 31. p. 239, 17.
 Phaedimus 1, 156, 10.
 Phaedra 1, 43, 10. 1, 46, 22. 1, 204
 p. 64, 40. 2, 121, 13. 2, 128,
 38 et 4. p. 231, 44. p. 232, 15.
 Phaëthon 1, 118. 1, 204, 34. 2, 57.
 p. 208, 9 sqq.
 Phaëthusa 1, 118, 3. 2, 57, 1. p.
 248, 43.
 φαίτων p. 208, 14.
 Phalanthus 1, 206, 22.
 Phania, Croesi fil. 1, 196, 7. 2, 190, 30.
 phasianus 1, 4, 27. 2, 217, 39.
 Phegia 1, 156, 11.
 Phemonoe 2, 87, 25.
 Pherecydes 1, 120, 11.
 Phetoneus 1, 199, 25.
 philargica vita 2, 206, 18 sqq. p.
 241, 7 21 et 30.
 philesia, fest. Apoll. 1, 81, 33 et 35.
 2, 85, 7.
 Philippi 1, 222, 27.
 philippici sc. numi 2, 88, 35.
 Philoctetes 1, 59. 2, 165, 12 etc.
 Philogeus 1, 113, 24. 2, 21, 24.
 p. 202, 33 sqq.
 Philomela 1, 4, 21 et 28. 1, 204
 p. 64, 3. 2, 217, 33.
 Philologia p. 213, 38 40 et 44.
 Philyra 1, 103. 2, 62. 2, 43
 Phineus 1, 26. 27. 1, 73, 5 et 13.
 2, 142, p. 173, 22 etc.
 Phinoë 1, 85, 23.
 Phlegethon p. 175, 17 et 19. p. 176,
 25 etc.
 Phlegra 2, 53, 39.
 Phlegyae 1, 205. 2, 109.
 Phlegyas 1, 115, 18. 2, 22, 32. 1,
 205, 11 et 14. 2, 106. 2, 128. 7
 et 14. p. 177, 5.
 φλέγης p. 176, 25.
 Phocis 2, 230, 32.
 Phoebaicae rotae 2, 63, 23.
 Phoebe, uxor Lyncei 1, 77, 11. p.
 254, 12.
 Phoebus 1, 113, 15. 1, 204, 46
 novus p. 201, 32.
 Phoenice 1, 148, 30. 1, 149, 2. 2
 76, 22. 2, 77, 38.
 Phoenices 1, 138, 33.
 Phoenix, Agenoris fil. 1, 149, 40
 2. 1, 204, 40. 2, 77, 35 et 38.
 Phoenissa 1, 164.
 Pholoë 1, 61.
 Pholus 1, 61. 2, 108, 34.

Phanes huj. Orph. i. p. 107 et 108
 cf. v. Hahn

- Phorcides 2, 112, 2.
 Phorcus 1, 3, 2, 1, 129, 1, 130, 35, 2, 204, 6, 2, 112, 26, 2, 167, 2, 169, 12. p. 171, 31.
 Phoroneus 2, 8.
 phrenetici p. 180, 2.
 Phrixus 1, 23, 1, 25, 14, 1, 204 p. 64, 4, 2, 134, 34. p. 253, 22 et 30.
 Phronesis, Philologiae mater p. 214, 2 et 9.
 Phryges 1, 88, 11. cum Arcad. de antiq. cert. p. 157, 2 etc.
 Phrygia 1, 135, 31. 2, 192, 6.
 Phyllis 1, 159, 1, 204 p. 64, 31, 2, 214. φύλλος p. 223, 8.
 φύλλα 1, 159, 16.
 physiologi p. 211, 20.
 physiologia 1, 228, 33.
 physici p. 179, 14. p. 198, 20. p. 202, 45. p. 211, 11. p. 227, 41. φύσιος p. 200, 9.
 Picus 1, 182, 2, 213. p. 235, 13 20.
 Pierides 1, 86.
 Pierus 1, 86, 30.
 pilosi 2, 49, 36.
 Pilmnus 2, 183.
 πίνα p. 249, 45.
 Pinarius 1, 69, 34, 2, 153, 26 et 29. p. 249, 38 sqq.
 Pirithous 1, 48, 1, 162, 1, 170, 7, 2, 108, 2, 133.
 Pisae 1, 21, 14, 2, 146, 25.
 Pisaurum 1, 221, 18.
 pisces, astrum p. 204, 17. p. 207, 43. p. 256, 43.
 pitumnus 2, 183.
 Pitusa 2, 152, 27. p. 249, 20.
 planetae boni et noxii p. 216, 30 et 38. cf. p. 175, 10 sqq.
 Plauto p. 171, 36. p. 181, 22 et 36. p. 189, 16. p. 190, 18. p. 234, 14. p. 247, 23.
 Platonium dictum 1, 154, 34.
 Plejades 1, 234. p. 165, 42.
 Plexippus 1, 146, 41 et 4. 1, 204 p. 64, 14, 2, 144, 7 et 10.
 Plinius 1, 39, 17. p. 168, 44. p. 190, 34. p. 208, 27. p. 216, 39. p. 219, 36. p. 230, 33. p. 234, 39.
 Plione 1, 234, 3.
 Plotae ins. 1, 27, 5, 2, 142, 12.
 Plotinus p. 184, 33.
 Pluto, Rheae fil. 1, 102, 29, 1, 204, 8. i. e. πλοῦτος 1, 108, 2, 10, ejus sella 1, 176, 24. element. 2, 1, 15. ejus Furiae 2, 12. ejus Parcae 2, 14. ejus conjux 2, 15. ei nigrum pecus sacr. 2, 61, 40. Pros. rap. 2, 93. ej. fab. integra 3, 6. ei velato capite sacr. p. 192, 33.
 Plutonia conjux 1, 112, 8, 2, 25, 26. πλοῦτος 1, 108, 13, 2, 10. p. 174, 14.
 Poeas 2, 165, 13.
 Poeni 1, 225, 10.
 poenitudo p. 155, 38.
 poliucibilitas p. 156, 13.
 Polluces, Saturni pater 1, 102. p. 156, 12. p. 160, 16.
 Pollures i. e. Polluces 2, 1, 32.
 Pollux 1, 77, 78. Amyc. occ. 1, 93, 35. natus 1, 204 p. 64, 28. p. 254, 10. equos amat 2, 119, 25. alia de eo 2, 132, 44, 2, 140. p. 163, 3 et 18 etc. p. 172, 13. p. 173, 11. percussus p. 254, 15.
 Polybus 2, 230, 32.
 Polycasta 2, 130, 2 et 15. Πολυκάστη 2, 130, 16. p. 199, 9. Polydamas 1, 204, 14.

Πλειόδους (= Δους) ἡμετέρας

ἡμετέρας

- Polydectes rex 2, 111. 2, 112, 40.
 2, 114, 37.
 Polydorus 2, 209, 30. p. 218, 8.
 polyfilius p. 160, 17.
 Polymestor 2, 209. p. 218, 8.
 Polymnia 1, 114. 37. 2, 24, 29 et
 7. p. 210, 34.
 Polynices 1, 80. 1, 151, 37. 1, 152.
 1, 204 p. 64, 11. 2, 78, 32.
 2, 230, 5.
 Polyphemus 1, 5, 31. 2, 174. p.
 233, 29.
 Polyxena 1, 36. 1, 140, 10. 1, 211,
 et 38. 2, 205, 32 etc. 2, 206, 38.
 2, 209, 28. p. 242. 16 sq.
 Pomona 1, 182. 2, 213. p. 235,
 14 et 17.
 Pompeja civ. 2, 152, 33.
 Pompejus 1, 222. Sext. ibid. 29.
 Pontia 1, 139.
 pontificum libri p. 196, 31.
 Pontus, pat. Harpy. 2, 13, 10.
 Populonia p. 166, 26.
 Porphyrius 2, 30, 37. p. 188, 20.
 p. 209, 26. p. 229, 7.
 Porsenna 1, 74, 43 et 40.
 Portumnus 2, 79, 25. p. 171, 11.
Ποσειδων 1, 107, 3. p. 171, 12.
 Potameïdes 2, 50, 3.
 Potitius 1, 69, 34. 2, 153, 26 et 29.
 p. 249, 38 sqq.
 Potnia 1, 100. 2, 72.
 practica 2, 206, 18 etc. p. 241, 6
 16 et 29.
 praefica p. 191, 33 et 37.
 Praeneste 1, 84, 14. 2, 184.
 Praenestina civitas 2, 184, 22.
 praestigia p. 235, 31 sq.
 praestigiatōres p. 235, 38.

- praepetes p. 236, 42. p. 238, 16 sqq.
 Priamus 1, 135, 39. 1, 136, 42 et
 12. 1, 204, 12. Hectoris corpus
 redimit 1, 209, 29. 1, 211, 38. 1
 212. moritur 1, 213. 2, 197. 2,
 199, 25 etc. 2, 205, 30. Paridem
 mittit in Gr. p. 164, 19.
 Priapus 1, 126. 2, 38. 2, 179. ejus
 asinus p. 189, 32 sqq.
 Probus cit. p. 160, 38.
 Procne 1, 4. 1, 204 p. 65, 3. 2,
 217, 32 etc.
 Procris 1, 44. 1, 204 p. 65, 3. 1,
 233, 33. 2, 216.
 Proetides 1, 85. 2, 68, 31.
 Proetus 1, 71, 10. 1, 85. 1, 204 p.
 64, 35. 2, 68. 2, 131, 19.
 Proetus, pat. Nyctim. 2, 39, 16. p.
 252, 15 19 et 22.
 Proserpina rapta 1, 7. 2, 93. 94. 2,
 96. 2, 100. 101. p. 197, 16. a
 Theseo 2, 133, 25. est luna 1, 7,
 11. 2, 100, 22. p. 198, 3 et 7.
 exoratur ab Orpheo 1, 76, 43.
 uxor Plutonis 1, 112. p. 197, 9.
 quid sit p. 199, 31. a *proserpere*
 dict. 1, 112, 1. p. 199, 35. Vesta
 ibid. Diana 1, 112. p. 198, 18 et
 23. Lucina 1, 112. Trivia ibid. a
 Sirenibus quaeritur 1, 186. Pluton.
 conj. 2, 15. est Luna et Diana
 2, 15, 2. 2, 25, 23 et 27. mater
Mercurii 2, 41, 1. ejus significatio
 et officium p. 197, 9 sqq. es
 Hecate ibid. 14. a Cerere quaeri
 tur p. 199, 37 sqq. nomen mortu
 ap. infer. notat p. 220, 6.
 2/ Proteus 2, 16, 8. 2, 132, 15. 1, 13,
 23. p. 164, 8. p. 240, 25. p. 24
 35 sqq.

προμήθεια 2, 63, 25. p. 228, 17.
 Prometheus 1, 1. 2, 63 et 64. ejus
 fil. 1, 189, 38. vivificat homines 1,
 189. 8. ignem rapit et Jovem decipit
 2, 64. p. 227, 18 sqq. p. 228, 3 sqq.
 Protesilaus 1, 158. 2, 215.
 Psyche 1, 231.
 Ptolemaeus p. 180, 6.
 Pudicitia dea 2, 16, 29.
 pullulare foetus 1, 115, 5.
 punicum malum 1, 7, 6.
 purpurea coma Nisi 1, 3, 11.
 Pygmalio 1, 214, 23.
 Pylades 1, 20, 9. 1, 147, 22. 2,
 166, 36. 2, 202, 4.
πῦρ p. 224, 21.
 pyra p. 190, 37. p. 191, 30. p. 236, 15.
 Pyracmon p. 224, 20.
 Pyriphlegethon p. 236, 15.
 pyromantia p. 236, 13.
 Pyrrha 1, 189, 38. 2, 73.
 Pyrrhus 1, 40, 30. 1, 41, 14. 1, 140.
 1, 213, 13. 2, 205, 41. 2, 208.
 Pythagoras p. 185, 20. p. 190, 19.
 p. 212, 29.
 Pythicus agon 2, 19, 12.
 Pythius Apollo 1, 113, 17. 2, 19, 10.
 p. 200, 6.
 Python 1, 37. 1, 113, 18. 2, 17, 40
 et 7. 2, 19, 11. p. 200, 10. p. 201,
 5 sqq. p. 202, 11 et 22 sqq.
πύθω p. 200, 8.
 Quirinus, Mars p. 234, 30.

R ρ.

ῥαβδος p. 204, 44.
 reddere, verbum sacerdotale p. 194, 39.
 Regulus 1, 219.
 reliquiae p. 192, 33.

Remigius 3 p. 153, 1. p. 157, 27.
 p. 158, 18 et 46. p. 159, 14. p.
 185, 1. p. 197, 20. p. 199, 16.
 p. 202, 6 et 44. p. 203, 14. p.
 211, 5 25 et 34. p. 212, 15 et
 32. p. 213, 31. p. 214, 6. p. 215,
 12 et 33. p. 216, 1 11 et 19. p.
 217, 40. p. 221, 33 et 39. p. 223,
 32 et 34. p. 229, 36. p. 234, 25.
 p. 238, 42. p. 239, 27 32. p. 245,
 24. p. 251, 39.

Remulus 1, 202, 20.
 Remus 1, 30, 6. 1, 204, 23. p. 235, 4.
 repertio 1, 229, 7. 2, 28, 16.
 repullulare p. 191, 9.
 Rhadamanthus 2, 76, 30.
 Rhea 1, 102. 1, 103, 13. 1, 204, 6.
 2, 16, 9. p. 157, 16. p. 256, 11.
 Rhesus 1, 203.
 Rhoetus 2, 108, 34.
 Roma condita 1, 70. 2, 153, 2. ob-
 seditur 1, 74, 44. 1, 221, 12.
 Romana fata 1, 153, 27. 2, 87, 24.
 2, 88, 34.
 Romani septies bella civ. gesserunt
 1, 222. Quirinum colunt 2 p. 74,
 7. cur aquilis utantur in pugna
 2, 198, 41. Dianae Taur. sacra
 abhorrent 2, 202, 15. excl. mag.
 art. p. 168, 43. vetant novos deos
 p. 172, 14.
 Romulus asylum facit 1, 60, 36. Sa-
 binos debellat 1, 155, 39. p. 170.
 8 sqq. natus 1, 204, 23. cur Mar-
 tis fil. p. 235, 5.
 Romus idem ac Romulus 1, 30, 17.
 rota Ixionis 1, 14, 36. 2, 105, 34.
 2, 107, 16. p. 168, 6.
 Rutuli 1, 202, 16. p. 161, 23.

S σ.

Sabini 1, 155, 39. 2, 219, 33. p.
170, 9.

sacra quomodo peragenda p. 193,
1 sqq. p. 195, 8 sqq.

Sagittarius, astrum 1, 62. p. 205,
8. p. 207, 27. p. 256, 6.

Salamina 1, 138, 35. 2, 199, 28.

Salamis 1, 138, 27.

salisatores p. 236, 31.

Sallentinum prom. 1, 194, 34. 2,
210, 4.

Salmones 1, 82. 2, 56.

Salomon p. 167, 30.

Salustius 2, 53, 40. 2, 169, 20. 2,
170, 29. p. 165, 3. p. 170, 45.
p. 197, 6. p. 234, 19. p. 249, 28.

salva res saltante sene p. 193, 1.

Samothracia 1, 135, 30. 2, 192, 5.

Samus 1, 135, 30. 2 p. 74, 8.

Sangarius fl. 2, 155, 12.

Sappho p. 228, 8.

Sardinia 1, 43, 26. 1, 129, 30. 2, 82,
26. 2, 125, 23. 2, 167, 42. p.
171, 32.

Sarpedon 2, 205, 22.

Saticena p. 166, 19.

Saturnalia p. 192, 36.

Saturnus 1, 11, 3. 1, 102. 1, 204, 6.

Philyram stuprat 1, 103. 2, 62.

a Jove punitur 1, 105. 1, 207.

profugus 1, 215, quis et unde

dictus 2, 1. rex 2, 3, 38. pat.

Jovis 2, 16. patrem Caelum punit

2, 30. ejus templ. Rom. Orestis

ossa cont. 2, 202, 22. ejus fab.

3, 1. 3, 2. p. 160, 12. planeta

p. 161, 19. p. 175, 11. torporem

hom. infundit p. 178, 30. noxius

p. 216, 31. humorem dat p. 217,

36. ejus cursus p. 218, 43. filios
deorat p. 256, 9 et 15. 2, 32

Satyri 1, 11, 9. 1, 125, 20. p. 252, 44.

Satyrius 1, 45, 13. 2, 200.

Schoeneus 2, 47.

Schoenos civitas 1, 39, 7. 2, 47.

Scinthius p. 172, 42.

sciomantia p. 175, 31.

Scitius 2, 119, 22.

scorpiacus p. 255, 20.

Scorpio, astrum p. 205, 4. p. 207,
22. p. 234, 36. p. 255, 45.

Scylla 1, 3. 2, 123. 2, 169. p. 232,
37 41 et 44. p. 233, 2 5 17 23.

Scyllae duae 1, 3, 2. altera in feras
mutata 1, 3, 6. altera in avem
1, 3, 14. apud inferos p. 189, 2.

Scyron 1, 167. 2, 127.

Scythia 1, 10, 38. 1, 173, 31.

Scythica Diana 2, 202, 9.

scythis, gemma p. 203, 10. p. 204,
16 et 22.

Sēbethris 2, 187.

Segesta 2, 193, 31 et 35.

σειρήνες 2, 101, 6.

σειρω p. 233, 45.

Semele 1, 120. 1, 151, 33. 1, 204,
2. 2, 78, 25. 2, 79. p. 245, 39
42 et 46.

Seneca p. 175, 36.

senex saltans p. 192, 45.

sensualitas p. 179, 13. p. 181, 43.
p. 182, 45.

Sentinus 3 p. 152, 24.

Septentrio major 2, 58, 18.

sepulturae genera varia p. 190, 9 sqq.
p. 192, 6 sqq.

Serranus, Valer. 3 p. 152, 29.

Serranus, Atilius 1, 223.

- Servius 3 p. 153, 3. p. 154, 19. p. 156, 6. p. 157, 17 et 36. p. 158, 31. p. 159, 31. p. 161, 28. p. 164, 10. p. 166, 28. p. 168, 13. p. 170, 8 et 38. p. 172, 4 et 25. p. 173, 11. p. 176, 36. p. 183, 36. p. 184, 24. p. 185, 24 et 34. p. 188, 37. p. 189, 3 et 34. p. 191, 8. p. 192, 22 et 31. p. 195, 1. p. 197, 26 et 36. p. 198, 3. p. 199, 24. p. 200, 35. p. 202, 16. p. 208, 46. p. 209, 19. p. 210, 2. p. 212, 43. p. 213, 13. p. 216, 16 et 29. p. 217, 21 et 38. p. 220, 17. p. 222, 3 et 28. p. 223, 33. p. 224, 23 et 26. p. 225, 4. p. 228, 3. p. 229, 42. p. 230, 12. p. 231, 16. p. 232, 19 et 32. p. 233, 12 et 27. p. 234, 21. p. 235, 14. p. 237, 36. p. 238, 16. p. 242, 21. p. 242, 37. p. 244, 1. p. 245, 37. p. 246, 45. p. 248, 7 et 37. p. 251, 8. p. 253, 8.
- Sestias 2, 218.
- Sestus 1, 28, 14. 2, 218.
- Sibylla Cumana 1, 153. 1, 202, 10. 2, 88. Erythraea 2, 87.
- Sibyllini libri 1, 153, 28. 2, 87, 24. 2, 88.
- Sicani fabri i. e. Cyclopes 1, 118, 4.
- Sicilia ferax p. 197, 43.
- Sichaenus 1, 214, 22.
- Sidas p. 254, 13 sq.
- Sicilia 1, 58, 34. 1, 94, 41. 1, 107, 9. 1, 137, 21. 1, 166, 24. 1, 193, 13. 1, 202, 6. 1, 218, 15. 1, 222, 29. 2, 52, 20. 2, 53, 36 et 40. 2, 173, 11. 2, 193, 33.
- Siculum mare 1, 94, 39.
- Sidon 1, 138, 28.
- signa duodecim caeli p. 253, 16 sqq.
- Sigeum prom. 1, 213, 14. 2, 199, 20. *σιγγη* 2, 199, 20.
- signifer i. e. zodiacus p. 206, 2.
- Sileni 1, 11, 9.
- Silenus 1, 88.
- silvicaedi p. 171, 38.
- Silvanus 1, 6. 2, 178. p. 200, 32.
- Silvius 1, 202, 29 et 32. Aeneas 1, 202, 19.
- Simonides 2, 35, 3. p. 190, 29.
- Simois 1, 217, 10. 2, 195, 3.
- Sintii 1, 128, 18. 2, 37, 42.
- Siobulae 2, 87, 29.
- σιος βοιλη* 2, 87, 28.
- Sipylos, fil. Niobes 1, 156, 10.
- Sipylos mons 2, 71, 16.
- Siren p. 234, 18.
- Sirenes 1, 42. 1, 186. 2, 101. p. 233, 34 et 43. p. 234, 15.
- Sirius 2, 61, 12. p. 217. 1 10 et 11.
- sistrum Isidis 2, 90. p. 199, 26.
- Sisyphum mare 2, 105.
- Sisyphus 1, 165. 1, 234, 7 et 12. 2, 105. p. 177, 10.
- situla Isidis p. 199, 26.
- smaragdus p. 203, 9. p. 204, 16 et 19.
- Socrates p. 172, 15.
- Sol Titan 1, 11, 15. 1, 113, 14.
- Apollo 1, 113, 11. 2 p. 74, 26. 2, 18, 30. i. e. solus ibid. pat. Phaëthont. 1, 201, 33. 2, 57, 30 etc. Persicus 2, 19, 40. indicat Ven. adult. 2, 121. p. 231, 41. cur Circe ej. fil. 2, 212, 23. planeta p. 175, 11. p. 217, 31. cur in Ocean. mergatur p. 209, 9 sqq. et 18. nobis vitam dat p. 226, 41. *Lucif. 217.*
- Solinus 1, 79, 29.

- Solon 1, 196, 2, 2, 190, 25.
 somniorum portae geminae p. 188,
 3 sqq. somn. sedes apud inferos p.
 188, 42 sqq.
 somniorum interpretes 2, 23, 12.
 p. 202, 3. p. 188, 14.
 Sophia, dea p. 214, 38.
 sortes apud Graecos p. 220, 24.
 sortilegia p. 235, 34 et 41.
 Sotocrates 2, 118, 39.
 Soticena p. 166, 17.
 Sparta 2, 205, 10.
 sphaerae Platonis p. 234, 16.
 sphaericare p. 189, 7.
 Sphinx 1, 169, 2, 143, 2, 230, 38 etc.
 spiraculum i. e. spiritus p. 182, 29.
 Statius 1, 60, 34, 1, 151, 30, 1, 168,
 35. p. 164, 30. p. 174, 32. p. 184,
 9. p. 190, 29. p. 193, 32. p. 205,
 28. p. 208, 2. p. 236, 16. p. 237, 5.
 Stenoboea 1, 71, 10 et 24, 1, 85,
 21, 1, 204 p. 64, 34, 1, 205, 14.
 2, 131, 20.
 Sterculinius 2, 183, 11.
 Sterope 1, 204, 27, 1, 234, 11.
 Steropes p. 224, 19.
 Stheno 1, 130, 35, 1, 204, 6, 2, 112,
 25, 2, 113, 20. p. 251, 4.
 σιληθων p. 216, 17.
 Stoici 2 p. 74, 18, 3 p. 153, 3.
 p. 168, 23. p. 190, 10 17 et 21.
 p. 199, 41. p. 216, 46. p. 218, 20
 31 32 et 37. p. 228, 39.
 Strongyle p. 170, 29.
 Strophades 1, 27, 7, 1, 202, 2, 2,
 142, 15.
 στροφαή 1, 27, 7. ^{2.} 142, 14.
 στυγίω p. 176, 10.
 Stygia palus 2, 205, 17.
 Stygiae aquae 2, 185, 33, 2, 206,
 36. p. 242, 5.
 Stymphalides 1, 56, 1, 111.
 Styx 1, 178, 2, 54, 9 et 14, 2, 57,
 34, 2, 100, 17. p. 175, 13 17
 21 et 23 etc. p. 176, 9 etc. p. 177,
 34. p. 185, 39 et 41. p. 242, 21.
 superstitio, quid p. 172, 2 etc.
 sustollere 1, 183, 2.
 Sylla 1, 226, 23.
 Symaethos fl. 1, 190, 10.
 Synchronis 1, 81, 2, 85, 34.
 Syracusana fossa 1, 193, 14.
 Syriaca faba 1, 126, 29, 2, 179.
 Syringa N. 1, 127, 11, 2, 48, 26.
 σύρω p. 217, 12.
 Syrophanes 3 p. 152, 4.
 syrtes, quid p. 233, 46.
 Τ ζ.
 Taenariae fauces 2, 44, 15.
 Taenarium litus 2, 172.
 Talassio 2, 219, 33.
 Tantalus 1, 11, 3, 1, 12, 16 et 22.
 1, 156, 7, 1, 204, 27, 2, 71, 2,
 102, 2, 146, 29, 2, 147, 37. p.
 186, 19 sqq.
 Tantalus, Niobes fil. 1, 156, 10.
 Taras 1, 206, 24.
 Tarentina civitas 1, 143, 2.
 Tarentum 1, 95, 2, 172.
 Tarpeja 1, 155.
 Tarpejus 1, 155, 39.
 Tarquinius 1, 74, 2, 88.
 Tartara 1, 82, 42, 2, 55, 22. p.
 175, 22.
 Tatus p. 170, 14.
 Taurica Diana 1, 173, 2, 202, 41.
 Taurica regio 1, 20, 4, 2, 202, 41.
 Tauromenitanum litus 2, 170, 2
 p. 249, 28.

- Taurus, notarius Minois 2, 126. 1, 43, 29. 1, 204 p. 64, 40. p. 232, 20 et 23.
- Taurus, astrum p. 165, 42. p. 204, 17 p. 206, 32 sqq. p. 253, 42. p. 254, 5.
- Taygete, Atlantis fil. 1, 234, 9.
- Tegea 1, 89.
- Tegeeus 1, 89.
- Telamon 1, 136, 11. 1, 138, 39. 2, 199, 23. p. 164, 13.
- Telchines 2, 185.
- Telegonus 1, 15, 12. 2, 211, 17.
- Telemachus 1, 204, 44.
- Telephus 1, 204, 46.
- Tellus 2, 136, 31.
- Telon 2, 187.
- Tenedos 2, 186.
- tenere, verbum sacerdotale p. 195, 22.
- Tenes 2, 186.
- Terentius 1, 157, 28. 2, 38, 29. p. 155, 26. p. 185, 4. p. 190, 40. p. 191, 44.
- Tereus 1, 4. 2, 217. 1, 204 p. 65, 3.
- Terpsichore 1, 114, 39. 2, 24, 33 et 9. p. 210, 37.
- Terra, mat. Titanum 1, 204 p. 64, 19. 2, 53. mat. Harpy. 2, 13, 10. mater Pyth. 2, 17, 39. aurea pom. dat. Junoni 2, 161, 14. mat. Antaei 2, 164.
- terrigenae 2, 53, 5.
- Tethys, vid. Thetis major.
- τετριμμένον p. 174, 21. p. 222, 1.
- Teucer 1, 136, 11. 1, 138. Danaus 1, 138, 36. Trojanus ibid. 137. 1, 204, 9. 2, 192, 8. Telamonis fil. 2, 199, 24.
- Tencri 1, 138, 37.
- Teucontas 1, 204, 45.
- Teumesius leo 2, 160, 6.
- Teumesus mons 2, 160, 7.
- Tex p. 154, 38 et 41.
- Thales Milesius p. 173, 15. p. 192, 10.
- Thalia 1, 114, 36. 2, 24, 27 et 11. p. 210, 33.
- Thamyris 1, 197.
- Thaumantias 2, 6, 21. p. 165, 33.
- Thaumias 2, 6, 21. 2, 13, 12. p. 165, 32.
- θαυμαστός p. 165, 35.
- Thebae in Asia 1, 209, 12. Boeot. 1, 233, 34. 2, 71, 14. 2, 141, 37.
- Thebae conditae 1, 149, 14.
- Thebani p. 164, 4.
- Thebanum bellum p. 255, 9 sqq.
- Themideum oraculum 1, 104, 12. 1, 189, 40.
- Themis 1, 189, 40. 2, 16, 8. 2, 73, 30. 2, 114. p. 215, 35. p. 256, 9.
- Theodamas 1, 49, 36. 2, 199, 6.
- theologus Orpheus 2, 44, 7.
- theorica 2, 206, 18 etc. p. 241, 6 8 et 28.
- Therapnae p. 164, 32.
- Theseus 1, 43, 16. 1, 46. 1, 47, 11. 1, 48. 1, 57. 1, 204 p. 64, 35 et 41. 2, 120, 42. 2, 124. 2, 125, 15. 2, 128. 2, 132, 14. 2, 133. 2, 193, 26. p. 164, 7.
- Θεσμογάρια 2, 99, 10.
- Thessala lingua p. 165, 2.
- Thessali, equorum domatores 1, 163.
- Thessalia, fil. Atraciae 1, 170.
- Thessalia 1, 222, 24.
- Thessalus rex 2, 107, 20. p. 168, 13.
- Thestius 1, 204 p. 64, 13. 2, 132, 43.
- Thetis 1, 120, 10. 1, 204, 32. Achill. mat. 1, 178, 2. Peleo nubit 1,

207. 208. 2, 205. 206. p. 240, 26.
 arma dat 1, 209, 24. 2, 205, 26.
 a Jove petita 2, 65. Licham vert.
 in scop. 2, 165, 8. i. e. aqua 2,
 206, 2 etc. p. 240, 37. p. 241, 2.
 Thetis major i. e. Tethys 1, 204, 5
 et 42. Junonis nutrix 2, 59.
 Thoas 1, 20, 5 et 10. 1, 133, 38
 etc. Iasonis fil. 1, 133, 2. 1, 199,
 22. Bacchi fil. 1, 204 p. 64, 42.
 2, 141, 20 etc. rex Taur. 2, 202,
 41 et 12.
 tholus p. 159, 39.
 Thoosa 1, 129, 29. 2, 167, 44.
 Thracas 1, 133, 34. magi 1, 170.
 Lem. adeunt 2, 141, 16 perseq.
 Hecub. 2. 209, 38.
 Thraciam adit Herc. 1, 61. Bac. 1,
 88. 10. Lem. 1, 133, 34. Dard. 1,
 135, 30. Aen. 1, 202, 40. 2, 141,
 18. Iasius 2, 192, 4. 2, 200, 7.
 Ulix. 2, 209, 30.
 Thucydides p. 157, 10.
 Thyas p. 195, 15.
 Thyestes 1, 22. 1, 204, 29. 2, 147,
 40 etc. 2, 202, 1. p. 209, 15.
 Thymbraeus 1, 140, 9. 2, 205, 37.
 2, 207, 2.
 Thymoetes 1, 212.
 Thyone 2, 79, 3.
 Thyoneus 1, 199, 25.
 tiara 2, 19, 41.
 Tiberianus, script. p. 189, 11.
 Tiberinus 1, 193, 16.
 Tiberis 1, 74, 4. 1, 193. 1, 202, 13.
 p. 160, 6.
 tibia p. 226, 17.
 tibizare p. 226, 12.
 Tibris 1, 193, 10 et 17.
 Tiburs 1, 141, 28.
 Tiburtum 1, 141, 30.
 Timagenes 2, 223.
 Timphys 1, 24, 6. 2, 135, 27.
 Tiresias 1, 16. 1, 185, 21. 2, 84. 2,
 180, 19. p. 169, 1 et 11 etc. p.
 236, 16.
 Tisiphone 1, 109. 2, 12, 33. p. 187, 23.
 rivus p. 162, 29.
 Titan 1, 113, 14. pater Latonae 2,
 17, 31. sol 2, 19, 38 et 5. p.
 162, 32.
 Titanes 1, 11. 1, 113, 14. 1, 183.
 1, 204 p. 64, 19. 2, 16, 17 et 27.
 2, 51. 2, 53. 2, 198, 37. p. 162,
 19 et 27.
 Titanus 1, 204 p. 64, 18. 2, 198,
 37. p. 162, 20.
 Tithonus 1, 139. 1, 204, 11. 2, 194.
 titio Meleagri 1, 146, 6. 2, 144, 11.
 Tityus 1, 13. 2, 104. 2, 205, 24.
 p. 176, 42.
 Tmolus 1, 88, 10. 1, 90, 27.
 Torquatus, Luc. Manl. 1, 220.
 τούτων φόρη 2, 12, 13. p. 187, 23.
 Toxeus 1, 204 p. 64, 14.
 tragoedus Orestes 1, 147, 20.
 Tricerberus 1, 92, 24. 1, 102, 3. 1,
 108, 15. 2, 11. 2, 154, 44.
 Tricipitinus 1, 74, 34.
 Trinacria i. e. Sicilia p. 203, 39.
 trifidum fulm. 1, 102, 2. 2, 1, 26.
 p. 224, 38.
 Triptolemus 1, 8. 1, 31. 2, 96, 22.
 - 2, 97. 98. 99. p. 197, 39.
 Triquetra i. e. Sicilia p. 203, 43.
 Trismegistus 1, 119, 27.
 Tritonia i. e. Pallas 1, 124, 3. p.
 221, 28 et 39. palus 1, 125, 11.
 2, 115.
 Tritonius lacus 1, 124, 4. p. 222, 5.
 p. 225, 45.
 τριτόν p. 171, 20.
 Triton p. 174, 27. p. 221, 32 et 44.
 Tritones p. 171, 25.
 triumphus p. 195, 39. p. 196, 40.
 Trivia 1, 112, 5. 1, 156, 16. 2, 25, 21.
 Troilus 1, 184, 10. 1, 204, 14. 1,
 210. 2, 198, 30.
 Troja 1, 20, 36. expugnatur ab Her-
 cule 1, 24, 10. extr. 2, 192, 6.
 Trojanorum origo 1, 135. inimica
 Juno et Minerva 1, 208.
 Tros, fil. Erichthonii 2, 192, 10. 1,
 135, 33.
 τρώπος p. 204, 36.
 Tullus Hostilius 1, 1, 23. 2, 65, 36.
 p. 228, 32.
 Turnus 1, 202, 15 et 23. 1, 204, 18.
 1, 157, 37. 2, 110, 18. 2, 153, 6.
 Tuscus Tiberis p. 160, 6.
 Tusci 1, 193, 9. 1, 202, 14. 2, 188.
 Tuscia 1, 74, 43. 1, 135, 29. 1,
 222, 28.
 Tybris 1, 193, 12.
 Tydeus 1, 80. 1, 146, 23. 1, 198,
 17. 1, 204 p. 64, 16. 1, 211, 39.
 2, 165, 16.
 Tydides 1, 141, 21. 1, 204 p. 64, 16.
 Tyndarus 1, 204 p. 64, 28. 2, 132, 44.

Thina Ius fupel, of Hygin

Typhoeus 1, 11, 11. 1. 86, 33 et 38.
 2, 53, 41. 2, 93, 35. p. 256, 37.
 Typhon 1, 122. 2, 91, 21. p. 175, 40.
 Tyrinthia civ. 2, 148, 25.
 Tyrrheni 1, 122. 2, 171.
 Tyrrhenum mare p. 186, 44.
 Tyrtaeus 2, 222.
 Tyrus pastor 1, 202, 28.

v U V.

Ulysses 1, 193, 12.
 Ulysses p. 236, 9. p. 248, 27.
 Ulysses i. e. materia p. 181, 36. p. 200
 34 et 36.
 Ulixes apud Circe 1, 15, 3. 2, 214.
 212. adducit Iphigeniam 1, 20, 41.
 2, 202, 37. a Palamede adducitur
 et decipitur 1, 35. 2; 200, 3 etc.
 ascendit arcem 1, 40, 33. Sirenes
 contemnit 1, 42, 34. 1, 186, 5.
 p. 233, 34. 2, 101, 39. moritur 1,
 89. Rhesum interf. 1, 203. natus
 1, 204, 44. etym. nom. 2, 101, 11.
 p. 233, 32. socios perd. 2, 169,
 19. Polyph. occ. 2, 174, 23. persuad.
 Patr. 2, 205, 24. Hecubam
 accipit 2, 209, 27. sciomantiam
 exerc. p. 175, 33. Scylliam transit
 p. 233, 23.
 Ulysses p. 229, 37.
 Uxixia p. 166, 13.
 Uxixia 1, 4, 27.
 Uxixia 1, 114, 40. 2, 24, 36 et 10.
 stella 2, 132, 15. p. 210, 40. p.
 211, 23.
 Uxixia mortuis dicebant p. 191, 36 et
 41. p. 192, 4.
 Uxixia mystica p. 243, 31.
 Uxixia 1, 129, 30. 2, 50, 7 et 8. 2,
 53, 1. 2, 88, 3. 2, 200, 22. 3 p.
 153, 8. p. 156, 25. p. 160, 11. p.
 166, 30. p. 170, 20. p. 171, 32.
 p. 191, 30. p. 192, 19. p. 200, 23.
 p. 213, 12 et 15. p. 225, 37. p.
 231, 25. p. 244, 4. p. 250, 38.
 Uxixia p. 174, 38.
 Uxixia praeda 1, 221, 15.
 Uxixia vinum 2, 226, 33.
 Uxixia 1, 224.
 Uxixia p. 174, 39.
 Uxixia aureum 1, 23, 10 et 29. 1,
 25, 14.
 Uxixia 1, 202, 15.
 Uxixia Argivus 1, 111, 28.

Venus, quid p. 155, 29 etc. coitui
 praest p. 167, 1. ei renes sacr.
 2, 206, 9. p. 241, 45. planeta p.
 175, 11. Adonem habet ministrum
 p. 185, 15. Paphia p. 74, 8. p.
 190, 1. Hermaphrod. mater p. 214,
 27. aufugit in bello Gig. p. 256,
 35. cupiditates dat p. 217, 36.
 variae ejus significationes et of-
 ficia p. 228, 37 sqq. ejus myr-
 tus p. 229, 10. cur de mari
 procreata p. 229, 12. ejus stella
 Martem et Saturn. temperat p.
 230, 44. barbata virgo p. 231,
 15. Martem mitigat p. 235, 3. odit
 Solis progeniem 1, 43. 2, 78, 15.
 2, 121. p. 231, 43. duae Ven. p.
 239, 33. in piscem mutatur 1, 86,
 37. Glaucum punit 1, 100. p. 231,
 35. nata 1, 102, 31. 1, 105, 26.
 p. 64, 25. 2, 30. p. 155, 19 etc.
 neglecta a Lemniadibus 1, 133, 32.
 2, 141. vulneratur 1, 141, 24.
 2, 229. amat columbam 1, 175.
 amat Adon. 1, 200, 34. 2, 34. p.
 238, 39. Anclis. amat 1, 217. 2,
 195. Psychen odit 1, 231, 29 et
 13. cum Marte concumb. 2, 36, 31.
 p. 231, 40 et 1. ejus rosae 2, 31.
 p. 228, 43. concha 2, 32. p. 229,
 19. columbae 2, 33. p. 229, 3. p.
 238, 8. Cupido 2, 35. Gratiae 2,
 36, 19. p. 229, 19. Plutoni imm.
 am. 2, 93. ej. templ. Eryc. 2, 156.
 philargica - 2, 206, 22. planeta 3
 p. 153, 43. p. 230, 26.
 Vertumnus p. 235, 17.

Vesta i. e. Proserpina 1, 112, 2.
 ejus sacerdos 1, 168, 32. ej. vir-
 gines 2, 153, 21. p. 246, 7. Opi
 adj. p. 159, 8 11 etc. ei limen
 sacr. p. 166, 32. p. 244, 7 ignis
 p. 223, 45.
 victimae p. 194, 3 sqq. p. 196, 29 sqq.
 Victoria, Stygis filia 1, 178, 35. 2,
 54, 9. p. 176, 4. dea p. 250, 35.
 Virbius 1, 46, 40. 2, 128, 21. Dia-
 nae fam. p. 185, 17.
 virga Mercurii 2, 43, 35. Tiresiae
 2, 84, 16. p. 169, 16.
 Virgilius 1, 43, 34. 1, 112, 6.
 1, 127, 7. 1, 162, 34. 1, 183,
 3. 1, 191, 26. 1, 213, 18. 1,
 214, 21 et 22. 1, 224, 7. 1,
 226, 15 et 16 et 26. 1, 232;

Uxixia } Gorgon & Cerberus: 3 draco & esperidium & tydra font
 Uxixia } Lernaia & Stygia & Sphinx & Chimera & Hydra

20. 2, 13, 3 et 4 et 15-18 21
 23. 2, 25, 21. 2, 37, 2 et 16. 2,
 48, 21. 2, 61, 38. schol. 2, 88,
 32. 2, 133, 29. 2, 149, 5. 2, 199,
 15. 2, 202, 6. 3 p. 153, 5. p. 154,
 19. p. 157, 37. p. 160, 5 7 et 10
 et 36. p. 161, 21 23 26 30 36.
 p. 165, 30. p. 166, 21 23 et 46.
 p. 170, 25 et 41 et 43. p. 171, 1
 et 5. p. 172, 17. p. 173, 16. p.
 175, 13. p. 175, 46. p. 176, 3.
 p. 180, 42. p. 181, 4. p. 183, 16
 et 24 et 42. p. 184, 13 16 21
 et 42. p. 185, 7. p. 186, 10. p.
 187, 21. p. 188, 27 et 40. p. 189.
 10. p. 190, 3 et 43. p. 191, 25 et
 28 sq. 40 et 46. p. 192, 15. 37
 et 40. p. 193, 11 13 21 26 30
 31 35 41 et 42. p. 194, 8 12
 14 21 24 25 27 29 36 38 40
 et 46. p. 195, 11 14 18 20 29
 et 46. p. 196, 3 et 34. p. 197, 3.
 p. 199, 45 sq. p. 200, 16. p. 212,
 46. p. 216, 34. p. 217, 9. p. 218,
 17 21 29 et 36. p. 219, 2 21
 28 34 et 46. p. 220, 26 33 36
 et 45. p. 221, 7 13 et 21. p. 222,
 8 36 et 37. p. 224, 23 43 et 44.
 p. 225, 3 5. p. 229, 16. p. 230,
 13 27 et 38. p. 231, 7 21 13
 22 27 29. p. 232, 24 27 et 29.
 p. 234, 36. p. 235, 23. p. 236,
 33. p. 237, 7 12 16 20 23 28
 31 34 37 43 45. p. 238, 2 5
 7 12 30 35. p. 239, 23. p. 242,
 25. p. 243, 1 6 11 29 33. p.
 244, 18 20. p. 248, 28. p. 249,
 6 11 14 et 46. p. 250, 36 11 13
 17 25 27.
 Virgo, astrum 1, 19, 21. 2, 61, 11.
 p. 204, 41. p. 207, 17. p. 255,
 3 sqq.
 Viridomarus 1, 225, 11.
 vita tripartita p. 241, 5.

vittae, unde dictae p. 225, 41.
 Vitumnus 3 p. 152, 23.
 vivacitas i. e. vigor p. 183, 9.
 vivificare 1, 189, 8.
 Volicanus 2, 40, 19.
 Vulcaniae insulae 2, 52, 21. p. 170, 21.
 Vulcania arma 2, 205, 27.
 Vulcanus pugnat contra Gigantes 1,
 11, 8. capit Martem 2, 141. 1, 43.
 2, 121. Caeculi pater 1, 84, 11 et
 19. 2, 184, 19 etc. caelo dejectus
 1, 128. 2, 40. 2, 37, 40. Jovi ful-
 mina fabricat ibid. Minervam adit
 ibid. et 2, 37, 4. 2, 40, 28. p. 222,
 43. monile dat Herm. 1, 151, 27.
 2, 78. 1, 152, 11. a Junone procr.
 2, 40. 1, 176. p. 64, 23. et
 Cyclop. praepositus 1, 176. Lém-
 nus 2 p. 74, 9. Veneris conj.
 2, 30, 32. Cupidinis pat. 2, 35, 5.
 quid 2, 40. Ariadnae dat cor. 2,
 124, 8. 2, 128, 25. i. e. Volicanus
 p. 223, 33. varia ejus nomina et
 officia p. 223, 32 sqq. calor vener.
 p. 225, 4. fulmen jactat p. 225, 24.
 vultures Tityi 1, 13, 30.

X Z ζ.

Xenarchus 1, 156, 10.
 Xerolibya 1, 121, 20.
 Zephyri 1, 183.
 Zephyrus 1, 183, 6. 1, 231, 35.
 Zetes 1, 26. 1, 27, 2. 1, 204 p. 64,
 6. 2, 142, 7 et 19. p. 173, 37.
 p. 174, 11.
 Zethus 1, 97, 21. 1, 204 p. 64, 7.
 2, 74, 5.
 ζητών καλόν 1, 142, 20. p. 174, 11.
 Zetypus p. 254, 12 et 14.
 Ζεύς 1, 105, 32. p. 160, 29,
 ζωδικός, unde p. 206, 2 sqq. p. 215
 23 et 25.

Zagreus

Ms! Zābulus or Zabōens
 = Diabolus. Lact

Ms. label the Orion of

Ova Zephyria = Ova urina
 = Wind urine. Plin 10, 60, 80

Zygia ce = di Zygobolus Plin. 16, 15, 20

SCRIPTORES

RERUM MYTHICARUM

LATINI TRES

ROMAE NUPER REPERTI.

AD FIDEM CODICUM MSS. GUELFERBYTANORUM
GOTTINGENSIS, GOTHANI ET PARISIENSIS

INTEGRIORES

EDIDIT AC SCHOLIIS ILLUSTRAVIT

DR. GEORGIUS HENRICUS BODE

ORDINIS PHILOS. GOTTING. ASSESSOR

SOCIETATIS LITTERAR. QUAE CANTABRIGIAE AMERICANORUM

FLORET SOCIUS.

VOLUMEN POSTERIUS

COMMENTARIOS CONTINENS.

PRAEMISSA EST IUNIORIS PHILOSOPHI DESCRIPTIO
TOTIUS ORBIS.

CELLIS 1834.

IMPENSIS E. H. C. SCHULZE.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

RESEARCH REPORT

PHYSICS 351

BY

ROBERT H. COOPER

PHYSICS DEPARTMENT

CHICAGO, ILLINOIS

1962

IUNIORIS PHILOSOPHI

DESCRIPTIO

TOTIUS ORBIS.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS 309

DE ANTIQUO GEOGRAPHO

QUI SUB CONSTANTIO IMP. SCRIPSIT. *).

Cavense PP. Benedictinorum haud procul urbe Salerno monasterium vir cl. Ioh. Mabillonius, eiusdem ordinis monachus, in suo itinere italico p. 116-118 breviter quidem sed non iniucunde descripsit. Exin aetate nostra doctus alius vir gallus cognomento Rozanus monasterii eius bibliothecam prolixiore commentario illustravit. Ego anno M. DCCC. XXVI ad hunc locum insignem forte progressus, et humanitatem incolarum monachorum expertus plurimam, ibique brevi diei parte moratus, nihil aliud ferme videram quam diplomata aliquot, et nobilissimum atque antiquissimum latinorum bibliorum codicem, cuius deinde apographum, obsequii gratia erga Pontificem maximum Leonem XII, qui me suadente id optaverat, reverendissimus monasterii Abbas, cum RR. monachorum consilio, accurate confici, atque ad vaticanam bibliothecam mitti curavit. Est autem praeclari apographi auctor reverendissimus dominus P. Egnatius Rubeus, Cavensis archii praeses et apostolicus protonotarius, cuius laborem, sedulitatem, diurnam patientiam, peritiamque summam admirari nemo satis poterit; merita vero eius erga vaticanam Pontificis maximi bibliothecam immortaliter manere necesse est. Iterum ego superiore anno M. DCCC. XXX ad Cavense monasterium reversus, ut biblici apographi confectionem quae iam ad exitum vergebat inspicerem, vi pluviae maxima ibidem solida die subsistere coactus sum: atque interim ne in tam fructuoso loco cessarem, inspexi prae ceteris codicem quemdam, litteris longobardicis paulo post saec. X exaratum, qui inscribitur *Béda de temporibus*, continetque insuper prolixam seriem testimoniorum ex diversis patribus partim fortasse ineditorum: in eius autem calce tractatum quemdam geographicum observabam, cuius est titulus: **INCIPIT LIBER IUNIORIS PHILOSOPHI, IN QUO CONTINETUR TOTIUS ORBIS DESCRIPTIO**. Porro id scriptum quia bonae frugis minime expers, satisque antiquum, et romano adhuc stante apud occidentales imperio compositum videbam, protinus ad exscribendum incubui, tam impense mihi favente, quem iam honoris causa appellavi, archii Praeside, ut codicem ad hospitale meum cubiculum festinandae descriptionis causa deferri voluerit: quod ego beneficium haud equidem minoris feci,

*) Hoc Maji prooemium cum orbis descriptione et demonstratione provinciarum typis repetendum curavimus e Class. Auctt. e Vat. codd. editorum T. III p. 385 — 415.

quam hilare prandium caenamque et reliqua comitatis officia ab illis RR. monachis mihi tunc certatim exhibita.

Iam vero de hoc geographico opusculo quum postea Romae mediter, cognovi id a Mabillonio olim in Cavensi bibliotheca visum, sed unico verbo appellatum op. cit. p. 118 sic: *in bibliotheca Cavensi pauci supersunt codices, Hilarius de trinitate et de synodis, liber de geographia antiqui auctoris, vitae patrum Cavensium etc.* Neque plura ait Rozanus op. cit. p. 100: *le livre de Beda de temporibus, des extraits de celui de etymologiis de S. Isidore de Seville, et de plusieurs autres ouvrages composent ce recueil, qui termine, iunioris philosophi totius orbis descriptio.* Denique Muratorius S. R. I. tom. VII. p. 915 ex eodem codice chronicon Cavense divulgavit, sed tamen geographicum tractatum ibi inesse nescivit. Ego vero de hoc opusculo, ut dixi, meditans, comperi id abs Iacobo Gothofredo anno MDCXXVIII Genavae partim editum graece et latine; sed primo acephalum, quia deerat ei titulus operis et auctoris, parsque etiam ipsius operis usque ad locum qui a nobis infra indicabitur; deinde latinus textus prorsus a nostro laudabili diversus apud Gothofredum est, barbarus scilicet, pessimus, deformis, ineptus, inextricabilis, ab homine nempe profectus qui, ut ait Gothofredus, neque graece neque latine sciebat. Codicem corruptissimi operis habuit olim in Gallia F. Iuretus, cuius apographum ad Salmasium transiit, qui eius bis meminit in notis ad Solinum p. 986 et 1299. A Salmasio accepit Gothofredus editor, qui de auctoris nomine frustra disquisivit; nunc autem *iuniorem philosophum* appellare semet ipsum videmus, quia nimirum respicit ad antiquiores a se nominatos philosophos Berosum atque Apollonium. Ceterum recte demonstravit Gothofredus vixisse hunc auctorem sub imperatore Constantio, Constantini magni filio, id quod nos quoque suis apte locis palam faciemus.

2 31
 XΠ 105 γν 10 γον 1:10

INCIPIT LIBER

IUNIORIS PHILOSOPHI

IN QUO CONTINETUR TOTIUS ORBIS DESCRIPTIO.

1. Post omnes admonitiones, quas tibi commendavi de studio vitae tuae, carissime fili, incipiens ¹⁾ nunc volo tibi exponere historias plurimas, quarum ipsemet a) aliquas vidi, ceteras vero ab eruditis auditas percepi, quasdam lectione didici. Haec igitur sensibus comprehendens, non solum multa utilia cognosces b), sed etiam ornare sapientiam ex huiusmodi rerum varietatibus praevalebis. Quae-
rentes autem scribere, debemus dicere primum, quomodo mundus a Deo fuerit institutus: dehinc quae gentes ab oriente usque ad occidentem constitutae sint: post hoc quanta sint genera barbarorum: deinde omnem Romanorum terram: quot sint in omni mundo provinciae, vel quales in substantia ac potestate: quae civitates in singulis provinciis habeantur: et quid in unaquaque provincia aut civitate possit c) esse praecipuum: munificum enim hoc opus et studiosum mihi esse videtur.

2. Unde ergo nos oportet incipere, nisi ²⁾ *abs Iudaeorum libris? namque aliarum gentium historici, qui de his scribere conati sunt, nihil sincerum dicere potuerunt: solus autem Moyses plenus Iudaeorum propheta quod est certum scripsit. De provinciis vero et temporibus sequentia dixit Berosus Chaldaeorum philosophus ³⁾, cuius litteras*

a) Cod. eiusdem pro ipsemet. b) Cod. cognoscebis, qui est barbari amanuensis soloeecismus vel incuria. c) Cod. potest.

1) Num incipiens referendum potius ad fili, ita ut sit nomen proprium INCIPIENS?

2) In summo codice versus aliquot madore extabuerunt. Ego igitur supplementa haec adieci inclinatis litteris.

3) Berosi, qui vixit Alexandri magni temporibus, praeclara atque copiosa chaldaici chronici fragmenta habes apud Eusebium, a me editum chron. lib. I.

secuti sunt Manethon aegyptius propheta ¹⁾ et Apollonius ^{a)} similiter Aegyptiorum philosophus ²⁾, Iosephus quoque vir sapiens Iudaeorum praeceptor ³⁾, qui captus a Romanis scripsit iudaicum bellum. Post istos ⁴⁾ vero Menander ephesius, et Herodotus et Thucydides similia conscripserunt, sed non valde de antiquis. Et haec quidem illi. Ego autem de quibus memorati scripserunt, experiar tibi breviter exponere.

3. Gentes aiunt esse Camarinorum in partibus orientis, cuius terram Moyses Eden nominando descripsit: unde et fluvius maximus exire dicitur, et dividi in quatuor flumina, quorum nomina sunt haec Geon, Phison, Tigris, et Euphrates ⁵⁾. Isti autem homines, qui praedictam terram inhabitant, sunt valde pii et boni, apud quos nulla malitia invenitur neque corporis neque animi. Si aliquid vis certius discere, dicunt eos quod neque pane hoc nostro communi utantur, nec aliquo simili cibo, nec igne quo nos utimur; sed panem quidem eis plui ⁶⁾ per singulos dies asserunt, et bibere de agresti melle et pipere. Ignis autem eorum solis esse perhibetur flagrantiae, ut statim quod e caelo in terram diffunditur, potuissent omnes exuri, nisi se cito in fluvium mitterent, in quo tamdiu volvuntur, donec idem ignis in locum suum denuo revertatur. Sunt ⁷⁾ autem et sine imperio semet ipsos regentes; in quibus sicut

a) Cod. Apollinius.

1) Nempe sacerdos. Sic enim loquebantur Aegyptii. Vide Macrob. saturn. VII, 13; Clem. alex. strom. I, 14. 15; Laert. lib. III, 8; Iul. Valer. de reb. Alex. lib. III, 92.

2) Sine dubio Apollonius ille aegyptius, chronici cuiusdam auctor, quem auctorem bis commemorat Theophilus ad Autolyc. lib. III, 16. 26. quique aiebat, aetate sua iam effluxisse post orbem conditum myriades annorum quindecim, et tria millia supra septuaginta quinque annos. Ταῦτα μὲν οὖν, inquit Theophilus, Ἀπολλώνιος ὁ αἰγύπτιος ἱστορεῖ.

3) Vulgo rabbinus.

4) Nempe post Moysen et Berosum; nam ceteri adseclae duorum illorum fuerunt. Neque Menander post Iosephum fuit; etenim a Iosepho citatur lib. I, 18 contra Apionem.

5) Haec de sacris bibliis sumuntur; sequentia vero vel Iudaeorum corruptis traditionibus, vel potius, ut noster innuit in prohemio, ex Beroso consecutisque historicis ethnicis vel fabulosis.

6) Imago sumpta de sacris bibliis. Intelligitur autem δροσόμειλι, manna.

7) Hinc incipit graecus latinusque textus a Gothofredo editus; graecus quidem, ut videtur, originalis; latina autem interpretatio tam barbara, tam corrupta, tamque ab hoc nostro textu diversa, ut nihil dissimilius esse possit.

nulla malignitas invenitur, ita neque pulices neque peduclos neque cimices aut aliquid quod est noxium habere possunt. Vestimenta eorum sordidare nesciunt; quod si contigerit, per ignem solis loturam expectant: ardens enim melior fit.

4. Sunt autem apud eos lapides pretiosi ¹⁾ et varii, hoc est, smaragdi, margaritae, hyacinthi, carbunculus, et sapphirus in montibus. Quibus omnes secundum hunc modum habundant: decurrens enim fluvius diebus ac noctibus, montem abscindit, et illius crusta aquarum impetum trahit. Astutia vero gentis hanc invenit artem, per quam quae inde exeunt habere possit: facientes retia, et in angusta fluvii loca ponentes, ea quae de superiori parte descendunt, sine ulla difficultate suscipiunt.

5. In tanta ergo felicitate viventes, nec laborant aliqua infirmitate aut aegritudine *vexantur*; solum quod de corpore exeunt; sed diem obitus *ante mortem* habentes praecognitum: omnes enim centum annorum moriuntur, et maior minoris mortem non videt, nec parentes filios plangunt. Cum ergo unicuique illorum dies mortis coeperit propinquare, facit sibi sarcophagum ex aromatibus varium, quoniam apud eos aromata multa sunt: et cum viventi ultima venerit hora, omnes salutans omnibusque vale dicens, in eodem se sarcophago ponit, et ita cum securitate maxima naturae debitum reddit. Et haec quidem huius gentis bona. Habitatio autem eorum est mansionum LXX ²⁾.

6. Post hanc gentem ex alio latere Brachmanas referunt habitare, qui et ipsi cum sint sine imperio, vicinorum bonitatem tenentes, feliciter vivunt. Et est habitatio eorum mansionum V.

7. Post hos alia gens quae vocatur Emer, et ipsa sine imperio vivens, regulariter transigit, et habitat terram mansionum XLVII.

8. Post hos regio, quae appellatur Nebus, ubi iam tyrannorum principatus ^{a)} invenitur, et regitur a maioribus, et est mansionum LX. Isti et seminant et metunt: nam supra dictae gentes, sine Camarinis, pomis transigunt, et

1) Respicit iterum ad sacra biblia noster auctor. Nam genes. cap. II, 12 ubi de illis quatuor fluminibus et de Eden sermo est, dicitur: *et aurum terrae illius optimum est; ibique invenitur bdellium et lapis onychinus.*

2) Mansio intelligitur unius diei iter.

a) Cod. tyrannorum principum.

cibo mellis utuntur et piperis: Camarini autem super haec bona, sicut ante diximus, et panem caelestem accipiunt cotidianum: quia nec ira nec iudicium nec cupiditas nec rixa nec dolus a) est apud illos nec aliquod malum.

9. His adiacet regio Dysap, quam regunt inhabitantes, quomodo et vicini. Est autem haec regio CC mansionum.

Plongna

10. Post haec gens quae appellatur Choneum b), cuius homines eodem modo viventes ad similitudinem vicinorum: est enim apud eos indifferens vita. Habitant terram CXXX mansionum.

Siber?

11. Deinde Diva c) gens, quae similiter a maioribus regitur, habens terram mansionum CCXX.

12. Sequitur India maior, unde sericum d) et omnia necessaria exire dicuntur. Hi similiter proximorum more viventes, bene transigunt, et habitant terras magnas et bonas mansionum CXX. Quibus adiacet foris una regio, quae dicitur fortes habere viros et valde industriosos in bellis, et in omnibus utiles: unde India minor petit auxilium quotiens ei a Persis bellum movetur: qui omnibus habundant, et habitant terram CL mansionum.

13. Post hos est India minor, cuius gens regitur a maioribus. Est autem apud eos elephantorum innumera multitudo. Ab his Persae accipiunt elefantos: et habitant terram XV mansionum.

14. Post hos sunt Persae Romanis propinquantes, quos historiae tradunt pessimos esse et fortes in bellis, qui non cognoscentes dignitatem naturae, sicuti muta animalia, matribus et sororibus nefando concubitu sociantur. Data propinquis gentibus potestate negotii, bonis omnibus habundare videntur. Saraceni (venorum)

15. His sociatur Saracenorū gens, arcu et rapinis vitam suam transigens, qui similes Persis impii et peiores sunt, sponsiones non custodientes neque belli neque alterius negotii; quibus mulieres imperare dicuntur.

16. Post hos terrarum nostrarum secuntur initia. Habes ergo in primis Mesopotamiam et Osdroënam. Et Mesopotamia quidem habet civitates multas et varias, quarum excellentes sunt haec, Nisibis et Edessa, quae maxime

a) Cod. dolor. Sed gr. δόλιον.

b) Ita cod. cavensis. At iuretianus Ioneum.

c) Cod. gr. Δεβα.

d) Cod. cavensis siricum; cod. iuret. gr.

lat. triticum.

viros habent optimos in negotio, et valde praecipue venantes, et divites, et omnibus bonis ornatos. Accipientes enim a Persis, ipsi in omnem terram Romanorum vendunt; et eementes quae necessaria sunt, iterum tradunt, extra aeramen et ferrum: has enim species duas, hoc est aeramen et ferrum, non licet hostibus dare. Istaec autem praedictae civitates gubernaculo Dei stare videntur, et imperatoris prudentia: habentes autem muros inclytos, virtutem Persarum semper in bello dissolvunt; ferventes rebus, et transigentes cum omni provincia. Deinde Osdroëna et Edessa¹⁾ et ipsae civitates splendidae.

17. Deinde iam Syriae regio omnis, quae dividitur in Syrias tres, Phoenicen, Palaestinam, et Coelen; habentes civitates varias excellentes et magnas; quarum prima Antiochia civitas regalis in omnibus, ubi et dominus orbis terrarum sedet²⁾, civitas splendida et operibus publicis eminent, et multitudine populorum ornata, undique accipiens, omnes sustinet, habundans omnibus bonis. Tyrus quoque civitas in omnibus felix, spissior populis, viros habet ex negotio divites et potentes in omnibus. Post ipsam Berytus civitas valde deliciosa et auditoria legum habens, per quam omnia Romanorum judicia stare videntur. Similiter et Caesarea civitas deliciosissima, cuius tetrapylum³⁾ nominatur ubique, quod unum et novum spectaculum praebet. Laodicea vero civitas optima, quae similiter omnia negotia suscipit, et Antiochiae mittit. Deinde Seleucia civitas magna, quae omnia bona suscipit, et ipsa similiter praedictae Antiochiae mittit. Quam ob rem Constantius^{a)} imperator maximum montem secavit, et introducens mare fecit portum bonum et magnum, ubi venientes naves salvantur⁴⁾. Similiter aliae civitates Ascalon et Gaza in negotiis eminentes et habundantes omnibus bonis, mittunt omni regioni Syriae et Aegypto vinum optimum.

1) Atqui *Edessa* supra appellata est, *Osdroëna* autem provincia, non urbs. Textus editus gr. et lat. *Osdroënae Edessa et ipsa civitas splendida*. Neutrum satis placet, quia duas *Edessas* non novimus.

2) Constantium Antiochiae diu sedentem heic intelligendum late demonstravit Gothofredus ex legibus indidem datis, et ex Iuliani imp., Libanii, Athanasii, Augustini, Socratis aliorumque testimoniis. Valentem quoque moratum aliquamdiu Antiochiae scimus; sed tamen cetera nostri operis indicia Constantium designant.

3) Aedificii genus appellationi suae conveniens, quale etiam Constantinopoli fuisse legimus.

a) Cod. cavensis, itemque iuretianus gr. lat. *Constantinus*.

4) De hoc Constantii opere Hieronymus in chronico (ed. Roucaliae) ad an. Christi 351, Constantii undecimo, ait: *magnis reip. impensis in Seleucia Syriae portus effectus*. Alia rei testimonia cumulat Gothofredus.

Neapolis civitas gloriosa et valde nobilis. Tripolis et Scythopolis et Biblus et ipsae civitates industriosae. Heliopolis Libano monti proximans, mittit pulcherrimas mulieres, quas libanitidas appellant. Sunt iterum optimae civitates Sidon, Sarepta, Ptolemais, Eleutheropolis et Damascus.

18. Quoniam ergo ex parte supra dictas descripsimus civitates, necessarium mihi videtur, ut etiam quidnam unaquaeque civitas proprium habeat, exponamus, ut qui legit, certam earum scientiam habere possit. Scythopolis igitur, Laodicea, Biblus, Tyrus, Berytus, omni mundo litteraturam mittunt. Sarepta vero, Caesarea, Neapolis, et Lydda, purpuram praestant: omnes autem fructiferae vino, oleo, et frumento. (Nikolaorum a) vero palmulas invenies habundare in Palaestina regione, in loco qui dicitur Hiericho: similiter et Damasci minores palmulas sed utiles, et pistacium et omne genus pomorum.

19. Iam nunc dicendum est, quid etiam in se singulae civitates, de quibus loquimur, habeant delectabile. Habes ergo Antiochiam in ludis circensibus eminentem: similiter et Laodiceam, et Tyrum, et Berytum, et Caesaream. Et Laodicea mittit aliis civitatibus agitadores optimos, Tyrus et Berytus mimarios, Caesarea pantomimos, Heliopolis choraulas, Gaza paumacarios b), Ascalon athletas, luctatores, castabala, pycetas. Omnes autem temperato aëre utuntur. Atque haec quidem ex parte de Syria dicta sint ut potuimus.

20. Habes autem ex laeva parte Syriae Aegyptum c) et totius Thebaidis partes; quae regio Aegypti Nilo flumine circumdatur, quo irrigante fructus uberes nascuntur, sine oleo tantum: nam triticum et hordeum et legumen et vinum in habundantia profert: et viros nobiles habet. Quidam autem et litteras ab eis inventas esse dicunt, alii a Chaldaeis, alii a Phoenicibus, alii autem Mercurium inventorem asserunt litterarum: et multis multa dicentibus, nemo quod verum est dicere potuit. Tamen viris sapientibus d) praeter omnem mundum Aegyptus habundat: in metropoli enim eius Alexandria omnes gentes invenies, et omnia philosophorum praecepta, omnemque doctrinam. Itaque aliquando certamine facto Aegyptiorum

a) Cod. nikolaum. Confer Gargilium ff. 26.

b) Iuret. cod. gr. ἀγροματικὸς, lat. pammacharios.

c) Cod. ex parte pro Aegyptum.

d) Cod. viros sapientes.

et Graecorum, quis eorum musium accipiat, argutiores et perfectiores Aegyptii inventi sunt, et post victoriam musium ad eos pertinere iudicatum est. Et impossibile est in quacumque re invenire sapientes quomodo Aegyptii. Et ideo omnes philosophi ibi semper morati meliores fuerunt. Non enim est in eis aliqua impostura, sed unusquisque eorum hoc se pollicetur implere, quod certe se novit scire: propter quod non omnes omnium, sed unusquisque sua per suam disciplinam ornat negotia.

21. Alexandria autem, quam superius nominavimus, civitas est valde maxima et eminens in dispositione ¹⁾, habundans omnibus bonis et escis: nam piscium tria genera comedit, quod altera provincia non habet, stagnale, marinum, et fluminale. Haec cum Indis et barbaris negotia gerit: medica a) aromata et diversas species pretiosas omnibus regionibus mittit. Sed et in hoc valde laudanda est, quod omni mundo sola chartas ²⁾ emittit; quam speciem licet vilem, sed nimis utilem et necessariam, in nulla provincia, nisi tantum apud Alexandriam, invenies habundare; sine qua nullae causae, nulla possunt impleri negotia. Hanc igitur universo orbi ministrans, plurimum utilitatis praestare videtur. Cuius adiacentia Nilo rigante copiosas afferunt fruges, ubi una mensura centenario fructu multiplicata respondet: unde Constantinopolis Thraciae et omnis oriens pascuntur. Nam in illa civitate propter populi libertatem cum timore et tremore iudices res *controversas rectissime definiunt*: quisquis enim iudicium ibidem a iustitia *deflectit*, motione populi facta, aut igni aut lapidibus *necatur*. Est ergo in omnibus et civitas et regio inreprehensibilis, philosophis et medicis habundans. Aëres vero valde temperatos habet. Haec de praedicta regione dixisse sufficiat.

22. Iterum a dextris Syriae supra invenies Arabiam, cuius est maxima civitas Bostra, quae maxima negotia habere dicitur, propinqua Persis et Saracenis, in qua publicum opus tetrapyli mirabile nominatur.

23. Deinde regio Ciliciae, quae faciens multum vinum, laetificat provincias plurimas. Habet autem civitatem bonam et magnam, quae Tarsus vocatur. Post hanc supe-

1) Id est *structura*, ut constat infra, ubi de Nicaea.

a) Cod. *merito pro medica*.

2) Id est *papyros*, quas reapse *chartae* nomine appellabant veteres.

ruius habes Cappadociam, quae viros habet nobiles ¹⁾, in qua est civitas maxima quae vocatur Caesarea, quae frigora magna habere dicitur. Haec ubique leporinam vestem emittit, et babylonicarum pellium et divinorum animalium pulchritudinem. Inde obviat Galatia provincia optima sibi sufficiens, quae, plurimam vestem emens ac vendens fisco, bonos milites praestat. Habet et civitatem magnam Ancyram, quae divinum panem et eminentissimum ^{a)} dicitur manducare.

24. Iterum Phrygia ²⁾, et ipsa regio bona, quae fortes possidens viros, habet maximam civitatem quae Laodicea dicitur, de qua vestis exit nominata, quae dicitur laodicea. Huic superius Armenia minor coniungitur, quae equites et sagittarios utiles mittit. Deinde Paphlagonia et Pontus, quae viros eminentes et divites habent, sicuti Cappadoces et Galatae, doctrina quoque et omnibus bonis ornatae sunt: mulieres vero nimis candidas habent, et viros prudentes et valde fideles, naturae in se bonum habentes. Post Ciliciam occurrit ^{b)} Isauria, quae viros fortes et latrocinantes emittit. Post quam est Pamphylia regio optima et valde sibi sufficiens, oleum multum faciens et replens alias regiones. Duas habet Pergen et Siden splendidas civitates. Post hanc Lycia regio sibi sufficiens habet montem maximum nomine Caucasum, quo non alius, ut aiunt, maior sub caelum. *Αυκία*

25. Post Lyciam maxima Asia, quae omnibus provinciis eminet, et habet innumerabiles civitates, maximas vero et circa mare multas quidem habet; ex quibus Ephesum nominare necessarium puto: haec portum dicitur habere praecipuum. Similiter autem et Smyrna civitas splendida. Regio autem tota frugifera, vina varia proferens, oleum quoque, orizam, alicam, et purpuram bonam.

26. Post hanc sequitur Hellespontus, regio frugifera frumento, vino et oleo, ornata civitatibus antiquis, Cyzico, Troia, et Ilio, quae et positione et magnitudine et ornamento et formositate ^{c)} omnes laudes superare potest. Et ibi enim pulchritudo mulierum laudabilis est. Post Helles-

1) Etiam S. Gregorius nazianzenus in laudatione S. Basillii ait Cappadocas *σεμνοὺς*.

a) Cod. *vehementissimum*.

2) Loquitur de Phrygia magna.

b) Cod. *currit*.

c) Ita cod., qui est archaismus.

spontum sequitur admirabilis Bithynia omnem fructum habens. In hac sunt maximae civitates Nicaea et Nicomedia. Sed dispositionem Nicaeae civitatis difficile est in aliis urbibus invenire: regulam enim putat aliquis impositam civitati, ita ut omnia aedificiorum culmina aequali decorata libramine splendidum intuentibus praebere videantur aspectum. Similiter et Nicomedia omnibus bonis habundans: diligenter in ea spectaculum exhibetur.

27. Post Bithyniam sequitur Thraciae provincia, et ipsa dives in fructibus, et viros eiciens fortes in bello. Habet civitates splendidas Constantinopolim et Heracleam: quam Constantinopolim, cum esset aliquando Byzantium, Constantinus imperator condidit, et suum cognomen civitati imposuit. Heraclea vero excellentissimum opus habet in theatro, et regale palatium. Nam Constantinopoli circense opus perniciosum et saevissima contentione spectatur. A Thracia vero obviantem invenies Macedoniam. Haec habundans omnibus bonis eicit ferrum, plumbum a), lardum, et caseum dardanicum, adiacet enim ei Dardania; et habet civitatem splendidissimam, quae est una eminentium, vocabulo Thessalonicam. Post Macedoniam Thessalia, quae multo habundans tritico, habet montem excelsum, qui vocatur Olympus.

28. Post Thessaliam Achaiae, et Graeciae, et Laconica, et Attica, quae sola in se studia habens, sufficere sibi vix potest. Est enim provincia brevis et montensis, quae fruges gignit, oleum perraro paucum, et mel atticum, et magis fama doctrinae et oratorum gloria decoratur. Habet autem civitates optimas Corinthum et Athenas. Corinthus negotiis viget: habet et opus praecipuum amphitheatrum: Athenae vero sola studia litterarum. Laconica crocino b) tantum lapide, quem dicunt lacedaemonium, ornari putatur. Post Achaiam Epiri partes, et civitas Ephyrus. Post hanc Nicopolis, quae pisce multo marino c) habundat. Post hanc paulo superius Dalmatia est, negotiis vicens, et species tres utiles mittens, caseum, tigna et ferrum: et habet civitatem splendidam quae vocatur Salonae. Dyrrhachium vero propter malitiam habitantium destructa est, et in profundum Deo irascente submersa non comparuit 1).

a) Cod. cavensis et Iureti *plumam*. Sed gr. *μόλυβδον*.

b) Cod. Iureti. gr. lat. *cronico*.

c) Cod. *pisces multum marinum*.

1) Hieronymus in chronico anno Christi 350, Constantii imp. decimo ait: *Dyrrhachium corruiit terrae notu*.

29. Sequitur Calabria frumentifera in omnibus bonis. Post hanc Brutia, quae yestem et vinum multum et optimum mittit. Post hanc Lucania regio optima, et omnibus bonis habundans, lardum multum aliis provinciis mittit; quoniam montes eius et variis habundant animalibus et plurimis pascuis a). Post hanc sequitur Campania provincia non valde magna, sed sibi sufficiens, et viros divites habens.

30. Post hanc ITALIA ¹⁾ sequitur, multas habens et varias civitates, et plena omnibus bonis. Sunt igitur in ea vinorum genera multa, picenum, sabinum, tiburtinum, et tuscum. Nam et Tuscia illi provincia adiacet.

31. Super hoc maximum possidet bonum ROMAM splendoribus divinorum aedificiorum ornatam: omnes enim imperatores ob gloriam suae virtutis unusquisque illorum proprium opus suo nomine dedicarunt. Quis enim Antonini dinumeret opera! Quis Traiani vel ceterorum explicet in operibus publicis ornamenta? in qua et circenses bene dispositos invenies ordines habundantissimo aeramino decoratos. Habet et fluvium utilem sibi, qui a Tiberino Tiberis vocabulum sumpsit; nam prius Albula dicebatur; qui incidens urbem pervenit in mare, et per ipsum omnia ascendunt quae e peregrinis veniunt regionibus decem et octo milibus *passuum*. Et sic civitas omnibus bonis habundat. Habet autem et senatum maximum virorum divitum et eloquentium. Quod si per singula probare volueris, invenies omnes iudices et potestates.

32. Sequitur Tuscia, quae inter omnia bona fertur, quod ex ea haruspices primum prodierunt. Sequitur Aquileia et Mediolanum ^{b)} civitates splendidae et divites opum.

33. Post Italiam superiora currentes, quas praetermissimus provincias memoremus, Moesiam scilicet et Daciam provincias, sibi quidem sufficientes, frigora autem magna habentes, quarum est Nayssos civitas opulenta. Deinde Pannoniae regio, terra dives in omnibus non solum fructibus et iumentis, sed et negotiis et mancipiis, in qua semper imperatorum est habitatio delectabilis. Habet autem maximas civitates Sirmium et Noricum, unde et vestis norica exire dicitur. Haec Pannoniae regio. Quae adia-

a) Cod. *plurima pascua*.

1) Ita litteris magnis in codice, uti etiam ROMA.

b) Cod. *Mediolanus*.

Thissactae = Theiss - y

et trans flumen Danubium, gens barbarorum et Sarmatum a). *Trae - byri galg, 1000*

34. Post Pannoniam Galliarum provincia, quae maxima est, et propter imperatorem quo semper eget, in multitudine omnibus bonis habundat, sed plurimi pretii: cuius maxima civitas Treviri b) dicitur, in qua dominus gentis inhabitat 1): est enim mediterranea. Habet alteram iuxta mare priori similem civitatem, quam Arelata vocant, quae accipiens omnia mundi negotia supra dictae civitati emittit. Omnis autem regio viros habet fortes in proelio, et nobiles in omni negotio. His adiacet gens multa Gothorum.

35. Post Gallias Hispania, terra lata, dives et maxima, viris doctis et omnibus bonis ornata, quae omnibus negotiis pollet, oleum vero multum et liquamen emittit, vestem quoque variam, et iumenta; lardoque et sparto c) habundans, non solum omnia bona sed et praecipua habet. Inde oceanus esse dicitur, cuius partes nullus hominum potuit enarrare: est enim cremi solitudo, et sicut aiunt, ibi est finis mundi.

36. Deinde gyrante circulo a partibus austri invenies Mauritaniae terram, in qua gens inhabitat hominum barbarorum, vitam et mores feros habentium. Haec provincia in vestibus negotiatur et in mancipiis, frumento multo habundat. Habet et civitatem bonam, quae dicitur Caesarea. Post Mauritaniam sequitur Numidia fructibus habundans: negotia autem haec habet vestis variae et animalium optimorum.

37. Abhinc d) provincia Africae, regio dives in omnibus invenitur: omnibus enim bonis ornata est, fructibus quoque et iumentis, et paene ipsa omnibus gentibus usum olei praestare potest: quae multas et differentes possidens civitates, unam habet praecipuam et admirabilem valde, quae vocatur Carthago; quam condidit mulier tyria, nomine Dido: quae cum Libyam venit, locum emit quantum corium bubulinum circumtenere potuit: quae, ut Virgilius

a) Ita uterque cod. pro *Sarmatarum*.

b) Cod. *Tyberim*.

1) Ammianus Marc. lib. XV dicit *Treviros domicilium principum clarum*. Praeter principes vetustiores, Constantinum quoque, Constantini magni filium, fratremque ejus Constantem, ibi moratos, demonstrat Gothofredus.

c) Cod. *lardumque et spartum*.

d) Cod. *ab hanc*.

ait, cognomine Byrsa, id est corium. Haec dispositione valde gloriosissima constat, quae in directione vicorum et platearum aequalibus lineis currens, magnum adhuc super omnia bonum habet in portu, qui securitatis est plenus, et novo visu Neptunum sine timore navibus praestare videtur. Praecipuum vero aliud in ea opus invenies publicum, vicum argentariorum. Hoc autem in ea culpabile repperitur, quod contentiose nimis spectant¹⁾. Ipsa autem regio Africae est valde bona, dives et ampla: homines autem indignos habens patriae: dolosi enim esse dicuntur, alia quidem dicentes, et alia facientes; licet inter plurimos malos pauci boni possint forsitan inveniri.

38. Deinde post omnem Africae regionem adiacet terra deserta valde latissima in partibus austri, ubi aiunt barbarorum gentem pessimam habitare, qui Mazices et Aethiopes vocantur. Post quos pentapolitana regio sequitur, modica quidem sed dives fructibus et iumentis, quae duas habet civitates antiquas, Ptolemaidem et Cyrenen, quas dicunt aliquando regnasse. Post quam altera provincia, quae Libya dicitur, ab occasu²⁾ Alexandriae proxima, quae non accipiens aquam e caelo, inops est valde, et viros paucissimos habet, sed bonos, prudentes et pios. Unde autem eis hoc bonum? Puto quod ab eruditione divina³⁾. Deinde locus sequitur Alexandriae. Haec est autem totius orbis terrae descriptio, quam ex parte potuimus enarrare.

39. Nunc iam etiam de insulis pauca dicamus. Habes ergo ab oriente primam insulam et maximam Cyprum, quae non eget alterius provinciae in his quae ad faciendam navem sunt necessaria: in se enim habere omnia perhibetur, hoc est ligna diversa, aeramentum, ferrum, picem, linum, et restium usum: et aliis multis bonis^{a)} dicitur habundare. Deinde Euboea, quam esse valde nobilem ferunt, et multis bonis ornatam. Post ipsam insulas invenies Cycladas, quae licet multae sint, omnes tamen suum iudicem habent: quarum aliquas et nomine memorare necesse est.

40. In primis ergo Rhodum ponamus, in qua civitas maxima fuit, quae ab ira Dei subversa est⁴⁾. In hac sta-

1) Intelligo *spectacula*, sicuti supra dictum de Constantinopoli. Cod. *expectant*.

2) *Occasus* dicitur de situ Alexandriae.

3) Intelligo religionem christianam.

a) Cod. *alia multa bona*.

4) Terrae motu scilicet, anno Constantii imp. octavo, ut Cedrenus narrat:

restis i Salt 2 Land

tua mirae magnitudinis, quam Colosseum nominant, posita est. Sequitur Delus, quae in medio Cycladum sita, in qua Latona enixa est Apollinem et Dianam. Inde Tenedus, inde Imbrus, quae Imbrus multam vestem leporinam eicit, propter habundantiam animalium quae in eadem fuit. Inde Lemmus adiacet, et ipsa moderate sibi sufficiens, et vinum plurimum ferens ¹⁾, Macedoniae mittit et Thraciae regioni.

41. Post Cycladas Cretam invenies insulam magnam, quae centum numero civitatibus ornata refertur, et est in omnibus dives et valde mirabilis, quae etiam vinum optimum ferens, habet *inter* alias maximam civitatem quae vocatur Gortyna, in qua et circenses, et viri ex parte eruditi esse dicuntur. Inde Cythera, Zaeynthus, et Cephalonia, habentes habundanter omnia bona.

42. Post has optima sequitur et maxima Siciliae insula, quae propter soliditatem terrae differens ceteris insulis invenitur: multa enim et magna bona generans, omnibus mittit: lana quoque, frumento, et iumentis habundat. Habet autem eruditos et divites viros graeco latinoque sermone. Inter ceteras vero tres habet splendidas civitates, Syracusas, PALARMUM ²⁾, et Catinam, in quibus et spectacula circensium exhibentur. Habet et montem qui Aetna vocatur, qui diebus ac noctibus ardens, in circuitu suo vites optimas nutrit, quae vinum bonum afferre dicuntur.

43. Post Siciliam Stoechades. Deinde Sardinia, et ipsa fructibus divitissima et iumentis, et nimis splendida. Deinde Britannia insula valde maxima et praecipua, omnia in multitudine proferens, viros quoque pugnatores et fortes.

44. Et haec quidem secundum possibilitatem humanam descripsimus. Si enim latuerunt nos aut provinciae aut civitates aut insulae, non multae ut mihi videtur; latuerunt autem pro eo quod impossibile est homini omnia nosse: solus enim Deus, qui universa creavit, potest omnia nosse.

1) Iam inde a troicis temporibus, teste Homero iliad. VII. fin.

2) Ita cod. litteris magnis. Iam vero iuretianus cod. gr. lat. memorat quidem Syracusas et Catinam, sed *Panormum*, seu *Palarmum*, silet. Ego igitur suspicor, cavensem antiquum monachum *Palarmum* addidisse codici suo quem conficiebat, postquam urbis eius magnitudo dignitasque elaruerat.

Sicani ibor. Nam, ante Syac. lingua.

DEMONSTRATIO PROVINCIARUM

EX ANTIQUISSIMO CODICE EXCERPTA (1).

1. India-ulterior finitur ab oriente oceano eoo (a), ab occidente flumine Sintho (2), a septentrione monte Tauro, a meridie oceano serico; cuius spatia habent in longitudine milia passuum IVM XXX et CCC, in latitudine XIM et CC. Ganges flumen ibi est et regio ubi piper nascitur, et elephanti, dracones, sphynxes, pittaci.

2. Media, Parthia, Appiana, Carmina, Persis, finiuntur ab oriente flumine Sintho, ab occidente Mesopotamia, a septentrione monte Tauro, a meridie mari persico; quarum spatia habent in longitudine milia passuum XI et CCC XX, in latitudine milia passuum DCCCXI.

3. Mesopotamia finitur ab oriente flumine Tigri, ab occidente flumine Euphrate, a septentrione monte Tauro, a meridie mari persico; cuius spatia habent in longitudine milia passuum DCCC.

4. Syria finitur ab oriente flumine Euphrate, ab occidente mari aegyptio, a septentrione quod inter Cyprum et Syriam est mari, a meridie Arabia quae est inter mare rubrum et sinum persicum; cuius spatia in longitudine milia passuum CCCLXX, in latitudine milia passuum CLXXXV.

5. Insula Cyprus finitur ab oriente mari syrio, ab occidente pamphylio, a septentrione Aulone Ciliciae, a meridie mari phoenicio; cuius spatia habent in longitudine milia passuum CLXXV, in latitudine milia passuum CXXV.

6. Armenia finitur ab oriente mari caspio et quae circa gentes sunt, ab occidente mari pontico, a septentrione iugis montis Caucasi, a meridie monte Tauro; quae patet, quantum cognitum est, milia passuum CCCCLXXX.

7. Insula Rhodus cum Samo, Chio, et quae sunt Cyclades, finiuntur ab oriente littoribus Asiae, ab occidente mari icario, a septentrione mari aegaeo, a meridie mari carpathio; quae patent in longitudine milia passuum D, in latitudine milia passuum CC.

(1) Opusculum hoc commemorat Bandinius in catalogo codicum bibliothecae laurentianae T. III latin. p. 333.

(a) Cod. aegeo.

(2) Indo scil., cuius unum ex ostiis *Sinthum* dicebatur.

8. Dacia et Getica finiuntur ab oriente desertis Sarmatiae, ab occidente flumine Vistula, a septentrione oceano, a meridie flumine Istro; quae patent in longitudine milia passuum CCLXXX, in latitudine, quantum cognitum est, milia passuum CCCLXXXIII.

9. Sarmatia et Scythia taurica finiuntur ab oriente iugis montis Tauri, ab occidente flumine Borysthene, a septentrione oceano, a meridie provincia pontica; quae expanduntur in longitudine milia passuum DCCCCLXXX, in latitudine, quantum cognitum est, milia passuum CCCLXXXIII.

10. Insula Creta, et quae circa sunt, finiuntur ab oriente mari carpathio, ab occidente mari cretico, a meridie mari libyco. Creta patet in longitudine milia passuum CLXXIII, in latitudine milia passuum sex (1).

11. Macedonia et Hellespontus et pars Ponti finiuntur ab oriente mari pontico, ab occidente desertis Dardaniae, a septentrione flumine Istro, a meridie aegaeo; quae patent in longitudine milia passuum CCCXXXII.

12. Epirus, Achaia, Thessalia finiuntur ab oriente mari aegaeo, a septentrione montibus Pelio et Olympo, a meridie mari siculo et libyco; quarum spatia in longitudine milia passuum DCCX, in latitudine CCCLXXVI.

13. Insula Sicilia, et quae circa sunt, finiuntur ab oriente et occidente, item septentrione, mari tyrrhenico, a meridie mari africo. Sicilia patet in longitudine milia passuum a Peloro usque ad Pachynum CLXXXVII, in latitudine milia passuum CLXXXVIII.

14. Pars Italiae finitur ab oriente mari adriatico et freto quod est inter Siciliam et Italiam, ab occidente urbe Roma, a septentrione sinu adriatico, a meridie mari tyrrhenico. Patet in longitudine milia passuum CCCXLVIII, in latitudine milia passuum CCXXIII.

15. Pars Italiae ad alpes finitur ab oriente Istria et Carnia, ab occidente iugis alpium, a septentrione sinu adriatico, a meridie mari ligustico et tyrrhenico; cuius spatia in longitudine milia passuum DCCCXX, in latitudine milia passuum CCCXXX.

16. Insula Corsica finitur ab oriente promontorio sacro, ab occidente Proturiano (2), a septentrione ligustico, a

(1) Ita codex.

(2) Ita cod. Num *Mariano* vel *Aleriano*? quamquam haec loca Corsicae orientalia sunt.

meridie mari africo; cuius spatia in longitudine milia passuum CXXX, in latitudine milia passuum XX.

17. Sardinia ab oriente Corsica et mari sardico, a septentrione mari tyrrhenico, a meridie mari africo; patet in longitudine milia passuum CCXXX.

18. Illyricum et Pannonia ab oriente flumine Drino, ab occidente desertis in quibus habitant Boi et Quadi ⁽¹⁾, a septentrione flumine Danubio, a meridie mari adriatico; quae patent in longitudine milia passuum DCXX, in latitudine milia passuum CCCXXXII.

19. Germania, Rhaetia, ager noricus, ab oriente flumine Vistula et silva hercinia, ab occidente flumine Aeno, a septentrione oceano; a meridie iugis alpium ⁽²⁾ et flumine Danubio; quae panduntur in longo milia passuum DCXXII, in lato milia passuum CCCXXVIII.

20. Gallia comata finitur ab oriente flumine Rheno, ab occidente saltu pyrenaeo, a septentrione oceano, a meridie Gallia narbonensi et aquitanica.

21. Gallia narbonensis et aquitanica finiuntur ab oriente alpihus, ab occidente saltu pyrenaeo, montium catena, et a meridie mari gallico; patet in longitudine milia passuum CCCLXXIII, in latitudine milia passuum CCXL.

22. Hispania citerior finitur ab oriente saltu pyrenaeo, ab occidente Oretania, a septentrione oceano, a meridie mari hiberico: cuius spatia in longo milia passuum DXXXV, in latitudine milia passuum CLXXXIII.

23. Asturia et galloeca Lusitania ab oriente Cantabria et Oretania, ab occidente oceano; patent in longo milia passuum DLXXX, in latitudine milia passuum DLXXXV.

24. Hispania ulterior ab oriente Oretania, ab occidente oceano, a septentrione fluvio Ana, a meridie mari hiberico; cuius spatia in longitudine milia passuum CCCCLXXX, in latitudine milia passuum CCLXXXIII.

25. Getulia et Mauritania finiuntur ab oriente flumine Ampsaga ⁽³⁾, ab occidente oceano et Calpe; cuius spatia in longo milia passuum CCCCLII, in latitudine milia passuum CCCCLXX.

26. Africa, Carthago, Numidia finiuntur ab oriente syrti minori, ab occidente fluvio Ampsaga ⁽⁴⁾, a septentrione mari africo, a meridie oceano aethiopico: cuius spatia in longitudine milia passuum CCCCXX, in latitudine milia passuum CCC.

(1) Cod. Cami.

(2) Cod. Achem.

(3) Cod. Amsamo.

(4) Cod. Amosca.

27. Africa, Cyrenaica, superior Libya, finiuntur ab oriente Catabathmo, ab occidente syrti minore, a septentrione mari cretico; cuius spatia in longitudine milia passuum DCCCCLXXX, in latitudine milia passuum CCCCXC.

28. Aegypti pars inferior et maraeotis Libya finiuntur ab oriente Arabia, ab occidente Libya deserta, a septentrione mari quod aegyptium vocant, a meridie Aegypto superiore et desertis. Habet in longitudine milia passuum CIXI, in latitudine milia passuum CLXXX.

29. Arabia, Aethiopia, et Aegyptus superior, et sinus arabicus et persicus, ab oriente maritima Perside et Carmina, ab occidente Libya deserta, a septentrione Syria, a meridie mari rubro; patent in longitudine milia passuum CIXI, in latitudine milia passuum CLXX.

30. Britannia in longitudine milia passuum DCCC, in latitudine milia passuum CCC.

31. Epitome totius mundi. Finitur ab oriente et occidente oceano, a meridie atlantico, a septentrione oceano britannico.

Duplex ille commentarius ineditus in *Boethii libros de consolatione philosophiae*, aliquoties a nobis in notis criticis in subsidium adhibitus, continetur in codice Gottingensi membranaceo saeculi XII, tam minutis litteris exarato, tanto vetustatis situ oblitterato, tot denique scripturae compendiis decurtato, ut summa ubique oculorum acie in eo legendo opus sit. Codex est quadratus, foliis 43, vers. 46, duplici ordine singulis paginis exarat., in cuius fine leguntur verba: *Expliciunt glosulae boethii*. In bibliothecam regiam Georg. Aug. translatus est hicce liber, cuius et notitiam et usum debemus *Reussio*, viro illustrissimo, anno 1787 una cum illo codice, qui mythographum tertium continet. Quum autem uterque commentarius a me transscriptus publica luce dignissimus sit, geminum eius prooemium speciminis loco hic ex parte typis exprimendum curavi.

I.

In summa pagina prioris commentarii litteris fere evanidis secunda manu scriptum est: *prohoemium in librum de consolatione philosophiae incipit.*

Boethius ille nobilissimus civis Romanus fide catholicus extitit. Qui contra Nestorium et Eutychem, duos hereticos, quum non esset qui eis responderet, de fide catholica disputavit et in communi concilio hereticos comprobavit. Deinde tempore Theodorici, regis Gothorum, rempublicam Romanam obtinentis, et omnes bonos crudeliter sine alicuius contradictione deprimentis, Boethius iste virtute fidei armatus, obiecta auctoritate sua periculis quos tyrannica ra-

bies invaserat liberabat. Erat enim tantae auctoritatis, ut ei quum defenderet nullus nocere auderet. Videns igitur Theodericus Boethium solum tyrannidi suae se opponere, coepit callide quomodo eum perderet inquirere. Sed quum in eum nullam causam inveniret, duas falsas confinxit, scilicet eum impedisse delatorem, accusationem senatus scriptam ad se deferentem, et litteras ad Alexim Constantinopolitanum imperatorem pro liberatione rei publicae misisse. His autem de causis sine accusatione convenientis personae indefensus et absens reus est iudicatus et Papiam in exilium est relegatus. Hic vero suam prosperitatem praeteritam secum reputans et praesentem adversitatem considerans, vidit aliquem minus peritum simili casu usque ad desperationem posse deprimi. Ut ergo quo se unusquisque consolaret haberet, si aliqua adversitas commutabilitate fortunae contingeret, philosophicam consolationem composuit *etc. etc.*

II.

In summa pagina posterioris commentarii eadem manus scripsit haec: *anicii. manlii. severini. patritii. viri. clari. illustris. boecii. exconsulis ordinarii. liber incipit.*

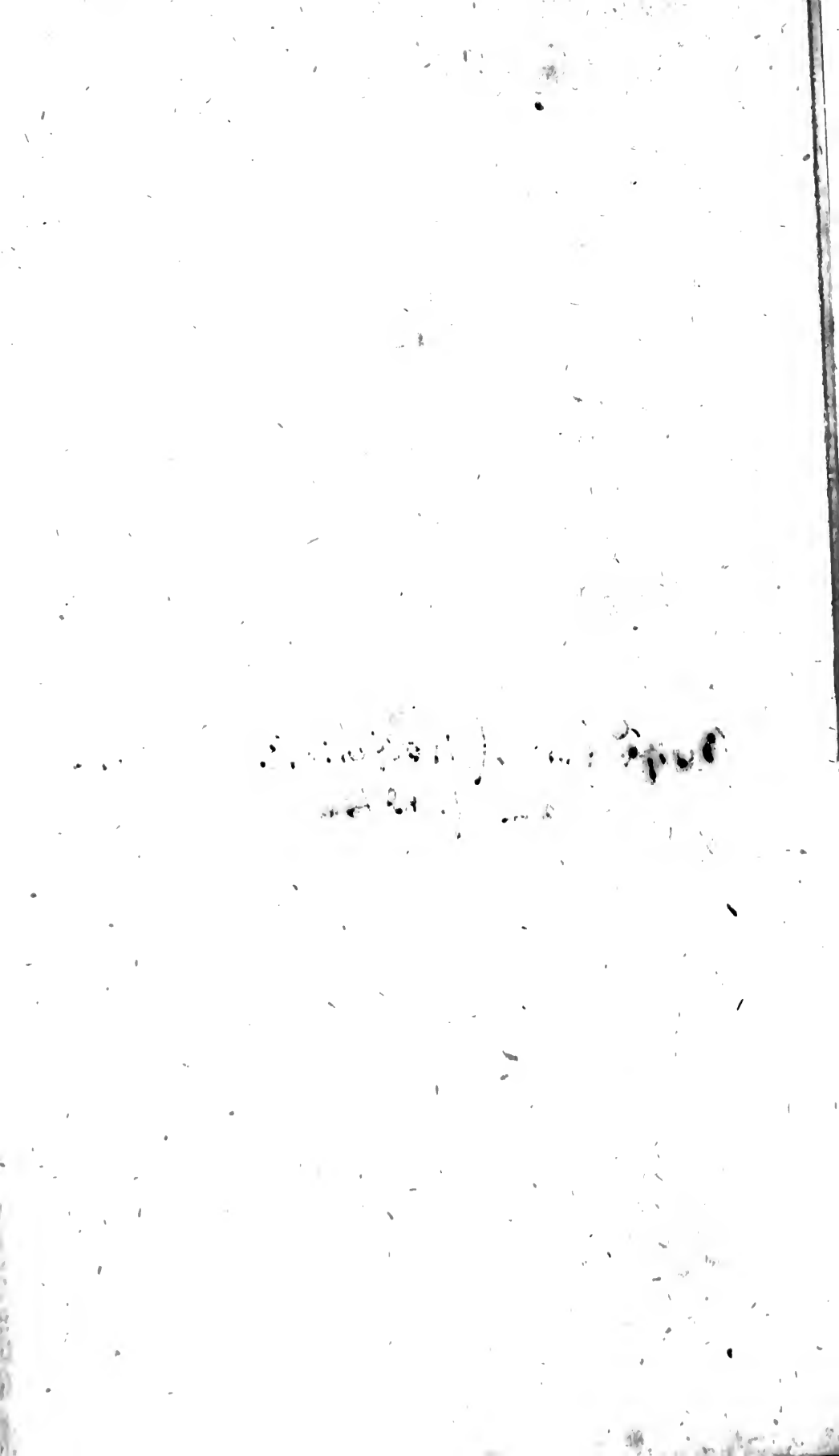
Theodericus, Gothorum imperator saevissimus, Romanis semper invisus fuit. Qui quum eos saepissime bello temptavisset, tandem devicit et Romam cepit, ibique multa nefaria erga rempublicam fecit. Quae quum vidisset Boethius nobilissimus, et magis rectitudinem reipublicae quam imperatorem colens, quantum potuit ei restitit; tandemque dicitur apud Constantinopolim litteras misisse, conquerens de Romanae reipublicae vastatione. Sperabat enim auxilio Graecorum libertatem Romanis posse restitui. Erat enim inter Constantinopolitanos et Romanos coniuncta amicitia. Nam Constantinus, eorum imperator, Romanum imperium apud Constantinopolim quadam religione transtulerat. Hae vero litterae quum comprehensae essent et ad imperatorem relatae, tunc propter hoc tunc propter alia iussus est ab omnibus suis proscribi, exulari et tandem apud Papiam in exilium trudi. Qui quum in carcere positus consolationem tantae suae ruinae quaereret, quippe qui ante consul factus filios etiam suos consules et omnia alia prospera vidisset; visum est ei, nulla re magis quam scribendo solatium quaeri posse. Sic etenim et prospera praeterita ad memoriam duceret et mala praesentia oblivioni traderet *etc. etc.*

NOTAE CRITICAE

IN

MYTHOGRAPHOS VATICANOS.

$\sigma\theta\eta\epsilon'$ $\epsilon\omega$ (Holtzius?) $\mu\epsilon\theta\omega$
 $\alpha\omega$ $\beta. \alpha\theta\omega$

INDEX CODICUM.

A.

Codex Vaticanus mythographi I, membranaceus, cujus scriptio ad X vel XI saec. referenda videtur Majo, qui tamen accuratiorem hujus libri descriptionem in aliud tempus distulit. Fuit olim Christinae Suecorum reginae.

B.

Codex Vaticanus mythogr. II, saec. XI vel XII, membranaceus, cum mythogr. I uno volumine compactus. Duplicem lacunam, quae in hoc libro (fab. 146 sqq. et 190 - 205.) comparet, Majus ex altero ejusdera mythogr. codice chartaceo saec. XV supplevit, sed in reliquis lectionis varietatem non exceperit.

C.

Servii cod. Guelferbytanus, membranaceus, forma maxima, saec. XIII (7, 10. Ms. Aug. No. 815. in Eberti catalogo, p. 153.) foliis 152, versuum 52, duplici ordine singulis paginis splendidissime exaratorum. Deficit in verbis ad Ae. 12, 164: *ita dicemus unas bigas, unas.* Flurimas mihi obtulit lectiones egregias.

D.

Servii cod. Guelferbyt. chartaceus saec. XIV, forma maxima, foliis 257 diversis manibus exaratis (44, 23 Ms. Aug. No. 816. Ebert.). Tria folia postrema continent Virgilii vitam, quae explicat: *multis versibus admiramus.* Fuit olim Matthiae Schenckii, cujus signum prima pagina exhibet.

E.

Fulgentii cod. Guelferbyt. (Gud. No. 331; ap. Ebert. No. 212.) membr. saec. X, quadratus, foliis 68, versuum 20. Postrema 6 folia plura aenigmata inedita versibus heroicis conscripta continent, et disputationem regalis et nobilissimi juvenis Pipini cum Albino scholastico. Praestantissimis Fulgentii codicibus accensendus est. Fuit olim Frid. Lindenbrogii.

G.

Fulgentii cod. Guelferb. (Gud. No. 333; ap. Eb. No. 213.) membr. saec. XII, quadratus, foliis 44, versuum 36. Postrema 11 folia inedita continent, item fol. 19. *de terrae motu* etc. Fuit olim in museo Bernhardi Rottendorffii, 1651.

H.

Cod. Gottingensis mythogr. III, membran., quadratus, saec. XIII, foliis 34, versuum 36 duplici ordine singulis paginis exar. Deficit in medio cap. 8 et in extremo cap. 9. Fuit olim cod. Hamelensis, an. 1787 Gottingam translatus. Vid. Götting. gel. Anz. 1833 p. 89 sq. Caputum distributione omnino caret hic liber praestantissimus. Incipit sine titulo.

L.

Cod. Gothanus mythogr. III, membran. (II, No. 136.) saec. XIII, quadratus, foliis 162. Mythogr. incipit inde a fol. 103 minutissimis litteris (versuum 46.) exaratus. Eadem manus huic operi praefixit caput de ventis, cui adscripta est orbis terrarum delineatio, additis nominibus duodecim ventorum. Mythogr. incipit sine titulo. Singulorum capitum initia rubris litteris distincta sunt, omissis titulis. Vid. Götting. gel. Anz. 1833 p. 441 sq.

M.

Cod. Vatic. mythogr. III, membran. saec. XII, cui Fulvius Ursinus quondam possessor sua manu inscripsit: *Incertus de diis gentium. Fulv. Urs.* Continet capita XIV, quibus quintum decimum addit alius cod. Vatic. membran. saec. XIV. Uterque codex reginae Suecorum olim fuit. Deinde tertius codex Palatinus, chartaceus, quem et ipsum Majus repperit, omittit caput 10 et 15. Denique mythogr. III compendium, ipsis protographi retentis verbis, in Vaticano quodam membranaceo magnae molis historiarum variarum codice continetur. Majus primum illum codicem solum expressisse videtur excepto capite ultimo. Ex reliquis discrepantias lectionis excerpere neglexit.

N.

Cod. Parisiensis mythogr. III, saec. XIII, membran., quadratus, foliis 72, versuum 37, duplice ordine singulis paginis exaratorum; cui titulus: *Anonymi Mythologicon libri.* Diversa manus primae paginae superscripsit: *de Idolis et astris incognitus author.* Deinde alia manus: *Valerius Soranus.* Singula capita in hoc codice in plures distribuuntur sectiones, quibus praefixi sunt peculiare tituli. Vid. Götting. gel. Anz. 1833 p. 881 sq.

NOTAE CRITICAE

IN MYTHOGRAPHUM PRIMUM.

1. Vid. Serv. ad Virg. Ecl. 6, 42, quem laudat mythogr. III, 10, 10, ubi eadem fabula iisdem verbis narratur; cf. mythogr. II, 64 v. 42 sqq. et 65 v. 20 sqq.

v. 4 factos hom.) factum hominem L. — a se) omittit C L, quae ratio sane non displicet. — 5 qui) et B C D I. M. — 6 est) om. C D. furatum M; fuisse L; est furatus B. — 7 rem) causam B C D L M. — duo) om. L. — febres et maciem id est morbos) Correxī ex Horatii carm. 1, 3, 29 sq., quem locum afferunt C D L M. Innuī autem mythogr., ignis usu morbos omnino terris immissos esse, nec febres tantum et maciem in specie; itaque recte febres et maciem per morbos explicat. — febres, id est macies, et morbos A; maciem id est morbos B; febres et morbos C; mulieres (cui superscriptum est febres) id est macies et morbos D; morbos et febres L; morbos et mulieres M. Caeterum C D L M et alii Servii codd. addunt: sicut et saffo et esiodus memorant etc., de quibus vide ad III, 10, 10. — 8 quoque) etiam C D L M; autem B. — Caucaso monte) monte Caucaso C D L M. monte Scythiae Cauc. B. — 9 religarunt) religaverunt C D M; religatus fertur ad fatum L. — adhibita etiam) et adhibita est C D L M. adhibens ei aquilam B. — 10 quae) ut L M. — ejus om. M. ejus cor C D. — 11 unde) Recte C D hic inserunt: etiam Prometheus dictus est (a Graeco προμηθεύς L M.) ἀπό τῆς προμηθείας, id est (a addit D) providentia. Hic pr. astr. etc. — et Pr. d. a prudentia B; sapientia L. — 12 et) om. C D L M; autem B — invenit vel Assyrii indic. L. — residens) rem id est C; rem idem D. — 13 Caucaso) Atlante M. — monte altissimo Caucaso C D B I. monte om. M. — cura comprehenderit) c. et sollicitudine prenderat C D; prehenderit B; perviderat L M. Deinde plura interponuntur in B C D L M, de quibus vid. ad II, 65. — 14 quod est) q. ἄγος Graece est C; quod aca est D. quia atrox e. L M. quia acris sollic. est B. nimia unus exhibet A. ἄγος sane est sollicitudo, cujus sedem Homerus in corde plerumque esse dicit. Itaque astrologiae studium istud ἄγος est, quod exedit Promethei cor. At cur aquila? Num astrologiae studium auctor sibi finxit aquilam? Etsi res ita bene procedit, haereo tamen in nomine ἄγος, quod ab hoc loco alienum esse videtur. Cor mihi exeditur idem est, inquit, ac acri sollicitudine affectus sum. Quod ut melius intelligatur, non video cur Graeca voce opus sit. — qua) quia C. — 15 affectus) B D; assecutus A; effectus C; defectus L M. — siderum omnes motus deprehenderit) sid. et om. depr. mot. C; sidereos depr. mot.

B; *siderum om. depr. et mot.* L M. — *deus est et rationis* L, qui *fatum* habet pro *saxum.* — *colligatus* L. — 18 *praeterea*) etiam addit D. — 19 *unde . . . furatus*) omittit B. — *Nam*) ad haec B; sed et L M. — 20 *eodem*) eo B L M. — *monstrata*) demonstrata B. — *praefuit* L. — *olim*) abest a reliquis codd. — 21 *bene eo*) eo bene B C D L. — 22 *pernic.*) eorum addunt reliqui codd. — 23 *Tullo*) *Tullio* A M. — *qui*) om. A. — *ideo*) i. e. ob malum ignis usum; eo B C D L M. — *igni*) om. L M. — 25 *morbus hom. dicitur immissus*) Reliqui codd.: *morbi h. dicuntur (esse M.) immissi*; quae lectio sane est praefenda. Caeterum L omittit *sicut in Liv. . . usus est.* — Liv. 1, 31.

2. Serv. ad Ge. 1, 12. mythogr. II, 119. III, 5, 4.

v. 27 *Quum*) in *acropoli Thebarum arce* addit B et schol. ad Stat. Th. 12, 632 p. 422 ed. Tiliobr. — 28 *ejus*) *illius* L; *illius ex* B. — *appell.*) *civitas appellaretur* D; *civitatis ap.* C; *civ. diceretur* B H L M. — 29 *mun. mel.*) *mel. mun.* H L M. — *mortalibus*) *diis* A. — *obt.*) *opt.* C. — 30 *litore*) *lictore* C; *lit. cum tridente* B. — *bellis*) *bello* H L M. — *procr.*) Reliqui codd. *produxit.* — *jacta h.*) Ita C. *jactata h.* A B D M; *hasta jacta* L. — 31 *oleam*) *olivam* B C D H L M. — *melior*) om. L. — *ut*) H; om. L cum schol. ad Stat. l. l. et B C D M. *habita* addit B. Ut equus bellum indicat, ita oliva pacem.

3. Serv. ad Ecl. 6, 74. et Burmanni cod. G. ad Ge. 1, 404 cf. mythogr. II, 169. 123.

Scyll.) codd. *scill.* — *Crataeidis*) *cretidos* A B; *chreteidos* C; *creteidos* D. Emendavi ex Hom. Od. 12, 424 et Gelenii codd. Plinii N. H. 3, 10 § 73. ed. Sillig, ubi ante *Silligium* vulgaris lectio erat *Cratais*, et ap. Vet. Dalech: *Cratis*, unde fictum est *Cretis, idos*. Ovidio (Met. 13, 749) genuinam lectionem restituit Heins p. 352, ut Hugo Grotius Martiano 6 p. 205 pro *Crathide*. Cf. not. var. ad Solin. 2, 22 p. 46 ed. Goetz. et Lactant. narr. fabb. 13, 9 p. 878 ed. Stav. Caeterum *Nymphae* addit B, quae vox abest a C D, qui *filia pulcherrima* exhibent; *fluminis* est ap. Hygin. fab. 199 p. 330 Stav. quod non mutaverim propter Plin. Solin. et Martian. ll. ll., ubi *Crataeis* Italiae fluvius laudatur. — 4 *nacta*) *irata* B C D, quae lectio minime est spernenda. — 6 *parte*) *sui parte* C D. — *commut.*) *mut.* B C D. qui iterum plura hic inserunt, de quibus vid. ad II, 169. — *est a Sc.*) *a Sc. est* D. — 12 *obtulit*) *opt.* B C. — 13 *habuisset*) *haberet* D. — 15 *deor. mis.*) *mis. deor.* B. qui plura hic subjungit.

4. Serv. ad Ecl. 6, 78. mythogr. II, 217.

19. *Ter.*) *Thereus* A. — *Thra.*) *tra.* D. — 20 *Procnen*) Codd. constanter *Progne*, ut est apud Majum. — 21 *per*) *pbst* B C D. — *sibi*) *ut sibi* C. — 22 *accersiret*) A C. *accersire* B D. Lindem. ad Cic. de inv. 2, 31 et Doederl. Synon. 3, 282. Erravit tyoptheta noster in *accerseret.* — *adduxit*) C; *abduceret* A; *adducit* B D. — *ling. absce. ne fac. ind.* B. — 24 *querelam*) *rem* B C D. — *sorori mis.* B. — 25 *Ityu*) *hytym* C; *itim* D. — 26 *fil*) *fil. suum* B. — *postea*) et *postea* C. — 27 *upup.*) *oppup.* D. *itis* D. *ytys* C. — *phasian.*) *phassam* B; *fassam* D; *fasan* C. — 28 *hirund.*) *arund.* D. — *philomena* D.

5. Serv. ad Ecl. 9, 93.

v. 30 *Cycl.*) *cicl.* C. — *Galateam*) *galatheam* A C D, et sic infra. — *quoe*) *qui* C. — *quum*) *tum* D. — 31 *Polyph.*) *polif.* C. — 33 *ab Acide*) *ab aci*

C. *acinea* D, cui eadem manus superscripsit *latine*. — *Acis*) Ovid. Met. 13, 896. Fast. 4, 468. Sil. Ital. 14, 221. Claudian. rapt. Pr. 3, 332. Vibius Seq. p. 4 ibiq. Oberl. p. 66. alii. Quin etiam Graeci scriptt. constanter *Ἀκίς* scribunt, ut Theocr. 1, 69 et Nymphodorus in schol. p. 836. Kiessl. Nomen sortitus est hic fluvius a *sagitta*, quia summa velocitate ex Aetna prorumpit, schol. Theocr. l. l. Eustath. ad Dionys. perieg. 976 p. 171 ed. Hudson. Caeterum *Ἀκίς ποταμός* inter proverbia est ap. Diogen. 2, 74, Apost. 2, 25 et Arsen. p. 35: ἐπὶ τῶν ἄγαν ψυχρῶν, ψυχρὸς γὰρ ἴστω οὗτος. Cf. Hesych. v. *Ἀκίς*. Ob hanc frigiditatem hodie vocatur *freddo*. Quae quum ita sint, vitiosam iudicavi lectionem *acilius* A D, et *acinius* C.

6. Serv. ad Ge. 1, 20. mythogr. II, 178.

v. 35 *est*) omittit B. — *Hic*) omittit B. — *amavit*) *adamavit* B. — 37 *extinc. est*) *est extinc.* B C D. — 38 *cypr.*) *cupr.* B C D. — 39 *ejus*) *sui* C. — *convertit*) *vertit* C; *evertit* D. — *quam*) *quem* A, nisi typo-theta apud Majum peccavit; *quam etiam* B. — *solatio*) *sol. extincti* B.

7. Serv. ad Ge. 1, 39. mythogr. II, 100.

v. 2 *rapt. a Plut. Pors.*) *Pros. a Plut. rapt.* B; *filiam* addunt C D. — 3 *comperit*) *repperit* C. Subjungit A: *quia a Plutone sive Orco fratre Jovis rapta fuerat*; quae verba et per se sunt rejicienda, nec a B C D agnoscuntur. — 5 *posse eam*) *eam posse* B. — *gustasset*) *gustavisset* C D. — *autem*) *autem jam* B C D. — 6 *Ely.*) *eli.* C; *aeli.* D. — 7 *Ideo*) *unde* B C D. — 8 *potuit*) Addunt C D: "*Hinc ait Lucanus* (6, 740): *Quae te detineant (detineat C.) ethnea dapes. Quam necessitatem modo virgilio proserpinae tribuit voluntati*„. Pro his B habet: *Indignata Ceres convertit Ascalaphum in bubonem*; quae verba repetit schol. ad Stat. Th. 3, 511 p. 109. Tiliobr. — *Ceres*) *a Jove* addunt B C D. — 10 *et*) *quae et* B C D. — 11 *sex def.*) *et sex d.* C. — 12 *scilicet*) *scil. ut* B. — 13 *deffic.*) *et defic.* B. — *videatur*) *esse vid.* C D. Caeterum de posteriore hujus fabulae parte, quae sub Servii nomine apud mythogr. III quoque legitur, vid. inf. ad III, 7, 2.

8. Serv. ad Ge. 1, 163.

v. 15 *Eleusis*) *Eleusin* C D. — 19 *fovit*) *fodit* C; *ponit* D; hoc confirmare videtur Apollodori (1, 5, 1) *κατεπίθει*, illud Hygini (147 p. 257 Stav.) *obruebat*, quod exhibet etiam Serv. ad Ge. 1, 19 schol. ad Stat. Th. 2, 382 p. 63. et mythogr. II, 97.

9. Serv. ad Ge. 1, 399. schol. ad Stat. The.

9, 361 p. 318. mythogr. II, 175.

v. 24 *Alcyon.*) *alcionen* D; schol. St: *Halcyonem*. — 25 *prohib. esset*) *proh. isset* B D; *proh. esset et isset* C; *prohiberetur ire* schol. St., quae lectio omnino erat praeferenda, vel illa mutanda in *prohibitus esset ire*. — *Apoll.*) *appoll.* C D. — 27 *Alcyonem*) om. C. et schol. Stat. — *fuiss. del.*) *del. fuisset* B C. — *praec. in pel.*) *in pel. praec.* B. — 29 *alcy. voc.*) *alciones* C; *halcyones* schol. St. Deinde subjungunt C D: "*Sane sciendum est, quia quum de muliere dicimus haec alcione (alcyones C.) facit; quum de avibus, hic et haec alcyone (et hi et haec alcyones addit D)*". Quae sequuntur, absunt a B. — 30 *mari*) *mare* C. — *hieme*) *hyeme* C D. — *diebus*) om. D. — 31 *in mari nih.*) *nihil in m.* C D. — *Inde*) *unde* D. — *et dies ipsi*) *etiam ipsi di.* C D. — *alcyonia*) *alcyonii* D.

10. Serv. ad Ge. 1, 378. mythogr. II, 95.

v. 34 *filiam suam*) om. C D. — 35 *Tunc eam* C D. — *Lici* A; *licii* C D. — 36 *prohibere coeperunt et conturbantes ped. fontem quum contra eam* etc. B C D. De Lyuco (*Lycus* A.) nihil nostri nobis offerunt codd., nec dubium est, quin plures hic inter se confuderit fabulas mythographus, quippe qui cum Servio ad Cererem transtulit, quae Lotonae vulgo tribuuntur (Menecrates Xanthius et Nicander ap. Anton. Lib. c. 35 p. 236 Verh. Ovid. Met. 6, 317); neque tamen eum latuisse videtur veritas, quam profert infra 31 et 187. Caeterum Servius Ovidium hanc de Cerere fabulam narrare dicit; at recte Ovidius de Latona illa refert; haec autem de Lynco (in quibus magna est confusio) Cereri tribuit (5, 650).

11. *Titanas et Gigantas*) et de meo addidi, quandoquidem voces *Titanes Gigantes* nusquam ita conjunctae reperiuntur, ut altera adjectivi vicem obtineat. Mythogr. II, 53 affert *Titanas*, qui et *Gigantes dicuntur*. Hinc aliquis conijcere possit, auctorem supra scripsisse *Titanas* sive *Gigantas*, ex vulgari harum nominum confusione. Verum si quis scribendum esse censet *Titanas γηγενης*, me non habebit refragantem. — *id est Ceres*) Etsi Ceres saepius pro terra ponatur, in hac tamen fabula omnes utramque deam accurate distinguunt. Itaque et verba ista, et quae sequuntur: *irata ob sui atque Tantali derisionem* (quis enim umquam hanc sinxit irae causam?) aut a scriptore antiquitatis ignaro profecta sunt, aut alludunt ad fabulam nobis hodie ignotam. — 5 *ejus*) Num Tantali? At legendum haud dubie est *sui* (eadem confusio extat sup. 6, 39.), ut habet mythogr. II, 53, 29. Caeterum veriora de his rebus docet C (ad Ae. 6, 580): *eadem* (sc. Terra; *id est D*) *primo* (primum D) *titanas* (enim addit D) *contra saturnum genuit, gigantas postea contra Jovem. Et ferunt fabulae, titanas ab irata contra deos terra in* (ad D) *sui* (ejus D) *ultionem creatos.* — 10 *Gigantibus inaud.* etc.) Distinguere h. l. videtur auctor inter Gigantes et Titanes. Sed quae sequuntur, iterum confusa sunt. — *Aetna*) *Aethna* A constanter. Idem cod. omittit copulam

12. Serv. ad Ge. 3, 7.

v. 17 *Gigas*) Recte om. C D. — *volens deor. temptare div.* C D. In Maji cod. est *probare* — 18 *Pelopem*) om. C D, qui addunt *invitatis eis* (eis om. D). De verbis "*Unde pro ... contingat*" quae absunt a C D, vide ad myth. II, 102, 25. In iis autem quae deinde sequuntur, verborum ordinem variant C D: *a quo omnes dii abstinnerunt, excepta cerere, quae brachium ejus consumpsit.* — 22 *punito*) *petente* A C. — *fil. ej.*) *ej. fil.* C D. — *ei eb. br.* C D. — *corp. univ.* C D. — 26 *tamen*) *tantum* C D.

13. v. 28 *Tityus*) *Titius* ed. Maji; *titios* D ad Ae. 6, 595, ubi C *tytyos* offert; uterque Servii codex *Tityum Terrae filium*, vel a Terra nutritum dicit. — De *Dianae sagittis* silent C D, qui et reliqua variant.

14. v. 34 *Gigas*) Gigantibus Ixion ab aliis scriptoribus non annumeratur. — *oppos ei* etc.) Cd: *appos.* omisso pronome *ei*. *Obtulit* in eadem re est ap. Serv. ad Ae. 6, 286, et *opposuit* ap. myth. II, 106. — 36 *conjugio*) *stupro* est ap. Serv. ad Ae. 6, 601. — *ut rotam* etc.) Haec cum vulgari fama non congruunt, qualis est ap. Serv. l. l: *ab irato Jove ad inferos trusus est, et illic religatus ad rotam circumfusam serpentes*; cf. myth. II, 106.

15. Schol. ad Stat. Th. 4, 551 p. 147,
mythogr. II, 21.

Cyrce schol. St. constanter. — *Aeaea*) Ita emendavi. Cd. Maji et schol. St: *Maeonia*; sed *Aenariam* (de qua Plin. N. H. 3, 6 § 82. Sillig) offert Hyg. 125 p. 220. Stav. — *sedens* om. sch. — *Ulixes*) Schol: *Ulysses*. — *Eurylochum*) Schol St: *Eurilocum*. Caeterum B verborum ordinem subinde variat. — 4 *misit*) *praemisit* B. — 5 *in feras*) De meo addidi. — *quos*) *quos, mox* B. — *Sed*) om. B. — 6 *nunciavit*) Leg. *nuntiavit*. — *proficiscebatur*) sch. St: *proficiscitur*; B: *cui soli ad e. proficiscenti* Merc. rem. d. et qu. C. dec. monst. — 8 *postquam*) *posteaquam* sch. St. — *accepto*) *suscepto* B, qui et alia variat in sequentibus. — 11 *fact. esse*) *esse factum* sch. St. — 12 *vero*) om. schol. — *rem habuit*) *concubuit* sch. — *et . . . ex ea*) *ex qua* sch. — *Teleg.*) *Telleg.* sch. — *eu. j. m. post oc. oc.*) om. sch.

16. Schol. ad Stat. Th. 2, 96 p. 49. mythogr.
II, 84. III, 4, 8. Fulg. 2, 8.

Omnes quos memoravimus scriptores Ovidium in primis secuti esse videntur; cf. Hyg. 75. Lactant. fabb. narr. p. 806. Stav. In omnibus autem quamvis idem est narrationis tenor, verba tamen non ita congruunt, ut pro uno eodemque fonte haberi possint. — 15 *silvan*) Ita Ovid. Alii montem Cyllenen vel Cithaeronem afferunt. — 16 *feminam*) Sic emendavi. Cod: *feram*. — *octo*) In temporis spatio definiendo scriptores inter se dissident — 18 *naturam*) *figuram* B et schol. St. *formam* H L M. *speciem* Hyg. — 19 *lis*) *jocosa lis* Ovid. *jocosa altercatio* Hyg. — 25 *ei prae*) *prae* Pronomen *ei* supplervi; vid. Lactant. p. 806. et myth. III, 4, 8, 10. — *praescientiam*) *scientiam* Lact. et H L M.

17. Lactant. narr. fabb. 1, 6. p. 791 Stav.

impatiens) Lact. addit: *in deos querimonia delata*. — 28 *ad Lyc. reg. Arc.*) Lact: *ad Lycaonis regiam*. — *qui ipsi quasi*) Lact: *cui Lycaon tamquam*. — 29 *hum. membra dev. app.*) Lact: *prius hum. memb. dev. velut hospitali humanitate app.* Caeterum ejeci pronom. *ei* (quod Maji cod. habet) ante *apposuit*. — 31 *sed*) om. h. l. Lact. et ante voces seqq. *in lupi* collocat, quibus addit *saevi*. — 32 *adhuc*) om. Lact.; Maji cod. *et adhuc*. — 33 *servat*) Lact: *servaret*. Quae sequuntur congruunt cum Serv. ad Ge. 1, 138 fin. — 34 *Lycaon*) *Lychaon* C; *licaon* D. — *habuerat*) *habuit* C D. — *Callisto*) *calisto* C D. — *et postea* A C D. sed copulam ejecimus. — *transtulit cael.*) *eam posuit* C; *transtulit* D a seniori manu margini adscriptum; *caeleste* om. C D.

18. Lactant. narr. fabb. 1, 10. 13 et 14. p. 793 sq.

vel Iasi) Ita conjecimus pro *Janis*, ut est in cod. Majus proponit *Argivorum*. Lact: *amnis*; Serv. ad Ae. 7, 790: *Argivorum fluminis*. — *spec. s.*) *suas specie* Lact. — *praecelleret*) *praecederet* Lact. — *a*) *ab* Lact. — *admotis*) *annotis* Lact. — *procuderet*) id est *procrearet*, *excitaret*, ut *procudere prolem* ap. Lucr. 5, 854; et *ignem ignes procudunt* ap. eund. 2, 1112. Nolo luc trahere Hor. carm. 4, 15, 19 *ira procudit enses*. Lact: *incideret*, omissa praepositione *in*, ut *amorem incidere* 14, 1. — Lact: *est transf.* — Lact: *cujus fallaciam Juno quum intellexisset*. — 2 *petiit*) Lact: *petit*. — *vaccam*) Lact: *eam*; sed de lectionis varietate vid. Muncker. — 3 *eo quod*) Lact: *quia*. — *esset*) Lact: *erat*. — 4 *cernuntur*) Lact: *essent*. — 5 *st. pr. puell. tr.*) Lact: *proderet puellam, tribuit confestim*. — *autem*) om. Lact. — *ne peil. ej.*

am.) ne amplius ej. pell. Lact. Majus defendit *pelex* — Jove pot.) cum Jove concumberet Lact. — Arg.) Arestoris filium addit Lact. — cust. praef.) ei praeposuit Lact. — jus Jov.) patris j. Lact., qui addit: et a casu ejus Argiphontes est cognominatus. — 8 quia ob) Ita Giselinus Lact. ed., ubi vulgaris lectio est quem ob. — sibi m. e.) illé occiderat Lact., qui habet etiam in *volucrem pav.* — amissa lum. exo.) quibus amissa lumina indicaret, ornavit Lact., quae lectio est praesferenda. — 11 peragr.) percucurrisset. Lact. — 12 est) om. Lact. — Ibi) ac Lact. — pr. fo. rec.) in *pristinam fig. reversa* (est Venet. ed.) Lact. — atq. nom. Is.) *Isidis deae nomen accepit, linigeraque est appellata.* Istud nominabatur mutandum est in *nominata est.*

19. Serv. ad Ge. 2, 389 et mythogr. II, 61 v. 15.

Icarus) Atheniensis addunt C D. — Erigonae) D, erigonis C. — indicasset) indicaret C D. — ebriati) debriati C D. — crediderant) D, crediderunt C. — erigonem C D. fil. ejus C, quae et ejus com. C. — 20 deor. voluntate B C D. — astra) castra C. — 21 ille) est addunt C D. — 22 per) post B C D. — 23 furore quodam B C D. — 24 ad laq. comp. Unde consultum orac. respondit etc. B — 25 erigonis C D. — 27 ut et) ut etiam B C D. — 28 ea) om. C. — elem.) alim. D. — 29 ad quem) atque C. — hac atque illac C D. — 30 et per) et om. B C. — 33 moverent) ora addit A. — Unde) et addit C. — 34 oscillar.) oribus cillerentur C; ora cillerentur B; cillerentur D. — ora om. B C, qui cum D jungunt: nam *cillere est movere*; unde et *furillae* (forc. D) *dictae sunt*, quibus (a quib. C) *frumenta cillentur.* De reliquis vid. ad II, 61 scholion.

20. Serv. ad Ae. 2, 116, mythogr. II, 202.

Prior hujus fabulae pars ad verbum cum Servio non congruit. Aulis h. l. vocatur *insula*, ut ap. Serv. ad Ae. 4, 426: *Aulis insula est, in qua conjurarunt Graeci, se non ante reversuros, quam Troja caperetur.* Ita et supra *Maeonia* dicta est *insula*, et *Colchis* a myth. II, 134 v. 5. et p. 253, 31. — 41 ventos esse plac.) *placandam esse Dianam* B C D. — 2 Minerva) numinis (i. e. Dianae) *miseratione sublata est* B C D. Alii scriptores Iphigeniam a *Diana* servatam esse constanter tradunt. — 4 Scytharum) om. B C D. — 5 Dictyn.) *dyctynnae dyanae* C; *dictinae d. D.* — 6 humano) romano D. — et maxime hospitum) om. B C D. Oresten C. accepto) om. D. — 8 curandi) *carendi* B C D. Majus conjecit *cavendi*; Burmanus *curandi*. — gratia B; causam C. — fidissimo) om. B C D. — 12 pingitur) addunt C D; *propter quod et lucifera dicitur* (sed etiam a *fascis lignorum* D). Caeterum novissima hujus fabulae verba corrupta exhibet B; vid. ad II, 204. 12

21. Serv. ad Ge. 3, 7. mythogr. II, 146.

Hippodome C; ypodome D. — oeoniii D. — 15 creatos) procreatos B. — 16 curule) *currile* C; *currile* D. ad *curule cert. provoc.* B. — 18 victos) *victor* C D. — ypodamia D. Postea quum Pelopem, Tantalii filium, qui aptos curuli certaminii equos acceperat, quorum cursu omnes anteiret, am. Hip. etc. B. — 19 amoris) *coitus* C D. — 20 Pelope a puella) *pelopia puella* C. — 21 ejus marito praec. in m. est C; est om. D; in m. praec. B. — 22 cui et n. B; reposuit D. — myrteum C. mirteum D.

22. Schol. ad Stat. Th. 4, 306 p. 134. mythogr. II, 147.

26. mare) *pelagus* Schol. St. et B. — lege) Majus conjecit *luc.* — 27 qua) quae B. patris orbit. B. — 28 Aereo scilicet B. — 29

dirump.) *dirump.* Schol. Stat. *violarent B.* — (*Quum igitur etc.*) *Thyestes enim quum.* sc. etc. B et schol. St., qui reliqua omittunt. — 31 *aurei vell.*) *vell. aurei B* et schol. — 32 *regnum*) *regiam B* et schol. — *cust.*) *plurimum cust B* et schol. — *Europam*) Leg: *Aëropam*; Eurip. Hel. 398. Or. 18. Apollod. 3, 2, 2. schol. ad Soph. Aj. 1297, ad Arist. Vesp. 759. R. 873, ubi *Ἀρριόπην* vulgo legunt; Hyg. 86. Gell. 7, 3. Lact. narr. fabb. 12, 1 p. 869, ubi olim *Europes* edebatur; alia lectionis varietas ap. Serv. ad Ae. 11, 262, ubi *Merope* in C, et *Maeropa* in D extat. — 33 *sui*) *Atrei* addit B. — *sperabat*) *speravit B*; *judicavit* schol. — 34 *ille*) *Atreus B.* — *posteaquam* sch. — *eum*) *fratrem B.* — *cum filiis duob. suis* schol. — 35 *ad e. mis.*) *eum vocavit B*, qui “*eique ad se vocato*” cum schol. omittit. — 36 *suos*) *ejus* schol. Recte! — *eidemque*) *cui* schol. — 37 *ost. fer.*) *fer. ost.* schol. Caeterum hanc sententiam *eidemque ... feralis* om. B; qui tamen cum schol. subjungit: *quo (fraterno add. B.) facinore (quum eum punisset add. schol.) sol dicitur ab eorum se regionibus avertisse (vertisse B)*; de qua re vid. Serv. ad Ae. 1, 568. — 38 *ultionem*) *delectatione* schol. *hoc motus dolore Th. quum* etc. B. — 39 *p. eum*) *illi* addit schol. et B, qui legunt in seqq. *posse venire.* — 40 *filia*) *sua* addit B. — *Pelopia*) Ael. V. H. 12, 42. *Pelopia* schol. hic et p. 39. 91; et sic apud Luc. scribitur. — *esset*) *fuisset* schol. et B. — *ille cito*) *illicitos* schol. *illico B.* — *amplexum B.* — *invadit*) *invasit B* et schol. — 42 *incestus*) om. sch. et B. Male! — *Atr. vero etc.*) *qui Atreum quum (quum h. l. om. schol.) in vindictam patris (quum h. l. inserit schol.) adolevisset, occidit B.* — *Inde et*) *Idem etiam B, Idem autem sch. Agamemnona sch. adulterata uxore ejus Clytaemnestra prostratum interemit B; occidit, (ut ipse Virgilius Ae. 11, 266: Ipse Mycenaeus magnorum ductor Achivôm); qui postea ab Or. filio Ag. c. e. q. adulterasset occisus est.* — Caeterum B plura hic de Agamemnonis morte affert.

23. Schol. ad Stat. Th. 2, 281 p. 58. ad Ach. 1, 65 p. 433. cf. myth. II, 134.

Phryxus quum Maji codd. scribunt tum schol. Stat, qui etiam ad Theb. 5, 475 p. 184 eandem Phruxi genealogiam affert; omittit tamen *fratres*, et pro *regis* habet *Aeolo geniti*, et pro *Nephelae* offert *Nephiles*. De inepta scribendi rationi *Φρύξος* vid. Heyn. ad Apollod. p. 134. — *Helle*) *Helles* sch. — 8 *insania Lib. abj.*) *insania a Libero objecta* schol. — *Nephele*) *Nebula* schol. — 12 *Aeetam*) *Oetam A*, ut et schol. Sie et alibi. — 13 *Nephele quae et*) om. B et schol. — *concitata B; concitata* schol. Recte! — 14 *nec*) *ne repet. lar. mar. schol. nec ad lar. m. remeare vellet B.* — 15 *Phr. et Hel.*) om. B et sch. — *nom. Inon.*) *Inonem nuncupatam B; Ino quae* schol. — 17 *rogavit*) *petiit B* et sch. — 18 *innata*) *orta B.* — *Quum*) *autem* addit B — 19 *eum*) *enim* schol. — 20 *fil. N.*) *Nubis fil. B* et schol. — *nam et ip. d. eos fr. inc.*) omisit schol; *ipsa namque dictum habuit etc. B.* — 21 *Pater*) *vero* addit B; *nam et ipse p. sch.* — 22 *commisit arbitrio B* et sch. Quae sequuntur in cod. B. cum initio hujus fabulae congruunt. — 24 *aur. vell. habent.*) *memoratum* schol. simpliciter. — 26 *se cum ea*) *secure eam* schol. — 27 *mare*) *maria* sch. — *Helle*) om. schol. — *et nomen ponto dedit; nam*) om. schol. — 28 *nam ex illa II.*) *qui locus ex ea Ellesp. sch.* — 29 *immol.*) *quo vectus erat, mactavit, et ejus vellus consecrant Marti* schol. — 30 *insom.*) *informis* sch. — *Aeeta*) *Oeta* schol. *Oeeta A.* — 31 *Phrix.*) *hunc sch. — filiamque*) *ei* recte addit sch. — 32 *accep.*) *suscep. sch. — verit.*) *est* addit sch. — a) om. schol. — 33 *a diis*) *ex prodigiis* schol. — *ab*) *ut ab advena,*

Aeoli prog. recte schol. cum mythogr. II, 136, 39. — 36 Hos) quos schol. — Postea etc.) Hanc sententiam contraxit mythogr. noster.

24. Pelias et Iason.

v. 41 *vel Pelus, rex Peloponnesi*). Haec ineptissima sunt, et obelo notanda. — 42 *Aeson, qui Aeson) Iason, qui Iason est apud Majum. — 1 deijceret) deiceret Cod. — Colchos*). Hanc nominis formam *Colchi, oruin*, quae et terram et populum designat, constanter mythogr. servat (cf. Serv. ad Ecl. 4, 34 ad Ge. 2, 140. Hyg. f. 89.); vulgari illa *Colchis, idis* ne semel quidem usus est. — 2 *detulisset) Leg: deferret — in qua Jupp. etc.)* Haec a vulgari fama aliena sunt. — 4 *esse) fore* haud dubie leg. — 5 *Argo, a qua dicti etc.)* Probus ad Ecl. 4, 34: *Argo a celeritate dicta est. Sic et Homerus, qui νέμια ἀργυρῶς celeres dixit. Inde arguti, qui multum ac celeriter loquuntur, ut arguta hirundo; cf. schol. ad Stat. Th. 5, 475 p. 184. — 6 Typhis)* Ita Maji cod. et D ad Ecl. 4, 34, ubi C et *tyfys* et *typhin* exhibet, sicut myth. II, 135, 27 *Tiphi*. Vera nominis scriptura est *Τῆφους*, Paus. 9, 32, 3. Apollod. 1, 9, 22. Apollon. Rh. 1, 105, ad quem locum sch. *Tiphyn* ab Aeschilo *Iphyn* appellatum esse refert; atque *Iphis* in codd. est Hyg. f. 18, etsi f. 14 p. 43 *Tiphys* nominatur; cf. schol. ad Stat. The. 5, 413 p. 181. — 10 *Pelias) Peleum* intelligit, qui cum Telamone affuit Herculi Trojam expugnanti, Pindar. N. 3, 33 sqq. Boeckh.

25. Serv. ad Ge. 2, 140.

rapiendum) tollendum C D. — quod dicav. marti frixus C D. — eo obtentu etc.) Ordine non satis perspicuo rem exponit mythogr. Servius haec non agnoscit. — 17 *ut tauros subjug.)* Perperam haec res primo loco memoratur, quum in primis subsequantur verba: *dentes serit junctis tauris. — 20 homines) armati sunt, qui primum fecerunt impetum in Iasonem frustra; postea nut. etc. C D. — se) Supplevi e C D; abest enim a Maji cod. — 21 Aeeta) Oeeta A; etas C; aeces D. — 22 euni) fuisse* addit C D. — Caeterum C plura h. l. subjungit, quae in vulgariis Servii edd. non leguntur: *et aliter. ut factum est in colchide, et hic est ydrus, quem chalmus in boeciam occidisse fertur, cujus dentes ipse partim ibidem servit, partim etes in colchide, ex quibus utrique seges armatorum hominum nata est. Tauri autem hi sunt, quos ignem flantes ete imperio Iason junxit unguento usus quod ei medea dederat. — 23 Iason, aureo etc.)* Reliqua absunt a Servio. — 25 *tunicam)* Ita schol. Cruq. ad Hor. Epod. 3, 13. Plurimi et pallam et coronam venenis infectam memorant. Sed ridiculum est, quod mythogr. tunicam *allio* infectam fuisse dicit; id enim Horatius per jocum statuerat; cf. mythogr. II, 138. *Lanam Nessi sanguine tinctam fuisse* dicit Acr. ad Hor. Epod. l. l.

26. *Penthesileae) Leg: Praxithea; vid. Eurip. ap. Lycurg. adv. Leocr, T. 3 p. 261 ed. Oxon. et ap. Plut. parall. p. 310 d. (fr. p. 160 Matth.) Apollod. 3, 15, 1. Hinc corrig. Philarg. ad Ge. 4, 464 Praxiotelis, et Terriginiae ap. Serv. ad Ae. 12, 83. — nupta) Num rapta? — Zeten) Zetum A, et schol. ad Stat. Th. 5, 432 p. 183 et ad 12, 630 p. 422. Zethum infr. 204 fin. et B 142, 7. cf. myth. III p. 173, 37 et p. 174, 11. quos locos emendavimus, siquidem in codd. partim erat Zetus partim Zethus. Ζῆθος Palaeph. 23. cf. Maji Interpp. ad Virg. G. 4, 463 et Philarg. l. l. Serv. ad Ae. 3, 209. Fulg. 3, 11. Ζῆθος Ap. Rh. 1, 211. Apollod. 1, 9, 16 § 8. cf. Hyg. f. 14 p. 49 Stav.*

27. Serv. ad Ae. 3, 209. mythogr. II, 142.

fuit et hic om. B C. agnoscit D, qui habet etiam archadiae. — suis lib.) D; lib. suis B C. — 38 Harpyias) arphas C; arpias D; —

Caeterum initium hujus f. est etiam ap. sch. ad Stat. Th. 8, 255 p. 285. — *abripere*) *corripere* C; *arripere* A B D. — 40 *Colch.*) *cholch.* C. — *hosp. susc.* B. — *et*) etiam B C D. — 2 *Zeten*) *Zetum* C; *Zethum* A B D. — *calaim* C — 3 *arphas* C; *arphas* D. — *pellere compulerunt* C, omissa praepositione *ad.* — *ei miser.*) B, qui post *Orithyiae* addit: *Erechthei filiae, quam Boreas e flumine Elisso* (Ilisso) *rapuit.* — *strictis instructis* C. — 4 *pulsas*) *pulsae* B C D. — *archadia* D constanter — 5 *vellent ult.* B. — 4 *admoniti* B C D. — 7 *volatos* D. — 8 *dedit.*) C D inserunt: *quod Apollonius* (2, 273 — 300) *plenissime exequitur.* Reliqua absunt a B. — *Jovis canes* C. — 9 *esse dic.* C D, qui deinde subjungunt: *unde etiam epulas dicuntur abripere* (perhibentur arripere D.), *quod est furiarum, ut* (Virg. Ae. 6, 606): *et manibus prohibent contingere mensas.* — 9 *finguntur*) *dicuntur* D. — 10 *quia*) *qui* C D. — *partis*) *a partis* D. — Deinde plura interponuntur in C D: *Item has* (ipsas D) *furias esse paulo post ipse* (idem D.) *testatur ut* (dicens D.) Ae. 3, 252: *vobis furiarum ego maxima pando.* *Furias autem canes dici, et Lucanus testatur dicens* (om. D.) *ut* 6, 733: *styguasque canes in luce superna destituam; et in sexto Virgilius* (257, ut C): *visaeque canes ululare per umbram adventante* (adveniente D.) *dea.* — 11 *et aves*) Copulam omisit Maji cod; sed C D addunt: *ut ipse in duodecimo* (846) *ostendit.* — 12 *effig. inv.* C D, qui iterum addunt: *has Virgilius tres dicit, oello* (hello D), *oquipete* (occipite D), *celaeno; Apollonius duas, quem in XII Virgilius sequitur* (845, reliqua om. D) *ut; sunt geminae pestes. Strophades a conversione volatus, id est στροφαῖ, nomen insulis dedit.*

28. *urbes vic. sunt etc.*) Serv. ad Ge. 1, 207 *civitates sunt Hellesponti; quae angusto et periculoso mari segregantur* — *arto*) i. e. *freto*, pro quo tamen alibi non ponitur. De angustiis portarum adhibetur apud Liv. 34, 15 cf. 2, 50. — 16 et 19 *Hero*) *Heron* non hic tantum legit codex, sed infra etiam II, 218 (ubi tamen C *eroem*, et D *ro rec offerunt*) ut III, 11, 19 bis H L M. Utrumque exhibent codd. Ovid. Am. 2, 16, 31. De hujus generis nominibus vid. Muncker. ad Hyg. 224 p. 344 Stav. — 26 *instincta*) Num *extincta*? Hoc cum *cecidit* melius congruit; illud cum *se praecipitavit* II, 218. — 27 a) omittit cod.

29. Serv. ad Ge. 3, 532. mythogr. II, 66.

Arg. sac.) *sac.* Arg. B C; *archivam* D. — 32 *et*) om. D. — *solempni* A C. — *boves non inven.* C D. *non possent inveniri* B, qui "omnibus pistilentia consumptis" habet. — 33 *universas*) *universa* C D. — 34 *matrem*) *Cydidpe* vocatur in Anthol. Pal. 1 p. 65. Hyg. 254. et Philarg. ad Ge. 3, 532, ubi et *Chrysis* in codd. est. — *subeuntes jugum, matrem ad etc.* C; *matrem subierunt et ad t. dedux.* B. — *Tum*) om. B; *tunc* C; *dum* D. — *optulit* C. — 37 *ait*) om. D. — *mortalibus utile sciret* B. — 39 *nihil*) *nichil* C. — *praestantius*) *quod Herodotus* (1, 31) *apud Graecos plenissime commemorat* C D.

30. Serv. ad Ae. 1, 273.

v. 3 *pepulit*) *repulit* C. — 5. *punitum iri*) *puniri posse* C D. — 6 *Romus*) A C; *Romulus* D. — 7 *tyberim* C D. Hic D iterat verba: *unde nati sunt remus et romulus,* — *Tum*) om. D. — 8 *amnis*) *anien* C. D. Recte! Deinde uterque cod. subjungit: *ut alii, inter quos Horatius, Tyberis; unde est* (Carm. 1, 2, 20): *uxorius amnis.* — *expos. sunt ad v. r.* C D. — 10 *cujus*) *cui* C. — *Laurentia* C. — 12 *regnum*) *regna* C; *regno* D. — 13 *avo*) *tuo* C; *patre* D. — 15 *primus sidiit*

C. — 17 appellaretur C pro diceretur. — 19 est) est hoc C. — caelan-
dam D. — 21 fictum) factum D. — est om. C. — in tutela esse Martis
C D.

31. Serv. ad Ae. 1, 323.

Scythiae) *scithiae* C; *cithiae* D. — omnibus) hominibus C. —
ministraret) monstraret C D. — gloria tanta C. D. Caeterum haec
fabula supra 10 male consarcinata est cum diversissima illa de Lyciis rus-
ticis in ranas mutatis. Rem melius narrat Lactant. 5, 11 p. 824 Stav. —
lynxem) Cod. hic et supra *lynxen*.

32. Serv. ad Ae. 1, 535. mythogr. II, 32.

Oenopion) *Oenorio* C; *Oenepion* D; *Enopion* B, addens, qui et *Pe-
largus* dicitur. — *Neptunoque*) D B; *Mercurioque* C. Jovem et Neptu-
num tantum memorat schol. Stat. Th. 3, 27 p. 84. — 32 aliquid) ali-
qua B. — petiit) petit C. — 33 intra) B C D; itaque A. — 36 dice-
retur). Hic inserunt C D: quod dorica lingua commutatum est, ut
ov (oy C. oi D.) diphthongus (*Diptongus* C, *dyptongos* D.) in o (ω
C D) verteretur (convert. D). Quod autem plerumque prima syllaba
brevis invenitur, ut hoc loco, quum sit naturaliter longa, Graece
rationis est. Nam detractio fit v litterae, et o remanet brevis, quo-
modo ούρα (ούρα τε σιωπιστα [σιώπιστα] D.) pro ὄρα, ποιήσον et πόησον.
Et hoc quia aut (duplex add. D) ω est naturaliter longa, aut ov
(omisit D) diphthongus. Ceterum ov (om. C) si sit in proprio nomine
dichronos, ut omnes Latine sunt, propriorum nominum abutemur licentia,
ut in artibus lectum est. Orion ergo postea v. f. — 37 quum) dum
C D B. — 38 immisso) B et schol. Stat. addit *Terrae auxilio*. —
periit) om. D; perit C. — inter sid. coll.) relatus in sydera, signum
famosum tempestatibus fecit C D. Quum Juppiter in caelum transfe-
rens sig. fam. l. f. B, qui addit cum schol. Stat: Similiter et Diana
vindicem suum in caelum transtulit. Deinde cum C D: *Verisimilius*
autem (Sed veris. B) est (quod B) a scorpione interemptum (tus esse
dicitur B), quo oriente occidit. Tum C D pergunt: *Sane magnitudine*
sua multis oritur diebus, et ideo ejus etiam apud peritos est incerta
tempestatas. Quae verba iterantur a myth. III, 9, -6 v. 17.

33. Serv. ad Ae. 10, 763.

Neptuni) Ex Hesiodi quoque sententia (ap. Hyg. P. A. 2, 34 p. 485,
ubi diversae hujus fabulae narrationes accurate recensentur) Orion ita vocatur.
Mythographus ad verbum sane cum Servio non consentit. Plura certe
miscet, quae ab aliis scriptoribus distinguuntur, de Minoë in primis. — 3
Minoem) Cod: *Minoën*, quae forma auctoritate caret. — 4 tentavit)
Cod: *temptavit*. — filias) filiam Serv., qui tamen regis nomen silet. De
Liberi patris Satyros mittentis auxilio nihil C D. — 9 si ad or. v.) Serv:
*si per pelagus ita contra orientem pergeret, ut loca luminum radiis sol-
lis semper offerret*.

34. Serv. ad Ae. 1, 693. mythogr. II, 182.

reg. fuit ung. C. — *amaracina*) *amaricina* C D. Ultimam senten-
tiam omisit B. De hoc unguenti genere, in Coe insula olim facto, vid.
Plin. N. H. 13, 1 §. 5 ed. Sillig. — *sampsuchum*) Plin. N. H. 13, 1 §. 10
Cyprum et Mytilenen insulas hac herba abundare dicit. — *samsucum*
A C D. — et) om. C. — dicunt) dixit C. — *amaracum*) De hac herba
vid. Plin. N. H. 21, 11, 39. et 22, 93.

35. Serv. ad Ae. 2, 81. sch. ad Stat. Ach. 1, 93
p. 434 sq. mythogr. II, 200.

Palamedes) De ejus origine plura tradit Serv. schol. Stat. et mythogr. I. quem cf. — *delectum*) sc. militum; schol: *dilectum*. — *Ulixen*) A C; *Ulixem* B D et schol. — *invitum*) *invitus* schol; qui omittit *duxit*; et in D *ad bellum* superscriptum est. — *enim*) omittit schol. — 23 *Ulixes*) *Uliesses* sch; et sic in sqq. — 25 *Trojam*) *Thraciam* B C D et sch. — *nil C*. — *adduxisset B*. — 26 *inceptus*) *inceptatus B*. — *neglig.* C D. — *ut ne ipse*) *nec ipsum B*; *nec ipse D*. — *si*) *sibi* schol. — 28 *possit*) *possit D*; *adveh. posse B*. — 29 *devex.*) *advexit B*. — *Ulixes*) om. B. — 30 *epistulam*) *Leg. epistolam*; illa scribendi ratio antiquior est quam quae in tam recenti scriptore possit ferri. — *per*). Verba quaedam h. J. excidisse et sensus indicat et nostri codices; nam C habet: *per quam gratiam proditionis agebat, et commemorabat certum auri pondus esse transmissum, dedit c.* D eadem exhibet, sed pro *gratiam* legit *gratias* cum B et sch; et pro *certum* legit *secretum* cum B et D. — Caeterum B: *ad Pal. direxit . . . quod dedit cap. Trojano*. — 31 *fecit*) *iussit C* et schol. — *Haec*) *epistola* addit C — 32 *allata*) *oblata B D* et sch. — *lecta*) abest a Maji cod.; supplevi e meis mss. — 33 *dissimul.*) *adesse simularet C* et sch.; *palamedia dissim.* D. — *ait*) om. D — 34 *esse non creditis*) A B; *esse creditis C D*; *est simpliciter* schol. — *ejus tentoriis C* et sch. — 35 *et inv.*) Copulam om. A B D. — *servis*) *ferris* schol. — 38 *ipse*) om. B. — *tabulas* sch.; a quo reliqua hujus fab. pars abest. Sed C D: *(et C) ut Varro testatur seq. q.* — 40 *Tamen*) *Tantum B*. — *inventam*) *inventum A B*; *inventas D*; Θ Φ X *ab hoc inventas C*, quae haud dubie genuina est lectio.

36. Serv. ad Ae. 6, 87. schol. Stat. Ach. 1, 134
p. 437.

Stygia palude) *Stygem paludem C*; *stigem p.* D. *Stygon paludem* schol. — 3 *ea*) om. C D et sch. — *fuit*) *est C D* et sch., qui ad Ach. 2, 72 p. 442: *Proh nefas!* inquit, *novum genus calamitatis; ibi mortis locum reliquit, ubi eum mater est amplexa.* — *polixenam D* et sch., qui habet *ut in t. accipere*; sed C D: *ut . . . acciperet.* — *simulachrum D* et schol. Postrema fabulae pars apud schol. non reperitur.

37. Serv. ad Ae. 3, 73. sch. ad Stat. Ach. 2, 9
p. 440. mythogr. II, 17. et III, 8, 3.

Latonae nupt.) *vitiatam Latonam C D H L M* et schol. Aliter incipit B, quem vide. — 9 *Asterien*) H et sch.; *Asteriam M*; *astarien D*; *astericis C*; *Astarken A B*. *astream L*. — *ut a diis conv. in av.* B. — *verteretur* sch. et L. — *versaque est L*; v. *est in avem* ὄρνυα, *quam nos coturnicem vocamus B*. — 10 *maria* sch. — 10 *transnatare L*. — 12 *lapiit D*. — *Postea*) *tamen H L M*. — *Levata est et Ortygia dicta B*. — 13 *Latone. D*. — *coepit aquis L*. — *Haec . . . consecrata*) absunt a H L M. — 15 *Pythone*) *pithone C* et sch. *phitone misso H*; *misso phitone L*; utrumque omittit D. — *gravidam, Pyth. inmisso, (misso M) Laton. C H L* et sch. *grav. a Jove B*, qui deinde fabulam de Lyciis rusticis in ranas conversis inserit. — 15 *haec*) De meo addidi, *ne expulsa, applicans* etc. ad Junonem referantur. Cum A facit L. At vel sic tamen est quod me offendat in hoc loco, quem saniolem servasse videntur aliqui codd. nostri: *ab applicante se litoribus, sorore susc. est H N*; sed D et schol. propositionem ab omittunt. *Ortygia applicante se litoribus B*; *applicante se litoribus a sorore C*. Illam sententiam confirmat

schol. Stat. ad Th. 5, 533 p. 187. — 17 *susc.*) *recepta* L. — 18 *peperit*) *edidit* B. — *occiso Pythone*) om. D. — 19 *Diana nata* L. — *parienti* L. — 20 *Diana quamvis sit virgo* sch. — 21 *parientibus* L. — *haec namque secundum non paucos addunt* H M; at L: *Namque eadem est secundum opiniones non paucorum.* — *Diana Juno Proserpina* C D sch. et H L M; *Diana Luna Proserpina* B. — 22 *duo*) om. H M. — *nata*) *nam* D. — *numina igitur nata* L. — 23 *passa*) *passi* A; *passae* sch. *non passa sunt errare* L. *passunt* D. — 23 *insulis*) *Myconi Gyaroque* B. — 24 *fuit*) *est* B C D H L M et sch. — 25 *qui fit*) om. L. — *latentibus*) *labentibus* H M. — *ventis*) om. D, qui cum C addit: *ut* (sicut D) *Lucanus* (3, 460) “*quaerentem erumpere ventum*” *credidit* (credito C). *Melius sane* B: *quaerentibus erumpere, sicut Luc. credidit.* — 27 *ne*) *nec* L. — *sepelir.*) *ut in vulcano* addit C. — 28 *e*) om. sch. — *Mycono*) *Mycone* B H M; *micone* C D; *micano* L; *Miconoo* sch. — *Gyaroque*) *Gygaroque* A; et *gigaro* L; *Giaroque* sch. et C; *egiaroque* D; — 29 *eam*) *eas* B. — *populi insulis ven.* *ut eam* L. — *dicimus*) *diximus* C D et sch.; *primo natam diximus* B; *Diana prius nata est* H L M. — 30 *hujus est rationis* B. — *noctem prius* L; *noctem primam const. f.* C. — 31 *ut Diana* schol. — 32 *id est Ap.* B. — *Ortigia* C D et schol. *cethigia* L. — 33 *fictum* H L M. — *ὄρνις* D; *ortogomitra* H; *cethogomirum* L; *ὄρνις μικρά* M. Hinc emendavimus *ὄρνυγομήτρα*. — *appellatur* H L M. — 34 *autem*) *dicitur* addit B. — *post* B C D et sch. — 34 *Graece . . . dicitur* B. *Sequentia* sch. *transtulit* ad Stat. Ach. 2, 191 p. 446. — 36 *fuit*) *est* B C D; *putatur* H L M. — *ubique*) *utique* sch.; *alibi* M. — *responsa Ap.* L. — *sint*) *sit* sch.; *fuerint* obsc. H M. — 37 *illic*) *ibi* M; *illis* schol. — *responsa dantur*) *dantur oracula* B C L. *dabantur* H M. *auxilia* D. — *Postremam sententiam* B H L M non agnoscunt, et schol. eam proxime antecedenti praefixit. — 38 *unde etiam recipit interd.* C. — *interdum*) *nitidum* sch.

38. Serv. ad Ae. 4, 484. mythogr. II, 161 et III, 13, 5.

Herperides atlantis filiae, nymphae C; *hesp. atlantis filiae, nymphae* D, quae vera videtur esse lectio. Pro *nymphae* H L M habent *regis Africae*. *Diversum fabulae initium* exhibet B. — *hortum*) *ortum* D. — *eristheo* C; *euristeo* D. — *Revera autem*) *juxta Servium* addunt H L M. — *mala*) *Leg. μήλα* — *nam mala dicuntur etiam mela* *nomos dicitur* p. o. habet C; *nam mala dic. et melonomos dic.* p. o. B D; *nam oves μήλη dic.*; *quin etiam μηλανόμος dic.* p. o. L M.

39. Serv. ad Ae. 3. 113. mythogr. II, 47.

Schoenos) *Ita* D; *Schenos* A B; *szyros* C. *Atalanten de Scyro fuisse* schol. ad Stat. Th. 7, 268 p. 251 affirmat, si lectio genuina est. Ipse certe Statius dicit:

Qui breve litus Hyles Atalantaeumque superbi

Schoenon habent notique colunt vestigia campi.

Quo tamen loco cod. Cassellanus *Secron* offert et *Atalantemque*; codex vero Taurinensis *Athalanteque*. (Utrumque codicem Dorvillius olim contulit, cujus lectionis varietatem Burmannus Secundus margini editionis Tiliobrogae adscripsit; qui Burmanni liber pretiosissimus posthac Santeonium nactus est possessorem, nunc autem in biblioth. Gottingensi cum pluribus aliis Santeonii copiis litterariis, ad Manilium in primis et mythographos Latinos et Statium spectantibus, asservatur. Est autem codex ille Cassellanus membranaceus, in folio minori, fere quadratus, litteris majusculis quam elegantissime exaratus. Taurinensis codicis meminit

Dorvillius ad Charit. p. 161; alterius Casselani codicis vetustissimi Drakenb. ad Liv. 7, 10 § 9 p. 508.). Schoenos Boeotiae oppidum est ad flumen situm (Hom. II. 2, 497) quod Σχοινοῦς vocatur, sicut Arcadiae vicus ap. Paus. 8, 35, 8. Simson in chron. a. m. 2745 et Perizon. ad Ael. V. H. 13, 1. — *Atalante*) *athalante* D. *Scrinei filia* addit B; leg. *Schoenei*; schol. ad Stat. Th. 6, 563 p. 221: *Siconei*, quod jam Muncker correxit ad Hyg. f. 185. — 8 ut) om. D. — tres) abest a B C D. — ac victos) *evictos* C. *ac cursu superatos* B. — *occideret* B C D. — 9 *hypomedes* C; *ypomedes* D. — 10 *orto* D. — 11 *auria mala* D. — *jactare* C. — 12 *tum* D. — *athalante* C D. — 13 *hypomedes* C; *hipomenes* D. — 14 *deum* C D. — *impatientia compuls.*) *amoris inpat.* C D. — *Atalante*) om. C. — *rem hab.*) *concubuit* C D. — 15 *convertit et suo)* *conversos suo* C. — 16 *ne)* *ne secum* C D. — 17 *parda)* *pardalide* C. — 18 *deum* C D. — 20 *sustinetur* C D. — 21 *subjungantur* C. — *maternam)* *mater nec* C. — 22 *coribantes* C D. — 23 et) om. C D. — *feruntur* D. —

40. Serv. ad Ae. 2, 166.

Arispam D. — *fuit)* *est* C D. — 30 *pirro regna mer.* C D. — *quamquam praestiterat* P. etc. C D. — 32 *naufragia esse passuros* C. — *dyomedes* C. — 33 *cloacis)* *aludoacis* D. — *simulachrum* D. — 35 *his neg. hoc pot. datum* C. — 36 *haberet)* C D addunt: quod et Virgilius ex parte tangit. et Varro plenissime docet (dicit D). — 37 *pericula)* Hoc Majo displicet. Ergo proponit *piacula.* — *trans-euntia* C. — 38 *ille se* C; *accipit simulach.* D, cujus margini adscriptum est: *et illud romam detulit, ut in V legitur, ubi dicitur (704):* Tum senior nautes. — 40 *sacra* C D. — *Julia gens)* Margo codicis D. *sicut in quinto (704) dicitur: nautiorum familia minervae sacra retinebat.* — *Nautarum)* *nautorum* C D, cujus margo: *vel nautiorum.* Eadem lectionis varietas est ap. Serv. ad Ae. 5, 704, ubi additur: *quod etiam Varro docet in libris quos de familiis Trojanis scripsit.* Caeterum C D inserunt: *Hinc est illud in quinto: Unum tritonia pallas quem docuit.* — 2 *agnoverunt* C. — 3 *indicasse* C D. — 6 *Verumtamen)* A C; *verum* (sc. *simulachrum*) *tamen* D, quod verum esse censeo. — *agnoscitur* C. — 7 *mobilitate* C, qui cum D addit: *Unde est: (vix positum castris simulachrum arsere coruscis luminibus flammae arrectis vel D) hastam-que trementem; sed ab una (uno D) tantum sacerdote visa est (visa est om. D), ut Lucanus: trojanam cui fas soli vidisse minervam (soli cui fas C).* — 10 *atheniense illud* C.

41. Serv. ad Ae. 3, 297. mythogr. II, 208.

Mythographus II altius hanc repetit historiam. — *Consuetudo regia fuit* B. — *legitimam non hab. ux.* B. — *legittima* C. — 14 *Itaque)* om. C D. — *Pyrrh. igitur* B. — *Pirhus* C; *pireus* D. — 16 *molosum* D. — *Ex ipsa fil. M. B.*, qui postremam hujus fabulae sententiam huc transposuit. — 17 *jam)* om. B C. — *ante)* *antea* B. — *uxorem ducere* B. — 18 *Orestis insidiis)* *ab Oreste* B. — 19 ut) quod D. — 20 *tenuerat)* *habuerat* D; *tenuer. loc.* B. — 21 *benef.)* *sacrificium.* — *quo)* quod B. — *eum)* om. B, sed restitui. — *prohib.)* Hic B inserit sententiam, quae supra I, 40, 31 sq. legitur. — 22 *est)* om. B, qui pergit: *ut mortuo Pyrrho Helenus regnaret.* — 23 *molosia* D. — 25 *nominavit)* ad finem rejecit B. —

42. Serv. ad Ae. 5, 864. mythogr. II, 101. III, 11, 9.

Mythographus II et III hanc fabulam multo prolixius enarrant, sed ita tamen ut cum I ex uno fonte hausisse videantur. — 27 *Sirenae* B;

syrenes H. — *tres*) *tertio* C; omittit D et B; *dicuntur tres fuisse* H. — *parte*) *partim* C; *in parte*) D H. — 29 *Acheloi*) *ageloi* C. Hanc genealogiam omittit D; *Melpomenes* M. B. — 30 *thibius* H. — *altera*) *alia* B. — *alia*) *tertia* B H L M — *Et pr.*) *Primo autem* H L M. At B hanc sententiam plane omittit. — 31 *Capreis*) *Caphareis* H L M, quam genuinam habeo lectionem. *Καρήρειοι ἄρκου* Euboeae promontorium, Eurip. Tr. 90. — *quae ill.* etc.) B haec verba variat, et H L M multa interponunt; deinde pergunt: *Nonnulli tamen has tres sorores pulcherrimas meretrices fuisse contendunt, quae quia etc.* D autem verba *Secundum . . . deducebant* omittit. — 35 *contempnendo* A B C, ut alibi.

43. Serv. ad Ae. 6, 14. mythogr. II, 121 sq. et 124 sqq. cf. III, 11, 6 et 7. schol. ad Stat.

Ach. 1, 192 p. 438 sq.

Minutissimis) *mitissimis* A; *adamanteis* H L M; *minutissimis adamantinis* B. — *lectulum*) *lectum* schol. — *Mars*) *martis* C. — 1 *implicati*) *impliciti* schol. et B, qui sunt trajecit ad finem, sc. *resoluti sunt.* — *et cunct.* *sub test.* *deor.* *cum ing.* etc. B. — 4 *Pasiphe* A B C D L. — *ea incendente, quum . . . flagraret* B, omissa copula. — 5 *flagrabat*) *flagravit* C et schol. — 7 *inclusa rem habuit* B. — *concubuit* C D et sch. — *nato inde Minotauro* B. — *labyrinthum* D. — 9 *plurimos*) *plures* B C D et schol. Recte! — *Adrageum* schol. — *fedram* C D. — 10 *Sed*) om. B. — *fortiss. esset* B, qui et in seqq. pluries verba transponit et variat. — 11 *apud athenas*) om. C. — 12 *ab*) om. D. — 14 *statuit hanc* schol.; *constituit* B. — E codice Vossiano seqq. laudat Tullius ad Palaephat. p. 156. — 16 *anno*) om. D. — 17 *tam virtute quam forma* B C D et schol. — 18 *ariathne* C. — *filio*) om. schol. — *direxit*) *rexit* C D et sch. — 20 *aufugit*). Quae sequuntur absunt a schol. St. — *deprehendisset*) *deprehenderet* B. — 21 *filio*) om. B C D. — *ycaro* D. — 23 *placaretur* B. — 24 *et penmas*) om. B. — *et inde*) *exinile* B; *unde* C; omisit D usque ad *evolavit.* — *in quod*) *in quo* A C. — 26 *vero primo* B. D; *primum* C. — *in Sard.* B; *ut dicit Salustius* addunt C D. — 27 *post delatus est Cumas* B C D. — *et in*) *ibique* B. — 28 *in foribus haec universa dep.* B C D. — *haec est*) *sic se habet* B. — *Nam Taurus* etc.) Haec schol. St. habet, et mythogr. III Servio tribuit. — *Nam*) om. B. — *Minois regis* B. — *adamav.*) *amavit* B C D. — *pasyphe* D; *pasiphe* A B C L. — 30 *et cum illo* B. — *concubuit*) *rem habuit* B. — *aliun*) *alterum* schol.; *unum* B. — *dicitur Min.* schol., qui cum CD ad Virgilii verba: *mixtumque genus* provocat; reliqua autem omittit. — 32 *Quam ob culpam incl. Daed. reg. corr. cust. relax.* — 33 *misso* C. — 34 *Cumas*) Reliqua desiderantur in B. — L autem sic: *rex mox iratus in carcere clausit, unde custodibus a regina corruptis extra carcerem eductus est. Qui in mari amissa navi cumas venit.* — 34 *volucrum sunt, non navium* L. — *remorum praecaddidit alas* L.

44. Serv. ad Ae. 6, 445. mythogr. II, 216.

Prochris B constanter. — *yphicli* C. — 39 *conseruat ire* B. — 40 *recreandam* D. — *auram*) *ventum* B; *auroram vocabat* D. — *ad recr.* *illic se* B. — *Aura vera est lectio, auctore Ovid. Met. 7, 811.* — 41 *Aurae* C. — 42 *relocissimam* B C. — *Laelapam* C; *Lelapam* D; *Lampadam* B. — *Laelapem* est ap. Hyg. f. 189 p. 313. *Laelapa* ap. Ovid. Met. 7, 771. Est etiam *Laelaps* inter Actaeonis canes, Ovid. Met. 3, 211. — 43 *astilia* C. — *inevit.*) *quia venator erat* addit B D. — *cumque in amplexus* rog. C D; *amplexibus* B. —

ut spr. ux. s. eam) omittunt C D. — 45 *Aura* C. — 1 *probes*) igitur addunt B C D. — 2 *iit* C D; ut ad *Pr. venit*, *obl. m. B.* — 3 *re conjugii* B; *impetratoque coitu* C D. — *se esse*) om. C D. — *maritum*) suum addit B. — 4 *illa dolens* C D. — *aurustico amore* C. — *Auroram* B C D. — 5 *silvam* B. — *fructetis* C. — *et in fr. lat.* omisit D. — 7 *Auroram* B D. — *fructecta* C D. — 8 *esse* om. C D. — *jecit* C; *direxit* D. — 9 *ignarus uxor. interemit* B. *interem. uxor.* C D. — Clausula sequens abest ab A et C. — *qui* D. —

45. Schol. ad Stat. Th. 2, 433 p. 66 sq. mythogr. II, 200.

Amynoë et Aminoë B. — *filia*) om. B. — *insula*) *sylva* schol; quod verum esse censeo. — *jaculo*) om. B. — 13 *Et ... eam*) *Quam* B; *eam* schol. — 4 *inplor. aux.* B et sch. — *Quo Nept. quum venisset* sch; at *Nept. eam* etc. B — 16 *conjugio*) *amore* B; *coitu* schol. — *Belus*) *Nauplius* B et sch. Recte! — *Palamedis pater*) *cujus filius Palamedes* B, qui ad aliam deinde fabulam transit; — *ex Nauplio Palamedes* sch. — 17 *Virg.*) Schol. addit: *prosaptiam repetens ait!* — 18 *dicitur*) *cusptide dicitur in quo loco Am. compr. terram perc.* schol. — *Amymones fluvius*) *fluvius Amymonius* schol; et Hyg. f. 169 *Amymonium flumen*; atque apud eundem Hyg. iterum: *qui ex Amymones nomine Amymonius fons appellatus est Hic autem fons Lernaëus est postea appellatus.* Vid. Apoll. Rh. 1, 137. Apollod. 2, 1, 4 § 10.

46. Serv. ad Ae. 7, 761. mythogr. II, 128.

Genealogiam Thesei affert B. — *Hyppole* A; *Hyphole* B. — *priore uxore ippolite* C D. — *fredram* C. — *Pasiphae* A B; *Pasiphes* D; *fasiphe* C. — 23 *novercam*) om. A B C. — 24 *illam de stupro* D. — *quem quum illa de stupro interpellaret, et ippolitus non consensisset* C. — *ab illa falso accusatus est apud patrem* B. — 25 *vin ei* B. — *vellet*) *voluisset* B C D. — *Theseus*) *ille* C D. *autem . . . tunc marinum deum* addit B. — 26 *currus* B C. — 27 *in litore*) om. C D. — *qua*) *quam* D. — 28 *traxerunt* C D; *curru projectum discerpserunt* B, qui in seqq. quoque plura inserit. — 28 *Tunc*) om. D. — 29 *eum*) *ippolitum* C. — *ab inferis in vitam* C. — *in vitam*) om. D. — 30 *execto* C D; et sic infra — *quia quum*) *quum quod* C. — 32 *partum* C. — 34 *escolapium* C. — 36 *iratus*) *ei* addit D. — 37 *rem*) *a Jove* addunt B C D. — *missus* B. — *atmeti* C. — 39 *inferis*) *in aricia* addunt B C D, qui deinde plura etiam subtexunt, de quibus vide infra.

47. Schol. ad Stat. The. 5, 431 p. 182. mythogr. II, 120.

Europae filius B et schol. — *ad aras acced.* schol. — *ad aras patris acced.* B. — 1 *praeberet*) *ipse praeberet* B et sch. — 2 *admiratus*) *quum admiraretur* B. — 3 *etiam*) om. B et sch. — *Pasiphe* A B, qui addit: *filia Solis, uxor Minois.* — 4 *Jupp. a filio* B, qui cum schol. addit *indignatus.* — 5 *subject*) *immisit* B. — *qui*) *ut . . . vastaret* B; et schol. — 6 *moenia*) *universa* addit schol. *universa etiam moen.* B. — 7 *Eurysthei imperio* B et sch. — *Argos usque* B et schol. — *ibique*) *ibi* schol.; *quem quum Eurysth. Junoni consecrare vellet, Juno exo.* etc. B. — 8 *est*) om. schol. — 10 *ubi*) *ibi* schol., qui cum B inserit: *a monte ejus (Marathone B)* — 11 *interemit*) *quo facto aeternos sibi gloriae titulos comparavit* schol. subjungit, qui etiam initio hujus fabulae haec praefixit: "Marathon civitas, in qua Theseus nutritus est. Quam quum Persae invasissent, ab Atheniensibus Theseo

Miltiade) duce caede magnorum virorum liberati sunt (*liberata est*). Unde factum est, ut ita Athenienses jurent: *Marti et Marathoni?* Leg: *Μὰ τοῖς ἐν Μαραθῶνι*, quae emendatio latet in verbis cod. Tilio-brogaei: *Matheos et Marathoni*; Gevart. III Elect. 2.

48. Theseus, Pirithous et Hercules.

14. *educatus esset*) sc. *Troezenae*, ut vulgaris est fama. At Statii schol. Theseum Marathone nutritum esse affirmat, — 16 *Graeciam*) Ovid. Met. 7, 405: *Qui virtute sua bimarem pacaverat Isthmon.* — 18 *tauro opponere*). Hic Thesei labor quo tempore peractus sit, non satis constat. — 21 *perdere*) sc. veneno, quod Medea ei miscuerat. — 33 *par natium*) Eudoc. viol. p. 47, cf. Heyne ad Apollod. Obs. p. 177.

49. Schol. ad Stat. Th. 5, 443, ad Juv. p. 582
Cram. mythogr. II, 199.

Hylan) *Hylam B* et schol. Interpp. ad Val. Flac. 3, 596. — *Theodamantis*) *Thiodan.* A B et schol., quae scribendi ratio ubique praeferranda est. — Verborum ordinem saepius mutat B. — 37 *Ipse vero fregerat r.*) *Idem remum fregit B*; *qui remum fregit* schol. — 38 *dum*) *quum* schol. — 40 *aquatum*) *cum urna* addit B. — *in fluvium cecidit*; *unde a N.* etc. B. — *raptus*) *receptus B.* — 42 *in Mysia est* schol; *quaerens ab Argon. segregatus esset, in Mys. est relictus B.*

50. Hercules et Alcmena.

Alcmena) *Alcumena* est ap. mythogr. II, 148, quae nominis forma apud Plantium reperitur et ap. Hyg. f. 29. — *concubuit*) Leg: *concubuit.* — 5 *geminata*). Triplicem noctem memorat B; alii novem noctes, ut Arnob. 5 p. 145. — *Iphicles*). Ita Graeci fere scriptores; at Romani saepissime *Iphiclus*, qua nominis forma usus etiam Apollod. est 2, 7, 3. — *Ephitus* et *Yphytus A*; *Hyphytus B*, quod Majus praetulit. Similes hujus nominis corruptiones, ut *Fidius*, *Iphilicus*, *Iphitus*, *Fidus* etc. sunt in codd. Serv. ad Ae. 8, 103 et 288, ubi C *ifclus* et D *ifidus* exhibet. — 11 *praefocantem*) i. e. fauces praeculentem, suffocantem. Itaque vix Latinum est *guttura praefocare*.

51. — *Thebanorum rege*). Graeciae rex Eurystheus vocatur infra I, 64, quem Mycenarum imperium tenuisse in vulgus notum est. At quis eum unquam Thebarum regem dixit? De Nemeo leone plura mythogr. II, 160 affert.

52. Serv. ad Ge. 3, 19 cf. mythogr. II, 160.

Ad occidend. nemeum (nemeum D.) *leonem C D.* — *suscepit*) *hospitio* addit D; *hospitium C*, i. e. in hospitium, ut legitur ap. B et schol. ad Stat. Th. 4, 160 p. 126.

53. Serv. ad Ae. 1, 570. cf. mythogr. II, 156. I, 94.

Erix D. — *occisus*) *tisus C.* — *monti expultura C*; *monti ex sep. D.* — *poëta*) *dicens* subjungunt C D. *ericino C D.* — *sedes*) *fundavit veneri idaliae* addit C, qui deinde cum D pergit: *In hoc autem monte dicitur etiam anchises sepultus, licet secundum catonem ad italianam venerit.*

54. Serv. ad Ae. 7, 697.

Cimini). Hujus populi nomen aliunde ignoramus. Itaque verborum ordo fortasse turbatus est. C ita legit: *Et lacus et mons hoc nomine*

(sc. Chlui) appellantur (appellatur D.). Sane hoc habet fabula. Aliquando Hercules ad hos populos venit. Qui quum a sing. etc. — defixisse) deiecit C. — posset) potuisset C D. — 29 eum) jam D. — 30 aquae secuta est C D. — ciminicum C; cinicum D. —

55. Cf. mythogr. II, 164. III, 13, 2.

Antheus scribit schol. ad Stat. Th. 6, 891 p. 234. — *rex Libyae*). Antaei regia erat Irassa in regione Cyrenaica ad Tritonidem paludem sita (Pindar. Pyth. 9, 106 Boeckh. ibiq. schol.). — *Terrae*). Neptunus ejus pater memoratur a schol. ad Apoll. Rh. 4, 1396. et Tzetz. ad Lyc. 663. Utrumque parentem affert Apollod. 2, 5, 11 § 6 — 34. at) Cod: et. — suffocavit). Hunc Herculis laborem celebrat Pind. Isth. 3, 70 Boeckh. Deinde alii, ut Diodor. 4, 17, Lucan. 4, 589 sqq.

56. Hercules, Alcinous et Harpyiae.

De Alcino ab Harpyiis infestato nova tradit mythographus; nec quemquam alium novi qui Harpyias cum avibus Stymphalidibus confuderit, quod etiam infra I, 111 factum est. Pertinent hae aves ad Stymphalum Arcadiae lacum, unde ab Hercule fugatae sunt (Pausan. 8, 22, 4. schol. ad Apoll. Rh. 2, 1054). Deinde in insula Aretia (quam Martis insulam vocat Hyg. f. 30 p. 85 et Diam f. 20) consederunt (Apoll. Rh. 2, 1047.), atque inde iterum pulsae ab Argonautis. Sed multae illae hujus fabulae narrationes sibi non constant. — *Ovidius*). Memoria lapsus est scriptor; nam apud Ovidium in Met. hoc frustra quaesiveris nomen pro Harpyiis positum.

57. Hercules et Cerberus.

Rapturus Theseum). Herculis ad inferos descendendi consilium diversum a diversis statuitur scriptoribus. — 13 *aconitum*) Ovid. Met. 7, 407 sqq. schol. ad Juvenal. 1, 157 p. 582 Cram. Eustath. ad Dionys. 787. Prob. ad Ge. 2, 120. Serv. ad Ge. 2, 152. — *Nam Cerberus*). Haec cum antecedentibus non cohaerent. Reperiuntur autem eadem verba infra II, 11 II, 150. III, 13, 4, atque recurrunt ap. Serv. ad Ae. 6, 395 et 8, 297. — 13 *est terra B.* — *quae consumatrix est corporum C; id est consumatrix omn. corp. D; omnium corporum consumatrix, vel consumatrix omn. corp. B,* quod utrumque retinuit Majus. Consumatrix vera est lectio. Nam Serv. ad Ae. 8, 297: *Supra diximus, inquit, Cerberum esse terram, quae corpora sepulta consumit; nam inde Cerberus dictus est quasi κροβορός (κροβορός D) cf. schol. ad Stat. The. 2, 29 p. 46. — carnem) carnes L M N, qui habent etiam creos boros. —*

58. Cf. mythogr. II, 165 ibique notas

19 *in Calydone*). Praepositio in sic saepius a mythographis nostris nominibus urbium additur — 20 *Alpheus, qui et Achelous*). Putidus mythographi error est, ut supra 20: *Pelias vel Peleus* etc. — 21 *invicem*). Hoc vix Latinum est; sed ferendum tamen in hoc scriptore. — *conlucantes*) Leg: *colluctantes*; nam scribit etiam: *colligere, colloqui* etc. — 26 *abscissum*) Cod: *abscisum*; quae commutatio saepius obtinet in codicibus mss. — *proturbatum*). Desidero copulam. — 30 *Horatius*) Carm. 1, 17, 14: *Hic tibi copia manabit ad plenum benigno ruris honorum opulenta cornu*. Hinc patet, quantopere vel mythogr. memoria sit lapsus, vel scribae a vero aberraverint. — 31 *confusus*) i. e. *perturbatus, dejectus, superatus*, ut saepius apud Livium. — 34 *Siciliae affl.*). Haec ad Alphëum pertinent, qui Arethusam persequitur. — 36 *quend. fluv.*) Evenum intelligit, quem affert B. — 38 *expedito*) Leg: *expedite*, quod

est etiam ap. B. — 39 et interim . . . commend.) omisit B, qui et in reliquis dissidet ab A. — 42 toxicata) i. e. veneno infecta. Vox rarior, quae in lexicis vulgo desideratur. — cruor) Restitui ex conjectura. Cod: amor, qui etsi saepius mortalibus in venenum vertitur, ab hoc tamen loco alienus est. Emendationem nostram confirmat Lactant. narr. fabb. 9, 2 p. 851 Stav: qui tamen cruor in veneni cessit partem. Fabulam hanc narrat Serv. ad Ae. 8, 300 et schol. ad Stat. Th. 11, 235 p. 383. — 5 meretricem) Tolen vulgo memorant. — exosa) sc. Herculem, sensu activo; quare eum excidisse puto. — 7 Licham) Ita correxi secundum Aeschyl. fr. ap. Strab. 10, 447 = 687 a, Sophocl. Tr. 189, 757 etc. Apollod. 2, 7, 7 § 11, Strab. 9, 426 a = 652 a, Tzetz. ad Lyc. 50 p. 349 ed. Muell. Chil. 2, 473. Ovid. Met. 9, 211. Hyg. f. 36 p. 96. — Cod. A B: Lycam. Ita hoc nomen in codd. quibusdam Servii reperitur ad Ae. 8, 300. — 9 infundere) sc. se; id est penetrare. — 10 Aetnae) Cod: Aethnae ex vulgari scribendi errore. Aetnam sequens quoque fabula memorat et II, 165 pluries. At Oeta secundum vulgarem fabulam est ap. schol. ad Stat. Th. 11, 235 p. 383; et cod, Casselanus in hoc Statii loco Oeteas vestes mutavit in Ethneas. Itaque Oetae legendum est.

59. Serv. ad Ae. 3, 402, schol. ad Lucan. 6, 354 p. 452 ed. Weber, mythogr. II, 165.

Poecantis) B; Phianti A; phyantis C; fianthis D. — 14 Aetna) Aethna A B, ut et alibi. Sed legendum est Oeta, quod habet schol. Luc. et C; oetha D. — petivit schol. — 15 ne alicui de corpore s. indic. B. — compulsi jurare D. — 16 et ei) eique B C. — sagittas dedit C; tradidit B. — 77 tinctas) om. D. — sagittas D. — 18 seu Ilii) om. B C D. — 19 ab eo Herc. quaereretur, et) absunt a B et D, qui in seqq. verba saepius transponunt. — primo neg. D. — ubi esset Herc.) omisit C. — mortuum esse conf. est C. — 21 Idem) Inde B C D. — ejus sep. C. — 22 percussit terram B. — 23 exercer.) uteretur sagittis, unius casu B; exerc. sagittis, unius sagittae casu C et D, qui tamen sagittae omisit. — 24 pede) pedem C D. — 25 Ergo insanabilis vulneris quum putorem etc. C. — putorem et D offert et B. — 26 diu equidem) diu quidem eum B C D. — ductum). Post hanc vocem virgula ponenda est. — Ducere h. l. pro ferre, tolerare positum videtur, ut vitam ducere, i. e. aegre protrahere. Vel sic tamen omni auctoritate caret loquutio aliquem ducere isto quem modo indicavi sensu. — 28 horrore) quum horrore vulneris sui ad patriam redire voluisset, parva sibi petilia etc. C. —

60. Serv. ad Ae. 8, 342, cf. mythogr. II, 166.

E terris) in terris D. — 32 Hercules) avus C D. — afflexerat C. — multipliciter) om. C D. — 33 Minervae) misericordiae D; refugii B. Ad Ἐκτον βροτῶν Herculis nepotes confugisse narrat Apollod. 2, 8, 1. Illam Misericordiae aram describit Paus. 1, 17, 1. Itaque non dubito quin Misericordiae scribendum sit. Clementiae sedem dicit Statius in Th. 12, 482, ad quem locum schol. et Cicronem affert et Terentium; deinde: Hyllus, inquit, Deianirae et Hercules (filius), et reliqui ex eodem nati, postquam Hercules (e) terris abiit, pulsus ab Eurystheo Athenas confugerunt, a quibus postquam tam facile auxilium meruerunt, hanc aram consecrasset memorantur, asserentes apud Athenas tantummodo sedes Misericordiam posuisse. — 34 nullus) omisit C. — possit D. — et) etiam C D. — 35 ut herculeos fama est fundasse nepotes A D; asyllum herculeos etc. C. — Verum restitui e Stat. Th. 12, 498:

Fabulae Minervae, Herculis
 Hinc nisi non Capetia hinc
 590. 789

(Index. br)

Fama est, defensus acie, post busta paterni
Numinis, Herculeos sedem fundasse nepotes.

— ergo ait) sc. Virgilius Ae. 8, 342:

Hinc hinc ingentem, quem Romulus acer asylum
Rettulit, et gelida monstrat sub rupe Lupercal.

— 36 templum) om. C. D. — 38 Unde) om. C. D. — Juvenalis) 8,
272. — 39 ut longe) et longe C. — 40 asilum D. — deduci C. —

61. Schol. ad Stat. Ach. (2, 41 p. 441 ed. Tiliobr. G. G. S.)

Pholoë silva est Th. schol. — quia Pholus) qui Ph. schol; quae
lectio praefenda est. — ab Euristeo rege Herc. missus est Thraciam
schol. — 3 Alii qui) Aliqui schol. — 4 errant) omisit schol. — Sed)
om. schol, qui pergit: Velius Asper Longus Pholum tradit adversum
Cent. ab Herc. adjutum. Servius ad Ae. 8, 294: Pholus, inquit, Her-
culem suscepit hospitio eo tempore, quo ad expugnandos Centauros est
profectus. Lucanus (6, 391): Hospes et Alcidae magni, Phole. — 6
quum Herc. etc.) Novam sententiam hic incipit schol. — etiam Pholum).
Utrumque omisit schol. — 8 cujus) omisit schol. Movet hanc quaestionem
Philargyrius ad Ge. 2, 456. —

62. Serv. ad Ae. 6, 287, mythogr. II, 163.

III, 13, 4.

Ydra D L. hidra C. — serpens) bestia B; plane omisit C D. —
quingenta) Numerum capitum non asserunt C D L M N. — Sed
Serv. ad Ae. 6, 576: quam alii, inquit, tria voluit habuisse capita,
alii novem; Simonides quingenta dicit. Cf. Serv. ad Ae. 7, 658. — 13
devorabat). Fortasse auctor scripsit devastabat, quod eum sequente vas-
tantes melius congruit. — Quod . . . expugn.) Haec absunt a C D
L M N. — 14 uno caeso) capite addit B L. — excrecebant C D L
M N. — 15 Unde et excetra a Latinis dicta est L N; Immo et exc.
etc. M. Verborum ordinem vertunt B C D. — Quam . . . devicit)
Haec absunt a reliquis codd. meis. Rem narrat schol. ad Stat. Th. 2,
377 p. 63. — 16 ydram fuisse loc. L. — 17 vomentem B D. — evas-
tantes vicinas civitates C; vastantem L. Quae sequuntur B variavit. —
18 uno meatu C D L M N. — 19 loca ipsa C D; loca multa in cir-
cuiu ex; M; multa loca in circ. excussit L. — aquae clausit meatus
C D L M N. — Nam hyd.) et ydra L. — ab ἕδρα, id est aq. M;
dictus L. Serv. ad Ae. 6, 804: Pro hydra, inquit, paludem ipsam
posuit (sc. Virgilius); ut intelligamus, eam ante sagittis fuisse confixam,
post exsectam et adustam. Eadem fere narrat schol. ad Stat. Th. 1, 385
p. 24. — 20 autem) om. C. — haec) om. D; hoc C L M N. — Virgi-
lius (G. 1, 88) indicat, ubi dicit M; et Virg. etc. L. — 21 ubi dicitur)
om. D. — exundat) exudat D; exsudat C L M N, quod confirmant
Virgilia codd.

63. Aerumnae Herculis.

Erumpnae est ap. Majum. — erimantheum Maji codex. — Apud
Val. Flacc. 1, 374: Erymantheum metrum vindicat. Itaque non mutavi
hanc nominis formam. Ipsam fabulam narrat Apollod. 2, 5, 4 et Diod.
Sic. 4, 12. Paus. 8, 24, 2. — 26 cervo) Cervam Cerynium intelligit,
Dianae a Taygete Nympha consecrata; Pindar. Ol. 3, 29 Boeckh, Apol-
lod. 2, 5, 3. — 27 Amazonam) Hippolyten; Apollod. 2, 5, 9. Diod. 4,
16. Paus. 5, 25, 6. — baltheo legitur ap. Majum; cingulum intelligit. —
Diomedis). Hellanicus ap. Steph. Byz. v. Ἀβδηρα, Apollod. 2, 5, 8. —

M. Statius Achilleis (lib. 2) dicitur hanc 16. 27. 28. 29.
Concedit tamen hanc hanc in 13. 27. 28. 29.

28 *Lucano attest.*) 6, 347. — 30. CXXV *passus*). Hic labor nullus est, et ab aliis scriptoribus rite omissus.

64. Serv. ad Ge. 3, 4, schol. ad Stat. Th. 6, 311 p. 211. et ad Ach. 2, 189 p. 438, mythogr. III, 13, 5.

Euristeus C D et schol. B. — *fuit*) omisit schol. A. — *Persei generis* M N; *Persei gratus* L; *persa genus* schol. A; *per se igneus* schol. B. — 35 *varia*) *vana* L. — 36 *eum*) *eum merito durum appellat* *Virgilius* (Ge. 3, 4) L M N; unde *Virgil*: quis aut *Eurysthea durum*. *Durum vocat ideo quia* etc. schol. A; *qui aut Euristea durum* schol. B, qui reliqua omisit. — 37 *qui*) *quia* C; *qui videlicet* L. —

65. Serv. ad Ge. 3, 5, mythogr. II, 157.

Bosiridis D. — *egipti* D. — *immolaret*) *immolare solitus esset* B. — *interemptus* A B C D; B tamen hanc vocem ad finem rejecit. — *noluisset* C; qui cum D subjungit: *Hujus laudem scripsit* *Isocrates* (*ysocrates* C; *socrates* D.). —

66. Serv. ad Ae. 8, 190, mythogr. II, 153.

III, 13, 1.

Cacus secundum fabulam Vulcani fil. f. C D L M N. — *ore ignem et fumum evomens* B; *o. ig. ac f. vomens* C D L M N. — *qui*) *quia* B. — *quem Herc. oc.*) Haec desiderantur in reliquis codd. — *Sec. verit.*) *Veritas tamen habet* B; *veritas tamen secundum philologos* (*philosophos* L M N, *phisiologos* C.) *et historicos* (*historias* M.) *habet* (hoc hab. C D.), *hanc fuisse Ev. nequissimum serv. ac furem* B C D L M N; B tamen omittit *ac furem*. — *et ideo* *Novimus autem* (*autem* om. D) *malum a Graecis cacum dici* (*ca condici* D), *quem* (*hominem* addit M) *ita illo* (*ullo* D) *tempore Arcades* (*archades* D L.) *appellabant* C D L M N; B autem dissidet ab his. Contra C D inserunt; *postea translato accentu Cacus dictus est, ut Hèlene* (*Helenus* D), *Hèlena*. — 5 *ore*) omittunt omnes mei codd. — *autem* addit C D B. — *dictus est vom.* B C D. — *quia*) *quod* B C D L. — *vastabat*) *populabatur* B C D. —

67. Serv. ad Ae. 2, 7, mythogr. II, 204.

filius) abest a D; sed C: *Jov. et Aeginæ filius*. B initio dissidet a reliquis. — *quum post amissos pestilentia socios in arb.* etc. C. — *μυρμυ.*) *mirmicas* C D; *myrmicas* B. — *sibi evenire*) omisit C. — 10 *versae sunt*) unde *dicti sunt Myrmidones* addit B, qui deinde perguit: *Hae autem fabulae sunt*. — 11 *Nam, ut Erat. dicit*) *Sed verum est* etc. B; *nam eratostenes dicit mirmidonas dictos a rege mirmidono* C D. *Majus legit Sosthenes*. Regis illius nomen est *Μυρμιδών* ap. Apollod. 1, 7, 3 § 5. Apoll. Rh. 1, 55. Rem aliter explicat Serv. ad Ae. 4, 402. Strab. 8 p. 375 C = 576 h. schol. ad Pind. Nem. 3, 21.

68. Serv. ad Ae. 7, 662, mythogr. II, 152.

III, 13, 6.

Gerio C; *Geriones* D. — *Γηρῶνεις* Hes. Theog. 287. 309. *Γηρῶνης* Herod. 4, 8. Apollod. 2, 5, 10. *Γηρῶν* Aesch. Ag. 880. — *et deo*). Haec multiplicatae interpretationes desiderantur apud Servium et

alios scriptores. — *Erythiae*) Maji cod: *Herithimiac*. — 20 *olla*) De hoc poculo vid. Kleine in Stesichori fr. p. 67 sqq. — 21 *et navali*) Copulam supplere B C D L M N. — *valuit*) *potuit* reliqui codd. — 23 *alnum*) i. e. *navem* poetice, ut ap. Claudian. rap. Pr. praef. 1, 3. Virg. Ge. 2, 451; vid. Drakenb. ad Sil. Ital. 12, 521. — Vel sic tamen *ollam* scribendum esse censeo; alioquin enim contradictio erit cum antecedentibus, cf. Serv. ad Ae. 8, 300 — *Erythiam*) Maji cod: *Herithimiam*. — 24 *Ithimiam*) Hanc Orthri filiam alii ignorant. — *Eurythionem* est ap. Majum; cf. Leopard. Em. 3, 5. — 27 *adduxit*) *abduxit* B et Serv. ad Ae. 8, 300.

69. Serv. ad Ae. 8, 269. mythogr. II, 153.
III, 13, 7.

Herc. primo non est ab Ev. susc. C D. — *Postea*) *vero* addit C D. *quum se et Jovis* (esse C) *filium dixisset*. — *virtutem*) *suam* addunt C D L M N. — 31 *et susceptus et*) C D; B autem haec cum antecedentibus conjungit: *ac pro numine susceptus est, maxima ei const. e. ara*; — *ara est ei maxima constituta* C D. Alium verborum ordinem sequuntur L M N, quos vide infra. — *constituit*) *quod* (quam B M) *Herculi* (ei L M N) *Delphicus Apollo in Italia fore* (futurum fore L) *praedixerat* addunt B C D L M N. — *Quum ergo*) *Quumque* M. — *Hercules*) abest a reliquis codd. — *quaedam capita*) omittunt L M N; *boves* C D. — 33 *de arm.* etc.) *de suo armento ad sua sacrificia dedisset* B C D L M N. — 34 *Potitus* leg. ap. Majum; *poticus* L. — *Hercules*) Iterum abest a reliquis codd. — 35 *quali ritu*) *qualiter* B C D L M N. — 36 *ei*) om. B. — *Perfecto itaque* B C D L M N. Reliqua fabulae pars in brevius contracta est a nostro. Vid. infra.

70. Serv. ad Ae. 8, 51. mythogr. II, 153.

Evander Arcas fuit, nep. P. etc. B C D. — 3 *Et*) abest a reliquis codd., qui haec cum antecedentibus conjungunt, et alia variant. — 4 *postea*) *etiam* B C D. — *Karmentis* A B. cf. Serv. ad Ae. 8, 336. *Carmentam* vocat Hyg. f. 277 p. 398 ubi vid. interpp. — 5 *obtinuit*) *tenuit loca, in quibus nunc est Roma* B C D. — 6 *Pallanteo*) Ita etiam margo cod. C; sed *Palatino* est in ipsis codd. B C D. — *qui nomen*) Haec fusius tradunt B C D, quos vide infra. — a *Pallante*) Maji cod. *de Pall.* —

71. Schol. ad Stat. Th. 4, 589 p. 148. mythogr. II, 131.

qui et Perseus) Ineptissima glossa, quales jam supra notavimus ad 24 etc. — Recte abest a schol. et B. — *Glauci fil.*) Hom. Il. 6, 155. — *Proetum*) *Abantis filium* addit B. — *Stenoboea*) Ita A B; sed leg. *Sthenoboea*, quod habet schol. — *Antia*) *Ἀρτεια* Hom. Il. 6, 160. Apollod. 2, 2, 1. Eustath. ad Il. p. 632, 4. Tzet. ad Lyc. 17 p. 293. ed. Muell. Fulgent. 3, 1 p. 704. *Σθενέβουα* a poetis tragicis in primis appellata est Antia; vid. Apollod. — 11 *illum am.*) *amore ejus incensa, ut sec. conc.* etc. B. — *ab eo*) *ullo modo* inserit B. — 12 *apud suum virum mentita est* schol. et B. — 13 *compulsam*) Ita cod. A.; *compellatam* schol., quod Majus divinaverat. — *pro stupro*) om. schol.; *pro coitu* B; leg: *de*, et cf. Serv. ad Ae. 5, 118, qui hanc fabulam totam repetit. — 13 *vero*) om. B et schol. — *Iobaten*) *Adjuvarcem* schol. — 14 *eum*) om. schol.; sed B; *Bellerophontem*. — *Iobaten*) Nomen non affert Homerus; occurrit tamen apud Apollod. 2, 1, 1. Vid.

interpp. ad Hyg. f. 57 p. 121. — Serv. ad Ae. 5, 118 *Iovatem* scribit, quem B *Abantem* seu *Iobatem* vocat; manifesto iterum errore; nam Abas est Proetæ pater. — *Bellerophonti*) ei B. — 15 *dedit*) *soc. perf. tradidit* B. — *ille*) om. schol. et B. — 16 *voluit talem virum* schol. et B. — 17 *tamen . . . immanitas*) Haec absunt a schol. — 19 *Chymeram* schol. — B hoc loco plura inserit et amplificat. — *quam*) *quam ille* schol. — 20 *Calydonas*) Num Calydonios intelligit? At hi sunt in Aetolia. Solymos dicit Hom. Il. 6, 184 et Pindar. Ol. 13, 90 Boe., *Tympios* sive *Solimos* Serv. l. l. — 21 *et quum nov. scivit Adjuvarces, quod ipsi fuis. c. tanti mali faciendi* schol. — 22 *conficta erant*) *confixerant* schol. — 23 *virtutemque ejus laudans* B et schol. — *alteram fil.* B et schol. — *suam*) om. schol., qui scribit *Alchimenem*. — 25 *ipsa se interfecit* sch; *se ipsam interf.* B. — Caeterum Iobatis filiae nomen non affert Hom. Il. 6, 192. *Philonoën* appellat Apollod. 2, 3, 2 et schol. ad Lyc. p. 293 Muell. At apud schol. Pind. Ol. 13, 83 est *Anticlia*, et apud schol. Hom. Il. 6, 155 *Casandra*. — *Alcimenès* est frater *Bellerophontis*.

72. Serv. ad Ae. 6, 288. mythogr. II, 131.

III, 14, 5.

Apud Majum haec fab. inscribitur: *Chimaera et Hercules*. At nihil de Hercule in ea reperitur. — *Chironis et Achemenidae fil.*) Haec genealogia plane nova est. Hesiodus (Theog. 319) et Apollod. (2, 3, 1) eam Typhonis et Echidnae filiam fuisse referunt; quae parentum nomina glossator apud Serv. in *Titonis et Cheldriae* corrupit. Nec ullus dubito, quin et ista mythogr. verba corrupta sint. — *triplex for.*) Ex Homeri narratione Il. 6, 181. Tribus capitibus eam instructam fuisse Hesiodus dicit l. l.; et Eustath. tria ei corpora tribuit p. 684, 40. — 29 *minabatur*) Majus conjicit *imitabatur*. Codicis lectio defendi quodammodo potest loquendi formulis, *malum minitari*, vel *ferum et ignem minitari*. Attamen *draconem minitari* vix sanum esse judico. — *Gargarum*). Hic mons, in Mysia situs est. — 31 *Quidam*) ut Serv. l. l. et apud Plutarch. de mul. virt. 9. p. 246. Plin. N II. 5, 27 §. 100 Sillig. Aliter Palaeph. 29. cf. Boettigeri Vasengem. 1, 113 sqq. — 32 *Lyciae*) *Ciliciae* est apud sch. ad Lucan. 8, 463 p. 637 Weber et Serv. l. l. — 34 *reddidit*) *fecit* B C D L M N. — 35 *et*) om. B C D L M. —

73. Lactant. narr. fabb. 4, 19 et 5, 1 p. 816 et 818. Stav.

Nympharum) Sic et Venet. et Micyll. Addit Raen: *Nercidum*, quod confirmant Tragici apud Hyg. P. A. II, 10. et ipse Lact. p. 818 — 39 *illigatam*) Melius Lact: *alligatam*. — 40 *est*) om. Lact. — *Casiochia* Lact. — Nostram lectionem confirmat Hyg. l. l. — 2 *jungerent*) *eam cederent* Lact. — *interemisset*) Hic apud Lact. plura sequuntur, quae mythogr. omisit. — *Perseus*) a *Perseo* Lact; qui etiam legit: *f. a Cephæo promissa*. — 4 *epulis*) *regalibus* addit Lact. — 5 *Phineus*) frater addit Lact., ad quem locum Muncker: *Sic ms.*, inquit; addunt Micyll. et Venet: *Cephei. Stulte et contra historiam Raenerius: Andromedæ frater. Cephei frater fuit, quem Agenorem vocat Hyg. f. 64. Sed vide quae ibi annotavi*. — *despons. fuerat* Lact. — 6 *injunctam*) Haec est ms. lectio, quam et Veneta et Micylliana repraesentant. Non placet ista Raenerio; nec sane mihi placet. Tu vide, lector, utrum fieri, quod pro eo substituit Raenerius, an *iniustam*, quod mihi venit in mentem,

tibi magis placeat." MUNCKER. — 8 *dimicantium*) *Vi dimicantium* legit Barth. Adv. 10, 8, observante Munckero. — 10 *pertimescens*) *per-timens* dedit Micyllus, quem sequuti sunt Munck. et Stav. — Ms: *praetimens*, quod recepit Veneta; Raenerius autem de suo *timens*. Sed Lact. subjungit: *imperavit, ut e conspectu sui discederent, caputque G. etc.* — 12 *dirigit*) *in saxum* addit Lact.

74. Serv. ad. Ae. 8, 646.

Arruntem) Ita et C; et *arrontem* D. — *obsidentem* C. — 17 *contentio*) omisit D. — 18 *arreptis*) *correptis* D. — *in dom.*) Praepositio abest a C D. — 19 *simul*) *sicut erant* C. — 21 *operam dantem* C D. — 22 *arrontis* D. — *ad Arruntis* C. — 24^m *arrons* D, et sic in seqq. — *expugnabili*) *expugnanda* C D. — *Lucretii* C. — 28 *ut secum coiret* C D. — 29 *ni necum* C. — 30 *deprehenderim* C D. Maji cod. *deprehensa*. — 33 *quippe*) om. C D. — *futurum* D. — 34 *patre turpigitino* C. — 35 *celerum*) om. C. — *ejus pudor* C. — *fuit* D. — 36 *esset interitus* C D. — *et electo gladio* C. — *et ejecto gl.* D. Num *detecto?* an *stricto?* — *extractum*) *exercitum* C; *exertum* D. — 39 *turpidine* C. — *ne ille urbem reciperetur* C. — 41 *supra*) om. C D. — 42 *porsennam regem tusciae* C D. — 44 *Roman*) *et eam* D. — 1 *subullium* D; sed glossa marginalis: *alii sublicium*. — 4 *tyberim* D. — 5 *ejus fluenta* D. — 6 *in comicis* D. — *obiceretur* C D. — 8 *et*) *etiam* C D. — 9 *Cloelia*) Ita D; *Clelia*; *A*; *coelia* C. — 10 *redditaque rursus pacis lege* C D. — *repetente*) *repente* C. — 12 *cum*) om. C. — 16 *hodieque* C D. —

75. Schol. ad Stat. Th. 3, 283 p. 95. sq. Serv. ad Ae. 4, 99. mythogr. II, 219. III, 11, 3.

E mythographis nostris Servii narratio (quae tamen a C et D abest) et supplenda et emendanda est. Brevius rem tradit Serv. ad Ae. 1, 651; cujus verba consentiunt cum mythogr. II, 219. Servio hanc fabulam vindicat mythogr. III, quem vide. Is autem ejus initium contraxit. — 18 *formosissimus*) abest a B et schol. — 20 *posset implere* B et schol. — 21 *Istum*) *is* schol. — *unam . . . virginem nobilem* schol. — *nobilis virgo* B. — *ipse*) *et ipse* Maji cod. — 24 *satis animo solo* (*suo* schol.) *faciebat asp.* — 26 *Eleusinae Cereris* B et Serv. — 27 *et*) *etiam* schol. et L. — *amatam*) *suam* addit B. — 28 *cum puella abr.*) *eique puella creditur* B; *quod puella crederetur* schol; *tamquam puella raptus est* Serv; *puella creditus est* L, qui cum M *in habitu muliebri* praemisit. — 30 *tandem*) *devoluti* addit schol. et B. — *ubi et*) *ibique* B. et schol. — *pressi*) *oppressi* B et schol. — 31 *interempti* schol. et L M N. — *Hym.*) *igitur* addunt L M. — 32 *suae*) omittunt reliqui codd. — 33 *suas*) om. L. — *restituisset* B L M et schol. — *Quas*) *quam* B. — 34 *accepit*) *duxit* L M. — 35 *nuptiis Hym.* schol. — *interesse* Serv.

76. Cf. mythogr. II, 44. III, 8, 20. schol. ad Stat. Th. 8, 59 p. 277.

Calliopae) *Calliopes* est ap. myth. III p. 211, 41. — *Apollinis*). Quis Eurydicem Apollinis filiam umquam dixerit, mihi ignotum est. Dryas fuit (Serv. ad Ge. 4, 460. myth. II p. 90, 11.). Itaque sic lego et interpungo: *Orph. Oe. et Call. Musae vel, ut quidam putant, Apollinis filius, hab. ux. Eur. ex Herodori* (schol. Apoll. Rh. 1, 23), *Pin-dari aliorumque sententia* (schol. ad Pind. Pyth. 4, 313). — 39

Aristaeus) *Aristheus* schol. vid. Muncker ad Hyg. p. 275 n. 10 ed. Stav. — *Cyrenes fil.*) Serv. ad Ge. 4, 317: *Aristaeus*, inquit, *filius fuit Apollinis et Cyrenes, filiae Penei, fluminis Thessaliae*, quae verba repetit myth. II. — *pastor*). Regem appellat Hyg. P. A. 2, 4 p. 430. — 2 *acceptaque lege* etc.) Haec non satis Latina sunt. Voluit dicere: *Impetravitque Eurydicem accepta lege, ne ante respiceret quam ad superos pervenerit.* — 4 *dura*) i. e. *difficilis, non ferenda*.

77. Castor et Pollux.

Diversis modis haec fabula narratur a mythogr. III, 15, 3 et ab Hyg. f. 80. — *Dianisam*). Novum est hoc nomen. Lairam (pro quo Hyg. *Dianiam* substituit Micyllus), *Dianae* sacerdotem vocat Hyg. Hinc orta est *Dianisa*, Hilaira (*Ἡλαίρα*) vulgo appellatur, Prop. 1, 2, 15, ubi codd. et *Elairam* et *Ilairam* offerunt. *Mollisenam* offert mythogr. III. (*Μυρτολλέως* est Phoebes et Pollucis filius ap. Apollod. 3, 11, 2.), qui Zetypum rusticum utriusque filiae patrem laudat, quem Leucippum fuisse vulgaris est fama. Apollinis filias Cypricorum carminum auctor eas fecerat (Paus. 3, 16, 1, qui earum mentionem quoque facit 2, 22, 5. et 4, 31, 12. cf. praeterea Apollod. 3, 10, 3. et 3, 11, 2. Theocr. 22, 137 sqq. schol. ad Il. 3, 243 p. 109 a, 24 ed. Bekker. ad Pind. Nem. 10, 112 p. 782 ed. Heyne. Tzetz. ad Lyc. 511 p. 659 sq. Muell. Chil. 1, 48). — *Lyncei*) Hic *Sicidas* vocatur a mythogr. III. — 13 *videndi potestas*) ἀνοιβής ὄμμασι *Avyzεύς* Theocr. 22, 194. — 14 *telum*). De hoc telo inevitabili alii silent. Ejusmodi hasta erat Cephalo (supra 44). Caeterum apud Ovidium (F. 5, 711) Lynceus Castorem interficit (ita et Theocr.), Pollux Lyncea.

78. Cygnus et Leda.

Ledae virginis). Quemnam auctorem hic secutus sit mythographus de *virgine* Leda, non constat. Uxorem Tyndari cum reliquis scriptoribus laudat infra p. 64, 28; et sic mythogr. II, 132. — *fugere aquilam*) ἐκ ἀεροῦ δίοργου γένεον Eurip. Hel. 20. — *Mercurium*) *Venerem* ad partes vocat Hyg. P. A. 2, 8 p. 441. — *ovum, unde tres*) Infra p. 64, 29 duo ova memorat idem noster, cum quo mythogr. III, 15, 3 facit, uterque iterum cum Fulgentio 2, 16 p. 694 et schol. ad Stat. Ach. 1, 180 p. 438 congruens. At mythogr. III p. 163 rursus cum nostro loco consentit. Nihil de ovo dicit mythogr. II, 132. Heleuam solam illuc natam esse tradit Hyg. P. A. 2, 8 p. 442.

79. Schol. ad Lucan. VIII, 475 p. 639 ed Weber.

Solinus 32, 17 p. 202. ed. Goetz. Isidor.

Orig. 8, 11 §. 86. ed. Arev.

Paulo fusius rem tradit Solinus, cum quo cf. Plin. N. H. 8, 46 § 184 ed. Sillig. — *Aegypt.*) *Nilus* Guelf. schol. Luc. — 30 *quem*) omisit Solin. et Plin. — *Apim* codd. Solin. Plin. et schol. — 31. *albae maculae notae* Maji cod; *notae albae macula* Solin. *macula albae notae* schol. Hinc correximus, etsi apud Plin. est *albicans macula*. — 32 *corniculatae lunae fac.*) *corniculantis l. speciem* Solin; illud confirmat Apulej. *de deo Socr.* p. 117 ed. Rubnk.; hoc Ammian. M. 20, 3. Luc. schol. verba transponit *fac. c. l.* — Taurum *lunatum* Isidis Apim appellat schol. Stat. Th. 3, 478 p. 104. Accuratissimam hujus tauri descriptionem vid. ap. Plin. l. l. et ap. Herodot. 2, 153. 3, 28. cf. Paus. 1, 18, 4. 7, 22, 4. Historicam in hac re explicanda inquit rationem Varro ap. Augustin. de civ. dei 18, 5. — 33 *ad*) om. schol. — *colit*) Mela 1, 9 hunc taurum

caelesti igni concipi ex Aegyptiorum sententia tradit. Hinc Paulin. Nolan. Nat. XI. S. Fel. ed. Murat. 85: *Aegyptus in Apide demens.* — eo quod) quia Guelf. schol. — 34 signa) qui *Aegyptius motu corporis sui et quibusdam signis futura praedicit* schol. Stat. — autem) etiam et enim schol. Luc. — *Memphi*) schol. Stat: *Memphis* (ita et schol.) nascitur; sed leg. *Memphi*; in *Memphi* schol. Caeterum Prob. ad Virg. Ge. 1, 19: "Constat arasse, inquit, primum Osirim duobus bubus, quorum nomina nunc sunt sacra sub iis, qui religionis causa eodem vocabulo appellari videntur, Apis et Memphis; quorum alterum Memphitae colunt Apim, alterum Hieropolitae Memphim". — 35 vitae) aevi schol. — 35 mersus) immersus schol. et Solin; *mersumque in sacerdotum fonte enecant* Plin. — 36 non) om. schol. — 37 etenim) enim schol. — 38 *Memphim* schol. et Solin. et Plin. — *prosecuntur* cod. Maji. — *repente lymphati* Plin. — *praecinunt*) *procinunt* Plin. Chiff. *ventura* addit Solin; *futura* Plin., qui tamen cum Solino hoc non sacerdotibus, sed pueris bovem gregatim sequentibus tribuit. — 39 omina) omnia est in Sol. Goetz. Quae sequuntur desunt in cod. Guelf. schol. Luc. — 40 *clientis consulentis* schol. *consulentium* Solin; *Responsa pravis dat, e manu consulentium cibum capiendo.* — *Hujus c.)* Hanc clausulam agnoscunt schol. Lucan. et Isidor.

80. Tydeus et Polynices.

Maji codex constanter scribit *Polinices.* — *Cassiopeiae*). Haec vulgo Cephei uxor est et Andromedae mater (Heyne ad Apollod. p. 309.). Tydei mater ab Apollodoro appellatur (1, 8, 4) Periboea, ab aliis Althea, vel Enryboea; v. Hyg. interpp. p. 139 Stav. Caeterum Scaliger ad Manil. p. 459 istud nomen ubique scribendum censet *Cassiepea*, non *Cassiopea*; atque sic Staveren scribit in Hyg. P. A. 2, 10 p. 443. Sed *Cassiopea* idem excendendum curavit in Lact narr. fabb. 4, 19 p. 815. *Κασσιόπεια* est ap. Aratum 189 ejusq. schol. p. 86, 2. Bek. Vid. Hyg. interpp. p. 120. — *Melanippum*) Maji cod. *Maniplum.* *Menalippum* exhibet Hyg. f. 69 p. 139. et schol. ad Stat. Th. 2, 113 p. 50 et p. 25, cf. Heyne ad Apollod. p. 52. At *Melanippus* et Tydeus mutuis vulneribus coincidunt in bello Thebano (Apollod.); in qua narratione schol. Stat. Th. 3, 544 p. 108 nobis iterum *Menalippum* offert. Sic et *Melanippe* et *Menalippe* saepius confunduntur. — De diversis hujus fabulae narrationibus vid. Heyne ad Apollod. p. 244 sqq.

81. Varro ap. schol. ad Stat. Th. 8, 198 p. 282 sq. mythogr. II, 85.

"Varro divinarum rerum de Brancho ita refert: *Olus quidam decimus ab Apolline quum in peregr.* etc." Ita schol. Sed mythogr. II pauca et variat et transponit in seqq. Incipit fere ut schol. qui, *Branchus*, inquit, *Apollinis est filius, et ipse futurorum peritissimus deus; ut Stat. alibi 3, 478: Patrioque aequatus honore Branchus.* — 17 *Synichr.) Simerum* Varr. — *Ille*) qui Varr. — *patroni*) *Patronis* B et Varr. — 18 *illius*) suis Varr. — 19 *prendiderunt*) *prehenderunt* Varr; *prehendiderunt* B. Istud mutare non audeo. — *illum*) *veste* addunt Varr. et B. — 20 *Dum*) *dumque* Varr; plane omisit B, qui legit: *Illi pugnando.* — *ut illum p. m. offerrent*) *uter . . . offerret* Varr; *uter patri illud munus offerret* B. — *et quum jam e.) et essent f.* Varr; *quum essent* B. — 22 *fugerent*) *territi* addit B. — 23 *Patron* Varr. et B. — *Simerum* Varr. — 24 *audierant* B. — *Patroni* B et Varr. — *Patron Simerum* Varr. — 25 *filio suo* Varr. — *nimio . . aff.)* om. B. — *suam ducendam*) om. B. — 26 *Illa ab eo impraegnata* B. —

27 *suas*) om. B. — 28 *ideo inf. ed.* Varr. — *natus* B. — 29 *in*) om. Varr. — *sibi uterum a sole viderat penetratum* B. — 30 *osc. fuisset* Varr. De re vid. Lucian. dial. Deor. 2, 2. et Strab. 14 p. 634 c = 941 b. — 32 *est, quod*) om. B. — 33 *nominatum* B. — *Branchiodon*) Leg. *Branchidarum vel Βραγχιδων*. Vulgo *Branchiadon*. Illud est apud Conon. narr. 33, qui posteriorem hujus fabulae partem et ipse enarravit, ac Branchi patrem non *Simerum* vel *Synichronem*, sed *Smicrum* appellat. Branchi originem Strabo a Machaereo Delphico, qui Neoptolemmi Achillis fil. interfecerat, derivat (9 p. 421 c = 645 a.). De ejus oraculo idem Strab. 14. 634 b = 941 a: *μετὰ δὲ τὸ Ποσειδῶν τὸ Μιλήσιον ἐξῆς ἐστὶ τὸ μιντεῖον τοῦ Αἰδύμειος Ἀπόλλωνος τὸ ἐν Βραγχιδῶν*, cf. Callisthenem ap. Strab. 17. 814 b. = 1168 d. Plin. N. H. 5, 59 § 122 Sillig: “*Posidonium promontorium et oppidum, oraculum Branchidarum appellatum, nunc Didymaei Apollinis*”. Hinc Curt. 7, 5: *templum, inquit, quod Didymaeon appellatur*. Oppidum, quod et ipsum Branchidae vocabatur, Branchidarum gens sacerdotalis incolebat. Θεός ὁ ἐν Βραγχιδῶν Herod. 1, 157. Paus. 9, 10, 2. vel ἱερὸν ἐν Αἰδύμοις Herod. 6, 19. cf. Paus. 2, 10, 4. spoliatum Strab. 11. 517 d. = 787 c. — 33 *pariter phil.) philesio pariter* rectissime Varr; plane omisit B. Ἀπόλλων φιλήσιος Macrob. Sat. 1, 17 p. 304 Zeune; cujus tamen interpretatio “*quod lumen ejus exoriens amabile anticiissima veneratione consultamus*” a veritate alienissima est. Vid. etiam Plin. N. H. 34, 8. — 34 *sive certamine puer* om. B. — Cf. sch. ad Stat. The. 3 479 p. 105.

82. Cf. mythogr. II, 56.

Elidis) Maji cod: *Elidorum*. Secundum Apollodor. 1, 9, 7 primum Thessaliam incolit Salmoneus, deinde Salmoniam (Steph. B. v.) urbem condit in Elide.—40 *per aer. pont.*) Cod. *per aera*. Majus correxit. Etsi Serv. ad Ae. 6, 585 pontem memorat, Apollodorus tamen nihil de ponte dicit. — *faces*) Cod. *fasces*. Correxit Majus. — Hujus fabulae varietatem exposuit Heyne ad Apollod. p. 59.

83. Serv. ad Ae. 6, 582 et ad Ge. 1, 280. schol. ad Lucan. 6, 410 p. 460 ed. Weber. cf. mythogr. II, 55.

Ifinidiam) C D. *Ifinidiam* cod. Bc. ap. Web., ubi et alia lectionum monstra apparent, *Estiniam* sc. et *Isineniam*, et *Ismena* cod. B. Ia. — *Aloëus fluvius concubuit cum Terra i. Ope, matre deorum, et genuit Gigantes*; cod. Voss. I ap. Web. — 3 *duos pep.*) *pep. duos filios* Witt. et Voss. ap. Web. — *Othum* C. — *et*) om. D. — *esialten* C D. — *digitis*) “*Voss. singulis mensibus (Witt. cotidie) n. d. c; Lc. una quaque die tribus palmis crescebant*”. Ita Weber. — 4 *itaque*) C D; *Maji* cod: *namque*, quod in rasura est in Bc. F. ap. Web; Voss: *Unde sua magnitudine freti Jovem de superis regnis detrudere conati sunt*. Witt: *al. i. fr. c. voluerunt*.

84. Serv. ad Ae. 7, 678 mythogr. II, 184.

Haec fabula, a Catone olim tradita, hodie in Maji quoque Interpp. Virg. ad Ae. 7, 681 legitur: “*Cato in Originibus ait, Caeculum virginis aquam petentes in foco invenisse, ideoque Vulcani filium existimasse; et quod oculos exiguos haberet, Caeculum appellatum. Hic collectis pastoribus Praeneste fundavit. Varro a Dipidiis pastoribus educatum, ipsique Dipidio nomen fuisse, et cognomentum Caeculo tradit libro qui inscribitur Marius aut de fortuna.*” — 14 *Prae-*

neste) Solin. 2 § 9 p. 42 Goez: "Praeneste, *inquit*, ut Zenodotus, a Praeneste Ulyssis nepote Latini filio, ut Praenestini sonant libri, a Caeculo, quem juxta ignes fortuitos invenerunt (ut fama est) Digitorum sorores". Gens Caccilia originem suam ab isto deducebat Caeculo (Fest. 3 p. 60 ed. Dac.)

85. Serv. ad Ecl. 6, 48. mythogr. II, 68.

Proethides C; *pretides* D. — *preti* C D. — *regis Argivorum* abest a C D. — *et sthenebocae* C D. Recte. Maji cod: *sanabilia*. Correxit editor. — *sive anthiopiae* C D. — *secundum homerum* C; *sequendum* D. At Homerus *Antiam* vocat; vid. supr. ad 71. — *uxore ejus*) omittunt C D. — *numae*) om. C D. — 23 nomina). Haec omittunt C D; sed glossa eadem affert in edd. Serv: Lysippe, Ipponoe, Cyrianassa; Leg: Lysippe, Iphinoe, Iphianassa, secundum Apollod. 2, 2, 2. — Deinde C D pergunt: "Hae se quum Junoni in pulchritudine praetulissent, illa irata hunc errorem earum immisit mentibus, ut se vaccas putarent, adeo ut plerumque mugirent et timerent aratra. Has Melampus postea purgasse perhibetur".

86. Lactant. narr. fabb. 5, 5 p. 820 Stav.

Regis) qui Macedoniam possedit Lact. — *Enipes*) Leg: *Euippes*; Lact. et Ovid. Met. 5, 303. — *provocarunt* Lact. — 33 *adversos* in ed. Stav. — 34 *terruisse*) Leg: *terruisset* cum Lact. — *ubi Juppiter* Lact. — 38 *Aetnae montis silice*) Turpissimam librarius huic loco inussit maculam, quae citissime delenda est. Lege cum Lact: *Aetnae monti Siciliae*.

87. Serv. ad Ge. 1, 8 secundum quosdam codd.

Abest haec fabula a C D. — *Orista*). Novum nomen. Glossa cod. bibl. Leid. Serv. ad Ge. 1. 1: "Ovista filius Ynen regis pastor, *inquit*, quum videret caprum saepius a grege discere (discedere) et plenior (em) reverti, secutus uvam depascentem invenit, quam decerpsit ac gustavit. Cujus dulcedine inductus eam expressit; et quum humorem ejus bibisset, quem (cum) et suavem sensit, ac per hoc de Achilo flumine, in cujus ripa uva fuerat inventa, aquam miscuit vino; atque ita quum potum optimum fecisset, speciem uvae et potum optimum obtulit regi, qui (quem) quum ille probasset, uvam inventoris nomine vocari jussit, vinum Graeco verbo Ynon a suo nomine appellavit". Libarii errores e nostro mythogr. corrigendi sunt. Inde autem quod gloss. *uvam* inventoris nomine vocatam esse animadvertit, manifestum erit, *Uvistam* legendum esse, vel *Staphylum*, ut coniecit Munck. ad Hyg. f. 129 p. 233 Stav. Sane *Staphylum* (Bacchi filium, Apoll. 3, 996 ibiq. sch. Tzet. ad Lyc. 570 p. 681.) in hac re ipse memorat Serv. ad Ge. 1. 1. et Prob. ibid. — *Orestes Acheloi fil.* occurrit ap. Apollod. 1, 7, 3 § 5. — *Oenei*) Cod: *Oeni*. Oenus est nomen fluminum Norici et Laconicae (Tzet. ad Lyc. 550 p. 678) et montis in Arcadiae et Sicyonis finibus siti.

88. Lactant. narr. fabb. 11, 3 p. 863, cf. Serv. ad Ae. 10, 142. mythogr. II, 117. III, 10, 8.

10 in *Tmolo monte*) *Tmolus montem Lydiae comitatus Bacchis peteret* Lact., ad quem l. Muncker: "Ita reposui, *inquit*, ex Ms. pro *Ciliciae*, quod perperam edd. repraesentant. Vibius Sequester: *Tmolus Lydiae, vino insignis*. Idem: *Hermus Lyciae*. Leg: *Lydiae*". Adde Solin. 40 p. 238 Goez: *Mons Lydiae Tmolus, croco florentissimus*. — 11 *nutritor ejus*) *ei aufugit* Lact., ubi Staveren: *ro ei*, *inquit*, deest

Colon. sed et facile deleri potest, nisi substituas *eum*. Vid. Muncker. ad Hyg. f. 258'. — *a Phryg.) quem Phryges captum ad Midam regem adduxerunt* Lact. — 12 *Silenus autem)* om. Lact. — 13 *acceptus est) exceptus est* Lact; quae verissima est lectio. — *Est ob ben.)* Ms. cum vett. edd. Lact., ubi recentiores scripserunt: *Quod ob beneficium*. Muncker conjicit: *id ob ben.* — 14 *arbitrium) optandi . . veniam* Lact. quod Muncker explicat per potestatem vel *χάρις*, atque affert Prudent. hym. ad Cer: *Fit ligni venia mel velut Atticum*; infra 14, 4: *optandi veniam tribuit*. Hyg. f. 191. Salust. Jug. 79. Vict. Ill. 2. — *petere)* *peteret* Lact. — 15 *Ille ut quaeque contigisset aurum fierent* Lact. ed. Venet. cum Ms; quae haud dubie manca sunt. Micyllus dedit: *Ille ut quaeque contigisset aurum fierent petiit*. Muncker proponit: *Ille petiit, quaecumque contigisset, aurum fierent.* — *Quod) ei addit* Lact. — 16 *Nam . . . efficiebatur)* desunt Lact. — 17 *Cui petenti)* *Cui deus pet.* Lact. — 18 *ut)* omisit Lact. — 19 *cui se supponeret)* *Ibique se lavaret* vulgo ap. Lact., ut dedit Raenerius. Venet. et Micyll. cum Ms: *se supponeret*. Sed depravatum istud esse Muncker iudicat, qui proponit: *ejusque fonti se supponeret.* — 20 *Quo f. etc.)* Lact: *unde aqua aurei coloris esse coepit* ex edd. conjectura. Ms. esset cum Venet. Muncker conjicit: *exitit*. Caeterum haec clausula leg. etiam ap. schol. Cruq. ad Hor. epod. 15, 20 et ap. schol. ad Lucan. 3, 209 p. 205 Weber.

89. *Post mortem Ul.)* Hanc temporis definitionem unde hauserit myth. me plane fugit. — *Penelope)* Herod. 2, 145. Hyg. f. 234. — *sibi)* Expectaveram ei i. e. Mercurio — *Tegeam)* Il. 2, 607. Cod. *Tegeum*, quod Majus retinuit. — *Tegeeus)* Vulgo *Tegeaeus*. Interpp. ad Ovid. F. 1, 545. 627.

90. Lactant. narr. fabb. 11, 4. mythogr. III, 10, 7. Fulg. 3, 9 p. 726.

23 *oblectaret)* Lact. subjungit: *elatus gloria agrestium Nympharum.* — *evocavit)* *devocavit* Lact., qui deinde pergit: *Judice ergo Tmolo, cujus mons erat, quum Ap. etc.* — 30 *regi)* supra dicto addit Lact., quod Muncker magno molimine defendit. — 30 *deus iratus.)* Ita Ms. et Venet. Sed vulgo legitur: *Apollo ob eandem stultitiam, quam et supra gesserat in Liberi patris voluntate, iratus.* — 31 *aves ejus asininae ut essent sempiterno effecit* Lact., ubi Muncker istud *sempiterno* exemplis allatis illustrat. Reliqua hujus fabulae pars abest a Lact. codd., sed apparet apud Fulg. 3, 9 p. 726 et mythogr. III, 10, 7. — *Ille)* Is L. M. — 32 *praec. ei)* *promittens* Mod. *ei* (eique L) *ut taceret partem pollicens regni.* — 33 *defodit, et inde fossae terrae d. L. et in defosso rem d. M.* — 32 *ejus)* Immo *suum* est in Cod. Leid. Fulg. — 34 *defosso terrae).* Non satis placent haec, etsi Fulg. auctoritate firmata. Leg. *in defossam terram.* — 37 *Quidam)* Ut mythogr. II, 116. et alii quos afferunt interpp. ad Fulgent. 3, 9 p. 731. — 35 *pastor)* *quidam* addit L. — *fistulam* L. — 36 *quae percussa sonuit* L. *rex,* inquit, *Mida* M. — 37 *Marsiam* B M constanter.

91. Lactant. narr. fabb. 6, 1 et 2 p. 825 et 827, cf. mythogr. II, 70.

Hippopes filia) Maji cod: *edmonis et Hippopis fil.* At legendum est cum Lact: *cujus mater genita Hypaepis*; Ovid. enim Met. 6, 13: *parvis habitabat Hypaepis*. Unde Heins. et Raener: *Hypaepis urbe*

parva genita. De hac urbe agit Paus. 5, 27, 4, et Mannert. 6, 368. 382. — 3 *quumque*) Copulam om. Lact. — 4 *festis diebus*). “Sic et Veneta et Ms. Perperam Micyll. *istis diebus*. Raenerius utramque vocem omisit”. Muncker. — 5 *gloriata est*) *gloriabunda*, q. m. *decurit*, *elocuta est* Lact; quo loco Muncker illud *elocuta est* exemplis illustrat. — 5 *Minervam*) a qua *docta fuerat* addit Lact. — 6 *inter*) in Lact. *eo consilio* dicendum erat mythographo, vel *ob hoc*. — 7 *venit*) *venerat* rectissime Lact. — *audaciam*) *audaciae impetum odio futurum comp.* Lact., ubi Muncker: “Haec, inquit, est lectio Micyll. editionis. Venet. et Ms. *otio futurum*. Legerim *exitio futurum*. Raenerius duas istas voces omittit”. — 8 *in certamine*). Ita et Veneta et Micylliana. Ms. *in certamine propositum*, quod deinde mutatum est in *proposito*, ut hodie legitur in edd. — 9 *op. proposito*) Colon. *posito*. — 10 *pulsu*). Ita Veneta quoque ed. Lact. Sed cod. Neapol. *compulsa*. Vulgo *percussa*. — 11 *Sed in ultimo casu, propt. st., quod a dea acc.* Lact. — 12 *suum*) Leg. *sui* cum Lact. *Effectus* h. l. est utilitas. —

92. Fulgent. 1, 27 p. 659, mythogr. II, 154. III, 13, 3.

Admetus G constanter. — *Alcesten* A M; *Alcestem* E; *Alcestam* B G L N; *Alcestim*, Hyg. f. 50 et 51, et Albr. 22 p. 932 Stav. — *in*). Haec vox in rasura est in E. — *conjugium* L M. — *petit* G. — 16 *proposuit* B. — *sibi*) om. L M. — 17 *suo curru*) Leg. *curru* cum B E G L N; *curru* suo M. — *adjungeret* L M. — *accepisset* E G; *is eam conjugem duceret* (*acciperet* L) M; *ipse*) om. B. — 18 *Is*) om. B; *is igitur Adm.* E G; *Adm. igitur* L M N. — *atque*) et B G M L. — *petiit*) *petit* A; *in auxilium poposcit* B; *auxilio pop.* M. — *qui*) et E G; *illique ad currum ejus* L M N. — 19 *aprum et leonem* L. — *Itaque*) Ita B; *Is itaque* L M N. — *Alcestam* B E G. — *conjugium*) *conjugio* E G; *conjugem* L M N. — 20 *Quumque* B E G L M N. — *Admetus decidisset* E G; *caderet* B; *cididisset* L. — *Sequentia* B variat. — 21 *Apollinis miserationem precatus est*, (*invocavit* Albr. 22 p. 932) *qui respondit*, (*cui sic r.* Albr.) *nil se ei p. p.* M; *se nil ei conferre posse* L. — 22 *si*) om E et Albr. — *quis* (*aliquis* Albr.) *de prop. se* M; *pro eo de pr. se morti* (*sic et M*) *vol.* ob. L et Albr. — 24 *q. u. ejus libentissime facit* L M N; *fecit* E G. — 24 *Tricerberum*) *Cerberum* L M. — *canem*) om. L M; *ad abstrah.* *Cerb.* *ad inferos desc.* l. — *de*) E G; om. Maji cod. — 26 *levat*) *reduxit* L M N. — De reliquis vid. ad II, 154.

93. Schol. ad Stat. The. 3, 353 p. 99. mythogr. II, 140.

Meropes) *Bithynis* Apollod. 1, 9, 20; *Bithynis Melie* Apoll. Rh. 2, 4, cf. schol. ad Eur. Or. 930. Hyg. f. 17. p. 60. Val. Flac. 4, 118. Ovid. am. 3, 6, 25. Prob. ad Ge. 3, 1. Serv. ad Ac. 5, 373. schol. ad Stat. l. l. — *Merope*, Amyci mater, infra I, 107 recurrit; et apud mythogr. II, 140 *Melope* vocatur. Nihil mutandum esse conseo. *Bebryciorum*) Ita et infr. 1, 107 et schol. Stat. Hic Bithymiae populus vulgo *Bebryces* appellatur; *Bebrycii* novum est. — 30 *effracta*) Quenam ista est lex? An legere praestat *efferrata*, vel *effrenata*, vel *fera lege*?

94. Vid. supra 53 et Hyg. f. 260.

Neptunus). Vid. Apollod. 2, 5, 10 § 11 et Serv. ad Ac. 10. 551. Tzetz. ad Lyc. 866. 958. 1232. — *Butes* Argonauta a Venere servatus

(Apoll. Rh. 4, 914) Erycis pater est ap. Steph. B. v. Ἐρύς, schol. ad Theocr. 15, 101. Diodor. 4, 13. Tzet. ad Lyc. 175 p. 437 Müll. — in Sicilia regn.) Elymorum imperium tenebat Eryx circa montem Erycem, ubi et urbs Eryx erat condita (Thucyd. 6, 3. Steph. B. etc.) — *Hercules*). Paus. 3, 16, 4. 4, 36, 3.

95. Serv. ad Ecl. 8, 55, mythogr. II, 172.

cytharedus D. — *atarenti* C. — *cum multis opibus peteret* B C D. — *et videret sibi i. m. t. insid. a. n. B; a nautis insid. C D. — petit A C D. — 4 ut) quod cythara D. — paul. caneret B C D — 5 Quo facto etc.) Ad cuius sonum quum etc. B C D. — 6 se exc. B — super) Leg: supra cum B C D. — ita ad Taen. lit. vectus) om. B. C D. —*

96. Serv. ad Ecl. 9, 13, mythogr. III, 3, 9.

Epiro) *Majus Cypro!* Illud est in C D; in nemore Epirotico Π I L M N. — *singuitur* C. — *thessala* C H L M; *tessala* D; *thessalica* A I. — *peleades* omnes codd. — *et vatic.*) Copulam om. C I. — *vo-*
cantur C D H L M N.

97. Schol. ad Stat. Th. 4, 570 p. 147, mythogr. II, 74.

Nyctei) *Nyctaei* schol; *regis* addunt schol. et B, qui et Epaphi parentes affert; cf. Hyg. f. 7 ibiq. interpp. — *Epapho*) *Epopeo* legendum esse censuerunt Hygini editores secundum Apollod. 3, 5, 5 § 5. schol. Apoll. Rh. 4, 1090 et Paus. 2, 6, 2. Cf. Heyn. ad Apollod. p. 237. — 17 *est ejecta vi* schol.; *vi* om. Hyg. et B, qui *quam pulsam*, inquit, *Juppiter in Satyrum, vel ut alii dicunt, in taurum versus compressit et gravidam fecit.* Hoc Jovis facinus et schol. Stat. Th. 9, 423 p. 320 et mythogr. p. 64, 7. tradunt. At idem schol. ad Ach. 2, 66 p. 442 Jovem in habitum Dianae se vertisse narrat. — 18 *Dyrceum* schol. et Majus. — *uxorem*). Plura hic excidisse et Hyg. et schol. et B fidem faciunt, addentes: *cui (quum addit B) suspicio incidit (incidisset B), virum suum (Lycum addit B) clam (om. B) cum Antiopa (prius amata addit B) concubuisse. Itaque (om. B.) impetravit etc. — a famulis schol. — Antiopan) cam* schol. et Hyg; *peliceum* B. — 19 *postquam . . . instabat* Hyg., qui sequentia variat. — 20 *vinc. eff.* B. — *Citherone* schol. seu *Aracyntho*) deest B et schol. — Virgil. Ecl. 2, 24: *Amphion Dircaeus in Actaeo Aracyntho.* cf. Prop. 3, 13, 41. et Prob. et Serv. ad Ecl. l. I. Steph. B. v. Acarnaniae mons est ap. Plin. N. H. 4, 2 § 6 Sillig, et ap. Solin. 7, 3 p. 72 Goëz. — 21 *partus* B, qui sequentia variat. — *natosque*) Copula deest schol. — *Zetum* sch.; *Zeton* Hyg. — 22 *quidam*) om. schol.; sed Hyg: *Quos pastores p. s. educarunt.* Omnino desunt haec B. — 23 *quum*) om. schol.; qui habet *agnovit*, at Hyg: *Qui postquam matrem agnoverant, — illi) qui* schol. *illi interfec.* absunt ab Hyg. — 24 *ad taurum indomitum deligatam* Hyg. — *Reliqua desiderantur in schol. — 25 sanguine) corpore* Hyg. — *palus*) Immo *fons*. — *citharae*) *Lyrae* mentionem facit B et Prob. ad Ecl. 2, 24. Male! — *citharizare*) Corn. Nep. Epam. 2, mythogr. III p. 210, 5, — 27 *montes et silvas ac saxa ac lapides*) Quanta haec est confusio! — 29 *Zethus*). De hac *Zethi* arte nil vulgo traditum reperimus. — 30 *Dircaeus Amph.*) Simili ratione Hor. 4, 2, 25 *Pindarum* vocat *Dircaenum cygnum*, ubi cf. Arcon. et schol. Cruq.

98. Serv. ad Ge. 1, 403. Copiosius fab. narrat mythogr. II, 39.

Nyctymene A; *Nictymone* C; *Nictimine* D. — *rem habuit) concubuit* C D. — *facinus) esse addit C.* — *in silvis se abd. C.* — *deorum voluntate C;* *per deorum voluntatem D.* — *omnibus avibus C D.* — *admirationi).* Immo abominationi.

99. Serv. ad Ge. 1, 437 et ad Ae. 5, 823; cf. mythogr. II, 168.

Anthedone civ.) Ita D; sed C *antenode*; A et Majus *Athedone*. At ejusmodi errores haud raro inveniuntur. — *in littore C.* — *illi) illic D.* — *rursus pet. recte C D.* — De variis hujus fabulae narrandae rationibus vid. Obs.

100. Serv. ad Ge. 3, 268, mythogr. II, 72.

Potnia) Maji cod. Othma. Illud praeter C D Probus quoque repraesentat ad Ge. 3, 255. Vulgo Potniae, ut ap. Paus. 9; 8, 1. Steph. Byz. v., quod Burmannus restituere volebat Servio. — *equabus) ejus addunt B C D.* — *fororem) Leg. furorem.* Erravit tyoptheta. — *et eum) quae mox B,* qui om. *morsibus* et reliquam fabulae partem. — *laceraverunt C.* — *hoc autem C D.* —

h. h. cois. Tevlucine Temple

101. Serv. ad Ae. 1, 505, mythogr. II, 67.

Nostri codd. hanc fabulam non agnoscunt. — 11 *nomine) om. B;* verba transponit Serv. — *impatientis) Serv. codd. impatiens;* editiones *impotens.* — 13 *atque animalia) perperam om. B;* Serv. insuper addit *omnia.* — 14 *vocaret) convocaret B et Serv.* — *quibus) Quo facto B;* sed omnibus quos Mercurius monuerat convenientibus, sola *Chelone, irr. et detr. n. nectens moras adesse contempsit Serv.* — 15 *venire) nuptias adire B.* — 16 *venisse notavisset Serv. et B.* — *denuo) jussu Jovis B.* — *aedes) moenia B.* — 17 *Chelonis) Leg. Chelones cum B et Serv.* — *super) supra B et Serv.* — *mare) fluvium Serv.,* quod praefendum est. — *ipsamque recte B et Serv.* — *vertit B et Serv.* — *nos) Latine addit B et Serv.* — 19 *fecitque ut etc.) et, ut ... portaret, fecit B.* — *pro poena) ad poenam B;* *velut damnum suum addunt Serv. codd.,* quod edd. mutarunt in *domum suam* — *prona) om. B.* — 20 *unde et B.* — *impositum est B et Serv.*

102. Fulg. 1, 2 p. 626, myth. II, 1. III, 1, 9.

Pollucis.) Ita E M L N; *Polluris A B G H.* Illud reperitur etiam ap. anonym. auct. in Scaligeri Lectt. Auson. 2, 29, atque confirmatur a Fulgentio (cf. myth. III, 1, 9.), qui *Pollucis (Polluris G.) filius,* inquit, *sive a pollendo, sive a pollucibilitate.* Idem paulo inferius (cf. myth. III, 2, 6 fin.): *Pollucis (Polluris G.) quasi poli filium.* Error satis antiquus est, quo *Pollucem* pro *Tellure* acceperunt. Patrem sane intelligit B, qui habet *Caeli vel Polluris fil.* — *Polluces, non Pollux.* Castoris etiam frater appellatur a Plauto in Bacch. 4, 8, 52. cf. Varr. L. L. 4, 10 fin. *Acoma* Croni patrem vocat Eustath. ad Il. p. 1150, 59. — *Opis).* Vid. interpp. ad Hyg. f. 139 p. 243, et Staver. ad Fulg. p. 627. — *ferens) Ita et B E G. Fulgentii edd. perperam gerens.* — *sic) i. e. fal-cem ferens etc.* — *tres filios).* Omittit filias Vestam, Cererem et Junonem. — *Juppiter p. n. reseccavit).* Confundit auctor hic et f. 105 celebratum istud Saturni facinus in Caelum patrem commissum cum Tita-

nomachia, qua Saturnus cum reliquis Titanibus a Jove victus ac in Tartarum detrusus est. Recte tamen sentit noster 104 et Serv. ad Ae. 3, 707 et 5, 801, ubi aperitur etiam fabulae sensus. — *nata est Venus.*) Erinnyes quoque inde natas esse Hesiod. Theog. 185 sq. Apollod. 1; 1, 4 et alii tradunt. Cum nostro facit Serv. ad Ae. 3, 707. — *sibi divis.*) Serv. ad Ae. 1, 139. — *infernum.*) *Infernus* vox est Christianorum theologorum, quae etiam in paucis codd. Non. 4, 226 (est locus Varronis) reperitur. *Inferni* (Prop. 2, 1, 37 et 2, 21, 49) et *inferna* (Tac. H. 5, 5. et Senec. Her. F. 423) magis nota sunt vocabula.

103. Serv. ad Ge. 3, 93. mythogr. II, 62.

Dum) omisit D. — *filira C; philira D. — rem haberet) cohiret C; coiret D. — Opis C, ut et alibi. — veritus) timens B. — convertit se in eq. . . qualem.)* Ita C D; Majus: *quale. — potuit numen (nomen D) imitari C D. — Clausulas diversissimas reperies ap. B et C D. Hi sane Opis (ops D), inquirunt, quum de uxore Saturni dicimus, o corripitur, ut opis (ops D.) opis; quum vero de nymphā dicimus opis, o longa est, ut (Virg. Ae. 9, 867): Opis ad aethereum pennis auferunt Olympum. — adinventor) εφευρητής ap. Cyprian. ep. 68, 10. Vox rarissima.*

104 Serv. ad Ae. 3, 104, schol. ad Stat. Ach.

2, 190 p. 446, mythogr. II, 16. III, 15, 10.

Themideo). Novum adjectivum. *Themide C et schol.; Themis dea D; habuit in responsis a Themide M. — postquam . . . comperit C D et schol. — 13 ex rea D. — 14 ejus) om. C D et schol. — 16 coribantes C D. — iunitu aeris).* Ita C et schol.; *tin. aeri D. — Majus tonitru,* omissa voce *aeris.* — 17 *deum C D. — Quae sequuntur desunt C D et schol. — ejus) Leg. suum. — Nymphis).* Hinc emendandus schol. ad Stat. Th. 4, 785 p. 158. — *gemman) lapidem M et Hyg. P. A. 2, 43 p. 499. Serv. ad Ae. 8, 322. μέγαν λίθον Hes. Theog. 485; veste involutum add. schol. Stat. Th. 4, 785 p. 158. — 20 celsan).* Ita A; pro quo Majus conjecit *caelatam,* quod non displicet. — *Abidir).* Ita et M. Vulgo apud Prisc. 5 p. 647, 47. cf. 689, 45 et 747, 14. scribitur *Abadir.* Plurali numero *Abadidres* dixit Augustin. ep. 17 ad Max. Madaur. Graeci hunc lapidem *βαϊτρύλον* vocant; Etym. M. Gud. Phavor. Hesych. et Zon. v. cf. Zoëga de obel. p. 201. — *cujus nat. s. v.)* Res profecto maxime mirabilis!

105. Juppiter, Saturnus et Venus.

Venus nata). De hac re diximus supra 102. — 28 *latuit).* Inde *Latium* dicta est terra; vid. mythogr. II, 1. Serv. ad Ae. 1, 6. 8, 322 (ubi Varro laudatur). 12, 820, ibique Catonis Origines et Saufeji sentent. de *Cascis* seu *Aboriginibus.* Saturnum Italiae imperium tenuisse (Serv. ad Ae. 7, 179 Fulg. 1, 2 p. 627) cum Jano, postquam a Jove e Creta expulsus fuerat, aliorum scriptorum est opinio; Serv. ad Ae. 8, 319. — 32 *Ziós) Serv. ad Ae. 1, 388: Nihil est aliud, inquit, vita quam reciprocus spiritus; unde et Juppiter, quo constant omnia, Zed's vocatur, ἀπό τῆς ζωῆς, id est vita.* Cf. mythogr. III, 3, 1. Serv. ad Ae. 1, 47 et Fulg. 1, 2 p. 629.

106. Mythogr. II, 161.

Prior hujus fabulae pars nova est. — *uxor duc. B. — traditur).* Haec nec Latina sunt nec vera. Lege *traditur Terra venisse ferens aurea poma cum ramis; vid. B. — Inde) Quae Juno admirans petit*

B. — 38 usque ad). Leg. juxta cum B. Schol. ad Lucan. 9, 357: *justa Lethon hortus fuit Atlantis. cujus Hesperides sunt filiae.* — 38 Cujus) Atlantis autem B, qui deinde nomina profert. — Reliqua consentiant cum 38 supra. — 40 Hercules etc.) Vid. ad II, 161 et schol. ad Stat. Th. 2, 280 p. 58.

• 107. Fulgent. 1, 3 p. 630 sq. cf. mythogr. II, 9. III, 5. 1.

v. 2. *nube tonans*). Haec derivatio a Fulgentio et mythogr. II et III aliena est; sed legitur apud Isidor. Orig. 8, 11, 38 p. 382 Arev. Varro Neptunum vocatum ait, quod terras *obnubat*, a nuptu, id est opertione (4, 13); cf. Isidor. Orig. 13, 7, 2 p. 113 Arev. — 3 *Ποσειδῶνα*) Majus Posidonium, ut H; *possidonian* E; POSIDONAM exhibet G, qui cum E addit: *quasi pionidonon, quod nos latine facientem imaginem dicimus* etc. Eandem etymologiam habet mythogr. III, sc. *ποιῶν εἶδη.* — 4 *propter aquarum element*.) Quomodo hoc Neptuni officium cum ejusdem etymologia *nube tonans* conciliari possit, difficile est intellectu. — 5 *natura*) om. B H L M N. — *ut sit*) *id est* E G; plane om. B. — *sunt enim* (sc. aquae) *liquidae* etc. — 6 *Huic*). Ita et G; sed E *hinc et; huic autem* L; plane om. B. — *Neptuno*) om. H L M. — *Amphitriten* B; *Amphitritidem* H; *Amphitritidos conjug.* L M; *amphitridem* E G. — *conjug.*) *uxorem* B. — 7 *deputamus* H L M. — *circumcirca*) *circum* B H L M. — 8 *omnibus*) om. B H L M. — *tribus*) om. E. — *Qui Neptunus* etc.) Pro hoc appendice (vid. supr. 93.) ab hac fabula alienissimo Fulgent. et myth. III aquarum, reliqua elementa circumdantium, rationem dilucidant.

108. Fulgent. 1, 4 et 5 p. 631 sq. mythogr. II, 10 sq.

Terrarum praesul.) Mythogr. III, 6, 1. — *Orcum*) Isidor. Or. 8, 11 § 42 p. 383 Arev. Aliam etymol. vid. ap. mythogr. III, 6, 1. et B. — *abditum*) *abdicatum* E G; edd. Fulg. *addictum*, quod docte defendit Muncker. Illud glossa explicat per *adjunctum, traditum*. Rationem autem, cur Pluto tenebris addictus sit, hanc reddunt E G et mythogr. III, sc. *quod sola terrae materia sit cunctis elementis obscurior.* — *Hujus pedibus*). Mythogr. III, 6, 22. — *accidenti*). Haec per partes explicantur a reliquis mythographis.

109. Fulgent. 1, 6. mythogr. II, 12. III, 6, 23. schol. ad Stat. The. 1, 477 p. 28.

dictas Eumenidas) omittunt E G et schol. — B et hoc et plura de Furiarum genealogia habet. — *esse . . . deservientes* schol. — *Alecto*) *Alecto* A B; *Alecto quae* schol; *allecto, allecto enim* E G; *id est* B; plane om. H L M N. — *Tisiphone*.) Graeca proferunt reliqui libri, quos cf. — *altera vel secunda*, et paulo post *tertia* desideratur in hac fabula, pro quibus numeris E G bis exhibent autem, quod edd. in *alia* et *tertia* mutarunt. *Tisiphone* per *ultrix vox* redditur a schol. ad Luc. 6, 730, et per *furibunda vox* a Fulgent. p. 758. — *thesiphone* A L. — Aliam explicationem tentavit Isid. Or. 8, 11 § 95 p. 393 Arev. — *Haec pro crin.* etc.) Pro his profixiorem nominum istorum interpretationem exhibent reliqui libri. —

110. Fulgent. 1, 7. mythogr. II, 14. III, 6, 23.

Parcae ... nulli parcant). Vid. Serv. ad Ecl. 4, 47, quem tamen locum mei codices non agnoscunt; sed legitur quoque apud Isidor. Or. 8, 11 § 93. — *Clotho* etc.) *Unde est* praemittit B. Hunc versum omittunt Fulgentii codd. et Lactantii Instit. 2, 10 p. 246. Bueneni; ac recte quidem omittunt tanquam ἔμπερον. Homerum auctorem laudat mythogr. III. — *bajulat*) *bajolat* B et L. Doederl. Synonym. 1, 151. — *evocatio* etc.) Schol. ad Lucan. 2, 15 p. 109 sq. Weber. — Plura de his offerunt mythogr. II. III.

111. Fulgent. 1, 8, mythogr. II, 13.

Stymphalides). Vid. supra 56. — *in inferis vigiliis deputantur*) *inferis Virgilius deputat* Fulgent. rectissime. Virgillii locus est Ae. 6, 289. cf. Serv. ad Ae. 3, 209. — *Ocypete*) *Ocypite* A B; *ocypaeto* G. — *Pro Aello* Hyg. p. 14 *Podargen* habet. *Aellopum* vocat idem Hyg. f. 14 p. 49. — *Celaeno*) *Acheloë* Hyg. De hoc nominum varietate vid. Apollod. 1, 9, 21 § 7 ibique Heyn. Tzetz. ad Lyc. 167. schol. ad Il. 16, 150.

112. Fulg. 1, 9, myth. II, 15 et 25. III, 7, 1.

Ceres enim) *graece* addit G, omittit E. *Graece χαϊρον* explicat Majus. Indicaverat Muncker. — *Haec et Vesta* etc.) Haec et reliqua absunt a Fulg. — *Duana*) Isidor. Or. 8, 11, 56 p. 386 Arev. schol. ad German. Progn. fr. p. 111 Buhle. — *Virgilius*) Ae. 4, 511. ibiq. Serv. et Isidor. l. l. § 57. — *Iatonia virgo*). Alludit mythogr. ad Prudentii versus (contra Symmach. 1, 365 sqq.), a myth. II, 25 vallatos, cf. schol. ad Germ. p. 111. Buhle.

113. Fulg. 1, 11, mythogr. II, 18 sqq. III, 8, 1.
Isidor. Or. 8, 11 § 53 sq.

v. 13 *ponunt*) *voluerunt* E G, qui etiam etymon τοῦ Ἀπόλλωνος indicant, ut est ap. mythogr. II, 19. III l. l. et schol. ad Germ. Arat. p. 109 Buhle. — *Hunc etiam* E G. — *eo quod*) *seu quod* etc. E G, qui duplicem rationem reddunt, quae extat etiam apud myth. II, 19 et III p. 202, 25. — 13 *manifestat* E G B L M H et schol. Germ. — *in lucem*) om. B; *in luce* schol. Germ. — 14 *solum*). Hanc derivationem non agnoscit B. Afferit eam et schol. Germ. — *Titanem*) *Titan* Isid; sed. leg. *Titanem* sive *Titanum*; nam utrumque dicitur, et *Titan* et *Titanus*. — 15 *qui adv. Jov.* etc.) Serv. ad. Ae. 6, 580. Caeterum haec et quae sequitur sententia desideratur apud Fulgent. — *Ipsum Phoeb.* etc.) Hinc corrigendus est mythogr. II, 19. vid. Isidor. § 54. Aliam derivationem tentavit Cornificius apud Macrob. 1, 17 p. 300 Zeune. — 21 *quadrigam adscribunt*). Hae voces exciderunt apud schol. Germ. — *scribunt* E G, quod tuctur Muncker. — 22 *quod quadrisido* etc.) Alteram causam Fulgent. ita profert: *quod aut quadripartitis temporum varietatibus anni circulum peragat, aut quod quadris.* etc. Noster contraxit et vices mutavit. — *Mythogr. III* et schol. Germ. post *pefayat*, addunt: i. e. *vernū* (veris), *aestatis, autumnū* et *hiemis*. — *metitur*) *metitur* pessime schol; qui deinde cum E G pergit: *Unde et ipsis (ipsius) equis condigna nomina posuerunt.* (Vid. inf. II, 21. III 8, 6) Haec vel similia h. l. excidisse videntur. — 23 *Aethon*) *Actaeor* E G; *acteus* H; *acurleon* L. — Alium horum nominum ordinem exhibet Fulgent. et alii scriptores. — 24 *Lampus*) *Lampos* E; *Lampro*. schol. Germ. — *eritreus* E G; *erictus* L. *rubeus*). Ita L quoque *rubens* H M N; *ruber* schol. Germ. — 25 *sol*) excidit apud schol. — 26

splendens) *lucidus* schol. Explicationes horum nomnum sunt: apud reliquos scriptores a nobis laudatos. — 27 *occasui* schol. — *vespere*) *horae nonae proclivio* (proclivior E) *vergens* E G et schol; qui tamen recte legit cum B *nona hora*. — *sol*) om. B E G — *pronus*) om. B. —

114. Fulg. 1, 14, mythogr. II, 24. III, 8, 18.

Magis succincte enarrata sunt a nostro myth. quae Fulgentius uberiore explicatione persequitur. B verborum ordinem subinde variat. — 31 *adiiunt* A B E G. — *quia*) *ea de causa quod* B; *illa videlicet causa quod* E G. — *sunt*) *sint* E G, qui cum reliquis Fulg. codd. h. i. plura inserunt, quae B ex parte agnoscit. Numeros et Graecas voces noster in seqq. item omisit. A B tamen artes et scientias a singulis Musis inventas singulis adscripserunt, quae explicatio abest a Fulgentio. — 33 *cognitio*) *cogitatio* B E G H L M N, quod verissimum iudico. — 37 *multam memoriam faciens* E G; *plura recordans vel multae memoriae* B. — 39 *instructionem formans* B. — 40 *sonoritas caelestis vel bona* vox B.

115. Hygin. P. A. 2, 40, Fulg. 1, 12. schol. ad Germ. Arat. 427 p. 88 ed. Buhle; cf. mythogr. II, 22. III, 8, 14.

v. 3. *tutelam* E G. De re ipsa v. Albric. p. 902. Stav. — *ponunt*) *volunt* G. — *sive*) *vel* H M; plane om. L. — 4 *contra flagrantium rerum naturam*. L. — *ipsis*) om. B H L M. — *aestivis*) *aestatis* L. — *ovipar. p. f.*) *foetus ova pariat* B; *ovipares* etc. G; *producat* H M; *producit* L, qui *foetus* om. Deinde Fulgentii codd. subjungunt: *Unde et Petronius* (fr. p. 878 Burm. ed. II):

*Sic contra rerum naturam munera notae
Corvus maturis frugibus ova refert.*

— *sive quod*) *vel quod* H M; *verum etiam quod* L, qui tamen cum reliquis myth. III codd. in seqq. diversam sequitur narrationem. — *oroscop. lib. E.* — *libris*) E G addunt: *secundum Anaximandrum sive etiam secundum Pindarum*. Quae deinceps leguntur apud nostrum, extant apud Hyg. l. 1. — 8 *a fonte*) sc. aquam petitur. Maji cod. *aquarum*. Schol. Germ. *ad fontem* sc. missus; quam lectionem tueri conati sunt Muncker et Staveren. — *arbores . . . immaturas*). Ad arbores rettulit auctor, quod proprie de ficis erat dicendum; quae ratio offendit Schefferum. Sed nihil mutandum est. Ovid. Fast. II, 253 sqq. eandem fabulam tradit, laudatus a myth. III, 8, 14. — 9 *naturescerent* Maji cod. — 11 *compluribus* Hyg. — 12 *vidit*) *eum* addunt Hyg. edd; sed abest ab Hemst. cd. — 13 *amisso*), Hyg.; *admisso ejus i. e. peccato*. — *dixit se*) *dicitur quod diu moratus sit* etc. Hyg. At haec constructio: *dicitur . . . Apollinem . . . affecisse* Latina non est. Legendum saltem est cum Hemsterh. *Apollo pro Apollinem*. Pro i. e. propter cratera amissum. — 16 *posset* Maji cod. — Hic plura de Cratere ad sidera relato inserit Hygin. — *Istrus*). Ita correxi pro *Iistrius*, quod est ap. Majum et in Veneta et Vitt. 3. Hygin. ubi et *Ister* et *Iistrus* libri repraesentant. Graecam terminationem recte tuetur Muncker. (*Ἰστρος* rerum et Atticarum et sacrarum scriptor notissimus est. — *Coronidem* etc.) Hic incipit mythogr. II, 22, schol. ad Stat. Th. 3, 506 p. 206 et Hygin. f. 202. — 18 *Phlegyaе fil.*) *Coronci fil.* dicit Lactant. narr. fabb. 2, 7 et 8 p. 798 sq. Sed vid. ibi Munck. — 19 *Elati fil.*) Maji cod. *Semealti*. Hic *Elati* filius ap. Hyg. P. A. l. 1. *Ischys* vocatur, apud eundem tamen f. 202. *Chylus*; ap. B

et schol. St. *Lycus*. — concubuisse.) Hygin. P. A. sic pergit: *Quod quum videret corvus, Apollini nuntiasse. — 22 Coronidem*). Ita Majus, cujus cod. habet *sein*. Sed *Ischyn* Hyg. P. A; Idem tamen f. 202 (cf. B et schol. St.) et *Chylam fulmine interfectum* et *Coronidem percussam* ex ejusque utero *Aesculapium exectum* dicit. Cf. Serv. ad Ae. 6, 618.

116. Fulgent. 1, 13. Serv. ad Ecl. 3. 63. Cf. mythogr. II, 23. III, 8, 4.

Ladonis.) *Daphne Penei* plerumque filia vocatur, ut ab ipso Fulgentio et myth. II et III. Sed Pausanias (10, 7, 4), Palaephatos (50.), Philostratus (Apoll. Ty. 1, 16.), Arrianus (ap. Eust. ad Dionys. perieg. 916, cf. 416), schol. ad H. 1, 14, Geopon. 11, 3, Serv. ad Ae. 3, 91. 2, 514, schol. ad Stat. Th. 4, 290 et 830 p. 133 et 160. etc. *Ladonis* filiam esse tradunt. — *Et sic poetae d.*) Ad somniorum interpretes provocat Fulgentius et myth. II, III, unde locus noster haud dubie est emendandus. Poetarum narrationem intelligit illam quae praecedit; deinde subjungit τῶν ἀνεργαζήτων sententiam, quae ex parte ommissa est.

117. Serv. ad Ecl. 3, 63, mythogr. II, 181,

iacinthum C D. — tam ab Jove C. — laxaretur) Leg. cum C D B *lectaretur. — exerceretur*) Leg. cum A B C D: *exercetur. — interemptus A B C D. — neminis*) sui addunt B C D. — Caeterum schol. Stat. Th. 4, 222 p. 130 miris modis hanc fabulam narrat. Pro *Boreae* enim *disco* nobis offert *Zephyri vertiginem*, qua *Hyacinthum* illius percussum esse dicit, quod se *Apollini praetulisset*.

118. Cf. Serv. ad Ae. 10, 189, mythogr. II, 57.

Phaëtonta) Leg. *Phaëthonta. — sive Eridanum*). Quis *Phaëthontem* unquam vocavit *Eridanum*? — *qui susc. Hip.*) Hoc iterum a veterum narrationibus alienissimum est. *Aesculapium* myth. cum *Phaëthonte* confundit — *fluvium Italiae*) sc. *Eridanum*, qui est *Padus*. — *a luce* . . . *Phaethon* etc.) sc. ἀπὸ τοῦ φαῖναι, vel potius ἀπὸ τοῦ γέσος; et ἀθῶ, ut Serv. dicit ad Ae. 5, 105, ubi ipse sol hoc nomen sortitus est (Sil. It. 11, 371 Val. Fl. 3, 213 Orph. fr. 7.), quod *Homerus* quoque *Soli* tribuit. — 1 *mixta*). Ubinam, quaeso? — 3 *Lampetusa*) *Lampetie* habet B, *Ovid. Met. 2, 349* et *Hyg. f. 154*. Apud *Homerum* eadem nomina *Solis filias* designant, quae in *Triuacria* patris armenta pascabant (*Od. 12, 132*). Pro *Phaëthusa* in A est *Pletusa. — in populos*) vel alnos; utrumque tradit *Virgilius Ecl. 6, 62* et *Ae. 10, 190*; illud *Apoll. Rh. 4, 604*. *Hyg. f. 152 p. 264* et *f. 154 p. 267*. schol. *Germ. Ar. 365 p. 84* *Buhle*. Caeterum alii tres memorant *Heliades*, alii septem, alii aliter. — 4 *Itac ira*). Leg. *Ob hoc ira e. A*. Caeterum ob interfectum a *Jove Aesculapium Apollo Cyclopa* occidisse vulgo dicitur. — 7 *quatuor*) decem memorat *Probus ad Ge. 3, 2*; novem *Serv. ad Ae. 7, 761*; alii aliter, vid. *Oudend. ad schol. Luc. 6, 368 p. 455 ed. Weber*. — 7 *Eurotanti*.) *Amphrysus* flumen *Thessaliae* plerique memorant scriptores, ut *Serv. Prob. et Maji interp. ad Virg. Ge. 3, 2*, schol. ad *Lucan. 6, 368*, ad *Stat. Th. 5, 434 p. 183* et ad *6, 375 p. 214*. — 8 *ubi quam plures*) Leg. *ibique plures*. Nam illud *quam plures* non intelligo.

119. Cf. mythogr. II, 42. III, 9, 1 - 3, *Isidor. Orig. 8, 11 § 45-49*.

Homo nescio quis et antiquitatis et Latini sermonis omnino rudis initium hujus fabulae consarcinavit. — 10 *Cyllene*.) Ita correxi; *Majus*

Cilleo. Schol. ad Lucan. 1, 662 Cyllenen (*Cilene* B ap. Web.) *insulam* nominat, ut supra noster *Colchidem insulam* dixit. Bc. ap. Web. *Cylleo* scribit. — 11 *ita . . quod*) Constructio plane nova. — 13 *virgam caduceam*.) Hoc adjectivum in lexicis desideratur. — *grossiori*.) Vox medii aevi — 15 *Mercurius* etc.) Hic incipit Isidorus. — *medius*.) Hinc *medicurius* ap. Arnobium 3 p. 118. Isidorus plura hic intertextit de *Egūj* et mercium praeside etc. — 16 *unde et velox* etc.) Serv. ad Ae. 4, 239. — 21 *serpentes devidit* etc.) Hic fab. incipit Serv. ad Ae. 4, 242 — 22 *venera*) h. l. esse videntur *dissidia*, *bella*, propter seqq. At exempla desidero. Rem explicat Serv. ad Ae. 8, 138. — *ac dissidentes*) om. C D. — 23 *Livium*) sc. in deperditis libris. Qui enim adhuc extant, laudant tantum caduceatorum officia in induciis indicendis et in colloquiis proponendis (26, 17. 31, 38. 32, 32. 33, 11. 37, 45.). *secundum Plinium* est in cod. L myth. III p. 215, 18; vid. Plin 29, 12 (3); *libium* C. — 24 *bella*) bellum indicebatur L. — 25 *caduceatores componebatur* H L M N. — *Hermes*) Leg. *Ἐρμῆς* cum L et D. — Graeca verba corrupta sunt in omnibus meis codd. — 26 *Qui ob virt.* etc.) Lactant. *de ira dei* 11 § 12. Institt. 1, 6 § 3, ubi *ob virtutem* om.

120. Fulgent. 2, 15. Cf. mythogr. II, 29. III, 12, 5.

v. 33 *cūm*) om. E. — *veniens*) i. e. *quum venisset*. Soloecam orationem notat Muncker. — *illa*) deest E G. — *crepuit*) i. e. *rupta est*, ut Pallad. 4, 10 init: *poma crepant*; et Virg. Ae. 5, 205: *remi crepuere*. — 34 *foemore* E. — *misit*.) Muncker conjecit *insuit*, non abnuente Staverenio. — *postea Maroui* E G. Nescio cur Fulg. editores scripserint *Maroui postea*. — 37 *Iuo*) *huo* E G. — *agaune* G. — *quae Agave* etc.) Haec apud Fulg. transposita reperiuntur ad finem, ibique in reliquis quoque alius est verborum ordo. — 38 *quattuor* G constanter fere. — 40 *rerum oblivio* E G, qui cum myth. III p. 245, 43 singulis nominibus numeros adscripserunt. — *Juno autem* etc.) Hic eadem fabula iteratur, quae extat apud Lactant. narr. fabb. 3, 3 p. 805 sq. — 41 *Hermiones*.) Lact. Ms: *Armoniae*; editi libri *Hermionae* vel *Hermiones*. Cadmi uxorem *Hermionem* ubique vocant nostri mythographi, quum tamen Harmonia scribendum sit, ut edidit Muncker hic et Hyg. f. 6. — 43 *ut se fallacia sine invidia cujusquam ulc.* rectissime Lact., qui sequentia pluribus exequitur: *ad eam venit, persuadetque ei, ne alio Jovem apparatu recipiat, quam quo solitus sit apparere Junoni; quo ut illius auctoritas gravis, proinde ips. c. i. e.* — 2 *proinde*) i. e. *unde, quo.* — 3 *impetrasset a cupiente* Lact. — 4 *tecta ejus deceptae optatis flammis adurit* Lact. — 5 *utero gravidae* Lact. — 6 *eripit* Lact. — 8 *persequentabant* Lact. Ms. Venet. et Micyll. *frequentabant* Raener. *persequentabant* Giselin. — *Septem enim* etc.) Hic explicit Lact. Quae sequuntur congruunt cum Hyg. P. A. 2, 21 p. 469. — 9 *eadem N. D.*) Has antea Nymphas Dodonidas appellatas esse scribit Hyg., qui earum etiam nomina recenset, omnesque praeter *Ambrosiam* ad *Tethyn* profugisse narrat. — *Dodonides*) Majus *Dodonidae*. — 13 *Hinc Liber*.) Haec iterum leguntur apud Fulg. p. 693 et myth. III p. 244, 46 sqq. (cf. myth. II, 80 fin.), cum antecedentibus autem non cohaerent. *Hinc* ad seqq. spectat. — *Dionysius* Majus et Fulgentii edd. — 14 *invidentia* G, qui cum E et L M alteram explicationem subjungit: *sive etiam, quod vivo efferae mentes mulceantur; unde et L. d.* etc.

121. Serv. ad Ae. 4, 196, cf. mythogr. II, 80.

seu Dionysus) om. C D; Majus s. *Dionysius*. — *xero lybiam* C; *sero libiam* D. — *impl. aux.* C D. — *sequutus est*) *ab harenis* addit C. Recte! — *ab eo deinc. Jovi*). Haec emendanda sunt ex C D: *Unde factum est* (est om. D) *jovi ammoni* (*ammonio ab arena dicto* D) *simulacr. c. c. a. — notis*). Ita correxit Majus pro cod. lectione *natis*. Notas arcanas vel hieroglyphicas intelligit. At genuinam lectionem servarunt C D: *satis*, quod tamen plane omisit schol. ad Lucan. 3, 292 p. 218 Weber, ubi additur: *sicut involuta sunt cornua arietis*. Idem schol. hanc fab. tangit ad 4, 673 et ad 9, 512. In India hoc prodigium factum esse narrat Hyg. f. 133, in Oriente schol. ad Lucan. 9, 512. De re cf. schol. Germ. 223 p. 61 Buhle, ad Stat. Th. p. 104, et Hyg. P. A. 2, 20 p. 467.

122. Cf. mythogr. II, 171.

Mythographus II ad verbum quidem non consentit cum I; attamen manifestum est, utrumque ex uno fonte hausisse. — 28 *expergefactus* B. — *rogavit* B. — 29 *quo volueris* B. — 31 *tigrides sibi sacratas* B — 32 *quo terrore* B. — 33 *dedere*) et *facti sunt delphini* addit B, et Lact. narr. fabb. 3, 9 p. 808 insuper *aves*; sed hic error est; vid. Muncker.; in indice est *naves*.

123. Serv. ad Ae. 3, 14, mythogr. III p. 245, 35.

ligurcus rex tracie C; *ligurgus* D. — *habet fab.* C D. — *ejus amputat vites*). Haec exciderunt in D. — *sua incidit*) *sibi succidit* C, *incidit* est etiam ap. schol. ad Lucan. 1, 575 et 3, 431. — *revera autem* C D; — *acriores* C. — *a Demosthene*) Leg. de *Demosthene* cum C D L N; istud vitium servant A et M. — *bene dictum* D. —

124 Isidor. Orig. 8, 11 § 71-75 ed. Arev.

ingeniorum) i. e. *rerum ingeniose excogitatarum*; Isid. Orig. 19, 20; *Minervam ... multis ingenis praedicant*. Apud Tacitum quoque *ingenium* dicitur pro eo quod ex ingenio oritur, ut Hist. 2, 71. 3, 28. Apud Augustin. de civ. dei 18, 8 *multorum operum inventrix* appellatur Minerva. — 1 *manus artium varioe*) *munus artium variarum* Isid. Alias derivationes tentarunt myth. III, 10, 1, Cicero, Arnobius, alii. — 4 *dicitur app.* etc.) Augustin. de civ. dei 18, 8. — 5 *ab insula Pallene*) in *Thracia* addit Isid. Est autem chersonesus, non insula. — 6 *πίλλειν*) *τὸ δόου* addit Isid. et Serv. ad Ae. 1, 39. — 7 *occiderit* C D et Isid. *interfecerit* myth. III, 10, 1.

125. Fulgent. 3, 9, mythogr. III, 10, 7. II, 115.

v. 9. *ex ossa* G. — *irbias* E. — *invenit*) *fecit* E. — *cum quib.*) *de quibus* E G, defendente Muncker.; praepositionem omisit L et M. — 10 *cecinnisset* *deorum* E. — *concinisset* M; *concinuisset* L N. — 11 *Tritonem* E; *Tritonam* G, quod probat Muncker. — 12 *est, et*) om. E G. — *turpem*) *ex statu* addit L. — *dum t. adj. buc. infl.*) om. L M N. — 13 *jecit*) *abjecit* vel *projecit* conjecerunt Damsterus et Goesius; vid. Munck. *abjecit* est in L M N. — *Marsias* E G M N; *Marsya* B. — 15 *et aumbo*) om. E G. — *diligunt* E G; *elegerunt* L M. — 16 *Cujus jud.* etc.) Hic Fulgentii narratio discrepare incipit a nostro mythographo, sed consentit cum myth. III. — 17 *et enudatus*) Lact. narr. fabb. 6, 5 p. 830, qui in seqq. ad verbum cum nostro congruit, legit:

ac cute nudatus est; ubi Muncker: "Ms. Venet. ac Micylla, inquit, a cute nudatus est tergore. Lege, a Scythe, vel ac a Scythe nudatus est tergore". Istud cute retinendum esse arbitrator. — sanguinis sui) Lege ejus. — 18 fons inde etc.) Schol. ad Lucan. 3, 206 sqq. — 19 Juyenalis) 9, 2. — 22 ut) ita ut Lact. — 23 creverit) increverit Lact. — quod) ejus nomine in Phrygia addit Lact. — 25 alias.) Vid. supra 90.

126. Serv. ad Ge. 2, 84 et 4, 111, mythogr. II, 179 et 38. III, 8, 1 et 6, 26.

Lotis Ovid. Met. 9. 347; Lotas C. — insequeretur) persequeretur B C D. — fava fryyata C. — 30 civitate) Mellesponti addunt B C D. — lapsaco C. — 31 Post B C D. meruit es, num. hort. B C D; ortorum D. — 32 oracius C D; Statius A. Correxist Majus. Horatii locus est Serm. 1, 8, 4, quem non laudavit B. — nam fures C D et Hor. ipse. — cohercet A C D. — 33 rubet C D. — porrectus C D et Hor. codd. — 34 Ast) Has C. — harundo Majus. — 36 eorum) om. A. — 37 seminalem vin) cohercet A.) semel aliquid creet B C D. — 38 fructu) fructibus B. — Deinde C subjungit: Et aliter. Quum in lapsaco civitate ellesponti nutritus est, hunc liber et veneris volunt filium, hortis et vineis custodem, quae verba in Servii edd. desiderantur. B plura alia de Priapo tradit.

127. Varro ap. mythogr. III, 8, 2. cf. II, 48, Serv. ad Ecl. 2, 31. Isidor. Orig. 8, 11 § 81-83.

figurative). Haec vox in lexicis desideratur. — similitud. form. B C D. — id est) nempe B. — Isidorus plura in hac fabula et amplificat et transponit et omittit. — 1 similia) in . . similitudinem B C D et Isid.; ad . . similitudinem H M; in similitud. lunae et solis L N; radiorum solis et lunae Isid. et H M. — 2 imitationem) similitudinem Isid. imitatione L, ommissa praepos. — nibridem Majus — 3 ad) id est ad B D. — pars ejus infer. B C D H L M N. — hispida) est addunt reliqui codd; foeda Isid. — 4 et feras et pecudes Isid; et feras D. — pedes) ungulas Isid. — 5 ut ostendat) propter L M H. — stabilitatem L. — fistulam reliqui codd. — habet) gerit H L M; gestat Isid. — 6 armoniam C D H L. — in qua). Ita et Isid. cum C D; sed B in quo septem sunt planetae. — Unde dicit Virgilius) ut Virgil. (6, 646) B; ut diximus in Aeneide C D; quae verba omiserunt H L M N et Isid. — 7 sept. discr. v.) om. H L M N. Quae sequuntur desunt Isid. — ergo) recte om. reliqui codd. — Curvam) recurvam baculum B D; plane om. C. — 8 καλαίροπα) Hom. II. 23, 854; calauroram A B; καλαίροπα C; carauropa D; cauroropam H; cauteuropam L; calaurorom M N. — habet) om. H M; gestat L. — virgam pedum C. — quia annus etc.) propter annum, qui etc. reliqui codd. — in se B H L M N. — recurrit) vertitur L; se recurvat B C. — 9 Hic) om. B C D. — 10 deo) om. B D. — quia) ut legimus addunt B C D, qui habent etiam omnia vincit amor; sc. ap. Virgil. Ecl. 10, 69. — 11 Hic ergo) Ergo pan C D; ergo om. B. — secundum fabulas addunt C D; fabulam B. — Syring. N. amasse dicitur B D; amasse d. S. Nymph. C. — 12 sequeretur B C D. — 13 versa) conversa B C D. — ad solatium amoris B C D. —

128. Serv. ad Ecl. 4, 62. Fulgent. 2, 14, mythogr. II, 37 et 40. III, 10, 3.

v. 16. eo quod) quum B C D. — esset) et Juno ei minima arrisisset addunt B C D. — a parent. etc.) a Jove est praecipitatus in insul. Lem. B C D. — 18 illicque) Illic nutr. omissa copula B C D, qui novam sententiam hic ordiuntur, et sequens Hic omittunt. — Sintiis) simiis A D; absinthio B; nymphis C; Σιντιες ἄνδρες Hom. II, 1, 594. Sequentia transposuit B, qui statim pergit: divinos honores non meruit, ad quos per conv. etc. ut Serv. — 19 fabricaret) fabricasset C D. — 20 patrem suum Jovem) om. C D. — idem) vel C D. — 21 concessum est illi etc.) Servius ita pergit: spretus ab ea est; unde divinos honores non meruit, ad quos per convivium numinum aut per conjunctionem (conjugium B) venit dearum. — 22 reluctante). Hic Fulgentius quoque incipit et Serv. ad Ge. 3, 113. — adversus Vulcanum addit M; sed E G L N vulcanus semen in pavimentum jecit, quae perperam omisit A B M. effectum libidinis projecit in terram C D. — Copiosius reliqua exponit Fulgentius. — 23 natus e.) Lege, unde natus est, ut E G L. inde puer natus est M N; inde natus est p. C D; puer drac. ped. qui app. e. omisit Fulg. — ped. drac. M; trachonius L. drachonteis C. — 24 erichthonius E G; erichonius L N. — et lite) om. C. — 25 nam) juxta Servium addunt L M N. graece addunt E G. — lis) certamen E G. — est) dicitur E G; plane om. L M N. — nam eris est licton terra D. eris enim lis Cthon terra C; tonos vero terra nuncupatur E G; ve lis licriton interpretatur L. Deinde plura a B et Fulg. intexuntur. — celandam) tegendam B C D L M N. — 26 junctis equis) om. L M N, qui habent primus. — quo teg. etc.) om. L M N. — Cacterum Philargyrius ad Ge. 3, 113: Varro in libro, inquit, qui Admirabilem inscribitur, Erichthonium ait primum equos quattuor juxisse ludis, quae Panathenaea appellantur. De hoc Erichthonio alibi satis dictum, qui anguinis pedibus fuisse memoratur. Haec C quoque refert, praemissis verbis Et aliter. Sed desiderantur in Servii libris editis.

129. Varro ap. Serv. ad Ae. 5, 824, mythogr. II, 167., III, 5, 1 fin.

Thoosae) thoos C. Haec genealogiam omittunt H L M N. — dicitur) om. reliqui codd. — rex) ut Varro refert praemittunt H L M N. ut autem V. dicit B C D. — Corsivae et) om. D. — corticae L. — ab thlante C; athalante L. — n. parte sui exercitus L. — abruptus C; abreptus L. — ejus) om. B H L M N. — eum) om. H M. — in deum) om. C. — itidem) addunt H M. — dixerunt L, pro finxerunt.

130. Fulgent. 1, 26, mythogr. II, 112. sq. III, 14, 1 sqq.

Phorcus etc.) Ceto fuit ejus mater (Hes. Th. 270 sqq.) — 35 Stenon A; Sthenyo B; Stenno E G; Stennino L M; Serv. codd. ad Ae. 6, 289 Sthenno, Sthenio, Sthenno. Ista moastra retinuit Majus. — euriale L E G. — 36 contuebantur) utebantur L M. — intuentes L M N. — in lapides convertebantur L. — 37 φορρός). Hoc substantivum Graeca lingua ignorat; φορρός sane, terribilis, notissimum est. — 39 crystallino). Vitreum istud Persei clypeum vocat B, speculum Fulgentius p. 658; sed crystallinum etiam schol. ad Lucan. 9, 665. — arpe L. — 40 adjutorio) consilio L. — Revera) om. B, qui cum L M N Serenum hujus narrationis auctorem laudat. Idem refert Servius ad Ae. 6, 289; cf. Isidor.

φορρός δ' αὖ κητώ βραχίς

Τέλεις ἐστὶν ἀδελφὸς αὐτοῦ

XI, 3 § 29. — 41 tres) om. C D. — 1 uno oculo uterentur L M. — locupletes nimis B. Solam Medusam tradit Fulgentius fuisse terrae cultricem. Haec enim Gorgon, inquit, dicta est quasi γεωργῶν (sc. γεωργός vel γεωργοῦσα, at E georgio, G georgigo); nam γεωργοί (georgi E G) Graece (om. E) agricultores dicuntur. — 2 georgicae) georges M; plane om. B L. — 3 Graece, Latine) omittunt reliqui codd., quorum E G M etiam γῆ et ἔργασία etc. non receperunt. — γεωργία) ἔργασία B, 'orgia L. Istud ἔργασία (vel ἔργον) verum est. — 4 Mortuo) sed mortuo B; sane maxima sororum' (soror L) Med. patre mort. etc. L M N. — major filia) om. B. — regnum) ejus addit B. successerat M. — In sequentibus dissident inter se mythographi. — 6 Gorgon) Gorgo B; vid. supra — 7 debilitas). Immo οὐδὲν est vis, potestas. Fulgentius Graecas voces apponit, quae cum ipsis Gorgonum nominibus misere corruptae sunt in codd. — Euryale). Hujus nominis interpretatio forte excidit e cod. M. — εὐρύαλος est latam aream (ἄλος) habens. Profunditatis notio huic voci non inest, nisi de mari (ἕλς) cogitaveris. — 8 amentia vel) om. reliqui codd. — quasi μὴ ἰδοῦσαν, quod videre non possit E G, quod etymon falsum est; μέδουσα est regina, dominatrix, ut Medusae pater est μέδων-ἄλος Odys. 1, 72. — autem) enim M; om. B L. — omnia) om. L M N. — 9 operantur) faciunt B; terror operatur M. — 10 ponitur) accipitur L M; Graece virtus dicitur B, quod quomodo fieri possit, non assequor; descendit a πείθω. — Gorgonam) Gorgonem B; gorgones L; cum auxilio B. adjuvante Minerva L M. — 11 sapientiae) Lege auxilio sapientiae. — auxiliatrice sapientia B. — Haec copiosius persequuntur B L M E G. — sanguine) semine B; sed leg. sanguine. — 12 nasci fertur E G. — in figura famae constitutus E G L M N. — Recte mythogr. III a πηγῆ derivat nomen Pegasi. — 13 sive Pegaseus). At hic Heliconis fons Hippocrene diversus est a Parnassi fonte Castalio. Eundem B Aonium insuper appellat. — 14 bonam) om. B, qui legit quaerit. — 16 Neptuni). Neptuni et Medusae filium vocat schol. ad Stat. Th. 4, 61 p. 121 (qui ad Persium init. provocat), et ad Th. 6, 338 p. 211. cf. Serv. ad Ae. 2, 616.

131. Lactant. narr. fabb. 4, 20 p. 817,
mythogr. II, 112.

v. 19. peteretur in connubium B. connubium et conjugium pro concubitu ponuntur, auctore Munckero. — Neptunum eff. B. — 20 quoniam) quod Lact. — rem habuit) Lact: concubuit. — cum quo ... rem h. B. — 21 inquinavit) obtriverat Lact., qui praefixit quam. — eadem) dea addit Lact. — Sed B: Cui quum et prius se propter formae jactantiam praesferret, crines ejus a Min. etc. — 22 quum) quae petita initio etc. Lact. — in conjugium) om. B et Lact. — petita in primis B, qui pergit: postea eosdem vultus deformitate terreret.

132. Schol. ad Stat. Th. 2, 286 p. 59. cf.
mythogr. II, 36 et III, 11, 2.

cum Juncne). Vide Burmann. ad Ovid. Met. 3, 269 et interpp. ad Hyg. p. 13 et Fulg. p. 671. — Harmiones filios vocat schol. St.; sed lege Eurynomes; vid. Burm. ad Anthol. Lat. I p. 55. — Pasithea) pasthea L. Illud Nereidos nomen est ap. Hesiod. Th. 247, qui Gratiam vocat Thaliā (Th. 909). — Aglaie) Aegiale A N; eugiale B L M. quae portenta non sustulit Majus.

133. Schol. ad Stat. Th. 5, 29 p. 164,
mythogr. II, 141.

A Veneris et Martis adulterio a Sole detecto mythogr. II narrationem incipit. — *Lemniades*) om. B. *Lemniadae* Hyg. f. 15, ubi vid. Muucker. — 32 *singulis annis* schol. au. solv. sing. B. — 33 *duxerunt* schol. — *Quas*) *Unde . . eas* B. — 35 *sibi filias* schol. et B. — 38 *interimunt* B; *peremerunt* schol. — *sola patris Thoantis miserta, non sol. ei pepercit* etc. B. — 39 *ut ei*) *uti* A; *ut* schol.; uterque pronomen *ei* omittit. — 40 *persequeretur* *perperam* schol. — 41 *ad*) *in* schol. — 42 *pervenerunt* schol. *suscip. hosp.* B et sch. — 1 *nupt. junx.*) *concu- buerunt* B et schol. — *duos filios* schol. et B. — 2 *Euneum*) *Euniun* A; *Oeneum* schol. et B. — *Quum autem Argonautae . . ibi* B. — 5 *eam*) *illam* schol. — 6 *est . . et*) om. schol. — *Nemeam*) *Nemaeam* B; Hyg. f. 15 *Thebas.* — *et a Lyc.* B. *Lyc*o nonnulli codd. ap. Hyg., quod receperunt edd. — *ejus*) *illius* B, qui deinde aliam fabulam subtextit.

134. Schol. ad Stat. Th. 2, 222 p. 55. Mythogr. II,
103. Cf. Hygin. f. 168. Serv. ad Ae. 10, 497,
schol. ad Stat. The. 6, 292 p. 209 et ad
1, 324 p. 20.

v. 10 *Aegyptus*) *Egestus* B; *Egyptus* et *Aegystus* schol. B, quo- cum C D ad Ae. 6, 608 et schol. ad Stat. Th. 5, 117 p. 168. conspirant. — B verborum ordinem subinde mutat. — *qui*) *Egestus* B. — 11 *filias*) *suas* addit B et schol. Stat. A. — *copularet*) *daret* B; *pane* om. schol. A. — 12 *ut responso comperit* B. *ut* omisit schol. A. — 13 *interiturus foret.* — *primum* schol. A. — 14 *naves* B. — *Hoc compe- riens Egestus misit fil.* etc. B. — *mittit*) *misit* schol. A. — 15 *iusque* B. — 16 *interficerent* B et schol. A. — *domum*) *ad se* B et schol. A. — *ut Ag. f. Cad. imp.*) om. B. *Cadmo*) om. schol. A. — 18 *pa- truum*) om. B; sed restituendum est. — *eis*) *fratris sui filiis con- junxit uxores.* — 20 *nuptae*) om. B. et schol. A. — *in nocte*) om. B. et schol. A. — *armavitque occulte* (leg. *cultris*) *filias conjugali nocte* schol. Stat. B. — 21 *praeter Clytaem. quae sola.* *Sola Hypermnestra Lynceo marito suo pep. recte* B. *Lino pepercit* schol. B. *Lege Lynceo;* *Linceo* schol. A C. De his corruptionibus vid. Heins. ad Ovid. Epist. 15, 123. *Lino* pro Lynceo nobis offert Acron quoque et schol. Cruq. ad Horat. C. 3, 11, 23. — B addit: *A quo postea Danaus, ut ora- culi fides impleretur, occiditur; quae habet* schol. B. — *scelus*) *Danaï filiae* addit B. — *ut aquam dolio pertuso infundentes, numquam la- boris finem mereantur* B. —

135. Mythogr. II, 192.

Dardanus). Hyg. f. 155 p. 268 ibiq. interpp. Philarg. ad Ge. 3, 35. Serv. ad Ae. 8, 130, et ad Ae. 3, 104: *Dardanus, inquit, Jovis fil. et Electrae, profectus de Corytho, civitate Tusciae, primus venit ad Tro- jam, et illic parva aedificia collocavit.* — *Iasius*) Virg. Ae. 3, 168; alii *Iasionem* vel *Iasonem* vocant. Sed frequentissima horum nominum est confusio; vid. interpp. ad Hyg. f. 250 p. 359. De utroque fratre Serv. ad Ae. 1, 380 et ad Ae. 3, 15. — 26 *de Corytho*) *Majus Corin- tho*, quod exhibent quoque codd. Serv. ad Ae. 1, 380, ubi C *Corithum*, alii *Coritum* (ad Ae. 3, 167 *Corito*), *Corintum* etc. Et civitatem et montem ipse Virgilius (Ae. 7, 209. 3, 170. 9, 10. 10, 719) *Corythum*

appellat, ad quos locos Serv. et nominis et fabulae rationem copiose exponit. — 33 *Tros*) *Trojus* est ap. Philarg. ad Ge. 3, 35, qui istam genealogiam aliter refert; cf. Serv. ad Ae. 8, 130. — 39 *Capyn*) *Virg.* Ae. 6, 767 et 10, 145 ibiq. Serv., quem cf. ad Ae. 1, 2: *Capys Capuam* condidit. Idem ad Ae. 242: *Capys Campaniam* tenuit. Idem ad Ae. 1, 272. 284 omnino cum nostro consentit; cf. ad Ae. 5, 30. 6, 767. 778. 2, 35. Ovid. F. 4, 45. Lucan. 2, 393 ibiq. schol. p. 148 ed. Weber.

136. Serv. ad Ae. 3, 550, mythogr. II, 193 init.

Trojam). Hujus urbis muros tantum alii memorant. — 1 *mentitus est munera*) i. e. *denegarit*. Haec est poetica dicendi ratio, ut *mentiri noctem* ap. Prop. 2, 13, 57. — 2 *pestilentiam*). De hac alii nihil. — *cetum*) *cetos* B C D. i. e. *belluas marinas* addit Serv. ad Ae. 3, 3. *cetos grandes* in proxime sequente fabula. — 4 *contraria respondit* B; *magis* addunt C D; *magis adversa* conjecit Burmannus. Sed frustra. Nam auctor significat Apollinem Trojanos contraria facere jussisse iis, quae expectaverant. — *filias ejus*) *puellas nobiles* B C D, qui omnes omittunt. — 5 *obiciendas* B C D, quod praestat. — *ceto*) *beluis* B C D. — 6 *Colchos*) Serv. ad Ae. 1, 619. — 9 *mentitus est*) i. e. *ei denegarit*, ut supra. — 10 *destruxit*) et *Laomedontem occidit*, Serv. ad Ae. 1, 619. Hyg. f. 31 p. 89. *Telamoni*) Serv. l. l. et ad Ae. 3, 3. 8, 157. Hinc emendandus schol. ad Stat. Ach. 1, p. 446. — 13 *a sociis*) *a vicinis hostibus* Serv. ad Ae. 1, 619. — Cf. Hyg. f. 89.

137. Serv. ad Ae. 5, 30, mythogr. II, 193 fin.

v. 17. *pro quibus*) unde C D, quod praestat. — 19 *ypotes* D. Haec et seqq. extant quoque ap. Serv. ad Ae. 1, 550, ubi C *ypotes*, D *ippotes* repraesentat. — *timens filiae* etc. B. — *Acestae*) *Egestae* B D; *segestae* C. — 20 *regis filia esiona* C D. — *jam*) om. D. *religione* addit D ante *religata*. Hanc parenthensin omittit B, qui substituit *ne ad cetos religaretur*. — 21 *superposuit naviculae et misit* etc. C D priori loco. — *obtulisset* B. — 22 *deleta*) *Lege delata*. — *Criniso*) *criniso* B C. *Majus Acrisio*; *crinisso* C. — *quem criniso* *virgilius poetica licentia vocat* subjungunt C D. — *in ursum vel canem* B C D. — 23 *acestem* C. — *Trojanis*) om. B C. — 24 *Acesta*) *Segesta* B C D — *vocatur* D. — De *Criniso* vid. interpp. ad Cornel. N. Timol. 3 § 4 et ad Hyg. f. 273 p. 382. — *Majus de urso observat*: "Huc fortasse respiciens Virgilius ajebat de *Aceste*, Ae. 5, 57: *Horridus in jaculis et pelle Libystidis ursae*".

138. Serv. ad Ae. 1, 619.

v. 26. *spoliata*) *eversa* C D. — 27 *propter perdita Ach. arma* C D. — *Salamina* C D. — 28 *sidonam* C; *sidoneam* D. — *Dido*) ap. Virg. Ae. 1, 619. — 29 *Is Teucer* etc.) Hae glossae sunt in Servii cod., nec receptae a C D. — 31 *filium*) *Tarisacen* sive *Euryracen* vocant gloss. ad Serv. — 32 *ne coheres* etc.) Hanc causam gloss. non agnoscunt. — 36 *Alius est Teucer.*) *Teucus* hic appellatur a Serv. ad Ae. 3, 108. — 38 *Ajax autem* etc.) Haec iterum sunt in C; sed omisit D. Ille *Ajax autem*, inquit, *Achillis patruelis frater fuerat*.

139. Serv. ad Ae. 1, 489. 4, 585, mythogr. II, 194.

frater). *Filium* Laomedontis dicit Hom. II. 20, 237, et alii pluri, ut Prob. ad Ge. 3, 46; cum nostro facit schol. ad Stat. Th. 5,

751 p. 195, et Serv. ad Ge. 1, 447. 3, 48. — *longitudinem*) *longinquitatem* B. — Serv. laudat Horat. Carm. 2, 16, 30. — 3 *dictus*) sc. Memnon a Virgilio (Ae. 1, 489.) — *et Aethiops*) tamquam Aethiops. — 4 *quia ubi* etc.) *unde prima consurgit aurora* C; *unde prima surgebat eo* D. At haec et quae apud nostrum sequuntur, sc. *dubia lux est*, corrupta sunt e verso Virgilii (Ae. 3, 588) a Servio laudato: *Dies primo surgebat Eoo.* — 5 *aves*) *Memnonidas* appellatas (Ael. H. A. 5, 1. Plin. N. H. 10, 36 § 75) vel *Memnonias* Solin. 40 § 19 p. 240 Goetz.

140. Mythogr. II, 208 fin. cf. supra 41.

v. 9 *Thymbraei*). Hoc Apollinis templum 50 stadiis ab Ilio distabat; vid. Strab. 13, 598 a = 893 b. Istud epith. est ap. Eurip. Rh. 221. — 16 *sua conjux*). Rectius B: *quae apud eum conjugis tenuerat locum.* — 17 *in multis*). In primis de navigatione.

141. Diomedes. Serv. ad Ae. 8, 9.

v. 21 *qui et Tydides*) recte om. C D. — *postquam repperit* etc. C D. — 22 *dum Aen. . . manibus*). Haec parenthesis non inserta est a C D. — 23 *uxorem*) *Aegialeam* glossa addit ap. Serv. — 24 *rescians*). Lege *resciverat*, vel *rescit* vel *repperit* cum Serv. — *partem*) partes C D. — 25 *omni omnis* C D. — 26 *plures*) *plurimas* C D. — *et*) om. D. — 27 *Argos Hipp.) equum tuticum* C; *equututicum* D. — *et arpos ipse condidit* D. — *Argirippa* C D, *qui et omittunt.* — De diversis oppidis, quibus Argos nomen, vid. Serv. ad Ae. 7, 286. 11, 246; de Arpis Serv. ad Ae. 10, 28. 11, 239, Liv. 24, 46 et 47. Strab. 6, 283 d = 434 c. Plin. N. H. 3, 16 § 104 Sillig. Eckh. D. N. 1, 1, 140. — 28 *mittitur*) sc. apud Virg. Ae. 8, 9. — *ad quam*) *nunc* addunt C D. — 29 *ad*) om. C D. — *unde Cicero Arpinas* C D, qui Virgilii locum (11, 757, ubi in codd. *Tarcho* est pro *raptam*) omittunt.

142. Schol. ad Lucan. 1, 597. Cf. supra 40.

mult. cas. afflig.) Haec sunt *pericula* illa supra 40 v. 37. memorata, et confirmata a schol. Luc. — *sacrificantem*) sc. in Italia, ut narrat schol. Luc. — *ne . . . rumperet.*) Schol. Luc. *nolens corrumpere religionem.* — *Nautes*). Schol. suis, quod Weberus in *Nautae* mutandum censet.

143. Serv. ad Ae. 11, 271.

Eae) *haec* C D. — *Diomedae*). Plin. N. H. 10, 44 § 126 Sillig. Solin. 2 § 45 sqq. p. 53 sq. Goetz. Cf. Strab. 6, 284 a = 435 a. Tzetz. ad Lyc. 601. — *ἠρωδίωνς*). Majus *herodios*; C D *erodios*. 11, 10, 274 ibiq. schol. — *eas . . . dicunt* C D. — *in insula febra sive electride* C. — *quin et.*) *et* om. D; *quin etiam* C. — *occurrent*). *Roman* *venientibus* addit D. — *Romanos et Latinas* C D. — *et orig. s. et quod diomedes ab illiris interemptus sit* C D. —

144. Serv. ad Ae. 11, 260, schol. ad Stat. Ach. 1, 93 p. 435. mythogr. II, 201.

Caphareus). *Καφάρειος* promontorium Strab. 8, 368 d = 566 c. Herod. 8, 113, Paus. 4, 36, 6, 2, 23, 1. Schol. ad Lyc. 384 p. 570, ad 1093 p. 927. ad 1218 p. 964 sq. Itaque recte C D. *caphereus*. — *naufragio*) Serv. addit: *ultor autem ideo dixit* (sc. Virgil.), *quia Naupli.* etc.) Majus *Nauplius*. De Nauplii origine vid. Maji interpp. ad Ae. 2,

82. — *Nauplius nomine, Amymones et Neptuni filius* schol. St. — *mortuum*) *interemptum* C D. — *filiū morte* (mortem schol. St.) *dolens* C. — *Casereum* C D. *Capareum* schol. St. — *vidisset*) *videret* C D. — *Quare*) *Unde* B. — *decepti*) *dec. sunt* Gr. et eos D. — *inter asp.*) *per rimosos male* schol. St. — *pertulere naufragia* B D et schol. St.

145. Serv. ad Ae. 3, 441.

Alia Euboea.) *Duplicem mehercule Euboeam sibi finxit mythographus.* — 15 *item*) om. C D. -- *Chalcide*) *calchide* C D. Eadem lectionis varietas est ap. Serv. ad Ae. 1, 338. 6, 2. (*Calchidenses* ad Ae. 9, 710.) et ad Ecl. 10, 50. Quin etiam *Colchidis* pro *Chalcis* est in schol. ad Lucan. 2, 710. — *profecti sunt*) *Chalchidenses venerunt, qui* etc. ad Ae. 9, 710. — *hi qui venerant* ad Ae. 1, 338. — *de qua venerunt qui condid.* ad Ae. 6, 2. — *de qua venerunt illi qui* etc. schol. ad Lucan. 5, 183. — 16 *et*) om. C. — 17 *bagis* C; *bais* D. — *Bajo.*) De hoc Varro ap. Serv. ad Ae. 9, 710, et Serv. ad Ae. 6, 107. — 18 *Et invener.* C. — 20 *rem publ. fore* C. *fore* Majus om. — *unde et eam* C. — *sive ἀπὸ τῆς ἐγκύου* (ABENKYA. C; *ab enkyco* D.) *i. e. a praegnante, sive ἀπὸ τῶν κυμαίων* (*kymatain* C; *anoycunkymatou* D.) *i. e. undis; nam κῦμα* (*kyme* C; *kymar* D.) *dicuntur undae* (hoc om. D.) *v autem Latini in u vertunt* (*vertuntur* C.) *ut byrria burria* Serv. — *κῦμα* est et *unda* et *fetus uteri*, Aesch. Ch. 126, Eum. 629. Cf. Serv. ad Ae. 6, 2, schol. ad Luc. 5, 183.

146. Sch. ad Stat. Th. 2, 481, myth. II, 144.

v. 23 *pater Tydei et Meleagri* deest B et schol. — *Aetholiae rex* schol. — 24 *est*) om. schol. *erat* B. — *nobilissima* deest B. — *Hic*) om. B; *ejus* schol. — 25 *sui*) om. schol; *regni sui statum* B. — 27 *propter quod nimia indignatione* schol. At B haec et seqq. usque ad *adorasset* omisit. — 29 *magnitud. sum. in regionem ejus in.* schol. — *regioni* *ejus* addit B. cf. Serv. ad Ae. 7, 306. — *qui vastatis Calydonis* (*Calydoniis* B) *terris ab urbe gentis Calydonius appellatus est* B et schol. quod haud dubie praestat. — 31 *dimidium regni* B. — 32 *Mel. . . . expavit*) om. B. — 33 *ipse ej. fil.) is* schol. simpliciter. — 35 *Inter quos etiam* addunt B et schol. — *Iasii*) *Iasi* schol. — 36 *Dianae scilicet comes* addit B. — 37 *in se venientem* B et schol. — *excipiens interemit, gratesque puellae inter viros retulit; siquidem virt. suc. enitenti, recompensaturus* etc. B. — 38 *puellam*) *futurus* addit schol. — 40 *ei ipsi* B. — *illius*) om. B et schol. — *Si*) *Lege Sed.* Erravit typographeta. — *Caeterum B pauca de Parthenopaeo hic inserit, et reliqua variat et amplificat.* — *peractum*) *Lege paratum cum* schol. — 1 *Agenor*) *Toxeas* (leg. *Toxeus*) est ap. schol. ad Lucan. 6, 366, Ovid. Met. 8, 441. — 2 *contentione*) *conditione* schol. — 3 *Etenim*) *Id enim* schol. — 5 *Althaea*) *Althea* A B, quod retinuit Majus; *Ἀλθαία* Hom. II. 9, 555 et schol. p. 265 sq. Bekker; Ovid. Met. 8, 446. Apud Serv. ad Ae. 4, 205 est *Altea* in C. D. — *Alth. siq. dum saevit in ultionem germanorum, titionem quem habebat occ.* etc. schol. — 7 *quia*) *qui quum Mel. nasc.* sch. — *fortis et ut jur. etc.*) *traditus fuit a Paris, ut juvenis tam diu viveret, quoad is esset servatus* schol. Recte! Maji lectio sensu plane cassa est. — *et vaticinatum.*) *Istud et de meo addidi, et paulo inferius quem ejeci ante mater.* Sed frustra. — 10 *nece satis*) *sequentibusque filii satis* B, quae aequae ineptae sunt. *Lege cum schol: eumque cum filii satis extinxit.* — 11 *facinus*) *nefas* B et schol. — *fnivit.*) B addit fabulam Meleagridum. —

147. Serv. ad Ae. 4, 471. 473, mythogr. II, 147
fin. 202 med.

v. 16 *capicio*). Lege *capitio*, et paulo inferius *capitium*. Est autem *capitium* superior tunicae pars quae collum ambit; Hieron. ep. 64 de vest. Sacerd. n. 14. Damnat hanc vocem Gell. 16, 7. — *induere*.) *Qui quum vellet involvere* myth. II, 147, pro quo Majus proponit *caput evolvere*. — 18 *occisus*) *interfectus* II, 147, ubi reliqua variantur. — 20 *tragoedus*.) *Ridiculus* hicce error ortus videtur e Virgilii (Ae. 4, 470: *scenis agitatedus Orestes*) vel ex Juvenalis (8, 220: *in scena . . . cantavit Orestes*) verbis male intellectis. Rectius Servius: *famosus, inquit, celebratus tragoediis*. *Agitatus quia et fuerit, et multae sunt de eo tragoediae, quasi frequentur actus*. Deinde pergit: *A Pacuvio Orestes inducitur Pyladis monitu, propter vitandas Furias etc. quae congruunt cum nostro loco*. — 23 *quum*) *unde quum* C D. — *invadebatur a Furiis* C D. — *Sedent ultrices* B contra Virgilii (Ae. 4, 473) auctoritatem. Rectius schol. ad Stat. Th. 12, 511 p. 420.

148. Lactant. narr. fabb. 2, 13 p. 802,
mythogr. II, 76.

v. 27 *Graecorum*.) Lege *Phoenices* propter sequentia. Majus proponit *Tyriorum*. Myth. III, 15, 2: *rex Lydiae* (leg. *Libyae*), *qui et in Tyro et Sidone regnavit*. B paulo inferius regem *Libyae* vocat. Recte absunt ista a B et Lact. Noster quaedam transposuit. — 30 *Phoenicem*) *Phoenicen* B. — 32 *jumentis*) *juvencis* melius Lact. — 33 *amorem*) *amore* B. — *spatiantis* Majus. — 34 *harena* Majus. — *coëgisset*) *consistere coëg.* rectissime B et Lact. — *ac paulatim* B. — *singulas* B et Ms. Lact. cum Venet. et Micyll. — *Giselinus singulis* recepit; *Raenerius ad singulas*; utrumque damnat Muncker, qui construct. *alludere aliquem* bene defendit. — 35 *in amorem*) *cuj. amore* Lact. Haec et quae sequuntur B non agnoscit. — 36 *sibi*) *suo* Lact. — *per mare in ins.* Lact. — 37 *nuptiis*) *concupitu* Lact. —

149. Lactant. narr. fabb. 3, 1 p. 803,
mythogr. II, 77.

flic.) deest Lact. — *fratres*.) Eorum nomina hic om. Lact. — *misit*) *dimisit* Lact. cf. Serv. ad Ae. 3, 86. — *ne reverter*. Lact. — *in patriam*) om. Lact., qui addit *imperaret*, ut *Giselinus* edidit. Sed *Veneta* et *Raener*. cum Ms: *imperat*, quod *Micyllus* cum nostro omisit. — 1 *petit terras* Lact. — *novissimeque* editt. Lact. plures; sed abest istud quae a Ms. — *constituit*) i. e. *ἔκτισε*, ut docte probant edd. Lact. Sed vitiosum id judicat Majus, qui cum B legere malit *constitit in Cilicia*. — 2 *a suo nomine*) deest B, qui legit *in Phoenice*. — *Cadmus*) *vero* addit Lact. — *non inventa sorore, Apollinis orac. sciscitabatur* B. — 4 *orbis*) om. B. — *consistere deberet* B. — *Accepto igitur responso* B. — 5 *segregatam* B. — 7 *parentis*.) Lege *parens* cum B et Lact.; nam *Apollo* hoc praeceperat, non *parens Agenor*. — 8 *postea*.) *Adde a bove* cum B et Lact. — *Illic quum*) *Quum autem ad Mart. f. B.* — 9 *misisset*.) *Adde: et ipse post illos venisset*; quae verba exciderunt typothetae negligentia. *Melius tamen B: et ipse illuc post eos venisset*. *Lactantii* editiones haec verba valde variant; vid. *Munck*. — *ut vidit a drac. socios c.* Lact. *Post dracone autem inserit B: qui Marti erat consecratus*. — 10 *Quod ubi vidit*) om. B et Lact. — *interfecit* Lact. — *evulsos*) om. Lact. et B. — *dentisque ejus Minervae monitu humo sparsit* Lact. — 11 *armatorum*) *terrigenarum* B. — *progignitur* B et Lact. —

12 *confl. concidit*) Lact: *confligit*. B verborum ordinem hic mutare incipit. — *multitudine*) om. Lact. — 13 a) om. Lact. Recte! — 14 *condend.*) *creandi populi, qui Thebis considerent, principes essent* Lact. sed vid. Muncker. — 15 *sunt*) *Haec produntur fuisse* Lact. — *Echion.*) Serv. ad Ae. 12, 514. Ovid. Met. 3. 126 ibiq. Burm. schol. ad Apoll. Rh. 3, 1185. Obs. Misc. 9, 3 p. 457 sq. — *Echius* est ap. schol. Pind. Isth. 1, 41 p. 801 Heyn. — *Idaeus.*) Ita B et Lact. ed. Gisel. et Venet. — *Udaeus* alii, ut Hyg. f. 178 p. 296, Paus. 9, 5, 3, schol. ad Eurip. Ph. 670 p. 147 Math. schol. ad Pind. Isth. 1, 41 p. 801. Hoc nomen restituendum est schol. ad Stat. Th. 3, 285 p. 96, ubi est *Tydeus*. — *Chthonius*) Maji cod. A *Ciominius*; sed B cum Venet. et Ms. Lact. *Chromius*. — *Pelorus.*) Schol. Eur. Ph. 670 *Ἠέλωρ*, sed 942 *Ἠέλωρος*. Illud est etiam ap. Hellenicum et Pherecydem, schol. Apoll. Rh. 3, 1179 et 1186. Sturz Pher. fr. p. 113; cf. Phavor. v. *Κιάμος* — *Hyperbion.*) *Hyperenor* Lact. et Hyg. p. 297; cf. Apollod. 3, 4, 2, Paus. 9, 5, 3, schol. Ap. Rh. 3, 1185. ad Pind. Isth. 1, 40; quod nomen pro *Hyperion* restituendum est schol. ad Stat. Th. 3, 285 p. 96, et B pro *Hypereon*.

150. Lactant. narr. fabb. 4, 16 p. 815.

v. 18 *inspectator*) *inspector* Lact. — 19 *nepotum*) *neptium* Venet. Micyll. et recentt. cum Ms. Istud divinaverat Muncker, qui tamen historiam *filiarum et nepotum* postulare recte observat. — 20 *Hermiona.*) Perpetua est nominum *Hermiones* et *Harmoniae* confusio. Nostri saepe mythographi ne semel quidem Cadmi uxorem *Harmoniam* vocant, sed constanter *Hermionem*, ut et Statii cod. Taurinensis et Casselanus Th. 2. 267. 272. 290 etc. Apud Lact. et Hyg. f. 5 est *Armione*, *Hermione* et *Harmonia*. — 21 *sinus*) om. Lact. codd; sed Micyllus *Illyrios*. Maji interpp. ad Ae. 1, 243 *Illyricum fluvium* memorant. Ipse autem Virgilius Antenorem in Illyricos *sinus* profugisse narrat, qui locus nostro haud dubie ante oculos fuit. — *ut*) om. Lact. — 22) *convertitur* Lact. — *causa malorum suorum fuisset* Lact. — 23 *vota*) *ejus* addit Lact. — *in dracones versi sunt* Lact., omissis et . . . *ambo*.

151. Schol. ad Stat. Th. 2, 272 p. 57, mythogr. II, 78.

v. 28 *aurum*) *monile* schol. — *aerumpnarum* Majus. *mole* Lact. — 29 *veneficiis.*) Nove dictum pro *venenis*. — 30 *Statius*) Th. 2, 272 sqq. — *Agave.*) Alium ordinem sequitur B. Nomina tantum recenset schol. — 38 *accepit*) sc. ab Adrasto fratre, quem hoc monile primum confecisse refert Hyg. f. 73 p. 146. Cf. Hom. Od. 11, 326 ibiq. schol. p. 379 sq. Buttm. et ad Soph. El. 840. Illum Homeri locum citat Clem. Alex. Str. 2 p. 388.

152. Eteocles, Polynices et Amphiaraus.

Polynices constanter Majus, ut *Eriphila* in fabula proxime antecedenti et paulo inferius. Caeterum hujus narrationis auctor non videtur studuisse brevilloquentiae. — 2 *Polynices* . . . *a fratre ipsi est negatum.*) Soloece dictum est pro *Polynici* . . . *id a fratre est negatum.* — 5 *militans.*) Aliter supra 80. — 6 *conjugem.*) Excidit in. Fulgentius in primis hanc frequentat constructionem *in conjugem accipere*. — 7 *fatum*) Maji cod. *fatatum*, nisi typhetha erravit; nam *fatantur* (depon.) ap. Festum est *multa loquuntur*. — 14 *Alcmaeon.*) Serv. ad Ae. 6, 445.

153. Serv. ad Ae. 6, 321, schol. ad Lucan. 5, 138, mythogr. II, 87.

Verborum ordinem subinde mutant Lucani schol., et C D. — 17 *quae*) quod B; *quid* schol., quod praestat. — 18 *harenam* Majus, ut alibi quoque. — 17 *erytriam* C; *eritrean* D. — *in qua*) quam schol., qui participiis frequentissime utitur, ubi reliqui tempus finitum sequente copula adhibent. — 21 *numquam*) non amplius schol. — *tenuit*) venit *Cumas*, *ibique* schol. — *et*) om. C. — 22 *c. v. defecta.*) C D cum schol. *defecta corp. vir.* At B *defectam corp. vir.* quod minime est damnandum. — 23 *quum . . . cognovissent*) *audientes* schol. — 24 *incertum est.*) Recte om. reliqui codd. — *moti* schol. — 25 *creta antiq. m. sign.*) *in creta scriptam* schol. — D totam hanc sententiam “*Quod quum . . . signatam*” omisit. — *terra*) om. reliqui codd. Recte! — *quia*) nam C. — *quia erat de ejus ins.*) om. B D. — 27 *conscriperat* B. — *quia*) quod B C D; *eo quod* schol. —

154. Serv. ad Ae. 6, 448, schol. ad Stat. Ach. 2, 67 p. 442 mythogr. III, 6, 25 fin.

Caenis.) Ita Ovid. Met. 12, 189; *Ceneus* C L M. At *Caenis* virgo est, *Caeneus* vir. Ita distinguit Ovid. — *pro stupri praemio* D et schol. — *precio* C L. — *mer. sex. mut.* C D et schol. M. — 31 *Sed*) qui C L M et schol. — *quia* D. — 32 *Lapythis* A; *laphitis* D L; *Lapitis* schol. — *a centauris* C. — 33 *est*) om. schol. — 34 *sexum*) *pristinum* addit C. — *autem*) *hinc* C. — *dictum*) *dicto* C D, sc. *Virgilius ostendit hoc dicto* etc. Itaque frustra editores *dicto* mutarunt in *dictum*. — 35 *animae* C. — *μετεμψύχωσιν*) *mete āpyschos* C; *metemsyscos* D; *metapsitesis* L. — Schol. autem totam hanc sententiam ita exhibet: *Sichosin sexum plerumque mutare*; quae emendanda sunt ex nostro et Servio — *id est perm.*) om. C D. — 36 *sexum*) *in sexum* C D. — Caeterum Aristot. de anima 1, 3 fin. non probat hanc de *μετεμψύχώσει* sententiam. Itaque de Pythagora dicenda erant, quae hic de Aristotele praedicantur.

155. Serv. ad Ae. 8, 348.

v. 39 *Romulus*) om. D. — *bella tractaret*) *certaret* C. — Rem narrat Liv. 1, 11. — 2 *arcis prod.* C D. — De armillis et annulis Sabinorum narrationi fidem derogat Livius.

156. Mythogr. II, 71. Cf. Hyg. f. 9.

v. 7 *ex*) om. Lact. narr. fabb. 6, 3 p. 828, apud quem etiam *filia* deest, quem Graecismum defendit Muncker, alii. — 9 *Archemorus* etc.) Haec nomina recenset schol. ad Stat. Th. 3, 191 p. 91. Diversum liberorum numerum inde ab Homero (Il. 24, 602 sqq.) statuerunt; ac major etiam est ipsorum nominum diversitas. Vid. interpp. ad Hyg. f. 11 et 69 p. 141, Apollod. 3, 5, 6. Ovid. Met. 6, 224 — 261, qui filiarum nomina non affert. — *Antagorus*) schol. *Antegorus*. — 10 *Siphylus* schol. — *Epinites* schol. Alii aliter. — 11 *Asticratia* Majus — *Pelopeia* schol. — *Chloris*) Hom. Od. 11, 280. Majus *Cheloris*. — *Ogime.*) Alii *Ogygiam*, *Ogygam*, *Ogyiam*; vid. interpp. ad Hyg. p. 36. — *Phega* schol. — 14 *seu foedere.*) Glossa satis inepta. — 16 *ipsa et maritus.*) Hoc novum est. — 18 *Juvenalis*) 6, 172 sqq. — 17 *depone.*) Ita et Juv. codd. omnes. Sed nuperrimi editores ex Graevii conjectura *tu dea pone*.

157. Schol. ad Stat. Th. 6, 286 p. 209, Serv. ad
Ae. 7, 372, schol. ad Stat. p. 55,
mythogr. II, 110.

v. 24 *turrem* B. — 27 *delapsus*.) Majus *dilapsus*. — 28 *Terentius*) Eunuch. 3, 5, 40. Integrum locum affert schol., qui praemisit Horat. C. 3, 16, 5 sq., ubi tamen legendum est *Si pro Sed et risissent pro misisset*. Bentejus Terentii locum sic mutaverat: *per pluviam fucum factum mulieri*; quod merito rejecerunt hodie. — *fucum factum omnes Ter. codd.* — 32 *navi imposuit*) *intra arcam inclusam praecipitavit in mare* Serv. cf. Hyg. f. 63. — 34 *a piscatore Perseo*) *a pisc. cum Perseo, quem illic enixa fuerat rectissime* B C D. — 37 *volunt*) ut Virg. Ae. 7, 372. Quae sequuntur ad diversam fabulam pertinent. — 38 *cuidam regi*) sc. Polydecti in insula Seripho, Hyg. f. 63. — 41 *uti Chimaeram* etc.) Haec perquam futilia sunt, nec refutatione digna.

158. Serv. ad Ae. 6, 447, mythogr. II, 215.

Prothesilai D. — *primum periisse* C D. — *ejus umbram* B C D. — *umbram*) *eam* B C D. — *ejus amplex.* B C D. — Copiosius de hac fabula disserit Hyg. f. 103- 104. De morte Protesilai pauca Homerus II. 2, 700, cf. Strab. 7, 296 b = 454 c. Ejus uxorem Cypricorum carminum auctor *Polydoram* vocavit (Paus. 4, 2, 5); Loadamia serius videtur esse appellata.

159. Serv. ad Ecl. 5, 10, mythogr. II, 214.

Phyllis C D. — *tracum* D. — *demofontem* D. — 9 *suum*) om. B. — 10 *se ante* B; *ante se ord. rem* (*publicam* addit C.) C D. — 11 *et amoris* C D; *ex amoris* B. — 12 *spretam*) *esse* addit B C D. — 13 *et miseratione deorum conv.* C. — 15 *sponsi sent. adv.* B C D. — 16 *Unde* etc.) Hanc clausulam om. B. — *unde etiam fylla* C D. — *phyllira* Majus. — Cf. Coluth. 210. — Caeterum C D addunt: *sic ovidius in metamorphoseon libris*. At apud Ovidium haec transformatio non legitur. Scripta autem fingitur II Heroid. a Phyllide ad Demophontem.

160. Serv. ad Ecl. 5, 11, mythogr. II, 191.

Cretensis sagitt. fuit B C D, qui *optimus* omiserunt. — *Cujus quum fil.* B C D. — *direx. sag.* B C D. — *ut ea currens* etc.) *ut eam currens* (sc. Alcon) *in serpentem defigeret*; *ut ea currens in serpentis defigeretur vulnere* C; *ut eam currens in serp. defigeret vulnere* D. — *nec transiret i. f.* C D; *nec tamen fil. laederet* B. — *Unde l. m.*) Haec absunt a reliquis.

161. Serv. ad Ecl. 5, 11, mythogr. II, 189.

dux Ath. f. B C D. — 27 *ad*) om. D. — 28 *et satis* etc.) *et a nullo cognitus fecit locum oraculo* B C D. — Caeterum hoc Codri pro patria se devoentis praeclarum facinus satis notum est vel e Lycurgi or. contr. Leocr., Val. Max. 5, 6 ext. 1. Justin. 2, 6 et Acron. Porphyr. et schol. Cruq. ad Hor. C. 3, 19, 2, ubi tamen Acron corrigendus est, qui Codrum Atheniensium et *Lacedaemoniorum* regem vocat.

162. Serv. ad Ae. 7, 304.

Initium hujus fabulae excidit in D, qui sine ullo lacunae indicio incipit: *centauros etiam* etc. — 31 *etiam sibi cog.* C D. — 32 *vocavit*) *convocavit* C D. — 33 *ut . . venirent*) *quo . . venerunt* C D. — *et Lapithae*)

om. D. — *Virgilius*) Ae. 7, 304: *Mars perdere gentem immanem Lapithum valuit.* — 35 *Centauri autem* etc.) Haec et seqq. absunt a meis codd.

163, Serv. ad Ge. 3, 115.

Pelethronium etc.) Eadem sunt apud schol. ad Lucan. 6, 387. — 1 *exagitatus* D. — 2 *cursum*) *Majus casu!* sed C *cursum eorum.* — 3 *et eorum*) *Horum* C. — 4 *hi visi*) *divisi* C. — 5 *Peneum*) *peleon* C; *pereon* D. — 6 *centuri* D. — Serv. addit: *qui dicti sunt centauri ἀπὸ τοῦ κενῆν τοῦς (τοῦς om. C.) ταύρους.* *Alii dicunt centaurorum fabulam esse confictam ad exprimentam humanae vitae velocitatem, quia equum constat esse velocissimum.* Deinde C solus: *Et aliter. Pelethronios lapithas ideo appellavit, quod sunt thessali. pelethronium antrum est, ubi achillem cyron (Chiron) erudit, alii pelethronium regem lapitharum volunt; quae verba sunt Philargyrii.*

164. Phoenissa sacerdos.

Dryopen Fauni amasiam memorat Virg. Ae. 10, 551. Longe alia est Ovidii fabula de Dryope in lotum conversa Met. 9, 331, et ea quam Antonin. Lib. 32 narrat, et Tzetz. ad Lycoph. — Caeterum notandum est anacoluthum satis obvium ac vix ferendum: *Dryope . . . oneris oblita . . . infans excidit.*

165. Arcon et schol. Cruq. ad Hor. C. 2, 14, 20, mythogr. II, 105. III, 6, 6.

v. 14 *percussus est, quia Aeg. Acr. punitur* schol. Cr. — 15 *ad-amavit* Acr. *adamatam et clam custodiam patris surreptam Sisypho e. c.* schol. Cr. — *custodiam* Acr. — *furtim* Acr. — 16 *quod*) om. Acr. — *quod factum Sisyphus humana levitate quum tacere non posset, patri filiam quaerenti dixit, eamque prodidit* schol. Cr. — *quaerenti*) *eam* addit Acr. — 18 *est qui*) *Leg. ideo.* Hanc Sisyphi crudelitatem copiosius exponit B.

166. Serv. ad Ae. 3, 694, schol. ad Stat. Th. 1, 272 p. 18, mythogr. II, 173.

Alphaeus Majus constanter. — *se lavare*) *se lavasse* haud dubie praestat. — *Ex quo*) *A quo libenter praetulerim.* — *libentem*) *amantem* intelligit auctor. — De varietate lectionis ap. Serv. et schol. Stat. vid. ad II, 173, qui cum his melius consentit.

167. Schol. ad Stat. Th. 1, 333 p. 21, mythogr. II, 127.

Scyron.) *Lege Sciron;* Ovid. Met. 7, 444. Gr. Σκίρων, Σκίρων, Strab. 9, 391 d = 600 a, qui regionem Megarensium ab eo latrociniis infestam scribit, cf. Plut. Thes. 10. Cum nostro consentit Diodor. 4, 59, Paus. 1, 44, 12, schol. ad Eur. Hip. 980, Hyg. f. 38. — *alto*) om. B et schol. — *pedes sibi lavare cogebat, eosque (et eos schol.) ex improvise praecipitabat* B et schol, qui addit: *quem tandem Theseus dicitur percussisse;* B autem: *quem tamen Daedalus p. d. plane contra omnium quos laudavimus scriptorum auctoritatem.*

168. Schol. ad Stat. Th. 1, 570 p. 33.

Chorobus Majus. — 31 *filiam*) *Psammathem* vocat Paus. 1, 43, 7 et schol. ad Stat. 1. l. et ad ad Th. 6, 64 p. 201. — 32 *quia* *Iest.*

sac. etc.) Haec perperam huic fabulae inserta sunt a Romano scriptore. — 35 *Statius*) Th. 1, 570 — 610. — 36 *Lamia*) *Λοιμήν* vocat Paus. l. 1. *ἔδωλόν τι κακοποιόν* Democrit. ap. Sext. Emp. adv. phys. 9, 19; *Κήρα* epigr. in Anth. Pal. 1, 348. — De *Lamiis* vid. Acr. et schol. Cruq. ad Hor. ar. poët. 340, Isid. Orig. 8, 11, 102. Apulej. Met. 1 p. 57, 5 p. 342 Rulink. Philostr. vit. Apoll. 4, 25. Nomen hujus monstri non affert schol. Lucan. 5, 111. — 38 *fossae*.) Confundit ser. *lamas* cum *lamiis*.

169. Cf. mythogr. II, 169.

Sphinx Majus utroque loco et schol. ad Stat. Th. 1, 66 p. 5, ejus narratio ad verbum consensit cum B. — fuerat.) B melius erat, omisso τῷ quoddam. — 3 aenigmata proponebat transeuntibus schol. — 6 problema) Majus emblema.

170. Schol. ad Stat. Th. 1, 106 p. 8.

Athracias Majus; *Athracies* qui fuit *Thessaliae* . . pater *Hippocatae* schol., quem locum Bernart. ap. Veenhus. p. 286 ita constituit: *Atrax princeps fuit Thessaliae, pater Hippocrateae. Atrax rex urbem constituit penes Thessalam (quidni in Thessalia?), unde ea tota Atracia dicta est.* Ita sane Steph. Byz. refert. At schol. cum mythogr. nostro videtur *Atraciam* artem revera derivasse ab *Atracia* mago. Initium tamen fabulae corruptum est. Lege *Atrax fuit Thessaliae rex et pater Hippodamiae* (s. *Hippocratiae*). Hanc Hyg. f. 33 *Adrasti* filiam vocat, nisi legere praestat *Atracis*. Ovid. Met. 12, 210 et 224 *Pirithoi* uxorem *Hippodamen* vocat, Plut. Thes. 35 *Deidamiam*, Prop. 2, 2, 9 *Ischomachen*. — *Thracis*) Majus *Thracias*; schol. *Thraciam*.

171. Cf. supra 58 et mythogr. II, 165.

Lycornas.) Majus *Lycornus*. Illud nomen antiquius est quam *Euenus*; vid. Strab. 10, 451 b = 692 c, Apollod. 1, 7, 8; Steph. Byz. v. schol. ad Il. 9, 557 p. 267 a, 27 Bekker. Tz. ad Lyc. 1011 p. 906, Ovid. Met. 2, 245, Stat. Th. 4, 838 ibiq. schol. p. 160. — *Euenus*.) Archil. ap. schol. ad Ap. Rh. 1, 1212. Laudatur hic fluvius ab Hes. Th. 345; Cf. Paus. 10, 38, 2. 3, 18, 12. Tzetz. ad Lyc. 1011 p. 906, ad 50 p. 347, Chil. 2, 458, Eudoc. p. 209, Lucan. 6, 366: *Euenus Caledona secat*; Ovid. Met. 9, 104, *Euhenu* est ap. Hyg. f. 34 p. 94, cf. f. 242 p. 350 ibiq. interpp. — *Quare*.) Leg. *deinde* vel *posthac*. — *tunicam*.) *Lanam* Nessi sanguine tinctam memorat Acr. ad Hor. Epod. 3, 13; quae notula nescio quo casu supra f. 25 annexa est; sed illic est delenda.

172. Schol. ad Stat. Th. 4, 530 p. 145.

v. 18 *meruit plac. men.* schol. — *ut plus eum mor. q. gen. claritate omnes mir.* — 21 *habuisse*) om. schol. Lege saltem *habere*. Super sedere autem possumus huic verbo; nam recte dicitur *gaudere* cum accus. — *Defunctus*.) Male schol. *defuncto*. — 22 *patuit*) abest a schol. — *hoc honore* schol. — 24 *mortalium*) *mortales* schol. — 25 *crudeles poenas* schol. — 28 *de plebe se gessit* schol. — *summa est*.) Schol. subjungit: *ut Seneca in Thyeste*. Deinde recitat vers. 342-352 (ed. Bothe). Caeterum Serv. ad Ae. 6, 432 de Minoë quaesitore: *Minoëm, inquit, quasi crudelem introducit; quod ei epitheton et Plato et Homerus dant, (Od. 11, 321 ὀλοόφρων).* Num *Aeacus* et *Rhadamanthus fratres mitiores* sunt.

173. Serv. ad Ae. 2, 116, schol. ad Stat. Th. 8, 437 p. 292, mythogr. II, 202 fin. Cf. Acr. et schol. Cruq. ad Hor. C. 1, 7, 10.

Diana Taurica.) Ita emendavimus pro *Centaurica*, quod Majus et schol. offerunt. — *Diana Scythica de Taurica* Acr. et schol. Cruq. De hac dea Paus. 1, 23, 7. 3, 16, 8. Est Ὀρθία illa apud Lacones, Paus. 2, 24, 5, 3, 16, 6. 8, 23, 1. Primum in Italiam, deinde in Laconiam hoc Dianae simulacrum translatum fuisse tradit B et Acr. cum schol. Cruq; cf. Serv. ad Ae. 6, 136. — Ab oraculo Orestes id Argos transferre jussus erat (Hyg. f. 120 p. 212, Eur. Iph. T. 86. 977. 1014. 1441. 1450. Miziriac. ad Ovid. Her. p. 278 sqq.); sed Mycenae transtulit, Hyg. f. 121 p. 215. — 33 *esset*) *fuisset* schol. Stat. — 24 *soliti*) *solemnis* schol. St. — 36 *in hanc patientiam* schol. St. Sed Maji cod; *penitentia*. — 38 *corp. hum.* schol. St. — 39 *erat*) *esset sacrif. hi autem appellabantur βομνίκαι* schol. St. cf. ad II, 202.

174. Schol. ad Stat. Th. 4, 309 p. 135.

Atalanta schol. — *Iasi* schol. — *cujusdam*) om. schol. Intelligit Meleagrum, Hyg. f. 99 p. 186. — *concubitus* schol. — *Dianae com. f. e.* schol. — *sed a Mel.* schol. — *per vin*) om. schol., qui habet *hoc adinsinuante*. — *celavit*) *celaverat* schol. — *Parthenopeum* Majus. Hanc alii Melanionis vel Martis filium dicunt, ut Serv. ad Ae. 6, 480, Apollod. 3, 9, 2. Paus. 3, 12, 7. Alias est, cujus Apollod. 1, 9, 13 mentionem facit. Inter utrumque distinguit schol. ad Soph. Oed. Col. 1385.

175. Schol. ad Stat. Th. 4, 226 p. 130.

v. 7 *causa voluptatis.*) Ita infra 183 *causa Epaphi*. Schol: *voluptatis gratia*. — 8 *nitentes*) om. schol. — *descendere.*) Leg. *descendisse*. Schol: *quum ... descendissent*, omissa seq. copula. — 9 *certare*) Lege *certasse*. Schol: *certare coeperunt, qui plus sibi gemmantes colligerent flores*, quae emendanda sunt ex nostro. — *Quare*) Quorum schol. — 10 *adjutus*) Majus *advectus*. — *adjutus mobilitate pennarum, posteaquam naturam corporis volatu superavit, victus est numero*. *Peristera enim Nympha subito accurrit, et adjuvanilo Venerem superiorem effecit cum sua poena, Cupido siquidem indignatus mutavit puellam in avem, quae a Graecis περιστερά appellatur. Sed poenam honor minuit. Venus namque consolatura puellae innocentis transfigurationem, columbam in tutela sua esse mandavit.* schol. — 10 *potentiolem.*) Leg. *potiorem*.

176. Juppiter, Juno et Vulcanus.

v. 19 *barba.*) Hoc novum profecto est signum. — 20 *progenit.*) Huic iterato verbo supersedere possumus. — *femore.*) Serv. ad Ae. 8, 454, Isid. Orig. 8, 11 § 40, Albric. p. 922 Stav. — 22 *flumina* Majus. — *Catax*) i. e. *claudus*, Fest. p. 70 Dac. Pauli Diac. exc. p. 35 Lindem. Isid. gloss. p. 454. Arev: *claudus, coxus*; Nonius p. 25 Merc. *cox* explicat, quae vox in Hispanorum lingua remansit. Voce *catax* utitur Lucilius lib. 2. — 23 *cum cons.*) Praepositio *cum* h. l. non est e linguae Latinae usu. — 24 *sellam*) Serv. ad Ecl. 4, 62. Ipse poeta: *Incipe, parve puer, risu cognoscere matrem. — Incipe, parve puer: cui non risere parentes, Nec deus hunc mensa, dea nec dignata cubili est.*

177. Templum Junonis.

Ubi terrarum hoc Junonis templum fuerit, mythogr. non dicit. At Serv. ad Ecl. 4, 62 nobilibus pueris, *inquit*, editis, in *atrio domus* Junoni lectus, Herculi mensa ponebatur. — 28 *ubi* pro *quo* vel *in quem*. — 29 *ederent*.) Hercules πολυφάγος, ἀθηγάγος, παμύγος. — *Dianae*.) Ἄφριμης κοινοφάγος ap. Diodor. 5, 73. Paus. 4, 24, 3.

178. Serv. ad Ae. 6, 134, schol. ad Stat. Ach. 3, 84 p. 451, mythogr. III, 6, 3.

v. 33 *est*) dicitur C D. — 34 *hoc*) om. reliqui codd. Est autem versus Virg. Ae. 6, 324, laudatus quoque a schol. ad Lucan, 6, 380: — 35 *inter*.) Melius reliqui codd. *secundum*. — *fabulam* L. — *quia*) quod H L M N. — *stigis* L D. — 36 *in bello* H L M. — *pro cuius rei rem*. rectissime reliqui libri, excepto D. — 37 *ei tribuit* H L M. — *dii*) om. L. — *auderent* schol. — *dii jurantes fallere non audeant* H M. — *fallere*) abest a D — Pauca hic de poena inserit myth. III, quem vide. — 38 *Ratio autem haec est*.) *Ros autem tantilla est* H L M N. Hoc lectionis monstrum inde ortum videtur, quod *ratio* in codd. per scripturae compendium exaratur $\tau\bar{o}$. De ambrosiae autem nectare loquutus erat mythogr.; itaque *ros* legerunt librarii. *Res* quoque legi potest. *Tantilla* autem omnino barbarum est. — *maerorem*) *memorem* schol. — *significat*) unde ἀπὸ τοῦ στενυγοῦ *i. e. a tristitia styx dicta est* C; istud *unde* om. D. Omnem hanc explicationem om. M; H autem: *dicta est enim* (*autem* L) *a στενύω* (*stiporo* L) *i. e. a* (*a* om. L) *tristitia*. — 39 *autem*) *enim* H. — *et*) *unde etiam* C D L; *unde et* H M; *inde etiam* schol. — 1 *inmort*.) D et schol. addunt: *quia ἄφραγοι καὶ μακίονοι*. — *ergo*) *ergo* quia C D et schol.; *sane* qui H; *hi ergo* L; *qui* M. — *jurantque*.) Copulam om. reliqui libri; *jurant autem* C. — 2 *contrariam*) *i. e. tristitiam, quae est aeternitati contraria; ideo jurandum* (*juramentum* H L M N) *per execrationem* (*exactionem* L) *est* (*jubent* D; *habent* L H M N) Serv. addit. — *In Stygem etc.*) Haec unus agnoscit schol., qui incipit *in qua*. — 4 *praeter plantam*) Schol: *excepta corporis parte, per quam eum tenuit, ubi postea a Paride percussus est*.

179. Burman. cod. Serv. ad Ge. 2, 320. Cf. mythogr. II, 69.

v. 6 *formam s.*) De coma tantum loquitur Serv., de qua tamen nihil dicit B, Ovid. Met. 6, 93 et Serv. ad Ae. 1, 27 fin. qui de crinibus etiam in serpentes mutatis silent. — *deorum miseratione*.) Antigonem a Junone in ciconiam versam esse cum aliis scriptoribus dicit Lactant, narr. fabb. 6, 1 p. 826. — 9 *colubris*) de meo addidi. Quod si displiuerit, leg: *anguibus infesta* pro *avis infesta*. Alludit enim scriptor ad Virg. Ge. 2, 320: *Candida venit avis longis invis a colubris*, ad quem l. glossa: *quod eorum causa versa est in avem*. Juvenal. 14, 74: *Serpente ciconia pullos nutrit*.

180. Serv. ad Ae. 2, 247, mythogr. II, 196.

v. 9 *constituit*). Hanc vocem Majus litteris quas vocant Italicis excudendam curavit; quae res vulgo indicat editoris complementum. Mihi magis placet: *haec postulavit . . . si sibi sc. div. conc.*, quod sane cum Servio melius congruit. — 13 *sibi*) Leg. *ei promississet*. — 15 *amoris*) spe coeundi C D. — *vera quavis dicenti* B. —

181. Serv. ad Ae. 11, 259, mythogr. III, 10, 6.

v. 18 *hoc*) om. L M N. — *habet*) dicit L. — *propter*) per M. — *quam Aj. . . . vitiauit*) om. reliqui libri. — 20 *iratan Gr. fuisse Min.* L M N. — *vel*) om. M; *vel quod L N C D. — superbia*) om. L; *per superbiam C D.* — 22 *fatigatos fugatos L. — diversa*) maria addunt L M N. — *disperdidit L. — Inde Horatius* (Epod. 10, 13) L M. — *laborasse*) abest a C. — *vernali*) sole in *Ariete posito* addunt L M N. — 25 *quoniam*) quando reliqui libri — *manubiae*) *maciathiae vernaes* L. — De his manubiis vid. Serv. ad Ae. 1, 42, Fest. v. p. 226 et v. *peremptalia* p. 337. *Dac. fr. de verb. sig.* p. 167 et 199 ed. Lindem. Nonius p. 138. 432 Merc. Acr. et schol. Cruq. ad Hor. C. 1, 2, 3. Senec. N. Q. 2, 41 sq. — *i. e. fulmina D, i. e. fulminum jactus* L M N. — *saevissimas tempest. L. — 26 commovet D. — Ultimam sententiam decurtavit noster. — 27 cognoscitur*) *diuoscitur* reliqui libri.

182. Serv. ad Ae. 7, 190, mythogr. II, 213.

Picus Pomonam pomorum deam amavit eamque in conjugium sibi copulavit B. De Pici familia vid. Serv. ad Ae. 10, 76, cf. Ovid. Met. 14, 320 sqq. — *volentis*) *voluntatis D. — Postea . . . quum eum*) *Quem quum B. — in picum avem Martiam B; in avem picum Martium C D. — 32 et*) om. B C D. — 33 *quod pontif. indic. libri C D.* Haec et seqq. om. B. — 35 *poëta*) Virg. Ae. 7, 187. Maji cod. et C D *supra pro poeta.* Itaque haec fabula a Servio derivata est.

183. Sch. ad St. Th. 2, 4 p. 43 sq. Cf. myth. II, 51.

Astreus A B. — unde) *inde* schol. De re vid. Serv. ad Ae. 1, 132, qui Astracum Titanem appellat. Quis autem unquam eum Titanum patrem dixit? — 2 *sustollere*.) *Vox Plautina. — 3 imposuit*.) *Leg. impositum vel Juppiter imposuit. — Virgilius*) Ae. 1, 132. — 4 *vestri*.) *nostri* schol. — 6 *Austrum*.) *Inmo Favonium. — vocamus* schol. — 7 *dicunt* schol. — *vocamus* schol. — 8 *Virgilius*) Ae. 4, 705. At hic versus ab hac fab. alienus est, et recte desideratur ap. schol.

184. Lactant. narr. fabb. 10, 4 p. 858 sq.

v. 10 *filius Troili*.) Vid. schol. ad Germ. Ar. 283 p. 68 Buhle; schol. ad Stat. Th. 1, 548 p. 32 *Trocli* habet. Sed lege *Trois* cum Lact. Hom. II. 20, 232. 5, 265. hym. in Merc. 202, Paus. 5, 24, 1, Apollod. 3, 11, 2, Tz. ad Lyc. 1232, Serv. ad Ge. 3, 36. Frequens enim est lectionis varietas *Troili*, *Troi*, *Troii*, *Trois*, ut in codd. Serv. ad Ae. 1, 28, et 5, 252. Varias variorum sententias de Ganymedis patre exposuerunt interpp. ad Cic. Tusc. Q. 1, 26. ad Hyg. f. 224 p. 345 et f. 271 p. 376. — *prima forma*) *i. e. summa pulchritudine*, ut exemplis comprobant interpp. Lact. — 12 *armigero Jov.*) Virg. Ae. 5, 255. — 13 *quondam*) sc. in pugna contra Gigantes. — 15 *Minois*.) Hebe est Jovis et Junonis filia secundum Hom. Od. 11, 603, cf. Paus. 1, 19, 3. 2, 13, 3., quam a Tantalos vel Minoë raptam esse dicit Eust. ad Hom. p. 1205, 10. 23. — 16 *virentis, i. e. masc. concub.*) *conubii masculini B, caeteris omissis; virentis aetatis* Lact. —

185. Lactant. narr. fabb. 3, 5 et 6 p. 806 sq.
mythogr. II, 180.

Lyriope et Narcyssus Maji cod. A; sed B *Alciope*, e librorum errore, ut *Lycope* ap. Vib. Seq. de fontibus. Nomen descendit ἀὸ τοῦ λυρίον. *Caerulam* hanc Nympham vocat Ovid. Met. 3, 342. De Cephiso

patre vid. Hyg. f. 271 p. 376, schol. ad Stat. Th. 7, 340 p. 254, Philostr. imag. 1, 23. — 21 *Tiresias*) *Eueri filius* addit Lact. — *responso polic. e. Lact.*, defendente Munckero. — *si pulchritudini tantum suae non adeo confideret B.* — 22 *Echo*) *filia Junonis* addit B. — 23 *neque ullam*) *Majus nullam*; sed B *et sui pot. v. non inv. — cura*) *amore B*; *et sollicitudine* addit Lact. — 24 *persequeretur.*) *Lege persequeretur cum B et Lact.* — 25 *ejusque etc.*) *Cujus in lap. versae et in montibus absconditae vox tantum auditur B.* — *versae*) *conversae* Lact. — *Quod ei*) *Id tamen ei B.* — 26 *accidit*) *incidit* Lact. — *ira*) *instinctu B.* — *est*) *esset* Lact. et B. — 27 *ne Juppiter etc.*) *ne Jovem in mont. N. persequentem deprehendere p. B.* — *dum perseq.*) *persequens* Lact. — *manifesto depr.* Lact. — *Echo.*) *De hujus transformatione alia tradit Ptoi. Heph. (ap. Phot. p. 152 b, 3 ed. Bek.) qui p. 149 b, 3 Helenam ita vocatam esse dicit. — et.) Recte om. Lact. Ob id etiam fertur ob. def. B.* — 30 *inspici*) *conspici possit B.* — *audita*) *auditur* Lact. *Verba quae . . . audita om. B.* — *De re vid. Paus. 5, 21, 7 et 2, 35, 9. — 31 despectionem et crudel. B.* — 32 *exhibebat.*) *Melius Lact. exhibuerat*; sed B *et margo Gisel. exercuerat.* — 33 *id est Fort.*) *om. Lact. — compulit B*; *impulit* Lact. *utrumque praefendum est vō pertulit. — ac illa.*) *Codd. Lact. ille*; *Restituit Giselinus.* — 34 *ureretur nonnulli codd. Lact. — ex assid. ven. Lact. — ex assidua fatigatione venationis B.* — *juxta*) *secundum* Lact. — 35 *in opaco*) *abest a B.* — *similit.*) *imaginem B et Lact. cf. eundem ad Stat. p. 254. — 36 perspexisset B.* *qui omisit haec: et diutius ibidem (ibi Lact.) moraretur (remoraretur Lact.). — novissime*) *alienam putans adamavit, ejusque desiderii ita u. v. pr. intabuit B.* — 37 *extitit*) *oritur B.* — 38 *Narcissi.*) *Male narcissum B. — nomine ejus B. — annotarunt B et Lact. — Duplicem de Narcisso fabulam tradit Paus. 9, 31, 6.*

186. Lactant. narr. fabb. 5, 9 p. 822 sq.
mythogr. II, 101.

fluvii) *om. Lact. — Melp. M. et Ach. fluminis fil. B. — a Plutone raptam B. — inquirerent B. — De parentibus Sirenum vid. supra 42 et Hyg. f. 141 p. 248. f. 125 p. 222. — invenisset.) Lege invenissent. — neque eam ullo modo possent invenire Lact. — a diis novissime impetrarunt, ut versae in vol. etc. B et Lact. — 1 sed.) Adde etiam cum B et Lact. — 2 consequi B et Lact. — Novissime*) *Quo concesso, diu quaerentes novissime etc. B. — 3 Martis*) *maris edd. Lact. usque ad Munckerum, qui Martis revocavit e Ms. — Barth. adv. 10, 8 correxit: Siculi . . . maris. — proximo*) *proxime B; proxima Lact. — itaque.) Rectius Lact. ita. B antem Iliis concessum quoque fuit, ut tamd. m. inc., quamd. ear. v. audiretur. — 4 audita non esset pessime Lact. — B hinc ad fab. transit, quam supra 42 legimus. — 5 Ulysses Lact. — filiae Solis*) *abest a Lact., qui addit obturatis auribus; sed, teste Munckero, nec Ms. nec editi ante Raenerium verba ista agnoscunt.*

187. Lactant. narr. fabb. 6, 4 p. 829 sq.
mythogr. II, 17.

v. 8 Gigantis) *om. Lact. — 10 reciperet Lact. et B. — 11 ardore*) *ex ardore aestus et longitudine viae Lact. — ex calore aestivo B. — his*) *iis, qui ulvam et juncum secundum lacum legerent Lact. — carpebant B. — propius accedere B et Lact. — 13 incensa Lact; irata B. — 14 Auditis itaque pr. Lact. — 15 vertit B; transformavit Lact. —*

188. Lactant. narr. fabb. 7, 2 p. 835 sq.
mythogr. II, 137 sq.

v. 18 *Medeam*) *abductam a parentibus* addit Lact. — *promisso*.) *Lege et promisso*. Erravit typhotheta. — 19 *ex multis rebus ing. ej. antea exp.* B. — 20 *demum petiit* B. — *petiit eam* Lact. ed. Colon. teste Burm. ad Ovid. Met. 7, 296. — *parentem*) *suum* addit Lact. — *Aes.*) *senectute elisum* (i. e. confectum, fractum) addit Lact. — *adulesc.* A. — *perduc.*) *Rectius* Lact. libri aliquot *reduceret*. Sed Ms. Micyll. et Venet. *perduceret*; B *transformaret*. — 21 *posito* B — *quem in etc.*) *quem in ejus juventute ceperat* Lact. Quae sequuntur B decurtavit. — 23 *habebat* Lact. — *incoquens* Lact., qui deinde plura de stipite in herbam converso inserit. — 24 *madentibus h.* Lact. omissa praepositione *in*. — *tepidisque h. fotum* B., omissa copula in seqq. — 25 *perd.*) *reduxit* B; *videtur perduxisse* Lact. — *Aesonis . . . expulsam* B. — 26 *ut proinde nutr.* Ms. Lact. et ed. Venet. *proinde* cum nostris om. Raener., defendit Munck. — *ut nutrices suas in adolescentium vigorem mutaret* B, qui seqq. quoque variavit. — 27 *adolescentiae* Lact. — 28 *et auxilio*) om. Lact. — 29 *in primitias reduxit* Lact. — *Liberoque* Lact.; sed lege *Libero quoque*.

189. Lactant. narr. fabb. 1, 7 p. 791 sq.
mythogr. II, 73.

v. 33 *temptabant* Majus. — 34 *itaque orbem ter.* Ms. et Veneta Lact. — *diluvio*.) *Recte abest a Lact.* — *Primum autem dil. . . . Deuc. dicitur.*) Haec non agnoscit Lact., sed extant ap. Serv. ad Ecl. 6, 41 et Lact. ad Stat. Th. 1, 173 p. 12, qui Varronis libros *de gente populi Romani* laudat. — 37 *ceteros mortales antecessissent* Lact. — 38 *ac Pyr. eadem sor. atque conjux* Lact. — 39 *in Parn. . . . effug.*) *et Parnasso m. . . . effugissent* Lact. — Caeterum codd. mei ubique *Parnasus* scribunt; alteram formam *Parnassus*, *Παρνασσός*, praeferunt Perizon. ad Ael. V. H. 8, 11, Spanh. ad Call. in Del. 93, Brouckh. ad Prop. 2, 23, 13, Heins. ad Virg. Ecl. 10, 11. ad Ge. 2, 18, Drakenb. ad Liv. 40, 16, 1, Passow. ad Pers. 1. — 40 *quae*) Cod. *qui*. — *eo temp. quae . . . fuisse traditur* Lact. — *terrae*) i. e. Phocidis atque oraculi in Phocide. Sed non omnes codd. *terrae* exhibent ap. Lact., auctore Giselino. Quare *oraculi* coniecit Muncker, quod confirmat schol. ad Stat. Th. 3, 560 p. 109. Lucan. 5, 81. Ovid. Met. 1, 321. — *Apolline namque etc.*) Quae hic sequuntur absunt a Lact., quem tamen vide ad Stat. Th. 3, 560 p. 109. — *proicerent et proiciebant* Majus.

190. Serv. ad Ae. 9, 584. Cf. mythogr. II, 45.

Symethos A C; *symetos* D. Vid. Thucyd. 6, 65. Str. 6, 272 a = 417 b. Inde *Acis* apud Ovid. Met. 13, 879 est *Symaethius heros*. — 10 *ab*) om. Majus. — 11 *payci dei* C. — 12 *ethnam* C D. *Aethnam* Majus. — 13 *quosdam*) *alios ipsam puel.* T. c. C D. — *commendabat* B. — 14 *secundum alios partum ejus. Postea quum etc.* rectissime C D et confirmat B. — 15 *pueri*) om. C. — *pallici* C. — 16 *ven.*) Nam *πάλιον ἔχειν* est iterum venire addunt C D. — 18 *autem*) ergo C D, respicientes ad Ae. 9, 585. — Caeterum gloss. ap. Serv. Varronis sententiam de Palicis, *diis nauticis* afferunt.

191. Serv. ad Ae. 8, 636.

v. 21 *sub circo tecto habet* C; *s. tecto circo habet* D. — 23 *sueficabatur* C D. — 24 *debet*) *et velata* addit C D, qui deinde pergunt:

ideo (id est C) autem dicato consi simulacro rapuerunt sabinas (savin-
nas C), ut tegetetur initum (initum om. D.) de raptu (rapto D) con-
siliium. — Neptuni) Neptunus D; et Neptunus C. — 25 circum cele-
brabatur C, qui deinde cum D plura ad Virg. spectantia intexit. — 26
vel quod) vel om. C. — 27 autem) om. C D. —

192. Hercules et Olympiadum ludus.

Haec fabula grammatico cuidam nescio cui sed antiquitatis prorsus
rudi debetur. — 30 super equos.) Nove dictum pro equis vecti vel pug-
naverunt .. ex equis. — 31 a longe) Barbare dictum pro e longin-
quo. — 34 solempni Majus — 35 sub uno anhel.) De hoc Herculis
labore, qui sane nullus est, vid. sup. 63. Hic paulo facetius Hercules
multimodo cursu pedum percurrisse traditur stadium. — miliaris.) Se-
cundum nostrum miliare tribus consistit stadiis, seu 375 passibus; mi-
liarium autem octo stadiis seu mille passibus, nisi legere praestat octavam
partem miliaris, ita ut miliare et miliarium idem sit. De nomine miliare
dubitarunt editt. Cic. ad Att. 6, 1. — 37 stad.) Schol. ad Lucan. 4,
614. — 49 Olympias) pro ludo Olympico novum est in Romano scriptore,
etsi minime ignotum Graecis, ut Herod. 7, 206, aliis. — 41 annis tribus
etc.) Hoc contra veterum fidem traditur. Post praectum annum quartum
Olympias est finita. Unde Romani poëtae olympiadem saepius pro lustro
i. e. quinquennio ponunt; quin etiam schol. ad Stat. Th. p. 77 Jovis
Olympici sacrum intermisso quinquennio redire dicit. —

193. Serv. ad Ae. 8, 330.

v. 9 pugnans cecidit C D. — 10 Tibris) recte om. C D. Serv. ad
Ae. 8, 31: in sacris Tiberinus, in coenolexia Tiberis, in poëmate Ti-
bris vocatur. — Alii) alibi D. — 12 unde tibris (thibris C) quasi
ἵβρις (hipis C) dictus est ἀπὸ τῆς ἵβριος i. e. ab injuria. Nam ama-
bant majores ubi aspiratio erat Θ ponere C D. Hinc itaque patet scri-
bendum esse Thybris, ut fecit Burm. in Ovid. F. 2, 389 et alibi. — 13 Alii ut
supra diximus (sc. ad Ae. 3, 500) C D. — 14 thibris C; tiberin D. —
a similitudine D. — 15 item) et C D. — 16 Nam quod livius d. C
D. — 17 thibrin C. — Sed) om. C D. — Caeterum Livius 1, 3: flu-
vius Albula, quem nunc Tiberim vocant. — Tiberinus — qui in tra-
jectu Albulae amnis submersus celebre ad posteros nomen flumini dedit.
Cf. Varr. de L. L. 5, 5 p. 45 Speng., Dionys. Hal. Arch. 1, 71 p. 178
Reisk., Ovid. F. 2, 389, Serv. ad Ae. 8, 72 et 3, 500. —

194. Serv. ad Ecl. 6, 72, mythogr. II, 224.

Grineum C D. — finibus) silvis D. — Ionii Maji cod. — 22 inter
se hab. cert. C D; inter se cert. hab. B. — 23 Mopsi) Mopso rectius
B C D. — 24 Hoc autem Eu. continent carm. C D. Haec et reliqua
omisit B. — 26 Virgili) om. C D. Vid. ej. Ecl. 10, 50 ibiq. Serv.
Fragm. Euphor. p. 35 et 101 sq. ed. Meineck. qui haec e V Chiliadum
libro a Gallo derivata esse contendit. — calchidico C D. — 28 calchis
C; calcis D. — fuerat euforion C D. — Probus ad Ecl. 10, 50:
Euphorion, elegiarum scriptor, Chalcidensis fuit, cujus in scribendo
secutus colorem videtur Cornel. Gallus. Cf. Diomed. 3 p. 482, 3, et
cantatores Euphorionis ap. Cic. Tusc. Q. 3, 19.

195. Serv. ad Ae. 3, 121. (cf. ad Ae. 11, 264), mythogr. II, 210.

v. 30 Cretens. rex B C D. — 31 quum reverteretur C. — sacrific.
se C D. — devovit propter sedandam tempestatem sacrificium se dare

de hac re quae ei reverso pr. occurreret B non satis Latine. — 32 igitur) om. C D. — ut filius (ei B) ejus (prius add. C) occur. B C D. — 33 Quam) Quem B C D. — ut alii dicunt) om. B. — 34 vellet B. — 35 nunc Cal. C. — 36 ut et C D. — campos) licticus (licius D; lege Lyctius) Idomeneus addunt C D; sed B haec et praecedentem versum omisit, qui est Virgillii (Ae. 3, 400.). Caeterum Serv. ad Ae. 3, 401 Idomeneum ad Italiam venisse, ac post in Asiam profectum decessisse dicit. Alii hunc regressum consedissee apud Apollinem Clarium tradunt. Cf. Prob. ad Ecl. 6, 31 fin.

196. Mythogr. II, 190.

suppositus.) Immo impositus vel superpositus. B superponi est jussus. — exorta est) facta est B. — 1 Hoc quum postea etc. B. — opum etiam) et opum B. — 2 nimium) om. B. — 4 prosperitatibus B. — superventura) eventura B. — 5 in sonniis B. — 6 Jovis B, vel primo vel secundo casu. Posteriorem hanc historiae partem alios vulgo de Polycrate Samiorum tyranno narrare animadvertit Majus. — 8 resolvit) interpretabatur B. — in cruce B, qui utramque copulam in seqq. omisit. — 9 aqua) imbre B. — a) om. B. — 10 fixus.) Leg. crucifixus. B suspensus.

197. Thamyris et Musae.

Thamyris.) II, 2, 595. De re vid. Orph. poëtar. Gr. antiq. auctore Bode p. 37. 63 sq. — Maji cod. Thamaris; ap. schol. ad Stat. p. 128 est Thamisrus, ad Lucan. 6, 252 Thamyras, Tamira, Tamaris, Temira. — et Apoll.) Apollo vulgo non memoratur in hoc certamine.

198. Schol. ad Stat. Th. 4, 103 p. 123, ad 8, 483 p. 294.

Meleagria Pleuron.) Ita hanc urbem vocat Stat. l. l. ubi schol. eam Boeotiae civitatem dicit, quam idem alibi recte in Aetolia quaerit p. 80 et p. 294; Hom. II. 2, 639, Thuc. 3, 102, Apollod. 1, 7, 6, Schol. Soph. Tr. 7. — Meleagrides.) Ael. H. A. 4, 42, Ant. Lib. 2, Plin. N. H. 10, 26 § 74 Sillig, et 37, 11, Hyg. f. 174 p. 292. Lact. narr. fabb. 8, 4 p. 848.

199. Iason, Hypsipyle et Phetoneus.

Ne hujus fabulae auctor nimis videatur a veritate aberrare, Vaticani codicis lectionem Iasonidis filia . . quae mutavi in Iasonides filius . . qui. Iasonides enim ita a grammatico quodam explicatus est, filius Iasonis et Hyfs. — Duos ex Iasone filios procreavit Hypsipyle Euneum et Thoan-tem, quos pro uno habet mythogr. — Iasonidēs Eirvos II, 7, 468. — Schol. ad Stat. Th. 5, 29 p. 164 Oeneum vocat, sed leg. Euneum, ut recte legitur et explicatur ad Th. 6, 340 p. 412 et ad 4, 771 p. 158. — 25 Phetoneus.) Nomen aliunde ignotum. Fortasse Phytoneus, tamquam generandi vis quam Bacchus repraesentat. — Thyoneus) Thioneus Maji cod. Caeterum haec ad verbum fere congruunt cum Acroae ad Hor. C. 1, 17, 24. Fabulam quandam de hoc Thyoneo Bacchi filio glossae narrant ad Ovid. Met. 7, 359 ap. Regium et Burmannum. Ipse Bacchus est Thyoneus (ut ap. Hor. C. 1, 17, 24, Ovid. Met. 4, 13, Stat. Th. 5, 265) a matre Thyone i. e. Semele (Acr. Porph. et sch. Cruq. ad Hor. l. l. schol. ad St. l. l. et ad Ap. Rh. 1, 636.) dictus, ut Bacchae Thyades (Serv. ad Ae. 4, 302). — 27 fuit Hypsipyle quae Acr. — adversus viros Acr. — 28 parentem Acr. — quem) sc. Thoan-tem; ergo arum

Hypsipyles intelligit. Pro his Acr. quam fabulam Statius narravit in suo carmine.

200. Fulgent. 3, 8. mythogr. II, 34. III, 11, 17.

Mirra E G L. — suum) om. L M. — cum quo) et cum eodem L M. — ebriato B E G L M N. — 31 rem hab.) concubuit E G; concubuisse L M N. — Qui quum rem resc. M, quod quum resc. L N. — crimine cognito) E G; om. L M N. — 32 evag. e. pers. c. gl. B E G; persecutus est L M N. — 33 versa B. — patre gl. percutiente B; quam (arborem om. M) quum p. percussisset L M. — 34 exinde inde L. — Adonem) Maj. Adonidem. Adon frequens est nominis forma ap. seriores; vid. Munck. ad Fulg. p. 724. — quem . . . dicunt) om. E G L M N; quem V. ad se recepit et amavit B. — 35 Ideo etc.) Hic inter se dissidere incipiunt mythographi. Noster reliqua decurtavit. Vid. Fulg. — 36 Graece.) Immo Latine.

201. Serv. ad Ae. 6, 703. 705 et 714.

v. 3 animarum) om. D. — 4 quis) C; qui A D. — 5 Letheus Majus. — est) om. D. — 6 animae) om. C D. — ut potent) om. D. — et ut inc. D. — 7 remeare) in corpora add. C D. — et stup. C. — 8 etiam) et C; si et D. — 9 possuntne recte C. — vota C. — 10 ejus) om. C. — 11 interrogatione) narratione C D, quod praestat. — 12 debere fieri rectissime C D. — 14 innotescunt. Quid est debere?) Ita C; sed Majus innotescere debere; D innotescunt quidem debere. — 15 procul) sine C D. — 16 nam uide D; nam inde Majus. — 17 possint C. — 18 ut velint C. — 20 Sane de hoc fl. etc.) Haec legere quoque licet apud mythogr. III, 6, 7. — 22 inferos C D. — 23 novem) om. C; sed D insuper repetit: qui ambiunt inferos. De his novem circulis plura myth. III, 6, 20. — 25 virentem senectam C D. Rectissime! — 27 revert.) recurrunt C. — 28 animae C. — 29 mortis C. — Si anima est aeterna etc.) Mythogr. III, 6, 16. — 31 prudentiae tantaeque) om. D. — 32 ut) et Majus. — Immo etc.) quia quum coeperit D; scilicet quia quum coeperit C; cepit Majus. Quae praeterea Servius de anima disserit, repetit mythogr. III, 6, 16 fin. et 8 fin.

202. Aeneae errores secundum Virgilium.

Idam.) Serv. ad Ae. 3, 1, qui et ipse fugam Aeneae paucis adumbrat, primum Idam memorat, deinde Antandrum civitatem, "juxta quam factis navigiis tenuit Thraciam". De numero navium silet. — 41 Aeneas.) Leg. Aenum. Virgilius nomen non affert. Apud Serv. i. l. corruptum est in enim ut in C, et in demum ut in D; — sed ad 3, 17 enenum est in C D, et in Salustii loco ibi laudato enum, ut apud Callimachum et Euphorionem ibidem. Aivos antiqua Thraciae urbs est Homero nota II. 4, 520, Strab. 7, 319 b = 491 c, Steph. Byz. v. Aivos et Κολληδοί, Suid. v. Sed Mel. 2, 2 hoc oppidum ab Aenea profugo conditum dicit, et Plinius, qui id et alibi memorat ut 17, 3 (4) et 18, 12 (7). Polydori tumulum ibi extare affirmat 4, 18 § 43 Sillig, cf. Solin. 10, 11 p. 94 Goetz. Aiveuar tamquam antiquius urbis nomen affert Con. ap. Phot. 186 p. 453 Hoesch. — auspiciis.) Melius Serv. prodigiis. — 42 Anius) Virg. Ae. 3, 80: Rex Anius, rex idem hominum Phoebique sacerdos, ubi cf. Serv. — 2 Strophadas) Strophalidas cod. Vat., quod Majus retinuit. — 3 Achajam) Immo Epirum. — 4 litus Il.) sc. Calabriam. — 5 quas Gr. etc.) Tauromenitanum litus intelligit. De Graeco nomine nihil constat. — 6 labore.) Ad Scyllam respicit et Charybdim. — 7 Et quum) sc. circumna-

vigata maxima Siciliae parte. — 8 *Africanam*.) Ubi consedit apud Didonem. — 8 *Acestam*) Ae. 5, 718. — 10 *Euboicis*) Ae. 6, 2; propter coloniam ex Euboea ad illa Italiae litora deductam. — *Drepani p.*) Serv. ad Ae. 3, 707. Maji interpp. ibid. “Cato *Drepana* dixit; et Fannius in VIII annali *Drepanum* modo, modo *Drepana* appellat”. — 12 *Circaeam ins.*) Ae. 7, 10 ibiq. Serv. — 13 *ibique* etc.) Ae. 8, 116. Verba pro pace satis agens petiit corrupta sunt. Leg. de pace agens eam obtinuit. — 21 *Item aliter.*) Serv. ad Ae. 6, 760. — 22 *vivente marito Turno.*) Haec recte absunt a C D; nani Lavinia desponsata tantum erat Turno. — 24 *suscepit*) commovet C. — *mezentio* C D, ut Virgil. Ae. 7, 648, et alibi. — 25 *perit Lat.*) ut supra (4, 610) diximus add. C D. — *pariter Turnus et Aeneas* rectissime C D. — 26 *maxentium* C D. — *lauro labinimum* C; *laurolaviniam* D. — 27 *labinia* C. — 28 *ad silvas* C D. — *tyrri* C D. Leg. *Tyrrhi*. — *Ad quam alludens T. p. etc.*) Haec corrupta sunt et sic e codd. nostris emendanda: *Ad quod alludens* (sc. Virgilius in Ae. 7, 485) ait: *Tyrrhusque pater c. r. p. a.* (Has quatuor litteras ut leguntur in C i. e. cui regia parent armenta, omisit D.), et illic *enixa est Silvium*. Majus pro pater proponit *pastor*. — 33 *imperium.*) Serv. pergit: “Unde apud Livium est (1, 3.) error quis (ita C D) Ascanius Albam condiderit. Postea Albani omnes reges *Silvii* dicti sunt ab hujus nomine; sicut hodieque Romani imperatores *Augusti* vocantur, Aegyptii *Ptolemaei* (*tholenum* C; quod om. D.), Persae *Arsacidae*, Latini *Murrhani*, ut Ae. 12, 529.

203. Serv. ad Ae. 1, 469.

Rhessus r. trachie C. — *auxilium* C. — *clausisque jam* C D. — *locavisset* C D. — *Dolone prodente trojano* C. — Respicit auctor Hom. Il. 10, 435. Cf. ibi Eustath. p. 817. Conon. 4. Dict. Cret. 2, 45 p. 106 ed. Dederich. Ovid. Met. 13, 98. — *abductique* C D.

Caeterum cod. Vat. hic verba memoratu dignissima offert: EXPLICIT LIBER SECUNDUS C. HNI FABULARUM, de quibus dictum est in praefatione.

204. Genealogia deorum et (Maj. vel) heroum.

Ophion) Maj. *Ophyon*. Hic est ille *serpens* in cosmogoniis Orphicis. Dictum est de hac re in *Orpheo* nostro p. 157 sqq. Apollonius Rh. 1, 503, et ex eo Tzetzes (ad Lyc. 1191 p. 950 cf. schol. ad H. 8, 479. p. 236, 32 ed. Bek. ubi *Ophion* *Gigas* vocatur, ut ap. Claud. R. Pros. 3, 348.) *Eurynomen* Oceani filiam faciunt *Ophionis* conjugem. — *Oceanus* .. de *majori Thetide*) Orph. ap. Plat. in Cratyl. p. 402 c. et reliq. quae laudavi in *Orpheo* p. 148 sq. — *qui et Nereus.*) Hunc omnes ab Oceano diversum esse dicunt. *Majorem* autem *Thetidem* intelligit *Tethyn*, Hom. Il. 14, 201. 302. Hes. Theog. 337 fr. Orph. ap. Stob. Ecl. ph. 1, 11 p. 284 ed. Heeren, p. 373 Herm. — 6 *Sthenonem*) Maji cod. *Stemntonem*, vid. supra ad 130. Hes. Th. 276. — 11 *Antigonam*) Vid. supr. 179. — 13 *Dymantis fil.*) Hom. Il. 16, 718, Pherecyd. ap. schol. ad Hom. Il. p. 464, 18 Bek. Hyg. f. 91 p. 171. f. 111 p. 203, Serv. ad Ae. 7, 320, Lact. ad Stat. 1, 22 p. 432. Apud Eurip. Hec. 3 est *Cissei* filia; cf. *Athemion*. ap. sch. ad Hom. l. l. et Tz. ad Lyc. p. 266 Mueller. Euripidem sequutus est *Ennius*, *Pacuvius*, *Virgilius*, 10, 705 ibiq. Heyn. cf. *Miziriaca* ad Ovid. Her. p. 401 sq. — 19 *Latinus Ep.*) Haec genealogia diversa est ab ea quam Livius 1, 3 proposuit: *Latino Alba ortus, Alba Atys, Atys Capys, Capys Capetus, Capeto Tiberinus*. Itaque pro *Capum* legendum est *Capyn*. — 20

Acrotas.) Hoc plane novum est. — 26 *non leguntur*.) Immo leguntur ap. Hyg. p. 11 etc. — *Sterope*) Majus *Strerope*. — 29 *Myrtili*) Majus *Myrtoi*. — 31 *Clytem*.) Leg. *Clytaem*. — 34 *Aetas*) Maj. *Oëtas*, ut et alibi. *Aeetae* uxor secundum Hes. Th. 960 (cf. interpp. ad Hyg. p. 15. 67) fuit *Idyia*. — *Theseum*.) Immo *Chalciopen*, *Medeam* et *Absyrtum* ut pag. seq. v. 32 auctor ipse dicit. Quare et *Oëtas* et *Theseum* corruptum censeo. — *Theseus* e seq. versu huc irrepsisse videtur. — 38 *Alcumena*.) De hac nominis forma dictum est supr. 50. — 39 *de Deïanira Hyllum*.) Maj. *de Deidamia Ilum*. De *Deidamia* *Lycomedis* filia, *Achillis* uxore et *Pyrrhi* matre vid. Hyg. f. 123 p. 217, Serv. ad Ae. 2, 263. 477. De illo, *Trois* filio, vid. Hyg. f. 250 p. 358. — 1 *Hermionem*) Vid. sup. 150. — 5 *Cadmo*.) Immo *Lajo* secundum *Apollod.* 3, 5, 5, *Heyn. Obs.* p. 234 sq. — 12 *Deiphylem*.) Serv. ad Ae. 1, 97. Hyg. f. 175 p. 292. — 13 *Thestius*) *Testius* Maj. — *Toxeum*) *Toxium* Maj. *Lact. narr. fabb.* 8, 4 p. 848, interpp. ad Hyg. f. 173 p. 289. — 16 *Tydidem*.) Nova profecto genealogiarum explicandarum ratio. — 18 *Titani*.) *Fulg.* 1, 25 omnes *Titane*s appellat *Titani* filios, et *Isid. Orig.* 8, 11, 53 omnes *Titanos*. — 15 *Corgem*.) *Ovid. Met.* 8, 543. — 25 *de lactuca*) quam *Apollo* ei apposuerat edendam. — 30 *Clytem*.) Leg. *Clytaem*. — 31 *Phyllidem*.) *Reginam Thracum*, quae *Demophoontem* amabat, memorat supr. 159, *Tz. ad Lyc.* 495 p. 652. — *Archemorum*) Maj. *Archemolum*. De illo, qui et *Opheltes*, vid. *Apollod.* 3, 6, 4, Hyg. f. 74 p. 147 ibiq. interpp., Serv. ad *Ecl.* 6, 68, *Lact. ad Stat.* Th. 4, 717 p. 155, ad 5, 731 p. 195, *Tz. ad Lyc.* 373 p. 567. — *Aeetes*.) Triplici forma utuntur myth. nostri, *Aeeta*, *Aeetas*, *Aeetes*; secundum *Maji* codd: *Oeta*, *Oeetas*, *Oëtes*. — 32 *Ovidius*) *Her.* 17, 232, ubi *Burmannus* cum aliis *VV DD* *Idyiam* pro *Hypsea* (vulgo *Ipsea*) proponit. — 37 *Apollo*) i. e. *Sol.* — *Ethea*.) *Mater Circes* est *Perse* ap. *Hom. Od.* 10, 139 (cf. ibi sch. p. 339 ed. *Butm.*), *Tz. Chil.* 4, 137, ad *Lyc.* 174 p. 430, Hyg. p. 14; *Perseis* ap. *Hes. Th.* 957, Hyg. f. 156 p. 269, *Apollod.* 1, 9, 1, *Apoll. Rh.*, 4, 591. De ejus patre vid. schol. ad *Apoll. Rh.* 3, 200. — 41 *in insula*) sc. *Naxo*. — 45 *Teucontus*) Immo *Teuthras*, inquit *Majus*. Immo *Nauplius*. — *Nauplius*) Immo *Hercules* ex *Auge*; posthac *Teuthras*, rex *Mysiae*, *Telephum* adoptat regnique sui heredem scribit; *Heyn. Obs.* ad *Ap.* p. 189. — 46 *Artilochum*) Leg. *Antilochum*, quamvis et hic vulgo inter *Antenor*is 19 filios non memoratur. — *et*) ex *Majus* — 1 *Miletum*) Hyg. f. 14 p. 47, *Lact. narr. fabb.* 9, 9 p. 854. — 2 *Cyanëe*) *Ovid. Met.* 9, 451. *Majus Ciane. Eidoθήκη* affert *Anton. Lib.* 30 p. 196 ex *Nicandro*, cf. *Burman. ad Ovid.* l. 1. — *Bibl.*) Leg. *Byblidem* cum *Burm. l. 1*, qui docte de hujus nominis scriptura egit. — *Paus.* 7, 5, 10. 7, 24, 5. — 3 *Prognēs* *Majus* — 5 *Zeten*) *Zethum* *Majus*; vid. supr. ad 97.

205. Serv. ad Ae. 6, 618.

Phlegyae) *Hym. Hom.* in *Ap.* 278, *Strab.* 9, 442 b = 674 b, *Pherecyd.* p. 135 *Sturz*; *Minyadis incolae*, *Paus.* 9, 9, 2. 9, 36, 2. 8, 4, 4. 10, 4, 1. — *Euphorionem*.) *Meineck. fr.* p. 180. — 11 *eos*) *omnes C D*. — *phlegias C D*. — 12 *Coronidem*) vid. supr. 115 fin. — *escolapium C* constanter. — 14 *Unde*) om. *C D*. *Stat. Th.* 1, 713. — *Fleiam* cod. *Cassel*; *flegiam n̄ sb̄l.* *C*. — *latentem D*. — 15 *Discite* etc.) Alludere videtur scr. ad *Ae.* 6, 620: *Discite justitiam moniti et non temnere divos, quod Servius explicat vel nunc in poenis locati sc. discite justitiam.*

206. Serv. ad Ge. 4, 126. Cf. ad Ae. 3, 551.

v. 18 *Laconices C.* — 19 *timentes C D.* — *virgines eorum C.* — 20 *dum*) et C; *quum D.* — 21 *de inc. par. n. C.* — 22 *spartheniatae C; partaeniatae D. Partheniae sive Parthenii* appellantur ap. Str. 6 p. 278 c = 426 c. ibiq. Ephor. 280 a = 428 c; Marx fr. p. 154 sqq. Exc. Vat. e VII-X Nro. 12 et Dionys. ap. Dind. p. 12. Justin. 3, 4. 20, 1. Maji interpp. ad Virg. Ecl. 10, 57. — *Parthenidae et Partheniadae* sunt ap. Prob. ad Ge. 2, 176. 3, 63. — *Phalantho phalanto C D; pallanto B* ad Ae. 3, 551. — *Φάλανθος* ap. Str. l. l. Paus. 10, 10, 3. cf. Prob. ll. ll., Justin. 3, 7, 9 p. 50 ed. Duebn., ubi codd. *Palantum* et *Falantum* repraesentant. — 24 *Taras) thares D.* — Paus. 10, 10, 4.

207. Schol. ad Stat. Ach. 1, 91 p. 434, mythogr. II, 205. sq. cf. 65.

Varias hujus fabulae narrationes exposuerunt interpp. ad Hyg. f. 54. cf. mythogr. III, 11, 20. — 25 *vellet Thetiden. duc.* schol. — 27 *sicut . . . expul.)* om. schol. — *quemadmodum et ipse Saturno fecerat Hyg.* — *Thetis*). Desidero particulam ergo vel itaque, quam habet Hyg; autem B. — Quae sequuntur, multo copiosius narrat schol. — 29 *consolatur*). Passive, quod vix ferendum. Schol: *illam . . consolatur*, sc. Neptunus apud Stat. Ach. 1, 91.

208. Cf. mythogr. II, 206, III, 11, 20.

Nonnulli codd. Servii hanc fabulam narrant ad Ae. 1, 27; quae tamen abest a C D. — 31 *vel Acei.)* Glossema putidissimum. Nam quis Pelei patrem umquam vocavit *Aceum?* — 32 *accepit*) Leg. *acciperet* secundum sanam Latinitatem. — 33 *praeter Disc.)* *excepta Eride, i. e. discord.* Hyg. f. 92. — 34 *pulch. d. d.)* *deae* om. L M; sed B *pulcherrimum donum pulcherrimae deae.* — 35 *collecto*). Ridicule dictum est de uno malo; et quod magis est ridiculum, nemo adhuc istud malum sustulerat. Itaque quovis pignore contendo, auctorem scripsisse *Quo conjecto.* — 37 *sive.)* Male insertum est, nec agnoscitur a Majo. Euphranoris *Paris Alexander* est ap. Plin. N. H. 34, 8 (s. 19 § 16), et *Alexander Paris* ap. Hyg. l. l. et f. 91, ubi vid. interpp. — 39 *personam accepisse*) i. e. *injuste judicasse*, nam *persona* dicitur quidquid simulandi gratia assumitur. — 5 *spretae injuria formae.)* Virg. Ae. 1, 27.

209. Cf. mythogr. II, 205.

Proponit haec f. Iliadis Hom. argumentum. — 7 *quinquaginta*) II. 2, 685. — 9 *dum Trojae.)* Ita Majus; cod. autem *quum plerisque*. Facilius emendatio foret *quum plerumque . . Ilion* (s. *Trojan*) *obsideret.* — 12 *Iyrnesum*) II. 2, 690; Majus *Larnesum* — *duas*) *virgines* desidero. — 13 *adj. sibi.)* Immo Chryseis erat Agamemnonis. Accuratus rem narrat Hyg. f. 106. Majus *Chrysidem* scripsit. — 17 *uterq. exarsit exerc.)* Contentio inter Achillem tantum fuit et Agamemnonem, non inter utrumque exercitum. — 21 *Patroclus*). *Palamedi* hoc tribuit infr. 211. — *armiger*) *ἡρώχος.* — 23 *armis ablatis*) pro *eique arma ablata sunt*. Rem similiter narrat cod. Burm. ad Ae. 1, 483. — 25 *Vulcani arma*) i. e. *arma a Vulcano facta.* — 27 *spoliavit*) *Hector* h. l. excidisse videtur. — 30 *inermis*) *inermes manus* respicit ap. Virg. 1, 487, de quibus Servius ad h. l.

210. Troilus.

Priami). Apollinis filium fuisse dicit Apollod. 3, 5, 12 § 12, Tz. ad Lyc. 307 p. 531 et Eud. p. 404. Aliud refert Serv. ad Ae. 1, 474. Troili amore Achillem ductum palumbes ei, quibus ille delectabatur, objecisse; quas quum vellet tenere, captus ab Achille, in ejus amplexibus periit.

211. Hector et Palamedes.

Quae hic de Palamede narrantur, ad Patroclum pertinent; nisi forte mythogr. poetam nobis hodie ignotum sequutus est, quod indicare videtur causa quam affert, cur Achilles noluerit pugnare. — 39 *alio die*). Hoc ab antiquo sermone Latino abhorret. Omnis autem narrandi ratio satis rudis est atque inculta. — *Diomedes*.) Apud Hom. II, 9, 168 Phoenix, Ajax et Ulixes mittuntur. — 1 *habitum*.) Nove dictum pro *armis*. Sane *armorum habitum* Liv. dixit 9, 36. — 3 *poeta*) Virg. Ae. 2, 275.

212. Euphorion ap. Serv. ad Ae. 2, 32 p. 178 ed. Meinecke.

v. 6 *arispa* D. — 7 *nocte*) die C D. — *posset Tr. everti* C; *Tr. posset ev.* D. — 8 *pepererunt simul et thymoetae* (timoethae D) *uxor et hecuba* C D. — 9 *erat leg.* C. — Majus *Tymotas* contra fidem codd. Virg. meliorum.

213. Serv. ad Ae. 2, 506.

v. 13 *pirro* D. — *sed*) C D; Majus *et*. — 14 *occisusque* C D. — *Sigaeum* Majus. — 15 *nam ibi etc.*) *nam in rhoeteo* (*rhoetaes* C, *rheteo* D.) *ajax sepultus est*, quae lectio omnino est praeferenda. — 16 *dicunt*) om. C D. — *Hercei* J.) Ζεύς ἱππέος Hom. II, 22, 335, Heindorf. ad Plat. Euthy. p. 302 d. — 17 *Lucanus*) 9, 979, ubi codd. variant inter *hedoreas*, *hectoreas*, *hirceas*, *hirtheas* et *herculeas*. At quod schol. Voss. ibid. addit: *juxta quam Achilles occisus est*, falsum est. Nam *Priamus* ibi extinctus est, ut recte censet schol. Lp., non *Achilles*. — 18 *Virgilius*) Ae. 2, 550. — 19 *illa*) *illam perlibet* (lege *perhibet*) C; *illam*) om. D. —

214. Dido.

Metonis fil.) Serv. ad Ae. 1, 343; *Methes* C; *metthes* D, ejus margo *methes*; — alii codd. Serv. *methres*, *moetes*, *mettes*. Serv. addit: *ut lectum est in historia Poenorum et in Livio* (sc. lib. 16, 1 sqq. vid. Freinsh. supp.) Cf. Justin. 18, 4, 3, cod. Burm. Serv. ad Ae. 1, 642. 729, Maji interpp. ad Ae. 2, 82, Heyn. exc. 23, ad Ae. 1. — Belum autem *Saturnum* esse et Polybius et Diodorus contendunt ap. Freinsh. supp. Liv. 16, 5. — 22 *Acerbo*). Hunc *Sicarbam* vocat C D ad Ae. 1, 343, ubi alii codd. variant inter *sicharbas*, *siarbas*, *socarbas*. — 24 *litora*). Praepos. ad frequenter omittit noster, ut supr. p. 52, 7 *Drepani portum*. — 25 *Iarba*) Ae. 4, 36, 196. Serv. ad A. 1, 367 *Hiarba*; sed C recte *Iarba*. — 26 *corio bovis*) Appian. 8, 1: ὄσον ἂν βίψασε ταύρου περιλάβου. Cf. schol. ad Lucan. 5, 108. — 28 *stadia XXII*) Serv. ad Ae. 1, 367. — *quod*) abest a Maji ed. — *Byrsam*). Excidisse videtur *primum*. Str. 17. 832 c = 1189 b *arcem* ita dictam esse asserit; cf. Appian. 8, 2. Maji interpp. ad Ae. 1, 368: *interior pars Byrsa dicebatur, exterior Magalia*, sec. Corn. Nep. fr. 3, 2 p. 114 Daehne. Cf. Justin. 18, 5. Serv. ad Ae. 4, 670. — 29 *postea Carth.*) Serv. ad Ae.

1, 366: *Carthago est lingua Punica nova civitas, ut docet Livius, sc. 16 init. ut epit. ostendit. Cf. Serv. ad Ae. 4, 670.*

215. Saturnus.

De Saturni fuga vid. supr. 105, et infr. II, 1. III, 1, 2 et 9. — *Juno . . habitavit). Serv. ad Ge. 1, 498: patrii dii sunt, qui praesunt singulis civitatibus, ut Minerva Athenis, Juno Carthagini.*

216. Serv. ad Ae. 1, 443.

v. 36 *pertransiret) transiret per etc. C D. — 37 quum ei) cui quum C. — 38 Carth. sedes C D. — 1 urbi). Ita et C D; sed libri editi urbis. — 3 subjugatur) subjugatus est C D. — est. Et) Utrumque om. C D. — 5 concordat) Serv. addit: ut ipse (sc. Virgil.) plenissime in illo loco (3, 540 — 542), quem deinde affert, sed qui in D mutilatus est. — 6 et bellicosa D. — 7 boves) bovis C D, quod verius est.*

217. Serv. ad Ae. 1, 617.

v. 9 *amato) amoto D. — 10 symoin D. — Hom. II. 2, 821, Hes. Th. 1010. Idam memorat Theocr. 1, 105. 20, 35. — 11 Trojae) om. C D. — Nymphae) Hym. Hom. in Ven. 258: Νύμφαι μιν θρέφουσιν, ἄρσεωῶσι, βαθύκολποι, αἰ τὸδε κραιτέουσιν ὄρος μέγα τε ζάθεόν τε. — 12 Quod quum) quo quum se C. — afflatus est). Ae. 2, 649: Fulminis afflavit ventis; quo loco Serv. Anchisem afflatum igne caelesti semper debilem vixisse dicit. Anchisem fulmine ictum memorat quoque Hyg. f. 94 p. 176. — 13 monoculus etc.) Haec absunt a Serv. Anchisem fulmine caecatum fuisse Theocritus tradit ap. Serv. ad Ae. 2, 687. At apud Virgil. 2, 687 Anchises oculos ad sidera tollit. Sophocles in Laocoonte ap. Dionys. Hal. Arch. R. 1, 38 (fr. 3 p. 55 Schn.) de Anchise νοροῦ καταστάζοντα βύσσινον φάρος, ad quem locum alludit Plutarchus, vid. Miziriac. ad Ovid. Her. 2 p. 143 sqq. — Vox monoculus apud Frinicum tantum extat, ut lexica docent.*

218. Dionysius tyrannus.

Siciliam . . . spol.) Ael. V. H. 1, 20. Diod. Sic. 15, 13. Cic. de N. D. 3, 34. — 17 templa . . . dev.) Non in Sicilia tantum, sed etiam in Graecia, ut Proserpinae fanum Locrense; vid. Cic. de N. D. 3, 34. Val. Max. 1, 1 ext. 3. — barbani etiam barb. Jovis). Cicero et Valerius Maximus (II. II.) Aesculapii barbani auream Epidauri a Dionysio raptam esse dicunt; neque enim convenire barbani esse filium, quum in omnibus fanis pater imberbis esset; Olear. ad Philostr. p. 315. — 18 simulacr. ejus . . . spol.) Jovis Olympici, cui hoc nomine templum fuit Syracusis. Cicero Jovem Olympicum in Peloponneso perperam intelligit; sed statim addit: aureum ei detrahit amiculum magno pondere, quo Jovem ornarat ex manubiis Carthaginiensium tyrannus Hiero. Atqui Gelon (ut Paus. 6, 19, 7 tradit) Jovis signum ingentis magnitudinis dedicavit, et maxima templa de manubiis Carthaginiensium quum extruxit tum ornavit; Diodor. Sic. 11, 25. — 19 non debere . . . frigere). Cicero: aestate grave esse aureum amiculum, hieme frigidum; eique laneum pallium injecit, quum id esse ad omne tempus diceret. Paulo aliter rem narrat Val. Max. — 21 quidam). Cicero (Tusc. D. 5, 31.) hunc Dionysii assentatorem Damoclem vocat. — 26 aestimaret). Melius haud dubie foret existimaret.

219. *Regulus consul Romanorum.*

v. 31 *cepit*). Liv. suppl. 18, 21, Oros. 4, 9 p. 267 ed. Fabric. Appian. 8, 3. — 32 *captus est*). Liv. suppl. 18, 27. App. 1. 1. — *non parvi*). Cic. Off. 3, 26. Suppl. Liv. 18, 35. — 38 *Orosius*) 4, 10 p. 269 ed. Fabr. — 40 *perit*) Cic. Off. 3, 27. in Pison. 18. Suppl. Liv. 18, 65. Val. Max. 9, 2 ext. 1. Gell. 6, 4. Appian. 8, 4, alii; vid. interp. ad Hor. C. 1, 12, 37 et 3, 5, 13.

220. *Serv. ad Ae. 6, 825.*

Torquatus). Eadem leguntur in commentario inedito bibl. Gottingen. in *Boëthii lib. de consolatione* fol. 2. Apud Liv. 7, 10 *Titus* vocatur, *Lucii filius*. — 3 *ejus*) om. D. — 4 *et nomen C.* — 5 *ut tant. castra tuer.*) absunt a D. — *nacta occasione C D.* — *bellum agressus*) om. C D. — 6 *victoriam*) Liv. 8, 6. — 7 *Livius*) 8, 7; *securi percussum filium esse dicit* (4, 29. 7, 4). Cf. Gellium et Val. Max. 2, 7, 6 et 9, 3, 4. — 8 *propter inobedientiam*) om. C D, qui pergunt: *Ergo saevum securi* (Virg. 6, 825); *saevum* (om. C.) *jure occidendi, non ferri genere; nam etc.*

221. *Serv. ad Ae, 6, 826.*

v. 12 *Romam*) om. C. — *everterunt C D.* — 14 *quum diu apud Ardeam esset C.* — *in exilio*) Liv. 5, 25 cf. 32. — 15 *vehientanam D.* — *Is Gallos abe.) et Gallos jam abe.* C D. — 16 *aurum omne C D.* — 17 *signa*) Serv. ad Ge. 2, 169. — 18 *Pinsaurum Majus.* — *quia*) quod C D. — De hoc Camilli egregio facinore vid. Liv. 5, 46 ... 49, Plutarch. Camill. interp. ad Hor. C. 1, 12, 42, et schol. ad Lucan. 1, 168. 5, 28. 6, 786.

222. *Serv. ad Ae. 6, 833.*

v. 23 *Septies*) *occies C.* — *Primo contr. etc.) ter a caesare contra pompejum etc.* C D. — 24 *secundo*) om. C D. — 25 *hispaniam C.* — *item*) *idem C.* — 26 *Octaviano*) om. C D. Reliqua leguntur quoque ap. Serv. ad Ecl. 4, 13. — 27 *philippicis C D.* — *et item contra*) om. D; *item om. C.* — 28 *perusium C ad Ecl. 4, 13.* — *Sexto contra*) om. D; at C om. inde a *sexto* usque ad *septimo contra*; cf. Serv. ad Ae. 1, 294. — 29 *septimo contra*) om. D. — *et cleopatram in epiro et antonium legatum C;* sed rectius ad Ecl. 4, 13.

223. *Serv. ad Ae. 6, 845.*

Atilius) C D; editt. autem *Atilius*. — cf. Liv. 35, 10. — *suum agr. C.* — 34 *dictus est.*) Schol. ad Lucan. 10, 153. — Reliqua absunt a C D. — 35 *Cincinnatius*) Liv. 6, 4. De ejus paupertate Val. Max. 4, 4, 7. Mythogr. autem Cincinnatiatum cum Serrano confundit. — 36 *victor eff.*) Liv. 6, 29.

224. *Serv. ad Ae. 6, 846.*

et sex). Copulam recte om. C D. — Liv. 2, 49, et C ad Ae. 8, 337, ubi alii codd. de numero variant. — *conjurati*) *jurati C.* — *vehementes C; vehientes D.* — 2 *superstes fuit*) *superfuit C D.* — *maximus fabius C.* — 3 *jam in civ. D.* — *Hic postea etc.*) At hic erat Q. Fabius Maximus Verrucosus multo junior quam ille, qui unus extinctae ad Cremeram genti superfuit; Liv. 22, 15. 16. Majus *at tempora*, inquit, *immaniter distant.* — 4 *annibalis C; hanibalis D.* — *mora*) *mox C.* —

eum) om. D. — De re vid. Val. Max. 7, 3 ext. 8. — 5 *Campaniam*) *campiam* C; sed secunda manus *capuam*, quae genuina est lectio; vid. Liv. 26, 8. — *ejus*). Ita et C D; sed editi libri *Carthaginiensium* — 6 *Ennius*) ap. Cic. Off. 1, 24 et Macrobr. 6, 1 p. 574 Zeune, est homo pro qui; fr. an. XII p. 98 ed. Hessel. — 7 *restituit*) *restituis* Majus et D; sed hoc est Virgiliae Ae. 6, 847.

225. Serv. ad Ae. 6, 856.

Viridomarum etiam C; *viridomorum* et D. — Apud Liv. 20, 52 55 est *Britomarus* seu *Viridomarus*, dux *Gaesatarum*. — 12 *opima*) Fest. p. 306 Dac. At Servii edit. *optima*, nescio unde. — *sicut*) C D. Majus *sic*. — 13 *Larti*) om. D. — *Hic Lar* sive *Lars* (Serv. ad 6, 842) sive *Lartes* Tolumnius, Vejentium dux (Liv. 4, 17) in proelio occiditur ab A. Cornelio Cosso, tribuno militum (Liv. 4, 19.) De ejus dicto *occide* vid. Val. Max. 9, 9, 3. Cic. Phil. 9, 2.

226. Serv. ad Ae. 6, 862.

Varia) *Tria sunt* C D. — *carmina Virgiliae*). Immo *Carminium*, seu *Carminum*, ut C; sed D *Charminium*. Ejusdem scriptoris nomen variis modis exaratur ad Ae. 5, 233, ubi C *Carpinium* laudat in libro de *elocutionibus*; D autem *Caspium*, libri titulo omisso; alii *Carpium*. — Varro et *Carminius* afferuntur a C ad Ae. 6, 638, sed abest a D; Probus et *Carminius* a C D ad Ae. 8, 406. — 17 *Marcellum*) *M. Claudium* sc., de quo Liv. 135, 19, Hor. C. 1, 12, 46. — 18 *XVI*) *quinto decimo* D, qui anno omisit. — *in*) om. C D. — 19 *XVII*) *octavo decimo* C D. — *in Bajano litore* C. — Liv. 135, 28. — 21 *quing.*) *sexingentos* C D. — *electos* etc.) *intra civit. lectos* C; *lectos* om. D. — 23 *sex mil.*) *quinque mil.* C. — 24 *elatus*). Ita emendavi. Majus et C D *allatus*. — 25 *Ergo modo in* etc. C. — *epitafion* C D. — 26 *ei dicit* C D, qui addunt: *et constat hunc librum tanta pronuntiatione Augusto et Octavio esse recitatum, ut fletu nimio imperarent silentium, nisi Virgilius finem esse dixisset* (*dixissent* C. om. D.), qui pro hoc aere gravi (*gravido* C.) *donatus* est.

227. Serv. ad Ae. 7, 47, mythogr. II, 49.

v. 28 est) C D. Majus om. — *Fatuus*) *fatuclus* C D; alii *fatuclus* et *fatuellus*; C autem ad Ae. 6, 776: *idem faunus, idem fatuus qui et fatuclus, pro quo alii fatus fatuclus et fatuus fatuclus*; quae tamen verba absunt a D. — *Idem Faunus* etc.) *Idem sunt faunus et fauna* C. — 29 sunt) om. C. — 30 *a faticinando i. e. fando* B C D. Cf. Serv. ad Ge. 1, 10, ad Ae. 8, 314: *Faunos etiam Fatuos dicunt, quod per stuporem divina pronuntient*. Similiter Isid. Orig. 10, 103. De *Fatua Fauna* vid. Varronem et Gabium Bassum ap. Lactant. Inst. 1, 22 p. 151 Bünem., Cornel. Labeonem e pontificum libris apud Macr. 1, 12 p. 267 Zeune, et Sex. Clodium ap. Arnob. 5 p. 168. *Fatui Fatuaeque vel Fantuae vel etiam Fanae, a quibus fana dicta, quod soleant divinare* Martian. dicit 2 p. 41 Grot. — Cf. Vives ad August. de C. D. T. 1 p. 237. et T. 2 p. 367.

228. Serv. ad Ae. 6, 894, mythogr. III, 6, 24.

v. 33 *quod*) om. C D. — 35 *non sentiunt*) Serv. addit: *sicut et Cicero dicit in libris de Deorum Natura* (2, 57). At nil ibi de frigore. — 36 *designatur*) *significatur* C D. — *a dentibus*) Serv. addit: *et scimus, quia quae loquimur falsa esse possunt, ea vero quae videmus,*

sine dubio vera sunt, — Unde et) Ideo C D. — Aeneas) ap. Virg. Ae. 6, 899. — 37 Vel dicitur etc.) Haec non satis clara sunt, sed fusius explicantur a C D, quos vid. ad myth. III, 6, 24. — 38 porta) sc. falsa. — sunt) sc. falsa esse dicunt.

229. Serv. ad Ge. 3, 391, Fulgent. 2, 19 p. 701, mythogr. II, 28. III, 7, 3.

Dyndimion C. — pastor) om. C D. — seu Dianam) om. reliqui codd. — 3 spretus ab ea B. — suum . . . amorem) suos . . . amplexus C D. — De re vid. Plut. Num. 4 p. 62 a, et Paus. 5, 1, 4. — 4 mysticam) mysticae volunt quandam secretam esse rationem C D. Deinde incipit Fulg. — 5 quippe) scilicet E G; quod dicitur seu etc. B. — primus) Plin. N. H. 2, 9 § 43 ed. Sillig. — 6 invenerit) deprehendit H L M. — annis) annos B G H L M. — cum illa dicitur dorm. H M; dicitur cum illa dorm. L N. — 7 quia) et E; qui G; quos in hujus rei inquisitione (inquisitionem I) consumpsit H L M N. — studuit) sicut Mnaseas primo libro de Europa scribens tradidit E G addunt. — 8 Sive pastorem Endimionem amasse fertur repetunt E G cum aliis codd.; at Muncker haec verba expungenda censet. Similiter H L M N repetunt: sive ideo pastoris Endym. amore fertur arsisse (accensa L). — 8 roris humor) humoris ros L. — quem) Majus qui sunt; B omittit verba usque ad pastor. pros. succ. — Sed E quem vaporum siderum atque ips. l. animandis h. succis ansudant, post. prosint succ. Alii, ut G aporrha (ἀπόρροια) pro vaporum . . . succis insudat . . . prosit . . . — H L M N simpliciter: quem a luna creari ajunt. — 9 herbarum) om. L. — consud.) infusus L. — 10 plurimum prosit H L M N. — Pro consudarunt Majus edidit consideravit quam; quae posterior vox e versu praecedente huc irrepsisse videtur. — prosint Majus.

230. Fulgent. 3, 5, mythogr. III, 2, 2.

Berinthia et Atis E G. — 12 berinthia G. De ipso nomine vid. Serv. ad Ae. 6, 785 et ad 9, 82. — Atin) Attin E; vid. Hemsterh. ad Lucian. T. 2 p. 283. T. 9, 382 Bip. De ipso Ati vid. Hermesian. ap. Paus. 7, 17, 9-12 (fr. p. 182 sq. ed. Bach) cf. 7, 20, 3 et 1, 4, 5. Totam fab. narrat Serv. ad Ae. 9, 116. — 15 pro). Ita codd., sed editi libri plerumque prae vel per. Reliqua multo copiosius exposuit Fulg. — 17 Cybebe) E H L M; cibebe G; at editi omnes Cybele, ut ante Lindem. edebatur ap. Fest. p. 40. Vid. Anacr. 13 ibiq. interpp. Eustath. ad Od. 2 p. 1431. — cidos bebeon E G. — 18 potentia gloriae) potentiae gloria E G. — amputat). Majus et E G amputet, quod vitiosum est.

231. Fulgent. 3, 6, Apulej. Met. 4 p. 300 sqq. Ruhnken.

v. 24 temperata G. — 25 ut) quae E G; alii qui. Muncker proponit quo; quod sane est ex usu Fulgentii. — 28 erat) om. Fulg., qui majoribus addit: quae temperata erant specie, connubia vener. illam vero etc. — sed vener.) quam ven. pronus E; potius G a secunda manu. — eam) om. Fulg. — deplacare). Ita et E G, ut conjecerat Modius; libri editi deprecari et placare. — intendebant) om. Fulg. Glossesema est. — 29 Venus ergo) Contaminata ergo (ergo om. E) honoris majestate, Venus etc. Fulg., qui in seqq. quoque passim copiosior est. — 30 in . . . vindicet). De hac constr. Muncker laudat Salust. C. 9, ubi vid. interpp. — vindicaret Fulg. — 31 se) sese E. — 33 demitti)

Majus *dimitti*, ut E G; Muncker conjecit *desisti* ex oraculo ap. Apulej. p. 311. — *pennato*) Cod. *pentiato*. Correxit Majus. — *sponsa*). Ita E quoque; sed G *sponso*, ut editum est. — 34 *igitur*) *jamque* Fulg. — *choragio*) *conjugio* G; *nuptiarum* . . *virgini choragium struitur* Apulej. p. 312, i. e. apparatus quasi scenicus ad virginem in montem istum deducendam; nam id, p. 315 *choragio itaque perfecto*. Ipse Fulg. in expos. serm. antiq. p. 779 Stav. choragium interpretatur *virginale funus*, unde conjecerunt VV UD *coragium* scribendum esse (a *χορη* et *εγω*) ut est in E cum glossa interlineari *virginali funere*. De apparatu scenico haec vox occurrit ap. Plaut. Cap. prol. 61, ap. Apulej. Apolog. p. 416, et *choragium funebre* ap. eund. Apulej. Met. 2 p. 140. *coragum*, *choragum*, *coragium* et *choragium* est in codd. Festi ap. Lindem. p. 40. — *id est virginali funere*.) om. Fulg. Recte; nam glossema est. — 36 *ibique*) *ibidem* E G. — 38 *Nam nocte . . . veneriis per obsc.*) *nocte enim . . . Veneris proeliis obscure* E G, quae verba cum Apulej. melius congruunt. — 39 *in crepusc.* Fulg. editt.; sed E G non agnoscunt praepositionem. — *incognitus etiam* E G. — 41 *adveniunt* E G. — *germanam*). Ita et E G; sed editt. *germanum* . . . *vocabulum*, cui patrocina-tur Muncker. — 42 *flagitabant*). Glossa in E *quaerebant*. — *lucifuga*). Glossa in E *lucem fugiens*. — *sororiss* . . . *vetaret*) *sorios* . . . *vitaret* G, sed secunda manus correxit. — 1 *inevitab.*) *invincibilis* Fulg. — 2 *Ac*) *Ergo* Fulg. — *stantis*) *flabrantis* E G; et glossa *flantis*. — *aura vectitante*) *vectura* G; *aura anhelante vectura* E. — 3 *quae*) *earumque* Fulg. — 4 *consentiens*). Supplevi e Fulg. om. Maj. — 5 *arripuit*) om. E, sed cum reliquis addit: *et facillimam credulitatem, quae semper deceptionum mater est, postposito cautelaes suffragio, arripuit*, quo loco libri editi duplex *arripuit* exhibent. — 7 *pulvinar* E G. — *contegit*) Majus *contigit*. — 9 *lucernaque*). Ita et E G; sed editt. *lucernam-que*. — *eruta*) E G addunt *modio custodi*. — 10 *ebullitione*) *desputamento* Fulg.; sed glossa in E *ebullitione*. — 13 *jactata* editt. Fulg. plurimi. — 14 *in*) E G; om. Maj. *in conjugio* G, sed secunda manus *in conjugium*.

232. Fulgent. 3, 2, mythogr. II, 120. III, 7, 3.

Perdiccas) *Perdicca* B; *Perdix* myth. III, ut videtur; nam accusativo tantum *Perdicem* utitur. — Nominativi forma non apparet ex E G; nam ibi *Perdiccae* et *Perdiccam* occurrit. Muncker tuetur *Perdica* pro *Perdix*, ut *Arcada* pro *Arcas*. *Perdix* est Daedali soror apud Apollod. 3, 15, 9, quam Tz. Chil. 1, 493 *Perdicam* appellat; sed vulgo sororis filius *Perdix* vocatur, quem Daedalus propter artis invidiam occidisse fertur, Hyg. f. 39 et 144 fin. Ovid. Met. 8, 255. — 16 *ferarum*) om. reliqui. — *qui quidem* E G. — *propriae*) om. reliqui. — *matris deum* B. — 17 *uterque*) om. B; *utrumque* et E G. — *libidine*) *libido* E G. Illud divinerat Modius. — 18 *vin*) om. reliqui. — *reluctaretur*) *tabesceret* B. — *consumtus atque*) om. B. — 19 *tabem*) *maciem* B; *labem* E. — *hic*) om. Fulg. — 20 *sicut Virgil, ait* (Ge. 1, 143) Fulg. At hic inventoris nomen non affert, sed Serv. ad h. l. et ad 6, 14 fin. cf. Hyg. f. 274 p. 389, Lactant. narr. fabb. 8, 3 p. 847. — *Veritas s. s. h.*) *Sed ut Fenestella in Achaicis* (*manifestella marcialis* E; *fenestella marcuarcis* G) scribit Fulg. in *Achaicis* om. B. — 21 *et ei*) *cui quid* B et Fulg. — 22 *solitudinum*) om. B. — *currilitas*) *errandi cursilitas* B; *errando curs.* Fulg. — *magis etiam perpendens*) *plusquam etiam videns* Fulg. et . . . *perspiceret* B. — 23 *contirones*) *contiroletas* B E; *contyroletas* G; libri editi *contheroletas*, quam vocem hybridam vocat Muncker, a *con* et *θηρολέτης* i. e. *θηρολή*, unde fluxit *conthero-*

teras; alios venatores scribit mythogr. III. — *contirones* occurrunt in inscr. ap. Mur. 805, 4. — *Ypolitum* E H L; *hippolitum* G. — 25 *venat. execr.) pristinae arti repudians* B; *artis pristinae affectui mittens repudium* Fulg. — *assectatus) secutus* B; *affectatus* E G. — 26 *id est) quasi* Fulg. et B, qui scribit *matrem deum*. — 27 *maciem)* Majus *matrem*. Plura subjungunt myth. II et III.

233. Hygin. P. A. 2, 35 p. 487 sq. Cf. schol. ad Germ. Arat. 332 p. 78 ed. Buhle.

v. 30 *positus) appositus* Hyg. — 31 *perven.)* Addit Hyg: *quem Procris, Cephali uxor, laborantem dicitur sanasse et pro eo beneficio canem munere accepisse, quod illa studiosa etc.* — 33 *cujus uxor) quod Procris ejus fuerat uxor.* — 3 $\frac{1}{2}$ *sec. ducens Th. pervenit* Fulg. — 35 *ut) om.* cod. Voss; *deinde posse, ut ediderunt Micyllus et Schefferus, probante Staverenio, qui laudat Burm. ad Phaedr. 4, 25, 27 et in Obs. Misc. 4, 3 p. 391.* — 37 *Ister)* Majus *Histrius*, vid. supr. 115. — *utrosque in lapides* Hyg. — 39 *canem)* Majus *canem*. — 40 *Icar)*. Vid. mythogr. III, 15, 6. editt. Hyg. *Icarii*.

234. Hygin. P. A. 2, 21 p. 469 sqq.

v. 2 *seu Hyadas).* *Πηγάδας* et Hyadas bene distinguit Hes. *ἔγγ.* 613. 381. 570. 617. Quinque Hyadas nominatim affert ap. schol. ad Arat. 172 p. 67, 13 et ad 25 $\frac{1}{2}$ p. 73, 37 ed. Bek. ubi deversae veterum sententiae de hac re recensentur (Tz. Chil. 12, 171, fr. p. 220 Goettling). *Πηλαϊάδας* idem Hes. dixit ap. Athen. 11, 491 c (fr. p. 207 Goettl.), et Pindarus (N. 2, 16) et Aeschylus (fr. 293), alii, quos laudat Athen. 11, 489 f. — 491 f. — Cf. schol. ad Hes. *ἔγγ.* 381 p. 201—209 et p. 278. 294 Gaisf. Serv. ad Ge. 1, 138. Sex Hyadas enumerat Hyg. f. 182, vel *quinque* f. 192, vel *septem* P. A. 3, 22 p. 522. — 3 *Plione)* *Πληϊόνη* Apollod. 3, 10, 1, Tz. ad Lyc. 149 p. 408; sed *Πλειόνη* 219 p. 488. cf. Hyg. f. 192 *Pleione*, et schol. ad Ap. Rh. 3, 226. De numero non constat inter veteres. Ipse Hyginus altero loco 12 statuit, altero 15. — *Ethia)* Leg. *Aethra* e schol. ad Hom. II. 5, 486 etc. — 5 *amplius sex)*. Alios *quinque* tantum agnoscere idem Hyg. prodit p. 522. — *ponitur) proditur* Hyg., qui pergit *quod de septem* etc. — 8 *uxor fuisse dem.* Hyg. — 10 *Hyriea)* Majus *Nerea*; *Hyrea* Hyg. Nostrum et proposuit et defendit Muncker. — *Celaeno)* Majus *Celeno*. — 11 *procreasse)* Hyg. addit: *quam alii Oenomai dixerunt uxorem.* — *Meropeam)* *Meropen* Hyg. — 13 *patrem esse* Hyg. — 14 *quia)* *quod* Hyg. — 16 *parere)* *apparere* Hyg. — *propter Tr. c.)*. Haec copiosius enarrat Hyg. — 18 *per Boeotiam cum puellis iter faceret* Hyg. — 20 *annis XII) annis septem* Hyg. — *neque eam inv.* Hyg. — 22 *utrosque)* om. Hyg.

“Explicit fabula in pagina plena; adeoque utrum liber reapse expliciat, an vero aliquid desit, judicare nequeo”. MAJUS.

NOTAE CRITICAE IN MYTHOGRAPHUM SECUNDUM.

Prooemium. Isidor. Orig. 8, 11, 1—4 p. 270 sq.
Lindem.

Prooemium Majus. — 3 ii) om. Isid. — 5 Leg. cum Isid. *coli apud suos post m. c.* Seqq. extant quoque ap. Lactant. Inst. 1, 15, 8 et 9. — 6 *Jovis* Isid. — *apud Latinos* Isid. — 7 *Quirinus*) Isidor. addit: *eodem quoque modo apud Ath.* etc. — *apud Paphos vel Paphum* codd. Isid. — *Lemnos* Isid. — 9 *Naxos* Isid. — *Delos* Isid. — 10 *in quorum* Isid. — *et poëtae* Lindem. e codd. Gu. 1. 2. — 11 *in coelos*). Etsi Lucr. *coelos*, et Ennius *coelus* dixit, hoc tamen loco cum Isid. leg. *in coelum eos*, quod scribae contraxerunt *in coelos*. — *sustuler*.) Isidor. addit: *Nam quorundam ad inventiones artium cultum peperisse dicuntur, ut Aesculapio medicina, Vulcano fabrica.* — *Ab act.* etc.) Serv. ad Ae. 4, 638; infr. 42 et III, 9, 1 et 3 et p. 153, 6. — 13 *et quidam viri f.* Isid. — 14 *simulacra*) Lactant. 1, 15, 4. — 15 *contemplane* Majus. — 16 *Hic error* etc.) *sed paulatim hunc errorem persuadentibus daemonibus ita in posteros irrepsisse, ut* etc. Isid. — *honoraverunt, successores* Isid. — 18 Leg. *existimarent cum* Isid. Eadem confusio 1, 218 fin. observata est. — *Stoici dicunt* etc.) Serv. ad Ge. 1, 5. cf. ad Ae. 4, 638. — 19 *eandemque esse potestatem, quae p. r. off. nostrorum v. n. appellatur* C D, qui *et actuum* omittunt. — 25 *Deum*) unde C D. — 27 *deam eandem*) om. C D. — *eandem Cererem*) om. D; et C om. *eandem ante Cererem*. — 28 *Numina* etc.) Serv. ad Ae. 4, 638. —

1. Cf. Mythogr. I, 102, III, 1, 1 sqq.

v. 1 *quidam Saturnum a sat.* etc.) Fulg. 1, 2 p. 627. — 2 *annis satur.*) Cic. de N. D. 3, 24. Isid. 8, 11, 30. — 5 *frigid.*) Serv. ad Ge. 1, 336. — 6 *deus tempor.*) Serv. ad Ge. 2, 406. — *Tempus autem* etc.) Fulg. l. l. p. 628. — 22 *Tria autem* etc.) Serv. ad Ae. 1, 133. — 27 *Cerbero*) Leg. *Tricerbero* et cf. supr. I, 108 et infr. II, 11. III, 6, 22; *cerbero trifauci* C. —

2. Serv. ad Ae. 1, 47, mythogr. III, 3, 1.

Jovem, ut ignem) Fulg. 1, 2 p. 629: “unde et Ζῆς Graece dicitur; Ζῆς enim Graeca significatione sive *vita* sive *calor* dici potest; sive quod igne vitali animata omnia dicantur, ut Heraclitus vult, sive quod hoc elementum caleat”; ad quem l. cf. interpp.

3. Serv. ad Ae. 1, 394. 9, 564, mythogr. III, 3, 4.

v. 33 *armiger*) Ae. 9, 564, Serv. ad Ae. 1, 28, cf. supr. 1, 184, 12. — 34 *niniuae*) Leg. *ninii*. Erravit tyoptheta. — *quia per naturam ninii est cal.* C D H L M. — 35 *supersidet*). Ita Majus et Serv.; sed recte H L M N *supersedet*. — *possit coquere* C D H M; *possit excoquere* L; *admoveat* L; *ammoveat* C. — *gagaten*) C M; *gigantem* A; *agaten* D; *gigantem* H; *achatem* L; *gagathes* schol. B C L D ad Lucan. 6, 676, ubi Ld. *ertes* et Lb. *cotes* repraesentat; at recte Voss. *gagaten*. — Qui copiosissime de *gagate* lapide ejusque natura atque usu disseruerunt, ut Dioscorides (*περὶ ὕλης ἰατρ.*, 5, 145 p. 81 ed. 2 Kühn), Galenus (*περὶ νῆς τῶν ἀπλῶν φαρμ. κρυσ.* 19, 9 p. 203 ed. Kühn; cf. Democrit. *sympath.* p. 337, Orph. de lap. 468 sqq. Geopon. 15, 1 p. 1052 et 13, 8 p. 947 Niclas.), Plinius (N. H. 36, 19, 34); Solinus (32, 19 p. 144 sq. Goez. cf. 52, 53 p. 276.), nihil de hac ejus potestate prodiderunt. Nomen traxisse fertur loci et *amnis Gagis* Lyciae, vel Ciliciae (ut scr. Isid. Orig. 16, 4, 3). Urbem *Gagae*, quam Alexander *de rebus Lyciacis* (ap. St. Byz. v.) *παλαιὸν τεῖχος καὶ χώραν* vocat, afferunt Diosc. Etym. M. Scylax, Nicandri schol., Plin. 5, 28 § 100 ed. Sillig (Salmas. ex. Plin. p. 552 a. F.), alii; at ejusdem nominis flumen in Lycia esse negat Galenus, qui se ipsum omnem Lyciam studiose peragrassae affirmat. Lapis niger est, planus, pumicosus, non multum a ligno differens, levis, fragilis, odore, si teratur, gravis; — quum uritur, odorem sulphureum reddit, accenditur aqua, oleo restinguitur. In Britannia eum plurimum optimumque esse Solinus auctor est, qui eum attritu calefactum applicata definere scribit, atque succinum; eundemque *ebeno* comparat. Est itaque lapis quem hodie *Gagatkohle* seu *Glanzkohle* dicimus, eique cognatus est *lapis Thracicus*, de quo egit Beckm. ad Aristot. Mir. Aus. p. 258 sq. — Eum incensum virginitatem et soticum morbum deprehendere, veteres physici fabulantur (ap. Plin. l. l. et Apulej. Apolog. p. 502 Ruhnk.); at in aquilarum nidis inveniri, nemo veterum tradit. Ergo eum cum *gangite* confusum esse arbitror, quem vulgo *aëtiten* vocant (Plin. 10, 4 § 12 Sillig, ubi omnes fere codd. *gangatem*, pauci *gagitem* legunt; vid. Salmas. Ex. Pl. p. 177 sqq.), cui Str. 16. 747 c = 1083 d similem vim tribuit ac gagati, et qui fortasse latet in *ἔγγυς πέτρῃ* ap. Nicand. Ther. 37, quam schol. *γαγγίτιν λίθον* exponit, sed cum *gagate* deinde confundit, ut ostendit Rhodiginus 13, 20 p. 596. — Hunc lapidem ab aquilis nido inaedificari, atque inde directum ad multa remedia utilem esse tradit Plinius (l. l. et Philostr. vit. Apoll. 2, 7.) Atque hunc haud dubie intelligit Lucan. 6, 676:

Quaeque sonant foeta tepefecta sub alite saxa;

etsi vulgo de *gagate* cogitant; sed quae scholia ibid. de eo produnt, ad *gangitem* seu *aëtitem* pertinent, de cujus vi medica gemina extat dissertatio; Guil. *Laurembergii historica descriptio aëtitis seu lapidis aquilae*. Rostoch. 1627; et Joh. *Laurentii Bauschi schediasmata bina curiosa de lapide haematite et aëtite*. Lips. 1665. Diversissimus ille est a *gagate*, et ad aliud prorsus lapidum genus referendum, sc. quod vocant *ferris argillaceo siliceum, fusco vel subrufo colore* (Eisenstein), nihil igne deperdens, ut Plinius scribit, quum contra *gangitis* seu *aëtites* igne facillime et accendatur et consumatur. — Quatuor *aëtitis* species enumerat Plin 36, 21, 39. Alterum lapidem intrinsecus continet, cujus tinnitu sonorus est, quum movetur (Solin. 37, 13 p. 227. Dioscorid. 5, 160 p. 818 ed. Kühn. Plin. l. l.). Itaque recte dicit Lucanus *sonant saxa*, quod docte illustrent scholia. Binos lapides in nidis aquilarum inveniri ajunt, marem et feminam, nec sine iis parere aquilas, et ideo binos tantum (Isidor. 16.

4, 22). Hi custodunt partus contra omnes abortuum insidias (Plin. 30, 12, 42). In Perside plurimus invenitur (Solin. l. 1). *Ἡ τῶν τιμῶντων* sc. λίθος ap. Theophr. *περὶ λίθ.* § 5 p. 687 ed. Schn. haud dubie est aërites; vid. Schn. T. 4 p. 543. cf. Sext. Plat. 2, 1, 2. — 36 *foeta*) poeta C. — 37 *Gigantum*) *adversus Titanas* dicit Fulg. 1, 25 p. 653 sq. — *arma ministrasse*) Hor. C. 4, 4, 1. ibiq. schol. Stat. Th. 3, 532, 507. Aquilam fulmine non tangi scribit Plin. N. H. 2, 56 § 146. et 10, 4 § 15 Sillig. Cf. Eratosth. Cataster. 30. schol. ad Arat. Germ. 315 p. 74. — *ministrasse*) *ministrarit* C D. — 40 *augurium*) Hyg. P. A. 2, 16 p. 459, schol. ad Il. 8, 247 p. 229, 12 a ed. Bek. Fulg. 1, 25 p. 654 ibiq. interpp. —

4. Fulgent. 2, 3, mythogr. III, 4, 5.

v. 2 *quasi aërem*) sc. *ponunt*, vel Saturno adscribunt. Cohaerent enim haec cum f. 2. De re cf. Isid. 8, 11, 69. — 5 *quia*) *quod* E G. — *divitiis tantum st.* E G; qui deinde cum reliquis Fulg. codd. plura inserunt. — 6 *Deam etiam* p. Fulg., qui *et nuptiis praeesse* om. — *praegnaces s. et nonnumquam*). Sic restitui e codd. Majus autem *pugnaces s. et numquam*.

5. Fulgent. 2, 3, mythogr. III, 4, 5.

Hujus quoque in tutelam pavum E; in om. G. — *quia*) *quod* E G. — 10 *aspectum sui semper quaerat orn.* E G. — 11 *Aristoclis*). Ita infr. 89 et plures codd. ap. Serv. ad Ae. 7, 790, sed C D *Aristoris*; Lactant. narr. fabb. 1, 13 p. 793 *Arestoris*, ut Ovid. Met. 1, 624 (ibiq. Burm.), Asclep. ap. Apollod. 2, 1, 3, Tz. ad Lyc. 883 p. 856, Apoll. Rh. 1, 112; Sturz. Pherec. fr. p. 174; — alii Servii codd. *Aristodis*, *Aristidis*, *Aristondis*. De fab. cf. myth. 1, 18.

6. Fulgent. 2, 3, mythogr. III, 4, 6 et 2.

v. 18 *arcum pacis* Fulg., respiciens procul dubio ad Genes. 9; nam profani scriptores Irim discordiae deam faciunt, ut ipse noster et myth. III. — *apponunt*) *adjungunt* Fulg. — *sicut etiam ille* Fulg. — 19 *ornatus accipit*) Fulg. *ornatus pingens, arcuato curvamine momentaliter refugit, ita etiam fort.* — 20 *Jun. ministra*) Il. 18, 166. Virg. Ae. 4, 693, 9, 1 etc. At Il. 2, 786 et Hes. Th. 784 est Jovis ministra, et Achillis precibus adest Il. 23, 198; quin etiam ad omnium dearum preces, excepta Junone, Ilithyiam accerset in Hym. in Ap. 102. — 21 *poëtas*) Serv. ad Ae. 9, 5 *poëticam*; sed D *poëtam*, sc. Virgilium Ae. 9, 5. — 21 *Th. filia*) Hes. Th. 266. 780, Plato Theaet. p. 155 d. Mater est Electra, quacum Thaumias *Harpurias* quoque procreavit; Hes. l. 1. Serv. ad Ae. 3, 212. 241. 249. — 22 *ex admir.*) *διὰ τὸ θαυμάσιον ταύτην*, ut Plato dicit ap. Plut. de plac. phil. 3, 5 p. 894 b. — *quae*) Leg. fortasse *quia*. — 23 *Iris dicitur* etc.) Haec leguntur ap. Serv. ad Ae. 4, 700. — *ἴρις*) Hes. Th. 782: *ὅποι' ἴρις καὶ νεῖκος ἐν ἀθανάτοισιν ὄρηται*. Etymologiam istam vid. ap. Serv. ad Ae. 5, 606 et 9, 2. — 27 *ut*) Virg. Ae. 9, 803; laudat Serv. ad. 5, 606, ubi in codd. *jam* est, sed *nam* ad 9, 2. — 28 *e regione*). Sic correxi. Majus *in regione*, quod contra rerum naturam dictum est. Nam Seneca N. Q 1, 3, 12: *Iris, inquit, numquam non adversa soli fit.* — *Saepe talis nubes a latere solis est, nec arcum efficit, quia non ex recto imaginem trahit.* Lucr. 6, 522: *ubi sol radiis . . . adversa fulsit nimborum contra.* Aristot. Meteor. 3, 2 p. 371 b, 18. 3, 4 et 5 p. 373 - 377. — 3, 4 p. 373 b, 21 ed. Bekkeri: *ἰὰν εἰς ἰαντίας ἢ ὁ ἥλιος* etc. — 3, 4 p. 373 b, 33:

ἀνιλάσις ἢ ἴρις τῆς ὄψεως πρὸς τὸν ἥλιόν ἐστιν, διὸ καὶ ἐξ ἐναντίας αἰεὶ γίνεται. Idem Aristot. et Metrodorus ap. schol. ad Arat. 940 p. 137, 4-10 ed. Bekk. — Plut. pl. phil. 3, 5 p. 894 d: ἀνάγκη πᾶσαν ἴριν ἀντικρὺς ἥλιου φαίνεσθαι, et schol. ad Il. 17, 547 p. 481, 42 ed. Bekk: ἐξ ἐναντίας τοῦ ἥλιου. — 39 creantur) illa dat res quia (quae C) est (est om. D) aqua tenuis, aër lucidus et nubes caligantes (calidantes C) irradiante (inradiant C; inradiata D) isto (et C; om. D) varios creant colores Serv., qui ad Ae. 8, 623: ἴριν, inquit, physica ratione describit, quae fit, quum aquosam nubem solis ardor irradiat. Metrodorus ap. Plut. pl. phil. 3, 5 p. 894 f: ὅταν διὰ νεφῶν ἥλιος διαλάμψη, τὸ μὲν νέφος κινεῖται, τὴν δ' αἰγὴν ἐρυθραίνεσθαι. Vid. ibid. Anaximenes opinionem et Anaxagorae, qui et ap. schol. ad Il. 17, 547 p. 481 b, 48 Bekk. ἴριν δὲ καλοῦμεν, inquit, τὸ ἐν νεφέλῃσιν ἀνιλάμπων τοῦ ἥλιου. Zeno ap. Diog. L. 7, 152: ἴριν εἶναι αἰγὰς ἀφ' ὑγρῶν νεφῶν ἀναεκλασμένας. Quin etiam Pythagoras ap. Ael. V. H. 4, 17: ἴρις αἰγὴ τοῦ ἥλιου ἐστίν, pro quo in codd. est ἡ γῆ τοῦ νεύλου. Epicurus ap. Diog. L. 10, 108: ἴρις γίνεται κατὰ πρόσλαμψιν ὑπὸ τοῦ ἥλιου πρὸς αἴρα ὕδατοςιδῆ. Cf. Posidon. p. 21 Bake, Cleomed. cycl. theor. 1, 7.

7. Serv. ad Ae. 1, 47, mythogr. III, 4, 1.

v. 33 et aër) Serv. ad Ae. 4, 167. — 34 paria) Fulg. 1, 2 p. 629: sibi sunt valde consocia. — 37 Dicitur autem). Fulg. p. 630, qui eadem exhibet, laudat Theopompum in Cypriaco carmine, et Hellenicum in Dios polytychia; vid. Munck. Vid. Il. 15, 18 sqq. ibiq. schol. — 28 catenis) aureis addit Fulg. — et degravatam (depravatam E G), illud nihilominus dicere volentes Fulg. — 39 conjunctus) conjunctor Fulg. —

8. Schol. ad Stat. Th. 4, 589 p. 148 sq.

Phoroneus). Cf. schol. ad Stat. Th. 1, 252, Hyg. f. 225 p. 347, f. 274 p. 387. — sollemnia) Hyg. f. 143 p. 250 sq. ibiq. interpp. — sibi copulavisse) compressisse Schol. St.

9. Fulgent. 1, 3, mythogr. III, 5, 1.

v. 11 Neptuno autem) Huic Neptuno G. — Amphitritem) amphitridem G. amphitritidem H; de re vid. myth. II, 107. — uxorem) conjugium E G H L M N. — 12 circa) circumcirca E G; circum H L M. — tribus) om. E; omnibus addunt reliqui Fulg. codd. — 14 potabili) potabilis Fulg. —

10. Fulgent. 1, 4, mythogr. I, 108. III, 6, 1.

πλοῦτος). Discrimen inter Plutonem et Plutum a senioribus non observatur. Vid. Muncker. — jurantem) Virg. Ge. 1, 277, qui Ὀρκον et Ὀρκον confudit, quod Serv. non notavit.

11. Fulgent. 1, 5, mythogr. II, 6. 22.

v. 21 vel quia) quod Fulg. — 22 mortalium jurgiorum Fulg. et supr. I, 108 fin., ubi etiam leg: invidiae . . . conflentur, id est. — 23 accidenti B E G; casuale myth. III. — ut canum etc.). Haec manca sunt, et ita restituenda: canum et leporum; luporum et pecorum; hominum et serpentium Fulg. — 34 zelus atque invidiae Fulg. — accidens Fulg. — 25 verbis casualiter (causaliter E) oboritur Fulg. — commestiones propter E; comestionis propter G. Hoc lexica non agnoscunt. — consumtrix) Vid. supr. I, 57, 13. Isidor. Orig. 11, 3, 33.

207
12. 71
170
170

12. Fulgent. 1, 6. Vid. ad mythogr. I, 109.

v. 30 *Noctis*). Ap. Hes. Th. 185 ex sanguinis guttis de abscissis Caeli genitalibus in Terram decidentibus procreantur; Noctis et Plutonis filiae sunt ap. Serv. ad Ae. 1, 82; Aetheris et Terrae ap. Hyg. p. 4. — 31 *Eumenides*) Serv. ad Ae. 6, 375. — 33 *Allecto*) B E G. Eadem habet schol. ad Stat. Th. 1, 477 p. 28. — *Thesisiphone* Majus; *Tisisiphonie* E. — 34 *Megea* E G. — 35 *non pausantibus furere* Majus. — *furiam concipere* E G. — 36 *erumpere*) *prorumpere* schol. St. et schol. ined. ad Senec. Herc. F. 90 ap. Staveren. ad Fulg. p. 633.

13. Serv. ad Ae. 3, 209, Cf. mythogr. I, 111.
III, 5, 5.

v. 2 *sec. Virgil.*) Ae. 6, 289 affert Munck. ad Fulg. 1, 8; sed nec illic nec ullo alio Virgilii loco Harpyiarum numerum repperire potui. Ae. 3, 211 est *dira Calaeo Harpyiaequae aliae*. Aëlo et Ocypete alienae sunt a Virgilii carminibus. Caeterum myth. I, 111 scripsit *in inferis vigiliis deputantur*, quod ortum esse suspicor e lectione *inferis Virgilius deputat*. — 4 *sec. Apollon.*) Hic (2, 188) nec numerum nec nomina affert; id quod facit Hes. Th. 267. — *duodecimo*) 843: *sunt geminae pestes*. — 5 *canes*) Apoll. Rh. 2, 289. *Stygiae canes* Lucan. 6, 733, cf. ad I, 27. — 6 *Aëlo autem*) Fulg. 1, 8. — *αἰών*) *edon allon* E G. — 7 *celenum* E G. — 8 *aliena capere*) *alienum concupisci* G; *malignum concupisci* E. — 9 *quae invaduntur*) *quod invadit* E G. — *Ponti* etc.) Serv. ad Ae. 3, 241. — 12 *Thaumantis*) Hes. Th. 267. — 13 *Ut autem*). Hic Serv. incipit. — 15 *dicuntur abripere* Serv. — *ut*) Virg. Ae. 6, 606. — 16 *prohibent* Serv. — *Unde et av.*) Supr. I, 27 fin. — 17 *paratis*) *partis* A C D L M. — *in III*) 252. — 20 *Lucanus*) 6, 733. — *et Lucan.* C D. — 21 *in VI*) 257. — 24 *in XII*) 845. — *in medio vero* C D. — De triplice hac divisione vid. Serv. ad Ae. 12, 846. —

14. Supr. ad I, 110, et infr. ad III, 6, 23.

Plutoni). Alii Apollinem praeficiunt Fatis. Schol. (Cruq.) ad Hor. c. saec. 25: (*Parcae vocantur κερ' ἀνρίφρασιν* quod minime parcant). *Invocat autem Parcas post Apollinem, quia Apollo Fatis praest, unde et sortilegus vocatur*. Munck. — *per antiphr.*) Serv. ad Ecl. 4, 47. Ae. 1, 22. 3, 63. — 33 *Clotho*) Fulg. 1, 7. *clotos* E. — 35 *quis*) om. Maj. Supplevi ex E G. —

15. Vid. ad mythogr. I, 112. Fulg. 1, 9.

v. 41 *centuplum*) *centuplicatum* E; *centuplatum* G. Primum istud lexica non agnoscunt. — v. 42 *Graeci dicunt*) *Graece sunt* E G. — 1 *domum multiplicem*). Haec interpretatio prorsus nova est et a Fulg. abest. Fortasse scripsit *Hecaten dic. deam multiplicem*. — 3 *gaudium*) *χαῖρον* Maj. explicat. — 5 *superabundet*) *gaudia super habundent necesse est* E; *gaudia semper abundant* G; libri editi *semper superabundent*. —

16. Vid. ad mythogr. I, 104.

v. 7. *id est antist.*) Sic mythogr. I, 189, 40. — 9 *vel*) Leg. *sen.* — 13 *peperisset*) *pepererat* schol. ad Stat. Th. 4, 785 p. 185. — 21 *qui totum sciunt*). Quis Corybantes ita est umquam interpretatus? Hyg.

f. 139 fin. eos *Lares* appellari affirmat: vid. interpp. — 27 *Astraea*) Ovid. Met. 1, 149. — 29 *Pudicitia*) *Aidōs* Hes. *ἔγγ.* 198. —

17. Vid. ad myth. I. 37.

v. 31 *Titanis*). Coei sc. Vid. Hes. Th. 404. — 32 *Asterien*) Hes. Th. 409. — schol. Lucan. 3, 177. — 33 *ὄρτυγα*) *ortygiam* Majus. 40 *cataclysmum*) Lact. narr. fabb. 1, 9 p. 792, Varr. de R. R. 3, 1 *cataclysmon*. — 42 *venit in Lyciam*). Vid. ad mythogr. I, 187. — p. 80, 13 *Gyaro et Mycale* est ap. schol. ad Lucan. 3, 177, ubi eadem fabula narratur. — 16 *Lucanus*) 3, 460:

*Quum tantum nutaret onus, telluris inanes
Concussisse sinus quaerentem erumpere ventum
Credidit.*

18. Serv. ad Ecl. 5, 55, mythogr. III, 8, 16 fin.

Constat secundum Porphyrii librum, quem Solem appellavit, triplicem esse Apollinis potestatem C D H M N. — Sed L Constat . . secundum Porphyrium, quod solem appellaverunt triplicem Ap. p. — 30 solem esse L. — 31 ap. inf. Apoll. L. — 32 armoniae ymaginem C D L. — 33 *quadrigam*). Correxerit Majus; cod. Vat. scribe meum; sed *gryphen eum* C; *gripe meum* D; *gryphen* H L M N. Gryphes Apollini consecratas dicit Serv. ad Ecl. 8, 27; ap. Sidon. Carm. 22, 66 sq. Apollinis currum trahunt; cf. Claudian. 6 cons. Honor. 30. Itaque scribere malim *gryphem*; etsi bene scio, *quadrigam* quoque Apollini esse sacram (Fulg. 1, 11. myth. III, 8, 6. I, 113 et II, 20.); at qua ratione haec Apollinem terrenum numem ostendat non assequor. — *quae eum etiam* H N. — 34 *indicatur*) *judicatur* L. — 35 *Inde et H M. — Graece*) om. C D. — *late perdens dicitur*) Istud late corruptum arbitror ex *Latine*, quod habet schol. ad Germ. Arat. p. 109 Buhle. — *dictus est ἀπο τοῦ ἀπολεῖν* C D; a *Graeco apollin* H L. — Fulg. 1, 11.

19. Schol. ad Stat. Th. 1, 717 p. 40.

v. 38 *Achaemenios*). Sic schol. ad Lucan. 2, 49. 8, 224; *Achaemenides* Solin. 54, 5 p. 290 Goetz; *Achaemenidae*, regia Persidis familia Herod. 1, 125, Str. 15. 727 d = 1058 a, Plin. 6, 26 § 98 ed. Sillig. — *gentis Achimoniae* est in cod. Taurinensi et al. Stat. l. l. — 40 *Mytra* schol., qui addit: *ut Hostanes refert*. Zoëga Bassiril. 2, 16. Visconti Mus. Pio-Clem. T. 2 tab. 19. — 41 *thyara* schol. — *cultu*) *habitu* schol. — *leonis vultu*). Recte om. schol. Nam non est Mithra qui ita fingitur, sed *Aeon*. — 42 *pertinet*) *dicitur* schol. — 43 *perdens*) Schol. ad Germ. Arat. p. 109 Buhle, Fulg. 1, 11. — p. 81, 2 *sucum*). Ita et E G, non *succum*. — *herbarum virentium decoquendo perd.* Fulg. — *et auspice . . . reguntur*) om. Fulg. — 3 *etiam divinat.* E G. — *quod*) *sive quod* E G. — 4 *manifestat in lucem* E G. — *vel*) *seu* E G. — *ortu*) *processu* E G. et mythogr. III p. 202, 26. — *multimodis* G; *multitudos* E. — 5 *monstret ejus orbita* E G. — *Titan* etc.) Isid. Or. 8, 11, 53 sq. — *Titanibus*) *Titanis* Isid. Vid. ad myth. 1, 113. Serv. ad Ae. 4, 119. 6, 580, Albric. p. 919. — 9 *ephebus*) *ephoebus* Majus; *novus* interpretatur myth. III, 8, 4. — 10 *cottidie* Majus constanter; *cotidie* codd. Lindem. ad Isid. — *nascatur* codd. Lindem. — *Pythius*) Lact. narr. fabb. 1, 8 p. 792, schol. ad Aristoph. Pl. 39 p. 297 ed. Bekk. Hyg. f. 140 p. 248. Cf. myth. III, 8, 1. — 13 *Πεθώ*) Fulg. 1, 16. *Πεθώ* Majus; *phitos* E; *phithis* G. Jamdudum notata est hujus etymi futilitas. — 14 *omnis falsa* E G. —

20. Fulgent. 1, 16.

Apollinis triphum adiciunt E G. — *quod sol et praet. noverit, et praes. cernat, et fut. vis. sit* Fulg. cf. myth. III p. 202, 10. — *praeterita novit*) om. E. — *visurus sit* Majus. — 17 *Arc. vero sagittasque h. conscribunt* Fulg. — 18 *sive* Fulg. — 19 *seu* Fulg. — *omnem diletatis* E. — 20 *Hunc quadrijugo etc.*) Fulg. 1, 11. ^q*drigiā* E; *quadrigam* G.

21. Vid. ad mythogr. I, 113 fin. schol. ad Germ. Arat. p. 109. ed. Buhle.

v. 23 *posuerunt* Fulg. et schol. — 24 *Aethon*) Ovid. Met. 2, 153, Hyg. f. 183 p. 302. Spanh. ad Callim. in Del. 169. *Actaeon*. Fulg. — 26 *tertia hora*) *tertia horae momentis insistsens* G; *vehemens insistsens* E. — 27 *ad summum etc.*) *ad umbilicum diei centratum (contractum G) consc. circulum.* — 28 *nona hora*) *nonae horae proclivior v. o. pronus inc.* E G.

22. Sch. ad St. Th. 3, 506 p. 106. Cf. myth. I, 115.

v. 32 *Phleg. fil.*) Serv. ad Ae. 6, 618. *Coronei filia est ap. Lact. narr. fabb. 2, 7 et 8, sed om. schol.* — 34 *occulte temerator* schol. — 36 *comperto ej. adult.*) om. schol. — *cui*) *cujus* schol. — 37 *corvum autem etc.*) Lactant. narr. fabb. 2, 7 p. 798. — 40 *sive quod solus etc.*) Mythogr. III p. 207, 45 sq. — *foetus*). Hoc unciis inclusi tamquam glossema. — *oviparos pululet foetus* Fulg. *ovipares* G.

23. Lactant. narr. fabb. 1, 9. Cf. ad mythogr. I, 116.

v. 5 *quae in Thessalia essent, spec. haberetur, adeo quidem, ut deos pulchritudine sua caperet* Lact. — 6 *exarsit*) *expalluit.* — 10 *laurus de fluv. etc.*) Fulg. 1, 13. — 13 *scripserunt*). Addit Fulg: *ut Antiphon, Philochorus (filiocrus E; filocrus G; et sic. edd.) Artemon (astemon G) et Serapion Ascalonites promittant in libris suis.* — 14 *vera somnia* Fulg.

24. Fulg. 1, 14. Vid. ad myth. I, 114.

v. 17 *decem sunt modulamina*). Haec deinde per partes explicat Fulg. ex libris Anaximandri Lampsaceni, Zenophanis Heracleopolitis, Pisandri physici (*philic. G.*) et Euximenis (sic E; *eusimenes G.*) — 18 *edicimus*). Sic et G; vulgo *dicimus*. — 19 *cogitatio*), *cognatio* E. — 20 *quae repperit historias*). Singularum Musarum inventiones non memorat Fulg., qui tamen Graeca etyma apponit — *Κλέος*). Sic G; sed E om. hanc interpretationem. Majus *κλέος*. Quae sequuntur copiosius explicata reperies apud Fulg. — 24 *suavia dicens vel*) om. E G. — *quasi μέλητην ποιουμένη, id est meditationem faciens permanere* Fulg. — 26 *tertium instare meditando ad id* Fulg. — 29 *plura recordans vel*) absunt a Fulg. — 32 *justum est ut aliquid simile et de suo inveniat* Fulg. — 34 *delectans instructione* Fulg. — 35 *oportet te* Fulg. — *dijudicare* Fulg. — 36 *sonoritas et bona vox om.* Fulg. — 37 *quod*). Sic et E; vulgo *quid*. — 38 *despuas* Fulg. — *despicere*) *despicere* E; *dispuere* G. — 40 *optima tribuens*) om. Fulg. — *hic ordo erit* Fulg. — *primum est* Fulg. — 42 *quod delectatus es* G; *quod desideratum est*

E. — 43 *vel desideratum est*) om. Fulg. — *de tuo s. ei ad quod m.* Fulg. — *de quo judicas* Fulg. — *bene proferre* Fulg.

Versus novem Musarum). Sunt Ausonii Idyll. 20. — 6 *boatu*). De hac voce vid. interpp. ad Apulej. Met. 10 p. 691 ed. Ruhnk. cf. T. 2 p. 379. — 7 *Signat* etc.) Hic versus ultimus est ap. Aus. ubi vulgo loquitur *Polyhymnia* legunt; sed copula abesse nequit. — 8 *Dulciloquos calamos* libri editi. — 9 *affectus* edd. Aus. — 10 *Uraniae* etc.) Hic versus penultimus est ap. Aus. — *Comica* (etc.) Hic vers. ap. Aus. tertius est ab initio. — 12 *carmine ducto*) *carmine, vultu* vulgo ap. Aus.; sed quomodo aliquis vultu possit saltare, non assequor. —

25. Schol. ad Germ. Ar. p. 111. Isidor. Or. 8. 11, 56-59. Vid. ad myth. I, 112.

v. 15 *similiter lunam* Isid. — 16 *quod in via pessime* schol. — De re cf. August. de C. D. 7, 16. — 17 *Et ideo*) *idcirco igitur* schol. — *ambo . . . finguntur* Isid., *dicuntur* schol. — 18 *terram emittant* schol., qui deinde plura de sole inserit. — *Diana autem luna dicta est, quasi diana* schol. — 19 *luna app.* Isid. *eo quod d. ac. n. apparet ipsa* schol. — 20 *et*) *supplevi ex Isid. et luna* schol. — *asserunt* Lindem. Isidoro restituit pro vulgato *asseverant*; om. schol. — 21 *fungatur*.) Sic schol. Sed leg. *fingatur*; erravit typheta. Majus *fungitur*. — *de qua Virg. (Verg. schol.) Ae. 4, 511* cf. *ib. Serv. et ad Ecl. 4, 10.* — 23 *et eadem* nonnulli codd. Isid. — schol. addit: *id est caelestis, terrestri et infernalis.* — 24 *sublustri* etc.) Locus est Prudentii contra Sym. I, 365 sqq., qui olim apud Hyginum quoque extabat; vid. Munck. *diss. de Hyg. aetate* fol. † † † † † ed. Stav. Schol. sic: *De qua quidam Denique quum luna est sublustri splendet amictu; quum succincta jacet calamis etc.* — 26 *Quum subn.* etc.) Hic vers. abest a schol. — *Lunam vol.*) Haec extant ap. Fulg. 2, 19 et myth. III, 7, 2. — 27 *esse*) om. Fulg. et schol. — *etiam apud inf. Pros. Fulg. et schol.* — 28 *vicinior terris humilior* Fulg. et schol., quod agnoscit myth. III p. 198, 10, ubi eadem leguntur. — 29 *Nam lunae*) *unde bigam boum habere dicitur, illo videlicet pacto, quod detri. et aug.* etc. schol; quocum consentit Fulg.; sed hic om. *unde big. boum habere dicitur.* — *decrementa*) Leg. *detrimenta*. Erravit typheta. Istud tamen est ap. Apulej. Met. 11 init. p. 752 ed. Ruhnk. Hoc confirmant omnes nostri codd. — *augmentum et detrimentum* L. — *n. s. in terra lapides, sed etiam (et H M) animantium (animali ut L) myth. III.* — 30 *ac etiam*) *et quod magis incredibile sit etiam laetamina* etc. schol. et Fulg. — *et quod magis mirum est etiam laetamina* myth. III. — 31 *sentiant* Fulg. et myth. III. — *lunae luminis sui* L. — *incrementis* E et schol. — *seminata.*) Reliqui codd. *ejecta.* — *degenerant et*) om. reliqui codd. — 32 *pariant hortis* L; *parturiant* schol; *ortis parturiunt* H; *parturiunt ortis* E H. — Hic schol. et Fulg. plura intexunt. — 33 *ligna*) *furfuraceis* add. schol. et Fulg. — *deficiunt*) *fistulescunt* Fulg; *fistulascunt* schol. — *Nem. etiam praeesse* H M N. — 34 *fenatio; noctu (nocte I) maxime pascatur, die vero dormiat* myth. III; *plus nocte quam die fiat* schol.

26. Schol. ad Stat. Th. 9, 632 p. 327.

Bryten) *Briton* schol. Vulgo *Britomartis*, ut ap. Callim. in Dian. 190. et ap. Str. 10. 479 a = 733 C. ubi interpp. copiose egerunt de etymo hujus vocis. De ipsa re docte dederunt Heyn. in exc. ad Virg. Cirin. — *Cretensis Dia.* schol. — *se jecit* schol. — *dirva*). Sic et myth. III, 7, 4, et Calim. l. l. vituperatus a Strabone l. l. qui nomen

Dictynnae a *Dicte* monte Cretae derivat. Sane urbem Dictynnā memorat Mela 2, 7, laudatus a schol. ad Lucan. 3, 185. Dianam Tauricam *Dictynnā* vocat myth. I, 20, 5. II, 202, 42. — *Insula tamen Cr. p. laborare coepit, quam ev. penitus nequissent* schol.

27. Schol. ad Stat. Th. 4, 226 p. 130.

Caryae s. *Carya* (St. Byz.) oppidum Laconiae est; Thuc. 5, 55, Paus. 3, 10, 8. 4, 16, 5. — *Cariae* schol., sed haec Statii vox est, quam schol. explicaturus est. Mythogr. eam cepisse videtur pro dativo. — 6 *Carratium* schol. — *Καρυάτιον* nullibi repperi. — 7 *meditatus*) Maj. conjecit *minatus*. — *est*) om. schol. cum seq. *et* — 8 *fugit* schol. — 9 *caram* schol. — *et templo et de dea* pessime schol. — Originem hujus nominis similiter explicat Serv. ad Ecl. 8, 30 fin.

28. Vid. ad myth. I, 229.

29. Isidor. Or. 8, 11, 50-52.

v. 20 *quia per viros pugnatur, ut sit Mars mā* Isid. ubi Areval. correxit *Maris ars*, improbaute Lindemanno. — 22 *a Marte mors* legendum est cum Isidoro. — 23 *Hunc et adult.* Isid. — *belligerantibus* Isid. — *eventus*) abest ab Isid. — 24 *in*) om. Isid. — 25 *caedis*) *cordis* Isid.

30. Cf. Fulg. 2, 4, mythogr. III, 1, 7.

v. 30 *ἄγγος*) Isid. Or. 8, 11, 76. mythogr. III p. 214, 29. — 34 *per damnum*) sc. secundum Stoicos. — 36 *pingunt*) *pingunt* Fulg. et myth. III, 11, 1 qui eadem habet. — *quia*) *quod* Fulg. — 37 *Porphy.*) *in epigrammate* add. Fulg. et mythogr. III. — 38 *Horatius*) Serm. 1, 2, 43. — 39 *Rursusque*) Hor. S. 1, 2, 59.

31. Fulg. 2, 4, mythogr. III, 11, 1.

adiciunt E G constanter. — *et rubent et. p.* E G. — *ut etiam libido. Rubet* etc. Fulg.; sed. vid. interpp. — *itemque libido ruborem ingerit e pudoris opp.* myth. III.

32. Fulg. 2, 4 fin. mythogr. III, 11, 1.

Concha etiam marina portari pingitur edd. Fulg.; sed E G ut noster. Cum Fulg. facit myth. III. — *quia hoc animal* myth. III. — *sicut Juba in physiologis refert* addit Fulg. —

33. Vid. ad mythogr. I, 175.

Initium extat quoque apud Fulg. 2, 4. — *adiciunt* E; *ponunt* G. — *illa videlicet causa quod huj.* etc. Fulg. — 14 *sunt*) *sint* Fulg. — *maxime ferridae* myth. III, 11, 1.

34. Vid. ad mythogr. I, 200.

v. 33 *Quid vero . . . sentiat* E G. — *dicamus*) *edicamus* E G. — 34 *arboris*) *in India* addit L M N. — 36 *Adon Graece suavitas dicitur* E G. — 37 *cum amasse dicunt* E G. —

35. Serv. ad Ae. 1, 664, mythogr. III, 11, 18.

v. 2 *res*) *voluptas* C D. — 4 *ex Venere tant.*) Meleag. ep. 50. Simonides enim Veneris et Martis fil. dixit Cupidinem secundum schol.

ad Ap. Rh. 3, 26. — 5 *dicant* D. — 6 *Chai*). Veterum sententias recenset Paus. 9, 27, 2. Cf. Plat. Symp. p. 178 b. schol. ad Ap. Rh. 3, 26. Jovis et Veneris fil. est apud Eurip. Hipp. 534. 1270. — 15 *deficit*). Exemplum addit Servius et myth. III, sc. Didonem in Ae. 3, 76: *Incipit effari mediaque in voce resistit.* —

36. Serv. ad. Ae. 1, 720. Cf. ad mythogr. I, 132.

Aglaie). Nomina absunt a Servio. — 18 *una aversa* etc.) Fulg. 2, 4. — 21 *orchomento boecie civ.* D. — 22 *Acidalia*) *alia* C. — 23 *aut quia inicit* C. — 26 *s. fuco esse debent* D; *s. fuco sunt* C. — *et sine simulatione*) om. C D. — Fulg. 2, 4: *quia omnis gratia nescit subtilem ornatum.* — 27 *gratias*) *amicitias* myth. III, 11, 2, qui deinde cum Serv. Horatium laudat. — 28 *nos respicientes* reliqui codd. — Fulg. l. 1, *quia omnis gratia simplex eat, duplex redeat.* —

37. Vid. ad mythogr. I, 176 et 128.

p. 87, 3 *Impetrato* etc.) Serv. ad Ge. 3, 113. — 4 *conjugio*) *conjugium* C. — 5 *dum illa . . . reluctaretur*) *illa reluctante* C D. — *natus est* etc.) Quomodo hic locus e Fulg. 2, 14 restituendus sit, supra demonstravi; cf. schol. ad Germ. Ar. 156 p. 53 Buhle, et infr. ad III, 10, 3. — 8 *in cistam abscondidit* Fulg. — *aclauro* E; *haclauro* G. — Alii ser. *Agraulos*. — 9 *Pandorae*) *Pandrosos* intelligit auctor; vid. interpp. ad Hyg. f. 166. Paus. 1, 18, 2 et Heyn. Obs. ad Apoll. p. 329. — *Erythiae fil.*) Alii Cecropis ex Aglauro s. Agraulo filiam dicunt. Istud nomen a librariis corruptum est. — 16 *Virg. in III Georg.*) v. 113 sq. —

38. Vid. ad myth. I, 126. III, 6, 26.

v. 21 *lapsaco* L et vulgo ap. Isidor. Or. 8, 11, 25, qui eadem narrat. — *de qua* etc.) *qui ob v. m. m. a civibus ejectus est* H L M N. — 22 *postea tamen* H M; *p. autem* L. — 24 *pro eorum fecunditate* H M. — 25 *aliae terrae* H L M N. — 26 *semel in anno aliquid creent* H L M. — 27 *aliqui horti numquam sine fr. sunt* L. — 29 *sine Cerere* etc.) Est hémistichium Terentii in Eun. 4, 5, 6 Bentl; quo usus est Fulgentius 2, 4. Ipsius Veneris et Liberi filium Priapum dicit Burm. cod. Serv.

39. Fulgent. 2, 2. Cf. mythogr. III, 10, 2.

v. 32 *lanificii* etc.) Serv. ad Ae. 7, 805. Isid. Or. 19, 20. — 36 *sapientia*) om. Fulg. — *Gorgonam etiam* E G. — 37 *in pectore*) Fulg. addit: *quasi terroris imaginem.* Aliter explicat Isid. Or. 8, 11, 73. — 38 *capiti ejus*) om. Fulg. — *ponunt* Fulg. — *ut cerebrum sapientis* E G. — Fulg. deinde citat Plautum in Trinum. 4, 2, 9. — 39 *Triplici etiam veste subnixa est* G; sed E omisit — 40 *seu quod omnis sapientia sit multiplex, sive etiam quod celata.* *Longam etiam hastam fert, quod sapientia longe verbo percutiat* Fulg., qui deinde iterum: *Triplici etiam veste quod omnis sap. tecta extr.* etc. — 42 *dicunt*) *volunt* Fulg. — *enim*) *denique et.* — p. 88, 1 *quasi athanathe parthene* Fulg. et myth. II, 119 et III p. 221, 38 L N; ita ut Fulgentium errasse censeam. Ultimo tamen loco ἀθάρατος cum Majo in textu reliqui, quum id exhibeat cod. Vatic. — 3 *in hujus etiam tutelam n. volunt* E G. — 3 *etiam.*) Adde ex E G *in tenebris.* — *teneat*) *possideat* Fulg. — 5 *Nycteus* etc.) Schol. ad Stat. Th. 3, 507 p. 106 (cf. ad myth. I, 98). — *felicissimus*) *felix si numquam pater fuisset* sch. — 6 *Nyctaeam* schol. — *Nyctimene* vulgo est Epopei filia,

qui rex fuit Lesbi (Hyg. f. 204. 253. Burm. ad Orid. Met. 2, 590.) — 8 vero) om. schol. — 10 ille) om. schol. — sero illi schol. — 11 Quapropter agn. schol. — 15 conscia schol. —

40. Serv. ad Ae. 8, 414. Isidor. Or. 8, 11, 39-41, mythogr. III, 10, 4.

Volicanus) *volans candor vel Volicanus* Isid. et myth. III; *volans canus* schol. ad Lucan. 1, 545; *voluntatis calor* Fulg. 2, 14 ibiq. interpp. — 20 *volet*.) Ita omnes mei codd. Lindem. autem *volat*. — 2 a *Junone . . . dej.*) Vid. ad myth. I, 128. — 23 *imo*) Vid. ad III, 10, 4. — 24 *et*) *etiam C D et Fulg. — 25 cadat) cadit C D Fulg. et myth. III. — quodque) quod quia C D. — 27 Claudus etc.)* Isidor. Or. 1, 39, 4. — 28 *Ideo vero etc.)* Hinc incipit Fulg. 2, 14. — 29 *sapientiae) sapientibus Fulg. — surripiat G. — 30 quia) hoc est Fulg. — 32 quidam) Leg. quidem secundum Fulg. — erictonius E. — 33 dicitur) tonos vero non solum terra, quantum etiam invidia dici potest, unde et Thales Milesius ait octonos dexescos niceps tarsia (ὁ φθόρος δόξης κοσμητῆς φθάρσις), id est invidia mundanae gloriae consumptio addunt E G. — 33 Et quidnam al. E G. — surrepens E, quod divinaverat Muncker. Recte! — 34 quod quidem E G. — 36 celat) omnis sapiens furorem suum iu corde caelat addunt E G. — draconem custodem E G. — 37 commendat E G. — aclauro E; haclauro G. — 38 Aglauros dicendum erat mythographo. — 39 aconleron E; haconleron G; aconlolen Majus, qui hanc corruptionem, inquit, alius persunandam permitto. Dicerem αἰδῶν λήθηρ, nisi periret etymologia. Quamnam corruptam etymologiam sibi sinxerit auctor, non opus est investigare. Fulg. editt. ἀχόληθον, quod sane monstrum est. — 40 commendat) quae omnium munus est addit Fulg. —*

41. Schol. ad Stat. Th. 4, 482 p. 142. Cf. mythogr. I, 119.

Corvilius). Leg. *Cornificius*, cuius *Etymorum libri* saepius a Macrobio et aliis laudantur. Quinque Mercurios recenset Cic. de N. D. 3, 22, (ubi cf. interpp.) tres Serv. ad Ae. 4, 577. — 3 *Juppiter cum Maja*) Serv. ad Ae. 8, 138. — 10 *canino capite*) Isid. Or. 8, 11, 49. Albric. 6 p. 907, ibiq. Staveren. —

42. Cf. ad mythogr. I, 119.

v. 13 *curius*) *curum* dicit Fulg. 1, 18, quod glossa interlinearis in E explicat *procuratorem*; *κύριον* est ap. mythogr. III, 9, 1. — 15 *medius inter deos*) Serv. ad Ae. 8, 138. — 17 *rapina etc.)* Fulg. 1, 23. — 20 *Pennatis autem etc.)* Serv. ad Ae. 4, 239. — 22 *Flavus etc.)* Serv. ad Ae. 4, 558. — *Canino etc.)* Serv. ad Ae. 8, 698.

43. Serv. ad Ge. 4, 464.

v. 30 *etiam testudo est D. — 11 putrefacta C D. — 12 perc. a Merc. sonitum dedit, ex cuius imitatione cithara est composita* Serv. — 41 *Mercurius etc.)* Vid. ad myth. I, 119 et ad III, 9, 3. —

44. Cf. mythogr. III, 8, 20.

v. 7 *lyram illi conc.)* Mythorum rationem turbat scriptor. Nam citharam prius inventam esse in vulgus notum est. Vid. Orph. nostr. p. 177 et 15. — *theologus*) Orph. p. 142. 149. 153. — 11 *Erat autem ipsi etc.)*

Vid. mythogr. I, 76 et Serv. ad Ge. 4, 317. — 15 *accepta*). Fortasse *arrepta* praestat.

45. Schol. ad Stat. Th. 12, 156 p. 407, cf.
mythogr. I, 190.

v. 23 *et gravidam fecit*) om. schol. — 25 *et in ejus sinu* schol. — 26 *matturos* schol. *vel ut alii dicunt*). Haec sententia abest a schol. Plura de *Palicis diis*, auctore Aeschylō, Callia, rerum Sicularum scriptore, Polemone et Xenagora disseruit Macrobi. 5, 19 p. 554 sqq. Zeune, Aristot. Mir. AUSE. 58 p. 115 Beckm. Diodor. XI, 89. — 29 *que*) om. schol. — *Palyci* schol. —

46. Vid. ad mythogr. I, 39, 18. ad III, 2, 2.

47. Vid. ad mythogr. I, 39.

Postea Hippomenes etc.) “Reliqua omittimus, quia eadem prorsus sunt apud mythogr. I. 39.” MAJUS.

48. Vid. ad mythogr. I, 127.

49. Vid. ad mythogr. I, 227.

Faunus infernus etc.) Serv. ad Ae 7, 91. — *incubae*). Leg. *incubones*, ut est apud Serv. ad Ae. 6, 776, vel *incubi* cum August. de C. D. 15, 23 et Isidor. Or. 8, 11, 103, qui *incubonem* a Romanis Faunum ficarium dictum esse refert, ad quem Horat. C. 3, 18 alluserit. — 38 *vocibus*) Serv. ad Ae. 7, 81: Faunus ἀπὸ τῆς φωνῆς dictus quod voce, non signis futura ostendit.

50. Serv. ad Ae. I, 500, cf. ad Ecl. 10, 62,
mythogr. III, 5, 3.

p. 92, 1 *sanguis emanat*) Ovid. Met. 8, 763. — 2 *Napaeae*). Has easdem esse ac Dryades Serv. docet ad G. 4, 535. — 5 *Marica*) Serv. ad Ae. 7, 47. — 7 *secundum Varronem*) ap. Serv. ad Ecl. 7, 21. — 9 *conmemorat* C D. — 10 *quam aëris icti efficit sonus* C D, cf. Isidor. Or. 8, 11, 96.

51. Serv. ad Ae. 1, 132, cf. mythogr. I, 183.

v. 15 *juxta Hesiodum*) Th. 378. — *ex aëre nubes*) Serv. ad Ae. 1, 587. — 16 *venti cr.*) Serv. ad Ae. 3, 571. 577. 7, 23. De nube disserit Seneca N. Q. 2, 30, 4 ibiq. Koeler p. 363; de *ventis* idem 3, 9. 5, 5 ibiq. Koeler p. 402. 530.

52. Serv. ad Ae. 1, 52, Isidor. Or. 14, 6, 36 sq.
Cf. mythogr. III, 4, 10.

v. 19 *novem*.) Septem dicit Serv. ad A. 8, 454 (cf. St. Byz. v. Ἀνάροι, Plin. N. H. 3, 8 § 92 Sillig.) Str. 6. 256 d = 394 b. et 275 c = 422 b. Solin. 6. Schol. ad Hom. Od. 10, 1 p. 330 sq. Butm. ad Ap. Rh. 3, 42.) — *Aeoliae*) Diodor. 4, 67. — 22 *praedixit f.*) *ex quarum nebulis et fumo Vulcaniae insulae praedictans futura fl. vent., ab imperitis vis. e. etc.* Serv. — 23 *Fingitur autem* etc.) Tz. ad Lyc. 738 p. 761, Eudoc. p. 17. — Mythographi nostri in hac fabula enarranda Varronem sequuti sunt. —

53. Cf. ad mythogr. I, 11.

32 *Gorg. cap.*) Hoc auxilio Jovem usum esse contra Gigantes fabulae vulgo non tradunt. — 34 *qui et Briareus*). Errat mythogr. — De Encelado Serv. ad Ae. 4, 179; — de Aegaeone ad Ae. 10, 565 ubi Hom. II, 1, 403 affertur. — 37 *Revera* etc.) Haec leguntur ap. Serv. ad Ae. 3, 578 et myth. III, 1, 10. — 38 *fabulosa (fabulosum C) acceperimus* Serv. — 39 *flaegra D*; quod retinuit Majus; *flegrea C. — quomodo) quemadmodum est in S. encheladus C D.* — 40 *othus C D.* — *Sallustium* Majus, quod ne semel quidem a nostris codd. confirmatur, qui constanter scribunt *Salustius*, ut est in optimis Salustii codicibus et antiquissimis editionibus. Fr. inc. 203 p. 257 Gerl. — 41 *thyphoeus C.* — *Campania*) ut add. C D. Est vers. Virg. A. 9, 716. — *Inarime*) om. D. — p. 93, 4 *factum) fictum C.* — 6 *de imis) de humilibus D H L M N; de humillimis C.* — *habuisse serp. C D H M.* —

54. Vid. ad mythogr. I, 178.

v. 12 *numen*.) Sic et L N; *nomen H M.* — 13 *integro) uno* myth. III; qui habet etiam *ambrosiae nectare*, quod retinuit Majus, nec ego contra codd. fidem mutare ausus sum.

55. Schol. ad Stat. Th. 10, 845 p. 370. Cf. mythogr. I, 83.

Othus schol. — *Gigantes*). Recte abest a schol. — *erant) fuere* schol. — *Icti autem) et icti* sch. — *missi) mersi* sch. Fundus hujus fab. est ap. Hom. Od. 11, 304. Cf. Eratosth. ap. Schol. ad Ap. Rh. 1, 482, Heyn. ad Apollod. p. 42.

56. Serv. ad Ae. 6, 585. Cf. ad myth. I, 82.

v. 24 *filii fuit C D.* — 25 *qui fabric. C D.* — 26 *super eum agitabat currus C D.* — 27 *fuisse jaculatus C D.* — *eum jubebat occidi C D.* — *a Jove fulminatus om. C D.* —

57. Serv. ad Ae. 10, 189. Cf. mythogr. I, 118.

v. 30 *pheton climenis C D.* — *fil. fuit, qui quum* etc. Serv. — 31 *esset non de sole C D.* — 33 *esset ej. fil.* Serv. — 34 *stygiam D.* — 35 *petit ille ut ejus currus agitare C D.* — 37 *seton C D.* — *excessisset D.* — 38 *coeperit mundus ard. C D.* — *heridanum cecidit, qui* etc. C D. — *Phaëthusa) fletusa D et Majus; fethusa C.* — *Lampetie*). Sic correxi ex Hom. Od. 12, 132. 375. Majus *Lampedusa*; sed *lampadusa D*; *hläpedus. adeor C.* — *ut alii dicunt*.) Utrumque dixit Virg. vid. ad mythogr. I, 118.

58. Schol. ad Stat. Th. 3, 685 p. 115. Cf. mythogr. I, 17.

De Gigantum sanguine.) Alii, ut Apollod. 3, 8, 1. Lycaonem Pelasgi fil. dicunt; alii Mercurii, ut schol. ad Theocr. 1, 124 p. 844 Kiessel; alii aliter, cf. Dionys. Hal. Ar. 1, 13. — 6 *et a) nactusque a) rel.* schol. — 7 *seductamque compr.* schol. — 8 *tumens) crescens* schol. — 9 *Illa autem) quae* schol. — 10 *Arctos) Arcas* schol., Hyg. P. A. 2, 4 p. 425, Apollod. 3, 8, 2 etc. — 12 *Calysto* schol. — 14 *ursamque credens misso telo* schol. — 15 *sustulit*). Sic Majus. Sed leg. *sustinuit*; schol. *sustinens*. — *parricidium* schol. — 16 *collocavit*). Sic Hyg. quoque l. l.; sed schol. *rettulit*. — 17 *μῆλον* schol. — *Arctos*) Leg. ὑπὸς.

59. Schol. ad Stat. Th. 3, 685 p. 115.

v. 21 *filia Nerei*). Recte abest a schol. Intelligit enim Thetim majorem, quam dixit mythogr. I, 204, 5 et 31, i. e. *Tethyn*, Hyg. P. A. 2, 1 p. 421. — 23 *nutricis*) *nutritae* schol; qui deinde affert Virg. Ge. I, 246.

60. Serv. ad Ae. 1, 731.

Verborum structura admodum scabra ac rudis est in hac fabula — 29 *hospitalitatis jure*). Hoc nove dictum est pro *hospitii jure*. — 32 *hospitii jura non esse violanda* Serv.

61. Cf. ad mythogr. I, 19. Hyg. p. fil

v. 38 *Victimæ enim* etc.) Haec leguntur apud Serv. ad Ge. 2, 380, cf. ad Ae. 3, 118 et myth. III, 6, 26. — 39 *per simile* L. — *per contrarium* H L M. — 40 *pecus*) om. L. — p. 95, 1 *frug. obest* H M N; *pecora quae obsunt fr.* L. — 2 *et caper* Serv. — *Item et Aesc. c.* Serv. — 3 *qui quia* H M; *qui deus est* L. — *quum capra n.* etc. Serv. — *sine*) om. L. — 7 *Maera*) Hyg. f. 130, P. A. 2, 4 p. 428, Apollod. 3, 14, 7 § 4 ibiq. Heyn. Obs. p. 331. — 11 *Virgo*) Serv. ad Ge. 1, 33. — 13 *Bootes* Serv. ad Ge. 1, 67. —

Scholion) Serv. ad Ge. 2, 389. — 32 *per intercolumnia* C D, qui omiserunt *inter duas columnas*, ita ut clarum sit, has tres voces esse vel uncis includenda, vel potius ejicienda. — *ita*) om. C D. — 34 *ad risum populo commovendum* D; *emovendum* C. — *in Orphoeo* D. — 37 *enim*) *autem* C D. — 38 *Sic*) *sicut et* C D. — 40 *sub*) *sul* D. — 42 *quod maximum est* C; *quod est maximum* D. —

62. Vid. ad mythogr. I, 103.

v. 5 *Habitavit autem* etc.) Serv. ad Ge. 3, 94. — 7 *sagittarius*) Mythogr. III, 15, 9, cf. Hyg. P. A. 2, 38 et 27.

63. Acr. Porphyr. et schol. Cruq. ad Horat. C. 1, 16, 13, Fulgent. 2, 9, mythogr. III, 10, 9.

v. 10 *limo homines fing.* Acr. et Porph.; *ex limo hominem f.* schol. Cr. — *jussu deorum*) om. sch. Cr.; *jussum* Acr.; *fingere jussum et* Porph. — 11 *prout er. eor. nat.*) om. Porph. — *ei*) *homini* Acr. Por. et sch. Cr. — 12 *apposuit* Cr. — *Unde*) om. Por. et Cr. — 14 *a lepore*) *posuit* add. Acr., *depromsit* Cr., quod excidisse videtur ap. nostrum. — *a vulpe ast.*, *ceteraque a reliquis* Cr., qui reliqua omisit. Acr. autem pergit: *a lupo rapacitatem, ab equo velocitatem, a columba libidinem, et ex reliquis reliqua.* — 15 *Fecit autem* etc.) Hic incipit Fulg. — 16 *spondit* G; *spospondit* L. — *ut si*) om. myth. III; idem om. *inquireret.* — *quid*) *quicquid* myth. III. — 17 *de caelestibus donis ad s. o. adjuvandum* Fulg; *juvandum* myth. III. — *nihil se scire* Fulg; *se minime scire* myth. III. — *in caelestibus*) om. L. — 19 *ut se usque* M. — *superas* E. — *elevaret* Fulg. et M; *transferri* L. — *petiit* addit myth. III. — 20 *atque exinde*) *ut quid* myth. III. — *suo operi* M; *suae figurinae* Fulg. — *melius inire occultatus arb. praesumpsisset* E; *prosumps.* G. — *ut si quid suo op. congrueret, ipse cerneret et eligeret* myth. III. — 21 *caelo opificem detulit* E G. — *Illa ergo (vero L) eum (eum om. L) clypeo suo impositum in caelum delulit* myth. III. — 22 *Et dum*) *dumque* E G; *illic dum videt* M; *illic quum videret* L. — *omnia (corpora L M) caelestia flammatis animata (an. fl. L) vegetari (vegetare G) vaporibus* E G. — 23 *clam ferulam phebiacis ap. r.* E G;

clanculum fer. rotae ap. Phoebi myth. III. — consequitur) furatus est Fulg. et myth. III. — 24 pectusculo Fulg. — reddidit) reddit Fulg; qui cum myth. III recte add. corpus. — 25 προμήθεια) IPOMIΘ ELANTEOI E; proni anteci G. Itaque legendum est cum Munckero προμήθειαν θεοῦ. — Dei providentiam M; Divinam provid. I.; dei) om. E. — providentiam E G, non praev. ut edd. omnes. — 26 Quasi) Ex E G. — caelestis E. — hominem factum E G. —

64. Hygin. P. A. 2, 15 p. 454 sq. Stav.

v. 29 *inter sacra) in sacrorum Hyg., qui copiosiore plerumque utitur oratione in hac fabula enarranda. — 30 pr. excell. ingenii miram Hyg. — 31 impetrasse) recusatione praemisit Hyg., pro quo excusatione proposuit Schefferus, haec usus ratione Muncker. — 34 inmolat Hyg. — jecora) jocinora Hyg. — 35 reliquam carnem ex utroque tauro Hyg. — 36 ossa autem quae circa fuerunt r. Hyg. — 37 et Jovi fecit p. Hyg. — 38 eorum sumeret p. Hyg. — 40 ne carnis usus utilis hominibus videretur, quum concoqui etc. Hyg. — 42 Minervae auxilio etc.) Hic incipit mythogr. I, 1. — p. 97, 2 Ipsum autem Pro.) Hic iterum pergit Hyg. — 3 per Mercurium) om. Hyg. — 5 cor) jocinora exisset Hyg; sed Hemsterh. cod. exederet. — Deinde ap. Hyg. ea inseruntur, quae in seq. fab. ap. nostrum leguntur. — 5 Euristheo Hyg. — propter) ad Hyg — 10 haec memoriae prodita est causa Hyg. haec memoriae causa pr. est Majus.*

65. Hyg. P. A. 2, 15 p. 456; cf. Hyg. f. 54.

v. 13 *feruntur Hyg. — ut . . . ex se etc.) Haec barbara sunt. — 18 sibi). Omnino legendum est ipsi; vincire codd. nonnulli ap. Hyg., probante Staverenio. — 19 adhuc) om. Hyg. — argento) ferro Hyg. — De ferreo Promethei anulo vid. Plin. N. H. 37, prooem. Isidor. Or. 19, 32, 1. — 20 Haec autem). Hic incipit myth. I, 1, 10. — 37 popilius C. — 38 eo) om. B D. — et tantum C; tamen B. —*

66. Vid. mythogr. I, 29.

67. Vid. mythogr. I, 101.

68. Schol. ad Stat. Th. 3, 453 p. 103. Cf. mythogr. I, 85

v. 21 *etenim) enim schol. — 23 edicit) edidit legendum est. Erravit tyoptheta. — 25 praetulisse deae schol. — His rebus off. J. in juv. v. puellas schol. — iniecit sylvas p. schol. — 26 adeo ut . . . timerent) om. schol. — 27 habere) induxisse schol. — 28 donec Proetus regni p. etc. schol. — 39 proposuit habiturum et ex his conjugem schol. — 30 autem) ergo schol. Melampo et Majus et schol. — 31 caedem) om. schol. — ab) om. schol. — 32 acceptamque Melampus unam ex virginibus duxit uxorem, et consors regni Praeti fuit et gener. hic Melampus herbariae artis peritissimus fuit schol. —*

69. Serv. ad Ae. 1, 27 fin. Cf. mythogr. I, 179.

70. Cf. ad mythogr. I, 91.

quae et Libya dicitur, quaedam puella) Leg. quae Lydia quaedam dicitur puella.

71. Lactant. narr. fabb. 6, 3 p. 828. Cf.
mythogr. I, 156.

v. 6 vel Pelopis fil.) Rectius Lact. Sipylo Lydiae orta. — uxor Amphionis) om. Lact. — 7 partus) par cod. Neap.; om. Staver. — 8 quum) om. Lact. — 9 dum com. gaud. Lact. — 10 ex) om. Lact. — 11 filiis) liberis plures codd. Lact. — Apollini et D.) om. Lact. — per preces thura redderent, sola extitit, quae sacr. i. noluerit Lact. — 12 potioem se numine deae Lact. — 13 filiis) liberis Lact; qui in seqq. uberior est. — 15 filiabusque). Harum mentionem etsi sin superioribus discrete non fecit mythographus, hoc tamen loco eam sibi negligendam non esse duxit. In reliquis vero toto coelo a vulgari fama aberravit. —

72. Vid. mythogr. I, 100.

73. Cf. mythogr. I, 189.

v. 30 quae antistes terrae f. t.) quae oraculo praeerat schol. ad St. Th. p. 109. — 32 reverti) reparari schol. —

74. Vid. mythogr. I, 97.

p. 100, 6 quorum Zethus etc.) Serv. ad Ecl. 2, 24, Acr. et schol. Cruq. ad Hor. Ep. 1, 18, 42.

75. Hyg. f. 149, schol. ad St. Th. 4, 737 p. 156,
Isid. Or. 14, 5, 1.

v. 16 Memphim Isid. Lindem. et Hyg. Stav. — 17 Cassiopa Isid. Lindem. Vid. ad mythogr. I, 80 et interpp. ad Hyg. l. l. — Libyam Isid. Lindem. — 19 quae etiam etc.) om. reliqui. —

76. Vid. mythogr. I, 148.

v. 25. Libyae). Majus proponit Tyri; vid. not. ad I, 148. — 29 et ex ea tres fil.) Hyg. f. 178 p. 296.

77. Vid. mythogr. I, 149.

78. Schol. ad Stat. Th. 3, 274 p. 95. Cf.
mythogr. I, 151.

v. 13 Hermionae) Vid. ad I, 150, 20. Schol. rectius scribit Harmonien duxit uxorem. — 17 conscia factum Minerva, i. o. Gorgonis, quos dicit poeta (sc. Stat. Th. 3, 278.) in illo monili gemmis insertos Schol. — 18 Vulcanus) om. schol. — 20 gestanti aer. molibus myth. I, 151, 28. — 21 Mart. et. Ven. fil.) om. schol. — 22 Agen. fil.) om. schol. — 24 dracones schol., qui brevior est in reliquis. — 25 portavit) gestavit schol. — quae fulminibus J. assumpta est schol. — Idem) Inde sch. — 29 Post hanc hab. schol. — quae) om. schol. — 30 igitur praedictae) om. schol. — Hae omnes schol. — 31 Oedipo) om. schol. — 32 et Argia). Schol. perguit: sed Eriphylae dedit, ut mariti proderet latebras. Deinde explicat. — 33 post sortito delenda est virgula. Omnis autem sententia Latini sermonis ignorantiam prodit. — 36 Orestesque furore oc. mat. corr.) Schol. ad Theb. p. 128: Alemaeon hoc monile occisa matre Apollini cons.; quod saltem ab antiquitate non abhorret. — 37 projectum) missum sch. — hodieque sch. — 38 manu attract. schol. — dicunt) ostendit schol. — 39 Quatuor autem sor. etc.) Mythogr. I, 120, 36.

79. Schol. ad Stat. 1, 12. Cf. mythogr. I, 120.

v. 2 *quum*) sch. *dum*. — *Cadmi fil. q. et Th. d.*) om. sch. — 3 *versa decoratam, dolum meditans* sch. — *est, cui ita l. e.* sch. — 5 *hoc ab eo imp.* sch. — 6 *quod quum* etc.) *quae inducta Jovem rogavit, qui quum negaret et diceret, aspectum dei n. m. p. f. m.* schol. — 10 *venit*) *consuevit* schol. — 12 *ipse et Mercurius*) om. schol. — *femore*) *Leg. femori cum* schol. — *suo*) om. sch. — 18 *talem furorem* schol. — 19 *ut*) *quod* schol., qui reliqua variat. — 21 *Hinc*) *Qui* sch. — *mox*) om. schol. — *Herculis*) recte abest a schol., qui legit *arcu vel sagittis*, sc. eum feram credens; cf. Serv. ad Ae. 5, 241, Hyg. f. 4 et 5. — 22 *Ino*) *Leucothoe* schol. — 26 *deam*) *et vocatur Mater Matuta* add. schol. — De Palaemone Serv. ad Ge. 1, 437. Ae. 5, 823. — 27 *Palaemonis autem corpus* etc.) Haec leguntur ap. eund. schol. ad St. 4, 59 p. 121. — 28 *ex*) *de* schol. Virgulam delendam esse censeo post *contemplati*. — 29 *certamen*) *quod Isthmicum vocant, ut quidam volunt* add. schol. —

80. Schol. ad St. Th. 3, 478 p. 104. Cf. mythogr. I, 121.

v. 35 *aquam ei ostendendo*) om. schol. — *Mox*) *Unde* schol. — 36 *subito ar. app.* schol. — *qui pede . . . aries ipsi appar.*) Haec absunt a schol. — 39 *aquam invenit petitque Jovem* schol. — 41 *Hammonis Maj. et schol.* — Sed nostra scribendi ratio etiam myth. I. restituenda est. — 43 *Fingitur autem* etc.) Hic explicat schol. — De sequentibus vid. p. 164, 45. — *ἄμυρον*) Cf. schol. ad Lucan. 10, 38. — *nudus*). Cur *nudus* pingatur explicat Fulg. 2, 15 fin., qui et reliqua cum nostro communia habet. — *Lyaeus*) *Liber* Fulg., quod verum esse sequens interpretatio docet; cf. p. 243, 24 et 43. — 4 *potio*) *passio* E G. — 5 *valde sit vino dedita* Fulg. — 6 *fotae*) *esseratae* E G, quod praestat. — *Lyaeus*) *lieus* E G. Sed leg. *Lenaeus*, ut explicatio probat; cf. p. 243, 44. et Serv. ad Ge. 2, 4. Ae. 4, 207. — *Lyaeus* quid sit, demonstrat Isid. Or. 8, 11, 44; et *Lyaenum* vinum, idem 20, 3, 2.

81. Fulgent. 3, 3, mythogr. III, 7, 3.

v. 12 *quum in valle Carg. etc.*) Hyg. f. 181, Lact. narr. fabb. 3, 2. — 14 *nudam s. inc.*) *lavantem vidisse dicitur* myth. III et Fulg; *in conspectum deae incidit* Hyg. et Lact. — 16 *Anaximenes*) vid. Myth. III. — 17 *sed*) *qui reliqui libri* — 18 *pervenisset reliqui libri.* — *id est quasi nudam* Fulg; *sed id est* om. myth. III. — 19 *extimuit*). Copiosior est Fulg. et myth. III. — *sed dum* reliqui libri. — 20 *dimississe*) *dimisit* reliqui libri. — 21 *paene et substantiam* absunt ab L. — 22 *ob quam rem* reliqui libri. — *esse*) om. myth. III.

82. Serv. ad Ge. 1, 14.

Aristaeus) *ut etiam Salustius docet* add. C D. — *acteonem fil. C; asteinem fil. D.* — *Chion*) *Cheam* D et *Majus; ceam* C, quod verum est. — *primo adhuc* C D. — *ea relicta* C D. —

83. Cf. Serv. ad Ae. 4, 469.

v. 35 *Acetem*). Sic et Serv. Sed legendum esse *Acoetem* demonstrat Burm. ad Ovid. Met. 3, 582. — 37 *vitulum*) *feram* Serv., *aprum* Ovid. Met. 3, 714.

66 v. 35 scribendum *acetonem*?
 (proq. abo longib. N. D. a. c. f. s. ?)

84. Cf. ad mythogr. I, 16. III, 4, 8.

v. 2 *Eueris*) Cod. *Perierae*. Sed vid. Muncker. ad Hyg. f. 68 fin. et 75. — *Cyllene*) *cillenio* Majus; *Cyllenio* alii. — 10 *triplicem*) *tres uncias habere virum amoris, et novem feminam* Fulg. 2, 8 et myth. III. *novem partibus libidinis dixit foeminam potioem, et una virum* schol. Stat. p. 49. — 11 *manus praecidit*). Sic et schol. Stat. l. l. Sed Muncker ad Hyg. 75 schol. *deceptum esse dicit voce πρῶς, quae et caecum et mutilatum significat.* — *manu aversa eum excaecavit* Hyg. — 12 *At Jovis ob id fecit* Hyg; *Jupp. fecit* sch. — 13 *vatesque praeter ceteros* sch. — 14 *masculinum* Fulg. 2, 8, ubi similia leguntur. — 14 *tempus*) *in modum temporis posuerunt, quasi tereseon* (Θέρσεον αἰὼν) i. e. *aestiva perennitas* E G. — 15 *clūsira et sollicitas* G; sed margo recte *soliditas*. — 16 *effectu*) Leg. *affectedu* i. e. amore G; *affectedi* E. — 17 *aestu fervoris* E. — 19 *patefacta eodem tempore* . . *emergant* E G. — 23 *justam de ejus etc.*) Leg. *justum de amoris ratione iudicium profitetur*, nam in E G est *justum profert iudicium*. — 24 *In fructificandis enim germinibus* E G. — 25 *tripla*) *dupla* E G, ut omnes Fulg. libri; sed omnino legendum est *tripla*. — *quam igni* E G. — 26 *perdurat*) *producit omnes mei* codd., quod verissimum est. — 27 *autem*) *vero* E G. — 30 *conceptionem*) *conceptionale fatum* E; *conceptionale factum* G; alii aliter.

85. Vid. mythogr I, 18.

86. Sch. ad St. Th. 3, 521 p. 107.

Mantus) *Himantis* schol. — *amicitia Ias. fida c.* schol. — *magnus fuit in augurandi peritia* schol. — Haec fabula ad Clarum oppidum (Str. 14. 642 c = 951 c.) vel Colophonem pertinet, (Tz. ad Lyc. 427 p. 599 cf. 439 p. 608 sq.) vel ad Megarum Ciliciae (Tz. ad Lyc. 440 p. 611. ad 980 p. 895 sqq. Idem Tzetzes tamen l. l. et ad 881 p. 854, ad 1047 p. 917 hunc Mopsum ab Argonauta, Ampyci et Chloridis filio, diversum facit.

87. Vid. mythogr. I, 153.

v. 25 *Sibylla autem etc.*) Serv. ad Ae. 3, 445, cf. Varr. ap. Latant. Inst. 1, 6, 7 p. 39 Bünem., August. C D. 18, 23, Isidor. Or. 8, 8, 1. — *Virgo vero Phemonoë dicta est* (sc. a Virgilio); *nam Sibylla appellativum nomen est* (est nomen D.) *adeo ut Varro quot (quod D) Sibyllae fuerint scripserit* Serv., quem cf. ad Ae. 6, 36. — 26 *nomen*) sc. Phemonoë. — *enim*) *autem* C D. — 27 *ut alii dicunt etc.*) Haec corrupta sunt, et sic restituenda: *Nam Aeoli (eolyi C; aeolii D.) αἰοίς dicunt deos.* — 28 *Igitur*) *Ergo* C D. — Leg. *αἰοῦ βουλὰς*, et cf. Serv. ad Ae. 6, 12.

88. Serv. ad Ae. 6, 72.

31 *constat servio tullo regnante, tarquinio etc.* C; sed D cum nostro facit. — *mulierem*) *nomine amaltheam* add. C D. — 32 *ei*) om. C. — s. *Virg.*) Ae. 6, 72. — 34 *rem. romana* C D. — *poposcisse* D. — 35 *philippeos, qui aurei etc.* C D. — *Quae*) *qua* C; *qui* D. — *alia die* C D. — 36 *postulaverat* C D. — *hac ipsa re commoto rege, quod pretium non mutabat* addit Serv. — 37 *diligentissime*) abest a Serv.

89. Serv. ad Ae. 7, 790. Cf. mythogr. I, 18.

v. 2 regis) fluminis Serv., qui pergit: hanc amavit Juppiter, et dum cum ea esset, supervenit Juno. — 3 ille timens D. — 4 Jo mut. in vac. C D. — eam) ea C. — 5 pelicem B C. — confiteretur) configaret C. — Aristoris C D. — 6 deposuit D. — Vid. ad myth. II, 5. — 8 quo diu exagitata (vexagitata C.) ad Aegyptum venit (pervenit ad Aegyptum D.) Serv. quem cf. ad Ge. 3, 152. — 10 Fingitur autem etc.) Myth. III, 3, 5 fin. ubi est in specie vaccina. — 12 credas myth. III.

90. Serv. ad Ae. 8, 696, mythogr. III, 7, 4.

v. 15 genium egipti C. — 17 fistulam) situlam recte C; fistulam L. D autem haec et reliqua omisit. — in sinistra tenet myth. III. — fluentiam omnium lacunarum (i. e. fossarum) C. Hinc patet, quantopere Maji cod. a vero aberraverit. — Schol. ad Stat. Th. 1, 265 p. 17: "proventum fructuum quaerunt Aegyptil usque ad veros planctus. Nam irrigatio Nili (eorum) fletibus imploratur". — De sistro schol. ad Lucan. 8, 832.

91. Cf. mythogr. III, 6, 3.

Gigas). Quis praeter hunc mythogr. Osiridem umquam dixit Gigantem? Similiter myth. I, 12 et 14 Tantalum et Ixionem vocat Gigantes. — quaesivit) Serv. ad Ae. 4, 609, schol. ad Lucan. 8, 833. 9, 159. — salutavit). Corrigerem sepelivit (schol. Lucan. 10, 323.), nisi salutant mox sequeretur. Schol. ad Stat. Th. 1, 265 p. 17: "Osirim .. planctibus quaerunt et inveniunt, eundemque Solem dicunt. Martialis: Isaeum Seraphim, Nilus veneratur Osirim, quo loco Martianus legendum est, qui 2 p. 43 ed. Hygon. Grot.: et Isaeum Te Serapim Nilus, Memphis veneratur Osirim, loquens de Phoebo. Isaeum Hugo Gr. mutavit in Iyaeum; cod. Gottingensis, cui mythogr. III adhaeret, legit iesum, et seraphim. —

92. Serv. ad Ge. 1, 166. Cf. mythogr. III, 12, 1.

Isis) sis C. — cribro) sc. areali, quod est mystica vannus Iacchi, "tamen et vallum secundum Varronem, quod idem nihilominus significat" Serv. — 29 pertinebant Serv. — 30 vannis fr. purgantur Serv. — 32 a Gig.) agitantibus C. — a Gig. dicit esse disc. D.

93. Schol. ad Stat. Th. 5, 347 p. 178. Lact. fabb. narr. 5, 6.

v. 34 Jovis et Cer. fil.) om. sch. et Lact. — 35 suum numen contemneret conjugia spernens sch; numen s. conjugiaque aspernarentur Lact. — Plutoni) abest a schol. — Ditem ... impulit in amorem Lact. — 36 evomentis) moventis recte Lact. — 37 circa Percum lacum Hennaë Lact. — 38 quum properaret curruque fugeret schol. quum properanter curru fugeret Lact. — a Gyane etc. rectius Lact. — p. 107, 1 amoveret) rumperet schol. — At Lact. plura et variat et addit in hac f. — 2 unde praec.) praicepsque schol. — 3 est) videtur Lact. —

94. Serv. ad Ae. 4, 609.

v. 5 id est Persephonem) recte om. Serv. — 6 faculis Serv. — 7 perque quadr.) et quadrvia C; eam vel quadr. D; et sic libri editi. — clamores). Ita Majus; sed C D clamoribus quod myth. restituendum

est. — 8 *cunctis*) Leg. *certis* cum C D. — 9 *clamor*) abest a C; — *exerceatur ululatus* D. —

95. Serv. ad Ge. 1, 378. Cf. mythogr. I, 10.

v. 12 *ad relevandam sitim accessit* etc. Serv. — *Tunc Lycii* etc. Serv. — *videntes eam*) om. Serv. — 14 *quum contra eam coeperunt emittere turpem naribus sonum* C; .. *emitterent e naribus sonum* D. — 15 *Unde*) abest a Serv.

96. Schol. ad Stat. Th. 2, 382 p. 63. Cf. ad mythogr. I, 8.

v. 19 *ad Eleusinum regem* schol., qui *Atheniensium* omisit. — 20 *et a quo rapta e. Pr.*) Haec contra antiquitatis fidem traduntur, et recte omissa sunt a schol. — 22 *Hiona*) *Cothonea* schol. *Metanira* vocatur in hym. in Cer. 161. Cf. interpp. ad Hyg. f. 147 p. 257. — 23 *promisit*) *simulabat* sch.; *simulavit* Hyg. — 24 *suscepit*) *recepit* Hyg. l. l. et sch. — *datque ei nutr.* schol. —

97. Schol. ad Stat. Th. 2, 382. Serv. ad Ge. 1, 19. Cf. myth. I, 8.

v. 27 *cum lacte* etc. Serv. — *alebat* Serv. et Hyg. f. 147. — *in igne* Hyg. *in ignem* Serv. — 28 *solebant* Hyg. et Serv. — *Id sic fieri quum p. m.* Serv.; Hyg. magis etiam dissidet. — 29 *et*) om. Serv. — 30 *igne obrueret* rectius schol.; *vellet in ignem mittere* Hyg. — *exclam.*) *expavit* Hyg. — *Eleusinum* schol. Serv. et Hyg. — 31 *ac*) om. Serv. *at* Hyg. quod verum est. — 32 *contulit*) *dedit* Serv. *tribuit* Hyg. — *propagandas*). Hinc corrigendus est Hyg. — 34 *obseruit* Serv. —

98. Vid. ad mythogr. I, 31.

v. 37 *Lycum*) Leg. *Lyncum* hic et in seqq. id quod ejus transformatio in fine f. comprobatur; cf. Ovid. Met. 5, 650 sqq. et mythogr. I, 10. —

99. Schol. ad Stat. Th. 2, 382. Cf. Hyg. 147 fin. et Serv. Ge. 1, 19.

v. 6 *Cepheus*) *Celeus* Hyg. quod verum est. *Cephalus* Serv. — 7 *re cognita*) *per cognita jussa* Cer. Serv. — *regnum dedit* Hyg. — 9 *nomine Eleusinum* schol. Serv. et Hyg. — *Cererique* Serv. — *qui*) om. schol.; *fieri que sacrum instituit* Hyg. —

100. Vid. ad mythogr. I, 7. III, 7, 2.

101. Vid. ad mythogr. I, 186 et 42.

Notat Majus se formam *Sirenae* in suo cod. bis legisse. — p. 109, 6 *Σειρήνες* igitur etc.) Fulg. 2, 11, mythogr. III, 11, 9. — *Sirenae enim Graece tractoriae dicuntur* E G. — 7 *amoris inloecebra* G. *illecebra* amoris E. — 8 *visus* Majus. — 9 *mutantur*) *permeant* E G; leg. *permutantur*. — 10 *quia libidinis affectus omnia quae habet spargit* Fulg. — 11 *olenxenos* G. — 13 *peregrina est* Fulg. — *peregrinos facit* myth. III.

102. Serv. ad Ae. 6, 603. Cf. myth. I, 12. III, 6, 21.

v. 15 *fuit*) om. D. — 17 *volens divin . . . invitatis*). Haec absunt a Servio. — 18 *occidens*) om. C; *occidit et diis ep. ap. D.* — 19 (*quem quum*) et *quum D*; et *quum eum C.* — 21 *restitutus*) Serv. addit *ut (sicut supra D.) humeroque Pelops insignis eburno.* — 22 *comesse C D.* — *resolvit C D.* — 24 *prudential*) Serv. addit: *per quam philosophi deprehenderunt palingenesiam vel μεταμύωσις.* — 26 *euridano D.* — 27 *fame deficiens*) om. C D. — *Per haec autem avaritia significatur, ut etiam Horatius (Serm. 1, 1, 68.): Quid rides? mutato nomine de te fab. narr., ut est in Hor. edd.*

103. Vid. ad mythogr. I, 134.

104 Cf. ad mythogr. I, 13. III, 6, 5.

Fundus hujus fabulae est ap. Hom. Od. 11, 576 sqq. — Fr. Pherec. p. 163 Sturz, Heyn. Obs. ad Ap. p. 19. — Majus *Titon* scripsit; *Tyton* est ap. schol. ad Stat. p. 40 et 145. — 10 *vultur*) *serpens* est ap. Hyg. f. 55, ubi cf. Munck. —

105. Schol. ad Stat. Th. 2, 380 p. 63. Cf. mythogr. I, 165.

Lichaeum schol. — 14 *montem positum* schol. — 15 *homines prae-gravans ingenti saxo necare* schol. — 18 *elapso*) Leg. *relapso*. Erravit topotheta noster. — *quiescere* Majus. — 22 *Sane de his omn. etc.*) Serv. ad Ae. 6, 596. myth. III, 6, 5. — *omnibus rebus C D.* — 23 *et confirmat C D.* Lucr. 3, 994. — 24 *tition C D*; Lucr. 3, 1006. *Titium* Majus. — 28 *non satis fit C D.* — *recrudescet C*, qui cum D addit: *unde ait Horatius (C. 3, 4, 73): "incontinentis nec (ut C; aut D.) Tityi jecur". Ipse etiam Lucretius dicit (3, 1009) etc.* — 30 *superstando.*) Sic Majus. At leg. cum C D *superstitiosos.* — *designari significari C D.* — 31 *et de diis*) om. D. — *et de diis et caelo superioribus C H M.* — *caelo*) om. L. — 33 *semel*) *semper D* et myth. III. — 35 *negociat.*) *qui semper tempestatibus turbinibusque volvuntur C D* et myth. III.

106. Schol. ad Stat. Th. 3, 538 p. 145. Cf. mythogr. I, 14.

Ixion flegiae fil. schol., qui reliquas appositiones omisit. — 38 *venia*) *misericordia* schol. — 39 *sublatus* sch. — 41 *misit* schol. — *quum coiret geniti sunt Cent.* schol. — *Ixyon glor. est cum I. concubuisse* schol. — *serpent. circumf. ap. inf.*) om. schol. — cf. Hyg. fab. 62.

107. Fulgent. 2, 17, mythogr. III, 4, 6.

Sicut nihil Latina gratiosius veritate, ita nihil Gr. fals. orn. Fulg. — 7 *quasi actionem; actiona (acsionia G) enim Gr. dignitas dicitur E G*; sed edd. recte emendarunt *ἀξίωμα*, quod nostro quoque est restituendum. Deinde Fulg. plura inserit, quae absunt a nostro. — 10 *Democritus.*) Hunc myth. locum laudat Toll. ad Palaeph. p. 142. — *dromocrides in theogonia (theolonia E) scribit (scripsit E) Fulg.* — 12 *adquisivit E.* — 14 *co quod*) et *quo E*; *ex quo G.* — 14 *pinguntur*) Fulg. addit: *sed ideo centum armati. qui quidem Ixion parv. t. etc.* — 15 *celere regn. adeptus, dehinc regno expulsus est Fulg.* — 18 *ereptiones*) Leg. *erectiones* cum E G. — 20 *Quidam enim Th. r. etc.*

Vid. myth. II, 163, III, 4, 7. — 26 *eundo*) i. e. *quum irent*. — *equos ... potando*) Leg. *equi ... quum potarent*.

108. Vid. ad mythogr. I, 162.

v. 34 *Rhoetum*) Ovid. Met. 12, 271. — *Pholum*) Ovid. 12, 306. *Hylaeum*) Apollod. 3, 9, 2 § 3. Apud Ovid. 12, 378 est *Hyles*. — 41 *Caenis*.) Mythogr. I, 154.

109. Vid. mythogr. I, 205.

110. Vid. mythogr. I, 157.

v. 9 *mortū*). Leg. *mortis* cum schol. ad Stat. Th. p. 17. Erravit typoth. — v. 8 *qui quia* schol. — 14 *pater eam* etc.) Serv. ad Ae. 7, 372. schol. ad Stat. Th. 2, 220 p. 55. —

111. Cf. Lact. narr. ff. 4. 17.

v. 22 *Acrisium*) Serv. ad Ae. 6, 289 Polydectem in saxum conversum esse scribit. De Acrisii morte alia tradit Apollod. 2, 4, 4. Paus. 2, 16, 2. Hyg. f. 63 et 273 p. 378. — 23 *Gorgonis*). “Ita cod. Etsi antea *gorgonam*. Sic. infra *gorgonae* et *gorgones*”. MAJUS. —

112. Serv. ad Ae. 6, 289. Cf. ad mythogr. I, 130.

v. 26 *Cretidis*) *Cetus* leg. secundum Hes. Th. 270. — 28 *Serenus tamen poeta dicit D*. — *tres*) om. C D. — 29 *turpebant D*. — 30 *quod si quis eos C D*. — *vertebatur iu lapidem C D*. Cf. Isid. Or. 11, 3, 29. — 39 *Quam Perseus*) Lact. narr. ff. 4, 17 p. 815. — p. 113, 11 *astutior*) Fulg. 1, 26 p. 656. —

113. Fulgent. 1, 26 p. 657. Vid. ad mythogr. I, 130. III, 14, 1.

v. 19 *mentis intentum G; intentionem E; intuitum turbat* Locherus in margine, probante Munckero. — *ingerat G*. — 20 *Unde et nomina* etc.) Haec copiosius persequitur Fulg., appositis etymologiis Graecis. — 23 *cum auxilio*) *adjuvante* Fulg. — 27 *semine*) Leg. *sanguine* cum Fulg. p. 658.

114. Cf. Serv. ad Ae. 4, 246.

v. 34 *deorum*) *terrae* est supr. II, 73, 31. *antiquissima deorum vate* Serv. — Simili modo hanc fab. tradit Lactant. narr. fabb. 5, 3 p. 819.

115. Vid. ad mythogr. I, 125. III, 10, 7.

116. Vid. mythogr. I, 90. III, 10, 7.

117. Vid. mythogr. I, 88. III, 10, 8.

Haec et quae proxime praecedat fabula ab Hygino f. 191 paulo aliter narratur. Cf. ibi interpp.

118. Fulgent. 2, 13, mythogr. III, 10, 8.

v. 38 *quod et Mida rex erat G; erat rex E*, sed superscriptum est *fec* — ergo lege *fecerat*. — *qui*) sed E G. — 39 *ut solicratestizenus in libris historiae scribit E; ut soli cratestizicenus G. socrates* cod. Vat.; sed correxit Majus *Sosicrates* cum editt. At *Socrates* minime erat dam-

nandus, quum is Thraciae historiam scripserit, atque Midas ad Thraciam pertineat. De *Sosicrate Cyziceno* egit Voss. de hist. Gr. p. 329, notante Munckero. *Solicrates Cyzicenus* aliunde nobis non innotuit. — p. 115, 1 suam) om. Fulg. — *dirivadit E; dirivavit G.* — 3 *medenidon E G* hic et 3, 9 p. 730 Stav. — 4 *in*) om. Fulg. — *ut sibi prodesse non novit Fulg.* —

119. Vid. mythogr. I, 2.

v. 7 *Athenarum*) Cod. Vat. *Thebarum.* Correxerit Majus. — 14 *Hinc quia Min. m.* etc.) Serv. ad Ae. 8, 128, mythogr. III, 10, 6. — 16 *illud proverb. C;* — 17 *Nam quum etc.) quod varro in etiis (ethicis?) ponit, quum in agonibus h. i. m. p. dat aliq. etc. C.* — 18 *eum fat.) et fat. esse mel. C.* — 19 *Vittis) sc. laneis.* — 21 *oves egere ali. etc. C.* — *semper*) om. D. — 21 *Equum autem etc.)* Serv. ad Ge. 1, 12, mythogr. III, 5, 4. — 22 *Scitium) scithium C D; Scinthium H M; syrenem L; sitium N.* — *Duos equos a Neptuno in Thessalia esse procreatos, Scyphon et Arionem,* schol. affirmat ad Stat. Th. 4, 42 p. 120. — *Chironem) schironem C; sironem D; senonem M. om. L.* — 23 *Adrastus)* ap. Stat. Th. 4, 42 ibiq. schol., quem cf. etiam ad 6, 301 et 338. — 24 *Et ideo C D, — Neptunus)* om. C D. — 25 *et mobile om. D. — Unde etiam C D.* —

120. Vid. mythogr. I, 47.

121 et 122. Vid. mythogr. I, 43.

123. Vid. mythogr. I, 3.

v. 33 *Nam pro vet.* etc.) Haec absunt ab A. et Serv. Nisum in aquilam *piscarien* conversum dicit Serv. l. 1; Scyllam autem secundum alios in *avem*, secundum alios in *pisces*, ad Ae. 1, 239. 6, 286. —

124. Schol. ad Stat. Th. 12, 676 p. 424. schol. ad Lucan. 2, 612. Cf. myth. I, 43.

p. 117, 1 *non posset)* Schol. addit: *quae domus erat Minotauri.* — 2 *ut . . . subveniret)* om. schol. — 3 *globum)* Leg. *glomum.* — 4 *post se jus. res.) dedit post se solvendum* schol. — 7 *Liber ux. etc.)* Burm. cod. Serv. ad Ge. 1, 222, cf. ad Ae. 3, 125. — 8 *Vulcanus)* Alii aliter, vid. Hyg. P. A. 2, 5 p. 432 sqq. schol. ad Ap. Rh. 3, 996. ad Arat. 71 p. 58, 37 sqq. ed. Bek. — *VII lamp.)* Leg. *lapidibus* sc. gemmis, quas *lampades* Romani non dixerunt. De numero stellarum hujus coronae variae sunt opiniones. *Novem* plurimi veterum asserunt, ut Hyg. P. A. 3, 4 p. 503. Ovid. F. 3, 515. schol. ad Germ. Ar. 70 p. 43 Buhle; *quinque* schol. ad Arat. l. 1.

125. Serv. ad Ae. 3, 74.

v. 12 *vela mutaret)* *vela candida navibus daret* Serv. — *oblitus) non cum candidis, sed cum nigris velis reveli coepit* addit Serv. — 15 *Theseus vero etc.)* Schol. ad Lucan. 2, 612. 5, 406. — 16 *Quae quum omnia etc.)* Vid. mythogr. I, 43 sub fin.

126. Vid. ad mythogr. I. 43 fin.

127. Schol. ad Stat. Th. 1, 333 p. 21, cf. mythogr. I, 167.

vel transeuntes rectius schol. — *Daedalus percussisse dic.)* *Theseus dicitur peremisse* schol. Omnino *Theseus* legendum est. —

128. Vid. mythogr. I, 46.

p. 118, 14 *Phlegyas autem* etc.) Serv. ad Ae. 6, 618. — 15 *Unde iratus* etc.) Cf. schol. ad Stat. Th. 6, 375 p. 214. — 19 *armenia) pecus* schol. — 22 *Revera autem* etc.) Serv. ad Ae. 7, 84, 5, 95. — 23 *Attis) attis* C D. Cf. myth. III p. 185, 15. *herichtonius* D. — 24 *Habent namque* etc.) Serv. ad Ae. 5, 95. — 25 *Variantur autem* etc.) Serv. ad Ae. 6, 617. *Virgilius*) Ae. 7, 769. — At *Theseum non liberatum fuisse* dicit idem *Virg.* Ae. 6, 617. — 26 *liberatum* Serv. — *Horat. Carm.* 4, 7, 25. — 27 *Nam Hipp.* etc.) *Acr. et Porph.* ad *Hor.* l. 1.

129. Vid. mythogr. I, 129. III, 15, 8.

v. 31 *Pelargus*). *Schol.* ad *Stat. Th.* 7, 256 p. 250: *Pelagus quidam deorum cultor.* A *schol.* *Lucan.* 1, 665 *Enipeus* vocatur; ab aliis *Hyrieus*. — 39 *Horatius*) C: 3, 4, 72. — 40 *Lucanus*) 9, 836, ubi cf. *schol.* — 44 *quo oriente occ.*) *Hyg. P. A.* 2, 26.

130. Vid. ad mythogr. I, 232.

v. 2 *Polycastae fil.*) om. reliqui libri. — 8 *errandae cursilitatis* cod. *Vat.* *Correxit Majus.* — 13 *Et quia cunctis* etc.) Haec absunt ab A; sed apparent in E G. — 14 *serram etiam* E. — 15 *id est) quasi* E G. — *policasten* E G. — 16 *policapin* E. — 17 *multifractam dicimus* recte E G. *mulfructum* cod. *Vat.*

131. Vid. ad mythogr. I, 71.

v. 32 *Chimaera autem*). *Serv.* ad Ae. 6, 288, *mythogr.* III, 14, 5. — *Cimera* C; *chymera* D. — *ore leo tertio loco* ponit D; sed C cum nostro facit. — 33 *parte*) om. C D. — *caprea* D. *secundum fabulas fuit* C D. — *Revera) veraciter* C. — 34 *qui sunt) juxta quod sunt* l. C D. — 35 *ima vero mous serpent. plenus* D. — 36 *Hunc . . . occidisse.*) Haec absunt a D. — *Bellerofous* C. — *cimeram* C. —

132. Cf. mythogr. I, 78.

v. 43 *Thesti*). Sic correximus. *Vid. interpp.* ad *Hyg. f.* 77. *Majus Tindaris.* — p. 120, 1 *Pollux autem* etc.) Cf. *Serv. A.* 6, 121. — 4 *salutaria*) *Hyg. P. A.* 2, 22, *schol.* ad *Stat. Th.* 7, 793 p. 271. — 5 *perditionis*). Ita et *schol. St.* l. 1.; at *Eurip. Or.* 1639 *Helena* sidus etiam salutare esse dicit *nautis*, etsi *schol.* ad *h. l.* id neget. — 8 *Tempus autem* etc.) *Serv.* ad Ae. 2, 601. *myth.* III, 3, 8. — 13 *potuisset*) *posset* *Serv.* — 15 *Proteo*) Cf. *Serv.* ad Ae. 11, 262. — 16 *malum p. cavare* etc.) *Schol.* ad *Stat. l.* 1. *cujus tanta est vis incendii ut malum et navis ima pertundat, ut etiam si aes sit hoc calore solvatur.* — et *navis*). *Copulam de meo inserui.*

133. *Schol.* ad *St. Th.* 1, 476 p. 28, *myth.* I, 48.

v. 27 *Fertur tamen Th.* etc.) *Serv.* ad Ae. 6, 617. — 30 *Virgilius*) Ae. 6, 617. Cf. *supr.* ad II, 128, 25.

134. Vid. ad mythogr. I, 23.

v. 33 *Crethai*) *Majus Cretei.* — *missus erat*). *Adde corrupt.* *Omisit typheta.* — *ab*). *Addidi ex conjectura.* — p. 121, 1 *Quos quum* etc.) *Schol.* ad *Stat. Th.* 5, 475 p. 184. — 5 *in Colchos insulam*)

Vid. ad myth. I, 20. Tyrus *insula* schol. ad Lucan. 5, 107. Colchis *insula* schol. ad Lucan. 3, 190.

135. Serv. ad Ecl. 4, 34. Sch. ad Stat. T. 3, 516
-p. 107, ad 5, 335 p. 178. Cf. myth. I, 24.

v. 13 *Iolci*) *illius loci* schol. B. — 14 *resp. fuit, ut ab eo spoliaretur arce* schol. B. — *privatum iri*). Sic emendavimus. Cod. Vat. *privandum*. — 16 *supervenisset* schol. A. — 17 *Anauri*) *Euhenum flumen* memorat schol. B. — 21 *Aeeta*) *Majus et* schol. St. Oeta, et sic in seqq. — 22 *quod tandiu* etc.) Schol. Stat. Ach. 1, 65 p. 433 sq.

136. Cf. mythogr. I, 24 fin. et 23 fin.

v. 33 *fabricaverant*). Melius foret *fabricabant*. — *Lucanus*) 2, 717. — 35 *a gubern. usq. ad mal.*) Schol. ad Germ. Ar. 343 p. 81 Buhle; cf. Eratosth. c. 35, schol. ad Arat. 351 p. 83, 9 sqq. Bek. Hyg. f. 14 fin. P. A. 2, 37. — p. 122, 12 *Deinde Medea* etc.) Serv. ad Ae. 7, 750. — *in*) ad Serv. — 13 *ingentem lacum* Serv., qui addit: *qui Marrubii appellabantur, quasi circa mare habitantes, propter paludis magnitudinem*. — *Quamquam alii Marrubios a rege dictos velint*. —

137. Vid. ad mythogr. I, 188.

138. Vid. ad mythogr. I, 188 et 25 fin.

139. Schol. ad Juvenal. 6, 638 p. 269 Cram.

Petronii) Ille fortasse est Petronius de quo Tacit. An. 16, 18 ibiq. Lips. — *filios . . . vendidit*). Veneno extinxisse filios suos Pontia traditur in inscr. apud Rupert. ad Juv. p. 388 et Cram. l. l. — *largiter est epulata, incisisque venis a se ipsa extincta* schol.

140. Vid. ad mythogr. I, 93.

v. 6 *eum*) abest a cod. Vat. Sed pronomine supersedere h. l. non possumus. — 4 *deveniret*) *devolutus fuisset* schol. Stat. p. 99.

141. Vid. mythogr. I, 133.

De initio hujus f. v. ad myth. I, 43. — 12 *in honorem Fulcani*) Schol. ad Stat. Th. 5, 59 p. 165. — 31 *in cuius servitio*) Schol. ad Stat. T. 4, 717 p. 155. — 35 *quibus sitientibus f. d.* schol., qui omisit verba *interim dum puer periit ipsa*. — 36 *Graecis vero postea responsum est, non prius eos ad Thebas pervenire, nisi placassent manes Archemori* schol. — 39 *constituerunt* schol. — *Hyps. duo filii*) sc. *Euneus et Thoas*; vid. myth. I, 199. Haec et seqq. extant apud schol. ad Stat. p. 156. — 43 *cognovit*) *agnovit* schol. —

142. Vid. ad mythogr. I, 27.

v. 9 *Ilisso*) *Elyso* perperam sch. ad Stat. T. 12, 630 p. 422. — 15 *Phineus in modum* etc.) Fulg. 3, 11 eadem habet; cf. myth. III, 5, 6. — "Comparata quae sequitur doctrina morali cum illa mythographi I, 27, satis cognoscimus utriusque auctoris differentem aetatem atque indolem, Cf. etiam fab. 154." *Majus*. — *a fenerando*) *aufenerando* E G. — 17 *quae sua n. v.* E G. — *Idco ei arpie* E G. — 19 *zetus* E G; *Zethus* *Majus*. — 20 *dicitur*) *dicimus* E G. —

143. Schol. ad Stat. T. 1, 66 p. 5.

Sphynx Majus et schol. — 26 *agmineque alarum*) *alis* simpliciter schol., quod verius est. — 28 *Oedipodes* schol., qui tamen recte omittit *Thebarum rex.* — *et victum necavit*) om. schol. Lege saltem *victam*. Addit autem schol. *alii dicunt, quod Sphynx simia violosa* (leg. *villosa*, et cf. Solin. 27 § 59 p. 181 Goetz, Hyg. f. 67.) *sit*.

144. Vid. ad myth. I, 146 et 198.

145. Serv. ad Ae. 1, 317.

Graecis) *getis* C D. — sed glossa: *ut alii volunt a Myrnidonibus.* — De *Harpalice* vid. Hyg. f. 193 ibiq. interpp.

146. Vid. ad mythogr. I, 21.

147. Vid. ad mythogr. I, 22.

p. 126, 17 *Nam illa* etc.) Vid. myth. I, 147, 15 sqq. et II, 202, 42; et quae ibi a nobis annotata sunt.

148. Schol. ad Stat. T. 12, 301 p. 411. Cf. mythogr. I, 50.

v. 23 *demutatus* schol. — 25 *amoris*) *concupitus* schol. — 26 *Jupiter*). Recte om. schol. — *esse*) *fieri* schol. — *sic ut* etc.) *quia triplices cursus luna peregit* rectius schol. — 27 *complexu*) *compressu* schol. — 28 *Hercules autem* etc.) Haec leguntur ap. Serv. ad Ae. 8, 288. — 29 *Iphicle*) *Iphyto* Majus; *ifido* C; *ifido* D. — *amphitrionis* C D. — *omnes . . . Mercurium*) absunt a C D. — 31 *inunisset* C. — *ifidus* C; *ifidus* D. —; *sed duos serpentes quum Juno immisisset Herculi* D. — *de cunis* C D. — 33 *agentem manibus angues* C; *angues tenentem manibus singulis* D. — 34 *odiis*) om. D. —

149. Serv. ad Ae. 6, 392 et 395, myth. III, 13, 4.

“In indice codicis antiqui p. 30 est fabula 150 *de Hercule*. Verum id mendum videtur et confusio cum fabula subsequente, ut nunc alius codex demonstrat. Quamobrem fabula 150 nulla est, adeoque retrahendus numerus.” MAJUS. — 36 *volunt quidam Alciden* C D, in quibus Graeca verba corrupta sunt. — 38 *alcheo* C. — *anftrionis* C. — 39 *occidentibus* C. — 41 *in undecimo* D. — *aliquid rectius* C D. — 43 *dicatur*) *inducitur* C. — p. 127, 1 *omnes cupidit.* C D. — 2 *terra est* C D. — 3 *id est consumatrix* D; *quae consumatrix est* C. — *omnium*) om. C. — *dictus est* C D. — 4 *Unde*, etc.) Haec absunt a D. — *unde lectum est* C, qui om. in *Virgilio* (8, 297). — 5 *nam ossa citius terra consumit* C et Majus. Vid. ad myth. I, 57. II, 11 et III p. 248, 19. — 8 *populea corona*) Serv. ad Ecl. 7, 61. Ae. 5, 134. — 11 *Quem quia Charon* etc.) Serv. ad Ae. 6, 392. — 12 *objecta sibi Meg.* etc.) Ita Majus conjecit. Cod. Vat. *abrepta sibi Megaera*. At confudit myth. ea, quae Hyg. f. 32 de *Megara* Creontis filia tradidit. —

150. Serv. ad Ae. 1, 752, schol. Stat. p. 212.

v. 16 *ejus hospitio*) *hoc exitio* melius schol. — 17 *ab eo in h. r.*) om. schol. et Serv. — 20 *ad solita* p. . . *revoc.*) om. schol. —

152. Serv. ad Ae. 7, 662. Cf. mythogr. I, 68. III, 13, 6.

v. 23 gerio C; geriones D, de qua nominis forma ipse Serv. paulo inferius disputat. — *canem . . . occidit.*) Haec absunt a C D, qui statim pergunt: *qui ideo trimembris fingitur* etc. — 26 *subjectae sunt*) adjacent C D. — *baliaricae* C. — 27 *Pityusae*) *ebusae* C; *ebuso* D. — *Ob hoc*) om. C D. — *fingitur etiam* C D. — 28 *quia*) *qui* D. — 29 *bovesque ej. abd.*) om. C D. — 31 *Revertens*) *ventens* C D. — 32 *Camp. civ.* C D. — 33 *triumphi sui* C D. — *ex qua*) *unde pompeii* C D. — 34 *bubus* C. — 35 *Qui locus* etc.) Haec leguntur ap. Serv. ad Ae. 6, 107. — *dictus est olim* C. — *Boale voc.*) *bojae dicitur* C; *hodieque bauli dicitur* D.

153. Serv. ad Ae. 8, 51. Cf. mythogr. I, 70.

archas D. — *archadiae* D. — *Hic quum p. s. occidisset* C. — *quia*) *quae* D. — 1 *et ob hoc*) om. C D. — *et pulsus* D; *et propulsus* C. — 2 *Roma est* C D. — 3 *Hic autem mons* C D. — 4 *secundum Virgilium a Pall. a E. dictus est, secundum Varronem et alios a fil. E. pallancia et (et om. D) postea illic sep., v. c. a Pall. ej. fil.* C D. — 6 *a Turno interf. et*) om. C D. — 13 *Dicitur autem ideo* etc.) Vid. ad myth. I, 66. — 17 *malum*) *Κάκκον* a Romanis dictum refert Plut. Am. 18 p. 762 f. *Malum* explicat Albric. 22 p. 934, et August. C. D. 19, 12. — 18 *Igitur omnis malitia* etc.) Fulg. 2, 6. — 19 *Hunc soror sua* etc.) Haec iterum ap. Serv. sunt ad Ae. 8, 190 et myth. III, 13, 1 fin. — *ejusdem nom.*) sc. *Caca*, Lactant. Inst. 1, 20, 36 p. 131 Buenem. — 20 *Unde etiam* C D M; *unde et L N.* — *ei*) om. D. — 21 *Quum autem Herc.*) Serv. ad Ae. 8, 269, myth. I, 69. III, 13, 7 qui tamen verborum ordinem saepius mutat. — 22 *ac pro numine susceptus*). "Sic suppleo ex Myth. I, 69. Nam in codice relinquitur spatium, i. e. lacuna, quia amanuensis vetustum exemplar legere nequivit." MAJUS. — 25 *quaedam capita inventi*). "Rursus in cod. spatium, ut supra." MAJUS. — *boves* C D. — *senes*) *senex* C. —

154. Vid. ad mythogr. I, 92.

p. 129, 2 *petat*) *poterit* E G. — 3 *metus*) *mens* rectissime E G. — 4 *non sperans* E. — *subjungat* E G. — 5 *suae vitae duas v. adiscat* E G. — *leonem . . . corporis.*) Haec absunt ab E. — 6 *Denique et Apoll.* E G. — 7 *propitiet* E. — 8 *metus*) om. E G. — 9 *obicit ut Alcesta* E G. — *Quam pr. quamvis in periculo mentis (mortis G) def.* E G. — 10 *de inf.* E G. — *fecit* E G.

155. Fulgent. 2, 5, mythogr. III, 13, 1.

Initium hujus fab. abest a Fulg. et myth. III. — *Sangarium*). Majus *Sagarim*. — 14 *Pro quo facto* etc.) Alias servitutis causas affert Hyg. 32 fin. ejusque interpp. — 17 *enodaret*) *enervare* Fulg. — *et lascivientis pollice fusi teretem rot.* v. Fulg. — 18 *eroncleos* E G; *herocleos* Albric. 22 p. 931. — 19 *omphalon* E G; *Ephile* L; *omphale* M N; sed restituendum *ομφαλός*. — *in umbilico*) Fulg. addit: *sicut lex divina dicit*. Deinde profert Ezech. 15, 4. — Isid. XI, 1, 98 Lindem. p. 358: "Lumbi ob libidinis lasciviam dicti, quia in viris causa corporeae voluptatis in ipsis est, *sicut in umbilico feminis*. Unde et ab Iob (c. 38, 3) in exordio sermonis dictum est: *Accinge sicut vir lumbos tuos, etc.*" —

20 *quamvis etiam* G. et edd.; sed E om. *etiam*. — 22 *libido compressit* Fulg.

156. Vid. ad mythogr. I, 53.

v. 28 *Veneri templ. c.*) Ab Aenea hoc templum Veneri exstructum dicit Hyg. 260 et Virg. Ae. 5, 759.

157. Vid. ad mythogr. I, 65.

158. Hercules.

Megaram). Cod. Vat. *Minigeram* hic et infra. Correxerit Majus. *Megaeram* codd. Hyg. 241 et schol. Stat. p. 147 et 371. — *Aream*). "Ita cod. Verum apud Apollod. 2, 4, (11 § 6) et 2, 7, (8 § 9) filii Herculis sunt ex Megara *Therimachus*, *Creontiades* et *Deicoon*." MAJUS. *Oxea* et *Leontiadem* Herculis et Megarae filios a Lyco interfectos esse scribit schol. ad Stat. p. 147; at idem p. 371 *Oxeam* et *Creontiadem* affert; Hyg. 32 *Therimachum* et *Ophiten*.

159. Serv. ad Ae. 8, 291.

Eurytius Majus; *euristeus* C; *elichus* D. — *fuera*t filius *dehortatus* rectissime Serv. — *Megaeram* C D. — *susceptos*) abest a Serv. — *illam sibi deneg.*) Ex conjectura addidi *illam*; Serv. *pr. nuptias sibi denegatas*. — *Eurytum*) *Eurytium* Majus; *euristeum* C; *echilum* D. —

160. Schol. ad Stat. T. 1, 485 p. 29 et 4, 160 p. 126.

v. 6 *theomesium* Majus; *Theumesium* schol., ut vulgo scribunt. — 7 *Clioneum* Maj. *Cleoneum* schol. Vid. Lucan. 4, 612 et Serv. ad Ae. 8, 295. — *Theomeus* Maj. — 8 *dum*) *quum* rectius schol. — 10 *susc. est hospitio, cujus leo filium interf.* schol. — 11 *quemadmodum adversus feram coiret; qua superata* schol. — 12 *Nemeos* schol.

161. Vid. ad myth. I, 38 et 106.

v. 17 *Atl. aut. fil.*) *Aegle*, *Aretusa*, *Hesperie* schol. ad Stat. p. 58. — Quatuor Hesperides (*Aeglen*, *Erythiam*, *Hestiam* et *Arethusam*) affert Apollod. 2, 5, 11, 2, et variatis nominibus Fulg. Virg. Cont. p. 755; quinque Theocles ap. Paus. 5, 17, 1; septem schol. ad Lucan. 9, 358; alii aliter. — 23 *oves*) *Palaeph.* 19, *Agroetas* ap. schol. *Ap. Rh.* 4, 1396, *Diodor.* 4, 26. — De Hesperidum insulis *Plin. N. H.* 5, 1 § 3 et 6, 31 § 201. *Solin.* 24, 4 p. 153 et 56, 13 p. 297 *Goez.* *Isidor.* *Or.* 14, 6, 10 p. 449 *Lindem.*

162. Schol. ad Stat. T. 5, 263 p. 175.

v. 26 *Dexamenum*.) Sic hoc nomen scribitur ap. *Callim.* in *Del.* 102 et *Apollod.* 2, 5, 5, *Hyg. f.* 31 fin. — *Dexaminum* schol., quod retinuit Majus; cod. Vat. *Examirum*. — 28 *sibi*) recte abest a schol. — *ejus*) om. schol. — *Eurytion Jovis filius centaurus uxorem D. petivit* schol. — 29 *quam*) *cujus* schol. —

163. Vid. ad mythogr. I, 62.

164. Vid. myth. I, 55. Cf. sch. ad Luc. 2, 164.

165. Cf. mythogr. I, 58 et 59.

v. 17 *multis*) *procis* addit schol. ad Stat. T. 2, 165 p. 52, qui eadem habet. — 20 *egressi ad certamen*) *congressi in certamine* schol. l.

l. et ad 4, 106 p. 123, ubi eadem fabula recurrit. — 21 *mutatus est initio melius* schol. — 22 *tertio in fluvium, qui per Aetoliam (Oetholiam schol.) fluens labitur in Arcadiam; ad ultimum convertit se in tanrum etc.* schol. — *quem Hercules etc.)* Haec leguntur quoque apud Lact. narr. fabb. 9, 1 p. 851. — 24 *cum quo ille etc.) datumque est Copiae, quae est ministra Fortunae* optime schol. St. — 25 *Najades* Lact. — 26 *ereptum capiti erat* Lact. — 27 *Unde in Boethio legitur (de consol. l metr. 5.): Copia pleno cornu . hoc ideo fingitur quoniam* schol. — 28 *exuberat et supercrescit* schol. — 29 *etiam est virt.* schol. — 30 *ut dicitur etc.)* Pro his et seq. versu Horatii Serm. 2, 5, 8, schol. habet: *quibus multos ad se pertrahit. — 33 prohibuit) clausit melius* schol. — 35 *Eventum*) om. Lact. ad St. T. 11, 235 p. 383 (cf. Serv. ad Ae. 8, 300), qui eadem habet. — 40 *dedit Deianyrae* schol. — *suo sang.* schol. — 41 *dixit illi, si ab Herc. etc.* schol. — 42 *Unde* schol. — *in insul. E. . . . evertisset et)* om. schol. — 43 *filiam ejus)* om. schol. — p. 132, 1 *alienum) mutatum* legit Lact. narr. fabb. 9, 3 p. 852, ubi eadem verba recurringunt. — 2 *ei.)* Sic et schol.; sed leg. *sibi.* — 4 *Qua) eam* Lact. *quam* schol. — 5 *contracta)* Leg. *contacta* cum Lact. — 6 *Licham)* Majus *Lycam.* — 7 *acerbissimi muneris reum projectum a se* Lact. — *mersit* Lact. — 10 *voluntate* schol. St. p. 383. — 28 *dicta a. Petilia)* Serv. ad Ae. 3, 402, qui praemittit ἀὐτὸ τοῦ ἀέρουθαι ἰ. e. *volare.*

166. Serv. ad Ae. 2, 751. Cf. myth. I, 60.

v. 33 *h. e. templum ref.) locum (vel domum) ref.* schol. ad Lucan. 1, 97, qui eadem fere habet. — 34 *quocumq. crimine)* Leg. *cujuscumque criminis.* — 37 *a non trah. sp.) quasi asyrum (Serv. et sch. Luc.)* “quia nemo inde extrahi posset, vel quod fugienti illuc spolia non detraherentur; ὄνεια enim Graece aut furta aut spolia dicuntur.” — 38 *religionis jus)* om. Serv. et schol. — 39 *sed) nisi* Serv. et schol. —

167. Vid. ad mythogr. I, 129.

168. Schol. St. T. 7, 335 p. 254. Cf. myth. I, 99.

Antedonis Majus; de *Anthedone* civitate schol. — *Anthedonis* filium Glaucum vocat Mnaseas ap. Ath. 7, 296 b, Fulg. 2, 12 p. 685, Lact. narr. fabb. 13, 9 p. 877, et in primis mythogr. III, 11, 8 — *qui quum extr. rectius* schol. — 7 *de iis)* eam schol. — 8 *gustavit) assumpsit* schol.

169. Serv. ad Ae. 3, 420. Cf. mythogr. I, 3,

III, 11, 8.

forci et creteidus C D. — *Nymphae)* om. C. — 13 *marin. deus, Anth. fil.)* om. C D. — 17 *itaque suam deformitatem* C D. — 18 *in maria* C D. — 19 *Homerus)* Od. 12, 118. — 20 *Salustius).* Sic C D. *Sallust. Majus. — celebratae* C D; *celephatae* A. Correxit Majus. — Vid. fr. Salustii inc. 220 p. 259 ed. Gerlach. ap. Isid. Or. 13, 18, 4 p. 426 ed. Lindem. Ut Salustius, ita et schol. Ap. Rh. 4, 825 fabulam explicat. Aliter Isid. Or. 2, 12, 6, 11, 3, 32 et 14, 6, 32 p. 452 ed. Lind. — 21 *videntibus* Isid. — 23 *bestiarum)* om. C D. De re vid. schol. ad Lyc. 45 p. 344 et 650 p. 717, ad Ap. Rh. 4, 825. Pa-aeph. 21, Eudoc. p. 377 et Fulg. 2, 12 p. 686.

170. Serv. ad Ae. 3, 420. Cf. myth. III, 13, 6.

v. 26 *ferocissima*) om. C; *voracissima* D, quod non displicet. — *caribdis* C D. — 27 *dicitur fulm.* C. — *in maria delecta* C, qui h. l. turbavit. — 29 *Majus iterum Sallustius*, quod nostri codd. ne semel quidem agnoscunt. Fr. Salust. inc. 220 p. 259 cf. fr. 118. 127 p. 251 et 257 ed. Gerlach.

171. Serv. ad Ae. 1, 67, myth. I, 122.

v. 33 *experrectus* CD; *evigilasset* Burm. — 34 *rogavit) ait* Serv. — 36 *Et coep. alio vela deflectere* Serv. — 38 *jussit videri* Serv. —

172. Vid. ad mythogr. I, 95.

173. Serv. ad Ae. 3, 694, schol. ad Stat. p. 18, mythogr. I, 166.

v. 9 *dum) quam* schol. — 10 *alfeo* D. *flumine* addit schol. — *adumata) acclamata* D. — 11 *mutata est et* D. — 12 *meatus venit* C D. — *Quam Alpheus etc.)* Haec clausula abest a C D. —

174. Serv. ad Ecl. 9, 39, myth. I, 5.

Galatheam Majus — 18 *Acis) Acilius* Majus. — 19 *Polyphem. multi etc)* Serv. ad Ae. 3, 636, myth. III, 11, 9. — 20 *quod) sed* schol. — 21 *id est juxta cer.* Serv.

175. Vid. ad mythogr. I, 9.

176. Aesacus.

Hesurus Majus, qui tamen laudat Apollod. 3, 12, 5, 5 et Ovid. Met. 11, 762. De hoc *Aesuco* agit Tz. ad Lyc. 221 p. 492.

177. Serv. ad Ae. 3, 680.

Cyparissum Telephi filium dicit Serv., Amycei fil. ex insula Cea Lact. narr. fabb. 10, 3. — p. 135, 1 *lassatus aestu sub quadam arbore s. c.* Serv. — 5 *Apolio) misericordia deorum, conversus est* Serv. — 6 *sui*). Sic et Lact. l. l. Sed fab. seq. *ejus*.

178. Vid. ad mythogr. I, 6.

179. Vid. ad mythogr. I, 126.

180. Vid. ad mythogr. I, 185.

181. Vid. ad mythogr. I, 117.

p. 136, 2 *hic autem flos etc.)* Serv. ad Ecl. 3, 106. *ἀ γγανὴ νίκαιδος* Theocr. 10, 39 ibiq. interpp. Ovid. Met. 10, 206. Voss. ad Virg. Ecl. p. 61, 153. ad Ge. p. 779.

182. Vid. ad mythogr. I, 34.

183. Serv. ad Ae. 9, 4.

bitummus D; *Picumus*, ut in quibusdam libris mythologicis legitur, veteribus scriptoribus ignotus est; nam de lectione in Varronis loco ap. Serv. ad Ae. 10, 76 dubitatur, quum Isid. Or. 4, 11, 5 ex eodem Varone *Pilumnum* (alii codd. *Pilumnum*, *Pilumnum*) referat. — 11 *sterquilinus* C. — 12 *ab ipso et* C D. — Non. Marc. 12, 36.

184. Serv. ad Ae. 7, 678, mythogr. I, 84.

Praeneste locus est haud longe ab urbe (dictus D) ἀπὸ τῶν ἀγῶν i. e. ab (arboribus D) ilicibus qui illic (hic D) abundant. Ibi erant pontifices et dii indigites, sicut (etiam add. D) Romae; erant etiam (et C) illic duo fratres, qui divi appell. etc. Serv. — 15 ante) ad C D. — 17 est) om. C D. — Jovis) bobis C. — abjecitque.) Copula abest a C D. — 18 quem virgines etc. C D. — 19 sust. qui a fonte haud longe erat, u. F. dictus est filius Caeculus. Caeculus autem ideo oc. min f. C D. — 20 frequenter efficit fumus C; eff. freq. fum. D. — 23 ludorum die) ad ludos C D. — 24 gloriae causa) pro gloria C D. — se fil. C D. — 25 esse om. D. — 26 se) om. D; eum C. — 27 flamma est D. — 28 populi) omnes C D. —

185. Schol. ad St. T. 2, 274 p. 57.

Helchines cod. Vat. Correxerit Majus. — v. 31 et) abest a schol. — De Telchinibus accuratissime Lobeckius disputavit in Aglaoph. p. 1181-1202.

186. Serv. ad Ae. 2, 21, Isid. Or. 14, 6, 23.

Teneus Majus; Tenes C D, Isid. et codd. Cic. I Verr. c. 19 init. — fugiens, hanc ins. Isid. — obtinuit Isid. — Unde et Tened. Lindem. ex nonnullis codd.

187. Serv. ad Ae. 7, 734.

Oebalus). Sic emendavit Majus ex Virg. Ae. 7, 734; cod. Vat. Thebalus. — sebetridis C D. Sebethis vulgo. — haec autem est juxta Neapolim addit Serv. — sed telo C D. — Capream C. — Neapolis C. — patriis D. — imperiis C D.

188. Schol. St. T. 4, 222 p. 130.

v. 8 Tusculorum schol. Argivorum mavult Majus. — 9 pyratiam schol. — 10 Malea vocatur). Idem schol. ad St. T. 7, 16 p. 239 et Graeciae promontorium a Maleo Graeciae (Argivorum dicit Isid. Or. 14, 7, 3) rege vocatum esse tradit. Sed vid. Lobeck. Agl. p. 585 sq.

189. Vid. ad mythogr. I, 161.

190. Vid. ad mythogr. I, 196.

191. Vid. ad mythogr. I, 160.

192. Vid. ad mythogr. I, 135.

v. 2 et 3 Corinthi.) Sic Majus. Sed leg. Corythi, et vid. not. ad I, 135, 26. — 4 ubi est Samos). Melius A per Thraciam Samum delatus est. Sed illud agnoscit Serv. ad Ae. 7, 207, qui priorem hujus fab. partem ad verbum repetit. —

193. Serv. ad Ae. 2, 610, mythogr. I, 137.

v. 19 promissis) mysis D; mysis C, quod verum est. Id eorum avaritia fefellit Hyg. f. 89. — 26 Theseus). Haec plane nova sunt; Thesei saltem nomen ab aliis mythographis in hac fab. non memoratur.

194. Vid. ad mythogr. I, 139.

195. Vid. ad mythogr. I, 217.

v. 5 *epularctur*). Serv. ad Ae. 2, 649, qui posteriorem hujus fab. partem exhibet, legit *exultaret*, et pro *jactari* habet *gloriatas* — 9 *fulmen*) om. Serv. — 10 *fuit*) *vixit* Serv.

196. Vid. ad mythogr. I, 180.

197. Serv. ad Ae. 10, 705.

v. 18 *Cissei fil.*) Enrip. Hec. 3, quem Ennius, Pacuvius et Virgilius (secundum Serv. ad Ae. 7, 320) sequuntur. *Secundum alios* (Hom. Il. 16, 718) *Dymantis* addit Serv., quod repetit schol. ad St. A. 1, 22 p. 432. — 23 *atleo fortis*). Serv. ad Ae. 5, 370, mythogr. III, 11, 24 fin., qui uterque *Troica* (*tragicam* D) *Neronis* laudat. — 24 *ipsum etiam* H. C D. — 25 *Paridem*) eum C D. — 26 *ille et ejus* om. C D. — 27 *probavit*, qui habitu rustici adhuc latebat C D.

198. Cf. mythogr. I, 184.

v. 30 *Troili*) *Troeli* schol. ad Stat. p. 32. — *Callirrhoe's* schol. — 36 *ut Anacreon* etc.) Fulg. 1, 25, mythogr. III, 3, 4 sq. III. 15, 11. — *scripsit* E. — 37 *tytanis fil.* E; qui *frater Saturni fuerat* addit Fulg. — 38 *ferisset*) Cod. Vat. *fuisse*. Correxerit Majus. — 39 *pro quo tam felicit omine* Fulg. — 40 *in signis bellicis* Fulg. — 41 *aquilam auream* Fulg. — *tutel. suae virtutis* (*virtuti* vulgo) *ded.* Fulg. — *ap. R. h. signa tracta sunt* Fulg. — *nave . . . habente* E G. —

199. Cf. ad mythogr. I, 49.

v. 9 *aquatum*). Serv. ad Ge. 3, 6. — 12 *Postea* etc.) Serv. ad Ecl. 6, 43, qui verborum ordinem tantum mutat. — 13 *eum perisse*) *quod perisset* C D. — 15 *Firgilius*) Ecl. 6, 43. — 20 *Sigeum*) Serv. ad Ae. 2, 312. — 21 *urbem*). "Post urbem sequitur in cod. *ex Vulcani manu* (quae verba sunt in media fab. 105.) siue ullo lacunae iudicio vel spatio. Tamen ex indice apparet deesse heic finem hujus fabulae, desiderari vero intermedias 200 — 204." *Mans.* Has supplet alter *Maji* cod. — 23 *Telamoni*). Serv. ad Ae. 8, 157; vid. myth. I, 136 fin. Eadem refert myth. III, 3, 8. — 26 *quidem*) *quicquid* cod. Vat. Correxerit Majus. — 28 *Salamina*) *Anchise comite* Serv. ad Ae. 3, 80. 8, 157. — 27 *excessisset e vivis Hercules*). Has voces supplevit Majus. "Nam lacuna est in codice, relicto spatio." — 28 *profecti sunt legati cum Priamo* Serv.; sed schol. Stat. A. 1, 21 p. 432 (ubi eadem leguntur) *a Priamo* habet; corrig. *cum Priamo*. — 29 *at*). Sic C; vulgo *et*. — 30 *valuit*) *potuerunt* reliqui libri. — 32 *ablueret*) *committeret vel in uxorem regis, aut in filiam* schol. St. — 34 *consentire*) *sequi* Serv. ad Ae. 10, 92.

200. Cf. ad mythogr. I, 45 et 35.

p. 141. 1 *Palamedes*) *ut Apollonius dicit* addit D: quae verba C post *originem ducens* posuit. Apollonius Nauplii mentionem facit in catalogo Argonautarum (1, 136), tanquam filii Neptuni et Amymones. De Palamede autem nihil Apollonius. — 5 *aratra suspendit, et ad bellum ductus habuit justam causam doloris. Postea quum Ulixes*). Haec verba quae desunt in codice Vat., Majus supplevit e myth. I, 35.

201. Schol. ad Stat. p. 435. Cf. mythogr. I, 144.

v. 27 *Nauplius nomine schol.* — *Amynouōs Majus.* — 28 *mortem dol. schol.* — *revertentibus Graecis) om. schol.* — *delatam Trojanū schol.* — 30 *Unde) quare schol.* — 31 *rimosos) Leg. asperrimos cum myth. I, 144.*

202. Serv. ad Ae. 2, 116. Cf. ad myth. I, 20.

v. 33 *rex) om. C D.* — 34 *dea irata C; irata dea D.* — 35 *quare quum C D.* — 38 *qui erat astut.) om. C D.* — *adducta C D.* — 39 *Phyligenia D.* — *Agam fil.) om. C D.* — *jam in eo esset ut immolare-ur B C D.* — 43 *sine capitis) vid. ad myth. I, 147. II, 147 fin.* — p. 142; 1 *Thyestis) Cod. Vat. Horestis.* Correxerit Majus. — 3 *Leg. Clytaemnestra.* — 6 *Hinc est;) Virg. Ae. 4, 473 utricesque sedent in l. d. ad quem l. Serv. Pacuvium laudat hujus narrationis auctorem.* — 9 *Scythicae) Cod. Vat. serticae.* Correxerit Majus. — 12 *fascie lignorum) om. Majus.* Supplevi e myth. I, 20. — 13 *Facelis Majus.* — 14 *sed et a fascie lign.) Hinc supplendus myth. I, 20 fin.* — 15 *Aricino) Cod. Vat. Otitio.* Correxerit Majus. — 16 *cruditas C D.* — *quanvis D.* — 17 *est diana transl. ubi C D.* — *adolescentium C.* — De re cf. myth. I, 173. — 18 *βουρὶζαί) homonici Majus; homonicae C; homonici D.* — 19 *Hi tam . . . fluenti) om. C D;* sed leguntur ap. myth. I, 173, 38. — 21 *posset C.* — 22 *condita sunt ante templum sat. quod est ante clivum capitolinum juxta concordiae templum C;* sed om. D.

203. Sch. ad St. T. 7, 314 et 731 p. 253 et 270.

v. 24 *in aquilam).* Sch. St. 7, 424 p. 258. — 26 *suscepit.) Sic emendavi. Cod. Vat. concepit.* “Immo dicatur quae vitiatā fil. nomine *Aeacum ex eo concepit.*” MAJUS. — 27 *concitatus caelum petebat infestus schol.* — 28 *Jovis fulmine) igne divino schol.* — 29 *hodieque schol.* — *prunis) Majus pruinis.* — schol. priore loco *primus ardentibus ripis fluere.* Leg. *pruinis.* Asopum bellum tantum Jovi movisse dicit schol. ad Lucan. 6, 374.

204. Cf. ad mythogr. I, 67.

v. 32 *Asopidis quum Aeginam ins.) Sic emendavi.* Majus *quum Aesopidam insulam etc.* — *Aegina Nympha Asopis vocatur ap. Ovid. Met. 6, 113; cf. Callimach. ap. schol. ad Ap. Rh. 1, 117; sch. Pind. Ol. 9, 104 et 107. sch. Hom. II. 1, 7.* —

205. Vid. mythogr. I, 207. 208 et 36.

v. 40 *Nympharum matrem.) Haec appositio satis inepta est.* — p. 143, 19 *Sed Achilles).* Sch. ad Stat. A. 1, 175 p. 437, cf. Serv. ad Ae. 1, 483. — 20 *Briscidam schol.* — *egredi) ad pugnam add. schol.* — 21 *tunc rogatus schol.* — 24 *egressusque schol. omissa particula igitur.* — De re cf. myth. I, 209 fin. — 29 *ligatum) Serv. ad Ae. 1, 483.* Majus *ligaret.* — 36 *Polyxena) Serv. ad Ae. 3, 322.* De reliquis vid. ad myth. I, 140.

206. Fulg. 3, 7 et 2, 1, myth. III, 11, 21 sqq.

p. 141, 3 *misceretur) coeat Fulg.* — *extinguitur Fulg.* — *Juppiter quasi deus Fulg.* — 5 *cum aqua commixtam . . . genuisse Fulg. qui alium sententiarum ordinem exhibet, atque in seqq. multo uberior est.* — 7 *Aeos singulos obtinere Fulg.* — 8 *cor Martem) cinctum martis E G;*

ὁ γένετος, ἰδος ἢ Ἰουβιγγέλλωσεννία.

Martem vulgo; *cinclus* quid sit explicat Muncker. — 9 *veneris* E G. — *Mercurio* E G. — 11 *intromittitur*) *petitur* Fulg., qui verba aliter disposuit. — 16 *jecisse* Fulg. — 17 *Tripartitum autem* etc.) Fulg. 2, 1, qui uberiore utitur oratione — 20 *theoricam*) omnes mei codd. Vulgo *theoreticam*, — 23 *ad sapientiam et v. inquisitionem* Fulg. — 24 *ornatui petax* G. — *inhiat*) *anxiat* G. — 26 *nata*) *obnoxia* Fulg. — *deputat.*) Ita Majus. Sed leg. *reputat* cum Fulg. — *super*) om. Fulg. — 27 *finem*). Cod. Vat. *finitum*. Correxerit Majus. At melius E G *praefinitum* exhibent pro *post finitum*. — 28 *qui*) *sive quia* editt. Fulg., sed E G omittunt *sive*. — 29 *quod itaque* Fulg. — 30 *dimitteret* B E G. — 31 *sed ideo ad hom.* Fulg. — *delegendi* E G. — 32 *quia non ut sag.* Fulg. *et jac. b.* Fulg. — *et v. d. et i. sagacissimus; denique brutum quiddam desipuit, et, ut ferarum et pec.* etc. Fulg. — 34 *limaces visus intorsit, quam virtutem aut divitias inquisivit* E G. — *Achillem natum*). Iterum Fulg. 3, 7 p. 722. — 36 *intinguit* E G. — 40 *faciat* E G. — *Humana* etc.) Transpositae sunt sententiae ap. Fulg. —

207. Serv. ad Ae. 2, 201.

Ut Euphorion (fr. p. 178 Mein.) *dicit incipit Serv.* — *ad Trojam*) om. Serv. — *qui.*) Melius Serv. *quia.* — *non sacr. eorum vet. adv.* Serv. — 1 *abscedentibus* Gr. Serv. — *Trojanu*) om. Serv. — 2 *sorti* D. — 3 *Cereris* D et Majus; at lege *certus* cum C. — 5 *rem habendo*) *coeundo* C D. — *cum suis filiis interemptus est* C D. —

208. Vid. ad mythogr. I, 41.

209. Cf. Serv. ad Ae. 3, 6 15 et 49.

v. 29 *Thraciae*) *ad Thraciam* usitatus foret. — 30 *Polymestori*). Sic codd. constanter. Vulgo *Polymestori*. — *genero suo per Ilianam filiam* addit Serv. — 32 *eum.*) Melius abest. — 36 *id.*) Addidi de meo. — 38 *Quam Thraces* etc.) *stendo in canem conversa est, quum se praecipitare vellet in maria; quod ideo fingitur, quia nimio dolore inaniter Graecis convitiabatur* Serv. et myth. III, 9, 8.

210. Vid. mythogr. I, 195.

211. Vid. mythogr. I, 15.

212. Fulg. 2, 12 fin. myth. III, 11, 8 fin.

v. 19 *χειρῶν ζῆλον.*) Sic Majus. Cod. Vat. *cironore*; G hic et 2, 10 fin. *cironere*; E' altero loco *Cyroncri*, altero *cironcre*; editt. altero loco *χειρῶν ζῆλον*, altero *χειρῶν ζῆλον*. *Manuum iudicium* altero loco explicat Fulg., altero *manus dijudicatio vel operatio*. Unde patet Fulgentium sibi finxissse etymon a *χειρῶν* et *ζῆλον*. — 20 *manuum*) *et operationem* addit Fulg., qui deinde laudat Terent. Andr. 1, 1, 52. — *Hanc etiam Ulixes* E G. — 22 *penelopam* E G. — 23 *jungatur* E. — *Circe autem* etc.) Haec absunt a Fulg., nec facile inde intelligitur, cur Solis filia dicta sit Circe.

213. Vid. mythogr. I, 182.

214. Vid. mythogr. I, 159.

215. Vid. mythogr. I, 158.

216. Vid. mythogr. I, 44.

v. 17 *ut spreta uxore sua eam amet.*) Haec absunt a cod. Vat. Supplevi e myth. I, monente Majo.

217. Vid. mythogr. I, 4.

218. Serv. ad Ge. 3, 258. Cf. mythogr. I, 28.
III, 11, 19.

Leander etro abydenus et estias D. — *abidenus* C. *ero* C. — 3 *Heron)* *eroem* C; *ro rec* D. — 4 *ellespoticum* C D. — 5 et 6 *Extincta* *perit*.) Hanc sententiam om. C D. — 6 *cujus corpus* etc.) *Quum igitur juvenis oppressi tempestate cadaver ad p.* etc. C D. — 7 *ipsa* illa C D. — 8 *in mare)* *e turre* C D.

219. Cf. ad mythogr. I, 75.

v. 13 *quam retineri)* *nomen extincti* addit Serv. ad Ae. 1, 651, qui eadem habet. — 31 *Ob quam causam* etc.) Haec absunt a reliquis myth. sed extant ap. Serv. l. l. — *adhuc)* om. Serv. — 32 *nomen*.) Sic et D. Sed rectius C *numen*. — *Unde et)* *Hinc etiam* C D. — 33 *Talassio* C D; *Majus Thalassio*. Vid. Liv. 1, 9, *ὁ πολυθρόλλητος Ταλάσιος* Plut. Q. R. 31 p. 271 e; cf. Dionys. H. 2. 30 et veterum sententiam ap. Fest. fr. p. 268 Lindem. Varro (ap. eund. Fest. p. 152 Lindem.) *Talasionem* signum esse lanificii asserit. — 36 *remansit)* *fuit* Serv.

220. Acron ad Hor. Epod. 6, 13.

v. 38 *Lycambus* Majus. — *Hanc quum* sch. — 39 *promissa nec a patre data est, huic iratus* Arch. schol. — 41 *quo Lycambes tanto est dolore c. ut cum fil. vitam laqueo finiret* schol. — *Perphyrion* brevior est.

221. Acron ad Hor. Epod. 6, 14.

v. *quendam)* om. schol., apud quem falso legitur *Bubalum*. — *pictorem*.) Hoc docte negat Welcker in fr. Hippon. p. 12 sqq. Eum sculptorem fuisse constat e Suid. 2, 147 et Eudoc. p. 248. — *Clazomenas*.) Sic Majus correxit. Cod. *laudomenas*. — 4 *per risum)* *pro risu* schol. *αἰσῶν ἰζόνος πρὸς ἕβαν ἰσγύασις* Suid. et Eud. — *Hinc)* *quo* schol. — 5 *vitae exosus)* om. schol. — De *Bupalo* cf. Aristoph. Lys. 336. Plin. N. H. 36, 5 (4, 2.) et Welcker. fr. Hip. p. 82.

222. Acron ad Hor. A. P. 404.

v. 8. *cum)* *omni deformis p. m.* Acr. Leg. *omnino deformis* etc. — 9 *qui)* *is* Acr. — *tubam inv.)* *Tyrreus* quidam invenit tubam; vid. Paus. 2, 21, 3, Hyg. f. 174; cf. Polluc. 4, 11. Clem. Alex. Str. 1 p. 306 Syll. Plin. N. H. 7, 56 § 201 Sillig. Athen. 4, 184 d. Serv. ad Ae. 8, 526. — 10 *Lacedaemones* Majus; quam nominis formam defendit Muncker ad Fulg. 1, 1 p. 622. — *vicerunt* Acr. — *Nam quum* Acr. — 12 *consuluerunt Lacedaemonii Apollinem, quibus responsum est* Acr. — 14 *postulantibus)* om. Acr. — 15 *quum hostes novus tubae sonitus terriisset* Acr.

223. Acr. Porph. et sch. Cruq. ad Hor.
Ep. 1, 19, 15.

Hyarbita schol. omnes. — *natione)* *regione* Acr. — *quum)* *dum* Acr. Porph. et Cruq. — 19 *post convivium et inter poecia decl.* Acr. et Cruq. — 20 *paene discr.* Porph.

224. Vid. mythogr. I, 194.

225. Apicius.

voracissimus). Hunc Plinius (9, 17 § 66 Sil.) *ad omne luxus ingenium mirum*, et (10, 48 § 133) *nepotum omnium altissimum gurgitem* vocat, qui imperante Tiberio gulae famam nactus est (Plin. 19, 8, 41, Athen. 1 p. 7 c). — *multa scripsit*.) “Auctor praecipendarum coenarum, qui scripsit *de juscillis*, fuit exemplum gulae.” Schol. ad Juv. 4, 23 p. 122 Cram. Qui liber hodie Apicii nomen prae se fert, is ad aliud pertinet tempus. Plures autem Apicios fuisse constat; Lips. ad Tacit. An. 4, 1; Casaubon. ad H. Aug. 1 p. 831. — *veneno perit*.) Senec. Consol. ad Helv. 10.

226. Opimius.

Opimii historiam narrat Horat. Serm. 2, 3, 142-157, ex qua mythogr. plura ad verbum retinuit. — 34 *privatis profestis* Hor. — p. 150, 1 *ante se numer.*). Hoc pecuniae numerandae officium pluribus aliis tribuit Horat. — *Ni tua custodis* Hor. — 2 *fame an morbo per.*) Immo ap. Hor. ipse Opimius exclamat: *cheu! quid refert morbo, an furtis pereamve rapinis.*

226. Sch. Lucan. 6, 427. Cf. mythogr. I, 96:

habundans Majus. — *quibus primi* etc.) Serv. ad Ge. 1, 8, schol. ad Lucan. 3, 441. — *p. columbas aereas*). Immo per *ollas aereas*, ut dicit schol., qui explicat Lucani verba: *quid frugibus altrix aere Jovis Dodona sonet*. De columbis Dodonaeis vid. schol. ad Stat. T. 3, 106 p. 87.

228. Serv. ad Ge. 2, 161.

v. 10 *sinu campaniae contra puteolanam civitatem C D*, quod verius est. Vocem *Bajas Majus* de suo addidisse videtur, nam litteris quas vocant Italicis exarata est. — 12 *vectigalia magna praest.* Serv. — *Romanis*) om. Serv. — 13 *maris impetus plerumque irrumpens* (*erumpens D*) *exinde p. e.* Serv. — 14 *gravia damna* Serv. — *senatum C.* — *Gajus Jul. Caes. D.* — 15 *quae antea infesta esse consueverat* Serv. — 16 *reliquitque C D.* — 17 *quo) quae et C D*, qui addunt *et fluctus non essent molesti.* —

229. Venus et Diomedes.

Res notissima ex Hom. II. 5, 297 sqq., ad quam saepius alludunt scriptores posteriores, in primis Plut. Symp. 9, 4 p. 739. — 22 *percussit*) Serv. ad Ae. 4, 288. Juv. 15, 66, — 26 *ares*). Vid. ad myth. I, 143. — 25 *destructuram*). “*Structura* vocabulum probum est. Item *instructura* habetur apud Frontonem ed. Rom. p. 34. Quidni accipiatur *destructura*?” MAJUS.

230. Oedipus.

v. 30 *se occidendum*). Ita saepius hoc participio utitur myth. si codd. veri sunt. — 34 *improperatum*). Vox plebeja, ut ap. Plant. R. 3, 4, 28, ubi tamen alii legunt *opprobrias*. Petr. fr. trag. 38 ed. Burm. *non inipropero illi i. e. non ut probum illi objicio.* — 38 *Sphinx*). Vid. myth. I, 169. II, 143. — p. 151, 9 *domo subter*.) Haec ex vetere quadam Romanorum tragoedia hausta videntur. — 10 *Polynices*). Vid. myth. I, 80.

NOTAE CRITICAE IN MYTHOGRAPHUM TERTIUM.

De diis gentium etc.) Haec inscriptio quam auctoritate nitatur, incertum relinquit Maji silentium. Fulv. Ursinus suo codici inscripserat *Incertus de diis gentium*. Item recentiores manus cod. Parisiensi prae-
fixerunt triplicem titulum *Anonymi Mythologicon*, et *De idolis et astris incognitus Author*, et *Valerius Soranus*, de quo vid. infr. v. 29. Cod. H et L titulis omnino carent.

Prooemium) Majus *Prohoemium*, quae vox abest a meis. — 4 *Fuit vir in Aeg. d.* L N. — Fulgentius, qui eadem tradit (1, 1.) Dioplantum Lacedaemonium hujus narrationis auctorem laudat, quem (exp. serm. ant. p. 770) *de sacris deorum* scripsisse refert; cf. Voss. de hist. Gr. 3 p. 359. — 5 *Hic habuit) habens* L. — *Contigit autem* L; *mori filium* N. — 7 *tristitiae suae* L. — 8 *invenit potius dol. sem.* L N. — 9 *dictum est idolum* L N. — Addit Fulgent, *udosdulo* G, *ΥΑ ΟΥΑΟΑΟΥ* E; vulgo *idodin*; unde editores finxerunt *εἶδος ὀδύνης*. — 10 *possumus dicere* L N. — *domini*) om. N. — *in adulat. domini* L. — 11 *plectebat . . offerebat . . succendebat* L. — 13 *a domino veniam* M N. — 14 *timoris potius* M; *potius timoris* L N. — *dictum est*) sc. a Petron. fr. p. 872 Burm. ed. II. — 16 *cultu) cultura* M N; *culturam* L. — 18 *recipiendos esse* L N. — *consueverunt* H. — 19 *orationis* H. — *as. auctoritas ducit* N, sed in rasura, quia totus locus perverso ordine exaratus fuerat. — 20 *dicunt un. d. e.* L. — 21 *eisdem* M L N constanter — 22 *quo) quia* N. — 23 *item*) om. L N; *idem* H. — *nuncupatur* L N. — *enim*) om. M. — 24 *Vitimus quia v. praestat* N; — *Vitimus* H. — 24 *Sentinius* L. — *quia* N. — De Vitumno et Sentino vid. Augustin. C. D. 7, 3. — 25 *jupiter* H N constanter. — *hetere* H. — 26 *alia*) om. L. — *tamquam plurimorum) quasi multorum* N. — 27 *et) etiam* N. — *unus idem non s.* N. — *idemque deus* L. — 28 *sed et diverso ac vario* M N. — *nominatur* L. — 29 *Solani* L N. Majus conjicit *Sorani*. Sed frustra; etsi *Valerius Soranus* in ipso fronte codicis N legatur, tamquam hujus operis auctor. — *Valerius Serranus*, cujus atavos a *screndo* nomen traxisse affirmat Heins. ad Virg. Ae. 6, 845 (Cf. myth. I, 223.), inter poetas pauperes est apud Juvenal. 7, 80 et Martial. 4, 37, 3; (cf. Frotscher. ad Quinctil. l. Or. 10 p. 228, et schol. ad Juv. l. l. p. 285 Cram.); apud illum codd. et *Sarrano*, et *Sarano* et *Sarnano* exhibent. — *reptor.*) *Mafim creator.* — *Unde*). Versus seqq. extant etiam ap. Serv. ad Ae. 4, 638. — *mea*) om. D. — *caelicolae magni* C. — 34 *diversa) divisa* C D. — 32 *oratio Jovis* N L. — 33 *quos*)

Leg. quae; C quod in rasura. — p. 153, 1 Remigius). “In commentario amplissimo ad Martianum Capellam, quod opus non speranda eruditione refertum, typorum lucem non immerito expectare videtur”. MAJUS. — In magnis vero dispos., ut ait etc. N. — 2 vero) autem L. — genere effertur L. — 3 accepit H N. — Sive) om. N. — Servium) ad Ae. 4, 638 — 4 dogma) doctrinam L.; docna H. — 5 competiendi causa p. L.; patiendi causa N.; pariendi habent naturam C. — Unde est) inde est L.; sc. apud Virg. Ge. 2, 326. — 6 laetae) Majus late. — autem) vero N. — 7 vocantur C D. — ut) om. L.; deinde quasi juvenis p. — 8 liber pater C. — data) om. Serv. — dicit) om. N. — 9 quod quum L M N. — a corpore tamen homo) quasi factus ab humo L. — 11 nullis tamen) multisque L. — in nullis tamen per dispensationem sive diversitatem c. v. M. — 13 Nunc autem etc.) Caput (tractatum hic et in reliquis vocat M) de Saturno hic incipit Majus et L. — H autem omni capitum distributione caret. — Nunc) N; ut H L, qui deinde post dimoveamus non interpungunt, sed verba, a quibus nos novum caput orditi sumus, sc. Primum deorum, tamquam apodosin ponunt. — Apud Majum autem non tantum desiderantur verba Nunc autem deinceps, sed pro inexplicitos (inexplicitos L N) nobis offertur etiam Explicitos, quod quomodo explicari possit in hoc sententiarum connexu, non facile est intellectu. — 14 error. revol. E. — possimus L. — 15 auctoritatis L N. —

1. Saturnus.

1. Cf. ad myth. II, 1. — deorum saturn. L. — 19 habentem) om. N. — habentem am. coop. L. — 20 falcemque) om. N. — falcem L, sine copula. — 21 devoret L N. — in dextra tenentem) om. Majus. — 22 nonnulli L N. — 23 aliqui L.

2. Serv. ad Ae. 8, 317. — v. 25 regnum L N. — 27 receptus est. quem cum L M N. — 28 et) Rasura vacua est in N. — in parte L. — admissus est regni statimque opidum L N. — 29 Hoc ait itaque H. — magnum opus impendens L M N. — 30 perogationem L. — populos ad se trahens L N. — 31 nominari L N. —

3. ergo) autem L N. — poetae ut poetae bello v. utpote etc. H. — 33 a) om. N; regnoque M. — expulsum L N. — Matematici H. — 35 tristitia N; denunciât H. — 37 cum movet H. — Unde est) ap. Horat. C. 2, 17, 19. — 38 undae) om. M N. Eadem habet Serv. ad Ge. 1, 336. — 39 in alio) om. N. — 40 nociva L M. — apportat) operatur N. — 43 sol, mercurius, venus L N; mercurius, sol, venus M. — “Mercurii ac Veneris revolutionem multo breviorē esse solari, quis modo ignorat?” MAJUS. — alius) solius H. — bienium H. — p. 154, 1 duodenum H; duodecenium N. — transseant L N. De Saturno Serv. ad. G. 1, 336: “Solus est, inquit, qui et longius a sole discedat, et bis ad unumquodque signum recurrat.”

4. Senem quoque L. — senum est ut calore juv. destituti frig. laborent L N; quae lectio praeferenda erat propter parentheses seq. — senes c. j. destituti frig. laborant Majus. — 7 exist.) appellatur N; vel etiam existimatur addit L. — remotissimus Majus, apud quem seqq. usque ad verba Quae a temporis etc. desiderantur. — 8 sit etiam aquis L; sit aquis etiam N. — caelestibus L N. — 9 et) om. L N. — quae a) quae etiam a N. — 10 effectu L M. — videlicet) scilicet. N. — 11 sua habeat domicilia L; habent M; habeant H. — positus). Leg. posita cum L. — 12 tamen) om. L M N; in H id a se-

cunda manu exaratum est. — gravissimam nobis et frigidissimam uredinem brumae praestat N; quam ultimam vocem L quoque offert. — 13 eum) om. N. — umbra sua Majus; sua substantia L H; quam geminam judico lectionem. — 14 quia sua contraria videlicet constellatione L; constellatio N, omisso adjectivo contraria. — 15 enecet hom. L. — 15 vero) enim L N. — 16 improprie quidem L N; impr tamen M. — 17 semper) om. L N. — vicinos) propinquos L N. — esse) fuisse H. — 18 tantum) om. L N. — 19 frigidus) quandoque addit N; quoque L. — Majus autem: dictus est, quia frigidus pro nocente ponitur, ut vult Sere. — ponitur L quoque. — vult Servius hoc exemplo, ubi ait Virgilius Frigidus in μ (i. e. prato) z b senex N, omissis reliquis Virgiliti verbis. Similiter L: in Virgilio exemplum habens ubi dicit Frigidus in pratis etc. At H omisso Servii nomine: quod autem frigidus d (i. e. dicitur, sed a secunda manu) o pueri fugite hinc latet a^ugus i b^aba, qui locus est Virg. Ecl. 3, 93. L M N respiciunt Ecl. 8, 71: Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis, ubi Servius istud frigidus explicat nocens, cf. eund. ad Ae. 7, 715 et Ge. 1, 336. — 22 denique) om. M. — quoque) om. L. — 23 quod) quia L. — phlegmatico naturaliter L N. — 25 mensibus suis L. — 26 sing. ann. sentimus L M N. — 27 depingunt L N. — 28 quia brumas et nives iisdem mensibus cr. etc. L; quod brumas et iemes isdem (i. e. idem, $\frac{1}{2}$ d^e H) cr. etc. N. Istud idem verum est. — 29 habet) om. N. — se munit et idem suadere nobis putetur N. — 30 itidem) idem L. — 31 naturae est M N; n. sit L.

5. enodat. transe. L. — 34 appellant) accipiunt N. — Hinc etiam L. — 35 ob hoc) ad hoc N. — tectum ob hoc L. — quod) quia L N. — 37 ex) a L N. — 38 pulsat L N. — Sed etiam Toex L; thex H; sic etiam a gr. τοξ quod apud nos CCCV et LX significat, ut probant compotistae (sic et H L) N; quod apud eos CCC et LXXV legit L, omissis reliquis. — 41 Tex) Thex H; toex etiam a Graecis L; τοξ enā a Graecis connectens — consumens apud nos int. N; dicitur apud nos L; a nobis interpretatur M. — 42 devorasse) comedissee L N. — 43 quocumque L. — genita) om. L N. —

6. ferit) non immerito addit L N. — 46 quod) quia M; om. L N. — ut praediximus L M N. — p. 155, 1 Saturnus) om. L N. — salcis usum tribuit L N. — ad) in N. — 2 curraminis) om. N. — etiam) om. L N. — 3 Qua de causa M; hac etiam de causa L N. — 4 tenere in dextra N. — 5 quia d. annus N L. — 6 annuam) animam H. — 7 omn. frug. dev. L; frug. omn. prov. dev. N. — 8 id est) et N. — sicut et flamma omnia c. L N. — 9 dicunt L. — Est locus Servii ad Ge. 2, 406. — 9 in progr.) recto incessu C. — 10 vero) om. L M. — quum retrogr. est, esse periculosum C D L M; sed retrogradum esse periculosum N. — 11 habere in tutela C D. — quod ipsa (protenta C D) impulsā L; quod ipsa in impulsu M N. — 12 quicquid ei occurrerit) om. N; occurrit M; quicq. autem offendit L, omisso priori vero; sed reinvocata secat L. — 13 esse dicit eum L N. — Fulgentias) 1, 2. — 14 produciunt sol. tegantur umbracula L; obniti tegantur umbraculo E G, ita ut manifestum sit, tegantur verum esse; tegant umbracula N.

7. Habet quoque fabula M N. — vel) om. N M. — celi H L. — 16 abedissee H; abscissee M; amputasse N. — abscisa in m. projecisse L M N. — 18 de ipsis videlicet M; ipsis L. in mare missis) om. N. — 20 testiculi enim N; naturalia enim . . . abscisa M. — utriusque abscisi L N. — 21 Fulg.) 1, 2 et 2, 4. — 22 et) om.

L N. — a seminaribus priorum L. — generati N; nati L. — 23 creand.) generandos N. — propagantur a. noscuntur L N. — 25 mersos N. — 26 Conicus) sc. Terent. vid. ad myth. II, 38. — 27 philosophi enim M; ph. autem L N. — dicunt hoc ideo fictum esse L; hoc ideo factum dictum esse, quia etc. N, omisso verbo dicunt. Vid. Serv. ad Ge, 2, 406. — 28 in terram descenderit, nihil creatur Serv. desc. ad terr. L. — phys. ven. terr. dicunt pulcrit. N; pulcrit. intelligunt L. — 30 Alii, ut Serv. ad Ae. 5, 801. — 31 hac aut. ratione H L. — 33 per dampnum nata L N. — 34 quia dicunt physici C D. — esse semper, quem M. — 35 semper) om. L N. — elicit) producit L N. — et) etiam C. — quia N; quae C D. — 36 eam ideo M; pot. eam N. — 37 quia M N; ut saepius pro quod. De re cf. Fulg. 2, 4. — 38 stimulis L. — 39 relinq. N. —

8. quum secund. fab. L. — 41 fing. posse L N; posse sic. p. fing. M. — Quod) Idem L N. — 42 ortum fuisse N. — 43 hieme (ieme N) senesc. L N; in hieme M. — reviv. autem in vere vid. L; reviv. vere N; et reviv. in v. v. M. — 44 modo) om. N; et L. — draconis habere N. — 45 nunc) et L N. — 46 nunc) et N; sed L. — cristas) om. N. — p. 156, 1 quae omnia rectius L M N. — 2 varietatem N. — evenire necesse est L N. — addit et quod N; addunt etiam etc. L M. — 4 habet) om. N. — ab iisdem L. — 5 deus) om. L. — de) om. L. — 6 in arto f. N. — 6 Servius) ad Ge. 4, 153. — tantum) om. L. — comedisse fil. N. — 7 deus est L M. — 8 Ideo autem L. — Tullius) N. D. 3, 24. — 9 vocatum L. — victus L M. — 10 ne immoderatos cursus h. L M.

9. Polluris H N. — Fulg. ref. L N. — Cf. ad myth. I, 102 et II, 1. — 13 quod) quam melius M L N. — 15 ut quidem paulo (sic et M) evagari L N. — 16 facta) sordida N; secunda L. — suum a) om. N. — 17 depulsum) om. N. — Jov. pacem quae etc. L M. — 19 ab) om. L. saeq. aur. i. e. aureis moribus dicunt in etc. N. — 19 eatenus) aetas ejus L. — dictum est) fulgebāt L. — 20 dicit convertisse L. — 21 jam) om. L; in terrenis jam N. — subditis) substantiis L N. Recte! — 22 atque) et L. — 23 Lege aggressi. — 24 bellicis instrumentis L N. — vicit N. — fulmin. dicitur L N. —

10. de his quae Var. L N. quae vera est lectio. — memorat L. — vel partim ad pr. negamus attin. M; pro attinere est contingere in L N. — 27 per tempus dil. L N. — 29 facile eos ex etc. L N. — Cf. myth. II, 35 fin. — 34 habere serp. M; serp. habuisse L. — eorum tempore L N. — 36 fictum est L M N, sine sic. — 36 aut in caveis vel speluncis N. — 37 manebant homines L N. — 38 aut quum suam L. — sunt dicti procreati M L N. — 39 refert) ait L. — Lactant.) vel Placidus in fabb. narr. 1, 3 p. 789, ubi antea, inquit, aut in antris habitabant aut incolebant frutecta sylvarum; vel Firmianus in Inst. 6, 10, notante Majo. — dum om. L. — 40 more pec. L N. — 41 montium) cautium L N. — 42 vel) seu N. — putabant L N. —

11. est) om. N. — archades dic. L N. — 45 quia) om. L M N. — namque et ipsi M. — densitate) diversitate M. — 46 exterint N. — quia nec L M N. — p. 157, 1 prius) om. L N. — eas) om. L. — se prius exitisse crediderunt, omissa neg. nec, rectissime N. — crediderunt est etiam in H L M. Apud nos erravit tyoptheta. — 2 archades constanter L. — frigiis N. — certantes L N. — De Aegyptiis hanc refert historiam Herod. 2, 2. — 4 ut) dum M. — 5 vox innata L N. — 5 frigum vel archad. L. — 6 vero) autem L M N. —

puuere N, omissa voce βενός, pro qua H M vere offert, et L *phrige.* — 8 *panis* prior esse intell. L N. — *cognitum est*) *contigit* M. — *non*) om. N. — 9 *autem*) om. L. — *nobiles dicti s. arch.* L M N. — 10 *Referunt* H. — 11 *tuquirides* H. — *thuchirides* L N. — *lib. pr.)* cap. 2. — *fuisse Graecorum* L N; *graeciae f.* M. — 12 *cognoverunt* L N. — *devast.* N. — 13 *ex sterilitate* L N. — 14 *ideo soli inq.* L M N. —

2. Cybele.

1. *Uxor deor. m. Sat. deputatur* N. — 16 *ream* H L. — *cybelen* L. — 17 *opim* L M N. — *Opis vero* L M N. — *ut ait Servius* (ad Ae. 11, 532), *idem innuere videtur latine quod Gr.* etc. rectissime N. — 18 *rea graece* L M. — *autem*) om. N. — 19 *Fulg.)* 1, 2 *quod opem esurientibus ferret*; cf. Albric. 1 p. 897. — 20 *juxta eund.)* 3, 5; cf. myth. I, 230. — 21 *volunt* L. — 22 *pro superbia recte* E G M; *prae et per editt.* Fulg. — 23 *habitare ferunt* L. — *excelsi et superbi* M. — 24 *Daemon. autem* L; *vero illos d.* M. — 25 *studuerunt* M. — *populus*) om. N. — εἶς) *ys* H; *is* E G L. — 26 *inquit*) om. N. — *indigetes inquit* L. sc. Fulg. 3, 5. — *quasi*) *quidam* L. — *indigetes quodammodo indigentes* N; *indigetes quasi nihil indigentes* E G. — 28 *interp. daem.* L. — *enim*) om. L N. — 29 *a δημ.)* ἄ demonti H L; *quasi diamones* M; *quasi demonti* N. Ergo legendum atque δημοῦχοι. — *δαίμονες* explicat Mart. Cap. 2 p. 39 ed. Hug. Gr., atque id haud dubie voluit M, qui priorem interpretationem omisit. — 30 *diamones*) Leg. *δαίμονες* et cf. Mart. Cap. 1. l. — 31 *vocaverunt* L N. — 32 Leg. *Medioximus*; cf. infr. p. 250, 22. — 33 *et homines* L; *et hominem discernitur* M. — 34 *terrestria . . . caelestia* L M N. — 35 *medioximos Apulejus* L; sc. de dogm. Plat. 1 p. 204 (T. 2) ed. Ruhnk. citat. a Serv. ad Ae. 8, 275. Cf. Non. Marc. p. 141 et Mart. Cap. 2 p. 39. Apuleji codd. meliores ἀρχαϊκῶς scribunt, *medioxumos*. — 37 *hujusmodi* N. — *dix.* Virg. L N. — 38 *vocasse deum* M. Nostram lectionem confirmant codd. Virg. Ae. 8, 275. — *videt. Herc.* L N. —

2. *in*) om. N. — *Fulg.)* 3, 5. — *diutius docmate* N. — 41 *verni cinctos* L H; *v. cintos* E; *v. quintos* G. — *cinthos en.* E G; *cinctos en.* H. — 42 *Attica lingua* E G. — *unde etiam cintus etc.* G. — 43 *quasi hios cinthos* E G; *hians cintos* L N; *iascinthos* H. Itaque leg. ἰος pro ὑάς. — *solus*) om. E; *flos solus* L N. — *videl.)* om. N. — 44 *perfec. dicitur* L. — p. 158, 1 *cibelle* H; *cybile* N; sed vid. ad myth. I, 230. — 2 *Homer.)* Il. 1, 279 ὥτε Ζεὺς κῦδος ἰδῶκεν, quae verba misere corrupta sunt in E G. Majus post Munckerum laudat Il. ρ, 566. Alii praeterea loci afferri poterant, ut Il. 11, 300. — *Ideo etiam* L; *Ideo et* M. — 5 *trahent. curr. suum* L N. — 9 *omni potentia ornata est et i. e. v. dominatur* N; *dominatur est etiam in* L H atque haud dubie verum est. — 7 *potentia* M N. — 8 *sive indigetes*) om. N. — *sive indig. s. daem.* L. — 9 *dicti*) *appellati* L N. — *divitum autem* L N. — *Haec autem pu. form. Atin* L N; *Atin*) om. M. — 10 *quem etiam* L M. — 11 *Ergo quia* L N. — *maximorum fam. suorum* L M N. — 12 *et*) om. L N; sed agnoscit Fulg. — 13 *diliget vel amputat quod odit* N; *amputat*) om. L; *amputet* M et editt. Fulg., sed *amputat* E G. — 14 *potentia nunc usque* L. — 15 *diuturn.)* *divinum* N. — *Ideo Latini dici vol. atyn quasi eton* L N. *athin* H M. — 16 *Ergo que* L.

3. *Ope etiam* L M; *vero*) om. M. — 19 *ponit* M N. — *dicit. grand.* L. — 20 *et*) om. L N. — *corp. mater; mater quod etc.* L N. — 23

metallisque L N M. — *Haec enim) quia haec* L N. — 24 *terrae vel in ar.* N. — *sed) om.* N. — 25 *Cybele* N; *cibele quasi cubile* H. — *cubele* L; *Cubela* M. — 26 *cube n. graeci etc.* L N. — *cubos numer* N. — 28 *cubile dicitur* L N. — 29 *ratio capitis* N. — *quia) quae* L. — 30 *exerc.) exsecuisse semet* M. — *commem.) dicunt* L N. — 31 *Idem. paene sed p. p. de ea* Serv. sent. L; sc. ad Ae. 10, 252. — *paulo) om.* N. — 32 *deor. (deum edd. Serv.) par. terra dicitur* L; *sed om.* M. — *tellus) om.* N M. — 33 *tamen inquit* N. — *damus) datur* Serv. — 34 *autem) om.* N. — *esse) om.* L N. — 35 *ejus* L M N. — *verno temp. ap. hiemali claud.* L N. — 37 *ostendat* L N. — *omnia posse sup.* L N. — 39 *terra in aëre pendeat* L N. *pendet* M. — 40 *quod in. portatur et volub. e.* L N. Sed vid. myth. II, 46. — 41 *cum) om.* L N. — *glad. ping.* L.

4. *De hoc etiam* L N. — *Athin* H M; *atim* N. — *amavit* M; *berecinthia* addit L. — 46 *inquit) om.* L N. — p. 159, 1 *causa) creator* L N. — 4 *Scotus tamen* L. — 5 *impetum) rapetum* N. — *Ipsi etiam Opi d. t.* L M N. — 7 *in tut. ejus sunt* L N. — 8 *Vestam ei) Opi etiam Vestam* L N M. — 9 *dicit Mart.* N; sc. p. 2 ed. 1599. — 10 *exc.) creari* L; *elici* N.

5. *Lege cum* L N: *Quia v. de V. sermo casu (casu sermo* M) *ort. e., aliquantul. de ea proc.* — 12 *esse) om.* L N; *fuisse* M. — *suoque* L N; *suo gr. eum* M. — 13 *legitur* L N. — 14 *fictum esse* L N. — 16 *nutriri post caelestem collocat* N. — *esse) om.* L M N. — 17 *custod. inext. ignis* L; *ignis om.* M; *ignis inext.* N. — 18 *Fast. 6, 268 de Vesta: Significant sedem terra focusque suam; et 301 At focus a flammis et quod fovet omnia dictus. Itaque N ab antiq. quoque innuit veneratam Vestam foco fuisse.* — 19 *templi ejus olim ignem* L N. — 20 *de quo loco* L N. — *cunctos) junctos* H; *cinctos* L. — *quippe) om.* N. — *inire) om.* N. — 22 *putant* N. — *Addunt* N. — 24 *et) om.* L. — 25 *et) om.* L N, *deinde numen ignis esse meruit.* — *Juppiter) Lege jugiter cum* H L N. — 26 *habuit* L N. — *potissime* L. — 27 *igne) om.* L; *igne ut legi nullum* N; *ut legitur nullum* L; *legi est etiam in* M. — 28 *ulla) om.* L M N. — *religio) om.* N. — *et ipsi Ianus* L; *et ipse Vulcanus* M. — 29 *futim) futin* M; *suum* L; *futile* Serv. ad Ae. 11, 339, *ubi C habet futtis, D futilis. — futis) suus* L. *Sane futis lexica non agnoscunt; futile iisdem verbis ac Serv. explicat schol. ad Stat. p. 287, et Donat. ad Terent. Andr. 3, 5, 3 et ad Phorm. 5, 1, 19. Vasa futilia a fundendo dicta affirmat Fest. p. 67 ed. Lindem., quae verba male intellixit Isidor. 10, 109.* — 32 *hausta ad ej. sacra* L N. — 33 *piaculum) periculum erat et ideo* L. — 34 *vas excog.* L M N. — 35 *statim pos. effund. etc.* L. — *contineret* L; *in se* addit N. — *id ipsum* L M N. — 36 *aestimo* L. — *ut sicut* L. — 37 *nullo tempore) numquam* L N. — *esset* L. —

6. *Ovidius* L N post *terram* ponunt. — 39 *tholum) colum* N; *tolum* H. — 40 *rotundum* L; *rutundae* N. — 41 *prob. evid.* L N. — 42 *quasi sita sistit* N; *sita sit* L. — Apud Ovid. 299 est: *Stat vi terra sua; vi stando Vesta vocatur.* — 43 *omnia) om.* L. — *elementa de loco et in se moveri* N, *sed in rasura.* — 45 *Tullium) N. D. 2, 27.* — 46 *est illa quae* L N. — p. 160, 2 *denique) namque* L; *itaque* N. — *Vest. num. L. — ubi).* *Leg. urbi; erravit tyoptheta. — urbi Romae pr. scire lege facinorum prohibetur* L; *rome urii pr. sciri lege fatorum proh.* N. — 3 *Quod vero legitur* M; *quia, ut leg.* L. — *in cruce* L. — 5 *Virgil. Ge. 1, 498. — dicimus) videmus* M. — 8 *Virgil. Ge. 3,*

294. — dicimus) legimus L N; videmus M. — cui XI Kl. maj. die festa quae palida d. L N. — 9 terrac) deorum L N. — 10 alii autem L. — 12 Nonnulli etc.) Tractatum III de Jove hic incipit Majus. — 13 omnium procreatorem sive factorem L N. — factorem omnium M quoque. — 15 Jov. prim. L. — 16 polluris H N. — i. e. pollifilium H; quasi poli vel etc. N L. — 17 videlicet) om. L. — 18 gign.) girantem N, pro generantem. — phys.) philosophi L. — 20. volunt intell. L. N. —

3. Jupiter.

1. id est) om. L N. — 24 esse) om. L N. — viderunt L M N. — germana L N. — Quia vero Juno . . a juvando dixerunt). Utraque haec sententia abest a M. — 25 aër Jovi i. e. igni L N. — subjectus L. — 26 jure) igni L N. — datum) traditum L N. — Hos vero N. — 27 ambos) om. L. — ab adjuvando alios dix. L. — Nihil enim sic etc. N. — 28 ullum) aliquid vivere an. potest vel spirare L N. — 29 Ζεύς) et eisdem L; idem N. — pater nuncupatur L. — Cf. ad myth. I, 105. — 30 vita) juxta N H. — quod hoc sc. el. et calet et igni vit., ut vult Her. (ap. Serv. ad Ae. 6, 265) cuncta sunt an. N. — 32 ergo) quoque L N. — juvans) vivens M. — interpretatur N. — 33 Ipseque est . . . appellatur.) Haec sententia bis exarata est in L. — ipse et (etiam N) a luce, quam omnibus praestare videtur, lingua tuscorum lucentius (lucerus N), latina vero lingua etc. N; Latine vero L. — Lucetius est ap. Serv. ad Ae. 9, 570, ibique lingua osca; sed Tuscorum praestat. —

2. hominum atque) omnium L N. — Respicit Ae. 10, 18: O pater, o hominum rerumque aeterna potestas. — 37 philosophos L. — 38 Probus) prius L; vid. Serv. ed Ae. 10, 18. — 41 Jovis st. irr. hominibus hon. tr. L N. — 43 div. potest. Apoll. N L, omissa copula. — p. 161, 2 sent. sua L N. — 3 ergo) enim L N. — marcescentibus L N. — 4 poscat) post igne ponit L. — ex) om. L M N. — 5 aethere vel igne L N. — hoc fieri tamen N. — 7 ign. aeth. N; ignis i. e. aetheris L. —

3. — Perversum verborum ordinem exhibet M. — 11 fatum L N. — 13 qui non indig. infer. N. — 14 ammiculis L N. — 17 Nam L. — dicunt N. — 18 temper. et salut. L N. — 19 et Sat. pos. L. — mutat L N. — videl.) om. L N. — vero) om. L N. — 21 trahens L N. — Hinc autem Virg. L; sc. Ae. 2, 690. — aspice terram L. — hoc tantum) om. L N. — 22 Quos) quod L. — rad. affl. L N. — afflaverunt . . vivant L; juvant N. — 23 alibi) Ae. 10, 473. — 24 fecundiozem L N. — sicut L. — 25 in contr. N. — 26 Diva) obluta L; obvia N. — adversa L; aversa N. — 27 deos) om. L N. — adversos H L N. — et ibid.) idem L N. — 29 alibi) Ae. 4, 362. — 30 adversa H L N. — 31 adversam H L N; aversa . . irata M. — 32 quarto Aen.) v. 362. — 23 cartaginis H; karthaginis M N; kartaginis L. — ut impellat Ae. L N. — 35 sequitur) sc. 4, 221. — 38 fictum est L N M. — physica) philosophi L. — 39 autem quum a sin. p. veniunt M L N. — 40 nuntiant) erunt L; erant N. — cael. intuent. vid. L N M. — 41 bona sint L N. — 42 quae sinistra nobis sunt, dextra sunt caeli L; quod sin. nobis st st. (utrumque est sunt) dextra cae. N M. — 43 advers. de reb. terr. L; adv. terr. N. — nuntiare L N.

4. vero) autem L. — quae sicut refert fab. L N; quae sicut) om. M. — 46 administravit L N. — p. 162, 1 et) om. M L N; ac profecto melius abest. — philosophi dant rat. L M. — 2 calorıs est L. De hac re vid. ad myth. II, 3. — adeo etiam ut ova L. — posset L H. — 3 excoquere L. — gagaten). Sic H a secunda manu et N; achatem L. — admoeret L. — 5 acutum adeo L N. — intuit.) visum N. — 6 radiis solis L. — flectat visum L N, quod verius iudicio; intuitum M. — Ajunt etiam matres L. — 7 ut) om. L N. — contra radios solis obvertere L N. — 8 ut si ipsos s. r. sustineant, vitae res. L N. — 9 in X L N; sed est IX, 900. — 10 dicit) om. M N. — 11 volucer editt. Luc. — 12 videl.) om. L N. — Elementa ig. calidissima et limpidissima sunt aetheri, i. e. Jovi, sicut animal, corporata, qui etc. Majus; aetheri i. e. Jovi merito hoc animal consecratur, quod calore et p. abund. N; aeth. i. e. Jovi merito consecratur animal, quod cal. et perspicuitate habundet L. In hac lectionis diversitate illud animal consecratur verum est. — 13 perspicuitate M; pro quo Majus conjecit perspicacitate, ut est in H N. — 14 fuerunt Ro. L N. — 15 quod L N. — aquila) om. N. — 16 sic et L N. — omn. pop. obtinebant principatum L N, reliquis omissis. — 17 aliud alii senserunt L N. — 18 auctor) om. N; quidem L. Vid. ad myth. II, 198. — 19 trojanos i. e. tytanis fil, L; tianos. i. e. fil. titanis N. — 20 erat L N. — 21 et) om. L; deinde sacr. C. fecit. — 22 Cujus quum etc.) quum autem vic. ejus aug. L N. — 23 aur. sibi aq. L N. — 24 secuta N. — factum M. — quod) quae N. — 25 dim. aq. L N. — 26 natum est aquilas (aliquas L) militum signa comitari L N. —

5. tytanibus L N; titanis H. — de iis) om. L M N. — 28 feruntur L. — eos fabulae) om. L N. — 29 ejus) sui N. — procreati L. — tytanis L; tytanides N. — a tyseos L N; a tiseos H M. Vid. Serv. ad Ae. 6, 580; cf. ad myth. I, 11 et II, 53. — 30 ab) om. L N. — 30 Ex his L N. — 31 narratur) dicitur L N. — unde et deificari meruit L N. — 32 tenet nom. L. — 33 reg. Troj. L N. — 35 comprehendendum . . mutasse L N. — Vid. ad myth. II, 198. — 37 dic. adh. L. — 38 Aquarium). Vid. infr. III, 15, 11, Hyg. P. A. 2, 29. Philarg. et Burm. cod. ad Ge. 3, 304, schol. ad Germ. Ar. 283 p. 68 ed. Buhle, ad Lucau. 1, 653, ad Arat. p. 76, 40 Bek. — 39 quoque) etiam L. — 40 ysidem L; ysidra H. — 41 i. hujusmodi pict. navi sim. et ipsam tulit N; hujusmodi similiter pict. L; habente picturam similiter M. — 42 credas) sit L N. — ysidis L; adhuc addit N. — 44 quidem) om. L M N; non aureo imbre, sed auro corr. e. ab eod. J. L N; auro, non aureo imb. M. — 45 dicit Hor. N, sc. C. 3, 16, 8. — verso H L M N. — in principium N. —

6. Habet etiam L N. — versum N. — 2 concubitu L. — ova duo L N. — protulisse L. — 3 sed tamen tres n. L N. Nostram lectionem confirmant Fulg. codd. E G. — et) om. L N. — 4 Fulg.) 2, 16. — inquit) om. L N. — 5 ponit pot. L N. — λοιδη) lide E G H N; lida L. — quod nos Latine aut injuriam aut convicium dicimus Fulg; injuria aut invid. L. — aut) sive N. — Omnis enim L N; ergo omnis E G. — 7 alicui) om. L N. — se, declinans L. — et ei M N. — 8 veniens ad Led. L N. — 9 transformare L. — fingitur) dicitur L N. — ideoque in cy. N. — quia) quod reliqui codd. — 10 ferant Fulg. — esse plen. L N M; ita conviciis esse ple. ut E G. — 11 ipsa ave E G; ceterae L N, omisso nom. aves. — fuerint E G L M; sunt N. — 12 quoque) om. L M N. — alienis) alicui L M N. — faciendam L N. — 13 descendens) om. N. — 14 acipitur L N. — 15

visc.) *viciosi* L. — 16 *affectedu* N; *effectus injuria* E. *effecta injuria* G. — *tantum*) om. L. — 17 *Ex*) om. L N. — *tria* L M N. — *Castor, Pollux, Helena, Nihilominus sem.* etc. Fulg. — 18 *utpote est* L. — *disc. et scand.* N. — *Uberior hic incipit esse Fulgentii oratio.* — 19 *Troj. et Gr.* L N. — 21 *et*) om. L N. — 23 *quam quisq. alteri* N; *recte haud dubie.* — *timor*) *amor* N. —

7. *praemissa*) om. L N; *praedicta* M. — 30 *et*) *id est* L. — *ipsa*). *Lege ipso.* — 31 *quidam*) *quidem* H L; *qui* N. — *pululant* L. — 32 *timor*) *amor* N. — *perhennis* H L N sine *que.* — 33 *fab. alia* L; *aliqua* M. — 35 *Castorem Tindari fil.* M; *Cast. vero Tind. fil. fuisse et mort.* L N. — 36 *divin. ei* L N. — 38 *permisit* L N. — *fuerat* L M N. — 41 *oritur una, altera lateat* L N. — 42 *occ. pr.* L N. — 43 *Quod autem altera oriente altera occidat* L N. — *et alt . . occidat*) om. L; sed N pro iis habet *et exverso* vel *ecverso.* — 44 *dici solet*) *dicitur* L N. — 45 *nulla rat. ver. esse poterit* L; *verum esse n. r. poterit* N. — 9 *stellae eorum cont. s.* L N. — 46 *quos* quae L; *quod* M. —

8. *consilium*) *seminarium* L M N. — *certe*) om. L; *saltem* M N. — *veri*) om. N. — *inquir. non relinq.* L N M. — 3 *frat. ejus* L M N. — Vid. myth. II, 132. — 4 *eorum fil.* L N. — 5 *Trojam* L. — *Si igitur Hel.* L N. — 6 *sine dubio*) om. L M N. — *posset* L N. — 7 *prius*) om. L. — *a Th. legimus nuptam* L; *prius nuptam* N. — 8 *Qua rat. quid. ind. apud Trojam dicunt bellum habitum non ob ej. rap. quibusdam (quibus N) al. c. quibus tamen non Servius (ad Ae. 2, 592. 601, 11, 262) consentit* L N. — 11 *Ilio* diu L. — 12 *Hylan* iliv L; *ylum* N. — 13 *quod is*) *qui* L N. — 14 *muros ascenderat, dedit* L N. — 15 *profecti nam deinde cum etc.* M N; *profectique sunt c. Pr. deinde leg.* L. — 16 *virinis red.* L. — 17 *minime eam* L M; *eam quem.* N. — 18 *repetere* L M N; *et hoc verum est.* — *potuisset* L; *potuisse ab illis* M. — Vid. myth. II, 199. — 19 *cum ex. Par. in Gr. m. l.; in Gr. Par.* M N. — 20 *qui*) *quod* L. — *videl. filiam vel ux. regis abd.* L N. — 21 *primum*) om. N. — *hosp. receptus* L N. — 22 *Hel. eum* L. — *sollicitata*) om. L N. — 23 *seq. voluisset* N. — *Spartam civ.* L N. — 24 *a mar. rec. mer.* L. — 25-27 *sicque foedus inter Gr. et Tr. ruptum est* L N, caeteris omissis. — 27 *denique*) *vero* L N. — 28 *que*) om. L; *nociva est et temp. tempr. pr. fratrum v. pr. sunt stellae* N. — 29 *frat. vero prop.*) om. L. — 30 *mali videtur fuisse* L. — *Inde est*) ap. Stat. Th. 7, 793. — 31 *qui cum jam* M. — 32 *therampnei* H; *Therapnam* M; *terapnei* L; *theraphei* N. — *Θεράπνη* sive *Θεράπναι* Laconicae oppidum satis notum est; *Θεραπναῖος* Ap. Rh. 2, 163. Itaque *Therapnaei* vera est lectio, Cod. Taurin. Stat. legit *Trenarei.* — *fugerent* M; *fulserunt* L N; *fugierunt* cod. Taurin. —

9. *quidam*) om. L N. — 34 *hujus*) om. M. — *in hujus mundi fig.* L N. — *unde*) *quomodo* L; *quoniam* N. — 35 *univers. vis ut aj. d. e.* L N. — *mundo hinc* L; *huic* N. — 36 *sese*) *esse* L M N. — 37 *verae aeternitatis* L N. — 38 *reintegr.* L M; *repetendo* N. — *aet. form. se* L. — 40 *qui*) *quoque* L N. — 41 *palnam* L N. — *unde et* N. — *Juven. 10, 38.* — 42 *illin. de rubr.* L; *rubica illi pingunt* N. — *adinstar aeth. col.* L N. — 43 *in Libya Ham. i. e. harenosus* L N. — 44 *appellatur* L; *a libycis vocatus est harenis* N. — 44 *ἄμμος*) *aminora* H; *hāmonia* L N. — *arena harenosa* L N. — *dicitur*) om. L; *vocatur* N. — 45 *unde etiam sim. ej.* L N. — *cum*) om. M. — *dentur ibi* L N. — Vid. ad myth. II, 80. — p. 165, 1 *epyretico* N. — *docu. fut.*

N. — 2 *thessalica* L. — et *vat.*) et om. L. — 4 *const. religionem coluisse* L N. — Vid. myth. I, 96. Serv. ad Ae. 8, 352.

4. Juno.

1. v. 7 *statuerunt* N. — *utraq. philosophi mar. appellaverunt* L N. — 10 *data sunt* L M N. — 12 *alterum* L N. — *aërem jux. Tull. dixerunt.* Vid. Cic. N. D. 2, 26. — 13 *quia nih. eo moll. e.* L N. — 16 *videret* L; *videtur* N. — *igitur*) *Lege ideo cum* H L M N. — *Sed quia haec d. et.* L N. — 17 *sunt magis tenuia fecul. hab.* N. — 18 *hisdem* L. — 19 *illud vero sororem, ut videl. sex.* L N. — *in conjugium serv. adtrib.* N. — 20 *ideo* om. N. — *fig. Nept. L.* — 21 *alumnus*). *Lege alumnam; alumpnam* L. — 22 *humore*) *rore* L N. — *eam*) om. N; *sed restituit secunda manus.* — 24 *et nymph. vel yridis* L N. — 25 *quidem*) om. L M N. — *nichil* H N, *ut saepius.* — *agat* L N. — *operemus* L. — 26 *utitur ope: commotione vent.* N; *ope* om. L. — *ut*) om. L N. —

2. *Hinc etiam ei yrim* L N. — 29 *yris* L. — *perforata vel penetrata* N L. — 30 *Virgil.) Ae. 4, 701.* — 32 *Unde semper in reg. soli opposita app.* L N. — Vid. ad myth. II, 6. — *Thauman- tis post fingitur ponit* L N; *teumantis* L; *taumancis* H. — 35 *sortita est h. nom.* L; *sic dicta est* N. — *taumantos* H; *taumantios* L; *taumanthos* N. — 36 *ejus*) om. M; *sed typhotheta noster omisit colorum.* — *haec est rat. jux. philosophos* L N. — 38 *creant col. sic enim est necesse* L. — 38 *Haec*) *Quae* M. — *et*) om. L M N, *qui deinde recte pergunt v. 39 aeri, id est Junoni; et M: Junoni dic. des. id est aeri.* — *deservisse fing.* N. — 40 *sit persec.* L N. — *pelices* H L M. — 41 *ideo tantum dicitur* N. — 42 *pliades* N H. — *qui*) *Lege quae.* — 43 *facit* L M N.

3. *Hanc* L N M. — *parientibus* L. — *dicunt* L M. — 2 *com- plura*) *quam plurima* L; *et plurima attr. ei nomina* N. — *Lucina vel Lucesia* H M; *Lucina et Lucesia* N; *et Luc. et. Luces.* L. — Itaque lectio cod. N revocanda est, etsi haud ignoro, a Martian. 2 p. 37 *eam Lucetiam* vocari, ut *Juppiter dicitur Lucetius*; vid. Fest. et Cu. Naev. ap. Gell. 5, 12, Macrobr. Sat. 1, 15 p. 283. — 3 *quia* N. — *dic. dea port.* N. — 4 *lucis praebeat* L N, *qui deinde haec inserunt: "Quum enim puer animatur, tunc aërem, qui per Junonem significatur, attrahere incipit. Haec enim duo se (se om. N) semper comitantia et inseparabilia (seperab. N) sunt. Impossibile enim est, aliquem esse animatum et spiritum non attrahere, vel e converso".* — 5 *et Flu.* N M; *etiam Fl.* L. — *fluuonia* H N; *fluinoma* L. — *fluxionibus* L N; *fluuioribus* H. — *Fluvonia* est ap. Mart. 2 p. 37; *Fluvionia* quidam codd. Arnobii 3 p. 118 ed. Elmenh. Augustin. C. D. 7, 2, 3; *Fluonia* Fest. p. 69 ed. Lindem. — 6 *in februali partu* L; *a partu* N. — *Februalis*) om. L. — *eas*) *ea* L. — 7 *secundis*) om. N. — *egressibus* L; *egredientes* N. — *enim*) om. L N. — *purgo* Lat. L N. — At *februo* non est vox Graeca, sed *Sabina*; Varr. L. L. 6 p. 195 Sp. *februum Sabini purgamentum*; cf. eund. p. 214 Sp. et ap. Non. 2 p. 114 Merc. et Fest. p. 64 Lind. Ovid. F. 2, 19 sqq. — 8 *Februus*) *Isid. Or. 5, 33, 4. — quod purg. anim. praesit* L N. — 10 *celebr.) fiebant* L N. — 11 *iterduca* H L; *interduca* M. Illud verum est, et confirmat Augustin. C. D. 7, 3 et Martian. Cap. 2 p. 37 secund. cod. Gotting., etsi alii ibid. legunt *interduca*. — 12 *introd.*) *Lege per iter ducat cum* H L M N. — *dicitur etiam domiduca* L N, *quae lectio praestat.* — 13 *eas*) om. L N; *ducat* deinde N; *Recte.* —

etiam) om. L N. — 14 *nub. ungueb.* L N. — *et quod p. domus* L N. — 16 *dici volunt* L N. — *Cinthia* L; *cincia* M. — 17 *dicitur resolve* L N. — *Cinctia* est ap. Mart. Cap. 2 p. 37. *Cinxia* ap. Fest. p. 48 Lind. cf. Varr. ap. Augustin. C. D. 4, 11. — 18 *societ* L N. — 20 *et*) om. N. — *apell.) dicitur* L. — 21 *Virg.)* Ae. 11, 736. — 23 *Idem alibi* M; *et item alibi*, L N. — *de equo seniore*) om. L M N. sc. Ge. 3, 99. — 26 *populonem* H L M; *plutonem* N. — *Nos-tram lectionem tuentur* codd. Mart. Cap. 2 p. 38, Arnob. 3 p. 118, Macrobr. Sat. 3, 11. — *quod plures populos* etc. L N. — 27 *Curitim*) *currum* L N. De *Curiti* vid. Fest. p. 38 et 48 Lindem. Mart. Cap. 2 p. 38. Eadem et *Curis* audit et *Quiritis* in inscr. ap. De vita A. Benev. cl. 1 n. 8. et ap. Gruter. 308, 1. — *id est*) *ei regal. i.* (a se-riore manu) N. — 28 *Serv.)* ad Ae. 1, 8, ubi *Curetis* vulgo scribitur, cf. ad Ae. 4, 59; sed *Curitis* vel *Curritis* ad Ae. 8, 84 in C D. *Curis* autem est vox Sabina secundum eundem ad Ae. 1, 292.

4. *Varro eas* N; — *Varro ait eas id. li. non tang. sol.* M. — 31 *solitas*) om. N. — *inchoantes essent* N. — 33 *Unde est*) ap. Lucan. 2, 359, ubi hodie legitur: *Translata vetuit contingere limina planta.* — 35 *consecrata* L N. — *culina*) *culmina* L N; *pulvinar* M. — 36 *Her-ceo Jovi.)* Sic emendavimus. *Herculi jovi* H; *Herculi*, omisso *Jove*, L M N. Vid. ad myth. I, 213. — 37 *Dicit* (sc. Varro) *ante eas fac. pr. H; Deinde ante eas faces pr. L; Dicunt etiam fac. ante eas pr. N.* Lectio H erat recipienda. — *antea*) om. N. — 38 *Nuces quod* L; *nuces quae* N. — 39 *assignat* L; sc. Varro. — *quod cum Jove com-mune mat. N; ut Jovis commune* etc. L. — 40 *et celebrarent ut* etc. N. — 41 *Jovis sunt* N. — *ioglandes* N. — 42 *et illud* N. — 43 *capientibus* L N. — *eas*) om. L N. — *sonitus fieret* N. — *vox pu. l.* — 44 *depon.) amittentis* L N. — *posset* N. — 45 *vittis*) om. L. — *ad lim. mar. cum simul ven. postes ligabant, anteq. ingr.* N. — 46 *Virgil.)* Ae. 4, 459. — p. 167, 1 *Fingi* N; sc. Varro dicit. — *quod praecedat*) om. N. — *Juno praecedat Ven.* L. — 2 *post usus veneris in co.* L N. —

5. *Fulgent.)* Virg. cont. p. 748 ed. Stav. — *eneidis* N. — 5 *regem ventorum*) om. L N et Fulg. — *naufr. Troj.* L N et Fulg., qui pro ut legit quo. — 6 *diopeie* L N; *deiopee* H. Lege *Deiopeiae*. — 7 *ponitur in mod.* L N. — *et*) om. N. — *dispendium*) om. M. — 8 *et*) vel E G. — *infantium* L; *infantem* M; *infanti* N. — 9 *nam ut evidentius hoc intellegas* E G; *inquit* addit L M. — *quidem*) *quidam* H; *quae dea partus est rectissime* L E G; *quodam partu* N. — 10 *sed ad n.) hoc naufragium gen.* E G H L N; *verissime procul dubio.* — 10 *Nam et oleum imm.* E; *etulum* G. — *innuttit*) *invitat quasi seculi interitum. Aeolus namque quasi colonus (eolonus* H M E G) *quasi seculi inter. interpr.* L N; *namque saltem est revocandum.* — 11 *In*) om. M. — 12 *enim*) *igitur* L N; om. E G, qui leg. *in qua necess.*, sed sententiis transpositis. — *universali* L N. — *hum. volvitur genus* E G. — 13 *diopeiam* L N. — *domos* E; *deinos enim Gr. pulcer interpretatur* N. — 14 *publ. gr.* L. — *iopa* E; *cipa* G; *yoepa* L N H; *popcia* M. — *oculi* E G. — 15 *in modo* E. — *nascendi*) om. E G; — *pe-ric. nasc.* E G. — *cui quidem perfectioni* E G. — 16 *a dea*) *adeo* L. — *partus*) om. L; *pariter* N. — 17 *quoque*) om. L M N. — *deam* L. — 18 *et*) om. L. — *cum sceptro pingitur* L N et Fulg. 2, 3, apud quem eadem leguntur. — 19 *sunt* L. — 19. 20 *habundant . . aspirant* L N. — cf. infr. p. 241, 29, et supr. myth. II, 4 et

5. — 20 *cap. vel. eam* L N. — *pingunt* M. — *omnes*) om. N; *sed agnoscunt reliqui codd.* — 21 *plerumque*) *semper sint absconsae* E G. — *absconsae sint* N. — M. *omisit verba plerumque s. absc. deam etiam p. vol. eam quia div.* — 21 *deamque etiam ideo p. faciunt, quod de divitiis novae div. semp. gen.* L N; *reliquis omissis.* — 23 *Sed et* (*et om. L*) *ipsae nonnumquam abortivum patiuntur quum semel sors et lucra pereunt* L N; *nonnumquam abortiuntur* M. — 25 *in suam habet tutelam* M. — *semp. ornatus est app.* L N. — 27 *anterius* (*alterius* E) *faciem ornat* Fulg. — *posterioraque t.* Fulg. — *denudat* N. — 29 *ornaverint* N. — Hinc in edit. Fulg. explenda est lacuna, quam tamen et nostri codd. E G sic explent: *ita divitiarum gloriaeque appetitus momentaliter ornat, postremo (postrema G) tamen nudat.* — 29 et *quidam* L N. — sc. Theophrastus in *Moralibus* ap. Fulg. 2, 3: τὰ ἄλλα περιγυρωθῆ, quae E *omisit*, G autem *Talipanoti* scripsit. — 30 *Salamon* E; *Salemon* L.

6. *et yrim* L N. — *autem*) om. M. — *quod sicut* Fulg., ubi edit. *perperam addunt etiam*, quod abest ab E G. — 33 *refulget* M; *fugit* G. — 34 *citius fugitiva* Fulg. — 35 *quasi* ξῖν) Vid. myth. II, 6. — 37 *certam, saepe oriantur* L N. — *et sedit*) om. L N. — 39 *etiam*) *quoque* N. — *regnorum*) om. N. — 43 *regnor. dea* L N. — 46 *id est dignitatem habentem r. s.* L N. Cf. myth. II, 106. 107. — p. 168, 1 *q. perhenniter durat, non quod transit* L N. — *non istud* M. — 2 *et*) om. L; *etiam* N. — *Ixion* L N. — 3 *regnum affectasse* L; *regni gl. in Gr. aff.* N. — 3. 4 *primus omnium*) om. L N. — 4 *et*) om. L N. — *dicti sunt*) om. L N. — 5 *celeriter*) om. N; *celebre* L; *celere* M. — 6 *adeptus est* L N. — *est*) om. L N. Cf. infr. p. 177, 15. — 7 *cito superiora deicit* L N. — 9 *viol.*) *vim.* L N. — *cito depr.* L N. —

7. *inventione* N. — 2 *sic sentit* *Serv.* L N; *s. Serv. sent.* M; sc. ad G. 3, 115, myth. I, 163. — 13 *Cum enim, inquit* N. — *bobus* L M; *suis addit* L N. — 14 *ire coëgisset* L; *misisset* M; *misit* N. — 15 *et ii ad tant. curs. M; tantum*) om. L N. — *non sufficientes* N. — 16 *et eor.) quorum M. — seculi e. stim.)* om. L N. — *revocabant* L N. — *Sed ii* M; *quum hi* N. — *aut*) om. L N M. — 17 *eorum equi*) om. N. — 19 *id est*) om. L M N. — 20 *Centauri . . . dicti sunt*) om. M. — *quasi a centaurois* L N. — 21 *Alii tamen* L M N. — 23 *velociss. esse const.* L; *esse voloc. c.* M; *esse* om. N. — 24 *achademici* H L; vid. *Serv. ad Ae. 3, 90.* — *et de ceteris* L N M. — 26 *iheronimus ponit ex.* L; *beatus Hier. apt. ponit ex. in libro de patr. vita, ubi etc.* N. — Vid. *Hieron. vit. patr. fol. 27 vers. ed. Venet 1508. 4.* — 27 *sancti Mac.* L N. — *agit*) *ait* L. — 28 *inquit*) om. L N. — 30 *equa*) om. L N. — *puella esse non videretur* L. — 31 *adduxissent, illi ante quam ullus percunctaretur* (*sic et L et ed. Venet.*) *dix.* M. — 33 *puella*) om. L N. — 34 *converterunt* N. — 35 *ergo te ut* L M N. — *ad*) om. L N M. — *commutes* N. *in id* L N. — 37 *pecudis in se* L; *in se nih. pec.* N. — 38 *in oc. vestris et intuent.* L. — 29 *daemonum*) om. L. — 40 *suam*) om. L N. — 41 *unxisset* L. — 42 *visus*) om. L N. — *virg. videri omnibus, ut et sibi etc.* L M et ed. Venet. Recte. — 43 *etiam*) om. L N. — *omnis*) om. N. — 44 *sicut* *Plin.* L N. *Serv. ad Ae. 3, 90. 4, 493.*

8. *a. divert.*) om. L N. — 46 *dicimus aërem* L. — p. 169, 1 *de volup.*) om. L. — *Tiresiam*). Vid. myth. I, 16. — 2 *Quos quum*) *illisque percussis ab eo esse mutatum in fem.* N; *illisque ab eo percussis*

in fem. mutatum L. — 3 Tum). Iterum legendum est cum L M N. — 4 eosd. vid. conc. simil.) om. L N, qui pergunt: ab eodem iisdem percussis prist. accepisse formam. Ob hoc igitur ab his de voluptate certantibus (iudex L) electus, virum tres uncias amoris, feminam vero triplum (amplius N) habere dixit. Juno vero ob hoc irata eum excaecavit. — 9 vero) autem L N. — ut ei restitueret quod am. L; ut ei hoc quod am. rest. N. — aliquat.) om. L N. — 11 itaque) namque L. Vid. myth. II, 84. — unde etiam L N. — 12 ponitur) accipitur L N. — 15 jam lascivia anim. et coeuntia etc. L N. — 16 aestu ferv. N. — sexum) estum N. — 17 id est in) in om. N. — 18 posuerunt M N — in) om. L N. — 19 omnia) om. N. — sic a suis L N. — quasi de m. u. emergantur (sic et L) foll. N. — 20 folliculis) foliis M. — 21 videl.) om. L N. — dum item L. — 22 germ.) grana L; gna N, i. e. grana; recte. — iterum) idem L; item ea N. — 23 jam) om. N. — 25 enim) om. N. — omnia stringit L N. — 26 jam moriantur L N. — arborum jam exs. L N. — 27 inclinans L N. — 28 vertitur L N; redit M. — 29 variare vic. temp. L N. — 31 igni atque aëri L N. — 32 qui justum expertus pr. jud. L N; re exp. M. — 34 prov. mat. L N. — 35 effovet L. — perducit L. — 36 calor enim N. — maturitatem tantum confert in gr. L; tant. moderare nov. in agris N. — 37 excaecatur L N. — de causa L. — 39 tamen i. calor L H M; et hoc revocandum est; tam. i. aër N. — quantulumcumq. L; qualiscumq. N. — 40 sat.) sparsorum L. — saltem) salem N. — 41, et) ut N. — ei dicitur ded. L N. —

9. Cf. Serv. ad Ae. 7, 607. — bifr. dicitur N. — 43 quem et alii N; et om. L. — 45 eum quadr. L N. — prob. illa res L N. — p. 170, 1 appellatur N. — 2 etiam dicitur diei d. L M; diei etiam dic. quod deus diei N. — que) om. N. — pingunt M; om. N. — 3 Horat.) S. 2, 6, 20. — 5 sacratur L; sacratum omne N. — 6 et) om. L N. — anni) jam N. — 7 nuncuparunt L N. — vel) et N. — 8 ratio) om. N. — Serv.) ad Ae. 1, 291. — 9 quum jam vinceretur L. — 10 erup.) ebullisse L. — 11 ergo) ferunt N. — Brevissime autem L: Unde et simulacrum Jani ibidem fuerat constitutum. — 14 facto) sacro M. — 15 Janus dicitur hab. d. f. L N; Janus ipse du. f. habet Serv. — 16 cognit.) conventionem L N; coitionem C D M, quod praestat. — et) om. L N. — melior L M N. — 17 causa) om. N. — ituri) adineuntet N.

10. fecimus) om. N. — 20 Varro). Vid. ad myth. II, 52. — fu. reg. ins. L. — 21 et) ex L. — scilicet insulae L. — fut. praed. fl. vent. M N; flamina L. — 22 visus est L N M. — 24 rege Aeolo L N. — 25 De quarum una N. — Virgil.) Ae. 8, 417. — 26 Liparim M. — Martian.) Nupt. Phil. 6 p. 208. — 27 tamen) om. L. — 28 a nonnullis Vulc. — 29 stoyle L; stroyle N. — regn. et ipse commemorat N. — 30 ex flamine M. — pror. in prox. L; in prox. om. N. — 31 quis vent. L N. — hodie quoque L N. — inquit) om. L N; quod, inquit, hodie M. — 32 incolae praes. dicuntur N, qui deinde cum L pergunt: Quae quia expositae erant, et de illis, qui venti flatu essent, cognoscere potuit, (ideo addit L) rex ventorum dictus est (fingitur L). — 32 philosophica autem L. — 33 Aeolus) om. L N. — sedere dicitur L N. — 34 Juno dicitur L N. — 35 id est Junonis) om. L N. — 36 et) om. L N. — vent. cr. sec. quosd. L N. — 37 Unde in Aen. sec. Serv. (ad Ae. 1, 71.) Nymph. ei sp. Juno L N. — ideo) om. L N. — in Aeneidos initio Juno etc. M, qui om. ideo et ei. — 38

quum sit rex vent. L N. — adjung. ei L N. — 40 Nymph. in sua pot. habere L N. retinere Serv. — 41 creantur) quae expressae in aquas rediguntur addunt L N. — Unde est) apud Virg. 5, 20. — apud Lucanum addit C. — 42 dimittuntur L N; om. C D. — 43 quas constat esse Nymph. L N. — notant) vocant M. — 44 quod) qui C D. — tamen) om. C D; quem tamen M. — 45 competenter) om. N C D. — Unde) ut C D. Vid. Salust. Jug. 80. — 46 habent uxores N. — p. 171, 2 ostendit) Serv. ad Ae. 1, 57. — 3 aliquatenus) om. L N. — 4 Praeterea) Hinc ait L N. — quis) quisque N. — 5 impot. inquit Aeolus N. — quodcunq.) Ae. 1, 78. — 6 regnum est N. — Mis. tybicen N; tibicen M. Serv. ad Ae. 3, 239. — 7 ex) om. L N. — Deinde L N tractatum de ventis subjungunt: "Sed de ventorum origine intercalatus habeatur tractatus. Aër est inanitas (quaedam add. N) plurimum (leg. plus) habens admixturae quam cetera elementa. De quo Virgilius (Ae. 12, 354, confus. cum Ecl. 6, 31 ubi est magnum etc.) Longum per inane coactus (secutus Virg. priori loco). Aër autem dictus est ἀπὸ τοῦ αἰῆρος (a notos IHIN. L; ἀπο τοῦ PNIN. N) ab eo quod ferat terram, vel ab eo quod feratur. Hic autem partim ad caelestem partim ad terrenam pertinet materiam. Nam ille subtilis (est N), ubi ventosi ac procellosi motus existere non possunt, ad caelestem partem, ille vero turbulentior pertinet ad terrenam, qui exhalationibus humidis ex se multas species reddit. Nam commotus ventos facit, vehementius excitatus ignes et tonitrua, contractus nubila, conspissatus pluviam, (et spissatus pluvias N) congelantibus nubibus nivem, turbulentus densioribus nubibus grandinem, distentus serenum efficit (facit N.) Nam aërem spissum sub nube esse, nubem rarefactam et solutam (nube soluta N) aërem serenum nemo dubitat. Nubes autem dictae sunt ab obnubendo, id est operiendo caelum, unde et nuptae, (nubtie L N) quod vultus suos nubent, id est velent; unde et Neptunus, qui nubat mari terram. Nubes autem aëris densitas facit; venti aëra conglomerant nubesque faciunt".

5. Neptunus.

1. Cf. myth. I, 107 II, 9. — 10 a nando L M N, ut codd. Cic. N. D. 2, 26. Itaque hoc est praefendum. — 11 Portunum L N et codd. Cic. — paululum N M. — mutatis L N; paulum primis literis immutatis Cic. — 12 nominant L N. — Hanc Gr. L N. — posidoniam L; posidomina H; possidontia N. — 14 aqua) om. L N. — in se transformat (format L) spect. L N. — 15 acc. de qu. elem. L N. — et ἐνοσ.) et nossacon H; ennosaron L; ennisaron N. — conversione M N. — sit terr. L N; fieri terr. motus constans opinio est M. — 17 sicut quorundam continent op. L N. — 18 triplici utantur natura L; tr. utantur vir. M N. — 19 Huic autem amphitridos conjug. L M (qui om. autem) N. Nostram lectionem confirmat Fulg. 1, 3. — 20 τριτρον terens, ut in Fulg. super Aen. (p. 753) L N. — 21 quasi detritenon L; q. tetrimenos Lat. contritos N. — dicimus L N M. — 22 quasi constricta L N. — 24 vel put. Fulg. 1, 3. — Macrob. ostend. L. — 26 quod videlicet L N. — terras) om. L. — terant L N. — Doris) om. L. — 28 Graec. ext. L; Graeciae om. N. — qui in m. cum (omni add. L) exercitu suo dic. per. L N. — 29 deserv. ubiq. L N. — 31 Phorcus). Vid. myth. I, 129. — 32 corticae L N. — 33 mag. sui parte exe. L. — 34 fuisset) post rege ponit N. — obrutus). abreptus L. — itidem) eum L N. — 35 dixerunt L N.

2. multas advenisse superst. L N. — Plato in eo lib. L N. — 37 testatur L N. — 38 silvicolae L N; silvicedi M. — 41 id genus)

hujusmodi M. — *Deinde) Hi iidem L N.* — 42 *membratius M.* — 43 *eas) om. L N.* — *assignaverunt H L N.* — *scientiam enim L.* — p. 172, 2 *Sic quoque) om. N;* *sicque L M.* — *loco religionis L M N.* — *orta est L;* *superstitionem orsi sunt N.* — 3 *Haec autem est quae ab an. L;* *hoc autem quae etc. N.* — 4 *t. Servio) ad Ae. 8, 187.* — *vocab. sumpsit H L N.* — 5 *enim) namque N.* — *delirar.) durarum M.* — 6 *nominiibus L.* — 7 *Lucret.) 1, 66.* — 8 *rerum) om. L N.* —

3. *Tullius) N. D. 2, 24.* — *suscepit) sic incepit M.* — 12 *voluptate) N.* — *tollant H.* — 13 *Castor et) om. L.* — *hinc Pollux, hinc Castor N.* — *hesclapius L.* — *deificati sunt N.* — 16 *damnatus est, praedicans deo et non diis esse serviendum add. L N;* sed absunt a *Serv. Ae. 8, 187, unde haec derivata sunt.* — *Jud. et Chald. N;* et *Jud. et Chal. M;* et *Chal. vel (al. et) Jud. Serv. — ab) om. L M N et Serv. — 17 in VIII) v. 186 sqq.* — 21 *ait) om. L N.* — 23 *ignoremus L N.* — 24 *est causa L N.* — 25 *dat hanc Serv. ad Ae. 1, 500, myth. II, 50.* — 27 *Oread, vero L.* — *oron L N.* — *enim) siquidem N.* — 28 *drias enim L N.* — 29 *et) om. L N.* — 30 *et nasc. et per. Serv. ad Ecl. 10, 62.* — 31 *deae) om. L N.* — *mar. deo L M N.* — 33 *venti creantur L;* *procreantur N.* — *Serv. ad Ae. 3, 571. 577. 7, 23.* —

4. *Habetur etiam M;* *Hoc et habetur L.* — *Vid. myth. I, 2.* — 36 *illius N.* — 37 *bellis N.* — 38 *hasta jactata N.* — 29 *ut) et N.* — 40 *idem est N.* — 41 *utrumque etenim N.* — *immortalitatis L.* — *appellatur L.* — 42 *Scinthium alii) om. N.* — *Vid. ad myth. II, 119.* — *syronem N.* — 43 *Sunt igitur L M.* — *ego) om. N.* — 44 *et) om. L N.* — 45 *quae lit. L.* — 46 *omnem autem terram ill. L N;* *omnem om. M.* — p. 173, 1 *auctore e. Cecrope N.* — 2 *has duas urbis L N M.* — 3 *maris viciniam recte M;* *m. joconditatem L N.* — *habeat L.* — 4 *re civitati) om. L;* *nomen re civitati N;* *civitati) om. M.* — *nomen acciperet L.* — 5 *numina) Neptunum et Minervam L.* — *certasse ad invicem N.* — 6 *ear. usu dea L N.* — 7 *intitul. et ab illo nomen mutuasse addit L.* — 8 *Ideo vero L N.* — 10 *ab ocis Gr. L.* — 11 *praeterea N.* — *Serv.) ad Ge. 1, 12.* —

5. *Neptunus etiam II. dicitur gen. L N M. Cf. Serv. Ae. 3, 241. 249.* — 14 *ferē) om. L M N. Nec mirum est L N.* — 15 *Miles. Thal. L N.* — 16 *Unde est) ap. Virg. Ge. 4, 382.* — 17 *quorum non L M N.* — *terram et parent. N.* — 18 *dicimus fil. L N.* — *arpiae L. Vid. myth. I, 27 fin.* — 19 *dicuntur esse L N.* — 20 *Inde etiam av. L N;* *inde et M.* — 21 *a partis L N.* — *Fab. de Harp. fictam s. exp. Fulg. (1, 8; vid. myth. II, 13.) L N;* *fictam agnoscit et M.* — 23 *Celae. dic. L N.* — 24 *tantum) om. L N.* — *igitur) om. L N.* — 25 *virgo fingitur L N.* — 28 *rap.) primam praedam L.* — *ad fugam N.* — *ad fugi. velox sit M.* — 29 *tollens) concupiscens L N.* — *nigra L N.* — 30 *aliena L.* — 32 *invaserit L.* — 33 *dicuntur N.* — 34 *de incestu L.* — 35 *excaecavit L M.* — 36 *raperent L N M.* — 37 *foedarent L N M.* — 37 *a Zeto L;* *Zetho M.* — 38 *fugatae s. L N M.* —

6. *Cf. myth. II, 142, Fulg. 3, 11.* — 39 *dicitur et in mod. L N.* — 40 *Nati) Nam L M N;* *recte.* — 41 *servatae et) om. M.* — 42 *adultae vid. dici L N* — 43 *et ip. fulgent clare et poss. L N.* — 44 *non dub.) praedicantur L N M.* — *Dum vero N.* — *a parva L.* — 45 *nov. dicitur L N.* — 46 *exp. reprimuntur L N.* — p. 174, 1 *quidem*

in thesauris L N; quod in thesauro M. — app. possunt vel fulg. L N. — 2 et possessores s. l. gl. obscuros redd. L N. — 3 Hinc etiam vid. L. — ex dolore novercae et fil. N; ex nov. illusionem fil. a patre caec. etc. L. — 4 imm. dic. L N M. — 5 Fulg.) 3, 11. — sed etiam id. u. vult Fulg. M. — Phineus rex L N. — omnis amans sua etc. L N. — 6 nec umq. M. — 8 eum) om. N. — 9 stercoribus L M N et Fulg. — inuit) significat L N. — 10 a) om. N; de N. — 11 Zetus L N. — et κολών L N; Gr. καλ. bonum ζητ. quaerens dicitur M. — 12 dicitur N; dicuntur L. — Hi vero L N; hi duo M. — 13 terrenis bonis numq. misc. L N. — 14 spiritalis M N. —

7. Cf. myth. II, 193. — 17 fabricasse L; composuisse N. — 18 certam vov. dare pec. ad sac. fac. diis praedictis L; N tamen om. dare. — diis) om. M. — 19 fabricationem L N. — contulit N. — 20 et dii L N. — 21 Messapus). Serv. ad Ae. 7, 690. — 21 messapus dicitur esse dictus estua per etc. N. fictus est M. — 22 qui et inv. L N. — numquam L N. — 23 bello victus est N. — Quod autem fl. L N. — 24 et ips.) et om. L N. — in mare L M N. — 25 universi decurr. L M; decurr. universae N. — Qui et ideo L N. Vid. Serv. ad Ae. 8, 77. — cum) om. L N. — pingitur L N. — 26 mugitus L N. — imitatur aquae murmur N; imitantur aquae murmure L, imitari murmure videntur M. — 27 curvas ripas cernim. L N. —

6. Pluto.

1. Cf. myth. I, 108. Quartus S. filius, ut volunt, habet inf. regnum, quem videl. terr. pr. p. L et N, qui tamen filius Pluto recte servat. — 31 praesidem vol. M. — Eum autem Stat. (8, 91) in libro Thebaidis sator. (rerum om. N) v. fin. et auctorem L N. — 33 omn. corp. N. — 35 interpretantur N. — et Latine Dis recte L M N. — 36 vel) om. L M N. — div. esse considerantur L N; condantur M. — 37 infero nihil N. — omnia rapiat N. — 38 quod) om. L. — 39 dius M; divus L N. — 40 Orc. dicitur L. ab ὄρκω quod Gr. N. — ὄρκος enim Gr. jusjurandum dic. M; Graece om. L. — 41 sine) om. L N. — 42 Tullium) N. D. 2, 26: quia et recid. omnia in terr. et orian. e terris. — 43 decidant L N; in terris recondantur M. — 44 Tenebris vero L N. — ideo) om. L N. — p. 175, 1 elem. sit L N. — 2 namque, inquam L N, pro inq. nam. — physicas intendimus ra. N; philos. intendamus ra. L. — 4 quidem nec posse L. — 5 et si est qualis sit vel ubi vel quid L N; qualiter sit, vel quid, vel denique ubi L. — 6 inquiratur L M N. — nobis vero M N. — 7 ex parte aliqua L N M. “Notandum dictum hoc, ne forte miremur auctorem nostrum in sequentibus multa dicentem, quae cum christianae religionis, quam ipse profitebatur, doctrina non consonant. Quippe auctor sententias ethnicorum sive poetarum sive philosophorum historice recitat.” MAJUS.

2. Igitur ut p. tr. et phisica N. — 12 et Lu.) et om. N. — quod dicitur) quidem L. sc. Ae. 6, 439. — 13 Et) om. N. — cohaeret) coërcet L M N, ac ita legunt codd. Virg. meliores. — 14 terra circ. L N. — et in terris e. probantur L N. — Cf. Serv. ad Ae. 6, 127. 426. 645. — 16 in) om. L. — fluvios) om. L. — Lethen L M N. — 17 Acharontem N; Acheruntem M. — stygiem esse L N. — 18 lethes L M. — 19 Acharon N. — 20 chere L. — à enim sine) om. M, qui legit χαιρε enim de gaudio vel salute dicitur. — et) om. M. — chiria

chere L; *cyrio chaire* N. — 21 in *hymnis*). Sic L N H; in *imperiiis* M; hinc Majus in *mysteriis*. — 22 *acharontem* N; *Acheruntem* M. — 23 *huj. aest.*) et hinc *st. creari* L N. — de *stygie* N. — 24 *Ejus rei* M. — *etym. est* L N. — 26 *haec autem* L N. — *contristare* L M N. — *anim. hominum* N. — 27 *Acharonta* N; *Acherunta* M. — *qui non longe* L N. — 28 a *Bajis* om. M; *aliis* L. — *undiq. mont.* L N; *undique*) om. M. — *septum*) *separatum* L; *separatur* N. — 29. 30 *Loca ... scatent*). Haec *sententia abest* a M. — *Loca autem* L N. — 30 *autem*) om. L N. — 31 *nigromantia* H L N. — et *cynomantia* L; *cinomancia* N; *chiromantia* M. — 32 *consueverunt* N; *consueverat* L M. — 33 *misseno* H. — *Elp.*) *hisperione* L N; *Helpenore* M. — 34 *cochitus* H, et sic *supra*. — *Acharonti* N; *Acherunti* M. —

3. *Stygiem* N. — 37 *c. extremum Aegypti esse p.* L. — 39 *a fratre*) *a sientifone* L N. — 41 *tumul. sunt* L N. — 42 *gig.*) *generat* L N. — 43 *etiam*) *quoque* L M N. — *suorum propter laudem illam ad alt. reg. nav. def.* L; *quem ordinem sequitur* N *quoque*, *retinens tamen paludem*, et *defer. mutans in transferunt* — 45 in *fluv. forte* N. — *perierit* L. — 46 *Virgil.*) 6, 329. — p. 176, 1 *err.*) *erant* L. — *volitantes littora* L N. — 2 de *stygie* N. — Ae. 6, 324; *cf. myth. I, 178.* — 4 *sec. fabulam* L M. — 5 *ob .. remunerationem* M. — 6 *dii*) om. L N. — 7 *ejus numen* L N. — 8 *Lege nectare.* — 12 *per*) *prout* L. — *contr. nat. suae* L N. — *jur.*) *vivunt* N. — 13 *per exactionem* N. — 14 *aliunde* L. — *execr.*) *e contrario* N M. — 17 *dixerim* L. — 8 *vinc. via* L N. — *prior est* L. — 19 *nec hoc*) *non* L; *nequaquam* M; *nichil* N. — 20 *Dum non etc.*) *Ovid. ar. am. 1, 363*, ubi est in *codd. Tunc quum tristis erat def. etc.* Itaque *memoria lapsus est myth.* — *ylion* L N. — 21 *grata recepit* N. — 22 *et mut.*) *et* om. L N; *etiam* M. —

4. *a floi i. e.* L N; om. M. — *Est enim*) *En* N. — 26 *tot. ignis amb. infert* L N. — 27 *animi incend.* L N. — 29 *nat. fluidam* L. — 31 *aër*) om. L. — 32 *densatur* N. — *crassatur* L N. — *in q. peccantes purg.* L N. — 33 *esse nonnulli* L N. — *inf. inc. aut.*) *incipientes* N *simpliciter*. — 34 *circ. Martis infernum dic.* N. — 35 *const. fab.* L N. — 36 *alii autem* L N. — *Serv.*) ad Ae. 6, 640. 888. — 37 *esse Elys. contendunt* L N. — *elisis enim* L N; *vid. Serv. ad Ae. 5, 735.* —

5. *Lucr. reddit*; *vid. myth. II, 105.* — 42 *ticium* L N. — 43 *jecur*) om. L. — *dantem*) *datum* N; *amantem* L. — 44 in *jec. sec. phys. sita est* — 45 *est*) om. L N. — *et*) om. L N. — *in*) *ut p. asserat ren. dic.* L N. — 46 in *re sem.* N. — p. 177, 1 *non sufficit* N; *non est satis* M. — *recrecit* L N. — *Hor. ait* N; *se. C. 3, 4, 77.* — *incont.*) *innumentis* L; *inextinctum* M. — 2 *ticii* H L M. — *Hinc H. -- et*) om L N M. — *ob incestum* M. — 3 de *stupro*) om. L N M. — *interpellaverat* L N. — 4 *Inde Lucr.* L N. — 5 de *phlegea leg. etiam sup.* L N. — 6 *inaniter s. ver.*) in *aurem semper vertuntur alia lectio ap. Maj.* — de *diis i. e. super.* N; de *d. et de sup.* L; de *d. et caelo sup.* H M. — 7 *male suspicantur* N. — *relig. non sunt, qui pro reverentia* N; *relig. s. qui se per reverentiam continent alia lectio ap. Majum.* — 8 *Unde etiam* L N. — 9 *dicitur mer.* L N. — 11 *repententes* N. — 13 *dici videtur*) *dicitur* L M N. — 14 *tamen*) om N. — *non desinunt* N. — 15 *ostend.*) *constat intelligi* L N. — 17 *hujusmodi* L N M.

6. *Macrob.*) *Som. Sc. 1, 10 p. 58 Zeun.* — 21 *tond.*) *tudentem* *Macr. codd. tendentem* L; *mandentem* N. — *se* L M N. — 22 *quia se*

L N. — 23 vit.) mutare L N. — 24 destr. N. — qui) quia L M. — praev. consil. L. — 26 seque et act. Macr. — permittentes Macr. — cas. et fort. Macr. casib. suis fort. L N. — 28 ineff.) inexplicabilibusque L. — vit. trahentes L N. — 28. 29 et atram sil. s. lapsuram Macr. et L N. — 30 iminere L. — qui ard. pot. et infaustam ambiunt tyrannidem Macr. — ard.) affectuosas N. — 31 qui) et Macr. — se) om. Macr. — dum metuat H M et Macr. recte haud dubie. — 32 vid. sibi L; exit. sibi N. — 33 q. videntur meruisse N. — acharonte N. — et stige et stige L N. — 34 satis cum Lucr. Servius idem N.

7. Per Leth. L N. — 36 nih. aliud volunt q. L; n. a. dici volunt q. N. Macr. p. 57. — herrorem L. — 37 vit. pr. Macr. — quam) H L N; qua M et Macr. edd. — 38 et tamen) solamque Macrobo. — esse in corp. etc. Macr. vit in c. p. esse L N. — Alii tamen) Serv. ad Ae. 6, 705. — 40 viri ac mem. N. — 41 circumvenientibus L; circumventibus N. — 42 Leg. eum. — esse senect. voluerunt N. — 43 vident) agiles L N. — 44 virentem) om N. — 46 interv.) imminet N. — Et sic fl. Leth. L N. — p. 178, 1 semp. morti L N. — 3 philos. sp. L N M.

8. §§ 8 . . . 20 absunt ab H. Ac profecto modo dixerat auctor, se hanc de animis disquisitionem huic operi minus idoneam judicare. — infinitis M N. — 7 etiam compet. L N. — 8 sive magis) om. N, qui exhibet rasuram. — dic.) ajunt L N. — frivolophorum L. — 9 ab in. m. animae cr. L N. — 10 locatae sunt N. — 11 ex desid. N. — 12 ut) om. L N. — 14 contag.) labe N. — possident L N. — et perf. L N. — 15 et . . . et) Utrumque om N. — et fut. L N. — 16 obtinent L N. — 17 ab illa splendida et altiss. luce et perpetua L N. — Sed nostram lectionem confirmat Macrobo. in som. Sc. 1, 11 p. 64, unde myth. hausit. — 19 ipse) om. L N. — 20 quidem) om. Macr. — hac perf. inc. Macr., ubi tamen Gronovius antiquarum edd. et codd. lectionem a perfecta praefert. — ad perfectam corporabilitatem L N. — 23 siderei corporis Macr. fedi corporis L N. — incr.) detrim. L. — 24 quadam) om. Macr. — 25 obvol.) oblivione L N. — 26 testei) lutei N. — 27 ibid.) quidem L; quadam N. — quam) qua M. — 28 subtilitate L N. — eatenus) hactenus L; actenus N. — 29 perfectione L N. — Trahit enim etc.) Serv. ad Ae. 6, 714. — 31 libid.) inertiam C. — 33 ne) ut L N. — non possit L N. — propriis) om. N. — 34 numinum) om. L N. — 35 sumus L N.

9. v. 38 vero) autem L. — 39 tumult. variis L N. — et) om. L N. — 40 pluviarumque L N. — tandem corp. ten. L N. — 41 adeo rigua M. — 42 ante) prius L N. — jam) om. L N. — 44 lucente) lucernae M. — oblivionibus L N. — utrum) an L N. — 46 animam) om. L N; illis) om. L. — eas negant L N. — p. 179, 1. clar. tamen obscuretur M. — 2 an. illis L N. — et jam) etiam M. — ex eo quod L. — 3 Macr. in somn. Sc. 1, 12. — a corpore) om. N; tand. a corp. L. — 5 sumserunt N; assumpserant M. — illicque eisdem N. — 6 ad integr.) om. M. — 7 non essent, iniquunt L N. — 9 quod anima si sic incorporetur L N. — 10 pr. sit ver. corp. respicitur, respond. L N. — 12 et quum ad an. N M. — 13 anim. et corp. L N. — 14 phys.) philosophi L. — Intrusae vero animae corp. L N. — 15 reduci mer. L N. — ex natura M. — mereantur M. — 16 et concup. N. — 17 bona app. N. — 18 Duo quoque ex ind. L N. — 18 discern. N. — 19 priorum M. — 20 et inde M. — 21 cogn. nuncupatur N. — 22 pertrahat ad eff. M. —

10. Serv. ad Ae. 6, 724. — *Quia vero* N. — *aliquantum* N. — 24 *ratio* L N — 25 *paritatem vel)* om. M N. “De animarum origine legatur perutilis adnotatio historica doctissimi Lusitani *Ignatii Monteiri* S: J. metaphys. Tom. 1. part. 2. p. 341 sqq. Ibi enim cognoscere summam licet quicquid non veteres solum philosophi, verum etiam Christiani aliqui doctores praeter veritatem alucinati sunt.” MAJUS. — *portionem*). “Haec sententia ad pantheismum vergit.” MAJUS. — 26 *ut ajunt)* om. M. — 27 *quid per* N. — *elementa)* om. N. — 28 *si de deo et elem.* N. — *nascantur* M. — 29 *nat. omn.* L N. — 30 *a deo, quid ab ipsis es. p. elem.* M. — 33 *probatur* L; *probant* N. — 34 *et calor* N. — *sicut elem. omn.* L; *sic. omn. elem.* N. — 35 *vero)* om. L. — 36 *Praet. ut deus, sic et corp. illa* L. — 37 *contra vero an.* N. — 38 *elementa mutantur* M. — *proprie* N. — 40 *inferunt* N. — *quod inde* N. — 41 *ducit)* trahit L. — *Sed)* Si L N. — *occurrerit* N. Vid. Serv. ad Ae. 6, 724. — 42 *quod ratio plus* L N. — *illis)* aliis N. — 43 *viget* L N. — 44 *fuerint* M; *fiunt* N. — *viv.)* nutantia. — 46 *animalis* L N. — p. 180, 1 *viv. rationis* L. — *in satis)* infans L; *in aliis in satis* invalida C; *insanis* invalido D. — 2 *adeo ut qu.* N. — 3 *ex ejus qual.* L N. — 5 *Gallos)* teutonicos L. — *ing. vid.* L N. — 6 *ex quad. p.* L; *ex om.* N; — *reprehendit* L. — *qui ad aliud transtul.* L N. — 7 *mutare ex p. dicit* L N. — 8 *De toto enim* L N.

11. Serv. ad Ae. 6, 724. — *est)* sit L N. — 11 *Atqui* M. — 12 *animi)* om. L N. — *debit nat. corr.* L N. — 14 *quam)* eo L N. — *includatur* M. — *in fovea* N. — 15 *imp. inde suam virtutem non perd.* N. — 16 *ita et* N; *sic et* L. — *vitia)* vitam M. — 18 *Omne . . . anim. corrumpitur)* om. L. — 20 *cui)* quum M. — *sint* contr. M. — 22 *ratio)* ideo M. — *refringatur* L. — *inquiunt per se* L N; — 17 *retracta* legendum est. — *quando autem* N; *quae si resecta* M. — 32 *antiquum)* suum M.

12. Serv. ad Ae. 6, 724. — *propriam)* om. N. — 35 *poenam* L N. — *patitur ap. inf.* L; *recipit ap. inf.* N. — *ajunt)* om. L N. — 36 *posito* L. — *vigorem* L N. — 37 *speciem candidam* C D. — 38 *non)* om. L N. — *inde eam afferas* L. — 39 *req.)* quaerit L; *ablutione indiget* N. — *ex corp.* L. — 40 *etiamsi corpus dep.* N collocat post *ne-cesse est.* — 42 *Virg.)* Ae. 6, 746. — 45 *quod aliae)* om. L; *q. animae aliae* N. — *quaedam solarem* N. — p. 181, 1 *purgationis)* perfectionis M. — 2 *circumdari* N. — 3 *legim.)* ap. Virg. A. 6, 340. — 4 *vix etiam m.* N. — 5 *de Did.* 6, 453. — *Occurrit)* om. L N. — 6 *Sic ergo* N. — 7 *pallingenosio* L. — “Famosum errorem metempsychoseos quis ignorat, vel quis jam refutari postulet?” MAJUS. — 8 *inextensio-* bosis N; *inextensio-* bosis L. — 10 *amb.)* dubium M. — 12 *futurum sit desiderium habeant in corpora redeundi* L; *futuri s. ignarae, ut desiderium habeant incorporandi* N. — 13 *accepimus sap.* N; *accep. scientiae* L. — 14 *desc.)* decessu L N. — 15 *tamen)* autem N; *etiam* L. — *secundum quosd.)* om. L N. — 16 *animas)* sed quasdam addit M. — 17 *fati)* facti L N. — 18 *apothesis* L; *apetitum suum* N. — *aeterne* M. — 19 *ad. s. cons.* N.

13. *superius* N. — 21 *genita* M; *an etiam generata* L. — 22 *inn. vid. Plat.* L N. — *Generatam eam esse* N. — 23 *Tim. refert* N; *thimei* L. — *ubi dicit* L N. — 25 *sementem)* scientem L; *cientem* N. — *phedrone* L. — 27 *ingeneratam* L N. — *ideo dixit quod* L N. — *eam)* om. L N. — 28 *gen. rer.* N. — *ut)* nisi L. — 29 *act. vel nat.* L N. — 30 *diss. act.* L. — 31 *vero)* om. L. — *div.*

actualiter non dissolvuntur, sed naturaliter L. — 32 *dissolvatur* N. — 33 *pateretur* N. — *illi*) om. L. — 34 *igitur*) om. L. — 35 *ideo*) om. N. — *et ipsa* L N. — 36 *ilen* L. “Haec quoque Platonis sententia est, cui videbatur Deus rotundus, quia nulla sit pulchrior rotunditate figura.” MAJUS. — *et plato numquam* L. — *testatur* N. — 37 *interdicit* N. —

14. *tamen*) autem L N. — 39 *id est*) om. L. — 40 *unicuique rei* L N. — 41 *invenit* N; *innuunt* L. — 42 *divina* N. — 43 *formam* om. N. — *rationalitatem* N. — p. 182, 1 *plur. vult.* L. — 3 *pro corporabilitate div.* L N. — 4 *exerc. constat* L. — 8 *relinquat* N. — *exerc. vir.* L N. — 9 *Anima en. ut diximus* etc. N. — 10 *habet pot.* N. — 12 *mundanam eandem*) om. L; *eandem*) om. N. — 13 *anima*) om. L N. — *in corpore esse* N. — *in homines viv.* M; *in corpore viv.* N. — 14 *duas hom. an.* L; *duas an. eund. hom.* N. —

15. *sunt*) om. M. — 16 *vehiculis* L N. — *cottidie* L; *cotidie* N. — 18 *Nam*) om. M N. — *ab hebraica veritate* M N. — 19 *arbitrantes* N. — *quia dicunt* M. — *fratris*) om. M. — 20 *ad me de terra*) om. L. — 21 *de*) cum N. — *Abel erant*) *abluerant incorporandum* M; *ubi Majus* “Ita cod., inquit. Videtur tamen dicendum optabant incorporari.” — 22 *in corp. beat.* L N. — 23 *auct.*) *dignitatis* M N. — 24 *efficitur* M N. — *in vita*) *munita* M. — 27 *dicebant*) *volunt* N. — 28 *hoc trah.* L; *id trah.* N. — *et insp.* L N. — 29 *ut ajunt* N. — 30 *redit* L. — 31 *Hi igitur deo* N. — *tamq. et divisib. sit. vel localis* N; *vel divis.* L M. — 32 *Asser. quidam pro alii* L N. — 33 *innasci* L. — 34 *et anima*) om. M; *ita anima filii de anima patris putetur pr.* N. — *trahunt argum. de similit.* M; *argum. trahentes a cons.* N. — 36 *indubiae* M. — *nec hinc animas nec il. nasci* L, *qui reliqua inde a verbis vel creari . . . corpore nasci cum* N omisit. — 38 *quod est temp.* L; *quia c. t.* N. — 39 *quo*) *quod* L. — 40 *in corpore* L N. — “Immo contrarium passim demonstrant catholici philosophi ac theologi, quos inter Monteirus prop. X. Videsis etiam fragmenta Graecorum Patrum a me edita in tomo I coll. Vat. in Leontii locorum sacrorum specimine.” MAJUS.

16. *duae*) om. L N. — *vires sunt* N L. — *altera*) *et olia* M. — 42 *inferior*) *superior* N. — *Animae . . .* usque ad p. 183, 2 *superiorem* omisit L. *super. en. celest.* N. — 43 *ce illa concupiscen* N. — 44 *Animus autem* N. — *qui* N. — 45 *cons. corp.* N. — 46 *Est quoque sup.* N. — p. 183, 2 *sed inferiorem* N. — *Est autem* N. — *eve* L N; *Evae* M. — 3 *rexiss.) exilitisset* L. — *Eva*) om. M. — *infer. Eva* N. — 6 *poët. et* N M. — 7 *Si iniquiunt* etc. L N. — 8 *qua*) *cur* L; *cum* N. — 9 *incorporeae non* L. — *vid. tot.* N. — *vivac. est* N; *vicinitatis est* L. — 10 *agn.) cognoscere* L N. — *coeperit* N. — 12 *post*) om. L N. — *oblivione* N. — *Serv. ad Ae. 6, 714.* — 14 *iterum*) om. N. — *de caelis* L N. — 16 *philosophorum sententiam fut.* L. — 16 *Virg.) Ae. 6, 715.*

17. v. 19 *expressio est* N. — *quom.) qualiter* L; *quando videl. vel qualiter* N. — 20 *fuereunt* N. “Inter ceteros diu multumque in hoc argumento versatur Proclus ineditus ad lib. X reip. Platonis.” MAJUS. — 20 *tam sont. quam innoc. secundum philosophos ad astra revertuntur (referuntur L) ut aviter (ut ajunt N) pro* etc. L N. — 22 *pretio merito* N. — *aeterne* M, *qui om. lucis.* — *aet. luc. opt. merc.* N. — 23 *malis comm.* L N. — *proiciantur stellis* N; *stellis puniantur* M; *proiciuntur* L. — 24 *ita* om. L N. — *idem* om. L N. sc. Ge. 4, 225 sqq. —

25 hoc . . . absurdum L N. — 26 scilicet om. L. — huc om. N. — deinde) demum L. — huc) ac codd. Virg. — 29 Lucan.) 9, 8. — 30 imi) uni N. — 31 animam M, ut vulgo edd. Luc. — 32 omni. in orig. s. redire L N. — 33 quod inde N. — fund. poss. perire L N. — 34 in quo L N. — 36 Serv. ad Ge. 4, 225. — 37 quasi) quia M. — 38 mixit.) maximarum M. — quaque) quippe N M. — 39 contingit M N. — interire) exitium M. — 40 resolvantur N.

18. mire agit (ait M) Virg. dicens N sc., Ae. 6, 740. — 43 inanes) aduos N. — 44 iurgite N. — 45 infestum . . . exiit L. — 46 poetica observat N. — a phisica N. — p. 184, 1 secundum) om. L. — philosophorum sententia L. — 2 quod) quam N. — 3 niniis fuerunt sord. opp. L N. — 6 nihil exurit N. — transe. in marina corp. L N. — marina) maxima M. — 7 vixerunt L N. — 8 transeunt N. — suscipiunt N. — 9 ergo) genus L N. — etiam om. N. — Stat. Th. 3, 485. — 10 Inde in sacr. omni. etiam istae tr. purg. s. L N. — 11 sunt) om. M. — purgant M. — vel) ut L N. — aut aqua abluunt M. — in) om. N. — 12 ventilant M. — 13 consuetum M. — Virg. Ge. 2, 389. — tibi) om. L N. — 14 alto N. — 15 In ips. et. sacris purgationum L. — 16 Virgilius L N collocat post meritorum. — ut) ubi L N. — 17 aqueam L N. — 18 male) om. N. — vixerunt I. N. — corporationem N. — 20 diut. temp. c. num. L N. — autem) om. N. — addit) ait M. — Virg. Ae. 6, 743. — 21 man. pat. L N M. — 22 quae) quasi N. — 23 ea quae in) aquae vel ignis jud. continemur M. — 24 aliud quod L N. — veritas est M. — Serv. ad Ae. 6, 743. — 25 unum qui L N. — 26 hort. ad bona L N C D. — alium L; alius N. — pravat L; om. N. — 27 quia) quod L; qui N. — hominum) om. N. — unusquisque gen. Serv. — 29 inserimur N. — in mel. vit. C D. — 30 aut vacationem C D, qui omittunt i. e. ascens. ad sup. — 31 meremur L N C D. — 12 dicit sc. Virg. Ae. 6, 743. dicunt N. — Cf. Serv. ad Ae. 12, 538.

19. Apud plocium L. — Serv. ad Ae. 9, 184, qui alium verborum ordinem exhibet. — 36 moveamur L. — primi) primo C D; primi quidem L. — qui) om. L. — 37 deprehendunt L N. — et genio L N. — 38 quod) qui L N. — 39 nos) om. N. — et) om. L. — considerare L N. — 41 nihil mali N. — 42 Ae. 9, 184. — 43 ard. humanis mentibus N. — 45 cupiditates) om. N. — ment. nostr. L N. — injiciunt haec desid. L N. — fit) sit Serv. — p. 185, 2 omnibus rer. N. — Genio etiam I. N. — 3 volupt.) ventri op. damus L. — Unde in secundo eneidos L N. Sed L deinde pergit: Sed nec aliquem esse sine genio locum voluere priores, deinde subjungit Terentii locum, qui est in Phorm. 1, 1, 10. — 4 Sive) suum N. — defraudas L. — 6 in V) in secundo N; at est Ae. 5, 95. — Unde etiam L. — de) om. L. — prorumpente N. — 7 genuine L. — addit N. — 8 duci) om. L N. — Serv. ad Ae. 5, 95. — 9 mos antiquorum N; haec maj. consuetudo C D L. sicut hodieque apud Indos est addit Serv. — 10 his) iis N. — et servi N. — de ux. una N. — 11 incenderetur L N. — erat) om. M; fuit N. — 12 servum) unum L. — Anchisa L N. — 13 Sive) aut Serv. Sive apotheosim sive deificationem quia poë. etc. N. — 14 ei dat) credat M. et) om. C D. — 15 superiora) om. C D. — res inferiores L. — Cf. myth. II p. 118, 22. — habent) om. N; hab. ministr. L. — 16 adonim D M; adona C. — mat. deorum N. — athim L; atim N. atyn M. — erictonium L N. — 18 Pythagora L N; assertionem) om. L N; secundum Pythagoram dicit C D. — 19 deprehendit de med. hominis, quae est etc. C D. — procreari N. — 20 et) om. N;

etiam C D. — XV met.) v. 389. — metamorphosios N; metamorphoseos L M D. — 21 anguillam L. — a genio L N. — spec. dari N. — 22 Persius 1, 113, laudatus a Serv. ad Ae. 5, 85. — pingue L. — etc. i. e. et cetera addit N. Serv. integrum Persii versum adducit. — 23 enim) om. L N. — 24 Servius). A nostro Servio haec observatio omnino abest. — togatos daem.) M. esse daem. L N.

20. — inferni animas distri. L N. — 26 esse) om. L N. — 27 Virg. 6, 427 sqq. ad quem locum Serv. eadem habet ac noster. — 28 nequeunt N. — 30 fortium) om. L, qui legit eorum virorum; N autem virorum praestantium. — nocentes L. — 31 a) om. L. — 33 animae) om. N. — 34 subtilissimum L N. — 35 inquit) om. L N. ad Ae. 6, 439. — quaesierunt N. — 36 inter N. — circ. m. clausas dicunt L N. — esse) om. L N. — 38 et iracundiae sint (sunt C D) et cupiditates L; quibus insunt et iracundiae et cupiditates N. — 39 nascitur) om. N. — inter N. — 40 haec) om. L. — 41 Unde dicitur L N. — 42 daem.) deos videlicet et eorum hab. L N. — 43 purgatiores M; datur purgationes esse L. — extra) contra L N. — 46 tradi) ratione N. — dijudicavi L. Fulg. Virg. cont. p. 757 sq. — p. 186, 1 tantum parvam L N. — philosophicas L N. — 2 nullomodo sap. L N. — 3 esse) om. N. — 4 fictum est L. — 5 omnes quidem L N. — 6 vero vivent. N. — Lege ad superiores circulos id est cum L N; sed absunt haec verba a M. — 7 f. posse redire N. — Lucan. 9, 1 sqq. — 8 in his permutatione quadam permorari N; pro diversa L habet varia permor. — 9 esse contend. semper N. — 10 saepe) om. M N. — 11 id est N. — 12 Juvenal. 7, 194. — 14 te sidera L. — incipientem primos N. — 16 elevat N. — hoc est N. — ad aethera virtus L N, et sic codd. Virg. Ae. 6, 130.

21. Vid. myth. II, 102. I, 12. — 20 fuerat L N. — 21 suscip. freq. L N. — et) quia H. — 22 occisum) om. H. — 23 ejus) suum L. — 24 At) et L M N. — eum) om. N. — revocarent L N. — 26 eum comedisse N. — 30 methesicosin L N. — deprehendunt H N. — 31 Verba πύλιῦν namq. usque ad anima interpr. omisit M. — item) om. N. — 32 methen transitio, sicosis anima H L N. — autem) igitur L N. — 33 ap. inf. hac lege dic. damn. N. — in) om. N. — 34 vicinis ei L N. — 35 ponis L. — 36 quod) qui L. — vis. vol.) Fulg. Virg. Cont. p. 759, ubi E G Graeca addunt τεαντελον i. e. θέαν θέλων, deinde sic pergunt: Omnis enim avaritia jejuna fruendi usu solae visionis imagine pascitur. Tantali fab. idem. Fulg. tangit in mythol. 2, 18. — 37 Av. namque L N M. — usu jejunos L M N; et hoc verius est. — sola rer. s. L M, quod firmat Fulg. — 38 stare dicitur L N. — 39 esse) om. L. — dic. esse N. — cetus L N. — dicitur locatum L, haud longe a ceto (cyntho C) Serv. ad Ae. 6, 659, qui eadem habet. — 40 Sic) Hic L M N C D. — qui in Italia, i. e. in Venetia P. voc. C D; quae scil. pars. e. It. L; It. pars quae Padus vocatur N. — quaedam pars. M. — 41 quem alii etiam C D. alii om. N. — ad inferos volunt tendere C D; sed om. M. — 42 e) a L M N; exire in terras C D. — 43 quae) qui N L. — 44 id est tyrrhen. M. — scil. quod) solusque H. — 45 et inde ducitur L N; et tendit C D. —

22. — Fulg. 1, 5. mythogr. II, 11. Cerb. triplicem H. — Cerb. vero M. — quem) quoque H. — adiciunt ped. L N. — 2 odium post exercetur collocat N; odium quod H; odium quidem M. — 3 exercere intell. M. — 4 serpentium M. — canis et catti N M; sed om. H. — 5 aliud causale . . . commovetur) om. L N. — 6 aliud causale H. —

quum) om. L M N. — 7 *tripertitam* M N H. — 8 *recipiunt* H. — *Sed quid* L N. — *Sed*) om. M. *de eo* om. N. — *sentiunt* N. — 9 *inf. docebimus* L N; *docebimus inf.* M. — 10 *fratrum*) *scribi* H. — *divisa ex quadam parte* N; *diversa ex quadam p.* L. — 13 *Nec immerito tria.* *Namque* M. — 13 *haec* om. L N. — *licet diversa* N. — 14 *habeant imp.* L. — *putantur hab.* N. — 15 *ipsa electa quae poss.* L; *quae possident*) om. N. — *elem. quibus praesident* M. — 16 *philosophi ea quad. rat. inter se jungunt* L; *philosophica q. r. inter se etc.* N. — 17 *de alienis elementis conq.* N. *aliis* L. — Ae. 1, 133. — 20 *miscetur* N.

23. Myth. II, 12. I, 109. — *Tres*) om. L. — *Plut. fur.* I. N. — *in terra* L. — 22 *Fulg.* I, 6. — 23 *impausab.*) om. N. — *Thesiphone* H L N. — *quasi triumphone* L N. — *i. e. ist. v.* N. — 24 *Lege μεγάλη.* — *et magn.* N; *i. e. magn.* L. — 25 *enim*) om. N. — *inquit*) om. L. — *est enim* M. — 26 *concup. fur.* N L. — *jurium* N. — 27 *Alii autem* L. — *thesiphonem* L N H. — 28 *vol.*) *vocant* N. — *vel*) om. L N. — 29 *vel ululationis m.* L. — *asser. videlicet* L. — *esse pri.* N. — 30 *quietis*) *qui eas* L. — 32 *vel post* H M. — *juria* N. — *in malivolentia tant. et detractioe* H M. — 34 *Fata*) *facta* H; *fora* L. Myth. I, 110. — 35 *parcant fata* N. — 36 *Serv. ad Ae. I, 22.* — 37 *fila ducit* L N C D M. — *vero una* L N. — *Homer.*) *Errat mythogr.* — *bajolat* N. — 39 *despensationis* L. — *ducant* L. — 40 *tamen* om. L N. — 41 *cloto* H L. — 43 *vit. hum.* N. — *enim*) om. H. — *hom. pr.* N. — *in*) *ad* N. — *utero mat.* L N. — 45 *ad luc.* N. — *unicuique* L N. — p. 188, 1 *observat* L M N. — 2 *ad se*) om. H M N. — *indifferenter*) om. L.

24. Myth. I, 228. Abest § 24 et 25 ab H. — 4 *phisica* L N; *physiologia* *Serv. ad Ae. 6, 894.* — 7 *sentiunt post testatur collocant* M N. — *Cicero*) *curio* L N. — *de nat. deor. ait* M. — 9 *quia quae* M. — 10 *ea*) om. N, *qui legit quae vero vid.* — *maxime*) om. L N. — 11 *et*) om. N. — *inmissus* N. — 12 *emissus est egressus* N. — 13 *sumitur*) *sentitur* M. — *pingi.*) “*Hoc animadvertant artifices.*” MAJUS. *Vid. Serv. l. l. et ad Ae. 1, 692.* — 15 *personae possib. rectissime* M N. — *hab. saep.* N. — 16 *ajunt*) om. L N. — *visa etc.*) *est vicina cornu* N; *est porta vicina cornu* L; *vicina sunt cornu recte* *Serv.* — *unde etc.*) *Unde cornea vera fingitur porta* *Serv.* *Quae digne cornea fingitur, eo quod veror. porta sit somn.* N. — 18 *nimum*) *solum* C. — *orn.*) *conatum* L. — *var.*) *unamque* L; *vanamq.* N. — *jacturam* L N. — *esse etiam* L. — 19 *conf.*) *probantur* N. — *Unde et* N. — *orn.*) *conatior* L. — *datur*) *fingitur* *Serv.*, *qui falsis* om. — 20 *earum.*) *Leg. geminarum e Macrobr. in Somn. Sc. 1, 3 p. 19 Zenn.* — 21 *ab Homer.*) *Od. 19, 562.* — *Latet*) *Licet* M. — 22 *enim*) om. M et *Macrobr. codd.*, *qui addunt hoc pro sed; haec* N. — 23. 24 *interdum* *aspicit, interdum*) om. L N. — 24 *nounumquam tendit ac.* *Macrobr.* — *pervidet.*) *Codd. et Macr. pervenit.* — 25 *tamen non* *Macr.* — 26 *obducit* L et *Macrobr.* — *et haec* N. — 26 *esse Virg.* L N; *esse idem Virg. Macr. sc. Ae. 2, 604.* — 29 *tibi visus* N. — 30 *caligant* N. — 31 *ad verum usque recte* L N et *Macrobr.* — *animae*) om. L N. — 33 *sit perv.* L N et *Macrobr.* — 34 *intuit.*) *obtutum* *Macr.* — 35 *natura densatum est* *Macr.* — *est*) *sit* L; *fit* N. — *quamvis ad* L N. — 36 *ad ulteriora* L N et *Macr.* — *tendente*) om. L N. — 37 *Serv. ad Ae. 2, 604.* — 38 *intutibus* N; *virtutibus* L. — *et inquit* N. — 40 *haer. ref. Virg.* L N. *Serv. ad Ae. 6, 284.* — *tractaverunt* N; *scripserunt* C D. —

25. v. 43 dicit obt. N; sc. Virg. Ae. 6, 274, ubi vid. Serv., qui cum nostro consentit. — 44 aut) om. M. — vic. morti M. — 45 in mortem M. — 46 esse) om. N. — figurantur M. — cadunt) concurrunt C D ad Ae. 6, 275. — ut sit N. — naturaliter nec est L. — p. 189, 1 Unde et N. — dicunt C D. — non sentiunt, quibus mors creatur C D. — 2 Sed et L N. — et gorgones L N. — arpias L N. — 3 stabul. in for. jux. Serv. dic. N. — 4 quaecunque N. — 5 cosm.) chorographos exhibet D et alii codd. ad Ae. 6, 532, ubi eadem leguntur. — 6 Lege geometris cum L M N C D. Erravit typhotheta. — terram) om. L N. — 7 sphaericam esse L N; σφαιροειδῆ C D. — quae aq. et a. sustentatur C D. — Quod sic ad antip. potest in nav. perv. L; sic etiam ad antip. pot. perv. nav. N. — 8 navigatione C D. — qui) quod N. — 9 sunt nobis N. — et nos N. — Aeneam in inferna ductum put. M. — in inf.) om. N. — 10 put. dict. N L. Ae. 6, 532. — 11 vento allatam) om. N; ab antipodibus addit C D. — 12 reciproce et hoc L; hoc quod diximus supra C D. — 13 etiam animas per metempsychos inducunt C D. — quasi) quas N. — per) om. L. — metapsitesin L N. — 15 pr. fuerant orbe versari dixerunt N. — fuerint C D. — Lucan. 1, 456. — 16 metapsitesis L N. — 17 nec serv. nec mut. N. — 18 ceneus L M N. Vid. myth. I, 154. II, 108 fin. — 19 pro stupri pretio N. — 20 Fuit etiam invuln.) om. N. — 21 lafithis N. — 21 paulatim) om. L. — 22 simile L N. — 23 extit.) fuisse L. — 24 nihil) om. L N. — compatriot.) “Notemus medii aevi vocabulum, quod Itali hodierni retinent.” MAJUS. — 25 multo) om. L N. — nomen) om. N. — 26 autem) om. L; enim N.

26. Serv. ad Ge. 2, 380. Ae. 3, 118. Vid. ad myth. II, 61. — 28 per simile L N. — per contrarietatem M. — 29 decernuntur ut nigr. ipse pec. Plutoni pro similitudine N. — pecus) om. L. — ipsi) hiem) M, e Virg. Ae. 3, 120. — 30 ut pecora quae obsunt fr. L. — 31 ascalapho N. — qui deus est L N. — 32 sit sine febre M N. — sine om. L. — qui ejus turp. L M N. — 33 ruditu) om. L N. — 34 Serv. ad Ge. 2, 84; vid. myth. I, 126. — Servius) om. H. — lapsaco H L. — 36 Postea autem L N. — 37 Hor. S. 1, 8, 5. — 38 cohercet L. — 39 rubet N. — 40 arundo) nudo L N. — 42 dic. prae. N. — pro eor. fecunditate H. — 43 lege creent, cui M addit aliquid. — 44 aliqui) om. H M. — 45 existit L. — quare N; quia L. — p. 190, 1 phaphie L H. — 3 Virg. Ae. 1, 335. — tum haut H. — 6 tumulos L N. — est causa N; ratio est M. Vid. Serv. ad Ae. 3, 68. — 7 et post an. conj. cum corpore anima etc. N. — et) om. L. — 9 an. sep. esse vag. N L. — 10 id est divisi) om. M. D; Stoici ercis cundi, i. e. medium sequentes C. — 11 dic. dur. L N. — duret L N. “Pro animorum immortalitate auctoritates veteres egomet protuli ad Fronton. de nep. am. Item ad Cic. de rep. VI. Denique ad antiq. comm. in or. pro Sextio cap. XXI, 1.” MAJUS. Cf. in primis Wytttenbach. de eadem re doctissime disserentem. — 12 et Aegyp. N. — periti sapientia incondita L N. — 13 servant cadavera L N. — duret L N. — 14 ad aliud C D; ad alias L. — 15 faciunt L N M. — statim anima L N. — ad gen. N; suam addit L. — in suam natur. C D.

27. Serv. ad Ae. 3, 68. — secutos L N. — 19 statim) om. L N. — vit. pr. C D. — 20 non) om. L; non metapsicosin C D. — palingenosiam N. — 21 quidam) om. H M N D. — 23 animas non cum corp. L N. — 24 inde om. L N. — 25 morari et ideo L N. — 26 duricia N. — 27 subtrahant M N. — est, iniquunt eas deser. L N. — 28 quam diu durat. hinc etc. L N. — 29 synoides poeta statius videlicet

in nono thebaidos L et N, qui tamen *simonides* exhibet. — *Statusque* . . . ait M, v. 739. — 31 *animae* N. — Cf. Serv. ad Ae. 3, 140. — 32 *autem*) om. L N. — *et*) om. L N. — *aqua*) om. C D H M. — *ca-tidi* H. — *conclamabant* M. — 33 Plin. ap. Serv. ad Ae. 6, 218. — 35 *put. excl.* N. — 34 *reddit*) *dedit* L. — *solere*) om. L N. — 35 *falli* L. — *quendam*) om. L; *superp. quend.* N. — 36 *erect.*) *crematum* H. — 37 *Unde etiam* L. — *septem*) *octo* D. — 38 *aqua*) om. H M. — 39 *traxit*) om. L M N. Terent. Eunuch. 2, 3, 57. — 42 Virg. Ae. 6, 152. — *hinc referenda* L N. — *et itid.*) *Idem mos fuit, ut in domo serv. sept. die.* N; *et item* L. Vid. Serv. ad Ae. 5, 64. — 43 *octavo conclamaretur* N. — 45 Hor. Epod. 17, 48. — *novendial.* C N; *novendinales* L, et sic infra. — 46 *Unde etiam* C; *inde et* D H M. — *in honore* L N. — *celebrantur* N. — p. 191, 1 *dicebantur* M H N. “Novendialium ritus in pontifici maximi exequiis adhuc Romae manet.” MAJUS. — 2 *orta est*) *coepit* L N. — 3 *in domo colantur* L N; *colantur est etiam in C D*, et recte quidem.

28. — *vel juxta Lact.* L M N. — 5 *hac not. Rom.* L N. — 6 *illa steril.* L N. — *accomoda* L N M. — 7 Serv. ad Ae. 6, 216. — 8 *repululat* L. — *sic. et m. non rev.* N. — *per eam* L N C D. — 9 *dom. fun. ostend.* L N; *funestata* C. — *quod attritos* L. — 10 *significat* N. — *sicut laeta veste frond. ind.* N; *sicut Latini vestae judicant frond. l. et ol. l.* — *frontis* H. — *laetam C D sc. domum.* Recte. — 11 *lauri ol. et sim.*) om. Serv. *et his simil.* N. — 13 *polluer. ingr. per ign.* L N. — 15 *dare sacrif.* N. — 17 *Unde etiam* L N. — *ut in tullio legitur* L N; *ut in Livio legitur* M. sc. 2, 8 de Horatio Pulvillo. Vid. Serv. ad Ae. 6, 8. — 18 *quum Capitol.* L N. — *ei nunt. fil.* N; *ejus fil.* L. — 19 *ut poll. ded. non p.* M; *ne . . . non* H. — 22 *eum*) om. N. — *ejus*) *erat* L N. — 24) Ae. 5, 869. *Lege casuque cum* L N. — 25 *ipsa quod impleat quae agnoverat et de quibus doluerat* M. — *de*) om. L. — 26 *unde et flum. ei ad se exp.* L. — *expianda* N. — *ut in sexto Ae. monstratur* N, sc. v. 8, ad quem locum Serv. eadem exhibet ac noster. — 28 *in undecimo* (185) *introducitur* N. — 29 *ad sociorum et Pallantis L;* *ad socios a Pallantis sepulcro rev.* M; *ad Pallantis et sociorum N;* *reverti*) om. L. — *Varro*) ap. Serv. ad Ae. 6, 216. — *pyras ideo* C D; *piras* L. — *ust. cadav.*) *ustrinae* Serv. — 31 *ne eo* Serv. — *corona pop. circumdantis pyram* N. — *quae quamdiu staret* N. — 32 *prae*) *pontificis* L N. — *principi* C L N. — 33 *collect. oss.*) *diebus omnibus* H; *coll. cineribus* C L M N. — 34 *ilicet i. e. ire licet* L N; *quod . . . significat*) om. L N. — *dicer.*) *daretur* L. — 35 *Vale quoque dicebant* N. Vid. Serv. ad Ae. 6, 231. — 36 *dicti sunt* L N. — Serv. ad Ae. 9, 486. — 37 *ad quos* L. — 38 *et amitam vel matert.* N; *sed* om. Serv. — 39 *Nescit tua* N L; *nec tua f. m. M.* Virg. Ae. 9, 486.

29. Sunt Varronis verba. ap. Serv. ad Ae. 11, 97. *Salve et Vale* Serv. — 41 *possunt* C. — *discessimus* N; *discedamus* M; *recedimus* C D. — 42 *Hinc coeptum* N L. — *ut etiam* C D. — 43 *interdum valeat obt.* C D. — *ut et vale mal. etc.* L N. *ut*) *unde* N. Terent. Andr. 4, 2, 14. — *nos discidium usque ad v. 45 sic Virgilius absunt a* N. — 44 *et pereant*) om. Serv. — 45 *ad*) *in* L. — Virgil. Ecl. 8, 58, et Ae. 3, 493 ibiq. Serv. — *vivite salve* L N. — p. 192, 1 *opt.*) *dicentis* L N. — *hacc*) om. L M N. — 2 *salva*) *amara* editt. Serv. — *vener. ejus* L N. — 3 *dicimus*) L. — 5 Serv. ad Ae. 11, 196 cf. 143. — 7 *prum.*) *proprias* recte C D N. — 8 *eraclitus* C L; *heradiatus* N. — *ex igne cult* L N. — 9 *in ign. corp. res.* L N. — *tales millesius* L. — 11

obruī cont. L N. — 12 *Serv. ad Ae. 10, 519. — in sepulturis* L. — 13 *necari* C D. — *Hom. II. 21, 26 sqq. — compl. legimus) completur* L N. — 14 *fun. Pall.* L N. Ae. 10, 518. — 15 *Id tamen si nimis* L N; *quod postquam crud.* C. D. — 16 *a bustis) ab istis* L N. — *bustarii* L N; *alii bustiarii.* — 17 *in inferis* L N; *leg. in inferiis.* — *id est in inferiorum sacr.* N. — *quod antiqui nox.* L N; *utpote noxiis* M. — 18 *et) om.* N M. — *Varonis* H; *Maronis* M. — 20 *satisfaciant* L N. *Serv. ad Ae. 3, 67. — Unde et* M N. — *Serv. ad Ae. 1, 139. — 22 et) om.* L. —

30. *Atque* L M N. — *quod vel quid* N; *vel qui* L. — 25 *habitaet* *tae* *om* N; *var. op. hab. L, qui om. sunt.* — 26 *et opportunissimae* L N; *et quia potissimae* H. *Lege repperiuntur.* — *quas) quarum q. omnis* H M. — 28 *consensi sed ad vulgatiōra* L N. — 29 *quorum) quidquam abusu confusus ign.* M. — *usu* L N. — 30 *Serv. ad Ae. 2, 539. — 32 sepulcrum* C D; *recte. — et aliis* N; *et aliis diis* L. — *Serv. ad Ae. 3, 407. — 34 in religione* L N. — *aliquis* L N M. — 35 *vagus off. obtutus* M. *obt. off.* L N. — *tamen) om.* L N; *exsepto tantum Saturno* C D; *recte. — 36 imitatio) numen* L N. — 37 Ae. 3, 406. — *sacros ign.* L N. — 39 *interrupti enim* L N. — *erat) om.* M. — 40 Ae. 8, 110. — *sacra vet. Pall.* L N. — 41 *quum) cur* L. — *celebr. Ap. N. — et quia quod Han. L. — 42 port. immineret* N. — *quum) om.* H M N. — *ingruere nunt.* H M; *nuntiatuſ esset* C D, *omissis quod et quum;* *recte. — 43 raptim occur.* L; *raptim concurr.* M; *raptim armis occ.* N; *raptis arm. conc.* H C D. — 44 *inven. sen. quend.* etc. L N; *inven. saltant. in cir. sen. quend.* C D. — 45 *interrog. dixisset* C D. — *non) om.* N. — *se salt. non interrup.* L. — 46 *responderet* N. — *p. 193, 1 est) om.* L N. — *saltat senex* C D; *cf. Serv. ad Ae. 3, 279. — sacrificia* H M N. *Serv. ad Ae. 8, 173. — annua* L. — 2 *Unde in eneide* L; *Unde idem in eneidis* N. — 4 *kalend.* L N. — *fuerint* D. — 6 *par) pax* H. — *et animae) om.* N. — 8 *vel) et* H. — *Serv. ad Ae. 3, 371. — quod anima per se non possit* N. — 9 *ex cognitione* L; *ex cogitatione* N. — 11 Ae. 4, 518. — *Unum) om.* L N. — *excussa* L N. — *in veste vinculis* N. — *recissa* L N. — 12 *In sacrificiis* L N. — *ligatum* L N. — *Sed Hel.* L N. — 13 Ae. 3, 371. — *cuncta vinc. corp.* L N. — 14 *ne quis animo etc.* L N. — 15 *sacrificiis observ.* N. — 16 *ost. Juven.* L N, *sc. 12, 5. — 17 extentum* H M. — 18 *pro vero* H M. *Serv. ad Ae. 2, 116 fin. — 20 vel) et* L. — 22 Ae. 4, 512. — 23 *esse) om.* L. —

31. *Atque in usibus sacr.* L N. — *habetur* N. — 26 *unde* L; *ut est* N. — Ae. 6, 230. — 27 *Sparg.) Peragens* N. — 28 *superis autem* L. — Ae. 2, 719. — *me abluero* L. — 29 *ut est* N. Ae. 3, 354. — 30 *bachi* L N. — 31 *ut est* N. — Ae. 6, 225. — 32 *Stat. Th. 6, init.* — 33 *in inferor. etiam* L. — *numer. servabant parem, qui* L N. — *qui) quia* M. — 34 *posteris* N. — 35 *Ecl. 5, 66. — 36 Ecl. 8, 75. — 37 supra* N. — *extrunctis* L. — 38 *Serv. ad Ae. 2, 515; cf. ad Ecl. 5, 66, ad Ae. 3, 305. — 39 et arae) et om.* L N. — *inferorum vero* L. — 41 *superorum* M. — *fundebantur* N. — *ut est in Lucano* N. *Est versus Virg. Ae. 4, 61. — 42 in) om.* L N. — Ae. 6, 244, *ubi vid. Serv. — 44 vergere* C D L N; *autem est add.* C D. — *in sinistram partem) om.* N. — *manu simul ita* L N. — 45 *ad sacrif.* N. — *p. 194, 1 erant) om.* N; *erant sacrif.* L. *Brevius* C D: *Haec autem pertinent ad victimarum explorationem, ut si non stuprent ante (leg. aptae) probentur.*

32. — *cenabantur i. e. vinciebantur* L; *vinciebantur* N. — 4 *mictis* L. — *Serv. ad Ae. 2, 133. — 5 et cultri) om.* L N. — *Fiebant*

L M N C D. — 6 *de cena id est de feda fruge et ceno sale, unde horatius cena fr.* L. pro *horna* et *horno* N exhibet *scena et sceno*; M autem *orna* et *orno*. Hor. C. 3, 23, 3. — 8 *ducebant* N. Sed vid. Serv. ad Ae. 12, 173. — Ae. 12, 174. *timpora* N; *cadavera* L. — 9 *Etiam erant* N; *hae quoque er. pr.* L. — 11 *ut illud N.* Ae. 9, 627; ubi vid. Serv. — 13 *ornatum* N; *auro cenatum* L. — 14 Ge. 2, 395. *Cum duct.* N. — 15 *vinctima* N. — *reluctabitur* M. — *ostendit* L N M. — 16 Luc. 7, 165. Vid. Serv. ad Ge. 2, 395. — *etiam*) om. L M N. — 18 *praesign. immol.* L M N. — 19 *signati* H L N. — 20 *quum anim. d. host.)* om. M, qui habet: *aut de parte hostiae, aut de int. v.* — 21) Ae. 6, 253 ibiq. Serv. — *imponunt* M. — 22 *tractis*) *detractis* C; *tectis* H D; *jactis* M. — *de*) om. C D. — *superimponebantur* C D; *imponeretur* L; *imponebat* N. — 23 *reddebant* L N. — 24 Ae. 6, 254. *Infundens* L. — 25 *ut est* N. Ae. 5, 227 ibiq. Serv. — *proicit* L N. — 26 *fuso tant. in ar.* L N. — *ut est* N. Ae. 3, 67. — 27 *moris quoque erat sacerdotibus* L N. — 29 *interiret* L. — *ut est* N; om. L. Ae. 6, 248 ibiq. Serv. — 31 *ominis*) *hominis* H; *in alto nimius* M. — 32 *macta* D L N; *mactare* C. — *augere* C M N; *auge* L D. — 33 *autem*) *etiam* H. — *aut*) om. N. Sunt iterum verba Serv. ad Ae. 9, 641. — *et vinum* N. — *fundebant* N. — 34 *dicebant* L M N. — *Mactus est taurus* C D. — *et*) *vel* C D. — *thure vel vino* N; *thure videlicet vino* L. — *id est*) om. L N; *hoc est* C D. — 35 *cumul. est hostia et m. a. C D.* — *cumul. i. e. magis a.* L N. — 36 Ae. 9, 641. — *Macte nova v. p.* L et codd. Virg. — 37 *et alius* H M. Recte; nam Stat. Th. 7, 280 affertur. — 39 *etiam*) *item* M. — *legim. verb.* N. — *ut est* N. Ge. 2, 193. — 40 *pandis*) *sparmis* M, in margine autem *spandis.* — *spir.) fumantia* vulgo ap Virg. — *exta*) om. L. — 41 *reddimus* N. — *enim et exta* om. N. — *quae*) *quum* L M N. — 42 *cavebant* L. — 43 *macul. hab.* N. Hinc corrig. Serv. ad Ae. 6, 39 ubi est *aculeatam.* — *nec*) *ne* C D M. — *aur. scissam* L N; *fixam* M. — 44 *bident. ubiq.* L N. — 45 *in sacris* N. — *admittebant* L N. — 46 *bubus* N. — Ae. 6, 38 ibiq. Serv. — *de intacto grege* L N. — p. 195, 1 Serv. ad Ae. 4, 57. 6, 39. — *quasi bientes* L N. — 2 *nec majores aut (nec C N) min.* L N. — *immol.) hostias dare* C D. — 4 *et hae solae*) *sed in his quae* Serv. — 5 *propr.) Primum* M. — *dab. ov. lect.* L; *dab. lectis portis* M. “Ita cod. pro *porrectis*; nisi quis mavult *porcis*.” MAJUS. — 6 *exim. porc.* L N; pro quo M *exuviis.* — *bubus* N. — *id est*) *et* M. —

33. *Ad hoc* L N. — 10 *repetebant* L N. — 11 *arpiar* H L. — 12 Ae. 3, 231 ibiq. Serv. — *ignes* L. — 13 *mov. simul.* L N. — Hor. C. 1, 18, 11. — 14 Virg. Ae. 4, 301 ibiq. Serv. — 15 *thias* L. — *Et sciend.* L M N. — *ei* om. L N. — *sacrificabatur* L M. — 16 *ipse locus* N; om. M H. — *cujus simulacrum* M. — 17 *Alia vero* N. — 18 *alibi*) om. N; *alibi id.* L. — 19 Ge. 3, 16 ibiq. Serv. — 20 *ait*) om. L. — 21 *fore*) om. L. — *adduxit* L. — 22 *quid enim dicebat templ.* N L. — 23 *potestatem ten.* N. — *num. dic.* L. — 24 *necesse erat* L N. — *et*) om. L; *ut* N. — *discederet* N. — 25 *etiam R. moris leg.* L. — 26 *pollic. num.* N. — *Romae*) om. M. — 28 *aliquid*) om. L N. — *dab.) debebatur* L N. — *hoc*) om. L N. — 30 Ae. 3, 222 ibiq. Serv. — 32 *nonnumq. ven.* N. — 33 *ad num. innotabantur* L N. — 34 *quod* L N. — 35 *ov. populi immolabant* L M N. — *dictus* N. — 36 *nam et* L N. — 37 *a plebibus et eq.* L N. — 39 *triumphabant* L N. — *albis tantum equis uteb.* N. — *utebantur* L N. — 40 *in Capitolium* N a secunda manu. — *mactabant* L N. —

34. v. 42 *ut diximus post caelestes collocat* N, et *omittit sunt.* — 44 *qui deprec. sunt* N. — *Hinc etiam est* L. — *qui*) *quod* L. —

45 *infer. etiam* L. — *adyta*) *addita* H; *ei adyta* N. — 46 *ut est* N. Ae. 3, 93. — *submissi* N. — p. 196, 1 *manusque* N. — Ae. 2, 687 *ibiq. Serv.* — 4 *cum voce*) *utrasque* M. — 5 *ore favente* L N; *ore favere* M. — *hic*) om. M. — 6 *non sacrif.* M. — *esset et ludis apt. v.* L N. — *sit* M. — 7 *est fav.* N. — 8 *ore quivis* M. — Hor. C. 3, 1, 2. — 11 *ab*) om. L N. — 12 *cocco*) *croco* L N; *croceo* M. — *itidem*) om. L N. — 13 *in sum. dicta est* N. — *pilleo* H. — 15 *constat* om. L N. — *statuisse ferebant* N. — 16 *autem*) om. N. — 17 *et mortuis* L. — *eor. columen* M. — 18 *quia*) om. L. — *sacrif.*) Haec omiserunt L N usque ad v. 22 *sacrificarent.* — 20 *cas terrere* M. — 21 *Inde etiam* M. — *permansit ut apud Laurol. ingentes h. v. M.*, aliis omissis. — 23 *non ut in urbe* N L. — *hujuscemodi* L. — *pillea* H. — 24 *grav. fer.* M. — 26 *et*) om. L N. — 27 *filo*) om. L N; *verum hoc festum pillea* L. — 28 *Et de his* N M. — *actenus* H.

35. *discretae* L N. — 30 *in parte*) om. L N. — *tigimus* N. — 31 *transc. otiosos* L N. — 32 *unimode*) om. L N. — *dii electi* L N; *culte* H. — *omni. ead.* N. — 33 *creata s. d.* L N. — 34 *offerantur* L. — Ae. 5, 54. — *sterneremque* L N. — 37 *ap. Thrac. Jovi taur.* L N. Ae. 3, 21. — 38 *statim*) om. L N. — *de ceteris numinibus* H L N. — *legatum subsec. est.* L N. — 40 *tunc*) om. L N. — 42 *sacrificabant* N. — 43 *ut*) om. L N. — 44 *saltari* L N. — 45 *nostri part. esse vol.* L N. — *sentirent* N. — p. 197, 1 *ad*) om. N. — 2 *pertinebat* N. — 3 Ae. 4, 62 *ibiq. Serv.* — 4 *et*) om. L N. — *sacrif. ips.* L N. — M hanc sententiam ita decurtavit: *Matronae enim et ipsae sacrificare elegantius quam necesse est probis*; ad quem locum Majus "ita codex, inquit. Imitatur autem noster sallustianam locutionem in Catil. cap. 25." — 4 *faculas ardentis ferebant* L N. — 9 *prob. nec. est* L.

7. Proserpina.

1. *Plutonis* L N. — *vol. Pros.* L N. — 10 *ergo*) *vero* L N. — *deam fr.* L N. — 11 *fungunt* N. — *ibi*) om. L M N. — *superabundent* M; *superabundet gaudium* L N. — 12 *nec. sit* N. — 13 *volunt* N; *intelligi volunt* L. — *serpentem rad.* L N. — 14 *et*) om. L N. — *echate* H; *heccate* L. — *apud Graecos* L N. — *enim graece* L N. — 15 *centuplum prof. seg.* L N. — *segetes proferunt* M. — 16 *Hinc a Pl. M.* — 17 *Cer. cum lamp.* N. — 18 *lampadum dies . . dedicatur* L N. — *cum gladio* H. — 20 *requiruntur* L N. — 21 *dicit nominatam* L N. — *a pros. i. e. porro et ultra crescendo* M. — *et*) om. L M N. — 22 *nascantur et*) om. H M. — *Idem etiam* L. — 24 *quasi cerem* H; *crererem* M; *creem* N. — 25 *et crescendo*) om. L M N. — 26 *Serv. ad Ge. 1, 7.* — Cic. N. D. 2, 26. — 28 *mutata* L N. — *asserat* N. — 30 *quaereret* M N. — *Serv. ad Ge. 1, 212 et 78.* — 31 *quo dum frumenta* M; sed Majus edidit *quo eso etc.* — 32 *aliq. ann.* L N. — 34 *propriae*) om. L N. — 35 *Leg. superinvenisse dicitur* L N. — 36 *inv. a Cer. frum. ut ait Ser.* L N, sc. ad Ae. 4, 58. — 38 *inventum post usum* N. — *postq.) dehinc* N. — 40 *primum* N. — *Osir. in Aeg.* L N. — *aravit* L N. — 41 *invenit* L N.

2. *hetnam* H; *ethnam* L M. — *fil. dic.* L N. — 43 *sit fer.* L. — 44 *mer. a Jove* L N. — 45 *cum patre* N. — p. 198, 1 *sive quod* L N. — *tanto tempore* L N. — 2 *sive quod* L N. — 3 *Serv.)* Vid. ad myth. 1, 7. II, 100. — 4 *et sex decrescit* L M N. — p. mens. sing. L N. — 5 *conscendens* L N. — *descendens* L N. — 6 *vid. esse* N. — Fulg.

2, 19. — 9 *dim. cum sole* N. — *quasi* om. N. — *videatur* L N. — 10 *currit* N. — 11 *ministret* L M. — 12 *augmentum et detrimentum* L. — *non sol. ejus detr. et augm.* etc. N. — 13 *sed etiam* L N. — *animalium* N; *animali ut* L. — 14 *in luminis cr.* M N; *in luminis sui cr.* L. — 15 *ortis* H. — *pariant* L N. — 16 *cloecaeque* H; *coecaeque* L. — *et aliae plures res* N. — 18 *aestimantur* H. — *in venationibus vol.* L N. — 19 *herb. et arb.* L N. — 20 *dimittit* H M N. — *crementum videlicet* M; *cr. suppeditet* corr. Majus. — 21 *Nemoribus quoque* L; *nemoribus etiam ideo* M; *nemoribusque ideo pr.* N. — 22 *nocte* L N. — 23 *autem*) om. L N. — *Tull. dic. Di. nominari* L N. — *Cic. N. D. 2, 27.* — 24 *noctem* L; *nocte* N. — *autem*) om. H. — *partubus adh.* L N. — 25 *hi aut*) om. L N. — *aut vero*) *sed multotiens et plerumq.* L N; *inmo multotiens aut pl.* M. — 26 *maturescat* L. — *mensa*) om. L N; *demensa* M. — 27 *constituunt* L M N. —

3. *amasse dicitur ob hoc Lu.* L N. Vid. myth. I, 229. — 30 *dic. cum illa d.* L N. — 31 *inquisitionem* L. — 32 *fert. accensa* L N. — *humoris ros* L M N. — 33 *herbarum*) om. L N. — 34 *Habet quoque* N. Vid. myth. II, 81. — 35 *se*) om. M N. — *ab ea*) om. L N; *ab hac* M. — *mutatum fuisse* L N. — 37 *Refert igitur* L M N. — 38 *deseruit* L. — *dilex. venat.* N. — 40 *rat. suae art.* L N. — 41 *cervi cor* L; *cervus timidum cor* N. — Hom. Il. 1, 225: *Οἰνοβαγές, κνὸς ὄρμητ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο*, quae verba misere corrupta sunt in E G Fulg. 3, 3. — 42 *habens*) *abes* H. — 44 *paene omni.* H. — *subst. omni.* L N. — 45 *dicitur*) om. N. — 46 Vid. ad myth. I, 232. — *Dian. pr. L. — suae matr.* L N. — p. 199, 2 *Fuit* etc.) *Dicitur autem quod et h.* L; *dicunt a. quod* N. — *qui item*) *quietem nullam ven. sed gravem lab.* L. N. — 3 *venatus* M. — 4 *Ypolitum* H. — 5 *exit. vid.* N. — *itidem*) *tandem* L N. — 7 *ductus* L N. — 8 *gen. omni.* L N; *omni. gen. terram* M. — 9 *policarpos* L N. — 12 *maliloquentiam* L M N.

4. Myth. II, 26. — 14 *dictannam* N. — *nominamus* L N. — *ei-que . . . arcum* L N. — 19 *rebus*) om. N. — *Renii* L. — 17 *sicut spec.* — 20 *et*) *etiam* L. — 23 *Aeg. tantum* L M. — 24 Vid. ad myth. II, 90. — *Ysidis* H. — *sitrum in dextra gestum Nili* etc. L N. — 26, *per fistulam* L N. — *in*) om. M N. — 27 *fluenta* L N. — *Sane Isis*) *Sanetis* H; *Sane isidis* N. — 28 *est*) *dicitur* L N. — *Ysim* H L N. — 29 *adv. de Gf.* L N; *pro Graecia* H *habet genera.* — *primum* N. — 32 *id est terrae* N. — 34 *signif.*) *figuratur* M N. — 35 *proserendo* H N. — *proserp. quasi* M. — *nata*) *nominata* N. — 36 *cresc.*) *conscendens* L N. — 38 *est frumenti* L N; *frumenti est* M. — 40 *Junonis*) om. L. — 41 *veneratione colunt, a St.* etc. L N. — *desc. credimus* L N. — 44 *quoque iisd.* L; *quandoque iisd.* N. — 45 *Ae. 6, 138.* — *sacra* N. — *id est*) om. N. — 46) *Ae. 4, 638.* — *sacra* L N; *recte.* —

8. Apollo.

1. v. 5 *extraminans* N. — *et*) *sive* L N. — 6 *phitius* H L. — *vel*) om. L N. — *phitone* H L. — 7 *natum* H. — 8 *verbo phito* L H. — 9 *filios* L N. *Lege πειθιος.* — 10 *afferens* L; *foedum auferens* M. — *phitonen.* H L. — *interfecisse dicitur* L M N. — 11 *per tenebr.* usque ad *credulitas* v. 12 om. L N. — 12 *phyton* H M. — 13 *Cic. N. D. 2, 27.* — *vel*) om. N. — 14 *tant. est sid.* L N. — *ortus* N. — 15 *licius* H L. — 16 *a lino f.* H; *a lucio f.* N. — *Virg. Ae. 4, 346.* —

17 sive a licio Lycoi H L N; sed haec et quae sequuntur usque ad *Hinc et Pan* L N collocant post *ov. deus.* — 19 *Hinc) Hic* L. — *qui) quod* L. — 20 *licus* L; *lycerius* N; *lucus* H. — 21 *ment. fec.* L N. — *bre-rem nunc et utilem* N.

2. Myth. I, 127. — *Var. dic.* L N. — *potestatem tract.* L N; *de deor. potestate tr.* M. — 25 *radiatorum) om.* L N. — *ad simil. l. et s.* L N. — 26 *ad) om.* L N, qui leg. *imitatione.* — 32 *tamen) om.* L N. — 34 *hylon* H L; *hylon* N. — 35 *elementum* L N; Serv. ad Ae. 1, 314 *elementorum congeriem.* — *faecem) esse* L N. — 36 *creantur* N. — *quam hylon lat. dicunt mat.* L N.

3. *Del. dic. Ap.* L. — *quia sol* L M N. — 39 *in qua est nat.* N; *nat. dicitur* L. — 41 *tota) om.* L. — *eruditior fieret* M. — 42 *inchoandum est* L N. — *Ceus igitur* N. — *duas) om.* L M N. — Vid. myth. I, 37. — 43 *vero) om.* L N. — 44 *etiam) om.* N. — *asteram* N; *ejus sor. etiam astream* L. — 45 *a diis opt.* L N. — p. 201, 1 *in cornicem* N. — 2 *cornicum* N. — *a Jove est in lap. et diu etc.* N. — 3 *Jove* N. — 8 *matrem de injuria* N. — 11 *Namque idem est sec. opinionem non paucorum* N. — 18 *Post. autem Myc.* N. — 19 *ut ea ten.* N. — 20 *cuj. incrementum* N. — 22 *celegia* N. — 23 *quod Gr.* N. — 24 *dicitur* N. — 25 *verius est* N.

4. v. 30 *vel in mari) om.* L N. — *Lege calore.* — *procreantur* H. — 31 *tamen) tunc* N; *etiam* L. — 32 *nascendo* L N. — *quasi) om.* L N. — *videtur* L N. — 33 *quia* L M N. — 34 *cottidie* L N. — 34 *Epicuros* N. — 35 *athomis* H L. — *perire credatur* L N. — 36 *omn. ann. l.* — 37 *et) om.* L N. — 38 *a radiis solis* N. — 39 *et) sive* L N. — 40 *sive) vel* N. — 41 *nunc pro quolibet sapiente viro, nunc pro aug. etc.* L N primo loco ponunt. — *divino ore* N pro *divinatore*; H *diminatorie*; L *divino rore.* — 42 *sapientiae viro* N. — *modul. hum. vocis* L; *humanae) om.* L. — 43 *consueverunt* L M N. — *In huj. etiam tutela l. describ.* L N. Myth. I, 116. — 44 *quod laur.* L N. — *peeni fl.* N. — *fluv. aq.* L N. — p. 202, 2 *videl.) om.* L M N. — *ut om.* N. — 3 *de) om.* L N. — *interpretationes* L N. — 4 *promittant sub lauro dorm. vel ad cap. posita v. s. somniare* L N.

5. *Est autem et tr.* N. — 8 *sit ejus vis* L; *ejus vis jussit* N. — 10 *scil. et) om.* L M N. — 11 *phitii* H L. — 12 *ipse loc.* L N — 14 *illic certa* L N. — *sunt* L N. — 15 *nuncupatam* L M N. — Serv. ad Ae. 3, 92, 6, 347. — *a graeco etymologiam* L. — 17 *contegebatur vatis cor* L N. — 18 *et) om.* L M N. — 19 *Phoebus* H. — 20 *Lucan.* 5, 162. — *configit ad triphodas* H. — 22 *phitonis* L. — *septusve* L M N. — 23 *illud) om.* L M N. — *sup. ejus dicta Luc. d.* L N; *sup. ejusdem Luc. dictum demus* M; sed Majus "Ita, inquit, in codice videtur." *Lucan.* 5, 134. — 24 *Phoebus) deus* L M N. *Fulg.* 1, 11. — 25 *Phoebus put.* L M N. — 26 *sive quod per progressum suum et occisum* L N. — 27 *exiebat* H.

6. *seu quod* L N. — 29 *quadripertitis* M N. — *scil. veris* N. — 30 *seu quod varia s.* L N. — 32 *eq. suis vocabula impos.* L N. — Myth. I, 113. — *ericeus* N. — *acteon* N; *acteus* H; *acurteon* L. — 33 *vel ardens) om.* L N. — 34 *Vere ergo* L M N. — *vel sing.)* L. — 35 *cottidie* H *constanter; vero vel cottidie* L. — 36 *tert. hor.* L N. — *arcteon* N; *acteos* H; *acurteon* L. — *vero) om.* L N. — 37 *diei* N. — *jam) om.* N. — *incancro pos.* L. — 39 *jam) om.* L N. — 40 *et) om.* L. — 42 *Martian.* 2. p. 43. — *habenas* L N. — 44 *const. temp.* N. —

45 *physicos*) om. L. — p. 203, 1 *propr. hab. dub. non est* L N. — *et autum.* M N. — 2 *hiems comparatur aq. etc.* N.

7. Martian. 1 p. 19 sq. quem locum Remigius copiose illustravit in commentariis ineditis supra laudatis, quorum insigne specimen §§ 7 . . 10 exhibent. Ipsos commentarios inspexit Majus, atque paucas lectionis discrepantias inde excerptis. Bonos Remigii codices Parisiis extare auctor est Duebnerus, qui et ipse plura inde derivavit. — 3 *Phoebus* L N. — *lapidibus flammis fulgentem* M. — 4 *flagrantem* L N. — *que*) om. L. — *itid.*) scil. L N. — *dant*) *habet* L N. — 5 *et a fron.* N. — *g. tres esse* L N. — *lych.*) *lithius* L N; *lichnis* H; *lychnus* M. — 6 *ceraunis* H; *ceraunos* Mart. — *ej. effigiem reverendam* Mart. — *concup.*) *conspicientium* L. et Martian.; *aspicientium* N. — 7 *impen.*) *vibrantes* editt. Mart. sed cod. Gotting. *vibrantibus*. — *occultat* L; *occulebant* Mart; *occulerent* M; *occultat* L. — 8 *de*) om. Mart. hic et in seqq. — *ex*) *de* N M. — 19 *sex*) *septem* N. — *smaragd.* scilicet L N. — 10 *scitis* H et cod. Gotting. Mart.; *scitus* L; *scythos* N. — *eliotrop.* H L et cod. Gotting. Mart. — *dendrides* H; *dentrides* L; *demptrites* N. — *iacinctus* H L N. — 12 *et*) om. L M N. — 13 *amante* H. — *datite* H; *idalite* L N; *idatide* cod. Gotting. Mart. — 14 *commemoratur* L. — *naturas et typos Remigius exponit* H, qui Remigii commentarium non transscripsit, sed pergit p. 205, 21. — 16 *per III lap. III menses per IV ejusdem anni temp. supputati trini* M. — *et IV anni etc.*) *per quadrigam IV anni temp.* L N. — 17 *supputatis trinis*). Sic emendavi; *vel eadem tantum supputari* L; quae om. N. — *tres* L M collocant ante *positas*. — 18 *transcurrat* M. — 19 *videlicet*) om. L N. — 20 *lithius* L; *lichius* N. — 22 *lychios* N. — *dicitur Latine* L N. — 23 *et fertur subita r. incendia* L N. — 24 *ideoque*) *ideo quia* M. — 25 *geminis geminis* L. — *in mense* N L. — 26 *est in sig. Gem.* N. — *purpurei*) om. M. — 27 *est*) om. M. — *intra habens* N, *omisso se.* — 28 *et*) om. L N. — *ab astro*) *abastos* M. — 29 *varietatem, altitud. et clar.* L N.

8. *est lap. fulv. et reperitur* L N. — 32 *fulgura* L N bis — *fert.*) *dicitur* L. — 33 *habet*) *accepit* L N. — *fulgur gr. ceraunum* L N. — 34 *ob*) *propter freq. fulm.* L N. — Serv. ad Ae. 3, 506. Ge. 1, 332. — 35 *nuncup. s. Cer.* L; *dicuntur Cer.* N. — 38 *promunctorium nuncupatur* L N. — *et hinc* L N. — 39 *nov. montibus* L N. — *sicut*) *sed* N. — 40 Mart. 6 p. 207. — *a tribus promunctoriis* L N. — *cens.*) *mensuratur* L N. — 41 *bachinnus quippe* L N. — *ut ipse docet*) om. N. — *ait* L. — 42 *Pelor. autem* N. — 43 *Sicilium*) *Latine addit* L; *Latini* N. — *triquertam* L; *triquertam* N. — *tamquam*) om. L N. — 44 *tria*) om. L. — *promunctoria* L N. — 45 *consueverunt* L N. — *fuerunt* L N. — 46 *frequenter* N. — p. 204, 1 *Rom. tria* N. — Serv. ad Ae. 1, 200. — *dabantur* N. — 4 *consumit et exurit* L N. — 5 *occultant* L; *occulunt* N. — 6 *mor. in praed.* L N. — *claritatem* N. — 8 *lychius* N. — *id est Junii ante dicitur collocat* N. — 9 *similitudinem et juc. M. et jucund.*) om. N. — 10 *et*) om. L N. — 11 *non pauca* M. — 13 *claritudinem* L N. — 14 *fer. leonis in oc. etc.* L.

9. *Memorantur smar. etc.* N. — *esse virides* N. — 18 *quod dum* L N. — *terra . . . incipiat* N. — 19 *jam*) om. L N. — 23 *iaspis est* L N. — *a iapide* M. Sed Remigius *ab aspide serpente*, auctore Majo. 24 *invenitur* L N. — 25 *et fulv.* L N; *fulmen* M. "Remigius *fulvius*. Certe ff. 8 noster ait *ceraunus (fulmen) lapis est fulvus.*" MAJUS. — 26 *phantastica* L N. — *eliotr. dendrid. iacinctus* L N. — 27 *rices*) *rices* L N. — 28 *quoque*) om. L N. — *et missus* N. — 29 *pelvem* L N.

— 30 *color. mutat* L N. — 31 *nominis) coloris* M. — *prov.) phisici* L N. — 32 *solis) scilicet* L. — *illa)* om. L N. — *de clucie conficta vocabant* L; *de climittie conficta dicunt* N. — 35 *splendidissimus* L N. — 36 *vocab. quoque inde tr.* N. — 37 *quod jux.* L N. — 38 *Haec etiam her.* L N. — *solem sequi) solsequium recte* N; *sol sequi* L. — 39 *resp. ut ajunt* L. — 40 *expl. fl. s.* L. — 41 *ponitur in corona solis ob clar* Virg. etc. L N.

10. *Dentrides est lap.* L N. — *sucin.) fustinus* L N. — 44 *arbor dendrus* N. — 45 *circiter)* om. L N. — *in octobre* L N. — *Libr. part.* N. — 46 *iacinctius* L N. — p. 205, 1 *caerul.) purpureus* L. — *mutabilis* L N, *quod verum est.* — 2 *purus et fluidus* L N. — 3 *et)* om. M. “*Remigius ait friget in ore, inciditur in adamante.*” MAJUS. *fulget* M; *sed friget* L N. — *portatus)* om. M. — 4 *tribuitur etiam* L. — 5 *lapis)* om. M. — *ex glacie* L N. — 6 *a glacie)* om. L N. — 7 *quod eo* L N. — 8 *in decemb.* N. — 10 *nuculeo* M. “*Notemus vocabulum pro nucleo* (L N). *Certe et apud Gargilium cap. de persicis scribitur nuculeus.*” MAJUS. — *solid, tant.* L N. — 11 *nullo modo exc. caprino s. secari p.* L N. — 13 *idalites* L N. — 15 *interno) latente* L N. — 18 *scatur.) sanguinis* M. — 21 *Ergo et per duod.* N; *Ergo XII* L. — *coronae)* om. L. — *quoque)* om. H. — *horas volunt intelligi* L N. — 23 *Martian. 2 p. 43.* — 25 *menses totidem)* om. H. — *quod)* qui L hic et supra. — 26 *illis aliud)* hoc et aliud M. — 27 *sumpserint* M; *senserunt* N; *phys. sens.* L. — *scr. ips.* N. — 28 *inter principia* M. — *St. Theb.* L N. v. 29. — 30 *impediat* H M; *imprimet* L; *imprimit* N.

11. v. 32 *eorum jux.* L N. — 33 *inut, est* L N. — 34 *ac primum sc. est* L N. — *ipsa)* om. L N. — *quam) nisi* L N. — 35 *certa)* om. L N. — *et mira* L N. — 37 *diurnisque* L N. — 38 *anumeraverant* L. — 39 *vert. nunq.* L N. — 46 *quas immobiles* L N. — *positione* N. — *sol. proc. ips.* M. *progressus* L. — p. 206, 1 *signentur* L. — 2 *ζώδια* M. — 3 *Nanque* L. — 4 *animal* H; *vitalis anima* L. — *animalis dicitur* N; *animal* M. — *animantium* N L. — 5 *dictus sit)* om. N. — *allusione* N. — *excogit.)* om. N; *dictum* L. — 6 *exp.) et evidentiore* addit. N; *evident. et exped.* L. — 7 *facer. viam et doct.* N L. — *fig.) signis* L. — 8 *indid.) crediderunt* M. — *et in nom.* L N. — *ips.) in priorum ed. reperitur* L N. — 9 *rationes* L N. — 10 *conpotist.* L N. — 11 *et)* om. N. — *die quinta decima* N. — *kl.* L. — 13 *fuis. diem.* L. — *vol. esse sign.* L N. — 14 *id est ex ips.* N. — 15 *quia) quod* L; *hoc an. quia* N. — 16 *ab eo* N. — 17 *terram eatenus br. vigore concretam* L N. — *radiatorum suorum* N. — 18 *exercere* L N. — *quod a vernali aeq.* L N. — 19 *et usque* H M. — 20 *XVI kl. octobris fit die* L N. — 21 *corulo* N. — 22 *signo tang.* M. — 23 *illud ab hoc* M; *illud animal tot.* N; *et hoc animal tot.* L. — 24 *sol sinistrum i. e. infer.* L N. — 25 *peragit* L N. — 26 *inc. lat.* L N. — 27 *locamus* N. — *quod sic. hoc animal . . infirmum* L N. — 29 *habet* L N. — 30 *accessum* L N. — 31 *in fut. inc.* L N.

12. *Secundo pos. t.* L N, *omisso loco.* — *quod . . adurente* L N. — 35 *et segetes* L N. — 36 *etiam met. in ferv. ter.* N; *metantur* L. — 37 *quod taur.* L N. — 40 *sic sole nobis prop.* L N, *omisso jam.* — 41 *incumbere* L N. — 42 *mihī mag.* L N. — 43 *videtur* L N. — a) om. N; *et* M. — 44 *ergo) vero* L. — 45 *et)* om. M. — *sicut) sed et in illo* L N. — 46 *jam tempore* L N, *qui om. etiam.*

13. *Canc. signum M. — erit sol) 'currit L N. — 4 quod . . animalis L N. — 5 cedit N. — quum sol ad h. sign. vener. L N. — 6 non volens M. — 7 VII kl. L N. — 8 Sign. L. seq. L N. — 11 etiam) om. L N. — 12 saevientis ut put. N; ut putatur L. — nec) nunc H M. — 13 nec) nunc H M. — 16 sign. intr. L N. — quae etiam L N. — in manu L. — 18. 19 segetes . . surgebant . . maturescunt N. — 20 Libella M H. — formata L N. — 22 XII kl. octobris L N. — significat N. — 23 aculeo caud. N. — 24 quod) et L N. post autumnalis temporis frigoris mol. etc. L. — 26 nunc) jam L N. — 27 Demum H M. — jam solem H M. — 28 jam tamq. sag. mittet N; mittet jam L. — 31 Quod vero N. — 32 relinquitur L N. — deprehendi L. oculis prospici potest N. — 34 Sic etiam L N. — sol. h. sign. N. — de inferioribus part. N. — transacto namque L N. — in) om. L. — in IV sui gr. N. — 38 conversione L N. — dicunt N. — 39 in) a N. — 40 Inde) Ideo L N. — 41 portas caeli N. — quod L N. — 44 sunt) om. N. appell. sint L. —*

14. — vel) om. L N. — 46 sec. Fulg. solus. L N. Vid. myth. I. 115. — 26 contr. flagrantium nat. rer. N. — p. 208, 1 vel) et N. — 2. 3 Inde ab auguriis usque ad augurii om. L. — 2 est) sit N. — 3 auguriis N. Stat. Th. 3, 506. — 5 sec. Fast.) v. 253 sqq. — afficit L; affectit N. — 7 possit N. — fictum dicitur N. — 8 guttur ejus pert. esse perh. L N. — 9 Sol) om. L N. — climone H; climene L. — Nympha) om. L N. — coiens N in rasura. — phitonta H; phitontem L. — 10 genuisse Sol. N. — patrios N. — 11 sol) om. L N. — cum) om. N. — 12 aliquos) om. L N. — qui ideo L; quae ideo N. — 13 exiliens H. — apparent N. — phetontes q. phetantes L N. — 14 pheton H L N. — quidem) quod N. — 15 fructus) om. L N. — sui) om. N. — sed) et L. — 17 secundo) om. L N. — metamorph.) om L. metamorphoseos H. sc. v. 340. — succinaq. M N. — 19 cortic. inaur. N. — Quae etiam L. — eliades H. — 20 nuncup.) helios enim sol interpretatur add. L N. — 21 una et eadem L N. — ferv. et hum. N. — 22 jugabilitate H. — gign.) ignuntur H. — 23 quae) quidem L. — dum dematuras H. — 24 Jul. Junioq. L N. — et Leon. N. — 25 attigerit H. — et cum aestu L N. — scissis L N. — cort. successivi liquoris meridiano fervore aquas in electra duratas emitt. M. — 26 sui liq. N L. — aq. cum electro duratum immitt. N L. — 27 vero) autem L N. — Plin. 37, 2, 11. ap. Serv. ad Ae. 8, 402. — 30 tert.) aethereum H. — de) om. L N. — auri sit N L. — etiamsi quas partes natura res. N; q. p. etiamsi naturam res. M H. — 31 si resolvas) om. L H. — massam invenies L N. — si naturale resol. C D. — Electrum autem a nat. L N. — 32 mittit H. — ad) et N. — ad dissimil. M D; ad indissimil. C. — 33 venenati) om. C D H M N.

15. non imm. Ph. N; deus non imm. L. — 35 quod vel L N. — solis fervore N. — 37 solis discursus L N. — humoris L N. — vel inaequal.) om. L N. — 38 ex) om. L N. — et salus et aegritudo L N. — 39 Ovid. Met. 1, 117. — metamorphoseos H. — 40 vocat) om. N. vocat inaeq. L. — 42 morbus H. — 44 frig. dur. sunt L N. — 45 solis calore et aestatis L. — 46 etiam omnes N. — Serv. ad Ae. 10, 316. — p. 209, 1 med. deo N. — 2 quia) qui M L. — 3 excisus L N. — aescolapius N constanter. — 4 Caesaris L M N. — 6 matris utero M N. — Unde et) Bene etiam L N. — 7 huj. vocabuli L N.

16. v. 13 enim) om. N. — 14 aquas L; cujus etiam aquis N. — Habet etiam fab. N. — 16 nocere sibi N. — 18 ei fil. ep. L N. — 19 auf.) aurigam avertit L N. — autem) om. L N. Serv.

ad Ae. 1, 572, cf. 6, 623. 11, 262. — 20 *miconas* H L. — 21 *cui*) *Sedei* N. — *fr. inv.* L N. — *decessit* L. — *tempore*) om. M. — *quando ejus dicta pr. s.* L M N. — 22 *et fig.* N. — 23 *diversa*) *divisa* H. — *Nam et Ap.* L N. — 24 *ap. telophos* N. — *in hum. . . in lup.* N. — *pingitur* H. — 25 *Myth.* II, 18. — 27 *sol. esse* L N. — 28 *ap. inf.* Ap. L N. — 29 Cf. *Serv. ad Ae.* 6, 98. 2, 115. — 31 *Serv. ad Ecl.* 5, 66. — 32 *armon.* L *constanter.* — 33 *gryphum* N. — *eum*) om. L N. — 35 *judicatur* L; *ostenditur* N. — *Unde et Ap.* L N. — *apollin* N. — 37 *Homerus*) om. L N. *et Hom.* C D. — *eum dicunt* L N. — *eundem* C D. — 38 *Hinc . . assignamus*) om. C D. — 39 *cytharam* H; *chitaram* L. — 40 *Horat. Carm. Saec.* 33. — *mitisque placidoque* L N. — 41 *supl.* L. — 42 *etiam ideo* L. — *liram* L. — 43 *omn. reparantur* L N. — 44 *sol*) om. L N. — *apar.* N. —

17. — *ciclopes divin. sp.* L N. — 2 *et*) om. L N. — 3 *nomis* H; *mones* L; *nomes* N; *nomine* M. — *Sol etenim* L. — 5 *alim.*) *elem.* L. — *tamen*) om. M; *autem* N. — *Serv. ad Ecl.* 5, 35. *Ge.* 3, 1. 4, 7. — 6 *tannoman* H; *natoman* L N. — *cordarum* H. — *celeritatis* L N. — *fil. sol.* L N. — 8 *est*) om. L N. — 10 *fore*) *esse* L N. — 12 *Cast. fonte* L N. — 13 *autem*) om. L. — *istum et. loc.* L N. — *coluere* L N. — 16 *nonnumq. Ap. accip. ut dix.* L N. — *Unde et*) *Bene enim* L; *Bene etiam* N. *et*) om. M. — 17 *nov. musas ei ideo applicant* L; *ei*) om. N. — *Copiosius haec exponuntur a Fulg.* 1, 14. *Eadem habet commentarius Gotting. ineditus in Boethium de cons. Nro.* 2. — 18 *quae . . sunt* om. L N. — *scil. duo* N. — 19 *labra comm. ined.* — *gutt. cav.*) *repercussio palati comm. ined.* — 20 *hanelitus comm. ined.* — 20 *hanelitus comm. ined.* —

18. *Mus. nov.* L M N. — *Myth.* I, 114. — 23 *modos*) om. L N. — 24 *assig. ord.* L N. — 26 *nisi qui*) *qui non* L N. — 27 *appellata*) om. L N. — 29 *sec. desiderare quod velis* M N; *des. quae velit* L. — 30 *Verba inde a Tertia Melp. usque ad v.* 32 *velis* omisit N, et L. — 32 *meditari* L N. — 33 *talia* L N. — 34 *pollimnia* H L; *tālimnia* N. — 35 *eratho* H L; *aretho* N. — 36 *veniens* H. *similitudinem āfferens* L N. — *“Etymologiam qualemcumque dat Fulgentius 1, 14 εὐρών ὁμοιον.”* MAJUS. — 37 *et*) om. L N. — *inv. sim.* N. — 38 *terpsicore* N H L; *terpsicore* M. — 39 *discere op.* N. — 40 *oct. Ur.* L N. — 41 *dicas*) *dijudices* L N; *quid despicias eligis* M. — 42 *utile est caeleste ing. et caduca desp.* N. — *celestu* L. — 45 *in*) om. L. — p. 211, 1 *memorare* L. — *tuo*) *eo* N; *illo* L. — *ei*) om. N. — 3 *dijudicare* L N. — *de eo de quo jud.* N M. — 5 *ordin. Mus.* L N. — 6 *tant.*) *tamen* L. — 8 *judico* L N. — *ut diximus* L M; *quibus diximus* N. — 9 *ad*) om. L N. *sapientiae gr.* L N. — 10 *praevidere* L N.

19. *Macrob. in somn. Sc.* 2, 3 p. 134 Z. *musicos* L N. — *autem* N. — 13 *concinnantiae* L N; *consonantiae* M. — 15 *reliq. lum.* L N. — 16 *enim*) *etiam* L. — *planetam*) *aplanos* L N. — 17 *subj. sph.* L N. — *jungi*). *Sic* N; *jugi* H L M. — *proportionesque* M. — 18 *ad verticem* L N. — *sing. singulos sonos* L N. — 19 *concinnantiam* L N. — *conf. universitas* H. — 20 *quoq.*) *etiam* L. — *Serv. ad Ae.* 1, 12. — 21 *VII*) *Leg. novem cum* L N; *VIII legit* M. — 22 *harm. consonantiis* L N. — 23 *Uran.*) *armoniam* L N. — 24 *vocum diversitatem* L N. — 27 *esse*) om. L N. — 28 *novum prov. son.* N. — 29 *est princ.* L N. — 30 *eorum* N. — 31 *sed et*) om. L N. — *sua cum varietate ab etc.* N; *sua convariatione* L. — *ab astrologo* H. — 32 *comprob. efficere* L N. — *moyphetes* L N. — *ap. Graecos*) om. M. — 33 *Huic*

cyg. quae etc. L N. — 35 Serv. ad Ae. 6, 645. — 36 item) om. L N. — 37 terr. dictus est N. — 39 Ae. 6, 646.

20. Albric. de D. Im. 18 p. 924 sq. Serv. ad Ae. 6, 645. — paulum L; pauxillum N. — 43 vir optimus L N. — claritudine) om. L N. — quia) om. L. — 44 fuit) om. L N. — 46 et) om. L N. — p. 212, 1 et volucr. L N. — 2 Sic autem N. — 4 muros effc. L N. — dicitur illex. L. — 5 antea) quidem N. — disparsimq. M. — 6 et civil. viver. L N. — 10 Arist.) euristeus H. — Serv. ad Ge. 4, 317. Hyg. f. 164 p. 277 sq. — 11 sequitur ut amans L N. — 13 conv.) in regressu L N. — 14 conv. conjunx N. — 15 est design. L N. — Fulg. 3, 10. — Orph. enim. ut diximus etc. L N. — 16 dijud.) divinationo L. — 18 sibi conjungere L N. — 20 compreh. prof. L N. — 21 artificiosaque N. — 23 euristcon H; aristeon L; euristeon N. — enim) om. L. — optimus L N. — 24 communionem) om. M. — hominum) om. L. — 26 infera transmigravit L N. — hanc) om. N. — artem) arcem L. — 29 inquis. mus. L N. — 31 captaret L N.

21. ficmento N. — tamen aliter L. — 33 quod N. — esse) om. L. — 39 respexerit L N. — ad terrena retrah. L N. — 40 secular. L N. — 41 a) om. M. — Proserpina) serpentina L; serpente N. — 42 e max. L N. — illeceb. ten. L N. — 43.) Serv. ad Ae. 6, 119. 459. — 44 vol. reduc. N. — 45 recepta jam conjuge N. — dura C D L M N. — 46 et) om. N L. — virgilius L. Ae. 6, 119. — p. 213, 1 accersere L. — 2 accers. pr. est evocantis inquit L N.

22. recurr. ad mus. N. — 4 qui) et N. — 5 Camoenas M; cantenas N. — quasi cantantes amaene explicat commentator ineditus I, bibl. Gotting. in Boeth. de cons. f. 3., sed comm. ineditus II, qui Macrobius (in somn. Scip. 2, 3 p. 135 Zenn.) laudat, cum nostro consentit. — Quod et. theol. cael. L. — 6 probar. L. — sonosque L. — 7 lira vel chitara L. — 8 instrum. exerc. L. — 9 Graece). “Immo Aegyptiace.” Majus. — 11 vox per gutt. L N. — 12 can.) emittitur L N. — etiam) autem N. — Blus. ips. sunt L N. — Serv. ad Ecl. 7, 21. — nec enim L. — 14 Leg. efficit; N effecit. — sicut in ydraulicis L N. — 15 org. i. e. aqu. L. — Item et. tres Varr. L N. — 16 comm. mus. N. — ex aqua mota L N. nascitur) om. L N. — 17 aëris) om. L N. — 18 melica tant. L N. — 19 cens. meo L N. — Leg. oneros. M honeros. — 21 majorum N.

9. Mercurius.

1. v. 26 Hunc) Mercurium quasi N. — Myth. II, 42. — 27 kirrion H; kirion L. kyriom N. — 28 dñ N, i. e. deum. — cur.) creantem L. — 32 studet L N. — in) om. L N. — 33 vel) et N. — 38 Fing. Mart. ipsum L N. — 39 contul. dot. N. — 42 sapientia N. — 43 scilicet et acum. L N. — p. 214, 1 tuncque N. — VII) om. H. — facile perv. N. — 2 Sane interpretatur). Hanc sententiam om. L N. — 4 nisi) ut apotheosi L N. — 5 i. e. edificationem H; deificatione L N. — 7 fing. ideo L N. — 8 mort. est et cad. L N. — 9 Bene) Sane L N. — fronesis L N. — 10 dicitur) om. N; est L. — 11 quasi mater L N.

2. et) om. H M. — 13 eum) tamen L N. — 14 applicuit N. — divitum lacte H L. — perfud.) provenit L. — 16 id est humilia et) om. N; humilia om. L. — 17 Unde) Bene L N. — 18 alt. mortali

altero immort. L N. — *Dum igitur) et quia* L N. — *tantum)* om. L N. — 21 *alt. physicae* N. — 22 *discenda* M; *disserenda* H. — 23 *etiam) vero* L N. — 24 *voce)* om. L N. — *percusso)* om. L N; *qui leg. et formato.* — 25 *et nutr.* N. — 27 *hermafr.* L N. — 29 *afrodeis* L N. — *nuncupatur)* om. N. — *afro* L. — 30 *sp. vocatur* L M N. — 32 *igitur)* om. N. — 34 *et)* om. N; *etiam* L. — *androgeos* L N. — *Graece vir et mulier dicitur Latine* N. — *γυνή)* om. L N. — *Totam interpretationem* om. M. — 37 *ratione veritatis* L; *rationis veritate* N. — 38 *legim. Soph.* L N. — 40 *orn. verb.* L N. — 41 *immoderanti* L. —

3. *Fulg. tamen Merc. a neg. dicit ideo Merc. etc.* L N. — 45 *semper) suis* L N. — p. 215, 1 *ling. discretio* L N. — 2 *superior. et inferior.* N. — *nuntius* L. — 3 *negotiatores* L. — *furum* M N. — 4 *esse furem* L. — 5 *distant* L N. — *quia* M N L. — 7 *falcati* H. — 8 *decipiunt et defraudant* L N. — 10. 11 *mercatoribus maxime* l. s. N. — *praedenotare* H. — 12 *ideo)* *etiam* L N. — 13 *et)* om. L M N. — *promptissime* M. — 14 *rethoris* L *constanter.* — 16 *invicem* L. — *bellant. etiam* L. — 18 *sec. plinium* N. Myth. I, 119. II, 43. — 20 *Mercur. ideo* L N. — 21 *putatur* L N. — *sydus* L. — 22 *abs.) apsidis* M. — 23 *fertur* N. — *octo tantum latit. part. tang. zod.* L N. — 24 *Ex quo) Egq.* N. — 26 *incedere* N; *rect. proc. tr.* L. — 27 *quia)* om. L N. *sermo enim quael. a. m. reducit* L N. — 29 *lit. ut dix. alias* N. — *et alias* L N. *etiam)* om. L N; *et* M. — 30 *vitamque* N. — *auf. et larg.* L N. — 31 *idem)* om. N. — *hunc . . hunc).* *Utrumque* om. L N. — *cum ut causis liberat et damn.* N; *sed* L *pro cum ut recte in.*

4. v. 33 *quidem)* om. L. — 34 *potentiam* N. — *ad) in* L N; *nihil* H. — *assignantis* H M. — 36 *litigiosa rectius* M N. — 37 *Ser. enim* N. — 38 *est)* om. L N. — 39 *injuriam prov.* L N. — *serp. per gem.* L. — *virga innect.* L. — 41 *autem)* om. L N. — 42 *sermo rhet.* L N. — 43 *sicut virga)* om. L N. — 44 *est cap.* N. — p. 216, 1 *per)* *et* L N. — 2 *lig.) signatam* L N. — 5 *serpentibus call. plena* N.

5. *habebat* N. -- *Merc. habeat* L. — *aurea addunt* L M N. — *id est)* om. L N. — 8 *calc. laxum* L N. — *verbo peta* L. — 10 *ejus)* om. L N. — 13 *eloquentiae* L N. — 15 *stell. al.* N. — 16 *Serv. G. 1, 335.* — 17 *appellatur)* om. M; *dicitur* L N. — 18 *etiam)* om. N. — 21 *iterum) tunc* L N. — 22 *defer. circ.* L N. — *ideoque)* om. L N. — *fing. vero* L N. — 23 *tartara fr. recurrant* N; *recurrit* L. — *Illud autem nimis jud. obsc.* L N. — 25 *hac)* om. L N. — *dicitur ortum* L N. — 27 *desc. et asc.* N. — *discurrit* L; *discurrat* N. — *vel quia* H M. — 29 *Leg. mathem.* — *Serv. ad Ge. 1, 335.* — 30 *V)* om. L N; *agnoscunt* C D. — *esse duos* L N. — 31 *Vener. et Jov.* — 33 *min. deor.* L N C D. — *obtemperat* C. — 34 *Hoc est* N. *Ge. 1, 337.* — 35 *ignes* L N. — *scillenius* L N. — *caelo hodie editum est in Virg.* — 36 *ex qualitate illius Merc. poss. agnosci* L; *ex illius qualitates Merc. possint agn.* N.

6. *nox. vel quos bonos* L N. *Serv. ad Ge. 1, 488.* — 39 *Serv. ad Ae. 10, 272.* — 40 *certisque temp. app. recte* L N; *certis agnoscut etiam* C D. — *easd.* L N. — 42 *bona* C D. — *Nam si . . . Sat. deteriora).* *Omnis haec sententia abest a* N. — 43 *aut)* *et* L. — 44 *de Sat.* L. — *talis est semp.* L N. — 45 *cohaerent* D. — *et ipse)* om. L N. — *fingi dicunt deor. min.* L N. — 46 *quoque)* *quidem* N. —

ultra has XXXV e. d. L N. — p. 217, 1 quarum L N. — has stellas . . . quarum C D. — Avienus) ematius L; ametius s. anietius N. Serv. 10, 273. — 4 nititur viribus N; utit. vir. L. — 5 pestil. quidem N. vero) om. L. Serv. ad Ge. 1, 218. 4, 425. — 6 etiam) om. L; etiam rem N. — 6 consentiat M. — 7 cert. semp. temp. L. — 10. 11 semp. est N; s. nox. est L. — 9 paucis dieb. inest L N. — 10. 11 Apparet . . . fuisse). Hanc sententiam omittunt L N. — vero) autem L N. — 12 orgo) siren H; syrius siquidem tr. N. — 13 Est enim N. — 14 occup.) implere L N. — 15 Quartus enim L; ortus enim N. — quando) cande in sole pos. L. — 17 et) om. L M N. — 18 dieb. or. L N. — unde et. ejus temp. ap. multos imper. est inc. L N. — 19 Or. namque L; Quartus namque N. — 20 Hic namque N. — aculo N. — 21 Serv. Ae. 1, 539. 4, 52. 3, 517. — interem. esse a scorp. L N.

7. *status) motus et pr. — 24 vel) et N. — et) om. L M N. — 25 infirmissime amplectitur L N. — gentilis L. — 26 hab. opin. L. — prov. nostr. variet. omnium vel pot. etc. L N. — 28 designari L M N. — et) om. L N. — seu) om. N. — 29 seu voce L N. — 30 dispos. ascr. L. — 31 Nec unquam christianam verit. in his L N. — 33 expositiones L N. — 34 Serv. ad Ae. 11, 51. — 35 honorum) horum H M. — 37 in morte extinctos L; exitus N, qui cum L pergit: Hoc vero alii paulo aliter et prol. irradiant, sed istud secundum Servium suffi.*

8. *v. 40 quodamm. cum sole L; quodamm. luct. N. — 41 certat L; currit N. — 42 XXXV pass. L. — 43 etiam) enim L. — 44 solis calorem L N. "Utinam, o mythographe, hanc rem astrológis narrandam permisisses, quod ff. 5 prudenter fecisti!" MAJUS. — 45 sortiri et divers. N. — 46 scillenius L N. — archadiae constanter L. — scilleno L N. — p. 218, 1 dicitur natus L N. — 2 nomen ej. e. kirios L; kirros N. — 3 deum prud. L N. — 4 unde etiam Merc. deum esse dictum L N. — dictum) dicunt M. — qui et ap. egiptiacos L. — 5 quia N H M. — Serv. ad Ae. 3, 6. — 12 et ign. veritas L N. —*

9. *v. 14 et deos non e. N. — 15 esse) om. L N. — rebus curam impendendam L N. — 16 epicuri L N. — eventibus) om. H M. — 17 secund. quod L. — ait) om. L N. — Ae. 4, 379. — 18 Si talis superis etc. L N. — cura) causa M. — 20 omni. creare L. — necess. trad. L N. — 22 enim) om. L N. — 23 unquam) om. L N. — Serv. ad Ae. 10, 467. — 25 tant. epicuros L N. — 26 oppositas esse L N. — 27 ipsius) om. L N. — 26 ap. eund.) in uno poeta C D. — 27 ignor.) vitio C. — 28 contrarietate sect. L N. — Illud namque C D. — 29 Ae. 4, 797. — miseri L. — 30 Ae. 10, 467. — 32 Idem semper tamen L. — Serv. ad Ae. 8, 334. — 33 solis) om. H. — med. omni. L N. — 35 fing.) dicitur L. — 37 docma N. — 39 Ae. 8, 334. — eluctabile H; indubitabile L; indubile N. — 40 Nam) Sed L N.*

10. *Sed et N. — juxta) secundum L N. — constare videtur N. — 42 XXX N. — annos solares L N. — 43 noventi N. — tres) om. L N. — 45 stellar. intercedat L N pro tert. ej. superet curs. — p. 219, 1 similia his N. — 2 Ae. 4, 653. — 3 peregit cursum L N. — 5 enim) om. N. — que) om. L. — 6 De eo) Deo N. — 7 ibidem L. — terram ituram dicit esse L N. — 8 lectioni huj. L N. — 11 phil. disputatum est diu quae sint quae de n. inf. petant L N. — 13 superior est L N. — 14 quam) quod L. — 15 Lucr.) lactantius L N. — 16 inquit N. — sicut) si L N. — 17 est) enim M. — 18 dixerunt N. —*

19 ad nostram effigiem sic. L N. — 20 et esse tantum spec. L N. — 21 Unde N. — 22 Ae. 6, 391. — 23 Hom. etiam tangit L N. — 25 apothesis L. — 26 Unde autem homines sint ap. inf. etc. L N. — illac L. — descendere N. — dicantur L N. — 27 de Libero) delibat L N. Car. 2, 19, 29. — videt N. — 28 Caron H L N. — Ae. 6, 392. — 29 alcidem N. — 30 pithoumque L; perith. N. — 32 vel) om. L N. — et umbram L N.

11. v. 35 Aen. suo redderet amori L N. — Ae. 4, 516 ibiq. Serv. Plin. N. H. 8, 42 § 165 Sill. — 37 carnem) om. N. — quandam om. L N. — 38 forte) fronti N. — 39 odit) laedit L N. — 41 Juv. 6, 616. — cur totam L N. — hinnuli fr. L; emimuli fr. N. — cenosia L N; et ceson. C D. — 42 incidit M. — 44 ex se progenitum N. — Obit. autem eam L; Ob autem ex se N. — ob hoc) om. L N. — 45 videatur) om. L. — non casu N. — 46 natura) non L. — p. 220, 1 Ae. 4, 696. — namque nec L N. — 2 Iridem) om. L N. — eidem N; eadem L. — posset L N. — 3 facit abscidi N. — itidem) om. N. — 4 dicit crinem Alc. sec. N; vidit carmina a caelesti sec. L. — Serv. ad Ae. 3, 46, 4, 703. — 7 nomen ejus notasset N. — 9 ap. inf. in urna N. — 10 exir. pr. L N. — serius H L N. — 11 asserunt L N.

12. v. 13 ad invenienda L; om. N. — 14 semp. garrul. L N. — 17 poterat N; poterat quis L. — nisi ex auctorati illa M H. — Unde) juxta Virgilium addit L. — 19 conservantur L N. — illam) om. L N. — 20 mundum quidem L. — accip. non obs. N. — 22 Hor. Car. 2, 3, 26. — ociosve l. M N. — 23 ab) om. L N. — dicere vid. L N. — 24 ut legitur) om. N. — uspiam L N. — 26 Ae. 4, 705 ibiq. Serv. — 27 quo rec. N. — 28 Ae. 4, 705. — 29 Ge. 4, 225. — accersere L. — 30 dic. esse aërem L N. — rediit L N. — 30 certe) terrae N. — 31 secundum epicuros L N. — ubi pro ut L. — 32 intelligimus L N. — Quamobrem L N. — eos L N. — 33 Ae. 2, 646.

13. kartaginis H L N. — 16 Ae. 4, 58 (ibiq. Serv.) ubi vulgo legitur Legiferae Cer. — Lyaeo) leono L. — 37 induc. sacrif. L N. — 39 supra) om. L N. — praest) praestat N. — 40 lieno L. — 41 apte) om. L N. — liber. urb. L N. — minist. ej. L N. — 42 judicium N. — Namque et alii dii si L N. — 43 causam) curam L. — ut idem N. — 55 Ae. 4, 59 ibique Serv. — 46 simulatur L N. — p. 221, 1, habet hic sens. H M. — 2 sacrificabant N; sacrificabatur L. — praes. urbi L N. — 5 aj.) iniquunt L N. — deos plac. L N. — sic et H. — 7 Ae. 3, 120. — 8 modo) Dido L. — 9 exsecratur L N. — 12 Julum) om. L N. — 13 numam occid. N. — sagitta) om. L N. — Ae. 9, 651 tibi hanc L N. — 14 ideo se L N. — 16 sibi suum L N. — vendicat L N. — consensisse L N. — 19 ii) hii L H; hi M N. — sunt propr. L N. — et) om. N. — 20 Ae. 4, 125 — tua sola vol. sit mihi L N. — 21 conubio M. Hoc hemistichium recurrit etiam Ae. 1, 73. — id est N. — 22 impleri H, qui deinde post officium explicit in media pagina, ita ut planum sit, librarium hoc volumen ad finem perducere noluisse. —

10. Pallas.

1. — volunt) dicunt M. — Hanc. sap. hanc belli N. — 26 dicit) om. M. — 27 ei) om. M. — 29 athene L; atheno N. — 30 dicitur pallingo boroi L; palingoborin N. Serv. ad Ae. 1, 43. — 31

q. videl. bellantium dea sit L N. — sive quod L N. — 32 Pallantem) om. L N. — interfecit L N. — 34 interf. sap. jacentem M. interf. Pallas i. e. sap. L N. — 35 Sap. en. vetustatem nullumque sentit senium L N. — 37 immortalis L N. — 38 sonat et athenae L N. — athene quasi athenate L N. Cf. myth. II, 39. — 39 tritona vero secundum Rem. L N. — 40 tritonia nuncupatur L N. — terna) tertia N. — 41 namque) enim L N. — mentibus) in tribus N. — tantum) om. L N. — agnoscendis laborant L N. — 44 quasi) om. L N. — p. 222, 1 teretrium L; trietrium N. Fulg. Virg. Cont. p. 753. — dicim.) interpretatur L N. — inquit) juxta eum N; om. L. — 2 tritona dicta e. d. L. sap. dicta e. N. — 3 sap. facit L N. — trün enim jux. Serv. L N. — τρεῖν) triton M. Serv. ad Ae. 2, 171. — 4 appell.) interpretatur L N. — 6 ad caelum) om. L N. — 5 meruit L. — 6 ascens. et descens. N. — 7 Nam et leg. N. — 8 Lucan. 9, 354. — Et se etc.) L N. hunc versum ita exhibent, dicta esse tritonida. Editt. Lucani Tritonida.

2. Unde etiam fingitur L N. — 10 rec. vitii L N. — 11 mor. gaul. L N. — 13 videlicet) om. L N. — quia sapi. in excel. L N. — Pro sapientia M legit savius “superadditum tamen antiqua manu. Nisi vero id mendum scribentis fuit, quod suspicor pro sapientia, habemus medii aevi vocabulum, quod Itali adhuc retinent.” MAJUS. — 15 habito L N, qui reliqua Sapientiae verba ap Salom. omittunt. — 16 Tingt etiam L. — 17 Jovis) ejus N. — 19 est) sit N. — Ergo enim L; Ego, inq. enim N. — prodii L N. — 20 ostenditur L. — 21 sap. aetern. L N. — ext.) substantiis N. — 22 quia virgo L N. — 23 ei) om. M. — 24 ille) om. M. — sicut arithm. tradit L N. — 25 a) ex M. — ab alio nisi L N. — 26 unit. gignitur L N. — 27 pectore) capite N. — 28 Serv. ad Ae. 8, 437. — confundat N. — 29 impeditos ac M N. — 30 quod . . sit . . puod L N. — 31 Noct. in ej. tut. pon. quod L N. — 32 fulgentiam propriam in teneb. possidet L N. — vero) autem L N. — 33 a Jovis vert. quod L N. — 34 esse) om. L. — dicitur L. — ac) et N. — 35 divitiora) L N; diutiora M. Illud divinaverat Majus. — Serv. ad Ecl. 2, 61. Ae. 2, 610. 615. — consecrata M. — 36 Virg. Ecl. 2, 62. — et) om. L N. — 36 dicit arc. Ae. 2, 615. — 38 consult. dat. op. N. — 39 portus L N. — quorum L N. — 41 mov.) etiam moliri L. — Quem et nossaton L N. — 42 ut dicitur L N. — appellamus N.

3. haec fingitur fab. L N. — 44 Jovi fulmen L N. — 45 praes.) peteret L N. Myth. II, 37. Fulg. 2, 14. — conjug. petit L N. — 46 suam) om. L N. — p. 223, 1 defend. arm. L. — introiret M. — Myth. I, 128. — 2 Vulc. certando semen N. — 5 χθών) om. L N. — terram aelis lictrion N. — 8 τοῦ terra sive inv. L N. — 9 in cista L N. — 10 pandrasae L N. — 11 et) om. L. — 12 propriae voluntatis N. — 13 et) is L; Jovis fulminu L N. — civilibus N. — 14 conjungi app. M. — 17 igitur) om. L. — 18 erictonius nasc. L N. — status invidiae L N. — 20 surripientis L N. — 21 crimen invidiae potest gen. L N. — 22 Quamquam Min. inv. N. — 23 lenior est) livorem M. — 24 suum) om. M. — ejus cust. L. — 25 ei adhibet L N. — comm. duab. L N. — 26 virg.) sororibus N. — pandrasae N; pandrosae L. — pandrosa L; pandra N. — 27 aglaures L; aglauros N. — 28 enim) vero L N. — si quis L N. — irae) om. L N. — aliquem) eum L; cum aliquid N. — 29 mun. est naturale L N. — 30 ex) om. L.

4. Myth. II, 40. — v. 33 Vulcan. quasi vol. cand. L N. — 34 Rem. quod. in l. L N. — 36 refract. L N. — 37 incedit) est in eodem

L N. — et) etiam L. — 38 mar. fing. L N. — luctuosus dic. L N. — 40 luctuosis ment. L N. — lemnos namq. L; linnes n. N. — luctuosus inter. L N. — 41 aereus N. — 43 et) om. M. — 44 hoc interest L N. — aethereus ign. L N. — 45 vero) quoque L. — 46 mortalium L N. — p. 224, 1 autem) om. L N. — intell. ign. L N. — 2 put. dici L. — 3 volat N. — philosophos L. — 5 credatur claudus L N. — 6 Lemnon L. — 7 Lemnius) om. L. — natus est vulcanus N. — 9 Leg. imo pro uno. Vid. ad myth. II, 40, 23. — fulmine L. — 12 Quia vero frequenter cadunt fulmina in ins. etc. L. — autem) vero N. — 13. Vulc. dicitur L.

5. *physica causa*) philosophia L; physiologia N. — inter lipparim et ethnam dicitur off. hab. L N. — 16 fabris) fabulis Majus. Serv. ad Ae. 8, 416. Etenim) Est autem L; Est vero N. — 17 lippare una de ins. ubi Ae. regnavit L N. — Serv. ad Ae. 1, 56. 8, 416. — 18 fam. Vulc. L. — fabricentur L. — discern.) deputantur N. — 19 et Ster.) et om. M. — piragmon L N. — 20 incude) vicu L. — 21 agmon L N. — vicus L. — Priorum) LMN. Majus Praestat. — inquirer M. — Serv. ad Ae. 8, 425. — enim) om. L N. — 23 Serv. ad Ae. 8, 427. — fulm. dejici ait Virg. M. — 24 quindecim part. N. — de) om. L. — jaci in terras L N. — 25 ibi N. — 26 imbres L N. — 28 insin. fulm. cod. L N. — 29 ost.) designat L N. — 30 tres L N hic et in seqq. — imbris) ignis L N. — 31 design. hiem. L N. — 32 sq. nubes aquosas L N. — 33 tempore) om. N. — pluv. nim. sunt L N. — 34 alibi idem L N. Ge. 1, 313. — ignes N. — 36 omnibus) om. N. — 37 quia necesse N. — 38 vero) autem L N. — bisulcum vel tris. L N. — 40 findit) incendit N. — dicunt N. — fulminis L N. — 41 iniquunt L N. — 42 ut illud N. — Ae. 1, 230. — 44 afflatum ventis L N. Ae. 2, 649. — p. 225, 1. Vid. Ae. 4, 25. — 3 Ecl. 1, 17. mimini L. — 4 marit. Ven. jux. Serv. L. Serv. A. 8, 389. — 6 Ge. 3, 97. — 7 mollit ac L N. Serv. ad Ae. 8, 724.

6. v. 9 habet) dicit L N. Myth. I, 181. — 12 dispersit) om. N. — 15 monathiae vernaes N. — 17 sydera D. — habent D. — 18 tamen) om. C D. tamen tempestate L N pro potestate. — sunt) om. C D. — ofucus C; ofiuchus D; oshpineus L; ophineus N. — 19 escolap. C N. — quoque) om. C D. — appollinares L. — signa L N; om. C D. — 20 et) om. C D. — Min. Aries C D. — signum) om. C D; sidus L N. — 21 fert. Min. L N. — punivisse L N. — 22 sunt) fuerint M. — in) ex N. — legitur L N. — 24 et apud L N. — 25 ne fulm. aliis addere (adicere N) L. — 26 unde et) om. N. — nom. ab eodem meruisse videtur L N. — Serv. Ae. 8, 116. — 27 oleos L N. — 29 sapientiae L N. — quantocius) om. L N. — 30 Quod autem L N. Serv. A. 8, 128, myth. II, 119. — 31 cum vittis) cunctis N. — offerebatur L N. — significat partim natura ipsius N; par. f. p. natura effecit L. — 35 eum esse D. et) om. C; etiam L. — dictum est) om. D; est C. — 36 do) om. L; concedo N, qui postea hoc verb. om. — cedo victor. C. — In agone enim N. — 37 herbam) om. L N. — dabatur ei L N; ab aliquo addit N. — 38 non) om. N. — 39 id est) et M. — i. e. iustitas) om C; iustita lancea L N. — 41 oves) omnes Majus. ov. egere alieno aux. C D, qui om. semper. — 42 sunt dict. N.

7. De et etiam om. L N. — invenerit N. Fulg. 3, 9; myth. I, 125, II, 115. — 44 buce. tum. N. — 45 Tritonem N. — p. 226, 1 canendo L N. — 2 igitur) autem L N. — 4 tant. tons. L N. — eique L N. — 5 pollicitus est N. — 6 defodit L N. Myth. I, 90. — et in

fossae terrae d. N. — 8 *quidam*) om. M N. — *tibiam fecit M.* — *inquit, rex N; inquit*) om. L. — 9 *Mida L N.* — *ergo*) enim N. — *sicut er. cepheus in theogroma scr. L.* — *Fuig. 3, 9 p. 727 sq.* — 10 *fab. rep. est L N.* — 11 *suae artis L N.* — *ord. habuerunt L N.* — 12 *id est canticum L N.* — *et*) om. N. — 13 *Vox est tibiae in omn.* etc. N L. — 15 *voc. viv. M.* — 16 *tam. non aliq. impl. L N.* — 17 *vix*) vox L N. — *suff. impl. extr. L N.* — 18 *vox viva M.* — 19 *id est*) atque L. — 20 *persona*) mens Majus, qui in cod. scribi dicit pars. — 21 *invenit L N.* — 22 *in musica L N.* — 25 *ergo*) vero M. — 26 *doct.*) peritus N. — 27 *ridet*) videt M. — *i. e. sapient.*) om. L, qui pergit: *illam aqua respectam quasi exprobr. umbram proicit* — 28 *assumit N.* — 29 *solus stult. N L;* — *alterum solus* om. N. — *cithar. praep. voluit L N.*

8. *Mida asseritur imper. judex L N.* — *aur. dic. L N.* — 34 *quod omnis omnia ignorans nihil etc. L N.* — 35 *et*) etiam L. — *dicitur auriculare dedec. L N.* — 36 *ut dicitur L N.* — 28 *can. autem illa L N.* — 39 *illud prol. e. ded. L N.* — 41 *audit L.* — 42 *primam insc. L.* — *deprehendunt L N.* — *Mida L N.* Ovid. Met. XI, 102 sqq; myth. I, 88. — 44 *ei in ult. L N.* — 46 *et potus L N.* — *normorabat*) “Ita cod. significatione neutrali.” MAJUS. *mutabatur N;* mox iterum *mutabatur L.* — *idem*) om. L. N. — p. 227, 1 *a Baccho iterum post.* — *desideria N.* — 2 *ut ter P. fl. se supp. L N.* — 3 *aur. tr. aren. L N.* — *inexplicabili L.* — 4 *dicunt hanc L N.* — 5 *suum*) om. L N. — 6 *qual. de re M N.* — *cup.*) tendentes M. — 7 *ad lib.*) adhibitum L; *ad habitum N.* — 9 *de eo historia M.* — *suar. pecun. N.* — 12 *derivavit L N.* — *sicque . . reddiderit*) om. L N. — 18 *censum suum L.* — 19 *dictus est M N.* — 15 *ar. aur. M.* — *dictus est M.* — *eo quod N.* — *quod frig. . . quod avarus*) om. M. — 17 *sit stultus N.* —

9. *usus est Prom. L.* — 19 *fungunt L N.* — 20 Myth. II, 63, 15. — *et eum L N.* — 21 *de bonis N.* — 22 *min. se N.* — 23 *ut*) om. L N. — 24 *et quid op. suo N.* — 28 *ferulam*). “Ita heic codex; at idem infra *faculam*. Sic omnino variat lectio ap. Serv. ad Ecl. 6, 42.” MAJUS. — 30 *vult. fer. L N.* Fulg. 2, 9. — *perhenne L.* — 31 *Nicag.*) *Pythagoras L N.* — Fr. Petr. p. 474 ed. Anton. — *pecnius arbit. L.* — 33 *eum dente L N.* — *mordebant L N.* — 34 *divinam prudentiam N;* *divin. prov. L.* — 35 *esse cael. N.* — 36 *sapientiam vel animam*) om. M. — *prov.*) *sapientia L N.* — 39 *de caelo traditam L N.* — 40 *et*) om. L N. — *incendit L.* — *quia L N.* — *secundum*) om. N. — 41 *ab*) om. N. — 43 *celeri*) caeli N. — *voluc.*) *volubilitate L;* *voluntate N.* — *mundus ante quadam collocat M.* — 44 *cadaver L.* — *perhenmitate L.* — 45 *pasc. N.* — p. 228, 1 *omne munus M.* — 2 *quia . . munus sit L N.*

10. Myth. I, 1. — v. 8 *macies*) *mulieres M.* “Sed scribendum esse *macies* demonstrat Horatii locus subseq., nec non myth. I, 1. et quidem plurali numero. Et sic est *macies* in variis Servii lectt.” MAJUS. — 9 *tangit dicens L N.* — 10 *etherea N.* — 11 *macies*) om. L N. — *nova cohors feb. incub. terr. I. N.* — 14 *reliatum ferunt N.* — *saxum*) *fatum L.* — *cor ejus L;* *cor ei N.* — 15 *omnia*) om. L N. — *non absurde fing. L.* — 16 *etiam*) om. L N. — 17 *dict. est L N.* — *promethias i. e. a prudentia N L.* — 19 *Caucaso*) *Atlante M.* — *providerat N.* — 21 *demonstrant N.* — 22 *assignant N;* *assignatur L.* — 24 *hoc*) *haec N.* — 26 *esse*) om. L. — 28 *furat. esse L N.* — 31 *usu homin. L N.*

32 *Tullo hostili* N. — 34 *igne rapto ab*) om. N. — 35 *dicuntur hominib. rapto igne imm.* N.

11. Venus.

1. v. 38 *exegimus veneris* L. — Fulg. 2, 4 p. 668. — *Hanc rem epicuri* N. — 40 Cic. N. D. 2, 27. — *quod ad omni. veniat venus* L. — 42 *nudi convenient* L N. — 43 *celare* L. — 44 Myth. II, 31. — *quod rosae ping. et rub.* L N. — p. 229, 1 *ex pud.* L N. — *et pungit* L; *pungunt* N. — 2 *enim) etiam* L N. — *celeri*) om. L N. — *in motu* L N. — 3 *ita) itidem* M. Myth. II, 33. — 4 *sicut et freq. inn. natura* M. — 5 *dicuntur* N; *fervere dicuntur* L. — *pingunt* L. — *eam*) om. N. — 6 *quod l. nauf. reb.* N. — *inferet minime dubitet* L; *inferre minime dubitetur* N. — 9 *etiam*) om. L N. — *quod h. a.* L N. Myth. II, 31. — 10 *in coitum* N L. — 11 *deputata dicitur* L N. — 12 *dicitur de mari procreari* L N. — 13 *est*) om. N. — *semper*) om. L N. — *coit. elic.* N. — 15 *necess.) necreatibus* L. — *apta sit* L N. — 16 *emittat* L; *amittat* N. — *ara cincta c. v.* N. — 17 *secundissima* M. —

2. *ei) etiam* N; *enim* L. — *carites* N; *caritates* M. — 20 *cugiale* L M N. — *enprosiue ei min.* L N. — 23 *amicit. insol. esse* L N. — 25 Hor. C. 3, 21, 22. — 26 *duae vero) vero* L; *nos respicere dicuntur pingi* N. — 27 *est rat. quia* L N. — 28 *grat. fere* L N. — 31 *ego*) om. N. — 32 *eugiale . . enprosiue* L M N. — 33 *sit prim.* N. — 34 *blandimentis*) om. L N. — *demulcere* L N. — 36 *dicitur Hym.* N. — *ut Rem. ait post nimiam pet.* etc. L N. — *gr. himeneus quasi* L; *Gr. himine q.* N. — 38 *mem. mulieris* L. — 39 *Inde*) om. L N. — *deus nupt. fictus e.* L N.

3. v. 42 *testatur* L N. — Myth. I, 75. — 43 *ut se fem.* L N. — 44 *virgo*) om. L N. — 45 *mutuo adam.* L N. — 46 *semel Att.* L N. — *mulieres cui superscriptum est virgines* N. — p. 230, 1 *sacra) nupcias* N manu secunda. — 2 *deportatae* N. — *etiam Hym.* L N. — 3 *subs. erat* L N. — 7 *fil. suas* M. — 8 *voto) noto* N. — *cui quia) ejusque* L N. — 9 *obligit etc.) obtinuit, consecutus est etiam* L N. — *invocaretur* L N. — 12 *nomen ejus* L. — *falsum esse*) om. L N.

4. *Virg. fing.* N. — *in libya expulso* L N. — 15 *methonomiam* L N. — *mathesim* L N. — 16 *joviana* L N. — 17 *significare videtur* N. — *aliquam* L. — *proveniat felic.* N. — 18 *quia) quoniam* L N. — 20 *etiam idem* L N. — *advertendum* N; *animadvertendum* L. — 23 *desc. ad occas.* L N. — 24 *id est etc.) et ima tenere refert* L N. — 27 *fing. Virg.* N. — *virginis*) om. N. — 28 *quod et mis.* L N. — 30 *permixt. est* L N. — *comitem ei* L N. — 31 Serv. ad Ae. 1, 174. 312. — 32 *semp. est com. reg.* L N. — 33 *Plinius*) om. N. — 34 *anulo suo* L N. — *gratiosior est (sit L) suis* L N. — Fulg. Virg. Cont. p. 750. — 35 *infantius* L. — 35 *nat. hum.* L N.

5. *theolica* N. — *quia* L N. — *venereum* N. — 38 *videntur* L N. — 39 *noctis*) om. L. — *condente* L N. — 40 *tunc Aen.* L N. — 41 *inimica*) om. M. — *app. inimica* N. — 42 *id*) om. M; *ibi* N. — *mathesim* N. — 43 *praesentis* N. — *anereticos* N; *anencitos* L. — 45 *genit.) naturae* N. — *ralliis*) om. L N. — *pulsav.* L N. — 46 *existimantur* L N. — p. 231, 1 Hor. C. 2, 17, 22. — 3 *eripuitque* M. — 4 *tard. fati alas* L. — 5 *fati necess.* L. — *dicit. imp. poss.* N. — 6 *elidi* L N. — *Inde est* L N. Virg. Ae. 8, 398. — 7 *Nec) Nani* M;

non N. — 8 decem al. M. — 9 vero) autem L N. — subj. vers. L N. — 10 id est) om. L. — 13 Ae. 7, 498. — Nec deus err. dex. L N. — affuit I; fuit N. — 14 quum) quo L. — fuerat L; fuit N. — allecto L. — Serv. ad Ae. 2, 632. — Et est in Cyp. M. — 15 virginis id est) om. M. — 16 sexus participarilia put. L; s. participari vel put. N. — Cf. Serv. ad Ae. 7, 498. — 17 ass. ut vid. L N. — 18 ind.) sumerent L N. — non viderentur nec h. v. app. possent N. — 19 sciend. sec. poet. disc. est L N. — 21 ibi) om. L N. — Ae. 2, 591. — 22 id) om. M. Ae. Ecl. 8, 102. — 23 nec) ne N. — autem) om. L. — I en. Ae. ibid. L N. — 24 numquam defut. L; n. obfut. N. — Serv. ad Ae. 2, 801. — 26 laurentum L N. — stellam ven. s. v. L N. — 27 etiam) om. L N. — Ae. 1. 382. — 29 Ae. 2, 801. — 31 ipse) om. N L. — se) om. M. — 33 praes.) suffragio M N. — eam) om. L N.

6. — sacra ejus L N. Myth. I, 100. — 37 dilacer. L N. — 38 est) om. N. — ab) de L N. — 40 etiam) om. L N. — 41 conc. Mars. f. L N. Myth. I, 43. — Ille) Ipse L. — 43 jac. ost. L N. — pasiphen N M. — 44 et) om. N. — 46 polluta id est corrupta L N. — corruptes N. — p. 232, 1 veritas M. — iudicio L. — 2 prava) parva L N. — ill. fervoris consuetudine N; ferv. constrictione L. — Fulg. 2, 10. — 5 variam) avaritiam N. — pr. physici L. — 7 voluptati faciat L; voluptatem faciat N. — 8 corr. sing. L; singulas N. — 9 Sol. fil. L. — 10 pasiphe prima L. — 11 nonnisi) om. L N. — 12 designa enim aud. L N. — 14 pro contactu L; per contactum N. — 16 est) om. L N. — arte judic. L N. —

7. Quare vero N; quod autem L. — amasse dicitur etc. L N. — Myth. I, 43 fin. — 20 Taur. not. L N. — 21 cum ea N. — 22 pep.) genuit L N. — 24 mixtumque N recte; Vid. Ae. 6, 25. — hujus rei L N. — 25 rex) mox minos N. — eum) om. L N. — in carcere clausit N. — sed) om. L N. — 27 et virgilius jungens dicit N. — 30 vero) et filias N L. — qui minotauro dev. mitt. L N. — 31 Minoi) om. N. — 33 Serv. ad Ae. 7, 19. — fil. Sol. fing. I N. — 34 ut sole n. est. cl. L N. — sua) om. L N. — 36 ducebat L N.

8. haec) om. L N. — 39 antedone N, sed insertum ab antiqua manu. — Myth. II, 169; cf. I, 3. — 40 vero) om. L. — antedonius L; antenodis N. — Solis filia glaucus (glaucum N; sed correctum glaucus) vero scyllam amabat, zelata scyllam etc. L N. — 42 ab inguine) om. L. — 43 alia) aliud M. — antedon L N. — Fulg. 2, 12. — 45 ergo) igitur L N. — quae) om. L N. — 46 perd.) corruptio N. — p. 233, 1 ignorantiae L. — 2 quisquis M. — 5 insipiens putandus est L N pro insip. et putidus e. — 6 quod mul. L N. — ipsarum L. — 8 voluptati) om. N. — 9 a corruptionibus L N. — 11 Juv. 6, 362. — 12 Inde a Canes vero usque ad v. 14 imitatur omisit N. — Serv. ad Ae. 3, 566. — 15 in monstrum) om. L. — 16 quod l. impatiens L N. — minus L N. — quam etiam feminini generis turp. etc. L N. — 18 et mut. dic. L. — supra) om. N; superius L. — jud. manus M. Cf. myth. II, 212. — 19 iudicium scilicet vel) om. M. scilicet) om. N. — 22 in operum) imperitam L.

9. transit M. — sapientem L N. — 24 penelopam dic. habere L N. Myth. II. 212, Fulg. 2, 12 fin. — 25 quod omnis sapientia N. — pud.) prudentiam L N. — 26 expat.) expectandum L N. — 27 Serv. ad Ae. 3, 636. — hoc) om. N. — 28 in fr. unum L N. — 29 videat L N. — 31 caec. dicitur L N. — Idem etiam Ul. L N. — 32 olon senos i. e. L; oleum senos i. e. N. Myth. II, 101. — 34 syre-

nes bis L. Myth. I. 42. II, 101. — *duxisse* L N. — 35 *dicuntur tres fuisse* L N. — *in parte* L; *et parte* N. — 36 *acheoli* N. — 37 *thibiis* L. — 40 *ducebant* N. — 41 *obtulerat* N. — *se ipsum* N; *semet* L. — 42 *transiit* L N. — 43 *sunt mort.* N. — *syrenes* L N. — 44 *quod. corp. voluit.* N. — *quor. mentes* L N. — 45 *syren namq.* L N. — *Unde etiam* L N. — p. 234, 1 *suor. aures obdurat* L N. — *aud. modulationem* N. — 3 *transit*) om. L N. — 4 *licet ante sentiat collocant* L N. — 5 *sempiternae*) *semper verae* L; *suam* N. — 6 *pereunt* L N. — 7 *contemta*) om. L N. — 8 *sor. tres* N. — 9 *ducebant* L N. — *iis*) om. N; *inde* L. — Fulg. 2, 11. — 11 *mentes*) *merces* L. — 12 *gallinacios* L. — 14 *Rep. sua dixit* L N. Plat. 10 p. 617 b. Macrobr. in somn. Scip. 2, 3. — 15 *tractet* M. — *singulis singulas orb. syrenes* N. — 16 *motu*) *notat* L N. — *arm. jocund.* L N. — 17 *nubibus exhib.* N. — *significavit*) om. L N. — 18 *syren* L N. Macrobr. l. l. — 19 *dic. Scyll. sax. esse* L N. Myth. II, 169. — 20 *visent.) insipientibus* L. — *Canes usque ad v. 23 imitatur*). Haec sententia abest a M. — 21 Serv. ad Ae. 3, 566. — *et loca ipsis m. plena s. max.* N. —

10. *orta*) om. L. — 26 *gr. itur ad bellum* N. — *in praelium*) om. L. — *vel a graden* L N. “Verba sunt Remigii, ut lego in ejusdem codice vaticano quo continetur commentarius ad Martianum Capellam. Num pro *zourēv*? Codex unus Vat. mythographi *grademi*, alter *graden*.” MAJUS. — 28 *id est*) om. L N. — *potens inq. div. est* L N. — 29 Serv. ad Ae. 1, 296. — 31 *mer. templu* L. — 33 *vid. dici* L N. — 34 *primo loco* L N. — *super* N. — *esse ardent.* N. — 35 *praesagire* L; *praefigurare* N. — 36 Serv. ad Ge. 1, 34. — 38 *est frig.* N L. — *est novembris* N. — 39 Serv. ad Ae. 12, 119. — 42 *robur*) *ruber* L; *rubus* N. — 43 *re publica ag.* L; *republica ag.* N. — 45 *eum*) om. L N. — *sine patre dici natum arbitror* L N. — *quod ej.* L N. — 46 *si sola per* L N; *deinde sola* om. L N. — p. 235, 1. *domiscil. suorum* L N. — *signif. videtur* N. — 2 *orturum* N. — *et Ven.* N. — *fuerint* N. —

11. *ei fil. fingunt* N; *ei fil. fingitur* L. — *quod* L. — *viri*) om. L N. — 5 *quod enim a lupa* L; *quod autem lupa* N. — 6 *Rom. generis*) *Romanorum* L N. — 7 *fictum et excogitatum* N. — 8 Myth. I, 30, 22. — 9 *voc.*) *apellamus* N. — *etiam hoc an.* N. — *etiam esse in tut.* L. — 10 *Marti*) om. L N. — *ei consecrant* L N. — 11 *detulisse* L. — *quod* L N. — 12 *culp.) acumine* N. — *duriss. ling.* L N. — *perforet* N. — 13 *fabula de P. r.* L N. — Serv. ad Ae. 7, 190. — 14 *ut ait* L N. — 15 *sort. est* L N. Ovid. Met. 14, 339 sqq. — 16 *Canente*) *Amente* M. — 18 *Circe*) *vece* L. — 19 *in av. picum Mart.* M. Myth. I, 182. II, 213. — 23 *Virg.* Vid. Serv. ad Ecl. 9, 15. Ae. 7, 187. — 25 *Certas*) *cunctas* N. — *notab.) ponebant* L N. — *inter quas* N. — 26 *circem ab eo etc.* M N. — *induc. fuisse* N. — *ab eo quod veneficiis abrenuntiaverit interentam dicunt* L.

12. *postul.) hortari* L N. — *De auguriis* N. — 29 *ammonuit* L N. — 30 *ne usquam*) om. N; *hic aliq. ne usq.* L. — 31 *deliberare monemur* N. — 32 *nostris* N. — *cup.) cudimus* L N. — *alt. liceat inch.* N. — 33 *Magica ig. ut ajunt general.* L N. — 34 *praest.) praesugia* L. — *males. sortileg.* L N. — 35 *mathem.* M N. — *praesugia sunt* L. — 37 *daemonica* M. — 38 *phan. inninant* L. — *praesagiatores* L. — 39 *daemonicas* M. — 40 *legationes* N. — *coop.) corporatione* L. — 41 *nefando* L N. — 42 *per sort. divina inquirere intendunt* L N. — 44 *nigromantia* L N. — *ut legitur* N. — 45 *nigros enim* L N. —

mantia div. L N. — p 236, 1 *quem daem.* N. — 2 *est*) om. L N. — 3 *geon* L N. — *et*) om. L N. — *georicon* N. — *id*) om. M. — 4 *cult. terrae* N. — *orge enim* L N. — *dic. gr. cult.* N L. — 6 *tandem*) *demum* L; *deinde* N. — 7 *bachi* L constanter. — 8 *orgia*) om. M. — *ceteris*) L N. — *est*) om. M. — *ydrom.* L. — *i. e. divin. in aqua*) om. M. — 9 *graece*) om. M. — 10 *ydropices* L N. — 11 *pereunt* L N. — *vel hydraulica*) om. L N. — 12 *nuncup.*) *appellata* L N. — *aule* L N. — 13 *aerimant.* L M N. — *pyrimant.* N. — 15 *dicitur*) om. M. — *unde πύφνον et πύφ Phlegethonta* M; *u. et piram et pirslegetonta* L N. — 16 *tyresiam* L. — 17 *Thebaidos*) om. L.

13. *i. e. nigromantia* L N. — *infernum* M. — *pert. vid.* N. — 20 *syllaba*) om. L. — 22 *creditur*) *est* N. — 23 *quadrivium* N. — *i. e.*) *scil.* N. — *arithmetica* L. — 24 *et*) om. N. — 25 *sine aspiratione* L. — 26 *aurusp. et horosc.* *Aruspicina scientia est per aves vel aras divinandi, et dicta est quasi ararum insp., quod ar.* etc. L; *ar. et horoscopia aruspicina scien. per aves* (cui eadem manus superscripsit *vel aras*) *div. dicta est quasi ar. insp. quod etc.* N. — 29 *futura sentirent* N. — *qui etiam* L N. — 30 *harioli* M. — *circa*) om. M. — 32 *divinaverunt* L N. — 33 *aut*) om. L N. — 34 *quam etiam* L N. — *qua*) *quam* L. — 36 *genealogi*). “*Alius cod. geneiici, id est genethliaci.*” MAJUS; *geneiici* N. — *metemat.* N. — 37 *quique olim* N; *qui etiam olim* L. — *magi*) *magni* L. — 38 *horospivi* L. — *horoscopia* L N. — 39 *dicit Juven.* N. sc. 6, 562. — 40 *matematicis* N. — 41 *artis*) *augurum* L N. Serv. ad A. 12, 869. — *aurosies sunt vel horoscies, i. e. quae fata horae canunt, aut praep.* etc. L. — *i. e. qui* N. — 42 *cantent* N. — *qui* N. — 45 *speculatur* M. — p. 237, 1 *utrumlibet* L N.

14. v. 8 Virg. [Ae. 6, 190 ibiq. Serv. — 9 *esset*) *fuisse* L. — *non adjecisset* L. — 10 *aug. ipsa* L N. — *devotione* L N. — 11 *quae*) *quo* N. — Serv. ad Ae. 12, 246. 259. *proveniebant* L; *proveniunt* N. — 12 v. 194. — 13 *Leg. et aug.* L N. — 15 *pertin. ad se* L. — 18 *pertin. non* L. — *aquil. app.* L N. — 19 Ae. 12, 246. — 20 *augurem* L. — 21 *sedes indicat neg.* N; *sede sibi ind. n.* L. — *Maro firm.* L N. — 22 *sed. sibi firm.* L; *firm. ei dat sed.* N. — *sicut* L N. — 23 Ecl. 1, 18, *qui versus paululum immutatus vulgo etiam legitur in Ecl. 9, 15; sed vid. Heyn.* — Codd. nostri ob oculos habuerunt Ecl. 9, 15. — *saepè an* L N *i. e. ante; om., M. — praed.) monuisset* L M N. — 24 *Indè etiam hoc aug. lib. dicit cygn.* N. — 26 *nec oblatum nec impetratum fuerit* N. *fuisse* L. — 27 *imm. est* N. — *ubique*) om. N. — 29 *considente Aenea* N. — 30 *fuit mox* L N. — *contra m. taurum Jovi sacrificavit* L N. — Serv. ad Ae. 2, 202. 3, 21. 85. 118. — 32 Ae. 3, 176. — *videbantur* L. — 33 *secuta* N. — 34 Ae. 2, 302 ibiq. Serv. — *civitati*) *urbis* L N. — 35 *enim*) om. M. — *aufugit* N. — 36 *malum omen* L N. — *Nec juxta eam imm.* N. — 37 *et ut* N. — *Et*) om. N; *ex* L. — *deorum* L N. Ae. 2, 269. — 38 *gratissime* N L. — *ita non* N. — *munus deor. ex abr.* L.

15. v. 41 *vellet*) *valet* N. — *refutaretur* N. — *abominar.* L. — 42 *subjectum* N. Ae. 12, 260 ibiq. Serv. — 45 *in quarto* L N. At est Ae. 5, 531 ibiq. Serv. — p 238, 1 *non*) om. N. — 2 *prius*) om. M. — *confirmarent* N. — Ae. 2, 691. — 5 *Qu. ego* L. — *omias* L N. — Virg. Ecl. 9, 13 *quantum Ch. dicunt aq. etc.* — 6 *plus columba* L N. — 7 *Aeneae*) om. N. — Ae. 6, 190 ibiq. Serv. — 9 *Faecunditati* M. — 10 *quia*) *quae* M. — 11 *incomit. sunt* N. — *quod idem* N. —

11 addidit N; additum est L. — Ae. 6, 197. — *fatus* L N. — 12 *affata* L N. — 13 *auguris pr.* N. — *Unde et augures* L N. — 14 *dicebant* N. — *affatus* L N. — 15 *aug. capt.* L N. — 16 *Serv. ad Ae. 6, 15.* — 18 *nuncup.) dicuntur* N. — 19 *aves)* om. N. — *antiora pet.* L N.

16. *Merito autem* N. — *et horospiciam* L; *horoscopiam* N. — 21 *subjiunt* N. — *quod* L. — 22 *abhomin.* L. — 25 *obtigit) objungere* N. — *genera* L N. — 26 *ait Cic.* L. — 27 *distribuitur* L N. — *in vaticinantibus* N. — 28 *in)* om. N. — *aruspicipibus* L. — *genediadis* L N. — 31 *quem) quod* N. — *perf. vult* L. — *ut est* N. — Ae. 3, 360. — *tripodas* L N. — 39 *Et alibi)* om. L. — 35 Ae. 10, 176. — 36 *ling. volucr.* L N et codd. *Virg.* — 37 *id est) enim sive* L N. — *qui fulmina* L N. — 38 *incantiones* L. — *exercebant* L N. — *qui illis* N; *qui in illis* L.

17. *evagari* L N. — *excusemur* N. — 43 *lacr. fuisis planxit* L N. — 45 *plangit)* om. L N. — *qui per Adon. design.)* om. L N. — p. 239, 1 *interf. apri plangit* L N. — 2 *amoto* N. — 3 *aliter sentit* L. *Fulg. 3, 8, myth. I, 200.* — *evid. fiat* N. — *inch.) incipiamus* L. — *Quod quum rem resensisset* N. — 7 *Quam arborem pat. quum* N. — 8 *arb. est* L N. — *de qua sucus ipse exudat (exud. ipse G.)*. *Haec patrem amasse dicitur. Ista enim arbores in India sunt* E G. — *solis caloribus E G.* — 9 *crementantur* E G. — *quem) quam* N; *et quia* E G. — *post. omn. rerum solem esse dic.* E G. — 10 *quod ejus) cujus* E G. — 11 *adolescit maturitas* E G. — *unde et* N; *ideo et* E G. — *Quae etiam quum* N; *dumque jam* E G. — 12 *ardore crepata (cremata L) rimas* L N. — *crepans) i. e. fissurans* addit glossa in E. — *ragades efficit* E G. — 13 *per quas* E G L N. — *sucum) sudum* L. — *qui) quod* E G. — *itidem)* om. E G L N. — 14 *ob q. r.) unde* E G. — *generasse* L N. — *odoris* N. — 16 *quod . . picm.* N. — *Petr. fr. 10 p. 475 ed. Ant. e Fulg. 3, 8.* — 18 *myrtinum* N. —

18. *Cur fil. Ven. A. dat.* L N. — 20 *ex omnibus voluptatibus desiderium amoris* L N. — *Myth. II, 35.* — 22 *perfectus* N. — 23 *amante)* om. L N. *Serv. ad Ae. 1, 663.* — Ae. 3, 76. — 24 *af-fari* L N. — 25 *Al. autem quod* L N. — *non) nec* L N. — *mutab. sit* L N. — *quia ipsae* L. — 7 *vult)* *ait* L N. — *quod* L N. — 30 *res)* om. N. — 31 *vel quod* L N. — 32 *secr. est* L N. — 33 *quam)* om. L. — *hon. uxoribus praeesse* L N. — 34 *uxor. Vulc. assertit* L N. — 35 *libidinis* N. — *hermofrod. dicunt* L N. — 36 *Itemque* L N. — 38 *boni) veri* N. — 39 *plerumque)* om. L N.

19. *resp. fab.* L N. — 42 *igitur) ergo* L N. — *juvenis)* om. N. — *hero* N. — 43 *Ad cum de etc. N. — illa)* om. M. — 44 *constans* L. — *aberret* L; *oberraret* N. — 45 *Quad. vero n. N. — extincta lucerna caeca tempestate* L N. — 46 *extinctus est* L; *interiit* N. — *ubi) ut* L. — p. 240, 1 *seque in* N. — 3 *indulg. facta, Her.* N. — *in)* om. L. — 4 *accensus* L. — 5 *ard.) vehementer* L N. — 6 *nat. nocte* L N. — *Leg. obscuro.* — 7 *ei)* om. L N. — *ne aberraret (aberret L) lucern. acc.* L N. — 9 *juvenalis* L. — 10 *ard. amor.* L N. — *ea scil.* N. — 12 *subst.* N. — 15 *libido convincetur* L; *l. dominetur* N. — *Cf. Myth. I, 28. II, 218. Fulg. 3, 4.* — 16 *in senect. in quilibet (cui superscriptum est quol.) inquietationes* N. — 17 *humor.) humida* L. — 19 *significat* N. — *consideratione* N a secunda manu. —

20. Fulg. 2, 1. — v. 22 *ejusque) eamque* L N. — *certamen*) om. L N. — 23 *eleg. posuere* L N. — *rei)* om. L N. — 24 *titidem* N. — Fulg. 3, 7, myth. II, 205. — 25 *protheo* L N. — 26 *se) eum* L N. — 28 *omnibus)* om. N. — 29 *in medio* L N. — 30 *pulcherrimum donum pulcherrimae deae* L N. — 31 *cert.) contententes* L N. — 32 *praef.) judicasset* L N. — 33 *misit* L N. — *Qui quum* M N. — 34 *sibi regn.* L N; *regn. ipsi* M. — *propter promissionem* L N.

21. *a Peleo* L; *et Peleo et tethide* N. — *natus Ach. est* N. — Fulg. III, 7, myth. II, 206. — 38 *appell.) dixerunt* L; *dici voluerunt* N. — 39 *conjunxit* L N. — *peleus enim* N. — 40 *mixtam)* om. L N. — *volunt)* om. L. — 41 *Jovem i. e. ignem f. c. exoptasse* L N. — *conjugium* L. — 45 *non vocatur* N. — *discordiam* N. — 46 *necesse est elem. fieri* L N. — p. 241; 3 *decertant* L N. — 4 *adhuc)* om. L N. — *ignorant* L; *ignoratur* N. —

22. Fulg. 2, 1, myth. II, 106. — *tripertitam h. esse vit.* L N. — 6 *volunt* N. — 7 *activ. contempl.* L N. — 8 *voluptuariam* N. — *igitur)* om. L N. — 9 *omnibus)* om. L. — *archana sap.* L N. — 11 *manachi* N. — *ap. veteres* L N. — 13 *mundanarum rerum* L N. — *nulla)* om. N. — *insanies* L N. — 15 *cura) causa* N. — *macerat)* *inescat* L N. — 16 *inornat* L N. — *vel) lis* N. — 17 *tantum) tamen* M. — 18 *est) gerit* L N. — *petax)* om. L N. — *pecuniarum et hab. ins.* L N. — 21 *aliquot apurhtiquis omni. mund.* N. — *apudnos* L. — 22 *voluptuaria* N. — 23 *rep. bon.* L N. — *corrupt.) voluptatem* L N. — 24 *apud illos* L N. — *tantum)* om. L N. — *epicuri* N. — 25 *vita)* om. N. — *natura reputatur* N. — *est)* om. N.

23. Fulg. 2, 1 fin. — 27 *id est)* om. L N. — *et)* om. L. — 29 *quae . . . dea est)* *deam regn.* etc. L N. — 32 *duas) duabus eas* L N. — *cond.) contempnere* N. — *Vider.) Diceretur* L N. — 33 *lib. destr.* L N. — *ex)* om. L N. — 34 *vitarum)* om. L N. — *agend.) augendam* L. — *contentis i. e. damnatis* L. — 35 *solam propon.* L N. — *ad hominum jud.* L N. — *transfertur* L. — 36 *liberum arbitrium cl. etc.* L N. — 37 *quoddam* N. — *et ut* L N. — *ae) aut* L N. — 38 *sed delendum est; non agnoscitur enim a* L M N. — 39 *torsit* N. — *praeelegit* N. — 40 *judicavit* N. — 41 *convocati sunt* L N. — *coop.) comparatione* L; *compositione* N. — 42 *omnium consensu* L. — *sive quod* N. — 43 *gent. putab.* N. — Fulg. 3, 7 p. 721. — 44 *optin.* N. — 46 *consecrantur* L N. Cf. myth. II p. 144, 9. — p. 242, 1 *frons Genio* L. — 2 *dextra* N. — *Misericordiae) Minervae* M. — *unde et rog. haec tang.* N.

24. *quasi perf. homo natus est* L N. — 5 *tinxit* L. — Fulg. 3, 7 p. 722 sq. Myth. I, 178. II, 205. — *id est)* om. N; *et* L. — 6 *mun* N. — *Unde solum* L N. — *tinguit* L N. — 7 *fab. sign.* L N. — *quae)* om. N. — 10 *esse in tolo lib. pinc. loc. significat vel indicat* L N. — 11 *ostendit* N. — 12 *libidinis)* om. N. — *ictib. tam.* L. — 14 *licomedes enim* L N. — *ῥαζὸν μὴδὲν* addidit Majus; *agnoscit* Fulg. — 15 *et dulc.) et om.* L N. — 16 *polixinae* N; *et sic in sqq.* — *perit* L N. — *pro libidine* L N. — 18 *sen quod* L N. — 20 *vagetur) versetur* N. — 21 Myth. I, 36. — 22 *excepto tolo* L N. — 23 *qua tentus est)* om. L N. — *ut)* om. L N. — 24 *accipere* L N. — *simul. Apoll.* N. — 25 *jure) mire* M. — 26 Ae. 6, 57 *ibiq. Serv.* — *direxit scil.* L; *direxi* N. — *quasi)* om. L N. — 28 *ideo)* om. N. — *adulterio*

N. — 29 enim) autem L N. — arcum tenente L. — 30 direxit N. — Par. idem L N. — hic) hoc N. — 31 adeo) om. L N. — 32 Troj. in L N. — etiam ips. N. — 33 superarit N. — in eum iratus L N. — 34 ablati L N. — Serv. ad Ae. 5, 370, myth. II, 197 fin.

25. prothei L N. — 36 nisi) om. L N. — illigatus N. — non daret resp. N; non om. L. — 37 Serv. ad Ge. 4, 400. — philosophicam L. — 38 hab.) esse L N. — homo, inq. L. — 39 libid. in se N. — odium et dolum L N. — 40 quae est vicina L N. — 41 vires suas N. — 42 protheum L. — 43 tunc) om. N. — 44 fuerat L. — cup. in eo L N. — id est silv. N. — 45 animi mobilis L. — consimilis mobilitati aq. L N. — Nam et) om. L N. — 4 quam de eo . . . georgicorum L N, ut constanter exhibet cod. Fuldensis Servii. Ge. 4, 392. — p. 243, 1 vates omn. N. — 2 futura trah. M N. — 3 tantum) om. N; tamen L. — enim) eum N. — 4 dicendus est) om. N; dicend. e. suscep. div. L. — etiam) om. L N. — 5 vincla N. — subjunctum L N. — 7 Horat. C. 1, 13, 10. Vid. Serv. ad Ae. 3, 2. Ge. 4, 394. — 9 quendam in d. h. vener. quandam L N. — 14 etiam) ad N, qui om. esse. — dic.) volunt L. — quam L. — 15 scil. N. — potuerunt N. — evertere L N. — Protheum L N. — 16 deos fere L. — quod alb. fer. eor. cap. aquar. sp. L N. —

12. Bacchus.

1. Bacchum L N. — quoque) om. L N. — numen vini L. — prac. vit. N. — 20 filium dicunt L N. — assignantur L N. — 21 quod L N. — ebrii) sibi L N. — 22 videantur L N; post vinum addit L. — et) om. L N. — 23 ut alii dic. missis quod etc. L N. — 25 feminas . . . dicunt L N. — 27 quod sacr. L N. — purg.) liberationem N. — 28 superius L N. — diximus) om. N. — 29 Ibiq. L N. Virg. Ge. 2, 389. — 30 ex) et N. — 31 et) etiam L N. — ei id est) et L N. — Cereale) areale Serv. ad Ge. 1, 162, myth. II, 92. — dicata sunt ei, quod L N. — 32 vannus L. — sic etiam L N. — ej. ministeriis L. — 33 etiam vann. L. — Ge. 1, 166 ibiq. Serv. — app.) vocat L. — 34 eundem esse pler. deum asserunt L N. — Unde) Bene etiam L N. — 35 auspicioꝝ N; auspicia L. — 36 c. o. ascriberentur illi etc. L N. — civibus) cuilibet L N. — 37 stipendiatae L. — 38 erant) om. N. — Serv. ad Ae. 3, 20, 4, 58. — 40 Liberi) om. L. — 43 ab) om. L.

2. et leneus vel lineus L N. — lenor L; linor N. — 45 lacu L N. — p. 244, 1 Serv. ad Ge. 2, 4. Ae. 4, 207. — quod) quia L. — primam) om. N. — asserit) ait N. ideo dicit quia secundum gr. nom. etc. L N. — 2 excipiat ety. N. — 3 de eo) om. L M N. — supr. diximus et alii L N. — 5 fit) sit N. — 6 al. consecratum est eo etc. N; al. vocatum est eo etc. L. — 7 alios et alios N. — a) om. N. — Vestae N. — limen) om. L N. — 8 ut) om. N. — vol. ulii N; illi vol. L. — dictum esse L N. — Serv. ad Ae. 6, 273. 2, 469. — 11 Utri) Cui N. — 12 legib. contr. N. — 13 gen. nom. sit L N. — 14 semper) om. L N. — pater) om. L N. — vocatur bachus L N. — 16 deum quisq. N. — 18 Ae. 11, 785 ibiq. Serv. — custos sancti N. — 20 Ae. 1, 665 ibiq. Serv. — 21 hujusmodi aliorumque M. — deorum) om. L N. — 22 de quib. auth. non legi script.) om. M. — auctenticam L; nec ipsa memoranda judicati insuper addit N. — 23 adhibent, vel hia-chus vel cur enchius nuncup. L N. — 25 item etiam Bris. appellatur L N. — 26 sin. prim. Liber N; quod I. p. ab uva vin. L. — a vite

expr. N. — ex ubere L N. — de) a L N. — 27 is) om. L. — 28 eum ferunt L; ferunt eum stat. hab. L N. — et dict. L. — 29 Lenei L. — ejus) ministrarum ejus L N. — dimissa L. — in) om. L N. — 31 sq. nuncupantur L N. — (Horat.) Vid. supr. p. 195, 14. — 33 et Line emineas L N. — carinibus L. Versus satis obscurus. — 34 autenticis L N. — 35 inventa L N.

3. vel) etiam L N. — vic. dic. jux. Fulg. N. sc. 2, 15 p. 692. — 37 potat. facit N. — fit) om. L N. — 38 vel maronianum L N; vel meroitanum E G. Eadem lectionis varietas est ap. Lucan. 10, 117 ubi vid. interp. — Mareotis vini feracissima; vid. Serv. ad Ge. 2, 91 ibiq. Heyn. Str. 17, 1150, schol. ad Hor. C. 1, 37. 14. — De vino quod Meroë fert vid. Coripp. ap. Muncker. — Falernum vinum alienum est ab hoc loco, etsi E G id quoque agnoscunt. Legendum haud dubie est Sareptenum, auctore Munckero; vid. Corrip. 3, 43, Sidon. Carm. 17. — lanta). Lege tanta. — 39 ut) quo E G. — vin.) ebriosus E G. — totum) om. L N; toto E G. — 41 Similiter Pers. 3, 3. — 42 dom. posse N. — 43 et apud L N. — ysidis mar. N. — sic et N. — 46 tygr. L. — p. 245, 1 feritates L. — 2 Len.) Lyaeus M et edd. Fulg. ligeus L N; vid. supr. ad II, 80 fin. — 3 dicitur) om. L N. — His de caus. N; His iisdem d. c. L. — 4 bachas eidem a bachando N. — ei sacramus) om. M N. — Serv. ad Ecl. 6, 15. — 6 ut ait alibi N. — sign.) interpretatur N. — uti maliones N L. — 7 μαιρ.) metu L N. — idem N. — ut) om. N. — 8 furor interp. L N. — monades N; menades nuncupamus ministras claris dicimus. Nam quod a graeco mene, id est l. etc. L. — ei) om. N. — 9 id est luna menad. N. — 10 lunaticorum N. — 12 quasi insignem risus persp. etc. L N.

4. pingitur N. — 16 jux. Fulg. quod M. — Fulg. 2, 15 fin. — 17 per lectum L N. — vel) seu L N. — 19 seu quod L N. — tegere nesciat M. — 20 femore sutus M N. — fing.) dicitur L. — 21 Mart. Cap. 6 p. 224. — 22 nisa LM constanter. — mons nisus Jov. etc. L N. — 23 et ipse L N. — e) om. L N. — fem.) semine L; sed N in rasura. — μυγρῶν) om. L N. — 24 nisam esse m. L. — 25 in quo quoque h. N. — 26 Sane autem L N. — dionisius L N. — 27 hederæ) om. L. — 28 mer. ejus sacr. int. L N. — 29 quod) om. L. — 30 conveniunt L. — vel ut L N. — 31 qui) vel quia L N. — insaniebant L N. — unde et L. — 32 Hor. Ep. 1, 19, 3 ibique schol. — adscribit L N. — Faun? Satyr. L N. — 33 vel quod s. hed. vir. L N. — vivunt Serv., quem cf. ad Ecl. 8, 12. — 35 significant pro merentur L N. — Habet) est L N. Myth. I, 123. — 36 temens N. — 37 ut ait Serv. L N. — 38 de) a M. — ingenii et naturæ N.

5. una) om. L N. — filia catmi et Jove L N. — 40 perhibetur N. — dign. tradi L. — 41 Hoc) om. N, qui legit Non tamen etc. — non) om. L. — praetermittendum L N. — 42 Quatuor nomina absunt a L N. — 43. Fulg. 2, 15, myth. I, 120. — ebrietotum L N. — 44 obl. rer. L. — 45 antonae N. — 46 ipsam N. — p. 246, 1 agane N. — 2 ejus) om. L N. — 3 incogn. est N. — praetereo) pro eo L N. — quod pentei L N. — 5 orduri) evehi M. — 7 sepelivisse N. — 8 Orphei) om. M. — 10 intelligentes N. — 11 quasi) om. M. — 12 se) om. L N. — redintegrari N L. — emerg. e corp. L N; de corp. M. — 13 reformans L N. — 14 nullam) om. N. — 15 in sacr. fab. L. — ejus) om. M N.

15. Hercules.

1. v. 18. ab) om. L N. — *ephile* N; *ephile t. sive iole* L. — *prae amore*) om. L N. — 19. *quem nere* etc. M. — *exerc. coëg.* L N. — 20 *heroicleos* L N. — Myth. II, 149. — 22 *alcimenam* N. — 23 *habuit* L N. — *Nec mirum. Etenim*) *Nimirum* M. — 24 *ingenium* L. — *vel ut N. — ex*) et N. — 25 *ut matre* N. — 26 *acli-nena* L. — *gl. nasc.* L N. — *quae*) et M N. — 27 *Ephile* L N. — Leg. *ἠμφαλός*, et cf. myth. II, 155. — 28 *mul. in umb.* N. — *Unde ostend.* L N. — 29 *ergo*) om. L N. — *etiam*) om. N. — 30 *dic. esse* L N. — *eas* L N. — 31 *tractas* L N. — 32 *eruct.*) *evomentem* L N. — 33 *Hercules* M. — 34 *quod . . . est contr.* L N. — 35 *quod . . libera sit a terr.* L N. — Myth. I, 66. II, 153. — 37 *vendicat* M. — *visu* M. — 39 *et*) *etiam* L. — *quod m. non simplex sed multif. e.* N. — 40 *aut potentior evidenter* L N. — 42 *Idem etiam* N. — 44 *ducuntur* N L. — 45 Myth. I, 66. — *enim*) om. L N. — *Cac. inquit* L. — p. 247, 5 Myth. II, 153, 19. — 6 *perdidit* N. — *unde et* L N.

2. *Antheas* L; *anteus* N; et sic in seqq. — *quoque gig.* L N. Myth. I, 55. — *fuit* L. — 9 *est* N M. — *accubabat* L N. — 10 *a terra eum* N; *eum*) om. L. — 11 *antheus* L; et sic in seqq. — 12 *anteon* N; *antheon* L. — 13 *natus dicitur, quod* L N. — *carne*) *terra* L. — 14 *valentior* N. — *quia libido*) om. L N. — 15 *quanto enim carni consenseris* L N. — *novior* L. — 17 *ipsi*) *sibi* L N. — *moritur* L N. — *et dum altius elevatur* L N. — 20 *Dicitur tamen etiam ibi div.* L N. — 21 *fecisse* N. — 22 *vitiis et concup.* L N. — 24 *Nam et quod* M. — *alcestam* L N. — *liberavit* M. — 25 *fab. hab.* L N.

3. Fulg. 1, 27, myth. I, 92. — *ut ajunt* L N. — *alcestam* L N G; *alcestem* E. — *in*) E in rasura. — *conjugio* E G. — 27 *petit* G. — 28 *sibi dispares* E G. — *suo curr.* E G L N. — *jungeret, ipse illam in conjugio accepisset* E G. — *acciperet* L N. — 29 *Is igitur Adm. E G. — et*) *atque* G. — *aux. petit* L N. — 30 *apr. et leon.* L N. — 31 *conjug. Alcestam* L N. — *cecidiss.*) *cicidiss.* L. — 33 *se nil* L N. — *ei conferre posse* L. — 34 *pro eo de prop. se* L N. — 36 *Cerb. abstr. M. — ad inferos*) om. M. — *descendisset* L N. — *et ips.* N. — 41 *alce* L. — 42 *dic.*) *interpretatur* N. — 44 *est*) om. L. — 45 *videl.*) *scil.* N. — *Subjungat* N L, *qui igitur addit.* — 46 *id est*) om. L N. — p. 248, 1 *et*) om. L N. — *et Herculem* N. — *propitiet* L. — 2 *virt. et sap.* N. — 3 *obicit* L N. — *alcesta* L; *alcestam* N. — *defendendae* L. — 4 *vigore*) *conjuge* L N. — *periculosa* M. — *tamen*) om. L N. — 5 *revocat*) *levat* L N. — 6 *alcestam* N.

4. *ut ait Serv. etc.*) *ut dicitur a prudentioribus, Herc. magis m. etc.* L N. — 8 *induc.*) *videtur* L N. — *Serv. ad Ae. 6, 395. — adeo vero ut* L. — 9 *ref. poss.*) *pertinent* L. — 10 *tamen*) om. L N. — *ei tant.* N. — XII *anni* L. — 11 *Serv. ad Ae. 1, 745. — athlas* L constanter. — 12 *Herculem* N. — 13 *videl.*) om. L N. — *enim*) om. L. — 15 *et*) om. L N. — 18 Myth. I, 57. — 19 *creosberos* L N. — *i. e. vor. carnes* N. — 20 Myth. I, 62. II, 163. — 21 *pal. Arg.* L N. — 22 *capite*) om. M N. *duo* N; sed eadem manus superscripsit *tria.* — 23 *dictus est* N. — 30 *etiam*) *autem* N. — *fractum* L N. — 31 *quia ut*) *Quod autem* N; *quod ideo aj. quod* etc. L, Myth. II, 165, 31. *Serv. ad Ge. 1, 9. — 32 exsiccaverit . . reddiderit* L.

5. *et*) om. L. — Myth. I, 38. — 34 *reg. fuerunt Afr. N.* — 35 *et hort. L N.* — *aur. er. mala L.* — 38 *erant pu. L.* — 39 *mala N.* — *hoc est oves*) om. M. — 40 *mala dic. oves N.* — *inde*) quin M. — *malanomes N.* — 41 Fulg. Virg. Cont. p. 755. — 42 *eglo L N.* — 43 *hesper L N.* — *et ferusa L N.* — *latini N.* — 45 *mala aur. L N.* — *per*) om. L. — p. 219, 2 *appositum M.* — 3 *adjecinus L N.* — *eurysteum inv. fuisse reg. L N.* — Myth. I, 64. — 4 *generis*) *genitor N;* *gratus L.* — 5 *varia*) *vana L.* — 6 *videl.*) om. L N. — *noverc. od. L.* — 8 *atlantes N.* — Serv. ad Ae. 8, 134. — *quem et maximum N.* — 9 *unde*) *de qua L N.* — 10 *archad. L constanter.* — 11 Virg. Ae. 7, 207 *ibiq. Serv.* — 12 *errorem L.* — 14 *hanc*) *idem L N.* — 15 *filiis habuit etc. L.* — 16 Serv. ad Ge. 1, 137. 225. Ae. 4, 577. — 17 *est*) om. M N. — *splend. est L N.*

6. *gerion L;* *gereon N.* Myth. I, 68. — 20 *barbatae maj. et min. ebuso L;* *barbarte min. et maj. ebuso N.* — 21 *con. hab. L.* — 22 *ideo*) *tunc L N.* — 23 *ad eum*) om. L N. — 24 Leg. *munitam.* — *Karibdis L N.* — 26 *Unde et*) *et om. N.* — 27 *et sorbet L N.* — Myth. II, 170. — 28 *tauromantimum L;* *taurominit. N.*

7. *armamentis N.* — *gereonis N.* — 30 *venisse et N.* — Mythogr. I, 69. — 32 *esse hab. N.* — 33 *ara*) om. N. — 35 Serv. ad Ae. 8, 269; — *namque*) om. C D. — *adv. raro L N.* — 37 *sucipieb.*) post *advenae collocant C D.* — 35 *nisi aberent jus hosp. C D.* — 36 *eo quod*) om. L N; *qui legunt incertum enim etc.;* deinde ea narrant, quae myth. praemisit. — 37 *Quum ergo de etc. C D L.* — 38 *boves ded. C D.* — *piramo N;* sed secunda manus correxerit. — *et potico L.* — 41 *sacra repetenda*) om. N. — 43 *Potitius*) *impotibus L;* *in patibus N.* — 44 *complenti N.* — 45 *ἀπὸ τῆς πίρας C D.* — *pyuas N.* — 46 *quod Virg.*) paulo post C; post D. — p. 250, 1 *sacr. II. exeq.*) om. C D. — *tantum*) om. D. — *facit mentionem N.* — 2 *dicens*) ut C D. — *Quod autem praem. C D;* *quod om. L.* — 3 *Et*) om. C D. — *hercules N.* — 4 *huic rei*) om. C D. — *non*) om. L N. — *custos*) om. M. — 5 *pro ministra L M N.* — *ut*) *unde N.* — *nam custos est ministra, ut in XI (836.) C D.* — 6 *summis*) *jam dudum C D;* recte, nam sequitur *alta sedet summis.* — 8 *etiam*) om. L N. — 9 *Hercules M.* — *ingens*) om. M. — *lignenum vas N;* sed recentior manus superscripsit *poculum.* — 11 *servab. N.* — *sign. Virg. L N.* — 12 *quod*) om. L N. — *et sacer. . . ciphys L N.* — Ae. 8, 278 *ibiq. Serv.* — 13 *quod L N.* — 14 *nec lib. interer. L N.* — 15 *apius L N.* Serv. ad Ae. 8, 179. 269. — *et*) om. M. — 17 *cretici N.* — 18 *introd. de Troj. L.* — 19 *ymnorum L.* Serv. ad Ae. 8, 291.

8. *eum*) *enim N.* — 22 *de hom. apothetim adept. L N.* — *appellari N;* sed recte superscriptum est *annumerari.* — 25 *et*) om. L N. — Serv. ad Ae. 8, 275. — Cic. pro Mil. 21. — 26 *Herc. Sal. dat. N.* Cf. Serv. ad Ae. 8, 285. — 27 *ut*) om. L N. Ae. 12, 118 *ibiq. Serv.* — 28 *azoneos L N.* — 29 *certas caeli non habeant (habent I.) partes N.* — 31 *Ideoque L N.* — *dicitur*) om. L. — 32 *ajunt*) om. L N. *cum omn. comm. ejus est p. N.* — 34 *quod*) *quia L N.* — 35 *exhibebatur N.* — 36 *quod hii in etc. L N.* — *est*) *esse L N.* — 37 *creditum est man. L N.* — 38 Serv. ad Ae. 8, 564. — *fecerant N.* — 39 *primo in N L.* — 40 *libi L;* *liberi N.* — 41 *minime*) om. M. — 43 *et*) om. L. — *ipsae tamen N.* — 44 *conseq. L.*

14. Perseus.

1. *numerant filios* L N. — p. 251, 1 *Habet autem* L N. — 2 *volat. dicunt quod* L N. — *reg. mult.* M. — 3 *affric.* L. constanter. — 4 *Myth. I, 130.* — 6 *arpe* L N. — 7 *est gen.* L N. — 8 *Servius)* ad Ae. 6, 289; *Serenus Majus*; illud agnoscit L N. — *fuere sorores* L N. — 9 *uter. oculo* N. — 11 *γεωργοὶ i. e.)* om. L N, a quibus et seqq. verborum Graecorum interpretationes absunt. — 14 *picta)* dicta M. — 16 *quod* L N. — 17 *illi saepe occurrerit et obst.* N. — 18 *ablata* L N. — 19 *regna ejus nec pauca n. p. obt.* L N. — *et)* om. L N. — 21 *fuere comp. . . . in montem)* om. L N.

2. *Fulg. 1, 26, myth. I, 130.* — 24 *gorgon* L N. — *interpr. terror* L N. — 25 *quod tr.* L N. — *sint* L. — 26 *et tres)* om. L N. — *i. e. terroris affectus* L N. — *qui etiam* M N. — *per)* om. N. — 27 *significatur* M; *designatur* N. — *stennio* L N. — 28 *tantum)* jam N; *jam tantum* L. — *debilitet* N. — 31 *tant. mentis* N. — 32 *enim)* om. L N. — 33 *operantur terrorem* L N. — 34 *quod* L N hic et in versibus seqq. — 35 *versus* L N. — 36 *numquam* L N.

3. *Fulg. 1, 26 fin. myth. I, 130 fin.* — 43 *dicitur)* om. M. — *reperisse dicitur* N. — *heroum famam post habent collocant* N; sed L *cognita* addit, et *celeri cogitatione recollecta.* — p. 252, 1 *nat. mundi* N. — *celeri cogit.)* om. L N. — 2 *font. Mus.* L. — *dicitur quia* L N. — 3 *prolocuntur* N. — 5 *ut dix. initium* L N. — 7 *crescat* L N. — *et quia* L N. — 9 *quia fin.* N. — 12 *ponitur gorgon* L N. — *fixa est)* om. L N.

4. *Pegaso bellorofons chim. interf.* L N. — *Myth. I, 71.* — 15 *Precus* N. — 16 *amabat* L. — 18 *bellorofons* N. — 19 *interfecit* L N. — *precus* N; *prus* L. — *Fulg. 3, 1.* — 20 *ancia* N constanter. — 21 *quia . . . contr. quemadm. est lib.* N. — 22 *praetus* L; *praecus* N. — 23 *possit adhaerere bellorophons v. cons. sap.* N. — *consultor* M. — 25 *investig. laborat* L N. — *a se)* om. N L. — 26 *assentitur elong.* L N. — *itaq.) igitur* L N. — 28 *susc.) sumat* N. — 29 *quam* N. — 31 *quia)* om. L. — 32 *est pege i. e. f.* N. — *autem etiam* L N. — *nomen omn. fl.* L. — 33 *hab. fig. cab.* L. — 34 *pagus* M, qui om. *dixerunt.* — *quod* L N. — 35 *consueverunt* N. — 36 *voc.) nuncupati* L N.

5. — v. 38 *videl.)* om. L N. — 39 *sq. quod . . . sint* N. — 40 *id est* N collocat post *Fulg. (3, 1.)* — 41 *nos in adol.* L N. — 42 *Inde sequitur* L N. — 43 *sq. in libidinem sit prompt.* N. — 45 *quod* L N. — 46 *draco est* L N. — *actionem* L N. — p. 253, 3 *et potes hoc quidem* L; *et potes quidem haec* N. — 5 *designat* N. — 8 *Serv. ad Ae. 6, 288.* — *haec ad hist. quoque* N. — *Rev. enim* L N. — 9 *siciliae* L N. *Myth. I, 72.* — *hodie quoque* L N. — 10 *manent* L N. — *fiunt pasc. capris* L. — 13 *apte* N. — *Ovid. Met. 9, 647.*

“*Felici fine. felici claudere fine*” N, qui deinde exiguum fabularum indicem exhibet, in cuius fine haec leguntur: “*Tridens est sceptrum trium fratrum, Jovis, Neptuni et Plutonis, et dicitur a tribus potestatibus eorum, quoniam quisque in se triplicem continet naturam vel virtutem. Nam primus Jovis tridens findit, urit, afflat, et secundus Neptuni est nabilis, subilis et potabilis; tertius Plutonis consumit animam et carnem cum ossibus*”. Cod. L explicat in pagina plena, et ultima mythographi verba fere oblitterata sunt.

15. Duodecim caeli signa.

Hoc caput unus tantum codex agnoscit, sc. Vaticanus secundus, "Quem tractatum ejusdem esse auctoris, hic sane suadet codex, sed haud scio an neget paulo incultius fortasse stili genus". MAJUS in praef. p. VI. Plura medii aevi vestigia tum ex rerum narratarum ratione tum ex Latini sermonis usu satis rudi in hoc capite deprehendisse mihi videor.

1. v. 20 *piscis* M. — De fabula seq. vid. myth. I, 23; et cf. Hyg. P. A. 2, 20, fab. 3 et 4, Eratosth. c. 19 etc., ubi interpp. de ejus varietate satis copiose exposuerunt. — 30 *excoriavit*.) De hoc verbo, cui Gr. ἀποδίωχον respondet, vid. Apulej. in fr. Met. 10, 717. — 31 *insula*). Medii aevi scriptores terras transmarinas sibi ignotas saepius *insulas* vocant. Vid. ad myth. I, 20, II, 134. — 33 *retro*) Hyg. P. A. 3, 19, "caput ad exortum habens conversum." — 35 Serv. ad Ae. 1, 208.

2. *Lydiae*). Lege *Libyae*, et cf. ad myth I, 148. — 41 *sign*.) Hyg. P. A. 2, 21, 3, 20. — p. 254, 1 Ovid. Met. 1, 747. — 4 *quia* etc.) Hinc Ovid. F. 5, 619:

Hoc alii signum Phariam dixere juvencam,
Quae bos ex homine est, ex bove facta dea.

Cf. Eratosth. 14 et schol. ad Germ. Ar. — 5 Serv. ad Ge. 1, 205. 217.

3. Myth. I, 78. II, 132. III, 3, 7. — 12 Myth. I, 77. Majus laudat Hyg. fab. 80. Adde P. A. 2, 22 ibiq. interpp. Eratosth. 10. — Apollinis et Herculis istud sidus esse dicit Serv. ad Ae. 11, 259, myth. I, 181 fin. — 16 *frater Pollux*). Supplevit Majus; in cod. enim hae voces oblitteratae sunt; et sic infra v. 17 *idcirco rixa*, et 19 *vitam cum fratre*, et 21 *mergitur*.

4. De Cancro diversissimam fabulam affert Hyg. P. A. 2, 23, alii. De Chirone vid. myth. I, 103, Hyg. P. A. 2, 38. — *Quum Chironis filius, nepos*). Haec verba Maji sunt, qui pauca in cod. legi non posse affirmat. Ita et infra. At nomen filii Chironis h. l. haud dubie excidit. — 26 *miserabiliter*). Ita conjectit Majus. Cod. *mirabiliter*. — 27 *Chiron sagittis cancrum percussit filiumque expedit*). Haec iterum probabilis conjectura supplevit Majus. — 30 Serv. ad Ge. 1, 218.

5. Hyg. P. A. 2, 24 Leonem inter sidera collocatum refert, quod omnium ferarum princeps esse existimetur. "Nonnulli etiam hoc amplius dicunt, quod Herculis prima fuerit haec certatio, et quod eum inermis interfecerit. De hoc et Pisandrus et complures alii scripserunt."

6. Myth. II, 61, Hyg. P. A. 2, 4 p. 428 et 2, 35 p. 488. De Virgine varias traditiones idem collegit Hyg. P. A. 2, 25; Serv. ad Ge. 1, 33. Cf. Eratosth. et schol. ad Arat.

7. Novum est quod de Libra mythogr. tradit. — Libram et Scorpionem vulgo unum faciunt signum astronomi; vid. Hyg. P. A. 2, 27, Serv. ad Ge. 1, 33. — 17 *dijudicare*.) Hoc verbum, aliunde mihi ignotum, lexicis est inserendum. Caeterum supra Graeci dicti sunt pro Argivis.

8. De Chironis filio, quem *Carystum* fuisse tradit schol. ad Pind. Pyth. 4, 82, nihil refert Hyg. P. A. 2, 26, aliique hujus fabulae narratores. — 25 *deglutivit*.) Vox e Frontonis ep. 15 et Alcim. Avit. 4, 364 tantum nota. — 28 Myth. I, 32 II, 129. — 45 Serv. ad Ge. 1, 219. Ae. 1, 539. —

9. Longe aliam hujus signi historiam tradit Hyg. P. A. 2, 27. Eratosth. 28, alii — 5 *sagittationem*). Vox rarissima, quae in lexicis vulgo desideratur. — 7 Diversam et hujus et reliquorum signorum caelestium explicationem praebeat Macrob. Stat. 1, 21 p. 330 ed. Zeun.

10. Myth. I, 104. — 10 *esset) erat* Majus. Verborum structura in hoc capite saepius vix Latina est. — 13 *submersit*). Quis praeter mythographum nostrum hoc tradiderit nescio. Idem de Plutone in fovea suffocato nova tradit. — 22 *Pan* dicitur ab Eratosth. 27, et Hyg. P. A. 2, 28 fin. Alii aliter.

11. Aquarium Hegesianax *Deucalionem* esse dicit; “Eubulus autem Cecropem demonstrat esse, antiquitatem generis commemorans et ostendens, antequam vinum traditum sit hominibus, aqua in sacrificiis deorum usos esse, et ante Cecropem reguasse quam vinum sit inventum.” Hyg. P. A. 2, 29 fin.

12. Hyg. P. A. 2, 30. 3, 29. Ovid. F. 2, 458 sqq., Eratosth. 41. — 39 Venerem cum filio in Euphratem se projecisse, et ibi figuram piscium forma mutasse tradit Diogenetes ap. Hyg., qui hinc factum esse dicit. ut Syri, qui his locis sint proximi, a piscibus edendis abstineant.

OBSERVATIONES IN MYTHOGRAPHUM PRIMUM.

1. Prometheus.

Promethei fabula, quae ingenii humani providentiam designat, sicuti reliqua Iapeti Titanica progenies naturae humanae tolerantiam (Atlas ab *α* intensivo et *αλλῆμι*), temeritatem (Epimetheus) et mortalitatem (Menoetius i. e. *ὄν μένει οἶτος*), quibus bonis atque malis summa hominis audacia in suam ipsius perniciem usa est, optime repraesentat, ad antiquissima Graeciae tempora haud dubie referenda est. Homerus Promethei quidem nomen non memorat; Iapetum tamen affert una cum Saturno in Tartaro latentem (Il. 8, 479) et callidum Atlantem caeli pondus humeris sustententem (Od. 1, 52. 7, 244). At Hesiodus geminam de Prometheo traditionem exhibet, alteram simpliciore et haud dubie vetustiore (*Ἐργ.* 42-205), alteram magis excultam, quae senioris videtur aetatis esse (*Th.* 506-616). Illa de igne tantum e caelo subrepto atque de Pandora in hominum perniciem a diis terris immissam agit; haec omnem insuper Promethei stirpem persequitur, et ipsius Promethei, qui nimio mortalium adjuvandorum studio flagrabat, fraudem contra Jovem inter sacrificia commissam memorat, poenas denique, quas ideo catenis alligatus luat, et aquilae, jecinora ejus lacerantis, caedem ab Hercule confectam exponit. Post Hesiodum hanc fabulam nobilissimam, quae inter splendidissima Graeci ingenii monumenta admiramur, tragici in primis poetae ad partes vocarunt, ut Aeschylus in celeberrima illa trilogia, de qua explicanda Welcker nuper optime meruit. Sophocles quoque Prometheus olim extabat secundum schol. ad Pind. Pyth. 5, 35 (fr. Soph. p. 77 Schn.); nisi cum Boeckhio (*Trag. Pr.* p. 121) id potius ad Aeschylum referri malis (*Prom.* 85); in ejus *Κόλχοις* certe fabula narrata erat (argum. Aesch. *Prom.* cf. Athen. 13. 602 c) et fortasse etiam in ejus *Pandora* (Athen. 11. 476 c.). Deinde Epicharmi comoedia *Πύρρα ἢ Προμηθεύς* (Ath. 3. 86 a. 10. 424 d. Poll. on. 10, 82. Etym. M. v. *στατήρ*, schol. ad Pind. Ol. 9, 9. Fr. Aesch. p. 123 Schütz.) huc pertinet, ut alia praetermittam.

Hujus mythi antiquissima sedes Peloponnesus esse videtur secundum Hesiodum (*Th.* 536), qui Meconae i. e. Sicyone (*Str.* 8. 382 d = 587 a. Steph. B. v. *Σικωνών*, schol. ad Pind. Nem. 9, 123, ad Aesch. *Pr.* 1022, ad Il. 15, 18.) deos et homines, quorum causam agit Prometheus, inter se de sacrificiis contendisse refert, vel ubi dii mundi officia inter se distribuissent dicuntur (schol. ad Il. 15, 21 p. 410 b, 12 Bekk.), cujus rei mentionem Pindarus facit Ol. 7, 101 (55), et Plato *Crit.* p. 109 b. Hinc Callimachus (fr. 195 p. 513 Ern.) Meconam deorum immortalium domicilium vocat; atque ibi Aegialus *αὐτόχθων* primus natus esse narratur (*Paus.* 2, 5, 5). Itaque non satis caute egisse videntur, qui hujus mythi

originem Caucaso vindicare student (Creuzer Symb. 2, 295.), qui mons ne supplicii quidem de Prometheo sumpti sedes ab antiquissimis scriptoribus designatur; nam Hesiodus Prometheum columnae alligatum dicit, non adjecta loci mentione (Th. 522), quem Aeschylus in Prometheo *soluto* Caucasum fuisse dixerat, in Prometheo *vincto* autem extremam Scythiae partem versus mare Scythicum sitam statuit, ejusque scholiasta in fabulae argumento Caucasum fuisse contendit, etsi idem ad v. 1 prudenter addat: Ἰστίον δὲ ὄτι ἐν τῷ Κακάσῳ οὐ φασὶ δέδεσθαι τὸν Προμηθεῖα, ἀλλὰ πρὸς τοῖς Εὐρωπαϊοῖς τέρμασι τοῦ Ὠκεανοῦ, ὡς ὑπὸ τῶν πρὸς τὴν Ἰωὶ λεγομένων ἐστὶ συμβαλεῖν. Primus qui Caucasi nomen memorat, Pherecydes fuisse videtur (schol. Ap. Rh. 2, 1210 fr. p. 150 Sturz.). Postea in hac re nihil frequentibus est Caucasi mentione, ut apud Eratosthenem (schol. ad Ap. Rh. 2, 1247), Duridem (sch. Ap. Rh. 2, 1249), Apollodorum (1, 7, 1), Apollonium Rh. (2, 1247) Ciceronem (Tus. Q. 5, 3), Hyginum (fab. 54 et 144. P. A. 2, 15 p. 456 sq. Stav.), alios; quem Caucasum una cum Promethei supplicio describit Cleanthes in ᾧ Θεομαχίας ap. Plut. de fluv. p. 1151 a. Caucasum Indiae montem plurimos statuisse refert Philostratus vit. Ap. 2, 3 ibiq. Olear.

De primis hominibus a Prometheo factis serioris aetatis fabula est, nec ab Hesiodo, ut perperam statuit Ovidii scholiasta ad Met. 1, 34 apud Burmannum (cf. Muncker ad Lact. narr. fabb. 1, 1 p. 788 Stav.), nec ab Aeschylo tradita, qui ignis tantum beneficium, quo Prometheus vitae humanae cultum insigniter auxerit, memorant. Primus, qui a Prometheo et hominum et animalium originem repetit, Philemon est (ap. Stob. flor. 2, 27 p. 79 Gaisf. fr. p. 392 ed. Meineck.), antiquiorem fortasse famam sequutus; cujus fragmentum Euripidi olim tributum est (ut in ed. Lips. 2 p. 496 fr. 15), sed a Matthiaeo hodie merito rejectum. Afferuntur quoque versus illi ab Henschkio de fabb. Archil. p. 3. — Hinc Callimachus (fr. 87 p. 459 Ern.) hominem vocat πηλὸν τὸν Προμηθεῖος, quod facete dictum facetiis posthac exornavit Lucianus (Προμ. ἢ Κανκασ. § 13) et Juvenalis (14, 35); fortasse etiam Aristophanis πλώματι πηλὸν huc referenda sunt (Av. 687 s. 653.) Hinc idem Lucianus (Προμ. ἐν λόγοις 2): καὶ αὐτοὶ δὲ Ἀθηναῖοι τοὺς χυτρίεας καὶ ἰκνοποιοὺς καὶ πάντας ὄσσοι πηλογοῖ, Προμηθεῖας ἀπεκαλοῦν. Sane apud seriores scriptores frequentissima est Promethei tanquam humani generis auctoris mentio (cui ἀνθρώπων πλάσις tribuitur a Lucian. περὶ ὄρχησ. 38, Προμ. ἢ Κανκασ. 3 et 11.), ut apud Apollod. 1, 7, 1. ~~2, 5, 11 § 12~~, Aristid. ap. Phot. p. 420 a, 35 Bekk., Steph. B. et Etym. M. v. εἰκότιον. Ovid. Met. 1, 82, Hyg. P. A. 2, 15 p. 454, alios. Quin etiam apud Pannopenses fama erat de lapidum reliquiis a Prometheo in fornam humanam effictis (Paus. 10, 4, 3), atque ipsa Jovis stella unus de illis hominibus esse dicebatur, quos Prometheus formaverat, quem per Mercurium inter sidera translatum Juppiter fecit immortalem (schol. Lucan. 1, 661.) Prometheum homines fingentem plura artis opera repraesentant (Winckelm. Op. 5 p. 285, Boettig. Amalth. 1 p. 216.)

Secundum Platonem (Prot. p. 320 d) ipsi dii primos fingunt homines, vel ut Stobaeus ex antiquis philosophis refert (Ecl. phys. 1, 52, 40 p. 949), Vulcano hoc officium tribuit deus; Prometheo autem et Epimetheo homines recens facti excolendi traduntur. Cujus figmenti philosophicam rationem docta dissertazione persecutus est Arnoldus Ekker de Prometheo et generis humani ad humanitatem progressionem. Antequam homines essent creati, Prometheus ipso Jove familiariter usus esse dicitur, ita ut Jovis σύμβουλος habitus sit (Plat. l. l. et Ael. V. H. 12, 25 fin.). Quin immo Aeschylus 219 Jovem Promethei consiliis in bello contra Titanas Saturnum vicisse dicit. Ac posthac quoque Prometheus Jovi auctor

est, ne Thetidem ducat (Aesch. Pr. 906 coll. 167 et 767). Deinde et Io et Hercules ejusdem consiliis utuntur. Deucalion denique, ejus filius, patre auctore arcam sruunt (Apollod. 1, 7, 2); atque ipse Juppiter caput suum a Prometheo aperiri patitur, ut Minerva prosiliat (Apollod. 1, 3, 6), cujus adeundae desiderio mox incenditur Prometheus (Duris Sam. ap. schol. ad Ap. Rh. 2, 1253. cf. Creuz. Symb. 2, 653.). De ejus vaticinio ad Herculem spectante plura olim legebantur in Aeschyli Prometheo soluto (vid. fr. p. 129-137 Sch.). Quae omnia probant, quod vel ipsum Promethei nomen probat, huic fabulae ethicam subesse notionem, quam *prudenciam* esse nemo non videt; ideoque Prometheus ipsius Jovis (Ammonis) pater vocatur a Laurentio Lydo (de mens. 4, 49 p. 228 Roet. cf. Toelken. Iter ad templ. Jovis Amm. p. 101. 374).

De Promethei origine nihil produnt mythographi nostri, Iapeti et Clymenes filium tradit Servii glossa; quae sane est et vulgatissima et antiquissima, sed non sola ejus genealogia, a Creuzero (2, 441) ad ignem et aquam relata. Etenim Arati scholiasta (254 p. 73, 18 Bekk.) Uranum patrem, et Euphorion (ap. schol. ad Il. 14, 295 p. 398 b, 15 Bekk. fr. p. 171 Mein.) Eurymedontem affert, quem Perseum esse idem testatur Euphorion (fr. 16 p. 68), a quo Argos Eurymedentis urbs dicta est; Aeschylus vero ejus matrem Themidem sive Tellurem (18. 209. 876 et sch. ad 347 p. 52 Schütz.) vocat, quae a senioribus, ut a Lycophrone (1283. 1412 ibiq. schol. p. 988 et 1027, Eustath. ad Dionys. 620. 270), Apollodoro (1, 2, 3 cf. schol. ad Ap. Rh. 1, 444), aliis, Asia fuisse perhibetur (ap. Procl. quoque ad Hes. *Erg.* 48 p. 65 Gaisf. pro *Ἀσώπης* legendum est *Ἀσίως*). At antiquiores scriptores Asiam Promethei uxorem faciunt (Herod. 4, 45, cf. Creuz. Fr. hist. Gr. p. 153 sqq. Hermann. ad Hom. hym. in Ap. 250 p. 25), vel ipsam Junonem antequam Jovi nuberet (Euphor. l. l.).

Faculam soli applicasse fingitur Prometheus secundum myth. I et II; at myth. III et Servius modo *faculam* dicunt modo *ferulam*, quam *πύρθημα* vocat Hesiodus et Apollodorus (1, 7, 1 cf. Fulgent. 2, 9 p. 679, Hygin. f. 144. P. A. 2, 15 p. 455.); hinc ignis apud Aeschylum (109) *καρθηκοπλήρωτος* est. Schol. ad Hes. *Erg.* 52 p. 67 Gaisf. *ἔστι μὲν πυρὸς ὄντως φυλακτικὸς ἢ πύρθηξ, ἥπιαν ἔχων μαλακότητι εἶω, καὶ τριψαίν τὸ πῦρ καὶ μὴ ἀποσβεσθῆναι δυναμένην. "Ignem asservare in ferula Prometheus docuit". Plin. N. H. 7, 56 § 198 Sillig.*

De malis ob ignis usum hominibus immissis Hesiodus *Erg.* 100:

*Ἄλλα δὲ μόρου λυγρὰ κατ' ἀνθρώπους ἀλάλγται.
πλείη μὲν γὰρ γαῖα κακῶν πλείη δὲ θάλασσα.
ροῦσοι δ' ἀνθρώποιον etc. — φοιτῶσιν.*

Sapphonis locus est f. 130 p. 99 ed. Neue.

Apud antiquos poetas Prometheus in Tartaro quoque versatus esse debet (ut in exitu fabulae Aeschyleae); quod in primis patet ex Aristot. poët. 17 p. 244 Buhle; cf. Horat. C. 2, 13, 37 et 2, 18, 35 ibiq. interpp. Aquilam autem Promethei cor dilacerantem Pherecydes (ap. schol. Ap. Rh. 2, 1248 fr. p. 94 St.) a Typhone et Echidna Phorci filia procreatum esse tradit (cf. Apollod. 2, 5, 11 § 12.), quod repetit Hyginus (P. A. 2, 15 p. 456) addens: "Alii ex Terra et Tartaro; complures Vulcani factam manibus demonstrant, animamque ei a Jove traditam dicunt." Alii jecinora non cor Promethei memorant (ut Hyg. P. A. 2, 15 p. 454 secundum Hesiod. 523, Aesch. Pr. 1024 ibiq. schol. p. 127 Sch. et ap. Cic. Q. Tusc. 2, 10, Apollod. 1, 7, 1. 2, 5, 11 § 12, Ap. Rh. 2, 1250, Lucian. Dial. D. 1, 1. *Προμ. ἢ Κανκ.* 4 et 21.), nec aquilam

sed vulturem (Fulg. 2, 9 p. 679 sq.). Cujus rei argutam quandam proposuit interpretationem Petronius fr. p. 867 ed. Burm.

Qui vultur jecor intimum pererrat
Et pectus trahit intimasque fibras,
Non est quem lepidi vocant poëtae,
Sed cordis mala, livor atque luctus.

Similia Aristoxenus et Nicagoras protulisse dicuntur apud Fulg. l. 1., qui etiam jecur conciliare studet cum corde, "quia in corde, inquit, aliquanti philosophorum dixerunt sapientiam, et jecur est quod nos cor dicimus."

v. 10 *non sine ratione fing.*) Hujus explicationis auctor Theophrastus fuisse videtur (apud schol. ad Ap. Rh. 2, 1248). Historice fabulam interpretatus est Agroetas in *rerum Scythicarum* volumine (schol. Ap. Rh. l. 1.), qui Prometheum Caucasi regem fuisse contendit, et Aëtum (Aquilam) fluvium fertilissimos ejus agros (ἤπιαρ) devastantem, cujus alveum Hercules in mare verterit; unde et aquilam interfecisse et Prometheum vinculis liberasse dicatur. Similia protulerat Herodorus, qui Prometheum Scytharum regem a Caucasi accolis vinctum esse dicit (schol. Ap. Rh. l. 1.) propter Aëtum fluvium agros suos inundantem; ab Hercule vero liberatum postquam is regionem istam aquarum inundatione liberasset. Hanc Herodori narrationem in Aegyptum traustulit Diodorus (1, 19). Cf. Plotin. Ennead. 4 lib. 3, 14, Heraclid. Pont. Alleg. Hom. 26 p. 93 ed. Schow, et schol. ad Hes. Th. 527 p. 427 ed. Gaisf.

v. 11 *vir prudentiss.*) ἀπὸ τῆς προμηθείας explicant myth. II et III; cf. schol. ad Pind. P. 5, 35. ad Hes. *Egy.* 47 p. 63 Gaisf. Heraclid. P. All. Hom. 26 p. 93, Phornut. 18. alii; Creuzer. Sym. 2, 799, Buttmann. Myth. 1, 55. 58. — Alludit ad hanc etymologiam Aristoph. A. 1511, alii. Προμηθεῖα saepe haud rara vox est illo quidem sensu, ut ap. Aesch. P. 86. Suppl. 681, 175; cf. προμηθεὺς αἰδώς ap. Pind. O. 7, 81 (44), quod schol. explicat προβουλεύσεως (cf. Boeckh. ad h. l.), qua significatione occurrit etiam ap. Eur. Bacch. 588; cf. Soph. Ph. 557. El. 1036. 1350; Meineck. ad Euphor. p. 128; προμηθεῖα ap. Soph. El. 990, Oed. C. 332. 1043. Eustathius vero (ad Hom. Il. p. 117, 19) nomen Promethei derivat a μήθω i. e. μήδω, vel (p. 1436, 64) a μῶ, μήθω i. e. ζητῶ. Caeterum Promethei nomen Achilli quoque apud Lycomedem versanti tributum esse refert Ptolemaeus Hephaestio, auctore Aristonico Tarentino, ap. Phot. p. 147 a, 21 ed. Bekk. Cf. Meziriac. ad Ovid. Her. p. 232.

v. 12 *astrologiam*). Philosophiae auctorem Prometheum dicit Theophrastus l. 1.; omnium artium inventorem Aeschylus 441-504. Dissentit Plato (Polit. p. 274 c), qui artes a Vulcano et Minerva inventas, τὴν ἑμπειρὸν τέχνην vero (Prot. p. 321 d.) Prometheum hisce diis clam abstulisse dicit. Procl. ad Hes. *Egy.* 52 p. 67 Gaisf. Κλέμης ὁ Προμηθεὺς τὸ πῦρ εἰς πόλιν ἤλθεν Αἰτωλίαν, ἀφ' οὗ συνέβη τὴν πόλιν κληθῆναι Πυρρῆιον. Vid. Holsten. ad Steph. B. p. 268. Ex Argivorum traditionibus Phoroneus primus hominibus ignem attulisse traditur (Paus. 2, 19, 5); quod beneficium Mercurio tribuit hyn. Hom. in Merc. 111. Caeterum Arnobius (5, 1) de Numa et Jove fabulam admodum similem narrat ei, quam de Prometheo et Jove sacrificia inter se sortientibus vulgo tradunt.

De mythogr. II, 64, cujus fundus est Hesiodus, pauca hic addere juvat. Duplex erat Promethei fraus. Prima Meconae inter sacrificia commissa est; unde Juppiter iratus ignem, *cujus usus hominibus antea notus fuerat*, abscondidit. Deinde Prometheus iterum ἐξαπάτησε Jovem ignis furto; Schol. ad Aesch. Pr. 1022, ad Pind. N. 9, 123. De sacrifi-

candi ritu illinc derivato vid. Heyn. Obs. ad Il. 15, 189. Voss. Ep. Myth. 2, 354-377. Non satis accurate Hyginus secundum antiquissimam famam rem tractat; Cf. tamen Hom. Od. 14, 427 et sch. ad Il. 1, 461 p. 36 b, 42 Bekk: ἀπὸ τῶν ὀμῶν ἱερείων ἀπαρξάμενοι ἔκοψαν μικρὸν ἀπὸ παντὸς μέλους, καὶ ἐπέθηξαν ἐπὶ τὰ μηρία, ὡς δοκεῖν ὅλα τὰ μέλη τοῦ ἱερείου καρποῦσθαι. διὸ ἢ διπλῆ. Hesiodus (Th. 556) ostium comburentium morem illinc repetit. Hyginus autem (p. 456) originem ludorum solemnium in Promethei honorem Athenis celebratorum (τὰ Προμήθειαι, Xenoph. de R. Ath. 3, 4, Isae. de Apollod. her. p. 184 Reisk. Plat. de rep. 1 p. 328 b, schol. ad Aristoph. R. 131) ab ignis furto derivat. Quam λαμπαδηδρομίαν pluribus describit Paus. 1, 30, 2, Polemon ap. Harpoer. v. λαμπάς, Phavorinus; Cic. ad Herenn. 4, 46 alii; vid. Boeckh. Staatshaush. 1 p. 496, Welcker. Trilog. 121. (λαμπαδηδρομικός ἄγων est ap. schol. ad Pind. Ol. 13, 56. τὰ λαμπαδηδρομία in Anecd. Bekkeri p. 228). Hunc lampadis honorem solum homines Prometheo concesserant secundum Menandrum (ap. Lucian. Am. 43 fr. p. 193. 522 Meineck.), et ut ipse conqueritur apud Lucianum (Prom. ἢ Κανν. 14). Nam etsi Prometheus una cum Minerva et Vulcano in Academia colebatur (Apollod. ap. schol. ad Soph. O. C. 56, fr. p. 400 Heyn.) et παλαίον ejus ἴδρυμα in Minervae templo fuisse constat, adeoque divino gaudebat honore (deus non ab Aeschylō solum in Pr. 29. 37. 92. 119, sed etiam a Sophocle in Oed. C. 56, et Catullo in ep. Pel. et Th. 295 vocatur; etsi confitendum est, eum ab Horatio *genti humanae* accensitum esse, unde patet, antiquos scriptores Titanicae ejus originis non semper memores fuisse); nullibi tamen proprius ejus memoratur templum. Lysimachides sane (ap. sch. ad Soph. l. l.) Promethei et Vulcani signa in vestibulo templi Minervae posita esse affirmat, ac Prometheum quidem sceptrum dextra gestasse; quod sceptrum haud dubie lampas fuisse videtur, cum qua Prometheus ab antiquis sculptoribus fictus esse dicitur, ut patet ex Eur. Ph. 1138, Philostr. vit. Sophist. 2, 20. Huc etiam pertinet Soph. O. C. 56: ὁ πυρφόρος θεὸς Τιτῶν Προμηθεύς.

p. 97, 4 XXX millia an.) Haec Aeschylus tradiderat secundum Hyginum; sc. in Prometheo *ignifero*; vid. schol. ad Aesch. Pr. 94, qui *μυριατῆ ἔτη* affert; Strab. 11 p. 505 d = 771 d mille annorum spatium. At idem Hyg. f. 54 p. 119 et f. 144 p. 252 *triginta* tantum annos scribit. *Αὐτὸ τῆς Ἀθηνῶς ἱεροσθηναίαι* hoc supplicio Prometheum affectum esse tradit Duris Samius ap. sch. ad Ap. Rh. 1249. —

v. 5 *Hercules* etc.). Ita jam Hesiodus 526, ubi cf. sch. p. 477 Gaisf.; sed eandem fabulam Aeschylus potissimum tractaverat in Prometheo *soluto*, cujus fragm. huc pertinentia vid. ap. Strab. 4 p. 183 a = 277 b, et Dionys. Hal. Arch. 1, 41. — Cf. Pherecyd. ap. sch. Ap. Rh. 4, 1396 fr. p. 142 St. schol. Aesch. Pr. 1022, Hyg. f. 54 et 144, Diod. 4, 15. Phot. bibl. p. 332 a, 20 Bekk., Lucian. *Προμ. ἢ Καννασ.* 20, Serv. ad Ecl. 6, 42. Ae. 8, 300. Apud Lucianum (D. D. 1, 2) Vulcanus Promethei vincula solvere jubetur; quae liberatio in tabula Olympica depicta erat (Paus. 5, 11, 2), atque in alia ab Evanthe facta (Achill. Tat. 3, 8).

Myth. II, 65. Nihil de Promethei vaticinio ad Jovis et Thetidis conubium spectante Hesiodus prodit; sed vid. Aesch. 906. 167. 767, Apollod. 3, 13, 5, Lucian. *Prom. vel. Canc.* 21. D. D. 1, 2, schol. ad Il. 1, 519 p. 40 b, 24 Bekk. Quint. Sm. 5, 338, Nonn. 33, 250. Alii hoc vaticinium Themidi tribuunt, non Prometheo, ut Pind. Isth. 8, 68 (7, 32 Boeckh.), Ap. Rh. 4, 810. Tz. ad Lyc. 178 p. 456, Lactant. Inst. 1, 11, 9. Ovidius autem id Proteo tribuit Met. 11,

221. Vid. Meziriac. ad Ovid. Her. 1 p. 219. Caeterum Arrianus (3, 28. 5, 13.) et Philostratus (vit. Ap. 2, 3) hunc Herculem, qui Prometheum vinculis liberasse fertur, a Thebano illo diversum fuisse censent et ad Caucasum Indiae transferunt (cf. Diod. 5, 13. at Str. 11. 505 d = 771 d et 15. 688b = 1009 a, irridet hanc opinionem), cujus accolae ob Promethei memoriam aquilis infestissimi, neque Jovem tanquam illius supplicii auctorem coluisse, sed Herculi potius sacra tulisse dicuntur (Dur. Sam. ap. Ap. Rh. 2, 1249). Nec tamen Prometheus vinculis prius solutus esse fingitur, quam Chiron mortem pro eo subierit; Apollod. 2, 5, 4 § 6. 2, 5, 11, 12, Heyn. obs. p. 147.

v. 19 *anulos* etc.) "Cui post sacramentum, quod eum nunquam se soluturum juraverat, anulum de ipsis vinculis de monte Caucaso lapide dedit ad poenae praeteritae indicium." Serv. ad Ecl. 6, 42; cf. Plin. N. H. 33, 4. 37 prooem. 1, Isid. 19, 32, 1. 16, 6, 1. Coronarum quoque gerendarum morem Aeschylus (ap. Ath. 15. 674 d) repetit a Promethei vinculis (cf. Aesch. fr. p. 151 Sch.); quae opinio satis divulgata erat secundum Ath. 15. 672 f. Alium insuper morem ab aquila ab Hercule interfecta Hyginus repetit p. 458: "Homines instituerunt, ut hostiis immolatis jocinora consumerent in deorum altaribus, ut exsaturare eos pro visceribus Promethei viderentur".

2. Neptunus et Minerva.

Hoc de Athenarum nomine certamen, quod pluribus exponit Aristides (Panath. 13 T. 1 p. 169 ibiq. schol. T. 3 p. 60 ed. Dind.), Himerius (or. 2, 7 p. 380 et ap. Phot. p. 373 b, 31 ed. Bekk. cf. Geopon. 9, 1 p. 566 Nicl.), alii, et quod ipso secundo Boëdromionis die accidisse credebatur (Plut. de frat. am. p. 489 b et Symp. 9, 6 p. 741 b.), non valde antiquum est. Antiquior sanè est fama de Neptuno mare in acropoli procreante (Ovid. Met. 6, 77). Illic enim ex Erechthei fani rupe, cui tridentis signum in sculptum erat, aqua salsa prorumpbat, *θάλασσα Ἐρεχθίδης* dicta; atque ibidem in Pandroso Minervae Poliados sacello sacra illa Palladis oliva cernebatur (Herod. 8, 55. Callim. ap. sch. Hom. Il. 17, 54 p. 471 a, 47 Bekk., Apollod. 3, 14, 1 Diod. 5, 73, Varro ap. Aug. C. D. 18, 9, Paus. 1, 26, 6. 1, 27, 3). Haec *μορία* una cum arce a Xerxe combusta, sed postero die renata visa est (Herod. l. l.). Ab hac autem sacra oliva omnes illae *μορίαί*, quae in Academia circa Minervae *Μορίας* templum haud procul a Jovis *Μορίου καὶ Καταιβάνου* fano cernebantur, derivatae sunt (Ar. Nub. 992 ibiq. sch. p. 131 Bekk., Ister fr. p. 60, Apollod. f. p. 401 Heyn. Paus. 1, 20, 2, Suid. et Phavor. v. *μορίαί*). Quae quia *ἑραστοί* ac inviolabiles habebantur (Meurs. Att. Lect. 4, 6), Lacedaemonii quum Atticam devastarent regionem, ab iis caedendis abstinerunt (Philochor. fr. p. 57, Androt. fr. p. 119), quam rem pulchre tangit Sophocles O. C. 702 sqq. Ramis denique oleagenis ex illis *μορίαίς* decerptis ludorum Panathenaicorum victores coronabantur, ut Aristoteles tradit ap. schol. ad Soph. O. C. 701.

Fabula de Neptuno equorum auctore ignota est Homero, quippe qui equos Neptuno sacros tantum dicat (Il. 23, 584). Potest sane Arion Adrasti equus, *ὃς ἐκ θεῶν γένος ἦεν* (Il. 23, 347) ad Neptunum referri, ut factum est a sch. p. 613 b, 17 Bekk. secundum poëtas cyclicos, in primis secundum Thebaidis auctorem, qui Arionem vocabat *κωνοζαίτηρ*, (unde Arcades Neptunum *Ἰππειον* colebant hoc quidem sensu), quem Antimachus Telluris filium dixisse perhibetur (Paus. 8. 25, 5). At haec

fabula ad Thessaliam pertinet, ubi primus equus a Neptuno creatus est (Lucan. 6, 393, sch. ad Pind. P. 4, 246, Philostr. Im. 2, 14, Prob. ad Ge. 1, 12, sch. ad Stat. T. p. 120. 210). Neque tamen me fugit, Atticam quoque ἔκπτον esse (Soph. O. C. 668. 711.) ex ejusdem Neptuni beneficio, qui equos ibi primus *frenis domuisse* fertur; quam rem Pamphos attigisse videtur in hymno apud Paus. 7, 21, 3: "Ἴππων τε δωτῆρα νεῶν ἢ ἰθνηγορήδემων, qui versus cum Soph. O. C. 711 sqq. plane congruit; nec tamen probat, Neptunum in Attica primos equos procreasse, sed *domuisse* tantum, ut Diodorus quoque dicit (5, 69). Aelianus vero (V. H. 3, 38) Erichthonium primum in Attica equos junxisse, i. e. quadrigis vectum esse (cf. Hyg. P. A. 2, 13 p. 446; ludos enim Panathenaeicos primum instituit) affirmat. Hinc Neptunus Ἴππιος sen Ἴππειος, de quo vid. Boettig. *Andeut. zur Kunstmyth. des Neptun.* p. 155, et Creuzer. *Symb.* 2 p. 278. 598. 782.

3. Scylla.

Apollonius Rhodius (4, 829) nomen Crataeidis pro *Hecates* epitheto cepisse videtur, quod significat *praevalida*, *praepotens*; ita scilicet Homerus (Od. 11, 597) et ingens istud Sisyphii saxum vocat. In *Μεγάλαις Ἥοιαις* Scylla Phorbantis et Hecates filia dicta est (fr. Hes. 66 p. 219 Goettl.). De patre nihil Homerus. Matrem Stesichorus affert *Lamiam* (Schol. Apoll. Rh. 4, 828 Eust. ad Od. p. 1714, 34. fr. p. 72 Kl. Virg. Ciris 66 ibiq. interpp. de quo monstro vid. Arist. Vesp. 1035 et 1177. P. 742 cum schol. p. 171 a et 215 b; Bekk. Acusilaus Scyllam Phorcynos (cf. Tz. Lyc. 45 p. 340) et Hecates filiam dixerat (Schol. Apoll. Rh. 4, 828 fr. 34 p. 237. St. cf. Schol. ad Od. 12, 85. 124.), quae sane vulgaris est fama, quam praeter nostrum mythographum Eustath. quoque sequitur p. 1714, 30. ubi eorum quoque opinio laudatur, qui Scyllam *Tritonis* filiam faciunt. Ibidem Anaxilae comici affertur *τοῖκουρος Σκύλλη πορτία ζῴων* (cf. Athen. 13, 558 a.). Typhone et Echidna parentibus eam natam esse dicit Hygin. f. 151 p. 262 et 125 p. 222 St.

v. 3 *Glaucus*). Hunc Anthedonis filium vocat myth. II, 169. Theolytus, poeta Methymnaeus, Glaucum Anthedonium *Copei* filium vocat; Promathidas Heracleotes, et ipse poeta, eum *Polybi* (ita Schol. Ap. Rh. 1. 1310.) et *Euboeae* filium dicit; Euanthes, poeta epicus, Neptuni et Najadis (Ath. 7. 296. b. c.). Glossae ad Virg. Ge. 1, 437 scripturae menda offerunt *Antiodonis f.*, vel *Poliphei*, vel *Polimbae* et *Terrae* filio. — Vel sic tamen Glaucum a veteribus falso *Anthedonis* filium habitum esse censeo; quod vel inde patet, quod Anthes s. Anthus, qui avus paternus fuit Anthedonis, ἄρονίμου civitatis parente, a Neptuno et Aleyone prognatus esse dicitur; quae genealogia deinde ad Glaucum translata est, a quo posthac Carystius Glaucus genus suum derivavit (Paus. 6, 10, 1), Paulo aliter ac myth. I, 99 fabulam de Glaucō narrat Paus. 9, 22, 6. Philostr. Im. 2, 15, sch. ad Ap. Rh. 1, 1310, ad Lyc. 754 p. 769, Eustath. ad Il. 2 p. 369, 18, Palaeph. 28, et in primis Athen. 7 p. 296 sq. 15 p. 679 a, Str. 9, 405 b = 621 b. De hac varietate egit Voss. Ep. Myth. 2 p. 229 - 232 ed. 2.

v. 4 *Circe*]. Alii Scyllam ab Amphitrite mutatam esse dicunt, ut Virg. Ciris 66 sqq. Serv. ad Ecl. 6, 74. Tz. ad Lyc. 45 p. 340, et ad 650 p. 716. Consentit cum nostro Hyg. f. 199 p. 330 et Fulg. myth. 2, 12 p. 685. A Neptuno illam transformatam esse narrat Serv. ad Ae. 3, 420. — *fontem*]. Ita omnes quos modo laudavi scriptores. At Hyg. f. 199. Scyllam *in mari* lavari aduetam fuisse tradit. v. 6 *commutata*

est]. Addit Serv: "Hanc postea Glaucus fecit deam marinam, quae classem Ulyxis et socios evertisse narratur." Quae sententia recurrit ap. myth. II, 169. Hyg. autem f. 199 "ab inguinibus ejus, inquit, canes sunt nati, atque ferox facta, quae injurias suas exsequuta est: nam Ulysssem praenavigantem sociis spoliavit." Fulgentius autem 2, 12 "ab inguine, inquit, lupis canibusque marinis inserta est." Tz. ad Lyc. 650 p. 717: *ἔξ μὲν κεφαλᾶς ἔχον, κάμπης, κυνός, λέοντος, Γοργόγος, φαλαίνης καὶ ἀνθρώπου, δώδεκα δὲ πόδας.* Hyg. f. 125 p. 222: "quae superiorem corporis partem muliebrem, inferiorem ab inguine *piscis* et sex canes ex se natos habebat, eaque sex socios Ulyssis nave abreptos, consumpsit." Idem f. 151 p. 262: "quae superiorem partem mulieris, inferiorem canis, et canes sex ex se natos habebat." De hujus fabulae varietate inde ab Homero vid. Voss. Ep. Myth. 1 p. 244 sqq. ed. 2. et ad Virg. Ecl. p. 332; cf. Burm. ad Val. Fl. 1, 590. Broukh. ad Tib. 3, 5, 89. Scyllam navem piraticam fuisse contendit Palaephatus cap. 21. — Interpretationem hujus fabulae etymologico — ethicam profert Fulg. 2, 12 p. 686 St. Caeterum Schol. ad Lyc. 45 p. 340 sqq. et ad 650 p. 717 Scyllam ab Hercule interemtam, deinde a Phorcio patre in vitam revocatam esse tradit; cf. Eudoc. p. 377.

v. 7 *Nisi . . . filia*] Aesch. Ch. 605-12, Apollod. 3, 15, 8. Str. 8 573 b. Paus. 1, 19, 5. 2, 34. 7, schol. ad Eur. Hip. 1190 p. 505 Matth. Eust. ad Od. p. 1688, 57. Tz. ad Lyc. 650 p. 716. Hyg. fab. 198 p. 328. Ovid. Met. 8, 1 sqq. Voss. ad Virg. Ecl. p. 332 sqq. Ep. Myth. 1 p. 245 ed. 2.

4. Tereus et Procne.

Aliter rem narrat Hom. Od. 19, 519 (cf. 20, 66 sqq.) ad quem locum Eust. p. 1874, 59 sqq. vulgarem famam accurate exponit. Alludit ad hanc fabulam Hes *Egy.* 566 dicens *Πανδιονίς χελιδών* (cf. schol. p. 275 — 277. ed. Gaisf.). Aesch. Suppl. 58: *Τηρεῦ ἄλοχος ἔθδων.* Sophocles hanc Terei fabulam in scenam produxit (vid. fr. ap. Schu. p. 83 — 86.) et Philocles (schol. ad Arist. Av. 282 p. 236 b. Bekk.). Rem exponunt Thucydides 2, 29, Apollod. 3, 14, 8. Strab. 9, 423 c = 648 a. 7, 321 b = 494 c. Paus. 1, 5, 4. 1, 41, 8. 10, 4, 6. 9, 16, 4, Schol. ad Arist. Av. 212 p. 234 b Bekk., Ovid. Met. 6, 412 sqq. Tzetz. Chil. 7, 142. Hyg. f. 45. In alia discedit Boeus ap. Ant. Lib. cap. 11 p. 71 — 87 ed Verh. cf. Hellad. ap. Phot. p. 531 a 19 sqq. Conon. ap. Phot. p. 136 a 18, Bekk. Eust. ad Od. p. 1875, 5.

v. 27 *urpam*]. Arist. Av. 15 *Τηρεὺς ὁ ἔποψ.* cf. ibid. 46 et 101. Sophoclem et Philoclem idem tradidisse patet e schol. ad Av. 281 p. 236 b. Bekk. deinde Conon ap. Phot. p. 136 a, 31. Apollod. 3, 15, 8 § 7. Ovid. Met. 6, 674, et omnes seriores scriptores, praeter Hyginum, qui f. 45 p. 110 Tereum in *accipitrem* mutatum esse refert; quod confirmare videtur Demetrius a Munckero ad illum locum citatus.

v. 7 *phasianum*] *φάσσαν* i. e. *palumbam*; Arist. Av. 303. Ach. 1069, 1071. Bekk. Ath. 9. 394 a. d, Alexander Myndius ap. schol. ad Theocr. 5, 96 p. 891 Kiessl. Luc. judic. voc. § 8. Tz. ad Lyc. 358 p. 561 Eust. ad Od. p. 1712, 42. 44. At Lact. narr. fabb. 6, 7 p. 832 *phasianum* i. e. *Phasidis avem* memorant (vid. schol. ad Arist. Nub. 110). Diversam originem huic avi assignat Longus Past. 1 p. 22 Villos.

v. 28 *hirundinem*] Anacreon 12, 6 et Aesch. Suppl. 58. Soph. El. 107 et Eurip. Rh. 550. (cf. Gorg. ap. Plut. Symp. 8, 7, 2 p. 727 e, Eust. ad Od. p. 1875, 12) *Philomelam* in *hirundinem* mutata esse

referunt. Ita Aristophanes quoque Av. 212 (ibiq. sch. p. 234 b. Bek.) censet; cf. Apollod. 3, 15, 8 § 7, et Conon. ap. Phot. p. 136 a, 29. Bek. Ovid. 6, 670: *Neque adhuc de pectore caedis effluxere notae, signataque sanguine pluma est*, quae verba ad Procnem in hirundinem versam referenda sunt; vid. Meurs. de Regn. Ath. 2, 5.

5. Cyclops et Acis.

Polyphemi et Galatae amores a Siculis in primis poëtis celebrati sunt, ut ab Alexide (Ath. 7, 314 d, 12, 544 e. f.), a Philoxeno (Ath. 1 p. 6 e et 7 a, cf. 13 p. 564 e. Eust. ad Od. p. 1558, 16, schol. ad Theocrit. 11, 1 p. 941 Kiessl., Plut. Symp. 1, 5 p. 622 c.), a Theocrito C. 11, aliis.

Alludit ad illos amores Callimachus (epigr. 49), Moschus (15, 3), Virgilius (Ecl. 9, 39), alii. Scripsit de hac fabula Feder: *Amor Polyphemi ex Theocrito, Ovidio et Metastasio* (Erl. 1765.)

Caeterum Acis antiquus Siciliae rex fuisse dicitur, ut ex inscriptionibus elicere studuerunt viri docti.

6. Silvanus et Cyparissus.

Silvanus ad antiquos Italarum deos agrestes pertinet, qui ex parte Graecorum *Pana* repraesentat. De ejus origine Probus ad Ge. 1, 20 haec habet: "Silvanum quidam sic ortum ferunt. Cratis pastor in Italia quum juxta flumen aliquod pasceret capellas et unam earum incurrere soleret, hoc est, libidine sua in eam saeviret, et obdormisset in ripa sedens, somnique pondere caput quasi dejectum subinde nutaret, caper, qui eam capellam soleret salire, impetu in eum facto, cerebroque cum cornibus discusso, abjecit eum in flumen, quod in facti memoriam *Cratis* est appellatum. Quum autem ex capella puer esset natus, cujus pars inferior erat caprina, eumque dominus educaret, augeturque ea re familiaritatem, ut animadvertit adultae esse aetatis, educator timens ne feritas ejus noceret suis, clam eum tollit in silvam et ibi destituit. Quem quia in silva primum agrestes conspexere, ut deum venerati Silvanum appellarunt." Serv. ad Ge. 1, 20: "Quidam Silvanum primum instituisse plantationes dicunt."

Ipse Virgilius hujus dei cultum a Pelasgis repetit Ae. 8, 600:

Silvano fama est veteres sacrasse Pelasgos,
Arvorum pecorisque deo, lucumque diemque,
Qui primi finis aliquando habuere Latinos.

Ad quem locum Servius: "publica ceremoniarum opinio hoc habet, pecorum et agrorum deum esse Silvanum. Prudentiores tamen dicunt, esse eum *ἄλικόν θεόν* h. e. deum *τῆς ὕλης*. *Ὑλη* autem est *faex* omnium elementorum, i. e. ignis sordidior et aër, item aqua et terra sordidiora, unde cuncta procreantur; quam *ὕλην* Latini *materiam* appellarunt; nec incongrue, quum materiae silvarum sint. Ergo quod Graeci *a tota*, hoc Latini *a parte* dixerunt". Intelligit Graecorum *Pana*, qui a serioribus pro *anima mundi* (*τὸ πᾶν*) habitus est. Silvanus senex exhibetur in antiquis monumentis. *Silvani*, ut *Panes*, occurrunt ap. Ovid. Met. 1, 193 et alibi.

Caeterum Cyparissum ab *Apolline*, non a Silvano dilectum fuisse refert Ovid. Met. 10, 107, atque inde Serv. ad Ae. 3, 64 et 680, qui ad-

dit: "vel ut alii, a Silvano". Atqui quum Ovidius tum alii cervum illum ab ipso Cyparisso interfectum esse dicunt. Quem Cyparissum Cae gentis fuisse tradit Ovidius (Met. 10, 120), *Telephi* filium (Serv. ad Ae. 3, 680), vel *Amyclei* ex insula Cea (Lact. narr. ff. 10, 3 p. 857 St.). Servius addit: "Alii hunc Cyparissum Cretensem puerum pulcherrimum et castissimum fuisse, quem quidam ab Apolline, nonnulli a Zephyro amatum volunt. Qui quum castitatem suam incorruptam tenere cuperet, relicta Creta ad Orontem fluvium et montem Cassum (Casium) dicitur pervenisse atque in cupressum arborem commutatus; quae arbor ideo mortuis consecratur, quod caesa semel nescit renasci" (Accuratius hanc arborem describit idem Serv. ad Ae. 3, 64, et Geopon. 11, 5). Hinc quidam Silvanum deum funebrem putant (Serv. ad Ge. 1, 20), quippe qui cupressum manu tenere fingitur. Virg. Ge. 1, 20:

Et teneram ab radice ferens, Silvane, cupressum.

At idem Ecl. 10, 24: *Venit et agresti capitis Silvanus honore,
Florentis ferulas et grandia lilia quassans.*

7. Ceres et Proserpina.

Celeberrima haec fabula etsi ab Homero disertis verbis non memorata, ab Hesiodo tamen (Th. 912) adumbratur, atque in Hymno Homérico et accuratissime et pulcherrime describitur. Ejus varietates enarratas reperies apud Welckerum (Zeitschr. für Geschichte der alten Kunst 1, 1 p. 1 — 95, cf. Creuzer. Symb. 4, 169 — 198, et interpretes hymni Homérici). Pamphos, qui antiquissimos Atheniensibus hymnos composuit, raptum Proserpinae carmine celebraverat (Paus. 1, 39, 1. 8, 37, 9. 9, 31, 8). Vulgarem Atticorum famam narrat Apollodorus (1, 5, 1 sqq.), quem imitatus est Zenobius (1, 7. Cf. Diod. 5, 4). Plures regiones illius raptus honorem sibi vindicare studebant, inter quas Sicilia principem obtinet locum; cujus rei diversissimas traditiones VV. DD. jam illustrare conati sunt, in primis Spanhemius ad Callimachi hymnum in Cererem; Cf. Heyn. ad Apollod. Obs. p. 24 sqq. —

v. 6 *grana*]. Hym. Hom. in Cer. 372 de Plutone: *αὐτὰρ ὄγ' αὐτὸς ἰουῆς κόκκον ἔδωκε φαγεῖν μελιθεύα λάθρη.* —

v. 11 *Luna*]. Luna a senioribus philosophis Proserpina vocatur. Plut. de fac. in orb. Lun. 27 p. 942 d: *ἡ δ' (sc. Κόρη) ἐν σελήνῃ καὶ τῶν περὶ σελήνην. Κόρη τε καὶ Περσεφόνη κέκληται, τὸ μὲν, ὡς φωσφόρος οὐσα, Κόρη δὲ ὅτι etc.* Lact. ad St. Theb. 8, 63 p. 277 de versu Ovid. M. 5, 567: *Cum matre est totidem, totidem cum conjuge menses* agens, "per lunam fieri, inquit, manifestum est, quae a veteribus Proserpina nominatur." (Creuzer. 4, 220 sqq.). Antiquiores poetae Jovem dicunt rem ita composuisse, ut Proserpinam *tertiam* cujusque anni partem cum Plutone, duas reliquas in coelo esse diceret (Hym. in Cer. 447; cf. Apollod. 1, 5, 3). Quae sane res non potest ad Lunam referri. Ergo bene schol. ad Hes. Th. 913 p. 442 Gaisf: *τοῦτο περὶ τῆς σήψεως τῶν περιμέτρων λέγει, ὅτι εἰν οὐ κάτω ἀπειθάγη, ἰνω οὐ ζωογονεῖται.* Atque de raptu dicit: *τοῦτο δὲ λέγει, ἵπει οὐχ ἐκοῦσα ἢ γῆ δέχεται τὰ σπέρματα,* quam rem pluribus etiam persequitur alius schol. p. 491 et Theo ad Arat. 150 p. 65, 14 Bek. cf. August. de C. D. 7, 10. Historicam huic fabulae adhibet interpretationem Perizon. ad Aelian. V. H. 4, 5, alii. Cum nostro myth. facit Hygin. f. 146 p. 256.

8. Celeus et Triptolemus.

De Celeo Triptolemi patre vid. Hym. Hom. in Cer. 96, ibiq. interpp. Apollod. 1, 6, 1 § 4. Paus. 1, 39, 1; cf. 1, 14, 2, 2, 14, 3. 1, 38, 3.

Haec et antiquissima et vulgatissima fama fuisse videtur. Sed jam Panyasis *Eleusinem* Triptolemi patrem vocat, et Pherecydes (fr. 36 p. 165) Triptoleum ab Oceano et Terra procreatum esse refert (vid. Apollod. 1, 5, 2.), quae genealogia reperta etiam est in Musaei carminibus apud Paus. 1, 14, 3. *Eleusinem* heroem, a quo urbs nomen traxerit, memorat Paus. 1, 38, 7, qui ejus originem a Mercurio et Daira Oceani filia derivat, atque alios eum pro Ogygi filio habuisse tradit. Romani scriptores *Eleusinum* Triptolemi patrem vocant, ut Hyg. f. 147 p. 257. et 275 p. 393. Serv. ad Ge. 1, 19 et Lact. ad Stat. Th. 12, 628 p. 422, ubi *Eleusini* corrigendum est pro *Eleusi*. (*Eleusinum* recte legitur p. 63); cf. Harpocr. et Etym. M. v. *Ἐλευσίς*. Caeterum et *Celei* et *Eleusinis* nomen saepe corruptum apparet, e. c. ap. Serv. ad Ge. 1, 19 *Cephalum* habemus et *Icarum*; ap. Lact. 63 *Cepheum* et p. 257 *Teleum*. Hymnus Homericus *Celei* filium a Cerere nutritum *Demophontem* vocat; Triptolemus vero secundum hunc hymnum est unus e principibus, qui una cum Diocla, Polyxeno, Eumolpo et Dolicho rebus Eleusiniis praerat. Iisdem Ceres posthac mysteria tradit, quae Eleusine instituunt. In Orphicis carminibus Triptolemi pater Dysaules audit (Lobeck. Agl. p. 206 et 238); apud Choerilum est *Pharus* (Naeke p. 115). Caeterum nullam matris facit mentionem myth. noster. Metanira est in hym. Hom. 212: apud Pausaniam, Apollodorum, alios Polymnia quoque occurrit et Neera et Hionia; vid. interpp. ad Hygin p. 257. ed. Staveren. Triptolemi autem nomen cum initiis agriculturae apud Athenienses arctissime conjunctum est. Serpentes, in quas ejus corpus exire fingitur, ad nihil aliud nisi ad agrorum culturam alludunt, quam is primus antiquissimos Atticae incolae docuit. Hinc ipsa etiam Ceres alatis serpentibus veli dicitur.

9. Ceyx et Alcyone.

Ceycis illustrissimum est antiquitatis nomen, quod Hesiodus non in Sc. Herc. tantum laudat (354. 472. 476, ubi cf. schol. p. 531 et 534 Gaisf.), sed in peculiari etiam carmine (*Κήϊκος γάμος*) celebraverat (Athen. 2 p. 49 b). Is secundum schol. Soph. Tr. 40 Amphitryonis erat filius; qui error ex quam confusione ortus sit, non liquet. Matrem Philonidem assert Hyg. 65. Trachinis, ubi Thraces olim considerant (Burm. cod. Serv. ad Ge. 1, 399), fuisse dicitur rex, qui Herculem hospitio suscepit (Apollod. 2, 7, 6 § 4. 2, 7, 7 § 2. Paus. 1, 32, 6. Athen. 5 p. 178 b. Tz. ad Lyc. 50 p. 346, Chil. 2, 455. Eudoc. p. 209. Phavor. v. *Ἡρακλῆς*) et posthac Heraclidas (Apollod. 2, 8, 1). —

Deinde Alcyone apud Homerum (Il. 9, 562) cognomen est Cleopatrae, uxoris Meleagri, *ὄνεια' ἄρ' αὐτῆς μητρός, Ἀλκυόνος πολυπενθῆος οἶκον ἔχουσα, κλυτὸν ὅτε μιν ἐκάεργος Φοῖβος Ἀπόλλων* etc., ad quem locum schol. p. 267 b, 13 Bekk. et Eustath. p. 776, 19 Ceycis et Alcyones transformationem in aves narrant, sed aliter. Secundum Apollod. 1, 7, 3 § 4 Alcyones mater est *Enarate*, Deïmachi filia; vel *Canobe* secundum schol. Theocr. 7, 57 p. 912 Kiessl., vel *Aegiale* secundum Hyg. l. l. Ejus autem pater fuit Aeolus; Lucian. *Ἄλκ. ἢ περὶ μεν.* § 1. De Alcyones mutatione cf. Apollod. 1, 7, 4. schol. ad Arist. Av. 250 p. 235 b Bekk. Clem. Alex. protrept. p. 47 f. Syll. Pausan. ap. Eustath. p. 776, 36, Hegesand. ap. Arsen. Viol. p. 40, Eudoc. p. 63. Mythographus noster Ovid. secutus esse videtur (Met. 11, 410).

Alcyonem seu alcedinem poetae plerumque amoris perpetui et conjugii honestissimi exemplum proponunt; quam imaginem pulcherrime adumbrat Plut. de sol. anim. 35 p. 983. Est alcedo ispida Linacii, quam describit

Aristot. H. A. 9, 15 p. 432 Schn. et Plin. N. H. 10, 32 § 89 ibiq. Cuvier T. 7 p. 402. Plerique autem scriptores Alcyonem tantum in avem sui nominis versam esse tradunt, ut Eurip. Iph. T. 1098, Senec. Ag. 678, alii; Ceycem vero in larum quendam vel mergum, sc. *κίψια*, qui ab Homero *κῆξ* vocatur (Apollod. 1, 7, 4 et schol. ad II. p. 267 b, 17 Bekk.) vel *κῆρύλος* (schol. ad Aristoph. Av. 250 p. 235 b), quem Antigon. Caryst. 27 p. 49 Bekk. et Suid. v. alcedinis marem vocant; cf. Hesych. v. *κῆρυλος*, schol. Theocr. p. 912 Kiessl. Pausan. in lex. ap. Eustath. p. 776, 39 et schol. ad Lyc. 750 p. 768. — Aelianus sane (N. A. 7, 7 p. 232 Schn. cf. 5, 48 p. 169) distinguit inter utramque avem, etsi dicat *κῆρυλος καὶ ἀλκυὼν ὁμοιοὶ καὶ οὐμβισαί*. Hinc Mosch. 3, 40: *Ἀλκυωνὸς δ' οὐ τόσσον ἐπ' ἀλγεῖν ἔαχε Κῆξ, οὐδὲ τόσσον γλαυκοῖς ἐνὶ κίμασι κῆρυλος ἄδεν* etc. Duas alcedinum species recenset Aristot. H. A. 8, 5, 7 p. 358; alcyones et ceyces junctim memorat Plin. N. H. 32, 8 (27).

Alcedinum faustissimus nautis erat volatus. Hinc imagines derivatae sunt poetarum, ut Stesichori (ap. Aristot. H. A. 5, 8, 2 p. 191 fr. p. 118 ed. Kl.), Alcmanis (ap. sch. Arist. Av. 250 p. 235 b Bekk. f. 12 p. 29 Welck.), Pindari (fr. paeon. 34 p. 573 Boeckh.), Apollonii Rhodii (1, 1086, cf. Philostr. Im. 2, 15 p. 833), aliorum.

De alcedinum autem nidis, quos media hieme in mari fieri tradunt, multae fabulae extant apud antiquos scriptores. Ridicule profecto sch. Arist. R. 1003 p. 400 b. Bekk. has aves ova sua in profundum mare demittere atque insuper natantes calefacere dicit; deinde autem addit, eas in arenam ova ponere; quod verius effertur *παρὰ τοῖς αἰγυαλοῖς* a schol. ad Ap. Rh. 1, 1086, ad Theocr. 7, 57, ad Hom. p. 267 b, 18 Bekk. Ipsum etiam nomen *ἀλκυὼν* derivarunt *παρὰ τὸ ἐν ἀλλ' κίεν* (Etym. M. p. 65, 33 et 612, 2, Orion Theb. p. 13, 5, alii). Schol. autem Soph. Tr. 104 Elmsl. *τίθει ἐν ταῖς ὑφάλαις πέτραις, εἶτα, τῶν ὄων ἀγῆριζομένων διακρίει*. Hinc Euripides Iph. T. 1096: *ὄρνις ἃ παρὰ τὰς πέτραις πόντον θειράδος (ἀκταία ὄρνις Ap. Rh. 1, 1087 ibiq. sch.), ἀλκυὼν, ἔλεγον οἶτον ἀεδαίς* etc. Ergo verba Soph. Tr. 105 *οἶα τῶν ἄθλιον ὄρνιν* etc. ad alcedinem referre malim, non ad lusciniam. *Pendentibus aequore nidis de alcedinibus* Ovid. Met. 11, 746. *Foetus suos nido pavidae titubante fovent* Senec. Ag. 683. *Al miser alcyonum scopulis adfagar acutis* Prop. 3, 5, 15.

Quos dies *alcyonia* mythogr. vocat, eos *halcyonios* dicit Varro (L. L. 5, 13 p. 84 Sp.) et Columella (11, 2, 21 p. 510 Schn.); unde corrigendus Sarisb. Pol. 2, 2. Apud Aristot. H. A. 5, 8, 2 p. 191 codd. offerunt *ἀλκυόνειοι*, sed emendavit Schneiderus *ἀλκυονίδες*, ut legitur ap. Arist. Av. 1594 ibiq. schol. p. 267 b Bekk., Lucian. *Ἄλκ.* § 2, schol. ad Ap. Rh. l. l. Orion. Th. p. 13, 5, Etym. Gud. p. 36, 25, Etym. M. p. 65, 33, Hesych. 238. Hinc *dies halcyonides* Plin. N. H. 10, 32 § 90 cf. 14, 7. Inter varias lectiones apud Tz. ad Lyc. 750 p. 768 est *ἀλκυονίδες*, et sic schol. ad Arist. Av. l. l. et ad R. 1305 p. 400 b Bekk., Arsen. p. 40 et Apostol. 2, 51. Numerum horum dierum Simonides (ap. Aristot. 5, 8, 2 fr. 18 p. 365 Gaisf.) bis septem statuit; quae est vulgaris antiquitatis opinio (Plin. N. H. 2, 47 § 125 et 10, 32 § 90, Etym. M. p. 65, 33. sch. Hom. Il. p. 267 b, 22, Arist. Av. 250 p. 235 Bekk. Hesych. p. 238.), sed male intellecta a Suida v. *ἀλκυονίδες ἡμέραι*, Apostol. pr. 2, 51 p. 350 Schott., Arsen. p. 40. Immo Pausanias in lexico ap. Eustath. p. 776, 34 et Eudoc. p. 35 ex Aristotele et Simonide *quinque* dies alcyonios afferunt; Philochorus (fr. p. 94), nescio unde, novem; alii septem, ut Demagoras Samius (ap. Arsen. p. 40), gloss. ad Virg. Ge. 1, 399, Ovid. Met. 11, 745, schol. ad Lyc. l. l., ad Arist.

Av. 1594 p. 267, Lact. ad Stat. Th. p. 318, Hyg. 65. Alios bis septem, alios quindecim statuere auctor est schol. Ap. Rh. 1, 1086.

11. Titanes et Gigantes.

Frequentissima apud veteres scriptores est confusio inter Titanes et Gigantes inde ab Onomacrito (ap. Paus. 8, 37, 5 cf. 8, 29, 1 sq. 32, 5, 36, 2, 47, 1. et 1, 25, 2.); de qua re vid. Agatharch. ap. Phot. p. 444, 38 Bekk., Dorion. ap. Athen. 3 p. 78 a; Plut. de esu carn. 1, 7 p. 996 c. Heyn. Obs. ad Apollod. p. 28, Lobeck. Agl. p. 584. 426. 763. 79. Voss. Ep. myth. 2 p. 300 sqq. Titanes Homerus vocat *ὑπογαυαίους* (Il. 14, 279; cf. Hes. Th. 851, Paus. 7, 18, 4. 8, 37, 5.); Gigantum tamquam populi alicujus mentionem facit Od. 7, 59 et 206. 10, 120. Utramque stirpem accurate distinguit Hesiodus (Th. 185 coll. 207. 630) et Servius (Ae. 6, 580 cf. Apollod. 1, 1, 3. 1, 6, 1, sch. ad Arat. 16 p. 50, 40 Bekk. ad Ap. Rh. 2, 40, ad Lyc. 63 p. 359), qui eam a Terra procreatam dicit (*γηγενῆ*, terrigenam), *Titanumque* nomen derivat *ἐπὶ τῆς τρωεως*, i. e. ab *ultione* Terrae contra Saturnum (sic quoque Hes. Th. 209 et Etym. M. p. 760, 40). Gigantum autem fabula originem traxisse videtur a *montibus ignivomis*; quae res inde potissimum patet, quod gigantomachiae sedes vel Bathos est, vel Pallene, vel camp Phlegraei; quibus locis saxa et ignes e montibus ejiciuntur in caelum (Viscont. Mus. Pio. Clem. T. 4 p. 78 ed. Mediol.). Typhonem ignis subterraneum ex Aetna prorumpentem intelligendum esse jam suspicatus es Boeckh. ad Pind. Pyth. 1, 13 p. 228. Quod autem myth. noster de montium supra montes aggestu et congerie dicit, id proprie ad Otum et Ephialten (qui ab aliis quoque scriptoribus saepius accensentur Gigantibus, spectat (Hom. Od. 11, 304, Apollod. 1, 7, 4, Ap. Rh. 1, 481); quae autem deinceps de Typhone narrat et de deorum transformationibus in animalia, ea iterum non satis accurate tradita sunt. Singulorum deorum transformationes in pugna contra Typhoeum describit Eratosth. Cat. 25, schol. ad Arat. 284 p. 77, 4 Bekk. Plut. Is. et Os. 72 p. 379 e, Nicand. ap. Anton. Lib. 28 p. 184 sqq. Verh., schol. ad Il. 2, 783 p. 92, a, 16 et Ovid. Met. 5, 326.

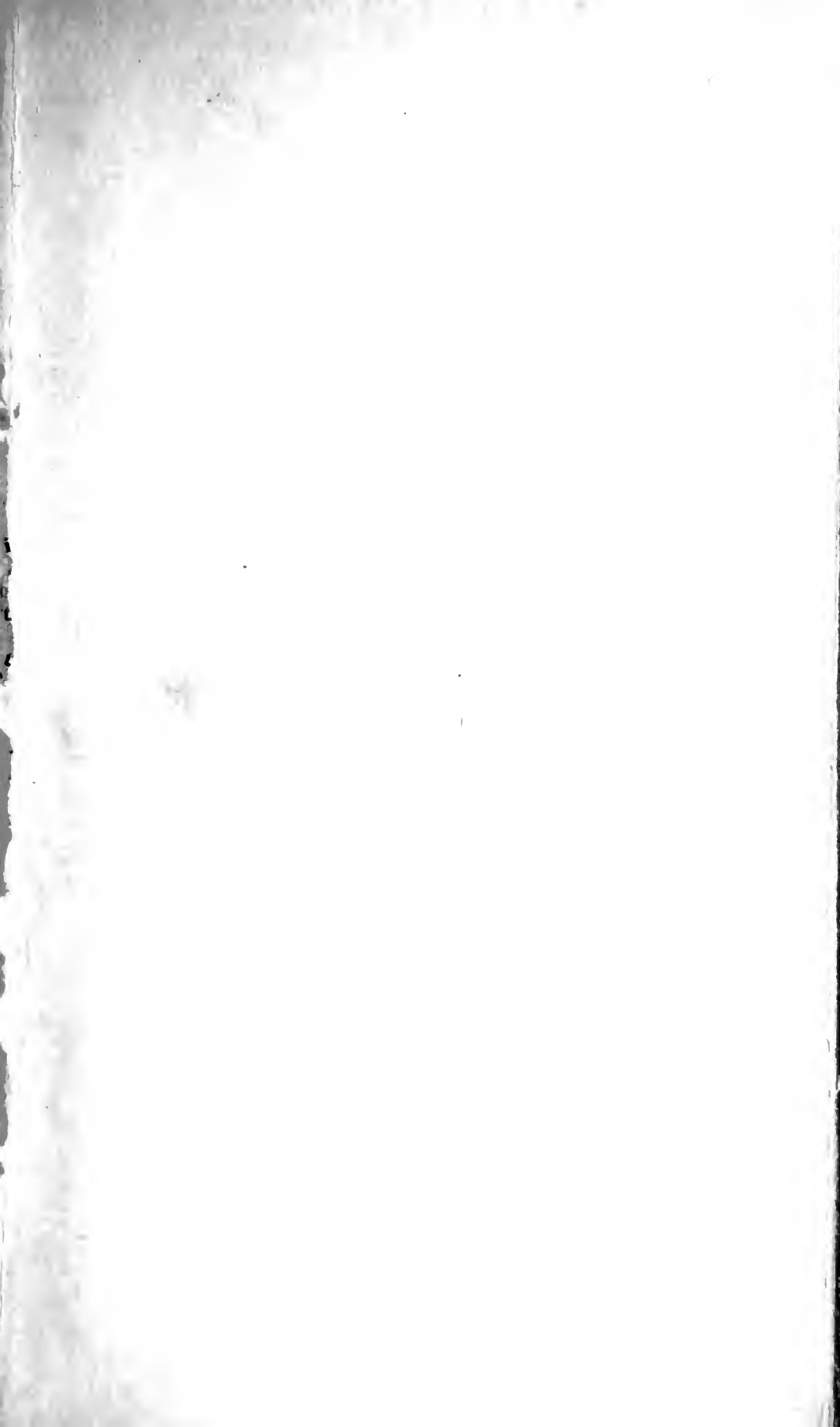
CORRIGENDA

IN NOTIS AD MYTHOGR. I.

- Nro. 3 v. 2 pro 424 leg. 124
 — 5 inscript. pro 93 leg. 39
 — 11, 6 pro *refragantem* leg. *refragantem*
 — 15 inscript. pro 21 leg. 211
 — 81 p. 30, 5 pro *Brachidarum* leg. *Branchidarum*

IN NOTIS AD MYTH. II.

- Nro. 11 inscript. pro II leg. III.
 — 129 inscript. pro 129 leg. 32.

rerum mythicarum
Romae nuper reperti.
23919

-overnight

**Bode, G.H. - Scriptores rerum
mythicarum latini.**

PONTIFICAL INSTITUTE
OF MEDIAEVAL STUDIES
59 QUEEN'S PARK
TORONTO 5, CANADA

23919

